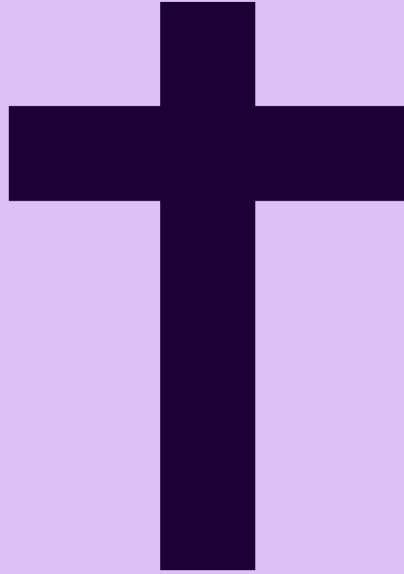

Diuusi ñiooquidλ
utuducami oodamicλdλ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
 1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	64
RUUCASI	101
VUAANA	165
HECHOS	215
ROMANOS	272
1 CORINTIOS	297
2 CORINTIOS	321
GÁLATAS	338
EFESIOS	348
FILIPENSES	357
COLOSENSES	363
1 TESALONICENSES	369
2 TESALONICENSES	374
1 TIMOTEO	377
2 TIMOTEO	385
TITO	390
FILEMÓN	394
EBREOS	396
SANTIAGO	416
1 PIIDURU	423
2 PIIDURU	431
1 VUAANA	436
2 VUAANA	442
3 VUAANA	443
UUDASI	444
APOCALIPSIS	447

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana ʌSuusi Cristo aidasi aimraitadai tami oidigi daama

¹ Potʌʌʌgiducatadai ʌʌqui aaduñdʌcarudʌ Suusi Cristo ismaacʌdʌ arcajiudadʌ ʌraí Davicarʌ dai Davicarʌ arcajiudadʌ Avraañicarʌ.

² Avraañicarʌ ʌroogadʌ Isaacarʌ, Isaacarʌ ʌroogadʌ Jacocarʌ, Jacocarʌ ʌroogadʌ Judacarʌ dai aa ismaacʌdʌ maamarai ʌgai. ³ Judacarʌ ʌroogadʌ Paaresicarʌ daidʌ Saacarʌ daidʌ ʌdʌʌdʌ Tamara tʌʌgiducatadai, Paaresicarʌ ʌroogadʌ Esinomicarʌ, Esinomicarʌ ʌroogadʌ Aramacarʌ. ⁴ Aramacarʌ ʌroogadʌ Aminadabacarʌ, Aminadabacarʌ ʌroogadʌ Naasonacarʌ, Naasonacarʌ ʌroogadʌ Salmonacarʌ, ⁵ Salmonacarʌ ʌroogadʌ Boosocarʌ daidʌ ʌdʌʌdʌ Raaba tʌʌgiducatadai, Boosocarʌ ʌroogadʌ Obedicarʌ daidʌ ʌdʌʌdʌ Ruuta tʌʌgiducatadai, Obedicarʌ ʌroogadʌ Isaícarʌ. ⁶ Isaícarʌ ʌroogadʌ ʌraí Davicarʌ, daidʌ ʌraí Davicarʌ ʌroogadʌ Salomoñicarʌ daidʌ ʌdʌʌdʌ ʌrUriiasicarʌ ooñigadʌ.

⁷ Daidʌ Salomoñicarʌ ʌroogadʌ Roboamicarʌ, Roboamicarʌ ʌroogadʌ Aviiasicarʌ, Aviiasicarʌ ʌroogadʌ Asacarʌ, ⁸ Asacarʌ ʌroogadʌ Josapaatarʌ, Josapaatarʌ ʌroogadʌ Joramacarʌ, Joramacarʌ ʌroogadʌ Usiasicarʌ, ⁹ Usiasicarʌ ʌroogadʌ Jotamacarʌ, Jotamacarʌ ʌroogadʌ Acasicarʌ, Acasicarʌ ʌroogadʌ Esequiiasicarʌ, ¹⁰ Esequiiasicarʌ ʌroogadʌ Manaseesicarʌ, Manaseesicarʌ ʌroogadʌ Amoñicarʌ, Amoñicarʌ ʌroogadʌ Josiiasicarʌ, ¹¹ Josiiasicarʌ ʌroogadʌ Jeconiiasicarʌ dai aa ismaacʌdʌ maamarai ʌgai. ʌgai oidacatadai aidasi ʌraígdʌ Babilooniana oidacami divia dʌvʌʌragadʌana ʌjudidíu dai maisapicami vuucai mui gʌdʌvʌʌragamu.

¹² Dai gooquiʌrʌ Jeconiiasicarʌ ʌroogadʌ Salatielicarʌ, Salatielicarʌ ʌroogadʌ Sorovaveelicarʌ, ¹³ Sorovaveelicarʌ ʌroogadʌ Aviudicarʌ, Aviudicarʌ ʌroogadʌ Eliaquiimicarʌ, Eliaquiimicarʌ ʌroogadʌ Asoracarʌ, ¹⁴ Asoracarʌ ʌroogadʌ Sodocarʌ, Sodocarʌ ʌroogadʌ Aquimicarʌ, Aquimicarʌ ʌroogadʌ Eliudacarʌ, ¹⁵ Eliudacarʌ ʌroogadʌ Eleasaracarʌ, Eleasaracarʌ ʌroogadʌ Matanacarʌ, Matanacarʌ ʌroogadʌ Jacocarʌ, ¹⁶ Jacocarʌ ʌroogadʌ Osee ismaacʌdʌ ʌrcunadʌ María dai María ʌrdʌʌdʌ Suusi ismaacʌdʌ ʌrʌCristo.

¹⁷ Tami gʌʌgai baivustaama dan maacova oodami ismaacʌdʌ oidacatadai aidasi oidacatadai Avraañicarʌ abiaadʌrʌ asta aidasi oidacatadai Davicarʌ uucami tomasi maiʌʌsi ʌʌpana oidacatadai dai ʌʌpʌ baivustaama dan maacova Davicarʌ abiaadʌrʌ asta aidasi ʌraí Babilooniʌrʌ oidacami maisapicami vuucai ʌjudidíu Babilooniamu ʌgai maiʌʌscatai ʌʌpana oidacatadai dai ʌʌpʌ baivustaama dan maacova aidʌ abiaadʌrʌ asta aidasi vuusai ʌCristo, ʌgai maiʌʌscatai ʌʌpana oidacatadai.

¹⁸ Aduucai ʌpʌdui tai divia Suusi Cristo: María ʌrdʌʌdʌ dai casi ʌrgʌncuucunacamicatadai ʌgai ʌʌmadu ʌOsee dʌmos maiquia ʌmapai oidacatadai, taidʌ María nonoatu guvucadadʌcʌdʌ Diuusi Ibʌadʌ. ¹⁹ ʌOsee ʌrʌmo cʌʌli cʌʌga tuigacami dai maitipʌlidadai ismatiagi ʌoodami isnonoacatadai ʌMaría, baiyoma ipʌlidadai ʌgai isʌstocai dagituagi sai maisoimaa taatatuldana ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ. ²⁰ Dai aidasi quiaa tʌtʌgitoitadai ʌOsee gomaasi, tai coosigadʌrʌ gʌmaasitu ʌmo Diuusi tʌaañicarudʌ daidʌ itʌʌdai:

—Osee Davicaru cajiudad, maitiduaadicuda vanañi María vaid argoñiacana, Diuusi Ibada gvuacadacada viaaca agai agai ali oodami. ²¹ Agai marata agai amo ali gali pai Suusi tala. ASuusi calgacaga vuvaida agai oodami soimaascamigadaindaga ismaacada vaavoitudagi cascada potagiduca agai agai —astadai.

²² Aidasi apdui gomaasi aid apdui ismaacada aagai Diuusi gñiooquituldiadamigacada saida icaiti:

²³ Amo ali taji nonoatumu dai maratamu amo ali gali dai Emanuel aagadamu oodami.

Ascaiti Diuusi. Emanuel itaiya alidi: Diuusi garlamadu daacana.

²⁴ Dai aidasi nana Osee poduca idui isducatai aagidi Diuusi taañicaruda, vana agai María. ²⁵ Damos maiaabana voo agai asta aidasi marai María. Agai artuucamidaga marada tai Suusi tala.

2

¹ ASuusi Beleenaga vuusai Judeea davarigaga, aidasida Eroodasi araicatadai ami davarigaga. Tai ami Jerusaleenaga Judeea davarigaga dada chiqui cacalli. Jerusaleenaga sioma muidu oidacami siaa amapacaga Judeea davarigaga. Acacalli ismaacada ami dada caa maata nidi sisiaavugai. Siaalico padaga dada cacalli, ² dai gatcacaimi daida icaitimi:

—Vaaco daja aapima judidú ganraiga ismaacada vuusai, nidi aatama siaavugaigada cascada dada aatama dai siaa duutuda ragai —ascaiti cacalli.

³ Dai aidasida rai Eroodasi mai gomaasi alia duaadimu agai. Agai poliditadai isoidaca agai mai rai siagai camaitataanda agaitadai. Dai vasi oodami Jerusaleenaga oidacami alia duduaadimu apa. Agai poliditadai isatataandami istutuiditadai isgancocodagi. ⁴ Taida Eroodasi apagi vasi papaali baitaguucacamigada, amadu amamaatuldiadami Diuusi sallicamigada dai tacacai saaco vuusia agaitadai Cristo. ⁵ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Beleenaga tami Judeea davarigaga, dai Diuusi ñiooquituldiadamigada oja sai pocaiti Diuusi:

⁶ Ismaacada Beleenaga oidaca agai Judeea davarigaga aa judidú vaamioma siaa duutuadamu siaa judidú.

Agai saagida vuusia agai amo gala taandami.

Dai agai taandamu ajudidú.

Ascaiti Diuusi —astadai agai.

⁷ Taida Eroodasi astocai vai cacalli ismaacada dada siaalico padaga, dai calga tacacai suu duucu gamaasitu siaavugai. ⁸ Dai gooqigaga ootoi Eroodasi cacalli Beleenamu daida itadai:

—Imivurai dai gaaga ali siñi dai masiascada tgiagi varai dadacai giñaagida nai ana apa mala siaa duutudagi —astadai Eroodasi.

⁹⁻¹⁰ Potadai rai taida cacalli iji. Daida siaavugai ismaacada taa agai vaasiquioma mosbaitqui imitadai. Taida calquiva siaavugai daama siaaco daacatadai ali siñi. Dai aidasi cacalli taa siaavugai alia baiganalli.

¹¹ Dai vaapacacai ami quiyaga taa agai ali siñi amadu adada. Dai gantootonacada guuquiva dai siaa duutuli agai ali siñi dai gooqigaga cuupioco agai gncajojoñiga dai oi ooro, dai cubimadali dai mirra. Mirra ramo istumaasi chigian uuvadami. ¹² Dai gooqigaga Diuusi aagidi cacalli coosigadaga sai camaiimana siaaco daacatadai Eroodasi tai cascada mai voyiamu salli noonora agai.

¹³ Dai aidasi canoonora acacalli, amo Diuusi taañicaruda gamaasitu coosigadara Osee daida itadai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali siñi amadu godada voopoivurai Ejiipituamu dai momaca avar daraaja asta siñscada gnaagida aan. Eroodasi gaaga agai goali siñi dai muaa alidi —astadai Diuusi taañicaruda.

¹⁴ Taida Osee vañi dai tucara vaidacai ali siñi amadu adada Ejiipituamu. ¹⁵ Dai anaasi daraaja agai asta aidasi muu Eroodasi. Aidasi poduucai idui agai poduucai adui ismaacada aagai Diuusi aquiona gñioquituldiadamigada dai pocaiti: “Aagidamu aan giñmara sai vuusaña Ejiipituaiñara”, ascaiti Diuusi.

¹⁶ Dai aidasi mai Eroodasi isyaatagi acacalli ali baamu, dai gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaacada Beleenara oidacatadai dai vasi sicolí Beleena oidacami. acacalli sastuduacada caagidi Eroodasi siñquida tadai agai asiaavugai dai poduucai asitu Eroodasi sijudidú raigada ismaacada gaagai agai cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai cascada gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga. ¹⁷ Poduucai adui ismaacada oja graduñicaru Jeremias Diuusi ñioquituldiadamigada dai poduucai oja:

¹⁸ Muidutai judidú ooqui suanda agai muiyapara oidacami.

ooqui suanda agai gcooditudacai maamarada.

Dai maitipalidamu ooqui isaa baiñiatudagi.

Cacoimu maamarada cascada.

Ascaiti Jeremiasicaru.

¹⁹ Dai aidasi camuu Eroodasi, tai amo Diuusi taañicaruda gamaasitu Osee coosigadara Ejiipitara daida itadai:

²⁰ —Vañigiñi dai vaidacai goali siñi amadu dada apamu avar iimi gandavarragamu casi atcoi agai ismaacada muaa aliditadai goali siñi —astadai Diuusi taañicaruda.

²¹ Taida Osee vañi dai vuaa ali siñi amadu adada tami Isireli davarrara. ²² Damos aidasi mai Osee siñArquelao artaanadamicatadai Judeeara googa Eroodasi vatar, duaadicutadai agai isimiagi gaamucu, tai coosigadara agidi Diuusi taañicaruda sai Galileeamu iimana. ²³ Dai acai Galileeara davarrara Nasareeta oidatu. Aidasi poduucai idui agai poduucai adui ismaacada aagai Diuusi ñioquituldiadamigada saida oodami pocaiti-ada agai saida asuusi arNasareetara oidacami.

3

¹ Aid tuigaco oidigana Judeea davarrara divia avuaana ismaacada vaponai oodami, ² daida itadai:

—Ama duucai avar gantagito dai camaisoimaasi ivuaada casia miaadimi istuigaco Diuusi soña agai oodami sai cacagara oidacana —astadai.

³ Idi Vuaana agai ismaacada aagai Diuusi ñioquituldiadamigada Isaiacaru aduucai oja agai:

Diuusi ootosa agai amo cali sai oidigana gamamaatuldina dai poduucai gaaagidamu agai:

“Caotoma divia agai gartaanadamiga cascada ama duucai avar gantagito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu oja Isaiá.

⁴ ΛVuaana yuucusidΛ cameyu vopodΛcadΛ duñisicatadai dai givuradΛ ogicadΛ duñisicatadai, dai soosoyi cuaadana ΛVuaana Λmadu saivoli. ⁵ Vai dai vΛiña oodami vΛasi Judeea dΛvΛariaindΛrΛ JerusaleenaindΛrΛ dai aa ΛmapΛcΛrΛaiñdΛrΛ caΛca aliditai istumaasi aagai ΛVuaana dai ismaacadΛ miaanai oidacatadai Λaqui Jordán ΛpΛ. ⁶ Dai ismaacadΛ daanΛiña Diuusi sai oigΛldana soimaascamigadΛ ΛVuaana vapaconaiña ami ΛgΛΛ Jordán aquiΛrΛ. ⁷ DΛmos aidΛsi tΛΛ ΛVuaana ismuidutai fariseo Λmadu saduseo daivimi sai Λgai vapaconana tai Λgai itΛtdai:

—AapimΛ ismaacadΛ dai vΛi tami ansai gΛnvapaconana Λpan ducami coocoyi ismaacadΛ vopooyi siuu duucu camΛΛjidagi vasoi, poliditai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gΛntaatatulda agai. ΛpΛga gΛagai issΛlicadΛ ama duucai gΛntΛtΛgituagi aapimΛ dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ CΛagacΛrΛavΛr oidaca vai nΛidiña aa mΛssΛlicadΛ caΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ⁹ Dai maitavΛr povΛnΛliada aapimΛ mΛsaidΛ rAvraañicarΛ cajiudadΛ sai cascadΛ cΛagacΛrΛ gΛnnΛidi Diuusi. SΛlicadΛ angΛnaagidi sai Diuusi istutuidi isiduñiagi AvraañicarΛ cajiudadΛ asta idi ooodiaiñdΛrΛ isipΛliadagi. ¹⁰ Diuusi cabaigΛduu issoimaa taatatuldagi maicΛΛga tuutiacadΛ Λpan duucai Λmo cΛli ismaacadΛ guicutai uusi ismaacadΛ maicΛΛgadu iibiadΛ dai mΛmΛidi. Poduucai Diuusi ootosamu Λoodami ismaacadΛ soimaasi ivueeyi mΛΛca siaaco tomastuigaco mΛΛcana tai. ¹¹ AanΛ gia suudagicadΛ gΛnvapaconai sai nΛidiña aa mΛsai caΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. DΛmos divia agai Λmai ismaacadΛ gΛnvapacona agai Diuusi IbΛadΛcadΛ sai gΛnΛΛmadu daacana Diuusi IbΛadΛ. Dai Λgai vaa nΛida agai oodami ismaacadΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacadΛ rmaicΛΛga ivuaadami. Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. ¹² Λmo cΛli ismaacadΛ calivai tΛligi bai tueeyi tΛligi daidΛ ΛcosadΛ mΛmΛidi. Poduucai iduñia agai Λgai ismaacadΛ divia agai ΛoodamicadΛ. IsmaacadΛ vaavoitudai Λgai iimia agai tΛvaagiamu dai ismaacadΛ maivaavoitudai Diaavora Λmadu iimia agai Λgai siaaco tomastuigaco mΛΛcana tai —astΛtdai ΛVuaana Λoodami.

¹³ VaidΛ ΛSuusi Galilea dΛvΛari amaadΛrΛ imΛitadai dai aayi ami ΛgΛΛ Jordán aquiΛrΛ siaaco daacatadai ΛVuaana sai Λgai vacuaanana. ¹⁴ ΛVuaana maitipΛlidimi tuucamidΛrΛ isvacuaanagi daidΛ itΛtdai Λgai ΛSuusi:

—AanΛava Λgai dai gΛagai pΛsgñvacuaanagi. ¿TuipΛsi aapi ipΛlidi isaanΛ gΛvacuaanagi? —astΛtdai ΛVuaana.

¹⁵ DΛmos ΛSuusi itΛtdai:

—Casi maiñioocada sioomΛ arcΛΛgai tΛsiduñiagi istumaasi Diuusi ipΛlidi —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛVuaana ipΛli. ¹⁶ Dai aidΛsi mosvacoi ΛVuaana ΛSuusi taidΛ ΛSuusi vuusai suudagiaiñdΛrΛ. Tai otoma gΛcupiooco tΛvaagi taidΛ ΛSuusi tΛΛ Diuusi IbΛadΛ vai tΛvai siaaco uucami daacatadai Λgai Λpa maasi Λmo tugu.

¹⁷ Tai caidatu Λmo ñiooqui tΛvaagiaiñdΛrΛ daidΛ icaiti:

—IdiavΛr giñmara nai aliΛ oigΛdai aanΛ. Dai aanΛ aliΛ baigiñlidi goocadΛ —ascaiti Λñiooqui.

4

¹ TaidΛ Diuusi IbΛadΛ vaidacai ΛSuusi oidigamu, sabai ΛDiaavora iduiñtuldana Λmo istumaasi istumaasi Diuusi maitipΛlidi.

² DaidΛ Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai cascadΛ biugimucataidai. ³ TaidΛ ΛDiaavora miaadΛrΛ cΛquiva siaaco daacatadai

ΛSuusi nΛida Δlidityai sabai iduiñtuldana Δmo istumaasi istumaasi Diuusi maitipΛlidi daidΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΔrDiuusi maradΛ di, tΛaañiñi goojooidai vai tascali gΛnaatona —astΛtΛdai ΔDiaavora.

⁴ DΔmos ΔSuusi itΛtΛdai:

—Diuusi ñiooquidΔrΛ icaiti: “Maisiu mosΔca tascalicΔdΛ istutuidi oodami isoidacagi, gΛaagiava Diuusi ñiooquidΛ ΔpΛ”, ascaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁵ TaidΛ ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi Jerusaleenamu dai ami ΔgΛΛ quiuupaigadΔrΛ Δjudidíu daama tΔsagi, ⁶ daidΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΔrDiuusi maradΛ di, tabiaadΔrΛ mΛtana gΛΛsi tuduidΛ. Pocaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ di:

Diuusi ootosamu gΛtΛtΛaañicarΛ vaidΛ gΛnuucaticana.

SigΔdaagiadamu Δgai gΛnnoonovicΔdΛ pai maisaraana aapi gΛΛΛcaso Δmo odiana.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ —astΛtΛdai ΔDiaavora.

⁷ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—Pocaiti ΔpΛ Diuusi ñiooquidΔrΛ di: “MaitΛaagai pΛsaagiadagi Diuusi saidΛ iduuna Δmo istumaasi mosnΛida Δlidityai sabai giduuna”, ascaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

⁸ Tai Δpamu ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi Δmo gΛΛ tuvidacamu dai abiaadΔrΛ tΛtΛΛgidi vΛΛsi gΔgΔr tΛtΛaanΛdami ismaacΔdΛ oidaga oidigi daama dai vΛΛsi oodami ismaacΔdΛ tΛaanΛi ΔtΛtΛaanΛdami, ⁹ daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛ angΔmaquiagi oigaragai pai tΛaanΛda vΛΛsi goovai pΔsgiñvuidΔrΛ gΛtootonacΔdΛ cΛquivagi dai giñsíaa duutudagi —astΛtΛdai ΔDiaavora.

¹⁰ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—ImΔdañi tabiaadΔrΛ Diaavora, pocaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ: “AliΛsi gΛaagai issíaa duutuadagi Diuusi dai mosΔca Δgai Δgiadagi”, ascaiti Diuusi ñiooquidΔrΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

¹¹ TaidΛ ΔDiaavora ii abiaadΔrΛ, tai dada Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai nuucagi ΔSuusi.

¹² AidΛsi maí ΔSuusi ismaisapicatadai ΔVuaana ii Galilea dΔvΛΛriamu.

¹³ DΔmos camaiyii Δgai NasareetΔrΛ baiyoma Capernaumamu ii Δgai dai mΛΛca oidaca Δgai. Capernauma ΔrgΛΛ suudagi ugidiana. ΔgΛΛ suudagi ugidiana ΔrNepatalicarΛ dΔvΛΛragadΛcatadai dai abaana NepatalicarΛ dΔvΛΛragadΛ ΔrSebulonacaru dΔvΛΛragadΛcatadai. ¹⁴ AidΛsi ΔSuusi ii gamucu aidΛ ΔpΛdui ismaacΔdΛ ooja Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Isaiácaru daidΛ icaiti:

¹⁵ Mui oodami sibΛaadΔrΛ oidacami oidaca Δgai GalileeΔrΛ Sebulonacaru dΔvΛΛragadΔrΛ dai NepatalicarΛ dΔvΛΛragadΔrΛ ΔgΛΛ suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶ Dai Δgai maimaatΛcamu Diuusi ñiooquidΛ dai aliΛ soimaasi ivuaadamu. DΔmos gooquiΔrΛ caΛcamu Δgai istumaasi gamamaatΛtulda Δgai ΔcΛΛgacΔrΛ vuviaadami dai baigΔnΛliadamu Δgai.

Ascaiti Isaiácaru.

¹⁷ AidΛ abiaadΔrΛ ΔSuusi potΛtΛdaiña Δoodami:

—Δma duuquivΔr gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soíña Δgai Diuusi oodami sai cΛΛgacΔrΛ oidacana —astΛtΛdaiña ΔSuusi.

¹⁸ ΔSuusi gΛΛ suudagi ugidiamu sΛΛli imΛitadai GalileeΔrΛ, dai tΛΛ gooca gΔnsiΛΛgΔmΛ. Δmoco Simuñi Piiduru tΛΛgidu, dai ΔgΔmai AandΔrΛsi. Δgai

arvatopa vuudamicatadai, dai suudarΛ dadaitudai ganvatopa vuicaru.

¹⁹ TaidΛ ΔSuusi itΛtadai:

—Giñoidávurai nai aanΛ ganmaatatuldana masducatai gaagada aapimΛ oodami vaidΛ giñvaavoitudana —astΛtadai ΔSuusi.

²⁰ Tai Δgai otoma anaasi viaa ganvatopa vuicaru dai oí ΔSuusi.

²¹ Dai baitΛquiooma tΛΛ ΔSuusi ΔpΛ gooca gansiΛΛgamΛ. Jacovo Δmadu Vuaana Sevedeo maamaradΛ. Vai Δmo vaarcu Δraana daraajatadai Δmadu oogadΛ dai daraasdi ganvatopa vuicaru. TaidΛ ΔSuusi vai. ²² Tai Δgai otoma anaasi viaa Δvaarcu Δmadu Δnooga dai oí ΔSuusi.

²³ ΔSuusi vΛasi Galilea dΔvΛariaiana aimaraitadai, dai vΛasi judidíu quiquiuupaigadΛΛ gaaagidimi isDiuusi soiña agai oodami sai cΛagacΛΛ oida-cana. VΛasi istumaasi gaaagidiña ΔSuusi sΛlicadΛ ΔrcΛΛgaducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi cocodagai viaacami. ²⁴ Tai otoma maí vΛasi Siria dΔvΛariaΛΛ oidacami istumaasi ivuaadana ΔSuusi, dai otoma vuaapi Δgai ΔSuusi vΛasi ΔcococoidadΛ sai duduaaidana tomas-tuma cocodagai viaacami dai ismaacadΛ maitistutuiditadai isoíñadagi vaidΛ ΔSuusi duduaaidiña vΛascatai dai vuvaitu Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛΛ. ²⁵ Tai oí mui oodami ΔSuusi GalileeiñdΛΛ, dai Decapolisi dΔvΛariaiñdΛΛ, dai vΛasi Judeea dΔvΛariaiñdΛΛ JerusaleeniñdΛΛ dai aa ΔmapΛcΛΛaiñdΛΛ, ΔgΛΛ aqui Jordán vasoñiomaiñdΛΛ.

5

¹ Dai aidasi tΛΛ ΔSuusi vΛasi Δoodami, tΛsai Δmo giidiana dai ami daiva. TaidΛ ΔmamaatardamigadΛ ganmpagi ΔSuusi sicoli dai vΛasi Δoodami.

² VaidΛ ΔSuusi mamaatΛtuldi daidΛ itΛtadai:

³ —Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi vΛascatai ismaacadΛ maata istagito isDiuusi soiñagi vaidΛ ivuaada Δgai istumaasi Diuusi ipΛlidi. Diuusi soiñamu vai Δgai ivuaadana istumaasi Diuusi ipΛlidi.

⁴ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Δgai ismaacadΛ sivi soigΛΛlidi soimaasi ivuaadatai Δgai Diuusi bai Δliatudamu.

⁵ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Δgai ismaacadΛ maigΛgarducadΛ ganΛlidi, Δgai tΛaanadamu oidigi utudiΛΛ sιΛΛscadΛ ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Δgai ismaacadΛ sΛlicadΛ cΛagacΛΛ oidaca Δlidi, Diuusi soiña agai Δgai vai poduucai oidacana.

⁷ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Δgai ismaacadΛ soigΛnΛlidi aacadΛ, Diuusi soigΛΛliadamu ΔgaicadΛ ΔpΛ.

⁸ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Δgai ismaacadΛ maisoimaasi ivuaada Δlidi. Δgai Diuusi Δmadu iimimu.

⁹ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Δgai ismaacadΛ soicΛi Δcocoadami sai camaitΛncocodaiña. Diuusi gΛmaamara duucai nΛijadamu.

¹⁰ Diuusi cΛagacΛΛ nΛidi Δgai ismaacadΛ aa soimaa taatamituldi ivuaadatai Δgai istumaasi Diuusi ipΛlidi. Diuusi soiñamu vaidΛ apiavuaada Δgai istumaasi Diuusi ipΛlidi.

¹¹ Diuusi cΛagacΛΛ gΛnnΛijadamu aapimΛ sιΛΛscadΛ Δoodami gΛnaagiadagi soimaasi ñiooqui dai soimaasi gΛntaatamituldiadagi dai masιΛΛscadΛ gΛnyaatagΛdagi, giñvaavoitudaitai aapimΛ. ¹² DΔmos baigavΛr ΔnΛliada aapimΛ Diuusi gΛnmaaquimu Δmo istumaasi cΛΛgaducami tΛvaagiΛΛ, poduucai ΔpΛ soimaa taata ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacadΛ ΔpΛga dada isaapimΛ.

¹³ IsmaicΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ oodami maitipΛliadamu isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai Λmo oodami maitipΛlidiña iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. CascΛdΛ aliΛsi gΛaagai iscΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ. NΛiditai aa iscΛΛgacΛrΛ oidaga aapimΛ poduucai ipΛliadamu Λgai isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ dΛmos ismaicΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ aidΛ gia maisoicΛi aapimΛ oodami dai Diuusi gajiaadΛrΛ gΛnviaamu aapimΛ.

¹⁴⁻¹⁶ AliΛsi Λrsoiñi cuudagi tucΛrΛ. Poduucai ΛpΛ aliΛsi Λrsoiñi aapimΛ cΛΛgacΛrΛ oidacatai vai poduucai maatΛna aa isducatai Diuusi ipΛlidi isoidacagi. VΛΛsi oodami gΛntΛgito nΛidi isaapimΛ Λrvaavoitudadami. DaidΛ Λoodami nΛiditai iscΛΛgacΛrΛ oidaga aapimΛ siaa duutuadagi Diuusi gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja.

¹⁷ MaitavΛr povΛnΛliada aapimΛ iñsaanΛ divia dai maiΛΛgiada iñagai Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai mamaatΛtuldiaragadΛ ismaacΛdΛ aagidi Λgai Moseesacaru dai gΛñiñiooquituldiadamiga, baiyoma divia aanΛ dai ΛΛgiada iñagai. ¹⁸ SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai siΛsi uucami cΛaacagi oidigi vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi moduucai imΛda agai maitΛviaa agai tomalaachi tomali Λmo oojai maimaigovai gΛdaasa agai asta siΛscadΛ ΛpΛdui vΛΛsi ismaacΛdΛ viaa siΛpΛduñiagi. ¹⁹ CascΛdΛ sioorΛ ΛmapiadΛrΛ viaagi Λmo istumaasi Diuusi sΛΛlicamigadΛaiñdΛrΛ, tomasi Λgai polidi ismaisi gΛaagai isiduñiagi dai poduucai mamaatΛtuldiadagi Λoodami sai poduucai ivuaadana Λgai maicΛΛga ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. DΛmos Λgai ismaacΛdΛ ΛΛgiadagi Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai poduucai mamaatΛtuldiadagi Λoodami sai poduucai ivuaadana Λgai gia cΛΛga ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ²⁰ AanΛ angΛnaagidi aapimΛ sai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo polidi iscΛΛgacΛrΛ oidaga dΛmos maitΛrvaavoi. AapimΛ aliΛsi gΛaagai issΛΛlicΛdΛ cΛΛgacΛrΛ oidacagi maisiu Λpan duucai Λgai. DΛmos istΛgitoda aapimΛ Λpan duucai Λgai, Diuusi maitΛnsoiñamu iscΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ.

²¹ AapimΛ cajioma mΛsaidΛ itΛtdai gΛnΛΛqui aaduñicarΛ: “MaitavΛr gacoodada, isΛmaadutai gamuaagi Λdudunucami gΛaagai isgataaaniagi muaragai Λgai ΛpΛ”. ²² DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai tomasioorΛ sioorΛ baamuagi gΛaduñi vui, dai sioorΛ galnaasi ñioocadagi gΛaduñi vui, dai sioorΛ vuiirugami aagadagi gΛaduñi Diuusi soimaa taatatuldamu tomasi gΛnmamaatΛtuldiadamiga maipoduucai gΛnmamaatΛtuldiadagi.

²³ Poduucai isΛmaadutai imiagi gΛΛΛ quiuupiamu dai siaa duutuda agadagi Diuusi dai ami tΛgituagi saidΛ idui Λmo istumaasi soimaascami gΛaduñi vui vai cascΛdΛ vui baamucagi ΛaduñdΛ, ²⁴ gΛaagai isvuusia Λgai abiaadΛrΛ dai mΛΛ nΛidagi gΛaduñi dai baiduñiagi ñiooqui Λgai ΛΛmadu. Dai aidΛ gia Λpamu imiagi Λgai gΛΛΛ quiuupiamu dai ami siaa duutudagi Diuusi.

²⁵ IsΛmaadutai soimaasi iduñiagi gΛaduñi vui vaidΛ ΛaduñdΛ vaidaquiaagi dudunucamiΛrΛ dΛmos baiyoma gΛaagai isbai duñia Λgai ñiooqui Λgai ΛΛmadu voyamu vai Λgai maivaidaquiaagi dudunucamiΛrΛ vaidΛ Λdudunucami tΛΛgidan tada Λsandaaru vaidΛ Λsandaaru maisagi. ²⁶ AanΛ gia gΛnaagidi sai maivuusian tada Λgai abiaadΛrΛ asta siΛscadΛ gaa namΛqui vΛΛsi mΛsiΛΛsi tañiagi.

²⁷ AapimΛ cajioma sai ΛΛqui abiaadΛrΛ aduucai gΛaa: “Sai maitΛaagai isgoogosi gΛanducamicagi oodami”. ²⁸ DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai tomasioorΛ

sioora galnaasi gantatagitodagi amo ooqui vui tomasi maccasdar naidi agai, agai capan asi soimaasi ivueeyi islamadu voimudai.

²⁹ Ismaadutai najadagi amo istumaasi dai gassida liadagi siappa ama maasi soimaascami baiyoma gaaagai ismainjadagi dai Diusi lamadu imiagi dai maisu diaavora lamadu imiagi. ³⁰ Ismaadutai idunia liadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicada baiyoma gaaagai ispoliadagi agai ismainnoonov dai Diusi lamadu imiagi dai maisu diaavora lamadu imiagi. Poduucai aagai asuusi sai oodami camaisoimaasi ivuaadana.

³¹ Aiqui aduucai gaaagai appa: “Tomasioora sioora dagituagi gooniga gaaagai ismaquiagi amo ojai siaaco aagadagi iscadagito”. ³² Damos aan angnaagidi sai isamo cali dagituagi gooniga, maiviaacatai istuisid dagituagi, oodami poliadamu isloooqui gogoosi gducami sai cascada dagito cali damos cali arduñida ispoduucai tatagitodagi oodami, dai sioora vnanagi amo ooqui dagitobarui agai soimaasi ivueeyi appa.

³³ Aapima cajioma appa masaida itadai ganlaqui aadunicar: “Siascada amaadutai pocaitiadagi sai maata Diusi sai salicada idunia agai amo istumaasi Diusi vatar ali asi gaaagai isiduniasi”. ³⁴ Damos aan angnaagidi sai maitaagai isaagadagi Diusi tomastumaasicada. Gaaagai isaagadagi Diusi mosacaasi siascada salicada gaaagadagi dai sai siascada aagadagi isamo istumaasi arvaavoi maiaagadagi tvaagi maca gataana Diusi cascada, ³⁵ tomali maiaagadagi davarai ami daja Diusi cascada, tomali Jerusaleena ami gataanada agai Diusi garbaitacacamiga cascada. ³⁶ Dai tomali maiaagadagi gnmoomo aapima maitistutuidi istojatudagi siappa tucutudagi tomali amo cuapai. ³⁷ Mosavar cho caitiada siappa aja dai maitarcagai isvaamioma aagadagi.

³⁸ Aapima cajioma islaqui gaaagai aduucai: “Ismaadutai gagalaviagi gavuji pai camainlaada aapi gavujicada adudunucami viaa ispoduucai iduniasi gaicada appa dai ismaadutai gagalaviagi dai daitudagi gataatamu adudunucami viaa ispoduucai iduniasi appa gaicada”. ³⁹ Damos aan angnaagidi: Maitaagai pasvui gasia aapi loomaligami baiyoma isamoco gagalaviagi gavuivasana dagitoni vai ajadara gagalana appa. ⁴⁰ Isamoco vaama galasagi dai gyaatagadagi gvoopoida liditai gvaasaraga dagitoni vai baccaina gdaan vaasaraga appa. ⁴¹ Ismaadutai gaaagidagi issoina bllquia aapi cusuvida tomasi daan duucu uucami soina asta uruunoco uucami. ⁴² Tomasioora sioora gataanadagi amo istumaasi maacani aapi, dai sioora gataanadagi amo istumaasi taniuvidicami taniuvidani.

⁴³ Aapima cajioma appa sai aduucai gaa appa: “Oigadani gaduuni dai caldada gasayu”. ⁴⁴ Damos aan angnaagidi: Oigadavurai gansasayu, calgavar nioocada vui agai ismaacada gannioquidi, calgavar ivuidiada sioora gancaladadagi, gamamadavurai agai vatar ismaacada soimaasi niooqui gansuuligiadagi dai soimaasi gantaatamituldiadagi. ⁴⁵ Poduucai gmaata isaapima armaamarada grooga ismaacada tvaagilara daja. Agai ootosdi tonoli calga tuutiacami dai maicalga tuutiacami, dai agai ootosdi duuqui ismaacada siaa duutudai dai ismaacada maisiaa duutudai. ⁴⁶ Dai isaapima oigadagi mosaca agai ismaacada ganoigadai aapima poduucai siadara ganoidana Diusi amo istumaasi. Asta maicalga tuutiacami appa poduucai ivueeyi di. ⁴⁷ Dai isviaatuldiada aapima mosaca gnaaduni tuma calga

ivueeyi aapimΛ asta Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi ΛΛpΛ poduucai ivueeyi di. ⁴⁸ CΛΛgavΛr ivuaada aapimΛ Λpan duucai gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja.

6

¹ SiΛΛscadΛ aapimΛ siaa duutuadagi Diuusi maitavΛr poduucai ivuaada mosipΛlidityai isgΛnnΛijadagi Λoodami dai cΛΛga ñiocoocadagi aapimΛ gΛnvui, mΛspovuaada aapimΛ aidΛ gia gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja maitΛnoidamu tomali Λmo istumaasi. ² CascadΛ mΛsiΛΛscadΛ oidiadagi soituutuigami Λmo istumaasi maitavΛr poduucai ivuaada mosipΛlidityai isgΛnnΛijadagi oodami poduucai isduucai ivueeyi Λgai ismaacΛdΛ aagaiña Λmo istumaasi dai Λma maasi ivuaadana. QuiquiuupiΛrΛ dai cacaayana poduucai ivuaadana Λgai sai cΛΛga ñiocoaiña oodami Λgai vΛΛtarΛ. DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai Λgai ismaacΛdΛ povuaadagi gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja maioidamu tomali Λmo istumaasi. ³ DΛmos mΛsiΛΛscadΛ aapimΛ oidiadagi Λmo istumaasi soituutuigami maitavΛr poduucai ivuaada ipΛlidityai isgΛnnΛijadagi aa. ⁴ Dai Diuusi gΛrooga ismaacΛdΛ nΛidi mΛstumaasi ivueeyi Λgai gΛnoidamu Λmo istumaasi aapimΛ.

⁵ Dai mΛsiΛΛscadΛ gamamadada aapimΛ, maitavΛr Λpan duucai ivuaada Λgai ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi, Λgai oo-joidi isgugucaitai gamamadadagi quiquiuupiΛrΛ dai cacaayana sai nΛidiña Λoodami. SΛΛlicadΛ angΛnaagidi sai gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja maitΛnoidamu tomali Λmo istumaasi. ⁶ DΛmos aapimΛ mΛsiΛΛscadΛ gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gamamadada. Dai Diuusi gΛrooga ismaacΛdΛ nΛidi mΛstumaasi ivueeyi Λstocai Λgai gΛnsoicΛdamu.

⁷ MΛsiΛΛscadΛ gamamadadagi maitavΛr muiyoco aagada Λmo istumaasi isduucai ivueeyi Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi dai poΛlidiña Λgai sai Λmomoono caΛca agai alia tΛvΛpi ñiocoaitai Λgai tomasi maicaΛ. ⁸ MaitavΛr potuutiaca aapimΛ, Diuusi gΛrooga maiquiaa aagidacai aapimΛ abiaadΛrΛ ca-maatΛcana mΛstumaasi tΛgito aapimΛ. ⁹ CascadΛ aduuquiavΛr gamamadada: GΛrooga aapi pΛsmaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja, aatΛmΛ ipΛlidi isΛoodami gΛsiaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma aΛna istuigaco gatΛaanΛda agai aapi ΛΛgi tami oidigi daama. VaidΛ ΛpΛduuna pΛstumaasi aapi ipΛlidi tami oidigi daama poduucai isduucai ΛpΛvueeyi tΛvaagiΛrΛ.

¹¹ GΛrsoiñañi tΛtai viaaca aatΛmΛ cuaadagai tΛsiΛΛsi tΛgito sivi vΛΛtarΛ.

¹² GΛroigΛldañi gΛrsoimaascamiga tΛsmaacΛdΛ ivueeyi poduucai tΛsduucai oigΛldi aatΛmΛ Λgai ismaacΛdΛ soimaasi gΛrvuiididi.

¹³ Maiti dagito isΛDiaavora gΛraagiadan taadacagi isiduniΛa aatΛmΛ soimaasi. CΛΛ maatΛ aatΛmΛ isaapi ΛrΛgΛΛ baitΛcΛaacami tΛvaagiΛrΛ dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco is-tomali Λmo Λmai dai isaliΛsi gΛaagai isvΛΛsi oodami gΛsiaa duutuadagi tomastuigaco.

VΛΛsi gomaasi sΛΛlicadΛ ΛpΛduñia agai poduuquiavΛr gamamadada.

¹⁴ MΛsaapimΛ oigΛldiadagi aa siΛΛscadΛ soimaasi gΛnvuiidiada Λgai, Diuusi gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja gΛnoigΛldiadamu aapimΛ gΛnsoimaascamiga ΛΛpΛ, ¹⁵ dai mΛsaapimΛ maioigΛldiadagi aa aidΛ gia tomali Diuusi gΛrooga maitΛnoigΛldiadamu gΛnsoimaascamiga.

¹⁶ Masi^Λscad^Λ aapim^Λ gayunandudagi maitav^Λr soig^Λn^Λliadan vuaada apan duuc^Λi a^Λgai ismaac^Λd^Λ aagai a^Λmo istumaasi dai a^Λma maasi ivueeyi, a^Λgai soig^Λn^Λliadan vuaadana sai n^Λidiña oodami isyunandui a^Λgai. S^Λalic^Λd^Λ ang^Λnaagidi sai g^Λrooga ismaac^Λd^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ daja maioidamu tomali a^Λmo istumaasi. ¹⁷ D^Λmos aapim^Λ masi^Λscad^Λ gayunandudagi mait^Λaagai massoig^Λn^Λliadan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaat^Λna oodami masgayunandui. Vai mos^Λca Diuusi g^Λrooga maata^Λcana dai poduuc^Λi a^Λgai g^Λnoidamu a^Λmo istumaasi c^Λagaducami.

¹⁹ Mait^Λaagai ist^Λt^Λgitodagi oodami is^Λmpaidiadagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamarad^Λ uugiugai dai siaa g^Λv^Λueeyi istumaasi dai tami siaaco a^Λsivogami v^Λpac^Λi dai g^Λasidi. ²⁰ Baiyoma g^Λaagai isivuaadagi v^Λasi istumaasi Diuusi ip^Λlidi dai a^Λgai maaquimu istumaasi t^Λgito t^Λvaagi^Λr^Λ. ²¹⁻²³ Is^Λmpaidiada oodami mui naana maasi dai riri-cutuagi aid^Λ gia most^Λt^Λgitodamu a^Λgai g^Λn^Λvustuidaga dai poduuc^Λi a^Λgai g^Λn^Λvupuiirumadai dai maisoic^Λi aa dai maitistutiadamu ist^Λt^Λgitodagi istumaasi Diuusi ip^Λlidi isivuaada a^Λgai. Dai camait^Λt^Λgitoi istumaasi aagai Diuusi ñiooquid^Λr^Λ dai apiasoimaasi ivuaadana. Baiyoma g^Λaagai ist^Λt^Λgitodagi oodami istumaasi Diuusi ip^Λlidi isivuaadagi poduuc^Λi gia soic^Λi a^Λgai aa.

²⁴ Siora^Λ most^Λt^Λgitodagi isducatai gamait^Λc^Λdagi mui tumiñsi a^Λgai gia maitistutuidi is^Λagiadagi Diuusi.

²⁵ G^Λnaagidiana maitav^Λr vuam a^Λn^Λliada cuaadagaic^Λd^Λ masmaac^Λd^Λ ugia agadagi si^Λap^Λ mastumaasi iiya agadagi dai oidacagi, tomali yuuc^Λsic^Λd^Λ masmaac^Λd^Λ g^Λnaada agadagi. Diuusi g^Λndui aapim^Λ Diuusi g^Λnmaa iib^Λdagai a^Λgai g^Λnsoiñamu isviaacagi cuaadagai dai yuucusi. ²⁶ Naidavurai ujuurugi. Goovai maita a^Λsai tomali maita yoovai, tomali maibai tueeyi g^Λnyoova trooj^Λr^Λ, vai v^Λasc^Λr^Λ Diuusi g^Λrooga ismaac^Λd^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ daja maacai cuaadagai. Aoodami vaamioma nam^Λga siujuurugi. ²⁷ Casc^Λd^Λ mait^Λrsoiñi isnaana maasi t^Λt^Λgitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaa-jucami metro vaamioma g^Λt^Λcavaldiagi, tomasi naana maasi g^Λt^Λt^Λgitoi.

²⁸ ¿Tuisida mos^Λasi t^Λt^Λgitoiña oodami yuucusi? Aoodami g^Λaagai isn^Λijadagi isducatai g^Λarai yoosigai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita iilutaitai. ²⁹ Dai v^Λasc^Λr^Λ g^Λnaagidi aana sai tomali arai Salomoiñicar^Λu ismaac^Λd^Λ viaacatadai yuucusi c^Λc^Λagaducami v^Λasc^Λr^Λ yuucusida mai^Λpan a^Λsi chigiamaa^Λsi yoosigai. ³⁰ G^Λaagai isg^Λnt^Λgito n^Λijadagi oodami vasoi. Chi^Λqui tasai d^Λjiana guucacana dai gaac^Λcai gam^Λm^Λidi ooroñi^Λr^Λ maitiipucatai cuaagi vai v^Λasc^Λr^Λ Diuusi sigia maastudai, v^Λasi vaamioma soiñana a^Λgai oodami isyuucustada. V^Λasc^Λr^Λ aoodami maic^Λga vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ Casc^Λd^Λ g^Λaagai ismaivuam a^Λn^Λliadagi oodami dai mait^Λaagai ispocaitiadagi: “¿Istumaasi ugimu aat^Λm^Λ?” Si^Λap^Λ: “¿Istumaasi iimu aat^Λm^Λ?” Si^Λap^Λ: “¿Istumaasi garaadamu aat^Λm^Λ?” ³² V^Λasi aoodami ismaac^Λd^Λ maivaavoitudai Diuusi mos^Λca gomaasi g^Λnt^Λt^Λgitoiña, d^Λmos g^Λrooga ismaac^Λd^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ daja camaata isv^Λasi gomaasi t^Λgito aat^Λm^Λ. ³³ Baiyoma g^Λaagai isip^Λliadagi oodami sai Diuusi soiñana vai c^Λagac^Λr^Λ oidaca a^Λgai isducatai Diuusi ip^Λlidi, siDiuusi soic^Λadamu siviaacamu a^Λgai istumaasi t^Λgitocagi. ³⁴ Mait^Λaagai issoimaasi g^Λntaatamituldiadagi oodami naana maasi g^Λnt^Λt^Λgitoitai. V^Λas tasai naana maasi oidacana dai v^Λasc^Λr^Λ Diuusi g^Λrnuucada aat^Λm^Λ.

7

¹ Maitav_Λr pocaitiadai: “Dañi t_{ΛΛ} soimaasi idui _Λgai maiviaacatai istuisid_Λ pocaitiadagi”. Ispocaitiada aapim_Λ Diuusi pot_Λimu sai maic_{ΛΛ}ga ivueeyi aapim_Λ pocaititai. ² Is_Λmaadutai g_Λt_Λgito n_Λijadagi _Λsoimaasi ismaac_{ΛΔ} ivuaadagi _Λaduñ_Δ aid_Λ gia Diuusi g_Λt_Λgito n_Λijadamu _Λsoimaasi ismaac_{ΛΔ} ivuaadana _Λgai _{ΛΛ}r_Λ. ³ ¿Tuip_Λasi g_Λt_Λgito n_Λidi issoimaasi ivueeyi g_Λaduñi dai mait_Λt_Λgito n_Λidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuip_Λasi maisiaa _Λrai aapi?, sai pot_Λt_Λdai g_Λaduñi: “Dañi ali_Λ soimaasi ivueeyi aapi”, t_Λt_Λdai.

Dai mait_Λt_Λgito n_Λidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi _Λr_Λmoco ismaac_{ΛΔ} aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi. _{ΛΛ}r_Λga g_Λaagai isca-
maisoimaasi ivuaada aapi dai gooqui_Λr_Λ aagidagi g_Λaduñi sai camaisoimaasi
ivuaadana. M_Λsapiaaagiadamudai aapim_Λ Diuusi ñiooquid_Λ _Λoodami is-
maac_{ΛΔ} c_{ΛΛ}dai Diuusi mosgalnasi ñioocadamudai _Λgai Diuusi vui dai soimaasi
ivuüidiadamudai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ.

⁶ Casc_{ΛΔ} mait_Λaagai m_Λsapiaaagiada Diuusi ñiooquid_Λ _Λoodami ismaac_{ΛΔ} c_{ΛΛ}dai Diuusi dai maivaavoituda _Λlidi.

⁷ Alias_i g_Λaagai m_Λsiapiataan_Λdagi Diuusi istumaasi t_Λgitocagi si_Λgai g_Λnsoic_Λdamu sai viaacana istumaasi t_Λgitocagi. ⁸ Sioor_Λ apiataan_Λdagi Diuusi istumaasi t_Λgitocagi Diuusi s_{ΛΛ}lic_{ΛΔ} soic_Λdamu _Λgai sai viaacana istumaasi t_Λgitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga _Λmaadutai aapim_Λ isg_Λntaañiagi g_Λnmara _Λmo paana baisoidana aapim_Λ _Λmo odai? ¹⁰ ¿Si_{ΛΛ}r_Λ isbaioidana aapim_Λ _Λmo cooyi isg_Λntaañia _Λgai vatopa? ¹¹ M_Λsaapim_Λ ismaac_{ΛΔ} maic_{ΛΛ} tuutuiga maata oidi g_Λnmaamara istumaasi c_{ΛΛ}gaducami, siooma c_{ΛΛ}ga g_Λrooga ismaac_{ΛΔ} t_Λvaagi_Λr_Λ daja _Λgai maacai istumaasi c_{ΛΛ}gaducami sioor_Λ taan_Λdagi.

¹² Pocaiti Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λr_Λ dai pocaiti _{ΛΛ}r_Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ. M_Λstumaasi ip_Λliada aapim_Λ isg_Λnvuüidiadagi aa poduuquiav_Λr ivuüidiada aapim_Λ _Λgai _{ΛΛ}r_Λ.

¹³⁻¹⁴ S_{ΛΛ}lic_{ΛΔ} av_Λr ip_Λliada aapim_Λ isDiuusi g_Λnsoic_Λdagi is_{ΛΛ}giada aapim_Λ. Muidutai maitip_Λlidi isDiuusi soic_Λdagi. Siooma maisijaiga is_Λgai ivuaadagi istumaasi ip_Λlidi d_Λmos _Λgai gia iimimu Diaavora _{ΛΛ}madu. Ali_Λ sijaiga oodami v_{ΛΛ}t_Λr_Λ isip_Λliadagi isDiuusi soic_Λdagi is_{ΛΛ}giada _Λgai Diuusi, dai vaamioma chi_{ΛΛ}quidu sioor_Λ _{ΛΛ}gidi Diuusi dai _Λgai gia iimimu Diuusi _{ΛΛ}madu.

¹⁵ G_Λnnuucadacavurai dai maitivuaada istumaasi g_Λnaagiadagi _Λmamaat_Λtuldiadami yaatavogami. _Λgai g_Λn_{ΛΛ}madu g_Λn_Λmpaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi ñiooquid_Λ d_Λmos mait_Λrvaavoi isvaavoitudai _Λgai. _Λgai ip_Λlidi isg_Λnvupuiirumadagi m_Λsaid_Λ _Λmamaat_Λr_Δdamigad_Λcana dai oidiña mui naana maasi m_Λstumaasi viaacagi. ¹⁶ Aapim_Λ istutuidi ismatiagi isbai s_{ΛΛ}lic_{ΛΔ} _Λr_ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ _Λgai ischo _{ΛΛ}r_Λ, _Λgaic_{ΛΔ} ismaac_{ΛΔ} ivuaada _Λgai. C_{ΛΛ}ga maata aapim_Λ ismait_Λyoovai uuvasi uupariaiñd_Λr_Λ, tomali iigosi uuvasi d_{ΛΛ}d_{ΛΔ}aiñd_Λr_Λ, poduucai _{ΛΛ}r_Λ _Λoodami yaatavogami maitistutuidi isc_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidacagi. ¹⁷ Poduucai _{ΛΛ}r_Λ oidaga uusi ismaac_{ΛΔ} yoovi iibiad_Λ dai oidaga aa uusi ismaac_{ΛΔ} maiyoovi iibiad_Λ. ¹⁸ _Λmo uusi c_{ΛΛ}gaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiad_Λ, dai _Λmo uusi maic_{ΛΛ}gaducami maitistutuidi isc_{ΛΛ}gaducagi iibiad_Λ. ¹⁹ V_{ΛΛ}si uusi ismaac_{ΛΔ} maic_{ΛΛ}gaducagi iibiad_Λ tami g_Λr_Δv_{ΛΛ}r_Λg_Λr_Λ g_Λguicumai

dai taiyara gamamaidi. Poduucai ara Diuusi soimaa taatatuldamu amamaatatuldiadami yaatavogami aga taiyara adiaavora amadu.
²⁰ Naiditai issoimaasi ivueeyi agai poduucai gamaat isagai aryaatavogami.

²¹ Maisiu vascatai ismaacada pocaiti adagi sai aan artaanadamigada iimia agai siaaco gataanai Diuusi mosaca agai ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi garooga ismaacada tavaagiara daja. ²² Siascada ajiagi istuigaco naida inagada aan vasi oodami ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami amaasi muidutai povai inatadamu: “Taanadami aatama gamamaatuldina gñiooqui, dai gguvucadagacada vuvaidina Diaavora tavaanicaruda oodami inara, dai gguvucadagacada ivuaadana aatama mui naana maasi ggarducami”, iscaitadamu agai. ²³ Damos aan potadamu: “Aapima tomali amo imidagai maitinvaavoitu. Iimivurai tabiadar. Aapima arsoimaasi ivuaadami”, antadamu aan —astadai Suusi.

²⁴ Daid itadai ara:

—Siora gñacacagi daid ivuaadagi istumaasi aagai aan agai arpan ducami amo cali ismaacada alia saituduga daid idui amo vaaqui damos araga caga cooco davara dai caducami darai simientogada. ²⁵ Tai duudu dai gapi daivusai suudagi dai cavami avai tai vascara maigai avaaqui caducatadai agai simientogada cascada. ²⁶ Damos siora gñacacagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aan agai arpan ducami amo cali vuirugami ismaacada mosorai daama idui amo quii. ²⁷ Tai duudu dai gapi daivusai suudagi dai cavami avai tai gai avaaqui dai camaitarsoini —astadai asuusi.

²⁸ Aidasi canaatocai ñioo asuusi, vaid aoodami camaita isducatai gantatagituagi cacatai sila caga ñioocai asuusi. ²⁹ Amo samicami viaacami duucai mamaatatuldi agai dai maisiu arpan duucai amo mamaatatuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi cascada.

8

¹ Aidasi asuusi tavai giidai inara tai oi mui oodami. ² Tai miaadara calquiva amo cali ismaacada viaacatadai amo cocodagai ismaacada duvaaldi gatucuga dai siaa duutuli asuusi, daid itadai:

—Taanadami pasipali adagi istutuidi aapi isginduaaidagi —astadai cali.

³ Taid asuusi taata ganovicada daid itadai:

—Ipalidiana isgduaaidagi, duaadicami ivii —astadai asuusi.

Mospota asuusi taid acocoad duaadicami vii. ⁴ Taid asuusi itadai:

—Dañi, maitiaagiada tomali amaadutai pasducatai dueeyi mosaiimi dai mala vuidara calquiva paali dai oida istumaasi aagai Mosesacaru samicamigada vai naidina aoodami pascadueeyi —astadai asuusi.

⁵ Aidasi mosaayi asuusi Capernaumarai tai miaadara calquiva amo sandaaru taanadamigada. Agai arromanu dai daani, ⁶ daid itadai:

—Taanadami gñimara quiyara caata maitistutuidi isaimardagi dai alia soimaa taataca cocodagai —astadai.

⁷ Taid asuusi itadai:

—Aan gaamu imimu dai duaaidamu —astadai.

⁸ Taid asandaaru taanadamigada aa noragi daid itadai:

—Tlaanadami aapi vaamioma tlaanai iñsaan cascada maitaagai passoigvuaadagi mosai potai sai duaadana giñmara siagai duaadimu. ⁹ Aana viaa giñtlaanadamiga, dai aana viaa lapa giñsandaaruga ismaacada tlaanai aana, siascada aagida aana amoco sai imana vai aimarai, dai siascada aagida aana amai sai diviana vai didivai, dai siascada tlaañia aana amo istumaasi giñpiooñiga vaid ivueeyi —astatadai sandaaru tlaanadamigada.

¹⁰ Aidasi caa Suusi imaasi, maita istumaasi gatagituagi daida itadai ajudidu ismaacada oiditadai:

—Salicada angnaagidi, sai garaaduñi saagida maiquiaa nidi aana tomali amoco ispocaasi vaavoitudadagi siasi vaavoitudai idi cali. ¹¹ Aana angnaagidi sai mui ismaacada maitarjudidu aipaco oidacami vaavoituda agai Diusi ñiooquida. Dai agai iimia agai tvaagiamu maa siaaco gataanai Diusi dai amadu daraaja agai Avraañicarai dai Isaacaru, dai Jacocarai. ¹² Damos ajudidu agai ismaacada polidi sai iimia agai maa siaaco gataanai Diusi Avraañicarai cajiudadacatai, agai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diusi ootosa agai agai maa siaaco tomastuigaco tucamuga dai suanda agai agai dai alia soimaa taataca agai —astatadai Suusi.

¹³ Dai amaasi Suusi itadai sandaaru tlaanadamigada:

—Imadañi gquiyamu dai pastumaasi vaavoitudai poduucal apduñimu —astatadai.

Dai mospotai Suusi tai dueeyi marada sandaaru tlaanadamigada.

¹⁴ Taida Suusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caatcatadai Piiduru tumuda alia oiditadai toiñdagai. ¹⁵ Taida Suusi mostaata novida tai dagito toiñdagai tai otoma vañi agai dai bibi gadadidacami.

¹⁶ Dai aidasi catuca taida oodami vuaapi Suusi mui oodami ismaacada viaacatadai Diaavora tlaañicaruda, taida Suusi mosali amo ñiooquicada vuvaitu vasi Diaavora tlaañicaruda dai duduaadi vasi acococoidada. ¹⁷ Aidasi apdui imaasi poduucal apdui ismaacada aagai Isaia Diusi ñiooquituldiadamigada dai poduucal ooja aagaitai Cristo: “Agai garduduaaidamu”, ascatai Isaia.

¹⁸ Aidasi taa Suusi isalia muidu oodami agai sicoli, aagidi agai gamamaatardamiga sai daivuñdana vaasadaga agaa suudagi Galilea. ¹⁹ Tai amo mamaatuldiadami Diusi salicamidada miaadaga calquiva daida itadai Suusi:

—Mamaatuldiadami aana goidatucuda iñlidi tomasiaaco siaaco aimarda aapi —astatadai.

²⁰ Taida Suusi aa noragi daida itadai:

—Cacaasiocai viaa gantlatjoga dai ujuurugi viaa gancocosa, damos aana ismaacada viaa amo salicami maivaaca —astatadai Suusi.

²¹ Dai amai ismaacada agaa Suusi mamaatardamidacatadai potadai agai Suusi:

—Tlaanadami giñdagitoñi nai lapa maa yaasa aana giñooa dai gooquilara goidatucudagi —astatadai.

²² Taida Suusi aa noragi daida itadai:

—Giñoidañi dai dagito vai agai ismaacada agaa pan ducami coidada maitiñagiditai yaasana gancoidada —astatadai Suusi.

²³ Amaasi ΔSuusi tΔsai Δmo vaarcuΔrΔ Δmadu aatΔmΔ mamaatΔrdamigadΔ Δgai. ²⁴ Dai aidΔsi gΔΔ suudagi daama iimΔitadai Δgai tai aliΔ cavami ΔvΔ vai tai tΔΔsadΔi suudagi dai vaarcu Δraana vaacΔi. VaidΔ ΔSuusi coosocatadai.

²⁵ TΔtai aatΔmΔ mamaatΔrdamigadΔ Δgai iji dai mΔΔ nΔnΔitu daidΔ itΔtΔdai:

—TΔaanΔdami cΔΔgacΔrΔ igΔrvuvaida casiatΔ yooga duudupi —astΔtΔdai aatΔmΔ.

²⁶ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—¿TuimΔsi duduaadimuca? AapimΔ maivaavoitudai iñsaanΔ istutuidi isgΔnnuucadacagi —gΔrtΔtΔdai ΔSuusi.

Dai vañi dai dodoligitu ΔvΔΔli Δmadu ΔgΔΔ suudagi tai vΔΔsi dodoli vii.

²⁷ TΔtai aatΔmΔ maitΔΔ isducatai gΔrtΔtΔgituagi daidΔ icaiti:

—¿Istuma cΔΔli idi vai asta ΔvΔΔli dai gogΔΔ suudagi Δgidi? —caiti aatΔmΔ.

²⁸ Dai amaasi vaasadΔrΔ dΔgavusai Δgai ΔgΔΔ suudagi dai aayi Gadara dΔvΔΔriΔrΔ, tai vuvaaja gooca cΔcΔΔli camposantuaiñdΔrΔ Δgai viaacatadai Diaavora tΔtΔaañicarudΔ dai aliΔ oomaliga tomali oodami maitistutuidiñΔ ismi-aanai dΔgavuscΔdagi. ²⁹ Amaasi miaadΔrΔ guuquiva Δgai siaaco cΔaacatadai ΔSuusi dai iññaquimi daidΔ icaitimi:

—¿Tuiپasi gΔrΔΔmadu vapacΔi aapi Suusi Diuusi maradΔ maitiquiaa aΔcΔi istuigaco soimaasi gΔrtaatatulda agai aapi? —ascΔiti Δgai.

³⁰ Dai bai miaanai abiaadΔrΔ ajioopaitadai mui tΔtaisoli, ³¹ vaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ daañimi ΔSuusi daidΔ itΔtΔdai:

—PΔsgΔrvuvaidagi idi cΔcΔΔliaiñdΔrΔ pai gΔrdagito tΔtai vaapaquia aatΔmΔ gotΔtaisoliΔrΔ —astΔtΔdai ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ.

³² TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—Iimivurai tudu —astΔtΔdai.

TaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ vuvuaaja ΔcΔcΔΔliaiñdΔrΔ dai tΔtaisoliΔrΔ vaapa, taidΔ ΔtΔtaisoli koidam voopoi dai gΔΔ suudarΔ suuli dai vΔΔsi baicoi.

³³ TaidΔ Δnuucadacami tΔtaisoli voopoi dai duduaadimutugai, dai mΔΔca gaaagidi quiiquiana vΔΔsi istumaasi ΔpΔdui, dai isducatai ΔpΔdui ΔcΔcΔΔlicΔdΔ ismaacΔdΔ viaacatadai ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ. ³⁴ Tai vΔΔscatai Δoidacami iji siaaco daacatadai ΔSuusi, dai tΔΔgacΔi daañimi sai imΔna ami dΔvΔΔriaiñdΔrΔ.

9

¹ Tai amaasi ΔSuusi tΔsai Δmo vaarcuΔrΔ, dai daivusai vaasadΔrΔ ΔgΔΔ suudagi dai Δpamu aayi Δagi gΔdΔvΔΔragΔrΔ. ² MΔtai uusiarΔ vuaapi Δmo cΔΔli ismaacΔdΔ maitistutuiditadai isoiñΔdagi. Dai aidΔsi tΔΔ ΔSuusi isalia vaavoitudai Δoodami potΔtΔdai Δgai ΔcΔΔli coocoadΔ:

—Maiti soigΔΔliada giñaduñi, casiant oigΔli aanΔ vΔΔsi istumaasi soimaascami ismaacΔdΔ ivuaadana aapi —astΔtΔdai ΔSuusi.

³ Amaasi Δmoco ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔΔlicamigadΔ aduucΔi gΔntΔtΔgitoitadai: “Idi cΔΔli poΔlidi isΔrΔDiuusi”, asΔnΔlidi. ⁴ VaidΔ ΔSuusi maatΔcatadai istumaasi gΔntΔtΔgitoi Δgai daidΔ itΔtΔdai:

—¿TuimΔsi mosΔΔ soimaasi gΔntΔtΔgitoi? ⁵⁻⁶ AanΔ viaa Δmo sΔΔlicami dai cascΔdΔ viaa guvucadagai isoigΔldiadagi vΔΔsi soimaascamigadΔ oodami. DΔmos maisijaiga ispoduucΔi aagagi tomasioorΔ cascΔdΔ sivi gΔntΔΔgidamu aanΔ issΔΔlicΔdΔ viaa aanΔ guvucadagai isduaaidagi idi cΔΔli —astΔtΔdai ΔSuusi ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔΔlicamigadΔ.

Dai amaasi itΔtΔdai ΔSuusi ΔcΔΔli coocoadΔ:

—Vañigiñi dai bΔi gΔvaacosi dai noragi gΔquiiyamu —astΔtΔdai.

⁷ Taid^Λ Λcoocoad^Λ vañi dai nora g^Λquiiyamu. ⁸ Aid^Λsi t^{ΛΛ} Λoodami imaasi, ali^Λ duduaadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai ^Λgai guvucadagai ^Λmo c^{ΛΛ}li.

⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^Λr^Λ dai giñt^{ΛΛ} iñsaan^Λ daacatai gavuu^yi tumiñsi, dai povai iñt^Λt^Λdai:

—Mataivo, giñoidañi —iñt^Λt^Λdai.

Antai aan^Λ c^Λquiva dai oí.

¹⁰ Dai ^Λmo imidagai gacuaadatadai ^ΛSuusi ^Λmo quiiy^Λr^Λ tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuid^Λr^Λ daraaja Suusi ^{ΛΛ}madu dai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi ^{ΛΛ}p^Λ. ¹¹ D^Λmos t^{ΛΛ}gacai ^Λfariseo g^Λrt^Λcacai aat^Λm^Λ ^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ dai pov^Λrt^Λt^Λdai:

—¿Tuisid^Λ gacueeyi g^Λn^Λmamaat^Λtuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ^{ΛΛ}madu? —g^Λrt^Λt^Λdai.

¹² Vaid^Λ ^ΛSuusi ca^Λ gomaasi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—^Λgi coococoidad^Λ t^Λgito gaduduaaidiadam^yi ^Λmaicoococoidad^Λ mait^Λgito. ¹³ Maat^Λvurai aapim^Λ ist^Λiya ^Λlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: “Aan^Λ maitip^Λlidi is^Λoodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitip^Λlidi aan^Λ is^Λoodami coodadagi tutuuru tomali sisiivatu aan^Λ giñv^{ΛΛ}tar^Λ, baiyoma ip^Λlidi aan^Λ sai soig^Λn^Λlidiña oodami aac^Λd^Λ”. Aan^Λ andivia tami oidigi daama vai ^Λsoimaasi ivuaadami ^Λma duuc^Λi g^Λnt^Λt^Λgitona dai camaisoimaasi ivuaadana. Ismaac^Λd^Λ po^Λlidi ismaisoimaasi ivueeyi siaad^Λr^Λ ^Λma duuc^Λi g^Λnt^Λt^Λgitona —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁴ Amaasi ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛVuaana miaad^Λr^Λ guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai pot^Λt^Λdai:

—Aat^Λm^Λ ^{ΛΛ}madu ^Λfariseo duudatai maitacueeyi. ¿Tuisid^Λ aapi g^Λmamaat^Λrdamiga gacueeyi? —ast^Λt^Λdai.

¹⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ gia ^{ΛΛ}madu aim^Λr^Λi giñmamaat^Λrdamiga casc^Λd^Λ gacueeyi goovai, d^Λmos si^{ΛΛ}scad^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ giñvuid^Λr^Λ v^{ΛΛ}t^Λ giñmuaagi aid^Λ gia maitaugimu giñmamaat^Λrdamiga.

¹⁶⁻¹⁷ Tomali ^Λmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamaat^Λtuldi aan^Λ dai apiavaavoitudadagi g^Λvaavoidaraga —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁸ Aid^Λsid^Λ ^ΛSuusi aagaitadai imaasi tai ami divia ^Λmo judidíu t^Λaan^Λdamigad^Λ dai g^Λtootonac^Λd^Λ c^Λquiva ^ΛSuusi vuid^Λr^Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Giñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi g^Λnovi ^Λpamu duaacan tada ^Λgai —ast^Λt^Λdai ^Λjudidíu t^Λaan^Λdamigad^Λ.

¹⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi c^Λquiva dai ii ^Λgai ^{ΛΛ}madu dai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^{ΛΛ}p^Λ oí. ²⁰ Amaasi ^Λmo ooqui ismaac^Λd^Λ cabaivustaama dan gooca uumigi soimaascatadai masaadaigad^Λ miaad^Λr^Λ c^Λquiva ^Λgai ^ΛSuusi abaana dai gooquiamad^Λr^Λ mostaata ugidiana daama vaasarad^Λ. ²¹ Pov^{ΛΛ}lidadai ^Λgai: “Tomasi mos^Λca daama vaasarad^Λ taata aan^Λ casc^Λd^Λ caduaadian tada aan^Λ”, as^{ΛΛ}lidi ^Λooqui. ²² D^Λmos ^ΛSuusi gooquiamaco n^Λn^Λava daid^Λ it^Λt^Λdai ^Λooqui:

—Baigi g^{ΛΛ}liada giñmara giñvaavoitu aapi casc^Λd^Λ dueeyi —ast^Λt^Λdai.

Dai aid^Λ todian duuc^Λi ^Λooqui dueeyi.

²³ Aid^Λsi aayi ^ΛSuusi quiidi^Λr^Λ ^Λt^Λaan^Λdam^yi t^{ΛΛ} ^Λgai ^Λiivadami cabaig^Λnducacatadai dai iivitulda agaitadai aid^Λm^Λsi yaasa agaitadai ^Λali t^Λji dai t^{ΛΛ} mui oodami vai g^Λg^Λr^Λ suaan^Λitadai. ²⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Vuvaaquivurai tabiaadara, goali taji maitarmuuquiad mosacooso goovai —astatadai Asuusi.

Damos oodami mosasai pocaititai Asuusi. ²⁵ Aidasi cavasi vuvaja oodami taid Asuusi vaa dai bai amuuquiad novida tai agai vañi. ²⁶ Dai vasi aipacoga sicoli oidacami mai istumaasi apadi.

²⁷ Aidasi vuusai Asuusi abiaadara gooca mainanladami oi agai dai iñaquimi daida icaitimi:

—Aapi Davicaru cajiudad ismaacada Diuusi maa amo samicami soigi gallda aatamacada —tatadai mainanlaicada.

²⁸ Dai aidasida Asuusi vaa amo quiyara taida mainanlaicada abaana guuquiva taida Asuusi tacacai daida itatadai:

—¿Vaavoitudaimasi aapima iñsaan istutuidi isganduduaaidagi? —tatadai.

Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Aja —tatadai.

²⁹ Amaasi Asuusi taata agai vuupuida daida itatadai:

—Povadunia agai isducatai vaavoitudai aapima —tatadai.

³⁰ Tai povadi caduduaadicami vii. Amaasi Asuusi calga aagidi daida itatadai:

—Maitavar aagiada aapima tomali maadutai istumaasi idui aan —tatadai Asuusi.

³¹ Dai mosatudama vuvacacai abiaadara tomasioora aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai Asuusi.

³² Aidasi quiaa vuvaquimi acacalli tai aa vuua amo calli muudugami sai duaidana Asuusi. Agai viaacatadai amo Diaavora taañicaruda. ³³ Dai vuvaidacai Asuusi adiaavora taañicaruda tai bovasdara gaagacai ñioo acalli. Taida ajudidú maitan istumaasi ganttagituagi daida icaiti:

—Tomali amo imidagai maitanidiña amo istumaasi pomaasi vasi gardavarragara —caiti ajudidú.

³⁴ Damos afariseo vui ñioocai Asuusi daida icaiti:

—Gocalli vuvaidi Diaavora taañicaruda guvucadadacada abaitacacamigada adiaavora taañicaruda —caiti.

³⁵ Vaida Asuusi aimaraiña vasi aali quiquiana dai aipaco ami davarira uugidiana mamaatuldiña agai oodami judidú quiquiupaigadara. Asuusi aagidiña oodami sai Diuusi soicada lididi oodami sai calgacara oidacana. Dai duduaaidiña Asuusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami.

³⁶ Talgacai Asuusi mui oodami alia soigalli agaicada. Agai alia soigalli vaamioma gataaanaitai romamano dai maitipu siora soñagi vai lagi gataaanadagi agai. Agai apan ducami cañiru maipastuturuacami, maiviaacatai siora nuucadacagi. ³⁷ Amaasi Asuusi povartatadai aatama ismaacada armamaatardamigada:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaacada vaavoituda lididi Diuusi ñiooquida, damos maitipu siora aagidagi, chilquidu oodami ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida cascada. Vai ismaacada calca lididi apan ducami gapi yoovaragai dai yoovadami chilquidu. ³⁸ Cascada daanadavurai aapima Diuusi ismaacada artaanadami vai ootosana aa gañiñiooquituldiadamiga vai aagidana agai ñiooquida oodami —gartatadai Asuusi.

10

¹ Amaasi ḄSuusi gārvaí aatḄma baivustaama dan gooca tḄsaidḄ ḄrmamaatḄrdamigadḄcana dai gārmaa sḄḄlicami sai vuvaidiña aatḄma Diaavora tḄtḄaañicarudḄ oodamiaiñdḄrḄ dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

² Dai potḄḄḄḄgidu aatḄma baivustaama dan gooca ḄSuusi ojootosadḄ. ḄḄḄḄgadadḄ ḄrSimuñi mḄsmaacḄdḄ Piiduru aagaiña ḄḄḄ, dai AandḄrḄsi Piiduru suculidḄ, dai Jacovo ḄḄmadu Vuaana Sevedeo maamaradḄ, ³ dai Piili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai aanḄ Mataivo ismaacḄdḄ Ḅrvuudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo maradḄ, dai Leveo mḄsmaacḄdḄ Tadeo aagaiña ḄḄḄ, ⁴ dai Simuñi Ḅgai ḄrḄmoco ismaacḄdḄ vuidḄrḄ caatḄcana Ḅromamano, dai Uudasi Iscaliote ismaacḄdḄ gooquiḄrioma gatḄḄgi ḄSuusi.

⁵ DaidḄ ḄSuusi gḄrootoi vḄḄscatai aatḄma tḄsai gaaagidana Diuusi ñiiooquidḄ dai povartḄḄdai Ḅgai:

—MaitavḄr iimi siaaco oidaga Ḅgai ismaacḄdḄ maitḄrjudidíu, tomali maivapaḄdḄ quiiquidḄrḄ Samaalia dḄvḄḄriḄrḄ oidacami, ⁶ baiyomavḄr iimi gḄraaduñi judidíu ḄḄmadu. Ḅjudidíu camaiḄḄgidi Diuusi ñiiooquidḄ cascḄdḄ Ḅjudidíu ḄrḄpan ducami cañiiru sibḄ iimiadḄ. ⁷ Iimivurai dai aagida sai cami-aadimi istuigaco Diuusi soicḄdḄ Ḅlidi oodami sai cḄḄgacḄrḄ oidacana. ⁸ AanḄ gḄnmaa guvucadagai mḄsai duduaaidiña ismaacḄdḄ viaacagi Ḅcoocodagai ismaacḄdḄ duvaldi gatuucuga dai ismaacḄdḄ Ḅma maasi coocodagai vi-aacagi ḄḄḄ dai duduaacaldavurai coidadḄ dai vuvaidavurai Diaavora tḄtḄaañicarudḄ oodamiaiñdḄrḄ. AanḄ gḄnmaa idi guvucadagai dai maitḄntai tumiñsi, cascḄdḄ aapimḄ avḄr maitaanḄdḄ ḄḄḄ mḄsmaacḄdḄ duduaaidagi.

⁹ Dai maitavḄr vuucai tumiñsi, ¹⁰ tomali maivuucai gḄnmoraraaliga gaamu voyiamu. Mosali ḄḄmo vaapasaragai avḄr vuucai dai maitavḄr vuucai aa susuusacai tomali giicai. Ḅaata vuaadami viaa sḄḄlicami mḄsbibiaadagi.

¹¹ MḄsiḄḄscadḄ ajiagi aapimḄ Ḅmo ali quiiyḄrḄ vḄrai gaaga Ḅmo oodami cḄḄ tuigacami ismaacḄdḄ vḄḄsi oodami siaa duutuadagi dai ami quiidiḄrḄ Ḅgai avḄr gḄnuuliña asta mḄsiḄḄscadḄ iji aapimḄ abiaadḄrḄ. ¹² MḄsiḄḄscadḄ aiya Ḅmo quiiyḄrḄ vḄrai aagida Ḅoidacami sai Diuusi ipḄlidi isiibḄstudacan taadacagi Ḅgai iibḄadḄ. ¹³ Dai isami oidacami caḄca Ḅliadagi Diuusi ñiiooquidḄ dai sḄḄlicḄdḄ ipḄliadagi isDiuusi soiñagi vai gḄniibḄstacan tadacagi Ḅgai aidḄ gia gḄniibḄstacan tadacamu Ḅgai. Dai ismaicaḄca Ḅliada Ḅgai aidḄ gia maitḄniibḄstacan tadacamu Ḅgai. ¹⁴ Dai mḄsiaaco maitḄnmiaadḄgida agadagi dai tomali maitḄncaḄca Ḅliadagi vḄrai vuvaaqui abiaadḄrḄ dai gigigida ḄḄvḄḄrai gḄnḄḄcasuaiñdḄrḄ vai poduucai maatḄna Ḅoodami ismaicḄḄga idui. ¹⁵ SḄḄlicḄdḄ angḄnaagidi sai siḄḄscadḄ Diuusi nḄidagi ismaacḄdḄ ḄrcḄḄga ivuaadami dai ismaacḄdḄ ḄrmaicḄḄga ivuaadami vaamioma soimaasi taatat-uldamu Ḅgai Ḅoodami ismaacḄdḄ maitḄnmiaadḄgidagi siḄoodami ismaacḄdḄ SodoomḄrḄ dai GomoorḄrḄ oidacatadai.

¹⁶ GḄnootosai aanḄ Ḅoodami saagida dai ḄḄmoco aliḄ oomaliga dai soimaasi gḄntaatatulda Ḅgai poduucai isduucai sḄḄsḄyi soivueeyi cañiiru. CḄḄga avḄr gḄntḄḄḄgitoca dai cḄḄga tuutiaca vḄḄscatai vui. ¹⁷ DḄmos aapimḄ gḄaagai mḄsḄḄḄgi gḄnnuucadacagi, gḄntḄḄgida magari dudunucami dai gḄngḄḄḄḄtudamu aapimḄ quiiquiupḄrḄ. ¹⁸ Dai asta vaama gḄntutusadamu oodami tḄtḄaanḄdami vuidḄrḄ dai raraí vuidḄrḄ giñvaavoitudaitai aapimḄ, poduucai istutiadamu aapimḄ isgiñaagadagi

agai vuitapi dai agai ismaacada maitarjudidú vuitapi aapa. 19-20 Damos masiascada vaama gantutusadagi aapima dudunucamiara maitavar vuaam anliada maimaatatai istiyagi. Diuusi Ibadan soicadamu varai aagada mastumaasi tagitocagi amaasi.

21 Dai oodami gatatagiada agai lagi gansusuuculi dai gansiisiagi dudunucamiara masai coodaina, dai dadada gatatagiada agai lagi ganmaamara, dai maamarada vuidara vaataca agai gandada dai gataanadamu coodaragai aapa. 22 Dai vasi oidigi daama oidacami gancada agai ginvavoitudaitai aapima. Damos siora apiaginvavoitudadagi siascada uucami oidacagi oidigi daama agai cacara vuvaaquimu. 23 Masiascada soimaasi gantaatamituldiadagi amo ali quiyara iimivurai sibacoga mai ali quiyara. Sallida angnaagidi sai maquiaa naatocai iimia agai aapima vasi aali quiquidara ajudidú sidivimu ana ismaacada viaa amo salliami.

24 Tomali amo mamaatardami maivaamioma maata siamaata gama-maatatuldiadami dai tomali amo pioñi maivaamioma gataana siasi gataana gataanadami. 25 Isoimaasi taatamadagi amamaatatuldiadami amamaatardamigada aapa soimaa taatamaiña. Dai issoimaasi taatamadagi gataanadamiga apioñigada soimaasi taatamaiña aapa cascada aapima soimaasi taatamadamu aapa an duuca ana. Aoodami Diaavora ginaagaiña dai vaamioma galnaasi ñoqui gnaagidamu agai aapima ginnamaatardamiga.

26 Damos maitavar abiada aoodami ismaacada soimaasi gnduinda aliadagi. Ca maata Diuusi vasi istumaasi iduñia aliada agai aapima gnvui dai Diuusi maasiuldamu vasi gomaasi siascada nidagi agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. 27 Vasi ismaacada gnaagidi ana lagi daraajatai aatama aagidavurai aapima aoodami vasi aipacoga oidacami. 28 Maitavar abiada agai ismaacada mumueeyi gatuucuga damos maitistutuidi ismuaagi gaibadaga. Baiyomavar abiada Diuusi ismaacada istutuidi isootosagi gaibadaga amadu gatuucuga maca siaaco oidaga aDiaavora.

29-31 Ca maata aapima isgagaagarai gooca ujuurugi amo sintaavucada damos Diuusi vascara nuucadacana. Aoodami maitistutuidi ismuaagi tomali amo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma gannucada aapima sia ujuurugi cascada maitavar duduaadicuda Diuusi gannucadaca agai. Diuusi maata vascatai asta siajaquidu amadutai cuucupada.

32 Vascatai ismaacada ganmaasiuldagi oodami vuitapi isginvavoitudai ana aapa aagamu gnooga vuitapi ismaacada tvaagiarra daja isagai arginaamara. 33 Dai ismaacada ginstocadagi oodami vuitapi ana aagamu Diuusi gnooga vuitapi ismaacada tvaagiarra daja sai agai maitarginaamara.

34 Maitavar povanaliada aapima ansai ana divia sai sioma oidacana vasi oodami maitavar vaavoi baiyoma divia ana vai oidacana cocodi. Ismaacada maitinvavoitudai cocodamu agai ismaacada ginvavoitudai. 35 Isamo cali ginvavoitudagi marada vuidara caatcamu. Dai isamo ooqui ginvavoitudagi ooqui marada vuidara caatcamu. Dai isamo ooqui ginvavoitudagi caadada vuidara caatcamu. 36 Dai poduca aipaco gnvupui vaatcamu aoodami lagi gnaadunuma.

37 TomasioorΛ sioorΛ maitiñvaavoituda λliadagi baamucal dΛΛdΛ maimaaquimu aanΛ oigaragai isλrgiñmamaatλrdamicagi dai toma-sioorΛ sioorΛ maitiñvaavoituda λliadagi baacoical maamaradΛ maitipλlidity isgiñvaavoitudagi oogadΛ maimaaquimu aanΛ oigaragai isλrgiñmamaatλrdamicagi. 38 Dai sioorΛ maibaigλducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi λmo curusiaba giñvaavoitudaitai maimaaquimu aanΛ oigaragai isλgai λrgiñmamaatλrdamicagi. 39 Dai sioorΛ giñvaavoitudadagi vai cascΛdΛ λoodami muaagi λgai Diuusi λλmadu oidacamu tomastuigaco dλmos sioorΛ duaadicudagi mλsmuaagi dai cascΛdΛ pocaiti adagi sai maitiñvaavoitudai λgai gia maiimimu Diuusi λλmadu tλvaagiamu.

40 Dai sioorΛ λλgidityai gλncalacagi aapimΛ λgai λλgidityai giñcaλ aanΛ λpΛ dai sioorΛ λλgidityai giñcaλ aanΛ λgai λλgidityai caλ gλrooga ismaacΛdΛ giñootoi. 41 Dai sioorΛ λλgidityai caλ λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ooto-sadΛcatai λgai, λgai ismaacΛdΛ λλgidityai caλ Diuusi maaquimu λmo istumaasi λpan duucal gλñiooquituldiadamiga. Dai sioorΛ λλgidityai caλ λmoco ismaacΛdΛ siaa duutudai Diuusi, siaa duutudaitai λgai Diuusi, Diuusi maaquimu λmo istumaasi cλλgaducami poduucal isduucal maa λgai ismaacΛdΛ siaa duutu-dai Diuusi. 42 Dai tomasioorΛ sioorΛ baigλλliaracΛdΛ vasidagi λmo avλsi su-udagi λmoco ismaacΛdΛ giñvaavoitudai, giñλλgidityai caλ λgai sλλlicΛdΛ Diuusi maaquimu λgai λmo istumaasi cλλgaducami, tomasi mosvasidagi λmo avλsi suudagi —gλrtλtλdai λSuusi.

11

1 Dai aidλsi naatocai gλrmaamatλtuli λSuusi aatλmΛ mamatλrdamigadΛ iji abiaadλrΛ dai aagida ragai Diuusi ñiooquidΛ vλλsi aipaco sicoli oidacami.

2 λVuaana ismaacΛdΛ vaponaitadai λoodami λgλλ aqui JordáñiarΛ maisacariarΛ daacatadai dai maí vλλsi istumaasi ivuaadatadai λSuusi. Amaasi ootoi gooca gλmamaatλrdamiga siaaco daacatadai λSuusi 3 sai tλcacana sabai λgai sλλlicΛdΛ λrλCristo ismaacΛdΛ viaacatadai isdiviagi sabai gλλagai isñλnλracagi λmai.

4 TaidΛ λSuusi aa noragi daidΛ itλtλdai:

—Mλλcavλr aagida λVuaana vλλsi mastuma nλidi dai caλ. 5 Dai aagidavurai isducatai ismaacΛdΛ mainλnλaitadai casi istutuidi isñλaadagi dai ismaacΛdΛ maiajioopaitadai caajioopai, dai ismaacΛdΛ viaacatadai gocoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga duduaadλi, dai ismaacΛdΛ maitλtλcaidacatadai catλtλcaidaga, dai coidadΛ duduaacarλi dai soituutuigami vλλsi gλmamaatλtuldi isducatai cλλgacλrΛ gλvuvacλi.

6 Baigλλliadamu sioorΛ apiagiñvaavoitudadagi —tλtλdai λSuusi.

7 Dai aidλsi caiji λgai ismaacΛdΛ ootoi λVuaana taidΛ λSuusi gλλagacai aagidi λoodami aagaitai λVuaana dai potλtλdai λgai λoodami:

—AapimΛ iji mλλ oidigana siaaco daacatadai λVuaana. AapimΛ maatλcatadai sai λgai maitλrλmoco ismaacΛdΛ aagai λmo istumaasi dai λma maasi ivueeyi. 8 AapimΛ iji mλλca siaaco daacatadai λVuaana. AapimΛ maatλcatadai sai λgai maitλrλmoco ismaacΛdΛ cλλga dadapacami yuucustai. AapimΛ cλλga maatλ sai ismaacΛdΛ cλλga dadapacami yuucustai cλcλλgaducami quiiquiλrΛ oidaga gλgλr raí baabaquidλrΛ. 9 AapimΛ iji mλλ oidigana nλida λlidityai λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai sλλlicΛdΛ angλnaagidi sai Vuaana aa duiñdadΛ vaamioma namλga siλ aa duiñdadΛ vλλsi λgaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. 10 Diuusi ñiooquidλrΛ pocaiti aagaitai λVuaana:

Ootosamu aanΛ amo ootosicami aapi Cristo gΛbaitΛqui vai Λgai aagidana
 oodami sai divia agai aapi daidΛ oodami Λma duucaı gΛntΛtΛgitomu
 dai camaisoımaası ivuaadamu.

Ascıiti Diuusi. ¹¹ SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai vΛΛsi oodami saagidaiñdΛrΛ
 ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconıtadai oodami viaa goaa duiñdagai ismaacΛdΛ
 vaamioma namΛga sitomasmaascΛdΛ oodami aa duiñdadΛ, dΛmos vaamioma
 baıgΛnΛlıdı Λgai ismaacΛdΛ giñnΛıdı dai giñvaavoıtudai sıΛVuaana.

¹² AidΛsi divia ΛVuaana ismaacΛdΛ vapacoi oodami abiaadΛrΛ oodami
 gΛnaajagΛı vaavoıtuda Λlıdıtai gocΛΛgaducΛdΛ ñııooqui isducataı Diuusi soıcΛı
 oodami sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana. ¹³ AidΛsi maiquia divia ΛVuaana
 Moseesacaru ΛmΛdu Λga Diuusi ñıñııooquitulıadımıgΛdΛ aagidi gΛrΛΛqui
 aaduiñcaru dai ooja liıvrurΛrΛ isducataı Diuusi divia agıtadai dai gatΛaanΛda
 agıtadai tami oidigi daama Λmo imıdagai. ¹⁴ Dai isaapımΛ vaavoıtudagi istu-
 maası gΛnaagidi aanΛ aidΛ gia maatΛmu aapımΛ isΛrvaavoi isΛVuaana ΛpΛga
 divia iñsaana dai gaaagıdımi ansai aanΛ gooquiΛrıoma divia iñagıtadai. Λgai
 idui Λaa duiñdagai ismaacΛdΛ Diuusi ñıñııooquitulıadımıgΛdΛ aagidi ΛΛquioma
 Eliıasicaru isıduñıa agıtadai. ¹⁵ CΛΛgavΛr gΛntΛgıto caΛca aapımΛ istumaası
 gΛnaagidi aanΛ.

¹⁶ Sıvi gΛnaagıdamu aanΛ istumaası Λpan ducami oodami sıvidadΛ. Λgai
 Λpan ducami Λaalı ismaacΛdΛ plaasΛrΛ gatΛtΛvΛıña dai iıñoquıdıña gΛaaduiñı
 daıdΛ itΛtΛdaiña: ¹⁷ “ııva aatΛmΛ muusicocΛdΛ mΛtai maitatuıtudai. Susuañı
 aatΛmΛ mΛtai aapımΛ maisoıgΛnΛlıı”, astΛtΛdaiña. ¹⁸ Divıacai Vuaana Λgai
 ismaacΛdΛ vapaconıı oodami dai Λgai aliΛ duudataı gayunanduiña dai
 tomali Λmo imıdagai mıtayΛΛdana istumaası navamudaga. Mai aapımΛ
 pocaitıña sıı Λgai viaa Λmo Diaavora tΛaañıcarudΛ. ¹⁹ Dai divıacai aanΛ
 ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai maiduudataı gayunandui dai gayıΛΛyi mai
 pocaitı aapımΛ giñparunıtai ansaidΛ rıtuu naacΛdami dai iıtracami toması
 tomali Λmo imıdagai mainavamucurui aanΛ, dai ansaidΛ ΛraduıñdΛ tumiñısi
 vuudami dai aa soımaası ivuaadami. VΛΛscΛrΛ maimaata nΛıdı aapımΛ
 isducataı Diuusi gΛrsoı Vuaana ΛmΛdu aanΛ sıı maatΛna aatΛmΛ istumaası
 gΛaagai tΛsıduñıagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Amaası ΛSuusi gΛaagacai aagidi oodami sıΛΛ soımaası ivuaadana
 CorasııñııΛrΛ oidacami dai BetasıdΛrΛ oidacami dai sıΛΛ soımaa taata agai
 Λgai. Λsuusi ivuaadana mui naana maası gΛgΛrducami CorasııñııΛrΛ dai
 BetasıdΛrΛ tai vΛΛscΛrΛ maiΛma duucaı gΛntΛtΛgıto dai apıasoımaası ivueeyı
 ami oidacami cascΛdΛ ΛSuusi bagaimı daıdΛ itΛtΛdai:

²¹ —Soogigi aapımΛ CorasııñııΛrΛ oidacami dai BetasıdΛrΛ oidacami
 sıΛΛ soımaa taatamu aapımΛ. Oodami ismaacΛdΛ TiıroΛrΛ dai SıdoonııΛrΛ
 oidacataı mıtΛrjudıdıı dai maıvaavoıtudai Diuusi. İstΛΛgııudai
 Λgai istumaası gΛgΛrducami mΛsmaası tΛΛ aapımΛ Λgai gia Λma duucaı
 gΛntΛtΛgıtomudai dai camaisoımaası ivuaadamudai dai gΛnaadamudai
 yuucusi tutuucucami dai gΛncocomaıvadımudai mataıcΛdΛ dai poduucıı
 tΛΛgıdamudai aa oodami iscaΛma duucaı gΛntΛtΛgıto dai camaisoımıası
 ivuaada agai. ²² DΛmos sıΛΛscΛdΛ Diuusi nΛıdıgai ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga
 ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrıaıcΛΛga ivuaadami vaamioma soımaası
 gΛntaatatuldımu Λgai aapımΛ sıΛTiıroΛrΛ dai SıdoonııΛrΛ oidacami. ²³ Dai
 aapımΛ judıdıı CapernaumΛrΛ oidacami povai nΛlıdı mΛsai iımıa agai
 Diuusi ΛmΛdu bııyoma mΛıımıa agai Diaavora ΛmΛdu. Oodami ismaacΛdΛ
 SodoomΛrΛ oidaga mıtΛrjudıdıı dai maıvaavoıtudai Diuusi dΛmos isΛgai
 tΛΛgııudai istumaası gΛgΛrducami mΛsmaası tΛΛ aapımΛ aidΛ gia Diuusi
 maıugııtııdamudai SodoomΛrΛ oidacami quıaa oidacamudai oodami

Sodoomar. ²⁴ Damos siascad Diuusi naidagi ismaacad arcaga ivuaadami dai ismaacad armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldamu agai aapim siasodoomar oidacami —tatadai asuusi.

²⁵ Amaasi asuusi potadai Diuusi gaoga:

—Giñoca aan gia samicad siaa gaduutudai aapi aparbaitacacami tavaagir dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatuli idi maasi ismaacad polidi isarsastudugami, aapi maatuli mosca agai ismaacad maatia alidi gamamaatuldaraga. ²⁶ Cagaduava giñoca poduucai ipali aapi dai poduucai idui —tatadai asuusi gaoga.

²⁷ Dai apiamamaatuldidi asuusi oodami dai potadai:

—Giñoca giñmaa vassiacatai. Aan arDiuusi marad dai tomali amaadutai maicaga giñmaat mosca giñoca dai tomali amaadutai maicaga maata giñoca mosca aan ismaacad armarad agai. Dai vascara oidaga aa ismaacad maata giñoca mosca agai ismaacad aan ipalidi sai maatana. ²⁸⁻²⁹ Vascatai aapim ismaacad caojogi agiditai mamaatuldaragada ismaacad gamamaatuldidi quiquiupiar, aapim maitaniibastacan tadaga ganiibadaga gomaasicad, giñvaavoitudavurai dai giñdagito nai aan gnmamaatuldidiadagi dai agiadavurai istumaasi gnmamaatuldidiada aan. Aan maioojodai giñmamaatardamiga dai maigaducad giñalidi aan dai ganiibastacan taadacamu aapim.

³⁰ Maisijaiga isagiada aapim giñmamaatuldaraga —tatadai asuusi.

12

¹ Amo imidagai ibastaragai tasara asicami saagida imitadai asuusi tati aatama mamaatardamigada vaiñcumaimi taligi muurad dai garnoonovicad calivaimi aatama dai cuumimi. ² Vai amoco fariseo tagacai gomaasi potadai agai asuusi:

—Dañi gamamaatardamiga ivueeyi aa duiñdagai ismaacad maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara —tatadai fariseo.

³ Damos asuusi potadai:

—Canidi aapim oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru amo imidagai aidasi agai amadu aadunã biugicoi. ⁴ Vaa agai quiiyar siaaco siaa duutudaiña garraqi aadunãcaru Diuusi dai uu paana daasdarad Diuusi ismaacad agi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi agi poduucai viituli Moseesacaru cascada. Tai vascara vui Davicaru dai uu dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁵ Siapa canidi aapim oojai siaaco ojisi Moseesacaru samicamigada saida papaali gaa quiupaigadara judidu aata vuaadana ibastaragai tasara dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁶ Damos aan angnaagidi sai aan cadivia dai vaamioma gaagai aan sidudunucami gaa quiupiar. ⁷ Aapim maimaata ca istaiya alidi idi ñioqui Diuusi ñioquidara ismaacad pocaiti: “Aan ipalidi isaapim soigaliadagi aacad maisiu moscaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tuturu dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, ascaiti Diuusi. Ismaat cacamudai aapim gomaasi aid gia maigapiara vuupadamudai giñmamaatardamiga. Goovai maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami. ⁸ Aan viaa amo samicami cascada viaa aan samicami isaagagi istumaasi paduñiagi ibastaragai tasara —tatadai asuusi.

⁹ Amaasi ii asuusi abiaadara dai vaa gaa quiupaigadara judidu. ¹⁰ Vai ami cacatadai amo cali ismaacad gaquisapicatadai amo novida, vaid

Λfariseo gaagaitadai istuucΛΔ gΛπiΛrΛ vuaajagi ΛSuusi dai tΛcakai dai potΛtΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai isduaaidagi Λmo coocoadΛ ibΛstaragai tasΛrΛ cho sio?
— tΛtΛdai Λfariseo.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—¿MaacΛΔΛ aapimΛ maiotoma vañigidana gΛnsoiga cañiiru issibΛcai dΛΛcarΛ gΛsiagi Λgai tomasi ΛribΛstaragai tasΛrΛ? ¹² Dai Λmo oodami vaamioma namΛga isΛmo cañiiru. Poduucai tudu oidaga oigaragai isivuaadagi Λmo istumaasi cΛΛgaducami ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi potΛtΛdai ΛSuusi ΛcΛΛli:

—Giñuuliñdañi gΛnovi —ΛtΛdai.

Dai mosuuliñi Λgai gΛnovi tai cacΛΛga duaadicami vii Λpan duucai ΛgΛmai novidΛ. ¹⁴ Amaasi vuvaja Λfariseo abiaadΛrΛ daidΛ icaiti:

—Isducatai iduuñimu aatΛmΛ dai muaamu goSuusi —ascaiti.

¹⁵ Dai aidΛsi maí ΛSuusi gomaasi, ii abiaadΛrΛ tai mui oodami oí. TaidΛ ΛSuusi duduaadi vΛΛsi ΛcoococoidadΛ. ¹⁶ Dai aagidi Λgai Λoodami sai maiaa-gaiña sioorΛ Λgai. ¹⁷ AidΛsi ΛpΛdui gomaasi aidΛ ΛpΛdui ismaacΛΔΛ ooja Isaía sai pocaiti Diuusi:

¹⁸ Idi Λrgiñpiooñiga ismaacΛΔΛ Λco vuusaitu aanΛ.

Dai alia oigΛdai aanΛ goovai dai baigiñΛlidi goocΛdΛ.

GiñibΛdaga imia Λgai goovai ΛΛmadu.

Dai goovai aagida Λgai Λoodami ismaacΛΔΛ maitΛrjudidíu sai Diuusi oigΛldi Λsoimaasi ivuaadami.

¹⁹ Dai goovai maicocoaada Λgai oodami dai maíiñacada Λgai caayana.

²⁰ Dai duduaaidiada Λgai ΛcoococoidadΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvaida Λgai Λsoimaasi ivuaadami.

Dai Λmo imidagai goovai taiyΛrΛ daituda Λgai ΛDiaavora siaaco tomastuigaco mΛΛcana.

²¹ Dai Λgai ismaacΛΔΛ maitΛrjudidíu vaavoituda Λgai istumaasi aΛgai giñpiooñiga dai poduucai tomastuigaco Diuusi ΛΛmadu daraaja Λgai.

Ascaiti Diuusi, asduu ooja Isaía.

²² Amaasi mΛtai vaidacai Λmo cΛΛli mainΛaadami dai muudugami mΛΛca siaaco daacatadai ΛSuusi. ΛcΛΛli viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ taidΛ ΛSuusi duaadi Λmuudu tai Λgai istui isñiooquiagi. ²³ TaidΛ Λoodami maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛΛgituagi tΛΛgacai gomaasi, daidΛ icaiti:

—DavicarΛ cajiudadΛ lienΛ goovai ismaacΛΔΛ catΛvΛpi ΛpΛdui isnΛnΛra aatΛmΛ, ismaacΛΔΛ Diuusi daasa Λgai saidΛ Λrraícana Λpan duucai gΛgraduñi DavicarΛ Λrraícataidai —ascaiti Λoodami.

²⁴ DΛmos aidΛsi Λfariseo caΛ gomaasi pocaiti:

—Idi cΛΛli vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Diaavora guvucadadΛcΛdΛ —ascaiti Λfariseo.

²⁵ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai istumaasi gΛntΛtΛgitoitadai Λgai dai potΛtΛdai:

—IsΛdudunucami mosaipaco gΛncocoadagi camaitistutuidi isapi-agatΛaanΛdagi, isaipaco gΛncocoadagi ΛmapΛcΛrΛ oidacami ugitimu Λoodami dai baabaquidΛ suuligimu. Dai isaipaco gΛncocoadagi Λmo adunumΛ vΛΛsi ugitimu Λgai. ²⁶ Poduucai ΛpΛ isΛDiaavora ΛΛgi vuvaidagi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ poduucai isduucai icaiti aapimΛ Λgai poduucai ΛΛgi gΛcocodagi otoma camaitatΛaanΛdan tada Λgai. ²⁷ AapimΛ pocaiti ansai aanΛ vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Diaavora guvucadadΛcΛdΛ. SiΛrvaavoicamudai isDiaavora guvucadadΛcΛdΛ vuvaidi aanΛ Diaavora

tatlaañicarudá aidá gia aapimá gánaaduñi vuvaidi Diaavora tatlaañicarudá Diaavora guvucadadacáda lapa. Lagi agai gánaagidamu ismaitarvaavoi isDiaavora guvucadadacáda vuvaidi Diaavora tatlaañicarudá aaná lmadu agai. ²⁸ Baiyoma Diuusi Ibadá guvucadadacáda vuvaidi aaná Diaavora tatlaañicarudá dai poduucái cáa maata aapimá iscaaayi istuigaco Diuusi soicáda agai oodami sai cáagacára oidacana.

²⁹ Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isDiaavora cascáda istui isvuvaidagi Diaavora tatlaañicarudá oodamiñdara.

³⁰ Sioora maitiñvaavoitudadagi agai giñvuidara vata, sioora maitiñsoiña aagiadagi oodami isducatai cáagacára vuvaquia agai, agai sobicái sai maivaavoitudana dai maicáagacára vuvacana.

³¹ Cascáda aaná angánaagidi sai vasi istumaasi soimaascami ismaacáda ivueeyi oodami gaoigáldi dai vasi istumaasi galnaasi ismaacáda aagadagi oodami gaoigáldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibadá vui agai gia maiviaa gaoigáldaraga. ³² Dai tomasioora ismaacáda giñvui ñioocadagi aaná ismaacáda viaa amo sáalicami agai gaoigáldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibadá vui agai gia maiviaa gaoigáldaraga tomali amo imidagai.

³³ Ispolidi aapimá ansai aaná ivueeyi Diaavora aa duiñdadá mosavar gantágitó nájada aapimá istumaasi ivueeyi aaná dai poduucái maata aapimá sai istumaasi ivueeyi aaná arDiuusi aa duiñdadá maisiu aDiaavora aa duiñdadá. Poduucái isduucái amo uusi cáagaducami cáagaducami iibiatai dai amo uusi maicáagaducami maicáagaducami iibiatai. Vasi uusi cáaga gámaatá iibiadara. ³⁴ Aapimá ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaadara istuidana aapimá isaagagi amo istumaasi cáagaducami soimaasi ivuaadatai. Vasi ismaacáda aagai amo oodami ibadáiñdara vusacái. ³⁵ Amo cáali cá tuigacami viaa naana maasi cáagaducami gaibadagara cascáda aagai naana maasi cáagaducami. Dai amo cáali maicá tuigacami viaa naana maasi soimamaascami gaibadagara cascáda aagaiña agai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai aaná angánaagidi sai sílascada Diuusi náidagi ismaacáda arcáaga ivuaadami dai ismaacáda armaicáaga ivuaadami agai soimaa taatatuldamu váscatai ismaacáda galnaasi ñioocái, dai Diuusi maisoimaa taatatuldamu ismaacáda cáaga ñioocái —tátdai aSuusi.

³⁸ Amaasi lámoco afariseo lmadu amamaatá tuldiadami Diuusi sáalicamigada potátdai agai aSuusi:

—Mamaatá tuldiadami náida aráldi aatama siduñia aapi amo istumaasi gaducami —tátdai.

³⁹ Taidá aSuusi aa noragi daidá itátdai:

—Oodami maicáaga tuutiacami giñaagidi ansaidá iduuna amo istumaasi gaducami agai vuitapi damos maitáagimu agai amai istumaasi gaducami mosaca aistumaasi gaducáda ismaacáda idui Diuusi ootosacái Joonasi gamu Ñiñiviamu. ⁴⁰ Dai poduucái isduucái Joonasi araana daacataidai avatopa gaducáda vaica tasai dai vaica tucagi poduucái aaná ismaacáda viaa amo sáalicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai sílascada caaiyagi istuigaco Diuusi náida agadagi oodami sividadá ismaacáda arcáaga ivuaadami dai ismaacáda armaicáaga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacáda Ñiñivíara oidacataidai áqui maitárgápiara váatcami damos aapimá gia sálicáda gápiara vata, aÑiñivíara oidacami ama duucái gantágitó dai camaisoimaa ivuaada agai aidási Joonasi aagidi Diuusi

ñiooquidΛ cascΛdΛ. Dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma ΔrtΛaanΛdami aanΛ siJoonasi dai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ. ⁴² Dai siΛΛscadΛ caaiyagi istuigaco Diuusi nΛida agadagi oodami sividadΛ ismaacΛdΛ ΔrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΔrmaicΛΛga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi isΛooqui ΛΛquidΛ ismaacΛdΛ ΔrbaitΛcΛaacamicatadai mΛΛ SiiparΛ cΛΛga gatΛgito Δgai mΛΛcascΔrΛ divia dai caΛca agai istumaasi aagai ΔSalomoñi ismaacΛdΛ ΔrΛmo tΛaanΛdami saitudugami. Dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma ΔrtΛaanΛdami aanΛ siΔSalomoñi mai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

⁴³⁻⁴⁵ Λoodami sividadΛ soimaasi ivuaadami ΔrΛpan ducami Δmo cΛΛli ismaacΛdΛ ibΛadΔrΛ daja Δmo Diaavora tΛaañicarudΛ. SiΛΛscadΛ ΔDiaavora tΛaañicarudΛ vuusiagi ΔcΛΛliaiñdΔrΛ oidigana aimΔraiña dai gaagaiña siaaco gΛibΔstagi dai siΛΛscadΛ maitΛΛgia Δgai siaaco povΛ Δlidiña: “Δpamu animiagi giñquiiyamΛ iñsiaadΔrΛ vuusai”, asΛΛlidiña. Dai siΛΛscadΛ Δpamu ami divia Δgai dai tΛtΛΛgaiña ΔcΛΛli Δpan duucal Δmo quii siaaco maitiipu oidacami dai cΛΛga voisiquicami dai cΛΛga baiduñisicami. Dai amaasi Δgai aimΔraiña dai vuaapaiña ΔpΛ cuvaracami Diaavora tΛtΛaañicarudΛ, ismaacΛdΛ Δrvaamioma soimaascami siΔgai. Dai Δgai Δmadu vΛΛsi Δgaa vapacΛiña ami cΛΛliarΛ dai ami oidacana dai poduucal vaamioma soigΛ vuaadana Δgai isvaasΛquioma. Poduucal ΔpΔduuñimu ΔpΛ idi oodamicΛdΛ sividadΛ soimaasi ivuaadami, Δgai maitiñΛΛgiditai caΛ cascΛdΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

⁴⁶ DaidΛ ΔSuusi quiaa ñiooquiditadai Λoodami aidΛsi ami dada ΔSuusi dΛdΛ Δmadu susuuculidΛ. Damos quiidigana guucacatadai Δgai dai nΛida Δlidadai ΔSuusi. ⁴⁷ Tai Δmoco aagidi ΔSuusi dai potΛtΛdai:

—GΛdaada Δmadu gΔsusuuculi quiidigaiñdΔrΛ guuca dai gΛaatagida Δlidi —tΛtΛdai.

⁴⁸ TaidΛ ΔSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—VΛΛscatai cΛΛgacΔrΛ vuvacΛi giñvaavoitudaitai tomasi Δrgiñdaada dai giñsusuuculi —tΛtΛdai ΔSuusi.

⁴⁹ Amaasi gΔrvui nΛnΛava ΔSuusi aatΔmΛ mamaatΔrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai Λoodami:

—Idi ΔpΛ Δrgiñaaduñi. ⁵⁰ TomasioorΛ sioorΛ ivuaadagi istumaasi ipΛlidi gΔrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΔrΛ daja Δgai ΔpΛ Δrgiñaaduñi —tΛtΛdai ΔSuusi.

13

¹ Δgai vaa tasΔrΛ ii Δgai ami quiiyaiñdΔrΛ dai mΛΛ gΛΛ suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami gΛnΛmpagi ami siaaco daacatadai ΔSuusi. TaidΛ ΔSuusi Δmo vaarcu Δraana vaa dai ami daiva. Tai vΛΛsi Λoodami anaasi gΛΛ suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi mamaatΛtuli ΔSuusi cuentocΛdΛ dai potΛtΛdai:

—Δmo Δsadami gaΔsimu ⁴ dai gaΔsaimi Δgai tai chiΛΛqui tΛligi voiyΔrΛ suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa tΛligi ojoodai saagida suuli siaaco maitiipucatadai gΛΛpi dΔvΛΛrΛi. Tai otoma vuvaja ΔtΛligi maituucavi dΔvΛΛracatadai ΔdΔvΛΛrΛi cascΛdΛ. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitatacatadai Δgai cascΛdΛ. ⁷ Aa tΛligi vasoi saagida suuli taidΛ Δvasoi maidagito isgΛΛliagi. ⁸ Tai aa tΛligi cΛΛgaducami dΔvΛΛriarΛ suuli dai gΛΛ dai cΛΛga iibaji asta Δmo sientro litro vuvaja ali Δmo litroiñdΔrΛ. Dai aa vaicobai litro vuvaja Δmo litroiñdΔrΛ. Dai aa asta Δmo coobai dan baivustaama litro vuvaja Δmo litroiñdΔrΛ. ⁹ CΛΛgavΔr gΔntΛgito caΛca aapimΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva dai taccacai daida itatadai:

—¿Tuipasi ñiooquidi gooodami cuentocada? —tatadai aatama mamaatardamigada.

¹¹ Tai agai garaa noragi dai povartatadai:

—Diuusi ganmaatatuldamu aapima mastumaasi maimaata isducatai ipalidi Diuusi issoicadagi oodami sai cagacara oidacana damos gogaa maiviaa oigaragai ismatiagi. ¹² Sioora balaia giññoiqui dai giññagidi agai vaamioma maatuldamu aan, dai sioora maibalaia giññoiqui dai maitiññagidi tomasi palapi maata agai aan vascara maitagitoldamu istumaasi maata agai. ¹³ Cascada ganñoiquidi aan cuentocada. Agai canadiña istumaasi ivuaadana aan dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi dai cacacana istumaasi gamamaatuldai aan dai maitipalidi ismaat cacagi. ¹⁴ Agacada casi ardui ismaacada ooja Isaacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada dai pocaiti:

Caacamu aapima Diuusi ñiooquida damos tomali amo imidagai maimaata caacamu.

Naijadamu aapima istumaasi ivueeyi Diuusi damos maimaata naijadamu.

Ducami iscuupicagi ganvuupuji. Aapima maitipalidi isvaavoitudagi cascada.

¹⁵ Aapima vuidara vata Diuusi.

Tomali maitantagito caa aapima Diuusi ñiooquida.

Mainaijada alidi aapima tomali maicaaca alidi tomali maiama duucai gantatagitua alidi dai camaisoimaasi ivuaadagi isaan cagacara ganvuvaidana.

Astatadai Diuusi Ibada Isaacai potana.

¹⁶ Damos Diuusi ganmaa oigaragai masai aapima giñmamaatardamiga gia naidiña naana maasi istumaasi ismaacada ivueeyi aan dai masai cacana istumaasi gamamaatuldai aan cascada baiganalidi aapima. ¹⁷ Sallacada gnaagidi aan sai mui Diuusi ñiñoiquituldiamigada dai aa oodami caa tuutiacami nada aliditadai istumaasi naidi aapima damos mainalidi. Agai caaca aliditadai damos maicaa.

¹⁸ Caacavurai aapima istaiya inalidi aan aagaitai sadami. ¹⁹ Ismaacada caa Diuusi ñiooquida ismaacada agai istumaasi Diuusi ipalidi issoiñagi oodami sai cagacara oidacana dai maimaata caa agai vaa aragai daida arapan ducami atligi ismaacada voyara suuli. Adiaavora didivai dai maitagitoldi Diuusi ñiooquida. ²⁰ Daida atligi ismaacada ooodai saagida suuli arapan ducami oodami ismaacada cacana Diuusi ñiooquida dai caga baiganaliaracada agidiña, ²¹ damos maisiguupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaiña chilqui tasai dai silscada parunadagi aa vaavoitudaitai agai Diuusi ñiooquida vai cadadagitoi ganvaavoidaraga. ²² Daida atligi ismaacada vasoi saagida suuli agai arapan ducami oodami ismaacada cacana Diuusi ñiooquida dai mostagitocana tumiñsara dai istumaasi tagito vasi tasai dai mui aa naana maasara dai poduucai maitivueeyi agai istumaasi Diuusi ipalidi dai arapan ducami atligi ismaacada maiibiatai. ²³ Damos atligi ismaacada caga davarara suuli agai arapan ducami oodami ismaacada maata caa Diuusi ñiooquida dai mamaatuldai aa agai ismaacada vatama mamaatarai agai agai daida arapan ducami iibiada. Amoco arapan ducami atligi ismaacada caga iibaji asta amo sientro litro vuvaja amo litroaĩndara dai aa arapan ducami atligi ismaacada iibaji vaicobai litro dai aa arapan ducami

atɫlɪgi ismaacɫdɫ iibaji ɫmo coobai dan baivustaama litro —gɫrtɫɫdai ɫSuusi.

²⁴ Daidɫ ɫSuusi garaagidi ɫmai ñiooqui cuentocɫdɫ dai potɫɫdai:

—Diuusi soicɫi oodami sai cɫɫga gɫntɫɫgitocana. Gomaasi ɫpan ducami aidɫsi ɫmo oodami ɫi tɫlɪgi cɫɫgaducami gɫdɫvɫɫragɫɫ. ²⁵ Dai gooquiɫɫɫ coi ɫgai ɫɫmadu gɫpipiooñiga tai tucaraɫ divia ɫmo saayuda ɫɫsɫcami dai tɫlɪgi saagida ɫi ɫgai vasoi dai ɫpamu nora. ²⁶ Dai aidɫsi cagɫɫ atɫlɪgi dai muuradagai moguucacatadai ɫvasoi ɫɫpɫ. ²⁷ Amaasi iji ɫpipiooñigadɫ dai mɫɫ aagidi gɫaamu dai potɫɫdai: “Cɫliodami ɫi aapi tɫlɪgi cɫɫgaducami. ¿Siaadɫɫɫ vuvaja idi vasoi?” astɫɫdai. ²⁸ Taidɫ ɫaamudaɫ itɫɫdai: “ɫmoco giñsaayu ɫi gomaasi”, astɫɫdai. Amaasi ɫpipiooñigadɫ itɫɫdai: “¿Iɫɫidipɫsi isiimia aatɫmɫ dai vooonagi ɫvasoi?” astɫɫdai ɫpipiooñigadɫ. ²⁹ “Cho”, astɫɫdai ɫgai. “Isvoopona aapimɫ ɫvasoi vooonan tada aapimɫ atɫlɪgi ɫɫpɫ. ³⁰ Baiyomavɫɫ dagito vai vɫɫsi baigɫduuna vɫɫɫɫ amaasi iimi dai ɫɫpɫga vooopona ɫvasoi dai mɫida dai gooquiɫɫɫ vooopona atɫlɪgi dai baitua giñtroojogɫɫɫ”, astɫɫdai ɫaamudaɫ gɫpipiooñiga —tɫɫdai ɫSuusi.

³¹ Daidɫ ɫSuusi garaagidi ɫmai ñiooqui cuentocɫdɫ sai poduucɫi maatɫna ɫoodami isducatai Diuusi ñiooquidɫ aipacoga imɫi oidigi daama dai potɫɫdai:

—Diuusi soicɫi oodami sai cɫɫga gɫntɫɫgitocana. Gomaasi ɫɫɫpan ducami istumaasi ɫɫvɫueeyi ɫcaidɫ ɫmo uusi ismaacɫdɫ ɫpa maasi coravi caidɫ ismaacɫdɫ ɫi ɫmo oodami gɫdɫvɫɫragana. ³² Goovai ɫraliducɫdioma uusi caidɫ oidigi daama ismaacɫdɫ gɫɫsai. Vai gɫgɫɫɫɫ dai gɫgɫɫɫɫ mamartai. Dai asta ujuurugi daivɫi dai ami maamaradɫɫɫ coocosatai —gɫrtɫɫdai ɫSuusi.

³³ Daidɫ ɫSuusi garaagidi ɫmai ñiooqui cuentocɫdɫ ɫɫpɫ sai poduucɫi maatɫna ɫoodami isducatai Diuusi ñiooquidɫ aipaco imɫi oidigi daama, dai potɫɫdai:

—Diuusi soicɫi oodami sai cɫɫga gɫntɫɫgitocana, gomaasi ɫɫɫpan ducami navaiti ismaacɫdɫ vɫɫɫnagi ɫmo ooqui vaica muuli tɫlɪgi tuicami tai copoda. Vɫɫsi tui saagida ii ɫnavaiti dai poduucɫi vɫɫsi aipacoga oidigi daama imɫi Diuusi ñiooquidɫ —gɫrtɫɫdai ɫSuusi.

³⁴ Vɫɫsi gomaasi aagidi ɫSuusi ɫoodami cuentocɫdɫ dai tomastuigaco ma-maatɫtuldiña ɫSuusi ɫoodami cuentocɫdɫ. ³⁵ Aidɫsi poduucɫi ivuaadana ɫSuusi poduucɫi ɫpɫɫɫɫ ismaacɫdɫ ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadɫ istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu aanɫ ɫoodami cuentocɫdɫ.

Aagidamu aanɫ naanɫ maasi istumaasi ismaacɫdɫ maimaatɫ tomali ɫmo oodami mosɫɫgi aanɫ.

Ascaiti Diuusi.

³⁶ Amaasi ɫSuusi diosagi ɫoodami dai vaa ɫmo quiiyɫɫɫ tɫtai ami miaadɫɫɫ guuquiva aatɫmɫ mamaatɫrdamigadɫ daidɫ itɫɫdai aatɫmɫ:

—Garaagidañi aapi istɫiya ɫlidi gocuento ɫvasoi ismaacɫdɫ gɫɫi tɫlɪgi saagida —tɫɫdai aatɫmɫ.

³⁷ Amaasi ɫSuusi povai gɫrtɫɫdai:

—Aanɫ ismaacɫdɫ viaa ɫmo sɫɫɫɫɫɫɫ ɫɫɫpan ducami ɫgai ismaacɫdɫ ɫi atɫlɪgi. ³⁸ Daidɫ ɫdɫvɫɫɫɫɫɫɫ ɫɫɫpan ducami ɫoidigi. Daidɫ atɫlɪgi ɫɫɫpan ducami ɫoodami ismaacɫdɫ gɫndagito sai Diuusi soicɫiña iscɫɫga gɫntɫɫgitoca ɫgai

daid^Λ ^Λvasoi ^Λra^Λpan ducami ^Λgai ismaac^Λda iimia ^Λgai m^Λca siaaco oidaga ^ΛDiaavora. ³⁹ Daid^Λ giñsaayu ismaac^Λda ^Λi ^Λvasoi ^Λra^Λpan ducami ^ΛDiaavora. ^Λyoovaragai ^Λra^Λpan ducami si^Λscad^Λ ugitiagi oidigi. Dai ^Λpipiooñi ismaac^Λda voopoi ^Λtaligi ^Λra^Λpan ducami Diuusi t^Λaañicarud^Λ. ⁴⁰ Poduucai isduucai ^Λvasoi g^Λvoopo dai g^Λm^Λm^Λji poduucai ^Λpa ^Λpa^Λduñia ^Λgai si^Λscad^Λ ugitiagi oidigi. ⁴¹ Aan^Λ ismaac^Λda viaa ^Λmo s^Λlicami ootosamu giñt^Λaañicar^Λu si^Λmpaidamu ^Λgai v^Λsi soimaasi ivuaadami dai v^Λscatai ismaac^Λda soimaasi iduiñtuldi aa vai ^Λcovai vuvaidana ^Λgai sai camai^Λmadu daraajana ^Λgai ismaac^Λda aan^Λ soicai sai c^Λga g^Λnt^Λgitocana. ⁴² Dai m^Λca taiy^Λra siaaco oidaga ^ΛDiaavora ootosamu Diuusi ^Λgai sisuaan^Λdamu ^Λgai dai alia soimaa taatacamu. ⁴³ Amaasi v^Λscatai ismaac^Λda ivueeyi istumaasi Diuusi ip^Λlidi dadadac^Λda ^Λgai ^Λgai ^Λpan duucai tasai m^Λca siaaco gataan^Λi Diuusi g^Λrooga. C^Λgav^Λr g^Λnt^Λgito ca^Λca istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ dai ^Λgiadavurai.

⁴⁴ ^Λgai ismaac^Λda ip^Λlidi sai Diuusi soicaiña sai c^Λga g^Λnt^Λgitocana ^Λra^Λpan ducami ^Λc^Λli ismaac^Λda t^Λl tumiñsi yaasapicami ^Λmo d^Λv^Λri^Λra, dai ^Λpanu yaasa anaasi. Dai baig^Λlidityai imai dai gagara v^Λsi istumaasi viaacatai dai gasav^Λli ^Λd^Λv^Λrai.

⁴⁵ ^Λgai ismaac^Λda ip^Λlidi sai Diuusi soicaiña sai c^Λga g^Λnt^Λgitocana ^Λra^Λpan ducami ^Λmo riicugami ismaac^Λda gaagaimi soora viaa aali ooodai nam^Λacami. ⁴⁶ Dai aidasi t^Λl ^Λmoco ismaac^Λda viaacatai ^Λmo odai vaamioma nam^Λacami siv^Λsi ^Λgaa ii ^Λgai dai gagaara v^Λsi g^Λvustuidaga dai gasav^Λli ^Λali odai.

⁴⁷ Diuusi soicai oodami sai c^Λga g^Λnt^Λgitocana dai gomaasi ^Λra^Λpan ducami ^Λmo g^Λl vatopa vuicarui ismaac^Λda dadaitudai ^Λvatopa vuudami ^Λg^Λl suudara dai vuuyi mui naana maasi vatopa. ⁴⁸ Siu duucu suudagi ^Λvatopa vuicarui ^Λvatopa vuudami b^Λl ajioopai g^Λl suudagi ugidiana dai ami dadarai dai ^Λcovai vuvaidi ^Λvatopa c^Λc^Λgaduc^Λda dai asar^Λra tueeyi dai maigovai suuligai ^Λvatopa maic^Λc^Λgaduc^Λda. ⁴⁹ Poduucai ^Λpa^Λduñia ^Λgai ugityai oidigi. Diuusi t^Λaañicarud^Λ dadimu dai ^Λcovai vuvaidamu ^Λoodami soimaasi ivuaadami dai ^Λgai ismaac^Λda camait^Λsoimaasi ivuaadami. ⁵⁰ Dai maigovai suuligamu ^Λsoimaasi ivuaadami taiy^Λra siaaco oidaga ^ΛDiaavora sisuaan^Λdamu ^Λgai dai soimaa taatacamu —g^Λrt^Λadai ^ΛSuusi.

⁵¹ Amaasi ^ΛSuusi g^Λrt^Λcacai dai pov^Λrt^Λadai:

—¿Maat^Λm^Λs ca^Λ aapim^Λ v^Λsi gomaasi? —g^Λrt^Λadai ^ΛSuusi.

Tai aa noragi aat^Λm^Λ daid^Λ it^Λadai:

—^Λja t^Λaan^Λdami —t^Λadai aat^Λm^Λ.

⁵² Amaasi ^ΛSuusi g^Λraa noragi dai pov^Λrt^Λadai:

—^Λmoco ismaac^Λda c^Λl maata istumaasi aagai judidíu s^Λlicamigad^Λra dai c^Λl maata ^Λpa ismaac^Λda gamamaat^Λtuldi aan^Λ isducatai Diuusi soicai oodami sai c^Λga g^Λnt^Λgitocana ^Λgai gia cabai g^Λnduuduna isaagidagi aa Diuusi ñiooquid^Λ —g^Λrt^Λadai ^ΛSuusi.

⁵³ Aidasi naato g^Λraagidi ^ΛSuusi ^Λcuento ii abiaad^Λra ⁵⁴ gaamucu siaaco g^Λl ^Λgai. Dai judidíu quiuupaigad^Λra g^Λaagacai gamamaat^Λtuldi ^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ. Taid^Λ ^Λoodami camait^Λ isducatai g^Λnt^Λgituagi daid^Λ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismos⁵⁵ c⁵⁵ga t⁵⁵gitodagi daid⁵⁵ ivueeyi goovai istumaasi g⁵⁵arducami? ⁵⁵ Idiav⁵⁵ ⁵⁵uusi ivisumadami marad⁵⁵ dai María ⁵⁵rd⁵⁵. Dai susuuculid⁵⁵ ⁵⁵Jacovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculid⁵⁵ ooqui ⁵⁵pa⁵⁵ tami g⁵⁵arsaagida oidaga. ¿Siaacoga maí goovai v⁵⁵asi imaasi? —caiti ⁵⁵oodami.

⁵⁷ Ali⁵⁷ mui naana maasi maat⁵⁷catadai ⁵⁷Suusi casc⁵⁷da baacoican tada ⁵⁷oodami ⁵⁷gai vui. D⁵⁷amos ⁵⁷Suusi it⁵⁷adai:

—V⁵⁷asi oodami c⁵⁷gac⁵⁷ra n⁵⁷aidiña ⁵⁷mo Diuusi ñiooquituldiadamigad⁵⁷ mos⁵⁷ca ⁵⁷gi d⁵⁷v⁵⁷ragad⁵⁷ana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñ⁵⁷da —t⁵⁷adai ⁵⁷Suusi.

⁵⁸ Daid⁵⁸ ⁵⁸Suusi maitidui mui naana maasi g⁵⁸arducami ami. ⁵⁸oodami maivaavoitudaiña ⁵⁸gai casc⁵⁸da.

14

¹ Aid¹ tuigaco ¹Erood¹si ¹raigicatadai Galilee¹ra dai maí istumaasi ivuaad¹atadai ¹Suusi. ² Daid² ²Erood²si aagidi ²gai ismaac²da ²madu daraaj²atadai dai pot²adai:

—Gooviava ²Vuaana ismaac²da v²apacaitadai ²oodami dai caduaaca ²gai coidad² saagidaiñ²da casc²da viaa ²gai guvucadagai daid² ivueeyi naana maasi g²arducami —ast²adai ²Erood²si.

³ ³Erood³si ³quioma gat³jaitadai m³sai b³acaiña ³Vuaana dai maisacarui vuurana cadeenac³da. ³Erodiiasi ³rd³id³catadai. ³Erodiiasi ³roñigad³catadai ³Piili ³Erood³si suculid³. D³amos ³Erood³si ³si g³suculi ooñigad³. ⁴ Taid⁴ ⁴Vuaana it⁴adai ⁴Erood⁴si:

—Maitav⁴aagai p⁴s⁴siadagi g⁴suculi Piili ooñigad⁴ —ast⁴adai ⁴Vuaana.

⁵ Erood⁵si aid⁵ otoma muaa ⁵l⁵iditadai ⁵Vuaana d⁵mos ⁵b⁵l⁵iditadai ⁵gai ⁵oodami. ⁵oodami vaavoitudai is⁵Vuaana ⁵rd⁵uusi ñiooquituldiadamigad⁵ casc⁵da. ⁶ D⁶amos tasagad⁶ra ⁶Erood⁶si idui ⁶gai ⁶mo vagimi dai ⁶mo ali t⁶ji Erodiiasi marad⁶ vaa dai gat⁶udai ⁶vapaidad⁶ vuitapi vaid⁶ ⁶Erood⁶si ali⁶ oojoide tuudaidad⁶ ⁶ali t⁶ji. ⁷ Daid⁷ it⁷adai ⁷Erood⁷si ⁷ali t⁷ji:

—Maat⁷ Diuusi nai g⁷maquiagi p⁷astumaasi giñtañiagi —ast⁷adai.

⁸ Amaasi ii ⁸gai siaaco daacatadai ⁸d⁸da taid⁸ ⁸d⁸da aagidi istumaasi tañia ⁸gai ⁸Erood⁸si. Dai ⁸pamu divia ⁸gai daid⁸ it⁸adai ⁸Erood⁸si:

—Giñmaacañi ⁸mo aasocoli⁸ra mood⁸ ⁸Vuaana ismaac⁸da v⁸apacaiña ⁸oodami —ast⁸adai ⁸ali t⁸ji.

⁹ Taid⁹ ⁹raí s⁹allic⁹da soi g⁹ali. D⁹amos caaagiditadai ⁹gai sai maat⁹ Diuusi sai maquia ⁹gai ⁹gi istumaasi tañia ⁹gai. Daid⁹ ⁹vapaidad⁹ ca⁹catadai ⁹pa⁹ casc⁹da. ¹⁰ Amaasi gat¹⁰jai ¹⁰Erood¹⁰si m¹⁰sai guicutana ¹⁰Vuaana cusivod¹⁰ am¹⁰ maisacari¹⁰ra. ¹¹ Bood¹¹ra ¹¹mo aasocoli¹¹ra v¹¹aa dai maa ¹¹ali t¹¹ji, taid¹¹ ¹¹ali t¹¹ji maa g¹¹d¹¹.

¹² Amaasi dada ¹²Vuaana mamaat¹²rdamigad¹² dai m¹²la b¹²ai ¹²Vuaana tuucugad¹² dai b¹²cai dai yaasa. Dai gooqui¹²ra iji siaaco daacatadai ¹²Suusi dai aagidi istumaasi ¹²pa¹²dui.

¹³ Aid¹³si maí ¹³Suusi gomaasi ii abiaad¹³ra ¹³mo vaarcu¹³ra ¹³map¹³ca¹³ra siaaco maitiipu oidacami. D¹³amos ¹³oodami maí isii ¹³Suusi, gooqui¹³ra iji aali quiiquaiñ¹³da. D¹³amos ¹³gai d¹³v¹³rap¹³ s¹³ali iji. ¹⁴ Dai aid¹⁴si t¹⁴vai ¹⁴Suusi vaarcuaiñ¹⁴da t¹⁴la ¹⁴gai mui oodami dai soig¹⁴aldan tada ¹⁴gaic¹⁴da, dai duduaadi ¹⁴coococoidad¹⁴ ismaac¹⁴da vaidaticatadai ¹⁴gai. ¹⁵ Dai aid¹⁵si casi ¹⁵rrurunococatadai miaad¹⁵ra guuquiva aat¹⁵m¹⁵ ¹⁵Suusi mamaat¹⁵rdamigad¹⁵ daid¹⁵ it¹⁵adai:

—Casiat urui dai tomali Λ maadutai maioidaga tanai. Ootosa \tilde{n} i gooodami vai iim Λ na aali quiiquiamu siaaco miaaga vai gasav Λ dana cuaadagai dai gaugaana — $t\Lambda t\Lambda dai$ aat $\Lambda m\Lambda$ Λ Suusi.

¹⁶ Taid Λ Λ Suusi pov $\Lambda r t\Lambda t\Lambda dai$:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapim Λ — $g\Lambda r t\Lambda t\Lambda dai$ Λ Suusi.

¹⁷ $T\Lambda tai$ aat $\Lambda m\Lambda$ it $\Lambda t\Lambda dai$:

—Mos Λca taama paana dai gooca vatopa viaa aat $\Lambda m\Lambda$ — $t\Lambda t\Lambda dai$ aat $\Lambda m\Lambda$.

¹⁸ Taid Λ Λ Suusi pov $\Lambda r t\Lambda t\Lambda dai$:

—Baigovai av Λr gi \tilde{n} vuaapida — $g\Lambda r t\Lambda t\Lambda dai$.

¹⁹ Dai amaasi Λ gai aagidi Λ oodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi Λ Suusi vui Λ taama paana dai tai n $\Lambda n\Lambda va$ t Λva agiamu dai gama-magi dai saasacai $g\Lambda r$ maa aat $\Lambda m\Lambda$ mamaat Λr damigad Λ t Λsai taacogidana Λ oodami. ²⁰ Dai v $\Lambda \Lambda$ scatai gauu dai tataascovai. Dai gooqui $\Lambda r\Lambda$ Λ mpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigad Λ Λ paana Λm madu vatopa. ²¹ Daid Λ Λ oodami ismaac $\Lambda d\Lambda$ gauu Λr taama milicatadai, dai Λ covai ooqui dai aali.

²² Taid Λ Λ Suusi $g\Lambda r$ aagidi aat $\Lambda m\Lambda$ mamaat Λr damigad Λ t Λsai t $\Lambda \Lambda t\Lambda id\Lambda na$ vaarcu $\Lambda r\Lambda$ dai d Λg avun Λna vaasad $\Lambda r\Lambda$ $\Lambda g\Lambda \Lambda$ suudagi $\Lambda p\Lambda ga$ is Λgai dai Λgai diosaidimi Λ oodami quiaa. ²³ Dai aid Λsi cadioosagi Λgai ii Λmo tuvidacamu dai Λgi gamamada Λgai . Dai aid Λsi cadidiaimi Λ Suusi quiaa Λgi daacatadai am $\Lambda \Lambda ca$. ²⁴ Daid Λ Λva arcu ca Λr an $\Lambda \Lambda si$ im Λit adai $\Lambda g\Lambda \Lambda$ suudagi. Daid Λ Λva arcu vuid $\Lambda r\Lambda$ vustai $\Lambda \Lambda v\Lambda \Lambda li$ dai tai vapa \tilde{n} ig Λi suudagi dai m $\Lambda \Lambda$ vaarcuaba ast $\Lambda \Lambda ci$. ²⁵ Dai casiaalimod Λ Λ Suusi cayoga $g\Lambda r$ aayitadai aat $\Lambda m\Lambda$ mamaat Λr damigad Λ mossuudagi daama im Λit adai Λgai . ²⁶ Dai aid Λsi t $\Lambda \Lambda$ aat $\Lambda m\Lambda$ issuudagi daama im Λit adai Λgai ali Λ duduaadimu aat $\Lambda m\Lambda$ dai ijii \tilde{n} a daid Λ icaiti:

—Gooviava $\Lambda r\Lambda mo$ sui \tilde{n} ali —caiti aat $\Lambda m\Lambda$.

²⁷ D Λmos Λ Suusi $g\Lambda r\tilde{n}$ iooqui dai pov $\Lambda r t\Lambda t\Lambda dai$:

—Maitav Λr vuaam $\Lambda n\Lambda li$ ada aan Λna . Maitav Λr duduaadicuda — $g\Lambda r t\Lambda t\Lambda dai$ Λgai .

²⁸ Amaasi Λ Piiduru \tilde{n} iooqui daid Λ it $\Lambda t\Lambda dai$:

—T Λ aan Λ dami is Λr aapi gi \tilde{n} t $\Lambda \Lambda a\tilde{n}$ i \tilde{n} i isimia aan Λ suudagi daama dai m $\Lambda \Lambda ca$ g Λa jiagi — $t\Lambda t\Lambda dai$ Piiduru.

²⁹ Taid Λ Λ Suusi it $\Lambda t\Lambda dai$:

—Giimi tudu — $t\Lambda t\Lambda dai$.

Amaasi t Λv ai Λ Piiduru vaarcuai \tilde{n} d $\Lambda r\Lambda$ dai $g\Lambda a$ agacai aim Λr ai suudagi daama dai m $\Lambda \Lambda$ vuid $\Lambda r\Lambda$ ajia Λgai Λ Suusi. ³⁰ Dai aid Λsi t $\Lambda \Lambda$ Λgai isali Λ cavami $\Lambda v\Lambda \Lambda li$ mi ali Λ duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai i \tilde{n} a daid Λ it Λi :

—T Λ aan Λ dami c $\Lambda \Lambda g$ ac $\Lambda r\Lambda$ igi \tilde{n} vuuusaida —caiti Λgai .

³¹ Taid Λ Λ Suusi otoma b Λi novid Λ daid Λ it $\Lambda t\Lambda dai$:

—S $\Lambda \Lambda lic$ $\Lambda d\Lambda$ maic $\Lambda \Lambda ga$ gi \tilde{n} vaavoitudai aapi. ¿Tuip Λsi maic $\Lambda \Lambda ga$ gi \tilde{n} vaavoitudai? — $t\Lambda t\Lambda dai$ Λgai .

³² Aid Λsi t $\Lambda \Lambda t\Lambda sai$ vaarcu $\Lambda r\Lambda$ Λ Piiduru Λm madu Λ Suusi otoma g $\Lambda \Lambda \Lambda p$ itu $\Lambda v\Lambda \Lambda li$.

³³ Amaasi aat $\Lambda m\Lambda$ ismaac $\Lambda d\Lambda$ vaarcu $\Lambda r\Lambda$ daraajatadai $g\Lambda r$ tootonac $\Lambda d\Lambda$ gu-uquiva Λ Suusi vuid $\Lambda r\Lambda$ daid Λ it $\Lambda t\Lambda dai$:

—S $\Lambda \Lambda lic$ $\Lambda d\Lambda$ aapi ap Λr marad Λ Diuusi — $t\Lambda t\Lambda dai$ aat $\Lambda m\Lambda$.

³⁴ Dai vaasad $\Lambda r\Lambda$ d Λg avusai aat $\Lambda m\Lambda$ $\Lambda g\Lambda \Lambda$ suudagi dai aayi Genesareta d $\Lambda v\Lambda \Lambda ri$ $\Lambda r\Lambda$. ³⁵ Dai aid Λsi ma \tilde{i} Λ oodami is Λgai Λr Suusi otoma aagidi v $\Lambda \Lambda si$ ami d $\Lambda v\Lambda \Lambda ri$ $\Lambda r\Lambda$ oidacami. Taid Λ Λ oodami otoma vuaa v $\Lambda \Lambda si$ Λco ococoidad Λ ami siaaco daacatadai Λ Suusi. ³⁶ Daid Λ Λ oodami daa \tilde{n} imi Λ Suusi daid Λ it $\Lambda t\Lambda dai$:

—Gadagitoñi taita taata aatama galyuucusi tomasi ugidiana galyuucusi taata aatama —tataidai aoodami.

Dai vascatai ismaacada taata yuucusida duduaadicami vii.

15

¹ Amaasi miaadara guuquiva afariseo amadu amamaatatuldadami Diuusi samicamigada siaaco daacatadai aSuusi. Agai Jerusaleenaindara dada, daida itadai:

² —¿Tuisida maitivueeyi gamamaatardamiga istumaasi garviituli garaaqui aadunicarudai maitarapan duucai vaponai gannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —tataidai agai.

³ Taida aSuusi tacacai daida itadai:

—¿Tuimasi aapima maiagidi istumaasi ipalidi Diuusi baiyoma agidi aapima istumaasi ganviituli ganaaqui aadunicarudai? ⁴ Mospoduucai icaiti Diuusi: “Siaavar duutuada gandada”, dai pocaiti ara: “Siora maicaga ñoocadagi gaoga siara gadaa vui, agai gaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Diuusi. ⁵ Damos aapima pocaitina sai amo oodami istutuidi isitadagi gaoga siara gadaa: “Maitan istutuidi isgansoinagi tomali istumaasicada vasi istuma viaa ana arDiuusi aa duindada vatar”. ⁶ Dai ispotiya amaadutai mai aapima pocaitina sai camaiviaa agai issoicadagi gaoga siara gadaa. Dai poduucai aapima mosgajiaadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami isiaramo istumaasi maicagaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapima itumaasi ganviituli ganaadunicarudai. ⁷ Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Samicada arvaavoi istumaasi aagai Isaiacaru Diuusi ñooquituldiadamigada ganaagaitai aapima dai agai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucai ooja:

⁸ Aapima pocaiti masai ginisiaa duutudai dai maisiaa ginduutudai.

⁹ Gomaasi gia maitarsoini tomali amaadutai vatar.

Aapima maigamamaatatuldi ginñoiqui baiyoma gamamaatatuldi aapima istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isaiacaru.

¹⁰ Amaasi aSuusi aagidi aoodami sai miaadara guuquivana daida itadai:

—Gincaacavurai dai caga maata caaca: ¹¹ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduintuldi oodami. Baiyoma tagitoidagadaaindara vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaata isiarsoimaasi ivuaadami —tataidai aSuusi.

¹² Amaasi aatama mamaatardamigada aSuusi miaadara guuquiva daida itadai:

—¿Maatarasi isalia baacoi afariseo cacai istumaasi aagai aapi? —tataidai aatama.

¹³ Damos agai povartadai:

—Tomastuma mamaatatuldiaragai istumaasi gamamaatatuldiadagi oodami ismaacada maitarDiuusi mamaatatuldaragada vasi gomaasi ugitimu. ¹⁴ Dagitovurai aapima agai ismaacada gamamaatatuldi gomaasi. Agai apan ducami amoco mainaadami ismaacada vaidaquia alidi amai mainaadami, isvaidaquia agai vagoocatai sib dalar suuligian tada agai —gartadai aSuusi.

¹⁵ Amaasi aPiiduru itadai:

—Garaagidani aapi istiya alidi gocuento —tataidai aPiiduru.

¹⁶ Taida aSuusi itadai:

—¿Tomali aapimΛ mΛsmaimaata caΛ? ¹⁷ ¿MaitamΛsmaata aapimΛ sai vΛΛsi cuaadagai ismaacΛdΛ cueeyi oodami gavoocΛrΛ vapacΛi dai gooquiΛrΛ vusacΛi? ¹⁸ DΛmos istumaasi aagai oodami Λgai gia gatΛgitoidagaiñdΛrΛ vusacΛi, gomaasi Λgai dai soimaasi iduiñtuldi oodami. ¹⁹ GatΛgitoidagaiñdΛrΛ vusacΛi gosoimaasi tΛgitoidagai cascΛdΛ, dai gomuaaragai, dai goΛΛmadu voidagai aa ooqui, dai goΛΛsidaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰ VΛΛsi gomaasi Λristumaasi soimaascami. DΛmos isΛmo oodami maivacuanagi gΛnoonovi poduucΛi isduucΛi ivueeyi Λfariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi maitΛrsoimaasi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²¹ DaidΛ ΛSuusi ii abiaadΛrΛ gamu Tiiroamu dai Sidooniamu. ²² Tai Λmo ooqui CananeeaiñdΛrΛ divia siaaco daacatadai ΛSuusi dai iña Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami, aanΛ anvaavoitudai sai aapi ΛrDavicarΛ cajiudadΛ ismaacΛdΛ ΛΛqui abiaadΛrΛ nΛnΛracatadai aatΛmΛ daidΛ Λrraicamu aapi. Ali tΛji giñmara sΛΛlicΛdΛ soimaa taataca viaacatai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. Soigi gΛΛlda dai duaaida —tΛtΛdai Λooqui.

²³ DΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo ñiooqui. Amaasi aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dada dai daañimi daidΛ itΛtΛdai:

—Ootosañi idi ooqui mosΛrgooquiΛrΛ aimΛraiña goovai dai iñacaiña —tΛtΛdai aatΛmΛ.

²⁴ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λooqui:

—Diuusi giñootoi ansai aagidana aanΛ Λgai ñiooquidΛ mosΛca judidíu. Λgai ΛrΛpan ducami cañiiru sibΛ iimiadΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ TaidΛ Λooqui miaadΛrΛ cΛquiva dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami giñsoiñañi —tΛtΛdai Λgai.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—MaitavΛr cΛΛgai isΛΛsiadagi oodami gΛmaamara tascalidΛ dai oidiadagi googosi —tΛtΛdai Λgai.

²⁷ TaidΛ Λooqui itΛtΛdai:

—Vaavuava isΛjudidíu googosi gΛraagai dΛmos vΛΛscΛrΛ Λgoogosi cuaadana vΛΛsi istumaasi gΛΛsΛi meesagadΛaiñdΛrΛ sosiaacami, cascΛdΛ tomasi maitΛrjudíu aanΛ giñsoiñañi aapi sivi —tΛtΛdai Λooqui.

²⁸ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Aapi ooqui aliΛ cΛΛga vaavoitudai, cascΛdΛ ΛpΛduuñia agai istumaasi ipΛlidi aapi —tΛtΛdai.

Dai aidΛ todian duucΛi Λooqui maradΛ dueeyi.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi ii abiaadΛrΛ dai ugidiana daivusai ΛgΛΛ suudagi dai Λmo giidian tΛsai dai ami daiva. ³⁰ Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai momochugami dai mainΛnΛaadami dai mumuudugami dai mui naana maasi coococoidadΛ. DaidΛ ΛSuusi ΛΛcasodΛ abaana tuaa ΛcoococoidadΛ tai Λgai duduaadi. ³¹ Dai poduucΛi Λoodami maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgituagi tΛΛgacai isΛmumuudu ñioocai dai duduaadΛcai ΛmomosiucΛdΛ ΛpΛ, dai ajioopaitai ΛchuchuecocΛdΛ, dai nΛnΛaavacai ΛmainΛaadami. DaidΛ Λoodami gΛnaagacai siaa duutudai gΛrDiuusiga.

³² Amaasi ΛSuusi gΛrvai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai daidΛ ΛpΛrtΛtΛdai:

—SoigiñΛlidi aanΛ idi oodamicΛdΛ caaayi vaica tasai istami giñΛΛmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. Dai maiotosa iñΛlidi aanΛ

sai noonoigana goovai maitaugacai, susuiquituan tada goovai voiyamu —gartatadai aSuusi.

³³ Taitai aatama mamaatardamigada itatadai aSuusi:

—Ducatai taa gimu aatama cuadagai mosaaqui oodami vaatar, dai tami maioidaga tomali amo oodami —tatadai aatama.

³⁴ Taid aSuusi povartatadai:

—Maaqui paana viaa aapima —gartatadai.

Taitai aatama itatadai:

—Cuvaracami paana dai chaaqui vatopa —tatadai aatama.

³⁵ Tai amaasi aSuusi aagidi aoodami sai davarapi daraivana. ³⁶ Dai agai vui acuvaracami paana dai avatopa dai gamamagi dai gooquir saasarai dai gamma aatama mamaatardamigada agai taitai aatama taacogi aoodami.

³⁷ Tai vaascatai gauu dai tatascovai. Dai gooquir ampagi cuvaracami aasarai ismaacada baivito. ³⁸ Daid aoodami ismaacada gauu armaacova millicatadai, dai covai ooqui dai aali. ³⁹ Dai gooquir aSuusi diosagi aoodami dai vaarcuar vaa dai iji aatama gamu Magadaalamu.

16

¹ Taid a fariseo amadu asaduseo maa naidamu aSuusi mosnija aditai astuma duuna aSuusi gaagaitadai agai isducatai gapiara vaaajagi dai aagidi saida iduuna amo istumaasi gducami Diuusi guvucadadada. ² Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Siascada urunoco vaagicagi icomai aapima icaitina sai calgaduca agai tasai. ³ Dai siascada quiaamoco vaagicagi icomai aapima icaitina sai maicalgaduca agai tasai. Aapima aagai amo istumaasi dai amamaasi ivuaadana. Calga maata naidi aapima oidigi siascada duuduquia aagadagi dai siascada maiduuduquia agadagi dmos maimaata naidi aapima istumaasi avueeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapima sivi oidacami arsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai gitaanai aapima isidunia aana amo istumaasi gducami dai poduucani nija adidi aapima sabai aana ara Cristo ismaacada nanaa aapima dmos maitaa gimu aapima amai istumaasi gducami mosacaasi istumaasi gducada ismaacada idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Niviamu —tatadai aSuusi.

Dai anaasi viaa agai dai ii.

⁵ Dai aidasi aatama aSuusi mamaatardamigada vaasmocoradara dagavusai tagito ismaivuucaticatadai paana. ⁶ Amaasi aSuusi povartatadai:

—Gofariseo navaitigada dai gosaduseo navaitigada maicalgadudai —gartatadai.

⁷ Taitai aatama garaagacai aipaco garaatagidimi daida icaiti:

—Maivuucati aatama paana cascada pocaiti goovai —caiti aatama.

⁸ Taid aSuusi mai istumaasi aatagaitadai aatama dai povartatadai:

—¿Tuimasi pocaiti masai maivuucati paana? Saa licada maicalga vaavoitudai aapima. ⁹ ¿Maitamasquia maata naidi tomali maitagito aapima aidansi bibi aana taama mil oodami taama paanacada mataaqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹⁰ ¿Tomali maitamastagito aapima aidansi bibi aana maacova mil oodami cuvaracami paanacada mataaqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹¹ ¿Ducatai maitantagito caa aapima aidasi gnaagidi aana masai gannucadacana a fariseo navaitigada dai asaduseo navaitigada aana maiaagaitadai paana? —gartatadai aSuusi.

12 Amaasi gia maatΛ caΛ aatΛmΛ isΛSuusi maiaagaitadai navaiti paana vΛΛtarΛ baiyoma aagaitadai Λgai ΛmamaatΛtuldaragadΛ Λfariseo dai Λsaduseo sai maicΛΛgadΛ.

13 Dai aidΛsidΛ ΛSuusi aayi Sesarea Filiposi dΛvΛΛriΛrΛ gartΛcacai daidΛ partΛtΛdai:

—AanΛ rΛgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dΛmos Λoodami, ¿voora giñaaagai? —gartΛtΛdai ΛSuusi.

14 TΛtai aatΛmΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Λmoco pocaiti pΛsaidΛ rΛVuaanacaru ismaacΛdΛ vapaconaitadai Λoodami, dai aa pocaiti pΛsaidΛ rEliiasicaru, dai aa pocaiti pΛsaidΛ rJeremiiasicaru siΛpΛ Λmai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ —tΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ.

15 Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—¿Dai aapimΛ moorΛ giñaaagai? —gartΛtΛdai ΛSuusi.

16 Amaasi ΛSimuñi Piiduru itΛtΛdai:

—Aapi apΛrΛCristo Λgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. Dai aapi rDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga —tΛtΛdai ΛPiiduru.

17 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi aapi Simuñi, Joonasi maradΛ tomali Λmo oodami maitΛmaatΛtuli gomaasi mosΛca Diuusi garooga ismaacΛdΛ tΛvaagiana daja Λgai gia gΛmaatΛtuli gomaasi. 18 Dai aanΛ angΛaagidi sai aapi Piiduru aagiada agai oodami ansai aanΛ rCΛΛgacΛrΛ vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda agai dai Λgai gia cΛΛgacΛrΛ vuvaidamu aanΛ, dai tomasi coiyagi vΛΛscΛrΛ Λmo imidagai Λpamu duduaacamu vΛΛscatai. 19 Dai aanΛ gΛmaaquimu Λmo sΛΛlicami pai aagida Λoodami sai sioorΛ giñvaavoitudagi soicΛda aagai sai cΛΛga gΛntΛgitocana Diuusi vai poduucai tomasi oorΛ sioorΛ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama maidagitomu aanΛ isvaquia Λgai tΛvaagiΛrΛ dai tomasi oorΛ sioorΛ giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama Λgai gia dagitomu aanΛ isvaquia tΛvaagiΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

20 Amaasi ΛSuusi sΛΛlicΛdΛ gardaí aatΛmΛ mamaatΛrdami sai maiaagidiña tomali Λmaadutai siΛgai rΛCristo.

21 AidΛ abiaadΛrΛ ΛSuusi gΛaagacai garaagidi aatΛmΛ mamaatΛrdami sai Λgai viaacatadai isimiagi Jerusaleenamu dai sai soimaa taatatulda agai ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ judidíu Λmadu ΛbaitΛguucacamigadΛ apapaali Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Dai garaagidi ΛSuusi sai Λgai muua agaitadai dΛmos bovaica tasaicΛdΛ Λpamu duaaca agaitadai. 22 Amaasi ΛPiiduru Λcovai vaidacai dai vui ñiooquimi daidΛ itΛtΛdai:

—Chu cΛliodami Diuusi maitipΛdana dai maitΛdagitona. Tomali Λmo imidagai maitiΛpΛduuna imaasi —tΛtΛdai ΛPiiduru.

23 TaidΛ ΛSuusi ajaco cΛquiiva daidΛ itΛtΛdai ΛPiiduru:

—MaitigiñΛmadu aimΛrda aapi Diaavora giñsobicΛi aapi. Aapi pocaiti sai maitΛaagai isivuaadagi aanΛ istumaasi Diuusi ipΛlidi —tΛtΛdai ΛSuusi.

24 Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ:

—IsΛmaadutai giñΛgiada Λliada maitΛaagai isΛagi gΛtΛgitocagi dai gΛaagai isvΛΛs tasai baigΛducagi siΛduñiada gΛmuaatuda Λgai giñvaavoitudaitai daida giñΛgiadagi. 25 SioorΛ ivuaadagi Λagi istumaasi ipΛliadagi Λgai gia imimu Diaavora Λmadu, dΛmos sioorΛ baigΛducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai Λgai gia cΛΛgacΛrΛ vuusaimu. 26 ¿Tumaasi rsoiñi Λmo oodami vΛΛtarΛ isga-maitΛagi vΛΛsi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibΛadΛ imiagi Diaavora

ΛΛmadu? Tomali Λmaadutai maitistutuidi isgaaanamΛquidagi dai cΛagacΛra vuusiagi. ²⁷ Dai aanΛ ismaacΛda viaa Λmo sΛlicami divimu Λmaadu mui Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai giñooça dadadaquigadΛ gΛrsicoli dadadaquida agai. SiΛascadΛ diviagi Diuusi Λgai nΛidamu vΛascatai ismaacΛda ΛrcΛga ivuaadami dai ismaacΛda ΛrmaicΛga ivuaadami. ²⁸ SΛlicadΛ oidaga Λmoco ismaacΛda tami guuca dai maicoiya agai asta siΛascadΛ tΛΛ goovai ismaasca iñagai aanΛ ismaacΛda viaa Λmo sΛlicami siΛascadΛ gatΛaanΛdagi Diuusi ΛΛmadu —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

17

¹ DaidΛ ΛSuusi bonaadami tasaicΛda vaidacai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛJacovo ΛΛmadu ΛVuaana Jacovo suculidΛ Λmo tΛca giidiana. ² Dai ami ΛSuusi ΛmapΛdai vuitapi gΛmamaatΛrdamiga. Dai vuivasadΛ dadadaquitu Λpamaastu tasai, dai yuucusidΛ cΛga tootuatΛ. ³ Dai todian duuca tΛΛ Λgai Eliiasicaru ΛΛmadu Moseesacaru vai gaaatagaitadai ΛΛmadu ΛSuusi.

⁴ Amaasi ΛPiiduru itΛtdai ΛSuusi:

—TΛaanΛdami vΛasi ΛrcΛΛgai istami daraaja aatΛmΛ isipΛliada aapi tΛtai duuñi vaica uucusai, Λmoco aapi gΛvΛΛtarΛ dai Λmai Moseesa vΛΛtarΛ dai Λmai Eliiasi vΛΛtarΛ —astΛtdai ΛPiiduru.

⁵ Dai quiaa ñiioçaitadai Λgai tai divia Λmo icomai dadadacΛdami dai iñña vΛascatai ismaacΛda ami daraajatadai. Tai icomiañdΛrΛ caidatu Λmo ñiioçqui daidΛ icaiti:

—Idi Suusiava Λrgiñmara nai aanΛ aliΛ oigΛdai dai baigiñΛlidi aanΛ goovaicΛda. Λagiadavurai aapimΛ —ascaiti Λñiioçqui.

⁶ MoscaΛcai ΛmamaatΛrdami Λñiioçqui dΛvΛΛrapi cuiiqui dai aliΛ duduaadimu. ⁷ Amaasi ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva daidΛ itΛtdai:

—Vaapaigivurai aapimΛ maitavΛr duduaadimu —astΛtdai ΛSuusi.

⁸ Dai aidasi aipaco nΛnΛaava Λgai camaitΛΛ Λgai ΛcΛcΛli mosaca Λagi ΛSuusi.

⁹ Dai aidasi tΛapañimi Λgai ΛgΛΛ giidiaiñdΛrΛ ΛSuusi dai ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtdai:

—MaitavΛr aagiada tomali Λmaadutai istumaasi tΛΛ aapimΛ asta siΛascadΛ aanΛ ismaacΛda viaa Λmo sΛlicami caduaacagi coidadΛ saagidaiñdΛrΛ —astΛtdai ΛSuusi.

¹⁰ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—¿TuisidΛ icaiti ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ saidΛ ΛEliiasicaru viaacatadai isdiviagi ΛpΛga isaapi? —astΛtdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Vaavoava istumaasi aagai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ sai Eliiasi viaacatadai isΛpΛga diviagi dai baiduñiagi oodami iibΛadΛ.

¹² DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai cadivia Eliiasi dai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ maimai dai soimaa taatatuli Λgai isducatai ipΛli. Poduucal ΛpΛΛ oodami sividadΛ soimaasi giñtaatatuldamu aanΛ ismaacΛda viaa Λmo sΛlicami —astΛtdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ maata caΛ isΛSuusi aagaitadai ΛVuaana ismaacΛda vΛpaconaitadai Λoodami.

¹⁴ Dai aidasi aayi Λgai mΛca siaaco daraajatadai Λoodami Λmo cΛli miadΛrΛ cΛquiva ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

¹⁵ —TΛaanΛdami soigi gΛlda aapi giñmaracΛda. SusuiquitΛrΛi Λgai dai aliΛ soimaa taatamai. Muiyoco imidagai taiyΛrΛ gΛgΛsΛi dai suudarΛ. ¹⁶ Tami

vuaapi aanΛ gΛmamaatΛrdamiga ismaacΛdΛ tami vii tai goovai maitistui isduaaidagi —tΛtΛdai ΛcΛali.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AapimΛ oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami catΛvΛpi gΛnΛΛma daja aanΛ mai aapimΛ vΛΛscΛrΛ maitiñvaavoitudai. Aliasi Λroojodaragai aapimΛ. Baigovai avΛr giñvuaapidi goali gΛali —gΛrtΛtΛdai.

¹⁸ DΛmos ΛSuusi aagidi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ sai dagitona ali gΛali dai camaiΛΛmadu daacana. Tai Λgai vuusai ali gΛaliΛiñdΛrΛ, tai ali gΛali todian duucai duaadicami vii.

¹⁹ Dai gooquiΛrΛ aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi aatagi Λgai Λagi dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuisidΛ maitistui aatΛmΛ isvuusaidagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

²⁰ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AapimΛ maicΛΛga giñvaavoitudai cascΛdΛ. IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi. Sai iscΛΛga giñvaavoitudadamudai aapimΛ aidΛ gia istutiadamudai aapimΛ isivuaadagi istumaasi tomasi sΛΛlicΛdΛ sijaiga. ²¹ Gomaa Diaavora tΛtΛaañicarudΛ aliΛ sijaiga vuvaidaragai oodamiΛiñdΛrΛ cascΛdΛ avΛnacai maitaugacai gamamadagi vai poduucai vuvacΛi goovai —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²² Dai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi gΛrΛmpaidimi GalileeΛrΛ taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami mΛgiñtΛΛgida aagai aa oodami

²³ siΛgai giñmuaamu dΛmos vaica tasaicΛdΛ duaacamu aanΛ —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

TΛtai aliΛ soigΛrΛali aatΛmΛ imaasicΛdΛ.

²⁴ AidΛsi aayi ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ CapernauumΛrΛ Λtumiñsi vuudami ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu iji siaaco daacatadai ΛPiiduru daidΛ itΛtΛdai:

—¿GΛmamaatΛtuldadamiga isgamaacai ΛpΛ tumiñsi ΛgΛΛ quiuupai vΛΛtarΛ? —astΛtΛdai Λtumiñsi vuudami.

²⁵ TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ —astΛtΛdai.

Amaasi utudama vaacΛcai ΛPiiduru quiiyΛrΛ ΛSuusi ΛpΛga ñiooqui daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuma tΛtΛgitoi aapi? ¿MaacΛdΛ oodami taanΛi ΛtΛtΛaanΛdami tumiñsi, Λagi gΛnaaduñi sisibΛacoga oidacami? —tΛtΛdai.

²⁶ TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛsibΛadΛrΛ oidacami —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Amaasi aaduñdΛ maitΛagagai ismamaacadagi tumiñsi. ²⁷ DΛmos vΛΛscΛrΛ maaquimu aanΛ tumiñsi vai poduucai maibaacuagi Λtumiñsi vuudami. Imiñi aapi ΛgΛΛ suudagi ugidiamu dai daituda Λmo babaidacarui dai vuusaida Λvatopa ismaacΛdΛ ΛpΛga bΛiya gobabaidacarui. Λgai vatopa tΛñiΛrΛ tΛΛgimu aapi tumiñsi. Λtumiñsi gΛrΛimu isgaaanamΛquida aanΛ dai aapi ΛpΛ. BΛcaifiñi aapi dai mΛΛca aa namΛquida —tΛtΛdai ΛSuusi.

18

¹ Amaasi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi miaadΛrΛ guuquiva dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿SiΛΛscadΛ gatΛaanΛdagi aapi vΛΛsi oidigi daama maascΛdΛ aatΛmΛ gΛmamaatΛrdamiga vaamioma gatΛaanΛda ragai? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

² Amaasi Δ Suusi vai Δ mo ali dai Δ rsaagida Δ ai, ³ dai Δ ov Δ rt Δ adai:

— Δ alic Δ Δ rvaavoi isaapim Δ mai Δ ma duucaí Δ nt Δ at Δ gituagi dai camaig Δ arduc Δ Δ an Δ liadagi Δ pan duucaí idi ali poducaí gia maiimimu aapim Δ siaaco t Δ aan Δ i Diuusi. ⁴ Poducaí gia Δ gai ismaac Δ vaamioma gata Δ an Δ i m Δ aca siaaco gata Δ an Δ i Diuusi Δ r Δ gai ismaac Δ maig Δ arduc Δ Δ an Δ lidi Δ pan duucaí idi ali. ⁵ Tomasioor Δ sioor Δ vaavoitudai giñmamaat Δ tuldaraga dai casc Δ oig Δ dai idi ali oodami Δ gai gia giñoig Δ dai aan Δ .

⁶ Tomasioor Δ sioor Δ soimaasi iduiñtulda Δ liadagi Δ moco ismaac Δ utudama giñvaavoitudagi sioma Δ rc Δ gai Δ gai v Δ atar Δ m Δ scusivuana vulidagi Δ mo g Δ mauturui dai g Δ suudar Δ daitudagi. ⁷ Δ alic Δ maic Δ gadu oodami v Δ atar Δ isoidacagi naana maasi ismaac Δ soimaasi iduiñtuldiadagi Δ oodami. V Δ scat Δ oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami Δ mos soimaasi taatamu Δ gai ismaac Δ soimaasi iduiñtuldiadagi Δ oodami.

⁸ Is Δ maadutai iduñia Δ liadagi Δ mo istumaasi soimaascami Δ novic Δ si Δ pr Δ g Δ casoc Δ baiyoma g Δ aagai ispo Δ liada Δ gai ismainov Δ si Δ pr Δ mai Δ caso dai maisiu Diaavora Δ madu imiagi. ⁹ Dai is Δ maadutai iduñia Δ liada Δ mo istumaasi soimaascami Δ vuupujic Δ baiyoma g Δ aagai ispo Δ liada Δ gai ismaivuupuju. Sioma Δ rc Δ gai ispo Δ liada Δ gai ismaivuupuju dai maisiu Diaavora Δ madu imiagi.

¹⁰ Δ agac Δ av Δ r n Δ ijada aapim Δ v Δ scatai ismaac Δ giñvaavoitudagi. Aan Δ ang Δ naagidi sai Diuusi t Δ t Δ aañicarud Δ ismaac Δ t Δ vaagi Δ r Δ daraaja Diuusi Δ madu Δ ga nuucada Δ gai ismaac Δ giñvaavoitudai tami oidigi daama. ¹¹ Dai aan Δ ismaac Δ viaa Δ mo Δ alicami divia dai Δ agac Δ vuvaida iñgai soimaasi ivuaadami Δ gai Δ sib Δ iimiad Δ Diuusi v Δ atar Δ .

¹² Is Δ maadutai viaacagi Δ mo sientu cañiiru vai sib Δ imiagi Δ moco siaad Δ r Δ maianaasi viaana Δ gai Δ ga maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna Δ sib Δ imiaad Δ . ¹³ Dai ist Δ giagi Δ alic Δ vaamioma baig Δ liatugadagi Δ gaic Δ si Δ gaa ismaac Δ maisib Δ iimiagi. ¹⁴ Poducaí Δ pr Δ Diuusi g Δ rooga t Δ vaagi Δ r Δ daja dai Δ gai maitip Δ lidi isiimiagi Diaavora Δ madu tomali Δ moco ismaac Δ giñvaavoitudai.

¹⁵ Is Δ maadutai soimaasi duiñdagi Δ mai, Δ gai g Δ aagai isaagidagi Δ gi Δ gai sai soimaasi duñi. Dai is Δ gai Δ ga baiduñia Δ liadagi ñiooqui aid Δ gia Δ rg Δ naadunum Δ camu Δ gai. ¹⁶ Dai is Δ gai maibaiduñia Δ liadagi aid Δ gia g Δ aagai isvaidaquiagi Δ moco si Δ pr Δ gooca g Δ aaduñi vai poducaí oida-cana n Δ ijadami ismaitip Δ lidi Δ gai isbaiduñiagi ñiooqui. ¹⁷ Dai isapiaquiaa maibaiduñia Δ liada Δ gai aid Δ gia g Δ aagai isaagidagi v Δ asi Δ vaavoitudadami, dai isapiaquiaa maibaiduñia Δ liada Δ gai aid Δ gia g Δ aagai is Δ pan duucaí n Δ ijadagi Δ gai ismaac Δ maivaavoitudai si Δ pr Δ Δ pan duucaí tumiñsi vuumami.

¹⁸ Dai aan Δ ang Δ naagidi sai si Δ scad Δ aagiada aapim Δ Diuusi ñiooquida Δ oodami tomasioor Δ sioor Δ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapim Δ Δ gai maid-agitomu aan Δ isvaquiagi t Δ vaagi Δ r Δ , dai tomasioor Δ sioor Δ giñvaavoitudagi aagiditai aapim Δ Δ gai gia dagitomu aan Δ isvaquiagi t Δ vaagi Δ r Δ .

¹⁹ Dai aan Δ ang Δ naagidi Δ pr Δ sai isgoocatai aapim Δ g Δ naagidagi dai daañiagi isDiuusi Δ nsoiñagi, Diuusi g Δ rooga Δ nsoiñamu. ²⁰ Tomasiaaco siaaco Δ n Δ mpaidadagi gooca si Δ pr Δ vaica dai giñsaa duutuada agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aan Δ Δ pr Δ — Δ rt Δ adai Δ Suusi.

²¹ Amaasi ii ΔPiiduru dai tAcacai ΔSuusi daidΔ itΔtΔdai:

—TΛaanΔdami, ¿vΛΛquiojo imidagai gΛaagai isoigΔdada aanΔ Δmoco giñaduñi ismaacΔΔ soimaasi giñvuiidadagi? ¿ParΔ cuvaracamiojo? —tΔtΔdai ΔPiiduru.

²² TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—Chu aanΔ anmaitΔaagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angΔaagidi aanΔ sai maiΔcaldacai gaoigΔliada.

²³ Isducatai ΔpΔvueeyi siΔascadΔ Diuusi soicΔdagi oodami iscΔaga gAntΔtΔgitocagi Δpan ducami istumaasi idui Δmo tΛaanΔdami. ΔtΛaanΔdami ipΔlidadai isΔpipiooñigadΔ aa namΔquidagi. ²⁴ Utudama gΛaagacai taañimi Δgai gΔpipiooñiga ismaacΔΔ vupuaatuldidatadai mΔtai vuaapi Δmo piooñigadΔ ismaacΔΔ mui mil vuaatuldidatadai. ²⁵ DaidΔ ΔpiooñigadΔ maiviaacatadai istucΔΔ aa namΔquidagi. TaidΔ ΔamudΔ aagidi sai gagaarana vΛΔsi gΔvustuidaga dai gΔmaamara dai gΔooñiga dai Δagi Δgai dai vuvaidana tumiñsi dai ΔcΔΔ aa namΔquidana. ²⁶ Amaasi ΔpiooñigadΔ gΔtootonacΔΔ cΔquiva gΔaamu vuidΔrΔ dai daañimi daidΔ itΔtΔdai: “Giñamu giñnΔnΔracañi aapi gΔaa namΔquidamu aanΔ vΛΔsi”, astΔtΔdai. ²⁷ TaidΔ ΔamudΔ soigΔΔli dai oigΔli dai camaitaí aidΔ, dai dagito isimiagi Δgai. ²⁸ Tai ii Δgai dai moo maigovai tΔΔ Δmoco gΔaduñi ismaacΔΔ vuaatuldidatadai chiΔΔqui tumiñsi. Dai cuchivuana bΔi dai cayoga vuliji daidΔ itΔtΔdai: “Aata giñnamΔquida pΔsmaacΔΔ giñvuaatuli”, astΔtΔdai. ²⁹ Amaasi ΔaduñΔ gΔtootonacΔΔ cΔquiva Δgai vuidΔrΔ dai daañimi daidΔ itΔtΔdai: “GiñnΔnΔracañi aapi gΔaa namΔquidamu aanΔ vΛΔsi”, astΔtΔdai. ³⁰ TaidΔ ΔgΔmai maitipΔli, baiyoma vaidacai dai gatΔjai maisaragai dai gaaagidi mΔsai anaasi maisacana asta siΔascadΔ aa namΔqui Δgai vΛΔsi. ³¹ Amaasi Δgaa pipiooñigadΔ ΔgΔ tΛaanΔdami tΔΔ gomaasi dai sΔlicΔΔ soigΔnΔli dai iji dai mΔΔ aagidi ΔtΛaanΔdami vΛΔsi istumaasi ΔpΔdui. ³² Amaasi ΔtΛaanΔdami gatΔjai mΔsai mΔΔ vaidana Δgai daidΔ itΔtΔdai: “Aapi gia sΔlicΔΔ maicΔΔ tuiga. ¿DuucaidΔ aanΔ gΔoigΔli vΛΔsi pΔsmaacΔΔ giñvuaatuldidatadai aapi, giñdaañimi aapi cascΔΔ? ³³ ¿DuucaidΔ aapi maisoigΔli gΔaduñicΔΔ, poduucai isduucai soigiñli aanΔ aapicΔΔ?” astΔtΔdai. ³⁴ Dai sΔlicΔΔ baamu ΔamudΔ dai gatΔjai maisaragai dai gaaagidi mΔsai anaasi maisacana asta siΔascadΔ aa namΔqui Δgai —tΔtΔdai ΔSuusi.

³⁵ CuugatΔrΔ povΔrtΔtΔdai ΔSuusi:

—Poduucai iduñia agai gΔrooga tΔvaagiΔrΔ aapimΔcΔΔ issΔlicΔΔ maitΔnoigΔliada aapimΔ aipacoga —gΔrtΔtΔdai.

19

¹ Caaagacai ΔSuusi imaasi ii ami GalileeaiñΔrΔ dai aayi mΔΔ Judeea dΔvΔΔriΔrΔ vaasΔrΔ Jordán aqui. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi ΔSuusi coococoidadΔ.

³ Amaasi Δmoco fariseo miaadΔrΔ guuquiva siaaco daacatadi ΔSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda Δlidi Δgai cascΔΔ tAcacai daidΔ itΔtΔdai:

—¿Oidagasi oigaragai siΔmo cΔli dagituagi gΔooñiga tomastucΔΔ? —tΔtΔdai Δfariseo.

⁴ Tai Δgai aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—AapimΔ canΔidi Diuusi ñooquidΔ siaaco oojisi sai aidΔsi Diuusi idui oodami idui Δgai cΔli dai ooqui. ⁵ Dai Diuusi ñooquidΔrΔ icaiti ΔpΔ: “CascΔΔ cΔcΔli dagitomu gΔndΔdΔ dai Δmadu oidacamu gΔooñiga dai vΔgoocatai Δmo oodami gΔnducamicamu Δgai”, asduucai oojisi Diuusi ñiooquidΔrΔ.

⁶ Cascada amo calli maitaagai isdagituagi gaoñiga tomali amo ooqui gacuuna. Diuusi ipalidi ismapai oidaca agai asta siascada coi —tadai asuusi.

⁷ Amaasi tacacai afariseo daidai itadai:

—¿Tuisida Mosesacaru gamaa oigaragai isamo calli dagitua liada gaoñiga saidai istutuidi isbaiduñiagi amo oojai dudunucamiarai dai poduucai dagituagi? —tadai afariseo.

⁸ Taidai asuusi itadai:

—Ganallqui aadunifaruvuidarai vatacana Diuusi cascada Mosesacaru maa agai oigaragai isdadagitoda ganoñiga dai poduucai ganviituldi agai. Damos tucamarai maitiipucata dai oigaragai poduucai. ⁹ Dai aan anganaagidi siogai dagituagi gaoñiga maigogoosi gducamicatai agai dai vanagi amai ooqui agai gia gogoosi gducami —tadai asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada tadai:

—Siarvaavoi ismaitipu oigaragai isdagituagi amo calli gaoñiga aidai gia sioma arcaga ismaicuucuntadagi oodami —tadai aatama.

¹¹ Taidai asuusi povartadai:

—Maisiu vascatai istutuidi ismaioñtadagi mosaca agai ismaacada Diuusi soicai. ¹² Amos calli maioñtai soimaa vuvacai agai cascada dai amascacaapuñtudagi maioñtai, dai amai maioñtai aipaco ajioopaitai gaaagiada aliditai isducatai Diuusi soicai oodami sai caga gantatgitocana. Tomasioora siogai istutiadagi ismaioñtadagi cagadu ismaioñiacatai oidaca agai —gartadai asuusi.

¹³ Matai aidai vaaapi asuusi chiallqui aali sai taatana agai moomoda dai mamatuldana. Taidai aatama mamaatardamigada agai bagaidimi oodami ismaacada vaaapaimi aali. ¹⁴ Taidai asuusi povartadai:

—Dagitovurai goali vai dadana siaaco daja aanai dai maitavar daidada. Ismaacada an ducami aali agai gia Diuusi soicai agai sai caga gantatgitocana —gartadai asuusi.

¹⁵ Daidai asuusi taata aali moomoda dai gooquiara ii abiaadarai.

¹⁶ Amos gali ii dai mala nidamu asuusi daidai itadai:

—Mamaatultadami calli tuigacada. ¿Tumaasi istutuidi aanai isiduñiagi dai vascara oidacagi Diuusi amadu? —tadai agai.

¹⁷ Taidai asuusi itadai:

—¿Tuipasi calli tuigacada gñaagai? Alimadugava calli tuigacami dai agai arDiuusi. ¿Ipalidipasi isimiagi Diuusi amadu? agiditai caaca vansi istumaasi aagai Diuusi ñioquidarai —tadai asuusi.

¹⁸ Taidai agalli itadai:

—¿Tumaasi agai? —tadai.

Taidai asuusi itadai:

—Maitavar gacoodada, dai maitavar googosi gducamica, dai maitavar gansiada gavustuidaga, dai maitavar yaatavoaca, ¹⁹ dai siaa duutuada gandada dai oigadavurai gnaaduñi poduucai masduucai ganoigadai aapimaa gi —tadai asuusi.

²⁰ Taidai agalli itadai:

—Vansi gomaasi ansiaa duutudai aanai aliducatai abiaadarai. ¿Tumaasi vanga isiduñia aanai? —tadai agalli.

²¹ Taidai asuusi itadai:

—Ip^lidip^lasi isiduñiagi v^lasi istumaasi Diuusi ip^llidi aid^l gia imiñi dai gagaara v^lasi p^lastumaasi viaa dai oida ^ltumiñsi ^lsoituutuigami dai podu- ucai viaacamu aapi mui naana maasi t^lvaagi^lr^l dai gooqui^lr^l divia dai giñoidatucuda —t^lt^ldai ^lSuusi.

²² Dai aid^lasi mosca^l ^lg^lali gomaasi alia soig^lali dai soig^laliatugai alia^lsi ^larg^lviidacamicatadai ^lgai casc^ld^l.

²³ Amaasi ^lSuusi pov^lart^lt^ldai aat^lm^l mamaat^lrdami:

—Gia sijaiga isg^lanviipidacami dagituagi isDiuusi soic^ldagi isca^lga g^lant^lt^lgitocagi. ²⁴ Dai aan^l ang^lanaagidi ^ll^lp^l sai sioma maisijaiga ^lmo muura v^latara isvaquiagi ^lmo oi d^lgad^lamu s^lali is^lmo g^lviidacami dagitoagi isDiuusi soic^ldagi isca^lga g^lt^lgitocagi —g^lart^lt^ldai ^lSuusi.

²⁵ Mosaagai ^lSuusi gomaasi tatai aat^lm^l mamaat^lrdami mait^l isducatai g^lart^lt^lgituagi dai aipaco g^lart^lcacai daid^l icaiti:

—¿Voora istutuidid^lo isca^lgac^lr^l v^lvaquiagi? —caiti aat^lm^l.

²⁶ Taid^l ^lSuusi g^lrvui n^ln^lava dai pov^lart^lt^ldai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñiagi imaasi d^lamos Diuusi gia istutuidi isiduñiagi. Diuusi v^lasia^lcatai istutuidi isiduñiagi —g^lart^lt^ldai ^lSuusi.

²⁷ Amaasi ^lPiiduru it^lt^ldai:

—T^laan^ldami, aat^lm^l viaa v^lasi t^lastumaasi viaacatadai g^loidatucuda ^lr^ll^liditai, ¿tumaasi viaacamu aat^lm^l? —t^lt^ldai ^lPiiduru.

²⁸ Taid^l ^lSuusi aa noragi dai pov^lart^lt^ldai:

—Ismaac^ld^l g^lnaagidi aan^l ^lr^lvaavo^li, si^lascad^l Diuusi utuldagi v^lasi istumaasi dai si^lascad^l aan^l ismaac^ld^l viaa ^lmo s^lalicami gataan^ldagi daacatai ^lmo daicarui dadadac^ldami^lr^l aapim^l ^ll^lp^l ismaac^ld^l giñoidatucudagi gataan^ld^lamu ^ll^lp^l ^lchigiamaasi daraicar^lr^l daraajatai. Aapim^l baivustaama dan goocadu dai ^lmoco t^laan^ld^lamu Ruvenicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Danacar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Gadacar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Nefatalicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Aseracar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Isaacar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Judacar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Zavulonicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Simioñicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Benjamiñicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Efrañicar^l cajiudad^l, dai g^lmai t^laan^ld^lamu Manaasesicar^l cajiudad^l. ²⁹ Dai tomasioora sioora dagituagi g^lvustuidaga si^ll^lp^l g^laaduñi ivuaadatai giñaa duiñdaga ^lgai viaacamu ^lmo sient^lo vaamioma dai si^lascad^l imiagi ^lgai idi oidigaiñd^lr^l v^lasc^lr^l oidacamu ^lgai Diuusi ^ll^lmadu. ³⁰ Dai m^ll^lca siaaco t^laan^li Diuusi muidutai ismaac^ld^l vaamioma t^laan^li tami, m^ll^lca sioma mait^laan^ld^lamu dai ismaac^ld^l sioma mait^laan^li tami m^ll^lca vaamioma t^laan^ld^lamu.

20

¹ Isducatai ^lp^lv^lueeyi si^lascad^l Diuusi soic^ldagi oodami sai ca^lga g^lant^lt^lgitocana ^lr^lpan ducami istumaasi idui ^lmo ca^lli ismaac^ld^l g^lapi viaacatadai d^lv^ll^lr^lai ^ll^lqui quiaamoco ii ^lgai dai gaaga ^lgai pipiooñi sai yoovana uvasi. ² Dai baidui ^lgai g^lp^lipiooñiga ^ll^lmadu sai ^lmo coobai piisu aa nam^lquida ^lgai ^lmo tasaic^ld^l. Dai otoma ootoi sai m^ll^lca gayoovana. ³ Dai laasc^ldioma ii ^lca^lli plaasamu dai m^ll^lca t^ll^l aa oodami mosdaraacami, ⁴ daid^l it^lt^ldai: “Im^ldavurai dai gaaata duñi giñ^lasi^lr^l dai aan^l g^lnaa nam^lquidamu si^lasi ca^lgaducagi”, ast^lt^ldai. Tai ^lgai iji. ⁵ Dai dan duucu ^lp^lamu ii ^ll^lacami dai ^lpua ootoi aata v^luadami, dai coi g^ll^lacai tasai ii ^lgai dai ^lpua ootoi. ⁶ Dai cauruñimoda ii ^lgai plaasamu dai m^ll^lca t^ll^l aa oodami ismosdaraaja daid^l it^lt^ldai: “¿Tuimasi mosdaraaja ^lmo

tasai dai maitaaata vueeyi?” astatadai. ⁷ Taid aoodami itatadai: “Tomali amaadutai maitarmamacai aa duiñdagai cascada”, astatadai. Amaasi itatadai aasacami: “Imdavurai aapima vasi dai maca aata duuñi giñasiara dai aana gana namquidamu siasi cagaducagi”, astatadai. ⁸ Dai caacai siuu duucu ganapidagi pipiooñi taid aasacami aagidi agai ismaacada taanai pipiooñi daida itatadai: “Baigovai vaid a goata vaaadami dai aa namquida. Gaaagacai aa namquida apaga ismaacada gooquira ganaaga dai ismaacada apaga ganaaga vasia gooquira aa namquida aapi”, astatadai. ⁹ Amaasi dada agai ismaacada gooquira ganaagacai gaaata dui matai amo coobai piisu aa namqui. ¹⁰ Dai gooquira caa namquida agai ismaacada apaga ganaagacai gaata dui vai agai povanlidadai masi vaamioma aa namquida agaitadai, matai agai amo coobai piisu aa namqui ap. ¹¹ Dai aidmasi mosaa namqui vai agai ñiooquimi aasacami vui. ¹² Daida itatadai: “Goovai ismaacada gooquira ganaaga ali amo oora aata dui matai vascara garapan asi aa namqui dai aatama amo tasai soimaa taata toiñdagai”, astatadai. ¹³ Taid aamuda aa noragi daida itatadai ali amoco agi agai: “Giñaduñi aana maisoimaasi gavuiididi. ¿Maitasirvaavo iñsaana ganaagidi sai amo coobai piisu gana namquiada iñagaitadai isgaaata duña aapima giñamadu? ¹⁴ Naa, gaa namquidaraga imdañi. Aana ipalidi isganapan asi maquiagi goovai ismaacada gooquira ganaaga. ¹⁵ ¿Maitisviaa aana samicami isiduña giñtumiñsigacada istumaasi ipaliadagi? ¿Tuipasi muuquimudada caiti aapi naiditai iscaga dui aana gogaa vatar?” astatadai aamuda. ¹⁶ Poduucacai ismaacada aoodami soi duu naidi tami oidigi daama vaamioma namaga maca siaaco taanai Diuusi, damos ismaacada polidi isvaamioma namaga tami oidigi daama agai gia maisii namacamu siaaco taanai Diuusi. Diuusi ñiooquituldadamigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscagacara vuvaquiagi damos Diuusi chilaqui amo vuvaitu —gartatadai aSuusi.

¹⁷ Dai amo imidagai voyamu imaitadai aSuusi catasdimi Jerusaleenamu daida aSuusi covai garvai aatama baivustaama dan gooca mamaatardamigada agai dai povartatadai:

¹⁸ —Aapima naidi tascataidimi aatama Jerusaleenara masiaaco giñtagida agai aana ismaacada viaa amo samicami giñtagida magari abaitaguucacamigada papaali amadu amamaatatuldiadami samicami isagai gataañimu masaida giñmuaana, ¹⁹ dai giñtagidamu agai aa sibadara oidacami ismaacada maitarjudidu sigai giñparunadamu dai saasasamu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba. Dai bovaica tasaicada apamu duaacamu aana coidada saagidaiñdara —gartatadai aSuusi.

²⁰ Amaasi aJacovo dai aVuaana amadu adada miaadara guuquiva siaaco daacatadai aSuusi. aJacovo dai aVuaana arSevedeo maamarada. Taid adada gatootonacada cquiva aSuusi vuidara. ²¹ Taid aSuusi cacai daida itatadai: —¿Tumaasi aagai aapi? —tatadai agai.

Tai agai itatadai:

—Siascada aapi vasia daama argabaitacacamicagi giñoigadacai darasa aapi giñmaamara vaid artataanadamicana goovai —tatadai agai.

²² Taid aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Aapima maimaata mastumaasi giñaagidi. ¿Baisistuidana aapima issoimaa taatagi sila soimaa taata iñagai aana? —tatadai aSuusi.

Tai agai itatadai:

—Istutuidiatata —tatadai agai.

²³ Taidā ḤSuusi itatadai:

—Sallīcadā Ḥrvaavoi. Aapimā gia soimaa taatamu siḥḥasi soimaa taata iñagai aanā dai vaascara aanā maitistutuidi isdaraasagi tatlaanādami baiyoma Ḥagi Diuusi garooga daraasamu tatlaanādami —tatadai ḤSuusi.

²⁴ Aidasi aatamā baivustaama cai gomaasi aliā baacoi aatamā ḡga gooca garaaduñi vui. ²⁵ Taidā ḤSuusi garvai aatamā dai povartatadai:

—Cā maata aapimā sai ismaacādā maitarjudidīu saagida Ḥbaitacāacami ḡpīpīooñiga duucāi nāidi ḡaaduñi dai ismaacādā vaamioma gataañi sallīcadā tatlaañicui. ²⁶⁻²⁷ Damos aapimā ḡansaagida maitaagai ispoduucāi ivuaadagi baiyoma siōra Ḥrbaitacāacamicagi ḡaagai issoicadagi vaascatai. ²⁸ Poduucāi isduucāi ivueeyi aanā ismaacādā viaa Ḥmo sallīcami. Aanā gia divia oidigara maisiu isgiñsoicadagi aa baiyoma divia aanā dai soicadā iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucāi cāḡacara vuvacana mui oodami —ḡartatadai ḤSuusi.

²⁹ Aidasi vuvaquimi aatamā Jericooiñdara mui oodami oī ḤSuusi. ³⁰ Vai voi ugiana daraajatadai gooca mainanāadami. Dai maī agai isami daivusai ḤSuusi dai iñoqui daidā itatadai:

—Davi cajiudadā ismaacādā Diuusi maa Ḥmo sallīcami soigi ḡālda aapi aatamācadā —tatadai agai.

³¹ Taidā Ḥoodami bagaimi sai camaiñacaiña vaamioma. Damos agai vaamioma iñacai daidā itatadai:

—Tlaanādami, Davi cajiudadā ismaacādā Diuusi maa Ḥmo sallīcami soigi ḡālda aatamācadā —tatadai agai.

³² Amaasi ḤSuusi cāquiva dai vai Ḥmainanāadami dai tacacai daidā itatadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapimā isḡanduiñda aanā? —tatadai ḤSuusi.

³³ Tai agai aa noragi daidā itatadai:

—Tlaanādami, nāda Ḥralidi aatamā —tatadai agai.

³⁴ Amaasi ḤSuusi soigāli ḡaicadā dai taata vuupuidā. Tai bovasdara ismaacādā mainanāitadai istui isnanāvagi dai oī ḤSuusi.

21

¹ Aidasi camiaadimitadai ḤSuusi Jerusaleenara aayi Betapagilara miaanai ḡiidi siaaco Oliivosi tlagidu, ḤSuusi ootoi gooca ḡamamaatardamiga, ² dai potatadai:

—Imivurai mā aali quiquilara ismaacādā māmojoro guuca dai acaī tlagimu aapimā Ḥmo asñiitu maracami vulicami varai uupana dai vuaapa vagoocai. ³ Dai ismaadutai ḡnaagidagi masai maiuupanana varai potāda ansai aanā tagito dai ansai otoma ḡpamu ootosda iñagai —tatadai ḤSuusi.

⁴ Poduucāi ḡpadi saidā ḡpaduuna ismaacādā aagai Diuusi ñioquituldadamigadā dai poduucāi ooja:

⁵ Aagidavurai Jerusaleenara oidacami dai potāda:

“Dañi bārimai ḡrai. Maigaducadā ḡāliidi goovai, Ḥmo asñiitu mara daama daitugai”, astāda.

Asduucāi ooja Diuusi ñioquituldiadamigadā.

⁶ Amaasi Ḥmamaatardamigadā iji daidā idui isducatai aagidi ḤSuusi. ⁷ Dai vuaa asñiitu Ḥmadu Ḥmaradā dai agai daama darai ḡnsosuaa dai daama daī ḤSuusi. ⁸ Dai voiyara ajioopaitadai mui oodami ismaacādā voiyara Ḥligaimi ḡnsosuaa dai aa guicuma uusi maamaradā dai voiyara tuajaimi

sai daama daivunana aSuusi. ⁹ Dai agai ismaacada baitaqui iimitadai dai ismaacada gooquiran iimitadai iinaquimi daida icaitimi:

—Alia cana tuiga goraí Davi cajiudadan ismaacada Diuusi maa amo samicami. Diuusi alia canagacaran naidi goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadacada. Samicada canaga tuiga Diuusi —caitimi aoodami.

¹⁰ Aidasida aSuusi vaa Jerusaleenaran vansi aoodami sisioli dai muidutai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Sioora goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daida itadai:

—Gooviava arSuusi Diuusi ñiooquituldadamigada daida arNasareetan oida-cami Galilea darariran —tadai.

¹² Tai gooquiran vaa aSuusi agaa quiuupaigada tuisicaran siaaco siaa duutudai Diuusi dai vuvaitu ajudidú ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai. Dai aipaco suuli memesagada agai ismaacada cambiando ajudidú quiuupaigada tumiñsigada dai aipaco suuli daraicaruda ismaacada gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daida itadai:

—Diuusi ñiooquidaran aduucan oojisi: “Agaa quii ismaacada idui aoodami dai ami giñsaa duutuada agai itaagiducamu quii mamaadaragai vantar”, mai aapiman asivogami tajogada duucan naidi —tadai aSuusi aoodami.

¹⁴ Tai ami agaa quiuupaigadaran judiú amoco mainanaadami amadu chuchuecogami miaadaran guuquiva siaaco daacatadai aSuusi tai agai duduaadi. ¹⁵ Dai aidasi baitaguucacamigada papaali amadu amamaatadadami Diuusi samicamigada naidi istumaasi gaudacada ismaacada idui aSuusi dai aidasi can isducatai iñacai laali agaa quiuupiran daida icaiti: “Alia cana tuiga goraí Davi cajiudadan ismaacada Diuusi maa amo samicami”, caiti laali. Baitaguucacamigada papaali amadu amamaatadadami Diuusi samicamigada samicada baacoi aSuusi vui, ¹⁶ daida itadai agai aSuusi:

—¿Maitapasca istumaasi aagai goali? Dodoligitudañi aapi —tadai.

Taida aSuusi aa noragi daida itadai:

—Ajana. Dai canaidi aapiman isduucan oojisi Diuusi ñiooquidaran daida icaiti:

Aali alia canaga ñioocada agai Diuusi vui.

Ascanti Diuusi ñiooquidaran —tadai aSuusi.

¹⁷ Amaasi aSuusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenaiñdaran Betaaniamu dai anaasi siaa.

¹⁸ Dai siaadiqui canpamu ajacoga imitadai aSuusi Jerusaleenamu dai biugimu. ¹⁹ Dai tala amo iigosi dadan voi ugidiana dai abaana canquiva dai maitala iigosi mosaca agada. Daida aSuusi itadai iigosi dadan:

—Aapi gia tomali amo imidagai maiibiatamu —tadai aSuusi.

Tai otoma gaquisa iigosi dadan. ²⁰ Dai aidasi tala aatama mamaatardami gomaasi camaitala istumaasi gartatagituagi dai taccan aSuusi daida itadai:

—Ducatai mosala otoma gaquisa goiigosi dadan —tadai aatama.

²¹ Taida aSuusi garaan noragi dai povartadai:

—Ismaacada ganaagidi aan arvaavoi. Iscanga vaavoitudadagi aapiman maisiu mosacaasi istutiadamudai isidunia gomaasi ismaacada idui aan goiigosi dadadacada asta istutiadamudai aapiman arpa isivuaadagi naana maasi istumaasi samicada sijiacami. ²² Dai vansi istumaasi taanai aapiman

Diuusi mamadaitai issalicada vaavoitudada aapima Diuusi ganmaaquimu —gartadai asuusi.

²³ Amaasi asuusi vaa gaa quiuupaigadara judidú dai ami gamamaatultidatadi Diuusi ñiooquida tai miaadara guuquiva abaitaguucacamigada papaali daida atataandami judidú dai taccadi daida itadai:

—¿Tuma sallicamicada vuvaitu aapi ajudidú tabiaadara? ¿Toora gamaa gosalicami? —tadai gai.

²⁴ Taid asuusi aa noragi daida itadai:

—Aanaan ara gantacacagi amo istumaasi mascalga giña noragidagi istumaasi gantacaca ñagai ana nai ana ara gnaagidagi istumaasi sallicamicada ivueeyi ana gomaasi. ²⁵ ¿Toora otoi avuaana sai vaponana oodami Diuusi oodami sio? Aago vurai ñnoragida —tadai asuusi.

Vai gai lagi aipaco gnaatagidi dai pocaiti:

—Ispotada aatama sai Diuusi otoi goovai garaa noragidamu dai povartadamu: “¿Tuimasi maivaavoitu?” ²⁶ Dai ispotada aatama sai oodami otoi, garvui baacoimu goodami. Goovai sallicada vaavoitudai siavuaana arDiuusi ñiooquituldiadamigada cascada —caiti.

²⁷ Dai amaasi itadai gai asuusi:

—Maitatamaa aatama —tadai gai.

Amaasi asuusi itadai:

—Tomali ana anmaitanaagidagi istumaasi sallicamicada ivueeyi ana gomaasi —tadai asuusi.

²⁸ Daid asuusi itadai:

—Amo cali maamaracatadai gooca, daida itadai amoco gara: “Giñmara imadani sivi dai mala yoova uuvasi giñasi”, astadai. ²⁹ Taid amarada aa noragi daida itadai: “Ana maiimia ñalidi”, astadai. Dai gooquiarioma gia cama duucadi gtagito gai dai mala aata duñimu. ³⁰ Taid loogada ii dai mala aagidi gamai gara dai potadai ara. Tai gai itadai: “Aja”, astadai. Dai maaii. ³¹ ¿Macada vagoocatai idui istumaasi tgitocatadai loogada? —tadai asuusi.

Tai gai itadai:

—Aragadada —tadai gai.

Amaasi asuusi itadai:

—Ismaacada ana gnaagidi arvaavoi. Sai atumiñsi vuudami daida looqui taatacaligami cama duucadi gntatagito dai camaisoimaasi ivuaada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai avuaana. Diuusi soicaiña gai sai calga gntagitocana. Dai aapima gia cho. ³² Avuaana ismaacada vaponaitadai oodami gnmamaatultidi isducatai gaagai isoidacagi matai aapima maiama duucadi gntatagito maivaavoitudacai tomasi nidi aapima isaga oodami sallicada vaavoitu. Poduucadi aapima maidadagitoi isDiuusi gansoicidagi iscalga gntagitocagi aapima.

³³ Calavurai aapima idi cuento: Amo oodami ismaacada viaacatadai davarai ai uuvadi dai sicoli curarai daida idui siaaco vuusiadagi uuvadi varagada daida idui ara amo vaqui taccavacami dai abiaadara nuucadaca agai vasi gansi.

Dai gooqiarra taajucamicada maa gansi aa oodami dai malcasi ii.

³⁴ Dai acadi yoovaragai otoi gai chilqui gpipioñiga sai mala taana aoodami yoovi silqui acatadai. ³⁵ Taid aoodami vui apipioñigada dai

saasarai tuucugad^Λ amoco, dai amai muaa, dai amai maicacarai. ³⁶ Taid^Λ amamud^Λ vaamioma muiyoma ootoi situcamid^{ΛΛ} taid^Λ amoodami poduucai idui agaicad^Λ am^Λ.

³⁷ Dai mam^Λ gooqui^{ΛΓ} ootoi agai gamara dai pov^Λ aliditadai: “Goovai gia siaa duutudan taada agai”, as^Λalidi. ³⁸ Amaasi tam^Λgacai amoodami amarad^Λ aipaco g^Λnaagidi daid^Λ icaiti: “Gooviava am^Λgai ismaac^Λ ajiagai v^Λasi vustuidad^Λ amogad^Λ g^Λaagai t^Λsmuaagi dai poduucai aat^Λam^Λ artutuidacamicamu”, ascaiti amoodami. ³⁹ Dai bai dai d^Λjoi ugidiana vuusaitu dai muaa —t^Λtadai am^ΛSuusi.

⁴⁰ Amaasi am^ΛSuusi t^Λcacai amoodami daid^Λ it^Λtadai:

—¿Si^Λascad^Λ diviagi am^Λtuidacami am^Λd^Λv^Λarai istumaasi iduun^Λimu agai? —t^Λtadai am^ΛSuusi.

⁴¹ Tai am^Λgai it^Λtadai:

—Coodamu am^Λgai am^Λmaic^Λga tuutiad^Λ maisoig^Λliarad^Λ dai taajucamic^Λ maaquimu am^Λgai gad^Λv^Λraga si^Λgai gia cam^Λga maacadamu si^Λasi aaj^Λdagi am^Λgai —t^Λtadai am^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ am^Λjudid^Λ.

⁴² Amaasi am^ΛSuusi it^Λtadai:

—Aapim^Λ cam^Λ maat^Λ isduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λ daid^Λ icaiti: am^Λs^Λalicami viaacami ismaac^Λ daasi aagai Diuusi am^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ am^Λjudid^Λ gajiaad^Λ viaa agai.

Dai am^Λgai am^Λgai vaa ismaac^Λ vaamioma gat^Λaan^Λda agai

Diuusi iduñia gomaasi.

Dai gomaasi am^Λmo istumaasi cam^Λgaducamicamu am^Λgai v^Λatar^Λ ismaac^Λ vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquid^Λ. ⁴³ Casc^Λ aan^Λ ang^Λnaagidi sai Diuusi camait^Λsoiña agai m^Λsai cam^Λga g^Λnt^Λagitocana. Aapim^Λ vuid^Λ v^Λat^Λ am^Λgai casc^Λ. Baiyoma soiña agai am^Λgai sai cam^Λga g^Λnt^Λagitocana amoodami ismaac^Λ am^Λgiadagi. ⁴⁴ Dai sioo^Λ giñvui v^Λat^Λcagi soimaa taatamu dai aan^Λ vui caat^Λcamu am^Λgai aid^Λ gia iimimu am^Λgai am^ΛDiaavora am^Λmadu —t^Λtadai am^ΛSuusi.

⁴⁵ Aid^Λsi am^Λbait^Λguucacamigad^Λ am^Λpapaali am^Λmadu am^Λfariseo cai am^Λcuento ismaac^Λ aa am^ΛSuusi, dai g^Λnt^Λgito cai si^Λgai aagada mam^Λlidi am^ΛSuusi am^Λcuentoc^Λ.

⁴⁶ Dai casc^Λ baiya aliditadai am^Λgai am^ΛSuusi d^Λmos am^Λb^Λiditadai am^Λgai amoodami. Amoodami pov^Λaliditadai si^Λam^ΛSuusi am^ΛDiuusi ñiooquituldadamigad^Λ.

22

¹ Taid^Λ am^ΛSuusi aagidi am^Λmo am^Λmo ñiooqui cuentoc^Λ daid^Λ it^Λtadai:

² —Diuusi soic^Λ oodami sai cam^Λga g^Λnt^Λagitocana. Gomaasi am^Λpan ducami isducatai idui am^Λmo raí ismaac^Λ idui am^Λmo vagimi aid^Λsi ooñigai marad^Λ. ³ Ootoi am^Λgai g^Λpipiooñiga sai v^Λaa^Λana am^Λvapaidad^Λ taid^Λ am^Λvapaidad^Λ maitip^Λli isdadiagi. ⁴ Tai am^Λgai am^Λpamu ootoi aa g^Λpipiooñiga daid^Λ it^Λtadai: “Aagidavurai giñvapaida sai casi gat^Λjai aan^Λ coodaragai giñsooiga giicoligad^Λ dai sai cuadagai cav^Λasi baig^Λduu vai otoma baigovai iim^Λana idi cunatarag^Λ”, ast^Λtadai. ⁵ Dai vapaidad^Λ maita^Λagi. Amoco mam^Λ n^Λidamu gad^Λv^Λraga dai am^Λmai viaacatadai ama maasi isn^Λidagi. ⁶ Daid^Λ agaa vui am^Λpipiooñigad^Λ am^Λraí dai soi vuujimi dai v^Λasi coi. ⁷ Taid^Λ am^Λraí alia baamu dai ootoi g^Λsandaaruga sai mam^Λ coodana am^Λgai am^Λgacoodacami dai mam^Λidana baabaquid^Λ. ⁸ Amaasi am^Λraí it^Λtadai aa g^Λpipiooñiga: “Quiaa baig^Λduu gocunataragai dai giñvapaida cam^Λaviaa am^Λs^Λalicami isdadiagi. ⁹ Iim^Λdavurai caayamu dai vapaida v^Λasi m^Λsioo^Λ tam^Λgiagi vai dadana idi cunatarag^Λ”, ast^Λtadai am^Λraí. ¹⁰ Taid^Λ am^Λpipiooñigad^Λ aipaco voiyamu iji dai am^Λmpagi v^Λasi

si^{ll}qui t^{ll} oodami c^{ll}ga tuuti^{ll}acami dai maic^{ll}ga tuuti^{ll}acami dai poduuc^{ll}ai suuda ami g^{ll} tuucavi oodami.

¹¹ Taid^{ll} araí vaa dai n^{ll}lidi g^{ll}vapaida dai g^{ll}agito t^{ll} siami c^{ll}acatadai amoco ismaac^{ll}ad^{ll} mait^{ll} aadaca yuucusi ismaac^{ll}ad^{ll} maa araí g^{ll}vapaida sai g^{ll}naadana cunatarag^{ll}ra. ¹² Daid^{ll} it^{ll}adai: “¿Ducatai vaa aapi mait^{ll}aadacatai yuucusi ismaasi g^{ll}adai cunatarag^{ll}ra?” ast^{ll}adai araí. Taid^{ll} agai maiñiooqui. ¹³ Taid^{ll} araí it^{ll}adai agai ismaac^{ll}ad^{ll} gabibiditadai: “Vuravurai noonovid^{ll} dai acasod^{ll} dai quidigana daasa siaaco tucagamu siami ali^{ll} soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, ast^{ll}adai araí. ¹⁴ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^{ll} aagidi mui oodami said^{ll} istutuidi isc^{ll}agac^{ll}ra vuvaquiagi d^{ll}mos Diuusi chi^{ll}qui ac^{ll}o vuvaitu —t^{ll}adai asuusi.

¹⁵ Taid^{ll} afariseo iji dai g^{ll}naagi sabai aagatudana agai asuusi amo istumaasi vai poduuc^{ll}ai viaaca agai isducatai g^{ll}pi^{ll}ra vaaajagi dudunucami^{ll}ra. ¹⁶ Dai casc^{ll}ad^{ll} ootoi afariseo g^{ll}naaduñi amadu amoco aEroodasi aaduñda sai m^{ll} aatagidana asuusi vai agai it^{ll}adai:

—Mamaat^{ll}uldiadami c^{ll}ga maata aat^{ll}ma sai istumaasi gaaagidi aapi dai gamamaat^{ll}uldi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamic^{ll}ad^{ll} siarg^{ll}anviipidacami siarsoituutuigami arpa, mosgamamaat^{ll}uldi aapi istumaasi Diuusi ip^{ll}lidi. ¹⁷ Garaagidañi: ¿C^{ll}gaisi t^{ll}saa nam^{ll}quiada aat^{ll}ma gocuota ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacamigad^{ll} romamano chio sio? —t^{ll}adai agai.

¹⁸ D^{ll}mos asuusi maata t^{ll} is^{ll}gai vuiirumada aliditadai dai pot^{ll}adai:

—Aapim^{ll} aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ¿Tuimasi giñvuiirumada alidi aapim^{ll}? ¹⁹ Giñt^{ll}agidavurai amo tumiñsi ismaac^{ll}ad^{ll}ad^{ll}aa nam^{ll}quidi aapim^{ll} ac^{ll}uota ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacamigad^{ll} romamano —t^{ll}adai asuusi.

Tai agai t^{ll}agi amo tumiñsi. ²⁰ Taid^{ll} asuusi most^{ll} dai t^{ll}cacai daid^{ll} it^{ll}adai:

—¿Voo^{ll}ra mood^{ll} dai voo^{ll}ra t^{ll}larad^{ll} tumiñsi^{ll}ra daja? —t^{ll}adai asuusi.

²¹ Tai agai aa noragi daid^{ll} it^{ll}adai:

—Ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacami mood^{ll} dai t^{ll}laragad^{ll}ava —t^{ll}adai agai.

Taid^{ll} asuusi it^{ll}adai:

—Maacavurai ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacami istumaasi artuidad^{ll} dai iduñivurai istumaasi Diuusi ip^{ll}lidi isivuaadagi arpa, agai ar^{ll}ag^{ll} bait^{ll}ac^{ll}aacami t^{ll}vaagi^{ll}ra dai oidig^{ll}ra arpa casc^{ll}ad^{ll} —t^{ll}adai asuusi.

²² Amaasi ca^{ll} agai imaasi dai mait^{ll} istumaasi g^{ll}ant^{ll}agituagi dai dagito dai iji.

²³ Agai vaa tas^{ll}ra amoco saduseo iji siaaco daacatadai asuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidad^{ll} duaacarad^{ll} casc^{ll}ad^{ll} pot^{ll}adai agai asuusi:

²⁴ —Mamaat^{ll}uldiadami, amoseesacaru oojisicami garvii g^{ll}s^{ll}alicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi amo c^{ll}li dai viaagi g^{ll}ooñiga maiquiaa maratagai abaana, said^{ll} asuculid^{ll} ac^{ll}li g^{ll}aaagai isv^{ll}anagi aviuudu dai maratagi abaana asi^{ll}gid^{ll} v^{ll}tar^{ll} ismaac^{ll}ad^{ll} muu. ²⁵ Dai tami g^{ll}rsaagida oidacatadai cuvaracami amo si^{ll}g^{ll}ma. Dai ar^{ll}gadad^{ll} ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooqui^{ll}ra ag^{ll}mai v^{ll}na aviuudu dai muu arpa maiquiaa maamatacai. ²⁶ Tai gooqui^{ll}ra ag^{ll}mai v^{ll}na agai vaa ooqui dai muu arpa maiquiaa maamatacai. V^{ll} cuvaracami podui dai v^{ll}si coi maimaamatacai tomali amaadutai. ²⁷ Dai amaasi muu looqui arpa. ²⁸ Dai duduaacacai coidad^{ll} saagidaiñd^{ll}ra. ¿Ismaac^{ll}ad^{ll} arcunad^{ll}camu looqui v^{ll}si arcuucunad^{ll}catadai agai di? —t^{ll}adai saduseo.

²⁹ Taid^{ll} asuusi aa noragi daid^{ll} it^{ll}adai:

—Maic^Λga g^Λnt^Λt^Λgitoi aapim^Λ maimaat^Λcatai iscaiti Diuusi ñiooquid^Λ dai tomali maimaat^Λcatai si^Λasi guvucadagai viaa Diuusi. ³⁰ Si^Λscad^Λ duduaacagi coidad^Λ camaicuucuntada agai tomali maiooñtada agai mos^Λpan ducamicana ^Λgai Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ t^Λvaagi^Λra. ³¹ Can^Λidi aapim^Λ oojai istumaasi g^Λnaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidad^Λ v^Λatar^Λ. ³² Tomasi cat^Λv^Λpi ^Λp^Λdui sicoi Avraañicar^Λ dai Isaacaru dai Jacocar^Λ v^Λascara pocaiti Diuusi: “Aan^Λ an^Λr^ΛDiuusigad^Λ Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ^Λpa”, ast^Λt^Λdai Diuusi. ^Λgai Diuusi ^Λmadu daraaja t^Λvaagi^Λra. Diuusi ^Λr^ΛDiuusigad^Λ ismaac^Λd^Λ cat^Λvaagi^Λra daraaja dai ismaac^Λd^Λ iimia agai t^Λvaagiamu —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³³ Mosca^Λcai ^Λoodami imaasi v^Λascatai mait^Λ istumaasi g^Λnt^Λt^Λgituagi ^ΛSuusi mamaat^Λtuldaragad^Λc^Λd^Λ.

³⁴ Aid^Λsi ^Λfariseo maí si^ΛSuusi c^Λga aa noragi ^Λsaduseo tai ^Λgai mait^Λ isducatai aa noragidagi ^Λfariseo ^Λagi g^Λn^Λmpagi. ³⁵ Dai ^Λmoco ^Λgai saagidaiñd^Λra ismaac^Λd^Λ ^Λrmamaat^Λtuldadamicatadai Diuusi s^Λalicamigad^Λ v^Λiirumada ^Λl^Λditadai ^Λgai ^ΛSuusi daid^Λ it^Λt^Λdai:

³⁶ —¿Mamaat^Λtuldadami v^Λasi ismaac^Λd^Λ ip^Λlidi Diuusi t^Λsivuaadagi tu maasi vaamioma g^Λaagai t^Λsivuaadagi? —t^Λt^Λdai ^Λgai.

³⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—“Oig^Λadañi ^Λc^Λliodami g^ΛDiuusiga v^Λasi g^Λib^Λdac^Λd^Λ dai v^Λasi g^Λg^Λvucadagac^Λd^Λ dai v^Λasi g^Λt^Λg^Λitoidagac^Λd^Λ. ³⁸ Gooviava ^Λgai dai siooma g^Λaagai isivuaadagi”. ³⁹ Dai gooqui^Λrdad^Λ baitoma pocaidaga ^Λpa: “Oig^Λadañi g^Λaaduñi poduuc^Λi p^Λsduuc^Λi g^Λoig^Λdai aapi ^Λagi”. ⁴⁰ Tomasioor^Λ sioor^Λ s^Λalic^Λd^Λ ^Λgidi idi ñiooqui ^Λgai gia v^Λascara ivueeyi v^Λasi istumaasi aagai Diuusi s^Λalicamigad^Λra dai istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldadamigad^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹ Vai quiaa ^Λmapai guccacatadai ^Λfariseo ⁴² taid^Λ ^ΛSuusi t^Λcacai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Ducatai t^Λt^Λgitoi aapim^Λ voor^Λ cajiudad^Λ ^ΛCristo? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—Davicar^Λ cajiudad^Λava —t^Λt^Λdai ^Λgai.

⁴³ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Tuisid^Λ ^Λgai vaa Davicar^Λ aagai isducatai aagidi Diuusi Ib^Λad^Λ daid^Λ icaiti: “^ΛCristo ^Λrgiñ^ΛDiuusiga”. Daid^Λ Davicar^Λ icaiti ^Λpa:

⁴⁴ Diuusi pot^Λt^Λdai ^ΛCristo:

“G^Λmaaquimu aan^Λ ^Λmo s^Λalicami ismaac^Λd^Λ vaamioma nam^Λga.

Dai ugititudamu aan^Λ v^Λasi ismaac^Λd^Λ g^Λvuid^Λra v^Λat^Λcagi”.

Ascaiti Davicar^Λ aagaitai ^ΛCristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi ^ΛCristo si^Λrcajiudad^Λcagi ^ΛDavicar^Λ vai ^Λagi ^ΛDavicar^Λ giñ^ΛDiuusiga aagai? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁶ Dai tomali ^Λmaadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali ^Λmo ñiooqui dai aid^Λ abiaad^Λra v^Λascatai ^Λb^Λaidiña ist^Λcacadagi ^Λmo istumaasi.

23

¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λoodami dai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ:

² —^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λalicamigad^Λ ^Λmadu ^Λfariseo pov^Λn^Λlidi si^Λgai vaamioma c^Λga maata ca^Λ istumaasi ooja Moseesacaru dai si^Λasi ^Λgai viaa s^Λalicami isgamamaat^Λtuldiadagi s^Λalicamigad^Λ Moseesacaru.

³ C^Λgadu is^Λagiada aapim^Λ d^Λmos mos^Λcaasi si^Λscad^Λ g^Λnaagiada ^Λgai

mosacaasi istumaasi aagai Moseesacaru dāmos maitivuaada aapimā ismaasi ivueeyi agai. Agai aagai amō istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ⁴ Pocaiti agai sai gaaagai isidunīagi mui naana maasi istumaasi dai agai lagi maitivueeyi isduucaī aagai. ⁵ Agai aliā oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquidā papepeeliarā dai ali cajiitarā daraasaiña dai gāncovana vupuraiña dai gānācāna. Agai maisiaa duutudai Diuusi mospovuaadana agai sai pocaitiña aoodami isagai aliā siaa duutudai Diuusi. Dai agai oojoidi isgānaadadagi yuucusi ismaacādā tāatavādu naanacadā uugidiana. Lagi poduucāi gānaadaiña siorā siaa duutudagi Diuusi dāmos amamaatātuldiadami Diuusi sāllicamigadā amadu afariseo maisiaa duutudai Diuusi mosgānaadaiña agai ayuucusi sai pocaitiña aoodami isagai aliā siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai agai vāascārā gagaagai cācāgaducādioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiuupiārā. ⁷ Dai oojoidi sioodami cucuaasada gānvapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai agai aadārā maioojoidi ispoduucāi ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ Aapimā mosamo aadunumu duucami dai mosaca aanā Cristo argānbaitācāacamiga cascādā maitāagai isaagiada aapimā oodami sai siaa gānduutudaiña tātaanādami duucaī. Diuusi gārooga vāasia daama argabaitācāacamī cascādā gaaagai isvaamioma siaa duutuadagi agai sioodami. ¹¹ Ismaacādā soicādagi aa agai argāducādācamīcamu aapimā gānsaagida. ¹² Agai ismaacādā sioma gāducādā gāliadagi agai gia sioma maitārgāducādācamīcamu dai agai ismaacādā sioma maigāducādā gāliadagi agai gia sioma argāducādācamīcamu.

¹³ Siāā soimaasi taatamu aapimā mamaatātuldadami Diuusi sāllicamigadā dai aapimā fariseo siāā soimaa taatamu aapimā. Aapimā aagai amō istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapimā mamaatātuldi oodami Diuusi sāllicamigadā dai vāascārā aapimā maitivueeyi istumaasi Diuusi ipāliidi. Aapimā mamaatātuldadami maitipāliidi isDiuusi gānsoicādagi mai cāga gāntātāgitoca aapimā dai aapimā sobicāi aa oodami sai maitipāliidiña isDiuusi soicādagi vai cāga gāntātāgitoca agai tomasi agai gia ipāliidi isDiuusi soicādagi sai cāga gāntātāgitocāna.

¹⁴ Siāā soimaasi taatamu aapimā mamaatātuldiadami Diuusi sāllicamigadā dai aapimā fariseo siāā soimaa taatamu aapimā. Aapimā aagai amō istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Tuimāsi voopoidi baabaquidā avīpiuudu? Dai tāvāpi gamamadaiña aapimā sai pocaitiña aoodami isaliā siaa duutudai aapimā Diuusi dāmos maitārvaavoi. Cascādā aapimā aliā soimaasi gāntaatatuldāmu Diuusi.

¹⁵ Siāā soimaasi taatamu aapimā mamaatātuldiadami Diuusi sāllicamigadā dai aapimā fariseo. Aapimā aagai amō istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapimā tomasiaaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoitulda āliidi gānāpan duucaī dai siāascādā vaavoituda agai gānāpan duucaī agai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapimā dai aapimā argāndunī.

¹⁶ Siāā soimaa taatamu aapimā. Aapimā mamaatātuldi aoodami Diuusi ñiooquidā dāmos tomali aapimā maimaatā istāiya āliidi. Dai gamamaatātuldi aapimā sai isamo oodami aagadagi isidunīa amō istumaasi sai ispocaitiadagi sai sāllicādā ārvaavoi istumaasi aagai poduucāi isduucaī ārvaavoi isoidaga agāā quiupai aidā gia maiviaaca isidunīa istumaasi aagai, dāmos ispocaitiadagi sai sāllicādā ārvaavoi istumaasi aagai poduucāi isduucaī ārvaavoi isoidaga ooro agāā quiuupiārā aidā gia sāllicādā viaaca isidunīa istumaasi aagai. ¹⁷ Vupuiiruga aapimā dai maimaatā istumaasi Diuusi ipāliidi isivuaada aapimā. Vaamioma ārsoiñi agāā quiupai siāoro ismaacādā agāā quiuupiārā

daja. Aoro quiupai arana daja cascada siaa duutudi agai. ¹⁸ Dai aapimaa gamamaatutuldi aapa sai isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi sai ispocaitiadagi saallicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga amo altar agaa quiupiarai aidai gia maiviaaca isidunia istumaasi aagai, damos ispocaitiadagi saallicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga istumaasi Diuusi daasdarada altar daama aidai gia saallicada viaaca isidunia istumaasi aagai. ¹⁹ Vupuiiruga aapimaa dai maimaata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapimaa. Vaamioma arsoini altar siDiuusi daasdarada. Diuusi daasdarada altar daama daja cascada siaa duutudi agai. ²⁰ Isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi dai pocaitiadagi saallicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga amo altar agaa quiupiarai dai poduucai aagai agai vaaasi istumaasi oidaga altar daama. ²¹ Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi saallicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga agaa quiupai dai poduucai aagai agai vaaasi Diuusi, agai quiupiarai daja cascada. ²² Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi saallicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga tavaagi dai poduucai aagai agai vaaasi Diuusi, agai tavaagiara daja cascada.

²³ Si aa soimaasi taatamu aapimaa mamaatutuldiadami Diuusi saallicamigada dai aapimaa fariseo. Aapimaa aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. Vaaasi istumaasi viaa aapimaa aa oidiina oodami Diuusi aa duiñdada vaatarai asta ivaagi masmaacada baaai. Caaagadu isoidiada aapimaa oodami Diuusi aa duiñdada vaatarai mastumaasi viaacagi damos maitivueeyi aapimaa istumaasi Diuusi ipalidi gomaasi gia maicaaagadu. Aapimaa maicaaaga oidaga tomali maisoiganalidi aapimaa aacada tomali maicaaaga vaavoitudai aapimaa Diuusi ñiooquida poduucai alia soimaasi ivueeyi aapimaa. ²⁴ Aapimaa arapan ducami mainaanaadami ismaacada vaidaquia alidi oodami amapacara. Aapimaa ivueeyi istumaasi maisi gaaagai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma gaaagai.

²⁵ Si aa soimaasi taatamu aapimaa mamaatutuldadami Diuusi saallicamigada dai aapimaa fariseo. Aapimaa caa tuutiacami ganvueeyi oodami vuitapi damos alia soimaasi ivueeyi aapimaa. Aasivuacatai dai coimudada tuutiacatai. ²⁶ Aapimaa saallicada maicaaaga maata caa Diuusi ñiooquida alia gaaagai isaaapaga daanada aapimaa Diuusi vai agai ganoigalda gansoimaascamiga dai poduucai camaitarsoimaasi iduucamicamu aapimaa.

²⁷ Si aa soimaasi taatamu aapimaa mamaatutuldiadami Diuusi saallicamigada dai aapimaa fariseo. Aapimaa aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapimaa arapan ducami siaaco gaaasapai coidada dai alia caaga baiduñisi daamadara dai arana alia sigalnaasi. ²⁸ Pomaasi aapimaa alia caaga tuutiacami ganvueeyi oodami vuitapi dai gantagitoidagara alia soimaasi aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana.

²⁹ Si aa soimaasi taatamu aapimaa mamaatutuldiadami Diuusi saallicamigada dai aapimaa fariseo. Aapimaa aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapimaa ivuiididi baabaquida Diuusi ñiñoquituldiadamigada ismaacada coi ganaaqui aaduñicaru dai siaaco yaasapi dai gnaaduñicaru coi aapa aa oodami caa tuutiacami agai ami daama asai aapimaa yoosigai. ³⁰ Dai pocaiti aapimaa: “Isoidacamudai aatama aaquioma aidasi oidacatadai gaaaaqui aaduñicaru maisoiña coodamudai aatama Diuusi ñiñoquituldiadamigada”. ³¹ Poduucai aagi aapimaa aagai masida arcajudada dai apan tuutuiga aapimaa agai ismaacada coi Diuusi ñiñoquituldiadamigada.

³² Isapiasoimaasi ivuaada aapimΛ otoma Δpan Λasi gΔpiΛrΛ vΛΛtΛcamu aapimΛ gΛnΛΛqui aaduñicarΛ.

³³ SΛΛlicΛdΛ Δrsoimaasi ivuaadami aapimΛ. AapimΛ gia maicΛagacΛrΛ vuvaquimu baiyoma iimimu aapimΛ mΛΛca siaaco oidaga ΔDiaavora. ³⁴ CascΛdΛ ootosamu aanΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai oodami sastudu-acami, dai mamaatΛtuldiadami. DΛmos aapimΛ coodamu ΛΛmoco dai aa curusiaba siisamΛ dai aa gΔviarsamΛ quiquiuupiΛrΛ, dai aa soimaa taatat-uldΛmu aali quiiquiΛrΛ. ³⁵ Dai poduucΛi aapimΛ gΔpiΛrΛ vΛΛtΛcamu vΛΛsi gocΛΛ tuutiamicΛdΛ ismaacΛdΛ gΛncooditu. AidΛsi abiaadΛrΛ gΛmuaatu Aveelicaru cΛΛ tuigacΛdΛ asta aidΛsi gΛmuaatu Zacaríasi Berequiiasi maradΛ Δgai ismaacΛdΛ muua Δgai ΔgΛΛ quiuupai vuidΛrΛ Δaltar abaana. ³⁶ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Δrvaavoi. AapimΛ sivi oidacami gΔpiΛrΛ vΛΛtΛcamu vΛΛsi gomaasicΛdΛ.

³⁷ AapimΛ JerusaleenΛrΛ oidacami aapimΛ mΛsmaacΛdΛ coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ojoodaicΛdΛ, mosΛΛ muiyoco imidagai ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛmpaidagi dai gΛnnuucadacagi Δpan duucΛi Δtacucu Δmpaidi gΛmaamara gΛaana uta mΛtai maitipΛli aapimΛ. ³⁸⁻³⁹ Dañi aapimΛ sivi gΛndagitomu aanΛ dai camaitiñtΛΛgimu aapimΛ Δpamu asta siΛΛscadΛ aiyagi istuigaco potΛiya aapimΛ: “AliΛ siaa duutudai aatΛmΛ ismaacΛdΛ borimΛi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ” —tΛtΛdai ΔSuusi.

24

¹ DaidΛ ΔSuusi vuusai ΔgΛΛ quiuupaigadΛaiñdΛrΛ Δjudidíu dai caimia agaitadai tai miaadΛrΛ guuquiva aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Δgai dai agidi sai aliΛ chigiyamaasi ΔgΛΛ quiuupai. ² TaidΛ ΔSuusi gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—¿NaidimΛsi aapimΛ vΛΛsi idi? IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Δrvaavoi sai tomali Δmo odai maiviiya agai Δmai daama, vΛΛsi siaa gΔduuñimu goovai —gΛrtΛtΛdai ΔSuusi.

³ Amaasi iji aatΛmΛ Oliivosi giidiamu dai ami daiva ΔSuusi. MosΛcaasi ΔSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Δgai ami daacatadai tΛtai aatΛmΛ itΛtΛdai:

—AatΛmΛ ipΛlidi pΛsgΛraagida aapi siΛΛscadΛ ΔpΛduñia agai gomaasi ismaacΛdΛ aagai aapio. ¿Duucatai maatΛcamu oodami iscayo divi agai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

⁴ Amaasi ΔSuusi povΛrtΛtΛdai:

—GΛnnuucadacavurai vai tomali Δmaadutai maitΛnvupuiirumadaiña. ⁵ Muidutai dadia agai daidi caitiadamu Δgai: “AanΛ anΛrCristo”, dai muidutai vupuiirumadadamu Δgai. ⁶ Cajiomacamu Δoodami muiyapΛrΛ cocodi, dai aa cayo gΛncocoda ΛpΛ, maitavΛr duduaadicuda gomaasi ΔpΛduñia agai ΔpΛga, dΛmos maiquia aayi cuugatΛrΛ tasΛrΛ. ⁷ Δmo dΛvΛΛriΛrΛ oidacami cocuadamu Δmai dΛvΛΛriΛrΛ oidacami dai oidacamu biuugigai dai coocodagai aipacoga dai aliΛ cavami gigivucudamu ΛΛmapΛcΛrΛ gooidigi. ⁸ VΛΛsi gomaasicΛdΛ utudama gΛagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi Δoodami tΛΛgidamu Δvaavoitudadami dudunucamiΛrΛ mΛsaidΛ gΛΛgΛna dai coodana. Dai vΛΛsi oidigi daama oidacami cΛΛdadamu giñvaavoitudaitai Δgai. ¹⁰ SiΛΛscadΛ aiyagi amaasi tasΛrΛ muidutai camaitiñvaavoitudada agai, dai aipaco gΛncΛΛdadamu dai aipaco

gantatagiadamu dudunucamiara. ¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaacada pocaitada agai saida arDiuusi ñiñoquituldiadamigada dai vupuiirumadadamu mui oodami. ¹² Dai sallyicada oidacamu soimaasi dai cascada mui oodami camaitanoigadamu aipacoga. ¹³ Damos agai ismaacada apiagiñvaavoitudadagi siyasi uucami oidacagi oidigi daama agai gia callyacara vuvauquimu. ¹⁴ Dai vlyasi oidigara gaaagadamu gocay caidacada isducatai Diuusi soicai oodami sai callya gantatagitocana sipoduucai vlyasi oidigi daama oidacami maatacamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel amo Diuusi ñiñoquituldiadamigada poduucai ooja sai divia aagai amoco ismaacada sallyicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi agay quiuupaigadara judidú arana. Siyascada nayada oodami ispomaasi arvuimi, amaasi agai ismaacada tami Judee ara daraajagi gaaagai isvoopiagi gigiidiamu —gartatadai asuusi.

Sioora nayadagi idi oojai gaaagai ismaat calcagi. ¹⁷ Daid alysuusi potatadai ara:

—Sioora vaaqui daama daacagi aida tasara aliasi gaaagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gavustuidaga tuucavidara, ¹⁸ dai sioora dajiana ajioopadagi maitaagai isapamu iimiagi ganquiiquiamu dai vuyiagi ganyuucusi. ¹⁹ Siya soimaa taatamu looqui ismaacada noonoacagi siyara viaacagi aali siisidami, aida tasara. ²⁰ Aliasi gaaagai isdaanadagi Diuusi vai maitartoomococana mayascada voopiagi, tomali maitaramo ibstaragai tasaracana. ²¹ Alia soima taata agai vvaavoitudadami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidasi abiaadara Diuusi idui oidigi dai gooquilara tomali amo imidagai maipomaasi gataatamu. ²² Isbai tavapi araduñiagi gomaasi aida gia vlyasi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapi araduñia gomaasi agai alia oigadai ismaacada acovai vuvaitu cascada.

²³ Amaasi isamaadutai povantatadagi: “Dañi tami daja aCristo”, mayara povantatadagi: “Dañi mayca daja”, maitavar vvaavoitudada. ²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saida arCristo dai pocaitiada agai saida arDiuusi ñiñoquituldiadamigada, daida ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta agai ismaacada Diuusi ayi acovai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ Damos aana ayquiasdara abiaadara gaaagidi. ²⁶ Cascada isaagiada agai dai povantatadagi: “Dañi mayca oidigana daja aCristo”. Maitaagai isiimiagi loodami daida isaagiadagi agai dai povantatadai: “Dañi tami quiyara daja”, maitaagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucai ismaasana siyascada vlyadocadagi oidigi poduucai ara vlyasi oodami giññida agai siyascada ajiagi istuigaco diviagi aana ismaacada viaa amo sallyicami. ²⁸ Tomasiaaco siaaco caatacagi baabaidi duvaligada ami ganampaidiña nuunui, poduucai arvaavoi ara saida araduñi agai vlyasi istumaasi aagai aana.

²⁹ Dai amaasi siyascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai gayiña agai, dai sisiaavugai suuligia agai tavaagiaiñdara, dai vlyasi istumaasi oidaga tavaagiyara gigivucudamu. ³⁰ Dai amaasi talygimu oodami tavaagiyara amo istumaasi dai poduucai maatamu iscadivia aana ismaacada viaa amo sallyicami dai vlyasi oidigi daama oidacami suanda agai daida giññalygimu agai istavaagiaiñdara imadamu aana icomai saagidaiñdara guvucadagaicada dai Diuusi dadadaquigada amadu. ³¹ Dai ootosamu aana giññatlaañicaru vai agai cavami iivana trompeetacada dai poduucai ampaida

aagai vΛasi oodami ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu vΛasi oidigiaiñdΛrΛ dai vΛasi tΛvaagiaiñdΛrΛ.

³²MaatΛvurai aapimΛ idi ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidia iñagai aanΛ aagaitai Λiigosi. SiΛascadΛ momiacagi iigosi maamaradΛ dai iipoidagi aagadΛ poduucai camaatΛca iscamiaadimi taaco. ³³Poduucai ΛpΛ masiΛascadΛ nΛijadagi iscasi pΛvuidagi gomaasi ismaacΛdΛ caaagidi aanΛ camaatΛca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁴IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi sai gomaasi pΛduñia agai maiquiaa ugitΛcai oodami sivi oidacami. ³⁵TΛvaagi dai dΛvΛΛrai ugitimu dΛmos giññiooqui maiugitimu.

³⁶DΛmos tomali Λmaadutai maimaatΛ siΛascadΛ tomali siuu duucu tomali Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛvaagiΛrΛ daraajatai maimaatΛ, tomali aanΛ Diuusi maradΛcatai. MosΛΛgi gΛrooga Diuusi Λgai dai maatΛ.

³⁷Poduucai isduucai pΛpdui aidasi oidacatai ΛNoé poduucai pΛpduuñimu ΛpΛ siΛascadΛ cadivia iñagada aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. ³⁸ΛΛqui aidasi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa gΛiñña oidigi suudagicΛdΛ oodami gacuaadana dai gayΛΛdana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña gΛnmaamara ooqui masai ooñtaiña asta aidΛ uucami sivaa ΛNoé gΛvaarcugΛrΛ. ³⁹Sai moduu maimai Λgai asta aidasi caduuquimi tai vΛasi oodami coi. Poduucai pΛpduuñimu ΛpΛ siΛascadΛ divia aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. ⁴⁰Dai amaasi gooca cΛcΛΛli oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu. ⁴¹Dai gooca ooqui gatuaadamu siDiuusi vaidacaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu.

⁴²VΛascΛrΛ gΛaagai isbaigΛnduca aapimΛ maimaatΛcatai tomali siuu duucu divia aagai ΛtΛaanΛdami. ⁴³DΛmos cΛΛga maatΛ aapimΛ sai isΛmo oodami maatΛcagi siuu duucu ami quiidiΛrΛ divia agadagi Λmo Λsivogami maicosian tada Λgai nuucadacatai sai maivaacΛna quiidiΛrΛ dai ΛΛsidana. ⁴⁴Poduucai ΛpΛ aapimΛ aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛn ducagi, siuu duucu sioma maitΛgitoca aapimΛ iñsidivimu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁵DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai ΛpΛ:

—Λmoco gaaamu vΛascΛrΛ gaagaiña Λmoco ΛΛgidaracami dai saituducami saidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana pipiooñigadΛ dai bibidiña siuu duucu gΛaagadagi. ⁴⁶BaigΛΛliadamu ΛtΛaanΛdami ismaacΛdΛ iducagi vΛasi cΛΛga siuu duucu diviagi ΛaamudΛ. ⁴⁷SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi saidΛ ΛaamudΛ tΛaanΛdami duucai viituldamu vΛasi istumaasi viaacagi. ⁴⁸DΛmos siΛpiooñi ismaacΛdΛ tΛaanΛdami duucai viaagi ΛaamudΛ maicΛΛga tuigacagi dai povΛΛldagi siΛaamudΛ maiotoma divia aagai ⁴⁹dai gΛaagacai soivuaadagi Λгаа pipiooñi dai Λgai gacuaadagi dai gayΛΛdagi dai navamuagi aa navacoidadΛ ΛΛmadu. ⁵⁰Dai poduucai ΛaamudΛ diviagi siuu duucu pΛpiooñigadΛ sioma mainΛΛracagi dai siuu duucu Λgai maimaatΛcagi. ⁵¹Dai sΛΛlicΛdΛ soima taatatuldamu Λgai daidΛ iduūñimu ΛgaicΛdΛ isducatai pΛvΛueeyi ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu Λgai dai aliΛ soimaasi taata agai.

25

¹Isducatai ΛpΛ vΛueeyi siΛascadΛ Diuusi soicΛdagi oodami sai cΛΛga gΛntΛgitocana ΛrΛpan ducami istumaasi idui baivustaama aali tΛtΛΛji ismaacΛdΛ iimi agaitadai Λmo cunataragiamu dai bΛΛ iimΛi gΛncuucudacaru. Dai Λgai ajia agai Λnoovio ΛmapΛcΛrΛ. ²Dai taamatai Λgai maicΛΛga

gantatagito dai taamatai agai alia caga gantatagito. ³ Agai ismaacada maicaga gantatagito maibacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigada acuucudacarui. ⁴ Dai agai ismaacada caga gantatagito agai gia bacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru. ⁵ Daidanoovio camaiotoma divia sai cavascatai samicada cocosimu dai coocoi. ⁶ Sai caaran tucara sibai iina istumaasi saida icaiti: “Casibadara imai lienanoovio, macavar vuidara aji”, ascaiti. ⁷ Tai vascatai laali tatlaji vaapani dai baidui gancuucudacaru. ⁸ Daidataama ismaacada maicaga gantatagito itatadai agaa ismaacada caga gantatagito: “Garcuucudacaru cayoga tuu garmaacavurai laalachi asaiti”, astatadai. ⁹ Sai aa noragi agai ismaacada caga gantatagito daida itatadai: “Chu, aida gia maitarajia goovai dai tomali aapima lapa. Baiyoma avar iimi aapima maca siaaco gagaagarai dai savada aapima ganvatarara”, astatadai. ¹⁰ Dai aidasi utudama maca gasavadamu agai lasaiti sai aayi anoovio. Dai laali tatlaji ismaacada caga gantatagito vaapa anoovio lamadu ami cunataragiara, dai cuu acuparagai. ¹¹ Sai gooquiarra dada agaa aali tatlaji daida icaiti: “Caliodami, caliodami garcupioquidani”, astatadai. ¹² Sai agai aa noragi daida itatadai: “Maitanamaata”, astatadai agai —tatadai lSuusi.

¹³ TaidalSuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Cascada baigavar ganduca aapima maitamaata silascada tomali siuu duucu divia inagai aana ismaacada viaa amo samicami.

¹⁴ Silascada Diuusi soicadagi oodami sai caga gantagiticana gomaasi arapan ducai isduucui idui amo cali ismaacada imia agaitadai amai davarriamu dai vai gapipiooniga dai maa tumiñsi.

¹⁵ Amoco maa agai taama mil piisu, dai agamai goo mil, dai agamai amo mil. Lapagadaga sioma saituduga cascada vaamioma mui maa agai tumiñsi daida agaa sioma maisastuduga cascada vaamioma chiichiiqui maa agai tumiñsi. Dai ii agai amai davarriamu. ¹⁶ Apioonigada ismaacada viaacatadai taama mil piisu gamaita lapa taama mil piisu atumiñsicada. ¹⁷ Poduucui lapa agamai ismaacada viaacatadai goo mil gamaita lapa goo mil. ¹⁸ Tai agai ismaacada viaacatadai amo mil ii dai asto atumiñsigada glaamu davarrai uta.

¹⁹ Tavapicada apamu divia laamudai dai vai agai gapipiooniga dai maataca aagai sallaqui gamaita lamadutai. ²⁰ Lapaga divia agai ismaacada viaacatadai taama mil piisi dai tlagi atumiñsi ismaacada gamaita daida itatadai: “Giñaamu, aapi giñmaa taama mil piisu dai tami daja lapa taama mil piisu ismaacada gamaita aana”, astatadai. ²¹ Taidalaamudai itatadai: “Cagaduava, aapi aramo cali piooni cacaga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu aana gapioma. Miaadai dai baigalliada aana giñlamadu”, astatadai. ²² Tai gooquiarra ami divia apioonigada ismaacada viaacatadai goo mil piisu daida itatadai: “Giñaamu giñmaa aapi goo mil piisu dai tami daja lapa goo mil ismaacada gamaita aana”, astatadai. ²³ Taidalaamudai itatadai: “Cagaduava, aapi araramo cali piooni cacaga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu aana gapioma. Miaadai dai baigalliada giñlamadu”, astatadai. ²⁴ Tai gooquiarra ami divia agamai pioonigada ismaacada viaacatadai amo mil piisu, agai itatadai glaamu: “Giñaamu cali maata aana sialia oomaliga aapi dai aa gassituldiña pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata vueeyi aapi dai vascara vuuyi tumiñsi. ²⁵ Cascada gabbani aana dai ii dai asto atumiñsiga davarrai uta dai tami daja”, astatadai. ²⁶ Taidalaamudai aa noragi daida itatadai: “Aapi aramo piooni maicall tuigacami dai paragami camaatacatadai aapi isaa giñsituldi dai insaana mosvuuyi yoovisicami

dai ismaita aata vueeyi aanΛ dai vΛascara vuuyi tumiñsi. ²⁷ Cascada sibΛaco gamaaquimudai aapi gotumiñsi masiaaco maitΛtuldamudai simuiyoma vuimudai aanΛ diviacai”, astΛadai ΛamudΛ. ²⁸ DaidΛ itΛadai Λgai Λгаа ismaacada ami guucacatadai: “Baivurai gotumiñsi dai maaca Λgai ismaacada viaa baivustaama mil”, astΛadai ΛamudΛ. ²⁹ “Tomasioora cΛga aata vueeyi istucudΛ Diuusi gΛroidi vaamioma viaaca aagai. Dai siora maicΛga aata vueeyi istucada viaa, Λgai gia ootoma maiviaaca agai. ³⁰ Dai idi giñpioñiga maicΛ tuigacada vuusaidavurai quidigamu dai poduucai ΛpΛ Diuusi ootosamu vΛasi Λsoimasi ivuaadami mΛca siaaco oidacagi ΛDiaavora sisuaanadamu Λgai dai alia soimaasi taata agai”, ascaiti ΛamudΛ.

³¹ SiΛscada divia aanΛ ismaacada viaa Λmo sΛlicami vΛasi giñtΛaañicarυ ΛΛmadu daidΛ Λraicamu aanΛ amaasi. Diuusi giñdaasamu baitΛcΛaacami sitaanadamu aanΛ vΛasi oodami oidigi daama oidacami. ³²⁻³³ Dai vΛasi oidacami gΛnΛmpaidamu giñbaana dai Λcovai vuvaidamu aanΛ Λvaavoitudadami dai sΛlisapadara daraasamu dai Λsoimaasi ivuaadami oogisapadara poduucai isduucai Λmo pastuuru judidiu Λcovai vuvaidiña cañiiru sisiivatu saagidaiñdara. ³⁴ Amaasi aanΛ ismaacada Λraia aagidamu ismaacada sΛlisa padara daraaja: “Aapima ismaacada Diuusi gΛrooga cΛgacara naidi giñΛΛmadu daraajamu dai aanΛ gΛnmaaquimu sΛlicami isaapima giñΛΛmadu tΛaanadagi. Aidasi abiaadara idui Diuusi oidigi aagai sai aapima gataaanada agai aanΛ iñΛΛmadu. ³⁵ Biugimu aanΛ mΛtaida imbiu. Tonomu aanΛ mΛtaida iñvasiibi suudagi. AanΛ aimΛraitadai mai aapima maitiñmaatΛcatadai dai vΛascara giñmaa aapima oigaragai isgΛnquiiyara tiñuuliña aanΛ. ³⁶ Dai camaiviaacatadai aanΛ yuucusi mΛtai aapima giñmaa yuucusi, dai cococatadai aanΛ mΛtai aapima giñdadiji, dai maisapicatadai aanΛ mΛtai aapima giñdadiji ΛpΛ”, povΛntΛaadamu aanΛ. ³⁷ Amaasi Λvaavoitudadami giñaa noragidamu dai povai iñtΛadamu: “¿TΛaanadami, vΛquidΛ gΛnΛidi aatΛma isbiuugimucata dai aapi siaatΛma gΛbii? ¿vΛquidΛ gΛnΛidi aatΛma istonomucata dai aapi siaatΛma gΛvasiibi suudagi? ³⁸ ¿vΛquidΛ daivusai aapi siaatΛma maitΛmaatΛcatadai dai vΛascara gΛmaa oigaragai isgΛrquiiyara coi aapi? ¿vΛquidΛ gΛnΛidi aatΛma ismaiyyucusu aapi dai gΛmaa yuucusi? ³⁹ ¿vΛquidΛ cococatadai aapi dai vΛquidΛ maisapicatadai aapi sigadadiji aatΛma?” Povai iñtΛadamu Λvaavoitudadami. ⁴⁰ Dai aanΛ aa noragidamu daidΛ itΛadamu: “Ismaacada gΛnaadidi aanΛ Λrvaavoi tomastumaasi cΛgaducami ismaacada aapima giñaaduñi gΛnvuiididiña aipacoga gΛsoicaitai ducami isgomaasi iduunimudai aapima an imvΛΛtarΛ”, povΛntΛadamu aanΛ.

⁴¹ Amaasi aanΛ gΛ raia, itΛadamu Λgai ismaacada giñoogisa padara guuca: “ImΛdavurai aapima tabiaadara Diuusi maicΛgacara gΛnnΛidi aapima, iimΛdavurai siaaco tomastuigaco mΛcana taia, mΛca siaaco baidui Diuusi ΛDiaavora vΛΛtarΛ dai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vΛΛtarΛ: ⁴² Biugimu aanΛ mΛtai maitiñbi, tonomu aanΛ mΛtai maitiñvasiibi suudagi, ⁴³ dai gΛndiviji aanΛ maiaapima maitiñmaatΛcatadai dai casΛcada maitiñmaa oigaragai isgΛnquiiyara giñuuliña aanΛ. Dai maiyyucuscata dai aanΛ mΛtai maitiñoi yuucusi, cococatadai aanΛ mΛtai maitiñdadiji, maisapicatadai aanΛ mΛtai maitiñdadiji”, potΛadamu aanΛ. ⁴⁴ Amaasi Λgai povaiñtΛadamu: “TΛaanadami, ¿vΛquidΛ biugimu aapi, dai tonomu, dai gΛrdiviji, dai maiyyucusu, dai coco, dai maisapicatadai simaitΛ soi aatΛma?” povaiñtΛadamu Λgai. ⁴⁵ SiaanΛ gΛ raia aa noragidamu daidΛ itΛadamu: “Ismaacada gΛnaagidi

aanΛ arvaavoi tomastumaasi cΛagaducami ismaacΛdΛ maitidui aapimΛ go-vaavoitudadami vΛΛtarΛ tomasi maisi gΛagagai goovai gomaasi maitidui aapimΛ aanΛ giñvΛΛtarΛ”, potΛtΛadamu aanΛ. ⁴⁶ DaidΛ Λsoimaasi ivuaadami iimia agai siaaco tomastuigaco Diuusi soimaasi taatamituldiadamu daidΛ ΛcΛΛga tΛgitocami iimia agai tΛvaagiamu siaaco oidacamu Diuusi ΛΛmadu tomastuigaco —tΛtΛdai ΛSuusi.

26

¹ AidΛsi canaato aa ΛSuusi vΛΛsi gomaasi, Λgai povartΛtΛdai aatΛmΛ ma-
maatΛrdami:

² —CΛΛ maatΛ aapimΛ sigoo tasaicΛdΛ aiya agai Λsias duudagai ismaacΛdΛ pascua tΛΛgidu, siamaasi giñbΛimu Λoodami dai mΛΛca iñtΛΛgidamu mΛsaidΛ giñsiisana curusiaba poduucai iñmuaamu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami —gΛrtΛtΛdai Λgai.

³ Amaasi ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidíu daidΛ ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu ΛpipiscaligadΛ Λjudidíu Caifási quiidiana tuisicana gΛΛmpagi. Λgai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛcatadai papaaligadΛ Λjudidíu. ⁴ Dai vΛΛscatai Λgai gΛnaatagi isducatai yaatagidagi ΛSuusi dai bΛjiagi dai muaagi. ⁵ DaidΛ icaiti:

—Baiyoma nΛnΛraca aatΛmΛ vai daivuñiagi gosiaa duudagai tΛtaida bΛiya aatΛmΛ vai maitΛrvui baacoagi oodami —ascaiti.

⁶ VaidΛ ΛSuusi BetaaniΛrΛ daacatadai Simuñi quiidiaΛrΛ. ΛSimuñi ΛΛquioma viaacatadai Λmo coocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga dΛmos cadueeyi Λgai. ⁷ Tai ami divia Λmo ooqui dai bΛΛcati Λmo tucayu alavastrocΛdΛ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sΛΛlicΛdΛ namΛacami. Daa-
catadai ΛSuusi mesa abaana taidΛ Λooqui tΛi Λasaiti moodΛrΛ. ⁸ AidΛsi tΛΛ aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ gomaasi aliΛ baacoi aatΛmΛ dai aipaco garaatagidimi daidΛ icaiti:

—¿IstuisidΛ siaa doodai goovai goasaiti? ⁹ CΛΛga gΛgagaramudai goovai mui tumiñsicΛdΛ dai ΛcΛdΛ soiñamudai soitutuigami —caiti aatΛmΛ.

¹⁰ VaidΛ ΛSuusi caΛ istumaasi aagai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai daidΛ povartΛtΛdai:

—¿Tuimasi pocai nΛidi aapimΛ idi ooqui? Gomaasi ismaacΛdΛ giñduñi goovai ΛrΛmo istumaasi cΛΛgaducami. ¹¹ Soitutuigami vΛΛscΛrΛ viaacamu aapimΛ gΛnsaagida dai aanΛ gia maisiu vΛΛscΛrΛ giñnΛijadamu aapimΛ.

¹² Idi ooqui giñtΛi asaiti giñmooana otoma muquia iñagai aanΛ cascΛdΛ.

¹³ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ arvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagiadagi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛ vΛΛsi oidigi daama gaa-
giadamu ΛpΛ istumaasi idui idi ooqui sipoduucai vΛΛsi oodami maatΛcamu —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁴ Tai amaasi ΛUudasi Iscaliote, Λmoco Λbaivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi ii dai gaaataga Λgai ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidíu ΛΛmadu, ¹⁵ daidΛ itΛtΛdai:

—¿MΛΛqui giñmaquiagi tumiñsi isgΛntΛΛgida aanΛ ΛSuusi? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa namΛqui Λmo coobai dan baivustaama piisu plata. ¹⁶ AidΛ abiaadΛrΛ ΛUudasi gaagai isducatai gatΛΛgidagi ΛSuusi.

17 Tai aayi asiaa duudagai istuigaco gatagitoi ajudidú aidasi Diuusi cagacara vuvaidi Ejiipituaiñdara. Tai aatama asuusi mamaatardamigada miaadara guuquiva asuusi dai tacacai daida itadai:

—Vaacoga ipalidi aapi tasbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vatarata —tadai aatama.

18 Tai agai povartadai:

—Iimivurai maca garar quiquira dai aagida acali ismaacada caagidi aan dai aagidavurai sai aan pocaiti sai camiaadimi masiascada giñmua aagai sai quidiara gaugia ragai aatama aan amadu aapim idi siaa duudagara cuaadagai —gartadai asuusi.

19 Taitai aatama mamaatardamigada agai idui isducatai garaagidi asuusi dai baidui acuaadagai siaa duudagara vatarata. Idi siaa duudagara tagitoi ajudidú aidasi Diuusi cagacara vuvaitu Ejiipituaiñdara.

20 Dai aidasi catuca mesa vuidara daacatadai asuusi amadu aatama abaiivustaama dan gooca mamaatardamigada agai. 21 Dai gacuaadatadai aatama taida asuusi povartadai:

—Ismaacada ganaagidi aan arvaavoi, amaadutai aapim giñtagida agai adudunucami sigai giñmuaamu —gartadai agai.

22 Taitai aatama alia soigacali dai aipaco garaagidimi dai pocaitimi aatama.

—Taanadami, aan gia cho —tadai aatama.

23 Taida asuusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada giñamadu gacueeyi agai vaa plaatara gooviava agai daida giñtagida agai dudunucami. 24 Aan ismaacada viaa amo salicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara damos siia soimaa taatamu gocali ismaacada giñtagida agai sioma arcagaicamudai gocali vatarata ismaivuu-saimudai tami oidigi daama —gartadai asuusi.

25 Amaasi ñioo asudasi ismaacada gatagida agaitadai asuusi daida itadai agai asuusi:

—Giñmamaatatuldiadamiga, aan gia cho —tadai agai.

Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aja aapiapa —tadai asuusi.

26 Dai aidasi gacuaadatadai aatama, taida asuusi bai apaana dai gamamagi dai saasarai dai garmaa aatama mamaatardami daida povartadai:

—Ugavurai. Idi argiñtuucuga —gartadai asuusi.

27 Dai bai apa amo vaasu uvasi varagada dai gamamadacai garmaa apa daida povartadai:

—Iivurai idi vascatai aapim. 28 Idi arapan ducami giñara ismaacada aastia agai muucucai aan sipoduucai goigaldamu soimaascamigada, toma-sioora sioora vaavoitudagi. Insiascada muquiaagi vai aastiaagi giñara aida abiaadara gaagamu goñoiqui utudui ismaacada gaaagidi isducatai goigaldi soimascami dai cagacara vuvaquiagi. 29 Dai aan anganaagidi ansai camaiyada inagai aan uvasi varagada asta insiascada iiyagi utudui aapim ganamadu maca siaaco gataanai garooga Diuusi —gartadai asuusi.

30 Dai canacai amo Diuusi naidada siaa duutudaitai Diuusi, iji aatama Oliivosi giidiamu. 31 Taida asuusi povartadai:

—Vascatai aapim voopoimu dai lagi giñdagitomu sivi tucara, pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Dagitomu aan isgamuaatudamu pasturu sicaniiirugada aipaco iimimu”, caiti Diuusi ñiooquidara. 32 Damos siascada apamu duaaca aan apaga aimu aan Galileera isaapim —gartadai asuusi.

33 Taida apiduru aa noragi daida itadai:

—Tomasi vΛascatai gogaa voopiagi dai Λagi gadagituagi aanΛ gia maiΛagi gadagituagi —tΛtΛdai ΛPiiduru.

³⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ glaagidi aanΛ Λrvaavoi sai sivi tucarΛ maiquiaa cuujuicai tacucu aapi vaicojo potΛiya agai pΛsai maitiñmaatΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁵ TaidΛ ΛPiiduru itΛtΛdai:

—Tomañsi aapi glaamadΛ muu maitanpotΛiyagi iñsmaitΛmaatΛ —tΛtΛdai ΛPiiduru.

TΛtai vΛascatai aatΛmΛ potΛi ΛpΛ.

³⁶ Dai amaasi aayi ΛSuusi Λmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ agai amapΛcarΛ siaaco Getasemani tΛagidu taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—TamiavΛr daraaja naida aanΛ mΛca gamamadagi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

³⁷ Dai vaidacai ΛPiiduru Λmadu Λgooca Sevedeo maamaradΛ dai alia soigΛlidi dai camostΛgitocan tada isdadiagi ΛtΛtaanΛdami dai bΛquiagi.

³⁸ DaidΛ itΛtΛdai:

—Camuquiadan tada aanΛ soigiñΛlidityai. TanasiavΛr vii aapimΛ dΛmos maitavΛr cocosi —tΛtΛdai.

³⁹ Dai baitΛquioma ii dai cupulia voi dΛvΛrapi dai daanΛi Diuusi dai potΛtΛdai:

—Giñoooca isbaigaca ismaisii soimaa taata aanΛ dΛmos vai maitΛpΛ duuna istumaasi aanΛ ipΛlidi mosΛcaasi istumaasi aapi ipΛldagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁰ Dai amaasi Λpamu ii agai mΛca siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ vai agai cocosΛcatadai, daidΛ potΛtΛdai agai ΛPiiduru:

—¿MaitapΛs istui isnΛagagi tomasi Λmo oora aanΛ giñΛmadu? ⁴¹ MaitavΛr cocosi dai gamamadada vai maisoimaasi gΛnduiñtuldana ΛDiaavora. AapimΛ iduñia Λlidi istumaasi Diuusi ipΛlidi dai vΛscarΛ maiquiaa cΛga vaavoitudai cascΛdΛ maitivueeyi —astΛtΛdai.

⁴² Dai imΛcai gamamagi ΛSuusi Λpamu dai poduucai gamamagi:

—Giñoooca ismaibaigacagi ismaisoima taata aanΛ isducatai cabaidui aatΛmΛ aidΛ gia ΛpΛduuna isducatai aapi ipΛliadagi —asduucai gamamadai.

⁴³ Dai otoma Λpamu ii siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ vai Λpamu cocosΛcatadai alia cocosimucataidai agai mossusuligΛi vuupuidΛ. ⁴⁴ Dai dagito agai dai imΛcai gamamagi Λpamu agai vaa ñiooquicΛdΛ. ⁴⁵ Amaasi Λpamu ii agai siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—SiviavΛr gia cocosi daidΛ gΛniibΛsta. Casiat aayi mΛsiuu duucu giñtΛΛgida agai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami. GiñtΛΛgida mΛagai soimaasi ivuaadami. ⁴⁶ Vaapaigivurai. TiimΛda. Casia boodarΛ imΛi ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai ami divia ΛUudasi. Agai ΛrΛmoco garaduñi aatΛmΛ baivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. Agai ΛrojootosadΛcatadai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu dai ΛpipiscaligadΛ Λjudidíu. ⁴⁸ Uudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi casi itΛtΛdai ΛΛquioma agai Λoodami:

—IsmaacΛdΛ usupiga aanΛ Λgiava agai vΛrai bΛi —tΛtΛdai ΛUudasi.

⁴⁹ Amaasi miaadarΛ cΛquiva agai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—Baiga giñmamaatΛtuldiadamiga —tΛtΛdai ΛUudasi.

Dai usupi.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Giñaduñi pΛtuma duñia agai dai divia? —tΛtΛdai agai.

Amaasi miaad^ΛΛ guuquiva ^Λoodami dai b^Λi ^ΛSuusi.

⁵¹ Amaasi ^Λmaadutai ismaac^ΛΔΛ ami guucacatadai Suusi ^Λmadu vuusaitu g^Λacusiru dai iquit^Λ ^Λmo naacad^Λ ^Λbait^ΛΔ^Λaacami papaali piooñigad^Λ. ⁵² Taid^Λ ^ΛSuusi it^ΛΔ^Λdai:

—G^Λacuviertag^ΛΔ^Λ ic^ΛΔ^Λsa g^Λacusiru. V^Λascatai sioor^Λ g^Λcocoadagi cusiruic^ΛΔ^Λ cusiruic^ΛΔ^Λ coimu ^Λgai. ⁵³ ¿Maitap^Λs maat^Λ aapi iñsaan^Λ istutuidi istaañiagi giñoo^Λ ^Λmo soiñi vai ^Λgai c^ΛΔ^Λga istutuidi isgiñootosdagi mui mil g^Λsandaaruga t^Λvaagiaiñd^ΛΔ^Λ? ⁵⁴ Is^Λgai giñootosdagi aid^Λ gia camait^ΛΔ^Λpduñia go ismaac^ΛΔ^Λ aagai Diuusi ñiooquid^ΛΔ^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁵⁵ Amaasi ^ΛSuusi it^ΛΔ^Λdai ^Λoodami:

—¿Tuim^Λsi dada aapim^Λ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuim^Λsi giñb^ΛΔ^Λquia agai ducami siaan^Λ Δ^ΛΔ^Λmo ^ΛΔ^Λsivogamicagi? V^ΛΔ^Λ tasai g^Λansaagida daacana aan^Λ ^Λg^ΛΔ^Λ quiuupaigad^ΛΔ^Λ judidíu dai g^ΛΔ^Λmamaat^Λtuldiña Diuusi ñiooquid^Λ m^Λtai tomali ^Λmo imidagai maimaisapicami giñb^Λi. ⁵⁶ Dai v^ΛΔ^Λsi gomaasi idui aapim^Λ vaid^Λ Δ^Λpduuna isducatai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ Diuusi ñiooquid^ΛΔ^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

T^Λtai v^ΛΔ^Λscatai aat^ΛΔ^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ voopoi dai ^ΛΔ^Λgi viaa ^ΛSuusi.

⁵⁷ Tai ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ b^Λi ^ΛSuusi b^ΛΔ^Λcai m^ΛΔ^Λca siaaco daacatadai ^ΛCaifási. ^Λgai Δ^Λrbait^ΛΔ^Λaacamigad^Λ papaaligad^Λ Δ^Λjudidíu. Ami casi g^ΛΔ^Λmpaidacatadai Δ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^ΛΔ^Λlicamigad^Λ ^Λmadu Δ^Λpipiscaligad^Λ Δ^Λjudidíu. ⁵⁸ Vaid^Λ Δ^ΛPiiduru mosm^ΛΔ^Λcasd^ΛΔ^Λ oiditadai Δ^Λg^ΛΔ^Λ bait^ΛΔ^Λaacamigad^Λ papaaligad^Λ Δ^Λjudidíu tuisiquigad^ΛΔ^Λ ucami dai amaasi vaa dai daiva Δ^Λsandaaru ^ΛΔ^Λmadu dai n^ΛΔ^Λjada aagai istumaasi iduñia ^Λgai Δ^ΛSuusic^ΛΔ^Λ.

⁵⁹ Taid^Λ Δ^Λt^ΛΔ^Λaan^Λdamigad^Λ Δ^Λpapaali ^Λmadu Δ^Λpipiscali v^ΛΔ^Λscatai Δ^Λvaamioma t^Λt^ΛΔ^Λaan^Λdamigad^Λ uusi dadag^ΛΔ^ΛΔ^Λ dudunucami Δ^Λjudidíu gaagai ^Λmo istumaasi istuc^ΛΔ^Λ g^ΛΔ^Λpi^ΛΔ^Λ v^Λuaajagi tomasi mait^ΛΔ^Λvaavoi dai poduucai gat^Λaañia agai muaaragai. ⁶⁰ Dai v^ΛΔ^Λsc^ΛΔ^Λ mait^ΛΔ^Λ tomali ^Λmo istumaasi istuc^ΛΔ^Λ g^ΛΔ^Λpi^ΛΔ^Λ v^Λuaajagi tomasi muidutai dada dai yaatagai. Dai cuugat^ΛΔ^Λ dada gooca n^ΛΔ^Λjadami yaatavogami ⁶¹ daid^Λ icaiti:

—Goc^ΛΔ^Λli icaiti: “Aan^Λ istutuidi isdaitudagi Δ^Λg^ΛΔ^Λ quiuupai dai vaica ta-saic^ΛΔ^Λ Δ^Λpamu vañigidagi”, caiti goc^ΛΔ^Λli —asc^Λaiti gon^ΛΔ^Λjadami.

⁶² Amaasi Δ^Λbait^ΛΔ^Λaacamigad^Λ Δ^Λpapaali judidíu c^Λquiva daid^Λ it^ΛΔ^Λdai ^ΛSuusi:

—¿Maitap^Λs gaa noragida agai tomali ^Λmo istumaasi? ¿Tumaasi goovai ismaac^ΛΔ^Λ aagai goovai g^Λvui? —ast^Λt^Λdai.

⁶³ Taid^Λ ^ΛSuusi maiñioocacai vii. Taid^Λ Δ^Λbait^ΛΔ^Λaacamigad^Λ Δ^Λpapaali judidíu it^ΛΔ^Λdai:

—Aan^Λ ang^Λaaagidi p^Λsaid^Λ g^ΛΔ^Λraagidana Diuusi vuitapi ismaac^ΛΔ^Λ tomas-tuigaco oidaga p^Λsabai aapi Δ^ΛΔ^ΛCristo Diuusi marad^Λ si^ΛΔ^Λp^Λ cho —ast^Λt^Λdai.

⁶⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi it^ΛΔ^Λdai:

—Δ^Λj^Λ Diuusi marad^Λana poduucai isducatai aagai aapi. Dai aapim^Λ giñt^ΛΔ^Λgimu aan^Λ ismaac^ΛΔ^Λ viaa ^Λmo s^ΛΔ^Λlicami siDiuusi s^ΛΔ^Λlisa pad^ΛΔ^Λ daa-camu aan^Λ dai giñt^ΛΔ^Λgimu aapim^Λ si^ΛΔ^Λscad^Λ t^Λvaagiaiñd^ΛΔ^Λ im^Λda aan^Λ icomai saagida —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁶⁵ Taid^Λ Δ^Λbait^ΛΔ^Λaacamigad^Λ papaali judidíu saasarai g^ΛΔ^Λyuucusi. Ali^Λ baamu ^Λgai c^ΛΔ^Λcatai istumaasi aagai ^ΛSuusi. Daid^Λ it^ΛΔ^Λdai Δ^Λbait^ΛΔ^Λaacami:

—Goc^ΛΔ^Λli po^ΛΔ^Λlidi is^ΛΔ^ΛrDiuusi marad^Λ di. Dai vui ñioocai Diuusi camait^Λgito aat^ΛΔ^Λ vaamioma n^ΛΔ^Λjadami. Aapim^Λ cac^ΛΔ^Λ isducatai vui ñioocai goovai Diuusi. ⁶⁶ ¿T^Λtuma duuna goc^ΛΔ^Λlic^ΛΔ^Λ? —ast^Λt^Λdai.

Tai ^Λgai it^ΛΔ^Λdai:

—Gapiara caatacamiava goovai gatlaañivurai muaaragai —astatadai.

⁶⁷ Daidal oodami sisividimi Asuusi vuivasadal dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. ⁶⁸ Daidal itatadai:

—Aapi polidi isDiuusi gamaa amo samicami. Maatañi toora gaga —astatadai.

⁶⁹ Vaidal Piiduru maigovai tuisicana daacatadai tai amo cusñiirugadal abaitacaacamigadal apapaali ami divia daidal itatadai agai Piiduru:

—Aapiapa apra amadu aimaraña Asuusi Galileeara oidacami —astatadai acusñiiru.

⁷⁰ Damos Piiduru yaatagi daidal itatadai:

—Maitan maat aan pasioora aagai aapi —astatadai.

⁷¹ Piiduru cavuusaimi maigo quidigamu, tai apra amai agai vaa cusñiirugadal tal Piiduru apra daidal itatadai ismaacadal ami daraajatadai:

—Gocalli apra amadu aimaraña Asuusi Nasareetara oidacami —astatadai ali taji.

⁷² Damos Piiduru apamu yaatagi daidal itatadai:

—Maat Diuusi ismaimaa aan gocalli —astatadai Piiduru.

⁷³ Dai laachicadal agai ismaacadal ami daraajatadai abaana guuquiva Piiduru daidal itatadai:

—Samicadal aapiara ramoco Asuusi mamaatardamigadal apra. Asta apamaasi ñioocai aapi Asuusi —astatadai.

⁷⁴ Vaidal Piiduru galñaasi ñiooquimi daidal icaitimi:

—Maat Diuusi nai aan maimaat gocalli —ascati.

Tai aidal otoma cuujui atacucu. ⁷⁵ Taidal Piiduru tagito istatadai Asuusi sai maiquiaa cuujuicai atacucu agai vaicojo itaiya agaitadai sai maimaat Asuusi. Daidal Piiduru ii abiaadara dai soigaldacai sosua.

27

¹ Dai mosmaasicai vasi atlaaanadamigadal apapaali amadu pipiscali judidiu ganaatagi isducatai muaagi Asuusi. ² Dai vulicami balcai Asuusi dai mala tagi Pilaato, agai artlaaanadamigadal Judeeara oidacami.

³ Aidasidal Udasi ismaacadal gatlagi Asuusi tal mascamuaa agaitadai Asuusi alia soigalli dai ama duucal gatagito. Dai apamu vuidacal vasi goamo coobai dan baivustaama piisu abaitaguucacamigadal papaali judidiu amadu pipiscali. ⁴ Daidal itatadai:

—Alia soimaasi idui aan gatlagidacal amo cali maigapira caatacami masai muaana —astatadai Udasi.

Damos agai aa noragi daidal itatadai:

—¿Dai gomaasi tumaasi argarvatar aatama? Aapi lagi argaduñi —astatadai.

⁵ Taidal Udasi ami gaa quiupai rana suuli tumiñsi, dai ii dai gavuliji.

⁶ Taidal abaitaguucacami apapaali ampagi tumiñsi daidal itatadai:

—Maibaiga isvannaida aatama gogaa tumiñsi ismaacadal goidi oodami Diuusi aa duiñdadal vatar. Idi tumiñsi rnamagadal arai cascada —astatadai.

⁷ Dai aipaco ganaagi sai agai tumiñsical savada agai amo davarrai siaaco Aajatadami tagidu dai ami viaaca aagai siaaco yaasapadagi ismaacadal maitroidacami ami. ⁸ Dai Davarrai arai tagidu asta sivi ucami. ⁹ Poduucal ardui ismaacadal lquioma aagai Jeremiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadal daidal icaiti: “Ajudidiu tlaaanadamigadal vuuquia agai

goamo coobai dan baivastaama piisu plaata ismaacada baiga duu dai aa namquida gocali ismaacada gatagi gogamai cali. ¹⁰ Dai agaicada gasavali agai adavarai ismaacada Aajatadami tagidu, poduucai isduucai ginaagidi gintaanadami”, ascaiti Jeramiiasicaru.

¹¹ Tai vaidacai agai asuusi agaa taanadami vuitapi tai agai taccacai daida itadai:

—¿Aapipasi arraigada judidíu? —astadai.

Taida asuusi itadai:

—Vaavuava, aj —astadai.

¹² Taida abaitaguucacamigada apapaali amadu apipiscali gapiara vuupai damos asuusi maiaa noragi tomali amo ñioqui. ¹³ Taida apilaato itadai:

—¿Maitapas caa aapi vasi goovai masmaacada aagai gavui? —astadai.

¹⁴ Taida asuusi vascara maiaa noragi tomali amo istumaasi, dai poduucai agaa taanadami maitaa istumaasi gatagituagi.

¹⁵ Vaida apilaato dadagitoña amo maisapicami aida siaa duudagara lagi poduucai gaviidacatadai agai isdadagitoldi adagi aodami lagi ismaacada ipali adagi agai. ¹⁶ Vai ami maisacariara cuupicatadai amo cali Baraavasi tagiducami ismaacada tomasoor cajiomacatadai. ¹⁷ Tai aida si aodami ganampagi apilaato taccacai daida itadai:

—¿Maacada ipalidi aapimaa isdagitua aana Baraavasi si asuusi ismaacada Cristo aagai? —astadai.

¹⁸ Agai maatacatadai ismoscoimudada tadacatadai abaitaguucacamigada apapaali dai cascada gatagi asuusi.

¹⁹ Apilaato quiaa daacatadai adudunucamiara taida aonigada ootosi ñioqui daida itadai:

—Maitigavapasada aapi gocali caa tuigacami amadu. Tuucara taataquimi aana amo istumaasi soimasi agai vatar —asducai ootosi ñioqui Pilaato onigada.

²⁰ Damos abaitaguucacamigada apapaali amadu apipiscali avanaqui aodami sai baiyoma gataanana masdagituagi Baraavasi dai sai muaana asuusi. ²¹ Taida agaa taanadami apamu ñioo dai taccacai aodami daida itadai:

—¿Maacada goovai vagoocai sioma ipalidi aapimaa isgandagitolda aana? —astadai.

Tai agai aa noragi daida itadai:

—Baraavasi —astadai.

²² Taida apilaato taccacai daida itadai:

—¿Dai goasuusi masmaacada Cristo aagai ducatai iduuna aana? —astadai.

Tai vascatai aa noragi daida itadai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —astadai.

²³ Taida apilaato itadai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio? —astadai.

Tai agai apamu ijiña daida itadai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna —astadai.

²⁴ Aida si apilaato cataa iscamaitistui aodamicada cavaamioma galcaititai agai, dai gatai suudagi dai glico vasi aodami vuitapi daida itadai:

—Aana gia maitargiñduñi gocalicada. Goovai gia maitargapiara caatacami, goovai gia lagi aapimaa arganaa duiñdaga —astadai apilaato.

²⁵ Tai vascatai aodami aa noragi daida itadai:

—Aatama amadu garmaamara targapiara vatacamicagi —astadai.

²⁶ TaidΛ ΔPilaato dagitoli Baraavási daidΛ ΔPilaato gatΛjai mΛsai gΛicarsana iquisanaicΛdΛ ΔSuusi dai tΛΛgi Δoodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

²⁷ Tai gooquiΛrΛ ΔgΛΛ tΛaanΛdami sandaarugadΛ vaidacai ΔSuusi gamu Pilaato quiidiamu dai vai vΛΛsi Δsandaaru dai ami siaaco cΛacata dai ΔSuusi vΛΛsi sicoli guuquiva. ²⁸ MΛtai uupasi yuucusidΛ ΔSuusi dai aadi aa yuucusi vΛpΛgicami sai ΔpΛa maascamu Δmo raí, ²⁹ dai moo daama daí Δmo coronai uuparaicΛdΛ duñisicami dai maa Δmo tΛΛvΛli sΛΛlisa padΛrΛ novia rΛ. DaidΛ gantootonacΛdΛ guuquiva ΔSuusi vuidΛrΛ dai parunai daidΛ icaiti:

—Sivi gia tΛvΛpi oidacamu aapi raígadΛ Δjudidíu —ascaiti.

³⁰ Dai sisividimi ΔpΛrΛ dai bΔbΛyi tΛΛvΛli dai ΔgaicΛdΛ moodΛana gΛvai. ³¹ Dai canaato parunacai Δpamu uupasi Δyuucusi vΛpΛgicΛdΛ dai Δpamu aadi ΔΛgi yuucusidΛ. Dai boodΛrΛ vaidacai dai mΛΛ siisa agai curusiaba sai poduu muucuna.

³² Dai aidΛsi utudama iji Δgai abiaadΛrΛ vuidΛrΛ aayi Δmo cΛΛli Simuñi tΛΛgiducami Sireñia rΛ oidacami mΛtai aagidi sai bΛΛcaiña Δgai ΔcurusigadΛ ΔSuusi.

³³ Dai poduucai aayi mΛΛca siaaco Gólgota tΛΛgidu. Gólgota icaidaga moodΛ muuquiadΛ. ³⁴ Dai ami oidi uuvasi varagadΛ vΛΛnagΛcamí Δmo doadigami alia Δcocami sai ΔgaicΛdΛ palΛpioma soimaa taatana. TaidΛ ΔSuusi mosdΛΛ dai camaitipΛli isiyyagi.

³⁵ Dai casiisacai curusiaba dΛmos maiquiaa muu Δgai tai gooquiΛrΛ nΛΛnΛitudai volao dai poduucai nΛida agai isioorai ajia agai yuucusidΛ ΔSuusi. Dai poduucai ΔpΛdui istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ daidΛ icaiti: “Sai nΛΛnΛituda agai volao dai poduucai nΛida aagai isioorai ajiagi ΔyuucusidΛ”. ³⁶ Dai ami daraajatai nuucada. ³⁷ Dai curusiaba moo daama daí Δmo oojai ismaacΛdΛ gatΛjai ΔPilaato dai aagai mΛstuisidΛ gatΛjai maaaragai daidΛ icaiti: “Idiava ΔrΛSuusi, raígadΛ judidíu”, ascaiti Δoojai.

³⁸ Dai abaana ΔSuusi siisisa gooca Δsivogami Δmoco sΛΛlisa padΛrΛ Δmai curusiaba dai ΔgΔmai oogisa padΛrΛ Δmai curusiaba. ³⁹ Dai ismaacΛdΛ amui dΛgavusai galnaasi ñiooqui suuligidi ΔSuusi dai gidai gΛnmoomo, ⁴⁰ daidΛ itΛtdai:

—Epa aapi pΛsmaacΛdΛ dadaitudai ΔgΛΛ quiuupaigadΛ Δjudidíu dai vaica tasaicΛdΛ ivueeyi Δpamu cΛΛgacΛrΛ igΛvuusaida aapi ΔΛgi. Siaapi ΔrDiuusi maradΛ tΛvañiñi bocurusiaiñdΛrΛ —astΛtdai.

⁴¹ Poduucai ΔpΛrΛ parunai ΔbaitΛguucacamigadΛ Δpapaali ΔΛmadu ΔmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΔΛmadu Δfariseo ΔΛmadu Δpipiscali dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

⁴² —CΛΛgacΛrΛ vuvaitu goovai aa dai goovai ΔΛgi gia maitistutuidi iscΛΛgacΛrΛ gΛvuusaidagi. IssΛΛlicΛdΛ Δrvaavoi isΔgai ΔrgΔrraíga aatΛmΛ judidíu vai tΛvanΛna curusiaiñdΛrΛ tΛtai poduucai vaavoituda aatΛmΛ ΔpΛrΛ.

⁴³ Goovai povΛΛlidi siDiuusi nuucada. SiDiuusi sΛΛlicΛdΛ oigΛdai cΛΛgacΛrΛ vuusaidana tuduidΛ sivi. Gocaasi gΔraagidi goovai saidΛ ΔrDiuusi maradΛ —ascaiti Δgai.

⁴⁴ Dai asta Δsivogami ismaacΛdΛ cucurusiaba siisisapicatadai ami sonuana ΔSuusi galnaasi ñioocai Δgai vui vΛΛsi.

⁴⁵ Dai dan duucu vΛΛsi oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aidΛ coi gΛΛsΛco gΛgΛrΛ iñña ΔSuusi daidΛ icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. AsmaacΛdΛ itΛiya Δlidi giñDiuusiga, giñDiuusiga ¿tuipΛsi giñdagito? astΛiya Δlidi.

⁴⁷ Dai Λ moco ismaac Λ d Λ ami daraajatadai ca Λ ispocaiti Λ gai daid Λ icaiti:
—Dañi vapaidi goovai Λ Diuusi ñiooquituldiadamigad Λ Eliasi —ascaiti.

⁴⁸ Tai otoma Λ maadutai m $\Lambda\Lambda$ dai bai Λ mo visiocoli dai vad Λ itu uuvasi varagad Λ Λ cocamic Λ d Λ dai Λ mo tootoicami cuug Λ r Λ dai Λ visiocoli dai miaad Λ r Λ dadasdi Λ Suusi sai visiusuna. ⁴⁹ D Λ mos aa it Λ dai:

—T Λ dagito sabai diviana Eliasi dai ca Λ gac Λ r Λ vuusaidana —ast Λ dai.

⁵⁰ Taid Λ Λ Suusi g Λ g Λ r Λ iiña dai muu. ⁵¹ Vaid Λ Λ g $\Lambda\Lambda$ icusi ismaac Λ d Λ Λ g $\Lambda\Lambda$ quiuupaigad Λ r Λ judidíu sagi Λ catadai Λ pan Λ asi covocami Λ mo sueeyi dai Λ raana s $\Lambda\Lambda$ li sarai t Λ cavid Λ r Λ abiaad Λ r Λ m Λ tana ucami. Dai d Λ v $\Lambda\Lambda$ r Λ i gigivuli dai ojoodai taatapai. ⁵² Daid Λ g Λ cucupioo siaaco yaasapicatadai Λ coidad Λ dai mui oodami ismaac Λ d Λ vaavoitudaitadai Diuusi duduaca Λ coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ . ⁵³ Dai caduaacacai Λ pamu Λ Suusi coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ daid Λ Λ gaa v $\Lambda\Lambda$ si vuvaja coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ dai m $\Lambda\Lambda$ Jerusaleen Λ r Λ vaapa tai mui oodami t $\Lambda\Lambda$.

⁵⁴ Tai amaasi Λ t Λ aan Λ damigad Λ sandaaru Λ madu Λ gaa ismaac Λ d Λ nuucadacatadai Λ Suusi aid Λ si t $\Lambda\Lambda$ Λ gai isgigivuli d Λ v $\Lambda\Lambda$ r Λ i dai t $\Lambda\Lambda$ v $\Lambda\Lambda$ si ismaac Λ d Λ Λ p Λ dui s $\Lambda\Lambda$ lic Λ d Λ duduaadimu, daid Λ icaiti:

—Baivaavoi idi ca $\Lambda\Lambda$ li s $\Lambda\Lambda$ lic Λ d Λ Λ rDiuusi marad Λ catadai ismaac Λ d Λ t Λ vai t Λ vaagiaiñd Λ r Λ —ascaiti.

⁵⁵ Dai ami guucacatadai mui ooqui m $\Lambda\Lambda$ casd Λ r Λ n Λ iditadai Λ rp Λ ismaac Λ d Λ Galileeaiñd Λ r Λ oidatucuitadai Λ Suusi dai soic Λ itadai. ⁵⁶ Λ gai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María Jacovo d $\Lambda\Lambda$ d Λ dai Osee d $\Lambda\Lambda$ d Λ , dai Zevedeo marad Λ d $\Lambda\Lambda$ d Λ .

⁵⁷ Dai caurui tai ami divia Λ mo ca Λ li g Λ viiidacami Osee t $\Lambda\Lambda$ giducami. Λ gai Λ rArimatee Λ r Λ oidacami, Λ gai Λ rvaavoitudadami Λ Suusi Λ rp Λ . ⁵⁸ Dai amaasi Λ gai n Λ idamu Λ Pilaato dai taí Λ Suusi tuucugad Λ . Taid Λ Λ Pilaato gat Λ jai m Λ sai t $\Lambda\Lambda$ gidana. ⁵⁹ Dai t Λ vañdacai Λ Suusi ami curusiaiñd Λ r Λ dai Λ mo icusi maitucuracami Λ r Λ biisa. ⁶⁰ Daid Λ Λ Osee casi gat Λ jaitadai coocodagai Λ mo vavuana m Λ sai ami yaasana si $\Lambda\Lambda$ scad Λ muquiagi Λ gai d Λ mos Λ Suusi ami t $\Lambda\Lambda$ Λ gai. Dai cacuupacai Λ quitaagiña Λ mo g $\Lambda\Lambda$ odaic Λ d Λ daivunu ii. ⁶¹ Vai ami daacatadai Λ María Madaliña Λ madu Λ g Λ mai María siaaco yaasapicatadai Λ Suusi sonuana.

⁶² Aid Λ Λ r Λ tasaicatadai istuigaco baivuaadana Λ gai v $\Lambda\Lambda$ si dai siaadiqui Λ rib Λ staragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana Λ gai. Dai siaadiqui Λ bait Λ guucacamigad Λ Λ papaali judidíu, Λ madu Λ fariseo m $\Lambda\Lambda$ n Λ idamu Λ Pilaato ⁶³ daid Λ it Λ dai:

—T Λ gito aat Λ m Λ Λ yaatavogami Suusi aid Λ si quiaa oidacatadai Λ gai iscaititadai sai vaica tasai Λ d Λ duaaca agaitadai Λ gai coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ .

⁶⁴ Casc Λ d Λ gat Λ aañiñi m Λ sai ca Λ ga nuucadacana m $\Lambda\Lambda$ ca siaaco yaasapi Λ Suusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana Λ Suusi mamaat Λ rdamigad Λ tucar Λ vai maib $\Lambda\Lambda$ na Λ tuucugad Λ vai gooqui Λ r Λ maipocaitiada Λ gai iscaduaaca. Dai poduucai Λ gooqui Λ rdad Λ yaatagi vaamioma maic $\Lambda\Lambda$ gaducagi si Λ tuucamid Λ r Λ —ast Λ dai.

⁶⁵ Daid Λ Λ Pilaato it Λ dai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapim Λ dai m $\Lambda\Lambda$ ca siaaco cayaasa Λ Suusi ca Λ bai duña isistutuidi di vai poduucai maib $\Lambda\Lambda$ na Λ muuquiada —ast Λ dai Λ Pilaato.

⁶⁶ Dai iji dai m $\Lambda\Lambda$ ca Λ ga baidui siaaco yaasapicatadai Λ Suusi dai seerac Λ d Λ bidasa dai ami seeraba dai Λ seeyogad Λ Λ g $\Lambda\Lambda$ bait Λ c Λ aacamigad Λ Λ romamano. Vai ami daraajatadai Λ sandaaru Λ rp Λ .

28

¹ Dai cadaivunucai libastaragai tasara dai camaasimi oidigi tumiñoco daida María Madaliña amadu agamai María iji malca siaaco yaasapicatadai asuusi. ² Tai todian duucai gigivuli davalrai, amo Diuusi taañicarudal talvai tavaagiaiñdaral cascada. Dai alcai malca siaaco yaasapicatadai asuusi maigovai daitu odai istucada cupticatadai agai dai daama daiva odai. ³ Dadadacai agai anpan duucai papedocadami dai yuucusidapan asitootuaja calvai. ⁴ Mostagacai sandaaru Diuusi taañicarudal giigivuli duduaadimucal dai camoscoidadal duucal vii. ⁵ Dai amaasi Diuusi taañicarudal italdai looqui:

—Maitavar duduaadicuda. Aan calga maatal isgaagai aapimal asuusi ismaacada curusiaba gasiisatu. ⁶ Dai agai maitipu tami casiat duaaca isduucal aagaitadai agai. Baigovai avar iimi dai ñida siaaco caatcatadai agai. ⁷ Iimadavurai otoma dai mal aagida mamaatardamigada iscaduaaca agai coidadal saagidaiñdaral dai sivi imia agai agai gnbaitalqui Galileeamu dai ami talgimu aapimal. Goovai arvasi ismaacada ganaagida ñagai aan —astaldai.

⁸ Taidal looqui otoma iji abiaadalar baiganliatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai mal garaagida agai aatmal mamaatardamigada asuusi vasi istumaasi aagidi Diuusi taañicarudal. ⁹ Dai aidasi voopoigitadai agai tai vuidaral aayi asuusi dai viaatuli. Tai agai abaana gantootonacada guuquiva asuusi dai siaa duutuli dai taata alcasodal. ¹⁰ Tai agai italdai:

—Maitavar duduaadicuda. Iimivurai dai mal aagida giñaaduñi vai iimana Galileeamu dai ami giñtalgimu agai —astaldai.

¹¹ Aidasi looqui gamu iimaitadai taidal sandaaru chilalqui caayamu iji dai aagidi baitalguucacamigadal apaligadal judidíu vasi istumaasi apadui. ¹² Taidal baitalguucacamigada iji dai mal aatagi agai pipiscali amadu dai ñida aagai isducatal iduñiagi. Dai gooquilaral aa namalqui agai mui tumiñisi sandaaru ¹³ daidal italdai:

—Aagidavurai aapimal situcaral cocoscatadai aapimal sai dada asuusi mamaatardamigada dai balcali tuucugadal asuusi. ¹⁴ Isagal taañadami maatia goovai aatmal atabai duñiagi agai amadu cascada maitasianduñia agai —astaldai.

¹⁵ Taidal sandaaru vui tumiñisi dai iji dai mal aagidi istumaasi aagidi agai. Dai poduucal aagai judidíu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucal iji aatmal baivustaama dan amoco mamaatardamigada asuusi gamu Galileeamu amo quiidiamu siaaco aagai asuusi. ¹⁷ Dai aidasi tal aatmal asuusi siaa duutuli damos amoco garaaduñi maicalga vaavoitudaitadai. ¹⁸ Taidal asuusi abaana calquiva aatmal dai povartaldai:

—Aan via amo sallicami dai vaamioma gataanai tavaagiaral dai tami oidigaral. ¹⁹ Iimadavurai aapimal dai aagida oodami vasi oidigaral oidacami sai alasi galaagai isvaavoitudai ñsaanalaralagalgal vuviadami dai poduucal argiñmamaatardamicagi. Ismaacada vaavoitudai agai gia vaponavurai Diuusi garooga guvucadadaladal dai giñguvucadagadal, aan arDiuusi maradal, dai Diuusi Ibadal guvucadadaladal vai poduucal maatiagi aa iscavaavoitudai agai. ²⁰ Dai maataldavurai sai agidiña vasi istumaasi ganaagidi aan. Maatcavurai aapimal ñsaanalanlamadu daaca ñagai vas tasal ugitcali oidigi ucami —gartaldai asuusi.

Mosacaasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana **ΛSuusi** Cristo aid_Λsi aim_Λraitadai **tami oidigi daama.**

¹ ΛΛquioma ooja Isaíacaru Λmo ñiooqui Diuusi ñiooquid_ΛΛ ismaac_Λd_Λ istutuidi isbai_Λliatuda oodami aagaitai **ΛSuusi Cristo** Diuusi marad_Λ.

² Isaía _Λñiooquituldiadamigad_Λcatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti: Ootosamu aan_Λ Λmo ootosicami aapi Cristo g_Λbait_Λqui Vai _Λgai aagidana _Λoodami sai divia aagai aapi. Daid_Λ _Λoodami _Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgitodamu Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa aagai Λmo c_Λl_Λli sai oidigana gamamaat_Λtuldiña dai poduucai aagidamu _Λgai oodami:

“Caotoma divia aagai g_Λrt_Λaan_Λdamiga casc_Λd_Λ _Λma duucai av_Λr g_Λnt_Λt_Λgito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia _ΛVuaana dai oidigana vapaconaimi _Λoodami, dai aagidi sai g_Λaagai is_Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgituagi dai isg_Λn vapaconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucai Diuusi oig_Λldana soimaascamigad_Λ.

⁵ Tai ami oidig_ΛΛ dada v_Λl_Λsi Judeea d_Λv_Λl_Λri_ΛΛ_Λ oidacami dai Jerusaleen_ΛΛ_Λ oidacami dai ca_Λca aagai istuma aagaiña _ΛVuaana; vaid_Λ _ΛVuaana vapaconaiña ami _Λg_ΛΛ_Λ aqui Jordán_ΛΛ_Λ ismaac_Λd_Λ aagaiña _Λsoimaascami ismaac_Λd_Λ ivuaadana sai Diuusi oig_Λldana.

⁶ Daid_Λ _ΛVuaana yuucusid_Λ cameyu vopod_Λc_Λd_Λ duñisicatadai dai givurad_Λ ogic_Λd_Λ duñisicatadai dai cuaadana _Λgai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña _Λgai _Λoodami Diuusi ñiooquid_Λ daid_Λ it_Λt_Λdaiña:

—Gooqui_ΛΛ_Λ divia aagai _Λmai ismaac_Λd_Λ vaamioma viaa guvucadagai iñsaan_Λ. Aan_Λ tomali maiviaa s_Λl_Λlicami iscuiquiagi dai uupasdagi sususacad_Λ gigiaragad_Λ, aan_Λ maitistutuidi si_Λl_Λsi istutuidi _Λgai dai _Λgai vaamioma nam_Λga iñsaan_Λ casc_Λd_Λ. ⁸ Aan_Λ g_Λn vapaconai aapim_Λ suudagic_Λd_Λ d_Λmos _Λgai divimu dai maaqui aagai oodami guvucadad_Λ Diuusi Ib_Λad_Λ —ast_Λt_Λdaiña _ΛVuaana.

⁹ Tai aid_Λ tuigaco ii **ΛSuusi Nasareetaiñ_ΛΛ_Λ Galilea** d_Λv_Λl_Λriaiñ_ΛΛ_Λ m_Λl_Λca siaaco daacatadai _ΛVuaana taid_Λ _ΛVuaana vacoi **ΛSuusi** ami _Λaqi Jordán_ΛΛ_Λ.

¹⁰ Amaasi mosvuusai **ΛSuusi suudagaiñ_ΛΛ_Λ** dai t_Λl_Λ t_Λv_Λagi taid_Λ g_Λcupioco dai Diuusi Ib_Λad_Λ Λmo tugu maasi t_Λv_Λi _Λgai daama. ¹¹ Tai caidatu Λmo ñiooqui t_Λv_Λagiaiñ_ΛΛ_Λ daidi caiti:

—Aapiap_Λ _Λrgiñ_Λmara ismaac_Λd_Λ ali_Λ oig_Λdai aan_Λ dai ali_Λ baigiñ_Λlidi aan_Λ aapic_Λd_Λ —asc_Λiti _Λñiooqui.

¹² Tai gooqui_ΛΛ_Λ Diuusi Ib_Λad_Λ vaidacai **ΛSuusi** oidigamu. ¹³ Tai _Λgai ii dai oidigana daja goo coobai tasai c_Λc_Λl_Λsi saagida vaid_Λ _ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda _Λl_Λiditadai **ΛSuusi**. Tai dada Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ dai nuucada **ΛSuusi** sai maisoimaasi iduiñtuldana _ΛDiaavora.

¹⁴ Aid_Λ tuigaco sid_Λ _ΛErood_Λsi maisa _ΛVuaana, ii **ΛSuusi Galileeamu**, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid_Λ dai isducatai gata_Λaan_Λi Diuusi. ¹⁵ Daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _ΛΛ_Λ _Λoodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soña agai Diuusi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oida-cana cascΛΔ Λma duucaí avΛr gΛntΛtΛgito vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai oodami —astΛdai Suusi.

¹⁶ AgΛΛ suudagi ismaacΛΔ Galilea tΛΛgidu ugidiana sΛΛli imΛitadai ΛSuusi dai tΛΛ gooca gΛnsiΛΛgΛmΛ Simuñi ΛΛmadu AandΛrΛsi. Agai Λrvatopa vuudam-icatadai dai suudarΛ dadaitudai gΛnvatopa vuicarΛ. ¹⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Giñoidávurai nai aanΛ gΛnmaatΛtuldana mΛsducatai gaagadagi oodami vaidΛ giñvaavoitudaiña —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁸ Tai Λgai otoma anaasi viaa gΛnvatopa vuicarΛ dai oí ΛSuusi.

¹⁹ VaidΛ ΛSuusi apiaimΛi dai baitΛquioma tΛΛ ΛJacovo Sevedeo maradΛ dai Vuaana Jacovo suculidΛ, vai Λmo vaarcu Λrana daraajatai darasdi gΛnvatopa vuicarΛ. ²⁰ TaidΛ ΛSuusi vai Λgai sai oidana tai Λgai anaasi vaarcu Λrana viaa gΛnooga ΛΛmadu ΛpipiooñigadΛ dai oí ΛSuusi.

²¹ Amaasi aayi Λgai CapernaumΛrΛ; dai mosaayi ibΛstaragai tasΛrΛ tai vaa ΛSuusi Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ dai gΛagacai gamamaatΛtuldimi Diuusi ñiooquidΛ. ²² Dai vΛΛscatai ismaacΛΔ caΛ maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgituagi caacatai siΛΛ cΛΛga ñioocai ΛSuusi. Amo sΛΛlicami viaacami duucaí gama-maatΛtuldi Λgai dai maisiu Λpan duucaí Λmo mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. ²³ Dai ami Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ daacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛΔ viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ daidΛ ΔDiaavora tΛaañicarudΛ iññaquitu ΛcΛΛli daidΛ itΛtΛdai Λgai Suusi:

²⁴ —¿TuirΛsi gΛrsaagida vapaçai aapi Suusi NasareetΛrΛ oidacami? ¿GΛrcoodapΛsi agai dai divia? AanΛan gia cΛΛga gΛmaatΛ dai maata aanΛ pΛsiΛrDiuusi maradΛ ismaacΛΔ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —astΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛΔ viaacatadai ΔDiaavora tΛaañicarudΛ.

²⁵ TaidΛ ΛSuusi bagaimi ΔDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Maitiñioocada mosaivuusai dai dagito gocΛΛli —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁶ Tai amaasi ΔDiaavora tΛaañicarudΛ suiquituli ΛcΛΛli dai gΛgΛrΛ iññaquimi dai vuusai ΛcΛΛliaiñdΛrΛ. ²⁷ Tai vΛΛscatai ismaacΛΔ ami daraajatadai alia duduaadimu, dai aipaco gΛntΛcacaími daidΛ icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui gΛrmamaatΛtuldi goovai? GocΛΛli gia sΛΛlicadΛ viaa guvucadagai asta ΔDiaavora tΛtΛaañicarudΛ ΛpΛ ΛΛgidi dai vuuvacai oodamiaiñdΛrΛ —ascaiti Λoodami.

²⁸ Tai otoma gΛmaí vΛΛsi Galilea dΛvΛΛriΛrΛ istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi.

²⁹ AidΛsi vuvaja Λjudidíu quiuupaigadΛaiñdΛrΛ ΛSuusi ΛΛmadu ΛJacovo ΛΛmadu ΛVuaana oí Λgai ΛSimuñi dai ΛAandΛrΛsi quiidiamu. ³⁰ VaidΛ ΛSimuñi tuumudΛ alia coococatadai oiditai toiñdagai dai caatΛcatadai, mΛtai agidi ΛSuusi sai Λgai coococatadai. ³¹ TaidΛ ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva dai novi-aiñdΛrΛ bΛi dai vañigi. Mospodui Λgai tai dagito Λtoiñdagai, dai Λgai vaa ooqui Λgai dai bibi.

³² Dai aidΛsi catuca, mΛtai vuaapi ΛSuusi vΛΛsi ΛcoococoidadΛ dai ismaacΛΔ viaacatadai ΔDiaavora tΛtΛaañicarudΛ ΛpΛ. ³³ Dai vΛΛsi Λoodami gΛnΛmpagi ami quitaagiña. ³⁴ TaidΛ ΛSuusi duduaadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodamiaiñdΛrΛ mui Diaavora tΛtΛaañicarudΛ. ΔDiaavora tΛtΛaañicarudΛ gia maatΛcatadai ΛSuusi dΛmos Λgai maidadagitoiña isñioocada Λgai sai maimaasico vuajana Λoodami vuitapi sioorΛ Λgai.

³⁵ ASuusi siaalimodΛ vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai mΛca gamamada agai. ³⁶ TaidΛ ΛSimuñi Λmadu ΛaaduñdΛ gaagamu ΛSuusi. ³⁷ Dai aidasi tΛΛ agai potΛtdai:

—VΛasi oodamiava Λgaagai —astΛtdai.

³⁸ DΛmos ΛSuusi itΛtdai:

—TimΛda sibΛacoga dai ami gaaagida ΛpΛ Diuusi ñiooquidΛ. Gomaasi ivuaada iñagai aanΛ dai divia tami oidigi daama —astΛtdai ΛSuusi.

³⁹ Dai ii vΛasi Λjudidíu quiquiupaigadΛrΛ Galilea dΛvΛΛriΛrΛ dai ami gamamaatΛtuldimi Diuusi ñiooquidΛ dai vuvaidimi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ.

⁴⁰ TaidΛ ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva Λmo cΛli ismaacΛdΛ viaacatadai Λmo coocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga, dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiva daidΛ itΛtdai:

—PΛsipΛliadagi istutuidi aapi isgiñduaidagi —astΛtdai ΛcΛli coocodΛ ΛSuusi.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi soigΛldan tadatu dai taata gΛnovicΛdΛ daidΛ itΛtdai:

—IpΛlidiana isgΛduaidagi, duaadicami ivii —astΛtdai.

⁴² MospotΛi ΛSuusi tai maigo ii ΛcΛli coocodadΛ dai cacΛΛ duaadicami vii.

⁴³ TaidΛ ΛSuusi ootoi dai sΛlicΛdΛ daí isaagada Λgai gomaasi daidΛ itΛtdai:

⁴⁴ —Dañi, maitiaagiada tomali Λmaadutai pΛsducatai dueeyi mosai imi dai mΛΛ vuidΛrΛ cΛquiva Λpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sΛlicamigadΛ vai nΛidiña Λoodami pΛscadueeyi —astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁵ TaidΛ ΛcΛli mosii dai otoma aagidimi vΛascatai isducatai ΛpΛdui. CascadΛ ΛSuusi maitistutuiditadai isvaquiagi tomali ΛmapΛcΛrΛ vΛasi oida-cami vuitapi dai baiyoma mosugidiana aimΛraiña siaaco maitiipucataidai oidacami, vai vΛascΛrΛ muidutai aipadΛrΛ ajioopaiña siaaco ucami daaca Λgai.

2

¹ Dai bochiΛΛqui tasaicΛdΛ ΛSuusi Λpamu ii Capernauumamu; tai otoma maí Λoidacami isgΛquiiyΛrΛ daacatadai Λgai. ² Dai otoma sΛlicΛdΛ mui gΛnΛmpagi oodami tomali maiaΛcatadai siaa sΛli vaapaquiagi aa; vai Λgai gamaatΛtulditadai Diuusi ñiooquidΛ. ³ Amaasi aayi maacova cΛcΛli dai uusiarΛ bΛcaticatadai Λmo cΛli ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isoiñiagi. ⁴ DΛmos maitΛgaitadai Λgai isducatai aitudagi ΛcoocodΛ siaaco daacatadai ΛSuusi mosΛΛ muiducatai oodami, dai amaasi vaaqui daama tΛtΛsai dai siaaco daacatadai ΛSuusi sΛli daama cupioco dai amui sΛli tΛvañi ΛcoocodΛ uusiarΛ. ⁵ Dai aidΛsidΛ ΛSuusi tΛΛ siΛΛ cΛga vaavoitudaítadai Λgai, itΛtdai Λgai ΛcoocodΛ:

—Giñmara gΛsoimaascamiga caoigaldi —astΛtdai.

⁶ DΛmos ΛΛmoco mamaatΛtuldíadami sΛlicami ismaacΛdΛ ami daraa-jatadai ΛpΛnΛlidi: ⁷ “¿IstuisidΛ poduucai ñioocai gocΛli? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali Λmaadutai maitistutuidi isgΛoigΛliadagi gasoimaascamiga mosΛΛgi Diuusi”, asΛnΛlidi ΛmamaatΛtuldíadami sΛlicami. ⁸ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai istumaasi gΛntΛtΛgitoitadai Λgai daidΛ itΛtdai:

—¿Tuimasi poduucai gΛntΛtΛgitoi aapimΛ? ⁹ ¿Tumaasi siooma maisi-jaiga isaagidagi gococodΛ: “GΛsoimaascamiga caoigaldi”, siΛpΛ potΛΛdagi: “Vañigiñi dai bΛi gΛvaacosi dai imΛda”? ¹⁰ GΛntΛΛgidamu aanΛ iñsaanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami viaa guvucadagai ΛpΛ tami oidigi daama

isgaoig^Δldiada gasoimaascamiga —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi ^Δmamaat^Δtuldiadami s^{ΔΔ}alicami.

Dai amaasi it^ΔΔ^Δdai ^Δgai ^Δc^{ΔΔ}li coocoad^Δ:

¹¹ —Aapi ang^Δaagidi vañigiñi dai b^Δi g^Δvaacosi dai noragi g^Δquiiyamu —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi.

¹² Taid^Δ ^Δcoocoad^Δ otoma vañi; dai b^Δi g^Δvaacosi dai vuusai abiaad^Δ^Δ v^{ΔΔ}ascatai vuitapi. Tai v^{ΔΔ}ascatai camait^{ΔΔ} isducatai g^Δnt^ΔΔ^Δgitoagi t^{ΔΔ}gacai goomasi dai c^{ΔΔ}ga ñiooquimi Diuusi v^{ΔΔ}atar^Δ daid^Δ icaiti:

—Tomali ^Δmo imidagai main^Δidiña aat^Δ^Δ gomaasi —ascaitimi ^Δoodami.

¹³ Dai gooqui^Δ^Δ ii ^ΔSuusi ^Δpamu ^Δg^{ΔΔ} suudagi ugidiana; dai aid^Δsi v^{ΔΔ}si ^Δoodami miaad^Δ^Δ guuquiva siaaco daacatadai ^ΔSuusi tai ^Δgai mamaat^Δtuli Diuusi ñiooquid^Δ. ¹⁴ Dai aid^Δsi daivusquimi ^ΔSuusi ^Δmap^Δc^Δ^Δ t^{ΔΔ} ^Δmo c^{ΔΔ}li Leví t^{ΔΔ}giducami Alfeo marad^Δ vai daacatadai ami siaaco gavuudana ^Δgai tumiñsi. ^Δgai ^Δrtumiñsi vuudamicatadai, taid^Δ ^ΔSuusi it^ΔΔ^Δdai:

—Giñoidáni —ast^ΔΔ^Δdai.

Taid^Δ ^ΔLeví otoma c^Δquiva dai oí.

¹⁵ Dai aid^Δsid^Δ gacuaadatadai ^ΔSuusi Leví quidi^Δ^Δ ^{ΔΔ}madu muidutai tumiñsi vuudami ^{ΔΔ}madu aa soimaasi ivuaadami. V^{ΔΔ}ascatai mesa vuid^Δ^Δ daraajatadai ^{ΔΔ}madu ^ΔSuusi dai v^{ΔΔ}si ^ΔSuusi mamaat^Δrdamigad^Δ ^Δp^Δ. Ali^Δ muiducatadai ismaac^Δ^Δ oidatucuiña. ¹⁶ D^Δmos ^Δmamaat^Δtuldiadami s^{ΔΔ}alicami ^{ΔΔ}madu ^Δfariseo t^{ΔΔ}gacai is^ΔSuusi v^{ΔΔ}ascatai ^{ΔΔ}madu gacuaadatadai it^ΔΔ^Δdai ^Δgai ^Δmamaat^Δrdamigad^Δ:

—¿Tuisid^Δ g^Δnmamaat^Δtuldiadamiga ^{ΔΔ}madu gacueeyi daid^Δ y^{ΔΔ}yi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ^{ΔΔ}madu? —ast^ΔΔ^Δdai.

¹⁷ D^Δmos aid^Δsi ca^Δ ^ΔSuusi imaasi it^ΔΔ^Δdai:

—Ismaac^Δ^Δ maicoococoñi mait^Δgito duduaaidiadami mos^Δcaasi ismaac^Δ^Δ coococoñi. Dai poduucai aan^Δ maisiu c^{ΔΔ}ga ivuaadami v^{ΔΔ}atar^Δ divia. Aan^Δ divia dai c^{ΔΔ}gac^Δ^Δ vuvaida iñgai soimaasi ivuaadami —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi.

¹⁸ ^Δmo imidagai gayunanducai ^ΔVuaana mamaat^Δrdamigad^Δ ^{ΔΔ}madu ^Δfariseo mamaat^Δrdamigad^Δ, tai dada ^{ΔΔ}moco oodami siaaco daacatadai ^ΔSuusi dai t^Δcacai daid^Δ it^ΔΔ^Δdai:

—¿Tuisid^Δ gayunandui ^ΔVuaana mamaat^Δrdamigad^Δ ^{ΔΔ}madu ^Δfariseo mamaat^Δrdamigad^Δ, vai aapi g^Δmamaat^Δrdamiga v^{ΔΔ}sc^Δ^Δ gacuadana? —ast^ΔΔ^Δdai ^Δgai ^ΔSuusi.

¹⁹ Taid^Δ ^ΔSuusi aa noragi daid^Δ it^ΔΔ^Δdai:

—¿Istutuidisi isgayunanduagi ^Δvapaidarsic^Δ^Δ ^Δmo cunataragi^Δ^Δ si^{ΔΔ}scad^Δ quiaa daraajagi ^Δcucuntadami? Si^{ΔΔ}scad^Δ quiaa daraajagi ^Δcucuntadami mait^Δaagai isgayunandudagi ^Δvapaidarsic^Δ^Δ. ²⁰ D^Δmos istodian duucai g^Δmuaatudagi ^Δc^{ΔΔ}li aid^Δ gia gayunanduan tada ^Δvapaidarsic^Δ^Δ —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma aagidi daid^Δ it^ΔΔ^Δdai:

—Tomali ^Δmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaat^Δtuldi aan^Δ dai apiavaavoitudadagi g^Δvaavoitudaraga —ast^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi.

²³ ^Δmo imidagai ib^Δstaragai tas^Δ^Δ taligi ^Δsicami saagida im^Δitadai ^ΔSuusi; vaid^Δ ^Δmamaat^Δrdamigad^Δ vaiñcumaimi taligi muurad^Δ saagida iim^Δitai.

²⁴ Vaid^Δ ^Δfariseo it^ΔΔ^Δdai ^ΔSuusi:

—Dañi ¿tuisida ivueeyi gɔmamaatɔrdamiga aa duiñdagai ismaacɔda Moseesacaru sɔɔlicamigada aagai sai maitiipu oigaragai isivuaadagi ibɔstaragai tasɔra? —astɔtɔdai ɔfariseo.

²⁵ Dɔmos ɔSuusi itɔtɔdai:

—¿Tomali ɔmo imidagai mɔsmaiquiaa nɔidi aapima ɔoojai siaaco aagai istumaasi idui ɔDavi ɔɔmadu ɔaaduñda ɔmo imidagai alia oidacai biu-ugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa ɔDavi quiuupiɔra aidɔsidɔ ɔAbiaataɔra ɔbaitɔcɔaacamigadɔcatadai papaali, dai bɔi ɔgai ɔcuaadagai Diuusi dasdaradɔ ismaacɔda ɔɔgi papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai ɔgai uu dai aa oí gɔaaduñi —astɔtɔdai ɔSuusi.

²⁷ Daidɔ itɔtɔdai ɔpɔ ɔSuusi ɔfariseo:

—Ibɔstaragai tasai ɔrsiaa duutudaragai Diuusi vɔɔtarɔ. Vaamioma namɔga oodami siɔibɔstaragai tasai. ²⁸ Cascɔda aanɔ iñsmaacɔda viaa ɔmo sɔɔlicami ɔpɔ viaa guvucadagai isgaaagiadagi istumaasi gɔaagai isivuaadagi ibɔstaragai tasɔra —astɔtɔdai ɔSuusi.

3

¹ Taidɔ ɔSuusi vaa ɔpamu ɔmo quiuupaigadɔra ɔjudidíu vai ami daacatadai ɔmo cɔɔli ismaacɔda gaquisapi ɔmo novida. ² Vai aa soobidacatadai ɔSuusi dai nɔida agai sabai duaaidana ɔgai ɔcɔɔli ibɔstaragai tasɔra vai poduucai viaaca ɔgai istucɔda gɔɔpi ɔrvuaajagi. ³ Amaasi ɔSuusi itɔtɔdai ɔcɔɔli ismaacɔda gaquisapi ɔcadɔ:

—Vañigiñi dai ɔran ɔasi cɔquiva —astɔtɔdai.

⁴ Dai amaasi itɔtɔdai ɔSuusi ɔoodami ismaacɔda ami daraajatadai:

—¿Tumaa aagai Moseesacaru sɔɔlicamigadɔra? ¿Isoidaga oigaragai isivuaadagi ibɔstaragai tasɔra ɔmo istumaasi cɔɔgaducami maicɔgaducami sio? ¿Cɔɔgacɔra vuusaidagi ɔmo oodami muaagi sio? —astɔtɔdai ɔSuusi.

Dɔmos ɔgaa maiñiooca vii. ⁵ Vaidɔ ɔSuusi baamudacɔda nɔnɔidi dai soɔliaragaicɔda maimaata cɔcɔtai ɔgai istumaasi agidi ɔSuusi. Amaasi ɔSuusi itɔtɔdai ɔcɔɔli ismaacɔda gaquisapicatadai novida:

—Sɔɔliñañi gɔnovi —astɔtɔdai.

Tai ɔgai sɔɔli dai cacɔga duaadicami vii. ⁶ Tai amaasi otoma vuvaja ɔfariseo abiaadɔra dai avɔnaquida agai ɔEroodɔsi aaduñda dai muaa agai ɔSuusi.

⁷ Dɔmos ii ɔSuusi ɔɔmadu ɔmamaatɔrdamigada ɔgɔɔ suudagi ugidiamu, tai mui oodami Galileɔra oidacami oí. ⁸ Dai aidɔsi aa oodami maí ɔpɔ isivuaadadadai ɔSuusi istumaasi gɔgɔrducami muidutai dada siaaco daacatadai ɔgai dai nɔida agai Judeeaiñdɔra, dai Jerusaleenaiñdɔra, dai Idumeaiñdɔra dai vasmocoradɔra ɔgɔɔ aqui Jordán dai Tiio dɔvɔriaiñdɔra dai Sidoonaiñdɔra. ⁹ Vaidɔ ɔSuusi cɔɔquiasdɔra abiaadɔra agidi gɔmamaatɔrdamiga sai baiduiñdacana ɔmo vaarcu, vai ami daaca agai ɔgai sai mainuituscɔiña mosɔɔqui oodami. ¹⁰ ɔSuusi casɔɔlicadɔ mui duduaadi oodami gɔgɔvucadacɔda vai cascɔda aa cococoidadɔ aipaco nuituscɔiña ɔSuusi vɔɔscatai taata ɔliditai. ¹¹ Vaidɔ ɔoodami ismaacɔda viaacatadai Diaavora tɔtɔaañicarudɔ mostɔtɔgɔiña ɔSuusi dai vuidɔra gɔtootonacɔda guguucaña vaidɔ ɔDiaavora tɔtɔaañicarudɔ iññaquitudaiña vai ɔgai itɔtɔdaiña:

—Aapiapɔ ɔrDiuusi maradɔ —astɔtɔdaiña.

¹² Dɔmos ɔSuusi sɔɔlicadɔ daí ɔDiaavora tɔtɔaañicarudɔ ismaasiuldagi sioorɔ ɔgai.

¹³ Dai gooquiara tasi Asuusi amo giidiamu, dai vaidacai ismaacada agai ipali tai agai oi. ¹⁴ Dai amaasi covai vuvaitu baivustaama dan gooca oodami saagidaindara sai amadu ajiopaiña, dai sai gooquiara gaaagidiña agai Diuusi ñiooquida. ¹⁵ Dai maa guvucadagai sai duduaaidiña coococidadada dai sai vuvaidiña Diaavora talaañicarudada oodamiaiñdara. ¹⁶ Covai vusaitu Asuusi, Simuñi Piiduru, dai ¹⁷ Jacovo dai silagida ismaacada Vuaana tagidu agai rSevedeo maamarada, dai Suusi Boanerges aagai agai ismaacada tiya alidi calali ismaacada cavami ñioocai anpan duucai covondami. ¹⁸ Dai Aandarasai, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo marada dai Tadeo, dai Simuñi ismaacada aramoco ismaacada vuvaida aliditai aromamano. ¹⁹ Dai Uudasi Iscaliote ismaacada gooquiara gatlagi Asuusi masai muaana.

Dai gooquiara vaa Asuusi amo quiyara amadu ismaacada covai vuvaitu agai. ²⁰ Tai pamu sallicada mui ganampagi oodami ami quiyara vai agai tomali maitistutuiditadai isgaugiagi. ²¹ Dai aidasi mai Asuusi aaduñda go-maasi dada dai vaidaquia agai pocaititai sai vuirutu agai.

²² Vaidada amamaatatuldiadami sallicami ismaacada Jerusaleenaindara dada icaiti:

—Idi cali viaa Beelsevú ismaacada rDiaavora vai agai guvucadadacada vuvaidi goovai Diaavora talaañicarudada —ascaiti amamaatatuldiadami sallicami.

²³ Tai amaasi Asuusi vai oodami dai aagidi amo ñiooqui cuentocada daida itadai:

—¿Siaadara istuidana rDiaavora islagi gavusaidagi oodamiaiñdara? ²⁴ Ismapacara oidacami lagi gancocodagi otoma aipacoga gancoodian tada agai. ²⁵ Isamo quiyara oidacami lagi gancocodagi otoma aipaco gancoodian tada agai. ²⁶ Dai silDiaavora lagi gavui gasiaa aliada siaadara istuidana agai, baiyoma mosugitian tada agai.

²⁷ Tomali amaadutai maivaquian tada amo cali omaligami quidara dai asidagi, ismaivuliagi arpara; avanacai isvulia gia gadagituan tada agai masasdagai.

²⁸ Sallicada aan ganaagidi sai baiga isoigaldagi oodami vasi soimaascami-gada dai issoimaasi ñiooqui ñioocada agai arpa; ²⁹ Damos siora vui ñioocadagi Diuusi Ibadada agai gia maiviaa oigldaragai tomali amo imidagai poduucai agai arduñda tomastuigaco —astadai Asuusi.

³⁰ Asuusi poduucai aagidi oodami pocaititai agai saida Asuusi viaa amo Diaavora talaañicarudada.

³¹ Tai gooquiara ami dada Asuusi susuculida amadu adada, damos quidigaindara vii agai dai abiaadara ootosi ñiooqui Asuusi sai diviana. ³² Vai agai ismaacada sonuana daraajatadai Asuusi itadai:

—Quidigaindara daraaja gadaada amadu gasusuculi daida gagaagai —astadai.

³³ Damos Asuusi itadai:

—¿Vora ipalidi aapima isargiñdaada daida giñsusuculi? —astadai.

³⁴ Dai amaasi nanlidi vascatai ismaacada ami sicoli daraajatadai siaaco daacatadai agai daidi tai:

—Idi arpa arpan ducami giñdaada dai giñsusuculi. ³⁵ Tomasiora siora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi agai arpa arpan ducami giñdaada amadu giñsusuculi —ascaiti Asuusi.

4

¹ Λαρλ αμο imidagai gamamaatλtulditadai λSuusi αγλλ suudagi ugidiana, tai sλλlicλδλ mui γλνλmpagi oodami ami siaaco daacatadai λgai. Dai sλλlicλδλ muiducatadai λgai tai cascλδλ λSuusi αμο vaarcu λraana daiva γλλ suudagi daama. Tai vλλσι λoodami ooratana vii. ² Taidλ λSuusi aagidi mui naana maasi cuentocλδλ dai aidλsi mamaatλtuldi λgai itλδλdai:

³ —Caλcavurai aapimλ imaasi: Αμο imidagai αμο oodami γαλ, ⁴ tai chilλqui λstucal voiγλrλ suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai aa λstucal ojoodai saagida suuli, siaaco maisi tiipu δλvλλrλ; dai otoma vuvaja maisi tuucavi suuli λgai cascλδλ. ⁶ Dai mosvuusai tasai tai vuaama dai maisi tataaca λgai cascλδλ mosgaquisa. ⁷ Dai aa λstucal uuparai saagida suuli taidλ λuuparai γλλ dai mosvuaamatu, tai poduucal λtligi maiiibaji. ⁸ Tai aa λstucal cλλgaducami δλvλλrλrλ suuli dai vuvaja dai cλλga γλλ, dai cλλga iibaji. Αμο caidλaiñδrλ αμο coobai dan baivustaama vuvaja, dai λmiaiñδrλ vaicoobai, dai λmiaiñδrλ αμο sientu. ⁹ Cλλgavλr γλntλgito caλca aapimλ istumaasi γλnaagidi aanλ —astλδλdai λSuusi λoodami.

¹⁰ Amaasi caiimλcai λoodami tai λagi vii λSuusi λbaivustaama dan gooca γλmamaatλrdamiga λλmadu. Dai λgai ismaacλδλ sonuana daraajatadai λSuusi tλcacai astλiya λlidi λgai λcuentocλδλ. ¹¹ Taidλ λSuusi itλδλdai:

—Diuusi γλnmaatλtuldamu aapimλ mastumaasi maimaataλ isducatai ipλlidi Diuusi issoicλdagi oodami sai cλλgacλrλ oidacana δλmos gogaa mamaatλtuldi aanλ cuentocλδλ. ¹² λgai canλidiña istumaasi ivuaadana aanλ dai maitipλlidi isgiñvaavoitudagi dai caλcana istumaasi gamamaatλtuldi aanλ dai maitipλlidi ismaatλ caλcagi, cascλδλ Diuusi maioigλldi soimaascamigadλ dai maicλλgacλrλ vuvaidamu λgai —astλδλdai λSuusi.

¹³ Daidλ itλδλdai λgai λαρλ:

—¿Maitamasmaataλ caλ aapimλ idi cuento? ¿Ducatai maatλ caλca agaidλ aapimλ λгаа cuento? ¹⁴ λcλλli λsadamλ λrλpan ducami λmoco ismaacλδλ aagidiña oodami Diuusi ñiooquidλ. ¹⁵ Αλmoco oodami λpan ducami λstucal ismaacλδλ voiγλrλ suuli ismaacλδλ caλcana Diuusi ñiooquidλ vai didivai λDiaavora dai maigovai dadasai λñiooqui ibλadλaiñδrλ sai maivaavoitudana. ¹⁶ Dai aa oodami λpan ducami λstucal ismaacλδλ ojoodai saagida suuli ismaacλδλ baigλnλliaracλδλ caλcana Diuusi ñiooquidλ dai vaavoitudaiña, ¹⁷ δλmos maiquiaa sigupucatarλdan vuaadana λgai vaavoidaragadλ cascλδλ mosparunaiña aa λñiooquicλδλ dai soimaa taatamituldiña vai λgai caugiatλi vaavoidaragadλ. ¹⁸ Dai aa oodami λpan duucami λstucal ismaacλδλ uuparai saagida suuli caλcana λgai Diuusi ñiooquidλ, ¹⁹ δλmos aliλ tλtλgitoiña λgai istumaasiλrλ ismaacλδλ oidaga tami oidigi daama, tumiñsiλrλ dai vλλsiaλcatai viaaca λlidiña λgai dai mosgomaasiλrλ tλtλgitoiña dai camaitλtλgitoiña Diuusi ñiooquidλ cascλδλ maitivueeyi istumaasi Diuusi ipλlidi dai maicλλgacλrλ vuvacλi. ²⁰ Daidλ λstucal ismaacλδλ cλλgaducami δλvλλrλrλ suuli λpan ducami λoodami ismaacλδλ baigλnλliaracλδλ caλcana Diuusi ñiooquidλ dai vaavoitudaiña daidλ ivuaadana istumaasi Diuusi ipλlidi. Αλmoco λrλpan ducami λstucal ismaacλδλ αμο coobai dan baivustaama vuvaja αμο caidλaiñδrλ dai λmiaiñδrλ vaicoobai dai λmiaiñδrλ αμο sientu —astλδλdai λSuusi.

²¹ Dai gooquiλrλ itλδλdai λαρλ:

—Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooquiara iinapai tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma taci gadasai vai caga maasicagi. ²² Poduucai istumaasi aan gamamaatutuldi vasi gamaasiuldi, sivi maiquiaa caga maata caa oodami damos gooquiarioma gia vasi maata caacamu agai. ²³ Cagavar gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aan —astadai Susi.

²⁴ Daid itadai ara:

—Agiditai avar caaca aapima vasi mastuma caa. Isaga agiditai caaca aapima ginmamaatutuldaraga vaamioma caga maata caacamu vasi istumaasi ganaagidi aan. ²⁵ Siora bajai ginioqui dai ginagidi agai vaamioma maatatuldamu aan, dai siora maibajai ginioqui dai maitinagidi voopoidamu aan istumaasi maata galidi agai —astadai Susi.

²⁶ Daid Susi itadai ara oodami:

—Diuusi soicai oodami sai caga gantagitona. Gomaasi arapan ducami aidasi amo oodami ai tligi. ²⁷ Dai gooquiara nonoragai dai cocosai, vaid chiqui tasaicada vuvacai atligi dai garai, vaid cali maimaatcana isducatai. ²⁸ Advairagi baivueeyi cuadagai cali moscaasi nuucada asicami. Araga vuvacai aagada dai gooquiara murada, dai gooquiara ibiada. ²⁹ Dai silscada cacaibia agai vai aiyagi yovaragai otoma gyovvai —astadai Susi.

³⁰ Daid itadai ara Susi oodami:

—Diuusi soicai oodami sai caga gantagitocana. Dai aan cuentocada gamamaatutuldi isducatai ivueeyi gomaasi. ³¹ Gomaasi arapan ducami istumaasi arvueeyi caida amo uusi ismaacada ara maasi coravi caida. Goovai araliducadioma uusi caida oidigi daama ³² ismaacada gasai vai gagara dai gagara mamartai vaid aujuurugi acagidara gniibastaina —astadai Susi oodami.

³³ Poduucai mamaatutuldi Susi Diuusi nioquida oodami gaa cuentocada tomasi maimaata caacana agai. ³⁴ Maitipucana amo imidagai ismaiaagiada Susi amo istumaasi cuentocada damos gooquiara vasi aagidiña agai gamamaatardamiga istaiya alidi cuento.

³⁵ Dai agai vaa tarai aidasi catucaimi Susi itadai gamamaatardamiga: —Tiimada vaasadara goga suudagi —astadai.

³⁶ Taid amamaatardamigada anaasi viaa oodami dai vaidacai Susi avarcuara ismaacadara daacatadai agai, tai aa oodami oi ara aa varcuara. ³⁷ Tai caavami va daida vali nuituscai suudagi vai varcu araana vacai dai cayoga suuda varcu suudagicada. ³⁸ Vaid Susi varcu goquiamadara coosocatadai. Taid amamaatardamigada naitu agai daid itadai:

—Mamaatutuldiadami, imitapas vaaam alidi tsbaicoagi? —astadai.

³⁹ Tai vani Susi dai dodoligitu avalli amadu gaa suudagi daid itadai: —Gallpidañi —astadai.

Taid avalli gapitu tai vasi dodoli vii ⁴⁰ amaasi Susi itadai gamamaatardamiga:

—Imitasi duduaadimuca dai maivaavoitudai insaan istutuidi isganuucadajagi? —astadai Susi.

⁴¹ Vai agai ali duduaadimuca dai aipaco ganaagidi daid icaiti:

—Imiora idi cali vai asta vali dai goga suudagi agidi? —ascaiti.

5

¹ Dai amaasi vaasadara dagavusai agai agaa suudagi dai aayi Gadara davarriara. ² Dai aidasi tavai asuusi vaarcuaiñdara tai otoma ami divia amo cali caposantuaiñdara. Acalli viaacatadai amo Diaavora taañicaruda. ³ Acalli moscaposantuana oidacana vai tomali amaadutai maitistutuidiña isvuracagi tomali cadeenacada. ⁴ Muiyoco imidagai vupuraiña aa oodami cadeenacada noonovida dai acasoda damos agai otoma aquitudaiña vai tomali amaadutai maitistutuidiña isdodoli daasacagi. ⁵ Dai tasara dai tucara oidigana dai caposantuana aimaraitai iñacaiña agai dai saasaiña gatuucuga ooodaicada. ⁶ Damos aidasi tallagai asuusi macasara vuidara maa dai vuidara gatoonacada caquiva. ⁷ Dai iñaquidatani itadai:

—¿Tuipasi divia aapi suusi tami siaaco aimari aan? Aapi ardiuusi baitacaacami marada. Gadaanai aan diuusi guvucadadacada pai maitiñoiñiada —astadai acalli.

⁸ Pocaiti agai itadaitani asuusi:

—Aapi diaavora taañicaruda dagitoñi idi cali —astadai asuusi adiaavora taañicaruda.

⁹ Daidani asuusi cacai adiaavora taañicaruda daidani itadai:

—¿Tallagidu aapi? —astadai.

Tai agai aa noragi daidani itadai:

—Legión antallagidu aan. Muidu aatama cascada —astadai.

¹⁰ Daidani adiaavora taañicaruda daañimi asuusi sai agai maiotosana ami davarriaiñdara. ¹¹ Vai muiducatadani tataisoli ami giidara daida cuaayitadai.

¹² Taidani adiaavora taañicaruda itadani asuusi:

—Gardagitoñi tani vaapaquia aatama gotataisoliara —astadani adiaavora taañicaruda.

¹³ Taidani asuusi maa oigaragai isvaapaquia agai tataisoliara, taidani adiaavora taañicaruda vuvuaaja acalliiañdara dai tataisoliara vaapa. Atataisoli argoo milcatadani dai coidam voopoi dai gaa suudara suuli dai baicoi.

¹⁴ Taidani anuucadacami atataisoli alia dudaadimu dai voopoi dai maa gaaagidi quiiquiana dai djiana. Tai dada oodami dai naida agai astumaasi apaduitadai. ¹⁵ Dai aidasi aayi agai ami siaaco daacatadani asuusi, tall acalli ismaacada viaacatadani adiaavora taañicaruda vai cacalla ga dodoli daacatadani dai cacalla ga yuucusu taidani oodami alia duduaadamu. ¹⁶ Dai agai ismaacada niditadani isducatai apadui acallicada ismaacada viaacatadani adiaavora taañicaruda daidani atataisolicada aagidi oodami gomaasi. ¹⁷ Taidani oodami goguama oi asuusi sai imana abiaadara.

¹⁸ Dai aidasi tsai asuusi apamu vaarcuara vaidani acalli ismaacada viaacatadani adiaavora taañicaruda daañimi asuusi sai dagitona isodagi.

¹⁹ Damos asuusi maimaa oigaragai, baiyoma itadai:

—Imañi gquiiyamu siaacoga daraaja gaaduñi dai aagida vansi istuma idui aan aapicada dai isducatai soigiñalli aan aapicada —astadani asuusi.

²⁰ Taidani acalli ii dai maa gaaagidi Decápolisi davarriara vansi istumaasi idui asuusi gaicada vai vascatai maitatagaitadani isducatai gantatagitoagi caacatai istumaasi aagidi agai.

²¹ Dai aidasi vaasadara agaa suudagi divia asuusi apamu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadani agai. Taidani asuusi anaasi vii agaa suudagi ugidiana. ²² Tai amaasi ami divia amo baitacaacami ajudidíu quiuupaigadara

Jairo tΛagiducami; dai aidΛsi mostΛΛ agai ΛSuusi gΛtootonacΛdΛ cΛquiva ΛSuusi ΛΛcasodΛ abaana. ²³ Dai sΛΛlicΛdΛ daañimi daidΛ itΛtdai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa gΛnoonovi vai duaadΛna agai dai oidacana —astΛtdai ΛJairo.

²⁴ TaidΛ ΛSuusi oi ΛJairo; vai mui oodami oidatucuitadai ΛSuusi, dai asta nuitusquimi agai ΛSuusi. ²⁵ DaidΛ Λoodami saagida imΛitadai Λmo ooqui ismaacΛdΛ cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai gΛΛΛracΛdΛ. ²⁶ Dai sΛΛlicΛdΛ soimaa taatacatadai agai mosΛΛ mui duduaaidiadam ΛΛmadu aimΛraitai dai casiaa dodai vΛΛsi istuma viaacatadai. Dai vΛΛscΛrΛ maidueeyi, baiyoma vaamuimi agai. ²⁷ AidΛsi cajioma Λooqui siΛSuusi gadudu-aaidiña, miaadΛrΛ cΛquiva Λoodami saagida dai gooquiamadΛrΛ taata agai ΛSuusi yuucusidΛ.

²⁸ Dai poΛlidi Λooqui: “Tomasi mosΛca yuucusidΛ taata aanΛ cascΛdΛ caduaadian tada aanΛ”, asΛlidadai Λooqui. ²⁹ Dai aidΛsi mostaata agai otoma uu ΛΛradΛ dai otoma maata taata agai gΛtuucugΛrΛ iscamaigo ii coocodadΛ.

³⁰ TaidΛ ΛSuusi maí isduaadi agai Λmaadutai gΛgυvucadacΛdΛ dai amaasi gooquiamaco nΛnΛaava agai daidΛ icaiti:

—¿ToorΛ taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—CanΛidi aapi isaipadΛrΛ gΛnuituscΛi goodami pai vΛΛscΛrΛ gatΛcacai soorΛ gΛtaata —astΛtdai.

³² DΛmos ΛSuusi aipaaco nΛΛjimi dai nΛida agai soorΛ taata. ³³ VaidΛ Λooqui gigivuquimi duaadimucai dai maatacatadai agai isducatai ΛpΛduitadai ΛgaicΛdΛ, ii dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ, dai aagidi vΛΛsi isducatai ΛpΛduitadai. ³⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai Λooqui:

—Giñvaavoitu aapi cascΛdΛ dueeyi. ImΛdañi dai maivuaamΛ Λliatugada dai caduaadicami vii —astΛtdai ΛSuusi Λooqui.

³⁵ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai dada ojootosicami Jairo quiidiaiñdΛrΛ daidΛ itΛtdai Λali ooqui oogadΛ:

—Casi atmuu gΛmara. Casi maivaidacai gomamaatΛtuldiadam —astΛtdai Λojootosicami.

³⁶ DΛmos ΛSuusi moscaΛ istumaasi aagaitadai agai daidΛ itΛtdai agai ΛbaitΛcΛaacami Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ:

—Maitiduaadicuda; mosai giñvaavoituda —astΛtdai.

³⁷ DaidΛ ΛSuusi maidagito Λoodami isoidagi mosΛcaasi ΛPiiduru dai Jacovo daidΛ ΛVuaana Jacovo suculidΛ. ³⁸ Dai aidΛsi aayi agai ΛbaitΛcΛaacami quiidiΛrΛ, caí agai Λoodami vai siaa caiti gΛgΛrΛ suaanΛi dai iññacai. ³⁹ TaidΛ ΛSuusi vaa daidΛ itΛtdai Λoodami:

—¿TuimΛsi mosΛΛ sisiocai dai tuimΛsi mosΛΛ gΛgΛrΛ suaanΛi? Goali ooqui maitΛrmuuquiadΛ mosacooso —astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁰ VaidΛ Λoodami parunai pocaititai ΛSuusi. TaidΛ ΛSuusi vuvaitu vΛΛsi Λoodami abiaadΛrΛ, dai mosΛca Λali ooqui dΛΛdΛdΛ dagito isvaapaquiagi ΛΛmadu ΛcΛcΛΛli ismaacΛdΛ vaidaticatadai agai. Dai vaapa siaaco caatacatadai Λali ooqui. ⁴¹ TaidΛ ΛSuusi noviaañdΛrΛ bΛi Λali ooqui daidΛ itΛtdai:

—Talita cumi —astΛtdai. Gomaasi itΛiya Λlidi: Ali ooqui, aapi angΛagidi vañigiñi.

⁴² Tai otoma vañi Λali ooqui dai gΛaagacai aimΛrai. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai agai. TaidΛ Λoodami maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgitoagi.

⁴³ TaidΛ ΛSuusi sΛΛlicΛdΛ daí Λoodami sai maiaagidiña tomali Λmaadutai gomaasi. Dai gatΛjai biidaragai Λali ooqui.

6

¹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii abiaad^Λ ^Λg^Λ ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λragamu, ^ΛΛ^Λmadu ^Λg^Λ ^Λmamaat^Λ ^Λrdamiga. ² Dai aid^Λ ^Λsi aayi ib^Λ ^Λstaragai ^Λtas^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λagaca ^Λgamamaat^Λ ^Λtuldimi Diuusi ñiooquid^Λ ^Λjudidíu quiuupaigad^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ. Dai muidutai ismaac^Λ ^Λca^Λ ^Λcatadai camait^Λ ^Λistumaasi ^Λg^Λ ^Λnt^Λ ^Λgitoagi daid^Λ icaiti:

—¿Siaaco maí goovai ^Λv^Λ ^Λsi imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismos^Λ ^Λc^Λ ^Λg^Λ ^Λt^Λ ^Λgitodagi daid^Λ ivueeyi goovai istumaasi ^Λg^Λ ^Λg^Λ ^Λrducami? ³ Dai idiava ^Λg^Λ ^Λuusi ivisumadami, María marad^Λ daid^Λ ^Λrsi^Λ ^Λg^Λ ^Λid^Λ ^ΛJacovo daid^Λ ^ΛOsee daid^Λ ^ΛUudasi ^ΛΛ^Λmadu ^ΛSimuñi, daid^Λ ^Λsusuculid^Λ ooqui ^ΛΛ^Λ ^Λtami ^Λg^Λ ^Λrsaagida oidaga —ascaiti ^Λoodami.

Ali^Λ mui naana maasi maat^Λ ^Λcatadai ^ΛSuusi casc^Λ ^Λbaacoican tada ^Λoodami ^Λgai vui. ⁴ D^Λ ^Λmos ^ΛSuusi it^Λ ^Λtdai:

—^Λv^Λ ^Λsi oodami ^Λc^Λ ^Λg^Λ ^Λca^Λ ^Λra ^Λn^Λ ^Λidiña ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ ^Λmos^Λ ^Λca ^ΛΛ^Λ ^Λgi ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λragad^Λ ^Λana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñid^Λ —ast^Λ ^Λtdai ^ΛSuusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi ^Λg^Λ ^Λg^Λ ^Λrducami ami mosdaama daarai ^Λg^Λ ^Λnoonovi ^Λchi^Λ ^Λqui ^Λcoococoidad^Λ dai duduaadi. ⁶ Daid^Λ ^ΛSuusi mait^Λ ^Λgaitadai istumaasi ^Λg^Λ ^Λnt^Λ ^Λgitoagi ^Λn^Λ ^Λiditai is^Λ ^Λoodami maivaavoitudai. Dai gooqui^Λ ^Λg^Λ ^Λii ^ΛSuusi ^Λv^Λ ^Λsi ami ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λri^Λ ^Λg^Λ ^Λaipaco uugidiana dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid^Λ.

⁷ Dai amaasi vai ^Λbaivustaama dan gooca ^Λg^Λ ^Λmamaat^Λ ^Λrdamiga, dai aipaco ootoi mosgoogocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaavora ^Λt^Λ ^Λaañicarud^Λ ^Λoodamiaiñid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ. ⁸ Dai aagidi sai maivuucaiña tomali istumaasi ^Λvoi^Λ ^Λg^Λ ^Λv^Λ ^Λtar^Λ, ^Λmos^Λ ^Λca ^Λg^Λ ^Λngigiica sai maivuucaiña tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai ^Λg^Λ ^Λnadacaiña sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucaiña aa yuucusi. ¹⁰ Daid^Λ it^Λ ^Λtdai:

—^Λmsi^Λ ^Λascad^Λ ajiagi ^Λmo quiiy^Λ ^Λg^Λ ^Λvarai anaasi ^Λg^Λ ^Λnuuliñaca asta ^Λmsi^Λ ^Λascad^Λ iimiagi ^Λgai ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λriañid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ. ¹¹ Dai ^Λmsajiagi ^Λmap^Λ ^Λca^Λ ^Λra ^Λmsiaaco mait^Λ ^Λn^Λ ^Λmiaad^Λ ^Λgidagi dai tomali mait^Λ ^Λnc^Λ ^Λca ^Λagadagi, ^Λvarai vuv^Λ ^Λqui abiaad^Λ ^Λg^Λ ^Λg^Λ ^Λid^Λ ^Λd^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λrai ^Λg^Λ ^Λnc^Λ ^Λasuaiñid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ vai poduucai ^Λn^Λ ^Λjada ^Λgai ismaic^Λ ^Λg^Λ ^Λidui. ^Λs^Λ ^Λlicad^Λ ^Λng^Λ ^Λnaagidi sai ^Λsi^Λ ^Λscad^Λ ^ΛDiuusi ^Λn^Λ ^Λida ^Λagadagi ismaac^Λ ^Λd^Λ ^Λrc^Λ ^Λg^Λ ^Λivuaadami dai ismaac^Λ ^Λd^Λ ^Λmait^Λ ^ΛΛ^Λ ^Λrc^Λ ^Λg^Λ ^Λivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu ^Λgai ^Λoodami ismaac^Λ ^Λd^Λ ^Λmait^Λ ^Λn^Λ ^Λmiaad^Λ ^Λgidagi ^Λsi^Λ ^ΛSodoom^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λmadu Gomoor^Λ ^Λg^Λ ^Λoidacami —ast^Λ ^Λtdai ^ΛSuusi.

¹² Taid^Λ ^Λmamaat^Λ ^Λrdamigad^Λ iji dai aagidimi ^Λoodami sai ^Λg^Λ ^Λagagai is^Λ ^Λma duucai ^Λg^Λ ^Λnt^Λ ^Λgitoagi vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuvaitu ^ΛΛ^Λ ^Λmui Diaavora ^Λt^Λ ^Λaañicarud^Λ ^Λoodamiaiñid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ, dai mui duduaadi coococoidad^Λ most^Λ ^Λiditai asaiti.

¹⁴ Taid^Λ ^Λg^Λ ^ΛΛ^Λ bait^Λ ^Λca^Λ ^Λacami Erood^Λ ^Λsi maí gomaasi aid^Λ ^Λsi ^Λc^Λ ^Λv^Λ ^ΛΛ^Λ ^Λaipaco ^Λg^Λ ^Λagaitadai ^ΛSuusi. Vaid^Λ ^ΛErood^Λ ^Λsi icaiti:

—Duaacatiqui ^ΛVuaana ismaac^Λ ^Λd^Λ ^Λvapaconaitadai oodami casc^Λ ^Λviaa ^Λgai guvucadagai —ascaiti ^ΛErood^Λ ^Λsi.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lien^Λ ^Λgai ^ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ ^Λava ^Λpan duucai ^ΛΛ^Λ ^Λquid^Λ ^ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ —ascaiti.

¹⁶ Dai aid^Λ ^Λsid^Λ ^ΛErood^Λ ^Λsi ^Λca^Λ ^Λimaasi icaiti:

—Gooviava arVuaana di, agai ismaacada gatajai aan cuicutaragai mood, dai sivi duaaca agai coidada saagidaindar —ascaiti Eroodasi.

¹⁷ Eroodasi laquioma gatajaitadai masai balaicaina Vuaana dai maisacarui arana vuunana cadeenacada. Erodiiasi arduñidcatadai. Erodiiasi aroñigadcatadai Piili Eroodasi suculida. Damos Eroodasi lasi gasuculi ooñigada. ¹⁸ Taida Vuaana itadai Eroodasi:

—Maitavlaagai pasasiadagi gasuculi Piili ooñigada —astadai.

¹⁹ Vai cascada Erodiiasi caladaitadai Vuaana dai muaa lilitadai damos maitistutuiditadai. ²⁰ Eroodasi calga maacatadai is Vuaana aramoco cal tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami. Dai agai lablilitadai Vuaana cascada maidadagitoitadai agai issoimaasi iduiñdagi Erodiiasi Vuaana, tomasi maicalga maata calcatadai Eroodasi istumaasi aagaitadai Vuaana vascara baigaliaragacada calcatadai. ²¹ Damos Erodiiasi amo imidagai tal isducatai muaagi Vuaana. Amo imidagai tasagadara Eroodasi, tai agai idui amo vagimi daida idui calgaducami cuaadagai dai vapai gasonarguucacamiga, lamadu baitguucacamigada sandaaru, lamadu aaganviipidacami Galileara oidacami. ²² Taida Erodiiasi marad ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai vapaidarsicada dai gatuudai. Taida Eroodasi lamadu ismaacada lamadu gacuaadatadai oojoida tal ali ooqui. Taida Eroodasi itadai ali ooqui:

—Giñtaañiñi pastumaasi ipaliadagi iñsaana gamaaquimu —astadai.

²³ Daida itadai pamu:

—Maata Diusi naida gamaquiagi pastumaasi giñtaañiagi tomapas giñtai tajucami davarai ismaacada taanai aan —astadai Eroodasi ali ooqui.

²⁴ Taida ali ooqui vuusai daida itadai gada:

—¿Istumaasi taana aan? —astadai.

Taida adada itadai:

—Taañiñi Vuaana mooda ismaacada vaponaiña oodami —astadai adada.

²⁵ Taida ali ooqui otoma vaa pamu siaaco daacatadai arai Eroodasi, daida itadai:

—Ipalidiana pasisivi otoma giñmaquiagi amo aasocoliara Vuaana mooda —astadai ali ooqui.

²⁶ Taida arai salicada soigalli. Damos caagaitadai sai maata Diusi gavapaida vuitapi cascada maitistutuiditadai agai ismaimaquiagi istumaasi taanai ali ooqui. ²⁷ Taida arai otoma ootoi amo sandaaru dai aagidi sai vaaapidana Vuaana mooda. ²⁸ Taida sandaaru ii maisacaruumu, dai mal guicuta Vuaana mooda dai amo aasocoliana vaa. Taida arai maa ali ooqui, taida ali ooqui tlagi gada.

²⁹ Dai aidasida Vuaana mamaatardamigada mai imaasi, mal bai Vuaana tuucugada dai bcai dai yaasa.

³⁰ Tai gooquira Suusi oootosada pamu aayi siaaco daacatadai Suusi dai aagidi vasi istumaasi idui, dai istumaasi gamamaatutuli agai oodami saagida. ³¹ Taida Suusi itadai gamamaatardamiga:

—Tinda dai griibasta siaaco maitipu oodami —astadai.

Alia mui oidatucuitadai oodami cascada agai maiajaitadai tasai tomali ugidagai vatar. ³² Taida Suusi lamadu gamamaatardamiga lagi iji amo vaarcuana amapacara siaaco maitipu oidacami. ³³ Damos muidutai tal isiji agai dai mai isara Suusi dai mosdavarapi sali voopai vasi aipadara oidacami, dai araga aayi isagai. ³⁴ Dai aidasi tavai Suusi vaarcuaiñdara tal mui oodami dai soigaldan tadata gacada, agai tagitocatadai siora

aagidagi duucatai g^Λaagai isoidacagi. Dai g^Λaagacai mamaat^Λtuldimi mui naana maasi. ³⁵ Dai aid^Λsi casi ^Λrurunococatadai taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi miaad^Λr^Λ guuquiva daid^Λ it^Λadai:

—Casiat urui dai tomali ^Λmo oodami maioidaga tanai. ³⁶ Ootosañi gooodami vai iim^Λna aali quiiquiamu siaaco miaaga dai sav^Λdana cuaadagai daida uguna, maitavuucati goovai istuma ugiagi —ast^Λadai maamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi.

³⁷ D^Λmos ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Bibidavurai aapim^Λ —ast^Λadai ^ΛSuusi.

Tai ^Λgai it^Λadai:

—¿Sav^Λdat^Λsi ^Λragai goo siento piisu a^Λcami paana gooodami v^Λatar^Λ? —ast^Λadai.

³⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—M^Λcav^Λr n^Λida m^Λs^Λqui paana viaa —ast^Λadai.

Dai aid^Λsi camaí ^Λgai si^Λquidu it^Λadai:

—Taama t^Λv^Λiaa paana dai gooca vatopa —ast^Λadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ.

³⁹ Tai amaasi ^Λgai t^Λjai ^Λoodami sai vasoi saagida daraivana ch^Λch^Λquiatai aipaco; ⁴⁰ Taid^Λ ^Λoodami daraiva ^Λmo siento dai tataucami siento. ⁴¹ Tai amaasi ^ΛSuusi vui ^Λtaama paan^Λ ^Λmadu ^Λgocaa vatopa dai taí n^Λn^Λaava dai gamamagi dai saasacai paana maa g^Λmamaat^Λrdamiga sai taacogidana ^Λoodami. Dai ^Λgocaa vatopaiñ^Δr^Λ ^Λp^Λ taacogi v^Λscatai. ⁴² Dai v^Λscatai gauu dai tatascovai. ⁴³ Dai gooqui^Λr^Λ ^Λmpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigad^Λ ^Λmadu vatopa. ⁴⁴ Daid^Λ ismaac^Λd^Λ gauu ^Λtaama paanaiñ^Δr^Λ ^Λrtaama mil c^Λc^Λli.

⁴⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi g^Λmamaat^Λrdamiga sai t^Λt^Λidana vaarcuar^Λ dai d^Λgavun^Λna vaasad^Λr^Λ ^Λg^Λ suudagi dai a^Λna Betasaida d^Λv^Λari^Λr^Λ ^Λp^Λga is^Λgai. Dai ^Λgai diosaidimi ^Λoodami quiaa. ⁴⁶ Dai aid^Λsi cadiosagi ^Λgai ii ^Λmo giidiamu dai gamamada agai. ⁴⁷ Dai aid^Λsi cadidiaimi ^Λvaarcu ca^Λran ^Λsi im^Λitadai ^Λg^Λ suudagi vaid^Λ ^ΛSuusi ^Λgi ugidiana c^Λaacatadai. ⁴⁸ Dai t^Λ ^Λgai si^Λmamaat^Λrdamigad^Λ camaitistutuiditadai isimitudagi ^Λvaarcu vuid^Λr^Λ vustaitai ^Λv^Λli. Dai casiaalimod^Λ ^ΛSuusi caijimitadai g^Λmamaat^Λrdamiga mossuudagi daama im^Λitai dai mosdaivuñ^Λia ^Λlilitadai. ⁴⁹ Dai aid^Λsi t^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ issuudagi daama im^Λitadai ^Λgai po^Λlilitadai ^Λgai sid^Λ ^Λr^Λmo suiñali dai v^Λscatai ijiña t^Λgacai. ⁵⁰ V^Λscatai t^Λ ^Λgai casc^Λd^Λ ali^Λ duduaadimu. D^Λmos ^ΛSuusi ñiooqui daid^Λ it^Λadai:

—Maitav^Λr v^Λaam^Λ ^Λn^Λliada aan^Λana maitav^Λr duduaadicuda —ast^Λadai.

⁵¹ Dai t^Λsai ^Λvaarcuar^Λ ismaac^Λd^Λr^Λ iim^Λitadai ^Λgai tai otoma g^Λpitu ^Λv^Λli. Vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mait^Λgaitadai isducatai g^Λnt^Λgitoagi. ⁵² Dai aid^Λ maiquiaa t^Λgaitadai ^Λgai isducatai idui ^ΛSuusi ^Λpaanac^Λd^Λ, aid^Λ maiquiaa c^Λga vaavoitudai ^Λgai casc^Λd^Λ.

⁵³ Dai vaasad^Λr^Λ d^Λgavusai ^Λgai ^Λg^Λ suudagi dai aayi Genesareta d^Λv^Λari^Λr^Λ, dai ^Λg^Λ suudagi ugidiana vuu ^Λgai ^Λvaarcu. ⁵⁴ Dai aid^Λsi most^Λapai ^Λgai ^Λvaarcuaiñ^Δr^Λ, taid^Λ ^Λoodami maí ^ΛSuusi. ⁵⁵ Dai ootoma voopoi dai uusi^Λr^Λ v^Λaapaimi ^Λcoococoidad^Λ siaaco cajiomacatadai ^Λgai isdaacatadai ^ΛSuusi. ⁵⁶ Dai tomasiaaco siaaco daacagi ^ΛSuusi g^Λg^Λr^Λ quiiquiana si^Λp^Λ ali quiiquiana si^Λp^Λ d^Λjiana ^Λoodami vuvaidiña ^Λcoococoidad^Λ cacaayana dai daan^Λiña ^Λgai ^ΛSuusi sai g^Λdagitona istaatagi ^Λcoococoidad^Λ tomasi mos^Λcaasi yuucusid^Λ, dai v^Λscatai ismaac^Λd^Λ mostaata dodoi.

7

¹ Amaasi miaadara guuquiva siaaco daacatadai Asuusi afariseo amadu amamaatardami salicami. Agai Jerusaleenaindara dada. ² Dai agai gantagito tall isalamoco amamaatardamigada Asuusi maitaniicomai poduucai isduucai ivuaadana agai siuu duucu gaugia agadagi cascada ñiooquidi agai. ³ Afariseo amadu vlassi agaa ajudidiu apan duucai ganviidacatadai ganlqui aadunicar. Laraga ganiicomaiña agai muioco dai gooquilara gacuaadana. ⁴ Dai siuu duucu dadiagi agai plaasaindara, maitacuaadana asta siuu duucu vapacoi gannoonovi isducai ganviidacatadai agai. Dai quiaa ivueeyi agai mui naana maasi ganviituldaraga duucami isducatai vacuanai agai ganajaasocoli dai ganajaa dai ganiidoracaru dai ganvopoicaru. ⁵ Tai amaasi amamaatardami salicami amadu afariseo taccacai Asuusi daida itadai:

—¿Tuisida gamamaatardamiga maitivueeyi masducatai garviituli dai maitarapan duucai vacuanai gannoonovi siuu duucu gaugia agadagi? —astadai.

⁶ Taida Asuusi aa noragi daida itadai:

—Aapimaa agai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Salicada arvaavoi istumaasi aagai Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada ganaagaitai aapimaa dai ooja istumaasi agidi Diuusi dai poduucai ooja:

Aapimaa pocaiti masai ginsiaa duutudai dai maisiaa ginduutudai.

⁷ Gomaasi gia maitarsoini tomali amaadutai vllara.

Aapimaa maigamamaatuldidi ginñiooqui

baiyoma gamamaatuli aapimaa istumaasi oodami ganviituli.

Ascanti Diuusi sai ooja Isaiacaru. ⁸ Aapimaa maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ivuaada aliditai istumaasi oodami ganviituli, isducatai vacuanadagi ganajaa amadu ganajaasocoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ Daida itadai ara:

—Mosivuaada alidi aapimaa ganviituldaraga cascada maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁰ Moseesacaru icaititadai: “Siaavar duutuada ganooga amadu gandaa”, dai “Sioora maicalla ñioocadagi gaoooga siara gadaa vui agai gaagai isdudunucami muaagi”, ascanti Moseesacaru. ¹¹ Damos aapimaa pocaitiña sai amo oodami istutuidi isitadagi gaoooga siara gadaa:

“Maitan istutuidi isgasoñagi tomali istumaasicada. Vlassi istumaasi viaa aana arcorvan”, ismaacada itaiya alidi vlassi arDiuusi aa duiñdada vllara. ¹² Dai ispotiyagi amaadutai mai aapimaa pocaitiña sai camaiviaa agai issoicadagi gaoooga siara gadaa. ¹³ Dai poduucai aapimaa mosgajiaadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami ismaicalladucagi, mosvuaada aliditai ganviituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapimaa —astadai Asuusi.

¹⁴ Taida Asuusi apamu vai oodami daida itadai:

—Gincaacavurai vllascatai dai gantagito caaca: ¹⁵ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldidi oodami. Baiyoma tagitoidagadaidara vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaata isiarsoimaasi ivuaadami.

¹⁶ Callagavar gantagito caaca aapimaa istumaasi ganaagidi aana —astadai Asuusi oodami.

¹⁷ Dai aidasi anaasi viaa Asuusi oodami dai quiiyara vaa amamaatardamigada taccacai astaiya alidi acuento. ¹⁸⁻¹⁹ Taida Asuusi itadai:

—¿Tomali aapimaa masmaimata caa sai istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldidi

oodami? Gomaa cuaadaga. Mosgavooc^ΛΛ vapac^Λ dai gooqui^ΛΛ vusac^Λ gatuucugaiñ^ΔΛ —ast^ΛΛdai ^ΛSuusi.

Poduuc^Λ aagidi ^Λgai aagidi ^Λlidityai sai cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. ²⁰ Daid^Λ it^ΛΛdai ^ΛSuusi ^ΛΛp^Λ:

—Gat^Λgitoidagaiñ^ΔΛ vusac^Λ gosoimaasi ²¹ t^Λgitoidagai casc^ΔΔ, dai go^ΛΛmadu voidagai aa ooqui, dai oodami ip^Λlidiña isivuaadagi mos^Δcaasi istumaasi ip^Λlidi, gomuaaragai, ²² dai go^ΛΛsidaragai, dai viaaca ^Λlidiña gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai ñiooquidaragai, dai soiduc^Λ ñaijadagi soitutuigami, dai maic^ΛΛga t^ΛΛgitoiña oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami. ²³ V^ΛΛsi gomaasi gat^Λgitoidagaiñ^ΔΛ vusac^Λ dai soimaasi iduiñtuldi oodami —ast^ΛΛdai ^ΛSuusi.

²⁴ Tai amaasi ii ^ΛSuusi abiaad^ΛΛ Tiioamu dai Sidooniamu dai ami vaa ^Λmo quiiy^ΛΛ dai maitip^Λlidityai ismityagi oodami isami daacatadai ^Λgai, d^Λmos maitistui isg^ΛΛstuagi. ²⁵ Otoma maí ^Λmo ooqui d^ΛΔ^Δ ^Λmo ali t^Λji ismaac^ΔΔ viaacatadai ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Δ dai divia siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai ^Λcasod^Δ abaana gatootonac^ΔΔ c^Λquiva. ²⁶ Daid^Λ ^Λooqui ñioocaitadai giliego ñiooquid^Δ daid^Λ ^ΛSiropeniisi^ΛΛ oidacamicatadai. Divia ^Λgai dai daañimi ^ΛSuusi sai vusaidana ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Δ marad^Λaiñ^ΔΛ. ²⁷ D^Λmos ^ΛSuusi it^ΛΛdai:

—Aliasi g^Λagagai isoodami dagitoagi ismaamarad^Δ tatascoñiagi ^ΛΛp^Λga maitav^Λ c^ΛΛgai is^ΛΛsiadagi oodami g^Λmara tascald^Δ dai maacadagi googosi —ast^ΛΛdai ^ΛSuusi.

²⁸ Taid^Λ ^Λooqui aa noragi daidi t^ΛΛdai:

—Vaavuava is^Δjudidíu googosi g^Λraagai d^Λmos v^ΛΛsc^ΛΛ ^Λgoogosi ismaac^ΔΔ mesa uta v^ΛΛt^Λcana cuaadana ^Λsaasaquigad^Δ ismaac^ΔΔ suuligaiña aali —ast^ΛΛdai ^Λooqui.

²⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^ΛΛdai:

—C^ΛΛga p^Λagagai. Dai casi istutuidi aapi p^Λsnoragiagi ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Δ atcavuusai g^Λmaraiñ^ΔΛ —ast^ΛΛdai ^ΛSuusi.

³⁰ Dai aid^Λsi aayi ^Λooqui g^Λquiiy^ΛΛ amarad^Δ caat^Λcatadai daid^Λ ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Δ cavuusai ^Λgiaiñ^ΔΛ.

³¹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii Tiioaiñ^ΔΛ dai Sidooniamu s^ΛΛli daivusai dai ^Λmap^Λc^ΛΛ Decápolis^Δ d^Λv^Λri^ΛΛ s^ΛΛli dai aayi ^Λg^ΛΛ suudagi siaaco Galilea t^ΛΛgidu.

³² M^Λtai ami vuaapi ^Λmo c^ΛΛli mait^Λcaidacami dai sasaim^Λliacami, dai daañimi sai daama daasana ^ΛSuusi g^Λnovi. ³³ Taid^Λ ^ΛSuusi ^Λcovai vaidacai siaaco maitiipucatadai oodami dai naanacad^Δ ^Λraana vaapai g^Λmamasquiga dai sisivi g^Λnovi dai taata n^Λn^ΔΔ. ³⁴ Dai t^Λvaagiamu n^Λn^Λaava dai sob^Λv^Λli daid^Λ it^ΛΛdai:

—Efata —ast^ΛΛdai. Gomaasi it^Λiya ^Λlidi g^Λcupiocoñi.

³⁵ Mospot^Λ ^Λgai taid^Λ ^Λmait^Λcaidac^ΔΔ naanacad^Δ g^Λcupioco, dai n^Λn^ΔΔ c^Λc^Λga g^Λdui dai ^Λgai c^Λc^Λga istui isñiooquiagi. ³⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi s^ΛΛlic^ΔΔ daí ^Λoodami sai maiaagidiña tomali ^Λmaadutai. D^Λmos si^ΛΛscad^Δ vaamioma daidiada ^Λgai ^Λoodami vaamioma aipaco aagaiña. ³⁷ Vaid^Λ ^Λoodami mait^ΛΛgaiña isducatai g^Λnt^ΛΛgitoagi daid^Λ iscaitiña:

—V^ΛΛsia^Λcatai c^ΛΛga ivueeyi goovai asta mait^ΛΛcaidac^ΔΔ t^ΛΛcaidatudai dai mumudu ñiooquitudai —ascaitiña ^Λoodami.

¹ Dai aidΛ tuigaco mui gΛΛmpagi oodami siaaco daacatadai ΛSuusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi ΛSuusi vai gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtdai:

²—SoigiñΛlidi aanΛ idi oodamicΛdΛ, caaayi vaica tasai istami giñΛΛmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa aanΛ sai noonoigΛna goovai susuiquituan tada goovai voyiamu. ΛΛmoco alia mΛcasdΛrΛ dada di —ascaiti ΛSuusi.

⁴ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aa noragi daidΛ itΛtdai:

—¿VooγΛ bibidana mosΛΛqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oidacami? —astΛtdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

⁵ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daidi tΛtdai:

—¿MΛΛqui paana viaa aapimΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—Cuvaracami atΛviaa —astΛtdai.

⁶ Tai amaasi ΛSuusi tΛjai Λoodami sai dΛVΛΛrapi daraivana, dai Λgai vui Λpaana dai gamamagi. Dai gooquiΛrΛ saasarai dai maa Λgai gΛmamaatΛrdamiga tai Λgai taacogi Λoodami. ⁷ Dai viaacatadai Λgai chiΛΛqui vatopa ΛpΛ taidΛ ΛSuusi pocaiti sai baigΛΛlidi DiuusicΛdΛ dai gatΛjai taacogidaragai ΛpΛ. ⁸ VΛΛscatai gauu dai tatascovai. Dai gooquiΛrΛ Λmpagi cuvaracami aasarai saasaquigadΛ ismaacΛdΛ baivito. ⁹ DaidΛ Λoodami ismaacΛdΛ gauu ΛrparΛ maacova milΛcatadai. TaidΛ ΛSuusi ootoi sai noonoigΛna. ¹⁰ Dai Λgai tΛsai vaarcuΛrΛ ΛΛmadu gΛmamaatΛrdamiga dai iji Dalmanuta dΛVΛΛriamu.

¹¹ Tai amaasi dada Λfariseo siaaco daacatadai ΛSuusi dai gaaatagaimi ΛΛmadu ΛSuusi. DaidΛ Λfariseo mosnΛida Λlidadai sabaig Λrvaavoi isΛSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saidΛ ivueeyi Λgai, dai aagidi sai tΛΛgidana Λmo istumaasi gΛducami tΛvaagiaiñdΛrΛ. ¹² TaidΛ ΛSuusi gΛgΛrΛ sobΛVΛi daidΛ itΛi:

—¿Tuimasida giñtaanΛi aapimΛ istumaasi gΛgΛrducami? SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai maitΛΛgimu aapimΛ tomali Λmo istumaasi gΛducami —astΛi ΛSuusi.

¹³ Dai anaasi viaa Λgai Λoodami dai Λpamu tΛsai vaarcuΛrΛ dai ii vaasadΛrΛ ΛgΛΛ suudagi.

¹⁴ Dai maitΛgito Λgai isbΛquiagi cuaadagai dai mosaliΛmo paana bΛcaiticatadai vaarcuΛrΛ. ¹⁵ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Gofariseo navaitigadΛ dai EroodΛsi navaitigadΛ maicΛΛgadu —astΛtdai ΛSuusi.

¹⁶ VaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aipaco gΛnaatagidimi daidi caiti:

—Maiviaa aatΛmΛ paana cascΛdΛ pocaiti goovai —ascaiti.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi mai istumaasi aatagaitadai Λgai daidΛ itΛtdai:

—¿Tuimasi pocaiti mΛsai maiviaa paana? ¿MaitamΛsquiaa maatΛ caΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ? ¿Tomali maitΛntΛgito nΛidi istumaasi ivueeyi aanΛ? SΛΛlicΛdΛ maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ. ¹⁸ ¿MaitamΛsnΛnΛeeyi aapimΛ dai maitamΛstΛΛcaidaga? ¹⁹ ¿MaitamΛstΛgito aidΛñsi bibi aanΛ Λtaama mil oodami Λtaama paana mΛtΛΛqui aasarai Λmpagi saasaquigadΛ? —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—Baivustaama dan gooca —astΛtdai.

²⁰ —Dai aidΛñsi bibi aanΛ Λmaacova mil oodami cuvaracami paanacΛdΛ, ¿mΛtΛΛqui aasarai susudacami Λmpagi? —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ Λgai itΛtdai:

—Cuvaracami —astatadai amamaatardamigad.

²¹ Taid aSuusi itatadai:

—¿Vascara maimaiquiaa maata caa? —astatadai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana vatar baiyoma aagaitadai agai amamaatardamigad afariseo dai Eroodasi sai maicagadu.

²² Dai gooquira aayi agai Betasaidra, matai ami vuaapi aSuusi amo calli mainaadami, dai daañimi sai taatana. ²³ Taid aSuusi noviaindra bai calli dai vaidacai ugidiana abetasaida. Dai ami vuupujiana tai gasisivaraga dai vuupuid daama darai ganoonovi, dai taccacai sabaig istuiditadai isnaadagi tomasi palapi. ²⁴ Taid ismaacada mainaadatadai nanaava daida itatadai:

—Naidi aan oodami apa maasi uusi dmos ajioopai —ascati.

²⁵ Taid aSuusi apamu vuupuid daama darai ganoonovi, vaid calli calla gtagito nanaai dai calla istui isnaavagi dai calla naidi vasiaacatai.

²⁶ Taid aSuusi ootoi calli sai noragana daida itatadai:

—Maiti vaaqui Betasaidra, dai tomali maiaagiada imaasi tomali amaadutai —astatadai.

²⁷ Dai gooquira ii aSuusi amadu gamamaatardamiga vasi amapacara Sesareara Filiposi dvarira. Dai voiyamu taccacai aSuusi gamamaatardamiga daida itatadai:

—¿Vora ginaagai oodami? —astatadai.

²⁸ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Amoco pocaiti pasaid araVuaana ismaacada vaponaiña oodami dai aa pocaiti pasaid rEliasicaru, dai aa pocaiti pasaid ramo Diuusi ñooquituldiadamigad —astatadai amamaatardamigad.

²⁹ Tai amaasi aSuusi itatadai:

—¿Dai aapimoo moora ginaagai? —astatadai.

Taid aPiiduru itatadai:

—Aapiap araCristo dai Diuusi gootoi —astatadai.

³⁰ Dmos aSuusi sallaada dai sai maiaagidiña tomali amaadutai.

³¹ Dai amaasi aSuusi gaagacai mamaatuldimi dai aagidi sai agai viacatadai amo sallcami dai viacatadai issallaada soimaa taatagi dai aagidi sai mosgajaadara viaa agaitadai ataanadami amadu apapaali taanaanadamigad dai amadu amamaatuldiamami sallcami. Dai aagidi apa masai muaa agaitadai dai aagidi sai bovaica tasaicada duaaca agaitadai.

³² Vasi gomaasi calli salli aagidi agai gamamaatardamiga. Taid aPiiduru covai vaidacai dai bagaidimi. ³³ Taid aSuusi ajaco calquiva dai naidi gamamaatardamiga dai bagaimi aPiiduru aduucai:

—Maitigiñamadu aimarda aapi Diaavora. Aapi pocaiti sai maitaagai isivuaadagi aan istumaasi Diuusi ipalidi —astatadai.

³⁴ Dai amaasi vai aSuusi gamamaatardamiga amadu oodami daida itatadai:

—Isamaadutai gñoidatucuda liada maitaagai isagi gtagitocagi, dai gaagai isvascara baigaducagi siadunhada gamuaatuda gñvaavoitudaitai daida gñoidatucuda. ³⁵ Dmos sioora ivuaadagi istumaasi agi agai ipalidi, agai gia imimu Diaavora amadu. Dmos sioora baigaduu dai muquiagi gñvaavoitudaitai dai agidi Diuusi ñooquida agai gia callacara vusaimu.

³⁶ Tumaasi arcallagai oodami vatar isgamaitagai vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibada Diaavora amadu imiagi. ³⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isgaa namquidagi dai callacara vuusiagi. ³⁸ Isamaadutai

siaa ʌradagi isgʌmaasiuldagi oodami vuitapi dai soimaasi ivuaadami vuitapi isgiñvaavoitudai dai ismaatʌ giññoqui aanʌ iñsmaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami ʌʌpʌ siaa ʌrogiamu ʌgaicʌdʌ siʌʌscadʌ giñooga tʌʌgidagi isaliasi viaa aanʌ guvucadagai dai diviagi aanʌ ʌtʌʌaañicarudʌ ʌʌmadu —astʌʌdai ʌSuusi.

9

¹ Daidʌ ʌSuusi itʌʌdai ʌʌpʌ:

—Sʌʌlicʌdʌ aangʌnaagidi sai oidaga ʌʌmadutai tami ismaacʌdʌ maicoiya agai asta siʌʌscadʌ tʌʌ ismaasi siaaco tʌaanʌi Diuusi gʌguvucadacʌdʌ —astʌʌdai ʌSuusi.

² Daidʌ ʌSuusi bonaadami tasaicʌdʌ vaidacai ʌPiiduru, ʌʌmadu ʌJacovo, ʌʌmadu ʌVuaana, ʌmo tʌca tuvidacʌrʌ dai ami ʌSuusi ʌmapʌdui vuitapi gʌmamaatʌrdamiga. ³ Daidʌ ʌyuucusidʌ dadadaquitu dai cʌʌga tootoatu ʌpa maastu cʌvai tomali ʌmo vacuandami oidigi daama maipocasi tootoatudai yuucusi. ⁴ Dai ʌmamaatʌrdami tʌʌ ʌEliiasicaru ʌʌmadu Moseesacaru vaidʌ gaaatagai ʌSuusi ʌʌmadu. ⁵ Taidʌ ʌPiiduru itʌʌdai ʌSuusi:

—Mamaatʌtuldiadami, vʌʌsi ʌrcʌʌgai istami daraaja aatʌmʌ tʌtai duuñi vaica uucusai ʌmoco aapi gʌvʌʌtarʌ dai ʌmai Moseesa vʌʌtarʌ dai ʌmai Eliiasi vʌʌtarʌ —astʌʌdai ʌPiiduru.

⁶ ʌmamaatʌrdami alia duduaadimucataidai, daidʌ ʌPiiduru maimaatʌcatadai istumaasi aagaitadai. ⁷ Tai amaasi divia ʌmo icomai dai iña, daidʌ ʌicomai saagida caidatu ʌmo ñiooqui ismaacʌdʌ icaiti:

—Idiavʌr giñmara ismaacʌdʌ alia oigʌdai aanʌ cʌʌgavʌr ʌʌgiada —ascaiti ʌñiooqui.

⁸ Dai otoma aipaco nʌnʌaava ʌgai dai camaitʌʌ ʌcʌcʌʌli mosʌca ʌSuusi ʌʌgi.

⁹ Dai aidʌsi tʌapañimi ʌgai ʌtuvidacaiñdʌrʌ, ʌSuusi dai gʌmamaatʌrdamiga sai maiaagidiña tomali ʌmaadutai istuma tʌʌ ʌgai asta siʌʌscadʌ duaacagi ʌgai coidadʌ saagidaiñdʌrʌ.

¹⁰ Cascʌdʌ maiaagidi ʌgai tomali ʌmaadutai, dʌmos aipaco gʌntʌcacaitadai ʌgai istʌiya ʌlidi ʌSuusi aagitai isduaaca ʌgai coidadʌ saagidaiñdʌrʌ. ¹¹ Dai amaasi tʌcacai ʌgai ʌSuusi daidʌ itʌʌdai:

—¿Tuisidʌ icaiti ʌmamaatʌtuldiadami sʌʌlicami saidʌ ʌEliiasi ʌʌpʌga viaacatadai isdiviagi isaapi? —astʌʌdai ʌmamaatʌrdami.

¹² Taidʌ ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—Vaavuava istumaasi aagai ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicamigadʌ sai ʌEliiasi viaacatadai isʌʌpʌga diviagi dai soiñagi oodami sai vaavoitudana Diuusi. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ giñaagitai aanʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami ansai alia soimaa taata iñagai dai mʌsai ʌmapiadʌrʌ giñviaa ʌgai. ¹³ Dʌmos aanʌ angʌnaagidi saidʌ ʌEliiasi cadivia, mʌtaidʌ idui ʌgaicʌdʌ vʌʌsi istumaasi ipʌli, poduucai isduucatai aagai Diuusi ñiooquidʌrʌ mʌsaidʌ iduñia agaitadai ʌgaicʌdʌ —astʌʌdai ʌSuusi gʌmamaatʌrdamiga.

¹⁴ Dai gooquiʌrʌ ʌpamu aayi ʌgai siaaco daraajatadai ʌgaa mamaatʌrdami, dai tʌʌ mui oodami ʌgai sicolli. Dai ami ʌʌmadu gaaatagaitadai ʌʌpʌ ʌmamaatʌtuldiadami sʌʌlicami. ¹⁵ Dai aidʌsidʌ ʌoodami tʌʌ ʌSuusi vʌʌscatai maitʌʌ isducatai gʌntʌʌgitoagi dai vui voopoi dai viaatulda ʌgai. ¹⁶ Taidʌ ʌSuusi tʌcacai daidʌ itʌʌdai:

—¿Mʌtumaasi aatagai aapimʌ ʌʌmadʌ giñmamaatʌrdamiga? —astʌʌdai.

¹⁷ Tai ʌmaadutai ismaacʌdʌ ami daraajatadai aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—Mamaatʌtuldiadami, gʌvuaapianta giñmara ismaacʌdʌ viaa ʌmo Diaavora tʌaañicarudʌ dai goDiaavora tʌaañicarudʌ muudutuli. ¹⁸ Tomasiaaco

davalarapi dadaitudaiña goDiaavora tlaañicarudai dai totostudai tñida dai cacarantudai taatamuda, vai cascada goovai maiviaa gavgucadaga dai aan caagidi gamamaatardamiga sai vusaidana goDiaavora tlaañicarudai tai maitistui —astatadai allai.

¹⁹ Taidai Suusi baamuan tada daidai itadai:

—Aapim oodami maivaavoidaracami, ¿asta siascada uucami viaacamu aan isganlamadu daacagi? Giñvuaapidavurai goali gali —astatadai Suusi.

²⁰ Matai vuaapi siaaco daacatadai gai. Dai aidasidai Diaavora tlaañicarudai taa Suusi suiquituli gai ali gali taidai ali gali davalarapi gai, dai aipaco yaalimi, dai totostuimi tñida. ²¹ Taidai Suusi tacaai oogadai daidai itadai:

—¿Viquidai abiaadara povvueeyi goovai? —astatadai.

Taidai oogadai itadai:

—Aliducatai abiaadara. ²² Dai goDiaavora tlaañicarudai muiyoco imidagai taiyara dadaitudaiña dai suudar muaa liditai. Dai pasaapi istutiadagi isiduniagi istumaasi goovai vatar, soigi galdai aatamacada dai garsoña —astatadai oogadai.

²³ Taidai Suusi itadai:

—Pasistutiadagi isvaavoitudagi di, vaavoitudadami vatar tomali amo istumaasi maisijaiga —astatadai Suusi.

²⁴ Taidai ali gali oogadai gara iña daidai itadai:

—Vaavoitudiana. Giñsoñañi nai vaamioma vaavoituda aan —astatadai.

²⁵ Dai aidasi taa Suusi isami ganmpaidimi mui oodami gai bagaimi Diaavora tlaañicarudai daidai itadai:

—Diaavora tlaañicarudai maiñiocadami dai maitacaidacami aan angtaanai pasai vusaña. Dagitoñi idi ali gali dai camaivapacada apamu idara —astatadai Suusi.

²⁶ Taidai Diaavora tlaañicarudai gara iña dai apamu suiquituli ali gali, dai vuusaicai muuquiadai ducai viaa gai ali gali vai muidutai pocaitimi sai casi armuquiadacatadai. ²⁷ Damos Suusi noviaiñdara bai dai vañigi taidai ali gali calquiva.

²⁸ Taidai Suusi vaa amo quiyara, taidai mamaatardamigadai covai tacaai daidai itadai:

—Tuisidai maitistui aatama isvusaidagi Diaavora tlaañicarudai —astatadai.

²⁹ Taidai Suusi itadai:

—Idi Diaavora tlaañicarudai alia sijaiga vusaidaragai cascada avanacai maitaugacai gamamaadagi vai poduucai vuvacai goovai —astatadai Suusi.

³⁰ Dai aidasi iji gai abiaadara Galileeamu salli dagavusai damos Suusi maitipaliditadai ismatiagi tomali amo oodami, ³¹ mamaatatulditadai gai gamamaatardamiga cascada dai aagiditadai sai gai viaacatadai amo samicami dai masai tagida agaitadai aa oodami sai gai muaa agaitadai sai vascara gai bovaica tasaicada duaaca agaitadai. ³² Damos mamaatardamigadai maimaata cacatadai istumaasi aagidi Suusi dai duduaadicuitadai gai iscala tacaagi.

³³ Dai amaasi aayi gai Capernaumara. Dai aidasi calmo quiyara daraa-jatadai gai, taidai Suusi itadai gamamaatardamiga:

—¿Matumaasi aatagaimi aapimai voyaiñdara iimtai? —astatadai.

³⁴ Damos mamaatardamigadai mosdodoli vii, voyamu aagaimitadai gai sai ismaacada vaamioma namaga cascada. ³⁵ Tai amaasi daiva Suusi dai vai abavustaama dan gooca gamamaatardamiga daidai itadai:

—Ismaadutai vaamioma namaca liadagi gai gaagai ismaigaducada liadagi dai gaagai issoicadagi vascatai —astatadai Suusi.

³⁶ Amaasi b_{li} _ΛSuusi _Λmo ali g_{ΛΛ}li daid_Λ g_Λmamaat_Λrdamiga saagida c_{Λi} dai gooqui_Λr_Λ mootoi daid_Λ it_Λt_Λdai g_Λmamaat_Λrdamiga:

³⁷ —Tomasioor_Λ sioor_Λ vaavoitudai giñmamaat_Λtuldiaraga dai casc_Λd_Λ oig_Λdai idi ali oodami, _Λgai giñoig_Λdai aan_Λ _Λp_Λ. Dai _Λgai ismaac_Λd_Λ giñoig_Λdai aan_Λ _Λgai oig_Λdai _Λgai ismaac_Λd_Λ giñootoi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³⁸ Amaasi _ΛVuaana it_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, t_{ΛΛ} aat_Λm_Λ _Λmo c_{ΛΛ}li vai aagai g_Λt_Λt_Λaaraga dai poduuc_Λi vuvaidi Diaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ oodamiaiñd_Λr_Λ. D_Λmos maig_Λr_{ΛΛ}madu aim_Λr_{Λi} _Λgai t_Λt_Λi casc_Λd_Λ d_{Λi} —ast_Λt_Λdai _ΛVuaana.

³⁹ D_Λmos _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Maitav_Λr daidiada. Maitatiipu tomali _Λmaadutai isivuaadagi istumaasi g_Λg_Λrducami aagaitai giñt_{ΛΛ}t_Λaraga dai gooqui_Λr_Λ giññiooquiadagi. ⁴⁰ Sioor_Λ mait_Λr_Λvui caat_Λcagi _Λgai g_Λr_Λp_Λ maasi t_Λgito. ⁴¹ Tomasioor_Λ sioor_Λ baig_{ΛΛ}liaragac_Λd_Λ g_Λnoidagi tomasi _Λmo av_Λsi suudagi giñvaavoitudaitai aapim_Λ s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ Diuusi maaquimu _Λgai _Λmo istumaasi c_{ΛΛ}g_Λducami.

⁴² Tomasioor_Λ sioor_Λ soimaasi iduiñtulda _Λliadagi _Λmoco ismaac_Λd_Λ utudama giñvaavoitudagi sioom_Λ _Λr_Λc_{ΛΛ}gai _Λgai v_{ΛΛ}t_Λr_Λ m_Λscusivuan vulidagi _Λmo g_{ΛΛ} mouturui dai g_{ΛΛ} suudar_Λ daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai is_Λmaadutai iduñia _Λliadagi _Λmo istumaasi soimaascami g_Λn_Λoonovic_Λd_Λ si_Λp_Λ g_{ΛΛΛ}c_Λsoc_Λd_Λ si_Λp_Λ g_Λv_Λuupujic_Λd_Λ baiyoma g_Λaagai ispo_Λliada _Λgai ismainoonov_Λ si_Λp_Λ mai_{ΛΛ}caso si_Λp_Λ mai_Λv_Λuupuju dai maisiuu _ΛDiaavora _{ΛΛ}madu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi g_Λt_Λatacana dai tomastuigaco m_{ΛΛ}cana tai baiyoma isimiagi Diuusi _{ΛΛ}madu. ⁴⁹ Dai tomasioor_Λ sioor_Λ c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidaca _Λliadagi ali_Λsi soimaasi taatatuldia _Λgai aa oodami. ⁵⁰ Ali_Λsi g_Λaagai aapim_Λ is_Λc_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidacagi vai aa oodami ip_Λliadagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquid_Λ poduuc_Λi isduuc_Λi _Λmo oodami sioma cueeyi cuaadagai yoovicami —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi g_Λmamaat_Λrdamiga.

10

¹ Tai amaasi _ΛSuusi ii Capernaumaiñd_Λr_Λ. Judeea d_Λv_{ΛΛ}riamu vaasad_Λr_Λ _Λaqui Jordán. Tai _Λpamu g_Λn_Λmpagi oodami siaaco daacatadai _ΛSuusi vai _Λgai mamaat_Λtuldimi poduuc_Λi isduuc_Λi ivuaadana _Λgai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ.

² Tai _{ΛΛ}moco _Λfariseo miaad_Λr_Λ guuquiva siaaco daacatadai _ΛSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda _Λlidi _Λgai _ΛSuusi casc_Λd_Λ t_Λcacai sabai oidaga oigara_Λgai is_Λmo c_{ΛΛ}li dagitoagi g_Λooñiga. ³ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tumaasi g_Λnt_Λjai Moseesacaru? —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁴ Taid_Λ _Λfariseo it_Λt_Λdai:

—_ΛMoseesacaru g_Λr_Λmaa oigaragai isdadagitodagi ooqui d_Λmos sai g_Λaagai ismamaacadagi _Λmo oojai siaaco aagadagi iscadagito —ast_Λt_Λdai _Λfariseo.

⁵ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Ali_Λsi _Λrsoimaasi ivuaadami oodami casc_Λd_Λ poduuc_Λi aagidi _Λgai _ΛMoseesacaru. ⁶ D_Λmos aid_Λsi tucamid_Λr_Λ idui Diuusi gooidigi, idui c_{ΛΛ}li dai ooqui, ⁷ casc_Λd_Λ _Λc_{ΛΛ}li viaa isdagitoagi g_Λooga _{ΛΛ}madu g_Λd_{ΛΛ} dai v_{ΛΛ}nagi _Λmo ooqui. ⁸ Dai poduuc_Λi ducami si _Λr_Λli_Λmo oodamicagi _Λgai. ⁹ Casc_Λd_Λ ismaac_Λd_Λ _Λmapagidi Diuusi _Λoodami mait_Λagai isdadagitodagi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi _Λfariseo.

¹⁰ Dai aid_Λsi aayi _ΛSuusi _Λmo quiiy_Λr_Λ taid_Λ _Λmamaat_Λrdamigad_Λ _Λpamu t_Λcacai ast_Λiya _Λlidi _Λgai ismaac_Λd_Λ aagaitadai _Λgai. ¹¹ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Sioor^Λ dagitoagi g^Λooñiga dai v^{ΛΛ}nagi ^Λmai ooqui ^Λgai soimaasi ivueeyi g^Λooñiga ^Λp^Λgadad^Λ vui. ¹² Dai is^Λmo ooqui dagitoagi g^Λcuna dai v^{ΛΛ}nagi ^Λmai c^{ΛΛ}li ^Λgai ^Λp^Λ soimaasi ivueeyi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹³ M^Λtai aid^Λ vuaapi ^ΛSuusi chi^{ΛΛ}qui aali sai taatana. D^Λmos ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ bagaidimi ^Λoodami ismaac^Λd^Λ vuaapaimi ^Λaali. ¹⁴ Dai aid^Λsi t^{ΛΛ} ^ΛSuusi ali^Λ baamu daid^Λ it^Λt^Λdai ^Λgai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aan^Λ dai maitav^Λr daidida. Siaaco gata^Λan^Λi Diuusi ^Λr^Λgai v^{ΛΛ}tar^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λpan ducami aali. ¹⁵ S^{ΛΛ}lic^Λd^Λ ang^Λnaagidi sai sioor^Λ maivaavoitudagi Diuusi ^Λpan ducai ^Λmo aliducami ^Λgai maiimimu siaaco gata^Λan^Λi Diuusi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁶ Dai moomotoi ^Λgai ^Λaali dai daama darai g^Λnoonovi dai siaa duutuli.

¹⁷ Dai aid^Λsi apiaim^Λitadai ^ΛSuusi, tai voiy^Λr^Λ m^Λraitai aayi ^Λmo c^{ΛΛ}li dai vuid^Λr^Λ g^Λtootonac^Λd^Λ c^Λquiva daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami c^{ΛΛ} tuigacami, ζtuma duuna aan^Λ dai v^{ΛΛ}scar^Λr^Λ oida-cana Diuusi ^Λmadu? —ast^Λt^Λdai.

¹⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—ζTuip^Λsi c^{ΛΛ} tuigacami giñaagai? Ali^Λmadugava c^{ΛΛ} tuigacami dai ^Λgai ^Λr^ΛDiuusi. ¹⁹ Aapi c^{ΛΛ}ga maata istumaasi ip^Λlidi Diuusi isivuaadagi oodami maitiga^{ΛΛ}siada g^Λooñiga, dai maitigacoodadai, dai maitiga^{ΛΛ}siada gavustuidaga, dai maitiyaatag^Λda, dai maitigavupuiirumadada dai siaa iduutuada g^Λooa dai g^Λdaada —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁰ Taid^Λ ^Λc^{ΛΛ}li aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, v^{ΛΛ}si gomaasi ansiaa duatudai aan^Λ aliducatai abiaad^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai.

²¹ Taid^Λ ^ΛSuusi baig^{ΛΛ}liaragac^Λd^Λ n^Λn^Λidi ^Λc^{ΛΛ}li daidi t^Λt^Λdai:

—^Λmo istumaasi avi^{ΛΛ}ga p^Λsiduñiagi. Imiñi dai gagara v^{ΛΛ}si p^Λstuma viaa dai oida ^Λtumiñsi ^Λsoitutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi t^Λvaagi^Λr^Λ. Dai gooqui^Λr^Λ divia daid^Λ iñooida. D^Λmos ^Λp^Λga g^Λaagai p^Λsbaig^Λducagi si^Λduñiada g^Λmuaatudagi giñvaavoitudaitai —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²² D^Λmos aid^Λsi ca^Λ ^Λc^{ΛΛ}li imaasi ali^Λ soig^{ΛΛ}li dai im^Λcai soig^{ΛΛ}liatugai ali^Λsi ^Λr^Λgavidacamicatadai ^Λgai casc^Λd^Λ.

²³ Tai amaasi ^ΛSuusi aipaco n^Λn^Λaava daid^Λ it^Λt^Λdai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—Gia sijaiga isg^Λnviipidacami g^Λndagituagi isDiuusi t^Λaan^Λdagi dai soic^Λdagi sai c^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λt^Λgitocana —ast^Λt^Λdai.

²⁴ Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mait^{ΛΛ} isducatai g^Λnt^Λt^Λgitoagi pocaititai ^ΛSuusi, d^Λmos ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λpamu:

—Giñaaduñi gia sijaiga is^Λgai ismaac^Λd^Λ mos^Λcaasi g^Λn^Λvustuidag^Λr^Λ t^Λt^Λgitoi dagituagi isDiuusi soic^Λdagi isc^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λt^Λgitocagi ali^Λsi g^Λn^Λviipidacatai ^Λgai. ²⁵ Sioma maisijaiga ^Λmo muura v^{ΛΛ}tar^Λ isvaquiagi ^Λmo oyi d^Λgad^Λamu s^{ΛΛ}li is^Λmo g^Λv^Λiidacami dagituagi isDiuusi soic^Λdagi isc^{ΛΛ}ga g^Λt^Λgitocagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁶ Dai aid^Λsi ca^Λ ^Λgai imaasi mait^{ΛΛ} isducatai g^Λnt^Λt^Λgitoagi dai aipaco g^Λnt^Λacacai daid^Λ icaiti:

—ζVoora istutuidid^Λo isc^{ΛΛ}gac^Λr^Λ vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi vui n^Λn^Λava daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñia imaasi, d^Λmos Diuusi gia istutuidi. Diuusi v^{ΛΛ}sia^Λcatai istutuidi isiduñiagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁸ Tai amaasi it^Λt^Λdai ^ΛPiiduru:

—Mamaat^Λtuldiadami, aat^Λm^Λ viaa v^{ΛΛ}si t^Λstuma viaacatadai g^Λoidatucuda ^Λr^Λliditai —ast^Λt^Λdai.

29 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai tomasiooraΛ siooraΛ dagitoagi gΛquii dai gasisiΛΛgi, dai gasusuculi, dai gΛooga, dai gΛdΛΛ, dai gΛooñiga, dai gΛmaamara, dai gΛdΛvΛΛraga giñvaavoitudaitai aanΛ dai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ, 30 Λgai viaacamu idi oidigΛrΛ Λmo siento vaamioma baabaqui, dai siisiΛΛgi, dai susuculi, dai dΛΛdΛcamu, dai maamaracamu, dai dΛdΛΛvΛracamu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai siΛΛscadΛ imiagi Λgai idi oidigaiñdΛrΛ vΛΛscarΛ oidacamu Diuusi ΛΛmadu. 31 DΛmos mΛΛca siaaco gataaanΛi Diuusi muidutai ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi tami mΛΛca sioma maitΛaanΛdamu dai ismaacΛdΛ sioma maitΛaanΛi tami, mΛΛca vaamioma tΛaanΛdamu —astΛtΛdai ΛSuusi.

32 Dai Λmo imidagai voyiamu iimΛitadai Λgai cataΛtΛidimi Jerusaleena ΛSuusi baitΛqui imΛitadai gΛmamaatΛrdamiga, vaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ maitΛtΛgaitadai istumaasi gΛntΛtΛgitoagi dai duduaadimutugaitai oidi. TaidΛ ΛSuusi Λpamu Λcovai vuvaitu Λbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga, dai aagidi isducatai ΛpΛduñia agaitadai ΛgaicΛdΛ. 33 DaidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ nΛidi tΛscatΛtΛidimi JerusaleenΛrΛ, mΛsiaaco giñtΛΛgida agai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. GiñtΛΛgida magari ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami isΛgai gataañimu mΛsaidΛ giñmuaana. GiñtΛΛgidamu Λgai aa sibΛadΛrΛ oidacami. 34 Dai giñparundada magari dai saasasa magari giñtuucuga dai giñsisiviada magari dai giñmuaa magari. DΛmos bovaica tasaicΛdΛ Λpamu duaacamu aanΛ coidadΛ saagidañdΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

35 Tai amaasi ΛJacovo ΛΛmadu ΛVuaana ΛSevedeo maamaradΛ miaadΛrΛ guuquiva siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, aatΛmΛ ipΛlidi pΛsiduñiagi tΛsducatai gΛaagida ragai —astΛtΛdai.

36 TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—¿Tumaasi ipΛlidi aapimΛ isiduñia aanΛ? —astΛtΛdai.

37 Tai Λgai itΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ aapi vΛΛsia daama ΛrgabaitΛcΛaacamicagi gΛrmaacañi oigara-gai tΛtaidΛ artΛtΛaanΛdamica aatΛmΛ —astΛtΛdai.

38 Tai amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AapimΛ maimaatΛ mΛstumaasi giñaagidi. ¿Baisi istutuidΛna aapimΛ is-soimaasi taatagi siΛΛ soimaa taata iñagai aanΛ? —astΛtΛdai ΛSuusi.

39 Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IstutuidiatΛta —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi. AapimΛ gia soimaa taatamu siΛΛsi soimaa taata iñagai aanΛ. 40 DΛmos aanΛ maitistutuidi isdaraasagi tΛtΛaanΛdami baiyoma ΛΛgi Diuusi gΛrooga daraasamu tΛtΛaanΛdamicagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

41 Dai aidΛsidΛ Λgaa baivustaama mamaatΛrdami cai gomaasi baacoi ΛJacovo ΛΛmadu ΛVuaana vui. 42 DΛmos ΛSuusi vaí Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—CΛΛ maatΛ aapimΛ sai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu saagida ΛbaitΛcΛaacami gΛpipiooñiga duucai nΛidi gΛaaduñi dai ismaacΛdΛ vaamioma gataaanΛi sΛΛlicΛdΛ tΛtΛaanΛicui. 43-44 DΛmos aapimΛ gΛnsaagida maitΛagagai ispoduucai ivuaadagi baiyoma siooraΛ ΛrbaitΛcΛaacamicagi gΛaagagai issoicΛdagi vΛΛscatai. 45 Poduucai isduucai ivueeyi aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. AanΛ gia divia oidigΛrΛ maisiu isgiñsoicΛdagi aa baiyoma divia aanΛ dai soicΛda iñagai

oodami dai muquia iñagai vai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna mui oodami —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁶ Amaasi aayi Λgai JericooΛrΛ dai aidΛsi cavuvaquimi abiaadΛrΛ ΛSuusi ΛΛmadu ΛmamaatΛrdamigadΛ dai muidutai aa oodami, vai Λmo cΛΛli mainΛaadami Vatimeo tΛΛgiducami Timeo maradΛ, voi ugidiana daacatai gataanΛi oidicami. ⁴⁷ Dai aidΛsi caΛ ΛcΛΛli ismiaadimi ami ΛSuusi otoma iññoquidimi daidΛ itΛtΛdai:

—Suusi Davi cajiudadΛ soigigΛΛlda aanΛcΛdΛ —astΛtΛdai.

⁴⁸ Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, dΛmos ΛcΛΛli vaamioma iññacai daidΛ icaiti:

—Davi maradΛ soigigΛΛlda aanΛcΛdΛ —ascaiti.

⁴⁹ TaidΛ ΛSuusi cΛquiva, daidΛ itΛtΛdai gΛaaduñi:

—Baigovai avΛr vaidΛ —astΛtΛdai.

TaidΛ Λoodami vai ΛmainΛaadami dai avΛnaquidimi daidΛ itΛtΛdai:

—Baigi gΛΛliada, otoma icΛquiva, gΛvaidiava ΛSuusi —astΛtΛdai.

⁵⁰ TaidΛ ΛcΛΛli otoma maigovai daitu gΛsuaa dai otoma cΛquivacai ii siaaco daacatadai ΛSuusi. ⁵¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—¿Tumaasi ipΛlidi aapi isgΛduiñda aanΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛmainΛaadacΛdΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, nΛada iñΛlidi aanΛ —astΛtΛdai.

⁵² TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi aapi istutuidi isimΛdagi, giñvaavoitu aapi cascΛdΛ canΛnΛaava —astΛtΛdai.

MospotΛi Λgai taidΛ ΛcΛΛli istui isnΛnΛaavagi, dai oí ΛSuusi voyiamu.

11

¹ Dai aidΛsi camiaadimi Λgai JerusaleenΛrΛ ugidana iimΛitai Betapagi dai Betania vuidΛrΛ ΛOliivosi giidi, taidΛ ΛSuusi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga.

² DaidΛ itΛtΛdai:

—Iimivurai mΛmocoro ali quiiyΛrΛ, dai mΛsiuu duucu aiyagi tΛΛgimu aapimΛ Λmo asñiitu vulicami. Λgai maiquiaa dadaΛjΛi tomali Λmaadutai. Upanavurai dai vuaapa. ³ Dai isΛmaadutai gΛntΛcacagi mΛstuisidΛ povueeyi vΛrai aagida ansai aanΛ tΛgito, ansai otoma Λpamu ootsoda iñagai —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

⁴ Tai Λgai iji, dai tΛΛ asñiitu vai Λmo quitaagiñΛ vulicatadai voyiΛrΛ, dai uupai. ⁵ Tai Λmadutai ismaacΛdΛ ami daraajatadai itΛtΛdai:

—¿MΛtuma vueeyi? ¿TuimΛsi uupaisai goasñiitu? —astΛtΛdai.

⁶ Tai Λgai aa noragi dai aagidi istΛtΛdai ΛSuusi tai Λgai dagito mΛsbΛquiagi Λasñiitu. ⁷ Tai Λgai otoma bΛidacai Λasñiitu ΛSuusi. Dai asñiitu daama darai gΛnsusuaa, taidΛ ΛSuusi daamioma daiva. ⁸ Tai muidutai aa oodami voyiΛrΛ Λligaimi gΛnsusuaa dai aa guicuta uusi maamaradΛ dai voyiΛrΛ tuajaimi dai poduucai tΛtΛgidi Λgai ΛSuusi isaliΛ siaa duutudai.

⁹ Dai Λgai ismaacΛdΛ baitΛqui iimΛitadai dai ismaacΛdΛ gooquiΛrΛ iimΛitadai iññaquimi daidΛ icaitimi:

—AliΛ siaa duutudai aatΛmΛ Diuusi. AatΛmΛ ipΛlidi sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijadana goovai ismaacΛdΛ divia Diuusi guvucadadΛcΛdΛ. ¹⁰ Dai aliΛ baiganΛliadamu vΛΛscatai ismaacΛdΛ tΛaanΛda goovai. Goovai ΛrΛraí Davi-caru cajiudadΛ. SΛΛlicΛdΛ siaa duutudai aatΛmΛ Diuusi gΛrbaitΛcΛaacamiga —ascaitimi Λgai.

¹¹ Taid^Λ ^ΛSuusi aayi Jerusaleen^{ΛΓΛ}, dai vaa ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^{ΛΓΛ} ^Λjudidíu. Dai aipaco n^Λn^Λaaava dai n^Λn^Λaidi istumaasi oidaga ami, dai gooqui^{ΛΓΛ} ii Betaaniumu ^{ΛΛ}madu ^Λbaivustaama dan gooca mamaat^Λrdamigad^Λ, casi ^Λarurunococatadai casc^Λd^Λ.

¹² Dai siaadico aid^Λsi iji ^Λgai Betaaniaiñd^{ΛΓΛ} tai aayi biuugigai ^ΛSuusi. ¹³ Dai ^Λgai m^Λcasd^{ΛΓΛ} t^{ΛΛ} ^Λmo iigosi d^{ΛΛ}d^Λ c^{ΛΛ}ga t^Λt^Λdogi aagad^Λ. Dai ^Λgai ii dai n^Λn^Λaidi sabai ibaidaga, d^Λmos mait^{ΛΛ} tomali ^Λmo iibiad^Λ mosgo^{ΛΛ}gi aagad^Λ maiquiaa aayi istuigaco ibiat^Λ ^Λgai casc^Λd^Λ. ¹⁴ Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λiigosi d^{ΛΛ}d^Λ:

—Tomali ^Λmo imidagai camaiugimu tomali ^Λmaadutai g^Λibaidaga —ast^Λt^Λdai.

Vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ca^Λ.

¹⁵ Dai gooqui^{ΛΓΛ} aayi ^Λgai Jerusaleen^{ΛΓΛ}. Dai aid^Λsi vaa ^ΛSuusi ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^{ΛΓΛ} ^Λjudidíu, dai vuvaidimi v^{ΛΛ}scatai ismaac^Λd^Λ ami gagaagarai dai ismaac^Λd^Λ gasaap^Λdai. Dai aipaco suuli memesagad^Λ ismaac^Λd^Λ cambiando ^Λjudidíu quiuupaigad^Λ tumiñsigad^Λ ^{ΛΛ}madu daraicarud^Λ ismaac^Λd^Λ gagaagarai tutugu; ¹⁶ Dai maidagito tomali ^Λmaadutai iscucusp^Λticagi g^Λvustuidaga quiuupai ^Λraana. ¹⁷ Dai g^Λaagacai mamaat^Λtuldimi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Diuusi ñiooquid^{ΛΓΛ} aduucai oojisi: “Giñquii it^{ΛΛ}giducamu quii maadaragai v^{ΛΛ}tar^Λ tomastuma oodami ami gamamaadadamu”, ascaiti Diuusi ñiooquid^{ΛΓΛ}. D^Λmos aapim^Λ ^Λpan duucai ivueeyi ^{ΛΛ}sivogami tami Diuusi quiid^{ΛΓΛ} —ast^Λt^Λdai Suusi ^Λoodami.

¹⁸ Taid^Λ ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^{ΛΛ}madu ^Λmaat^Λtuldiadami s^{ΛΛ}licami ca^Λ iscaiti ^ΛSuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi, po^Λlilitadai isv^{ΛΛ}si oodami vaavoituda agaitadai. Vaid^Λ ^Λoodami v^{ΛΛ}scatai mait^Λgaitadai isducatai g^Λnt^Λgitoagi ca^Λcatai isducatai mamaat^Λtuldi ^ΛSuusi. ¹⁹ D^Λmos ^ΛSuusi mostuca tai ii abiaad^{ΛΓΛ}.

²⁰ Dai siaadico quiamoco d^Λgavusai ^Λgai dai t^{ΛΛ} ^Λiigosi d^{ΛΛ}d^Λ vai cagaquisapi tacad^Λaiñd^{ΛΓΛ} abiaad^{ΛΓΛ}. ²¹ Taid^Λ ^ΛPiiduru t^Λgito daid^Λ it^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami, dañi goiigosi d^{ΛΛ}d^Λ ismaac^Λd^Λ ñiooquidi aapi tacavo ticagaquisa —ast^Λt^Λdai.

²² Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Vaavoitudadavurai Diuusi. ²³ S^{ΛΛ}lic^Λd^Λ ang^Λnaagidi, sai tomasioora sioora s^{ΛΛ}lic^Λd^Λ c^{ΛΛ}ga giñvaavoitudadagi c^{ΛΛ}ga istutuidi isivuaadagi naana maasi istumaasi s^{ΛΛ}lic^Λd^Λ sijiacami. ²⁴ Casc^Λd^Λ ang^Λnaagidi sai m^Λsiaascad^Λ taan^Λdagi Diuusi ^Λmo istumaasi g^Λn^Λmamaadi^{ΛΓΛ} dai m^Λss^{ΛΛ}lic^Λd^Λ vaavoitudadagi is^Λgai istutuidi isg^Λn^Λmaquiagi viaacamu aapim^Λ m^Λstumaasi taañiagi. ²⁵ Dai m^Λsiaascad^Λ gamamadadagi m^Λsviaacagi ^Λmoco g^Λnsaayu oig^Λldavurai, vai giñooga ismaac^Λd^Λ t^Λvaagi^{ΛΓΛ} daja g^Λnoig^Λldana g^Λnsomaascamiga ^Λpp^Λ. ²⁶ Dai m^Λsiaapim^Λ maioig^Λldagi, tomali g^Λnooga ismaac^Λd^Λ t^Λvaagi^{ΛΓΛ} daja mait^Λnoig^Λldamu ^Λpp^Λ —ast^Λt^Λdai.

²⁷ Dai amaasi aayi ^Λgai ^Λpamu Jerusaleen^{ΛΓΛ}. Dai aid^Λsid^Λ ^ΛSuusi ^Λg^{ΛΛ} quiuupaigad^{ΛΓΛ} ^Λjudidíu ^Λrana aim^Λraitadai, tai miaad^{ΛΓΛ} guuquiva ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^{ΛΛ}madu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^{ΛΛ}licami, ^{ΛΛ}madu ^Λson^{ΛΓΛ} guucacami, ²⁸ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Tuma sállicamicadla ivueeyi aapi imaasi? ¿Toora gamaa sállicami pasai pomaasi ivuaadana? —astatadai.

²⁹ Taidla Suusi aa noragi daidla itatadai:

—Aanlan lapla gantacacagi amo istumaasi mascalla ga giñaa noragidagi dai giñaa gidagi istumaasi giñacaca iñagai, nai aana lapla gnaagidagi istuma sállicamicadla ivueeyi aanla gomaasi. ³⁰ ¿Toora ootoi lVuaana sai vaponana oodami, Diuusi, oodamiso? Agavrai, noragida —astatadai Suusi.

³¹ Vaidla acalli aipaco gnaagidimi daidla icaiti:

—Ispotiya aatama sai Diuusi ootoi lVuaana goovai povartandan tada tsai tuisi maivoitu. ³² Isbai potana aatamao sai oodami ootoi —ascaiti atlaanadami.

Alila baiditadai agai oodami cascada. Calla maatacatadai agai si oodami sállicadla vaavoitudai silVuaana rDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai.

³³ Dai amaasi itatadai agai Suusi:

—Maitatamaatla siora ootoi lVuaana —astatadai.

Taidla Suusi itatadai:

—Tomali aanla anmaitnaagidagi tuduidla istuma sállicamicadla ivueeyi aanla gomaasi —astatadai Suusi.

12

¹ Amaasi Suusi gaagacai mamaatuldimi cuentocada daidla itatadai:

—Amo imidagai oidacatadai amo calli dai li uuvasi gadvllaragana, dai sicoli curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagada. Daidla idui lapla amo vaaqui tacadami dai abiaadara nuucadaca agai vllasi gllasi.

Dai gooquilara taajucamicadla maa gllasi aa oodami dai macasi ii. ² Dai aidasi aayi yoovaragai ootoi agai amoco gapiioñiga sai mltanaa laata vuadami uuvasi varagada silaqui acatadai. ³ Damos laata vuadami bli aotosicami dai soidoodai dai saasarai tuucugada dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ Taidla laamudla ootoi mai pioñi, mlai agai maicarai, dai saasarai moodla dai galnaasi ñiooqui aagidi dai mosotoi lapla. ⁵ Taidla laamudla ootoi mai gapiioñiga, mlai agai muaa. Dai gooquilara laamudla ootoi mui aa pipioñi mlai amoco soidoodai dai saasarai tuutucugada dai aa coi.

⁶ Dai maracatadai acalli amo calli dai alila oigadaitadai dai cuगतारा ootoi poliditai: “Giñmara gia siaadara maisiaa duatudana agai”, asallidi. ⁷ Damos laata vuadami tagacai, aipaco gnaatagidimi daidla icaiti: “Gooviava agai ismaacada ajiagai vllasi oogada vustuidada gaaagai tsmuaagi dai poduucai aatama rtutuidacamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai bli dai muaa dai dloji ugidiana daitu tuucugada —astatadai Suusi.

⁹ Dai amaasi Suusi tacadai atlaanadami daidla itatadai:

—¿Isduuñimu atuidacami advllarai pipioñi? Divimu agai dai codimu laata vuadami dai maquimu agai advllarai aa oodami.

¹⁰ Aapimla call maata isduucal oojisi Diuusi ñiooquidara daidla icaiti:

Asállicami viacami ismaacada daasa aagai Diuusi atlaanadamigada ljudidú gajiaadara viaa agai.

Dai agai rragai vaa ismaacada vaamioma gataanada agai.

¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi ramo istumaasi calladucamicamu agai vllara ismaacada vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara —astatadai Suusi.

¹² Dai maatΛ caΛ atΛaanΛdami isΛgai aagada mΛΛlidi ΛSuusi cascΛdΛ aagai Λcuento. Dai bΛiya Λlidadai atΛaanΛdami ΛSuusi dai maisagi dΛmos abΛidadai Λgai Λoodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquiΛrΛ ootoi atΛaanΛdami Λmoco Λfariseo Λmadu Λmoco ΛEroodΛsi aaduñdΛ sai nΛidana sabai aagatudana Λgai ΛSuusi Λmo istumaasi istumaasi vui caatΛcagi Λjudidíu vaavoidaragadΛ vai poduucai gΛΛpiΛrΛ vΛaajagi Λgai dudunucamiΛrΛ. ¹⁴Tai Λgai aayi siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, maatΛ aatΛmΛ sai istumaasi aagai aapi Λrvaavoi. Dai maivuaamΛ Λlidi aapi oodamicΛdΛ siΛrgΛnviipidacami siΛrsoituutuigami ΛpΛ. MosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¿CΛΛgaisi tΛsaa namΛquiada aatΛmΛ gocuota ΛgΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamanu cho sio? —astΛdai Λgai ΛSuusi.

¹⁵ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai ismosvuiirumada Λlidadai Λgai daidΛ itΛdai:

—AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. ¿TuimΛsidΛ giñvuiirumada Λlidi? GiñtΛΛgidavurai Λmo tumiñsi ismaacΛdΛcΛdΛ gaaΛ namΛquidi aapimΛ Λcuota nai nΛida aanΛ —astΛdai.

¹⁶ MΛtai tΛΛgi. VaidΛ ΛSuusi nΛnΛidi daidΛ itΛdai:

—¿VoorΛ moodΛ dai voorΛ tΛtΛaragadΛ viaa gotumiñsi? —astΛdai.

TaidΛ Λgaa aa noragi daidΛ itΛdai:

—ΛgΛΛ maitΛcΛaacami moodΛ dai tΛtΛaragadΛava —astΛdai.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛdai:

—Maacavurai ΛbaitΛcΛaacami istumaasi ΛrtuidadΛ, dai iduunivurai istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi ΛpΛ, Λgai ΛrΛgΛΛ baitΛcΛaacami tΛvaagiΛrΛ cascΛdΛ —astΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛcΛcΛΛli maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgitoagi caΛcatai isducatai aa noragidi ΛSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji Λmoco saduseo siaaco daacatadai ΛSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ, cascΛdΛ itΛdai Λgai ΛSuusi:

¹⁹ —MamaatΛtuldiadami, Moseesacaru oojisicami gΛrvii vai pocaiti sai isΛmo cΛΛli muquiagi dai viaagi gΛooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saidΛ ΛsucidΛ gΛaagai isvΛΛnagi Λviuudu dai maamatagi abaana Λgai ismaacΛdΛ muu vΛΛtarΛ. ²⁰ Cuvvaracamicatadai gΛnsiΛΛgΛmΛ. TaidΛ ΛvΛΛsi gasiΛΛgi ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. ²¹ Tai Λmo sucudidΛ vΛΛna Λviuudu dai muu ΛpΛ maiquiaa maamatacai. TaidΛ ΛgΛmai sucudidΛ vΛΛna dai podui ΛpΛ. ²² VΛΛ cuvaracami podui Λgai vaa ooqui dai vΛΛsi coi maimaamatacai, taida muu Λooqui ΛpΛ. ²³ Dai siΛΛscadΛ duduaacagi Λgai dai Λpamu oidacagio ismaacΛdΛ ΛrcunadΛcamu Λooqui vΛΛ cuvaracami ΛrcunadΛcatai tami oidi daama —astΛdai Λsaduseo.

²⁴ Tai amaasi ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛdai:

—MaicΛΛga gΛntΛtΛgitoi aapimΛ maimaatΛcatai iscaiti Diuusi ñiiooquidΛ dai tomali maimaatΛcatai isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵ SiΛΛscadΛ duduaacagi coidadΛ camaicucuntai tomali maiioñtai, mosΛpan ducamicana Λgai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛvaagiΛrΛ. ²⁶ GΛnaagidamu aanΛ Λmo istumaasi aagaitai goduaacaragai. CanΛidi aapimΛ Moseesacaru ojadΛ siaaco ooja Λgai istumaasi agidi Diuusi Λmo uusi iipoadΛaiñdΛrΛ siaaco mΛΛcatadai taí dai agidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi catΛvΛpi ΛpΛdui sicoi AvraañicarΛ dai Isaacaru dai JacocarΛ vΛΛsicΛrΛ pocaiti Diuusi: “AanΛ anΛrDiuusigadΛ Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ΛpΛ” —astΛdai Diuusi. ²⁷ Λgai Diuusi Λmadu

daraaja tavaagiara Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiara daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagiamu. Cascada gnaagidi aan masai maicaga gantatagitoi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidada —astatadai ASuusi asaduseo.

²⁸Tai ami divia apa siaaco daacatadai ASuusi amoco amamaatatuldiadami samicami, agai ca istumaasi aatagaitadai ASuusi amadu asaduseo dai maatcatadai agai isASuusi caga aa noragi, cascada itadai agai ASuusi:

—Vasi ismaacada ipalidi Diuusi tasivuaadagi zumaasi vaamioma gaagai tasivuaadagi? —astatadai amamaatatuldiadami samicami.

²⁹Taida ASuusi itadai:

—Pocaiti Diuusi ñoquidara: “Giñcavurai Isireliara oidacami aliodamiava argarDiuusiga dai mosaca amadugava Diuusi. ³⁰Oigadañi aliodami gaDiuusi vasi garibadacada, dai vasi gatagitoidacada, dai vasi gaguvucadacada”. Goovai aragai ismaacada vaamioma gaagai isivuaadagi.

³¹Dai gotordada baitoma pocaidaga apa. “Oigadañi gaaduñi poduucai pasduucai goigadai aapi lagi”. Goovai vagoocai agai dai vaamioma gaagai isagiadagi —astatadai ASuusi.

³²Taida amamaatatuldiadami samicami itadai:

—Gia caga aagai aapi amamaatatuldiadami. Vaavuava ismaacada aagai aapi, sai mosaca amaduga Diuusi sai maitipu amai mosaca amoco. ³³Dai sai gaagai tsoigadagi Diuusi vasi garibadacada, dai vasi gatagitoidacada, dai vasi garguvucadacada, dai tasai oigadaña garaaduñi poduucai tasduucai garoigadai aatama lagi. Vasi gomaasi vaamioma namaga isavustaqui dai aana maasi ismaacada coodaña oodami dai mamadiña Diuusi vatarapa sia duutudaitai Diuusi —astatadai amamaatatuldiadami samicami.

³⁴Dai aidasi ca ASuusi iscaga aa noragi amamaatatuldiadami samicami itadai:

—Baitoma maata caacan caiti aapi isducatai gataanai Diuusi —astatadai ASuusi.

Tai tomali maadutai camaitapali istacacagi vaamioma.

³⁵ASuusi amamaatatulditadai oodami agaa quiupaigadara ajudidú, daida itadai:

—¿Tuisida pocaiti amamaatatuldiadami samicami, saida ACristo arDavi cajiudad? ³⁶Vai agai vaa Davi aagai isducatai aagidi Diuusi Ibadada daida icaiti: “ACristo argiñDiuusiga”, ascaiti.

Diuusi potadai ACristo:

“Gamaaquimu aan amo samicami ismaacada vaamioma namaga.

Dai ugitudamu aan vasi ismaacada gavuidara vatacagi”, astadai Diuusi. Ascaiti Davicaru aagaitai ACristo.

³⁷¿Ducatai istutuidi ACristo siarDavi cajiudadacagi vai lagi ADavi giñDiuusiga aagadagi? —astatadai ASuusi.

Daida oodami samicada muiducatadai dai baiganliaragacada cacatadai istumaasi aagai ASuusi.

³⁸Daida itadai ASuusi oodami aidasi amamaatatulditadai:

—Maitavar anpan duucai ivuaada aapima gomamaatatuldiadami samicacada, ismaacada oojoidi iscalagaducami gnaadadagi yuucusi, dai oojoidi mascucuanadagi gnvapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹Dai goovai gaagaiña calagaducadioma daraicarui ajudidú quiquiupaigadara, dai siaaco gacuaada goovai calagaducadioma daraicarui oojoidi isdadaradagi. ⁴⁰Dai asidiña goovai vipiuudu baabaquidavio dai tavapi

gamamaadaiña sai maimaatacana oodami issoimaasi ivueeyi agai. Goovai tuduid agai dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astatadai Suusi aoodami.

⁴¹ Amo imidagai agaa quiuupaigadarajjudidíu daacata dai ASuusi vuidarajajajoñi siaaco gátuaadana tumiñsi Diuusi aa duiñdada vaaataraj. Daacatai naidi agai vaid aganviipidacada muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñiaraj.

⁴² Tai ami aayi araj amo viuudu soitigami dai amo cajoñiaraj tuaa goo sintavo.

⁴³ Tai amaasi ASuusi vai gamamaatarjamiga daid itatadai:

—Sallicada anganaagidi sai idi viuudu soitigami sioma mui motuaa tumiñsi sivaaacatai gogaa ismaacada muumuji motueeyi tumiñsi. ⁴⁴ Vaaacatai goovai motueeyi ismaacada cababaivitocai, damos gooqui soitigamicatai motuaa vaasi ismaacada viaacata dai istucada oidacagi —astatadai ASuusi.

13

¹ Dai aidasi vuusai ASuusi agaa quiuupaigadaañdarajjudidíu tai amaadutai amamaatarjamigada itatadai:

—Mamaatarjuliadami, dañi vaa sigiamaasi goojoodai ismaacada acada duñisi gogaa quiuupai dai gogagaraj baabaqui —astatadai.

² Damos ASuusi itatadai:

—Canidi aapimaji gagaraj baabaqui tami. Maiviimu tomali amo odai daama amai. Vaasi siaa gaduñimu goovai —astatadai ASuusi.

³ Amaasi iji agai Oliivosi giidiamu, agai arvuidaraj agaa quiuupaigadaajjudidíu. Dai aidasi ami daiva ASuusi, taidaj Piiduru, amadu AJacovo, amadu AVuaana, amadu Aandarajasi, acovai itatadai agai ASuusi:

⁴ —Aatamaji ipalidi pasgaraagidagi aapi siaascada apaduñia agai gomaasi. ¿Ducatai maatacamu aatamaji isvaasi gomaasi casi apaduñia agadagi? —astatadai.

⁵ Taidaj ASuusi aa noragi daid itatadai:

—Gannuucadacavurai, vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaña.

⁶ Muidutai dadia agai daidi caitidamu: “AanajarajCristo”, dai muidutai vupuiirumadamu agai.

⁷ Damos masiaascada cajiomacagi aapimaji cocodi muiyaparaj maitavar duduaadacuda. Vaasi gomaasi gaaagai ispaduñiagi. Damos gomaasi maiquia arcuugada. ⁸ Amo oodami cocoda agai aa oodami, dai amo davararaj oida-cami cocoda agai amai davararaj oidacami. Dai muiyaparaj gigivucudamu davararaj. Dai oidacamu biuugagai, dai siaa caitadamu cocoadami. Vaasi gomaasicada utudama gaaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Damos aapimaji gaaagai masajajagi gannuucadacagi; gantajgida magari baitaguucacami, dai gangagatudadamu aapimaji quiquiupiaraj. Dai viaacamu aapimaji isvan guguucadagi dudunucami vuidaraj dai rará vuidaraj giñvaavoitudaitai aapimaji. Poduucagi istuidimu aapimaji isgiñagadagi agai vuitapi. ¹⁰ Damos maiquia acacai cuugatara tasara gaaagai isaagidagi vaasi oidigi daama oidacami isducatai Diuusi cacacara vuvaidi oodami. ¹¹ Dai masiaascada vaama gantuutusagi aapimaji dudunucamiaraj, maitavar vaaamaj anliada maimaacatai istajyagi, tomali maitaagai mastatagitodagi. Diuusi gansoicadamu varaj aagada mastumaasi tagitocagi aidaraj. Aapimaji maiñioquia agai mosajagi Diuusi Ibadaj ganñioquitudamu. ¹² Dai oodami gatatagiada agai ajagi gansusuculi dai gansisajagi masai coodaiña. Dai dadadaj gatatagiada agai ajagi ganmaamara. Dai maamarada vui vaatacamu

gandadai dai asta gataandamu coodaragai. ¹³ Dai vasi oidigi daama oidacami gancadada agai ginvavoitudaitai aapima. Damos siora moa caga ginvavoitudadagi silasi ucami oidacagi oidigi daama agai cagacara vuvaquimu.

¹⁴ Adiuusi ñiooquituldiadamigada Daniel ooja sai divia agai amoco ismaacada sallicada soimaasi iduñia agai amo istumaasi amapara siaaco maiviaa agai oigaragai isvapacadagi (siora naidagi idi ojai gaaagai ismaat cacagi). Silascada najada oodami ispomaasi pravuimi, amaasi agai ismaacada tami Judeera daraajagi gaaagai isvoopiagi gigiidamu. ¹⁵ Dai amaasi siora vaaqui daama daacagi aidasara aliasi gaaagai isotoma voopiagi maivu-vaidacai gavustuidaga tuucavidara. ¹⁶ Dai siora djiana ajioopadagi, maitaagai isapamu iimiagi ganquiyamu dai vuyagi ganyuucusi. ¹⁷ Sila soimaa taatamu looqui ismaacada noonoacagi siara viaacagi aali sisiadami aidasara. ¹⁸ Aliasi gaaagai isdaandagi Diuusi vai maitartoomococana masilascada voopiagi. ¹⁹ Alia soimaa taata agai oodami cascada. Vaamioma soimaasi gataatamu amaasi sitomali amo imidagai aidasi abiaadara idui Diuusi oidigi, dai gooqiaru tomali amo imidagai maipomaasi gataatama. ²⁰ Isbai tavapi praduniagi gomaasi aidagivaasi coiyantada oodami damos Diuusi maidagitomu istavapi praduni gomaasi agai alia oigadai ismaacada covai vuvaitu cascada.

²¹ Amaasi isamaadutai povantadagi: “Dañi tami daja Cristo”, masiara povantadagi: “Dañi maca daja”, maitavar vaavoitudada. ²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai saida araCristo dai pocaitiada agai saida arDiuusi ñiooquituldiadamigada, daida ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta agai ismaacada Diuusi lagi covai vuvaitu isistuidiagi. ²³ Damos aapima avar baiganduca cascada laquiasdara abiaadara gnaagidi aana gomaasi.

²⁴ Dai amaasi silascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tu-capi viiya agai dai masaadai giña agai. ²⁵ Dai sisiaavugai suuligia agai tavaagiañdara, dai vasi istumaasi oidaga tavaagiaru gigivucudamu. ²⁶ Dai amaasi gñtagimu oodami aana insimaacada viaa amo sallicami, insimacadara imadamu icomai saagida guvucadagaicada, dai Diuusi dadadaquigada amadu. ²⁷ Dai ootosamu aana gñtataañicarai sai agai ampaidana vasi oodami ismaacada Diuusi covai vuvaitu vasi oidigaiñdara dai vasi tavaagaiñdara.

²⁸ Maatavurai aapima idi ñiooqui insmaacada gnaagidia ñagai aana aagaitai aiigosi: Silascada momiacagi mamarada dai iipoidagi aagada poduucai camaatca iscamiaadimi taaco. ²⁹ Poduucai ara masilascada najadagi iscase pravuidagi gomaasi ismaacada caagidi aana camaatca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁰ Insmaacada gnaagidi aana arvaavoi sai gomaasi pradunia agai maiquiaa ugitacai oodami sivi oidacami. ³¹ Tavaagi dai davarai ugitimu, damos gññoqui maiugitimu.

³² Damos tomali amaadutai maimaata silascada tomali siuu duucu, tomali adiuusi tataañicaruda tavaagiaru daraajatai maimaata, tomali aana Diuusi maradacatai. Moslagi garooga Diuusi agai dai maata.

³³ Cascada gaaagai masbaiganducagi, dai gamamadadagi maitavamaata silascada ajia agai aca duucu. ³⁴ Gomaasi arapan ducami amo calli silascada imiagi sibacai mlacasi. Maiquiaa imacai vipiidiña agai gapipiooñiga amadutai aa duiñdagai, dai quitaagiña vipieeyi nuucadacami. ³⁵ Dai aana ara imia ñagai dai maimaata siuu duucu divia ñagai cascada baigavar

ganduca maimaatacatai siuu duucu divia iñagai aanΛ siΛmo imidagai urunuco, siΛpΛ ran tucara, siΛpΛ cujuicai tacucu, siΛpΛ maasicai. ³⁶ Todian duucai divimu aanΛ dai cascada gaaagai masbaiganducagi. ³⁷ Istumaasi ganaagidi aanΛ aapimΛ arvΛascatai vΛatarΛ. Baigavar ganduca —astΛadai ΛSuusi gamamaatardamiga.

14

¹ Dai gooca tasai viΛagacata dai gopascua vΛatarΛ. Gopascua arΛsiasa duudagai istuigaco Λjudidiu tΛagitoiña aidasi Diuusi cΛagacara vuvaitu Ejiipituaiñdara. VaidΛ abaitaguucacamigada Λpapaali Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami sΛalicami gaagitadai isducatai yaatagidacai bajagi ΛSuusi dai muaagi. ² DΛmos icaititadai agai:

—Baiyoma asta siΛscada daivuñiagi gosiaa duudagai vai poduucai maitarvui baacoagi oodami —ascati.

³ VaidΛ ΛSuusi Betaaniara daacata dai Simuñi quidiara. ΛSimuñi Λquioma viaacata dai Λcoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga dΛmos cadueeyi agai. Dai aidasi mesa vuidara daacata dai ΛSuusi, tai ami divia Λmo ooqui dai bΛcati Λmo tucayu alavastrocada duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sΛlicada namΛacami. Dai taipai Λtucayu dai ΛSuusi moodara tΛi asaiti sigian uvaicada. ⁴ Tai Λmoco ismaacada ami daraajatadai alia baaco dai aipaco gΛnaatagidimi daidΛ icaiti:

—¿Istuisida siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ CΛga gagagaramudai goovai vaamiomacada isvaica sientu piisu dai acada soñnamudai soitutuigami —ascati.

Dai sΛlicada baaco oooqui vui.

⁶ DΛmos ΛSuusi itΛadai:

—Casiavar maiñioocada aapimΛ gooqui vui. Goovai ismaacada iñduñi goovai arΛmo istumaasi cΛgaducami. ⁷ Soitutuigami vΛascara viaacamu aapimΛ gansaagida, daidΛ istutuidi aapimΛ iscΛga iduiñdagi masiΛscada ipΛiadagi. DΛmos aanΛ gia maisiuu vΛascara giñnΛijada agai aapimΛ. ⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. TΛi goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aanΛ cascada. ⁹ Ismaacada ganaagidi aanΛ arvaavoi sai tomasiacoga siaaco gΛagadagi Diuusi ñiooquida vΛasi oidigi daama gΛagada agai ΛpΛ istumaasi idui idi ooqui vΛrai poduucai tΛagitoda —astΛadai ΛSuusi.

¹⁰ Tai amaasi ΛUudasi Iscaliote, Λmoco Λbaivustaama dan gooca mamaatardamigada ΛSuusi, ii daidΛ gaaataga agai abaitaguucacamigada Λpapaali Λmadu dai baiduñia agai ñiooqui dai tΛagida agai agai ΛSuusi. ¹¹ Dai aidasida caΛ abaitaguucacami imaasi alia baiganΛli dai aagidi agai ΛUudasi sai aa namΛquida agai. TaidΛ ΛUudasi gΛagacai gaa isducatai gatΛgidagi ΛSuusi masai muaana.

¹² Tai aayi Λtucamidara tasara Λsiasa duudagai istuigaco tΛagitoiña Λjudidiu aidasi Diuusi cΛgacara vuvaitu Ejiipituaiñdara dai istuigaco gΛcuaadana paana maicopodatudicami, dai gamumueeyiña Λmo ali cañiiru dai aa gadadaasdiña Diuusi. TaidΛ ΛSuusi mamaataramigada itΛadai ΛSuusi:

—Vaacoga ipΛlidi aapi tΛsbaiduñiagi cuadagai idi siaa duudagai vΛatarΛ —astΛadai.

¹³ TaidΛ ΛSuusi ootoi gooca gamamaatardamiga daidΛ itΛadai:

—Iimivurai m^{aa}ca g^{aga}ra quiiquiana, dai ami t^{aa}gimu aapim^a amo c^{aa}li vai vaig^atica agai amo aayi suudagi v^{ara}i oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi agai v^{ara}i ami it^{aa}da a^{qui}aa^{ca}mi: “Amamaat^atuldiadami icaiti saaco c^{aa}ca a^{tuc}avi siaaco gaugia agai agai idi siaa duudag^{ara} cuaadagai a^{am}adu aat^{am}a av^{ar} t^{aa}da”. ¹⁵ Si^agai g^{ant}aa^gidamu amo tuucavi g^{aduc}ami gocua daama vaqui^{ara} t^{ac}aviacoga, cabaiduñisicami, v^{ara}i ami baiduuñi a^{cua}adagai —ast^at^adai a^{Su}usi.

¹⁶ Taid^a a^{mama}at^ardamigad^a iji dai aayi a^{ga}g^{ara} quiiqui^{ara}, dai v^{aa}si t^{aa} isducatai aagidi a^{Su}usi. Dai baidui a^{cua}adagai a^{sia}a duudagai v^{aa}tar^a.

¹⁷ Dai aid^{asi} cadidia ami divia a^{Su}usi a^{am}adu g^{amama}at^ardamiga. ¹⁸ Dai aid^{asi} mesa vuid^{ara} daraajatai gacueeyi agai, taid^a a^{Su}usi it^at^adai:

—S^{aa}licad^a ang^{ana}aagidi sai a^{ma}adutai aapim^a ismaac^{ada} giñ^{aa}madu gacueeyi giñ^{aa}gida agai dudunucami si^agai giñ^{mua}amu —ast^at^adai a^{Su}usi g^{amama}at^ardamiga.

¹⁹ Taid^a a^{mama}at^ardamigad^a ali^a soig^{an}aa^{li}, dai v^{aa}scatai t^{ac}acaimi daid^a it^at^adaimi:

—¿Aan^{ansi} aa^{pa}? —ast^ai amoco.

Tai a^{mai} pot^{ai} aa^{pa}:

—¿Aan^{ansio}? —ast^ai ag^{amai}.

²⁰ Taid^a a^{Su}usi aa noragi daid^a it^at^adai:

—A^{ma}adutai aapim^a baivustaama dan goocaiñ^{ara}ava. Goovai ismaac^{ada} giñ^{soi}ña cueeyi agai vaa asocoli^{ara}. ²¹ Aan^a iñ^{sma}ac^{ada} viaa amo s^{aa}licami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñiooquid^{ara} d^{amos} si^asoimaa taatamu goc^{aa}li ismaac^{ada} giñ^{aa}gida agai siom^a arc^{aga}icamudai goc^{aa}li v^{aa}tar^a ismaivuu-saimudai tami oidigi daama —ast^at^adai a^{Su}usi.

²² Dai aid^{asi} gacuaadatadai agai, taid^a a^{Su}usi b^{ai} a^{pa}ana dai gamamagi dai saasasacai maa g^{amama}at^ardamiga daid^a it^at^adai:

—Ugavurai idi paana. Idi a^{rgi}ñ^{tuuc}uga —ast^at^adai.

²³ Dai b^{ai} aa^{pa} amo viaacami uuvasi varagad^a dai gamamadacai maa aa^{pa} tai v^{aa}scatai iⁱ v^{aa}asuaiñ^{ara}. ²⁴ Daid^a a^{Su}usi it^at^adai:

—Idi a^{rgi}ñ^{aa}ra ismaac^{ada} aastia agai muucucai aan^a sipoduucai g^{aoig}aldamu soimaascamigad^a tomasioor^a sioor^a vaavoitudagi. Dai gomaasic^{ada} canamaaca agai Diuusi ñiooquid^a gooquirdad^a. ²⁵ S^{aa}licad^a ang^{ana}aagidi, ansai camaiy^{aa}da iñ^{agai} uuvasi varagad^a asta iñ^{si}aa^{scada} iiyagi utudui m^{aa}ca siaaco gata^{aan}ai Diuusi —ast^at^adai a^{Su}usi g^{amama}at^ardamiga.

²⁶ Dai can^{aa}cai amo naidagai iji Oliivosi giidiamu. ²⁷ Taid^a a^{Su}usi it^at^adai:

—V^{aa}scatai aapim^a aa^{gi} giñ^viaa agai sivi tucar^a. Pocaiti Diuusi ñiooquid^{ara}: “G^{amua}atudamu pastuuru sicañ^{iir}ugad^a aipaco iimimu”. ²⁸ D^{amos} si^{aa}scad^a a^{pa}mu duaaca aan^a aa^{pa}ga aimu aan^a Galileeana isaapim^a —ast^at^adai a^{Su}usi.

²⁹ Tai amaasi a^{Pi}iduru it^at^adai:

—Tomasi v^{aa}scatai g^{ad}agito aan^{an} gia mait^adagitoagi —ast^at^adai.

³⁰ D^{amos} a^{Su}usi it^at^adai:

—S^{aa}licad^a ang^{aa}aagidi sai sivi tucar^a maiquiaa goocuaaja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maimaasi aag agai p^{as}giñ^{ma}at^a —ast^at^adai a^{Su}usi.

³¹ D^{amos} a^{Pi}iduru vaamioma guvucamic^{ada} ñioo daid^a icaiti:

—Tomañ^{si} aapi g^{aa}madu muu maitan^{astu}agi iñ^{sig}amaat^a —ast^at^adai.

Tai v^{aa}scatai pot^{ai} aa^{pa}.

³² Dai amaasi aayi agai a^{map}ac^{ara} siaaco Getasemani t^{aa}gidu, taid^a a^{Su}usi it^at^adai g^{amama}at^ardamiga:

—Tami av_{AR} daraiva naida aan_Λ m_{ΛΛ}ca gamamaadagi —ast_Λadai.

³³ Dai vaidacai _ΛPiiduru, _{ΛΛ}madu _ΛJacovo, _{ΛΛ}madu _ΛVuaana, dai duaadicudan tadatuimi dai soig_{ΛΛ}lidi. ³⁴ Daid_Λ it_Λadai _Λgai g_Λmamaat_Λrdamiga:

—S_{ΛΛ}lic_{ΛΔ} soig_{ΛΛ}lidi giñib_Λdaga muquiadan tada. Tanasi av_{AR} vii aapim_Λ, d_Λmos maitav_{AR} coocosi —ast_Λadai.

³⁵ Dai bait_Λquioma ii, dai cupuliaco voi d_{ΛVΛΛ}rapi daan_Λi Diuusi sai isbaigacamudai iducaí maisoimaa taatamudai _Λgai istumaasi casi _Λp_Λduñia agaitadai aid_Λ. ³⁶ Daid_Λ aducaí gamamadai _ΛSuusi:

—Giñoo_{ga}, aapi v_{ΛΛ}sia_Λcatái istutuidi isiduñiagi maitidagito issoimaa taata aan_Λ d_Λmos vai mait_Λp_Λduna iducatai aan_Λ ip_Λliadagi mos_Λca isducatai aapi ip_Λlidi —ast_Λadai _ΛSuusi g_{ΛO}oga.

³⁷ Dai amaasi ii _Λgai siaaco daraajatadai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ vai coocos_Λcatadai, daid_Λ it_Λadai _Λgai _ΛPiiduru:

—Simuñi, ¿coosop_Λsi? ¿Maitap_Λsistui isn_Λaadagi tomas _Λmo ora?

³⁸ Maitav_{AR} coocosi dai gamamadadavurai vai maisoimaasi g_Λnduiñtuldana _ΛDiaavora. Aapim_Λ iduñia _Λlidi istumaasi Diuusi ip_Λlidi dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ maitistui isn_Λaadagi dai maidaan_Λi aapim_Λ Diuusi sai g_Λnsoiñana —ast_Λadai _ΛSuusi.

³⁹ Dai im_Λcai gamamagi _ΛSuusi _Λpamu _Λgai vaa ñiooquic_{ΛΔ}. ⁴⁰ Dai _Λpamu ii siaaco daraajatadai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ vai _Λpamu coocos_Λcatadai, alia coocosimucataidai _Λgai mossusulig_Λi vupuid_Λ. Dai maimaat_Λcatadai _Λgai isducatai aa noragidagi _ΛSuusi. ⁴¹ Dai _Λpamu gamamada _Λgai _ΛSuusi daid_Λ it_Λadai g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Siviav_{AR} gia coocosi daid_Λ g_Λniib_Λsta. Casia c_{ΛΛ}gadu, casi ataayi m_Λsiuu duucu giñt_{ΛΛ}gida _Λgai aan_Λ ismaac_{ΛΔ} viaa _Λmo s_{ΛΛ}licami giñt_{ΛΛ}gida magari soimaasi ivuaadami. ⁴² Vaapaigivurai, tim_Λda. Casia bod_Λr_Λ im_Λi ismaac_{ΛΔ} giñt_{ΛΛ}gida _Λgai —ast_Λadai _ΛSuusi.

⁴³ Dai quiaa ñioocaitadai _ΛSuusi tai ami divia _ΛUudasi. _Λgai _Λr_Λmoco _Λbaivustaama dan gooca mamaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. _Λgai _Λrojootosad_Λcatadai _Λpapaali bait_Λguucacamigad_Λ _{ΛΛ}madu _Λmamaat_Λtuldiadami s_{ΛΛ}licami, _Λjudidíu son_Λrguucacamigad_Λ _{ΛΛ}madu. ⁴⁴ Daid_Λ _ΛUudasi ismaac_{ΛΔ} gat_{ΛΛ}gida agaitadai _ΛSuusi caagiditadai _Λgai _Λoodami:

—Ismaac_{ΛΔ} usupiga aan_Λ _Λgiava _Λgai v_Λr_Λi b_Λi dai c_{ΛΛ}ga vulicami b_Λcai —ast_Λadai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacataidai _ΛSuusi daid_Λ it_Λadai:

—Mamaat_Λtuldiadami, mamaat_Λtuldiadami —ast_Λadai.

Dai usupi. ⁴⁶ M_Λtai otoma b_Λi dai vulicami b_{ΛΛ}cai.

⁴⁷ D_Λmos _Λmaadutai ismaac_{ΛΔ} ami daraajatadai vusaitu g_Λcusiru dai iquit_Λ _Λmo naacad_Λ _Λbait_Λc_{ΛΛ}acamigad_Λ papaali piooñigad_Λ. ⁴⁸ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λadai _Λoodami:

—¿Tuimasi dada aapim_Λ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimasi giñb_Λquia _Λgai, ducami siaan_Λ _Λr_Λmo _Λsivogamicagi? ⁴⁹ V_{ΛΛ}s tasai g_Λn_Λsaagida daacana aan_Λ _Λg_{ΛΛ} quiupagad_Λr_Λ _Λjudidíu dai g_Λn_Λmamaat_Λtuldiña Diuusi ñiooquid_Λ, m_Λtai tomali _Λmo imidagai maitimb_Λi. D_Λmos poducaí idui aapim_Λ vaid_Λ _Λp_Λduuna isducatai oojisi Diuusi ñiooquid_Λr_Λ —ast_Λadai _ΛSuusi.

⁵⁰ Tai v_{ΛΛ}scatai _Λmamaat_Λrdamigad_Λ voopoi dai _Λagi viaa _ΛSuusi.

⁵¹ Damos amo galli apiaoiditadai asuusi dai maitaadacatadai yuucusi mosamo icuusi tagigi matai bai agai acusdaiñdara. ⁵² Tai agai anaasi viaa gaicuusi dai mosmaa.

⁵³ Matai baidacai asuusi abaitacaacamigada papaali, taida ganampagi vlassi apapaali tataanadamigada amadu asonarguucacamigada judidiu amadu amamaatutuldiadami samicami. ⁵⁴ Vaida apiiduru mosmaacsdara oiditadai gaa baitacaacamigada papaali tuisiquigadara ucami. Anaasi tuisicana vii agai amadu sandaaru glucada tai.

⁵⁵ Vaida atataanadamigada papaali amadu vlass asonarguucacamigada judidiu amadu dudunucami gatcacaitadai astuma soimaasi idui asuusi daida gataañia agai muaragai. Damos maitaa agai istumaasi soimaascami vui asuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaatagai asuusi, dai maiamadugan duuca aagai. ⁵⁷ Vai aa mosyaatagai daidi caiti:

⁵⁸ —Aatama caa vaidi icaiti goovai: “Aanaan daitudagi goga quiuupagada judidiu ismaacada idui oodami dai vaica tasaicada pamu iduñimu aana mai quiuupai dai agai maitaroodami duñidaca agai”, pocaiti goovai —ascaiti oodami.

⁵⁹ Damos vlassara maiamaduga maasi ñioocai oodami.

⁶⁰ Tai amaasi gaa baitacaacamigada papaali caquiva vlasscatai saagida daida itatadai agai asuusi:

—¿Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai gvui? ¿Maitapas gaaa noragida agai? —astatadai.

⁶¹ Damos asuusi maiñioocacai vii, dai apiamaitadaga. Taida abaitacaacamigada papaali pamu cacacai daida itatadai:

—¿Aapipasi araCristo Diuusi marad? Diuusi gia siaa duutadai aatama —astatadai.

⁶² Taida asuusi itatadai:

—Ajaa Diuusi maradana. Dai aapima giñtagimu aana siasscada Diuusi ismaacada samicada viaa guvucadagai giñmaquiagi amo samicami dai giñtagimu aapima siasscada tavaagiaiñdara imada aana iicmai saagida —astatadai asuusi.

⁶³ Taida abaitacaacamigada papaali saasarai gayuucusi baamucaci caacatai istumaasi aagai asuusi daida itai:

—¿Tuisida gaagaiña aatama vaamioma najadami? ⁶⁴ Aapima caca isducatai caiti goovai sai pan tuiga Diuusi. ¿Matumaasi tagitoi? —astatadai.

Vai vlasscatai aagidi sai gataanana muaaraga.

⁶⁵ Vai amoco sisividimi, dai iñapai vuivasada dai gvai daida itatadai:

—Maatñi toora gagaga —astatadai.

Vaida sandaaru vuivasana gvai.

⁶⁶ Vaida apiiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia amo cusñirugada abaitacaacamigada papaali. ⁶⁷ Dai naitai istaicovai daja apiiduru caga gatagito naniidi daida itatadai:

—Aapiapa ara amadu aimrañña asuusi Nasareetara oidacada —astatadai.

⁶⁸ Damos apiiduru sto daida itatadai:

—Maitan maata aana agai, tomali maimaata aana pstumaaasi agai aapi —astatadai.

Dai ii apiiduru abiaadara dai quitaagiña caquiva. Tai cuujui amo tacu caliada. ⁶⁹ Taida acusñiru arapa vui nanaava apiiduru daida itatadai agai ismaacada ami daraajatadai:

—Gooviavar aduñda gomaisapicada —astatadai.

⁷⁰ Damos Δ Piiduru Δ sto. Tai bolaascad Δ Δ gai ismaacad Δ ami daraajatadai Δ pamu itadai Δ gai Δ Piiduru:

—Sallicad Δ Δ raduñd Δ aapi goSuusi. Galilee Δ Δ oidacami aapi Δ Δ Δ di, dai Δ pa maasi ñioocai aapi goSuusi aduñd Δ —astadai.

⁷¹ Vaid Δ Δ Piiduru galnaasi ñiooquimi daid Δ icaiti:

—Maat Δ Diuusi nai aan Δ maimaat Δ gocalli ismaacad Δ Δ gai aapim Δ —astadai.

⁷² Tai Δ Δ Δ cuujui tacu c Δ liad Δ , taid Δ Δ Piiduru Δ gito istadai Δ Suusi sai maiquiaa cuujuicai tacucu goocuaja Δ gai vaicojo itaiya agaitadai sai maimaat Δ Δ Suusi. Dai Δ gito Δ gai gomaasi dai sosua.

15

¹ Dai mosmaasicai g Δ n Δ mpagi Δ t Δ Δ aan Δ damigad Δ Δ papaali, Δ Δ madu Δ son Δ rguucacamigad Δ Δ judidíu Δ Δ madu Δ mamaat Δ tuldiadami sallicami, Δ Δ madu v Δ ascatai Δ t Δ Δ aan Δ dami. Dai vulicami b Δ c Δ ai Δ Suusi dai Δ Δ gi Δ Pilaato.

² Taid Δ Δ Pilaato Δ cacai daid Δ itadai:

—¿Aapirasi Δ rraígad Δ Δ judidíu? —astadai.

Taid Δ Δ Suusi itadai:

— Δ j Δ , poduuquiava Δ sducatai Δ gai —astadai.

³ Vaid Δ Δ t Δ Δ aan Δ damigad Δ Δ papaali naana maasicad Δ g Δ pi Δ ra vuupaimi.

⁴ Vaid Δ Δ Pilaato Δ pamu itadai Δ Suusi:

—¿Maitaras gaa noragida Δ gai tomali Δ mo ñiooqui? Dañi v Δ naana maasicad Δ g Δ pi Δ ra g Δ vuupai goovai —astadai.

⁵ Damos Δ Suusi maiaa noragi tomali Δ mo ñiooqui. Cascad Δ Δ Pilaato mait Δ gaitadai istumaasi Δ gitoagi.

⁶ Vaid Δ Δ Pilaato dadagitoña Δ mo maisapicami aid Δ siaa duudag Δ ra Δ Δ gi poduuc Δ ai g Δ viidacatadai Δ gai isdadagitoldi Δ dagi Δ oodami Δ Δ gi ismaacad Δ ip Δ liadagi Δ gai. ⁷ Vai ami maisacari Δ ra cuupicatadai Δ mo c Δ alli Baraavási Δ Δ giducami Δ Δ madu aa ismaacad Δ coitadai oodami Δ mo cocodi Δ ra. ⁸ Tai ami dada Δ oodami dai aagidimi Δ Pilaato said Δ iduuna poduuc Δ ai isduuc Δ ai ivuaadana Δ gai v Δ asi uumigi. ⁹ Taid Δ Δ Pilaato aa noragi daid Δ itadai:

—¿Ip Δ lidimasi isg Δ ndagitolda aan Δ g Δ nraíga? —astadai.

¹⁰ Δ Pilaato maat Δ catadai is Δ t Δ Δ aan Δ damigad Δ Δ papaali vui baacoicatadai Δ Suusi. Δ gai c Δ Δ daitadai Δ Suusi odatucuitai mui oodami dai cascad Δ gat Δ Δ gi Δ Suusi. ¹¹ Damos Δ t Δ Δ aan Δ damigad Δ Δ papaali av Δ naqui Δ oodami sai baiyoma gataan Δ na Δ Baraavási. ¹² Taid Δ Δ Pilaato Δ cacai daidi t Δ tadai:

—¿Dai tumaasi ip Δ lidi aapim Δ isiduñia aan Δ goocad Δ ismaacad Δ Δ judidíu raígad Δ aagai aapim Δ ? —astadai Δ Pilaato.

¹³ Tai Δ gai ijiña daid Δ itadai:

—Siisañi curusiaba —astadai.

¹⁴ Taid Δ Δ Pilaato itadai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovaio? —astadai.

Tai Δ gai Δ pamu ijiña daid Δ itadai:

—Siisañi curusiaba —astadai.

¹⁵ Vaid Δ Δ Pilaato maitip Δ lidadai isvui baacoagi Δ oodami cascad Δ dagitoli Baraavási, dai gat Δ jai m Δ sai g Δ icarsana Δ Suusi dai gooqui Δ ra gat Δ jai curusiaba siisaragai.

¹⁶ Taid Δ Δ sandaaru vaidacai Δ Suusi tuisicamu dai ami Δ mpagi v Δ asi Δ sandaaru. ¹⁷ Dai aadi yuucusi moraduacami daid Δ iduñi Δ mo coronai

uuparaicada dai calsi sai apa maascana amo raí dai poduucai parunai. ¹⁸ Dai vascatai iñacai daida icaiti:

—Tan calca raígada judidíu —ascaiti.

¹⁹ Dai amo ali uusicada moodara gavai. Dai sisividi, dai gantootonacada guguucai dai siaa duutudadan vueeyi. ²⁰ Valsi poduucai parunai agai dai gooquilara uupasi yuucusi moraduacada dai lagi yuucusida aadi. Dai gooquilara vusaitu abiaadara dai curusiaba siisa agai.

²¹ Vai amo cali Sireñilara oidacami Simuñi tagiducami agai aroogada Lejandro amadu Rufo. Dai oidigaiñdara imitadai agai dai amui daivusai matai goguama cusuvi acurusi ismaacada cusuvaticatadai asuusi.

²² Matai bacai asuusi amapacara siaaco Gólgota aagaiña saida itaiya alidi oodami mooda. ²³ Dai oida agaitadai agai uuvasi varagada acocami vancacami miira taida asuusi maitipali isiiyagi. ²⁴ Matai curusiaba siisa. Vaida sandaaru nancatadai volao dai naida agai sooriatai vuiya agai asuusi yuucusida dai astumaasi ajia agai amadutai.

²⁵ Quiaa arquiaamococatadai aidamasi curusiaba siisa asuusi. ²⁶ Daida loojai masmaacada oja curusiaba dai agai mastuisida gatjai muaragai, icaiti ara: “Raígada judidíu”. ²⁷ Dai abaana asuusi ticurusiaba siisisa gooca asivogami ara amoco sallsa padara amai curusiaba dai agamai oogisa padara amai curusiaba. ²⁸ Poduucai aradi saida araduuna ismaacada aagai ojarara ismaacada icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucai naidi Cristo”.

²⁹ Dai ismaacada amui dagavusca galnaasi ñiooqui suuligidi asuusi dai gidai ganmoomo parunaitai asuusi daida itadai:

—Epa aapi pasmaacada pocaiti pasaida istutuidi isdaitudagi agaa quiuupagada judidíu dai vaica tasaicada ivueeyi apamu, ³⁰ calgacara igavuusaida aapi lagi dai tvañi curusaiñdara —astadai.

³¹ Poduucai ara parunai ataanadamigada papaali amadu amamaatatuldiadami sallyicami dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Calgacara vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalgacara gavuusaidagi. ³² Isnajada aatama goCristo raígada judidíu issivi tvañiagi curusaiñdara, aida gia vaavoitudan tada aatama —ascaiti.

Dai asta acacalli ismaacada saigacatadai soimaasi ñiooqui suuligidi asuusi.

³³ Dai dan duucu vasi oidigi tucapi vii coigasco tasai uucami. ³⁴ Dai aida uruno tadaco gagara iña asuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —ascaiti.

Sai agai itaiya alidi: GiñDiuusiga, giñDiuusiga, ¿Tuipasida giñdagito?

³⁵ Dai amoco ismaacada ami daraajatadai cal ispocaiti agai daida icaiti:

—Dañi, vapaidi goovai adiuusi ñiooquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

³⁶ Tai maadutai maa dai bai amo visocli dai vadaitu uuvasi varagada acocamicada, dai amo uusi tavaducami cuagara daí avisocoli dai miaadara dadasdi asuusi sai visiusuna daida icaiti:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai tvaiñdana —ascaiti.

³⁷ Taida asuusi gagara iña daida muu. ³⁸ Vaida agaa icuusi ismaacada agaa quiuupagadara judidíu sagiacatadai apan asi covoca amo sueeyi dai arana salli sarai tcavidara abiaadara matana ucami. ³⁹ Daida acapítan romanu ismaacada vuidara caacatadai asuusi tagacai isducatai iña agai dai isducatai muu icaiti:

—Sallyicada qui arDiuusi maradacatadai gocalli —ascaiti.

⁴⁰ Amoco ooqui macasdara naiditadai ara. Agai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María ismaacada aradada Jacovo amadu Osee. Vai ali

Jacovo aagaiña oodami Jacovo. Dai modaja $\Delta\Delta\Delta$ Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña Δ Suusi dai soicaiña aidasi Galileeana aim Δ raiña Δ gai. Dai muiducatadai aa ooqui ismaac Δ Δ oiditadai Δ Suusi Jerusaleen $\Delta\Delta$ uucami.

⁴² Dai caurui dai aid Δ baivuaadana Δ judidíu v $\Delta\Delta$ sia Δ catai dai siaadico ib Δ staragaicatai maitistuma vuaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimatee $\Delta\Delta$ oidacami, dai Δ gai $\Delta\Delta$ mo g $\Delta\Delta$ t $\Delta\Delta$ aan Δ damicatadai $\Delta\Delta\Delta$. Dai Δ gai n Δ n Δ racatadai si $\Delta\Delta$ scad Δ gat Δ aan Δ da Δ gai Diuusi. Dai maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai tai oigaragai dai t Δ vaiña Δ gai Δ Suusi tuucugad Δ dai yaasa Δ gai. ⁴⁴ Taid Δ Pilaato mait $\Delta\Delta$ isducatai Δ gituagi maic $\Delta\Delta$ ga maat Δ catai isbai camuu Δ gai. Dai vai Δ capitán dai t Δ caca Δ gai sabai camuu. ⁴⁵ Vaid Δ Δ capitán aagidi sai camuu. Taid Δ Pilaato maa oigaragai Δ Osee isyaasagi Δ Suusi. ⁴⁶ Taid Δ Osee sav Δ li Δ mo icuusi nam Δ acami dai t Δ vaiñi Δ muuquiad Δ dai Δ icuusi $\Delta\Delta$ biisa. Dai Δ mo ait Δ ana siaaco cad Δ garsicatadai ami t $\Delta\Delta$. Dai taagiña dai Δ mo g $\Delta\Delta$ odai. ⁴⁷ Vaid Δ María Madaliña $\Delta\Delta$ madu María Osee d $\Delta\Delta$ da n Δ idi m Δ siaaco t $\Delta\Delta$ Δ Suusi.

16

¹ Dai cadaivunucai lib Δ staragai tas $\Delta\Delta$, taid Δ María Madaliña $\Delta\Delta$ madu María Jacovo d $\Delta\Delta$ da $\Delta\Delta$ madu Salomé, Δ gai sav Δ li sigian uuvadami dai toida Δ gai Δ muuquiad Δ . ² Dai tumiño Δ o $\Delta\Delta$ qui iji Δ gai siaaco yaasapicatadai Δ Suusi. Tasai vusaico aayi Δ gai. ³ Dai aipaco g Δ naagidimi Δ gai daid Δ icaitimi:

—¿Sioor Δ maigovai daasamu Δ g $\Delta\Delta$ odai sivaapaquimu aat Δ m Δ ? —ascaitimi.

⁴ Dai n Δ n Δ aaavacai t $\Delta\Delta$ Δ g $\Delta\Delta$ odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai Δ gai vaapa siaaco yaasapicatadai Δ Suusi, dai ami t $\Delta\Delta$ Δ mo Diuusi t Δ aañicarud Δ . Δ gai Δ pa maasi Δ mo g $\Delta\Delta$ li vai s $\Delta\Delta$ lisa pad $\Delta\Delta$ daacatadai, dai m Δ tana ugurui yuucusid Δ dai tootoaja. Taid Δ Δ ooqui alia duduaadimu. ⁶ D Δ mos Δ Diuusi t Δ aañicarud Δ it Δ t Δ dai:

—Maitav Δ r duduaadicuda. Aapim Δ gaagai Δ Suusi ismaac Δ Δ Nasareet $\Delta\Delta$ oidacatadai, Δ gai m Δ smaac Δ Δ curusiaba siisa. D Δ mos Δ gai caduaaca maitatiipu tami. N Δ idavurai movai m Δ siaaco t $\Delta\Delta$. ⁷ Iimivurai dai aagida Δ Piiduru $\Delta\Delta$ madu Δ gaa mamaat Δ rdamigad Δ Δ Suusi said Δ Δ Suusi Δ p Δ ga ajiagai Galilee $\Delta\Delta$ isaapim Δ . Ami t $\Delta\Delta$ gimu aapim Δ poduucai isduucai g Δ naagidi Δ gai —ast Δ t Δ dai Δ Diuusi t Δ aañicarud Δ .

⁸ Taid Δ Δ ooqui voopoi abiaad $\Delta\Delta$ duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi Δ gai tomali Δ maadutai alia duduaadimucai.

⁹ Aidasi duaaca Δ Suusi $\Delta\Delta$ p Δ ga g Δ maasitu Δ gai María Madaliña vuitapi ismaac Δ Δ aiñd $\Delta\Delta$ vuvaitu Δ gai cuvaracami Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ . ¹⁰ Tai Δ gai ii dai aagidi Δ gai ismaac Δ Δ $\Delta\Delta$ madu ajioopaiña Δ Suusi. Δ gai alia soig Δ n Δ lidadai dai suaan Δ itadai. ¹¹ Dai aidasi ca Δ Δ gai isduaaca Δ Suusi, dai isn Δ idi Δ ooqui Δ gai maivaavoitu.

¹² Dai gooqui $\Delta\Delta$ Δ Suusi g Δ maasitu Δ ma duucai gooca g Δ oidatucudami vuitapi. Δ gai oidigamu iim Δ itadai. ¹³ Tai Δ gai iji dai aagidi Δ gaa, dai tomali poduucai maivaavoitu Δ gai.

¹⁴ Tai gooqui $\Delta\Delta$ g Δ maasitu Δ Suusi Δ baivustama dan Δ moco mamaat Δ rdami vuitapi aidasi mesa vuid $\Delta\Delta$ daraajatadai Δ gai. Daid Δ Δ Suusi bagaimi g Δ mamaat Δ rdamiga maivaavoidaracatai Δ gai maivaavoitudacai Δ gai Δ gaa ismaac Δ Δ aagidi isn Δ idi isduaaca. ¹⁵ Daid Δ it Δ t Δ dai:

—Iimivurai vΛasi oidigi daama dai aagida vΛasi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi. ¹⁶ Dai siorΛ vaavoitudagi dai gΛnvapaconagi Λgai cΛagacΛrΛ vuvaquimu. Dai siorΛ maivaavoitudagi Λgai Diaavora ΛΛmadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi gΛgΛrducami ivuaadamu siorΛ giñvaavoitudagi. Vuviadamu Λgai oodamiaiñdarΛ Diaavora tΛtΛaañicarudΛ giñgυvucadacΛdΛ dai Λmamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaacΛdΛ maimaatΛcana Λgai. ¹⁸ Dai gΛnnoovicΛdΛ vuudamu Λgai gΛgΛrΛ coocoyi. Dai isyΛΛda Λgai muuquigami maigalvuaadamu. Dai coococoidadΛ daama daraasadamu Λgai gΛnnoovivi sidΛ ΛcoococoidadΛ duduaadΛdamu —astΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

¹⁹ Dai aidasi canaatocai ñiooqui gΛrtΛaanΛdamiga Suusi gΛmamaatΛrdamiga, taidΛ Diuusi vaidacai tΛvaagiamu dai maa Λmo gΛsΛΛlicami. ²⁰ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi iscΛagacΛrΛ vuvaquiagi vaavoitudacai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Dai Λgai vaa Suusi Cristo soicΛiña aa duiñdadΛrΛ vai Λgai naana maasi gΛgΛrducami ivuaadana dai poduucai maasiuldi sai ismaacΛdΛ aagaiña Λgai Λrvaavoi.

Dai mosΛcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teoopilo amo istumaasi gaoojidi aan. Mui oodami caooja isducatai apadui aatama garsaagida. ² Agai ooja ismaacada aagidi aa ismaacada arnlijadami. Agai naidi isducatai apadui tucamarla abiaadara, dai agai vaa argamamaatutladiamicatadai Diuusi ñiooquida. ³ Aanla arpa caga giñtaatacai gatcacai isducatai apadui tucamidara abiaadara, dai cagadu alidi aanla isgaoojidagi vasi gomaasi, ⁴ pai caga maataca aapi ismaacada arvaavoi dai sai maisiu vasi masmaacada gaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidasi arrodasi argla taanadamicatadai Judeera, vai ami oida-catadai amo paali Zacaria tlagiducami, daida araduñacatadai Aviaasicaru. Daida looñigada Zacaria Elisabeeta tlagidu, dai vagoocatai araduñla paali Aarónicaru. ⁶ Dai vagoocatai alia cal tuutuiga Diuusi vui, dai caga agidiña daida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi, dai poduucai tomali maadutai maigariara vuupaiña tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos maimamara-catadai agai, Elisabeeta maitistutuiditadai ismaatadagi cascada. Casi arrocodamicatadai agai daida calli casi arcaliodamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai aacatadai Zacaria lamadu laaduñla isiduñiagi ganaa duiñdaga gaa quiupaigadara ljudidíu. Diuusi pipiooñigada agai. ⁹ Dai tlcavi daitu amo tumiñsi lgi poduucai gaviidacatadai apapaali dai naida agai soora vaacana gaa quiupaigadara ljudidíu siaaco siaa duutudai Diuusi dai maidana acuubimidali. Taida Zacaria aayi isvaquiagi gaa quiupiarai dai maidagi acuubimidali. ¹⁰ Dai aidasi mamaitadai Zacaria acuubimidali vascatai agaa quidigaiñdara guucatai gamamadai. ¹¹ Tai todian duucai tla Zacaria amo Diuusi tlaañicaruda vai bo caacatadai sallsia padara siaaco gamamaidi cuubimidali. ¹² Dai aidasi Zacaria tla Diuusi tlaañicaruda maital isducatai gaduñiagi dai alia duaadimu. ¹³ Damos Diuusi tlaañicaruda itadai:

—Zacaria, maitiduaadicuda cacala Diuusi ismaacada taanli aapi daanaitai cascada gaoñiga maraata agai amo ali gali varai Vuaana tlati ganmara. ¹⁴ Dai baiganliadamu aapimla dai muidutai arpa diviacai lali oodami, ¹⁵ Diuusi taanadami duucai nlijada agai agai cascada. Dai agai gia maitayalda agai uvasi varagada tomali ama maasi ismaacada navamudaga dai maiquiaa vuusaicai agai aida abiaadara Diuusi Ibadala lamadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai ljudidíu sai caga vaavoitudaiña Diuusi arpan duucai lqui aduñlacardu dai muidutai ama duucai gantatgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaacada arVuaanaca agai arpara imimu agai isatlaanadami dai Diuusi Ibadala lamadu daacamu sipoduucai viaacamu agai guvucadagai arpan duucai Diuusi ñiooquituldiadamigada Eliasicaru dai aagidamu agai vasi oodami daldala sai apamu oigadaiña ganmaamara dai agai ismaacada soimaasi ivueeyi sai ama duucai gantatgitona Diuusi vuitapi arpan duucai aa ismaacada vaavoitudai Diuusi. Dai poduucai cabai ganducamu oodami iibada silascada diviagi atlaanadami Cristo —astadai Diuusi tlaañicaruda Zacaria.

¹⁸ Amaasi Zacaria tlcacai Diuusi tlaañicaruda daida itadai:
—Isducatai maatana aanla sarvaavoi ismaacada giñaagidi aapi casi arcaliicoidadla aatama vagoocatai di —astadai Zacaria.

¹⁹ Taida Diuusi tlaañicaruda aa noragi daida itadai:

—AanΛ anΛrGavriel daidΛ ΛrootosadΛ Diuusi. Agai giñootoi ansaidΛ glaagidana goñiooqui ismaacΛdΛ casi glaagidi aanΛ. ²⁰ DΛmos maivaavoitu aapi ismaacΛdΛ glaagidi aanΛ cascΛdΛ muudutumu aapi dai maiñiooquimu asta siΛΛscadΛ divia gΛmara. Idi gia povΛduñia agai ismaacΛdΛ glaagidi aanΛ siΛΛscadΛ Diuusi ipΛliadagi —astΛtΛdai Gabriel.

²¹ VaidΛ Λoodami quiidigamadΛrΛ guucacatai nΛnΛra ΛZacaría dai maitΛtΛΛgaitadai isgΛnΛldagi maiootoma vuusaicai ΛZacaría ΛgΛΛ quiuupaigadΛaiñdΛrΛ judidíu. ²² AidΛsi vuusai ΛZacaría maitistui isñiooquiadagi Λoodami ismaacΛdΛ quiidigana guucacatadai. Dai poduucai maí Λgai istΛΛ Λgai Λmo istumaasi ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai cascΛdΛ muudutu. Dai seeñacΛdΛ ñiooquidi.

²³ AidΛsi caaitu ΛZacaría siΛΛqui tasai gaaata duñia agaitadai ΛgΛΛ quiuupirΛ, nora gΛquiiyamu. ²⁴ Dai bo chiΛΛqui tasaiΛdΛ tΛΛ Elisabeeta Λmo ali siΛΛñi. Dai taama masaadai maivuusai Λgai gΛquiiyaiñdΛrΛ. Dai poduucai gΛtΛgito Λgai: ²⁵ “Λagi poduucai giñduñi Diuusi dai sivi maraatamu aanΛ sicamaitiñcΛΛdadamu oodami”, asΛΛlidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicΛdΛ Diuusi ootoi ΛGavriel Nasareetamu Galilea dΛvΛΛriΛrΛ, ²⁷ sai aagidana Λmo ñiooqui Λmo ali tΛji María tΛΛgiducami. NasareetarΛ oidacatadai Λmo cΛΛli Osee tΛΛgiducami dai Λgai ΛrcajiudadΛ Davicaru. Casi ΛrgΛncuucunacamicatadai Λgai dΛmos maiquiaa Λmapai oidacatadai. ²⁸ AidΛsi aayi ΛGavriel mΛΛca siaaco daacatadai María itΛtΛdai:

—Baiga, Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi dai vΛΛscΛrΛ gΛΛmadu daja, Diuusi vaamioma cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi aapi istomasmaascΛdΛ ooqui —astΛtΛdai ΛGavriel.

²⁹ AidΛsi tΛΛ María ΛGavriel dai caí istumaasi aagidi Λgai maitΛΛ isducatai gΛtΛgituagi. “Tuisi povai iñtΛtΛdai goovai sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ giñnΛidi”, asΛΛlidi ΛMaría.

³⁰ Tai amaasi itΛtΛdai Λgai:

—María maitiduaadicuda, Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi. ³¹ Aapi María maraatamu Λmo ali gΛΛli dai Suusi tΛΛtΛmu aapi. ³² Dai siaa duutuadamu muidutai ΛSuusi. Dai pocaitiadamu gooviava ΛrDiuusi maradΛ Λvaamioma gΛΛ baitΛcΛaacami. Dai Diuusi maaquimu ΛSuusi sΛΛlicamigadΛ gΛaduñi Davicaru. ³³ Dai vΛΛscΛrΛ tΛaanΛdamu Λgai Λjudidíu. Dai tomali Λmo imidagai maiugitimu Λgai sΛΛlicamigadΛ —astΛtΛdai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi ΛMaría tΛcacai ΛGavriel:

—¿Ducatai ΛpΛduñia agai goovai ismaacΛdΛ giñagidi aapi? Maiquiaa ΛrvΛΛnΛcami aanΛ cΛΛli di —astΛtΛdai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daidΛ itΛtΛdai:

—TΛvaañimu Diuusi IbΛadΛ dai gΛΛmadu daacamu. Agai sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai. CascΛdΛ siΛΛscadΛ vuusiagi aali gΛΛli ismaacΛdΛ Suusi tΛΛgiduca agai, pocaitiadamu oodami: “Gooviava ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gΛaduñi Elisabeeta maraata agai Λmo ali gΛΛli casi ΛrooquimudadΛcatai ismaacΛdΛ pocaidacatadai sai maitistutuiditadai ismaamatagi vai sivi caviaa naadami masaadai istΛΛ Λmo ali siΛΛñi. ³⁷ Diuusi ivueeyi Λagi istumaasi iduñia Λliada —astΛtΛdai Gavriel.

³⁸ TaidΛ María itΛtΛdai:

—AanΛ iduunimu Λagi istumaasi giñagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanΛcΛdΛ pΛstumaasi giñagidi —astΛtΛdai María.

BodΛrΛ daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chi^Λqui tasaic^ΛΔ cavami ii María gaamu ucoidigamu ^Λmo ali qui-iyamu Judeea d^Λv^ΛΛri^ΛΓ^Λ. ⁴⁰ Dai Zacarí^Λ quiidi^ΛΓ^Λ vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ Aid^Λsi María viaatuli Elisabeeta maata taata ^ΛElisabeeta isoiñi mara^ΔΛ raana. Dai aid^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ divia dai ^ΛΛmadu daaca agai. ⁴² Amaasi g^ΛΓ^ΛΛ ñioo Elisabeeta dai pot^ΛΔ^Λdai:

—Diuusi vaamioma c^ΛΛgac^ΛΓ^Λ g^ΛΛ^Λidi aapi istomasmaasc^ΛΔ ooqui. Dai c^ΛΛgac^ΛΓ^Λ n^Λidi Diuusi g^Λmara ^ΛΛp^Λ. ⁴³ NooΓ^Λ aan^Λ sidiviakai giñdiviji c^ΛΛgac^ΛΓ^Λ giñvuviaadamiga d^ΛΔ^Λ. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aan^Λ isoiñi giñm^Λara giñ^Λraana baig^ΛΔ^Λdacai. ⁴⁵ Ali^Λ baig^ΛΔ^Λidi aapi vaavoitudacai si^Λp^Λaduñia agai ^Λgai ismaac^ΛΔ g^ΛΛagidi Diuusi t^Λaañicarud^Λ—ast^ΛΔ^Λdai Elisabeeta.

⁴⁶ Amaasi icaiti María:

Ali^Λ siaa duutudai aan^Λ Diuusi.

⁴⁷ Dai ali^Λ baigiñ^Λidi aan^Λ Diuusic^ΛΔ ismaac^ΛΔ c^ΛΛgac^ΛΓ^Λ giñvusasdi.

⁴⁸ Aan^Λ ^Λrsoitigami vai Diuusi v^ΛΛsc^ΛΓ^Λ c^ΛΛgac^ΛΓ^Λ giñn^Λidi.

Dai sivi abiaad^ΛΓ^Λ bait^Λacoga v^ΛΛsi ^Λoodami aduuc^Λai giñiim^Λdamu “Ismaac^ΛΔ Diuusi c^ΛΛgac^ΛΓ^Λ n^Λidi”.

⁴⁹ ^Λgai ismaac^ΛΔ s^ΛΛlic^ΛΔ viaa guvucadagai idui mui naana maasi g^ΛΓ^Λrducami aan^Λ giñv^ΛΛtar^Λ.

S^ΛΛlic^ΛΔ tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi ^Λgai.

⁵⁰ Diuusi v^ΛΛsc^ΛΓ^Λ soig^ΛΔ^Λidi v^ΛΛscataic^ΛΔ ismaac^ΛΔ siaa duutudai ^Λgai.

⁵¹ Mui naana maasi g^ΛΓ^Λrducami ivueeyi Diuusi g^ΛΔgitoidac^ΛΔ.

Diuusi ali^Λ siaa ^ΛΛratudai ^Λgai ismaac^ΛΔ g^ΛΓ^Λrduc^ΛΔ g^ΛΛ^Λidi.

⁵² Diuusi camaitip^Λli si^Λrt^ΛΛaan^Λdamicagi ^Λgai ismaac^ΛΔ vaamioma gataaan^Λi, dai casc^ΛΔ maa ^Λs^ΛΛlicamigad^Λ ^Λsoituutuigami.

⁵³ Dai ^Λsoituutuigami ismaac^ΛΔ biugicoñicatadai Diuusi maa mui naana maasi istuuc^ΛΔ tataascon^Λca ^Λgai.

Daid^Λ ^Λriricu soituutuigami^ΛΓ^Λ viaa.

⁵⁴ Diuusi c^ΛΛga nuucada ^Λjudidíu ^Λgai ^Λrpipiooñigad^Λ dai Diuusi ali^Λ soig^ΛΔ^Λidi ^Λgaic^ΛΔ casc^ΛΔ.

⁵⁵ V^ΛΛsi gomaasi idui ^Λgai poduuc^Λai bai duí ^Λgai Avraañicar^Λu dai ^Λaaduñ^Δ ^ΛΛmadu casc^ΛΔ.

Dai goñiooqui ismaac^ΛΔ bai duí ^Λgai ^Λrtomastuigaco v^ΛΛtar^Λ.

Ascaiti María.

⁵⁶ Daid^Λ María vaica masaadai daja Zacarí^Λ quiidi^ΛΓ^Λ daida ^Λpamu nora g^Λquiiyamu.

⁵⁷ Dai caaayi istuigaco maraata agai Elisabeeta dai marai ^Λmo ali g^ΛΛli.

⁵⁸ Aid^Λsi marai ^Λgai ^Λaaduñ^Δ ismaac^ΛΔ miaanioma oidacatadai iji dai m^ΛΛ dadiji dai n^ΛΛ^Λidi dai poduuc^Λai camaí ^Λgai isDiuusi s^ΛΛlic^ΛΔ c^ΛΛga tuiga Elisabeeta vuí. Dai baig^ΛΛ^Λli v^ΛΛscatai. ⁵⁹ Dai bo mamacova tasaic^ΛΔ ^Λpamu iji ^Λgai dai m^ΛΛ iquit^Λ tuucugad^Λ ^Λali g^ΛΛli dai ^Λaaduñ^Δ Zacarí^Λ t^ΛΛ^Λaa agaitadai pot^ΛΔ^Λgidu ^Λoogad^Λ casc^ΛΔ. ⁶⁰ Taid^Λ ^ΛΔ^ΛΔ^Λ it^ΛΔ^Λdai:

—Cho, Vuaana t^ΛΛ^Λamu aat^ΛΛ —ast^ΛΔ^Λdai.

⁶¹ Taid^Λ it^ΛΔ^Λdai ^Λaaduñ^Δ:

—Tomali ^Λmoco g^ΛΛaduñi maipot^ΛΔ^Λgidu di —ast^ΛΔ^Λdai.

⁶² Daid^Λ ^Λaaduñ^Δ seeñamagi Zacarí^Λ maataca ^Λliditai ist^ΛΔgiduca ^Λgai ^Λgai. ⁶³ Taid^Λ ^ΛZacarí^Λ seeñac^ΛΔ taí g^ΛΛaduñi ^Λmo istumaasi istuuc^ΛΔ oojagi dai poduuc^Λai ooja: “Vuaana t^ΛΛgiducamu goovai”, asduuc^Λai ooja ^Λgai. Tai camait^ΛΛ ^Λaaduñ^Δ isducatai g^Λnt^ΛΔgituagi t^ΛΛgacai ismaac^ΛΔ ooja ^ΛZacarí^Λ. ⁶⁴ Aid^Λsi quiaa n^ΛΛ^Λidi ^Λaaduñ^Δ ismaac^ΛΔ ooja ^ΛZacarí^Λ taid^Λ ^ΛZacarí^Λ ^Λpamu ñioo dai s^ΛΛlic^ΛΔ c^ΛΛga siaa duutuli Diuusi. ⁶⁵ Taid^Λ

ΛaaduñdΛ sΛalicΛdΛ duduaadimu Δpamu ñioocacai ΔZacaría, vai vΛasi ucoidigana JudeeΔrΛ vΛasi aipacoga gΛnaagidi Δoodami isducatai ΔpΔdui ami JudeeΔrΛ. ⁶⁶ VΛasi ismaacΛdΛ caí isducatai ΔpΔdui naana maasi gΛntΛtΛgitoi dai aipaco gΛntΛcacai daidΛ icaiti:

—¿Sioor maatΛ istumaasicamu goovai? SΛalicΛdΛ Diuusi cΛagacΛrΛ nΛidi goovai —ascaiti Δoodami.

⁶⁷ Dai Diuusi IbΛadΛ divia dai ΔΛmadu daja Zacaría ΔVuaana oogadΛ. AidΛ ΔZacaría aagidi Δgaa oodami istΛtΛdai Diuusi IbΛadΛ ΔZacaría dai potΛtΛdai:

⁶⁸ Diuusi cadivia gΛrΛΛmadu dai casi cΛagacΛrΛ gΛrvuvaitu cascΛdΛ alia siaa duutudai aanΛ Diuusi.

AatΛmΛ Δrjudidíu Diuusi maamaradΛ cascΛdΛ.

⁶⁹ Diuusi gΛrootosi Δmo cΛagacΛrΛ gΛrvuviaadamiga ismaacΛdΛ sΛalicΛdΛ viaa guvucadagai.

Dai Δgai ΔrcajiudadΛ DavicarΛ ismaacΛdΛ cΛaga Δgigitadai Diuusi.

⁷⁰ PoduucΛi ΔΛqui utu oidigΛrΛ idui Diuusi gΛaatagi gΛñiñiooquituldiadamiga ΔΛmadu.

⁷¹ Tai Δgai aagidi gΛraaduñicarΛ iscΛagacΛrΛ gΛrvuvaida Δgai Diuusi.

Dai maidagito Δgai issoigΛrvuaada Δgai gΛrsasaayu dai vΛasi ismaacΛdΛ maitΛroigΛdai.

⁷² Dai sai Diuusi soigΛliada agaitadai gΛraaduñicarΛcΛdΛ.

Dai sai maiugu tΛgitoca Δgai Diuusi gΛaatagi ismaacΛdΛ idui tucamarΛ.

⁷³ Goovai Δrgoatagi cΛagaducΛdΛ ismaacΛdΛ aagidi Diuusi gΛraduñi AvraañicarΛ dai pocaiti sai sΛalicΛdΛ ΔrvΛavoι.

⁷⁴ Dai sai Diuusi gΛrsoiña Δgai sai maisoimaasi gΛrtaatamituldiña gΛrsasaayu.

Dai tΛsai siaa duutudaiña aatΛmΛ Diuusi maiduduaadicuitai.

⁷⁵ Dai cΛΛ vΛaadatΛi Diuusi vui.

Dai cΛaga Δgigitai aatΛmΛ Diuusi siΛasi uucami oidacagi aatΛmΛ amaasi uucami.

⁷⁶ Dai aapi giñmara poduucΛi gΛiimΛdamu oodami Diuusi ΔbaitΛcΛaacami ñiooquituldiadamigadΛ.

Aapi baitΛqui imia Δgai ΔtΛaanΛdami dai mΛΛ aagida Δgai oodami sai bai gΛnduucana dai siΛascadΛ mΛΛ diviagi ΔtΛaanΛdami sai cΛagacΛrΛ mi-aadΛgidana.

⁷⁷ Dai maatΛtulda Δgai aapi oodami sai Diuusi Δgai dai cΛagacΛrΛ gΛrvuvaidi.

Dai gΛroigΛldi vΛasi gΛrsoimaascamiga.

⁷⁸ Diuusi gΛrooga sΛalicΛdΛ gΛroigΛdai dai soigΛlidi aatΛmΛcΛdΛ cascΛdΛ gΛrootosi gΛmara tΛvaagiaindrΛ.

⁷⁹ Sai gΛraagidana isducatai Diuusi soicΛi oodami sai cΛaga gΛntΛtΛgitocana tΛsai vaavoitudacai maiiimΛna DiaavorΛ ΔΛmadu.

CascΛdΛ povueeyi Diuusi tΛsai ΔΛmadu ajiopaiña.

AscΛiti Zacaría.

⁸⁰ Dai gΛllimi Δali gΛlli dai vΛas tasai vaamioma bΛΛjimi gΛtΛgitoidaga. Dai aidΛsi cagΛΛ Δgai oidigana oidatu asta aidΛsi gΛaagacai aagidi Δgai Diuusi ñiooquidΛ Δjudidíu. Dai mΛΛ diviacai aagidi Δgai ismaacΛdΛ aagidi Diuusi isaagida Δgai.

2

¹ AidΛsi vuusai Vuaana aidΛ Augusto ΔrgΛΛ baitΛcΛaacamicatadai RoomΛrΛ. Dai Δgai tΛjai gΛsonΛrΛ guucacamiga sai Δcaldana Δoodami dai oojana istΛΛtΛgidu. ² AidΛ ΔrtucamidΛrΛcatadai mΛsiΛcaldΛ Δgai vΛasi Δoodami

oidi daama oidacami. Aidamasi acali aoodami aid a Sireñio arcaigicatadai Siriana. ³ Matai taji aoodami sai iimana siaaco vuvaaja masai acaldana. ⁴ Cascada ii aOsee Nasaretaiñdara Galilea davalariñdara Beleenamu Judeea davalariara. Davicaru arBeleenara vuusaicami dai aOsee arcajiudad Davicaru cascada ii agai Beleenamu masai acaldana. ⁵ Dai aOsee vaidacai María Beleenamu. Casi argancuucunacamicatadai agai damos maiquiaa mapai oidacatadai. Dai María cayoga dueeyitadai. ⁶⁻⁷ Aidasi aayi agai Beleenara camaitiipucata dai siaaco ganuuliña agai cascada caapayu quiidara ganuuli agai. Dai aidasi quiaa mala ca daraajatadai agai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai María dai dueeyi. Agai artuucamidara maracatadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

⁸ Dai Beleena maigovai oidigana ajioopaitadai pastutuuru dai nuucadacatadai gansosoiga cañiru tucara. ⁹ Tai todian duucai gamaasitu amo Diuusi taañicaruda apastutuuru vuitapi. Tai Diuusi gavgucadacada cuudan duí ami siaaco daraajatadai agai tai duduaadimu apastutuuru. ¹⁰ Tai potadai aDiuusi taañicaruda:

—Maitavar duduaadicuda aapima. Aana anganbaidati calga ñiooqui dai idi ñiooquicada alia baiganliadamu aapima dai vasi aoidacami oidi daama.

¹¹ Aaquiapo moquiyara siaaco oidacatadai Davicaru aaquioma movuusai amo calgacara ganvuviaadamiga. Agai argantaanadamiga Cristo. Cristo icaidaga amo gaa taañadami ismaacada covai vuusaitu Diuusi sai calgacara gavuvaidiña. ¹² Mo siaaco gacuaadana caapayu mo caatcamu ali gaa biisapicami sitaagimu aapima dai poduucai maatamu aapima sai ismaacada ganaagidi ana salicada arvaavoi —astadai aDiuusi taañicaruda.

¹³ Mosai cuugaida ñioo agai tai mui vaamioma ganmaasitu Diuusi taañicaruda daida itadai agai apastutuuru:

¹⁴ Mala tavaagiaru vasi Diuusi taañicaruda calga ñioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi calgacara nidi oodami.

Cascada sivi gia calga ganiibastacan taadacamu gooidacami.

Ascaiti aDiuusi taañicaruda.

¹⁵ Aidasi iji agai abiaadara tavaagiamu vaid apastutuuru aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Tiimada gaamu moocoro Beleenamu dai nida istumaasi asducatai apadi goovai ismaacada garaagidi Diuusi —ascaiti apastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai mala taa agai aMaría dai aOsee dai ali siña mo caatcatadai siaaco gacuaadana caapayu. ¹⁷ Mostagacai apastutuuru agai otoma agidi aMaría amadu aOsee iscaiti aDiuusi taañicaruda agaitai ali siña. ¹⁸ Dai vascatai ismaacada ca ismaacada aagai apastutuuru camaitaa isducatai gantagituagi. ¹⁹ Dai aMaría maiugu tagitocana istumaasi apadi. ²⁰ Aidasi calpamu aa suuli apastutuuru voyamu iimaitai siaa duutudaimi agai Diuusi dai calga aatagi aatagaimi agai Diuusi vataru vasicada ismaacada taa agai dai ca. Vasi povadi isducatai agidi aDiuusi taañicaruda cascada.

²¹ Matai bo mamacova tasaicada iquita tuucugada ali siña dai Suusi taatai. Maiquiaa nonocatai María abiaadara agidi Diuusi taañicaruda sai Suusi taatana cascada Suusi taata agai.

²² Dai aidasi casi idui agai vasi isducatai aagai Moseesacaru salicamidara saida ivuaadana vasi aooqui siñacada maamatadagi amaasi bacai agai ali gaa Jerusaleenamu. Dai ami agaa quiupaigadara judidíu itadai agai Diuusi:

—Aatama ipalidi sai garmara vallasara gaaagidiña —astatadai.

²³ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidara sai vasi judidú maamarada tu-camidara isarcacallicagi sai viaacatadai isivuaadagi Diuusi aa duiñdad. ²⁴ Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca voutu dai gooca tutuugu poduucai isduucai oojisi Diuusi ñiooquidara.

²⁵ Mo Jerusaleenara oidacatadai amo calli Simuñi taagiducami. Dai calga agidiña Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai atamoco ara is-maacada nanaracatadai isdiviagi amaadutai dai soñagi ajudidú vai agai lagi gataaanadagi gandavarragara. Dai Diuusi Ibadada amadu daacatadai Simuñi. ²⁶ Dai caagiditadai Diuusi Ibadada Simuñi sai maiquiaa muucucai agai tagia agaitadai Cristo ismaacada ootosa agai Diuusi. ²⁷ Dai Diuusi Ibadada ootoi Simuñi agaa quiuupaigadamu judidú. Tai aidada ami dada Osee amadu María dai baaacati aali gaa daidada iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru. ²⁸ Tai Simuñi bai aali siñi dai siaa duutuli Diuusi dai potadai agai Diuusi: ²⁹ Taaanadami, aana ivueeyi vasi istumaasi giñaagidi aapi. Sivi gaa cacalga baigiñaliaracada muuquimu aana. Casi iñtagi aapi ismaacada giñaagidi cascada.

³⁰ Calaa aana idi calgacara vuviaadami ³¹ Ismaacada ootosi aapi vasi oidi daama oidacami.

³² Idi maatatuldamu agai ismaacada maitarjudidú gañiooqui. Dai idi calga ñioocadamu gamaamara judidú vatarara.

Astatadai Simuñi.

³³ Daidada adadada Suusi maitaa isducatai gantatagituagi caacai istumaasi aagai Simuñi aagaitai amara. ³⁴ Taidada Simuñi itadai:

—Vai Diuusi calgacara gannidiña —astatadai.

Dai gooquidara itadai agai amara lagi:

—Siñscada gaa liagi idi ali siñi ismaacada ootoi Diuusi muidutai judidú calgacara vuvaaquimu idicada dai aa mui maicacacara vuvaaquimu dai muidutai vui ñioocadamu. ³⁵ Dai poduucai gmaatamu isducatai gantatagitoi aoodami. Dai aapi sallicada gaimu soaliaragai —astatadai Simuñi amara.

³⁶ Ami Jerusaleenara oidacatadai amo oocodami Aana taagiducami. Agai arPanuelicaru maradacatadai daidada arcajiudadada Asielicaru. Dai agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai. Aidada artagicadai cunai agai amo calli. Dai bo cuvaracami uumigicada viuudutu. ³⁷ Dai aidada camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadai. Dai vasa tasai maitacuaadatai aimaraiña agai agaa quiuupaigadamu ajudidú dai daañia Diuusi sai soicaiña dai siaa duutudaiña Diuusi. ³⁸ Aidasi quiaa ami agaa quiuupaigadara judidú guucacatadai Suusi dadadada amadu Simuñi tai ami divia amara dai araga siaa duutuli Diuusi dai gooquidara ii dai mala aagidi vasi arJerusaleenara oidacami ismaacada nanaracatadai isDiuusi calgacara vuvaidagi aagaitai asuusi.

³⁹ Aidasi canaato Osee amadu María vasi ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara canoonora Nasareetamu Galilea davarrara. ⁴⁰ Vaidada aali gaa limi dai calga baajimi gatagitoidaga dai Diuusi calgacara nidi.

⁴¹ Vasi uumigi mosaajiña agaa siaa duudagada judidú vai ajioopaiña dadadada asuusi Jerusaleenamumu. ⁴² Dai amo imidagai caviaacatadai asuusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajioopaiña agai Jerusaleenamumu. ⁴³ Dai cadaivunucai agaa siaa duudagai tai cavasi noonora aoodami tai asuusi anaasi Jerusaleenara vii. Daidada adadada

maimaatacatadai ismomacca vii asuusi. ⁴⁴ Povanaliditadai adadada sidasuusi oodami saagida imatadai dai amo tasai iji. Dai gaa agai asuusi oodami saagida dai tacaaimi gnaaduñi dai aa oodami ismaacada maatacatadai agai, ⁴⁵ dai maitaa. Dai apamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

⁴⁶ Vaica tasai gaa daida taa vai agaa quiuupaigadara ajudidíu daacatadai Suusi amadu ismaacada gamamaatatuldi Diuusi ñiooquida. Dai caga gatagito caa dai tacaai apa. ⁴⁷ Dai vascatai ismaacada caa ismaacada aagai asuusi camaitaa isducatai gantatagituagi. Dai povanalidi ducatai mosaa cagadu goovai mooda dai mosaa caga gaaa nonoragidi mastumaasi tacaai, asanalidi. ⁴⁸ Aidasi adadada taa asuusi poduucai gantatagitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucai gantatagitoi. Daida adada itadai:

—¿Giñmara tuipasi povarduñi? Goooca amadu aan ali duduaadimucataidai gagaagaitai —astadai María.

⁴⁹ Taida asuusi itadai:

—¿Tuimasida giñgaagai? ¿Maitamasmaat aapim isviaa aan isiduñiagi istumaasi giñajai giñoooca? —astadai.

⁵⁰ Taida adadada maimaat caí istumaasi aagidi asuusi maimaatacatadai agai isDiuusi googa aagai agai.

⁵¹ Taida oí asuusi gadadada gaamu Nasaretamu dai apiamoasi caga agidi gadada. Daida adada maiugu tagitocana vasi isducatai pavueeyi dai istumaasi aagaiña asuusi. ⁵² Daida asuusi galmimi dai vaamioma bajimi gatagitoidaga dai Diuusi cagacara naidi asuusi daida oodami caa cagacara naidi apa.

3

¹ Aidasi ATiverio Sesara aragaa baitacaaacamicatadai Roomara. Cabaivustaama dan taama uumigi daacatadai agai, vaid Ponsio Pilaato arcaigicatadai Judeeara, vaid Eroodasi arcaigicatadai Galileeara, vaid Piili Eroodasi suculida arcaigicatadai Itureeara amadu Traconiitara, vaid Lisaaniasi arcaigicatadai Aviliñiara, ² vaid Aanasi amadu Caifasi rbaitaguucacamigadacatadai apapaali. Dai aid avuaana Zacaría marada oidigana oidacatadai taida Diuusi ootosi amo ñiooqui. ³ Daida avuaana muiyapara aimaraña laqui Jordán ugidiana, dai aagidiña oodami sai ama duucai gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana sai Diuusi oigaldana vasi soimaascamigada dai sai ganvapaconana sai naidiña oodami iscaama duucai gantatagito dai camaisomaasi ivuaada agai. ⁴ Isducatai aagaitadai Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada siduñia agai Vuaana mospovadi. Agai aduucai ooja:

Diuusi ootosa agai amo calli sai oidigana gamamaatatuldiña dai poduucai gaaagidamu agai:

“Siascada oodami nanaracagi isdiviagi amo baitacaaacami gaaagai isbaiduiñiagi voogada.

Poduucai apa gaaagai masbaiduiñiagi ganiibadaga caotoma divia agai gartaanadamica cascada.

⁵ Siascada baiduiñiagi rbaitacaaacami voogada siaaco dadacagiga gaaagai iscaga tpaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca gaaagai iscaga tpaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliñicagi voi gaaagai issalli tquiagi.

Dai poduucai apa gaaagai isbaiduiñiagi oodami ganiibadaga.

⁶Dai vΛasi Λoodami oidi daama oidacami maatΛmu isDiuusi ΛrΛgai ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ gavuvaidi”.

Ascaiti IsaiΛ oojadΛ.

⁷Aidasi vuvaaja Λoodami gΛnquiiquiaiñdΛrΛ sai vapaconana ΛVuaana taidΛ ΛVuaana potΛtdai:

—AapimΛ ismaacΛdΛ daivΛi tami ansai gΛnvapaconana Λpan ducami coocoyi ismaacΛdΛ vopooyi siuu duucu camΛΛjidagi vasoi poΛlilitai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gΛntaatatulda agai. ΛpΛga gΛagagai issΛlicΛdΛ Λma duucai gΛntΛtΛgituagi aapimΛ dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸GΛagagai mΛscΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ vai nΛidiña aa mΛscaΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai maitavΛr gΛnaagiada aapimΛ aipacoga mΛsaidΛ ΛrAvraañicarΛ cajiudadΛ sai cascΛdΛ cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi Diuusi. AanΛ angΛnaagidi sai asta goojoodai ismaacΛdΛ modaraaja cΛΛga istutuidi Diuusi isiduñiagi AvraañicarΛ cajiudadΛ isipΛliadagi. ⁹Diuusi cabai gΛduu issoimaa taatatuldagi maicΛΛ tuutiacΛdΛ Λpan duucai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ guicutai uusi ismaacΛdΛ maicΛΛgadu iibiadΛ dai mΛmΛidi. Poduucai Diuusi ootosamu Λoodami ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi mΛΛca siaaco tomastuigaco mΛΛcana tai —astΛtdai ΛVuaana.

¹⁰Amaasi Λoodami tΛcacai ΛVuaana daidΛ itΛtdai:

—¿Tuma duuna aatΛmΛ sividΛo? —astΛtdai.

¹¹TaidΛ ΛVuaana aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Λgai ismaacΛdΛ gΛviida gooca vaapasaragai gΛagagai isoidagi Λmoco Λgai ismaacΛdΛ maiviaa dai Λgai ismaacΛdΛ gΛviidacagi cuaadagai gΛagagai isaa oidagi ismaacΛdΛ maitΛviida —astΛtdai ΛVuaana.

¹²Tai dada Λmoco tumiñsi vuudami sai vapaconana ΛVuaana daidΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿tuma duuna aatΛmΛ? —astΛtdai.

¹³TaidΛ ΛVuaana aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Maitavaamioma gΛtaanΛi tumiñsi mosΛcaasi siΛsi maigarsi mΛsgataanΛdagi —astΛtdai ΛVuaana.

¹⁴Tai dada sandaaru ΛpΛ dai tΛcacai ΛpΛ:

—¿Dai aatΛmΛ tuma duuna? —astΛtdai.

TaidΛ ΛVuaana itΛtdai:

—MaitavΛr Λsiada aapimΛ Λoodami tomali Λmo istumaasi guvucadacΛdΛ tomali maitΛagagai mΛsgΛpiΛr vuupada ismaacΛdΛ maigΛpiΛrΛ vΛΛtΛ, baiyomavΛr baigΛnΛliada ΛgaicΛdΛ mΛsmaacΛdΛ gamaitΛcΛi —astΛtdai.

¹⁵VΛasi Λoodami camaatΛcatadai isDiuusi ootosa agai ΛCristo dai canΛnracatadai dai cascΛdΛ povΛnΛlilitadai saidΛ ΛVuaana ΛrΛgai. ¹⁶DΛmos ΛVuaana potΛtdai vΛΛscatai:

—AanΛ gia suudagicΛdΛ gΛnvapaconai dΛmos divia agai Λmai ismaacΛdΛ gΛnvapacona agai Diuusi IbΛadΛcΛdΛ sai gΛnΛΛmadu daacana Diuusi IbΛadΛ. Dai Λgai vaa nΛida agai oodami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛmaicΛΛga ivuaadami. Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛsi istutuidi Λgai. AanΛ tomali maiviaa sΛlicami isuupadagi susuusacadΛ gigiaaragadΛ. ¹⁷Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ cΛlivai tΛligi bai tueeyi tΛligi daidΛ ΛcosadΛ mΛmΛidi. Poduucai iduñia agai Λgai ismaacΛdΛ divia agai ΛoodamicΛdΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai iimia agai tΛvaagiamu dai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diaavora ΛΛmadu iimi agai Λgai siaaco tomali Λmo imidagai maitutucui Λtai —astΛtdai ΛVuaana Λoodami.

¹⁸Dai poduucai dai mui vaamioma ñiooqui cΛΛgaducami aagidi ΛVuaana Λoodami. ¹⁹Dai aagidi Λgai ΛpΛ Λcaigi Eroodasi sai aliΛ soimaasi idui Λgai ΛΛsidacai gΛsuculi Piili ooñigadΛ Erodiiasi, dai sai Λma maasi soimaascami

idui ʌgai ʌpʌ. ²⁰ Gooquiʌʌ vaamioma soimaasi idui ʌEroodʌsi maisacai ʌVuaana.

²¹ Dʌmos aidʌsi maiquiaa gʌmaisatu ʌVuaana ʌgai vapacoi mui oodami dai vacoi ʌSuusi ʌpʌ. Vaidʌ ʌSuusi gadaanʌitadai Diuusi dai aidʌsi gadaanʌitadai ʌgai Diuusi tai gʌcupiooco ʌʌvaagi, ²² tai Diuusi Ibʌadʌ tʌvai ʌSuusi daama ʌmo tugu maasi. Tai caidatu ʌmo ñiooqui tʌvaagiaiñdʌʌ dai pocaiti:

—Aapiapʌ ʌrgiñmara nai aliʌsi gʌoigʌdai aanʌ dai aliʌ baigiñʌlidi aanʌ apicʌdʌ —ascaiti ʌñiooqui.

²³ Suusi viaacatadai parʌ ʌmo coobai dan baivustaama uumigi aidʌsi gʌaaga gʌaa duiñdaga. Dai poʌlidadai ʌoodami isʌgai ʌRʌsee maradʌ. ʌOsee ʌrmaradʌ Elicaru, ²⁴ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Maatatacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Levícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Melquicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Anacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osecaru, ²⁵ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Matatiasicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Amoosicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Naumacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eslicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nagaicaru, ²⁶ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Maatacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Matatiasicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Semeicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru, ²⁷ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Resacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Sorovaveelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salatielelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nelicaru, ²⁸ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Melquicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Adicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cosaamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Elimoodamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eracaru, ²⁹ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osuecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Elieesicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Oorimacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mataatacaru, ³⁰ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Levícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Simeoñicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Osecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Onanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eliaaquimacaru, ³¹ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Meliacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mainanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Mataatacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nataanacaru, ³² ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Davicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Isaícaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Obedicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Boosocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salimoonocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Naasonocaru, ³³ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Aminadaavacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Araamacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Esiroomacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Pareesicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Uudacaru. ³⁴ Ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Jacocaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Isaacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Avraañicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Tarecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Nacoracaru, ³⁵ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Serugacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Raagaucaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Peleegacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Eveelicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Salacaru, ³⁶ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Cainanacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Arapaajadacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Semicaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Noecaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Lamecaru, ³⁷ ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Matusaleenacaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Enoococaru, ismaacʌdʌ ʌrmaradʌcatadai Areedicaru,

ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Maalaleelicaru, ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Cainanacaru, ³⁸ ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Enoosicaru, ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Setacaru, ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Adáñicaru, ismaac^Λda^Λ armarad^Λcatadai Diuusi agai idui Adáñi casc^Λda^Λ.

4

¹ Taid^Λ aSuusi ii a^Λqui Jordánaiñd^Λra^Λ vaid^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ a^Λmadu daa-catadai dai agai vaa Diuusi Ib^Λad^Λ vaidacai oidigamu. ² Amaasi aid^Λsi m^ΛΛ oidigana divia agai anaasi daja goo coobai tasai. Dai si^ΛΛ^Λqui tasai daja agai camosaagidiña aDiaavora siduñia agai soimaasi. Dai si^ΛΛ^Λqui tasai daja agai oidigana acaaqui tasai maitauu agai. Dai asta acaaqui tasaic^Λda^Λ aayi biuugigai. ³ Amaasi aDiaavora it^ΛΛ^Λdai:

—Isaapi arDiuusi marad^Λ di aagidañi goojoodai vai tascali g^Λnaatona —ast^ΛΛ^Λdai aDiaavora.

⁴ Taid^Λ aSuusi aa noragi daid^Λ it^ΛΛ^Λdai:

—Diuusi ñiooquid^Λra^Λ pocaiti: “Maisiu mos^Λca tascalic^Λda^Λ istutuidi oodami isoidacagi, g^Λaagiava Diuusi ñiooquid^Λ a^Λp^Λ”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Λra^Λ —ast^ΛΛ^Λdai Suusi.

⁵ Aid^Λ aDiaavora vaidacai aSuusi amo g^ΛΛ tuvidacamu dai abiaad^Λra^Λ t^Λt^ΛΛ^Λgidi v^ΛΛ^Λsi g^Λg^Λar t^Λt^ΛΛ^Λaan^Λdami ismaac^Λda^Λ oidaga oidigi daama dai v^ΛΛ^Λsi oodami ismaac^Λda^Λ t^Λaan^Λi a^Λt^ΛΛ^Λaan^Λdami. ⁶ Daid^Λ aDiaavora it^ΛΛ^Λdai:

—V^ΛΛ^Λsi goovai ismaac^Λda^Λ g^Λt^ΛΛ^Λgidi aan^Λ, aan^Λargiñtuidaga. Aan^Λ istutuidi ismaquia a^Λgi sioo^Λra^Λ maquia iñ^Λliada aan^Λ. Aapi ang^Λmaquiagi v^ΛΛ^Λsi goovai paid^Λ ar^Λt^Λaan^Λdamica. ⁷ Isaapi g^Λt^Λootonac^Λda^Λ c^Λquivagi giñvuid^Λra^Λ daid^Λ giñs^Λiaa duutudagi v^ΛΛ^Λsi arg^Λt^Λuidacamu goovai —ast^ΛΛ^Λdai aDiaavora.

⁸ Taid^Λ aSuusi aa noragi daid^Λ it^ΛΛ^Λdai:

—Im^Λdañi tabiaad^Λra^Λ aapi Diaavora poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λra^Λ: “Siaav^Λr duutuada aapim^Λ g^ΛnDiuusiga dai mos^Λca agai a^Λmoco av^Λr a^Λgiada” —ast^ΛΛ^Λdai aSuusi.

⁹ Dai gooqui^Λra^Λ vaidacai aDiaavora aSuusi Jerusaleenamu. Dai ami ag^ΛΛ quiupaigad^Λra^Λ a^Λjudidíu daama t^Λsagi daid^Λ it^ΛΛ^Λdai:

—Isaapi arDiuusi marad^Λ di, tabiaad^Λra^Λ m^Λtana g^ΛΛ^Λsi tuduid^Λ. ¹⁰ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λra^Λ:

Diuusi ootosamu g^Λt^ΛΛ^Λaañicaru vaid^Λ g^ΛΛ^Λnuucaticana.

¹¹ Sig^Λdaagiadamu agai g^ΛΛ^Λnoonovic^Λda^Λ pai maisaraana g^ΛΛ^Λcaso amo odi-aba.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquid^Λra^Λ —ast^ΛΛ^Λdai aDiaavora.

¹² Taid^Λ aSuusi aa noragi daid^Λ it^ΛΛ^Λdai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λra^Λ di: “Mait^Λaagai p^Λsaagiadagi Diuusi said^Λ iduuna amo istumaasi mos^Λnida a^Λliditai sabai giduuna” —ast^ΛΛ^Λdai aSuusi.

¹³ Amaasi aDiaavora camait^Λgacai isducatai soimaasi iduiñtuldagi aSuusi dagito chi^ΛΛ^Λqui tasai.

¹⁴ Taid^Λ aSuusi a^Λpamu aa g^Λi Galileeamu. Daid^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ a^Λmadu daa-catadai casc^Λda^Λ viaa agai guvucadad^Λ Diuusi. Dai v^ΛΛ^Λsi Galilee^Λra^Λ oidacami dai v^ΛΛ^Λsi a^Λmap^Λc^Λra^Λ sicoli Galilea oidacami maí istumaasi ivuaadatadai agai. ¹⁵ Dai ami Galilee^Λra^Λ aSuusi aipaco aim^Λrañia judidíu quiquiuupaigad^Λra^Λ dai gamamaat^Λtuldiña Diuusi ñiooquid^Λ dai v^ΛΛ^Λscatai go^ΛΛ c^ΛΛga ñiooqui aagaiña aagaitai aSuusi.

¹⁶ Amaasi Δ Suusi aayi Nasareetana siaaco $g_{\Delta\Delta}$ Δ gai. Dai aidasi aayi ib Δ staragai tas Δ r Δ ii Δ gai judidíu quiuupaigad Δ amu $\Delta\Delta$ gi poduucai g_{Δ} viidacatadai Δ gai casc Δ d Δ . Dai c Δ quiva dai aaga Δ gai oojai. ¹⁷ Taid Δ Δ nuucadacami Δ lilivru maa Δ liivru ismaac Δ d Δ ooja Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigad Δ . Vai Δ gai n Δ n Δ idi dai t $\Delta\Delta$ siaaco aduucai oojisi:

¹⁸ Diuusi Ib Δ ad Δ giñ $\Delta\Delta$ madu daja.

Diuusi Δ covai giñ Δ uusaitu ansai aan Δ im Δ na dai aagidana Δ c $\Delta\Delta$ gaduc Δ d Δ ñiooqui ismaac Δ d Δ t Δ gito sior Δ soic Δ dagi vaid Δ ivuaada Δ gai istumaasi Diuusi ip Δ lidi.

Dai ansai aagidana aan Δ Δ gai ismaac Δ d Δ maamaisaca Δ Diaavora sai casi istutuidi isvuv Δ quiagi.

Dai ansai n Δ n Δ aa Δ vatudana ismaac Δ d Δ maiñ Δ n Δ eeyi.

Dai ansai soiñana m Δ smaac Δ d Δ soi duucai n Δ idi.

¹⁹ Dai ansai aagidana aan Δ Δ oodami sai caaayi istuigaco Diuusi c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ n Δ ijada Δ gai v $\Delta\Delta$ scatai.

Ascaiti Δ oojai.

²⁰ Amaasi Δ Suusi cuu Δ liivru dai gat $\Delta\Delta$ gi dai daiva. Dai v $\Delta\Delta$ scatai ismaac Δ d Δ ami daraajatadai apian Δ n Δ idi Δ Suusi. ²¹ Tai Δ gai ñioo daid Δ it Δ i:

—Siviat caaayi aapim Δ g_{Δ} nsaagida ismaac Δ d Δ ooja Isaíacaru —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

²² Vai v $\Delta\Delta$ scatai c $\Delta\Delta$ ga ñioocai aagitai Δ Suusi dai mait $\Delta\Delta$ isducatai g_{Δ} nt Δ t Δ gituagi ca Δ catai ismos $\Delta\Delta$ c $\Delta\Delta$ ga ñioocai Δ Suusi. Dai aipaco g_{Δ} naagidi daid Δ icaiti:

—C $\Delta\Delta$ maat Δ aat Δ m Δ idi c $\Delta\Delta$ li sid Δ Δ rOsee marad Δ daid Δ Δ rtami oidacami —ascaiti Δ oodami.

²³ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—S $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ povai iñt Δ t Δ aa Δ adamu aapim Δ : “P Δ s $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ istutuidi isid Δ ñiagi gomaasi di, idu Δ ñiñi”. Dai povai iñt Δ t Δ aa Δ adamu aapim Δ Δ r Δ : “Tami siaaco Δ rg $\Delta\Delta$ r Δ acami aapi igid Δ uñi Δ r Δ istumaasi ca Δ aat Δ m Δ said Δ idui aapi Capernaum Δ r Δ ”, iñt Δ t Δ aa Δ adamu aapim Δ —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁴ Daid Δ Δ Suusi vaamioma ñioo daid Δ it Δ t Δ dai:

—S $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ ava Δ rvaavoi ismaac Δ d Δ g_{Δ} naagidi aan Δ sai si $\Delta\Delta$ scad Δ gamamaat Δ tuldiadagi Δ mo Diuusi ñiooquituldiadamigad Δ $\Delta\Delta$ gi g_{Δ} d Δ v $\Delta\Delta$ r Δ g Δ r Δ mai $\Delta\Delta$ giditai ca Δ cana Δ oodami. ²⁵ Goovai ismaac Δ d Δ g_{Δ} naagidi aan Δ g_{Δ} ia s $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ Δ rvaavoi. $\Delta\Delta$ quioma ali Δ ii biuugigai Isireli d Δ v $\Delta\Delta$ r Δ i Δ r Δ , maiduudu vaica uumigi dan taucami casc Δ d Δ . Vai aid Δ oidacatadai Eliasicaru dai muiducatadai vipi Δ udu Δ r Δ . ²⁶ Taid Δ Diuusi maiotoi Eliasicaru tomali Δ mo viuudu quiidiamu anaasi issoiñagi Δ gai dai baiyoma sib Δ acoga ootoi Δ gai Δ mo viuudu quiidiamu Sareepat Δ r Δ Sidóni d Δ v $\Delta\Delta$ r Δ i Δ r Δ sai soiñana. ²⁷ Dai aidasi quiaa oidacatadai Eliasicaru mui judidíu viaacatadai Δ coocodagai ismaac Δ d Δ duvaldi gat Δ uucuga. Tai v $\Delta\Delta$ sc Δ r Δ tomali Δ maadutai Δ gai maiduaadi Eliasicaru dai baiyoma duaadi Δ mai sib Δ aco oidacami Naamán t $\Delta\Delta$ giducami Siri Δ r Δ oidacami —ascaiti Δ Suusi.

²⁸ Dai goovai ismaac Δ d Δ aa Δ Suusi ca Δ Δ oodami dai s $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ baacoi vui.

²⁹ Dai v $\Delta\Delta$ scatai guuquiva dai goguaama vaidacai Δ Suusi dai vuusaitu Nasareetaiñd Δ r Δ . Nasareeta Δ ruranacatadai. M Δ tai t Δ sagi Δ Suusi Δ mo vavuana dai abiaad Δ r Δ m Δ tana daituda agaitadai. ³⁰ Taid Δ Δ Suusi mossagida daivusai Δ oodami dai daivunu ii.

³¹ Amaasi ii Δ Suusi Capernaumamu Galilea d Δ v $\Delta\Delta$ r Δ i Δ r Δ . Dai ami ma Δ at Δ tuldi Δ oodami Diuusi ñiooquid Δ Δ mo ib Δ staragai tas Δ r Δ . ³² Tai camait $\Delta\Delta$

Λoodami isducatai gantΛagituagi caΛcatai isducatai gamamaatΛtuldi Λgai dai Λpan Λasi cΛΛga ñioocaitai Λmo guvucadagai viaacami.

³³ Dai ami judidíu quiuupaigadΛra daacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛda viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai gΛgarΛ iña daidΛ icaiti:

³⁴ —Gardagitoñi. ¿Tuipasi divia aapi dai gΛroojotuldi aapi Suusi Nasa-reetΛra oidacami? ¿Garugiuga pΛsialidi aapi diviacai? AanΛ gia cΛΛga gΛmaata aapi. AapiapΛ ΛraΛco vuusaidadΛ Diuusi ismaacΛda tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti ΛDiaavora tΛaañicarudΛ.

³⁵ TaidΛ ΛSuusi bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtdai:

—Maitiñioocada. Dagitoñi gocΛΛli —astΛtdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dΛvΛΛrapi daitu ΛcΛΛli vΛΛsi Λoodami vuitapi dai vuusai ΛcΛΛliaiñdΛra dai daivunu ii. Dai vΛΛscΛra tomali Λmo soimaasi maitiduuñi. ³⁶ Tai vΛΛsi Λoodami duduaadimu dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi gocΛΛli istΛaanΛdagi Diaavora tΛaañicarudΛ mosΛΛ guvucadacΛda vai goDiaavora tΛaañicarudΛ ΛΛgidi dai otoma vuvacΛi —ascaiti Λoodami.

³⁷ DaidΛ Λoodami vΛΛsi aipaco oidacami aatagaiña dai aagaiña ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ΛSuusi vuusai ami judidíu quiuupaigadΛaiñdΛra dai ii Simuñi quiidiamu. VaidΛ ΛSimuñi tuumudΛ sΛΛlicΛda coococatadai oiditadai toiñdagai. VaidΛ ΛaaduñdΛ ΛcoocoadΛ daañimi ΛSuusi sai duaaidana. ³⁹ TaidΛ ΛSuusi miaadΛra cΛquiva dai duaadi tai otoma dagito Λtoiñdagai. Tai otoma vañi Λooqui dai bibi gΛdadidacami.

⁴⁰ Dai aidΛ ΛcΛra urunoco duupidatai tasai mΛtai mui vuaapi ΛSuusi coococoidadΛ mui naana maasi coocodagai viaacami. VaidΛ ΛSuusi mostaatamai ΛcoococoidadΛ tuutucugadΛ gΛnoonovicΛda vai duduaadΛi. ⁴¹ Dai muidutai ΛcoococoidadΛaiñdΛra vuvaja Diaavora tΛaañicarudΛ. Dai gΛgarΛ ñioocai ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtdai ΛSuusi:

—AapiapΛ ΛrmaradΛ Diuusi —astΛtdai.

TaidΛ ΛSuusi bagaimi dai camaidagito isvaamioma ñioocada Λgai. ΛDiaavora tΛaañicarudΛ maatΛcatadai isΛgai ΛraCristo dΛmos ΛSuusi maitipΛlidadai isaaga Λgai cascΛda maidagito isvaamioma ñiooquiagi.

⁴² Dai camaasidatai ii ΛSuusi ami CapernauumaiñdΛra bai mΛΛcasi oidigana siaaco maioidaga oodami. TaidΛ Λoodami gaagamu daidΛ aayi siaaco daacatadai Λgai. MaitipΛlidadai Λoodami isimia Λgai. ⁴³ DΛmos ΛSuusi itΛtdai:

—AliΛ tΛgito aanΛ isimiagi sibΛaco gΛgar quiquiamu ΛpΛ dai aagidagi Λoodami sai Diuusi soicΛi Λoodami sai cΛΛgacΛra oidacana, cascΛda giñootoi Diuusi idi oidigΛra —astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁴ DaidΛ ΛSuusi gaaagidimi Diuusi ñiooquidΛ quiquiuupaigadΛra Λjudidíu GalileΛra.

5

¹ Λmo imidagai ΛSuusi gΛΛ suudagi ugidiana daacatadai siaaco Genesareta tΛΛgidu ΛgΛΛ suudagi. Tai mui dada oodami dai camogΛvisa Λoodami dai sΛΛlicΛda abaana gugucΛi asta baitoma maioiñitudai caΛca Λlidadai Λgai Diuusi ñiooquidΛ cascΛda. ² TaidΛ ΛSuusi tΛΛ gooca vaarcu ΛgΛΛ suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. Λvatopa vuviadami cavuvajatadai abiaadΛra dai

vapaconaitadai g_{AN}vatopa vuicar_U. ³Taid_Λ _ΛSuusi ii dai t_{AS}ai vaarcugad_{ΛRΛ} Simuñi dai pot_{ΛTΛ}dai _ΛSuusi _ΛSimuñi sai m_{ΛΛ}casioma imitudana _Λsuudagi ugidiañd_{ΛRΛ}. Taid_Λ _ΛSuusi ami vaarcu_{ΛRΛ} daiva dai abiaad_{ΛRΛ} mamaat_{ΛT}tuldi _Λoodami Diuusi ñiooquid_Λ. ⁴Dai aid_Λsi canaato ñioo _ΛSuusi pot_{ΛTΛ}dai _Λgai _ΛSimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudar_Λ av_{ΛR} su-
uliga g_{AN}vatopa vuvaidacar_U dai vuvaida vatopa —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSuusi.

⁵Taid_Λ Simuñi aa noragi daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—Mamaat_{ΛT}tuldiadami _Λmo tucagi g_{ΛR}aaga aat_{ΛMΛ} dai maivui tomali _Λmoco, isaapi pocaiti di v_{ΛΛ}scat_Λ at_{ΛS}uudar_Λ suuligagi govatopa vuvaidacarui —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSimuñi.

⁶Dai mospodui _Λgai dai s_{ΛΛ}lic_{ΛDΛ} mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi _Λvatopa vuvaidacarui. ⁷Tai mooguid_Λ _Λgai g_{ΛN}aaduñi ismaac_{ΛDΛ} _Λg_Λmai vaarcu_{ΛRΛ} daraajatadai sai dadana dai soiñana. Tai _Λgai dada dai c_{ΛΛ}ga suusudagi v_Λgoocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi _Λvaarcu v_{ΛΛ}tacatai. ⁸T_{ΛΛ}gacai imaasi _ΛSimuñi Piiduru g_{ΛT}ootonac_{ΛDΛ} c_Λquiva _ΛSuusi vuid_{ΛRΛ} daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—Mamaat_{ΛT}tuldiadami, iñdagitoñi, aan_{ΛRΛ}mo c_{ΛΛ}li soimaasi ivuaadami —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSimuñi.

⁹_ΛSimuñi ali_Λ duaadimucataidai casc_{ΛDΛ}. Dai v_{ΛΛ}si _Λgaa _{ΛRΛ} ismaac_{ΛDΛ} _{ΛΛ}madu daraajatadai v_{ΛΛ}scatai duduaadimucataidai mos_{ΛΛ} mui t_{ΛΛ}gacai vatopa. ¹⁰Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamarad_Λ _Λraaduñd_Λcatadai _ΛSimuñi dai duduaadimucataidai _{ΛRΛ}. D_Λmos _ΛSuusi pot_{ΛTΛ}dai _ΛSimuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami _{ΛR}vatopa vuudamicamu aapi dai sivi abiaad_{ΛRΛ} gaagadamu aapi oodami vaid_Λ giñoidatucuiña aan_Λ —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSuusi.

¹¹Dai amaasi cavuvaidacai _Λvaarcu _Λg_{ΛΛ} suudagi ugidiana anaasi viaa v_{ΛΛ}sia_Λcatatai dai oí _ΛSuusi.

¹²_Λmo imidagai _ΛSuusi _Λmo ali quiiy_{ΛRΛ} daacataidai tai ami aayi _Λmo c_{ΛΛ}li ismaac_{ΛDΛ} viaacataidai _Λmo coocodagai ismaac_{ΛDΛ} duvaldi gatuucuga. Dai aid_Λsi t_{ΛΛ} _Λgai _ΛSuusi g_{ΛT}ootonac_{ΛDΛ} c_Λquiva dai d_{ΛVΛΛ}rapi cuiqui dai daañimi daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—Mamaat_{ΛT}tuldiadami p_{ΛS}ipaliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —ast_{ΛTΛ}dai _Λcoocoad_Λ.

¹³Taid_Λ _ΛSuusi taata g_{ΛN}oovic_{ΛDΛ} daid_Λ it_{ΛTΛ}dai:

—Ip_Λlidiana isg_Λduaaidagi. Duaadicami vii —ast_{ΛTΛ}dai.

Mospot_Λ _Λgai tai maigo ii _Λc_{ΛΛ}li coocodad_Λ. ¹⁴Taid_Λ _ΛSuusi pot_{ΛTΛ}dai sai maiaagidiña tomali _Λmaadutai imaasi dai pot_{ΛTΛ}dai:

—Mosai imi dai m_{ΛΛ} vuid_{ΛRΛ} c_Λquiva _Λpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacar_U sipoduuc_Λ maat_Λcamu _Λoodami iscadueeyi aapi —ast_{ΛTΛ}dai _ΛSuusi.

¹⁵Dai aid_Λsi duduaaidiña _ΛSuusi _Λmo coocoad_Λ vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami g_{ΛN}ampaidimi v_{ΛΛ}s tasai ca_Λca _Λliditai Diuusi ñiooquid_Λ. Dai sai duduaaidana _Λgai coococoidad_Λ _{ΛRΛ}.

¹⁶D_Λmos _ΛSuusi _Λcovai vusac_Λñiña siaaco maitiipu oodami dai ami daañiña Diuusi sai soiñana.

¹⁷_Λmo imidagai _ΛSuusi gamamaat_{ΛT}tulditadai Diuusi ñiooquid_Λ vai ami daraajatadai _{ΛΛ}moco fariseo _{ΛRΛ} dai _{ΛΛ}moco mamaat_{ΛT}tuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ ismaac_{ΛDΛ} v_{ΛΛ}si _{ΛΛ}map_{ΛCΛRΛ}iñd_{ΛRΛ} Galilea dada dai v_{ΛΛ}si Judeeaiñd_{ΛRΛ} dai Jerusaleenaiñd_{ΛRΛ}. Taid_Λ _ΛSuusi Diuusi guvucadad_Λc_{ΛDΛ} duduaadi _Λcoococoidad_Λ. ¹⁸Tai ami dada _{ΛΛ}moco c_Λc_{ΛΛ}li dai b_{ΛΛ}caticatadai

uusiarra amo calli ismaacada maitistutuiditadai isoiñiagi vai agai vaasa aliditadai tuucavi siaaco daacatadai asuusi. ¹⁹ Damos maitatagaitadai siaa salli vaasagi agai acocoad gavistudicatadai oodami cascada. Dai vaaqui daama tatasai dai abiaadara cupiooco dai amui salli tvañi acocoad sueeyiara vvasi oodami saagida salli dai aitu siaaco daacatadai asuusi. ²⁰ Dai aidasi taa asuusi siasi vaavoitudaitadai agai, potadai agai acocoad:

—Giñaduñi gasoimaascamiga caoigaldi —astadai.

²¹ Amaasi amamaatatuldiadami Diuusi sallycamigada amadu fariseo lagi gantatagitoimi dai povanlidi: “Siora idi calli dai pomaasi ñioocai. Vui ñioocai Diuusi tomali maadutai maitistutuidi isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga mosagi Diuusi”, asanlidi agai.

²² Damos asuusi maacatadai ispomaasi gantatagitoitadai agai dai potadai:

—¿Tuimasi poduucai gantatagitoi aapima? ²³ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagagi: “Gasoiimaascamiga caoigaldi”, salla potadagi: “Cequivañi dai aimarda”? ²⁴ Gantagidamu ana aapima insaana viaa amo sallycami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga —astadai asuusi oodami.

Dai amaasi potadai agai calli cocoad:

—Aapi angaagidi vañigiñi dai bai gasuaa dai imada gquiyamu —astadai.

²⁵ Mospoti asuusi tai otoma vañi acocoad vascatai vuitapi dai bai gasuaa istucara caacatadai dai nora gquiyamu dai calla ñioquimi Diuusi vui. ²⁶ Dai vascatai oodami maitaa isducatai gantatagituagi dai calla ñioquimi Diuusi vui. Dai duduaadimucatai pocaiti:

—Sivi gia taa aatama istumaasi garducami —ascati.

²⁷ Dai amaasi vuusai asuusi abiaadara dai taa amo calli tumiñsi vuudami. Agai Levi tagidu dai daacatadai quiyara siaaco gvuudana tumiñsi dai potadai asuusi:

—Giñoidañi —astadai.

²⁸ Amaasi Levi cequiva dai anaasi viaa vasiaacatai dai oi asuusi.

²⁹ Dai gooquira Levi idui amo ga vagimi gquiyara asuusi vatarai dai ami daraajatadai mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vudara ga amadu. ³⁰ Vaida fariseo amadu amamaatatuldiadami Diuusi sallycamigada aatagidi asuusi mamaatardamigada dai potadai:

—¿Tuimasida gacueeyi dai gayayyi aapima gotumiñsi vuudami dai gosoiimasi ivuaadami amadu? Aapima maicaga ivueeyi —astadai agai asuusi mamaatardamigada.

³¹ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Ismaacada maitarccococoidada maitagito duduaaidiadami mosagi cococoidada. ³² Poduucai ana ara maicacagaducada vatarai divia mosagi soimaasi ivuaadami vatarai antdivia ana vai ama duucai gantatagitona —astadai asuusi.

³³ Amaasi agai cacai asuusi daida itadai:

—Tuisida mosaa maitacueeyi dai mosasi gamamadaiña amamaatardamigada vuaana daida amamaatardamigada fariseo. Dai aapi gamamaatardamiga vatarai gacueeyi dai gayayyi —astadai agai.

³⁴ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—¿Istutuidisi ismaitaugiagi Δ vapaidarsic Δ Δ mo cunataragi Δ s Δ ascad Δ quiaa daraajagi Δ cuucuntadami? ³⁵ Δ amos todian duuc Δ g Δ muaatudamu Δ c Δ ali amaasi maitaugimu Δ vapaidarsic Δ —ast Δ adai Δ Suusi Δ oodami.

³⁶ Dai apiamamaat Δ tuldi dai pot Δ adai:

—Tomali Δ maadutai maisaranan tada Δ mo ipuurui utuudui dai Δ c Δ da daasdagi Δ mo ipuurui caliñdad Δ . Ispoduuñiagi Δ gai s Δ aa tuidimu Δ ipuurui utuuduc Δ dai v Δ asc Δ Δ icuusi utuuduc Δ maic Δ ga viimu Δ ipuurui caliñdad Δ . ³⁷ Tomali Δ maadutai maitueeyi valienti utuudui ojoogi c Δ c Δ liocoidad Δ ispoduuñiagi Δ valienti utuudui cocopoñtudamu Δ ojoogi dai s Δ aa tuidimu v Δ asi s Δ asi Δ valienti Δ caasi Δ ojoogi. ³⁸ Casc Δ g Δ aagai isoojogi uutuducami Δ tuaadagi valienti utuudui dai poduuc Δ maisiaa tuid Δ Δ valienti tomali Δ ojoogi. ³⁹ V Δ ascatai ismaac Δ y Δ yi valienti caliñdad Δ gooqui Δ maiaagaiña valienti utuudui pocaitiña sai sioma v Δ ñiga caliñdad Δ —ast Δ adai Δ Suusi Δ oodami.

Gomaasi aagidi Δ Suusi Δ oodami c Δ ga maat Δ catai is Δ oodami apiavaamioma c Δ ga vaavoitudai Δ quid Δ g Δ nvaavoidaraga dai maisiu utuuduc Δ mamaat Δ tuldaragad Δ Δ Suusi.

6

¹ Δ mo imidagai ib Δ staragai tas Δ Δ sicami saagida im Δ itadai Δ Suusi vaid Δ Δ mamaat Δ rdamigad Δ vaiñcumaimi t Δ ligi muurad Δ dai g Δ noonovic Δ c Δ livaimi dai cuumimi. ² Tai Δ maadutai Δ fariseo it Δ adai:

—¿Tuimasid Δ ivueeyi aapim Δ aa duiñdagai ismaac Δ maitiipu oigaragai isivuaadagi ib Δ staragai tas Δ ? —ast Δ adai.

³ Taid Δ Δ Suusi aa noragi daid Δ it Δ adai:

—¿Maitamasquiaa n Δ idi aapim Δ oojai s Δ aaco aagai ismaasi idui Davicar Δ Δ mo imidagai aid Δ Δ gai Δ madu aaduñ Δ biuugicoi? ⁴ Vaa Δ gai Δ quiiy Δ s Δ aaco s Δ aa duutudaiña Δ judidíu Diuusi dai vui Δ paana daasdarad Δ Diuusi dai uu Δ gai dai oi g Δ aaduñi ismaac Δ Δ madu daraajatadai. Daid Δ Δ paana mos Δ gi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi Δ gi poduuc Δ viituli Moseesacaru casc Δ , tai v Δ asc Δ vui Δ Davicar Δ dai uu.

⁵ Dai pot Δ adai Δ pa:

—Aan Δ viaa Δ mo s Δ alicami casc Δ viaa aan Δ s Δ alicami isaagagi istumaasi Δ pa Δ duuñiagi ib Δ staragai tas Δ —ast Δ adai Δ Suusi.

⁶ Δ pa Δ mo ib Δ staragai tas Δ judidíu quiuupaigad Δ vaa Δ Suusi dai g Δ aagacai mamaat Δ tuldi Δ oodami Diuusi ñiooquid Δ . Tai ami vaa Δ mo c Δ ali ismaac Δ gaquisapicatadai novid Δ s Δ alisia pad Δ . ⁷ Vaid Δ Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi s Δ alicamigad Δ Δ madu Δ fariseo soobidacatadai Δ Suusi sabai duaaidana ib Δ staragai tas Δ dai poduuc Δ viaacagi istuc Δ g Δ pi Δ vaaajagi Δ gai Δ Suusi. ⁸ Δ amos Δ Suusi maat Δ catai ismaasi g Δ nt Δ gitoitadai Δ gai daid Δ it Δ adai Δ c Δ ali ismaac Δ gaquisapicatadai novid Δ :

—C Δ quivañi dai m Δ Δ ran Δ si c Δ quiva —ast Δ adai.

Taid Δ Δ c Δ ali c Δ quiva dai ami c Δ quiva s Δ aaco aagidi Δ Suusi. ⁹ Amaasi Δ Suusi pot Δ adai Δ gaa:

—Giñaagidavurai Δ mo istumaasi: ¿Tumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi ib Δ staragai tas Δ istumaasi c Δ gaducami maic Δ gaducami sio, c Δ gac Δ vuvaidagi oodami coodagi sio? —ast Δ adai Δ Suusi.

¹⁰ Amaasi Δ Suusi n Δ ñidi v Δ ascatai ismaac Δ ami daraajatadai dai pot Δ adai Δ gai Δ c Δ ali:

—Giñuuliñdañi ganovi —astatadai.

Taidal acalli uuliñi ganovi dai cacalga duaadicami vii. ¹¹ Taidal agaa sallicadla baacoi dai aipaco gantacacaimi astumaasi istutuidi isiduuñiagi asuusi vui.

¹² Amaasi ii asuusi amo giidiamu dai daañia agai Diuusi sai soiñana dai amo tucagi anaasi siaa daanaitai Diuusi. ¹³ Dai aidasi camaasi agai vai gamamaatardamiga dai covai vuvaitu baivustaama dan gooca agai saagidaiñdaral saidal rojootosadacana. ¹⁴ Dai potatagidu agai: Amoco arsimuñi taidal asuusi Piiduru taltai lalpa, dai Aandarasi lalpa Simuñi suculid, dai Jacovo, dai Vuaana, dai Piili, dai Bartolomé, ¹⁵ dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo marad, dai Simuñi agai aramoco zelolote saagidaiñdaral, ¹⁶ daidal Uudasi Jacovo suculid, daidal Uudasi Iscaliote ismaacadal gooquiarioma gatalagi asuusi.

¹⁷ Daidal asuusi tavai giidaiñdaral vascatai agai lamadu. Dai amapacala siaaco tpaalica calquiva asuusi mui gamamaatardamiga lamadu dai oida-catadai lalpa mui oodami vasi Judeea dlvallriaiñdaral dai Jerusaleenaiñdaral dai coastaiñdaral siaaco Tiuro tagidu dai Sidóni lalpa. Vasi idi ami dada calca aliditai Diuusi ñiooquidai dai duduaadia aliditai lalpa cascadal dada agai. ¹⁸ Dai ismaacadal soimaa taatacana viaacatai Diaavora talaañicarudal vasi duduaadi asuusi. ¹⁹ Vasi oodami taata aliditadai asuusi. Agai duduaaidiña cococoidadal gavgucadacadal cascadal.

²⁰ Amaasi asuusi vui nalava gamamaatardamiga daidal itatadai:

—Diuusi calgacalga gannidi aapim giñmamaatardamiga. Aapim calga maata istagito siora gansoiñagi maidal ivuaada aapim istumaasi Diuusi ipalidi.

²¹ Diuusi calgacalga gannidi aapim ismaacadal biugicoñi sivi gooqilaral tatasconaca agai aapim cascadal.

Diuusi calgacalga gannidi aapim ismaacadal suana sivi, gooqilaral asada agai aapim cascadal.

²² Diuusi calgacalga gannidi aapim ismaacadal gancaldai oodami dai silascadal maitanñiooquiadagi, daidal ganñiooquiadagi, dai tomali maicalca liadagi gantaltaraga vasi goovai povduuñimu giñoidatucitai aapim. ²³ Vascalgal sallicadlavar baiganliada amaasi. Poduucai idui lalqui aaduñdcardu goodami maical tuutiacadal Diuusi ñiooquituldiadamigadacadal. Mal lavaagilaral ganmaaquimu Diuusi mui naana maasi calgaducami.

²⁴ Damos sila soimaa taatamu ariricu gooqilaral, sivi gia viaa agai istucadal baiganliadagi.

²⁵ Sila soimaa taatamu agai ismaacadal tatascon sivi, gooqilaral biugicoñicamu agai. Sila soimaa taatamu agai ismaacadal sivi asi, gooqilaral suanadamu agai soiliaragaicadal.

²⁶ Sila soimaa taatamu agai silascadal vascatai calga ñioocadagi agai vui, poduucai idui lalqui aaduñdcardu gaicadal ismaacadal poduucai yaatagai saidal arDiuusi ñiooquituldiadamigadal.

²⁷ Damos aapim masmaacadal giñcal aapim anganaagidi: Oigadavurai gansasaayu, dai calgavar ivuiidiada ismaacadal gancaldai. ²⁸ Calgavar ñioocada agai vui ismaacadal maicalga ñioocai aapim ganvui. Ismaadutai

ganñiooquiadagi daanadavurai Diuusi agai vattara. ²⁹ Isamaadutai gangagaviagi amapiadara ganvuivasa vurai ajadara vui daasa ara. Dai isamaadutai baiyagi gasuaa dagitoñi vai baccañña gavaasaraga ara. ³⁰ Dai siora gataanadagi amo istumaasi pai oidiada. Isamaadutai baiyagi istumaasi argatuidaga maititaanada. ³¹ Ivuiidiadavurai aa mastumaasi aapim ipaliadagi isganvuiidiada agai ara.

³² Msaapim oigadagi moscaasi ismaacada ganoigadai aapim, ¿tumaasi arcagai poduucai? Asta agai ismaacada maicaga tuutuiga ara poduucai ivueeyi. ³³ Masiaara caga ivuiidiadagi moscaa agai ismaacada caga ganvuiididi aapim, ¿tuma caga ivueeyi aapim poduucai? Maicaga tuutiacad ara poduucai ivueeyi. ³⁴ Dai mastaañiupiadagi moscaa agai ismaacada gnaa noragidadan tadacagi, ¿tumaasi caga ivueeyi aapim poduucai? Maicaga tuutiacad ara taañiupidi agaa maicaga tuutiacad dai naracana isaa noragidagi. ³⁵ Damos aapim glaagai isoigadagi gansasaayu dai caga ivuiidiadagi dai taañiupiadagi dai maitagiticagi masaa gannoragidagi. Poduucai Diuusi naana maasi ganmaaquimu dai poduucai aapim maamarada Diuusi ismaacada arvaamioma baitacaacami ganducamicamu. Diuusi cattuiga maicaga ivuaadami vui dai ismaacada maiDiuusiatanamquidana caitiña. ³⁶ Oigaldiadavurai aapim aa poduucai isduucai Diuusi ganooga oigaldi maicaga tuutiacad.

³⁷ Maitavar pocaitiada: “Dañi taa soimaasi idui agai”, masimaipovantadamu aapim ara. Maitavar pocaitiada siargpiar caatacami agai masimaipovantadamu aapim ara. Oigaldiadavurai aa msaapim ganoigalidadamu ara. ³⁸ Oidiadavurai aapim aa masiaapim ganoiidadamu ganbaimocorara amo apavidacarui cagaducamiara caa suudacami gigigidicami, dai caa gaisatudicami dai vattancacami. Apavidacaruidada ismaacadacada gamaacai aapim istumaasi agai vaacada ganmaaquimu agai ara —astatadai asuusi.

³⁹ Dai asuusi aduucai gamamaatatuldi:

—¿Istutuidisi amo mainaadami isvoidaticagi mai mainaadami? ¿Maisiu suuligia agai vagoocatai sib daccara? ⁴⁰ amo mamaatardami maivaamioma maata ismamaatatuldiadamigada, dai siascada cacaga maatia agai aran asi maatacamu gamamaatatuldiadamiga.

⁴¹ ¿Tuipasi gatagito naidi aapi issoimaasi ivueeyi gaduñi dai maitatagito naidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴² Ducatai maisiaa arai aapi ispotatadagi gaduñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitatagito naidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi aramoco ismaacada aagai amo istumaasi daida ivueeyi ama maasi. Araga glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquira aagidagi ganaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

⁴³ Maioidaga uusi cacagaducami issoimaasi iibatadagi dai amo uusi maicagaducami maitistutuidi iscagaducagi iibiada. ⁴⁴ Vasi uusi gamaata iibiadara. Maitavyoovai iigosi tomali uvasi uupariaindara. ⁴⁵ Amo calli maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocaiña, ibadara daja gocatagitoidagai cascada. Dai acalli maicaga ivuaadami goaggi soimaasi ñioocaiña, ibadara daja gosoimaasi tagitoidagai cascada istumaasi aagai agai gatañicada vasi ibadaindara vusacai.

⁴⁶ ¿Tuimasi pocaitiña ansai ana arganaamu dai vascara maitiñagidiña?

⁴⁷ Ganaagidamu ana siora aran ducami agai ismaacada giñagiditai

caλ daidλ ivueeyi istumaasi aagidi aanλ. ⁴⁸ Agai λpan ducami λmo cλλli ismaacλdλ idui λmo vaaqui dλmos λpλga cλλga tuucavi cooco λgai dai cλλgaducami daí simiento dai aidasi gapi daivusai suudagi vλλscaraλ maioiñitu alia cλλgaducata dai simientogadλ cascλdλ. ⁴⁹ Dai ismaacλdλ giñcaλ dai maitivueeyi istumaasi tλaanλi aanλ λgai λpan ducami λmo cλλli ismaacλdλ idui λmo vaaqui mosdλvλλrapi maidarasacai ooodai uta tai gooquiλrλ gapi daivusai suudagi dai daitu taidλ λvaaqui camaicλλgaducami vii —astλdai λSuusi λoodami.

7

¹ Aidλsidλ λSuusi naato ñiooqui λoodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oidacata dai λmo sandaaru tλaanλdamigadλ λgai λrromanu dai λgai viaacata dai λmo piooñi ismaacλdλ alia oigλdai λgai vai λgai alia coococatadai cayoga muu. ³ Daidλ λsandaaru tλaanλdamigadλ cajioomacata dai isami aimλraitadai λSuusi dai ootoi chilλqui tλtλaanλdamigadλ judidíu sai mλλ daanλna λSuusi sai diviana dai duaaidana λpiooñigadλ. ⁴ Tai λgai miaadλrλ guuquiva siaaco daacata dai λSuusi dai sλλlicλdλ goguaama oidatucui dai potλdai:

—Idi sandaaru tλaanλdamigadλ gia glaagai passoñagi. ⁵ Agai gia siaa garduutudai aatλmλ judidíu dai λgai vaa λgai dai gatλjai duiñdagai garquiuupaiga —astλdai.

⁶ Taidλ λSuusi ii λgai λmadu dλmos aidasi cayoga aayi λgai quii taidλ λtλaanλdamigadλ sandaaru ootoi aa glaaduñi sai potλdana λSuusi:

—Mamaatλtuldiadami maitisoí gvuaada aanλ tomali maivia sλλlicami pλsvaquiagi giñquiyλrλ, ⁷ cascλdλ maitipiñali aanλ isλλgi mλλca glaagamuagi. Mosai potλi sai duaadana sidλ giñpiooñiga caduaadimu, asduucai ootosi λsandaaru tλaanλdamigadλ ñiooqui. ⁸ Aanλan λpλ viaa giñtλtλaanλdamiga dai poduucai λpλ viaa aanλ giñsandaaruga ismaacλdλ tλaanλi aanλ siuu duucu potλda aanλ λmoco sai imλλna vai aimλrai dai siuu duucu potλda aanλ sai diviana vai didivai, dai siuu duucu tλaañia aanλ giñpiooñiga saidλ iduuna λmo istumaasi vaidλ ivueeyi.

⁹ Aidasi caλ λSuusi imaasi maitλλ istumaasi gatλgituagi λcλλli vui dai vui nλnλaava λoodami ismaacλdλ oiditadai dai potλdai:

—Sλλlicλdλ tomali judidíu saagida mainλidi aanλ tomali λmoco ispocaasi vaavoitudai siλλsi vaavoitudai idi cλλli —astλdai.

¹⁰ Dai aidλsidλ λojootosicami quiiyλrλ dada vaidλ λpiooñi coocodλ cadu-aadicata dai.

¹¹ Dai cadaivunucai imaasi vaidλ λSuusi Naína amaco imλitadai vaidλ λmamaatλrdamigadλ oiditadai dai mui aa oodami λpλ. ¹² Dai aidasi cayoga aayi λgai ami Naínλrλ tλλ mλsbλλcaticatadai λmo muuquiadλ dai yaasa agai dai λgai λmaaduacata dai maradλ λooqui viuudu vai mui oodami ami dλvλλriλrλ oidacami oiditadai. ¹³ Dai aidasi tλλ λSuusi soigλλli λooquicλdλ dai potλdai:

—Maiti suaacada —astλdai.

¹⁴ Dai miaadλrλ cλquiva dai taata λcajooñi tai guuquiva λgai ismaacλdλ bλλcaticatadai taidλ λSuusi potλdai λgλλli muuquiadλ:

—Gλλli aanλ angλagidi vañigiñi —astλdai.

¹⁵ Tai λgai ismaacλdλ λrmuuquiadλcatadai sλλli daiva dai glaagacai ñioocai taidλ λSuusi tλλgi λdλλdλ. ¹⁶ Dai tλλgacai λoodami imaasi vλλscatai duduaadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaitimi:

—Garsaagida tigamaasitu amo Diuusi ñiooquituldiadamigada —ascaiti.

Daida icaiti aapa:

—Diviatiqui Diuusi dai soña agai gamaamara —ascaiti aoodami.

¹⁷ Dai vasi Judeeada dai vasi uugidiana gamaí istumaasi idui aSuusi.

¹⁸ Taida aVuaana maí vasi gomaasi, amamaatardamigada aagidi cascada. Taida aVuaana vaí gooca gamamaatardamiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daacatadai aSuusi sai tacaana sabai agai samicada aCristo ismaacada viaacatadai isdiviagi sabai gaagai isnaaracagi amai. ²⁰ Taida amamaatardamigada aVuaana miaadada guuquiva aSuusi daida itadai:

—AVuaana, agai ismaacada vaponai aoodami, grootoi tsai gatacaana pasabai aapi aCristo ismaacada viaa isdiviagi siapa sabai gaagai tsnaaracagi amai —ascaiti aVuaana mamaatardamigada.

²¹ Dai aidasi mosaayi agai ami aSuusi duduaadi mui oodami coocoidada dai ismaacada viaacatadai Diaavora taañicaruda duduaadi apa dai mui ismaacada mainaeyitadai agai naaavatu. ²² Dai poducaí aSuusi aa noragi dai potadai:

—Macaavaa aagida aVuaana vasi mastumaa naidi dai caa. Dai aagidavurai isducatai ismaacada mainaeyitadai casi istutuidi isnaadagi dai ismaacada maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacada viaacatadai gocoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga duduaadi, dai ismaacada maitaaidacatadai cataaidaga, dai coidada duduaacarai, dai soituutigami vasi gamamaatatuldi ismaacada agai daida arcagacada vuvaidaragai.

²³ Baigaliadamu soora apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti aSuusi.

²⁴ Dai aidasi caiji agai ismaacada ootoi aVuaana taida aSuusi gaagacai aagidi aoodami dai aagai aVuaana dai potadai aoodami:

—¿Matumaasi naidamu aapima oidigamu? ¿Masbai naidamu aapima avasoi ismaacada mosaipaco oiñidi vasi? ²⁵ ¿Matumaa naidamu aapima, amo cali ismaacada caga dadaapacami yuucustai? Aapima caga maata sai ismaacada caga dadaapacami yuucustai cacagaducami quiquiaa oidaga gagar raí baabaquidada. ²⁶ ¿Matumaasi naidamu, amo Diuusi ñiooquituldiadamigada? aja samicada anganaagidi, daida arasta vaamioma isamo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁷ Vuaana aagai ismaacada aagai Diuusi ñiooquidada dai pocaiti: “Ootosamu ana amo ootocami aapi gbaitiqui vai agai aagidana giñiooqui aoodami dai poducaí agai cabai ganducamu dai vaavoitudamu ismaacada aagida aapi”, ascaiti Diuusi.

²⁸ Ganaagidiana ana sai Vuaana vaamioma taana istomaliamaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada dai vascatai ismaacada gataanaa agai siaaco taana Diuusi vaamioma gataanaa agai isVuaana —astadai aSuusi.

²⁹ Dai aidasi caa imaasi vasi aoodami amadu atumiñsi vuudami ismaacada gnavapacoinaitadai aVuaana vacuanaragadada maata ta sai istumaasi aagai Diuusi arvaavoi. ³⁰ Damos afariseo amadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada maitavapacoi Vuaana vacuanaragadada mosamaapiadada viaa istumaasi Diuusi ipaliditadai isiduniagi agai vatarada. ³¹ Vaida aSuusi pocaiti:

—¿Tumaasi apan ducami aoodami sividada? ³² apan ducami aali ismaacada plaasada gatavaiña dai iñoquidiña ganaaduñi daida itadaiña: “Iva aatma muusicocada matai maitatuutudai. Susuañi aatma matai aapima maisuañi”, astadaiña. ³³ Diviacai Vuaana agai ismaacada vaponai aoodami dai maitacueeyi tascali tomali maitayayyi istumaasi guvuucami, mai aapima pocaiti sai viaa amo Diaavora tañicaruda. ³⁴ Dai diviacai ana ismaacada viaa amo samicami dai gacueeyi dai gayayyi mai pocaiti

ansaidΛ artuu naacΛdami daidΛ aririΛracami, dai ansaidΛ araduñdΛ tumiñsi vuudami dai amaicΛga ivuaadami. ³⁵ VΛascatai ismaacΛdΛ aΛgidi Diuusi cΛΛ maatΛ isaliΛ cΛΛgadu Diuusi maatΛdagadΛ —astΛtdai ΛSuusi.

³⁶ Amaadutai Λfariseo vai ΛSuusi sai quidiΛrΛ gaugaana taidΛ ΛSuusi ii quidiamu dai meesa vuidΛrΛ daiva. ³⁷ Tai Λmo ooqui Λgai vaa dΛvΛrriΛrΛ oidacami ismaacΛdΛ gogoosi gΛducamicana mai siΛSuusi ii fariseo quidi-
amu dai Λmadu gaugia agai. Λgai ami divia dai bΛacati Λmo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. Atucayu alavastrocΛdΛ duñisi. Λgai
Λrodai namΛacami. ³⁸ Dai suaaquimi daidΛ ΛSuusi ΛcasodΛ abaana daiva dai vacuañdimi ΛcasodΛ gΛoogacΛdΛ dai gooquiΛrΛ gΛcuupacΛdΛ gaqui dai
usupi dai gooquiΛrΛ tΛi asaiti sigian uuvaicΛdΛ. ³⁹ AidΛsidΛ Λfariseo is-
maacΛdΛ vai ΛSuusi tΛΛ imaasi povΛli: “Isidi cΛΛli sΛΛlicΛdΛ arΛmo Diuusi
ñiooquituldiadamigadΛcamudai maatΛmudai goovai ismaa ooqui goovai dai
taatamai. Goovai gogoosi gΛducami”, asΛlidi Λfariseo. ⁴⁰ TaidΛ ΛSuusi
potΛtdai Λfariseo:

—Simuñi gΛaagida iñΛlidi aanΛ Λmo istumaasi —astΛtdai.

TaidΛ Λfariseo aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Giñaaagidañi —astΛtdai.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—Λmo cΛΛli tañiuuvi tumiñsi goocatai cΛcΛli. Amaadutai tañiuuvi Λgai
taan sientto daidΛ agΛmai taajucan sientto. ⁴² Dai tomali Λmaadutai
vΛgoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taidΛ ismaacΛdΛ gatañiuuvi
mosoi ismaacΛdΛ vuaatulditadai Λgai. Sivi giñaaagidañi ¿ismaacΛdΛ vΛgoocatai
vaamioma oigΛdai? —astΛtdai ΛSuusi.

⁴³ TaidΛ ΛSimuñi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—PoΛlidi aanΛ sai ismaacΛdΛ vaamioma mui oi —astΛtdai Λfariseo.

TaidΛ ΛSuusi potΛtdai:

—Vaavuava ismaacΛdΛ aagai aapi —astΛtdai.

⁴⁴ Amaasi ΛSuusi vui nΛnΛaava Λooqui dai potΛtdai ΛSimuñi:

—¿NΛidipasi idi ooqui? Vaa aanΛ gΛquiiyΛrΛ pΛtai maitiñmaa suudagi
istuucΛdΛ vacuana aanΛ giñΛcaso poduucΛi isduucΛi gΛrviida aatΛmΛ tai
idi ooqui vapacoi giñΛcaso gΛoogacΛdΛ dai gΛcuupacΛdΛ gaqui. ⁴⁵ Dai
aapi maitiñusupi poduucΛi isduucΛi gΛrviida aatΛmΛ, vai goovai aidΛsi abi-
aadΛrΛ vaa aanΛ maidagitocai uusupigai giñΛcaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtΛi
asaiti giñmoana poduucΛi isduucΛi gΛrviida aatΛmΛ tai goovai giñtΛi asaiti
sigian uuvadami giñΛcasoana. ⁴⁷ CascΛdΛ angΛaagidi sai idi ooqui tΛtΛgidi
vΛascatai isaliΛsi iñoigΛdai aliΛsi arsoimaasi iducami goovai cascΛdΛ dai
vΛΛsi soimaascamigadΛ caoigΛldi. DΛmos Λmai oodami ismaacΛdΛ armaisi
soimaasi iducami gatΛtΛgidi ismaisi iñoigΛdai maitargΛpi soimaascamigadΛ
cascΛdΛ dai cavΛΛsi oigΛldi —astΛtdai ΛSuusi Λfariseo.

⁴⁸ Amaasi potΛtdai ΛSuusi Λooqui:

—GΛsoimaascamiga caoigΛldi —astΛtdai.

⁴⁹ VaidΛ ΛvapaidarsicΛdΛ ismaacΛdΛ ami daraajatadai aΛgi aipaco
gΛnaagidimi daidΛ icaiti:

—¿SioorΛ idi cΛΛli dai asta gasoimaascamiga oigΛldi? —ascaiti.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi potΛtdai Λooqui:

—Vaavoitu aapi cascΛdΛ cacΛΛgacΛrΛ vuusai, imΛΛdañi dai maivuamΛ
aliatugada —astΛtdai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii Λ Suusi mui $\Lambda\Lambda$ map Λ C Λ R Λ ami d Λ V $\Lambda\Lambda$ Ri Λ R Λ dai gamamaat Λ tuldimi Diuusi \tilde{n} iooquid Λ dai isDiuusi soic Λ i oodami sai c $\Lambda\Lambda$ gac Λ R Λ oidacana. Dai v $\Lambda\Lambda$ baivustaama dan gooca mamaat Λ rdamigad Λ oidatucuitadai Λ Suusi. ² Dai oidatucuitadai $\Lambda\Lambda$ p Λ chi $\Lambda\Lambda$ qui ooqui ismaac Λ d Λ duduaadi Λ Suusi. Λ moco viaacatadai Diaavora t Λ t Λ aañicarud Λ dai aa Λ ma maasi coocodagai. Dai ami $\Lambda\Lambda$ madu im Λ itadai María ismaac Λ d Λ Λ RMadaliña Λ gai ooquiain Λ d Λ R Λ vuvaaja cuvaracami Diaavora t Λ t Λ aañicarud Λ , ³ dai Vuañiita $\Lambda\Lambda$ p Λ ooñigad Λ Chusa. Chusa Λ R Λ mo t Λ aan Λ damigad Λ Erood Λ si pipiooñigad Λ , dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaac Λ d Λ soic Λ itadai istuc Λ d Λ viaacatadai Λ Suusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaja g Λ nd Λ d $\Lambda\Lambda$ V Λ Ragaiñ Λ d Λ R Λ dai n Λ ida Λ gai Λ Suusi dai aid Λ si g Λ n Λ mpagi mui oodami taid Λ Λ Suusi \tilde{n} iooqui daid Λ it Λ t Λ dai:

⁵— Λ mo Λ saadami ga Λ simu dai ga Λ saimi Λ gai tai chi $\Lambda\Lambda$ qui Λ stucad Λ voy Λ R Λ suuli m Λ tai c Λ jiata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶Tai aa Λ stucai ojoodai saagida suuli dai aid Λ si vuvaaja Λ gai gaquiisa vi $\Lambda\Lambda$ gacatadai vaagidagai casc Λ d Λ . ⁷Tai aa Λ stucai uuparai saagida suuli dai vuvaaja taid Λ Λ uuparai ismaac Λ d Λ $\Lambda\Lambda$ madu vuvaaja gaquiistu. ⁸Tai aa Λ stucai c $\Lambda\Lambda$ gaducami d Λ V $\Lambda\Lambda$ Ri Λ R Λ suuli dai g $\Lambda\Lambda$ dai c $\Lambda\Lambda$ ga iibaji asta Λ mo siento litro vuvaaja ali Λ mo litroiñ Λ d Λ R Λ .

Dai aid Λ si capot Λ i Λ Suusi g Λ g Λ R Λ \tilde{n} ioo dai pot Λ t Λ dai:

—M Λ saapim Λ t Λ t Λ caidacagi v Λ Rai ca Λ ca —ast Λ t Λ dai.

⁹Taid Λ Λ mamaat Λ rdamigad Λ t Λ cacai daid Λ it Λ t Λ dai:

—T Λ iya Λ lidi aapi idi cuentoc Λ d Λ —ast Λ t Λ dai.

¹⁰Taid Λ Λ Suusi pot Λ t Λ dai:

—Aapim Λ Diuusi g Λ nmaat Λ tuldamu istumaasi maimaat Λ aapim Λ isducatai Diuusi soic Λ i oodami sai c $\Lambda\Lambda$ ga g Λ nt Λ t Λ gitocana, d Λ mos gogaa poduucai \tilde{n} iooquidi aan Λ vai n Λ ijada goovai dai ducami ismaiñ Λ ijadagi dai ca Λ ca dai ducami ismaica Λ cagi.

¹¹G Λ naagidamu aan Λ ist Λ iya Λ lidi gocuento:

—Go Λ stucai Λ pan ducami Diuusi \tilde{n} iooquid Λ . ¹²Go Λ stucai ismaac Λ d Λ voy Λ R Λ suuli Λ gai Λ pan ducami Λ oodami ismaac Λ d Λ ca Λ cana Diuusi \tilde{n} iooquid Λ vai didivai Λ Diaavora dai maigovai dadasai ib Λ ad Λ aiñ Λ d Λ R Λ sai maivaavoitudaiña dai maic $\Lambda\Lambda$ gac Λ R Λ vuvaacana. ¹³Daid Λ Λ stucai ismaac Λ d Λ ojoodai saagida suuli Λ gai Λ pan ducami Λ oodami ismaac Λ d Λ ca Λ cana Diuusi \tilde{n} iooquid Λ dai c $\Lambda\Lambda$ ga baig Λ n Λ liarac Λ d Λ $\Lambda\Lambda$ gidiña d Λ mos maisi guupuacana Λ gai vaavoidaragad Λ . Vaavoitudaiña Λ gai chi $\Lambda\Lambda$ qui tasai dai si $\Lambda\Lambda$ scad Λ parunadagi aa vai cadadagitoiña g Λ nvaavoidaraga. ¹⁴Daid Λ Λ stucai ismaac Λ d Λ uuparai saagida suuli Λ gai Λ pan ducami Λ oodami ismaac Λ d Λ ca Λ cana Diuusi \tilde{n} iooquid Λ dai mai $\Lambda\Lambda$ gidiña momaasi g Λ t Λ gitocana dai gaquiistudai g Λ nvaavoidaraga mos $\Lambda\Lambda$ t Λ gitocatai tumiñ Λ si Λ R Λ dai g Λ nvagimadag Λ R Λ dai mui aa naana maasi Λ R Λ dai poduucai maitivueeyi Λ gai istumaasi Diuusi ip Λ lidi dai Λ pan ducami Λ stucai ismaac Λ d Λ maiiibiatai. ¹⁵Daid Λ Λ stucai ismaac Λ d Λ c $\Lambda\Lambda$ gaducami d Λ V $\Lambda\Lambda$ Ri Λ R Λ suuli Λ gai Λ R Λ oodami ismaac Λ d Λ baig Λ n Λ liarac Λ d Λ ca Λ ca Λ lidiña Diuusi \tilde{n} iooquid Λ dai v $\Lambda\Lambda$ si $\Lambda\Lambda$ gidiña istumaasi mamaat Λ R Λ i Diuusi \tilde{n} iooquid Λ R Λ dai Λ gai ismaac Λ d Λ apiavaavoitudai dai mamaat Λ tuldi aa Λ gai ismaac Λ d Λ v Λ t Λ m Λ mamaat Λ R Λ i Λ gai Λ gai daid Λ Λ Riibiad Λ g Λ nducami.

¹⁶ Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooquiara iinapai tomali maivoicarui uta dadasai, baiyoma taciavi dadasai vai cuudagidaca agai vasscatali siora vapacadagi. ¹⁷ Poduucai istumaasi aan gamamaatatluldi vassasi gamaasiuldi, sivi maiquiaa calga maata cal aoodami gooquiarioma gia vassasi maata calcamu agai.

¹⁸ Poduucai tudu calgavar calca. Siora balaai giññiooqui dai giññagidi agai vaamioma maatluldamu aan, dai siora maibalaai giññiooqui dai maitiñagidi poopoidamu aan istumaasi maata galidi agai —astatadai aSuusi.

¹⁹ Amaasi aSuusi dala lamadu susuuculida ami dada siaaco daacatadai agai damos maitistutuiditadai agai ismiaadara ajiagi alia muiducatali oodami.

²⁰ Tai amaadutai agidi aSuusi daida itatadai:

—Gadaada lamadu gasusuuculi quidigaindara guuca dai ganlida alidi —astatadai.

²¹ Damos aSuusi potatadai:

—Siora calcagi Diuusi ñiooquida dai agiditali calcagi agiava agai daida argiñdaada ducami lamadu giñsusuuculi ducami —astatadai.

²² Amo imidagai tasai aSuusi amo vaarcuara lamadu gamamaatardamiga daida itatadai agai:

—Tiimada vaasadara gogal suudagi —astatadai aSuusi.

Tai bodara iji. ²³ Dai aidasi gal suudagi araana iimaitadai agai taida aSuusi coi. Tai todian duuca cavami ava vai tai talsadali suudagi daida vaarcu casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. ²⁴ Tai agai iji dai nalanitu aSuusi daida itatadai:

—Mamaatatluldiadami, Mamaataldiadami, casiat yooga duudupi —astatadai.

Taida aSuusi vañi dai lapitu avalli lamadu asuudagi tai vassasi galapitu dai vassasi dodoli vii. ²⁵ Amaasi aSuusi potatadai gamamaatardamiga:

—¿Tadui ganvaavoidaraga? —astatadai.

Vai agai duduaadimucatali dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Siora idi cali dai taanali avalli lamadu gosuudagi vai agidi? —ascaiti.

²⁶ Daida aayi ali quiiyara. Gadarara talgidu ali quii. Vaasadara gal suudagi arGadara ajaadara arGalilea. ²⁷ Mostuvanacai aSuusi davarapi tai miaadara calquiva amo cali Gadarana oidaacami dai catavapi praduitadai isacali viaacatadai Diaavora talaañicaruda dai maitaadaiña yuucusi tomali maioidacatadai quiiyara mosacaasi siaaco gyaasapai coidada. ²⁸ Dai mostagacai agai aSuusi vuidara gtootonacada calquiva dai iñaquimi dai potatadai:

—¿Tuipasida giñlamadu vapaacali aapi Suusi gal baitacacami marad? Gadaanali aan pai maitiñoiñiada —astatadai.

²⁹ Pocaiti agai taanaitai aSuusi aDiaavora talaañicaruda sai vuvaacana agiaindara. Muiyoco imidagai balalaña aDiaavora talaañicaruda vaid aoodami vupuuraiña noonovida dai lcasoda cadeenacada sai maiuupanana vai agai alquitudaiña acadeena. Daida aDiaavora talaañicaruda mosmalitudaiña agai oidigamu. ³⁰ Taida aSuusi taccacai daida itatadai:

—¿Talgidu aapi? —astatadai.

Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Legión antalgidu aan —ascaiti.

Poduucai aagai agai alia muiducatai ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ ismaacΔΔΔΔ agiarΔ vaapa cascΔΔ. ³¹ DaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ potΔtΔdai ΔSuusi sai maiotosana siaaco tuucavaga ami siaaco oidaga vΔΔsi ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ. ³² Dai muiducatadai tΔtaisoli ami giidiarΔ daida cueeyitadai. DaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ potΔtΔdai ΔSuusi sai dagitona isvaapaquiagi ΔtΔtaisoliarΔ. TaidΔ ΔSuusi maa oigaragai. ³³ TaidΔ ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ vuvaaja ΔcΔΔliaiñdarΔ dai tΔtaisoliarΔ vaapa. Tai vΔΔsi agai gΔΔ vaapavuana sΔΔli suuli gaamu taana dai gΔΔ suudarΔ suuli dai baicoi.

³⁴ Tai agai ismaacΔΔΔ nuucadacatadai ΔtΔtaisoli alia duduaadimu aidΔsi tΔΔ imaasi dai voopoi dai mΔΔca gaaagidi quiiquiana dai dΔjiana. ³⁵ TaidΔ Δoodami vΔΔscatai iji dai nΔida agai astumaasi ΔpΔdui dai aidΔsi aayi agai siaaco daacatadai ΔSuusi tΔΔ agai ΔcΔΔli ismaacΔΔΔaiñdarΔ vuvaaja ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ vai ΔΔcasodΔ abaana daacatadai Δgai ΔSuusi cΔΔga yuucusu dai cacΔΔga dodoli daja tai agai alia duduaadimu. ³⁶ DaidΔ ΔtΔtaisoli nuucadacami ismaacΔΔΔ nΔiditadai aagidi vΔΔsi isducatai dueeyi ΔcΔΔli ismaacΔΔΔ viaacatadai ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ. ³⁷ ImaasicΔΔΔ vΔΔsi Δoodami ami GadararΔ oidacami gΔnaaga daañimi ΔSuusi sai imΔΔna abiaadarΔ alia duduaadicuitadai agai cascΔΔΔ. TaidΔ ΔSuusi tΔsai vaarcuarΔ dai ii abiaadarΔ. ³⁸ DaidΔ ΔcΔΔli ismaacΔΔΔaiñdarΔ vuvaaja ΔDiaavora tΔtΔaañicarudΔ goguaama oí sai dagitona isoidagi dΔmos ΔSuusi potΔtΔdai sai viΔΔna dai potΔtΔdai:

³⁹ —Noragiñi gΔquiiyamu dai mΔΔca gaaagida vΔΔsi istumaasi idui Diuusi aapicΔΔΔ —astΔtΔdai.

TaidΔ ΔcΔΔli nora dai mΔΔca gaaagidi vΔΔsi ami dΔvΔΔriarΔ siΔ cΔΔga idui ΔSuusi agai vΔΔtarΔ.

⁴⁰ AidΔsidΔ ΔSuusi vaasadarΔ divia Δpamu agΔΔ suudagi tai vΔΔscatai baiganΔliaracΔΔΔ miaadagi canΔnΔracatadai agai cascΔΔΔ. ⁴¹ Tai ami divia Δmo cΔΔli Jairo tΔΔgiducami agai ΔrtΔaanΔdamicatadai quiuupaigadarΔ judidíu dai gΔtootonacΔΔΔ cΔquiva ΔSuusi vuidarΔ dai daañimi sai imΔΔna quidiamu. ⁴² Ali Δmaaduacatadai agai maradΔ daidΔ Δrooqui parΔ baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai dai cayoga muutadai. Dai imΔcai ΔSuusi oí mui oodami dai asta gΔisatudaimi.

⁴³ Dai agai saagida imΔitadai Δmo ooqui ismaacΔΔΔ cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai gΔΔΔracΔΔΔ dai casiaa doodai vΔΔsi istumaasi viaacatadai duduaadigamiarΔ vai tomali Δmaadutai maitistutuiditadai isduaidagi. ⁴⁴ Tai agai miaadarΔ cΔquiva ΔSuusi dai gooquiamadarΔ mostaata yuucusidΔ taidΔ ΔΔradΔ gΔΔΔpitu.

⁴⁵ VaidΔ ΔSuusi gatΔcacaimi daidΔ icaitimi:

—¿Toora giñtaata? —ascaiti ΔSuusi.

Vai vΔΔscatai pocaiti sai tomali Δmaadutai vaidΔ Piiduru ΔΔmadu ΔaaduñΔ potΔtΔdai:

—MamaatΔtuldiadami, mosΔΔquidu oodami dai gΔgΔgΔisatudai dai aipaco gΔnuituscai paidΔ gatΔcacai soora gΔtaata —astΔtΔdai.

⁴⁶ DΔmos ΔSuusi potΔi:

—Δmaadutai atgiñtaata, maiyanta aanΔ iñsiduaadi Δmaadutai giñguvucadacΔΔΔ —ascaiti ΔSuusi.

⁴⁷ Dai mostΔgacai Δooqui iscamaasico vuua ΔSuusi divia dai gigivuquimi dai gΔtootonacΔΔΔ cΔquiva vuidarΔ ΔSuusi dai vΔΔsi oodami vuitapi aagidi istuusi taata dai isducatai caduaadicami vii mostaatacai. ⁴⁸ Amaasi ΔSuusi potΔtΔdai:

—Giñaduñi vaavoitu aapi cascΔΔΔ cadueeyi. ImΔΔdañi dai maivuaΔΔ aliatugada —astΔtΔdai.

⁴⁹ Dai quiaa ñioocaitadai ΔSuusi tai divia Δmaadutai Jairo quidiiañdarΔ dai potatadai Δgai ΔJairo:

—Casiatmuu gΔmara casi maisoi vuaada gomamaatΔtuldiadami —astatadai.

⁵⁰ DΔmos aidasi caΔ ΔSuusi potatadai:

—Maitiduaadicuda mosai giñvaavoituda sigΔmara duaadimu —astatadai.

⁵¹ Dai aidasi aayi ΔSuusi quiiyΔrΔ maidagito Δgai Δoodami isvaapaquiagi ΔΔmadu tuucavi mosΔcaa Piiduru dai Jacovo dai Vuaana ΔΔmadu Δali ooqui dΔdΔdΔ. ⁵² VΔΔscatai suaanΔitadai dai aliΔ soigΔnΔlilitadai Δali ooquicΔdΔ dΔmos ΔSuusi potatadai:

—MaitavΔr suaanΔda goali ooqui maitΔrmuuquiadΔ mosacooso —astatadai.

⁵³ DΔmos Δoodami mosparunai pocaititai ΔSuusi. Δoodami maatΔcatadai isiaruuquiadΔ Δgai cascΔdΔ parunai. ⁵⁴ TaidΔ ΔSuusi bΔi novidΔ dai gΔgΔrΔ ñioo dai potatadai:

—Ali ooqui vañigiñi —astatadai.

⁵⁵ Tai Δgai Δpamu duaaca dai otoma vañi taidΔ ΔSuusi gatΔjai mΔsai biidana.

⁵⁶ DaidΔ ΔdΔdΔdΔ maitatΔgaitadai istumaasi gΔntatΔgituagi. DΔmos ΔSuusi potatadai sai maiaagidiña tomali Δmaadutai istumaasi ΔpΔdai.

9

¹ ΔSuusi Δmapagi Δbaivustaama dan gooca gΔmamaatΔrdamiga dai maa guvucadagai dai sΔΔlicami sai vuvaidiña vΔΔsi Diaavora tΔtΔaañicarudΔ oodami-aiñdarΔ dai sai duduaaididana gacocodaga. ² Dai Suusi ootoi Δgai sai gaaagidana sai Diuusi soicΔi oodami sai cΔΔgacΔrΔ oidacana dai duduaaididana coococoidadΔ. ³ Dai potatadai:

—MaitavΔr vuucΔi tomali Δmo istumaasi voiyΔrΔ vΔΔtarΔ tomali gΔngiica tomali gΔnmoraaliga tomali biitugai tomali tumiñsi dai mosaliΔΔmoco vaapasaragai avΔr gΔnaadatica maisiu googoca. ⁴ Tomastuma quiiyΔrΔ mΔsiaaco gΔnuuliñagi anaasiavΔr gΔnuuliñaca asta mΔsiΔΔscadΔ iji Δgai dΔvΔΔriaiñdarΔ.

⁵ Dai mΔsiaaco maitΔnmiaadΔgidagi vΔrai vuvaaqui abiaadΔrΔ dai gigigida ΔdΔvΔΔrai gΔnΔΔcasoaiñdarΔ vai poduucΔi maatΔna Δgai ismaicΔΔga idui —astatadai ΔSuusi.

⁶ Tai iji Δgai dai mosΔΔmapΔcΔrΔ iimΔi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidΔ dai duduaaidimi coococoidadΔ vΔΔsi aipacoga.

⁷ TaidΔ ΔtΔaanΔdami EroodΔsi maí vΔΔsi istumaasi ivuaadatadai ΔSuusi dai maitatΔgaitadai istumaasi gΔtΔgituagi. Dai ΔΔmoco pocaititadai saidΔ ΔVuaana duaaca coidadΔ saagidaiñdarΔ. ⁸ Dai aa pocaititadai saidΔ rΔEliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ daidΔ maasitu. Dai aa pocaititadai saidΔ rΔmoco ΔΔquidΔ Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ dai duaaca. ⁹ DΔmos ΔEroodΔsi pocaiti:

—AanΔ ΔΔgi antgatΔjai guicutaragai moodΔ ΔVuaana ¿dai idio sioorΔ ismaacΔdΔ mosΔΔ naana maasi caΔ aanΔ aatagi? —ascaiti ΔEroodΔsi.

DaidΔ ΔEroodΔsi gΔaajagΔi isnΔidagi.

¹⁰ Dai aidasi dada ΔSuusi ojootosadΔ aagidi Δgai ΔSuusi vΔΔsi istumaasi idui. TaidΔ ΔSuusi vaidacai ΔmaapΔcΔrΔ siaaco baitoma maitiipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹ Dai aidasi maí Δoodami isii ΔSuusi gooquiΔrΔ iji taidΔ ΔSuusi miaadΔgi dai aagidi sai Diuusi soicΔi oodami sai cΔΔgacΔrΔ oidacana daidΔ ΔSuusi duduaadi ΔcoococoidadΔ.

¹² Dai aidasi cauruñimi abaiivustaama dan gooca mamaatardami miaadara guuquiva dai potatadai agai asuusi:

—Ootosaño goodami vai ganiibastana dai gaagana cuaadagai aali qui-
iquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatama maitiipu
tomali istumaasi —astatadai amamaatardami.

¹³ Taid asuusi potatadai:

—Bibidavurai aapima —astatadai.

Taid amamaatardamigada aa noragi daida itatadai:

—Maitataviaa vaamioma mosaltaama paana dai gooca vatopa. Siagisgiaa
maca savada aatama cuaadagai vasi idi oodami vatar —astatadai
amamaatardamigada.

¹⁴ Daid aoodami para taama miil acatadai. Damos asuusi potatadai
gamamaatardamiga:

—Aagidavurai goodami sai daraivana chiichi quiatai aipacoga para
taataucami sientu —astatadai asuusi.

¹⁵ Tai podui vascatai daraiva. ¹⁶ Taid asuusi vui taama paana daida
agooa vatopa dai tvaagiamu nanaava dai gamamagi dai gooquira
saasarai paana dai vatopa dai maa gamamaatardamiga sai taacoidana
aoodami. ¹⁷ Tai vascatai gauu dai tataascovai dai gooquira suusudagi
baiivustaama dan gooca aasarai saasaquigada ismaacada baivito.

¹⁸ Amo imidagai aidasi covai daanitatadai Diuusi asuusi vaid
amamaatardamigada amadu daraajatadai taida asuusi tcacai
gamamaatardamiga daida itatadai:

—¿Vora giñaagai aoodami? —astatadai.

¹⁹ Tai agai itatadai:

—Amoco pocaiti pasaida rvaana agai ismaacada vaponaiña
aoodami, dai aa pocaiti pasaida rEliiasi, dai aa pocaiti pasaida rquida
Diuusi ñiooquituldiadamigada dai duaaca —astatadai.

²⁰ Taid asuusi potatadai:

—¿Dai aapimao macaiti ansoora ana? —astatadai.

Taid aPiiduru aa noragi daida itatadai:

—Aapiara rDiuusi Cristogada ismaacada agai covai vuusaitu —astatadai.

²¹ Damos asuusi samicada dai sai maiaagidiña imaasi tomali amaadutai.

²² Dai potatadai:

—Aana ismaacada viaa amo samicami viaacamu issamicada soimaa
taatagi dai mosamapiadara giñviamu atataaanadamigada judidiu amadu
baitaguucacamigada papaali amadu amamaatatuldiadami Diuusi
samicamigada. Dai giñmuuaa magari vasi dai vascara bo vaica tasaicada
apamu duaacamu ana —astatadai.

²³ Dai gooquirara potatadai vascatai:

—Siora giñagiada liada maitaagai isagi gatagitocagi dai vas ta-
sai gaagai isbai gducagi siaduniada gmuuatuda giñvaavoitudaitai daida
giñagiadagi. ²⁴ Siora ivuaadagi agi istumaasi ipalidi, agai gia imimu Diaa-
vora amadu, damos agai ismaacada bai gduu dai muquiagi giñvaavoitudaitai
agai gia cacara vuusaimu. ²⁵ Tumaasi rCagai amo oodami vatar
isgamaitagi vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibada imiagi Diaa-
vora amadu. ²⁶ Aana ismaacada viaa amo samicami tvaagiaiñdara divia
dai apamu noragia iñagai dai gooquirara apamu divimu ana amadu mui
Diuusi talaañicaruda. Dai giñooga dadadaquigada garsicoli dadadaquida
agai. Isamaadutai siaa radagi giñvaavoitudaitai ana ara siaa rogiadamu

amaasi iñsi¹ascad¹ diviagi. ²⁷ Ismaac¹da g¹naagidi aan¹ arvaavoi sai oidaga amaadutai ismaac¹da tami guuca sai maicoiya agai asta t¹agacai ismaasi siaaco t¹aan¹ Diuusi —ast¹adai ¹Suusi.

²⁸ Dai aidasi pot¹ ¹Suusi bo mamacova tasaic¹da t¹sai amo giidi¹ra dai gamamada agai dai ¹madu iim¹itadai Piiduru dai Jacovo dai Vuaana. ²⁹ Dai aidasi daan¹itadai Diuusi ¹Suusi vuivasad¹ amap¹dui dai yuucusid¹ c¹aga tootatu dai dadadac¹dami g¹naato. ³⁰ Tai g¹maasitu gooca c¹c¹ali abaana ¹Suusi dai ¹madu gaaatagitadai ¹gai arMoseesacaru ¹madu Eliiasi. ³¹ Dai sicolimadi amo cuudagi dadadac¹dami dai agaitadai issoimaa taata agai ¹Suusi dai isducatai muquia agai Jerusaleen¹ra. ³² Tomasi ¹Piiduru ¹madu ¹aduñ¹ ali¹ coocosimucata dai v¹ascara maicoocoi dai t¹ isducatai dadadac¹ ¹Suusi sicoli dai v¹agocai c¹c¹ali ismaac¹da ¹madu guucacatadai. ³³ Dai aid¹sid¹ ¹c¹c¹ali m¹acasioma iimimitadai ¹Suusi sonuaiñ¹ra taid¹ ¹Piiduru pot¹adai ¹Suusi:

—Mamaat¹tuldiadami, v¹asi arca¹gai istami daraaja aat¹ma t¹tai duuñi vaica uucusai amoco aapi g¹v¹atar¹ dai ¹mai Moseesa v¹atar¹ dai ¹mai Eliiasi v¹atar¹ —ast¹adai.

D¹amos ¹Piiduru maimaat¹catadai iscaititadai. ³⁴ Dai quiaa ñioocaitadai ¹gai tai divia amo icomai dai iñ¹ v¹ascatai tai ¹gai ali¹ duduaadimu t¹agacai isicomai saagida iji ¹c¹c¹ali. ³⁵ Tai icomiañ¹ra caidatu amo ñiooqui ismaac¹da icaiti:

—Idiavar giñmara dai aan¹ ali¹ oig¹dai. ¹agiadavurai aapim¹ —ascaiti ¹ñiooqui.

³⁶ Dai aidasi capot¹ ¹ñiooqui ¹gai g¹ant¹gito t¹ sid¹ ¹Suusi ca¹agi cacatadai. Dai v¹avaicai mamaat¹rdamigad¹ maiaagidi tomali amaadutai tomali amo ñiooqui istumaasi t¹ ¹gai.

³⁷ Dai siaadiqui aidasi t¹apai ¹gai giidaiñ¹ra tai mui oodami vuvaaja dai vuid¹ra aayi ¹Suusi. ³⁸ Tai amo c¹ali ¹oodami saagida g¹ara ñiooqui daid¹ it¹adai:

—Mamaat¹tuldiadami, giñoig¹dañi dai n¹ida giñmara, idi ca¹maduga giñmara c¹ali. ³⁹ Vai amo Diaavora t¹añicarud¹ b¹b¹ai dai iñ¹aqitudai dai susuiquituldi dai totosacatudai t¹ñid¹ dai soi vueeyi dai maidagitua ¹lidi. ⁴⁰ Casiant goguama oí g¹mamaat¹rdamiga sai vuusaidana ¹gai goDiaavora t¹añicarud¹ d¹amos ¹gai maitistui —ast¹adai.

⁴¹ Tai aa noragi ¹Suusi dai pot¹adai:

—Dañi aapim¹ sivi oidacami maivaavoidaracami dai mai¹gidaracami si¹ t¹v¹api vaamioma viaacamu aan¹ isg¹na¹madu daacagi dai g¹nn¹ijadagi —ast¹adai ¹Suusi.

Dai pot¹adai ¹gai ¹ogad¹:

—Baigovai vuaapa g¹mara —ast¹adai.

⁴² D¹amos aidasi ¹ali g¹ali miaad¹ra caquiva taid¹ ¹Diaavora t¹añicarud¹ d¹v¹arapi daitu dai suiquituli. D¹amos ¹Suusi dodoligitu ¹Diaavora t¹añicarud¹ dai duaadi ¹ali g¹ali dai t¹agi oogad¹. ⁴³ Tai v¹ascatai mait¹ istumaasi g¹ant¹agituagi t¹agacai istumaasi mos¹ g¹ducami ismaac¹da idui Diuusi.

Dai maiquiaa t¹agaitadai ¹gai istumaasi g¹ant¹agituagi gomaasic¹da ismaac¹da idui ¹Suusi tai ¹gai pot¹adai g¹mamaat¹rdamiga:

⁴⁴ —C¹agavar ca¹ca idi dai most¹gitoca. Aan¹ ismaac¹da viaa amo s¹alicami m¹agiñ¹gida agai aa oodami —ascaiti ¹Suusi.

⁴⁵ Damos amamaatardamigad maimaat cacatadai istumaasi aagidi agai, maimaquiarsicatadai agai oigaragai ismaat cajiagi cascada, dai agai duduaadicuitadai isaagidagi sai caga aagidana isducatai maat cajiagi agai istumaasi aagitadai agai.

⁴⁶ Vaid asuusi mamaatardamigad lagi gnaatagidi dai pocaiti sai sioora agaiñdara cagadu isvaamioma gataandagi. ⁴⁷ Damos asuusi mai istumaasi gantatagitoitadai agai dai bai amo ali oodami dai gabaana cai ⁴⁸ dai potadai:

—Tomasioora ismaacada vaavoitudai giñmamaatatuldiaraga dai cascada oigadai idi ali oodami agai giñoigadai aan apa dai agai ismaacada giñoigadai aan agai oigadai agai ismaacada giñootoi. Ismaacada polidi ismaisi gataandai agai vaa agai dai vaamioma gataandai —astadai asuusi.

⁴⁹ Taid avuaana potadai:

—Mamaatuldiadami, taa aatama amoco ismaacada potai sai gaguvucadacada vuvaiditadai Diaavora tataañicaruda taitai dai sai camaivuvaidiña maitarlamadu aimaraitai agai —astadai avuaana.

⁵⁰ Damos asuusi potadai:

—Maitavar daidiada. Ismaacada maitarvui caata agai garapa maasi tatagitoi —astadai asuusi.

⁵¹ Aidasi camiaadimi istuigaco tsadia agaitadai asuusi tavaagiamu agai pocaiti:

—Aan angia imia iñagai Jerusaleenamu —ascaiti asuusi.

⁵² Dai baitqui ootoi ojootosicami tai agai iji amo amapacera Samaalia dai gaagida agai siaaco gauuliñagi asuusi. ⁵³ Damos samaalera oidacada maitipali ismiaanai daasagi maatacai isJerusaleenamaco imitadai agai.

⁵⁴ Aidasida amamaatardamigad asuusi Jacovo lamadu vuaana taa imaasi potadai agai asuusi:

—Mamaatuldiadami, zipalidipasi tsagatañiagi tai tavaagiaiñdara dai vasi ugitudagi gooodami poduucai isduucai idui Eliasicaru Diuusi ñioquituldiadamigada? —astadai.

⁵⁵ Taid asuusi vui nanaava dai bagaimi dai potadai:

—Aapima maimaat ismaasi ganiibadaga. ⁵⁶ Aan ismaacada viaa amo samicami maidiviagai cooda iñagai oodami baiyoma moscagacera vuvaida iñagai aan —astadai asuusi.

Dai amaasi iji sibaacoga.

⁵⁷ Dai aidasi voiyera iimitadai agai tai amo cali potadai asuusi:

—Mamaatuldiadami, goidatucuda iñalidi aan vasi pasiaaco aimardagi —astadai.

⁵⁸ Taid asuusi aa noragi daida itadai:

—Cacaasiocai viaa gantatjoga vaid aujuurugi gancoocosa, damos aan ismaacada viaa amo samicami maiviaa tomali siaaco mootagi —astadai asuusi.

⁵⁹ Daid asuusi potadai amai cali:

—Giñoidañoi —astadai.

Damos cali potadai:

—Mamaatuldiadami, giñdagitoñoi quiaa apaga anmaa yaasagi giñooca —astadai.

⁶⁰ Damos asuusi aa noragi daida itadai:

—Dagitoñi vai agai ismaacada apan ducami coidada maiagiditai Diuusi yaasana gancoidaga, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soicai oodami sai calgacala oidacana —astadai aSuusi.

⁶¹ Tai amai cali potadai:

—Mamaatuldiadami, goida inlidi aan dmos giñdagitoñi quiaa nai mala diosagidagi giñaduñi —astadai.

⁶² Dmos aSuusi itadai:

—Sioora gasicuandagi dai aa nlijidagi maisali sicuanai, poduucai ara agai ismaacada giñoidatucuda liada dai otoma imia lidi gquiyamu agai maitarcala aata vuaadami Diuusi aa duiñadar —astadai aSuusi.

10

¹ Dai cadaivunucai imaasi taida aSuusi covai vuvaitu ara vaic coobai dan baivustaama oodami dai mosgoogocatai baitqui ootoi vasi amapcala siaaco viaacatadai agai isimiagi. ² Dai potadai:

—Masiaaco iimia agai aapima mui oodami cabaiganduuduna iibada dai calca agai Diuusi ñiooquida apan duucai gapi asicami ismaacada casi glaagai yoovaragai. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada chilquidu cascada daanadavurai aapima Diuusi ismaacada arapan ducami asacami vai ootosana aa gñiñiooquituldiadamiga ismaacada arapan ducami pipioñi vai aagida agai ñiooquida oodami ismaacada baiganduuduna iibada agai apan ducami asicami. ³ Iimivurai aapima. Dañi aan apan duucai ganootosai cañiru saasyi saagida. ⁴ Maitavar vuucagi gnmoraraaliga tomali gantumiñsi daraasacaru tomali aa susuusacai, dai maitavar guguquida voiyara masiaaco ajiagi oodami. ⁵ Masilascada ajiagi amo quiyara varai aagida oidacami sai Diuusi ipalidi isiibastudacan tadacagi agai iibada. ⁶ Dai isami daacagi amaadutai dai nanaracagi isDiuusi soiñagi vai giibastacan tadaca agai iibada aida gia giibastacan tadacamu agai. Dai ismaitipucagi tomali amaadutai ami isnanaracagi isDiuusi soiñagi vai giibastacan tadacagi agai vascala aapima glaagai isaagididagi gomaasi aa oodami. ⁷ Dai anaasi masiaaco calga gnmiaadagidagi agai vaa quiyara avar ganuuliña dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi agai, amo pioñi viaa sallicami masaa namquidagi. Dai maitavar mosquiiquiara ajiopada. ⁸ Dai masilascada ajiagi amapcala masicalga gnmiaadagidagi ugaavurai mastumaasi gnbiiidagi. ⁹ Dai duduaaidavurai cococoidada ismaacada ami oidacagi dai povivar talda oidacami: “Cadia Diuusi dai ganlamadu daaca agai daida ipalidi isgansoiñagi mai calgacala oidaca aapima”. ¹⁰ Dai masajiagi amapcala masiaaco maitanmiaadagidagi varai vuvai caayara dai potada: ¹¹ “Asta davaragada gnoidaga ismaacada galacasuana sai gigigidamu aatama varai poduucai maataca aapima masmaicalga idui. Dmos maatacavurai sicayooga aayi silascada gataanada agai Diuusi”.

¹² Dai quiaa ñioocai aSuusi dai potadai:

—Aan anganaagidi sai silascada Diuusi nidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami agai soimaasi taatatulda agai oodami ismaacada maitanmiaadagidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu agai sil Sodoomara oidacami.

¹³ Aapima Corasiñiara oidacami dai Betasaidara oidacami sil soimaa taatamu aapima. Istiiora dai Sidoonara oidacami talgimudai istumaasi garducami masmaasi tal aapima agai gia calqui abiaadara

ganaadadamudai yuucusi tutucucami dai gancocoomaivadadamudai mataicada dai poduucai maasiuldamudai iscaama duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁴ Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami gangagavituldaraga vaamioma soimaascamu isaTiioaga dai Sidooniaraga oidacami vataraga. ¹⁵ Dai aapima Capernaumaga oidacami. ¿Povai masianalidi mastavaagiaga ucami taltidia agai? Baiyoma matapania agai davarai utamacoga —astatadai Asuusi.

¹⁶ Dai potadai agai gamamaatardamiga:

—Ismaacada agiditai gancaa aapima agai gignagiditai caa ana ara dai ismaacada gajiaadara gnvipieeyi aapima agai gajiaadara gnvipieeyi ana ara dai ismaacada gajiaadara gnvipieeyi ana agai gajiaadara vipieeyi ara agai ismaacada ginootoi —astatadai Asuusi.

¹⁷ Taida vaic coobai dan baivustaama apamu dadacai baiganliatugai dai potadai agai Asuusi:

—Mamaatatuldiadami, asta Diaavora talaanicaruda vasi garagi aagaitai aatama gatataraga —astatadai lojootosicami Asuusi.

¹⁸ Taida Asuusi potadai:

—Aana annidi isducatai gai Diaavora tavaagianiara pan duucai amo siitani. ¹⁹ Aana anganmaa guvucadagai aapima masai cacaisapiana gagar coocoyi dai nanacasara dai poduucai vaamioma viaa aapima guvucadagai isgarsaayu Diaavora. Dai aapima maisoimaa taatamai tomali amo istumaasicada. ²⁰ Maitavar baiganliada cascada ganagiditai Diaavora talaanicaruda. Baiyoma mosgaagai masbaiganliadagi oojisicatai gantataraga ma tavaagiara —astatadai Asuusi.

²¹ Aida otoma bai liatu Diuusi Ibadai Asuusi tai agai potadai:

—Ginoca ana gia salicada sia gduutudai, aapiara rbaitacaacami tavaagiara dai oidigi daama. Aapi apatmamaatutuli idi maasi astudugami tomali agai ismaacada naana maasi mamaatara mosca agai ismaacada maisi sastuduga dai ismaacada mainaana maasi mamaatara. Cagaduava ginoca poduucai ipali aapi dai poduucai idui —astatadai Asuusi gloga.

²² Dai apiamamaatutuli Asuusi oodami dai potadai:

—Ginoca gignaa vasiaacatai. Aana arDiuusi marada ismaacada tavaagianiara dai tomali amaadutai maicaga gignaat mosca ginoca dai tomali amaadutai maicaga maata ginoca mosca ana ismaacada armarada agai. Dai vascara oidaga aa ismaacada maata ginoca mosca ismaacada ana ipalidi sai maana.

²³ Amaasi agai vui nanava gamamaatardamiga dai agi agai potadai:

—Baiganlidi aapima naiditai mastumaa nidi. ²⁴ Aana anganaagidi sai mui Diuusi ninioquituldiadamigada amadu mui rarai nida aliditadai mastumaasi aapima nidi dai maitaa, dai agai caaca aliditadai mastumaasi aapima caa dai maicaa —astatadai Asuusi.

²⁵ Amaasi amo mamaatatuldiadami Diuusi salicamigada calquiva dai ii dai ma aatagida agai Asuusi. Mosnida aliditadai agai sabai agana Suusi amo istumaasi istumaasi vui caatcagi vaavoidaragada dai potadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿tumaasi istutuidi ana isiduniagi dai vascara amadu daacagi Diuusi? —astatadai.

²⁶ Taida Asuusi aa noragi daida itadai:

—¿Tumaasi agai dai oojisi sállicamiar? Aapi nanlidiña oojai vllas tasai giñaagidañi iscaiti —astatadai asuusi.

²⁷ Taid amamaatatuldiadami Diuusi sállicamigad aa noragi daid itatadai:

—“Oigadañi gaduusiga vllasi gaiibadacada, dai vllasi gaguvucadacada dai vllasi gatagitoidacada, dai oigadañi gaaduñi poduucai pasduucai gloigadai aapi lagi” —astatadai.

²⁸ Taid asuusi itatadai:

—Caga patgiña noragi isvllasi gomaasi iduñia aapi, aapi vllascara oida-camu Diuusi amadu —astatadai asuusi.

²⁹ Vaid amamaatatuldiadami Diuusi sállicamigad lagi gasoiña aliditadai dai potatadai agai asuusi:

—¿Voor argiñaaduñi? —astatadai.

³⁰ Taid asuusi aa noragi daid itatadai:

—Amo imidagai amo calli tavañimitadai amo voi Jerusaleenaiñara Jericoamu tai voyara aayi asivogami dai baitoma gaviñi dai asi istumaasi vuucaticatadai agai asta yuucusida dai sallica soidoodai dai baitoma muuquiada viaa dai iji. ³¹ Dai aidaraca amui imitadai amo paaligad judidú agai vaa voyara dai tagacai mossalli daivusai. ³² Dai amo leviita ara amui salli daivusai dai aidasi tall agai mosdaivusai ara. ³³ Dai amai calli Samaaliñara agai vaa voyamu imitadai dai tagacai soigaldian taada. ³⁴ Dai miaadara caquiva siaaco caatcatadai calli dai duaadi istuidana saasaquicatadai asaiticada dai valieenticada, dai vipiosolicada vuupuli dai lagi gasoiga daama dai dai bacai amo quiyamu dai ami guuli amadu dai nuucagi. ³⁵ Dai siaadiqui aidasi caimia agaitadai Samaalira oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa oidacami dai potatadai: “Nuucadacani idi calli dai pasvaamioma siaa duadagi gaa namalquidamu aan inisialscada pamu diviagi”, astatadai Samaalira oidacada oidacami. ³⁶ Dai sivi maacada idi vavaicai calli araduñda calli ismaacada baitoma gaviñi asivogami —astatadai asuusi.

³⁷ Taid amamaatatuldiadami Diuusi sállicamigad itai:

—Agai ismaacada soigalli tagacai —astatadai.

Taid asuusi potatadai:

—Imiñi aapi dai poduñi ara —astatadai.

³⁸ Dai apiaimai asuusi dai aayi maaparara. Vai ami oidacatadai amo ooqui Maaruta tagiducami dai miaadagi gquiyara. ³⁹ Daid amaaruta sigacatadai amai ooqui Maria tagiducami. Tai agai vuidara daiva asuusi dai caaca agai istumaasi agaitadai agai. ⁴⁰ Damos amaaruta aliasi istumaa vaaadatadai cusinira dai miaadara caquiva siaaco daacatadai asuusi daid itatadai:

—Mamaatatuldiadami, imaitapasvuama alidi tomalaachi isginisi asi giñvidagi mosasi aa duiñdagai? Aagidañi tudu vaid giñsoñana —astatadai amaaruta.

⁴¹ Taid asuusi aa noragi daid itatadai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuama liada aapi mosaa naana maasicada.

⁴² Mosaliamo istumaasi oidaga ismaacada vaamioma gaagai dai goMaria gia bai callagaducadioma aa duiñdagai dai tomali amaadutai maivoopoidamu —astatadai asuusi.

¹ Amo imidagai ʼSuusi gamamadaitadai amo ʼmaapʼcaʼra. Dai aidasi canaato mamagi ʼgai tai ʼmaadutai ʼmamaatʼrdamigadʼ itʼtʼdai:

—Mamaatʼtʼldiadiami, gaʼrmaatʼtuldañi mamadaragai poduucai isduucai ʼVuaana maatʼtʼtuli gaʼmamaatʼrdamiga —astʼtʼdai.

² Taidʼ ʼSuusi potʼtʼdai:

—Mʼsiʼʼscadʼ gamamadadagi vaʼrai aduucai gamamadada:

Garrooga aapi paʼsmaacʼdʼ tʼvaagiʼra daja, aatʼma ipʼlidi isʼoodami gaʼsiaa duutuadagi, dai maatʼna isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma aʼna istuigaco gataʼaanʼda agai aapi tami oidigi daama vaidʼ ʼpaʼduuna paʼstumaasi aapi ipʼlidi tanai oidigi daama ʼpan duucai tʼvaagiʼra.

³ Gaʼrsoiñañi tʼtai viaaca aatʼma cuaadagai siʼʼsi taʼgito sivi vaʼtarʼ.

⁴ Dai gaʼroigʼldañi vaʼsi gaʼrsoimaascamiga aatʼma ʼpa oigʼldi vaʼscatai ismaacʼdʼ soimaasi gaʼrvuiididi.

Maiti dagito isʼDiaavora gaʼraagiadan tadacagi isiduñia aatʼma soimaasi poduucai vaʼrgamamadada.

Astʼtʼdai ʼSuusi.

⁵ Daidʼ ʼSuusi potʼtʼdai ʼpa:

—Ducami isʼmaadutai aapima viaacagi ʼmoco gaʼnaduñi pai aapi imiagi quiidiamu ʼrantucaʼra pai potʼʼda aapi: “Giñaduñi giñtañi uvidañi vaica tascali, ⁶ utudama giñdiviji ʼmoco giñaduñi maʼcasdaʼra imʼʼdami dai aana maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami siʼgaʼmai aa gaʼnoragidagi tuucavidʼra dai poʼvaʼtʼʼdagi: “Maitigiññiooquiada casia cuupi quitaagiña dai giñmaamara giñʼʼmadu vaʼta giñvaacosiaʼra nai cascʼdʼ maitistutuidi aana isvañigʼcai gaʼmaquiagi tomali amo istumaasi”. ⁸ Aana angʼnaagidi tomasi maivañigʼcai gaʼmaa ʼgai istumaasi gaʼaduñicatai baiyoma vañigian taada ʼgai dai gaʼmaquiagi vaʼsi istumaasi taʼgitoca aapi maicaʼca ʼlidityai ñioocadami. ⁹ Cascʼdʼ aana angʼnaagidi maʼsai daanʼña Diuusi sai gaʼnsoicʼña mai viaaca aapima taʼgitocagi dai gaʼagagai maʼscʼga vaavoitudadagi sai Diuusi gaʼnsoicʼda agai. ¹⁰ Siora daanʼdagi Diuusi sai soicʼña gia soicʼña.

¹¹ ʼmaadutai aapima ismaacʼdʼ ʼrgaoga ʼmaʼsbai oidana aapima gaʼnmara amo odai isgʼantaanʼda ʼgai paana? ʼsiʼpa oidagi amo cooyi isgʼantaanʼda ʼgai vatopa? ¹² ʼisgʼantaanʼda ʼgai amo tacunono isbai oidana aapima amo nacasʼrai? ¹³ Maʼsaapima ismaacʼdʼ maicʼ tuutuiga maatʼ oidi gaʼnmaamara istumaasi caʼgaducami sioma caʼga gaʼnooga ismaacʼdʼ tʼvaagiʼra daja gaʼnootosdamu gaʼlbaʼdaga vai gaʼnʼʼmadu daacana vaʼscatai siora ipʼliadagi isʼʼmadu daaca ʼgai —astʼtʼdai ʼSuusi.

¹⁴ ʼSuusi vusaasditadai amo caʼlliañdaʼra amo Diaavora tʼaañicarudʼ. ʼDiaavora tʼaañicarudʼ muudutu ʼcaʼli. Dai aidasi vuusai ʼDiaavora tʼaañicarudʼ taidʼ ismaacʼdʼ muudutu istui isñiooquiagi ʼpamu. Taidʼ ʼoodami maitʼʼ isducatai gaʼntʼʼgituagi tʼʼgacai imaasi. ¹⁵ Dʼamos ʼmoco pocaiti:

—Idi caʼli vuvaidi Diaavora tʼtʼaañicarudʼ Beelsevú guvucadadʼcaʼdʼ —ascaiti ʼoodami. Beelsevú ʼrDiaavora dai aliʼ guvuca.

¹⁶ Dai aa mosnaʼijada ʼlidi astumaa duuna ʼSuusi dai cascʼdʼ potʼtʼdai sai tʼʼgidana amo istumaasi gaʼducami tʼvaagiʼñdaʼra. ¹⁷ Dʼamos ʼSuusi maatʼcatadai istumaasi gaʼntʼʼgitoitadai ʼgai dai potʼtʼdai:

—Isaipaco gaʼncocodagi ʼmapʼcaʼra oidacami ugitimu ʼoodami dai baabaquidʼ suuligimu. ¹⁸ Poduucai ʼpa isʼDiaavora ʼgi gaʼcocodagi otoma camaitataʼaanʼdan tada ʼgai cascʼdʼ poduucai gaʼnaagidi aana pocaititai aapima ansai aana vuvaidi Diaavora tʼtʼaañicarudʼ Beelsevú guvucadadʼcaʼdʼ. ¹⁹ Siʼrvaavoicamudai isDiaavora guvucadadʼcaʼdʼ vuvaidi

aan^Λ Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ aid^Λ gia aapim^Λ g^Λnaaduñi vuvaidi Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ Diaavora guvucadad^Λc^Λd^Λ ^Λpp^Λ. ^Λg^Λi ^Λgai g^Λnaagidamu ismait^Λrvaavoi isDiaavora guvucadad^Λc^Λd^Λ vuvaidi aan^Λ ^Λmadu ^Λgai. ²⁰ Baiyoma Diuusi guvucadad^Λc^Λd^Λ vuvaidi aan^Λ Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ dai poduucai c^Λl^Λ maat^Λ aapim^Λ iscaaayi istuigaco Diuusi soic^Λda ^Λgai oodami sai c^Λl^Λgac^Λr^Λ oidacana.

²¹ Si^Λascad^Λ ^Λmo oodami guvuacami dai c^Λl^Λga gagatocami nuucadacagi g^Λquii dai v^Λl^Λsi istumaasi oidaga ami poduucai maitipu sioor^Λ g^Λl^Λsidagi ami. ²² D^Λmos isdiviagi ^Λmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai ^Λl^Λsidagi v^Λl^Λsi gagatod^Λ istuuc^Λd^Λ g^Λt^Λgitocatadai ^Λgai isg^Λsoiñagi dai gataacogida ^Λgai v^Λl^Λsi istumaasi g^Λl^Λsidagi.

²³ Sioor^Λ mait^Λrgiñ^Λmaducagi ^Λgai giñvuid^Λr^Λ caat^Λ sioor^Λ maitiñsoiña aagiadagi ^Λoodami isducatai c^Λl^Λgac^Λr^Λ vuvaqui ^Λgai sobic^Λi sai maivaavoi-tudana dai maic^Λl^Λgac^Λr^Λ vuvaac^Λna.

²⁴ Si^Λascad^Λ ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ vusiagi ^Λmo c^Λl^Λliaiñd^Λr^Λ oidi-gana aim^Λraiña dai gaagaiña siaaco g^Λib^Λl^Λstagi dai si^Λascad^Λ mait^Λgia ^Λgai siaacoga pov^Λ ^Λl^Λlidiña: “^Λpamu animiagi giñquiiyamu iñsiaad^Λr^Λ vuusai”, as^Λl^Λlidiña. ²⁵ Dai si^Λascad^Λ ^Λpamu ami diviagi ^Λgai dai t^Λt^Λl^Λgaiña ^Λc^Λl^Λl^Λ ^Λpan duucai ^Λmo quii c^Λl^Λga voisiquicami dai c^Λl^Λga bai duñisicami. ²⁶ Dai amaasi ^Λgai aim^Λrai dai vuaapai ^Λpp^Λ cuvaracami Diaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ. Dai ^Λgai ^Λmadu v^Λl^Λsi ^Λgaa vapac^Λiña ami c^Λl^Λl^Λr^Λ dai ami oidacana dai poduucai ^Λc^Λl^Λl^Λ vaamioma soi g^Λvuaadana isvaas^Λquioma —asc^Λaiti ^ΛSuusi.

²⁷ Aid^Λsid^Λ ^ΛSuusi aagaitadai imaasi, tai ^Λmo ooqui oodami saagida iñña dai pocaiti:

—Si^Λ c^Λl^Λgac^Λr^Λ n^Λidi Diuusi ^Λgai ismaac^Λd^Λ g^Λmarai dai g^Λsiitu —ast^Λt^Λdai ^Λooqui ^ΛSuusi.

²⁸ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—^Λcaasi c^Λl^Λgac^Λr^Λ n^Λidi ^Λgai ^Λpp^Λ v^Λl^Λsi oodami ismaac^Λd^Λ ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ dai ^Λl^Λgiditai ca^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁹ Daid^Λ ^Λoodami apiag^Λn^Λmpaidimi ami ^ΛSuusi sicoli taid^Λ ^ΛSuusi g^Λaaagacai mamaat^Λtuldimi Diuusi ñiooquid^Λ dai pot^Λt^Λdai:

—Oodami sivi oidacami ali^Λ maic^Λl^Λga tuutuiga dai giñ^Λaagidi ansaid^Λ idu-una ^Λmo istumaasi g^Λducami ^Λgai vuitapi, d^Λmos mait^Λgimu ^Λgai ^Λmai istumaasi g^Λducami mos^Λcaasi ^Λistumaasi g^Λduc^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ idui Diuusi ootosacai Joonasi Ñiñiviamu vai ^Λgai aagidi ^Λoidacami sai ugitia ^Λgai ^Λgai ismai^Λma duucai g^Λnt^Λt^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³⁰ Poduucai ^Λpp^Λ giñootoi Diuusi. Aan^Λ ^Λr^Λgai ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λl^Λlicami dai aagidamu aan^Λ sivi oidacami sai ugitia ^Λgai ^Λpp^Λ ismai^Λma duucai g^Λnt^Λt^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³¹ Si^Λascad^Λ caaiyagi istuigaco Diuusi n^Λidagi oodami sividad^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λc^Λl^Λga ivuaadami dai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λmaic^Λl^Λga ivuaadami, daid^Λ ^Λooqui ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λbait^Λc^Λaacamicatadai Siip^Λr^Λ divimu dai g^Λpi^Λr^Λ suuligamu ^Λoodami sivi oidacami. ^Λgai s^Λl^Λlic^Λd^Λ m^Λl^Λcasd^Λr^Λ divia dai ca^Λca ^Λgai istumaasi aagai ^ΛSalomoñi. ^Λgai ^Λr^Λmo t^Λaan^Λdami saitudugami dai tami daja aan^Λ sivi dai vaamioma ^Λr^Λt^Λaan^Λdami aan^Λ siSalomoñi mai aapim^Λ maitiñ^Λl^Λgigitai ca^Λ. ³² Ismaac^Λd^Λ Ñiñivi^Λr^Λ oidacatadai dadimu si^Λascad^Λ Diuusi n^Λida agadagi sivi oidacami ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λc^Λl^Λga ivuaadami dai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λmaic^Λl^Λga ivuaadami, daid^Λ ^ΛÑiñivi^Λr^Λ oidacami g^Λpi^Λr^Λ suuligamu ^Λoodami sivi oidacami ^Λpp^Λ mai aapim^Λ maitiñ^Λl^Λgigitai

⁴⁹ Cascada Diuusi ismaacada maata vassiacatai pocaiti: “Ganootosdamu aan giñiñiooquituldiadamiga amadu giñojootosa masiapima coodamu amoco dai aa soimaa taatatuldamu”, ascaiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi gantaatatulda agai aapima sivi oidacami vassicada ñiñiooquituldiadamigada ismaacada gancooditu aidasi abiaadara caquiva gooidigi. ⁵¹ Aidasi abiaadara gamuaatu Aveelicaru asta aidasida gamuaatu Zacariiasicaru agai ismaacada gamuaatu agaa quiupai abaana vai ajadara caaca looroñi masiaaco mamidiña vustaaqui isducatai gatjai Diuusi. Sallicada angnaagidi sai Diuusi gapiara gansuuliga agai aapima sivi oidacami ara.

⁵² Si soimaa taatamu aapima mamaatutuldiadami Diuusi sallicamigada. Ducami iscuupaca aapima candaadocada siaaco oidaga Diuusi mamaatutularagada, dai aapima viaa yaavigada dai maivapacai aapima dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia alidi agai —astatadai asuusi.

⁵³ Aidasi aagidi asuusi imaasi taida amamaatutuldiadami Diuusi sallicamigada amadu afariseo alia baacoi agai vui dai gnaagacai tacaaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana agai amo istumaasi vaavoidaragada vui vai poduucai gapiara vaaaja agai.

12

¹ Tai amaasi mui miil oodami ganampagi sallicada muidu dai asta gancacaisapai aipacoga. Taida asuusi gaagacai aagidi araga gamamaatardamiga dai potadai:

—Cagavar gantatagitoca aapima. Maitavar apan duucai ivuaada gofariseo. Goovai aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi vai aa nidiña dai poduucai ivuaada alidiña ara dmos aapima maitaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Maioidaga tomali amo istumaasi astoquicami tomasi duudusali gaagai vascara vasi gamamaati, dai maioidaga tomali amo istumaasi astoquicami ismaitamaasiuldagi. ³ Vasi masmaacada aagai aapima tucara vasi gomaasi gacacamumu tasara, dai masmaacada duudusali aagai aapima cuupacatai quitaagiña goovai vasi iñacaitai gaagadamu baabaqui daamadara.

⁴ Aapima giñaaduñi angnaagidi sai maitaagai masabiadagi agai ismaacada mumueeyi gatuucuga, dai gooquilara agai camaitistutuidi isiduñiagi vaamioma. ⁵ Dmos gnaagidamu aan siora gia gaagai masabiadagi. Labiadavurai agai ismaacada viaa guvucadagai isbalaquiagi muuquiada ibada Diaavor amadu. Aja, agai gia gaagai masabiadagi.

⁶⁻⁷ Diuusi vaamioma ganoigadai aapima si ujuurugi cascada maitavar duduaadicuda ca maata aapima isgaagarai taama ujuurugi gooca sintavucada vai Diuusi vascara nuucadacana. Diuusi maata vassiacatai asta silajaquidu amadutai cuupada.

⁸ Gnaagidiana sai vascatai ismaacada ganmaasiuldi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aan ara ismaacada viaa amo sallicami maiastocadamu Diuusi tlaañicaruda vuitapi mosaagamu aan isagai argiñmaamara. ⁹ Dai ismaacada giñastocadagi oodami vuitapi aan ara astocadamu agai Diuusi tlaañicaruda vuitapi.

¹⁰ Dai tomasi ora ismaacada giñvui ñioocadagi aan ismaacada viaa amo sallicami istutuidi isoigldagi. Dmos siora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ibadai vui agai gia maiviaa goigldaraga.

¹¹ Masi^Λscada^Λ vaama g^Λntuutusa agadagi ^Λmo quiuupaigada^Λra^Λ judid^Λu si^Λpa^Λ bait^Λguucacami dai aa sa^Λlicami viaacami vuida^Λra^Λ, maitava^Λr vuama ^Λn^Λliada Diuusi Ib^Λada^Λ g^Λnsoi^Λñamu. ¹² Masiuu duucu caviaacagi is^Λñiooquiagi ma^Λsducatai gaa^Λ noragidagi dai ma^Λst^Λiyagi —ast^Λada^Λi ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

¹³ Tai ^Λmaadutai ^Λoodami saagidai^Λnda^Λra^Λ pot^Λada^Λi ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami, aagida^Λñi gi^Λñsiisi ta^Λida^Λ ^Λrtaacoida aat^Λma^Λ g^Λr^Λvustuidaga —ast^Λada^Λi.

¹⁴ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λada^Λi:

—Gi^Λñadu^Λñi, ^Λtoora^Λ gi^Λñda^Λi aana^Λ dunucami duucai si^Λpa^Λ taacogiadami aapima^Λ g^Λn^Λv^Λatar^Λ? —ast^Λada^Λi.

¹⁵ Dai pot^Λada^Λi ^Λpa^Λ:

—Da^Λñi g^Λnnuucadacavurai dai maicoimudada^Λ tuutiaca tomasi naana maasi viaa ^Λmo oodami maimosa^Λca gaica^Λda^Λ duaaca —ast^Λada^Λi ^ΛSuusi.

¹⁶ Dai amaasi aagidi ^ΛSuusi ^Λmo ñiooqui ^Λoodami cuentocada^Λ dai pot^Λada^Λi:

—Oidacata^Λdai ^Λmo ca^Λli riicuacami, daida^Λ ^Λasida^Λ sa^Λlicada^Λ ca^Λga g^Λaduitada^Λi. ¹⁷ Vaida^Λ ^Λriicu g^Λta^Λgitoi dai pov^Λalidi: “Istumaa duu^Λñimu aana^Λ maiviaa aana^Λ siaaco baituagi gi^Λñyoova”. ¹⁸ Daida pov^Λali: “Casian maata^Λ istumaa du^Λñiagi. Suuligamu aana^Λ gotroojo daida^Λ iduu^Λñimu aa g^Λgarducamioma dai ami baituamu aana^Λ va^Λsi gi^Λñyoova dai va^Λsi i^Λstumaa viaa. ¹⁹ Dai amaasi povai^Λñ^Λdamu aana^Λ”, asc^Λaiti ^Λriicu. “Mui naana maasi ap^Λviaa baidarajami mui uumigi va^Λatar^Λ sivi gia g^Λib^Λsta^Λñi gacuaada^Λñi dai baig^Λliada”, asc^Λaiti ^Λriicu. ²⁰ D^Λmos Diuusi pot^Λada^Λi: “Vuiirugami aapi idi vaa tucara^Λ pa^Λmuquia agai dai va^Λsi istumaasi viaa aapi, ^Λsi^Λoora^Λ va^Λatar^Λ viimu goovai?” ast^Λada^Λi Diuusi. ²¹ ^Λagi poduucai ap^Λvueeyi ^Λoodamicada^Λ is^Λmpaidiadagi mui naana maasi ^Λagi g^Λv^Λatar^Λ ^Λgai mossoitigami^Λra^Λ vipi^Λyi Diuusi vuitapi —ast^Λada^Λi ^ΛSuusi.

²² Dai gooqui^Λra^Λ pot^Λada^Λi ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga:

—G^Λnaagidiana maitava^Λr vuama ^Λn^Λliada cuaadagaica^Λda^Λ ma^Λsmacada^Λ ugia agai dai oidaca agai, tomali yuucusica^Λda^Λ ma^Λsmacada^Λ g^Λnaada agai.

²³ Gaib^Λdaga vaamioma g^Λaaagai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma g^Λaaagai siyuucusi. ²⁴ G^Λntagitova^Λr naida coocoi^Λra^Λ, ^Λgai maita^Λsai tomali maitayoovai tomali maiviaa g^Λntroojoga, d^Λmos Diuusi ^Λgai dai maacai cuaadagai. Sa^Λlicada^Λ vaamioma nam^Λaga aapima^Λ sijuurugi. ²⁵ ^ΛDai voora^Λ aapima^Λ tomasi^Λsi naana maasi g^Λnt^Λagitoi istutuidimasi istaajucami metro vaamioma g^Λnt^Λcavaldagi? ²⁶ M^Λsmaitistutuidi isidu^Λñiagi istumaasi maisi-jaiga maitava^Λr vuama ^Λn^Λliada ^Λma maasicada^Λ.

²⁷ G^Λnt^Λagitova^Λr naida yoosigi^Λra^Λ ducatai g^Λara^Λi maitaaata vuaadatai tomali maitaiilutaitai, dai va^Λscara^Λ g^Λnaagidi aana^Λ sai tomali ^Λraí Salomoi^Λni ismaacada^Λ viaacata^Λdai yuucusi ca^Λca^Λgaducami va^Λscara^Λ mai^Λpa maasi g^Λai goyoosigai. ²⁸ G^Λnt^Λagitova^Λr naida yoosigi^Λra^Λ ^Λmo imidagai oidigana guucacana dai siaadiqui maicana, vai va^Λscara^Λ Diuusi sigia maasi yuucustudai, va^Λsi vaamioma g^Λnyuucustudana ^Λgai aapima^Λ tomasi maica^Λga vaavoitudai aapima^Λ. ²⁹ Casca^Λda^Λ av^Λar maivuama^Λ ^Λn^Λliada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi. ³⁰ Va^Λsi ^Λoodami oidigi daama oidacami mosaca gomaasi^Λra^Λ g^Λnt^Λagitoi^Λña, d^Λmos aapima^Λ viaa ^Λmoco g^Λnooga ismaacada^Λ camaata^Λ istagito aapima^Λ va^Λsi gomaasi. ³¹ Baiyomava^Λr ip^Λliada aapima^Λ sai Diuusi g^Λnsoica^Λñi vai ca^Λgacara^Λ oidaca aapima^Λ siDiuusi g^Λnsoica^Λdamu siviaacamu aapima^Λ istumaasi tagitocagi.

³² Maitavar duduaadicuda aapim^Λ arapan ducami giñsosoiga cañiiru dai chilaquidu aapim^Λ. Dai alia baigalidi Diuusi ganmaacacai oigaragai isgatlaanada aapim^Λ siaaco tlaanai agai. ³³ Gaagardavurai aapim^Λ mastumaa viaa dai oidiada soituutuigami poduucai ivuaadamu aapim^Λ Diuusi aa duiñdad^Λ vai gantumiñsiga maisiaa gvueeyi dai poduucai arpa bai dara-saidamu aapim^Λ gnvustuidaga tvaagiara siaaco maiuugiat^Λ dai siaaco maivapacai asivogami tomali vatopadagai isugiugagi. ³⁴ Ami siaaco ampaidiada aapim^Λ gnvustuidaga mosami gantagitocana.

³⁵ Aan^Λ imia iñagai tvaagiamu amo imidagai dai apamu divimu aan^Λ. Baigavar anduuca dai giñnaraca. ³⁶ Arapan duucai apipiooñi nanaracana gnaamu isdiviagi amo cunataragaiñdara vai cupioquidagi agai quitaagiña mosaacai agai dai quitaagiña ñiooquiagi. ³⁷ Siala baigaliadamu apipiooñi ismaacada maicocoscag^Λ aacai aamud^Λ. Sallicada anganaagidi sai lagi gaaamu bai gduuñimu dai meesa vuidara daraasamu gpipiooñiga dai bibidamu. ³⁸ Tomasi aran tucara divia agai siapa sialimada, siala baigaliadamu apipiooñi ismaacada nlaadagi vai diviagi laamud^Λ. ³⁹ Dai maatavurai aapim^Λ idi arpa —ascati asuusi—. Ducami isamo oidacami amo quiyara ismaatcagi isiuu duucu ami quidiara divia agadagi amo asivogami maicosian tada agai nuacadacatai sai maivaacana quidiara dai lasidana. ⁴⁰ Poduucai arpa aapim^Λ glaagai masbai ganducagi siuu duucu aapim^Λ sioma maitagitocagi divimu aan^Λ ismaacada viaa amo sallicami —astadai asuusi gamamaatardamiga.

⁴¹ Tai amaasi apiiduru taccacai dai potadai:

—Mamaataduldiadami, ¿voota vatar^Λ aagai aapi idi cuento mosaca aatama vascatai sio? —astadai.

⁴² Taid^Λ asuusi itai:

—Amoco gaaamu vascara gaagaiña amoco agidaracami dai saituduacami saida artaanadamigadacana pipiooñigada dai bibidiña siuu duucu glaagadagi. ⁴³ Baigaliadamu tlaanadami ismaacada ivueeyi vasi caga siuu duucu diviagi laamud^Λ. ⁴⁴ Sallicada anganaagidi saida laamud^Λ tlaanadami duuc^Λ vituldamu vasi istumaasi viaaca agai. ⁴⁵ Damos sipiooñi ismaacada tlaanadami duuc^Λ viaagi laamud^Λ povaldagi silaamud^Λ maiotoma divia agai, dai glaagacai soi vuaadagi ga pipiooñi lamadu acusñiñiru dai agai gacuaadagi dai gayadagi dai navamuagi. ⁴⁶ Dai poduuc^Λ laamud^Λ divimu siuu ducuu apiooñigada sioma mainaracagi, dai siuu duucu agai maimaatcagi dai sallicada soimaa taatuldamu agai daida iduñimu gaicada isducatai arvueeyi maiagidaracada lamadu.

⁴⁷ Daid^Λ apiooñi ismaacada maat^Λ istumaasi laamud^Λ ipalidi isiduñiagi dai maibai gducagi dai maiagidagi vasi ismaacada taji laamud^Λ, agai soimaa taatamu gagagatudacai. ⁴⁸ Damos apiooñi ismaacada maimaatcagi daida iduñiagi istumaasi soimaascami agai vascara maisi soimaa taatamu. Dai agai ismaacada vaamioma maat^Λ Diuusi ñiooquida dai mailagidi agai vaamioma soimaa taatuldamu Diuusi.

⁴⁹ Divia aan^Λ dai cagacara vuvaida iñagai vasi oidi daama oidacami vascatai ismaacada giñvaavoitudagi oigaldamu aan^Λ vasi soimaascamigada dai agai ismaacada maitiñvaavoitudagi ugitimu. Sallicada canijada iñlidi aan^Λ idi cagacara vuvadaraagai iscaipaco imadagi arapan duuc^Λ tai. ⁵⁰ Alia soimaa taatamu aan^Λ chil^Λqui tasai, dai soigaliadamu asta silascada ajiagi

istuigaco soimaa taata iñagai aan. ⁵¹ Aapim povanlidi ansai aan divia sai sooma oidacana vlassi oodami, maitavar vaavoi baiyoma divia aan vai oidacana cocodi aanacada. ⁵² Dai sivi baitacoga oidacamu taama amo quiiyara oidacami dai vaica vuidara vatacamu gooca. ⁵³ Loogada vuidara caatcamu gamara calli daida amarada googa, daida adada vuidara caatcamu gamara ooqui daida marada gada, daida tuumuda vuidara caatcamu gaca daida daida caa daada gatuumu —astadai Asuusi.

⁵⁴ Daida Asuusi potadai aapa oodami:

—Siuu duucu najada aapim iicmai isuruñi amadara vuvacai otoma pocaitiña aapim sai duuduquia agai, vai pov vuaadana. ⁵⁵ Dai silascada davarai toniamadara vardagi pocaitiña aapim sai tonica agai, vai pov vuaadana. ⁵⁶ Aapim ismaacada aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana. ¿Ducatai maata aapim ismaasca agai oidigi mosniditai mastumaa nidi? Dai vascara maimaata nidi tomali maimaata ca istumaasi pavueeyi sivi aapim gansaagida.

⁵⁷ ¿Tuimasi maitantagitoi aapim istumaasi arcagaducami? ⁵⁸ Isamaadutai gapira gvuupadagi dai gvaidaquiaagi dunucamiara baigi duuñi ñiooqui agai amadu voiyamu vai agai maitvaidaquiaagi dunucamiara vaid adunucami gatagidagi sandaaru vaid sandaaru gamaisagi. ⁵⁹ Dai abiaadara gia siadara vuusaiña aapi asta pasilascada gaa namqui vlassi masilasi gatañiaagi —astadai Asuusi oodami.

13

¹ Amaasi tuigaco ami dada chilacqui cacalli siaaco daacatadai Asuusi dai aagidi isducatai Pilaato coi chilacqui cacalli Galileana oidacami dai bira rada dai saagida vnanagi vustaaqui rada ismaacada coitadai cacalli Galileana oidacada maiquia gancooditudacai ismaacada daasda agaitadai agai Diuusi. ² Damos Asuusi potadai:

—¿Povai masilalidi aapim ispomaasi apadi cacallicada Galileara oidacami vaamioma soimaasi ivuaadamicatai agai sigaa anaasi oidacami? ³ Aan anganaagidi sai cho, dai masapim maiama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vascatai ugitimu aapim aapa. ⁴ ¿Povai masilalidi aapim silbaivustaama dan mamacova ismaacada coi daama gasacai gala vaaqui tacadada Siloeara sigai vaamioma arduñidacatadai sigaa Jerusaleenara oidacada? ⁵ Aan anganaagidi sai cho dai masapim maiama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vascatai ugitimu aapim aapa —astadai Asuusi.

⁶ Daida Asuusi aagidi amo ñiooqui cuentocada dai potadai:

—Amo calli asacatadai amo iigosi gadavarragana, dai amo imidagai mla nidamu sabai iibaidaga, damos maita tomali amo iibiada. ⁷ Dai amaasi potadai agai calli ismaacada nuucatuldacatadai agai gadavarraga: “Dañi cavaica uumigi miaad oidacai didivai aan dai gaagaiña goiigosi iibiada dai maitagai mosagi caaca goovai maiihibitacatai”, astadai llaacami gapioñiga. “Daitudañi”, astadai. ⁸ Damos nuucadacami aa noragi dai potadai: “Dagitoñi quiaa tomasi mosaca idi uumigi, moicadagena godavarragada dai daasdagi apua davarai duaadidicami. ⁹ Sabai poduucai iibatana, dai ismaihibitagi aida gia daitudagi”, astadai nuucadacami.

¹⁰ Dai amo ibastaragai tasara asuusi gamamaatultiditadai Diuusi ñiooquida amo judidíu quiuupaigadara. ¹¹ Vai ami daacatadai amo ooqui ismaacada cabaivustaama dan mamacova uumigi coococatadai. Amo Diaavora tlaañicaruda topostudacatadai vai agai maitistutuiditadai isgasañiñagi tomali palapi. ¹² Dai aidasi tala asuusi looqui vai dai potatadai:

—Giñaduñi casiapat duaadicami vii —astatadai.

¹³ Mosdaama darai agai ganoonovi taida looqui gasaali, dai gaagacai calga ñioo Diuusi vui. ¹⁴ Damos tlaandami judidíu quiuupaigadara sallaicada baamu duaaidacai asuusi looqui ibastaragai tasara, dai potatadai agai aoodami:

—Oidagava naadami tasai aa duiñdagai vatarai dai istutuidi aapima isdadacai ganduduaaidagi, dai maisiu ibastaragai tasara —astatadai tlaandami aoodami.

¹⁵ Tai amaasi asuusi aa noragi dai potatadai:

—Aapima ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Istutuidimasi aapima ismaiuupanagi gansoiga vooyisi siara gansoiga asñiitu ibastaragai tasara dai iitudagi suudagi? ¹⁶ Dai idi ooqui ismaacada arcajiudad Avraañicaru vaidai Diaavora vuracatadai idi coocodagaicada cabaivustaama dan mamacova uumigi. ¿Dai maitisbaiga tomali isduaaidagi coocodada ibastaragai tasara? —astatadai asuusi.

¹⁷ Dai aidasi capotai asuusi, vascatai ismaacada vuidara vatacatadai siaa aran tadatu damos vasi aoodami baiganaliditadai naiditai istumaasi garducami ismaacada ivuaadatadai asuusi.

¹⁸ Amaasi potai asuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana ¹⁹ gomaasi arapan ducami istumaasi avueeyi acaida amo uusi ismaacada coravi tlagidu ismaacada amo cali gadajoogana ai. Taida ali caida gaa dai gaa uusi ganaato. Vaidai ujuurugi maamaradara dadaraiña dai ami gacocosatai. Poduucai sia otoma gaa ali caida poduucai otoma gammaatamu aipacoga isducatai soicai Diuusi oodami sai calgacara oidacana —astatadai asuusi.

²⁰ Dai potai asuusi ara:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana ²¹ gomaasi arapan ducami istumaasicada looqui avocamadai tligi tuicami dai gooquiarai ivueeyi paana. Amo ooqui vanaidi gocopodacarui vaica muuli tligi tuicami vai copodara. Vasi tui saagida aimarai gocopodacarui dai poduucai vasi oidigi daama imai Diuusi ñiooquida —astatadai asuusi aoodami.

²² Vaidai asuusi apiaimitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiiquiarai dai gamamaatultidimi Diuusi ñiooquida. ²³ Tai amaadutai tacaicai dai potatadai:

—Mamaatultidiami, ¿maitasmuidu ismaacada calgacara vuvacai? —astatadai.

Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

²⁴—Ganaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaacada alidu gajiaacoga. Aanai anganaagidi sai muidutai vaapaquia liadamu dai maitistuidimu alia sijaiga isvaapaquiagi siaaco tlaana Diuusi cascada. ²⁵ Dai siuu duucu aquiacami cacupagi gaaqui, dai aapima masmaacada quidigana guuca ñiooquidamu aapima dai potatadamu: “Caliodami garcupioquidani”. Damos agai ganaa noragidamu dai povantadamu: “Maitanmaata aanai

m_{ASIAADAR}Λ aapim_Λ”. 26 Masi aapim_Λ pot_{ΛΛ}damu: “G_{ΛΛΛ}madu gacuaadana aat_{ΛM}Λ dai gay_{ΛΛ}dana dai aapi gamamaat_Λtuldiña t_Λsiaaco oidaga aat_{ΛM}Λ”. 27 D_ΛMOS _Λgai g_Λnaa noragidamu dai pov_{ΛNT}ΛΛdamu: “Casian g_Λnaagidi ansai maimaat_Λ m_{ASIAADAR}Λ aapim_Λ. _Λcovai av_{ΛR} iimi giñabaiñd_{AR}Λ, v_{ΛΛ}scatai aapim_Λ m_{ASMAAC}ΛΔ soimaasi ivueeyi”, ast_{ΛΛ}damu _Λgai. 28 Dai ami suaan_Λdamu aapim_Λ dai ali_Λ soimaa taata _Λgai, n_Λiditai _ΛAvraañi _{ΛΛ}madu Isaa, dai Jaco dai v_{ΛΛ}si Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ _{ΛΛ}madu daraaja Diuusi siaaco gata_{ΛAN}Λi _Λgai, mai aapim_Λ quidigamu g_{ΛNV}vuidagi. 29 Aipad_{AR}Λ dadimu oodami dai daraivacai gaugimu ami siaaco gata_{ΛAN}Λi Diuusi. 30 Amaasi _{ΛΛ}madutai ismaac_{ΛΔ}Λ vaamioma nam_Λga tami oidigi daama m_{ΛΛ}ca sioma maiñam_Λcamu dai _{ΛΛ}madutai ismaac_{ΛΔ}Λ maiñam_Λga tami oidigi daama m_{ΛΛ}ca sioma nam_Λcamu —ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

31 Dai _Λgai vaa tas_{AR}Λ ami dada _{ΛΛ}moco fariseo siaaco daacatadai _ΛSuusi dai pot_ΛΛdai:

—Im_Λdani tabiaad_{AR}Λ _ΛEroodasi g_{ΛM}uaa _Λlidi —ast_ΛΛdai _Λfariseo.

32 D_ΛMOS _ΛSuusi aa noragi dai pot_ΛΛdai:

—Imivurai dai m_{ΛΛ} aagida _{ΛC}Λli ismaac_{ΛΔ}Λ ali_Λ saituduga mos_Λca soimaasi iduiñdagai v_{ΛΛ}tar_Λ. Quiaa anvuvaidagi Diaavora t_Λt_Λañicarud_Λ oodamiaiñd_{AR}Λ dai duduaaidagi coococidad_Λ dai asta naatomu aan_Λ giñaa duiñdaga daida apiaim_Λdamu Jerusaleenam_Λ. 33 Tomali _Λmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ mait_Λcooditudai sib_{ΛΛ}acoga mos_Λca Jerusaleen_{AR}Λ casc_{ΛΔ}Λ ali_Λsi g_{ΛA}agai isimia aan_Λ Jerusaleenam_Λ.

34 Aapim_Λ Jerusaleen_{AR}Λ oidac_{ΛΔ}Λ, aapim_Λ m_{ASMAAC}ΛΔΛ coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ dai maisai ojootosicami ismaac_{ΛΔ}Λ g_{ΛN}ootosdi _Λgai. Mos_Λ muiyoco imidagai ip_Λlidadai aan_Λ isg_{ΛN}Λmpaidagi dai g_{ΛN}nuucadacagi _Λpan duuc_Λ _Λtacucu _Λmpaidi g_{ΛM}amara g_{ΛA}ana uta m_Λtai maitip_Λli. 35 Aapim_Λ sivi g_{ΛN}dagitomu aan_Λ dai camaitiñt_{ΛΛ}gimu aapim_Λ _Λpamu asta si_{ΛΛ}scad_Λ aayi istuigaco pot_Λiy_Λ aapim_Λ: “Ali_Λ baig_{ΛΛ}lidi goovai ismaac_{ΛΔ}Λ borim_Λ Diuusi guvucadad_{ΛC}ΛΔ”, ast_Λiy_Λ aapim_Λ —ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

14

1 _Λmo ib_Λstaragai tas_{AR}Λ ii _ΛSuusi _Λmo fariseo bait_{ΛC}Λaacami quidiamu dai _{ΛΛ}madu gaugia _Λgai, vaid_Λ _Λgaa fariseo soobidacatadai sabai giduuna _Λmo istumaasi istuc_{ΛΔ}Λ istutiada _Λgai isg_{ΛP}i_{AR}Λ v_{ΛA}ajagi. 2 Vai ami _ΛSuusi vuid_{AR}Λ daacatadai _{ΛΛ}P_Λ _Λmo coocoad_Λ ismaac_{ΛΔ}Λ vaiguuguñicatadai. 3 Tai amaasi _ΛSuusi t_Λcacai _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_{ΛΛ}licamigad_Λ _{ΛΛ}madu _Λfariseo dai pot_ΛΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai _Λmo ib_Λstaragai tas_{AR}Λ isduaaidagi _Λmo coocoad_Λ chio sio? —ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

4 D_ΛMOS _Λgaa mosdodoli vii. Tai amaasi _ΛSuusi b_Λi _{ΛC}oocoad_Λ dai duaadi dai pot_ΛΛdai sai norag_Λna. 5 Dai pot_ΛΛdai _ΛSuusi _Λfariseo:

—¿Maac_{ΛΔ}Λ aapim_Λ maiotoma vañigidana g_{ΛN}soiga asñiitu si_{ΛP}Λ g_{ΛN}soiga vooyisi issib_Λc_Λi d_{ΛΛ}car_Λ g_{ΛS}iagi _Λgai tomasi _Λrib_Λstaragai tas_{AR}Λ? —ast_ΛΛdai _ΛSuusi.

6 Taid_Λ _Λfariseo tomali _Λmaadutai mait_{ΛΛ} ist_{ΛΛ}dagi.

7 T_{ΛΛ}gacai _ΛSuusi si_{ΛV}apaidarsic_{ΛΔ}Λ c_{ΛC}Λg_{ΛD}uc_Λdioma daraicari_{AR}Λ daraivaimi meesa vuid_{AR}Λ, aagidi idi ñiooqui cuentoc_{ΛΔ}Λ dai pot_ΛΛdai:

8 —Si¹ascad² amaadutai ganvaidagi amo cunataragiara maitavar cac³agaduc⁴dioma daraicariara daraiva. Divian tada amai vaidarsicami ismaac⁵da vaamioma namaga isaapima. 9 Vai agai ismaac⁶da ganvapai divian tada dai povant⁷adagi amaadutai aapima: “Maacañi godaicarui idi gamai”. Amaasi agai siaa araturgaitai caquivan tada dai cugatar⁸ daicariara daivagi. 10 Baiyoma masi⁹ascad¹⁰ ganvaidagi varai soimaasc¹¹dioma daraicariara daraiva, dai poduuc¹²ai divimu agai ismaac¹³da ganvapai dai povant¹⁴adamu: “Giñaaduñi vaamioma cac¹⁵agaduc¹⁶dioma daraicariara avardaraiva”. Dai poduuc¹⁷ai vaamioma gaduc¹⁸da galdamu agai vuitapi ismaac¹⁹da lamadu daraajagi meesa vuidara. 11 Agai ismaac²⁰da sioma gaduc²¹da galiadagi agai sioma maitargaduc²²camicomu dai agai ismaac²³da sioma maigaduc²⁴da galiadagi agai sioma argaduc²⁵camicomu —ast²⁶adai asuusi oodami.

12 Daid¹ asuusi pot²adai ara agai ismaac³da vai:

—Pas¹ascad² gabibida liada maitivapiada gaaaduñi tomali gasiisiagi tomali gasusuuculi, tomali gaaaduñi riricu agai ara gavidan tada dai poduuc³ai viaacamu aapi gaa noragidaraga. 13 Baiyoma pas⁴ascad⁵ gabibida liada pai vapaida soituutuigami ismaac⁶da maiviaa istumaasi, dai ismaac⁷da maitistutuidi isgaaata vuaadagi, dai ismaac⁸da maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaac⁹da maiñaneeyi. 14 Dai baigaliadamu aapi maitistutuiditai agai isgaa noragidagi. Viaacamu aapi gaa noragidaraga si¹⁵ascad¹⁶ duduacagi coidada saagidaiñara agai ismaac¹⁷da agidi Diuusi —ast¹⁸adai asuusi.

15 Dai caacai imaasi amaadutai ismaac¹da meesa vuidara daacatadai pot²adai agai asuusi:

—Baigaliadamu agai ismaac³da gacuaadagi malca siaaco gataani Diuusi —ast⁴adai.

16 Taid¹ asuusi pot²adai:

—Amo cali idui gapi cuaadagai, dai ootoi siora vapaidagi mui oodami. 17 Dai aidasi caayi siuu duucu gugia agai, taid³ cali ootoi amoco gapiooniga sai pot⁴adana vapaidarsic⁵da sai cadadana sai cabaigadu v⁶asiacatai. 18 Damos v⁷asi vapaidarsic⁸da maiimia lidi casc⁹da pot¹⁰adai sai oigaldana. Ar¹¹gadad¹² pot¹³adai: “Utudama sav¹⁴ali aana amo dav¹⁵arai dai viaa ismal¹⁶ nidagi aagidañi vaid¹⁷ giñoigaldana sivar¹⁸”, ast¹⁹adai. 19 Taid²⁰ agamai pot²¹adai: “Sav²²ali aana taama vuupulicami vopooyisi dai viaa aana isnidagi sabai cac²³agadu aagidañi vaid²⁴ giñoigaldana”, ast²⁵adai. 20 Tai amai pot²⁶adai: “Utudama antoonigai dai casc²⁷da maitistutuidi isimiagi”, ast²⁸adai. 21 Dai aidasida apiooni apamu quiyara divia dai agidi v²⁹asi imaasi gaamu tai agai salic³⁰da baamu dai pot³¹adai gapiooniga: “Imiñi otoma cacayamu dai plaasamu dai baigovai vuaapa v³²asi soituutuigami ismaac³³da maiviipia istumaasi dai agai ismaac³⁴da maitistutuidi isgaaata vuaadagi dai agai ismaac³⁵da maitistutuidi isajioopadagi dai ismaac³⁶da maiñaneeyi”, ast³⁷adai lamud³⁸ gapiooniga. 22 Tai bo lasc³⁹da pot⁴⁰adai apioonigada: “Casiant idui pasduc⁴¹atai giñaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga av⁴²atar⁴³”, ast⁴⁴adai apioonigada. 23 Tai amaasi lamud⁴⁵ pot⁴⁶adai gapiooniga: “Imiñi apamu voyamu dai d⁴⁷jiamu dai goguama vapaida aa vai vaapacana, vai poduuc⁴⁸ai suudana giñquii. 24 Ganaagidiana sai tomali amaadutai ismaac⁴⁹da vapai aana ara⁵⁰ga maiugimu giñcuaadagaiga”, ast⁵¹adai lamud⁵² gapiooniga —ast⁵³adai asuusi oodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai ʌSuusi, dai ʌgai aa nʌnʌaava dai potʌtʌdai:

²⁶ —Isʌmaadutai giñoidatucuda ʌliada dai vaamioma oigʌadagi gʌooga dai gʌdʌʌ, dai gʌooñiga, dai gʌmaamara, dai gʌsusuuculi, dai gʌsiisiʌgi, dai asta ʌʌgi gʌibʌdaga isaanʌ, ʌgai maitistutuidi isʌrgiñmamaatʌrdamicagi. ²⁷ Dai sioorʌ maibaigʌ ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusi-aba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isiʌrgiñmamaatʌrdamicagi. ²⁸ Isʌmaadutai aapimʌ iduñia ʌliada ʌmo quii siaadʌrʌ maiʌʌsitudana aapimʌ ʌpʌga siʌʌsi gʌaagai mʌsabei aitudadan tada ʌcaasi. ²⁹ ʌma duucai isdarasa aapimʌ ojoodagadʌ dai maiviaacagi istuucʌdʌ naatuagi dai vʌʌscatai sioorʌ nʌijadagi gʌnparunadamu ³⁰ dai pocaitiadamu: “Gocʌʌli mosgʌaaga gʌquii dai maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. ³¹ Siʌpʌ ʌmo raí cocoda agadagi ʌmai raí siaadʌrʌ maiʌʌsitudana ʌgai ʌpʌga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaarucʌdʌ vui ʌgʌmai ismaacʌdʌ viaa ʌmo coobai miil. ³² Dai ismaitistuidiadan tadaca ʌgai ootosan tada ʌgai ojooto-sicami siʌʌscadʌ quiaa mʌʌcasdʌrʌ imʌdagi ʌgʌmai, sai baiduuna ñiooqui. ³³ Poduucai ʌpʌ sioorʌ maidagituagi vʌʌsi istumaasi viaa maitistutuidi isʌrgiñmamaatʌrdamicagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

³⁴ Daidʌ itʌtʌdai ʌpʌ:

—Gomaa onai aliʌ vʌʌñiga dʌmos iscamaiyoovica ʌgai, ¿ducatai yoovituna ʌgai ʌpamu? ³⁵ Camaicʌʌgaducamu ʌgai duaaidaragai dʌvʌʌrai vʌʌtarʌ mosʌ daituda ʌgai. Aapimʌ mʌsmaacʌdʌ tʌtʌcaidaga caʌcavurai —astʌtʌdai ʌSuusi.

15

¹ Vʌʌscatai ʌtumiñsi vuudami ʌʌmadu ʌgai ismaacʌdʌ maivaavoitudai vaavoidaragadʌ ʌfariseo miaadʌrʌ guuquiva siaaco daacatadai ʌSuusi dai caʌca ʌgai istumaasi aagaitadai ʌgai, ² vai cascʌdʌ ʌfariseo ʌʌmadu ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicamigadʌ ñiooquidi ʌgai ʌSuusi dai pocaiti:

—Idi cʌʌli miaadʌgidi soimaasi ivuaadami dai ʌʌmadu gacueeyi —ascaiti.

³ Taidʌ ʌSuusi aagidi ʌmo ñiooqui cuentocʌdʌ dai potʌtʌdai:

⁴ —Voorʌ aapimʌ isviaacagi ʌmo sientu cañiiru vai sibʌ imiagi ʌmoco siaadʌrʌ maianaasi viaana aapimʌ ʌgaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna ʌsibʌ imiaadʌ asta siuu duucu tʌʌ. ⁵ Dai tʌʌgacai baiyagi dai baigʌʌliatugaitai mootiagi dai bʌʌquiagi. ⁶ Dai aʌcai gʌquiiyʌrʌ ʌmpaidagi gʌaaduñi dai potʌʌdagi: “Baigavʌr ʌnʌliada giñʌʌmadu casiantʌʌ giñsoiga ismaacʌdʌ sibʌ iitadai”. ⁷ Aanʌ angʌnaagidi sai poduucai ʌpʌ vaamioma oidaga baiʌliaragai mʌʌ tʌvaagiʌrʌ ʌmo soimaasi ivuaadamicʌdʌ ismaacʌdʌ ʌma duucai gʌtʌgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustaamacʌdʌ ismaacʌdʌ maitʌrsoimaasi ivuaadami dai maitʌaagai isʌma duucai gʌntʌtʌgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁸ Daidʌ ʌSuusi itʌtʌdai ʌpʌ:

—Siʌpʌ ʌmo ooqui viaacagi ʌgai ali baivustaama piisu dai sibʌ vuaa-jagi ʌmoco siaadʌrʌ maicuudana ʌgai ʌmo cuudagi dai voisicana dai cʌʌga gʌtaatacai gaagana asta siuu duucu tʌʌ. ⁹ Dai tʌʌgacai ʌmpaidagi gʌaaduñi dai potʌʌdagi: “Giñʌʌmadu avʌr baigʌnʌliada casiantʌʌ ʌtumiñsi ismaacʌdʌ sibʌ vuaatadai aanʌ”. ¹⁰ Aanʌ angʌnaagidi sai poduucai ʌpʌ aliʌ

baigʌnʌlidiña Diuusi tʌtʌaañicarudʌ ʌmo soimaasi ivuaadamicʌdʌ siʌʌscadʌ
ama duucaɪ gatʌgituagi ʌgai dai camaisoimaasi ivuaadagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹¹ Daidʌ ʌSuusi potʌtʌdai ʌʌpʌ:

—ʌmo cʌʌli maamaracatadai gooca cʌcʌʌli, ¹² taidʌ ʌgooquiʌrdadʌ
potʌtʌdai gʌooga: “Giñooça giñmaacañi gʌvustuidaga siʌʌsi giñajʌga”,
astʌtʌdai. Taidʌ ʌoogadʌ maa gʌvustuidaga siʌʌsi aʌcatadai. ¹³ Tai bo
chiʌʌqui tasaicʌdʌ ʌmaradʌ gooquiʌrdadʌ ʌmpagi vʌʌsi gʌvustuidaga dai
dai vunu ii mʌʌcasi ʌmai dʌvʌʌriʌrʌ, dai ami vʌʌsi soimaasiʌrʌ siaa doodai
gʌvustuidaga. ¹⁴ Dʌmos aidʌsi cavʌʌsi siaa doodai ʌgai tai divia gʌʌ biuugigai
ami dʌvʌʌriʌrʌ, vai ʌgai bibiuugʌi. ¹⁵ Dai amaasi gaagamu aa duiñdagai ʌmo
cʌʌli ami dʌvʌʌriʌrʌ oidacami ʌʌmadu, tai ʌgai ootoi sai nuucadana tataisoli.
¹⁶ Tascoñia ʌlidadai ʌuuparai iibiadʌcʌdʌ ismaacʌdʌ cuaadatadai ʌtataisoli
dai tomali ʌmaadutai maibibiditadai tomalaachi. ¹⁷ Tai amaasi divia
tʌgitoidadʌ dai ʌgai povʌʌli: “Mosʌʌ muidu giñooça quiidiʌrʌ pipiooñi vai
vʌʌscʌrʌ babaivitocʌi cuaadagai, dai aanʌ tanai cayooga muu biuugimucaɪ.
¹⁸ Imimu aanʌ giñooça quiidiamu dai potʌʌdamu: Giñooça, soimaasi idui
aanʌ Diuusi vui dai aapi gʌvui, ¹⁹ camaiviaa aanʌ sʌʌlicami siʌrgʌmaracagi,
tomasi ʌmoco gʌpiooñiga duucaɪ giñnʌijada aapi istʌʌdamu aanʌ”, asʌʌlidi.
²⁰ Dai amaasi voiʌrʌ cʌquiva dai ii gʌooga quiidiamu.

Dai quiaa mʌʌcasdʌrʌ imʌi tai tʌʌ ʌoogadʌ dai aayi soiʌliaragai tʌʌgacai
gʌmara dai mʌʌ dai mʌʌ vuidʌrʌ aayi dai coomitu dai usupi. ²¹ Taidʌ ʌmaradʌ
potʌtʌdai gʌooga: “Giñooça, soimaasi idui aanʌ Diuusi vui dai aapi gʌvui,
camaiviaa aanʌ sʌʌlicami siʌrgʌmaracagi”, astʌtʌdai. ²² Dʌmos ʌoogadʌ
potʌtʌdai gʌpipiooñiga: “Otomavʌr vuvaida cʌcʌʌgaducʌdioma yuucusi dai
aadida dai daasdavurai ʌmo aniyu noviʌrʌ, dai aadidavurai sasapatusi
ʌʌpʌ. ²³ Dai vuaapavurai ʌvaaca mara giʌcʌdioma dai muua tʌtaidʌ iduufi
vagimi. ²⁴ Idi giñmara casi ʌrmuuquiadʌcatadai dai ʌpamu duaaca casi ʌrsibʌ
imiadʌcatadai goovai tʌtai ʌpamu tʌʌ”, ascaiti ʌoogadʌ daidʌ idui vagimi.

²⁵ Vaidʌ ʌmaradʌ gʌducʌdioma dʌjiana aimʌraitadai dai aidʌsi divia ʌgai
cayoga aijimitadai quii dai cai iivaragai dai tuutudacʌdami. ²⁶ Dai amaasi
vai ʌgai ʌmaadutai ʌgʌgʌʌli dai tʌcacai astumaasi ʌpʌduitadai. ²⁷ Taidʌ ʌgʌʌli
potʌtʌdai: “Casi atdivia gʌsucuuli cascʌdʌ gʌooga gatʌjai muaragai ʌvaaca
mara giʌcʌdioma cʌʌgacʌrʌ diviacai ʌgai dai maicoocotugaitai”, astʌtʌdai
ʌgʌʌli. ²⁸ Dʌmos ʌsiʌʌgidʌ sʌʌlicʌdʌ baamu, dai maitipʌlidadai isvaquiagi
taidʌ ʌoogadʌ vuusai dai goguama oí sai vaacʌna. ²⁹ Tai ʌgai potʌtʌdai
gʌooga: “Aapi cʌʌga maata iscamui uumigi vaa gʌsoi aanʌ dai vʌʌscʌrʌ
gʌʌʌgidiña pai tomali ʌmo imidagai maiquiaa giñoidi tomali ʌmo sivatʌ
isʌʌmadu iduñia aanʌ vagimi giñaaduñi. ³⁰ Dʌmos sivi diviacai gʌmara
ismaacʌdʌ soimaasiʌrʌ siaa doodai gatumiñsiga ooqui taatacaligami ʌʌmadu
pʌtai muí ʌvaaca mara giʌcʌdioma”, astʌtʌdai ʌmaradʌ gʌducʌdioma gʌooga.
³¹ Amaasi ʌoogadʌ potʌtʌdai: “Giñmara aapi vʌʌscʌrʌ giñʌʌmadu daacana
dai vʌʌsi istumaasi viaa aanʌ vʌʌsi ʌraapi gʌvʌʌtarʌ. ³² Dʌmos sivi sʌʌlicʌdʌ
gʌaagaitadai isiduñia aatʌmʌ vagimi dai baigarʌʌliadagi, gʌsucuuli ismaacʌdʌ
casi ʌrmuuquiadʌcatadai ʌpamu duaaca casi ʌrsibʌ imiadʌcatadai tʌtai
ʌpamu tʌʌ”, astʌtʌdai ʌoogadʌ gʌmara —astʌtʌdai ʌSuusi ʌoodami.

16

¹ Daidʌ ʌSuusi potʌtʌdai ʌʌpʌ gʌmamaatʌrdamiga:

—Oidacatadai amoco gaaamu gaviidacami dai viaacatadai mui pipiooñi dai amoco arpipiooñi tlaandamigada. Dai amaasi mai laamudal sipipiooñi tlaandamigada siaa vuididi vustuidada. ² Amaasi laamudal vai dai potatadai: “¿Tumaasi idi masmaacada giñaagidi pasaidal ivueeyi? Giñaagidañi pastumaasi idui aapi vaa giñvustuidagacada casiapal maitargiñtlaañicaruca agai”, astatadai laamudal. ³ Amaasi arpipiooñi tlaandamigada aduucal gatagito: “¿Istuma duñimu aanal giñvuusaidacal giñaamu idi aa duiñdagaiñdara? Maiguvuca aanal isaata vuaadagi dajiana, dai siaa arai aanal isgataanadagi oidicami. ⁴ Casian maatal istuma duñiagi dai viaacagi sooral giñmiaadagidagi iñsiascada maiviaaca aanal aa duiñdagai”, asallidi. ⁵ Amaasi vai mosalamadutal ismaacada vupuaatulditadai laamudal. Dai tacaal apagadadal dai potatadai: “¿Pasi vuaatuldi aapi giñaamu?” astatadai. ⁶ Tai agai aa noragi dai potatadai: “Amo sientu vopoti giigi”, astatadai. Taidal tlaandami potatadai: “Tanai daja siaaco oojisi pasiasi vuaatuldi. Baiñi dai siaa duaada dai apamu ooja dai poduucal ooja pasai altaajucami sientu vuaatuldi”, astatadai. ⁷ Amaasi vai agai amai dai potatadai: “¿Aapi pasai vuaatuldi?” astatadai. Tai agai potatadai: “Amo baimocorotali”, astatadai. Taidal tlaandami potatadai: “Tami daja siaaco oojisi pasiasi vuaatuldi. Baiñi dai siaa duada dai apamu ooja dai poduucal ooja pasai ali maaco coobal vuaatuldi”, astatadai. ⁸ Taidal laamudal maatal tla isalial saituduacatadai tlaandami lasivuaacada. Aoodami ismaacada ivueeyi istumaasi lagi agai ipalidi sioma sastuduga isgaagadagi istumaasi ipalidi isagai ismaacada ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

⁹ Damos aanal anganaagidi sai tomamas saagida daraaja agai ismaacada gamaitacal gnvustuidaga vupuiirumadaital aa damos aapimal glaagai massoicadagi aa gnvustuidagacada isducatal Diuusi ipalidi siascada coiyaagi aapimal gnvustuidaga camaitansoiñamu dai Diuusi gnmiaadagidamu tavaagiara dai gnmamaquimu baabaqui ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatal.

¹⁰ Sooral ivueeyi laachi istumaasi isducatal aagai poduucal iduñian tada agai gapi arpa, dai lasivuaaca agai laachical poduucal lasivuacan tada agai arpa gapical. ¹¹ Mas maitivueeyi mastumaasi aagai gnvustuidagacada tami oidi daama Diuusi maitanmaquimu istumaasi vascara namacana. ¹² Mas maitivueeyi mastumaasi aagai gavustuidagacada vooral gnmamaquia agai istumaasi aapimal lagi gnvataral.

¹³ Tomali amo piooñi maitistutuidi isgoaducagi amudal, clladan tada agai amoco dai oigadagi agamai, lagiadan tada agai amoco dai maiagiadagi agamai. Sooral oigadagi gnvustuidaga maitistutuidi isagiadagi Diuusi —astatadai asuusi.

¹⁴ Afariseo ismaacada alial oojoidi ismpaidiada mui tumiñsi cacal vasi imaasi agai mosparunai asuusi. ¹⁵ Amaasi asuusi potatadai:

—Aapimal cll tuutiacami ganaagai oodami vuitapi, damos Diuusi cll maatal gniibadaga. Amu istumaasi istumaasi aoodami cllagadu alidi Diuusi alial clladai.

¹⁶ Aidasi maiquiaa divial vuaana ismaacada vapacoi aoodami oidacatadai Moseesacaru samicamigada ismaacada maa Diuusi dai oidacatadai arpa Diuusi ñiñiooquituldiadamigada mamaatatuldaragada. Dai aidasi divial vuaana aidal abiaadara glaagai sai Diuusi soical alidi oodami sai cllagacara oidacana, dai vascatal gnaajagali vaavoituda alidital sai Diuusi soical alidi oodami sai cllagacara oidacana.

17 Sioma maisijaiga isugitiagi tavaagi amadu davarai siugitiagi amo ñiooqui samicamigada Diusi.

18 Tomastuma cali isdagituagi gooñiga dai vanagi mai agai alia soimaasi ivueeyi, dai agai isaacada vanagi amo ooqui dagitobarui agai alia soimaasi ivueeyi ara.

19 Amo imidagai oidacata dai amo cali gaviidacami dai calga dadapacami gaaadaiña yucusi dai calga titiodicami, dai vas tasai ivuaadana vagimi garducami. 20 Dai oidacata dai ara amo soitigami Lazaru tagiducami, isaacada iivosicata dai vasi tuucugada dai mosdavarapi dadaaiña agaviidacada quitaagiñagada. 21 Vaida soitigami tasoiña lilitadai acuaadagai viigidacada isaacada gasai agaviidacada meesagadaidara, vai asta agoogosi viñiumiditadai ivoidada. 22 Tai amo imidagai mu soitigami, tai dada Diusi taañicaruda dai bcai sai amadu daacana Avrañicaru siaaco ajioopai acoidada. Dai bo chilqui tasaicada mu agaviidacada ara matai yaasa. 23 Dai aidasida agaviidacada soimaa taat-acatada malca siaaco ajioopai maicalga tuutiacada, dai tai nanaava dai malcasdara ta agai Avrañi, daida Lazaru amadu daja. 24 Dai amaasi iña dai potai: “Avrañi soigi galda aanacada dai baigovai ootosa goLazaru vai vadidana gamasaiga cuugada suudara dai diviana dai avogidana giñnana alian soimaa taataca ana tami taiyara”, astadai agaviidacada. 25 Damos Avrañi potadai: “Giñmara, gatagitoñi pasiaapi calgacara oidacata dai maiquia muucuai, dai goLazaru alia soimaa taata. Dai sivi goovai baigalidi tami pai aapi soimaa taataca. 26 Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava amo gal dalcagi tuucavacami dai poduucai soora imia liada tabiaadara gaamucu maitistutuidi tomali malcadara baigovaco maibaiga”, astadai Avrañi. 27 Amaasi agaviidacada potadai: “Gadaanai ana tuduida aapi, caliodami Avrañi, pai ootosa goLazaru giñoca quiidiamu, 28 ami siaaco daraaja taama giñsusuuculi dai giñsiisiagi vai aagidana goovai isducatai maidadiagi agai ara tami siaaco mosaa soimaasi gataatamai”, astadai. 29 Damos Avrañi potadai: “Agai viaa agai isaacada oja Moseesacaru amadu Diusi ñiooquituldiadamigada, vai agiditai calcana”, astadai Avrañi. 30 Taida agaviidacada aa noragi dai potadai: “Dañi aapi Avrañi, siaadara agidana agai Avrañi damos isimiagi amaadutai coidad saagidaidara malca siaaco daraaja agai poduucai gia ama duucai gantatigituan tada agai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, astadai. 31 Damos Avrañi potadai: “Ismailagida liada agai Moseesacaru amadu Diusi ñiooquituldiadamigada poduucai ara siaadara agidana agai tomasi amaadutai duaacagi coidad saagidaidara”, astadai Avrañi —astadai ASuusi ariseo.

17

1 Amaasi ASuusi potadai gamamaatardamiga:

—Vascara oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos sila soimaa taatamu agai isaacada soimaasi iduiñtulda liada oodami. 2 Sioma arcalgai agai vataru mascusivuana vulidagi amo mauturui dai gal suudara daitudagi baiyoma issoimaasi iduiñtulda agai amaadutai idi isaacada utudama vaavoitu. 3 Calgavar gantatigitoca

aapim_Λ is_Λmaadutai soimaasi iduñia g_Λvui aagidavurai aapim_Λ _Λgai is-soimaasi idui _Λgai g_Λvui. Dai is_Λma duucai g_Λt_Λgituagi _Λgai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oig_Λldavurai. ⁴ Tomasi muiyoco soimaasi g_Λvuiidiada _Λgai dai v_Λasi vuidag_Λr_Λ didivadagi dai povai g_Λnt_Λt_Λadagi: “Casian maipovuaadagi”, v_Λasc_Λr_Λ g_Λaagai m_Λsoig_Λn_Λldiadagi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁵ _Λojootosicami pot_Λt_Λdai _ΛSuusi:

—G_Λrsoiñañi tatai vaamioma vaavoituda aat_Λm_Λ —ast_Λt_Λdai.

⁶ Amaasi _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Isviaacamudai aapim_Λ tomasi l_Λchi vaavoidaragai tomasi _Λpan _Λsi isuiduru _Λmo caid_Λ coravi istutiadamudai aapim_Λ ispot_Λadagi idi iigosi: “G_Λvaiñcumañi dai g_ΛΛ suudar_Λ c_Λquiva”, idi iigosi gia g_Λn_Λagidamudai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁷ Is_Λmaadutai aapim_Λ viaacagi _Λmo piooñi vai _Λgai gasicuandagi d_Λjiana si_Λl_Λp_Λ nuucadacagi vustaqi, dai siuu duucu divia _Λgai _Λbais pot_Λadana aapim_Λ giimi dai gauga? ⁸ Maipot_Λadan tada aapim_Λ baiyoma pot_Λadan tada aapim_Λ: “Baigi tua gocuaagi nai aana gaugiagi quiaa pai gooqui_Λr_Λ gauga aapi”. ⁹ _ΛBais Diuusi_Λn_Λm_Λquidana t_Λadana aapim_Λ _Λpiooñi iduucai _Λgai m_Λstumaasi t_Λjai? Cho lien_Λ. ¹⁰ Poduucai aapim_Λ _Λl_Λp_Λ m_Λsi_Λl_Λscad_Λ naat-uagi v_Λasi istumaasi ismaac_Λd_Λ g_Λnt_Λaan_Λi Diuusi, g_Λaagai m_Λspot_Λadagi: “Aat_Λm_Λ _Λpan ducami tomastuma pipiooñi idui aat_Λm_Λ m_Λos_Λcaasi istumaasi viaacatadai isiduñiagi casc_Λd_Λ” —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹¹ Dai apiaim_Λitadai _ΛSuusi Jerusaleenamu _Λmapiad_Λr_Λ _ΛrSamaalia dai ajad_Λr_Λ _ΛrGalilea tai _Λgai _Λrana s_Λl_Λi daivusai. ¹² Dai a_Λc_Λi _Λgai _Λmo _Λmap_Λc_Λr_Λ vai vuid_Λr_Λ iim_Λitadai baivustaama c_Λc_Λl_Λi ismaac_Λd_Λ viaacatadai _Λcoocodagai ismaac_Λd_Λ duvaldi gatuucuga d_Λmos bai m_Λl_Λcasd_Λr_Λ guuquiva _Λgai ¹³ dai ijiña daid_Λ icaiti:

—Suusi mamaat_Λtuldiadami soigi g_Λl_Λda aat_Λm_Λc_Λd_Λ —asc_Λaiti _Λc_Λc_Λl_Λi.

¹⁴ Dai aid_Λsi t_Λl_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—Iimivurai dai m_Λl_Λ vuid_Λr_Λ guuquiva _Λpapaaligad_Λ _Λjudid_Λu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Dai aid_Λsi iim_Λitadai _Λgai todian duucai duduaadicami vii. ¹⁵ Amaasi _Λmaadutai _Λgai most_Λl_Λ iscadueeyi aa g_Λi dai iñ_Λquitadai siaa duutudaimi Diuusi. ¹⁶ Dai g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva _ΛSuusi vuid_Λr_Λ dai d_Λv_Λl_Λrapi cuiqui dai pot_Λt_Λdai: “Diuusi_Λn_Λm_Λquidana”, ast_Λt_Λdai. Dai idi c_Λl_Λi _ΛrSamaali_Λr_Λ oidacamicatadai. ¹⁷ Amaasi _ΛSuusi pocaiti:

—_ΛBais maiv_Λl_Λ baivustaama dudueeyi? _ΛSiaaco daraaja _Λgaa tuustaama?

¹⁸ Mos_Λca idi ismaac_Λd_Λ mait_Λrjud_Λu aa g_Λi dai siaa duutuda agai Diuusi —asc_Λaiti _ΛSuusi.

¹⁹ Dai amaasi pot_Λt_Λdai _Λgai _Λc_Λl_Λi:

—C_Λquivañi dai im_Λda. Giñvaavoitu aapi casc_Λd_Λ dueeyi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²⁰ Taid_Λ _Λfariseo t_Λcacai _ΛSuusi s_Λl_Λscad_Λ _Λgai sigat_Λaan_Λda agai Diuusi tami oidigi daama, taid_Λ _ΛSuusi aa noragi dai pot_Λt_Λdai:

—Si_Λl_Λscad_Λ gata_Λaan_Λdagi Diuusi tami mait_Λr_Λmo istumaasi ismaac_Λd_Λ maasi. ²¹ Maita pov_Λcaitiada agai: “Tamia daja”, si_Λl_Λp_Λ “M_Λl_Λca daja”; Diuusi catanai g_Λnsaagida gata_Λaan_Λi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²² Dai amaasi pot_Λt_Λdai _ΛSuusi g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Aimu istuigaco aapim^Λ ip^Λliadamu isgat^Λaan^Λda aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami tami tomasi ^Λmo tasai d^Λamos maiaimu amaasi. ²³ Dai aa pov^Λant^Λt^Λadamu: “Tamia daja”, si^Λap^Λ “M^Λca daja”. D^Λamos maitav^Λr ajioopada, tomali maioidatucuda. ²⁴ Poduuc^Λi ismaascana si^Λascad^Λ v^Λap^Λdoc^Λdagi oidigi pomaascamu si^Λascad^Λ ajiagi istuigaco diviagi aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami. ²⁵ D^Λamos ^Λap^Λga viaa aan^Λ iss^Λalic^Λd^Λ soimaa taatagi, daid^Λ ^Λoodami sivi oidacami gajiaad^Λr^Λ giñ^Λviaamu. ²⁶ Poduuc^Λi isducatai ^Λp^Λdui aid^Λsi oidacatadai ^ΛNoee, poduuc^Λi ^Λp^Λduuñ^Λimu ^Λap^Λ si^Λascad^Λ cadivia iñ^Λaagada aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami. ²⁷ ^Λoodami gacuaadana dai gay^Λd^Λana, dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña g^Λnmaamara ooqui m^Λsai ooñ^Λtaiña, asta aid^Λ uucami sivaa ^ΛNoee g^Λvaarcug^Λr^Λ tai s^Λalic^Λd^Λ t^Λv^Λapi duudu tai v^Λasi ^Λoodami coi. ²⁸ Dai poduuc^Λi ^Λp^Λdui ^Λap^Λ aid^Λsi oidacatadai ^ΛLota ^Λoodami gacuaadana, dai gay^Λd^Λana, dai gasaap^Λdaiña dai gaagaraiña, dai ga^Λsaiña, daid^Λ ivuaadana baabaqui. ²⁹ D^Λamos aid^Λsi ii ^ΛLota Sodoomaiñ^Λd^Λr^Λ taí duudu tai ^Λmadu asufre t^Λvaagiaiñ^Λd^Λr^Λ, tai v^Λasi oodami coi. ³⁰ Poduuc^Λi ^Λp^Λduuñ^Λimu ^Λap^Λ si^Λascad^Λ diviagi aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami.

³¹ Amaasi is^Λmaadutai vaaqui daama daacagi dai tuucavi viaacagi g^Λvustuidaga mait^Λaagai ist^Λv^Λañ^Λiagi ^Λgai dai vuvaidagi, dai is^Λmaadutai d^Λjiana aim^Λr^Λdagi mait^Λaagai isimiagi ^Λgai g^Λquiiyamu. ³² G^Λnt^Λgitovurai Lota ooñ^Λgad^Λ isducatai muu vaamioma oig^Λdatai g^Λvustuidaga tami oidi daama siDiuusi. ³³ Sioor^Λ most^Λt^Λgitodagi isducatai c^Λagac^Λr^Λ oidacagi tami oidigi daama ^Λgai tomali ^Λmo istumaasi maiviaacamu gooqui^Λr^Λ, dai sioor^Λ mait^Λt^Λgitodagi mos^Λcaasi isducatai c^Λagac^Λr^Λ oidacagi tami oidigi daama ^Λgai s^Λalic^Λd^Λ baig^Λliadamu.

³⁴ G^Λnaagidiana sai amaasi tucar^Λ goocatai abaana v^Λat^Λcamu siDiuusi b^Λacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui ^Λmapai g^Λtuaadamu siDiuusi b^Λacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu. ³⁶ Dai gooca c^Λc^Λali d^Λjiana daraajamu siDiuusi b^Λacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁷ Mosca^Λcai ^Λgaa imaasi t^Λcacai dai pot^Λt^Λdai:

—¿Vaaco ^Λp^Λduñ^Λia ^Λgai imaasi? —ast^Λt^Λdai.

Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Tomasiaaco siaaco caat^Λcagi baabaidi duvaligad^Λ ami g^Λn^Λmpaidiña nunui poduuc^Λi ^Λr^Λvaavoi ^Λap^Λ said^Λ ^Λp^Λduuñ^Λia ^Λgai istumaasi aagai aan^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

18

¹ ^ΛSuusi aagidi ^Λoodami ^Λmo ñiooqui cuentoc^Λd^Λ dai aagidi sai g^Λaagai ismaiugutai daan^Λdagi Diuusi dai maiiibiocor^Λitai. ² Dai pot^Λt^Λdai:

—^Λmap^Λc^Λr^Λ oidacatadai ^Λmo dunucami ismaac^Λd^Λ maisiaa duutu-daitadai Diuusi dai tomali maivuam^Λ ^Λlidadai tomali^Λ ^Λmaadutaic^Λd^Λ. ³ Dai amaasi ^Λgai vaa d^Λv^Λari^Λr^Λ oidacatadai ^Λap^Λ ^Λmo ooqui viuudu, ismaac^Λd^Λ cocodacatadai ^Λmai dai ali^Λ duudatai aim^Λraiña ^Λgai ^Λdunucami quiddiamu dai pot^Λt^Λdaiña sabai baiduiñ^Λdana ñiooqui ^Λsaayud^Λ ^Λmadu. ⁴ T^Λv^Λapi mospovuaadana ^Λgai vaid^Λ ^Λdunucami mosca^Λcana. D^Λamos gooqui^Λr^Λ pov^Λali: “Tomas^Λi maisiaa duutudai aan^Λ Diuusi dai maivuam^Λ iñ^Λlidi tomali ^Λmaadutaic^Λd^Λ, ⁵ d^Λamos idi ooqui viuudu apiagiñ^Λoojotuldi soiñ^Λamu aan^Λ vai camaididivaitai giñ^Λoojotuldiña vaamioma”, asc^Λaiti ^Λdunucami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁶ Dai pot^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Poduucai aagai adunucami maicad tuigacada. ⁷ ¿Isbai maisoiñana Diuusi aap ismaacada acovai vuvaitu agai ismaacada maiugutai taanadagi soiñi? ¿Isbai tavarpicada soiñana agai? ⁸ Aana anganaagidi sai agai gia otoma soiñamu. Damos siascada diviagi aana ismaacada viaa amo samicami, ¿isbai quiaa taagimu aana oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ Daid aSuusi aagidi amai cuento chiquiatu vatar ismaacada sioma calaga tuutiacami ganalidi siaa dai soiduucanidi agaa. Dai potadai:

¹⁰ —Gooca calali iji ag quiupaigadamu judidiu dai gamamada agai. Amoco arfariseocatadai dai agamai arvuudamicatadai tumiñsi. ¹¹ Afariseo calacatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñDiuusiga, ali baigiñalidi aana maitarapan ducamicatai aa ismaacada asivogami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami, dai ismaacada googosi ganducami aana tomali maitarapan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai aana maitacueeyi gocuaja amo caldiara, dai aa goidi aana iñismaacada gamaitaci”. ¹³ Damos avuudami tumiñsi baimacasadara vii dai tomali maitarali tomali istai nanlavagi tavaagiamu, mosgavai gamoo dai pocaiti: “GiñDiuusiga soigi galda aana ali asi arsoimaasi ivuaadami aana”, ascaiti avuudami tumiñsi. ¹⁴ Aana anganaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora gquiyamu caoigaldicami soimaascamigada dai agamai gia chio. Tomasioora ismaacada gducada galliadagi agai maitargducadamicamu dai siora maigducada galliadagi agai argducadamicamu.

¹⁵ Dai aa oodami vuapaimi aap aali siaaco daacatadai aSuusi, sai agai taatana. Damos aidasida amamaatar damigada aSuusi ta imaasi, bagaidimi agai ismaacada vuapaimi aali. ¹⁶ Damos aSuusi vai gamamaatar damiga dai potadai:

—Dagitovurai vai dadana goali siaaco daja aana, dai maitavar daidiada. Ismaacada apan ducami idi aaliducada agai agai ismaacada ajioopai maca siaaco gataanai Diuusi. ¹⁷ Aanaan samicada ganaagidi siora iimia liada siaaco gataanai Diuusi agai gaagai siapan ducamica amo ali dai ismaipoducamica agai siaadara vaacana —astadai aSuusi gamamaatar damiga.

¹⁸ Amaadutai atalaanadami tacacai aSuusi dai potadai:

—Mamaatar tuldiadami cal tuigacada, ctumaasi istutuidi aana siduñiagi dai vascara oidacagi Diuusi amadu? —astadai.

¹⁹ Taid aSuusi potadai:

—Mosca Diuusi cal tuiga dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai iñsaana arDiuusi. Mosagi pocaiti aapi ansai aana arc cal tuigacami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ²⁰ Aapi calaga maata istumaasi gataanai Diuusi: “Maitavar googosi ganducamica, maitavar gacoodada, maitavar galasiada, maitavar yaatagada aa, dai siaavar duutuada ganooga amadu gandaa”, podu gataanai Diuusi —astadai aSuusi.

²¹ Taid calali potadai:

—Vasi gomaasi aan aliducatai abiaadara agidi —astadai cali.

²² Amaasi calcai aSuusi imaasi potadai:

—Damos quiaa vialga amo istumaasi pasiduñiagi, gagarañi vasi pastumaasi viaa dai oida asoituutuigami atumiñsi, dai poduucai viaacamu aapi vaamioma tavaagiar. Imiñi dai poduñi dai diviacai giñoidatucuda —astadai aSuusi.

²³ Dai aidasi caa acalli imaasi, ali soigalli, ali si argaviidacamicatadai agai cascada. ²⁴ Dai taa gacai asuusi isali soigalli agai potadai:

—Gia sijaiga isganviipidacami iimiagi siaaco gataana Diuusi. ²⁵ Sioma maisijaiga amo muura vatar isdaivuñiagi amo oi dagadamu salli isamo gaviidacami imiagi siaaco gataana Diuusi —astadai.

²⁶ Dai agai ismaacada caa imaasi potadai:

—¿Vooriatat istutuidido iscagacara vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taid asuusi potadai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Diuusi gia istutuidi —astadai asuusi.

²⁸ Taid apiiduru potadai:

—Mamaatuldiadami, aatama viaa vasi tistumaasi viaacatadai, goidatucuda aliditai —astadai.

²⁹ Amaasi asuusi aa noragi dai potadai:

—Sallicada angnaagidi tomasioora ismaacada viaagi gquii, siapa gadada, siapa gasusuuculi, siapa gooñiga, siapa gamaamara iduñia aliditai Diuusi aa duiñdada, ³⁰ agai sioon mui viaacamu idi oidi daama dai gooqiar agamai oidigara vascara oidacamu —astadai.

³¹ asuusi acovai vai abaiivustaama dan gooca gamamaatardamiga dai potadai:

—Siviat iimiagi Jerusaleenamu, siaaco gaagai isapaduñiagi vasi istumaasi ooja asuusi ñiñoquituldiadamigada giñagaitai ana ismaacada viaa amo sallicami. ³² Giñtagida magari aa sibadara oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñiñoqui giñsuuligiada agai, dai giñsiviada agai. ³³ Dai giñgacarsa magari, dai gooqiar giñmuaamu, damos bo vaica tasaicada apamu duaacamu ana coidada saagidaiñdara —astadai asuusi gamamaatardamiga.

³⁴ Damos amamaatardamigada maimata caa tomali amo istumaasi idi maasi, tomali maimatacatadai agai istumaasi aagidi asuusi, goovai aramo istumaasicatadai istumaasi maitistutuiditadai agai ismata cacagi cascada.

³⁵ Aidasida asuusi caijimitadai Jericoora vai voi ugidiana daacatadai amo maiñaadami daida gataanitatadai oidicami. ³⁶ Dai aidasi caa agai ismui iimadan caitimi oodami, amaiñaadami gatcacai astumaasi apaduitadai. ³⁷ Matai potadai sai amui imitatadai asuusi Nasareetara oidacada. ³⁸ Tai agai iña dai pocaitimi:

—Suusi Davi marada soigi galda anacada —ascaiti acalli.

³⁹ Damos agai ismaacada baitaqui iimitadai bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. Damos agai apaiiñacai dai pocaiti:

—Davi marada soigi galda anacada —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi asuusi caquiva dai ootoi soora vuaapagi ami siaaco daacatadai agai. Dai aidamasi caami vuaa taid asuusi tacacai dai potadai:

⁴¹ —¿Tumaasi ipalidi aapi iñsiaduiñda ana? —astadai.

Taid acalli ismaacada maiñaadatadai aa noragi dai potadai:

—Mamaatuldiadami, nada iñalidi ana —astadai.

⁴² Taid asuusi potadai:

—Naadañi, vaavoiu aapi cascada nanava —astadai asuusi.

⁴³ Mospotai agai taid ismaacada maiñaadatadai istui isnanaavagi, dai oí asuusi dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai vasi aoodami ismaacada taa imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

¹ TaidΛ ΛSuusi aayi ami JericooΛΓΛ dai amui daivusquimi Λgai. ² Vai ami oidacatadai Λmo cΛΛli gΛviidacami Zaqueo tΛΛgiducami, dai Λgai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛcatadai tumiñsi vuudami. ³ DaidΛ ΛZaqueo matia Λlidadai ΛSuusi, dΛmos maitistutuiditadai istΛgiagi alia maitΛcavacatadai ΛZaqueo cascΛdΛ dai oodami alia muiducatadai. ⁴ Vai Λgai maitΛtΛgaitadai isducatai matiagi dai amaasi baitΛqui mΛΛ dai tΛsai Λmo uusi tΛcavacamiarΛ voiyΛΓΛ siaaco viaacatadai ΛSuusi isdaivuñiagi. ⁵ Dai aidΛsi amui daivusquimi ΛSuusi tΛcavi nΛnΛaava dai potΛtΛdai:

—Zaqueo otoma itΛvañi boodΛΓΛ sivi anviaa aanΛ isgΛquiiyΛΓΛ giñuuliñagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁶ TaidΛ ΛZaqueo otoma tΛvai, dai baigΛliaracΛdΛ miaadΛgi Λgai ΛSuusi. ⁷ Amaasi tΛΛgacai Λoodami imaasi vΛΛscatai ñiiooquidimi ΛSuusi dai pocaitimi saidΛ ΛSuusi Λmo soimaasi ivuaadami quiiidiarΛ gΛuuli. ⁸ Amaasi ΛZaqueo cΛquiva dai potΛtΛdai ΛSuusi:

—Dañi, mamaatΛtuldiamai oidamu aanΛ Λsoituutuigami taajucami vΛΛsi giñvustuidaga iñsmaacΛdΛ viaa dai iñsiΛmaadutai Λsi aanΛ vuuurumadacai aa noragidamu aanΛ asta macovaco vaamioma ismaacΛdΛ Λsi aanΛ —astΛtΛdai ΛZaqueo.

⁹ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—Idi cΛΛli cavaavoitu Diuusi isduucai vaavoitu aduñdΛ Avraañicaru cascΛdΛ siviāt aayi cΛΛgacΛΓΛ vuvaidaragai idi quiiyΛΓΛ. ¹⁰ AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami divia dai gaaga iñagai dai cΛΛgacΛΓΛ vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami Λgai ΛrsibΛiimiadΛ Diuusi vΛΛtarΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹¹ Dai camiaanai daacatadai Λgai Jerusaleena daidΛ Λoodami povΛnΛlidadai iscaotoma gataaanΛda agai Diuusi oidi daama cascΛdΛ aidΛsi quiaa tΛtΛgitoitadai Λoodami ismaacΛdΛ aagidi ΛSuusi, Λgai aagidi Λmo ñiiooqui cuentocΛdΛ, ¹² dai potΛtΛdai:

—Λmo imidagai oidacatadai Λmo cΛΛli dai vΛΛsi ΛaaduñdΛ ΛrtΛtaaanΛdamicatadai daidΛ argΛnviipidamicatadai. Dai mΛΛcasi ii Λgai Λmai dΛvΛΛriarΛ mΛsiaaco daasa agaitadai raí dai gooquiarΛ Λpamu divia agaitadai. ¹³ Dai maiquiaa imΛcai vaí baivustaama gΛpipiooñiga dai vΛΛscatai Λmadutai maa tumiñsi dai potΛtΛdai: “Aa duiñtuldavurai idi tumiñsi asta siΛΛscadΛ divia aanΛ”, astΛtΛdai. ¹⁴ DΛmos ΛgΛmai dΛvΛΛriarΛ oidacami alia cΛΛdaitadai dai imΛcai Λgai tai Λгаа gooquiamu ootoi chiaqui cacΛΛli sai potΛΛdana: “MaitatΛta ipΛlidi aatΛmΛ isaapi argΛrtΛaanΛdamicagi”, astΛtΛdai. ¹⁵ MΛtai vΛΛscΛΓΛ daí Λgai gataaanΛdami duucai tai Λpamu nora. Amaasi aΛcai gΛquiiyΛΓΛ vaí Λgai gΛpipiooñiga ismaacΛdΛ vii Λgai tumiñsi dai maataca agai sΛΛjΛqui gamaitΛ Λmadutai. ¹⁶ ΛΛpΛgadadΛ divia dai potΛtΛdai: “Giñaamu, gΛtumiñsiga gamaitΛ baivustaamaojo vaamioma”, astΛtΛdai. ¹⁷ TaidΛ Λraí aa noragi dai potΛtΛdai: “CΛΛgaduava aapiarΛ ΛrΛmo cΛΛ piooñi cacΛΛga idui aapi laachicΛdΛ sivi gia gΛdaasamu aanΛ caigi pai tΛaanΛda baivustaama quiiqui”, astΛtΛdai. ¹⁸ Tai gooquiarΛ divia Λmai dai potΛtΛdai: “Giñaamu, gΛtumiñsiga gamaitΛ taamojo vaamioma”, astΛtΛdai. ¹⁹ TaidΛ ΛamudΛ aa noragi dai potΛtΛdai: “Aapi Λrcaigicamu ΛpΛ dai tΛaanΛdamu taama quiiqui”, astΛtΛdai. ²⁰ Tai gooquiarΛ divia Λmai dai potΛtΛdai: “Giñaamu, tanai daja gΛtumiñsiga giñpañiitugΛΓΛ vuraca aanΛ dai baidasaca. ²¹ GΛΛΛbΛñi aanΛ. Maata aanΛ isalia oomaliga aapi cascΛdΛ. Dai maita aata vueeyi dai vΛΛscΛΓΛ vuuyi tumiñsi, dai aa gΛΛsituldi pai aapi

mosvuuyi yoovisicami”, astatadai. ²² Amaasi arai potadai: “Aapiar aramo piooni maicall tuigacami. Gñiooquicada maata aan isaapi argaduñi dai maicall dui. Iscamaatcatadai aapi siaan aroomaligami dai ismaitaata vueeyi aan dai vascata vuuyi tumiñsi dai isaa giñsituldi dai isaan mosvuuyi yoovisicami. ²³ Camaatcatadai aapi tuiyasi maitamaa gotumiñsi sibacoga masiaaco gamaitamudai vaamioma atumiñsicada simuiyoma vuimudai aan diviacai?” astatadai aamuda. ²⁴ Amaasi potadai agai agaa ismaacada ami daraajatadai: “Baivurai gotumiñsi dai maaca agai ismaacada viaa baivustaama”, astatadai arai. ²⁵ Tai agai potadai: “Garaamu, agai caviaa baivustaama”, astatadai. ²⁶ Taid arai aa noragi dai potadai: “Aan angnaagidi sai ismaacada viaa vaamioma gamaacai dai ismaacada maiviaa gavoopoidi tomasi laachi ismaacada viaaca agai. ²⁷ Dai oodami ismaacada giñvui vata dai maitipaliditadai isartaanadamica aan, vaaapavurai dai giñvuitapi cooda”, astatadai arai gapipiooñiga.

²⁸ Dai amaasi caagacai asuusi imaasi apamu apiaimitadai Jerusaleenamu. ²⁹ Dai aidasi caajimitadai asuusi Betapagiar dai Betaaniar miaanai agiidi siaaco Oliivosi tlagidu, asuusi ootoi gooca gamamaatardamiga, ³⁰ dai potadai:

—Imivurai mall aali quiquiar ismaacada miaaga tabiaadar dai aacai tlagimu apimamo asñiitu vulicami ismaacada tomali amaadutai maiquiaa dadajai varai uupana dai vaaapa. ³¹ Dai ismaadutai gantacacagi mastuisi uupasai varai potada ansai aan tagito —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

³² Amaasi amamaatardamigada iji dai tall vasi isducatai aagidi asuusi. ³³ Dai aidasi uupasaitadai agai asñiitu taidasoigacami taccacai dai potadai: —tuyimasi uupasai goasñiitu? —astatadai.

³⁴ Tai agai aa noragi dai potadai:

—Amamaatatuldiadami tagito cascada —astatadai.

³⁵ Amaasi baidacai agai asñiitu asuusi, dai asñiitu daama darai gansosua dai daama dai asuusi. ³⁶ Dai aidasi asñiitu daama imitadai asuusi oodami voyar alligaimi gansosua. ³⁷ Dai aidasi camiaadimi agai coidama gassacara Oliivosi giidiaiñdar, vai vascatai vaaavoitudadami ismaacada oiditadai iñquimi baiganliatugaitai dai siaa duutudaimi Diuusi vasi ismaacada gargarducamicada ismaacada tlatadai agai. ³⁸ Dai pocaitimi:

—Diuusi alia cagacara naidi goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadacada. Vascatai ganiibastacan tada tvaagiar aatama alia siaa duutudai Diuusi —ascaitimi vaaavoitudadami.

³⁹ Amaasi amoco ariseo ismaacada oodami saagida daraajatadai potadai agai asuusi:

—Mamaatatuldiadami bagidañi gamamaatardamiga —astatadai.

⁴⁰ Damos asuusi aa noragi dai potadai:

—Aan angnaagidi sai isidi maiiñcadagi sallyicada goojoodai iñcadamu —astatadai asuusi.

⁴¹ Dai aidasi caajimitadai agai Jerusaleenar dai tlagacai Jerusaleena asuusi sosua oidacamicada ⁴² dai pocaiti:

—Gia ipalidi aan issivi maata calcagi gooidacami isducatai istutuidi isganiibastacan tadacagi damos maitistutuidi goovai ismaata calcagi.

⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayuda dai sicoli curartamu, dai vasi aipadar cocodamu, ⁴⁴ vasi davarapi suuligamu dai coodamu dai vasi Jerusaleenar maiviimu tomali amo odai amai daama. Aidasi diviji aan ismaacada arDiuusi tai maitiñmiadagi gooidacami cascada —ascaiti asuusi.

⁴⁵ Amaasi Δ Suusi vaa Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ r Δ judidíu dai vuvaitu ismaac Δ d Δ ami gagaagaraitadai dai ismaac Δ d Δ gasaap Δ daitadai, ⁴⁶ dai pot Δ t Δ dai:

—Diuusi ñiooquid Δ r Δ pocaiti: “Giñquiiav Δ r mamadaragai v $\Delta\Delta$ tar Δ ”. Mai aapim Δ t Δ jogad Δ $\Delta\Delta$ sivogami duuc Δ i n Δ idi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁴⁷ Δ Suusi v $\Delta\Delta$ s tasai gamamaat Δ tuldiña Diuusi ñiooquid Δ Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ r Δ judidíu, d Δ mos Δ bait Δ guucacamigad Δ Δ papaaligad Δ judidíu $\Delta\Delta$ madu Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi s $\Delta\Delta$ licamigad Δ , dai $\Delta\Delta$ madu Δ dudunucamigad Δ Δ oodami gaagaitadai isducatai muaagi Δ Suusi.

⁴⁸ D Δ mos v $\Delta\Delta$ si Δ oodami c $\Delta\Delta$ ga g Δ nt Δ gito ca Δ catadai iscaiti Δ Suusi casc Δ d Δ mait Δ t Δ gaitadai Δ gai isducatai muaagi.

20

¹ Δ mo imidagai Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ r Δ judidíu daacatadai Δ Suusi dai ma-maat Δ tulditadai Δ oodami Diuusi ñiooquid Δ $\Delta\Delta$ madu c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ vuvaidaragai, tai ami dada Δ bait Δ guucacamigad Δ papaaligad Δ Δ judidíu $\Delta\Delta$ madu Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi s $\Delta\Delta$ licamigad Δ , $\Delta\Delta$ madu aa bait Δ guucacami, ² dai pot Δ t Δ dai Δ gai Δ Suusi:

—G Δ raagidañi, ¿tuma s $\Delta\Delta$ licamic Δ d Δ pomaasi ivueeyi aapi? ¿Toor Δ g Δ maa gos $\Delta\Delta$ licami? —ast Δ t Δ dai.

³ Amaasi Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

—Aan Δ an Δ pr Δ g Δ nt Δ cacagi Δ mo istumaasi v Δ rai giñaagida: ⁴ ¿Toor Δ ootoi Δ Vuaana sai gavapaconana? ¿Diuusi oodami sio? —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁵ D Δ mos v $\Delta\Delta$ si Δ bait Δ guucacami Δ agi aipaco g Δ naatagidimi dai pocaiti:

—¿Ist $\Delta\Delta$ damu aat Δ m Δ ? Ispot $\Delta\Delta$ da aat Δ m Δ sai Diuusi ootoi goovai otoma g Δ raa noragidamu dai pov Δ rt $\Delta\Delta$ damu: “¿Tuim Δ si maivaavoitu?” ⁶ Dai ispot $\Delta\Delta$ da aat Δ m Δ sai oodami ootoi, v $\Delta\Delta$ scatai gooodami g Δ rcoodian tada ojoodaic Δ d Δ , v $\Delta\Delta$ scatai goovai s $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ vaavoitudai si Δ Vuaana Δ rDiuusi ñiooquituldiadamigad Δ —ascaiti Δ bait Δ guucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi Δ gai Δ Suusi dai pot Δ t Δ dai sai maimaat Δ sioor Δ ootoi Δ Vuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

—Tomali aan Δ an mait Δ naagidagi istuma s $\Delta\Delta$ licamic Δ d Δ ivueeyi aan Δ imaasi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁹ Amaasi Δ Suusi g Δ aagacai aagidi Δ oodami, dai aagidi Δ mo ñiooqui cuen-toc Δ d Δ dai pot Δ t Δ dai:

—Oidacatadai Δ mo c $\Delta\Delta$ li ismaac Δ d Δ li uuvasi g Δ d Δ v $\Delta\Delta$ ragana, dai gooqui Δ r Δ taajucamic Δ d Δ maa Δ gai aa oodami g $\Delta\Delta$ si dai ii abiaad Δ r Δ sib Δ aco dai t Δ v Δ pi daja. ¹⁰ Dai aid Δ si aayi yoovaragai Δ gai ootoi Δ moco g Δ p Δ ooñiga sai taan Δ na Δ gai Δ oodami Δ yoovi si $\Delta\Delta$ si a $\Delta\Delta$ catadai, d Δ mos Δ oodami g Δ icacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi. ¹¹ Amaasi Δ tuidacami ootoi Δ mai piooñi, m Δ tai Δ gai Δ pr Δ ali Δ soimaasi ñiooqui aagidi dai g Δ icacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagaimi Δ gai. ¹² Daid Δ Δ tuidacami ootoi Δ mai, d Δ mos Δ oodami ali Δ soi doodai Δ gai Δ pr Δ dai aadaji.

¹³ Dai cagooqui Δ r Δ pocaiti Δ tuidacami Δ d Δ v $\Delta\Delta$ rai: “¿Isducatai iduunímu aan Δ ? Ootosamu aan Δ giñmara tomasi ali Δ oig Δ dai aan Δ , siaad Δ r Δ maisiaa du-utudadan tadacana Δ gai siuu duucu t Δ giagi”, ascaiti Δ c $\Delta\Delta$ li. ¹⁴ D Δ mos aid Δ sid Δ Δ aata vuaadami t $\Delta\Delta$ g Δ amo marad Δ aipaco g Δ naatagidimi dai pocaiti: “Idi Δ gai ismaac Δ d Δ Δ r Δ tuidacamica Δ gai oogad Δ vustuidad Δ g Δ aagai t Δ smuaagi dai poduuc Δ i aat Δ m Δ Δ r Δ tutuidacamicamu”, ascaiti Δ aata vuaadami. ¹⁵ Dai

amaasi vuusaitu ami dΛjiaĩndΛrΛ dai muua. Amaasi ΔSuusi tΛcacai Δoodami dai potΛtΛdai:

—¿Isduuñimu ΔdΛvΛΛrai tuidacami Δaata vΛaadami? ¹⁶ Divimu Δgai dai coodimu dai maquimu ΔdΛvΛΛrai aa oodami —astΛtΛdai ΔSuusi.

MoscaΛcai Δgai imaasi maĩ isΔgai aagadamΛ Δlidi ΔSuusi cascΛdΛ pocaiti Δgai:

—Diuusi maidagitona ispoVΛ duñiagi —ascaiti.

¹⁷ DΔmos ΔSuusi vui nΛnΛava dai potΛtΛdai:

—¿TΛiya Δlidi idΛ goovio ismaacΛdΛ oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ siaaco pocaiti?:

Δodai ismaacΛdΛ gajiaadΛrΛ viaa Δbaabaquitadami sivi Δgai ΔrΔgai ismaacΛdΛ vaamioma gΛaagai Δvaaqui vΛΛtarΛ.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ. ¹⁸ TomasioorΛ ismaacΛdΛ utuvagi ΔodiΛrΛ moslalachí daivamu, dai isΔodai daama gΛsiagi Δmai Δgai mosΛtuisamu —astΛtΛdai ΔSuusi.

¹⁹ ΔbaitΔguucacamigadΛ ΔpapaaligadΛ judidíu ΔΛmadu ΔmamaatΛtuldiadami Diuusi sΔΔlicamigadΛ ipΛlidadai isaidΛ otoma bΔjiagi ΔSuusi, cΛΛga maatΛcatadai Δgai isΔgai vΛΛtarΛ aagaitadai ΔSuusi Δcuento cascΛdΛ, dΔmos ΔbΔdiditadai Δgai Δoodami. ²⁰ Dai amaasi ootoi sioorΛ soobidacagi vai Δgai cΛΛ tuutiacami gΛnvueeyi, dai gaagai isducatai aagagi ΔSuusi Δmo istumaasi istumaasi vui caatΛcagi Δdudunucami vai poduucai tΛΛgida Δgai Δdudunucami. ²¹ CascΛdΛ tΛcacai Δgai dai potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, cΛΛ maata aatΛmΛ sai ismaacΛdΛ gaaagidi aapi dai gamamaatΛtuldi Δrvaavoi. Dai maivuaamΛ Δlidi aapi oodamicΛdΛ siΛrgΛnviipidacami siΛrsoitutuigami ΔpΛ, mosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ²² Garaagidañi, ¿cΛΛgaisi tΛsaa namΛΛquiadagi ΔgΛΛ baitΛcΛaacami romano cho sio? —astΛtΛdai.

²³ DΔmos ΔSuusi maata tΛΛ isΔgai vuiirumada Δlidadai dai potΛtΛdai:

—¿Tuimasi giñvuiirumada Δlidi aapimΛ? ²⁴ GiñtΛΛgidavurai aapimΛ Δmo tumiñsi. ¿VoorΛ moodΛ dai voorΛ tΛΛtaradΛ tumiñsiΛrΛ daja? —astΛtΛdai ΔSuusi.

Tai Δgaa aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΔgΛΛ baitΛcΛaacami moodΛ dai tΛΛtaragadΛava —astΛtΛdai.

²⁵ TaidΛ ΔSuusi potΛtΛdai:

—Maacavurai ΔgΛΛ baitΛcΛaacami istumaasi ΔrtuidadΛ dai maacavurai Diuusi istumaasi ΔrDiuusi tuidadΛ —astΛtΛdai ΔSuusi.

²⁶ Tai Δgai maitistui issoimaasi ñiooquitudagi oodami vuitapi baiyoma maitΛΛ Δgai isducatai gΛntΛtΛgituagi caΛcatai isducatai ñioocai ΔSuusi dai cascΛdΛ maiñioocacai vii.

²⁷ Dai gooquiΛrΛ iji ΔΛmoco Δsaduseo siaaco daacatadai ΔSuusi. Δsaduseo pocaiti sai maioidaga coidadΛ duaacaradΛ cascΛdΛ potΛtΛdai Δgai ΔSuusi:

²⁸ —MamaatΛtuldiadami, ΔMosesacarΛ oojisicami gΛrvii vai pocaiti sai ismuquiagi Δmo cΛΛli dai viaagi gΛooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saidΛ ΔsucuulidΛ ΔcΛΛli gΛaagai isvΛΛnagi Δviuudu dai maamatagi abaana ΔsiΛΛgidΛ vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ muu. ²⁹ Dai Δmo imidagai oidacatadai cuvaracami Δmo siΛΛgΛmΛ, ΔpΛgadadΛ ooñigai dΔmos muu maiquiaa maamatacai.

³⁰ Amaasi ΔgooquiΛrdadΛ vΛΛna Δviuudu, dai muu ΔpΛ maiquiaa maamatacai. ³¹ Tai gooquiΛrΛ ΔgΛmai vΛΛna Δgai vaa ooqui, dai muu ΔpΛ maiquiaa maamatacai, vΛΛ cuvaracami podui dai vΛΛsi coi maimaamatacai tomali Δmaadutai. ³² Dai amaasi muu Δooqui ΔpΛ. ³³ Dai duduaacacai coidadΛ

saagidaiñdar, ¿ismaacada arcunadacamu looqui vaaasi arcuucunadacatadai agai di? —astatadai asaduseo.

³⁴ Amaasi asuusi aa noragi dai potatadai:

—Tami oidigi daama cacalli dai ooqui cuucuntai dai oon̄tai. ³⁵ Damos agai ismaacada Diuusi maaquiagi oigaragai isiimiagi tavaagiamu caduduaacacai coidada saagidaiñdar maa ca maitacuucuntai tomali maitamamacai ganmaamara cuucuntaragai vaatar, ³⁶ maa ca camaitacooyi cascada. Moscaduduaacacai agai apan ducamica agai Diuusi tavaañicaruda agai arDiuusi maamarada. ³⁷ Moseesa ara garmamaatatuldi sai duduaacarai coidada siaaco gaagai ali uusi ismaacadar m̄ai taí daida uusi maim̄ai ami gaagai ara sai Diuusi arAvraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu Diuusigada. ³⁸ Damos Diuusi maitarDiuusigada agai ismaacada adiaavora amadu ajioopai coocai, baiyoma arDiuusigada agai ismaacada agai amadu ajioopai —astatadai asuusi.

³⁹ Amaasi amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada potatadai:

—Caga aagai aapi mamaatatuldiadami —astatadai.

⁴⁰ Dai camaitaralli isvaamioma cacacagi.

⁴¹ Taida asuusi potatadai:

—¿Ducatai pocaiti aapim̄ai saida arCristo arDavi marad? ⁴² Vaida arDavi aduucai ooja Salmosi liivrugada:

Ataanadami potatadai giñtaanadamiga:

“Gamaaquimu aan̄amo samicami ismaacada vaamioma namaga.

⁴³ Dai ugitudamu aan̄ vaaasi ismaacada gavuidara vaata”.

⁴⁴ ¿Damos ducatai istutuidi arCristo siarmaradacagi arDavi vai agi arDavi giñtaanadamiga aagai? —astatadai asuusi.

⁴⁵ Vaaasi loodami cacatadai aidasi asuusi potatadai gamamaatardamiga:

⁴⁶ —Cagavar gantatagitoca aapim̄ai. Maitavar apan duucai ivuaada gomaamaatatuldiadami Diuusi samicamigada. Goovai oojoidi iscacagaducami yuucustadagi, dai ipalidiña mascocoanadagi ganvapaanamu dai viaatuldiadagi cacaayana, dai cacagaducadioma daraicariara oojoidi isdadaradagi judidíu quiuupaigadara, dai siaaco gacuaada goovai cacagaducadioma daraicariara oojoidi isdadaradagi ara. ⁴⁷ Dai asidiña goovai ara avipiuudu baabaquida dai tavapi gamamadaiña sai n̄idiña loodami. Goovai agai ismaacada vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astatadai asuusi gamamaatardamiga.

21

¹ Dai asuusi taa agaa quiuupaigadara judidíu aganviipidacada ismaacada tueeyi tumiñsi cajojoñiara ismaacadar gaampaidi tumiñsi Diuusi aa duiñdada vaatar. ² Dai taa ara amo viudu soitigami ismaacada ami cajojoñiara darai goo sintaavu, ³ tai potai asuusi:

—Samicada anganaagidi sai idi viudu soitigami vaamioma daí isvaascatai.

⁴ Vaaascatai gogaa darai ismaacada cababavitocai, damos gooqui soitigamicatai modai vaaasi ismaacada viaacatadai istuucada oidacagi —astatadai asuusi loodami.

⁵ Dai amadutai aagai agaa quiuupaigada judidíu dai pocaiti sai ali sigia maasi aquuupai ojojodaicada sigia maascamicada dai aa amamaasicada

ismaacada aa ami darai sai sigia maascana aquiuupaigada judidiu. Tai amaasi asuusi potadai:

⁶ —Aimu siascada vasi idi masmaacada naidi aapima vasi siaa gaduunimu, dai maivimu tomali ooodai goocua daama —astadai asuusi.

⁷ Tai agai tacacai dai potadai:

—Mamaatadadiami, zvascadapadunia agai imaasi? zducatai maatamu aatam isimaasi casiapadunia agai? —astadai agai asuusi.

⁸ Taid asuusi potadai:

—Gantagitonaijada, dai maitavar gandagito masganvupuiirumadadagi, dadiava agai muidutai gintataraagacada dai pocaitadamu agai: “Aan anaraCristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia agai oidigi”. Damos maitavar oidatucuda. ⁹ Dai masiascadacajiomacagi muiyapara cocoodi, maitavar duduaadicuda gomaasi daivunia agai apaga, damos maiquiaa aayi cugaratasa.

¹⁰ Dai bodara apiaaatagidimi vaamioma dai potadai:

—Amo davarara oidacami cocoaadamu amai davarara oidacami. ¹¹ Dai alia cavami gigivucudamu amapara gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga, dai tavaagira duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi gargarducami maascamu apa.

¹² Damos apaga gansasaayu ganvuimu dai soimaasi gantaatatuldamu, dai vaama gantuutusada agai agai atataanadami vuidara agai vaa ismaacada gataana quiquiuupaigadara judidiu, dai ganmaamaisapada agai dai vaama gantutusada agai arara vuidara dai moomoyi vuidara ginvavoitudaitai aapima. ¹³ Amaasi tuigaco istutiaadamu aapima isaagadagi agai vuitapi isvaavoitudai aapima istumaasi gamamaataduldi ana. ¹⁴ Dai maibai vuaada aquiasdara isducatai aa noragidagi agai ismaacada gapara gansusuuligadagi. ¹⁵ Ana ganmaaquimu maatadagai dai niooqui isducatai gansoia aapima dai poduca gansasaayu maiviaacamu isducatai ganaa noragidagi tomali maitanvui nioocadamu. ¹⁶ Dai asta gandada dai gansusuuculi dai gansiisiagi dai ganaaduni aagiada agai gansasaayu masiaaco daraaja aapima. Dai gancooditudamu aapima amadutai. ¹⁷ Dai vasi oidacami gancadadamu ginvavoitudaitai aapima, ¹⁸ damos maisiba imimu tomali amo cuupai ganmooaidara. ¹⁹ Damos aapima apiavaavoitudadamu dai masiascadadagavuniagi vasi gosoomaa taataragai gooquira vascara oidacamu aapima Diuusi amadu.

²⁰ Masiascadaijadi iscasicoolimadi sandaaru Jerusaleenara, maatadamu aapima iscaotoma vasi siaa gaduunimu. ²¹ Amaasi ismaacada Judeeara daraajagi gaagai isvoopiagi gigidiamu, dai siora Jerusaleenara daraajagi gaagai isvuvaaquiagi abiaadara, dai siora djiaadana ajioopadagi maitaagai ispamu iimiagi ganquiiquiamu. ²² Amaasi agai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diuusi judidiu ismaacada vuidara vatacagi Diuusi. Poduca padunia agai ismaacada oojisi Diuusi niooquidara. ²³ Sia soimaa taatamu oooqui ismaacada amaasi noonoacagi siapa viaacagi aali siisidami alia oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai salicada soimaasi gagavituldaragai idi oodami Jerusaleenara oidacami vatar. ²⁴ Amoco coimu cocodara, dai aa sibadara oidacami maamaisapicami vuimu aa dai vuucaimu. Dai ismaacada maitarjudidiu gataanada agai Jerusaleenara asta siascada uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasi Λ Λ dai masaadi Λ Λ dai sisi-aavugi Λ Λ , dai tami oidigi daama v Λ asi oidacami mait Λ Λ gadamu isducatai g Λ nt Λ Λ gitodagi ali Λ duduaadicudamu Λ gai ali Λ sigal caititai Λ g Λ suudagi. ²⁶ Λ oodami susuiquit Λ Λ rdamu duduaadicuitai dai t Λ Λ gitoitai istumaasi Λ Λ istumaasi daivu Λ Λ ia Λ gai oidigi daama, asta t Λ v Λ aagi gigivucudamu. ²⁷ Dai amaasi gi Λ Λ gimu aapim Λ aan Λ ismaac Λ Λ viaa Λ mo s Λ alicami i Λ nsibood Λ Λ im Λ damu Λ mo icomai saagida guvucadagaic Λ Λ dai s Λ alic Λ Λ dadadaqui-datai. ²⁸ Si Λ ascad Λ casi Λ p Λ vuiidagi imaasi v Λ rai tai n Λ n Λ nda moscamiaad Λ idatai m Λ stuigad Λ c Λ agac Λ Λ g Λ nvuvaida Λ gai —ast Λ Λ dai Λ Suusi.

²⁹ Dai aagidi Λ p Λ Λ mo Λ iooqui cuentoc Λ Λ dai pot Λ Λ dai:

—N Λ idavurai goiigosi si Λ p Λ tomastuma Λ mai uusi. ³⁰ M Λ si Λ ascad Λ n Λ ijadagi iscaiipoidagi aagad Λ , aapim Λ camaat Λ cana iscamiaadimi toi Λ ndagai. ³¹ Dai poduuquiav Λ r maat Λ ca Λ p Λ m Λ si Λ ascad Λ n Λ ijadagi gomaasi v Λ rai maat Λ ca iscamiaadimi istuigaco gata Λ an Λ da Λ gai Diuusi tami oidi daama.

³² S Λ alic Λ Λ ang Λ naagidi sai v Λ asi imaasi Λ p Λ du Λ Λ ia Λ gai maiquiaa ugit Λ cai idi oodami. ³³ T Λ v Λ aagi Λ madu oidigi ugitimu, d Λ mos ismaac Λ Λ aagai aan Λ goovai gia Λ p Λ du Λ Λ ia Λ gai.

³⁴⁻³⁵ Todian duuca iaimu Diuusi Λ pan duuca isduuca g Λ cucuupai Λ mo trampa dai v Λ asi oidi daama oidacami maat Λ mu imaasi, casc Λ Λ g Λ nt Λ Λ gitov Λ r n Λ ijada dai maigajiaad Λ Λ vipiaada Diuusi mosgay Λ Λ datai dai t Λ Λ gitoitai istumaasi oidaga oidi daama. ³⁶ Baigav Λ r Λ nduca aapim Λ tudu, dai tomas-tuigaco av Λ r gamamadada dai poduucal istuidimi aapim Λ isc Λ agac Λ Λ vu-vaaquiagi v Λ asi gomaasiai Λ Λ nd Λ Λ ismaac Λ Λ Λ p Λ du Λ Λ ia Λ gai, dai poduucal istuidimu isgi Λ Λ vuiid Λ Λ guuquivagi aapim Λ aan Λ ismaac Λ Λ viaa Λ mo s Λ alicami —ast Λ Λ dai Λ Suusi Λ oodami.

³⁷ Λ Suusi gamamaat Λ tuldi Λ na tas Λ Λ Λ g Λ quiuupaigad Λ Λ judid Λ Λ dai tucara aim Λ rai Λ na dai giidiana cocos Λ Λ na siaaco Oliivosi t Λ gidu. ³⁸ Dai v Λ asi Λ oodami Λ qui quiamoco Λ g Λ quiuupaigad Λ Λ judid Λ Λ daiv Λ ia ca Λ ca Λ liditai istumaasi aagidi Λ na Λ Suusi.

22

¹ Aid Λ camiaadimitadai Λ siaa duudagai istuigaco t Λ Λ gitoi Λ na Λ judid Λ Λ aidasi Diuusi c Λ agac Λ Λ vuvaitu Ejiipituai Λ Λ nd Λ Λ . Λ siaa duudagai pas-cua t Λ gidu. ² Vaid Λ Λ papaaligad Λ Λ judid Λ Λ bait Λ guucacamigad Λ Λ madu Λ mamaat Λ tuldiadami Diuusi s Λ alicamigad Λ gaagaitadai isducatai muaagi Λ Suusi, d Λ mos ali Λ Λ b Λ iditadai Λ gai Λ oodami.

³ Tai amaasi Λ Diaavora vaa Λ Uudasi Λ Λ , m Λ smaac Λ Λ Iscaliote aagai Λ na Λ p Λ , Λ gai Λ r Λ moco Λ baivustaama dan gooca ismaac Λ Λ Λ r Λ Suusi ojooto-sad Λ . ⁴ Daid Λ Λ Uudasi n Λ idamu Λ papaaligad Λ Λ judid Λ Λ bait Λ guucacamigad Λ Λ madu sandaaru Λ g Λ quiuupaigad Λ Λ judid Λ Λ dai Λ g Λ quiuupi Λ Λ sandaaru dai Λ madu gaaataga dai aagidi isducatai istutuiditadai Λ gai ist Λ gidagi Λ Suusi. ⁵ Tai Λ gai ali Λ baig Λ n Λ li dai aagidi Λ gai Λ Uudasi sai maquia Λ gai tumi Λ si, ⁶ taid Λ Λ Uudasi bai aa dai g Λ aagacai gaa isducatai gat Λ gidagi Λ Suusi si Λ ascad Λ maitiipucagi aa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi Λ siaa duudagai istuigaco t Λ Λ gitoi Λ na Λ judid Λ Λ aidasi Diuusi c Λ agac Λ Λ vuvaitu Ejiipituai Λ Λ nd Λ Λ dai aid Λ coodai Λ na Λ judid Λ Λ ca Λ niiru dai dadasdi Λ na Diuusi. ⁸ Taid Λ Λ Suusi ootoi Λ Piiduru Λ madu Λ Vuaana, dai pot Λ Λ dai:

—Imivurai dai bai duuñi cuaadagai idi siaa duudagai vΛΛtarΛ —astΛΛdai ΛSuusi.

⁹ Tai Λgai tΛcakai dai potΛΛdai:

—¿Vaaco ipΛlidi aapi tΛsbai duñiagi? —astΛΛdai.

¹⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛΛdai:

—MΛsiuu duucu ajiagi ΛquiiquiΛrΛ, tΛΛgimu aapimΛ Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ vaigΛtica agai Λmo aayi suudagi vΛrai oida siaaco vaquia Λgai. ¹¹ Dai tΛcacavurai ΛquiΛΛcami saaco cΛΛca Λtuucavi siaaco gaugia iñagai aanΛ idi siaa duudagΛrΛ ΛΛmadu aapimΛ. ¹² SiΛgai gΛntΛΛgidamu Λmo tuucavi gΛducami goocua daama vaaquiΛrΛ tΛcaviacoga cabai duñisicami vΛrai ami bai duuñi cuaadagai —astΛΛdai ΛSuusi.

¹³ Tai Λgai iji dai tΛΛ vΛΛsiaΛcatai isducatai agidi ΛSuusi, dai bai dui Λcuaadagai siaa duudagai vΛΛtarΛ.

¹⁴ Dai caaΛcai ugidagai, taidΛ ΛSuusi meesa vuidΛrΛ daiva ΛΛmadu gΛojootosa. ¹⁵ TaidΛ ΛSuusi potΛΛdai gΛojootosa:

—Gia ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛΛmadu gaugiagi idi siaa duudagΛrΛ maiquiaa muucuai. ¹⁶ AanΛ angΛnaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudagΛrΛ cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudagΛrΛ cuaadagai asta siΛΛscadΛ idui Diuusi vΛΛsi istumaasi iduñia agai dai cΛΛgacΛrΛ vuvaidagi oidi daama oidacami diviacai Λgai dai gataaanΛda tami oidigi daama.

¹⁷ Amaasi bΛi Λmo tucayu uuvasi varaagadΛ dai gamamagi dai gooquiΛrΛ maa gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛΛdai:

—VΛΛscatai avΛr ii idi tucayuaiñdΛrΛ. ¹⁸ SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi ansai camaitayΛΛda iñagai uuvasi varaagadΛ asta siΛΛscadΛ aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai nΛidagi oodami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami —astΛΛdai ΛSuusi.

¹⁹ Dai gooquiΛrΛ bΛi Λpaana dai gamamagi dai gooquiΛrΛ saasarai dai maa gΛmamaatΛrdamiga, daidΛ itΛΛdai:

—Idiav ΛrΛpan ducami giñtuucuga mΛsmaacΛdΛ gatΛΛgida agai mΛsai muaana mΛsai aapimΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna. PoduuquiavΛr ivuaada daidΛ giñtΛΛgitoda —astΛΛdai ΛSuusi.

²⁰ Dai cauugitocai ΛSuusi bΛi Λtucayu dai potΛΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Idi uuvasi varaagadΛ ismaacΛdΛ idi tucayuana daja Λpan ducami giñΛra ismaacΛdΛ aastia agai mΛsai aapimΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna. IñsiΛΛscadΛ muquiaagi vai aastia giñΛra aidΛ abiaadΛrΛ gΛaagadamu goñiooqui utudui ismaacΛdΛ Diuusi ootosda agai Λoodami.

²¹ DΛmos sivi gocΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai Λdudunucami tami meesa daama caatΛ novidΛ giñΛpan duucai. ²² AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami cabΛΛcaiti govoi ismaacΛdΛ gΛaa ΛΛqui abiaadΛrΛ dΛmos siΛΛ soimaa taatamu ΛcΛΛli ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai —astΛΛdai ΛSuusi.

²³ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ aipaco gΛntΛcacaimi soorΛ Λgai dai gatΛΛgida agai.

²⁴ Amaasi ΛmamaatΛrdami Λgi gΛnvupui ñiñio agaitai sai ismaacΛdΛ vaamioma ΛrtΛaanΛdamica agai siΛΛscadΛ iimiagi siaaco gataaanΛi Diuusi.

²⁵ DΛmos ΛSuusi potΛΛdai:

—IsmaacΛdΛ maitΛrjudidíu saagida ΛbaitΛcΛaacamigadΛ gΛpipiooñiga duucai nΛidiña Λoodami, dai Λgai aadΛrΛ ipΛlidi mΛscΛΛga tuutiacami duucai nΛijadagi. ²⁶ DΛmos aapimΛ maitΛagagai mΛspoduucai ivuaadagi, baiyoma ismaacΛdΛ ΛrbaitΛcΛaacamicagi gΛaagai isvaamioma gΛΛli gΛvuaadagi dai pi-ooñi duucai. ²⁷ ¿MaacΛdΛ Λrvaamioma tΛaanΛdami ismaacΛdΛ meesa vuidΛrΛ

daja ismaacada gabiaajai sio? ¿Maitasi arvaavoio sai ismaacada meesa vuidara daja? Damos aana gansaagida daja amo piooni duucai.

²⁸ Aapima vascara giñamadu daraajana aidasi soimaa taatamaiña aana. ²⁹ Cascada aana ganmaquia iñagai amo samicami poduucai isduucai giñoca giñmaa aana. ³⁰ Dai aapima giñamadu gacuaadamu malca siaaco gataanaada iñagai aana dai giñsoiña taanadamu aapima Diuusi maamarada —astadai asuusi gamamaatardamiga.

³¹ Amaasi potai ara asuusi:

—Simuñi, Simuñi, adiaavora tai oigaragai Diuusi isgadiñdagi mui naana maasi soimaascami masai camaitiñvaavoitudaiña. ³² Damos aana daana Diuusi aapima ganvatarai vai maivasi ugitana ganvaavoidaraga, dai silascada apamu calga giñvaavoituda aapi pai soiña gaaduñi vai vaamioma calga giñvaavoitudana —astadai.

³³ Taida asimuñi aa noragi daida itadai:

—Mamaatuldiadami, baigan giñuu isgoidagi maisacarumu dai asta muquiaagi gamadu —astadai Simuñi.

³⁴ Taida asuusi potadai:

—Piiduru, samicada angaagidi sai sivi maiquiaa cuujuicai tacucu paapi vaicojo potaiya agai pasai maitiñmaata —astadai asuusi.

³⁵ Taida asuusi potadai:

—Aidasida ganotoi aana maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasacarucami, dai tomali aa sususacacada ¿isbai viagacatadai aapima istumaasi? —astadai asuusi gamamaatardamiga.

Tai agai aa noragi dai potadai:

—Tomali amo istumaasi —astadai.

³⁶ Tai amaasi asuusi potadai:

—Sivi angaagidi sai siora viaacagi moraali gaagai isbaa aimardagi, dai tumiñsi darasacarui ara, dai siora maiviaacagi maastai vai gagarana amoco gvaasaraga dai savdana. ³⁷ Aana angaagidi sai gaagai siarduñiagi isducatai ooja Isaiacaru Diuusi ñioquidara siaaco icaiti: “Soi duucai manajada agai tomastuma soimaasi iducami duucai”. Istumaasi oojisi giñaagaitai gaagai siarduñiagi —astadai asuusi gamamaatardamiga.

³⁸ Tai agai potadai:

—Mamaatuldiadami, tami vata gooca mamaastai —astadai.

Tai agai aa noragi dai potadai:

—Cascada —astadai.

³⁹ Amaasi asuusi vuusai dai ii Oliivosi giidiamu poduucai isduucai ivuaadana agai taida amamaatardamigada oi. ⁴⁰ Amaasi acai ami giidira, taida asuusi potadai gamamaatardamiga:

—Daanadavurai aapima Diuusi vai agai maidagitona adiaavora issoimaasi gadiñtuldagi —astadai.

⁴¹ Taida asuusi covai ii maisi malcasi aran malcasi silasi vuupai amoco amo odai, dai gatoonacada calquiva dai gamamada agai. ⁴² Dai aduucai gamamagi:

—Giñoca isbaigacamudai ismaisoimaa taata aana poduucai isducatai arduña agai damos vaid arduuna pducatai aapi ipliadagi. Dai maisiu istumaasi aana ipliadagi —asduucai gamamagi asuusi.

⁴³ Tai amaasi vuitapi gamaasitu amo Diuusi taañicarudavaagiaiñdaradai vaamioma maquia agai guvucadagai. ⁴⁴ Dai alia soimaa taatacatai vaamioma daanai Diuusi dai vaajurdada lpan duucai ootai lrai dai davarapi galsai.

⁴⁵ Dai aidasi canaato mamagi agai calquiva dai ii siaaco daraajatadai amamaatardamigada dai cocosacami taa, gamaita soiliaragai cascada. ⁴⁶ Daidal Suusi potadai:

—¿Tuimasi cocosa? Vaapaigivurai, dai daanada Diuusi vai agai maidagitona lDiaavora issoimaasi ganduñituldagi —astadai.

⁴⁷ Dai quiaa ñiooquiditadai Suusi, tai ami aayi mui oodami. Dai ismaacada Uudasi talgiducata dai baivustaama dan gooca mamaatardamiaiñdaral, agai baitaqui imitadai oodami, dai miaadara calquiva dai usupiga agai Suusi. ⁴⁸ Amaasi Suusi potadai:

—Uudasi, amo ¿usupigaicada pasgiñtalagida agai aapi aan ismaacada viaa amo sallicami? —astadai.

⁴⁹ Tai agai ismaacada lamadu daraajatadai Suusi dai naiditai istumaasi iduñia agaitadai agai tacacai Suusi dai potadai:

—Mamaatatuldiadami, ¿vuidara tssuuligana mamaastaicada? —astadai.

⁵⁰ Dai amaadutai agai iquita salisia padara naacada lpiooñigada lbaitalacacamigada papaaligada ljudidíu. ⁵¹ Damos Suusi potadai:

—Dagitovurai casia calgadu —astadai.

Taidal Suusi mostaata lpiooñi naacada tai dueeyi. ⁵² Dai amaasi Suusi potadai lbaitaguucacamigada papaaligada ljudidíu, lamadu gaa quiuupiaral sandaaru, lamadu asonara guucacami judidíu agai ismaacada dada dai balquia agai:

—¿Ducatai dada aapimamaamaastaicada dai uusicada ducami iñsaanar amo llsivogamicagi? ⁵³ Aidasi ganlamadu daacata dai aan vass tasai gaa quiuupaigadara judidíu tomali maitiñtaata aapim, damos sivi casiganajaga aapim lDiaavora aa duiñdadal vataral cascada —astadai Suusi.

⁵⁴ Tai amaasi agai maisapicami bai Suusi, dai balcai lbaitalacacamigada papaali quiidiamu, vaidal lPiiduru mosmalcascadara oidi. ⁵⁵ Tai aa ami tuisiqui araana ganai, dai taicovai darai va, taidal lPiiduru saagida daiva laral. ⁵⁶ Tai amaasi amo cusñiru talgacai istaicovai daacata dai agai, galagito nanidi daidal itadai:

—Idi calli laral lamadu aimaraiña gomaisapicada —astadai acusñiru.

⁵⁷ Damos lPiiduru asto, daidal itadai:

—Maitanmaat aan gocalli di —astadai lPiiduru.

⁵⁸ Tai gooquiarioma, amai calli taa daidal itadai:

—Aapiaral laramoco gomaisapicada aduñdal laral —astadai.

Damos lPiiduru itadai:

—Cho, maitanmaat aan gocalli di —astadai.

⁵⁹ Tai bo laascada lmai itai:

—Sallicada idi calli lamadu aimaraiña gomaisapicada laral daidal larGalilearal oidacami laral —astadai calli.

⁶⁰ Taidal lPiiduru itai:

—Cho, aan tomali maimaatal masiooral aagai aapim —astadai lPiiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai agai tai cuujui tacucu. ⁶¹ Taidal Suusi vui nanlaava lPiiduru, taidal lPiiduru lgitto istumaasi agidi amamaatatuldiadami, sai maiquiaa cujuicai tacucu agai vaicojo astua agaitadai ismaat Suusi.

⁶² Taidal lPiiduru vuusai abiaadara dai soigaldacai sosua.

⁶³ Daid_Λ _ΛC_ΛC_Λli ismaac_Λd_Λ nuucadacatadai _ΛSuusi parunai dai saasarai tuucugad_Λ. ⁶⁴ Dai iñña vuupuid_Λ dai vuivasana g_Λvai, daid_Λ it_Λdai:

—¿Maat_Λñi toor_Λ g_Λg_Λg_Λ? —ast_Λdai.

⁶⁵ Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigalnascami.

⁶⁶ Dai aid_Λsi casi _Λrtas_Λr_Λcatadai, g_Λ_Λmpagi _Λjudidíu son_Λr_Λ guucacamigad_Λ, _Λmadu _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaaligad_Λ _Λjudidíu, _Λmadu _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi s_Λlicamigad_Λ, m_Λtai vaan caí _ΛSuusi dudunucami vuid_Λr_Λ m_Λtai ami t_Λcacai, daid_Λ it_Λdai:

⁶⁷ —¿G_Λraagidañi povai p_Λscaiti aapi p_Λsaid_Λ _Λr_ΛCristo ismaac_Λd_Λ Diuusi _Λcovai vuusaitu p_Λsai c_Λgac_Λr_Λ g_Λr_Λvuvaidana? —ast_Λdai.

Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λdai:

—Ispov_Λnt_Λada aan_Λ sai _Λj_Λ, siaad_Λr_Λ giñvaavoitudana aapim_Λ. ⁶⁸ Dai isg_Λnt_Λcaca aan_Λ _Λmo istumaasi siaad_Λr_Λ giñaa noragidana aapim_Λ tomali maitiñdagituan taada aapim_Λ. ⁶⁹ Dai aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_Λlicami caotoma imimu Diuusi _Λmadu dai _Λmadu gata_Λaan_Λda iñgai, ismaac_Λd_Λ vaamioma viaa guvucadagai istomali _Λmo _Λmai —ast_Λdai _ΛSuusi.

⁷⁰ Tai amaasi v_Λscatai t_Λcacai _ΛSuusi daid_Λ it_Λdai:

—¿Aid_Λ gia aapi _Λr_ΛDiuusi marad_Λ? —ast_Λdai.

Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λdai:

—_Λj_Λ Diuusi marad_Λana poduucai m_Λsduucai aagai aapim_Λ —ast_Λdai.

⁷¹ Tai _Λgai it_Λi:

—¿Tuisid_Λ n_Λn_Λracana aat_Λm_Λ vaamioma n_Λijadami caca_Λcatai is_Λagi g_Λt_Λñic_Λd_Λ g_Λraagidi goovai? —asc_Λiti _Λbait_Λguucacami.

23

¹ Amaasi v_Λscatai _Λbait_Λguucacami b_Λacai _ΛSuusi dai Pilaato vuid_Λr_Λ caí.

² Dai ami g_Λpi_Λr_Λ vuupaimi daid_Λ icaiti:

—T_Λ aat_Λm_Λ idi c_Λli vai sioquitudai g_Λraaduñi daid_Λ icaiti sai mait_Λaagai t_Λsaa nam_Λquiadagi _Λg_Λl_Λ bait_Λc_Λaacami romano, daid_Λ icaiti _Λr_Λ sai s_Λlic_Λd_Λ _Λr_ΛCristo goovai ismaac_Λd_Λ _Λr_Λraí _Λr_Λ —ast_Λdai.

³ Amaasi _ΛPilaato t_Λcacai daid_Λ it_Λdai:

—¿Aapip_Λsi _Λr_Λ_Λjudidíu raígad_Λ? —ast_Λdai.

Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λdai:

—_Λj_Λ poduuquiava p_Λsducatai aagai aapi —ast_Λdai.

⁴ Amaasi _ΛPilaato it_Λdai _Λbait_Λguucacamigad_Λ papaali _Λmadu _Λoodami:

—Maitant_Λt_Λgai tomali _Λmo istumaasi soimaascami idi c_Λli_Λr_Λ —ast_Λdai.

⁵ D_Λmos _Λoodami vaamioma g_Λg_Λr_Λ aagidi daid_Λ it_Λdai:

—Goovai sioquitudai v_Λsi Judee_Λr_Λ oidacami g_Λmamaat_Λtuldaragac_Λd_Λ, Galileeaiñd_Λr_Λ abiaad_Λr_Λ g_Λaaga goovai dai asta tami —ast_Λdai.

⁶ Dai aid_Λsi ca_Λ _ΛPilaato imaasi gat_Λcacai sabaig_Λ _Λr_ΛGalilee_Λr_Λ oidacami _Λc_Λli. ⁷ Dai aid_Λm_Λsi aagidi sai _Λj_Λ, tai _Λgai ootosi _ΛErood_Λsi ismaac_Λd_Λ _Λr_Λt_Λaan_Λdamicatadai Galilee_Λr_Λ d_Λmos aid_Λ Jerusaleen_Λr_Λ daacatadai _Λgai.

⁸ Taid_Λ _ΛErood_Λsi ali_Λ baig_Λli t_Λgacai _ΛSuusi _Λquioma abiaad_Λr_Λ n_Λida _Λl_Λditadai _Λgai cajoomacatadai _Λgai dai n_Λida _Λl_Λidiña isivuaada _Λgai _Λmo istumaasi g_Λg_Λr_Λducami. ⁹ Daid_Λ _ΛErood_Λsi naana maasi t_Λcacai, d_Λmos _ΛSuusi maiaa noragi tomali _Λmo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai _Λr_Λ _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaaligad_Λ _Λjudidíu _Λmadu _Λmamaat_Λtuldiadami

Diuusi s_Λlicamigad_Λ, _Λgai ali_Λ goguama g_Λpi_Λr_Λ vuupai. ¹¹ Amaasi _ΛErood_Λsi _ΛΛmadu _Λsandaarugad_Λ soi duucai n_Λidi _ΛSuusi, dai mosparunda _Λlidi _Λgai dai c_ΛΛga dadapacami aadi yuucusi _Λmo raí duucai. Amaasi _ΛErood_Λsi ootosi _Λpamu _ΛPilaato. ¹² Dai aid_Λ tas_Λr_Λ g_Λnaaduñta _ΛPilaato _ΛΛmadu _ΛErood_Λsi _ΛΛquioma _Λr_Λg_Λnsasaayum_Λcatadai _Λgai.

¹³ Amaasi _ΛPilaato _Λmpagi _Λbait_Λguucacamigad_Λ papaali _ΛΛmadu _Λt_Λt_Λaan_Λdami _ΛΛmadu _Λoodami, ¹⁴ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aapim_Λ m_Λtaiñvuaapi idi c_ΛΛli pocaititai sai goovai s_Λsioquitudai oodami, nai aan_Λ catacacai aapim_Λ g_Λnvuitapi dai can_Λidi aapim_Λ iñsmait_Λt_Λgai istumaasic_Λd_Λ g_Λpi_Λr_Λ caatacagi goovai tomali _Λmo istumaasic_Λd_Λ m_Λst_Λuuc_Λd_Λ g_Λpi_Λr_Λ vuupai aapim_Λ. ¹⁵ Tomali _ΛErood_Λsi baiyoma _Λpamu g_Λrootosi _Λgai can_Λidi aapim_Λ ismait_Λristuma ducami goovai tomali maiviaa aat_Λm_Λ istuisid_Λ muaagi. ¹⁶ Mossoimaa taatatuldamu aan_Λ dai gooqui_Λr_Λ dagitomu —ast_Λt_Λdai _ΛPilaato.

¹⁷ Pilaato aid_Λ siaa duudag_Λr_Λ viaacatadai isdagitoldagi _Λoodami _Λmaadutai _Λmaamaisapic_Λd_Λ poduucai ivuaadana _Λgai v_ΛΛsi uumigi casc_Λd_Λ.

¹⁸ Tai v_ΛΛsi _Λoodami _Λmapai ijiña dai pocaiti:

—Vaidacai vurai goovai dai muaa dai dagito Baraavási —asc_Λiti _Λoodami.

¹⁹ Baraavási _Λmpagi oodami dai cocotuli _Λbait_Λguucacami _ΛΛmadu daid_Λ _Λrgamuaacamicatadai _ΛΛp_Λ mai casc_Λd_Λ maisacatadai. ²⁰ Vaid_Λ Pilaato dagitua _Λl_Λditadai _ΛSuusi, dai aagidi _Λoodami _Λpamu. ²¹ D_Λmos _Λgai vaamioma ijiña daid_Λ icaiti:

—Siisañi curusiaba. Siisañi curusiaba —asc_Λiti _Λoodami.

²² Dai amaasi cavaic_Λr_Λ it_Λt_Λdai _ΛPilaato:

—¿Tuma soimaasi iducami goovio? Aan_Λ mait_Λt_Λgai istuisi muaagi, soimaa taatatuldamu aan_Λ dai dagitomu —ast_Λt_Λdai _ΛPilaato.

²³ D_Λmos _Λoodami vaamioma g_Λg_Λr ñiooquimi daid_Λ icaiti m_Λsai curusiaba siisana, dai mos_ΛΛ g_Λg_Λr ñiooquimi _Λgai m_Λsai siisana curusiaba m_Λtai poduucai idui isducatai aagai _Λgai. ²⁴ Taid_Λ _ΛPilaato ip_Λli isiduñiagi m_Λsducatai aagidi, ²⁵ dai dagito _Λc_ΛΛli ismaac_Λd_Λ _Λoodami ip_Λli, _Λgai ismaac_Λd_Λ maisapicatadai gamuaacamicatai dai cocotuldacai _Λoodami. Taid_Λ _ΛPilaato t_ΛΛgi _ΛSuusi _Λoodami said_Λ iduuna _Λgaic_Λd_Λ istumaasi ip_Λliadagi.

²⁶ Dai aid_Λsi vaidaticatadai _Λgai _ΛSuusi dai curusiaba siisa agai, dai caayana aayi _Λmo c_ΛΛli Sireñi_Λr_Λ oidacami ismaac_Λd_Λ d_Λj_Λiañd_Λr_Λ im_Λitadai Simuñi t_ΛΛgiducami, m_Λtai bai dai t_Λjai sai gooqui_Λr_Λ im_Λiña _ΛSuusi dai b_ΛΛcaticana _Λcurusi.

²⁷ Dai oiditadai mui oodami dai mui ooqui _ΛΛp_Λ oiditadai dai g_Λg_Λr_Λ suaañimi dai iññaquimi soig_Λn_Λl_Λditai n_Λiditai _ΛSuusi. ²⁸ D_Λmos _ΛSuusi vui n_Λn_Λaava daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Ooqui Jerusaleen_Λr_Λ oidacami maitav_Λr suaan_Λda soimaa taatacatai aan_Λ baiyomav_Λr suaan_Λda m_Λs_Λascad_Λ soimaa taatacagi aapim_Λ _ΛΛmadu g_Λnmaamara giñvaavoitudaitai. ²⁹ Aimu istuigaco ali_Λ soimaasi g_Λtaatamu dai pov_Λcaitiada agai: “Si_ΛΛ baig_Λn_Λl_Λidi _Λooqui ismaac_Λd_Λ maitistutuidi ismaamatadagi dai _Λgai ismaac_Λd_Λ tomali _Λmo imidagai maimaamatai”.

³⁰ Dai amaasi _Λoodami ip_Λliadamu isdaama suuligiagi _Λgigiidi dai sai iññana. ³¹ Can_Λidi aapim_Λ si_Λ soimaasi giñtaatamituldi gooodami mait_Λristuma ducamicatai aan_Λ, d_Λmos n_Λidamu aapim_Λ si_Λ soimaa taatamu goovai ismaac_Λd_Λ _Λrsoimaasi iducami —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi _Λoodami.

³² Dai vaidaticatadai _ΛΛp_Λ gooca _ΛΛsivogami dai _ΛΛmadu coodia agai _ΛSuusi.

³³ Dai amaasi a_Λc_Λi m_ΛΛca siaaco Calavera t_ΛΛgidu ami curusiaba siisa _ΛSuusi,

ΛΛmadu ΛVΛgoocai gΛpiΛrΛ VΛΛtΛcami. Λmoco Λmo curusiaba sΛΛlisia padΛrΛ ΛSuusi dai ΛgΛmai Λmai curusiaba oogisia padΛrΛ. ³⁴ Dai aidΛmΛsi curusiaba siisapaitadai ΛSuusi tai Λgai itΛi:

—Giñoooca oigΛldañi idi oodami maitamaata goovai istuma vueeyi —astΛtΛdai ΛSuusi.

DaidΛ Λsandaaru tΛcavi dadaitudai tumiñsi dai nΛida agai sooriatai gΛntaacoida agai ΛSuusi yuucudΛ. ³⁵ VaidΛ Λoodami nΛiditadai ami daraajatai, dai asta ΛtΛtΛaanΛdami parunaitadai ΛSuusi daidΛ icaiti:

—CΛΛgacΛrΛ vuvaitu goovai aa dai sivi ¿tuisidΛ maicΛΛgacΛrΛ gΛvuusaida Λlidi goovai ΛΛgi? IssΛΛlicadΛ ΛrΛCristo goovai di daidΛ ΛrDiuusi Λcovai vuusaidadΛ —ascaiti ΛtΛtΛaanΛdami.

³⁶ DaidΛ Λsandaaru ΛpΛ parunai dai miaadΛrΛ gugucai dai iituda agaitadai valienti maisi cΛΛgaducami ³⁷ daidΛ itΛtΛdai ΛpΛ:

—PΛsaapi ΛrraigadΛ judidíu di cΛΛgacΛrΛ igΛvuusaida aapi ΛΛgi —astΛtΛdai Λsandaaru.

³⁸ Dai moodΛ daanioma oojisicatadai gilieegocadΛ dai latiiñicadΛ dai evreocadΛ, siaacoga icaiti: “IdiavΛr raigadΛ judidíu”, ascaiti Λoojai.

³⁹ Λmaadutai ΛgΛpiΛrΛ VΛΛtΛcΛdΛ ismaacΛdΛ ami saigiΛcatadai parunai Λgai cascadΛ itΛtΛdai:

—PΛsaapi ΛrCristo cΛΛgacΛrΛ igΛvuusaida aapi ΛΛgi dai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidΛ aatΛmΛ ΛpΛ —astΛtΛdai.

⁴⁰ DΛmos ΛgΛmai bagaimi gΛaduñi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Maitapas ΛbΛidi Diuusi? Aapi ΛpΛ soimaasi taataca Λpan duucai goovai.

⁴¹ DΛmos aatΛmΛ gia viaa istucadΛ soimaasi taatacagi, soimaasi idui aatΛmΛ cascadΛ. DΛmos idi cΛΛli maitidui tomali Λmo soimaasi —astΛtΛdai.

⁴² Dai amaasi itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—PΛsiΛscadΛ aiyagi pΛsiaaco gataaanΛda agai pai giñtΛgito —astΛtΛdai.

⁴³ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—SΛΛlicadΛ angΛagidi pΛsai sivi giñΛΛmadu daaca agai tΛvaagiΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁴ AidΛsi casi Λrdaan duucucatadai vΛΛsi oidigi tucapi vii uruno taadaco uucami. ⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taidΛ ΛgΛΛ icuusi vaamioma covooocami siΛmo sueeyi ismaacΛdΛ ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu sagiΛcatadai Λran sΛΛli sarai sΛΛliacoga tΛcavidΛrΛ abiaadΛrΛ. ⁴⁶ Amaasi ΛSuusi gΛgΛrΛ iñña daidΛ itΛi:

—Giñoooca gΛviituldagena giñibΛdaga —astΛtΛdai. Dai mospotΛi Λgai dai muu.

⁴⁷ Dai aidΛsidΛ Λsandaaru tΛaanΛdamigadΛ ismaacΛdΛ Λrromano nΛiditai istumaasi ΛpΛduitadai, siaa duutuli Diuusi daidΛ icaiti:

—SΛΛlicadΛ Λrvaavoi isidi cΛΛli maitΛrsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

⁴⁸ Dai vΛΛsi Λoodami ismaacΛdΛ ami daraajatadai dai nΛidi istumaasi ΛpΛdui, iji abiaadΛrΛ dai gΛvimi gΛnmoomo. ⁴⁹ DΛmos vΛΛscatai ismaacΛdΛ maatΛcatadai ΛSuusi mΛΛcasdΛrΛ guucacatai nΛidi imaasi ΛΛmadu Λooqui ismaacΛdΛ oiditadai GalileeaiñdΛrΛ abiaadΛrΛ.

⁵⁰ Dai oidacatadai Λmo cΛΛli cΛΛ tuigacami dai maitΛrsoimaasi ivuaadami, Osee tΛΛgiducami, ArimateeΛrΛ oidacami Judeea dΛvΛΛrΛrΛ. Dai Λgai ΛrΛmo tΛaanΛdami ismaacΛdΛ tΛcacaiñña mΛsmaacΛdΛ vaan tutusaiñña. ⁵¹ Agai nΛnΛracatadai istuigaco gataaanΛda agai Diuusi, cascadΛ maibai agaitadai Λgai isducatai idui Λгаа baitΛguucacami. ⁵² Dai amaasi Λgai nΛidamu ΛPilaato dai taí ΛSuusi tuucugadΛ. ⁵³ Dai tΛvaañdacai curusiaiñdΛrΛ Λmo icuusi tu-aacamiΛrΛ biisa dai Λmo tΛjoovai tΛΛ mΛsiaaco tomali Λmaadutai maiquiaa

yaasa ʌmai muuquiadʌ. ⁵⁴ Aidʌ ʌrʌtasaicatadai istuigaco bai vuaadana ʌgai vʌʌsi dai siaadiqui ʌribʌstaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana ʌgai.

⁵⁵ Daidʌ ʌooqui ismaacʌdʌ oiditadai ʌSuusi Galileeaiñdʌrʌ abiaadʌrʌ iji dai nʌnʌidi ʌtʌjoi dai gʌntʌgito nʌnʌidi mʌsducatai tʌʌ ʌmuuquiadʌ. ⁵⁶ Dai aidʌsi quiiyana dada ʌgai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ibʌstaragʌrʌ gʌniibʌsi poduucai isducatai gʌnviidacatadai ʌgai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamidʌrʌ tasʌrʌ ʌcaldʌrʌ, ʌooqui ʌʌqui quiaamoco iji siaaco caatʌcatadai ʌSuusi tuucugadʌ dai vuucaticatadai ʌsigian uvaicʌdʌ ismaacʌdʌ bai duitadai ʌgai dai tʌida agaitadai ʌmuuquiadʌ dai aa ooqui ʌʌrʌ oiditadai. ² Dai aidʌsi aayi ʌgai gʌntʌgito tʌʌ isʌodai ismaacʌdʌ ʌcʌdʌ cuupicatadai ʌtʌjoi iscamaianaasi daacatadai, ³ tai ʌgai vaapa dʌmos maitʌʌ ʌgai ʌSuusi tuucugadʌ. ⁴ Dai ʌgai aliʌ duduaadimucataidai dai tomali maimaatʌcatadai istuma duñiagi, dai tʌʌ gooca cʌcʌʌli vai sonuana guucacatadai dai dadadacʌi yuucusidʌ. ⁵ Daidʌ ʌooqui cuicʌsacatadai duduaadimucai taidʌ ʌcʌcʌʌli itʌtʌdai:

—¿Tuimasi gaagai coidadʌ saagida ʌgai ismaacʌdʌ duaaca? ⁶ Maita tami daja ʌgai duaacata. Gʌntʌgitovurai isducatai gʌnaagidi ʌgai aidʌmʌsi quiaa Galileeʌrʌ daraajatadai. ⁷ Aidʌsi povʌntʌtʌdai ʌgai sai ʌgai ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami gʌaagaitadai mʌstʌʌgidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tasaicʌdʌ duaaca agaitadai —astʌtʌdai ʌcʌcʌʌli.

⁸ Tai ʌgai gʌntʌgito ʌñiooqui ismaacʌdʌ aagidi ʌSuusi. ⁹ Dai iimʌcai abi-aadʌrʌ ʌooqui iji dai mʌʌ aagidi vʌʌsi imaasi ʌbaivustaama dan ʌmoco ʌSuusi ojootosadʌ ʌʌmadu vʌʌscatai ʌgaa. ¹⁰ ʌooqui ismaacʌdʌ aagidi ʌojootosicami ʌrMaría Madaliña, ʌʌmadu Vuañiita, ʌʌmadu María Jacovo dʌʌdʌ, dai aa ooqui. ¹¹ Dʌmos ʌojootosicami mosvuiirugami duucai caʌ ʌñiooqui ismaacʌdʌ aagidi ʌooqui dai maivaavoitu.

¹² Dʌmos ʌPiiduru mʌraitai vuusai dai mʌʌ nʌnʌidi siaaco caatʌcatadai ʌSuusi, dai aʌcai tuucavi nʌnʌaava dai tʌʌ ʌicuusi tuaacʌdʌ ismaacʌdʌrʌ biisapicatadai ʌmuuquiadʌ vai mosgajiaadʌrʌ daacatadai, tai ʌgai ʌpamu aa gai dai duaadimutugaitai ʌgaicʌdʌ ismaacʌdʌ ʌpʌduitadai.

¹³ Dai ʌgai vaa tasʌrʌ goocatai ʌSuusi mamaatʌrdamigadʌ Emausamaco iimʌitadai, Emausa maisi mʌʌcoraga Jerusaleenaiñdʌrʌ parʌ goo oora im-idagai. ¹⁴ Dai iimʌitai aatagaimi dai aagaimi ʌgai vʌʌsi istumaasi daivusai Jerusaleenʌrʌ. ¹⁵ Dai aidʌsi aipaco gʌnaatagidimi ʌgai, tai ʌʌgi ʌSuusi mi-aadʌrʌ cʌquiva dai oí. ¹⁶ Daidʌ ʌcʌcʌʌli nʌiditadai dʌmos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sioora ʌgai. ¹⁷ Taidʌ ʌSuusi tʌcacai daidʌ itʌtʌdai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapimʌ iimʌitai? ¿Tuimasi soigʌnʌlidi? —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁸ Tai ʌmaadutai ʌcʌcʌʌli ismaacʌdʌ Cleofasi tʌʌgidu aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Vʌʌsi oidacami maatʌ istumaasi ʌpʌdui Jerusaleenʌrʌ, ¿mosʌca aapipʌs maimaí, ami gʌuuliñacatai ʌʌrʌ? —astʌtʌdai.

¹⁹ Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—¿Tumaasi ʌpʌduio? —astʌtʌdai.

Tai ʌgai itʌtʌdai:

—ʌgai ismaacʌdʌ ʌpʌdui ʌSuusi Nasareetʌrʌ oidacamicʌdʌ, ismaacʌdʌ ʌrʌmo Diuusi ñiooquituldiadamigadʌcatadai daidʌ ivuaadana mui naana maasi gʌgʌrducami asta gʌñiooquicʌdʌ Diuusi vuitapi dai ʌoodami vuitapi.

20 Dai isduucai ʌbaitʌguucacamigadʌ ʌpapaaligadʌ ʌjudidíu ʌʌmadu gʌrtʌʌaanʌdamiga gataʌgi mʌsai gataʌaanʌna muaaragai dai curusiaba siisana. 21 Aatʌmʌ polʌlilitadai isʌgai ʌgai dai cʌʌgacʌrʌ vuvaida agaitadai judidíu. Dʌmos sivi casiʌpʌdui vaica tasai siʌpʌdui gomaasi. 22 Dʌmos ʌʌmoco ooqui aatʌmʌ gʌrsaagidaiñdarʌ gʌrʌʌbʌcatai. Aliʌ ʌʌqui iji ʌgai siaaco caatʌcatadai ʌSuusi, 23 dai maitʌʌ ʌgai ʌtuucugadʌ, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi gʌnmaasitu Diuusi tʌtʌaañicarudʌ sai potʌtʌdai sai ʌSuusi duaaca. 24 Tai ʌʌmadutai gʌraaduñi iji siaaco caatʌcatadai ʌgai dai tʌʌ vʌʌsi isducatai aagai ʌooqui dʌmos ʌSuusi gia maitʌʌ ʌgai ʌpʌ —astʌtʌdai ʌcʌcʌʌli.

25 Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—Gia maimaatʌ caʌ aapimʌ dai mosʌʌ tʌvʌpicʌdʌ maiquiaa vaavoitudai ismaacʌdʌ aagai ʌDiuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ. 26 ¿Maitasi viaacatadai ʌCristo issoimaa taatagi vʌʌsi gomaasi vai gooquiʌrʌ siaa duutuadagi vʌʌscatai tʌvaagiʌrʌ? —astʌtʌdai ʌSuusi.

27 Amaasi ʌSuusi aagidi istʌiya ʌlidi vʌʌsi ʌoojai ismaacʌdʌ oojisi Diuusi ñiooquidarʌ siaaco ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ aagaitai ʌSuusi. ʌpʌga aagai ʌgai ismaacʌdʌ ooja Moseesacaru dai gooquiʌrʌ aagai ismaacʌdʌ ooja ʌгаа Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ.

28 Dai aidʌsi aayi ʌcʌcʌʌli siaacoga iimia agaitadai vaidʌ ʌSuusi mosdaivuñia agaitadai abiaadʌrʌ. 29 Dʌmos ʌcʌcʌʌli goguama oí sai viʌʌna daidʌ itʌtʌdai:

—Gʌrʌʌmadu ivii casia uruñimi oidigi dai catucaimi vʌʌsi —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi ami aayi ʌpʌ dai ʌʌmadu viiya agai. 30 Dai aidʌsi gaugia agaitadai ʌgai ʌcʌcʌʌli ʌʌmadu meesa vuidʌrʌ taidʌ ʌSuusi bʌi ʌpaana dai gamamagi dai saasarai dai maa ʌcʌcʌʌli. 31 Mospodui ʌgai tai Diuusi maa oigaragai ʌcʌcʌʌli sai maatʌna isʌgai ʌrʌSuusi. Dʌmos aidʌ otoma ʌSuusi maitʌmaasitu abiaadʌrʌ. 32 Vaidʌ ʌcʌcʌʌli povai gʌntʌtʌdai aipacoga:

—¿Maitasi ʌrvaavoi tʌsaliʌ baigʌrʌlilitadai aatʌmʌ aidʌsi gʌroiditadai ʌgai voiyaiñdarʌ dai gʌraagidimi isducatai icaiti Diuusi ñiooquidʌ? —astʌtʌdai ʌcʌcʌʌli.

33 Dai amaasi ʌgai mainʌnʌra vaamioma mosotoma ʌpamu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami gʌnʌmpaidacatadai ʌbaivustaama dan ʌmoco oootosicami ʌʌmadu ʌaduñdʌ. 34 Daidʌ ʌoootosicami potʌtʌdai ʌгаа gooca cʌcʌʌli:

—Sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi isduaaca ʌmamaatʌtuldiadami goSimuñi cataʌ —astʌtʌdai.

35 Amaasi ʌvʌgoocai cʌcʌʌli aagidi isducatai ʌpʌdui voiyʌrʌ, dai isducatai maí ʌgai ʌSuusi aidʌsi saasarai ʌgai ʌpaana.

36 Amaasi quiaa aagaitadai ʌgai imaasi, taidʌ ʌSuusi saagida cʌquiva dai aduucai viaatuli:

—¿Baigamʌsi ʌnʌlidi? —astʌtʌdai.

37 Tai ʌgai aliʌ duduaadimu dai povʌnʌlilitadai siʌrʌmo suiñali ismaacʌdʌ nʌidi ʌgai. 38 Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—¿Tuimasi duduaadimucu? ¿Tuimasi maicʌʌga vaavoitu aapimʌ?

39 Nʌidavurai giñnoonovi ʌʌmadu giñʌcʌso ʌgai vaa Suusiana. Giñtaatavurai dai nʌida. ʌmo suiñali maioo tomali maituucuga poduucai mʌsducatai giñnʌidi aapimʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

40 Dai potʌʌcai tʌtʌgidi gʌnoonovi ʌʌmadu gʌʌcʌso. 41 Dʌmos ʌgai maiquiaa vaavoitudaitai baigʌnʌldacai dai maitʌtʌgaitai istumaasi gʌntʌtʌgituagi. Cascʌdʌ ʌSuusi potʌtʌdai:

—¿Viaamʌsi istumaa ugia aanʌ? —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁴² Tai ʼgai maa laachi vatopa gaicami dai ʼmo mʼʼmʼvai. ⁴³ Taidʼ ʼSuusi bai dai uu ʼgai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooquiʼʼ itʼʼdai ʼSuusi:

—Vʼʼsi istumaasi ismaacʼʼ soimaa taata aanʼ ʼʼʼgai isducatai gʼnaagidi aanʼ aidʼsi quiaa gʼʼʼmadu daacatai, sai viaacatai siʼʼduñiagi vʼʼsi gomaasi ismaacʼʼ gʼʼʼgai ʼliivʼʼʼ ismaacʼʼ ooja Moseesacaru dai ismaacʼʼ ooja ʼDiuusi ñiñiooquituldiadamigadʼ dai ismaacʼʼ oojisi Salmosi liivʼʼʼʼ giñʼʼʼʼ —astʼʼdai ʼSuusi.

⁴⁵ Dai soi ʼSuusi ʼgai sai maatʼ caʼcana. ⁴⁶ Daidʼ itʼʼdai:

—Poduucai oojisi saidʼ ʼCristo viaacatai ismuquiaagi dai bo vaica tasaicʼʼ viaacatai isduaacagi coidadʼ saagidaiñʼʼʼ. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaacʼʼ soimaa taata aanʼ gʼʼʼgai mʼsaagidagi vʼʼsi oidigi daama oidacami Jerusaleenaiñʼʼʼ abiaadʼʼʼ gʼnaagacai dai sai gʼʼʼgai isʼma duucai gʼʼʼʼʼʼʼʼʼ dai camaisoimaasi ivuaadagi vai poduucai oigʼʼdica ʼgai vʼʼsi soimaascamigadʼ. ⁴⁸ Dai aapimʼ ʼʼʼʼʼʼʼ vʼʼsi imaasi. ⁴⁹ Dai aanʼ gʼnootosdamu vʼʼsi istumaasi aagai giñʼʼʼ, dʼmos tanasi Jerusaleenʼʼʼ avʼʼ daraaja asta siʼʼscadʼ diviagi Diuusi guvucadadʼ tʼvaagiaiñʼʼʼ aapimʼ gʼʼʼmadu —astʼʼdai ʼSuusi.

⁵⁰ Daidʼ ʼSuusi vaidacai gʼʼjootosa abiaadʼʼʼ Betaaniumu, dai vañʼigidacai gʼnoonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai ʼcovai ii dai tʼvaagiamu tʼsai.

⁵² Daidʼ ʼjootosicami casiaa duutudacai aa suuli Jerusaleenamu dai alia baigʼʼʼʼʼʼʼʼʼ, ⁵³ dai vʼʼʼʼʼʼʼʼʼʼ quiuupaigadʼʼʼʼʼʼʼʼʼʼʼ daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.

Mosʼcaasi.

Λ Vuaana ooja istumaasi ivuaadana Δ Suusi Cristo aidasi quiaa aimaraitadai tami oidi daama

¹⁻² Diuusi marada Δgai dai tomastuigaco tavaagiara daacana Diuusi amadu. Aidasi maiquiaa caquiva oidigi vascara oidaga Diuusi marada Diuusi amadu. Diuusi marada Δgai daida garmaatutuli istuiga Diuusi. Diuusi marada arDiuusi arpara cascada. ³ Diuusi marada amadu Diuusi idui vasiaacatai. ⁴ Diuusi marada garmaacai ibadagai utuducami dai soicai oodami ismaat caacagi Diuusi ñiooquida. ⁵ Diuusi marada divia oidigi daama dai oidacatadai oodami saagida. Aoodami maimaata caacatadai Diuusi ñiooquida baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diuusi marada soi mui oodami sai maata caacana Diuusi ñiooquida tomasi vaamioma muidu ismaacada gajiaadara vipieeyi Diuusi ñiooquida. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagi. Poduucai arpara siora vaavoitudai dai agidi Diuusi marada Δgai gia gajiaadara vipieeyi gosoimaascami.

⁶⁻⁷ Diuusi ootoi ΔVuaana sai vapaconana oodami sai gaagidana isDiuusi marada arΔgai ismaacada maatatuldia agai oodami Diuusi ñiooquida, sai oodami vaavoitudana ΔCristo. ⁸ ΔVuaana maitaraCristocatadai baiyoma Diuusi ootoi ΔVuaana sai gaaagidiana siora arΔCristo. ⁹ ΔCristo divia agaitadai gooquiarioma dai soina agai oodami sai maata caacana Diuusi ñiooquida.

¹⁰ ΔCristo oidacatadai oidi daama damos aoodami maimaatacatadai siora Δgai. Δgai Δgai daida idui oidigi. ¹¹ Daida ΔCristo arjudiucataidai damos chilaqui judidiu vaavoitudaitadai Δgai. ¹² Damos vascara amoco calga gantagito caa dai vaavoitu ΔSuusi Cristo tai Diuusi maa Δgai samicami saida arDiuusi maamaradacana. ¹³ Mospoduucai arDiuusi maamaradacana oodami maisiu mosvuvaacacai oodamiaiñara. Vaavoitudadami arDiuusi maamarada maisiu mosipaliditai dadada tomali maisiu mosipaliditai amo oodami baiyoma arDiuusi maamarada ipaliditai Diuusi.

¹⁴ Daida ΔCristo Diuusi marada tavai tavaagiaiñara dai agaicada gamai istuiga Diuusi. Diuusi marada vuusai oodami duucai dai oodami saagida oidacana. Dai Δgai samicada calgacara nidiña oodami dai vasi istumaasi aagaiña Δgai arvavo. Dai aatama mai sigai viaa amo samicami dai alia viaa guvucadagai. Diuusi Δgai dai maa gamara samicami dai guvucadagai. Diuusi mosaliamaduga marada. ¹⁵ Dai poduu aagai ΔVuaana agaitai Δgai:

—Idiava arΔgai ismaacada ganaagidi ana sai divia agaitadai, dai vaamioma namaga inšana dai ana maitistutuidi silasi istutuidi idi. Maiquiaa vuusaicai ana abiaadara caoidacatadai idi —ascati ΔVuaana.

¹⁶ Daida Δgai samicada garoigadai dai calgacara garnidi dai vascara garsoicai naana maasi istumaasicada aatama ismaacada vaavoitudai Δgai. ¹⁷ Moseesacaru Δgai daida garmaa Diuusi samicamigada dai siora maiagidiña samicami adudunucami gavaiña Δgai iscodaiña arpara. Damos ΔSuusi Cristo Δgai dai oigadai oodami dai oigaldi dai calgacara nidi dai vasi istumaasi aagai Δgai arvavo. ¹⁸ Tomali amaadutai mainidi Diuusi tomali amo imidagai. Damos Diuusi marada ismaacada tomastuigaco tavaagiara daja Diuusi garooga amadu dai cascada caa maata istuiga Diuusi. Δgai Δgai dai garmaatutuldi istuiga Diuusi. Diuusi mosaliamaduga marada.

¹⁹ Afariseo Jerusaleenarai oidacami ootoi papaali amadu pipiooñigada sai taccana Vuaana soor agai. ²⁰ Taid Vuaana salli aagidi dai potadai:

—Aan amaitarCristo —astadai Vuaana.

²¹ Amaasi potadai apapaali amadu pipiooñigada agai:

—¿Poor aapi? ¿Aapipasi arEliasi Diuusi ñiooquituldiadamigada? —astadai.

Taid Vuaana potadai:

—Chuu —astadai.

Tai agaa potadai:

—¿Aapipasi arDiuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada aagai Diuusi ñiooquidarai sai divia agaitadai? —astadai.

Taid Vuaana potadai:

—Chuu —astadai.

²² Amaasi agaa potadai:

—¿Poor aapi? Garaagidañi aapi taitai aagida aatama amo istumaasi agai ismaacada garootoi. ¿Tumaasi garaagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astadai.

²³ Taid Vuaana potadai:

—Aanana agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada Isaíacaru sai oidigana gamamaatuldia agai Diuusi ñiooquida dai aduucai ooja agai: “Aagidamu agai oodami sai otoma divia agai gabaitacaaacamiga, cascada aliaksi gaagai isama duucai gantagito dai camaisoimaasi ivuaada agai”, asduucai ooja Isaíacaru —astadai Vuaana.

²⁴ Amaasi afariseo ojotosada ismaacada dada Jerusaleenaindarai ²⁵ potadai:

—Isaapi maitarCristo, tomali maitarEliasi, tomali maitarDiuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada divia agaitadai, aidai gia ¿tuipasi vapaconai aapi oodami? —astadai agai.

²⁶ Taid Vuaana potadai:

—Aanai gia suudagicada vapaconai oodami damos aapima gansaagida aimarai amai dai maimaata aapima soor agai. ²⁷ Aanai apaga divia isagai damos agai vaamioma viaa guvucadagai insaanai. Aanai maitistutuidi silasi istutuidi agai. Agai sallisada vaamioma namaga insaanai —astadai Vuaana.

²⁸ Vasi gomaasi apadi Betaabarai vaasmocoradarai agaa aqui Jordán. Aaqui Jordánarai agai siaaco vapaconai Vuaana oodami.

²⁹ Siaadico Vuaana naidi isvuidarai imai Suusi. Daidai Vuaana itadai oodami:

—Dañi gooviava agai ismaacada ootoi Diuusi sai gamuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoigaldiagi oodami soimaascamigada. Poduucai goSuusi arapan ducami aali cañiiru ismaacada aalquioma garaadunícaru coodaiña sai Diuusi oigaldiña soimaascamigada. ³⁰ Goovai aagai aanai aidaiñisi pocaiti: “Aanai apaga divia isagai damos agai vaamioma viaa guvucadagai insaanai. Aanai maitistutuidi silasi istutuidi agai. Maiquiaa vuusaicai aanai abiaadarai caoidacatadai agai”, taidai aanai. ³¹ Aanai aprai maimaatacatadai soor agai. Damos aanai vapaconai judidíu suudagicada vai poduucai agai maatana soor agai —astadai Vuaana.

³² Daidai Vuaana pocaiti arai:

—Aanai taa aidai Diuusi Ibadai tavai tavaagiaiñdarai Suusi daama amo tugu maasi. ³³ Aanai maiquiaa maatacatadai soor agai damos Diuusi agai dai giñootoi sai vapaconana aanai oodami suudagicada dai agai povaiñtadai: “Silascada naijadagi giñibadaga istavaiñiagi dai dan daiva amo calli agai vaa aragai dai maaqui agai oodami guvucadada giñibadaga”, inñtadai Diuusi.

³⁴ Dai n̄idi aan̄ istumaasi ap̄dui ac̄alic̄ad̄ dai aan̄ arn̄lijadami is̄gai ar̄Diuusi marad̄ ismaac̄ad̄ t̄vai t̄vaagiaiñ̄dar̄ —ast̄ad̄ai ʌVuaana.

³⁵ Siaadico ʌVuaana movaasi daacatadai ʌmadu gooca gamamaat̄rdamiga. ³⁶ Dai n̄iditai isdaivusai ʌSuusi, ʌVuaana it̄ad̄ai gamamaat̄rdamiga:

—Dañi bod̄ar̄ im̄i goovai ismaac̄ad̄ Diuusi ootoi sai gamuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoiḡldiagi oodami soimaascami-gad̄. Poduucai Suusi ar̄apan duucami ʌali cañiiru ismaac̄ad̄ ʌquioma ḡraaduñicar̄u coodaiña vai Diuusi oiḡldiña soimaascami-gad̄ —ast̄ad̄ai ʌVuaana.

³⁷ V̄agoocatai mamaat̄rdamigad̄ ʌVuaana cai iscaiti ʌVuaana dai oí ʌgai ʌSuusi. ³⁸ Amaasi ʌSuusi aa n̄an̄ava dai t̄l̄ isoidi ʌgai daid̄ it̄ad̄ai:

—¿Tuma gaagai aapim̄? —ast̄ad̄ai ʌSuusi.

Tai ʌgai it̄ad̄ai:

—Mamaat̄tuldiadami, ¿paaco oidaga aapi? —ast̄ad̄ai.

³⁹ Taid̄ ʌSuusi it̄ad̄ai:

—Giñoidávur̄ai dai n̄ida —ast̄ad̄ai.

Amaasi oí ʌgai dai t̄l̄ siaaco ḡluliñacatadai ʌgai. Dai casi ar̄rurunucocatadai dai movaasi daraaja ʌgai ʌSuusi ʌmadu asta duupicoi tasai.

⁴⁰ Amaadutai ʌgai Aandar̄asi t̄l̄gidu. ʌgai ar̄suculid̄ Simuñi Piiduru.

⁴¹ Otoma ii ʌgai dai t̄l̄ ḡsilaagi daid̄ it̄ad̄ai:

—Aat̄m̄ t̄l̄ ʌCristo ismaac̄ad̄ Diuusi ootoi t̄vaagiaiñ̄dar̄ —ast̄ad̄ai.

⁴² Dai Aandar̄asi vaidacai Simuñi m̄aca siaaco daacatadai ʌSuusi. Dai most̄lagacai ʌSuusi ʌSimuñi pot̄ad̄ai:

—Aapiap̄ ar̄Simuñi Joonási marad̄ d̄mos sivi Sefasi ḡaagadamu aan̄. Sefasi ar̄Piiduru —ast̄ad̄ai ʌSuusi.

⁴³ Dai siaadico ʌSuusi imia agaitadai Galilea d̄v̄ar̄iamu. D̄mos ap̄ga t̄l̄ ʌgai ʌPiili daid̄ it̄ad̄ai:

—Giñoidáñi —ast̄ad̄ai.

⁴⁴ ʌPiili ar̄Betasaid̄ar̄ oidacami. Dai ami oidacatadai ʌp̄ Aandar̄asi ʌmadu Piiduru. ⁴⁵ Amaasi ii ʌPiili dai gaagamu Natanieli daid̄ it̄ad̄ai:

—Aat̄m̄ t̄l̄ ac̄ali ismaac̄ad̄ aagai Moseesacar̄u daid̄ ʌDiuusi ñiñoquituldiadamigad̄ aid̄asi ooja ʌgai Diuusi ñiñoquid̄. ʌgai ar̄Suusi, Osee marad̄ Nasareetar̄ oidacami —ast̄ad̄ai ʌPiili.

⁴⁶ Taid̄ ʌNatanieli it̄ad̄ai:

—Siaadar̄ diviana ʌmo oodami c̄l̄ tuigajami Nasareetaiñ̄dar̄ —ast̄ad̄ai.

Taid̄ ʌPiili it̄ad̄ai:

—Timuda pai n̄ida —ast̄ad̄ai.

⁴⁷ Aid̄asi ʌSuusi t̄l̄ isvuidar̄ im̄i ʌNatanieli, pot̄ad̄ai ʌgai ʌoodami:

—Bodar̄ im̄i Natanieli. Goovai ar̄amo jud̄u ismaac̄ad̄ s̄alic̄ad̄ siaa du-utudai Diuusi dai c̄l̄ga ʌgidi Diuusi s̄alic̄amigad̄ dai mait̄ryaatavogami —ast̄ad̄ai ʌSuusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli it̄ad̄ai:

—¿Ducatai giñmaat̄ aapi? —ast̄ad̄ai.

Taid̄ ʌSuusi it̄ad̄ai:

—Aan̄ ḡan̄idi aid̄asi abiaadar̄ maiquiaa ḡvaí goPiili pai ʌmo iigosi uta daacatadai aapi —ast̄ad̄ai ʌSuusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli it̄ad̄ai:

—Mamaat̄tuldiadami, aapi ap̄ar̄Diuusi marad̄ ismaac̄ad̄ t̄vai t̄vaagiaiñ̄dar̄. Aapi ap̄arraígad̄ ʌjudid̄u —ast̄ad̄ai Natanieli.

⁵⁰ Taid̄ ʌSuusi it̄ad̄ai:

—¿Mosglaagidacai aanΛ sai gΛnΛidi liigosi uta giñvaavoitu aapi? NΛidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma gΛgΛrducami sigomaasi —astΛtdai ΛSuusi.

⁵¹ DaidΛ ΛSuusi itΛtdai ΛpΛ:

—SΛlicΛdΛ tΛlgimu aapimΛ iscupioquiñi Λtavaagi dai Diuusi tΛtΛañicarudΛ tΛsadΛdamu dai tΛapanΛdamu siaaco aimΛrda aanΛ. AanΛanΛ Λgai dai viaa Λmo sΛlicami —astΛtdai ΛSuusi.

2

¹ Bovaica tasaicΛdΛ Suusi ii Λmo cunataragarΛ CanaaΛrΛ Galilea dΛvΛariΛrΛ. Vai ami daacatadai ΛSuusi dΛdΛ ΛpΛ. ² DaidΛ ΛSuusi Λmadu aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ vapaidarsicatadai ΛpΛ cascΛdΛ iji aatΛmΛ. ³ Tai ugidagai uuvasi varagadΛ. TaidΛ ΛSuusi dΛdΛ itΛtdai ΛSuusi:

—Camaitipu uuvasi varagadΛ —tΛtdai.

⁴ DΛmos ΛSuusi itΛtdai:

—Giñdaada, ¿tuipΛsi giñaagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aanΛ Λmo istumaasi gΛducami —tΛtdai.

⁵ DΛmos ΛSuusi dΛdΛ potΛtdai Λvasibadami:

—Iduñivurai tomastumaasi istumaasi gΛnaagidagi goSuusi —tΛtdai ΛSuusi dΛdΛ.

⁶ Vai ami daraajatadai naadami ojoodai ajaayi, ismaacΛdΛrΛ toadana Λjudidíu suudagi sai ΛcΛdΛ gΛniicomana vΛasi Λvapaidarsicami poduucai isduucai viituli Λjudidíu ΛΛqui aaduñdΛcardu. Λmo ajaayi aajΛi parΛ maaco coobai litro suudagi. ⁷ TaidΛ ΛSuusi potΛtdai Λvasibadami:

—Suusudavurai idi ajaayi suudagicΛdΛ —tΛtdai ΛSuusi.

Tai Λgai cΛΛ suusudagi Λajaayi suudagicΛdΛ. ⁸ Tai amaasi ΛSuusi itΛtdai:

—SiviavΛr gia vaasiba lΛchi dai bΛidacai ΛtΛaanΛdami idi cunataragiΛrΛ —tΛtdai ΛSuusi.

Tai podui Λgai. ⁹ TaidΛ ΛtΛaanΛdami dΛΛ gosuudagi ismaacΛdΛ uuvusi varagadΛ gΛnaato. DΛmos Λgai maimai siaadΛrΛ vuua Λvasibadami gouuvasi varagadΛ. MosΛΛgi Λvasibadami maatΛcatadai. ΛΛgi Λgai vaigi Λsuudagi cascΛdΛ. TaidΛ ΛtΛaanΛdami vai Λnovio ¹⁰ daidΛ itΛtdai:

—SΛlicΛdΛ vΛañiga idi uuvasi varagadΛ. VΛasi oodami ΛpΛga gavasidiña Λuuvasi varagadΛ vΛañiacΛdioma dai gooquiΛrΛ maisi vΛañiacΛdΛ. DΛmos aapi ΛpΛga gatΛjai vasibaragai gouuvasi varagadΛ maisi vΛañiacΛdΛ dai gooquiΛrΛ ΛvΛañiacΛdioma —tΛtdai.

¹¹ Gomaasi ismaacΛdΛ idui ΛSuusi CanaaΛrΛ rΛpΛgadadΛ istumaaasi gΛducΛdΛ ismaacΛdΛ idui Λgai Λoodami vuitapi dai ΛgaicΛdΛ maí Λoodami isviaa Λgai guvucadagai. Dai aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ ΛSuusi vaavoitu isΛgai rΛCristo.

¹² Dai mosgΛcuugaidacai Λvagimi ii ΛSuusi Capernaumamu. Dai Suusi dΛdΛ Λmadu Suusi susuculidΛ Λmadu Suusi ma-maatΛrdamigadΛ oidi Λgai dai anaasi daraaja chiΛΛqui tasai.

¹³ Dai aidΛ camiaadimitadai Λsiao duudagarΛ Λjudidíu istuigaco Λgai tΛtΛgitoiña aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu cajiudadΛ EjiipituaiñdΛrΛ. DaidΛ ΛSuusi ii Jerusaleenamu. ¹⁴ Dai anaasi ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ tuisicΛrΛ ΛSuusi tΛΛ isami Λmadutai gagaagaraitadai vopoisi dai cañiiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadai Λtumiñsi ismaacΛdΛcΛdΛ saapΛdaiña Λoodami istumaasi gΛgaagaraiña quiuupiΛrΛ. ¹⁵ MostΛΛgacai ΛSuusi gomaasi idui Λmo iquisanai aali tΛtΛroviñdicΛdΛ dai vuvaitu quiidigamu vΛasi Λoodami

Λmadu Δvopoisi dai Δcañiiru. Dai dΔvΔarapi suuli Δtumiñsi ismaacΔΔ gagaagaraitadai ΔcΔcΔali dai aipaco suuli meesagadΔ Δgai ismaacΔΔ gagaa-garaitadai tutugu. ¹⁶ DaidΔ potΔtΔdai ΔSuusi Δgaagardami tutugu:

—Vuvaidavurai vΔΔsi gomaasi. MaitavΔr Δmo gagaaracarui duucai nΔijada giñooqa quiidΔ —tΔtΔdai ΔSuusi.

¹⁷ Amaasi aatΔmΔ ΔSuusi mamaatΔrdamigadΔ gΔntΔgito ispodu oojisi Diuusi ñiooquidΔrΔ: “Giñooqa, sΔΔlicΔΔ ipΔlidi aanΔ isvΔΔsi oodami siaa duutuadagi gΔquii poduucai isduucai aapi ipΔlidi”, asduucai oojisi Diuusi ñiooquidΔrΔ.

¹⁸ Amaasi Δjudidíu tΔcacai ΔSuusi dai potΔtΔdai:

—¿Tumaa istumaasi gΔducami iduñia agai aapi vai ΔgaicΔΔ maatiagi aatΔmΔ isaapi viaa sΔΔlicami isivuaadagi gomaasi? —tΔtΔdai Δjudidíu.

¹⁹ TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—Daitudavurai aapimΔ idi gΔΔ quiuupai dai vaic tasaicΔΔ Δpamu iduñimu aanΔ —tΔtΔdai ΔSuusi.

²⁰ Amaasi Δjudidíu itΔtΔdai:

—Goo coobai dan naadami uumigicΔΔ ΔpΔdui idi gΔΔ quiuupai. ¿SiaadΔrΔ iduuna aapi vaic tasaicΔΔ? —tΔtΔdai Δjudidíu.

²¹ DΔmos ΔSuusi maiaagai ΔgΔΔ quiuupai ismaacΔΔ idui oodami. ΔSuusi aagai Δgi gΔtuucuga. ²² CascΔΔ aidΔsi ΔSuusi Δpamu duaaca ΔcoidadΔ saagidiaiñΔrΔ gΔrtΔgito aatΔmΔ mamaatΔrdamigadΔ Δgai iscaiti ΔSuusi dai vaavoitu Diuusi ñiooquidΔ dai vΔΔsi istumaasi ΔSuusi aagaiña.

²³ AidΔsi ΔSuusi modaacatadai JerusaleenΔrΔ Δsiaa duudagΔrΔ Δjudidíu istuigaco Δgai tΔtΔgitoiña aidΔsi Diuusi cΔΔgacΔrΔ vuvaitu cajiudadΔ Ejiipitu-aiñΔrΔ muidutai vaavoitu isΔgai ΔrΔCristo, nΔiditai naana maasi istumaasi gΔgΔrducami ismaacΔΔ ivuaadana ΔSuusi. ²⁴ DΔmos ΔSuusi ΔΔbiadan tada Δgai maatΔcatal isΔgai maiΔΔgiada agaitadai. ΔSuusi cΔΔga maata iducatai tΔtΔgitoi vΔΔsi oodami cascΔΔ. ²⁵ ΔSuusi maitΔgito isaagidiagi Δmai isducatai tΔtΔgitoi oodami mosΔΔgi Δgai maata cascΔΔ.

3

¹⁻² Δmo imidagai tucarΔ ii Nicodemo dai mΔΔ diviji ΔSuusi. Nicodemo Δrfariseo daidΔ ΔrΔmo dunucamigadΔ Δjudidíu. DaidΔ itΔtΔdai Nicodemo ΔSuusi:

—MamaatΔtuldiadami, cΔΔ maata aatΔmΔ isDiuusi gΔootoi aapi pΔsai gΔrmamaatΔtuldana ñiooquidΔ. Mosmaitipu aa siorΔ istutiadagi isivuaadagi naana maasi gΔgΔrducami isducatai ivueeyi aapi isDiuusi maiΔΔmadu daacagi. Poduucai gΔmaata issΔΔlicΔΔ viaa guvucadagai aapi —astΔtΔdai ΔNicodemo.

³ Amaasi ΔSuusi itΔtΔdai:

—AanΔ angΔaagidi sai sΔΔlicΔΔ ismaiΔpamu vuusiagi Δmo oodami maitis-tutiada agai ismatiagi isducatai tΔaanΔi Diuusi —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁴ TaidΔ ΔNicodemo tΔcacai daidΔ itΔtΔdai:

—¿Ducatai istutuidi Δmo cΔΔli isΔpamu vusiagi cacΔΔlitucai? SiaadΔrΔ Δpamu vaacΔna Δmo oodami gΔdΔΔ Δraana dai Δpamu vuusaiña —astΔtΔdai Nicodemo.

⁵ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—AanΔ angΔaagidi sai siorΔ maivuusiagi suudagicΔΔ dai Diuusi IbΔadΔcΔΔ ΔpΔrΔ Δgai gia maiimia agai tΔvaagiamu dai Diuusi Δmadu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodamiaiñΔrΔ Δgai Δroodami. Istumaasi vuusai

Diuusi Ib^Λad^Λaiñ^Δar^Λ ^Λgai viaa ^Λmo ib^Λad^Λagai utudui: ⁷ ¿Tuip^Λasi mait^ΛΛ aapi istumaa t^Λgituagi g^Λaagiditai aan^Λ sai v^Λascatai viaa is^Λpamu vuvaquiagi? ⁸ ^ΛΛv^ΛΛli tomasiaaco vustai dai ca^Λcana aapi iscaiti d^Λmos maimaat^Λ siaad^Λr^Λ daivusc^Λi tomali siaaco imia ^Λgai. Poduuc^Λi ^ΛΛp^Λ ^Λgaic^ΛΔ^Λ ismaac^ΛΔ^Λ vusac^Λi Diuusi Ib^Λad^Λ g^Λvucadad^ΛΔ^Λ, tomali ^Λmaadutai main^Λidi Diuusi Ib^Λad^Λ mos^Λcaasi n^Λidi isducatai ^Λma maasi t^Λgito oodami aid^Λsi Diuusi Ib^Λad^Λ ^ΛΛmadu daacagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁹ Taid^Λ ^ΛNicodemo it^Λt^Λdai:

—¿Ducatai ^Λp^Λv^Λueeyi imaasi? —ast^Λt^Λdai.

¹⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aapi ap^Λr^Λamo g^ΛΛ mamaat^Λtuldiadamigad^Λ ^Λjudid^Λu. ¿Ducatai maimaat^Λ ca^Λ aapi istumaasi g^Λaagidi aan^Λ? ¹¹ Aan^Λ gaaagidi istumaasi s^ΛΛlic^ΛΔ^Λ maat^Λ dai aan^Λ ^Λrn^Λijadami istumaasi s^ΛΛlic^ΛΔ^Λ n^Λidi. D^Λmos aapim^Λ maivaavoitudai istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ. ¹² Isaapim^Λ maitiñ^Λvaavoitudagi aagaitai aan^Λ istumaasi ^Λp^Λv^Λueeyi tami oidigi daama ¿ducatai iñ^Λvaavoituda ^Λgai isg^Λnaagidiagi istumaasi ^Λp^Λv^Λueeyi t^Λvaagi^Λr^Λ?

¹³ Tomali ^Λmo oodami maiii t^Λvaagiamu dai ^Λpamu divia tami oidi daami daid^Λ istutuidi isaagidiagi aa ismaasi m^ΛΛca. Mos^Λcaasi aan^Λ ismaac^ΛΔ^Λ viaa ^Λmo s^ΛΛlicami t^Λvai t^Λvaagiaiñ^Δar^Λ dai ^Λpamu imimu aan^Λ t^Λvaagiamu. ¹⁴ Dai poduuc^Λi isduuc^Λi Moseesacaru ^Λmo uusi^Λr^Λ sagia ^Λmo cooyi vaiñ^Λomic^ΛΔ^Λ duñ^Λisicami dai oodami vuitapi c^Λi ^Λuusi oidigana, poduuc^Λi m^Λgiñ^Λsiisa ^Λgai curusiaba dai ^Λoodami vuitapi c^ΛΛsa ^Λgai ^Λcurusi. Aan^Λ ^Λr^Λgai dai divia t^Λvaagiaiñ^Δar^Λ dai aan^Λ viaa ^Λmo s^ΛΛlicami. ¹⁵ Giñ^Λmuaamu ^Λoodami curusiaba vai tomasioor^Λ sioor^Λ vaavoitudagi iñ^Λsaan^Λ ^Λr^Λc^ΛΛgac^Λr^Λ vuviadami ^Λgai gia camaiimia ^Λgai ^ΛDiaavora ^ΛΛmadu baiyoma imia ^Λgai t^Λvaagiamu dai Diuusi ^ΛΛmadu oidaca ^Λgai tomastuigaco.

¹⁶ Diuusi s^ΛΛlic^ΛΔ^Λ oig^Λdai ^Λoodami oidigi daama oidacami casc^ΛΔ^Λ ootoi ^Λgai g^Λmara, mosali^ΛΛmaduga ^Λgai marad^Λ, dai g^Λmuaatu sai tomasioor^Λ sioor^Λ vaavoitudagi is^Λgai ^Λr^Λc^ΛΛgac^Λr^Λ vuviadami camaiimi ^Λgai ^ΛDiaavora ^ΛΛmadu baiyoma imia ^Λgai t^Λvaagiamu dai Diuusi ^ΛΛmadu oidaca ^Λgai tomastuigaco. ¹⁷ Diuusi ootoi g^Λmara tami oidi daama sai c^ΛΛgac^Λr^Λ vuvaidana oodami sioor^Λ vaavoitudagi maisiu isootosa ^Λgai ^ΛDiaavora ^ΛΛmadu.

¹⁸ Sioor^Λ vaavoitudai Diuusi marad^Λ ^Λgai gia maiimia ^Λgai ^ΛDiaavora ^ΛΛmadu d^Λmos sioor^Λ maivaavoitudagi ^Λgai gia imia ^Λgai ^ΛDiaavora ^ΛΛmadu maivaavoitudacai ^Λgai Diuusi marad^Λ. Mosali^ΛΛmaduga Diuusi marad^Λ.

¹⁹ Sioor^Λ maivaavoitudagi s^ΛΛlic^ΛΔ^Λ imia ^Λgai ^ΛDiaavora ^ΛΛmadu. ^ΛCristo divia tami oidigi daama dai soic^Λda ^Λgai oodami sai maat^Λ ca^Λcana Diuusi ñ^Λooquid^Λ d^Λmos ^Λoodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagi dai maisiu vaavoitudagi ^ΛCristo. ^Λoodami ^Λrsoimaasi ivuaadamicatadai casc^ΛΔ^Λ.

²⁰ Sioor^Λ soimaasi ivueeyi ^Λgai gia c^ΛΔ^Λdai ^ΛCristo dai maivaavoitudai ^ΛCristo maitip^Λlilitai isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi. ²¹ D^Λmos sioor^Λ ^ΛΛgidi Diuusi ^Λgai gia dai vaavoitudai ^ΛCristo vai poduuc^Λi g^Λmaat^Λcana isivueeyi ^Λgai istumaasi Diuusi ip^Λlidi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi ^ΛΛgi g^Λaagaitadai.

²² Dai casi ^Λp^Λduuc^Λi gomaasi ii ^ΛSuusi ^ΛΛmadu aat^Λm^Λ ma^Λmaat^Λrdamigad^Λ Judeea d^Λv^ΛΛriamu. Dai movaasi daraaja aat^Λm^Λ chi^ΛΛqui tasai vapaconaitadai oodami. ²³ Daid^Λ ^ΛVuaana vapaconaitadai oodami ^ΛΛp^Λ Enoon^Λr^Λ dai abiaad^Λr^Λ Salim^Λr^Λ miaaga. Ami g^Λpiacatadai suudagi casc^ΛΔ^Λ. Tai daada oodami sai vapaconana ^ΛVuaana. ²⁴ Aid^Λ maiquiaa maisapicatadai ^ΛVuaana ismaac^ΛΔ^Λ vapaconaitadai oodami.

²⁵ Ajudidíu muiyoco imidaga dai naana duucaí ganiicomaiña siuu duucu gaugia agadagi. Agai polidíña sai poduucái Diuusi cagacara naidíña. Damos amamaatardamigada Vuaana maipoduucái ivuaadana cascada amo imidagai aliási gnvupui ñiño agai amadu aa judidíu aagaitai gomaasi. ²⁶ Dai gooquiara iji amamaatardamigada Vuaana daida itadai agai Vuaana:

—Mamaatuldiadami acalli ismaacada gammadu daacatadai agaa aqui Jordán vaasada ismaacada garaagidi aapi saida araCristo sivi agai vaponai oodami dai muidutai oidatucui agai —astadai amamaatardamigada Vuaana.

²⁷ Amaasi Vuaana itadai:

—Tomasioora siora viaacagi samicami Diuusi agai dai maacai gomaasi.

²⁸ Aapimaca iscaiti aan ansai maitaraCristo. Aan araga divia isagai.

²⁹ Siascada cunaata agadagi amo ali taji vascara ipalidíña ismadu daacagi anovio. Daida anovio vapaidada aliási baiganalidíña ismapai daraaja agai. Dai sivi aan ara baigñalidi naiditai ismúi oodami oidatucui Cristo.

³⁰ Aliási gaagai isaCristo vaamioma rbaitacaamicagi iñsaana vai poduucái otoma camaiñamacagi giñsamicamiga.

³¹ Cristo tavai tavaagiaiñara dai vaamioma namaga samicamigada agai sitomasioora samicamigada. Damos aan aroidigi daama oidacami dai gaaagidi aan istumaasi avueeyi tami oidigi daama. ³² Cristo gaaagidi istumaasi naidi dai istumaasi ca tavaagiarai vai chilquidu ismaacada vaavoitudai. ³³ Damos siora vaavoitudai poduucái caga maata isDiuusi maiyaatagai tomali amo imidagai. ³⁴ Suusi Cristo aragai ismaacada Diuusi ootoi sai gaaagidana Diuusi ñioquida. Samicada Diuusi Ibadada amadu daja agai cascada samicada viaa guvucadagai dai maitistutuidi ismaatiagi siasi guvucadagai viaa agai. ³⁵ Diuusi garooga samicada oigadai agai. Agai armarada cascada. Dai Diuusi maa agai amo samicami sai vaamioma taanaíña sitomasioora. ³⁶ Siora vaavoitudai Diuusi marada agai gia tomas-tuigaco oidaca agai tavaagiarai Diuusi amadu. Damos siora maivaavoitudagi agai maiimi agai tavaagiamu baiyoma Diuusi samicada soimaasi taatatuldia agai agai —astadai Vuaana.

4

¹ Afariseo cajioma sai Suusi vaamioma mui vaponaitadai oodami siVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui Suusi siVuaana. ² Damos maitarvaavoi isaSuusi vaponaitadai oodami. Aatama mamaatardamigada agai dai vaponaitadai oodami. ³ Dai aidasi maí Suusi ismaí afariseo gomaasi ii agai Judeeaiñara dai nora Galileeamu.

⁴ Agai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria davarilara. ⁵ Dai aayi Sicaarara Samaaria davarilara ismaacada miaan daja Jacocarudavaragada. Agai vaa aradavarai ismaacada Jacocarumaa gamara Osee. ⁶ Ami agai siaaco daja Jacocarupoosogada. ASuusi caibimucataidai aimaraitai dai modaiva pooso soonoana. Aida cayoga dan duitadai. ⁷ Tai ami divia amo ooqui Samaarara oidacami dai vaigi agai suudagi. Taida ASuusi itadai:

—Giñvasidañi suudagi —astadai Suusi.

⁸ Aatama cajiitadai caayamu dai gasavada ragai cuadagai. ⁹ Amaasi aooqui itadai Suusi:

—¿Tuiyasi giñtaanai suudagi? Aapi arjudíu nai aan arSamaarara oidacami —astadai aooqui.

Λjudidíu ΛΛmadu ΛSamaariΛrΛ oidacami maicΛΛga gΛññiñiooquidi aipacoga cascΛΔ potΛtΛdai Λooqui. ¹⁰ Amaasi ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IsmaatΛcamudai aapi istumaasi maacai Diuusi Λoodami dai siorΛ aanΛ aidΛ gia aapi giñtaañimudai suudagi, dai aanΛ gΛoidamudai suudagi ismaacΛΔcΛdΛ oodami tomastuigaco oidacana Diuusi ΛΛmadu —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹¹ TaidΛ Λooqui itΛtΛdai:

—Aapi maiviaa istucudΛ vusaidagi suudagi dai aliΛ tuucavuga gopooso. ¿VaadΛrΛ vusaida agai aapi suudagi ismaacΛΔcΛdΛ oodami tomastuigaco oidacana Diuusi ΛΛmadu daidΛ giñoidagi? ¹² GΛrΛΛqui aduñicarΛ Jaco idi idi pooso. Λgai ΛΛmadu maamaradΛ ΛΛmadu sosoigadΛ gayΛΛdana suudagi idi poosoiñdΛrΛ. SiaadΛrΛ vaamioma gataaanΛiña aapi siΛgai —astΛtΛdai Λooqui.

¹³ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—SiorΛ yΛΛdagi idi suudagi vΛΛscΛrΛ Λpamu tonooorΛiña. ¹⁴ DΛmos siorΛ iiyagi Λsuudagi ismaacΛdΛ aanΛ gaoidi, camaitonooorΛi Λgai tomali Λmo imidagai. Λsuudagi ismaacΛdΛ aanΛ gaoidi gaibΛdagΛrΛ daacana dai vΛΛscΛrΛ vusanΛiña gosuudagi poduucai isduucai vusanΛi suudagi Λmo vagΛacañiaiñdΛrΛ dai gosuudagicΛdΛ tomastuigaco oidacana oodami tΛvaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁵ Amaasi Λooqui itΛtΛdai:

—Giñoida aapi Λsuudagi nai poduucai camaitonoomucurΛda aanΛ tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigΛdagi suudagi idi poosoiñdΛrΛ —astΛtΛdai Λooqui.

¹⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—ImΛdañi dai vuaapa gΛcuna —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi aa noragi Λooqui daidΛ itΛtΛdai:

—Maicuna aanΛ —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Vaavuava ismaicuna aapi cascΛdΛ pocaiti. ¹⁸ Cataama ñiooquiditadai aapi cΛcΛΛli dai sivi Λmoco ΛΛmadu oidaga aapi vai Λgai maitΛrgΛcuna cascΛdΛ istumaasi aagai aapi Λrvaavoi —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ MoscaΛ gomaasi Λooqui daidΛ tΛtΛdai:

—Aapi sΛΛlicΛdΛ ΛrΛmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. ²⁰ GΛrΛΛqui aaduñicarΛ tami SamaariΛrΛ oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tami idi giidiana dΛmos aapimΛ judidíu pocaiti sai JerusaleenΛrΛ Λgai siaaco gΛagagi issiaa duutuadagi Diuusi —astΛtΛdai Λooqui.

²¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Giñvaavoitudañi aapi, aimu istuigaco aapimΛ siaa duutuadamu Diuusi maisiu tami idi giidiana tomali Jerusaleenana. ²² AapimΛ SamaariΛrΛ oidacami maicΛΛ maatΛ Diuusi tomasi siaa duutuadai. AatΛmΛ judidíu cΛΛga maatΛ Diuusi. Λgai ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai oodami Λrjudíu. ²³ DΛmos aimu istuigaco siorΛ sΛΛlicΛdΛ siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada agai maisiu mosΛcaasi ñiooquicΛdΛ baiyoma siaa duutuada agai Diuusi gΛniibΛdagacΛdΛ dai gΛntΛtΛgitoidagacΛdΛ poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi. ²⁴ Diuusi ΛribΛdagai cascΛdΛ siorΛ siaa duutuada Λliadagi Diuusi gΛniibΛdagacΛdΛ viaa isiaa duutuadagi poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi dai maisiu mosΛcaasi ñiooquicΛdΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ TaidΛ Λooqui itΛtΛdai:

—AanΛ gia maatΛ isdivia agai ΛCristo dai siΛΛscadΛ diviagi Λgai cΛΛga gΛraagida agai vΛΛsi istumaasi —astΛtΛdai Λooqui.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ anΛrΛCristo —astΛtΛdai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai agai tatai dada aatama mamaatardamigada ASuusi. Dai maitaa istumaasi gartatagituagi tagacai ASuusi isaatagidi amo ooqui. Damos vascatai aatama labaiditadai ASuusi cascada tomali lamadutai maitacacai istumaa agai tomali istumaasi aatagidi ooqui.

²⁸ Amaasi ooqui anaasi viaa gavaigacaru dai ii caayamu dai potadai oodami:

²⁹ —Mlacavar naida amo cali ismaacada ginaagidi vasi istumaasi ivuaadana aan. ACristo lien agai —astadai ooqui.

³⁰ Amaasi iji oodami caayaindara dai aayi maca siaaco daacatadai ASuusi.

³¹ Mosimacai ooqui poosoiindara tatai aatama mamaatardamigada ASuusi daainimi sai gaugana.

³² Damos ASuusi povartadai:

—Viaa aanan amo istumaasi istumaasi cueeyi istumaasi maimaata aapim —gartadai ASuusi.

³³ Amaasi aatama mamaatardamigada ASuusi aipaco gartacacaimi dai pocaiti:

—¿Sioora vuaapi cuaadagai? —caiti aatama.

³⁴ Damos ASuusi itadai:

—Suu duucu ivuaada aan istumaasi ipalidi Diuusi ginooga ismaacada ginootoi ivuaadatai aa duiñdada agai, gomaasi arapan duucami cuaadagai aan imvatar. ³⁵ Aapim pocaiti sai quiaa vanga maaco masaadai isyoovagi oodami tligi. Damos aan anganaagidi sai caoidaga mui oodami ismaacada caaca alidi isgaaagiadagi aapim Diuusi ñiooquida. ³⁶ Sioora gaasai tligi gamaitacai tumiñsi dai sioora gayoovai tligi gamaitacai tumiñsi ara. Poduucai ara Diuusi aa duiñdara. Lamadutai aagidiña Diuusi ñiooquida oodami vai aa daivuiña gooquira dai apamu aagidiña Diuusi ñiooquida oodami vai agai vaavoitudaña Diuusi ñiooquida dai calgacara vuvacai dai tomastuigaco oidacana tavaagiara Diuusi lamadu. Daida ismaacada araga gaaagiadagi Diuusi ñiooquida daida ismaacada gooquira gaaagiadagi Diuusi ñiooquida alia baiganliadamu. ³⁷ Salliacada arvaavoi istumaasi gaagai sai amoco gaasai daida aa gayoovai. ³⁸ Aan ganotoi masai aagidana Diuusi ñiooquida oodami vai agai givaavoitudana. Damos aa Diuusi ñiooquituldiadamigada caagidi Diuusi ñiooquida oodami dai aapim aagidi oodami sai aliasi gaagai isvaavoitudagi. Poduucai agaa arapan ducami sadami tligi dai aapim arapan ducami yoovadami tligi —gartadai ASuusi.

³⁹ Dai muidutai Samaariara oidacada vaavoitu isASuusi araCristo cacatai isooqui potadai saida ASuusi maata vasi istumaasi ivuaadana agai.

⁴⁰ Cascada aidasi aayi ASamaariara oidacada daainimi agai ASuusi sai anaasi vana. Taida ASuusi anaasi daja goo tasai. ⁴¹ Tai vaamioma muidutai vaavoitu cacatai istumaasi aagidi ASuusi. ⁴² Amaasi potadai oodami ooqui:

—Sivi vaavoitu aatama maisiu mosacaasi istumaasicada gaaagidi aapi lagi aatama cacaa ara istumaasi gaaagidi goovai dai calga maata aatama issalliacada araCristo dai calgacara vuvaidi goovai oodami —tadai oodami.

⁴³ Dai bogooa tasaicada ASuusi ii Samaariaindara Galilea davarriamu. ⁴⁴ ASuusi pocaititadai sai isamo Diuusi ñiooquituldiadamigada gaaagiadagi Diuusi ñiooquida lagi gadavarragara ami davarriara oidacami maiagiditai cacana istumaasi aagiadagi agai. ⁴⁵ Dai aidasi aayi ASuusi Galilea davarriara baiganliaracada viaatuli dai miaadaga Galileara oidacami. Agai naiditadai vasi istumaasi idui ASuusi Jerusaleenara agaa siaa duudagara cascada.

⁴⁶ Amaasi aa g_Λi _ΛSuusi Canaamu siaaco idui _Λgai uuvasi varagad_Λ suudagic_Λd_Λ. Dai Capernaum_Λr_Λ oidacatai _Λmo g_ΛΛ dunucami. Dai maracatadai _Λgai _Λmo c_ΛΛli vai ali_Λ cooco. ⁴⁷ Aidasi maí _Λdunucami is_ΛSuusi caaayi Galilee_Λr_Λ ii _Λgai dai n_Λida _Λgai _ΛSuusi. Dai daañimi _Λgai _ΛSuusi sai im_Λna quiidamu dai duaaidana marad_Λ ismaac_Λd_Λ camuuquimi. ⁴⁸ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai _Λoodami:

—Aapim_Λ maivaavoitudai ismain_Λijadagi _Λmo istumaasi g_Λd_Λucami ismaac_Λd_Λ ivuaadagi aan_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁴⁹ D_Λmos dunucami it_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, tim_Λda otoma vai maimuucuna giñmara —t_Λt_Λdai.

⁵⁰ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Noragiñi aapi g_Λquiiamu g_Λmara cadueeyi —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Taid_Λ _Λc_ΛΛli vaavoitu _ΛSuusi dai ii. ⁵¹ Dai voiy_Λr_Λ aayi pipiooñigad_Λ tai _Λgai pot_Λt_Λdai:

—Cadueeyi g_Λmara —t_Λt_Λdai.

⁵² Amaasi _Λt_Λaan_Λdami t_Λcacai suu duucu dueeyi. Taid_Λ _Λpipiooñigad_Λ it_Λt_Λdai:

—Tacavo moscoi g_Λs_Λco tasai dagito toiñdagai —t_Λt_Λdai _Λpipiooñigad_Λ.

⁵³ Amaasi _Λali g_ΛΛli oogad_Λ t_Λgitu is_Λca duucu _ΛSuusi aagidi sai cadueeyi marad_Λ. Daid_Λ _Λdunucami _ΛΛmadu v_ΛΛscatai ismaac_Λd_Λ quiid_Λr_Λ oidaga vaavoitu is_ΛSuusi _Λr_ΛCristo. ⁵⁴ _Λgai_Λd_Λ casi _Λr_Λgooca istumaasi g_Λg_Λr_Λd_Λucami ismaac_Λd_Λ idui _ΛSuusi Galilee_Λr_Λ aidasi abiaad_Λr_Λ vuusai Judeeaiñd_Λr_Λ.

5

¹ Dai gooqui_Λr_Λ _Λpamu ii _ΛSuusi Jerusaleenamui dai ami daivuñda _Λgai _Λjudidíu siaa duudagad_Λ. ² Jerusaleen_Λr_Λ oidaga _Λmo g_ΛΛ piila. Ami cañiiru cuuparagad_Λr_Λ t_ΛΛgidu. _Λg_ΛΛ piila Betesada t_ΛΛgidu _Λjudidíu ñiooquid_Λc_Λd_Λ. Dai sicoli taamadu portatali. ³ Vai ami portataliana v_ΛΛt_Λcatadai mui coocoidad_Λ _ΛΛmadu mui maiñ_Λaadami, _ΛΛmadu mui chuchuecugami _ΛΛmadu muidutai ismaac_Λd_Λ maitistutuidi isoiñ_Λdagi. V_ΛΛscatai mosn_Λn_Λr_Λcatadai isoiñiagi _Λsuudagi. ⁴ _Λmo iimidagai t_Λapanaiña _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ dai oiñidiña _Λsuudagi. Vai tomasmaac_Λd_Λ cocoad_Λ ismaac_Λd_Λ _ΛΛp_Λga vaaquiagi _Λsuudar_Λ caoiñicami _Λgai gia duduaadai. ⁵ _Λmo c_ΛΛli ismaac_Λd_Λ ami caat_Λcatadai viaacatadai _Λmo coobai dan bai_Λv_Λstaama dan mamaco uumigi iscoococatadai. ⁶ Daid_Λ _ΛSuusi t_ΛΛgacai dai maat_Λcai is_Λgai cat_Λv_Λpi mo-caat_Λcatadai pot_Λt_Λdai:

—¿I_Λp_Λlidip_Λsi isduaadiagi? —t_Λt_Λdai.

⁷ Taid_Λ _Λcocoad_Λ it_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, siuu duucu _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ t_Λapan_Λdagi dai oiñiadagi _Λsuudagi maitiipucana sior_Λ giñvaasagi suudar_Λ. V_ΛΛsc_Λr_Λ aan_Λ vaaquia iñ_Λlidiña suudar_Λ vai aa giñmamait_Λc_Λi dai _ΛΛp_Λga vaapac_Λiña _Λgai suudar_Λ —t_Λt_Λdai _Λcocoad_Λ.

⁸ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Vañiñi dai b_Λi g_Λvaacosi dai im_Λda —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁹ Tai otoma dueeyi _Λc_ΛΛli dai b_Λi g_Λvaacosi dai g_Λagacai aim_Λrai. D_Λmos aid_Λ tas_Λr_Λ _Λrib_Λstaragacatadai. ¹⁰ Taid_Λ _Λjudidíu pot_Λt_Λdai _Λc_ΛΛli ismaac_Λd_Λ dueeyi:

—Sivi _Λrib_Λstaragai tas_Λr_Λ dai Moseesacaru s_ΛΛlicamigad_Λ aagai sai maitiipu oigaragai isaata v_Λaadagi casc_Λd_Λ mait_Λaagai p_Λs_Λb_ΛΛquiagi g_Λvaacosi —ast_Λt_Λdai.

¹¹ Taid_Λ _Λc_ΛΛli aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Agai ismaacada giñduaadi giñaagidi ansai balaicaiña giñvaacosi dai imadana —astadai alali.

¹² Amaasi ajudidú itadai:

—¿Voor glaagidi pasai balaicaiña gvaacosi dai imadana? —astadai.

¹³ Damos alali maimai siora duaadi, alia muiducatadai oodami cascada. Aidasuusi caiitadai. ¹⁴ Dai gooquira asuusi tala alali gga quiuupaigadara ajudidú daida itadai:

—Dañi aapi cadueeyi dai casi maisoimaasi ivuaada tadu vaamioma soimaasi taata aapi —tadai asuusi.

¹⁵ Taida alali ii abiaadara dai agidi ajudidú saidasuusi agai dai duaadi.

¹⁶ Cascada ajudidú gaagaitadai asuusi dai muaa aliditadai. Asuusi ivuaadana naana maasi istumaasi ibastaragai tasara cascada. ¹⁷ Damos asuusi itadai ajudidú:

—Diuusi giñooga apiaivueeyi naana maasi ggarducami vasa tasai dai aana lapa ivueeyi naana maasi ggarducami —tadai asuusi.

¹⁸ Mosaagidi asuusi gomaasi vaidajudidú vaamioma calaga ipaliditadai ismuaagi. Asuusi maiagidi ajudidú sallicamigada aata vuaadatai ibastaragai tasara dai agidacai asuusi sai Diuusi aroogada. Agaitai asuusi gomaasi potliya alidi sai lapan tuiga Diuusi.

¹⁹ Amaasi asuusi itadai:

—Aana angnaagidi sai aana Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara maitistutuidi isalagi ivuaadagi amo istumaasi. Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi ivueeyi Diuusi giñooga. Poduucai aana lamadu giñooga mosamadugan duucai ivueeyi istumaasi. ²⁰ Giñooga aliasi giñoigadai dai giñtalagidi vasi istumaasi ivueeyi agai dai aana iduunimu naana maasi istumaasi vaamioma ggarducami sigai ismaacada casi idui aana. Dai aapima sallicada maitalagi agai istumaasi gantatagitodagi. ²¹ Dai asta duduaacaldiadamu aana amo oodami coidada saagidiaiñdara poduucai isduucai ivueeyi Diuusi giñooga. ²² Dai Diuusi giñooga giñmaa sallicami ansai aana nadana vasi oodami ismaacada calaga ivuaadana dai ismaacada maicalaga ivuaadana. ²³ Vai poduucai vascatai siaa giñduutuadagi poduucai isduucai siaa duutudai Diuusi giñooga. Aana anardiuisi marada dai tavai aana tavaagiaiñdara dai siora maisiaa giñduutuadagi agai gia maisiaa duutudai Diuusi giñooga. Agai agai dai giñootoi tami oidigi daama.

²⁴ Siora gantagito cacagi istumaasi gnaagidi aana dai vaavoitudagi Diuusi agai gia sallicada tomastuigaco oidacamu tavaagira Diuusi lamadu. Dai agai maiimia agai diaavora lamadu cacagacara vuvacai agai cascada.

²⁵ Aana anardiuisi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara. Dai aana angnaagidi sai caayi istuigaco soimaasi ivuaadami calca agai giñiooqui. Dai siora giñagiditai cacagi aana calgacara vuvaidamu dai tomastuigaco oidacamu agai Diuusi lamadu. ²⁶ Diuusi agai dai viaa guvucadagai ismaquiagi oodami ibadagai utudui. Dai aana ardiuisi marada dai Diuusi giñmaa guvucadagai sai aana lapa maacaiña oodami ibadagai utudui. ²⁷ Dai Diuusi giñmaa sallicami ansai aana nadana oodami ismaacada calaga ivuaadami dai ismaacada maicalaga ivuaadami. Diuusi giñootoi tavaagiaiñdara saida ivuaadana imaasi cascada. ²⁸ Tomasi aapima maitatlagiadagi istumaasi gantatagitodagi gomaasicada vascara aimu istuigaco vascatai ismaacada caco calca agai insaan Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara vapaida agai ²⁹ dai gcuucupiocoa agai siaaco yaasapi sigai vuvaquimu. Dai ismaacada calaga ivuaadamicatadai tomastuigaco

oidaca agai Diuusi aamadu dai ismaacada arsoimaasi ivuaadamicatadai iimia agai aDiaavora aamadu.

³⁰ Aan aagi giñsallcamigacada maitivueeyi tomali amo istumaasi. Aan ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi giñooga. Cascada siascada naidi aan sabai caga ivuaadana sipa maicaga ivuaadana amo oodami aan ivueeyi istumaasi arsallicami agaicada. ³¹ Insaan aagi ganaagidagi insaan arCristo siaadara giñvaavoitudana aapima. ³² Damos isDiuusi ganaagidagi insaan viaa amo sallcamimi aidia gia vaavoitudan tada aapima. ³³ Aapima ootoi amoco sai tacacana avuaana soor agai daida avuaana aa istumaasi arvaavoi. ³⁴ Damos aan maitagito amo najadami oodami saagidaindara isaagagi insoora aan. Aan ganaagidi gomaasi masai poduucai vaavoitudana aapima insaan arCristo dai cagacara vuvaacana. ³⁵ Siaaco daacagi amo cuudagi ca maascana vallsiacatai. Poduucai ara soora ca istumaasi aagai avuaana ca maata cacana Diuusi ñiooquida. Dai aapima baiganliaracada cana agai chilqui tasai. ³⁶ Dai aan ivueeyi naana maasi istumaasi gagarducami istumaasi giñtajai Diuusi giñooga ansaida ivuaadana dai agaicada caga gamaata isDiuusi giñootoi ansai ganaagidana ñiooquida agai dai caga gamaata insaan viaa amo sallcamimi. Dai gomaasicada vaamioma caga gamaata insoora aan sia avuaana ñiooquidacada. ³⁷ Dai aan arootosada Diuusi giñooga. Dai agai arcamimi sai istumaasi aagai aan arvaavoi, tomasi aapima tomali amo imidagai maica inñioocai agai tomali mainidi aapima. ³⁸ Damos aapima maisallicada vaavoitudai Diuusi ñiooquida, aapima maitiñvaavoitudai aan Diuusi ootosada cascada. ³⁹ Aapima caga nanidi oojai Diuusi ñiooquidara poliditai ispoduucai tomastuigaco oidaca agai aapima Diuusi aamadu. Damos Diuusi ñiñiooquituldiadamigada giñaagai Diuusi ñiooquidara dai pocaitiña ansai aan arCristo. ⁴⁰ Damos aapima maitiñvaavoitudai poduucai siaadara tomastuigaco oidacana Diuusi aamadu.

⁴¹ Aan maigaagai soora caga ñioocadagi aan gimvatar. ⁴² Aan caga ganmaat aapima. Maata aan ismaioigadai aapima Diuusi. ⁴³ Aan arootosada Diuusi giñooga dai aapima maitiñvaavoitudai. Damos daivaitai aa ismaacada maitarojootosada Diuusi giñooga agai gia vaavoitudadaiña aapima. ⁴⁴ Aapima mailagidi Diuusi vai agai cagacara gannajadagi baiyoma aapima ipalidi isoodami caga ñioocadagi aapima gmvatar cascada maitistutuidi aapima isgiñvaavoitudagi. ⁴⁵ Aan maigapirara gansuuliga inagai Diuusi vuitapi, Moseesacaru agai dai gapirara gnvuupai tomasi aapima pocaiti masai vaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru. ⁴⁶ Issallicada vaavoitudadamudai aapima istumaasi gaaagidi Moseesacaru aidia gia aapima giñvaavoitudadamudai aan ara. Moseesacaru ojadara giñaagai cascada. ⁴⁷ Aapima maivaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru cascada maivaavoitudai aapima istumaasi ganaagidi aan —tatadai aSuusi.

6

¹ Dai gooquirara ii aSuusi vaadarara agaa suudagi ismaacada Galilea tagidu dai Tibeeriasi tagidu ara. ² Tai mui oodami oi aSuusi. Aoodami canidi isaSuusi duduaadi mui cococoidada cascada. ³ Aidia aSuusi tasai amo giidirara dai modaiva aatama mamaatardamigada aamadu. ⁴ Aidia camiaadimitadai agaa siaa duudagai istuigaco ajudiduu tagitoina aidasi Diuusi cagacara

vuvaitu cajiudad^Λ Ejiipituaiñdara^Λ. Asiaa duudagai pascua t^{ΛΛ}gidu. ⁵ Dai aidasi t^{ΛΛ} ^ΛSuusi ismuidutugai oodami, ^Λgai gooquiara^Λ potatadai ^ΛPiili:

—¿Siaaco sav^Λdamu aat^{ΛΛ} cuaadagai mos^{ΛΛ}qui oodami v^{ΛΛ}tar^Λ? —tatadai ^ΛSuusi.

⁶ Suusi aagidi gomaasi ^ΛPiili maatia ^Λliditya ^Λgai. ^ΛSuusi ca-maat^Λcatadai istumaasi iduñia ^Λgai. ⁷ Amaasi ^ΛPiili itatadai:

—Issav^Λda aat^{ΛΛ} goo siento piisu a^Λcami paana v^{ΛΛ}scara^Λ moslaalachi ajian tada goovai —tatadai ^ΛPiili.

⁸⁻⁹ Amaasi Aandara^Λsi potatadai ^ΛSuusi:

—Tami c^{ΛΛ}ca ^Λmo ali g^{ΛΛ}li dai viaa taama paana dai gooca vatopa. ¿Damos siaadara^Λ a^Λna goovai mos^{ΛΛ}qui oodami v^{ΛΛ}tar^Λ? —tatadai Aandara^Λsi.

Aandara^Λsi ara^Λmoco ^ΛSuusi mamaatardamigada^Λ daida^Λ ar^Λsuculida^Λ ^ΛSimuñi Piiduru.

¹⁰ Amaasi ^ΛSuusi itatadai:

—Aagidavurai gooodami vai daraivana —tatadai ^ΛSuusi.

Alia^Λ vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva ^Λoodami. ^Λgai aj^Λacatadai para^Λ taam mil c^{ΛΛ}ali. ¹¹ Amaasi ^ΛSuusi vui ^Λpaana dai aagidi Diuusi sai alia^Λsi baig^{ΛΛ}lidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi ^ΛSuusi g^Λrmaa ^Λpaana t^Λsai aat^{ΛΛ} taacogidana ^Λoodami daida^Λ taacogi ^Λvatopa ^{ΛΛ}pa tai ^Λgai uu v^{ΛΛ}si sia^{ΛΛ}jasi ipali. ¹² Dai catatacovai v^{ΛΛ}scatai taida^Λ ^ΛSuusi povartatadai:

—^Λmpaidavurai aapim^Λ gosaasaquigada^Λ ismaacada^Λ baivito vai maisuuligagi toma l^{ΛΛ}chi —g^Λrtatadai ^ΛSuusi.

¹³ T^Λtai aat^{ΛΛ} ^Λmpagi saasaquigada^Λ ismaacada^Λ vii tai suusuda baivustan dan goo aasarai ^Λpaana saasaquigada^Λcada^Λ. ¹⁴ Amaasi ^Λoodami t^{ΛΛ}gacai isSuusi idui gomaasi g^Λducami pocaiti:

—S^{ΛΛ}licada^Λ ara^Λvaavoi isidi c^{ΛΛ}li ara^ΛDiuusi ñiooquituldiadamigada^Λ ismaacada^Λ divia agaitadai tami oidigi daama —caiti ^Λoodami.

¹⁵ Damos ^ΛSuusi maat^Λcatadai is^Λoodami poipaliditadai is^Λgai arraigada^Λ cascada^Λ goguama vaidaquia agaitadai saida^Λ arraigada^Λcana damos ^ΛSuusi maitipaliditadai, cascada^Λ ^{ΛΛ}gi ii abiaadara^Λ sib^Λacoga ami giidara^Λ.

¹⁶ Dai aidasi cadidiaimi aat^{ΛΛ} mamaatardamigada^Λ ^ΛSuusi t^{ΛΛ}aapai ^Λg^{ΛΛ} suudagi ugidiana. Amaasi catuca taida^Λ ^ΛSuusi maiquiaa divia, ¹⁷ taida^Λ aat^{ΛΛ} ^Λmamaatardamigada^Λ t^{ΛΛ}tasai vaarcuara^Λ dai d^Λgavusquimi ^Λg^{ΛΛ} suudagi Capernaumamu. ¹⁸ Daida^Λ ^Λvaarcu vuida^Λra^Λ cavami vustai ^{ΛΛ}v^{ΛΛ}li dai tai vapañigai suudagi dai m^{ΛΛ} vaarcuaba aastacai. ¹⁹ Dai aidasi caiji aat^{ΛΛ} para^Λ taam mil metro ^Λg^{ΛΛ} suudagi daama todian duucai t^{ΛΛ} aat^{ΛΛ} ^ΛSuusi issuudagi daama imaitadai dai alia^Λ duduaadimu aat^{ΛΛ}. ²⁰ Damos ^ΛSuusi povartatadai:

—Aanana. Maitavarduduaadicuda —g^Λrtatadai ^ΛSuusi.

²¹ Amaasi baig^Λra^Λliaracada^Λ miaadagi aat^{ΛΛ} taida^Λ ^ΛSuusi t^Λsai ^Λvaarcuara^Λ dai otoma aayi aat^{ΛΛ} m^{ΛΛ}ca siaaco iimia ragaitadai.

²² Dai siaadico ^Λoodami ismaacada^Λ vaasadara^Λ ^Λg^{ΛΛ} suudagi viitadai maata t^{ΛΛ} iscaiji aat^{ΛΛ} abiaadara^Λ ^Λvaarcuara^Λ dai ami maitipucatadai ^Λmai vaarcu. Dai maí ^Λgai is^ΛSuusi maitaroí. ²³ V^{ΛΛ}scara^Λ aa c^{ΛΛ}ali aayi aa vaarcuara^Λ Tibeeriasiaiañdara^Λ dai ami tuutui ^Λgai ^Λvaarcu miaanai siaaco ^ΛSuusi baig^{ΛΛ}liaracada^Λ bibi ^Λoodami gamamadacai. ²⁴ Aidasi ^Λoodami maí ismaitipu ^ΛSuusi tomali aat^{ΛΛ} mamaatardamigada^Λ aida^Λ gia t^Λtasai ^Λgai ^Λvaarcuara^Λ dai iji Capernaumamu dai gaaga ^Λgai ^ΛSuusi.

²⁵ Mosaayi ^Λoodami vaasadara^Λ ^Λg^{ΛΛ} suudagi dai t^{ΛΛ} ^ΛSuusi daida^Λ itatadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, ¿pat^Λquid^Λ aayi aapi tami? —tat^Λdai ^Λoodami.

²⁶Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—S^Λalic^Λd^Λ giñgaagaitadai aapim^Λ tatascon^Λcai ^Λcuaadagaic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ g^Λmbii aan^Λ dai maisiu maat^Λ n^Λiditai istumaasi g^Λg^Λrducami ismaac^Λd^Λ ivueeyi aan^Λ. ²⁷Mait^Λaagai isvuaam^Λ ^Λn^Λliada aapim^Λ ^Λcuaadagaic^Λd^Λ otoma uugiatai ^Λcuaadagai ^Λcasc^Λd^Λ. Baiyoma aliasi g^Λaagai m^Λasc^Λaga g^Λnt^Λgito ca^Λcagi istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ dai poduuc^Λai c^Λagac^Λr^Λ vuv^Λquiagi dai tomastuigaco oidacagi t^Λvaagi^Λr^Λ. Giññiooqui ^Λr^Λpan ducami ^Λcuaadagai ismaac^Λd^Λ tomali ^Λmo imidagai maiuugiatai. Aan^Λ ^Λgai dai viaa ^Λmo s^Λalicami ismaac^Λd^Λ giñmaa Diuusi giñoo^Λga. Casc^Λd^Λ aan^Λ g^Λnmaaquimu ib^Λdagai utudui dai ^Λgaic^Λd^Λ tomastuigaco oidacamu aapim^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ —tat^Λdai ^ΛSuusi.

²⁸Amaasi ^Λoodami it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi g^Λaagai isivuaada aat^Λm^Λ dai poduuc^Λai ivuaadagi istumaasi Diuusi ip^Λlidi? —tat^Λdai ^Λoodami.

²⁹Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Diuusi ip^Λlidi isaapim^Λ giñvaavoitudagi. Aan^Λ giñootoi Diuusi ansaid^Λ c^Λagac^Λr^Λ vuvaidana oodami —tat^Λdai ^ΛSuusi.

³⁰Amaasi ^Λoodami it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi istumaasi g^Λducami iduñia ^Λgai aapi t^Λtai n^Λijada aat^Λm^Λ dai g^Λvaavoitudagi? ³¹G^Λr^Λqui aaduñicar^Λ gau ^Λmaná oidigana dai podu oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: “Diuusi bibi ^Λgai ^Λpaana t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ” —tat^Λdai ^Λoodami.

³²Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Vaavuava, isgiñoo^Λga ^Λgai dai maa ^Λoodami ^Λpaana t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ mai-siuu Moseesacar^Λ. Dai sivi Diuusi giñoo^Λga g^Λnmaacai aapim^Λ ^Λpaana t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ. ³³Daid^Λ ^Λpaana ismaac^Λd^Λ Diuusi gamaacai sivi t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ dai ^Λgaic^Λd^Λ ^Λoodami tomastuigaco oidacagi —tat^Λdai ^ΛSuusi.

³⁴Amaasi ^Λoodami it^Λt^Λdai:

—G^Λroidañi gopaana t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ —tat^Λdai ^Λoodami.

³⁵Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ an^Λr^Λpan ducami paana ^Λgai v^Λatar^Λ ismaac^Λd^Λ maacai aan^Λ ib^Λdagai utudui giñvaavoitudacai ^Λgai. Dai poduuc^Λai ^Λgai camaibiuugicoñicamu tomali maitonocoñicamu. ³⁶D^Λmos casi g^Λnaagidi aan^Λ sai aapim^Λ maitiñvaavoitudai tomasi casi giñn^Λidi. ³⁷Tomasioor^Λ sioor^Λ Diuusi giñoo^Λga ip^Λlidi sai giñ^Λgidiña ^Λgai gia giñvaavoitudai dai aan^Λ maigajiaad^Λr^Λ vipieeyi tomali ^Λmaadutai. ³⁸Dai aan^Λ t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ dai maisiu ivuaada iñagai istumaasi ^Λgi ip^Λliadagi aan^Λ baiyoma aan^Λ ip^Λlidi isivuaadagi istumaasi ip^Λlidi Diuusi giñoo^Λga. ^Λgai ^Λgai daidi giñootoi. ³⁹Daid^Λ giñoo^Λga ip^Λlidi ansai aan^Λ c^Λagac^Λr^Λ vuvaidiña v^Λascatai ismaac^Λd^Λ ^Λgai ^Λco vuvaitu dai ansai aan^Λ duduaacaldana v^Λasi ^Λvaavoitudadami coidad^Λ saagidiaiñd^Λr^Λ si^Λascad^Λ caugitiagi oidigi. ⁴⁰Diuusi giñoo^Λga ip^Λlidi isv^Λascatai ismaac^Λd^Λ giñn^Λidi dai giñvaavoitudai tomasguigaco oidacana t^Λvaagi^Λr^Λ dai aan^Λ duduaacalda iñagai ^Λgai si^Λascad^Λ caugitiagi oidigi —tat^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹Vaid^Λ ^Λjudidíu vui ñiooquimi ^ΛSuusi. ^ΛSuusi pocaititadai said^Λ ^Λr^Λpan ducami ^Λpaana dai sai ^Λgai t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ ^Λcasc^Λd^Λ. ⁴²Daid^Λ ^Λjudidíu pocaiti:

—¿Maitasi ^Λr^Λsee marad^Λ idi c^Λalli? C^Λaga maat^Λ aat^Λm^Λ d^Λad^Λd^Λ. ¿Tuisi pocaiti goovai said^Λ t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ? —caiti ^Λjudidíu.

⁴³Amasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Casiav^Λr maitiññiooquiada aapim^Λ. ⁴⁴Mos^Λcaasi ^Λgai ismaac^Λd^Λ Diuusi ip^Λlidi sai giñ^Λgidiña ^Λgai gia giñvaavoitudai. Diuusi giñoo^Λga giñootoi tami oidigi daama ansaid^Λ c^Λagac^Λr^Λ vuvaidana sioor^Λ giñvaavoitudagi

dai aanΛ duduaacaldamu vΛΛsi vaavoitudadami siΛΛscadΛ ugitiagi oidigi. ⁴⁵ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ooja Diuusi ñiooquidarΛ dai poduu ooja: “Diuusi maatΛtuldiamu oodami sioorΛ arΛCristo”, ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. Poduucai tomasioorΛ sioorΛ Λgigitai caΛ Diuusi giñoooga giñvaavoitudai ΛpΛ.

⁴⁶ Tomali Λmo oodami oidigi daama oidacami mainΛidi Diuusi. MosΛcaasi aanΛ nΛidi Diuusi. AanΛ divia tΛvaagiaiñdarΛ siaaco daja Diuusi. AanΛ arDiuusi maradΛ cascΛdΛ. ⁴⁷ Vaavuava sai sioorΛ giñvaavoitudai tomastuigaco oidaca agai tΛvaagiarΛ. ⁴⁸ AanΛ anarΛpan ducami Λpaana oodami vΛΛtarΛ. AanΛ cΛgacarΛ vuvaidi oodami vai Λgai tomastuigaco oidacagi tΛvaagiarΛ cascΛdΛ. ⁴⁹ GanΛΛqui aaduñicarΛ u oidigana gau Λpaana ismaacΛdΛ amaná tΛgitudatadai dΛmos vΛΛscarΛ coi Λgai. ⁵⁰ DΛmos tomasioorΛ sioorΛ cueeyi Λpaana ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdarΛ Λgai gia maiimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu. ⁵¹ AanΛ antΛvai tΛvaagiaiñdarΛ dai aanΛ arΛpan ducami Λpaana dai tomasioorΛ sioorΛ giñugiagi tomastuigaco oidacamu tΛvaagiarΛ. AanΛ muuquimu curusiaba vai poduucai mui oodami tomastuigaco oidacana tΛvaagiarΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵² Amaasi Λjudidíu gΛnaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—¿Ducata istutuidi goovai isgarbiidagi gΛtuucuga tΛsai uugana? —caiti Λjudidíu.

⁵³⁻⁵⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ anΛviaa Λmo sΛΛlicami namΛacami. DaidΛ Λoodami giñmuaamu Λmo curusiaba siastimu giñΛara vai tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi iñsaanar ΛcΛgacarΛ vuviadami Λgai gia tomastuigaco oidaca agai tΛvaagiarΛ Diuusi ΛΛmadu dai aanΛ duduaacaldamu Λgai siΛΛscadΛ caugitiagi oidigi. DΛmos sioorΛ maitiñvaavoitudagi Λgai gia maiimia agai tΛvaagiamu tomali maioidaca agai Diuusi ΛΛmadu. ⁵⁵ CascΛdΛ aliΛsi gΛaagai iñsaanΛ muuquiagi curusiaba vai astiagi giñΛara mosΛcaasi poduucai istutuidi Λoodami iscΛgacarΛ vuvacuiagi. ⁵⁶ SioorΛ giñvaavoitudagi giñΛma daacamu Λgai dai soiñamu aanΛ Λgai sai cΛgacarΛ oidacana. ⁵⁷ Diuusi giñoooga giñootoi dai Λgai tomastuigaco oidaga dai cascΛdΛ aanΛ ΛpΛ tomastuigaco oidaga poduucai ΛpΛ sioorΛ giñvaavoitudagi tomastuigaco oidaca agai. ⁵⁸ AanΛ anarΛpan ducami Λpaana dai tΛvai aanΛ tΛvaagiaiñdarΛ. Λpaana ismaacΛdΛ maná tΛgidu tai uu ganΛΛqui aaduñicarΛ maitarsoiñicatadai istomastuigaco oidacagi. DΛmos sioorΛ giñvaavoitudagi dai giñΛgiadagi Λgai gia tomastuigaco oidaca agai tΛvaagiarΛ Diuusi ΛΛmadu —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵⁹ Gomaasi gamamaatΛtuli ΛSuusi Λjudidíu quiuupaigadarΛ CapernaumΛrΛ.

⁶⁰ Dai muidutai ismaacΛdΛ oiditadai ΛSuusi moscaΛ gomaasi daidΛ icaiti:

—SΛΛlicΛdΛ sijaiga ismaatΛ caΛcagi aatΛma idi ñiooqui. ¿SiaadarΛ istuidana oodami isΛgigidagi gomaasi? —caiti Λoodami.

⁶¹ Amaasi ΛSuusi maí isΛoodami maibaiganΛΛli gomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ aagiditadai Λgai cascΛdΛ itΛtΛdai:

—¿GansobicΛisi aanΛ idi ñiooquicΛdΛ isvaavoituda aapimΛ? ⁶² ¿Isducatai gantΛgitona aapimΛ masgiñtΛgigiagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami isnoragiagi aanΛ tΛvaagiamu? ⁶³ Diuusi IbΛadΛ Λgai dai maacai oodami ibΛdagai utudui. Giñtuucuga maisoicΛi oodami sai cΛgacarΛ vuvacΛna mosΛcaasi giñibadaga. Istumaasi aagai aanΛ argaibadaga vΛΛtarΛ mai-siu gatuucuga. TomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi goñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λgai gia viaaca agai ibΛdagai utudui dai tomastuigaco oidaca

agai tavaagiara Diuusi amadu. ⁶⁴ Damos quiaa oidaga amoco aapima gansaagida ismaacada maivaavoitudai —tata dai Suusi.

ASuusi maí tucamidara abiaadara ismaacada mamaatardamigada maivaavoitudaitadai dai ismaacada mamaatardamigadaiañdara gatagida agaitadai masai muaana. ⁶⁵ Daid ASuusi itata dai oodami:

—Casca casi gnaagidi aan sai mosacaasi agai ismaacada Diuusi giñooga ipalidi isgiñagidiña agai gia giñvaavoitudai —tata dai Suusi.

⁶⁶ Aid abiaadara muiduntai ismaacada oidatucuitadai ASuusi acovai iji dai camaoidatucui agai ASuusi. ⁶⁷ Amaasi ASuusi povartata dai aatama abaiivustan dan gooca mamaatardamigada:

—¿Giñdagitoamasi alidi aapima ara? —gartata dai Suusi.

⁶⁸ Tai Simuñi Piiduru itata dai:

—¿Siaadara gadagitona aatama? Aapi argarbaitacaacami. Dai gamamaatatuldiaragacada camaata aatama isducatai calgacara vuvacai oodami dai tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi amadu. ⁶⁹ Dai aatama cavaavoitu. Dai cal maata aatama isaapi araCristo Diuusi marada dai tavai tavaagiaiañdara. Dai Diuusi tomastuigaco oidaga —tata dai Simuñi Piiduru.

⁷⁰ Taid ASuusi povartata dai:

—Acovai ganvuvaitu aan baivustan dan gooca aapima dai amoco araDiaavora piooñigada —gartata dai Suusi.

⁷¹ ASuusi aagidi gomaasi agaitai AUudasi Iscaliote ASimuñi marada. Dai tomaasi agai aramoco abaiivustan dan gooca mamaatardamigada ASuusi, vascara Uudasi gatagida agaitadai masai muaana ASuusi casca pocaiti ASuusi.

7

¹ Dai gooquira ASuusi aimaraitadai AGalilea davarira. Agai maitipali isaimardagi Judeea davarira, aljudidíu ipaliditadai ismuaagi agai casca.

² Dai camiaadimi asiaa duudagada aljudidíu istuigaco ivuaadana uucusai casca potagidi asiaa duudagai uucusai. ³ Taid ASuusi susuculida itata dai:

—Maiviimu aapi tanai. Imadañi aapi Judeea davariamu vai poduucai gaoidatucadami ismaacada maca daraaja najjadagi istumaasi ivueeyi aapi.

⁴ Tomasioora sioora ipaliadagi ismaatcagi oodami istumaasi ivueeyi agai gia maiastocai ivueeyi istumaasi. Issallicada ivueeyi aapi naana maasi istumaasi aid gia ivuaadañi gomaasi oodami vuitapi vai najjada agai vascatai —tata dai ASuusi susuculida.

⁵ Damos tomali agai maivaavoitudaitadai ASuusi casca pocaiti. ⁶ Amaasi ASuusi itata dai:

—Maiquiaa aayi istuigaco imia aan gaamucu. Damos aapima calga istutuidi isgaamucu iimiagi tomasiavasca. ⁷ Oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi maitancadai aapima mosaca aan. Aan aagidi said arsoimaasi ivuaadami agai casca. ⁸ Iimivurai aapima gaamucu idi siaa duudagara. Aan gia maiimimu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi aan casca —tata dai ASuusi.

⁹ Dai mospotata dai ASuusi dai anaasi Galilea davarira vii.

¹⁰ Amaasi caiji ASuusi susuculida tai gooquira ii ASuusi ara asiaa duudagamu. Agai gasto ii sai mainidiña oodami. ¹¹ Aljudidíu gaagai ASuusi asiaa duudagara daida icaiti:

—¿Siaco daja calli? —caiti agai.

¹² Dai aliasi g^{na}atagidimi ^ooodami aipacoga aagaitai ^ΛSuusi. Dai ^Λamoco pocaiti sai ^cΛΛ tuiga ^Λgai. Dai aa pocaiti sai maic^ΛΛ tuiga sai mosyaatagidi ^Λgai oodami.

¹³ D^Λmos ^ooodami ismaac^ΛΔΛ ^cΛΛga ñioocai ^ΛSuusi v^ΛΛtar^Λ maitip^Λli ismaat^Λcagi ^Λjudidíu t^ΛΛaan^Λdami isc^ΛΛga ñioocai ^Λgai ^ΛSuusi v^ΛΛtar^Λ ^Λb^Λidi ^Λgai casc^ΛΔΛ.

¹⁴ Aid^Λsi catajucami viitugai isugitiagi ^Λvagimi ii ^ΛSuusi ^Λjudidíu g^ΛΛ quiuupaigad^Λamu dai ami gamamaat^Λtuldi. ¹⁵ Daid^Λ ^Λt^ΛΛaan^Λdamigad^Λ ^Λjudidíu mait^ΛΛ istumaasi g^Λnt^Λagitoagi ca^Λcatai ^ΛSuusi daid^Λ icaiti:

—¿Ducatai maat^Λ idi ^cΛΛli mos^ΛΛ naana maasi istumaasi mait^Λv^Λpi daivacai oo^Λr^Λ? —caiti ^Λjudidíu.

¹⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^ΛΔdai:

—Istumaasi gamamaat^Λtuldi aan^Λ ^Λr^ΛDiuusi ñiooquid^Λ maisiu aan^Λ ^Λgi. ^Λgai giñootoi. ¹⁷ Dai sior^Λ ip^Λliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ip^Λlidi ^Λgai gia maat^Λmu isgiñmamaat^Λtuldaraga ^Λr^ΛDiuusi ñiooquid^Λ si^Λp^Λ sabai aan^Λ gamamaat^Λtuldi istumaasi ^Λgi aan^Λ ip^Λlidi. ¹⁸ Sior^Λ gaaagiadagi mos^Λc^Λasi istumaasi ^Λgi ^Λgai t^ΛΛgitodagi ^Λgai povuaadana sai oodami ^cΛΛga ñioocaiña ^Λgai v^ΛΛtar^Λ. D^Λmos sior^Λ ip^Λliadagi is^Λoodami ^cΛΛga ñioocadagi ^Λgai v^ΛΛtar^Λ ismaac^ΛΔΛ ootoi ^Λgai gia gaaagidi istumaasi ^Λrvaavoi dai tomali ^Λmo imidagai maiyaatagidiña ^Λgai ^ooodami.

¹⁹ Vaavuava isMosesacaru g^Λrmaa ^Λs^Λlicami d^Λmos tomali ^Λmaadutai aapim^Λ mai^ΛΛgidi v^ΛΛsi ^Λs^Λlicami. ¿Tuimasi giñmuaa ^Λlidi aapim^Λ? —t^ΛΔdai ^ΛSuusi.

²⁰ Taid^Λ ^ooodami it^ΛΔdai:

—Aapi viaa ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ. ¿Voor^Λ g^Λmuaa ^Λlidi? —t^ΛΔdai ^ooodami.

²¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^ΛΔdai:

—Aan^Λ idui ^Λmo istumaasi ^Λmo ib^Λstaragai tas^Λr^Λ dai aapim^Λ mait^ΛΛ istumaasi g^Λnt^Λagitoagi. ²² D^Λmos aapim^Λ iquit^Λc^Λi aali tuutucugad^Λ tomasi ^Λrib^Λstaragai tas^Λr^Λ. Mosesacaru g^Λnt^Λjai m^Λsai poduucai ivuaadana casc^ΛΔΛ poduucai ivueeyi aapim^Λ. V^ΛΛsc^Λr^Λ ^Λqui abiaad^Λr^Λ capovuaadana g^Λr^ΛΛqui aaduñicaru. ²³ Isaapim^Λ ivueeyi gomaasi tomasi ^Λr^Λmo ib^Λstaragai tas^Λr^Λ ^Λgida ^Λlidityai Mosesacaru s^Λlicamigad^Λ, ¿tuimasi bacocoi aapim^Λ aan^Λ giñvui duaaidacai aan^Λ ^Λmo ^cΛΛli ^Λmo ib^Λstaragai tas^Λr^Λ? ²⁴ C^ΛΛgav^Λr g^Λnt^Λagito aapim^Λ. Maisiu g^Λpi^Λr giñvuu^Λpada maic^ΛΛga g^Λnt^Λagitoitai, baiyomav^Λr ^cΛΛga g^Λnt^Λagitoda aapim^Λ istumaasi ^Λr^Λs^Λlicami —t^ΛΔdai ^ΛSuusi.

²⁵ Amaasi ^Λamoco ^ΛJerusaleen^Λr^Λ oidacami aipacoga g^Λnt^Λcacaimi dai pocaitimi:

—¿Maitasi ^Λridi ^cΛΛli ^Λgai m^Λsmaac^ΛΔΛ gaagai dai muaa agai?

²⁶ Mosmoc^Λca goovai dai mamaat^Λtuldi gooodami vai tomali ^Λmaadutai maivui ñioocai. ¿Maisiu cavaavoitu ^Λjudidíu t^ΛΛaan^Λdamigad^Λ isgoovai ^Λr^ΛCristo? ²⁷ Siaad^Λr ^Λr^ΛCristocana goovai. Aat^Λma ^cΛΛ maat^Λ siaaco oidaga idi ^cΛΛli. Si^ΛΛscad^Λ diviagi ^ΛCristo tomali ^Λmaadutai maimaat^Λca agai siaad^Λr^Λ divia agai ^Λgai —caiti ^ooodami.

²⁸ Daid^Λ ^ΛSuusi quiaa mamaat^Λtulditadai ^ooodami ^Λg^ΛΛ quiuupi^Λr^Λ dai ca^Λcai istumaasi aagai ^ooodami cavami ñioo ^Λgai dai pot^ΛΔdai:

—Vaavuava ismaat^Λ aapim^Λ siaaco oidaga aan^Λ. D^Λmos maimaat^Λ aapim^Λ sior^Λ giñootoi. Aan^Λ divia maisiu mos^ΛΛgi ip^Λlidityai aan^Λ baiyoma ^Λgai ismaac^ΛΔΛ tomali ^Λmo imidagai maiyaatagai atgiñootoi. V^ΛΛsi istumaasi aagai ^Λgai ^Λrvaavoi. Dai aapim^Λ maimaat^Λ ^Λgai. ²⁹ Aan^Λ gia maat^Λ ^Λgai. Aan^Λ ^Λgai ^Λmadu daacatadai tai ^Λgai giñootoi tami oidigi daama —t^ΛΔdai ^ΛSuusi.

³⁰ Amaasi ʌoodami bʌiya ʌlilitadai ʌSuusi dai maisagi dʌmos tomali ʌmaadutai maibʌi, maiquiaa aayi istuigaco cascʌdʌ. ³¹ Dai vʌʌscʌrʌ muidutai vaavoitu ʌSuusi daidʌ icaiti:

—Siʌʌscadʌ diviagi ʌCristo siaadʌrʌ iduuna ʌgai vaamioma gʌgʌrducami istumaasi isidi cʌʌli —caiti ʌoodami.

³² Amaasi ʌfariseo caʌcai ispocaiti ʌoodami aagaitai ʌSuusi ʌgai ʌʌmadu ʌbaitʌgucacamigadʌ ʌpapaali judidíu ootoi sandaaru ismaacʌdʌ nuucada ʌquiupai sai bʌʌna ʌSuusi dai maisana. ³³ Taidʌ ʌSuusi itʌʌdai:

—Chiʌʌqui tasai daacamu aanʌ aapimʌ gʌnsaagida dai gooquiʌrʌ nor-agimu aanʌ dai ʌʌmadu daacamu ʌgai ismaacʌdʌ giñootoi. ³⁴ Aapimʌ giñgaagamu dai maitiñʌʌgimu. Aapimʌ maitistutuidi isiimiagi mʌʌca siaaco daaca aanʌ cascʌdʌ —tʌʌdai ʌSuusi.

³⁵ Amaasi ʌjudidíu aipaco gʌʌcacaimi daidʌ icaiti:

—¿Siaaco imia agai idi cʌʌli tasai maitʌʌgana aatʌmʌ? ¿Imia ʌlidi lienʌ goovai ʌjudidíu ʌʌmadu ismaacʌdʌ ʌgiliego saagida oidaga mamaatʌtulda ʌlidi lienʌ goovai ʌgiliego? ³⁶ ¿Istʌiya ʌlidi goovai dai pocaiti tʌsai gaaga ragai dai maitʌʌgia ragai, dai sai aatʌmʌ maitistutuidi isiimiagi mʌʌca siaaco daaca agai ʌgai? —caiti ʌjudidíu.

³⁷ ʌcuugatarʌ tasʌrʌ ʌsiasa duudagarʌ vaamioma namʌga isʌgaa tasai. Amaasi ʌSuusi cʌquiiva dai cavami ñioo dai potʌʌdai ʌoodami:

—Sioora ipʌliadagi iscʌʌgacʌrʌ vuvaquiagi vai dadana dai giñcaʌcana.

³⁸ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ sai tomasioora giñvaavoitudagi ʌgai gia viaacamu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuu-vaiddi oodami —tʌʌdai ʌSuusi.

³⁹ Pocaiti ʌSuusi vai maatʌca ʌoodami isDiuusi Ibʌadʌ ʌʌmadu daacana sioora vaavoitudagi ʌgai. Aidʌ maiquiaa tʌvai Diuusi Ibʌadʌ tʌvaagiaiñdʌrʌ. ʌSuusi maiquiaa ii tʌvaagiamu cascʌdʌ.

⁴⁰ ʌʌmo oodami moscaʌ gomaasi daidʌ icaiti:

—Sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi isidi cʌʌli ʌrʌDiuusi ñiooquituldiadamigadʌ ismaacʌdʌ Moseesacaru aagai sai divia agai —caiti.

⁴¹ Dai aa icaiti:

—Idiava ʌrʌCristo —caiti.

Dʌmos aa icaiti:

—ʌCristo maidivia agai Galileeaiñdʌrʌ. ⁴² Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ saidʌ ʌCristo ʌrDavicarʌ cajiudadʌca agai, dai Beleenʌrʌ vuusia agai ʌgai vaa ali quiiyʌrʌ siaaco vuusai Davicarʌ —caiti ʌgai.

⁴³ Poduucai ʌoodami maiʌmadugan caiti aagaitai ʌSuusi. ⁴⁴ ʌʌmoco bʌiya ʌlidi dai maisagi dʌmos tomali ʌmaadutai maibʌi.

⁴⁵ ʌsandaarugadʌ ʌgʌʌ quiupai ʌpamu dada siaaco daraacatadai ʌfariseo ʌʌmadu ʌbaitʌgucacamigadʌ ʌpapaali judidíu tai ʌgai itʌʌdai:

—¿Tuimasi maivuaa aapimʌ ʌSuusi? —astʌʌdai.

⁴⁶ Taidʌ ʌsandaaru aa noragi daidʌ itʌʌdai:

—Tomali ʌmo imidagai tomali ʌmaadutai maiʌpan duucai ñioocaiña idi cʌʌli —astʌʌdai ʌsandaaru.

⁴⁷ Amaasi ʌfariseo itʌʌdai:

—¿Aapimʌ mʌscasi ʌndagitu ʌʌpʌ isgʌnyaataida ʌgai? ⁴⁸ Tomali ʌmaadutai aatʌmʌ dudunucamigadʌ ʌjudidíu daidʌ ʌfariseo maivaavoitudai. ⁴⁹ Dʌmos idi oodami maicʌʌ maatʌ Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ. Dai sʌʌlicʌdʌ Diuusi soimaasi taatatuldiamu ʌgai vaavoitudaitai ʌgai ʌcʌʌli —astʌʌdai ʌfariseo.

⁵⁰TaidΛ ΛNicodemo, Λgai vaa ismaacΛdΛ diviji ΛSuusi tucarΛ, ΛrΛmo fariseo daidΛ itΛtΛdai:

⁵¹—GΛrsΛΛlicamiΛrΛ pocaiti sai maitΛagai ispocaitiadagi sai Λmo cΛΛli ΛrgΛpiΛr caatΛcami asta siΛΛscadΛ vuaa ΛcΛΛli dai tΛcacagi dai maatΛcagi istumaasi idui Λgai sabai gΛpiΛr caatΛcami ischo ΛΛpΛ —astΛtΛdai ΛNicodemo.

⁵²Amaasi Λгаа aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿AapipΛsi ΛrGalileeΛrΛ oidacami ΛΛpΛ? Gaagañi aapi Diuusi ñiooquidΛrΛ dai nΛidamu aapi sai tomali Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ maivuusai GalileeaiñdΛrΛ —astΛtΛdai Λfariseo.

⁵³Amaasi vΛΛscatai noonora.

8

¹DaidΛ ΛSuusi ii ΛOliivosi giidiamu. ²Dai siaadico mosmaasico ΛΛpamu ii Λgai quiuupiamu. Tai vΛΛscatai dada siaaco daacatadai ΛSuusi vai Λgai mamaatΛtuldimi Λoodami. ³Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai dada Λfariseo ΛΛmadu ΛdudunucamigadΛ Λjudidíu dai vuaa Λmo ooqui ismaacΛdΛ gogoosi gΛducami dai aa tΛΛ isΛma voopoi Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ maitΛrcunadΛ. DaidΛ Λfariseo Λoodami vuitapi van cΛi Λooqui, ⁴daidi itΛtΛdai Λfariseo ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ΛΛmoco tΛΛ idi ooqui isΛΛmadu voopoi Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ maitΛrcunadΛ. ⁵Mosesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ pocaiti sai gΛagagai iscoodadagi ismaacΛdΛ googosi gΛnducami ojoodaicΛdΛ. ¿Aapio pΛcaiti? —tΛtΛdai Λfariseo ΛΛmadu Λгаа.

⁶Pocaiti Λgai mosnΛijada Λlidity astΛΛna ΛSuusi gaagaitadai Λgai isducatai gΛpiΛr vuaajagi ΛSuusi. DΛmos ΛSuusi cuicΛΛsa dai ooja dΛvΛΛrapi gΛmasavicΛdΛ. ⁷Dai Λгаа apiatΛcacaimi, taidΛ ΛSuusi cΛquiva daidΛ itΛtΛdai:

—TomasmaacΛdΛ aapimΛ mΛsmaacΛdΛ vuaa goooqui dai ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadana vai ΛpΛga maiñana goooqui —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁸Dai Λpamu cuicΛΛsa dai gaooja dΛvΛΛrapi. ⁹DΛmos Λgai ismaacΛdΛ vuaa Λooqui moscaΛ istumaasi aagai ΛSuusi dai mosΛΛmadutai iimimi. ΛΛpΛga ΛcΛcΛΛliocoidadioma dai gooquiΛrΛ ΛuutuducΛdioma maatΛcatai vΛΛscatai isΛrsoimaasi ivuaadami. Dai maivii tomali Λmoco mosΛΛgi vii ΛSuusi ΛΛmadu Λooqui. ¹⁰Amaasi ΛSuusi cΛquiva dai camaitΛΛ tomali Λmaadutai Λгаа, potΛtΛdai Λgai Λooqui:

—¿Siaaco duudui Λoodami ismaacΛdΛ gΛpiΛrΛ gΛvuupai? ¿Camaitiipu sioorΛ gΛmaicarsagi? —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹¹Tai Λooqui potΛtΛdai:

—Chu. Camaitiipu, tomali Λmaadutai —tΛtΛdai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Tomali aanΛ maitΛmaicarsamu. Sivi gia imΛdañi dai camaisoimaasi ivuaada —tΛtΛdai.

¹²DaidΛ ΛSuusi apiaaatagidimi Λoodami ismaacΛdΛ ΛΛmadu aatagaitadai:

—AanΛ anΛsoicΛi Λoodami iscΛΛga maata cΛcagi istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi. Dai sioorΛ giñvaavoitudai Λgai gia viaacamu ibΛdagai utudui dai camaioojiadamu issoimaasi ivuaadagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹³Amaasi Λfariseo itΛtΛdai ΛSuusi:

—Aapi cΛΛga ñioocai ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ dΛmos gΛñiooqui maiñamΛga —tΛtΛdai Λfariseo.

¹⁴DaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Tomasi ΛΛgi aanΛ cΛΛga ñioocai giñvΛΛtarΛ vΛΛscarΛ sΛΛlicadΛ Λrvaavoi istumaasi aagai aanΛ. CΛΛ maata aanΛ iñsiaadΛrΛ divia dai iñsiaco imia

iñagai dΛmos aapimΛ gia maimaataΛ iñsiaadar divia tomali iñsiaaco imia iñagai. ¹⁵ AapimΛ caΛ istumaasi aagai aanΛ dai pocaiti sai maiñamΛga giñiooqui maimaataΛcatai sioor aanΛ dΛmos aanΛ maigΛpiar vuupai tomali Λmaadutai. ¹⁶ DΛmos isgΛpiar gΛnvuupadamudai aanΛ istumaasi aagadamudai arsaΛlicamicamudai. AanΛ maiΛΛgi gΛpiar gΛnvuupadamudai. Diuusi giñooagai ismaacΛdΛ giñootoi Λgai gΛpiar gΛnvuupai aanΛ iñΛΛmadu. ¹⁷ Dai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛraΛ pocaiti sai siΛΛscadΛ gooca cacΛΛli nΛijadami Λmadugan caitiadagi aliΛsi glaagai isvaavoitudagi. ¹⁸ AanΛ anΛraΛmo nΛijadami daidΛ giñooaga ismaacΛdΛ giñootoi Λgai arΛmai nΛijadami —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ Amaasi Λgaa itΛtΛdai:

—¿Vaa daja gΛoooga? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AapimΛ maimaataΛ iñsiooraΛ aanΛ, tomali maimaataΛ giñooaga. IsmaatΛmudai aapimΛ iñsiooraΛ aanΛ aidΛ gia maatΛmudai ΛpΛ giñooaga —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ ΛSuusi gaaagidi vΛΛsi gomaasi gamamaatΛtulditai daacatai agΛΛ quiuupiarΛ anaasi siaaco daraaja Λcajoñi siaaco gΛdaraasai Λtumiñsi Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ. DΛmos tomali Λmaadutai maibΛi ΛSuusi. Maiquiaa aayi istuigaco cascΛdΛ.

²¹ DaidΛ ΛSuusi Λpamu ñiooqui Λoodami daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛ anΛimia iñagai dai aapimΛ giñgaagamu dΛmos aapimΛ iimia agai ΛDiaavorΛ ΛΛmadu aapimΛ arsoimaasi ivuaadami cascΛdΛ. Dai maitistutuidi isimiagi aapimΛ mΛΛca iñsiaaco imia iñagai aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

²² Amaasi Λjudidíu pocaiti:

—¿ΛΛgi gΛmuaa agai lienΛ goovai dai cascΛdΛ povΛrtΛtΛdai tΛsai maitistutuidi isimiagi mΛΛca siaaco imia agai goovai? —caiti.

²³ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AapimΛ Λroidigi daama oidacami dΛmos aanΛ gia chu. AanΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛraΛ. ²⁴ CascΛdΛ povΛntΛtΛdai aanΛ mΛsai aapimΛ imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitiñvaavoitudai aapimΛ gΛnaagiditai iñsiooraΛ aanΛ aidΛ gia aapimΛ iimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Amaasi Λjudidíu itΛtΛdai:

—¿PoorΛ aapio? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi gΛnaagidi aanΛ tucamidΛraΛ abiaadΛraΛ. ²⁶ Dai aanΛ quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi gΛnaagaitai aapimΛ dai aanΛ gΛpiarΛ gΛnvuaajamu ΛΛmo istumaasicΛdΛ. DΛmos aanΛ gaaagidi mosΛcaasi istumaasi giñaaagidi Λgai ismaacΛdΛ giñootoi dai Λgai gia sΛΛlicΛdΛ aagai mosΛcaasi istumaasi arvaavoi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁷ DΛmos Λjudidíu maimaataΛ caΛ isΛSuusi aagai Diuusi gΛrooga. ²⁸ CascΛdΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ aapimΛ giñmuaagi aidΛ gia maatΛmu aapimΛ iñsaanΛ arΛCristo Λgai vaa ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. Dai aanΛ gΛñaagidi mosΛcaasi istumaasi giñmamaatΛtuli giñooaga maisiu istumaasi ΛΛgi aanΛ ipΛlidi. ²⁹ Dai giñooaga Λgai daidΛ giñootoi dai vΛΛscΛraΛ giñΛΛmadu daja. Λgai maiΛΛgi giñdadagitu. AanΛ vΛΛscΛraΛ ivueeyi istumaasi Λgai ipΛlidi —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ AidΛsi ΛSuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

³¹ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λjudidíu ismaacΛdΛ vaavoitu:

—Isaapim Δ apiavaavoitudadagi istumaasi g Δ naagidi aan Δ , s Δ llicad Δ aapim Δ argiñmamaat Δ rdamicamu. ³² Dai maat Δ mu istumaasi Δ rvaavoi. Dai si Δ ascad Δ camaatia aapim Δ istumaasi Δ rvaavoi aid Δ gia camait Δ rpipiooñicamu aapim Δ —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³³ Tai Δ gai it Δ t Δ dai:

—Aat Δ m Δ Δ rAvraañicaru cajiudad Δ . Dai tomali Δ mo imidagai mait Δ rpipiooñigad Δ catadai tomali Δ maadutai. ¿Ducata Δ caiti aapi iscamait Δ rpipiooñicamu aat Δ m Δ ? —t Δ t Δ dai Δ gai.

³⁴ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—S Δ llicad Δ Δ rvaavoi sai sioor Δ soimaasi ivuaadagi Δ gai gia Δ rpipiooñigad Δ Δ Diaavora. ³⁵ Δ mo c Δ llicai mai Δ madugan duuca Δ n Δ lidi g Δ rpipiooñiga dai g Δ maamara. ³⁶ Dai si Δ ascad Δ aan Δ Diuusi marad Δ ismaacad Δ t Δ vai t Δ vaagiaiñd Δ r Δ c Δ llicac Δ r Δ vusaidiagi Δ mo c Δ llicai Δ gai camait Δ rpipiooñigad Δ camu Δ Diaavor Δ . ³⁷ Camaat Δ aan Δ isaapim Δ Δ rcajiudad Δ Avraañicaru d Δ mos aapim Δ maitiñvaavoitudai casc Δ d Δ giñmuua Δ lidi. ³⁸ Aan Δ an Δ g Δ naagidi istumaasi giñooga giñmaat Δ tuli dai aapim Δ ivueeyi istumaasi g Δ naagidi g Δ nooga —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

³⁹ Taid Δ Δ gai aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Avraañicaru Δ rg Δ raduñicaru —t Δ t Δ dai Δ gai.

D Δ mos Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Iss Δ llicad Δ Δ rvaavoi isaapim Δ Δ rAvraañicaru cajiudad Δ camudai aid Δ gia giñvaavoitudamudai aapim Δ Δ pan duuca Δ Avraañicaru. ⁴⁰ D Δ mos aapim Δ giñmuua Δ lidi tomasi aan Δ g Δ naagidi mos Δ caasi itumaasi Δ rvaavoi istumaasi Diuusi giñmaat Δ tuli. Avraañicaru maipoduuca Δ iduñimudai. ⁴¹ Aapim Δ ivueeyi poduuca Δ isduuca Δ ivueeyi g Δ nooga —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

Amaasi Δ gai it Δ t Δ dai:

—Aat Δ m Δ mait Δ rmaamarad Δ ooqui taatacaligami. Mos Δ maduga g Δ rooga Δ gai vaa Δ rDiuusi —t Δ t Δ dai Δ judidíu.

⁴² Amaasi Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Iss Δ llicad Δ Δ rvaavoicamudai isDiuusi Δ rg Δ noogacamudai aid Δ gia aapim Δ giñoig Δ adamudai. Diuusi giñootoi maisiu mos Δ gi divia aan Δ . ⁴³ Aapim Δ maitip Δ lidi is Δ giadagi istumaasi g Δ naagidi aan Δ casc Δ d Δ maimaat Δ ca Δ giñmamaat Δ tuldiaraga. ⁴⁴ Aapim Δ g Δ nooga Δ r Δ Diaavora casc Δ d Δ aapim Δ Δ rmaamarad Δ Δ Diaavora daid Δ ivuaada Δ lidi istumaasi Δ gai ip Δ lidi. Tucamid Δ r Δ abiaad Δ r Δ Δ Diaavora Δ rgamuaacami daid Δ Δ ryaatavogami. Δ gai tomali Δ mo imidagai maiaagai istumaasi Δ rvaavoi baiyoma v Δ asc Δ r Δ mosyaatagai Δ gai. V Δ asi istumaasi t Δ t Δ gitoi Δ gai mait Δ rvaavoi potuiga Δ gai casc Δ d Δ . Δ gai Δ roogad Δ ducami v Δ asi Δ yaatavogami. ⁴⁵ Casc Δ d Δ si Δ ascad Δ aan Δ g Δ naagidi istumaasi Δ rvaavoi aapim Δ maitiñvaavoitudai. ⁴⁶ Tomali Δ maadutai aapim Δ g Δ nsaagida maitistutuidi isaagagi iñsaan Δ idui Δ mo istumaasi soimaasicami. Si Δ ascad Δ g Δ naagiada aan Δ istumaasi Δ rvaavoi, ¿tuim Δ asi maitiñvaavoitudai aapim Δ ? ⁴⁷ Diuusi maamarad Δ s Δ llicad Δ oojoidi isca Δ cagi Diuusi ñiooquid Δ d Δ mos aapim Δ maica Δ ca Δ lidi Diuusi ñiooquid Δ , aapim Δ mait Δ rDiuusi maamarad Δ casc Δ d Δ —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁴⁸ Amaasi Δ judidíu it Δ t Δ dai:

—S Δ llicad Δ Δ rvaavoi istumaasi aagai aat Δ m Δ sai aapi Δ rsamaritano dai isviaa aapi Δ mo Diaavora t Δ aañicarud Δ —t Δ t Δ dai Δ judidíu.

⁴⁹ Daid Δ Δ Suusi aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Aan Δ gia maiviaa Diaavora t Δ aañicarud Δ . Aan Δ mossiaa duutudai giñooga dai aapim Δ maisiaa giñduutudai mossoiduuca Δ giñn Δ lidi. ⁵⁰ Aan Δ maigagaagai

sioora siasa giñduutuadagi dāmos vāascara oidaga amoco ismaacada gagaagai sioora siasa giñduutuadagi, dai agai soimaasi taatatuldiami sioora maisiasa giñduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai sioora agiditai ca istumaasi gaaagidi ana agai gia tomastuigaco oidaca agai —tadai Susi.

⁵² Amaasi ajudidū aa noragi daida itadai:

—Sivi gia ca maata aatama issallicada viaa aapi amo Diaavora taañicaruda. Avrañicaru dai vasi Diuusi ñiñoquituldiadamigada coi dai vascara aapi gaagidi sai sioora agiditai ca istumaasi gaaagidi aapi agai gia tomastuigaco oidaca agai. ⁵³ ¿Povaiasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai isAvrañicaru garalqui aduñicaru ismaacada camuu? ¿Dai povaiasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai siDiuusi ñiñoquituldiadamigadacaru ismaacada cacoi? ¿Aapia poora galidi? —tadai ajudidū.

⁵⁴ Amaasi Susi itadai:

—Iñsaan agi ca ga ñioocadagi agi gimvatar aida gia maiñamaga giññoqui. Damos Diuusi giñooga agai vaa ismaacada aagai aapima saida arganDiuusiga agai gia ca ga ñioocai ana gimvatar. ⁵⁵ Damos aapima maimaata agai. Ana gia maata agai. Daida isganaagiadagi ana ansai maimaata ana agai aida gia ana aryaatavogamicagi ganpan duucai. Damos sallicada arvaavoi iñsaan maata agai dai agiditai ca ana vasi istumaasi giñaagidi agai. ⁵⁶ Ganalqui aduñicaru Avrañi aliasi baigali maatacai iñsaan divia iñagaitadai oidigi daama dai vaamioma baigali agai aidasi divia ana —tadai Susi.

⁵⁷ Amaasi ajudidū potadai Susi:

—Maiquiaa viaa aapi goo coobai dan baivastaama uumigi, ¿ducatai caiti aapi isñidi Avrañicaru? —tadai agai.

⁵⁸ Taida Susi aa noragi daida itadai:

—Vaavuava ismaiquiaa vuusaicai Avrañicaru abiaadara catavaagilara daacatadai ana —tadai Susi.

⁵⁹ Amaasi vui ajudidū ooodai dai maicarsa aliatugai agai Susi. Damos Susi gaaasto ii dai vuusai gala quiuupiañdara. Dai oodami saagida daivusai dai ii.

9

¹ Vaida Susi daivusquimi amapara dai ta amo maiñaadami. Podu vuusai agai. ² Taitai aatama mamaatardamigada Susi tacaicai daida itadai:

—Garmamaatatuldiadamiga, ¿tuisi podu vuusai idi cali? ¿Voor soimaasi idui gocali isadadada? —povartadai aatama.

³ Taida Susi itadai:

—Idi cali maisoimaasi idui tomali adadada. Baiyoma goovai maiñai sai poduucai aa oodami maatana issallicada viaa guvucadagai Diuusi isduaaidagi. ⁴ Iñsiasa uucami oidacagi tami oidigi daama aliasi gaagai iñsivuaadagi aa duiñdada agai ismaacada giñootoi. Aimu istuigaco iscamaitis-tutuidi isaata vuaadagi tomali maadutai tomali ana. ⁵ Quiaa oidacatai ana tami oidigi daama ana soicai oodami iscala maata cacagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi —tadai Susi.

⁶ Caaagacai gomaasi Susi davarapi sisiva dai vadaitu laachi davarai dai maiñaadami vuupuida daama dai adavarai vaagiada. ⁷ Amaasi itadai:

—Imañai dai vacuana gavupuji piilara ismaacada Siloé tagidu —tadai Susi.

Siloé t_Λiya _Λlidi ootosicami oodamic_Λd_Λ. Taid_Λ _Λmaiñ_Λaadami ii dai vacoi g_Λvuu_Λpuji dai _Λpamu divia dai can_Λeeyi. ⁸ Amaasi _Λaaduñ_Λd_Λ _ΛΛ_Λmadu aa ismaac_Λd_Λ _ΛΛ_Λquioma n_Λiditadai _Λmaiñ_Λaadami icaiti:

—¿Maitasi _Λridi c_ΛΛ_Λli _Λgai vaa ismaac_Λd_Λ daacatai gataan_Λiña tumiñsi?
—asc_Λaiti _Λgai.

⁹ Vai aa icaiti:

—_Λj_Λ _Λgai vaa goovai —asc_Λaiti.

Vai aa icaiti:

—Chu, mait_Λr_Λgai d_Λmos _Λp_Λa maasi goovai —asc_Λaiti.

D_Λmos _Λc_ΛΛ_Λli _ΛΛ_Λgi pocaiti:

¹⁰ —Aan_Λava —asc_Λaiti.

Amaasi _Λgaa t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Ducatai n_Λeeyi aapi sivi? —ast_Λt_Λdai.

¹¹ Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—_Λc_ΛΛ_Λli ismaac_Λd_Λ Suusi t_ΛΛ_Λgidu vad_Λitu d_Λv_ΛΛ_Λrai dai giñ_Λvuu_Λpujiana da-givi daid_Λ povaiñ_Λt_Λt_Λdai ansai im_Λna dai vacuanana giñ_Λvuu_Λpuji _Λpiil_Λr_Λ ismaac_Λd_Λ Siloé t_ΛΛ_Λgidu. Antai aan_Λ ii dai vacuanacai casistui aan_Λ is_Λn_ΛΛ_Λvagi —ast_Λt_Λdai _Λgai.

¹² Amaasi t_Λcacai _Λgaa daidi it_Λt_Λdai:

—¿Vaa daja _Λc_ΛΛ_Λli? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—Maimaat_Λ aan_Λ —ast_Λt_Λdai.

¹³ Amaasi _Λoodami vaidacai _Λgai ismaac_Λd_Λ main_Λaadatadai _Λfariseo vuitapi. ¹⁴ Aid_Λsi _ΛSuusi vad_Λitu _Λd_Λv_ΛΛ_Λrai g_Λsisivaragac_Λd_Λ dai dagivi vu-upuid_Λr_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ maiñ_Λaadatadai aid_Λ _Λrib_Λstaragai tas_Λr_Λc_Λtadai.

¹⁵ Casc_Λd_Λ _Λfariseo _Λp_Λa t_Λcacai _Λc_ΛΛ_Λli dai pot_Λt_Λdai:

—¿Ducatai n_Λn_ΛΛ_Λava aapi? —ast_Λt_Λdai _Λfariseo.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—Giñdagiviam_Λta d_Λv_ΛΛ_Λrai vagiad_Λ giñ_Λvuu_Λpuji daama antai vacoi aan_Λ dai sivi can_Λeeyi —ast_Λt_Λdai.

¹⁶ Amaasi _ΛΛ_Λmoco _Λfariseo icaiti:

—_Λc_ΛΛ_Λli ismaac_Λd_Λ idui goomasi mait_Λr_Λootosad_Λ Diuusi, _Λgai maisiaa duu-tudai ib_Λstaragai tasai casc_Λd_Λ —asc_Λaiti _Λgai.

D_Λmos aa icaiti:

—¿Ducatai ivueeyi _Λgai naana maasi g_Λg_Λrducami isirsoimaasi ivuaadami?
—asc_Λaiti _Λgai.

Poduuc_Λ _ΛΛ_Λmoco aagai _Λmo istumaasi dai aa aagai _Λmai istumaasi. ¹⁷ Dai _Λpamu t_Λcacai _Λgai ismaac_Λd_Λ maiñ_Λaadatadai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Dai aapi p_Λt_Λiya _Λgai aagaitai _Λc_ΛΛ_Λli ismaac_Λd_Λ g_Λduaadi? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ g_Λnaagidi said_Λ _Λr_Λamo Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ —ast_Λt_Λdai.

¹⁸ D_Λmos _Λj_Λudidíu maitip_Λlidadai isvaavoitudagi is_ΛΛ_Λquioma maiñ_Λaadatadai _Λgai dai sivi can_Λeeyi casc_Λd_Λ vaí _Λgai d_ΛΛ_Λd_Λd_Λ _Λc_ΛΛ_Λli ismaac_Λd_Λ maiñ_Λaadatadai. ¹⁹ Dai t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Idisi _Λr_Λg_Λn_Λmara aapim_Λ ismaac_Λd_Λ pocaiti aapim_Λ sai maiñ_Λaadami vuusai? ¿Ducatai can_Λeeyi goovai sivi? —ast_Λt_Λdai _Λj_Λudidíu.

²⁰ Taid_Λ _Λc_ΛΛ_Λli d_ΛΛ_Λd_Λd_Λ it_Λt_Λdai:

—Maat_Λ aat_Λm_Λ isidi _Λr_Λg_Λr_Λmara dai ismaiñ_Λaadami vuusai. ²¹ D_Λmos maimaat_Λ aat_Λm_Λ isducatai sivi can_Λeeyi goovai tomali maimaat_Λ aat_Λm_Λ sioor_Λ n_Λn_ΛΛ_Λavatu. _ΛΛ_Λgiav_Λr t_Λcaca aapim_Λ. Goovai casi _Λr_Λg_Λducami. _ΛΛ_Λgi goovai g_Λnaagidiamu —ast_Λt_Λdai _Λd_ΛΛ_Λd_Λd_Λ.

22 Potatadai agai abaiditai ajudidú. Ajudidú casi gnaagi aipacoga sai isamoco vaavoitudagi saida asuusi ar Cristo agai ismaacada vaavoitudagi camaviaaca agai oigaragai isvapaacadagi ajudidú quiuupaigadara. 23 Cascada acalli daddada itatadai sai tacacana marada dai sai agai casi argaducami.

24 Amaasi ajudidú apamu vai acalli ismaacada maiñaadatadai daida itatadai:

—Aagi Diuusi vataraga icaga ñioocada aapi dai maisiu asuusi. Caga maata aatama saida asuusi arsoimaasi ivuaadami —astatadai ajudidú.

25 Amaasi agai aa noragi daida itatadai:

—Aana maimaata isiarsoimaasi ivuaadami ischo ara. Mosacaasi maata aana iñsaana armaiñaadamicatadai dai sivi gia cananaava aana —astatadai.

26 Tai apamu tacaca agai daida itatadai:

—¿Tumaasi idui agai? ¿Ducatai idui pasicananaava? —astatadai agai.

27 Tai aa noragi acalli daida itatadai:

—Casian gnaagidi, ¿maitamasca aapima? ¿Tuimasi ipalidi isapamu gnaagida aana? ¿Aapima masiara vaavoituda alidi? —astatadai acalli.

28 Amaasi ajudidú vui ñiooquimi acalli daida itatadai:

—Aapiapa vaavoitudai agai damos aatama agidi Moseesacaru samicagada. 29 Aatama maata isDiuusi ñiooqui Moseesacaru damos maimaata aatama tomali siaadara divia asuusi —astatadai.

30 Amaasi acalli aa noragi daida itatadai:

—Calio maimaata aana istumaasi tatagitoi pocaititai aapima. asuusi giñanaavatu dai vascara aapima maimaata siaadara divia. 31 Caga gamaata isDiuusi maicaa soimaasi ivuaadami baiyoma Diuusi ca mosacaasi agai ismaacada siaa duutudai Diuusi daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. 32 Tomali amo imidagai maicajiomacatadai aatama ismaadutai duaadi amoco ismaacada maiñaadami vuusai dai nanaavatu. 33 Isagai maitarDiuusi ootosadacamudai maitistutiadamudai ispoduucai ivuaadagi —astatadai agai ismaacada maiñaadatadai.

34 Amaasi agaa itatadai:

—Gadada amadu aapi arsoimaasi ivuaadami dai vascara aapi garmaatatulda alidi —astatadai ajudidú.

Daida quidamacoga vuusaitu.

35 Amaasi mai asuusi masiagaa quiupai quidigamu vuusaitu acalli ismaacada maiñaadatadai. Dai aidasi asuusi taa agai potatadai:

—¿Vaavoitudaipasi aapi Cristo Diuusi marada ismaacada tavaivaagiaindara? —tatadai asuusi.

36 Taida acalli itatadai:

—Iñaagidañi aapi sior agai nai vaavoitudagi aana —tatadai.

37 Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Naidapa. Aatagidapa. Aana —tatadai asuusi.

38 Amaasi acalli gatootonacada caquiva asuusi vuidara daida itatadai:

—Giñtaanadamiga aana gia gavaavoitudai —tatadai.

39 Amaasi asuusi itatadai:

—Aana divia tami oidigi daama dai nanaavatudada iñagai agai ismaacada maiñanai, dai agai ismaacada pocaiti sai caga maata ca Diuusi ñiooquida maatana ismaitarvaavoi baiyoma arpan ducami maiñaadami maimaatacatai —astatadai asuusi.

40 Amaasi amoco fariseo ismaacada ami daraajatadai itatadai:

—¿Povairas caiti aapi tasai aatama maiñanai ara? —tatadai.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IssΛΛlicΛdΛ maĩnΛΛaadamudai aapimΛ dai maimaatΛ caΛcamudai Diuusi ñiooquidΛ aidΛ gia maitΛrgΛnduñicamudai aapimΛ dΛmos aapimΛ pocaiti mΛsai cΛΛga maata caΛ Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ Λrsoimaasi ivuaadami aapimΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

10

¹ Vaavuava sai sioorΛ vapacΛdagi Λmo curarΛrΛ daama sΛΛli maisiu quitaagiña sΛΛli Λgai gia ΛrΛΛsivogami. ² Λpastuuru Λgai dai nuucada Λcañiiru dai Λgai gia quitaagiña sΛΛli vapacΛi. ³ ΛcΛΛli ismaacΛdΛ quitaagiña cΛaacana dai nuucadacana Λcañiiru tucarΛ siuu duucu ami diviagi Λpastuuru Λgai otoma cupioscΛiña. Λcañiiru cΛΛ maata caΛcana Λpastuuru ñiooquidΛ. Λpastuuru vapaidiña Λcañiiru poduucai istΛΛtΛgida Λgai dai vuvaidi Λgai curaraiñdΛrΛ. ⁴ Dai cavuvaidacai vΛΛsi Λcañiiru Λpastuuru baitΛqui imΛiña vaidΛ Λcañiiru oidĩña. Λcañiiru cΛΛ maata ñiooquidΛ Λpastuuru cascΛdΛ. ⁵ DΛmos Λcañiiru maioidátucui Λmoco ismaacΛdΛ maimaatΛ Λgai baiyoma vopooyiña Λgai maimaatΛcatai ñiooquidΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁶ ΛSuusi aagidi gomaasi ipΛliditai ismamaatΛtuldagi Λoodami naana maasi istumaasi dΛmos Λgai maimaatΛ caΛ.

⁷ Amaasi ΛSuusi Λpaamu aagidi Λoodami daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavuava iñsaanΛ ΛrΛpan ducami Λcurarai quitaagiñagadΛ siaa sΛΛli vapacΛi Λcañiiru. ⁸ VΛΛsi ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ dada maiquiaa diviacai aanΛ Λgai ΛrΛΛsivogami ducami dΛmos Diuusi mamaradΛ maioidátucui Λgai. ⁹ Vaavuava iñsaanΛ ΛrΛpan ducami Λmo quitaagiña. SioorΛ ipΛliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi giñvaavoitudaitai Λgai gia poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi. DaidΛ Λvaavoitudadami ΛrΛpan ducami cañiiru ismaacΛdΛ Λpastuuru vΛΛs tucagi vaapasai ΛcurarΛrΛ dai vΛΛs tasai nunucadai.

¹⁰ ΛΛsivogami dada dai mosΛcaasi mosgΛΛsidiña dai coodaiña dai siaa vuaadana naana maasi istumaasi dΛmos aanΛ divia vaidΛ Λoodami tomas-tuigaco oidaca agai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛitai dai vai sΛΛlicΛdΛ baiganΛliaracΛdΛ oidacana. ¹¹ Λmo pastuuru cΛΛ tuigacami cΛΛga nunucada gΛsosoiga cañiiru tomasi gΛmuaatu sai maicuucuna ΛsΛΛyi. Dai aanΛ ΛrΛpan ducami Λmo pastuuru cΛΛ tuigacami. ¹² DΛmos Λmo pastuuru ismaacΛdΛ maitΛrsosiacami Λgai gia mosmΛmΛraiña siuu duucu tΛΛgiagi Λmo sΛΛyi dai dadagitoi Λcañiiru. VaidΛ ΛsΛΛyi bΛbΛΛyiña Λmo Λcañiiru vaidΛ Λgaa aipaco vopooyiña. ¹³ Λpastuuru maitΛrsosiacamicana cascΛdΛ mΛmΛraiña dai maivuaamΛ lidĩña ΛcañiirucΛdΛ.

¹⁴ AanΛ anΛrΛpan ducami Λmo pastuuru cΛΛ tuigacami ismaacΛdΛ cΛΛ maata gΛsosoiga cañiiru dai Λcañiiru cΛΛ maata gΛpastuuruga. ¹⁵ Poduucai isduucai Diuusi giñooga cΛΛga giñmaatΛ dai aanΛ cΛΛga maata giñooca. Dai aanΛ sΛΛlicΛdΛ soiñamu sioorΛ giñvaavoitudagi dai aanΛ muuquimu vai Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi. ¹⁶ Dai oidaga aa oodami ismaacΛdΛ maitΛrjudidĩu ismaacΛdΛ giñvaavoituda agai ΛpΛ. Dai aanΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaidamu. Quiaa ΛrsibΛa oidacami Λgai dΛmos aimu istuigaco isΛgai ΛΛmadu aa giñvaavoitudadami ΛrΛmo aadunumΛca agai dai viaaca agai Λmo baitΛcΛaacami.

¹⁷ AanΛ muuquimu dai Λpamu duaacamu vai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi oodami. CascΛdΛ giñoigΛdai giñooca. ¹⁸ Tomali Λmaadutai maitistutuidi isgiñmuuagi ismaitiñdagitu aanΛ. VΛΛscΛrΛ iñdagitamu aanΛ mΛsgĩñmuaagi

mosaan^Λ ip^Λlidi casc^Λd^Λ. Aan^Λ viaa s^Λallicami isdagituagi isgiñmuaagi dai aan^Λ viaa guvucadagai is^Λpamu duaacagi. Diuusi giñoo^Λca giñmaa s^Λallicami dai guvucadagai casc^Λd^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁹ Aid^Λsi ^Λjudidíu t^Λt^Λaañ^Λdamigad^Λ ca^Λ gomaasi ^Λamoco aagai ^Λmo istumaasi dai aa aagai ^Λmai istumaasi. ²⁰ Dai muidutai pocaiti:

—¡Goovai viaa ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ di! S^Λallic^Λd^Λ ^Λrvuiirugami goovai. Mait^Λaaagai t^Λsca^Λcagi istumaasi aagai goovai —caiti ^Λjudidíu.

²¹ D^Λmos aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ maitistutiadamudai isca^Λga ñiooquiagi poduucai isduucai ñioocai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduaaidagi ^Λmo maiñ^Λaadami —caiti ^Λamoco.

²² Aid^Λsi ^ΛSuusi Jerusaleen^Λr^Λ daacatadai, aid^Λ ^Λrtoomococatadai. Dai aid^Λ casi ^Λr^Λvagimicatadai ismaac^Λd^Λ ivuaadana ^Λjudidíu t^Λat^Λgitoitai istuigaco idui ^Λg^Λ quiuupai. ²³ Daid^Λ ^ΛSuusi moim^Λitadai ^Λg^Λ quiuupi^Λr^Λ siaaco Solomoni portaaligad^Λ t^Λagidu. ²⁴ Daid^Λ ^Λt^Λaañ^Λdamigad^Λ ^Λjudidíu sicoli guuquiva ^ΛSuusi abaana daidi it^Λt^Λdai:

—¿P^Λascad^Λ g^Λraagida agai isbai aapi s^Λallic^Λd^Λ ^Λr^ΛCristo ischo ^Λp^Λ? —t^Λt^Λdai ^Λgai.

²⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Casiant g^Λnaagidi aan^Λ d^Λmos aapim^Λ maitiñvaavoitu. Diuusi giñoo^Λca giñmaa s^Λallicami ansaid^Λ ivuaadana aan^Λ naana maasi istumaasi g^Λg^Λrducami ismaac^Λd^Λc^Λd^Λ c^Λga g^Λmaat^Λ iñsioor^Λ aan^Λ. ²⁶ D^Λmos aapim^Λ maitiñvaavoitudai. Aapim^Λ mait^Λrgiñaaduñi vaavoitudadami casc^Λd^Λ, poduucai isduucai casig^Λnaagidi aan^Λ. ²⁷ Giñaaduñi vaavoitudadami c^Λmaat^Λ giñmamaat^Λtuldaraga daid^Λ giñ^Λmadu ajioopai. Dai aan^Λ c^Λga maat^Λ giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁸ Aan^Λ c^Λgac^Λr^Λ vuvaidi ^Λgai vai tomastuigaco oidacana t^Λvaagi^Λr^Λ. Maitiipu sioor^Λ istutuidi isgiñvoopoidagi giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁹ Diuusi giñoo^Λca ^Λgai daid^Λ ^Λcovai vuvaitu ^Λgai said^Λ giñvaavoitudana. Diuusi giñoo^Λca s^Λallicamigad^Λ vaamioma nam^Λga istomasioorai dai casc^Λd^Λ maitiipu sioor^Λ istutuidi isvoopoidagi giñoo^Λca giñaaduñi vaavoitudadami. ³⁰ Aan^Λ ^Λmadu giñoo^Λca viaa ^Λgai vaa s^Λallicami daid^Λ ^Λgai vaa t^Λgitoidagai dai ^Λgai vaa guvucadagai —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³¹ Amaasi ^Λjudidíu ^Λpamu vui ojoodai dai maicarsa agaitadai ^ΛSuusi.

³² Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Casivuaadana aan^Λ mui naana maasi g^Λg^Λrducami guvucadad^Λc^Λd^Λ giñoo^Λca aapim^Λ g^Λnsaagida. ¿Maasc^Λd^Λ ^Λgai^Λc^Λd^Λ giñmaicarsa agai aapim^Λ? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³³ Taid^Λ ^Λjudidíu aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Maisiu ivuaadatai aapi ^Λmo istumaasi g^Λducami aat^Λm^Λ g^Λmaicarsa agai vui ñioocaitai aapi Diuusi agaitai sai aapi ^ΛrDiuusi d^Λmos aapi ^Λrca^Λli —t^Λt^Λdai ^Λjudidíu.

³⁴ Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Diuusi ñiooquid^Λr^Λ pocaiti said^Λ ^Λdudunucami ^Λjudidíu ^Λrdidiuusi ducami. Diuusi maacai s^Λallicami casc^Λd^Λ. ³⁵ C^Λmaat^Λ aat^Λm^Λ sai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ s^Λallic^Λd^Λ ^Λrvaavoi. Dai Diuusi pocaiti sai ^Λgai ismaac^Λd^Λ Diuusi maa ^Λmo s^Λallicami ^Λrdiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi ^Λcovai giñvusaitu daid^Λ giñootoi tami oidagi daama. ¿Ducatai povaiñt^Λt^Λdai aapim^Λ sai aan^Λ vui ñioocai Diuusi agaitai ansaid^Λ ^Λraan^Λ Diuusi marad^Λ?

³⁷ Aan^Λ ivueeyi naana maasi g^Λg^Λrducami. Diuusi giñoo^Λca giñmaa ^Λmo s^Λallicami casc^Λd^Λ. Dai casc^Λd^Λ ali^Λsi g^Λaaagai isaapim^Λ giñvaavoitudagi.

³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapim^Λ istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ v^Λasc^Λr^Λ c^Λga

maatΛ aapimΛ isivuaadana aanΛ naana maasi istumaasi gΛgΛarducami dai gomaasicΛdΛ aliΛsi gΛaagai isvaavoitudagi iñsaanΛ arDiuusi maradΛ dai istΛvai aanΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ dai poduucai vaavoitudagi sai Diuusi giñooga aanΛ giñΛΛmadu daja dai sai aanΛ Diuusi giñooga ΛΛmadu daja —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁹ TaidΛ Λpamu Λjudidíu ipΛlitadai isbΛiyagi ΛSuusi dai maisagi dΛmos ΛSuusi mosdaivunu ii.

⁴⁰ Amaasi ΛSuusi Λpamu ii ΛgΛΛ aqui Jordán mΛΛmojoradΛrΛ siaaco ΛΛquioma gavapaconaitadai ΛVuaana dai ami daaca agai. ⁴¹ TaidΛ mui oodami iji dai mΛΛ nΛidamu ΛSuusi daidΛ icaiti:

—Tomasi ΛVuaana maitidui tomali Λmo istumaasi gΛdΛucami vΛΛscΛrΛ vΛΛsi istumaasi aagai Λgai agaitai idi cΛΛli sΛΛlicΛdΛ arvaavoi —caiti Λoodami.

⁴² Tai ami mui oodami vaavoitu ΛSuusi.

11

¹ Λmo cΛΛli BetaaniΛrΛ oidacami aliΛ coococatadai. Lázaru tΛagidu Λgai. DaidΛ ΛLázaru susuculidΛ arMaría dai Maaruta. ² María Λgai dai ΛΛquioma tΛi asaiti sigian uuvaicΛdΛ ΛSuusi ΛΛcasodΛ daama dai gΛcuupacΛdΛ gaqui. ³ DaidΛ María ΛΛmadu Maaruta ootoi Λmo piooñi sai aagidana ΛSuusi sai aliΛ coco ΛLázaru dai potΛtΛdai Λpiooñi ΛSuusi:

—GΛrbaitΛcΛaacamiga, aliΛ coco gΛaamiiguga Lázaru —tΛtΛdai Λpiooñi.

⁴ Tai mosmaí ΛSuusi daidΛ icaiti:

—Λgai oí coocodagai dai tomasi muuquiagi vΛΛscΛrΛ maisiu cascΛdΛ oí coocodagai. Agai oí coocodagai sai poduucai gooquiΛrΛ mui oodami maatΛna issΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai Diuusi, dai sai Λoodami maatΛna ΛpΛ isaliΛ cΛΛ tuiga aanΛ Diuusi maradΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ Tomasi ΛSuusi sΛΛlicΛdΛ oigΛdai Maaruta ΛΛmadΛ suculidΛ ΛΛmadu Lázaru

⁶ vΛΛscΛrΛ anaasi vii ΛpΛ goo tasai. ⁷ Dai gooquiΛrΛ povΛrtΛtΛdai Λgai aatΛmΛ: —TimΛda Λpamu Judeeamu —gΛrtΛtΛdai.

⁸ TΛtai aatΛmΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, maiquiaa daivusai mui tasai daidΛ Λjudidíu mΛΛca JudeeΛrΛ ipΛlidadai isgΛmaicarsagi. ¿Ducatai Λpamu mΛΛca imia Λlidi aapi? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

⁹⁻¹⁰ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—Tomali Λmaadutai maitistutuidi isgiñmuaagi maiquiaa naatocai aanΛ giñaa duiñdaga. ¹¹ GΛramiiguga Lázaru cooso dai aanΛ imia iñagai dai nΛñiituda iñagai —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹² Amaasi aatΛmΛ itΛtΛdai:

—GΛrtΛaanΛdamiga, iscooso Λgai aidΛ gia casi gΛtaumadaimi Λgai —tΛtΛdai aatΛmΛ.

¹³ PovΛrtΛtΛdai ΛSuusi potΛiya Λlidadai saidΛ Lázaru camuu. DΛmos aatΛmΛ polidadai isΛrvaavoi iscooso Λgai. ¹⁴ Amaasi ΛSuusi sΛΛli gΛraagidi dai povΛrtΛtΛdai:

—Camuu Lázaru. ¹⁵ Dai cΛΛgadu ismaiΛΛmadu daacatadai aanΛ. Poduucai vaamioma cΛΛgaduca agai aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ, vaamioma giñvaavoituda agai cascΛdΛ. Tiñda —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁶ Amaasi ΛTomás mΛsmaacΛdΛ cuate aagaiña povΛrtΛtΛdai:

—TΛoidá cascΛdΛ Λmapai cooyi aatΛmΛ —gΛrtΛtΛdai ΛTomás.

¹⁷ Tai mosaayi ΛSuusi BetaaniΛrΛ dai maí iscasi ΛpΛduitadai maaco tasai isyaasapi ΛLázaru. ¹⁸ BetaaniaiñdΛrΛ miaaga Jerusaleenamu parΛ goo mil dan taan sientto metro ΛΛsi. ¹⁹ Dai mui judidíu caayai dai daadiji Maaruta ΛΛmadu

María camuucuai Lázaru. ²⁰ Aidasi Δ Maaruta maí is Δ Suusi camiaadimi, ii Δ gai dai m $\Delta\Delta$ vuid Δ r Δ ajia agai. D Δ mos Δ María anaasi quiiy Δ r Δ vii. ²¹ Daid Δ Δ Maaruta it Δ t Δ dai Δ Suusi:

—Giñ Δ aan Δ damiga, istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsi $\Delta\Delta$ gi.

²² D Δ mos c $\Delta\Delta$ maat Δ aan Δ sai Diuusi iduñia agai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —t Δ t Δ dai Δ Maaruta.

²³ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—G Δ si $\Delta\Delta$ gi Δ pamu duaacamu —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁴ Taid Δ Δ Maaruta it Δ t Δ dai:

— Δ j Δ , c $\Delta\Delta$ ga maat Δ aan Δ sai Δ pamu duaaca agai Δ gai si $\Delta\Delta$ scad Δ aiyagi istuigaco duduaacagi v $\Delta\Delta$ si coidad Δ —t Δ t Δ dai Δ Maaruta.

²⁵ Amaasi Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Aan Δ an Δ Δ gai dai Δ pamu duduaacalda iñagai coidad Δ sitomastuigaco oidacamu Δ gai. Sioor Δ giñvaavoitudai tomasi muuquiagi v $\Delta\Delta$ scar Δ tomastuigaco oidaca agai t Δ vaagi Δ r Δ . ²⁶ Dai sioor Δ oidaga giñvaavoitudaitai Δ gai gia maiimia agai Δ Diaavora $\Delta\Delta$ madu. ¿Vaavoitudaip Δ si aapi imaasi? —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁷ Taid Δ Δ Maaruta it Δ t Δ dai:

— Δ j Δ , vaavoitudiana isaapi Δ r Δ Cristo, Diuusi marad Δ ismaac Δ d Δ t Δ vai t Δ vaagiaiñ Δ r Δ . Δ gai vaa ismaac Δ d Δ t Δ v Δ pi n Δ n Δ racatadai aat Δ m Δ —t Δ t Δ dai Δ Maaruta.

²⁸ Caaagidi Δ Maaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi g Δ suculi María dai pot Δ t Δ dai:

—G Δ r Δ mamaat Δ tuldiadami cadivia dai g Δ vaidi —ast Δ t Δ dai Δ Maaruta.

²⁹ Amaasi mosmaí Δ gai gomaasi dai c Δ quiva dai ii dai m $\Delta\Delta$ viaatuli Δ Suusi.

³⁰ Maiquiaa vaatadai Δ Suusi caay Δ r Δ . Quiaa mom $\Delta\Delta$ ca c Δ aacatadai Δ gai siaaco aayi Δ Maaruta. ³¹ Aidasi Δ judidíu ismaac Δ d Δ quiiy Δ r Δ daraacatadai $\Delta\Delta$ madu Δ María t $\Delta\Delta$ is Δ gai todian duucui c Δ quiva dai otoma vuusai oidi Δ gai Δ María. Δ gai pov Δ n Δ lidadai isimia agai Δ gai m $\Delta\Delta$ ca siaaco yaasapi Δ si $\Delta\Delta$ gid Δ dai ami suaacada agai.

³² Amaasi a Δ cai Δ María m $\Delta\Delta$ ca siaaco c Δ aacatadai Δ Suusi g Δ tootonac Δ d Δ c Δ quiva Δ gai Δ Suusi vuid Δ r Δ daid Δ it Δ t Δ dai:

—Giñbait Δ c Δ aacamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —t Δ t Δ dai Δ María.

³³ Most $\Delta\Delta$ gacai Δ Suusi issuan Δ i Δ judidíu $\Delta\Delta$ madu Δ María s $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ soig $\Delta\Delta$ li Δ gai. ³⁴ Daid Δ it Δ t Δ dai:

—¿Vaaco yaasa aapim Δ Δ gai? —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

Tai Δ gai it Δ t Δ dai:

—G Δ r Δ t Δ aan Δ damiga tiñda pai n Δ ida —t Δ t Δ dai Δ gai.

³⁵ Taid Δ Δ Suusi sosoa. ³⁶ Amaasi Δ judidíu icaiti:

—Dañi s $\Delta\Delta$ lic Δ d Δ oig Δ daitadai goovai —caiti Δ judidíu.

³⁷ D Δ mos $\Delta\Delta$ moco icaiti:

—Idi c $\Delta\Delta$ li n Δ n Δ aaavatu Δ maiñ Δ aadami. C $\Delta\Delta$ ga istuidimudai goovai issoiñagi Δ Lázaru simaimuuquimudai Δ gai —caiti Δ gai.

³⁸ Taid Δ Δ Suusi Δ pamu soig $\Delta\Delta$ li aidasi caaijimi Δ t Δ javai siaaco yaasapi Δ Lázaru. Dai Δ t Δ javai vaac Δ aac Δ r Δ daja Δ mo odai g Δ ducami. ³⁹ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Maigovaiav Δ r daasa goodai —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

Taid Δ Δ Maaruta suculid Δ Δ muuquiad Δ it Δ t Δ dai:

—Giñ Δ aan Δ damiga, casi Δ r Δ dui maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai iñ Δ lidi aan Δ —t Δ t Δ dai Δ Maaruta.

⁴⁰ Damos asuusi itatadai:

—¿Maitasi arvaavoi saida gaaagidi aan isvaavoitudagi aapi naidagi isDiuusi samicada viaa guvucadagai? —tatadai asuusi.

⁴¹ Amaasi maigovai dai agai oodai. Taida asuusi tai nanlaava daida itatadai Diuusi gaoga:

—Giñoga, baigiñlidi aan aapicada isgiñcancana aapi siuu duucu gñiooquiada aan. ⁴² Caga maata aan isvascara giñcancana aapi damos sivi poduucai gaaagidi aan sai vasi idi oodami ismaacada tanasi guuca vaavoitudagi isaapi giñootoi —tatadai asuusi.

⁴³ Dai capotacai asuusi cavami iña daida itai:

—¡Lázaru vuusaiñi! —tatadai.

⁴⁴ Tai vuusai muuquiada dai quiaa biisapicatadai noonoida dai casoda amo icusi tavladucamicada. Daida vuivasada ara quiaa biisapi amo icusada. Taida asuusi itatadai:

—Upanavurai vaid istuida aimraña —tatadai asuusi.

⁴⁵ Dai muidutai judidíu ismaacada oidatucuitadai María vaavoitu asuusi naiditai ispan duaacali asuusi Lázaru. ⁴⁶ Damos amoco judidíu ismaacavidara vata asuusi iji dai naida agai fariseo dai agidi istumaasi idui asuusi. ⁴⁷ Amaasi fariseo amadu tataanadamigada papaali ganapagapi judidíu dudunucami daida itatadai:

—¿Tuma duuna aatama? Idi cali ivueeyi mui naana maasi garducami.

⁴⁸ Ismosdagitu aatama dai maitiduníagi tomali amo istumaasi muidutai vaavoituda agai agai daida tataanadamigada romamanu dadimu dai daitudamu garquiupaiga gducada dai garcodamu —tatadai judidíu.

⁴⁹ Damos amoco vaamioma tataanadamigada judidíu saagida ismaacada Caifási tagidu dai aida uumara agai rbaitacaacamigada papaali aa noragi daida itatadai:

—Vupuiirugami aapima, maimaata tomali amo istumaasi. ⁵⁰ Maimaata aapima isvaamioma arcagai aatama arvatar ismuuquiagi amo cali vasi oodami vatar dai poduucai maiugitimu vasi oodami —astatadai Caifási.

⁵¹ Damos Caifási pocaiti maisiu poduucai tagitoitai agi agai baiyoma agai rbaitacaacamigada papaali cascada Diuusi poduucai tagitoli agai ismuuquiagi asuusi judidíu vatar. ⁵² Dai maisiu moscaasi judidíu vatar muuquia agaitadai asuusi baiyoma vasi oodami ismaacada aipa oidaga vasi oidigara. ⁵³ Aida tasara abiaadara tataanadamigada judidíu gagaagaimi isducatai muaagi asuusi.

⁵⁴ Cascada asuusi camaiamarai caayana judidíu saagida. Baiyoma ii agai Judeeaiñdara maa Efraïnamu amo ali quiiyara oidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aatama amadu asuusi.

⁵⁵ Aida camiaadimitadai siaa duudagai istuigaco judidíu tagitoiña aidasi Diuusi cagacara vuvaitu cajiudad Ejiipituaiñdara. Siaa duudagai pascua tagidu. Dai mui oodami aali quiquiaiñdara iji Jerusaleenamu dai ami iduñi agai istumaasi gaagaitadai siduñiagi maiquiaa acai aga siaa duudagai. ⁵⁶ Gagaagaimi oodami asuusi dai aga quiuupara guccatadai dai aipaco antacacai daida icaiti:

—¿Tumaasi tagitoi aapima? ¿Bais divimu asuusi sivi siaa duudagara? —ascaiti.

⁵⁷ A fariseo amadu tataanadamigada papaali gaaagidi sai siora matiagi siaaco daja asuusi sai agidaña vaid judidíu bajiagi asuusi.

12

¹ Quiaa viagacatadai naadami tasai isaayagi asiaa duudagai taid ΛSuusi ii Betaaniumu. Ami oidacatadai ΛLázaru Agai vaa ismaacada ΛSuusi apamu duaacali coidad saagidiaiñdara. ² Tai ami oodami vai ΛSuusi sai gauugana. Taid ΛMaaruta gabibi dai ΛLázaru meesa vuidara daiva ΛSuusi amadu. ³ Amaasi María vuua para taucami litro asaiti sigian uvadami samicada namacami. Dai tai Agai asaiti ΛSuusi acasoda dai gacuupacada gaqui. Tai samicada sigian uvaitu vasi aquiara. ⁴ Amaasi Uudasi Iscaliote amo maatar damigada ΛSuusi ñiooqui ΛSuusi. Agai vaa Uudasi arSimuñi marada daida gatagida agaitadai ΛSuusi daida potadai:

⁵ —¿Tuisi maitagagaara idi asaiti sigian uvadami? Caga gvuiimudai para vaic sientu piisu dai gaicada soñamudai aatma soitutuigami —tadai ΛUudasi.

⁶ Damos Uudasi potadai maisiu soigaliditai Agai soitutuigamicada baiyoma arasivogami Agai cascada pocaiti. Agai argartumiñsiga nuucadacamicatadai dai garasidiña. ⁷ Amaasi ΛSuusi itadai:

—Daigitoñi gooqui. Dagitoñi vai bai daasana goovai gogaa asaiti ismaacada vii asta masiascada giñyaasagi. ⁸ Vascara oidaca Agai soitutuigami gansaagida varai soicada damos aan maivascara oidacamu aapima gansaagida —tadai ΛSuusi.

⁹ Muidutai Ajudidú mai isΛSuusi Betaaniara daacatadai. Dai maca iji maisiu mosacaasi naidi aliditai ΛSuusi damos naidi aliditadai ΛLázaru ara. Agai vaa Lázaru ismaacada ΛSuusi duaacali coida saagidiaiñdara. ¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidú mai isΛSuusi duaacali ΛLázaru dai cascada gajiaadara viaa Ajudidú vaavoidaragada dai vaavoitudaimi ΛSuusi. Cascada ataanadamigada apapaali bai idui ismuaagi ΛLázaru ara.

¹² Mui oodami Jerusaleenara dada gosiaa duudagara. Dai cajioma oodami sai siaadico divia agaitadai ΛSuusi Jerusaleenara. ¹³ Amaasi oodami guicuma souvali maamarada dai iji dai mala vuidara aayi ΛSuusi dai iñaquimi daida icaiti:

—Alia siaa duutudai aatma Diuusi. Aatma ipalidi sai Diuusi alia cagacara najjadagi aragada Ajudidú ismaacada divia Diuusi guvucadacada —caiti oodami.

¹⁴ Taid ΛSuusi ta amo asñiitu dai dan daiva poduucai isduucai gaaagidi Diuusi ñiooquituldiadamigada Diuusi ñiooquidara dai podu ooja:

¹⁵ Maitavar duduaadicuda aapima Jerusaleenara oidacami.

Dañi baramai garaiga amo asñiitu dan daitugai.

Asduu ooja Diuusi ñiooquidara.

¹⁶ Aida aradiu gomaasi maimai aatma maatar damigada ΛSuusi istuusi podui. Damos gooquara aidasi ΛSuusi apamu nora tvaagiamu aida gita gititu aatma isDiuusi ñiñoquituldiadamigada ooja Diuusi ñiooquidara aagaitai Cristo dai sai poduucai aradunia agaitadai.

¹⁷ Oodami ismaacada moguucacatadai ΛSuusi amadu aidasi Agai vai ΛLázaru quiaa yaasapicatai Agai dai naidi Agai isΛSuusi duaacali ΛLázaru coidad saagidiaiñdara aagidi aa oodami istumaasi naidi. ¹⁸ Cascada iji oodami dai mala vuidara aayi ΛSuusi. Caga maata oodami isΛSuusi idui amo istumaasi gaducami. ¹⁹ Amaasi fariseo aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatΛmΛ isbΛiyagi ΛSuusi sivi. VΛΛscatai oidátucui Λgai cascΛΔ —ascaiti Λfariseo.

²⁰ Λoodami saagida ajioopaitadai Λmo giliego. Λgai dada JerusaleenΛrΛ sai siaa duutuda agai Diuusi Λsiaa duudagarΛ. ²¹ Dai Λgai miaadΛrΛ guuquiva ΛPiili ismaacΛΔ rBetasaidΛrΛ oidacami. Betasaida rΛmo ali quii Galilea dΛvΛΛriΛrΛ. DaidΛ Λoodami giliego itΛtΛdai ΛPiili:

—Aapi cΛΛli, aatΛmΛ nΛida rΛlidi ΛSuusi —astΛtΛdai Λgiliego.

²² TaidΛ ΛPiili ii dai aagidi ΛAandΛrΛsi. TaidΛ vΛgoocatai iji dai aagidi ΛSuusi. ²³ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ rΛrΛgai ismaacΛΔ viaa Λmo sΛΛlicami dai caaayi istuigaco matiagi oodami isvaamioma namΛga giñsΛΛlicamiga sitomasmaascΛΔ sΛΛlicami. ²⁴ Vaavuava isΛmo caidΛ tΛligi vΛΛscΛrΛ mosaliΛmaduacana asta mΛsiΛΛscadΛ Λsiagi vai vusacΛi vupusiadΛ dai gΛΛrai vai ugiatΛi Λstucui dai muuratai vai muidarΛi tΛligi. ²⁵ SioorΛ ivuaadagi ΛΛgi istumaasi ipΛlidi, Λgai gia iimimu ΛDiaavora ΛΛmadu, dΛmos sioorΛ maiivuaadagi ΛΛgi istumaasi ipΛlidi tami oidigi daama Λgai gia cΛΛgacΛrΛ vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu tΛvaagirΛ. ²⁶ IsΛmaadutai giñsoicΛda Λliadagi gΛaagai isgiñoidátucudagi dai tomasiaaco aimΛrda aanΛ movaasi aimΛradagi Λgai ΛpΛ. Dai sioorΛ giñsoicΛi, giñooga cΛΛgacΛrΛ nΛijada agai, Λgai.

²⁷ Camuquiadan tada aanΛ soigiñΛlidityai. DΛmos vΛΛscΛrΛ maiaagidamu aanΛ giñooga sai giñsoiñana ismaisii soimaasi taatagi aanΛ. AanΛ divia tami oidi daama dai soimaasi taata iñagai dai muuquia iñagai oodami vΛΛtarΛ, cascΛΔ maiaagidamu aanΛ giñooga sai giñsoiñana nai maisoimaasi taata aanΛ. ²⁸ Baiyoma aagidamu aanΛ giñooga sai vΛΛsi oodami maatΛna sai Diuusi rΛbaitΛcΛaacamigadΛ vΛΛsi oidigi dama oidacami dai sai vΛΛscatai siaa duutuadagi Diuusi —tΛtΛdai ΛSuusi.

Amaasi ñioo Diuusi tΛvaagiainñdarΛ daidΛ itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—Λoodami gia maatΛ isaapi siaa giñduutudai soimaasi taatamai aapi cascΛΔ —tΛtΛdai Diuusi.

²⁹ TaidΛ Λoodami ismaacΛΔ novaasi guucacatadai daidΛ cai isDiuusi ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa oodami icaiti:

—Λmo tΛaañicarudΛ Diuusi ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi ΛSuusi potΛtΛdai Λoodami:

—Pocaiti giñooga sai aapimΛ maatΛna isΛgai cΛΛgacΛrΛ giñnΛlidi.

³¹ Camiaadimi istuigaco camainamΛaca agai ΛDiaavora sΛΛlicamigadΛ tami oidigi daama baiyoma aanΛ iñsΛΛlicamiga namΛaca agai. ³² Dai mΛsiΛΛscadΛ giñsiisagi curusiaba Diuusi soiña agai muidutai vΛΛsi oidigi daama sai giñvaavoitudana —tΛtΛdai ΛSuusi.

³³ PotΛtΛdai ΛSuusi sai maatΛna Λoodami isducatai muuquia agai Λgai.

³⁴ TaidΛ Λoodami aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti saidΛ ΛCristo tomastuigaco oidaca agai. ¿Ducata caiti aapi saidΛ Λoodami siisapa agai Λmo curusiaba Λgai ismaacΛΔ viaa Λmo sΛΛlicami? ¿SioorΛ Λgai ismaacΛΔ viaa Λmo sΛΛlicami? —tΛtΛdai Λoodami.

³⁵ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ quiaa daacamu aapimΛ ΛΛmadu ΛpΛ chiΛΛqui tasai dai gΛnmamaatulda iñagai aanΛ. CΛΛgavΛr giñcaΛca aapimΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ vai poduucui cΛΛgacΛrΛ oidacagi dai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi. SioorΛ maicΛΛgacΛrΛ oidaga maimaata siaaco iimia agai coocai. ³⁶ Aliasi gΛaagai isvaavoitudadagi aapimΛ istumaasi gΛnmamaatΛtuldi aanΛ quiaa daacatai

aanΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu vai poduucai cΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ —tΛtΛdai
ΛSuusi.

Caaagidacai ΛSuusi imaasi ii abiaadΛrΛ dai gΛΛΛsto taidΛ Λoodami camaitΛΛ.

³⁷ ΛSuusi idui mui naana maasi istumaasi gΛrgΛrducami Λoodami vuitapi
dΛmos vΛΛscΛrΛ maivaavoitu Λgai. ³⁸ Poduucai ΛpΛdui istumaasi gaaagidiñΛ
Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ IsaiacarΛ potΛtΛdai Λgai Diuusi:

GiñDiuusiga baitoma tomali Λmaadutai maivaavoitu aidΛsi aagidi aatΛmΛ
gΛñiñiooquituldiadamiga gΛñiooqui Λoodami.

Tomasi Λoodami nΛidi issΛΛlicΛdΛ viaa aapi giñDiuusi guvucadagai vΛΛscΛrΛ
maimaatΛ nΛidi istumaasi ΛpΛdui.

AstΛtΛdai IsaiacarΛ.

³⁹ Dai IsaiacarΛ ooja ΛpΛ istuisi maitistutuidi Λoodami isvaavoitudagi dai
podu ooja:

⁴⁰ NΛijadamu Λgai istumaasi ivueeyi Diuusi dΛmos Diuusi maidagito ismaatΛ
nΛijadagi.

Ducami iscuupicagi vuupuidΛ.

CaΛ Λgai Diuusi ñiooquidΛ dΛmos Diuusi maidagito ismaatΛ caΛcagi.

Dai Diuusi pocaiti: “Λgai maiΛma duucai gΛntΛtΛgito Λlidi dai maitΛnvaavoitu
vai poduucai cΛΛgacΛrΛ gΛnvuvaidan aanΛ”, ascaiti Diuusi.

Asduucai ooja IsaiacarΛ.

⁴¹ Pocaiti IsaiacarΛ aagaitai ΛCristo. IsaiΛ nΛidi ΛCristo gΛcoosigΛrΛ dai
poduucai mai issΛΛlicΛdΛ vaamioma viaa guvucadagai ΛCristo sitomasioorΛ
dai isvaamioma tΛaanΛi sitomasioorΛ.

⁴² DΛmos vΛΛscΛrΛ muidutai Λjudidíu tΛaanΛdamigadΛ vaavoitu ΛSuusi
dΛmos maiaagidi vΛΛsi oodami. Λgai ΛbΛidi ismaatΛmudai Λfariseo. Λgai
camaidagitu isvaapaquiagi ΛquiupaigadΛrΛ. ⁴³ Vaamioma oojoidi Λgai
isΛoodami cΛΛgacΛrΛ nΛijadagi siΛDiuusi.

⁴⁴ Λsuusi cavami iinΛ daidΛ icaiti:

—TomasioorΛ sioorΛ iñvaavoitudagi Λgai vaavoitudai ΛpΛ Diuusi giñooqa.
Λgai Λgai daidΛ giñootoi. ⁴⁵ Dai tomasioorΛ sioorΛ maatΛ istuiga aanΛ cΛΛga
maatΛ istuiga Λgai ismaacΛdΛ giñootoi. ⁴⁶ AanΛ andivia tami oidigi daama
vai Λoodami maatΛna istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi dai divia aanΛ
sai sioorΛ giñvaavoitudagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ TomasioorΛ sioorΛ
caΛcagi istumaasi gaaagiada aanΛ dai maitiñΛΛgiadagi aanΛ maitΛrΛgai is-
maacΛdΛ gaaagida iñagai isducatai soimaasi taata agai Λgai. AanΛ divia
tami oidigi daama sai cΛΛgacΛrΛ vuuvacΛna oodami, dai maisiu aagida
iñagai oodami isducatai soimaasi taata agai Λgai. ⁴⁸ TomasioorΛ sioorΛ
gajiaadΛrΛ giñviaa aanΛ dai maivaavoitudai giññiooqui Λgai gia sΛΛlicΛdΛ
soimaasi taata agai siΛΛscadΛ caugitiΛgi oidigi. GiñmamaatΛtuldiaragacΛdΛ
cΛΛga gΛmaatΛmu isΛgai Λrsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi aagai aanΛ
maitΛraan Λgi giññiooqui baiyoma aanΛ aagai mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi
giñooqa. Λgai giñootoi daidΛ giñagidi istumaasi gΛnaagida aanΛ dai istumaasi
gΛnmaatΛtuldiagi aanΛ. ⁵⁰ Dai cΛΛ maatΛ aanΛ sai istumaasi giñagidi giñooqa
ansai gaaagidana gomaasicΛdΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi oodami. CascΛdΛ aanΛ
angaaagidi mosΛcaasi istumaasi giñtΛjai giñooqa ansai gaaagidana —caiti
ΛSuusi Λoodami.

¹ Dai cayoga aayitadai ʌsɪaa duudagai istuigaco ʌjudidíu tʌtʌgitoiña aidʌsi Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaitu Ejiipituiñdarʌ, mosʌmo tasai viʌʌga. Camaatʌcatadai ʌSuusi iscaaayi istuigaco daivunu imia agai ʌgai idi oidigiaiñdarʌ dai ʌpamu noragia agai mʌʌca siaaco daja oogadʌ. ʌSuusi sʌʌlicʌdʌ oigʌdai vʌʌsi ismaacʌdʌ vaavoitudai ʌgai tami oidi daama, vʌʌsi gʌibʌdagacʌdʌ oigʌdai ʌgai.

² Dai ʌSuusi ʌʌmadu aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ gacueeyitadai tucara. Taidʌ ʌʌquioma abiaadʌrʌ ʌDiaavora divia Simuñi maradʌ ʌUudasi Iscaliote ʌʌmadu dai ipʌlitu isgatʌʌgida ʌgai ʌSuusi sai bʌʌna ʌgai ismaacʌdʌ vuidʌrʌ vʌʌtʌcatadai. ³ ʌSuusi maatʌcatadai isDiuusi oogadʌ ʌgai ootoi tami oidi daama tʌvaagiaiñdarʌ dai isʌpamu gaamu aa gʌsiagi Diuusi ʌʌmadu. Dai ʌgai maatʌcatadai ʌʌpʌ isʌoogadʌ camaa guvucadagai sai tʌaanʌiña vʌʌsiaʌcatai. ⁴ Daidʌ quiaa acueeyitadai ʌSuusi ʌʌmadu aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ dai cʌquiiva ʌgai dai maigo daí gʌdaamanaga yuucusi dai bʌi ʌmo gaquidacarui dai gʌpuraan vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi ʌmo vaa-teejʌrʌ dai gʌaagacai gʌrvacuañimi gʌrʌʌcaso aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ. Dai gaquigi gaquidacarucʌdʌ ismaacʌdʌ gʌpuraana vuutadai.

⁶ Dai aidʌsi vacuaañda agaitadai ʌgai ʌSimuñi Piiduru ʌʌcasodʌ ʌgai potʌtʌdai:

—¿Aanʌ iñʌʌcaso pʌsvacuaana agai ʌʌpʌ? —tʌtʌdai.

⁷ Taidʌ ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Sivi maimaatʌ nʌidi aapi istuma vueeyi aanʌ dʌmos gooquiʌrʌ gia maata nʌidamu aapi —tʌtʌdai.

⁸ Dʌmos ʌPiiduru itʌtʌdai:

—Aanʌ giñʌʌcaso gia tomali ʌmo imidagai maitiñvacuaañdamu aapi —tʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Ismaivacuaana aanʌ gʌʌʌcaso aidʌ gia aapia maitʌrgiñaduñi —tʌtʌdai.

⁹ Taidʌ ʌSimuñi Piiduru itʌtʌdai:

—Giñbaitʌcʌaacamiga aidʌ gia maisiu mosʌcaasi giñʌʌcaso vacuaanamu aapi, gʌaagai pʌsvacuaanagi aapi giñnoonovi daidʌ giñmoo ʌʌpʌ —tʌtʌdai.

¹⁰ Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—Soorʌ utudami gʌnvapaʌtʌviagi maitʌagagai isvʌʌsi tuucugadʌ vacuaanagi mosʌcaasi ʌʌcasodʌ gʌaagai isvacuaanagi. Dai aapimʌ cavuaañicam vii dʌmos maisiu vʌʌscatai —tʌtʌdai ʌSuusi.

¹¹ Cʌʌ maí ʌSuusi soorʌ tʌgida agaitadai, cascʌdʌ pocaiti sai maivʌʌscatai vuaañicam vii, poduucai tʌiya ʌlidi ʌSuusi isʌrsoimaasi ivuaadami ʌgai ismaacʌdʌ tʌʌgida agaitadai.

¹² Dai canaato vacuaañdacai ʌSuusi aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌʌcasodʌ ʌpamu gʌai gʌdaamanaga yuucusi dai ʌpamu daiva meesa vuidʌrʌ. Daidʌ itʌtʌdai aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ:

—¿Maatʌmʌsi nʌidi aapimʌ istumaasi idui aanʌ aapimʌcʌdʌ? ¹³ Aapimʌ mamaatʌtuldiadami dai baitʌcʌaacami giñaagai daidʌ ʌrvaavoi iñsaanʌ ʌrmamaatʌtuldiadami daidʌ ʌrbaitʌcʌaacami cascʌdʌ poduucai cʌʌga aagai aapimʌ. ¹⁴ Dai aanʌ iñsmaacʌdʌ ʌrgamamaatʌtuldiadamiga daidʌ ʌrgabaitʌcʌaacamiga cavacoi aanʌ aapimʌ gʌnʌʌcaso cascʌdʌ aliʌsi gʌaagai mʌsiaipacoga gʌnvacuaañdiadagi aapimʌ gʌnʌʌcaso. ¹⁵ Aapimʌ aliʌsi gʌaagai mʌsivuaadagi ʌʌpʌ isducatai ivueeyi aanʌ. ¹⁶ Vaavuava istumaasi gʌnaagidi aanʌ sai tomali ʌmo piooñi maivaamioma nʌmʌga isgaaamu dai tomali ʌmo ootocami maivaamioma namʌga siʌ ʌgai ismaacʌ ootoi. ¹⁷ Mʌsimaatʌ caʌ aapimʌ vʌʌsi imaasi dai ʌʌgiditai caʌ sʌʌlicʌdʌ baigʌnʌliadamu aapimʌ.

¹⁸ Dai aanΛ maivΛascatai gΛnaagai aagaitai mΛsaidΛ arsoimaasi ivuaadami. CΛΛ maata ismaacΛdΛ acovai vuvaitu aanΛ. Dai vΛascara aliΛsi glaagai isΛpΛduñiagai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidarΛ dai poduucai aagai: “Agai vaa ismaacΛdΛ giñΛΛmadu acueeyi casi giñvuidarΛ gai”, caiti Diuusi ñiooquidarΛ. ¹⁹ GΛnaagidi aanΛ imaasi maiquiaa ΛpΛduucai vai poduucai siΛascadΛ ΛpΛduñiagi aapimΛ vaavoitudana iñsaana arΛgai iñsmaacΛdΛ aagai aanΛ. ²⁰ Vaavuava istumaasi gΛnaagidi aanΛ sai siora miaadΛgidagi giñootosa Λgai gia giñmiaadΛgi aanΛ ΛpΛ dai siora giñmiaadΛgidagi aanΛ Λgai gia miaadΛgi Λgai ismaacΛdΛ giñootoi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²¹ Caaagidacai ΛSuusi imaasi sΛlicΛdΛ soigΛΛli Λgai dai sΛli aagidi dai potΛtΛdai:

—Vaavuava isΛmaadutai aapimΛ giñtΛΛgida agai saidΛ giñbΛΛna giñvuidarΛ vΛΛtΛcamι —tΛtΛdai ΛSuusi.

²² Amaasi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai aipaco gΛrnΛΛidimi vΛascatai maimaatΛcatai ismaacΛdΛ aagai ΛSuusi.

²³ AanΛ ΛSuusi abaana daivacai gauu. AanΛ aliΛsi giñoigΛdaiña ΛSuusi.

²⁴ VaidΛ ΛSimuñi Piiduru gΛnoovicΛdΛ giñsisigidi ansai tΛcacana siora aagai Λgai. ²⁵ Amaasi aanΛ aabanion daiva ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga. ¿VoorΛ aagai aapi? —tΛtΛdai aanΛ.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi giñaa noragi daidΛ povaiñtΛtΛdai:

—VadΛidamu aanΛ laachi paana dai siora maaquia aanΛ Λgiava Λgai —iñtΛtΛdai.

Amaasi vadΛitu laachi paana dai maa ΛUudasi. Λgai armaradΛ Simuñi Iscaliote. ²⁷ Dai mosbΛi ΛUudasi Λpaana daidΛ ΛDiaavora vaa ibΛdagarΛ Λgai. Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai ΛUudasi:

—Istumaasi iduñia agai aapi, otoma iduñi tuduidi —tΛtΛdai.

²⁸ DΛmos tomali Λmaadutai ismaacΛdΛ mees vuidarΛ daraaja maimaata caΛ istuusi potΛtΛdai ΛSuusi. ²⁹ ΛUudasi Λgai dai bai darasacana vΛascatai tumiñsigadΛ cascΛdΛ Λmadutai poduucai gΛntΛtΛgito sai Suusi tΛaanΛi issavada Λgai Λmo istumaasi ΛtumiñsicΛdΛ Λsiaa duudagarΛ vΛatarΛ siΛpΛ maaquiagi Λmo istumaasi Λsoituutuigami. ³⁰ Dai mosgau Λpaana ΛUudasi dai vuusai quidigamu. Dai casi artucarΛcatadai.

³¹ Dai mosvuusai ΛUudasi taidΛ ΛSuusi potΛi:

—Sivi gia maatΛmu oodami issΛlicΛdΛ viaa aanΛ guvucadagai aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami. Dai maatΛmu ΛpΛ issΛlicΛdΛ siaa duutudai aanΛ Diuusi giñooga muucucai aanΛ curusiaba sai cΛgacarΛ vuvacana oodami poduucai isduucai Λgai ipΛlidi. ³² SiΛascadΛ aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami tΛΛgidagi Λoodami isDiuusi giñooga sΛlicΛdΛ viaa guvucadagai aidΛ gia Diuusi giñooga tΛΛgidamu oodami issΛlicΛdΛ viaa aanΛ guvucadagai ΛpΛ. Dai otoma iduñimu Λgai gomaasi. ³³ Giñaaduñi camaitΛvΛpi daacamu aanΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu. AapimΛ giñgaagamu dai maitiñtΛΛgimu. Dai aanΛ angΛnaagidi aapimΛ Λpan duucai aagidi aanΛ ΛjudidΛ sai mΛca siaaco imiagi aanΛ, aapimΛ maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai aanΛ gΛnaagidi idi ñiooqui utudui sai aapimΛ aipacoga gΛnoigΛdaiña. Poduucai isduucai gΛnoigΛdai aanΛ poduucai ΛpΛ aliΛsi glaagai mΛsiaapimΛ aipacoga gΛnoigΛdagi. ³⁵ Vai poduucai vΛΛsi oodami oidi daama cΛga maatΛmu mΛsiaapimΛ argiñmamaatΛrdamiga —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁶ TaidΛ ΛSimuñi Piiduru itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿pa imia agai aapi? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—MΛΛca siaaco imia iñagai aanΛ aapi maitistutuidi isiñoidági sivi, dΛmos gooquiΛrioma giñoidámu aapi —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁷ Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿tuisi maitistutuidi aanΛ isΛoidá sivi? AanΛ baigiñduu iñsmuuquiagi aapi gΛvΛΛtarΛ —tΛtΛdai.

³⁸ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Mospocaiti aapi isbaigΛduu pΛsmuuquiagi aanΛ giñvΛΛtarΛ. Baiyoma sivi tucarΛ maiquiaa cucuicai Λtacucu potΛimu aapi vaicojo ismaitΛgiñmaatΛ.

14

¹ MaitavΛrvuaamΛ ΛnΛliada aapimΛ. CΛΛgavΛr vaavoitudada Diuusi dai cΛΛgavΛr giñvaavoitudada aanΛ ΛpΛ. ² MΛΛca siaaco daja giñooga muidu baabaqui. Dai mΛΛca imia iñagai aanΛ dai movai duuñimu aanΛ siaaco oidaca aapimΛ. IsmaitΛrvaavoicamudai imaasi aanΛ gia maitΛnaagidamudai. ³ Dai caimΛcai aanΛ bai duuñimu siaaco oidaca aapimΛ aidΛ gia Λpan divimu aanΛ daidΛ gΛnvaidacamu aanΛ vai aapimΛ oidacagi aan iñΛΛmadu. ⁴ AapimΛ gia cΛΛ maatΛ siaaco imia iñagai aanΛ dai maatΛ ΛpΛ voi —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁵ TaidΛ ΛTomás itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga aatΛmΛ maimaataΛ siaaco imia agai aapi. ¿Duucata maatΛna aatΛmΛ voi? —tΛtΛdai.

⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ voi iñducami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ cascΛdΛ aanΛcΛdΛ aimu aapimΛ mΛΛca siaaco daja Diuusi. Dai aanΛcΛdΛ maatΛmu istumaasi Λrvaavoi. Dai aanΛ gΛnmaacai ibΛdagai utudui. MosΛcaasi sioorΛ giñvaavoitudagi aimu mΛΛca siaaco daja giñooga. ⁷ IscΛΛga maatΛmudai aapimΛ iñsioorΛ aanΛ aidΛ gia maatΛmudai aapimΛ giñooga ΛpΛ. DΛmos sivi maatΛ aapimΛ Λgai canΛidi Λgai cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁸ TaidΛ ΛPiili itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, gΛrdagitoñi tΛsnΛida aatΛmΛ Diuusi gΛrooga. MosΛcaasi gomaasi ipΛlidi aatΛmΛ —tΛtΛdai ΛPiili.

⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Piili, mosΛΛ tΛvΛpi daja aanΛ gΛnΛΛmadu. ¿Ducatai maitiñmaatΛ aapimΛ quiaa? SioorΛ giñnΛidi Λgai nΛidi giñooga ΛpΛ. ¿TuiipΛsi giñaaagidi iñsaana gΛndagituagi mΛsnΛidagi aapimΛ Diuusi gΛrooga? ¹⁰ ¿MaitapΛsvaavoitudai aapi ismosΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu gΛrooga? Idi ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ maisiu Λagi giñtΛgitoidacΛdΛ aagi aanΛ. GΛrooga Λgai daidΛ giñΛΛmadu daja daidΛ giñmaa guvucadagai isiduuna aanΛ aa duiñdagadΛ Λgai. ¹¹ Giñvaavoitudavurai aapimΛ isΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu gΛrooga. Ismaitiñvaavoitudai mosΛcaasi giññiooquicΛdΛ aidΛ gia giñvaavoitudavurai aapimΛ Λnaana maasi gΛgΛrducamicΛdΛ iñsmaacΛdΛ ivuaadana aanΛ. ¹² SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi isΛgai ismaacΛdΛ giñvaavoitudai iduuñimu ΛpΛ naana maasi gΛgΛrducami poduucai isduucai ivueeyi aanΛ dai asta istumaasi gΛgΛrducΛdioma iduñia agai Λgai. AanΛ noragimu mΛΛca siaaco daja gΛrooga cascΛdΛ. ¹³ Dai siuu duucu daanΛda aapimΛ Diuusi giñvaavoitudacai taanΛdavurai istumaasi ipΛlidi naidΛ gΛnmaaquimu aanΛ vai poduucai gΛmaatiagi isviaa guvucadagai giñooga. ¹⁴ SΛΛlicΛdΛ iduuñimu aanΛ tomastumaasi istumaasi ismaacΛdΛ taanΛdagi aapimΛ giñvaavoitudacai.

¹⁵ MΛsiaapimΛ iñoigΛdai Λgigitai avΛrcaΛca ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ.

¹⁶ Siaana daanΛdamu gΛrooga siΛgai gΛnootosdamu gΛibΛdaga vai Λgai gΛnsoicΛdagi mΛsai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña daidΛ baigΛnΛliatudagi

apan duucaí aan gansoicai daid baiganliatudai sivi. Agai vaa agai daid gamaatatuldiamu mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai vascara ganlamadu daaca agai. ¹⁷ Aoodami maivaavoitudadami maimaat Diuusi Ibad tomali maimaat istan daja agai cascada maitistutuidi isdagituagi islamadu daacagi. Damos agai cadaja aapim ganlamadu daid ganlamadu daaca agai tomastuigaco cascada aapim maat Diuusi Ibad. ¹⁸ Aan gia maitandagitom siagi daraaca aapim. Apan divimu aan daid ganlamadu daacamu. ¹⁹ Otoma aoodami tami oidi daama oidacami camaitiññijadamu, damos aapim gia giññagimu apamu. Aan gia apamu duaacamu cascada aapim oidaca agai tomastuigaco. ²⁰ Aid gia aapim maatum iñsaan vascara daja Diuusi giñooga lamadu. Dai aan vascara ganlamadu daja. ²¹ Ismaadutai maatacagi istumaasi gataañi aan dai agiditai cacagi poduucái caa maat aan issalicada iñoigadai agai. Dai Diuusi giñooga oigadamu vascatai ismaacada giñoigadai. Dai aan apra oigadamu agai. Dai aan maatatuldamu agai iñsaan daja agai lamadu —tatadai asuusi.

²² Aid gia ñioo aUudasi (idi aramai Uudasi maisiu Uudasi Iscaliote) dai potadai:

—Garbaitacaacamiga, ¿ducatai aapi garmaatuldamu mosacaasi aatama pasgarlamadu daja dai maimaatatulda agai aoodami maivaavoitudadami? —tatadai.

²³ Taid asuusi itadai:

—Sioora giñoigadai agai gia agiditai cacamu giññiooqui. Daid garooga oigadamu agai. Dai giñooga lamadu aan daraajamu agai lamadu. ²⁴ Sioora maitiñoigadai agai gia maiagiditai caa giññiooqui. Idi ñiooqui ismaacada ganaagidi aan maisiu mosagi ganaagidi aan baiyoma gomaasi arñiooquida Diuusi giñooga dai agai giñootoi.

²⁵ Aan ganaagidi vasi imaasi quiaa aimaraitai tami oidi daama aapim ganlamadu. ²⁶ Dai daañidamu aan Diuusi giñooga sai agai ootosana gIbadaga sai agai ganuucadacana daid baiganliatudana. Agai agai daid ganmaatuldiamu vasiacatai dai agai gantagitotulda vasi istumaasi ganaagidi aan.

²⁷ Canoragimu aan damos aapim daraajamu dai ganiibastacan tadacamu ganiibadaga. Vascara aan ganiibastudan tadatudamu ganiibadaga maisiu apan duucaí oodami caiti isiibastudan tadacana. Maitavar vaaama anliada aapim tomali maiabiada tomali amo istumaasi. ²⁸ Aapim casi giñcai iscaiti aan isimia iñagai maa ca siaaco daja garooga dai iñapamu divimu aan dai mapai daraajamu aatama. Issalicada giñoigadamudai aapim aid gia baiganliadamudai cacai iñsimia iñagai aan. Giñooga vaamioma viaa guvucadagai iñsaan cascada. ²⁹ Aan ganaagidi imaasi sivi maiquiaa apadui vai poduucái siascada apaduñiagi aapim caga vaavoitudamu istumaasi ganaagidi aan.

³⁰ Camaitavapi ganaatagidamu aan aapim. Casi barimui aDiaavora. Agai agai dai taani aoodami ismaacada maitiñvaavoitudai. Damos agai maitistutuidi aanacada. ³¹ Damos vascara gaagai ispoduucái apaduñiagi vai aoodami maatiagi iñsaan oigadai garooga daid iñsaan ivueeyi vasi istumaasi giñtaanai agai. Guuquivavurai aapim. Timada tabara.

15

¹ Uuvasi dala iñducami aan. Dai uuvasi dala nuucadacami ducami Diuusi garooga. ² Amaamarada ismaacada maiibiatai guicumai anuucadacami daid lagaquiad maamarada guicumai apra vai poduucái vaamioma caga

iibiatai uuvasi dald. ³ Daid amaamarad ismaacad caga iibiatai ganducami aapima caga giñvaavoitudaitai. ⁴ Maitavar gajiaadara giñviaa aapima dai ana maigajiaadara ganviaa ara. Uuvasi maamarad maisiu lagi iibiatai. Mosacaasi amaamarad ismaacad quiaa arasaca uuvasi dald istutuidi isiibiatagi. Dai poduucai aapimacada ara. Mosacaasi soora apiavaavoitudada giñniooqui istutuidi iscagacara oidacagi.

⁵ Uuvasi dald iñducami ana dai aapima maamarad ganducami. Soora maigajiaadara giñviaagi lagi vaamioma caga istutuidi iscagacara oidacagi. Aatama mapai daraaja cascada. Aapima lagi maitistutuidi isiduniagi tomali amo istumaasi cagaducami. ⁶ Soora gajiaadara viaa giñniooqui gajiaadara viaamu ana ara, poduucai isduucai gaguicomai uuvasi maamarad ismaacad maiiibiatai dai gaquisarai. Dai gooquilara gampaidi amaamarad gaquiad daid mamaidi.

⁷ Isaapima maitiñdagitu damos baiyoma apiavaavoitudada giñmamaatatuldaraga aid gia giñtaañimu istumaasi ipaliadagi dai aid gia ana ganmaaquimu. ⁸ Silascada aapima cagacara oidacagi poduucai siaa duutuda aapima Diusi, dai poduucai caga gamaata isaapima argiñmamaatardamiga. ⁹ Poduucai isduucai giñoigadai giñooga poduucai ana ara ganoigadai aapima. Apiavar tatagitoda aapima iñsganoigadai ana. ¹⁰ Islagiadagi aapima giñmamaatatuldaraga poduucai tatagitodamu aapima iñsganoigadai ana. Dai ana ara lagi vasi istumaasi giñaagidi giñooga dai baigiñalidi ana giñoigadaitai lagi.

¹¹ Gnaagidi ana idi ñiooqui vai poduucai aapima baiganaliadagi ana iñlamadu dai isvasi ganiibadacada baiganaliada aapima. ¹² Dai ana gantajai masiaipacoga ganoigada aapima poduucai isduucai ganoigadai ana. ¹³ Soora aliasi oigadagi amoco gaduñi lagi gia bai gaduu ismuuquiagi lagi vatar. ¹⁴ Dai aapima argiñaaduñicamu masivuaadagi istumaasi gnaagidi ana. ¹⁵ Ana camaigiñpipiooñiga gnaagai. Apiooñi maimaata istuma vueeyi aamuda cascada. Baiyoma ana giñaaduñi gnaagai. Ana casi gnaagidi vasi istumaasi giñaagidi giñooga cascada. ¹⁶ Aapima maiacovai giñvusaitu baiyoma ana acovai ganvuvaitu aapima. Dai ana gnootoi aapima sai aagidana giñniooqui aa oodami vascara cagacara oidacatai aapima. Daid giñooga ganmaaquimu vasi istumaasi taañdagai aapima giñvaavoitudaitai. ¹⁷ Dai ana gantaanaia siaipacoga ganoigada aapima.

¹⁸ Isloodami gancadadagi aapima gantagitovurai isana giñcaldaina lagi ara. ¹⁹ Isaapima uurapacadamudai loodami maivaavoitudadami aid gia lagi ganoigadamudai poduucai isduucai ganoigadai lagi aipacoga. Damos ana acovai ganvuvaitu loodami maivaavoitudadami saagidiaiñdara dai sivi camaiuurapacai aapima lagi. Cascada lagi gancadai. ²⁰ Gantatagitovurai aapima isgnaagidi ana sai tomali amo piooñi maivaamioma namaga siaamuda. Loodami soimaasi giñtaatatuli ana ismaacad gaaamu cascada soimaasi gantaatatuldamu ismaacad giñpipiooñiga ganducami. Lamo oodami agiditai ca giñniooqui poduucai ara lamo oodami agiditai cacamu ganiiooqui. ²¹ Vasi gomaasi iduñimu lagi giñvaavoitudacai aapima. Lagi maimaata lagi ismaacad giñootoi cascada.

²² Iñsaan maidivimudai dai maiñiooquidamudai lagi aid gia lagi maigajiaadara giñviaamudai. Damos aliasi soimaasi idui lagi gajiaadara giñviaacai maitiipucatai istui. ²³ Soora giñcaldada lagi gia cadai Diusi grooga ara. ²⁴ Iñsaan maitiduuñimudai lagi saagida naana maasi garducami

ismaacada maitidui tomali amo amai agai maisoimaasi iduunimudai gajiaadara giñviaacai. Damos tomasi agai naidi vasi gomaasi vascara giñcandai daida agai candai giñooga ara. ²⁵ Aidasi aradiu imaasi aida aradiu istumaasi caojisi ajudidíu samicamigadara dai pocaiti: “Giñcandai agai maitiipucatai istucuda”, ascaiti.

²⁶ Damos daañimu aan giñooga vai agai ootosana glbadaga. Dai siascada diviagi agai gansoicadamu masai caga vaavoitudaiña daida baiganliatudamu agai. Dai agai gia gnaagidamu mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai gnaagidamu naana maasi istumaasi giñaagaitai aan. ²⁷ Dai aapim ara aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi cacagaducami giñaagaitai aan. Aapim aan inlamadu ajioopaitadai tucamidara abiaadara cascada.

16

¹ Vasi imaasi gnaagidi aan masai apiacaga vaavoitudaiña. ²⁻³ Daida ajudidíu ismaacada maisalicada maat Diuusi garooga tomali maisalicada giñmaat maitandagitam isaapim vapaaquiagi quiquiupaigadara. Dai aimu istuigaco agai vaa gancoodamu poliditai ispoduucai ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Poduucai gnaagidi aan vai siascada araduuniagi gomaasi ismaacada gnaagidi aan aida gia tgitomu aapim iscasi gnaagidi aan.

Aan ganlamadu aimaraitadai cascada maitnaagidi aan imaasi laquioma. ⁵ Damos sivi capamu imimu aan maca siaaco daja giñooga. Agai agai dai giñotoi tami oidi daama. Dai tomali maadutai maitiñcacai aapim insiaaco imia inagai. ⁶ Baiyoma soiganli aapim gnaagidacai aan imaasi. ⁷ Damos samicada arvaavoi isvaamioma arcagai aapim ganvatar insemi aan. Insmiimia aan aida gia maidivimu agai ismaacada gansoicada agai masai vaamioma caga vaavoitudaiña dai baiganliatudagi. Damos insemia aan aida gia baigovai ootosamu aan agai. ⁸⁻¹¹ Siascada divia agai maatatuldiadamu oodami isarsoimaasi ivuaadami maitiñvaavoitudacai agai. Daida Diuusi Ibadla maatatuldiadamu oodami ara insaan samicada caga giñtagito dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui aan. Vasi imaasi caga maatamu agai imacai aan maca siaaco daja giñooga dai aapim camaitiñlijadamu. Daida Diuusi Ibadla maatatuldiadamu oodami isamo imidagai Diuusi soimaasi taatamituldiamu oodami maivaavoitudadami. Dai aida gia Diuusi soimaasi taatamituldiamu adiaavora ara.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi gnaagida inlidi aan damos aapim maitistutuidi ismaat cacagi sivi. ¹³ Siascada diviagi Diuusi Ibadla agai ganmaatatuldiamu vasi istumaasi arvaavoi. Vasi istumaasi aagai agai arvaavoi. Agai ganmaatatuldiamu maisiu istumaasi lagi agai ipalidi, baiyoma agai ganmaatatuldiamu mosacaasi istumaasi aagidi aan. Dai agai gnaagidamu istumaasi aradunia agai. ¹⁴ Dai agai soicada agai oodami sai siaa giñduutudaiña maatatulditai agai istumaasi aan aagidi. ¹⁵ Vasi istumaasi aagai giñooga agai vaa ñioqui aagai aan ara cascada pocaiti aan sai Diuusi Ibadla ganmaatatuldiamu istumaasi aagai aan.

¹⁶ Caotoma maitiñlijadamu aapim dai gooquira maitvapicada apamu giñtagimu. Aan imimu tvaagiamu siaaco daja giñooga cascada —tatadai asusi.

¹⁷ Amaasi lamoco aatama maatar damigada asusi aipaco gartacacaimi dai pocaitimi:

—Istaiya alidi goovai dai pocaiti tasi caotoma mainlijada ragai aatama dai gooquiar maitavapicada apamu tagia ragai. Dai sai imia agai tavaagiamu siaaco daja oogada. ¹⁸ Istuisi pocaiti goovai tasi otoma camaitagia ragai. Aatama maimata ca istaiya alidi goovai —caiti aatama.

¹⁹ Asuusi maatacatadai isaatama taca ipaliditadai amo istumaasi cascada povartadai:

—Casi ganaagidi ana sai caotoma maitinlijadamu aapima dai gooquiar maitavapicada apamu gitagimu. ¿Gomaasi masaagai aapima? ²⁰ Sallicada aapima soğanliadamu dai suanadamu damos oodami maivaavoitudami bağanliadamu. Damos gansoiliaraga ugitimu sibağanliadamu aapima. ²¹ Siascada amo ooqui cacoocoagi duaaidia agaitai ali oodami alia soimaasi taatacana agai damos siascada cavuusai ali oodami camaitagito iscavami cooco bağanliatugaitai iscavuusai amo ali oodami. ²² Poduucai aapima soğanalidi sivi damos an divimu ana dai ganladamu dai aidia gia sallicada bağanliadamu aapima dai maitipucamu siora soğanliatudagi.

²³ Aidia tatar camaitintacamu aapima tomali amo istumaasi. Sallicada arvaavoi masiapima taniagi Diuusi garooga tomastumaasi ginvaavoitudacai agai gia ganmaaquimu istumaasi taniagi aapima. ²⁴ Aaquioma daanina aapima Diuusi maisiu ginsallcamigacada. Sivi gia taanadvurai aapima Diuusi istumaasi tagitocagi ginsallcamigacada dai Diuusi ganmaaquimu vai poduucai sallicada bağanliadamu aapima.

²⁵ Ana ganaagidi amo istumaasi ganmaatulda inliditai ama maasi. Damos aimu istuigaco ana camaipoduucai ganmaatuldiadamu baiyoma salli ganaagiadamu ana naana maasi istumaasi agaitai Diuusi garooga. ²⁶ Dai aidia tatar daanidamu aapima Diuusi garooga ginsallcamigacada. Dai camaitagitocamu aapima insaan daanadagi garooga aapima ganvatar. ²⁷ Diuusi garooga sallicada ganoigadai ginoidaitai aapima dai vaavoitudaitai insaan divia maccadara siaaco oidaga Diuusi garooga. ²⁸ Vaavuava insaan divia maccadara siaaco oidaga Diuusi ginooaga dai divia ana tami oidi daama. Dai sivi caimadamu ana apamu gaamucu siaaco daja garooga —tadai Asuusi.

²⁹ Taidia aatama Asuusi maataardamigada potadai:

—Sivi gia casalli garaagidi dai maisiu garaagidi amo istumaasi garmaatulda liditai ama maasi. ³⁰ Sivi gia ca maata aatama isaapi maata vassiacatai. Aapi maitagito isamo oodami gataca amo istumaasi. Aapi camaata vasi istumaasi tagitoi oodami cascada. Imaasicada cavaavoitu aatama isaapi divia maccadara siaaco daja Diuusi —tadai aatama.

³¹ Taidia Asuusi povartadai:

—¿Sallicada masginvaavoitudai aapima? ³² Otoma aimu istuigaco aapima aipacoga voopoimu dai agi ginviaamu. Damos vassacara maiagi daacamu ana. Diuusi ginooaga ginlamadu daacamu cascada. ³³ Vasi imaasi ganaagidi ana vai aapima ganiibastacan tadaca ginvaavoitudacai. Tami oidigi daama sallicada soimaasi taatamu aapima. Damos maitavaruvaam anliada aapima ana gia vaamioma istutuidi sigai ismaacada viaa guvucadagai tami oidi daama —gartadai Asuusi.

1 Caaagidacai ʌSuusi imaasi dai tai nʌnʌaava tʌvaagi amacoga daidʌ itʌtʌdai:

—Giñoooga caaayi siuu duucu aapi tʌʌgidagi oodami iñsaanʌ gʌmara viaa guvucadagi dai tʌʌgidamu aanʌ oodami issʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai aapi. 2 Aapiapa ʌgai daidʌ giñmaa sʌʌlicami ansai aanʌ tʌaanʌiña vʌʌsi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aanʌ maacana ibʌdagai utudui vʌʌsi ismaacʌdʌ aapi ʌco vuvaitu vai ʌgai vʌʌscarʌ oidacamu aatʌmʌ gʌrʌʌmadu. 3 Dai sioora viaacamu idi ibʌdagai utudui poduucai ʌgai gʌmaatʌ aapi daidʌ giñmaatʌ aanʌ ʌpʌ. Daidʌ maatʌ ʌgai isʌʌgi aapi sʌʌlicʌdʌ ʌrDiuusi, dai isaapi giñootoi tami oidigi daama.

4 Camamaatʌtuli aanʌ ʌoidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora. Canaato aanʌ aa duiñdagai ismaacʌdʌ giñtʌjai aapi. 5 Sivi gia giñoooga ʌpamu igiñmaaca ʌgai vaa guvucadagai ismaacʌdʌ viaacatadai aanʌ aapi ʌʌmadu maiquiaa tiipucatai oidigi abiaadʌrʌ.

6 Camaatʌtuli aanʌ ʌgai ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidiaiñdʌrʌ istuiga aapi. Aapi ʌco vuvaitu ʌgai vaidʌ giñoidʌtucuiña dai ʌʌgidityai caʌcana gʌñiooqui ismaacʌdʌ aagidi aanʌ. 7 Dai sivi ʌgai cʌʌmaatʌ ismosʌcaasi istumaasi giñaaagidi aapi ʌgai vaa ñiooqui aagidi aanʌ ʌgai. 8 Poduucai aanʌ aagidi ʌgai gʌñiooqui ismaacʌdʌ giñmaa aapi dai ʌgai vaavoitu giñiooqui. Dai ʌgai vaavoitudai ʌpʌ iñsaanʌ divia mʌʌcadʌrʌ siaaco daja aapi daidʌ isaapi giñootoi tami oidi daama.

9 Gʌdaañʌi aanʌ pʌsai nuucadacana ʌgai ismaacʌdʌ giñoidatucui ʌgai vaa ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi dai maisiu gʌdaanʌi pʌsai nuucadacana aapi ʌmaivaavoitudadami. 10 Vʌʌsi istumaasi viaa aapi ʌraanʌ iñtuidaga ʌpʌ dai vʌʌsi istumaasi viaa aanʌ ʌraapi gatuidaga ʌpʌ. Dai vʌʌsi aapi gʌmaamara ʌraanʌ giñmaamara ʌpʌ. Sʌʌlicʌdʌ siaa giñduutuadamu oodami nʌiditai isducatai ivueeyi ʌgai ismaacʌdʌ giñvaavoitudai.

11 Aanʌ gia camaiviimu tami oidi daama baiyoma imimu aanʌ mʌʌca siaaco daja aapi. Dʌmos ʌgai gia viimu tami oidi daama. Giñoooga aapi tomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivueeyi sʌʌlicʌdʌ cʌʌga tʌgito aapi. Nuucadañi aapi gʌguvucadacʌdʌ ʌgai ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi vai ʌgai viaacagi ʌmo tʌgitoidagai ʌpan duucai aatʌmʌ viaa ʌmo tʌgitoidagai. 12 Aidʌsi quiaa aimʌraitadai aanʌ ʌgai ʌʌmadu tami oidi daama cʌʌga nuucadatadai aanʌ gʌguvucadacʌdʌ ʌgai ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi dai soicʌitadai aanʌ sai apiavaavoitudaiña. Tomali ʌmoco maigajiaadʌrʌ giñviaa mosʌca ʌmoco ʌgai ismaacʌdʌ ʌʌmadu daja ʌDiaavora dai poduucai ʌpʌdui ismaacʌdʌ casi oja Diuusi ñiooquidʌrʌ.

13 Dai sivi caimia iñagai aanʌ mʌʌca siaaco daja aapi. Dʌmos quiaa daacatai aanʌ tami oidi daama aagidi aanʌ vʌʌsi imaasi giñmamaatʌrdamiga vai ʌgai baiganʌliada poduucai isduucai baigiñʌlidi aanʌ. 14 Camaa aanʌ gʌñiooqui ʌgai. Daidʌ ʌmaivaavoitudadami sʌʌlicʌdʌ cʌʌdai ʌvaavoitudadami. ʌvaavoitudadami camaisoiduucai oidaga cascʌdʌ. ʌvaavoitudadami cʌʌgacʌrʌ oidaga giñʌʌpan duucai. 15 Aanʌ maitʌdaanʌi pʌsai vuvaidana ʌvaavoitudadami oidigi daamaiñdʌrʌ mosʌcaasi gʌdaanʌi aanʌ pʌsai sobicʌdana ʌDiaavora vai ʌgai maisoimaasi duiñtuldana. 16 Aanʌ gia maisoiduu oidaga daidʌ giñmamaatʌrdamiga maisoiduu oidaga poduucai isduucai soiduu oidaga ʌmaivaavoitudadami. 17 Soicʌdañi aapi giñmamaatʌrdamiga vai ʌgai sʌʌlicʌdʌ cʌʌga gʌntʌtʌgitocana dai cʌʌga oidacagi vaavoitudacai ʌgai gʌñiooqui. Gʌñiooqui sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi cascʌdʌ. 18 Poduucai isduucai aapi giñootoi tami oidi daama aanʌ ʌpʌ ootosa giñmamaatʌrdamiga vai aagidiana ʌgai gʌñiooqui ʌoodami tami oidi daama

oidacami. ¹⁹ Dai aanΛ gia sΛΛlicΛdΛ gΛΛΛgidi vΛΛsi istumaasi giñtΛaanΛi aapi vai poduucai Λgai ΛpΛ sΛΛlicΛdΛ gΛΛΛgiadagi dai cΛΛgacΛrΛ oidacagi.

²⁰ Maisiu mosΛcaasi gΛdaanΛi aanΛ pΛsai soicΛiñΛ giñmamaatΛrdamiga baiy-oma gΛdaanΛi aanΛ pΛsai soicΛiñΛ Λgaa ismaacΛdΛ vaavoituda agai aagidacai giñmamaatΛrdamiga gΛñi∅∅qui. ²¹ Dai gΛdaanΛi aanΛ giñooga isΛgai vΛΛscatai mosΛmadugan duucai tΛtΛgitoiñΛ Λpan duucai aatΛmΛ mosΛmadugan duucai tΛtΛgitoi. MosΛmadugan duucai tΛtΛgitodacai Λgai poduucai Λoodami oidi daama oidacami vaavoituda agai pΛsigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduucai aapi giñooga giñsiaa duutudai iñΛΛmadu aimΛraitai poduucai ΛpΛ aanΛ siaa duutudai giñmamaatΛrdamiga ΛΛmadu aimΛraitai aanΛ. ²³ Λgai ΛΛmadu daja aanΛ. Dai aapi giñΛΛmadu daja. Dai poduucai Λmadugan duucai tΛtΛgitoi Λgai daidΛ poduucai Λmaivaavoitudadami maatΛmu isaapi giñootoi daidΛ isaapi oigΛdai giñmamaatΛrdamiga poduucai isduucai giñoigΛdai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi Λco vuvaitu Λgai aanΛ iñvΛΛtarΛ. Dai aanΛ ipΛlidi isΛgai giñΛΛma daraajagi dai nΛidagi iñsaanΛ viaa Λmo sΛΛlicami ismaacΛdΛ giñmaa aapi dai iñsaanΛ ΛrΛmo gΛΛ tΛaanΛdami mΛΛca siaaco daja aapi. Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ giñoigΛdai aapi cascΛdΛ giñmaa ΛsΛΛlicami. ²⁵ Giñooga aapi ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ΛrsΛΛlicami. Λoodami maivaavoitudadami maitΛmaatΛ dΛmos aanΛ gia gΛmaatΛ. DaidΛ giñmamaatΛrdamiga cΛΛ maatΛ isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ AanΛ casi aagidi Λgai istuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aanΛ Λgai istuiga aapi, vai poduucai Λgai giñoigΛadagi poduucai isduucai aapi giñoigΛdai, ΛΛmadu daacatai aanΛ Λgai —tΛtΛdai ΛSuusi gΛooga.

18

¹ Dai casi aagidacai ΛSuusi imaasi ii Λgai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛΛmadu mΛΛmocoradΛrΛ Λaqui SedΛr∅ñi mΛΛca siaaco muidu oliivosi dΛΛdΛdΛ. Dai movaapa Λgai uusi saagida. ² DaidΛ ΛUudasi cΛΛga maatΛcatadai ami, ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai duudatai ami gΛrΛmpaidiñΛ cascΛdΛ. ΛUudasi Λgai dai ami gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi mΛsai bΛΛcaiñΛ dai muaana. ³ TaidΛ ΛUudasi ami divia siaaco daacatadai ΛSuusi dai vaidati mui sandaaru. SiΛΛsi guviernu sandaarugadΛ icaasi Λjudidíu quiuupaigadΛ sandaarugadΛ ismaacΛdΛ ootoi ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali daidΛ Λfariseo. Λsandaaru vucati mamaastai dai cuudagi. ⁴ DΛmos ΛSuusi camaatΛcatai vΛΛsi istumaasi ΛpΛduñia agaitai vuidΛrΛ cΛquiva Λsandaaru dai tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿Moor gaagai aapimΛ? —tΛtΛdai.

⁵ TaidΛ Λsandaaru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Gaagai aatΛmΛ ΛSuusi NasareetΛrΛ oidacami —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛava —tΛtΛdai.

TaidΛ Λsandaaru saagida cΛΛca ΛUudasi. Agai vaa Λgai daidΛ gatΛΛgi ΛSuusi.

⁶ AidΛsi ΛSuusi itΛtΛdai: “AanΛanΛ”, taidΛ Λsandaaru taí suuli dΛvΛΛrapi.

⁷ TaidΛ ΛSuusi mostΛcacai ΛpΛpΛ Λsandaaru daidΛ itΛtΛdai:

—¿Moor gaagai aapimΛ? —tΛtΛdai.

TaidΛ Λsandaaru itΛtΛdai:

—Gaagai aatΛmΛ ΛSuusi NasareetΛrΛ oidajami —tΛtΛdai.

⁸ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi gΛnaagidi aanΛava. Isgiñgaagaimi aapimΛ, dagitavurai vai iimΛna idi ismaacΛdΛ giñΛΛmadu guuca —tΛtΛdai.

⁹ Dai mopovΛdui dai ΔpΛdui istumaasi caaagaitaidai ΔSuusi: “IsmaacΛdΛ Δco vuvaitu giñoooga tomali Δmaadutai maitiñvoopoji”, caititadai ΔSuusi.

¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaitu gΛcusiru dai ΔgaicΛdΛ iquitΛ naacadΛ sΛΛlisa padΛrΛ Malico. Δgai ΔrpiooñigadΛ ΔbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali.

¹¹ Δamos ΔSuusi itΛtΛdai Piiduru:

—Δpamu igΔcubiertagΛrΛ cΛΛsa gΛcusiru. Alias gΛaagai iñsaanΛ soimaasi taatagi poduucai isduucai aagai giñoooga issoimaasi taata iñagai aanΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

¹² Amaasi Δguviernu sandaarugadΛ ΔΛmadu ΔtΛaanΛdamigadΛ Δgai ΔΛmadu Δjudidíu sandaarugadΛ bΛi ΔSuusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai ΔAanási quiidiamu Aanási ΔrtuubadΛ Caifási. AidΛ uumirΛ Caifási ΔrbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali. ¹⁴ Δgai vaa Caifási caaagiditadai Δjudidíu isvaamioma ΔrcΛΛgai Δgai vΛΛtarΛ ismuuquiagi Δmo cΛΛli vΛΛsi oodami vΛΛtarΛ.

¹⁵ Simuñi Piiduru ΔΛmadu aanΛ oí ΔSuusi. ΔbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali giñmaatΛcatadai cascΛdΛ vaa aanΛ Suusi ΔΛmadu tuisicana quiidΛrΛ ΔbaitΔcΛaacamigadΛ. ¹⁶ Δamos Piiduru quiidigana vii cuuparagai abaana. CascΛdΛ aagidi aanΛ Δali ooqui ismaacΛdΛ nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaquiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi ΔPiiduru ¹⁷ taidΛ Δali ooqui tΛcacai ΔPiiduru daidi itΛtΛdai:

—¿Maitasi Δrvaavoi isaapi ΔrmamaatΔrdamigadΛ gomaisapicΛdΛ? —tΛtΛdai Δali ooqui.

TaidΛ ΔPiiduru itΛtΛdai:

—Chuava. Angia chu —tΛtΛdai.

¹⁸ Δpidicatadai aidΔpΛrΛ cascΛdΛ Δpipiooñi ΔΛmadu Δsandaaru ganai daidΛ gΛuucadaca taí. VaidΛ ΔPiiduru ami gasaagida cΛΛcΛ ΔΔpΛ daidΛ uucadacai ΔΔpΛ.

¹⁹ ΔbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali tΛcacaimi ΔSuusi soora ΔrmamaatΔrdamigadΛ Δgai dai astumaasi mamaatΛtuli Δgai. ²⁰ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ gaaagidi giññiooqui Δoodami vuitapi dai vΛΛscΛrΛ gama-maatΛtulitadai Δaali quiquiupaigadΛrΛ Δjudidíu daidΛ ΔgΛΛ quiuupaigadΛrΛ Δjudidíu siaaco gΛnΛmpaidi Δgai. Dai aanΛ maisiu Δstocai gaaagidi tomali Δmo istumaasi. ²¹ ¿TuiPasi giñtΛcacai? TΛcacañi aapi Δgai ismaacΛdΛ giñcΛΛ vai Δgai gΛaagidana istumaasi gaaagidi aanΛ. CΛΛ maata Δgai istumaasi gaaagidi aanΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

²² PotΛΛdacai ΔSuusi tai Δmo sandaaru ΔgΛΛ quiuupiaiñdΛrΛ mocΛaacatadai dai gΛΛgΛ Δgai ΔSuusi vuiivasadΛrΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Maitiñiooquiada ΔbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali —tΛtΛdai Δsandaaru.

²³ TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Isaagai aanΛ Δmo istumaasi maicΛΛgaducami iñagidañi aapi istumaasi maicΛΛgaducami aagai aanΛ. Δamos iscΛΛgadu istumaasi aagidi aanΛ, ¿tupiPasi giñgΛΛgΛ? —tΛtΛdai ΔSuusi.

²⁴ Amaasi Δsandaaru vuu ΔSuusi tai Aanási ootoi ΔSuusi Caifási quiidiamu. Caifási ΔrbaitΔcΛaacamigadΛ Δpapaali.

²⁵ VaidΛ Piiduru quiaa taíco cΛaacatadai dai gΛuucada. DaidΛ Δgaa ismaacΛdΛ moguucacatadai itΛtΛdai:

—¿Maitasi arvaavoi isaapi armamaatar damigad gomaisapicad? —tatadai agai.

Taid apiiduru itatadai:

—Chu, angia chu —tatadai.

²⁶ Vai ami caacatadai amo piooñigad abaitacaacamigad apapaali. Apiooñi araduñd acalli ismaacad Piiduru iquit naacad. Daid apiooñi itatadai apiiduru:

—¿Maitasi arvaavoi isganlidi aan maca siaaco muidu oliivosi dadad amaisapicad amadu? —tatadai.

²⁷ Dai Piiduru apap itatadai ismaitarvaavoi. Pocaitimi Piiduru tai cuujui amo tacu aliad.

²⁸ Dai camaasidatái oidigi sandaaru vaidacai asuusi agall quiiyamu siaaco daacatadai caigi. Damos ami siaaco daacatadai caigi maivaapa ajudidíu. Camiaadimitadai istuigaco ajudidíu tagitoiña aidasi Diuusi cagacaru vuvaitu Ejiipituaifndaru cascada. Ajudidíu daidarsi isvaapaquiagi quidaru amoco ismaacad amaitarjudidíu siaa duutudaitai asiaa duudagai. ²⁹ Cascada caigi ismaacad Pilaato tagidu vuusai dai ñiooquida agai ajudidíu dai potatadai:

—¿Tumaasicad gapiar vuupai aapim idi calli? —tatadai caigi.

³⁰ Tai agaa aa noragi daid itatadai:

—Isgovai maitarsoimaasi ivuaadamcamudai maivuaapamudai aatama —tatadai ajudidíu.

³¹ Amaasi apilaato tatadai:

—Bacavurai aapim gocalli dai lagi aapim nada issallicad gapiar caatcami ischu apap aapim gansallicamigacad —tatadai apilaato.

Tai aa noragi ajudidíu dai potatadai:

—Damos aatama ajudidíu maiviaa oigaragai ismuaagi tomali maadutai —tatadai.

³² Aidasi apadui gomaasi aid apadui ismaacad aagai asuusi aagaitai iducatai muuqui agai. ³³ Taid apilaato aa gai dai vaa agall quiyaru. Dai vai agai asuusi daid cacai dai potatadai:

—¿Aapipas arraigad ajudidíu chu sio? —astatadai apilaato.

³⁴ Taid asuusi itatadai:

—¿Aapi agipas giñcacai gomaasi aa isgaagidio? —astatadai asuusi.

³⁵ Taid apilaato aa noragi daid itatadai:

—¿Povairas lidi aapi iñsaana arjudíu? Gaaaduñi ajudidíu amadu abaitaguucamigad apapaali gavuaa tami. ¿Tuma dui aapi? —astatadai apilaato.

³⁶ Amaasi asuusi itatadai:

—Giñsallicamiga maisiu apanducami sallicamigad baitaguucacami tami oidi daama. Isarraicamudai aan apanducái amo raí tami oidi daama aid gia giñoidatucudamiga cocodamudai ajudidíu sai maitimbana dai tomali audasi maitiñtagidamudai ajudidíu. Damos aan arraí maisiu apanducái amo raí tami oidigi daama —astatadai asuusi.

³⁷ Amaasi apilaato itatadai:

—¿Aid gia arvaavoi isaapi arraigad ajudidíu? —astatadai.

Taid asuusi itatadai:

—Aan arraí poducái isduucái iñaagidi aapi. Aan divia tami oidi daama dai oodami duucái vuusai daid gaaagida iñagai istumaasi arvaavoi. Tomasoor sioora caaca lidi istumaasi arvaavoi agai gia agiditai cacana istumaasi agidi aan —astatadai asuusi.

³⁸ Taid apilaato itatadai:

—¿Tumaasi arvaavoi? —astatadai.

Dai mospotadacai arpara vuusai agai quidigamu dai ñiooquida agai ajudidú daid potadai:

—Aan maitatagai istumaasicad gariar vuupai aapim idi calli. ³⁹ Damos aapim poduucai ganviida vasi uumigi idi siaa duudagar isdagituagi isimiagi amo maisapicami. ¿Ipalidimasi aapim inisdagituagi isimiagi aráigad ajudidú? —tatadai aPilaato.

⁴⁰ Amaasi vascatai cavami ijiña daidi itatadai:

—Googia chu. Daigitoñi vai imana Baraavasi —tatadai ajudidú.

ABaraavasi arasivogamicana.

19

¹ Amaasi aPilaato gatjai masai galana aSuusi iquisanaicad. ² Daid a sandaaru idui amo coronai uparaicad dai aSuusi mood daama daí. Dai aadi yuucusi moraducami sai ara maascana raí. ³ Dai sicoli guuquiva daid icaiti:

—Tan callca aráigad ajudidú —ascaiti a sandaaru parunaitai aSuusi.

Daid a sandaaru capiji aSuusi.

⁴ Amaasi aPilaato apamu vuusai quidigamu daidi itatadai ajudidú:

—Vuaapamu aan gomaisapicad baigovai vai nida aapim ismaitaa aan isducatai arsoimaasi ivuaadami goovai —tatadai aPilaato.

⁵ Tai vuusai aSuusi dai quiaa gamoo dan daasa uuparai coronai dai apiaquiaa gaada yuucusi moraduacad. Aid aPilaato itatadai ajudidú:

—Tan callca gocalli —tatadai.

⁶ Mostaa abaitaguucacamigad apapaali amadu sandaaruga aSuusi dai iñaquimi daid icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti aoodami.

Taid aPilaato itatadai:

—Vaidacavurai aapim idi calli dai siisa curusiaba. Aan gia maitatagai isducatai arsoimaasi ivuaadami idi —tatadai aPilaato.

⁷ Daid ajudidú aa noragi daid itatadai:

—Garsalicamigad ali asi gaagai ismuuquiagi gocalli. Goovai gaagidi said arDiusi marad ismaacad divia tvaagiaiñdara daid ispan tuiga Diusi. Cascad ali asi gaagai ismuquiagi —tatadai ajudidú.

⁸ Moscaacai imaasi aPilaato dai vaamioma duaadimu agai. ⁹ Dai apa aa gai dai vaa gaa quiara dai tacacai aSuusi dai potadai:

—¿Paaco oidacami aapi? —astatadai.

Damos aSuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui.

¹⁰ Amaasi aPilaato itatadai:

—¿Maitiña noragi aapi? ¿Maitapasmaata aapi insaana viaa sallyicami isgasiisagi curusiaba? Dai aan viaa sallyicami arpa isgadagituagi pasai imana —tatadai aPilaato.

¹¹ Taid aSuusi aa noragi daid itatadai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma lachi sallyicami pasigiñmuaagi isgiñooga maitamaquimudai sallyicami. Cascad agai ismaacad giñtangi aapi vuitapi vaamioma arsoimaasi ivuaadami isaapi —astatadai aSuusi.

¹² Aid abiaadara aPilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi aSuusi. Damos ajudidú iñaquimi dai potadai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aid gia aapi maitramiigugad abaitacacacamigad aRoomara oidacami. Tomasioora sioora raica allyadagi agai arsaayuda abaitacacacamigad romamano —tatadai ajudidú.

¹³ Mosca^Λcai ^ΛPilaato imaasi gat^Λjai sai vusaidana ^ΛSuusi. Daid^Λ ^ΛPilaato daiva ami siaaco gat^Λcacai ismaac^Λd^Λ g^Λpi^Λr vuupai sabai isg^Λpi^Λr caat^Λcamis ischu ^ΛΛp^Λ. Ami Gabat^Λr^Λ t^ΛΛgidu ismaac^Λd^Λ evreo ñiooquid^Λc^Λd^Λ it^Λiya ^Λlidi odai daapacami. ¹⁴ Aid^Λ ^Λr^Λmo tasai ^Λb^Λid^Λr^Λ ^Λsiaa duudagai istuigaco ^Λjudidíu t^Λt^Λgitoiña aid^Λsi Diuusi c^ΛΛgac^Λr^Λ vuvaitu Ejiipituaiñd^Λr^Λ daid^Λ cayoga dan duitadai. Amaasi ^ΛPilaato it^Λt^Λdai ^Λjudidíu:

—Tan c^ΛΛca g^Λnraíga —t^Λt^Λdai.

¹⁵ D^Λmos cavami ijiiña ^Λjudidíu:

—Muucuna, muucuuna, siisañi curusiaba —t^Λt^Λdai ^Λjudidíu.

Taid^Λ ^ΛPilaato it^Λt^Λdai:

—¿I^Λp^Λlidim^Λsi aapim^Λ iñsaan^Λ siisana curusiaba g^Λnraíga? —t^Λt^Λdai ^ΛPilaato.

D^Λmos ^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ ^Λpapaali aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mosali^Λmaduga aat^Λm^Λ g^Λrraíga. Mos^ΛΛgi ^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ ^Λromamano —t^Λt^Λdai.

¹⁶ Gomaasic^Λd^Λ ^ΛPilaato t^ΛΛgi ^ΛSuusi ^Λjudidíu sai gataaan^Λna siisaragai curusiaba. Tai ^Λgai vaidacai ^ΛSuusi.

¹⁷ Tai vuusai ^ΛSuusi dai b^Λcati g^Λc^Λurusiga. Dai im^Λi m^ΛΛ oodami mood^Λamu ismaac^Λd^Λ t^ΛΛgidu Gólgot^Λr^Λ evreo ñiooquid^Λc^Λd^Λ. ¹⁸ Dai ami siisa ^Λsandaaru ^ΛSuusi curusiaba. Dai abaana ^ΛSuusi siisisa ^Λp^Λ gooca. ^Λmoco s^ΛΛlisa pad^Λr^Λ ^Λmai curusiaba dai ^Λg^Λmai ogisa pad^Λr^Λ ^Λmai curusiaba dai ^ΛSuusi ^Λraana. ¹⁹ Dai curusiaba moo daama daí ^Λmo oojai ismaac^Λd^Λ gat^Λjai ^ΛPilaato daid^Λ icaiti: “Idiav^Λr ^ΛSuusi Nasareet^Λr^Λ oidacami raígad^Λ ^Λjudidíu”, caiti ^Λoojai. ²⁰ Dai ooja ^Λñiooqui evreo ñiooquic^Λd^Λ dai giliego ñiooquic^Λd^Λ dai latiñi ñiooquic^Λd^Λ. Dai m^ΛΛca siaaco siisa ^Λgai ^ΛSuusi miaaga ^Λbaabaqui casc^Λd^Λ muidutai ^Λjudidíu n^Λidi goojai. ²¹ Casc^Λd^Λ ^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ ^Λpapaaligad^Λ ^Λjudidíu, it^Λt^Λdai ^ΛPilaato.

—Maitiooja aapi “Raígad^Λ ^Λjudidíu”, baiyoma poduu ooja. “^Λgi pocaiti idi c^ΛΛli said^Λ ^Λrraígad^Λ ^Λjudidíu” —ast^Λt^Λdai.

²² D^Λmos ^ΛPilaato aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Isduu ooja aan^Λ poduu viimu goo —ast^Λt^Λdai ^ΛPilaato.

²³ Dai casiisacai ^Λsandaaru ^ΛSuusi curusiaba dai ^Λmpagi yuucusid^Λ ^ΛSuusi dai g^Λntaacogi ^ΛΛgi v^ΛΛtar^Λ ^Λmaacova sandaaru. Daid^Λ b^Λi ^ΛSuusi vaasara-gad^Λ t^Λv^ΛΛduc^Λd^Λ. Maisoomi ^Λgai mos^Λran d^Λga. ²⁴ Daid^Λ ^Λsandaaru aipacoga g^Λaagidi dai pocaiti:

—Maisaranamu aat^Λm^Λ govaasaragai. Baiyoma n^ΛΛn^Λituda aat^Λm^Λ volao dai poduucai n^Λida ^Λgai isioor^Λ ajiagi govaasaragai —caiti ^Λsandaaru.

Aid^Λsi ^Λp^Λdui imaasi aid^Λ ^Λp^Λdui istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ daid^Λ poduu ooja: “G^Λntaacogi ^Λgai giñyuucusi ^ΛΛgi ^Λgai g^Λn^Λv^ΛΛtar^Λ n^ΛΛn^Λitudacai volao giñyuucusi v^ΛΛtar^Λ”, asduu oojisi. Poduucai idui ^Λsandaaru.

²⁵ Suusi curusigad^Λ abaana guucacatadai Suusi d^ΛΛd^Λ ^ΛΛmadu Suusi du-usulid^Λ ^ΛΛmadu María C^Λliopasi ooñigad^Λ, ^ΛΛmadu María Madaliña. ²⁶ Daid^Λ ^ΛSuusi t^ΛΛ g^Λd^ΛΛ dai aan^Λ abaana c^Λaacatadai. Dai ali^Λsi giñoi^Λgdaiña. Daidi it^Λt^Λdai ^ΛSuusi g^Λd^ΛΛ.

—Giñdaada, moc^ΛΛca g^Λmaara —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi giñaagaitai.

²⁷ Amaasi povaiñt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

—Moc^ΛΛca g^Λdaada, iñt^Λt^Λdai.

Dai aid^Λ abiaad^Λr^Λ ^ΛSuusi ^Λd^ΛΛd^Λ giñquiiy^Λr^Λ oidatu.

²⁸ Daid^Λ maí ^ΛSuusi isca^Λp^Λdui v^Λasi istumaasi g^Λaagaitadai is^Λp^Λduñiagi vai c^Λagac^Λr^Λ vuv^Λquiagi oodami. Daid^Λ ^ΛSuusi icaiti.

—Tonomo aan^Λ —caiti.

Daid^Λ gomaasic^Λd^Λ ^Λp^Λdui istumaasi oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ is^Λp^Λduuñi agaitadai.

²⁹ Dai ami daacatadai ^Λmo aayi suudacami uuvasi varagad^Λ ^Λcocami. Daid^Λ ^Λsandaaru bai ^Λmo visiocoli dai vad^Λitu ^Λuuvasi varagad^Λc^Λd^Λ dai ^Λmo tootoicami cuug^Λr^Λ dai ^Λvisiocoli dai miaad^Λr^Λ dadasdi ^ΛSuusi sai visiusuna.

³⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi visiusu ^Λuuvasi varagad^Λ ^Λcoc^Λd^Λ daid^Λ icaiti:

—Ca^Λp^Λdui v^Λasi istumaasi ^Λp^Λduñia agaitadai —caiti ^ΛSuusi.

Amaasi coidamacoga cuiqui ^ΛSuusi dai muu.

³¹ Aid^Λ ^Λr^Λmo tasai ^Λb^Λid^Λr^Λ ^Λsiaa duudagai istuigaco ^Λjudidíu t^Λt^Λgitoiña aid^Λsi Diuusi c^Λagac^Λr^Λ vuvaitu Ejiipituaiñd^Λr^Λ. Daid^Λ ^Λjudidíu maitip^Λlidadai iscurusiaba viiagi ^Λcoidad^Λ ^Λb^Λstaragai tas^Λr^Λ. Vaamioma siaa g^Λduu aid^Λ tas^Λr^Λ casc^Λd^Λ. Dai casc^Λd^Λ daan^Λitadai ^Λgai ^ΛPilaato sai gata^Λaan^Λ omisaragai nonoosacad^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ cucurusiaba siisipai dai ist^Λaapaiñdagi tuutucugad^Λ cucurusiaiñd^Λr^Λ. ³² Amaasi ^Λsandaaru iji dai oomi nonoosacad^Λ ^Λp^Λgadad^Λ daid^Λ ^Λg^Λmai ^Λp^Λ ismaac^Λd^Λ ^ΛSuusi abaana siisipai ^Λmai curusiaba. ³³ D^Λmos aid^Λsi miaad^Λr^Λ n^Λn^Λidi ^Λgai ^ΛSuusi t^Λl^Λ ^Λgai iscasi ^Λrmuuquiad^Λ dai casc^Λd^Λ maioomi nonoosacad^Λ ^ΛSuusi.

³⁴ V^Λasc^Λr^Λ ^Λmo sandaaru bai ^Λmo uusi t^Λv^Λaducami muucacami cuugad^Λ dai ^Λgaic^Λd^Λ sai oonomad^Λ uuta tai vuusai ^Λrad^Λ ^Λmadu suudagi abaid^Λr^Λ.

³⁵ Idi ismaac^Λd^Λ ooja aan^Λ, aan^Λ gia ñ^Λidi dai s^Λalic^Λd^Λ ^Λrvaavoi. Dai c^Λl^Λ maata aan^Λ vaid^Λ ^Λrvaavoi daid^Λ poduu ooja aan^Λ m^Λsai vaavoitudana aapim^Λ ^Λp^Λ. ³⁶ Aid^Λsi ^Λp^Λdui v^Λasi gomaasi aid^Λ ^Λp^Λdui istumaa ooja Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ dai poduu ooja: “Maimuuliña ^Λgai tomali ^Λmo od^Λ ^Λgai”.

³⁷ Dai ooja ^Λp^Λ Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ dai poduu ooja: “Dai n^Λidamu ^Λoodami m^Λssai tuucugad^Λ ^Λgai”, asduu ooja.

³⁸ Amaasi ^Λmo c^Λali Osee t^Λl^Λgiducami Arimatee^Λr^Λ oidacami ii dai tai oigaragai ^ΛPilaato sai dagitona isb^Λquia ^Λgai ^ΛSuusi tuucugad^Λ. Daid^Λ ^ΛOsee ^Λrvaavoitudadamicatadai, tomasi ^Λsto vaavoitudai ^Λgai. ^Λb^Λidi ^Λgai ^Λjudidíu casc^Λd^Λ. Taid^Λ ^ΛPilaato maa oigaragai isb^Λquiagi ^Λgai ^ΛSuusi tuucugad^Λ. Taid^Λ ^ΛOsee ii dai b^Λcai tuucugad^Λ ^ΛSuusi. ³⁹ ^ΛOsee ^Λmadu ii Nicodemo. ^ΛNicodemo ^Λgai dai tucara diviji ^ΛSuusi. Dai b^Λcati ^Λgai ^Λmo coobai dan baivustaama kilo chigian uuvadami. ^Λchigian uuvadami mirrac^Λd^Λ ^Λmadu ^Λloesic^Λd^Λ duñisicatadai. Mirra ^Λr^Λsabai daid^Λ ^Λloesi ^Λr^Λmo uusi. ⁴⁰ Daid^Λ ^ΛOsee ^Λmadu ^ΛNicodemo b^Λcai ^Λtuucugad^Λ ^ΛSuusi dai biisa yuucusic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ sarabi ^Λgai ^Λchigian uuvadami poduucai isduucai g^Λnviidacana ^Λjudidíu yaasapitai ^Λcoidad^Λ. ⁴¹ M^Λca siaaco siisa ^Λoodami ^ΛSuusi curusiaba ami oidacatadai mui uusi ismaac^Λd^Λ iibiatai. Dai ami oidacatadai ^Λmo t^Λjoi ismaac^Λd^Λ idui ^Λoodami ait^Λr^Λ dai ami yaasa ^Λgai ^Λmo muuquiad^Λ. D^Λmos maiquiaa yaasa tomali ^Λmaadutai t^Λjoviar^Λ. ⁴² Dai ami ^Λsto ^Λgai ^ΛSuusi tuucugad^Λ. Ali^Λ miaaga ^Λt^Λjoi casc^Λd^Λ dai cayoga aayi siuu duucu abiaad^Λr^Λ siaa duutudaiña ^Λjudidíu ^Λb^Λstaragai tasai.

20

¹ Dai tumiñoco maiquiaa maasicaí María Madaliña ii m^Λca siaaco caat^Λcatadai ^ΛSuusi tuucugad^Λ. Dai aid^Λsi aayi ^Λgai t^Λl^Λ is^Λodai ismaac^Λd^Λ ^Λc^Λd^Λ cuupicatadai ^Λt^Λjoi camaianaasi daacatadai. ² Amaasi m^Λ ^ΛMaría

malla siaaco daraacatadai Simuñi Piiduru amadu aan. ASuusi aliñi giñoigadaiña aan. Daid María povartadai:

—Casi matibacai garbaitacaacamiga atajooviaiñdara dai maimaata aatama masiaaco asto —gartadai María.

³ Amaasi Piiduru amadu aan vuvaja dai iji. ⁴ Amapai voopoigi aatama vagoocatai. Damos vaamioma maldaga aan si Piiduru dai apaga aayi malla tajoovai. ⁵ Dai gai nannaava aan tuucavi. Dai tala yuucusi ismaacada acadai biisapicatadai ASuusi tuucugada ismodaraaja damos maivaa aan. ⁶ Gooquira aayi Piiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru tala lapa yuucusi ismodaraaja. ⁷ Dai tala lapa licuusi isaacada acadai biisapicatadai ASuusi mooda ismaiabaana daja agaa yuucusi baiyoma covai daacatadai dai biisapica daja. ⁸ Amaasi vaa aan lapa dai tala istumaasi apduitadai dai vaavoitu. ⁹ Aatama maiquiaa maata caacatadai istumaasi ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada Diuusi ñiooquidara dai pocaiti sai aliñi glaagai is ASuusi apamu duaacagi coidada saagidiaiñdara. ¹⁰ Amaasi aa suuli aatama quiyamu.

¹¹ Damos María anaasi quiidigana vii atajo abana dai suaacai soigalladacai maitagacai ASuusi tuucugada. Daid quiaa suaacitai gai nannaava tucavi tajoovai. ¹² Dai tala gooca Diuusi talaañicaruda tooto yuucuscami vai daraaja ami siaaco caacatadai atuucugada ASuusi. Amo Diuusi talaañicaruda moovasa amadara daacatadai dai agamai taatapasi amadara. ¹³ Taid Diuusi talaañicaruda itadai María:

—¿Tuipasi suaacai? —astadai.

Taid María itadai:

—Balaquiamata giñbaitacaacamiga dai maimaata aan masiaaco imitu —astadai María.

¹⁴ Mospotadai María dai aa nannaava dai tala ASuusi vai ami calca damos maimai agai si ASuusi. ¹⁵ Amaasi ASuusi tacaacai dai potadai:

—¿Tuipasi suaacai? ¿Pora gaagai aapi? —astadai ASuusi.

Daid María povalidi siagai arasicami nuucadacami daid itadai:

—Aapi cali, pasbaca amuquiada iñaagidañi pasiaaco dai nai aan balaquiagi —astadai.

¹⁶ Taid ASuusi itadai:

—María —astadai.

Taida María aa nannaava daid itadai evreocada:

—Raboñi —astadai.

Ismaacada itaiya alidi mamaatutlidiadami.

¹⁷ Taid ASuusi itadai:

—Casi maitiñtaamada. Maiquiaa tsai aan malla siaaco daja giñooga. Baiyoma imadañi dai aagidañi giñaaduñi iñscaimia iñagai aan malla siaaco daja Diuusi garooga —astadai ASuusi.

¹⁸ Amaasi ii María Madaliña dai garaagida agai iscatala ASuusi dai istumaasi aagidi agai.

¹⁹ Agai vaa tasara tucara garallapagi aatama amo quiyara. Dai cucuupacatadai cucuuparagai. Baliditadai aatama ajudidú cascada. Tai todian duucai vaa ASuusi dai aran calquiva agai. Dai garviaatuli dai povartadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartadai ASuusi.

²⁰ Garaagidacai gomaasi ASuusi gartagi ganoovovi daid gloonomaba gartagi lapa siaaco salsiñi. Ttai aatama salicada baigaralli tagacai ASuusi.

²¹ Amaasi ASuusi apamu povartadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga. Poduucai isduucai giñootoi giñooğa tami oidi daama saida iduuna aan istumaasi agai ipalidi poduucai gnootoi aan aapima saida iduuna aapima istumaasi agai ipalidi —gartatadai agai.

²² Amaasi Asuusi garvuijago vusiji dai povartatadai:

—Diuusi Ibada gannamadu daacana. ²³ Isaapima oigaldi asoimaascamigada oodami casiatgaoigaldi asoimaascamigada agai. Dai isaapima maioigaldi asoimaascamigada oodami casiatamaigaoigaldi asoimaascamigada agai —gartatadai Asuusi.

²⁴ Damos Tomás amoco aatama graduñi baivastaama dan gooca maataardamigada Asuusi maitarama daacatadai aidasi divia Asuusi. Cuatai aagaiña oodami Tomás. ²⁵ Dai gooquira aatama potadai Tomás:

—Taa aatama garbaitacaacamiga —tatadai aatama.

Damos Tomás povartatadai:

—Ismaitagi aana masiaaco dladagarai claavocada noonovidara dai ismaivaasa aana giñmasaviga siaaco dladaga noonovira claavocada dai ismaivaasa aana giñoovi siaaco sasiñi oonomaba maitistuidi antada aana isvaavoitudagi —gartatadai Tomás.

²⁶ Bomamaco tasaicada apamu garlamapagi aatama maataardamigada Asuusi amo quiyara. Dai aidai Tomás modaacatadai aatama garlamadu. Vai cucuupicatadai cucuuparagai tai vascara vaa Asuusi dai aran caquiva. Dai garviaatuli agai dai povartatadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartatadai Asuusi.

²⁷ Daidai Asuusi itatadai Tomás:

—Vaasañi tami gamasaviga dai naida giñmaatata. Dai vaasañi gnoovi dagacara giñoonoma. Cascada camaipoliada aapi ismaitarvaavoi, baiyoma vaavoitudañi —tatadai Asuusi.

²⁸ Aidai gia aa noragi Tomás daidai itatadai:

—Giñbaitacaacamiga, giñdiuusiga —tatadai Tomás.

²⁹ Taidai Asuusi itatadai:

—Tomás sivi gia vaavoitudai aapi giñtagacai. Sallicaada baiganalidi agai ismaacada vaavoitudai tomasi maitiñnadi —tatadai Asuusi.

³⁰ Daidai Asuusi idui mui naana maasi gargarducami aatama garvuitapi ismaacada maioojisi idi liivruara. ³¹ Damos vasi istumaasi oojisi idi liivruara casi gooja vai poduucai vaavoitudana aapima isSuusi araCristo daidai arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara. Daidai isvascara oidaca agai aapima Diuusi lamadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹ Dai ara amo imidagai Asuusi apamu gamaasitu aatama garvuitapi maca ugidana gaa suudagi Tiveriiasi. Dai poduucai idui agai: ² amapai daraaja Asimuñi Piiduru lamadu Tomás ismaacada Cuatai aagaiña oodami lamadu Nataniel Canaara oidacami. Canaara amo ali quii Galilea davarira. Daidai modaraaja ara Sevideo maamarada dai ara gooca graduñi Asuusi maataardamigada. ³ Taidai Asimuñi Piiduru povartatadai:

—Maca vuvaida iñagai aana vatopa —tatadai.

Tatai aatama aa noragi daidai itatadai:

—Aatama ara imia ragai aapi gannamadu —tatadai.

Amaasi iji aatΛmΛ dai tΛΛtΛsai Λmo vaarcuΛrΛ. Dai Λmo tucagi gaagai aatΛmΛ vatopa dai tomali Λmoco maivuusaitu. ⁴Dai camaasidatΛi gΛmaasitu ΛSuusi ΛgΛΛ suudagi ugidana dΛmos maimai aatΛmΛ isΛrSuusi Λgai. ⁵Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—Giñaaduñi, ¿maitamΛsi vuusaitu tomali Λmoco? —gΛrtΛtΛdai Λgai.

TΛtai aatΛmΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Tomali Λmoco —tΛtΛdai aatΛmΛ.

⁶TaidΛ ΛSuusi tΛtΛdai:

—Daitudavurai Λvatop vuicarΛ sΛΛlisa apadΛrΛ govaarcu dai poduucΛi vuvaidamu aapimΛ vatopa —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

Dai podui aatΛmΛ dai camaitistui isvusaidagi Λvatop vuicarui mui vatopa vuucaticatai. ⁷Amaasi aanΛ itΛtΛdai ΛPiiduru:

—Goovai ΛrgΛrbaitΛcΛaacamiga —tΛtΛdai aanΛ.

MoscaΛ ΛSimuñi Piiduru isΛrgΛrbaitΛcΛaacamiga Λgai dai otoma gΛai gΛyuucusi dai suudarΛ gΛi. ΛΛquiapioma Piiduru uupai gΛyuucusi vuvaidacai vatopa. ⁸Λvaarcu maisi mΛΛcasi daja ΛgΛΛ suudagi ugidiaiñdarΛ Λmo sien metro ΛΛsi. Dai aatΛmΛ ismaacΛdΛ vaarcuΛrΛ vii vaiñstugai aatΛmΛ Λvatopa vuicarui suudacami vatopa dai uugidiΛrΛ vuusaitu. ⁹Amaasi mostΛapai aatΛmΛ dΛvΛΛrapi dai tΛΛ tutupali mΛΛcamΛ dai dan caatΛ Λmo vatopa dai an vΛΛtΛ paana ΛpΛ. ¹⁰TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—Baigovai avΛrgimvuida chiΛΛqui vatopa ismaacΛdΛ utudami vuvaitu aapimΛ —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹¹TaidΛ ΛSimuñi Piiduru tΛsai ΛvaarcuΛrΛ dai tΛvaimΛ Λvatopa vuicarui ΛgΛΛ suudagi ugidana. CΛΛ suudacami vatopa gΛgΛrducami Λvatop vuicarui asta Λmo sientΛ dan goo coobai dan baivΛstaama dai vaica ajΛga vatopa. Dai tomasi muidu Λvatopa vΛΛscΛrΛ maiΛΛcai Λvatop vuicarui. ¹²Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—BaigovΛr iimi tΛtΛida uuga —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

Dai tomali Λmaadutai aatΛmΛ maitΛpΛrΛΛli istΛcacagi ΛSuusi sioorΛ Λgai cΛΛga maatacatali isΛgai ΛrSuusi. ¹³Amaasi ΛSuusi taicovai cΛquiva dai vui Λpaana dai Λvatopa gaicami dai gΛrtaacogi Λgai.

¹⁴AidΛcΛdΛ casi Λrvaicojo isΛSuusi gΛmaasitu gΛrvuitapi duaacai abi-aadΛrΛ.

¹⁵Cauugitocai aatΛmΛ taidΛ ΛSuusi tΛcacai ΛSimuñi Piiduru dai potΛtΛdai:

—Simuñi, Joonasi maradΛ, ¿vaamiomapΛsi giñoigΛdai aapi isgogaa? —tΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ, giñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maatΛ aapi iñsaana gΛoigadai —tΛtΛdai ΛPiiduru.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λoodami ismaacΛdΛ giñvaavoitudai. Aapi ΛrΛpan ducami Λmo pastuuru.

¹⁶Dai ΛpΛpΛ tΛcacai ΛSuusi ΛPiiduru daidΛ itΛtΛdai:

—Simuñi, Joonasi maradΛ, ¿giñoigΛdaipΛsi aapi? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ giñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maatΛ aapi iñsaana gΛoigΛdai —tΛtΛdai Λgai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λoodami ismaacΛdΛ giñvaavoitudai —tΛtΛdai Λgai.

¹⁷Tai Λpamu tΛcacai ΛSuusi ΛPiiduru daidΛ itΛtΛdai:

—Simuñi, Joonasi maradΛ, ¿giñoigΛdaipΛsi aapi? —tΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ soigΛΛi ΛPiiduru catΛcacaitai ΛSuusi vaicojo isbai oigΛdai Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga cΛΛ maatΛ vΛΛsi istumaasi. CΛΛ maatΛ aapi iñsaana gΛoigΛdai —tΛtΛdai ΛPiiduru.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AidΛ gia nuucadacañi aapi Λgai ismaacΛdΛ giñvaavoitudai. ¹⁸ AanΛ gΛaagidi sai sΛΛlicΛdΛ aidΛsi vaamioma argΛΛli aapi Λgi gΛaada gΛyuucusi dai aimΛrai tomasiaaco imia liadagi. DΛmos siΛΛscadΛ cacΛΛlimu aapi sΛΛliñamu gΛΛΛca vai Λmai gΛaadidamu gΛyuucusi dai gΛvaidacamu mΛΛca siaaco maitipΛlidi aapi siimiagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ PotΛtΛdai ΛSuusi ΛPiiduru vai poduucai maatΛna isducatai muuquia agai agai vaidΛ poduucai oodami cΛΛga siaa duutuadagi Diuusi. DaidΛ gooquiΛrΛ potΛtΛdai:

—Iñoidáñi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ Tai aa nΛnΛaava ΛPiiduru dai giñtΛΛ isgooquiΛrΛ imΛitadai aanΛ. ΛSuusi aliΛsi giñoigΛdaiñΛ aanΛ. Dai aanΛ abaana daivacai gauu ΛSuusi aidΛ tucarΛ mΛsigatΛΛgida agaitadai. Dai aanΛ tΛcacai asmaacΛdΛ Λgai dai tΛΛgida agai.

²¹ AidΛsi ΛPiiduru giñtΛΛ tΛcaca Λgai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, ¿tumaasi apΛduñi agai idi cΛΛlicΛdΛ? —tΛtΛdai ΛPiiduru.

²² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Iñsaana ipΛliadagi isgoovai oidacagi asta siΛΛsca apamu divia aanΛ, ¿tumaasi argΛvΛΛtarΛ aapi? Mosai apiacΛΛga giñvaavoitudada aapi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Amaasi Λvaavoitudadami aipaco aagaiñΛ ansai aanΛ maimuuquiaa iñagai. DΛmos ΛSuusi maiaagai ismimuuquia iñagai aanΛ baiyoma potΛtΛdai Λgai ΛPiiduru: “Iñsaana ipΛliadagi isgoovai oidacagi asta siΛΛsca apamu divia aanΛ, ¿tumaasi argΛvΛΛtarΛ aapi?” —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ Dai aanΛ ooja vΛΛsi gomaasi idi liivruΛrΛ. Dai vΛΛsi istumaasi ooja aanΛ sΛΛlicΛdΛ ryaavoi.

²⁵ Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaacΛdΛ idui ΛSuusi. DaidΛ isgΛoojamudai vΛΛsi gomaasi liliivruΛrΛ aanΛ piñΛlidi ismaiaajiacamudai vΛΛsi oidigΛrΛ liliivru ismaacΛdΛ apΛduuñimudai.

MosΛcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojootosadΛ caimΛcai Suusi Cristo tΛvaagiamu

¹ Giñaduñi Teopilo aanΛ arRuucasi dai casiant gΛooji aanΛ dai glaagidi vΛasi istumaasi idui ΛΛmadu istumaasi mamaatΛtuldiña ΛSuusi oodami. Dai glaagidi aanΛ isducatai glaaga ΛSuusi glaaga duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi tΛsai Λgai tΛvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii ΛSuusi tΛvaagiamu aagidi Λgai guvucadadΛcadΛ Diuusi IbΛadΛ gΛojootosa istumaasi glaagai isiduñiagi. Λgai arΛgai vaa ismaacΛdΛ ΛCO vuvaitu ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛrΛ. ³ Aidasi muu ΛSuusi Λpamu duaaca dai Λgai vaa divia dai vuidΛrΛ cΛquiva gΛojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu ΛSuusi isduaaca. Dai aagadi ΛSuusi gΛojootosa ismaasi siaaco tΛaanΛi Diuusi.

⁴ Aidasi quiaa daacatadai ΛSuusi gΛojootosa ΛΛmadu aagidi sai maiimΛna JerusaleenaiñdΛrΛ, dai potΛtdai:

—NΛnaracavurai aapimΛ asta siΛascadΛ apΛdui ismaacΛdΛ gΛnaagidi Diuusi giñooga isiΛpΛduñiagi, Λgai vaa ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ. ⁵ SΛlicadΛ ΛVuaana gΛnvapacoi suudagicadΛ mosΛpΛ chiΛΛqui tasaicadΛ vapacoñicamu aapimΛ Diuusi IbΛadΛcadΛ sai Λgai gΛnΛΛmadu daaca Λgai. Poduucai divimu Diuusi IbΛadΛ dai vΛascΛrΛ gΛnΛΛmadu aimΛrdamu —astΛtdai ΛSuusi.

⁶ Dai aidasi gΛnΛmpaidacatadai Λgai Oliivosi giidiΛrΛ taidΛ Λojootosicami itΛtdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ¿sivisi arsiΛscadΛ vuvaida Λgai aapi Λromamano vai camaitatΛaanΛiña Λgai tanai Isireli dΛvΛΛriΛrΛ dai baiyoma aapi tΛaanΛdagi? —astΛtdai Λojootosicami.

⁷ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—AapimΛ maitΛrΛnvΛΛtarΛ mΛsmaatΛcagi siΛascadΛ tomali istuigaco iduñiagi giñooca istumaasi Λgi Λgai viaa sΛlicami siduñiagi. ⁸ SiΛscadΛ tΛvañiagi Diuusi IbΛadΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu viaacamu aapimΛ guvucadadΛ dai ñiooquimu giñvΛΛtarΛ siΛasi tami JerusaleenΛrΛ Λcaasi aipacoga sicooli Jerusaleena, siaaco Judeea tΛΛgidu, dai gamai dΛvΛΛriΛrΛ vΛasi siaaco Samaalia tΛΛgidu dai asta mΛcasi oidigi ugidiΛrioma —astΛtdai ΛSuusi.

⁹ Aidasi caagidi ΛSuusi imaasi tΛsai tΛvaagiamu. Dai quiaa tΛΛgigi Λojootosicami tai divia Λmo icomai dai iñña ΛSuusi tai camaivaamioma tΛΛ Λgai. ¹⁰ Dai quiaa tΛΛgigi Λgai tΛvaagiamu dai todian duucai tΛΛ gooca cΛcΛΛli tooto yuucuscami vai abaana guuca. Λgai dada aidasi quiaa tΛsadimi ΛSuusi tΛvaagiamu. ¹¹ Dai potΛtdai:

—CΛcΛΛli GalileeΛrΛ oidacami, ¿tuimasi mosguucacatai tΛvaagiamu nΛeeyi? Λgai vaa Suusi ismaacΛdΛ tΛsai tΛvaagiamu aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ apamu divimu poduucai isducatai tΛΛgigi aapimΛ aidasi tΛsai Λgai tΛvaagiamu —astΛtdai ΛcΛcΛΛli.

¹² Tai iji Λojootosicami ami giidaiñdΛrΛ Jerusaleenam. Aigiidi mi-aanai cΛcΛ Jerusaleena parΛ goo miil vaan cΛisapi Λsi. ¹³ Aidasi caaayi Λgai JerusaleenΛrΛ goocua daama vaaquiΛrΛ tΛcaviaco tΛΛtΛsai. Ami gΛnuuliñacatadai ΔPiiduru, Jacovo, Vuaana, AandΛrΛsi, Piili, Tomás, Bartolomé, Mataivo, ΛΛmadu Jacovo Alfeo maradΛ, ΛΛmadu Simuñi ismaacΛdΛ vuvaida aliditadai Λromamano, ΛΛmadu Uudasi Jacovo suculidΛ. ¹⁴ VΛascatai

Agai ganampaidiña mamaadaragai vllatar, Suusi susuuculid lmadu dai María Suusi dld lmadu dai aa ooqui lrp.

¹⁵ Amo imidagai aidasi ganampagi lvaavoitudadami tai saagida calquiva lpiiduru, ami daraajatadai amo sientu dan amo coobai oodami. Taid lpiiduru potldai:

¹⁶ —Giñaaduñi, poduucai glaagaitadai sipladuñiagi ismaacld lquioma aagai Davicaru guvucadadld Diuusi Ibld. Davicaru aagai Uudasicaru. Uudasicaru rragai ismaacld vuaa agai ismaacld maisapicami bldcai lSuusi. ¹⁷ Daid lramoco garaduñicatadai dai viaacatadai slllicami garaa duiñdagrl. ¹⁸ Dai gasavlli amo dlvrarai ltumiñsicld ismaacld aa namqui lbaitaguucacami lUudasicaru soimaasi iduucai agai. Tai Uudasicaru gasagia dai vaiguugu dai taapai voocld tai vuvaaja ijid. ¹⁹ Aidasi mai Jerusaleenrl oidacami Aselidama tldai dlvrarai ismaacld itliya alidi oodamicld Dlvrrarai lrracl. ²⁰ Poduucai ooja Davicaru liivruar Salmosi tllgiducrl aagaitai Uudasicaru:

lgi vllana vaaquid. Maitiipucana sioor ami oidacagi.

Dai siamai blimu slllicamigld.

Asduucai ooja Davicaru.

²¹ Tanai aatml garsaagida oidaga lramoco clclli ismaacld garllmadu ajioopaiña vlls tasai aidasi daacatadai lSuusi aatml garllmadu. ²² Aidasi abiaadar lVuaana vacoi lSuusi garllmadu ajioopaiña goovai asta aidasi tldai agai tlvagiamu aatml garsaagidaiñdrl. Alias glaagai isgaaga aatml ramoco goovai saagidaiñdrl ismaacld nldi isduaaca Suusi vaid lraagiadamicana Suusi duaacarad aatml garllmadu —astldai Piiduru.

²³ Amaasi lco vuvaitu gooca. Ramoco Osee Barsavasi tllgidu mai Justo aagaiña lrp. Dai lglmai Matiia tllgidu. ²⁴ Dai aduucai gamamagi:

—Aapi clliodami Diuusi garooga, cll maatl vllscatai iibld. Gartllgidañi ismaacld idi vagoocai lco vuusaitu aapi ²⁵ sai bllna slllicamigld Uudasicaru dai garsoicaiña idi aa duiñdagiarl ismaacld garmaa aapi. Agai rDiuusi ootosadldcatadai dai dagito glslllicamiga dai ii ami siaaco alcatadai alia soimaasi iduucai —asduucai gamamagi.

²⁶ Dai lcavi daitu amo tumiñsi tai gamait Matiia. Dai otoma vllna lbavivustaama dan ramoco ojootosicami.

2

¹ Aidasi aayi glal siaa duudagai Pentecostési tllgiducld moslmaplclrl daraajatadai lvaavoitudadami vllscatai lmapai. ² Tai todian duucai glal caidatu tlvagiaiñdrl lpan caiti silscad cavami lvrldagi dai vllsialcatai gigiduli ami quiiylrl siaaco daraajatadai agai. ³ Amaasi glmaasitu amo istumaasi tai maascami dai aipaco daama darai va ismaacld ami daraajatadai. ⁴ Tai divia Diuusi Ibld dai vllscatai lvaavoitudadami lmadu daaca agai tai agai gnaagacai ñiño ama maa ñiooqui. Vllscatai ñiño lmo ñiooqui ismaacld maimaatldcatadai ismaacld maa Diuusi Ibld.

⁵ Aid Jerusaleenrl oidacatadai judidú vllsi aipadar dai maiamo ñiooqui ñioocaitadai dai alia siaa duutudai Diuusi. ⁶ Aidasi cal agai isglal caidatu ganampagi ami siaaco daraajatadai lvaavoitudadami dai maitll isducatai gntatllgituagi clcltai isllmadutai ñioocai ñiooquidld. ⁷ Dai vllscatai vupuiirutuan tada dai aipaco gnaagidi:

—Goovai ismaacada pomaa ñioocai arGalileeada oidacami. ⁸ ¿Dai ducatai aatama ammadutai caa aagi garñiooqui? ⁹ Tami daraaja oodami Partiainda, dai Meediainda, dai Elamainda, dai Mesapotaamiainda, dai Judeeinda, dai Capadusiainda, dai Poontoaiainda, dai Aasiainda, ¹⁰ dai Filijiainda, dai Panfiliainda, dai Ejiipituaiinda, dai ammapacaraiainda Apilica vaasoñiomaiinda Sireñi. Tami daraaja ammoco Romaiinda ara dai ammoco arjudidíu vaavoitudaitai vaavoidaragada arjudidíu dai aa gia arjudidíu daadada cascada arjudidíu goovai. ¹¹ Tami daraaja ara oodami Carataiainda, dai Araaviainda dai vaascatai aatama caa isgarñiooquicada aagai gocacalli istumaasi gagarducami istumaasi aagi Diuusi ivueeyi —ascaiti arjudidíu ismaacada ami dada.

¹² Dai vupuiirutuan tada dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istuisi aradi gomaasi? —ascaiti.

¹³ Dai aa mosparunai daida icaiti:

—Alii navaacoñi goovai cascada pomaa ñioocai —ascaiti aoodami.

¹⁴ Amaasi guuquiva abavustaama dan gooca ojootosicami taida arPiiduru gagara ñioo daida itadai:

—Judeeada oidacami ammadu vaascatai ismaacada Jerusaleenada oidaga maatavurai aapima idi dai calgavar caaca ismaacada ganaagida inagai aana. ¹⁵ Aatama maitarनावacoidada masducatai gantatagitoi aapima. Tami oidacami mainavaacorai aagi quiaamoco tuustamar. ¹⁶ Idi aragai ismaacada aagidi Joelicaru garraqui aaduñicaru. Agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai dai pocaiti:

¹⁷ Pocaiti Diuusi: “Cayoga ugitacai oidigi divimu giñibadaga dai ammadu daacamu vaasi oodami aipaco oidacami.

Vaasi ganmaamara ñiooquimu aana giñvatar.

Dai ganmaamara cacalli tagimu mui naana maasi istumaasi mainidi aoodami.

Dai ñiooquida inagai aana acacallioidada coosigadara.

¹⁸ Amaasi ootosamu aana giñibadaga vai ammadu daacana giñpipioñiga.

Siagai ñiooquimu aana giñvatar.

¹⁹ Tacavi tavaagiana gantagidamu aana mui naana maasi istumaasi.

Dai oidigi daama gantagidamu aana mui naana maasi arai ammadu tai, ammadu gapi cuubusi dai poduucai maatamu aapima iscaugitia agai oidigi.

²⁰ Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai moarai gaduñimu dai gooquiar aimu istuigaco divia agai atanadami.

Dai vaascatai siaa duutuada agai.

²¹ Amaasi vaascatai ismaacada giñdaanadagi calgacara vuvaidamu aana”, ascaiti Diuusi.

Ascaiti Joelicaru.

²² Calcavurai aapima judidíu ismaacada ganaagida inagai aana. Suusi arNasareetada oidamicatadai dai agai aramo cali ismaacada maa Diuusi gaa guvucadagai saida iduuna mui naana maasi gagarducami aapima ganvuitapi dai idi maasicada Diuusi gantagisiotoi arSuusi. Vaasi imaasi caa maata aapima. ²³ Vaacara aidamasi gantagisi arSuusi maisatugai aapima dai tagi acacalli ismaacada maisiaa duutudai Diuusi sai curusiaba siisana dai poduucai gatjai aapima muaragai. Vaasi imaasi camaatcatadai Diuusi. Aagi agai capomaasi gatagito aagi abiaadara sai poduucai araduuna.

²⁴ Aagai vaa Diuusi arpamu duaacali arSuusi. Tomali amo istumaasi maitistui

issoobidagi ΔSuusi isduaacagi, tomali muuquigami. ²⁵ Dai aagai Davicaru ΔSuusi dai poduucai ooja:

VΛASCATA nΛidi aanΛ ACΛliodami Diuusi aanΛ giñΛΛmadu daja giñsΛΛlisa padΛra.

Giñnuucada Λgai vai tomali Λmaadutai maisoimaasi giñvuiididi.

²⁶ CASCADA aliΛ baigiñΛlidi aanΛ dai aagai ansai baigiñΛlidi.

CASCADA maiduaadicui aanΛ istuma daivuñiagi giñtuucugacADA siΛASCADA muuquia aanΛ.

²⁷ DΛmos aapi giñDiuusiga maiviaamu giñibΛdaga aa coidadΛ ibΛadΛ saagida.

Dai maitidagito issiaa tuidiagi giñtuucuga.

AanΛ ΛraΛgai ismaacADA oigΛdai aapi.

²⁸ Giñduaacaldamu aapi.

AanΛ giñΛΛmadu aimΛrai aapi cascADA aliΛ baigiñΛlidi aanΛ.

Asduucai ooja Davicaru.

²⁹ Giñaaduñi CΛga maatΛ aapimΛ siΛΛqui muu gΛraduñi Davicaru dai quiaa maasi mΛsiaaco yaasa. ³⁰ Davicaru ΛrDiuusi ñiiooquituldiadamigadΛcatadai dai CΛga maatΛcatadai isDiuusi aagidi vΛasi gΛibΛdacADA sai Λmaadutai cajiudadΛ ΛrCristoca agai dai bΛjia agai Davicaru sΛΛlicamigadΛ. ³¹ Idi vaa CΛga maatΛcatadai Davicaru nΛijadacan caitiña ΛΛquioma abiaadΛra cascADA aagaitadai Λgai ΔSuusi duaacaradΛ daidΛ icaiti maiviimu Cristo IbΛadΛ coidadΛ saagida tomali maisiaa tuidimu tuucugadΛ. ³² Diuusi duaacali Λgai vaa Suusi dai vΛascatai aatΛmΛ ΛrnΛijadami vΛasi imaasi. ³³ Diuusi vaidacai ΔSuusi tΛvaagiamu sai sonuana daacana dai poduucai maa Λmo gΛΛ sΛΛlicami. Dai sivi ootoi ΔSuusi Diuusi IbΛadΛ, poduucai isducatai gΛnaagidi ΔSuusi oogadΛ. VΛasi idi ismaacADA nΛidi aapimΛ dai caΛ Diuusi IbΛadΛ idui. ³⁴ Davicaru maitΛraΛgai ismaacADA tasai tΛvaagiamu. Λgi Davicaru icaiti:

ACΛliodami Diuusi itΛtdai giñtΛaanΛdamiga:

“Daacañi giñsΛΛlisa padΛra ³⁵ asta siΛASCADA cabaidui aanΛ vai camaitistuidiagi vaamioma gΛsasaayu”.

Ascaiti Davicaru.

³⁶ VΛasi judidiu sΛΛlicADA gΛaagai ismaatΛcamudai isΛgai vaa Suusi ismaacADA siisa aapimΛ curusiaba cadai Diuusi Λgai saidΛ ΛrCristocana ismaacADA vaamioma tΛaanΛda agai oidigi daama —astΛtdai Piiduru.

³⁷ AidΛsi caΛ Λгаа gomaasi aayi soiΛliaragai dai tΛcacai Λgai ΔPiiduru ΛΛmadu Λгаа ojootosicami:

—¿TΛtumaa duuna? —ascaiti Λoodami.

³⁸ Amaasi ΔPiiduru aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Λma duucaivΛr gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada vai Diuusi gΛnoigΛldana vΛasi gΛnsoimaascamiga. GΛnvapaconavurai aapimΛ vΛascatai Suusi sΛΛlicamigadΛCADΛ siDiuusi ootosamu gΛIbΛdaga vai gΛnΛΛmadu daacana. ³⁹ Idi ñiiooqui ΛraapimΛ gΛnvΛΛtarΛ ΛΛmadu gΛnmaamara dai Λgai ismaacADA mΛΛcasi daraaja dai vΛascatai ismaacADA ACΛliodami gΛrDiuusiga vapaida Λlidio —astΛtdai ΔPiiduru.

⁴⁰ Idi ñiiooquicADA ΛΛmadu vaamioma aa ñiiooquicADA ñiioo ΔPiiduru dai CΛga maa ñiiooqui dai potΛtdai:

—CΛgacΛraΛvΛr vuvaaqui gΛgΛvituldaragadΛaiñdΛra Λoodami soimaasi ivuaadami —astΛtdai ΔPiiduru.

⁴¹ Poduucai tudo vΛascatai ismaacADA Λgi ñiiooquidΛ gΛnvapacoi. AidΛ tasΛra urava parΛ vaica miil oodami Λгаа ismaacADA vaavoitudai. ⁴² Dai vΛascatai apiavaavoitudai istumaasi mamaatΛtuldiña Λojootosicami. Dai Λmo tΛgitoidagai viaacana dai gamamadaiña gΛnΛmpaiditai siuu duucu gaugia agadagi.

⁴³ Daid_Δ ivuaadana lojootosicami mui naana maasi g_Δg_Δarducami vai v_{ΔΔ}scatai duduaadicuiña. ⁴⁴ Dai v_{ΔΔ}scatai ismaac_{ΔΔ} vaavoitudaitadai s_{ΔΔ}lic_{ΔΔ} c_{ΔΔ}ga g_Δnuraavacatadai dai _Δmapai viaacatadai g_Δvustuidaga. ⁴⁵ Dai gaagaraiña g_Δvustuidaga dai _Δtumiñsi _Δr_{ΔΔ}v_{ΔΔ}scatai v_{ΔΔ}tar_Δcana. Is_Δmaadutai vaamioma t_Δgitocagi vaamioma maacaiña _Δgai. ⁴⁶ Dai v_{ΔΔ}scatai g_Δg_Δampaidiña _Δgai quiuupaigad_Δr_Δ judidíu. Dai _Δmapai gacuaadana quiiqui_Δr_Δ baig_Δliarac_{ΔΔ} dai tomali _Δmoco maivaamioma g_Δduc_{ΔΔ} g_{ΔΔ}lidiña. ⁴⁷ Dai v_{ΔΔ}scatai siaa duutudaiña Diuusi dai v_{ΔΔ}si oodami c_{ΔΔ}gac_Δr_Δ n_Δidiña dai v_{ΔΔ}scatai _Δmpaidimi Diuusi ismaac_{ΔΔ} cac_{ΔΔ}gac_Δr_Δ vuvaidimi _{ΔΔ}madu _Δgaa ismaac_{ΔΔ} cavaavoitudai.

3

¹ _Δmo imidagai coi g_{ΔΔ}s_Δco tasai t_{ΔΔ}idimitadai Piiduru _{ΔΔ}madu _ΔVuaana _Δmapai _Δgai quiuupaigad_Δr_Δ judidíu. Caaayi siuu duucu gamamadaiña _Δgai. ² v_{ΔΔ}scatai tasai ami dada_Δñiña _Δmo c_{ΔΔ}li. _Δgai maitistutuidiña isaim_Δrdagi poduuc_Δai vuus_Δai _Δgai. _Δgai quiuupaigad_Δamu judidíu b_{ΔΔ} ajiopaiña aa, dai dadaasaiña quitaagiña c_{ΔΔ} tiodic_Δr_Δ t_{ΔΔ}giducana sai gataañiña tumiñsi oidicami ismaac_{ΔΔ} vaapaquidagi ami. ³ Aid_Δsi t_{ΔΔ} _Δc_{ΔΔ}li soimaasc_{ΔΔ} _ΔPiiduru _{ΔΔ}madu _ΔVuaana aid_Δsi vaapaquia agaitadai _Δgai _Δgai quiuupaigad_Δr_Δ judidíu taí _Δmo oidicami. ⁴ Amaasi vui n_Δñaaava _ΔPiiduru _{ΔΔ}madu _ΔVuaana _Δc_{ΔΔ}li taid_Δ _ΔPiiduru pot_Δadai:

—G_Δr_Δvuid_Δr_Δ iñ_Δñaaava —ast_Δadai.

⁵ Amaasi vui n_Δñaaava _Δc_{ΔΔ}li poliditai isoida _Δgai istumaasi. ⁶ D_Δmos _ΔPiiduru pot_Δadai:

—Maitan viaa tumiñsi v_{ΔΔ}sc_Δr_Δ g_Δoidamu aan_Δ istuma viaa. Suusi Cristo ismaac_{ΔΔ} Nasareet_Δr_Δ oidacatadai guvucadad_Δc_{ΔΔ} c_Δquivañi dai aim_Δrdagi —ast_Δadai _ΔPiiduru.

⁷ Amaasi b_Δ _ΔPiiduru _Δc_Δocoad_Δ novid_Δ s_{ΔΔ}lisa pad_Δr_Δ dai vañigi. Tai bovas_Δr_Δ gupucatu _{ΔΔ}casod_Δ _{ΔΔ}madu t_Δtaanasigad_Δ. ⁸ Amaasi t_Δca tual daa _Δgai dai c_Δquiva. Dai g_{ΔΔ}agacai aim_Δrai dai vaa _Δgaa _{ΔΔ}madu _Δgai quiuupaigad_Δr_Δ judidíu. Dai tual_Δai dadaimi. Dai ali_Δ c_{ΔΔ}ga ñiooquimi Diuusi vui. ⁹ Dai can_Δiditai v_{ΔΔ}scatai iscaaim_Δrai dai c_{ΔΔ}ga ñioocai Diuusi vui ali_Δ duduaadimu, ¹⁰ dai camait_{ΔΔ} isducatai g_Δnt_Δg_Δituagi tomali ist_Δyagi n_Δiditai iscadueeyi _Δc_Δocoad_Δ. C_{ΔΔ}ga maat_Δcatadai _Δgai is_Δgai _Δr_Δgai vaa ismaac_{ΔΔ} dada_Δñiña daida taan_Δñiña oidicami _Δgai quiuupaigad_Δr_Δ judidíu quitaagiña tiodic_Δr_Δ.

¹¹ Caduaad_Δcai _Δc_{ΔΔ}li ismaac_{ΔΔ} maitistutuiditadai isaim_Δrdagi mos_{ΔΔ}madu aim_Δraiña _Δgai _ΔPiiduru _{ΔΔ}madu _ΔVuaana. Dai v_{ΔΔ}si oodami camait_{ΔΔ} istumaasi g_Δnt_Δg_Δituagi dai voopoi ami _Δgai quiuupaigad_Δamu judidíu siaaco Solom_Δñi portaaligad_Δ t_{ΔΔ}gidu. ¹² Dai t_{ΔΔ}gacai _ΔPiiduru isg_Δampagi v_{ΔΔ}scatai pot_Δadai:

—Aapim_Δ judidíu, ¿tuim_Δsi g_Δr_Δn_Δñidi ducami isaat_Δm_Δ _Δgai duaaidamudai idi c_{ΔΔ}li dai imitu g_Δr_Δvucadagac_{ΔΔ} si_Δr_Δ c_{ΔΔ} tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvucadad_Δc_{ΔΔ} atdueeyi idi c_{ΔΔ}li. Diuusi maa g_Δmara Suusi _Δdaasicami ismaac_{ΔΔ} vaamioma viaa guvucadagai. Dai _Δgai vaa Diuusi _Δr_ΔDiuusigad_Δcatadai _Δr_Δ g_Δr_Δaduñi Avraañicar_Δ dai Isaacaru dai Jacocar_Δ. Dai Suusi _Δr_Δgai vaa ismaac_{ΔΔ} t_{ΔΔ}gi aapim_Δ dudunucami. Dai aid_Δsi dagitua agaitadai Pilaato _ΔSuusi mosgajiaad_Δr_Δ vipieeyi aapim_Δ. ¹⁴ Maiaagidi aapim_Δ isdagitomudai _Δgai ismaac_{ΔΔ} c_{ΔΔ} tuiga dai mait_Δr_Δpiar caat_Δcam_Δ baiyoma

aagidi aapimΛ isdagitua Λgai Λmo gamuaacami. ¹⁵ Poduucai muua aapimΛ ismaacΛdΛ gamaacai ibΛdagai utudui. TaidΛ Diuusi duaacali Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ, vΛΛsiaΛcatai idi aatΛmΛ daraaja nΛijadami. ¹⁶ Λgai vaa Suusi guvucadadΛcΛdΛ bai guvucadagai idi cΛΛli ismaacΛdΛ nΛidi dai maatΛ aapimΛ. Vaavoitudai aatΛmΛ dai idi cΛΛli Suusi guvucadadΛrΛ cascΛdΛ cacΛΛga dueeyi goovai. CanΛidi aapimΛ iscadueeyi.

¹⁷ Giñaduñi judidíu cΛΛga maatΛ aanΛ isaapimΛ ΛΛmadu ganbaitΛguucacamiga muua ΛSuusi maicΛΛga maatΛcatai mastuma vueeyi. ¹⁸ Poduucai baidui Diuusi ismaacΛdΛ ΛΛquiacoga aagai ñiñiooquituldiadamigadΛ. Λgai vaa aagaitadai isaliΛ soimaa taata agaitadai ΛCristo. ¹⁹ CascΛdΛ Λma duucaivΛrΛ gΛntΛtΛΛgito aapimΛ dai aagoavΛrΛ suuligi gosoimaa voyaiñdΛrΛ. VaavoitudavurΛi Diuusi vai Λgai gΛnoigΛdana vΛΛsi gΛnsoimaascamiga amaasi ΛcΛliodami Diuusi baigΛnΛΛliatudamu. ²⁰ Dai gΛnootosdamu Diuusi Suusi Λpamu. Λgai vaa ΛrCristo ismaacΛdΛ ΛΛquiacoga Λco vuusaitu Diuusi aapimΛ ganvΛΛtarΛ. ²¹ VΛΛscΛrΛ tΛvaagiΛrΛ viimu Suusi Cristo asta siΛscadΛ baidui Diuusi vΛΛsiaΛcatai istumaasi isducatai aagaitadai ΛΛquiacoga ΛñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ Λgi Λgai Λco vuvaitu. ²² Poduucai tudu ΛΛquiacoga potΛtΛdai Moseesacaru gΛraaduñicarΛ: “Ootosamu Diuusi Λmo ñiooquituldiadami aapimΛ ganvΛΛtarΛ vΛΛscatai aapimΛ gΛnaadunumΛ saagidaiñdΛrΛ poduucai isducatai giñootoi Λgai aanΛ. ΛΛgiadavurΛi vΛΛsiaΛcatai istumaasi Λgai gΛnaagiadagi. ²³ VΛΛscatai ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ugititudamu Diuusi dai Λco vuvaidamu judidíu saagidaiñdΛrΛ”, astΛtΛdai Moseesacaru.

²⁴ Poduucai tudu vΛΛsi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Samueli baigovacoga aagai istumaasi daivuñia agaitadai sivi. ²⁵ AapimΛ ΛrcajiudadΛ vΛΛsi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. Dai vΛΛsi Λñiooqui ismaacΛdΛ ootoi Diuusi gΛñiñiooquituldiadamigacΛdΛ ΛraapimΛ ganvΛΛtarΛ. Dai vΛΛsi istumaasi ismaacΛdΛ Diuusi baidui gΛnaaduñicarΛ ΛΛmadu ΛraapimΛ ganvΛΛtarΛ. Dai asta ismaacΛdΛ aagidi Diuusi gΛraduñi AvraañicarΛ aidasi potΛtΛdai: “AanΛ baiΛΛliatudamu vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami aapi gΛcajiudagacΛdΛ”. ²⁶ Aidasi duaacali Diuusi gΛmara ΛpΛga gΛnootosi aapimΛ sai baigΛnΛΛliatudana mΛsai aapimΛ camaisoimaasi ivuaadana —astΛtΛdai Piiduru.

4

¹ Quiaa ñiooquiditadai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana Λoodami tai dada Λpapaali judidíu ΛΛmadu ΛbaitΛcΛaacamigadΛ ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ sandaaru ΛΛmadu Λsaduseo. Λsaduseo ΛrΛgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai duaacaragai. ² Dai aliΛ baacoi vΛΛscatai mamaatΛtulditai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana Λoodami isduaacaradΛcΛdΛ ΛSuusi camaatΛ vΛΛscatai isoidaga duaacaragai coidadΛ vΛΛtarΛ. ³ Amaasi vui Λgai ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai casi Λrurunococatadai dai camaiaΛcatadai uruñi isbai duñiagi dudunucamiΛrΛ cascΛdΛ cuu Λgai asta siaadiqui. ⁴ Muidutai Λgai ismaacΛdΛ gΛntΛgito caΛ Λñiooqui vaavoitu. VΛΛsi ismaacΛdΛ vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocaaqui aayi goΛΛ cΛcΛΛli.

⁵ Dai siaadiqui gΛnΛmpagi JerusaleenΛrΛ vΛΛsi ΛdudunucamigadΛ Λjudidíu ΛΛmadu Λpipiscali ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ. ⁶ Dai ami daacatadai ΛpΛ Aanasi baitΛcΛaacamigadΛ papaali, judidíu ΛΛmadu Caifási, ΛΛmadu Vuaana, ΛΛmadu AlijandΛro, ΛΛmadu vΛΛsi ismaacΛdΛ ΛraaduñidΛ ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali. ⁷ Dai vaí ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana dai Λraana tuutui dai tΛcacai:

—¿Tuma guvucadagaicada dai voora samicamigadada ivueeyi aapima gomaasi? —astadai agai.

⁸ Amaasi Diuusi Ibada amadu daacatadai Piiduru taida Piiduru itadai:

—Dudunucamigada dai pipiscaligada judidú ⁹ sivi casi gartacacai aapima isducatai cagacaga vuusai idi cali coocoda dai isducatai dueeyi goovai. ¹⁰ Aapima gnvuitapi aagamu aatama vai maana vascatai Isireliaga oida-cami. Idi cali vascatai aapima gnvuitapi caaca caduaadacatai Suusi Cristo guvucadadada. Agai aragai vaa ismaacada Nasareetaga oidacatadai dai aapima siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidada saagidaiñaga. ¹¹ ASuusi apan ducami odai ismaacada sioma gaagai amo vaaqui vataraga dai aapima apan ducami abaabaquitadami ismaacada gajiaadaga viaa odai. ¹² Diuusi ootoi ASuusi Cristo oidi daama sai lagi agai viaacana guvucadagai iscagacaga vuviaadagi vasi oodami oidi daama oidacami. Maitipu amai vasi oidaga ismaacada viaa guvucadagai iscagacaga vuviaadagi oodami —astadai Piiduru.

¹³ Amaasi ta adunucami Piiduru amadu Vuaana dai maata ta isacacali maitavapi daraiva oojaga dai maitarmamaatuldiadami dai vascaga maiduduaadimu ñiño. Daida adunucami maita istumaasi gantatagituagi. Dai amaasi maata ta sidi aragai ismaacada amadu ajioopaiña ASuusi. ¹⁴ Dai cali ismaacada cadueeitadai ami amadu caacatadai Piiduru amadu Vuaana cascada maitistutuiditadai adunucami isvuidaga ñioocada tomali amo ñiooqui. ¹⁵ Daida adunucami lagi gaaataga liditadai cascada ootoi ojootosicami sai vuvaacana ampaidaragaiñaga, ¹⁶ daida icaiti:

—¿Taduuna gocacali? Cal maata vascatai Jerusaleenaga oidacami sida idui gocacali idi istumaasi gducami dai maitistutuidi aatama ispotiyagi ismaitarvaavoi. ¹⁷ Abacatamu aatama vai sivi abiaadaga camaiagidiña goovai tomali amaadutai istumaasi ivuaadana ASuusi dai istumaasi gama-maatatuldiña agai vai camaivaamioma aipaco imana idi maasi —ascati adunucami.

¹⁸ Amaasi vai adunucami Piiduru amadu Vuaana dai aagidi sai camaiagaiña istumaasi ivuaadana ASuusi dai mamaatuldiña. ¹⁹ Damos aonoragi Piiduru amadu Vuaana daida itadai:

—¿Tuma tatagitoi aapima baisi arcalagai Diuusi vataraga isganlagida aatama aapima dai mailagidagi Diuusi? ²⁰ Mosmaibaiga ismaiaaga aatama tastuma naidi aatama dai ca —astadai Piiduru amadu Vuaana.

²¹ Baitoma vasi oodami caga ñiño Diuusi vataraga duaadacai coocoda cascada adunucami alia labaiditadai oodami cascada maitapanalidi isgviaarsagi Piiduru amadu Vuaana dai mosabiqui dai dagito sai iimana. ²² Cali ismaacada cadueeyi Diuusi guvucadadada viaacatadai vaamioma isgoo coobai uumigi.

²³ Amaasi cadagitocai agai Piiduru amadu Vuaana agai mosiji maca siaaco daraajatadai aduñda dai vasi aagidi istadai baitaguucamigada papaali amadu judidú pipiscali. ²⁴ Aidasi ca agai imaasi vascatai amapai daana Diuusi daida icaiti:

—Garcaliidamiga Diuusi, aapiaga arDiuusi ismaacada idui tavaagi dai dvavara dai ga suudagi dai vasi istumaasi. ²⁵ Gapioñiga Davicaruga aagai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisida bacocoi vasi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?
¿Dai tuisi tatagitoi oodami mui naana maasi maicacagaducami?

26 Araraí oidigi daama oidacami amadu aa baitaguucacami ganampagi dai ñiooquiada agai Diuusi amadu Cristogad.

27 Sallicala arvaavoi istanai Jerusaleenara ganampagi Eroodasi amadu Ponsio Pilaato amadu judidíu dai aa ismaacal maitarjudidíu dai vuidara suuli gamara Suusi ismaacal maisoimaasi idui dai lco vuusaitu aapi garDiuusiga. 28 Gomaasical idui agai vallasialcatai ismaacal ipali aapi garDiuusiga siapaduniagi. 29 Sivi gargviarsa agaitadai adudunucami cascada garmaacañi aatama garpipiooñiga guvucadagai tatai ñioocadagi ganiooqui maisiu duaadimudacal. 30 Dai duduaaididagi lcoococoidadagalguvucadagacal daidal ivuaadagi istumaasi gagnarducami gamara Suusi guvucadadalcal. Agai vaa Suusi argalco vuusaida aapi —ascaiti laadunida vaavoitudadami.

31 Aidasi canaato mamagi agai gigivuli aquii siaaco daraajatadai agai tai divia Diuusi Ibada vallascatai amadu dai poduucal maiduduaadicuitai aagaiña agai Diuusi ñiooquid.

32 Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vallascatai viaacatadai amo tagitoidagai. Dai vallascatai amapai viaacatadai ganvustuidaga cascada tomali amaadutal maiaagaiña sigai artuidadal amo istumaasi. 33 Vallascatai lojootosicami apiaagaiña sioma guvucadagaical Suusi duaacaragadal vai Diuusi calgacal naidiña vallascatai. 34-35 Vallascatai ismaacal viaacatadai dadavaraí isbaabaqui lar gaagaraiña agai dai vaaapaiña atumiñsi. Dai maacaiña agai lojootosicami atumiñsi. Atumiñsi arvallascatai vatarcana. Ismaadutal vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai cascada vallascatai viaacana istumaasi tagito. 36 Dai ami agai amadu daacatadai amo cali Levícaru cajiudadal agai Osee tagiducatadai. Agai arSipilara vuusaicami. Taidal lojootosicami Bernabé talai ismaacal itaiya lidí amo baiiatudadami. 37 Agai gagaara amo davararai ismaacal viaacatadai agai dai vaaapi atumiñsi lojootosicami.

5

1 Dai ami daacatadai lar amai cali Ananiiasi tagiducami dai Safira tagiducatadai ooñigadal. Dai vagoocatal viaacatadai agai amo davararai dai gagaara. 2 Calli aa maa atumiñsi lojootosicami ducami iscalvansi tagidamudal dai viidadal viaa lagi gavatar. Dai looñigadal maatcatadai lar. 3 Amaasi itai Piiduru:

—¿Ananiiasi tuipasi dagito isvaquiagi adiaavora gaibadagala dai gyaatagitu Diuusi Ibada vui? Aapi aa viaa tumiñsi lagi gavatar masmaacal gaa namqui gadavragacal. 4 ¿Maitisi arvaavoi isaapi argatuidacatadai davararai? Dai aidalasi gagaara davararai ¿maitisi arvaavoi isaapi argatuidacatadai atumiñsi? ¿Tuipasi podui? Yaatagi aapi Diuusi maisiu oodami —astaldai Piiduru.

5 Moscaal Ananiiasi gomaasi dai muucucatal gai. Dai vallascatai ismaacal mai gomaasi sallical duduaadimu. 6 Amaasi dada amoco galali dai calga biisa amuuquidal dai balcai dai yaasa.

7 Vaica ooracal vaa Ananiiasi ooñigadal maimaatcatal agai istumaasi aradi cunaadalcal. 8 Taidal Piiduru italdai:

—Giñaagidañi, ¿caaquical masgagaara davararai? —astaldai Piiduru.

—Aja, caaquical —astaldai looqui.

9 Amaasi Piiduru italdai:

—¿Tuimasi pomaasi gantatagito aapim isyaatagidagi Diuusi Ibaada? Qui-idigaiñdarai iimlai ismaacada balaicai dai yaasa gacuna. Dai sivi aapi gablaquia agai larai —astatadai lapiiduru.

¹⁰ Tai agai otoma muu dai lcasoda abaana gai agai lapiiduru. Amaasi vaapa agagali dai tal looqui muuquiadai dai vuusaitu dai mal yaasa cunada abaana. ¹¹ Tai alia duduaadimu lvaavoitudadami lamadu vascatai ismaacada mai gomaasi.

¹² Mui istumaasi garducami ivuaadana lojootosicami loodami saagida dai vascatai gampagi ami gala quiuupiarai siaaco Salomoni portaaligada talaidu. ¹³ Tomasi tomali maadutai maitipaliditadai isgampaidagi lvaavoitudadami lamadu vascara caga ñioocaitadai agai vatarai. ¹⁴ Muidutai calali lamadu ooqui vaavoitu isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami. ¹⁵ Amaasi vuvaitu loodami cococoidada caayana dai vopocariarai tuaa dai vapaacosiarai sai siuu duucu daivuñiagi lapiiduru sai tomasi mosacaasi lacagida ana tomasi maadutai daama. ¹⁶ Vasi miimianai aali quiiquiaiñdarai daivimi muidutai Jerusaleenarai vuucati cococoidada lamadu aa ismaacada alia soimaa taatamituldi diaavora talaanarudai tai vascatai dudueyi Diuusi guvucadadacada.

¹⁷ Amaasi labaitacacamigada papaali judidui lamadu vasi saduseo ismaacada uraavacatadai labaitacacamigada papaali vui baacoi lojootosicami. ¹⁸ Dai vui agai dai maamaisa. ¹⁹ Damos tucara divia mo Diuusi talaanarudai dai cuucupioco cuucuparagada maisacarui dai vuvaitu lojootosicami daida itadai:

²⁰ —Imivurai dai gala quiuupaigadarai judidui guuquiva dai ami agida loodami isducatai istutuidi agai isoidacagi vascara Diuusi lamadu —astatadai.

²¹ Amaasi calcaci lojootosicami imaasi, siaadiqui lloqui vaapa gala quiuupaigadarai judidui dai agidi loodami Diuusi ñioquida.

Vaida labaitacacamigada papaali lamadu ismaacada uraavacatadai poliditadai isquiaa maisacariarai daraajatadai lojootosicami cascada mpagi agai lvaamioma talaanadami. Agai arpipiscali judidui. Dai gooquiarai ootoi sandaaru sai vuaapana maisacaruñdarai lojootosicami. ²² Aidasi aayi sandaaru maisacariarai maital lojootosicami, ²³ dai apamu aa suuli dai mal potadai:

—Caga cuucupi vasi cuucuparagada maisacarui dai vuidarai guuca sandaaru dai nuucada. Amaasi cupioco agai taiti tomali amoco mital tuucavi —astatadai sandaaru.

²⁴ Amaasi calcaci imaasi labaitacacamigada gala quiuupiarai sandaaru lamadu labaitacacamigada papaali judidui lamadu aa papaali talaanadami aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istumaasi daivuñia agai vasi gomaasicada? —ascaiti.

²⁵ Tai amaasi divia mo calli dai potadai:

—Calcali ismaacada maamaisa aapim gala quiuupaigadarai judidui guucacatai mamaatuldi loodami —astatadai calli.

²⁶ Amaasi ii labaitacacamigada gala quiuupiarai sandaaru lamadu sandaaru dai vuaa. Damos alia labaiditadai sandaaru loodami maicarsagi agai cascada maisoi vuimi lojootosicami. ²⁷ Amaasi vuaa dai vuitapi tutui lvaamioma talaanadami taida labaitacacamigada papaali judidui potadai:

28 —Sallícada gandai aatama masai camaitaagidiña Suusi Cristo mamaatatludaragada. ¿Mostuma dui aapima? Camaatatluli aapima vlassi Jerusaleenara oidacami ganmamaatatludaraga. Dai aatama gapiara garsusuuligai gamuaatudacai calli ismaacada Suusi aagai aapima —astatadai abaitacacami.

29 Amaasi Piiduru amadu aa ojootosicami ismaacada oi agaa quiuupi-aiñdara ñiño daida itatadai:

—Alisi gaaagai isagida aatama Diuusi arpaaga sioodami. 30 Aatama quiaa vaavoitudai garaaduñicaru Diuusigada. Agai apamu duaacali asuusi. Asuusi aragai ismaacada gatjai aapima curusiaba siisaragai dai muaragai. 31 Tai tavaagiamu vañigi Diuusi asuusi dai sallsa padara dai saida artaanadamicana daida arcagacara vuviadamicana vaid istuidana aatama judidú isama duucái gartatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai poduucái garoigaldamu Diuusi garsoimaascamiga. 32 Dai vlassi imaasi arnijadami aatama amadu Diuusi Ibadá ismaacada ootoi Diuusi sai vlassatai amadu daacana ismaacada agiditai ca —astatadai Piiduru.

33 Amaasi cacai agaa gomaasi alia baacoi dai cooda aliditadai. 34 Amaasi cacuiva amo sonara caacami Gamalieli tagiducami. Agai aramo fariseo daida armamaatatludidami Diuusi sallcamigada. Dai vlassi oodami alia siaa duutudaiña. Dai agai gatjai masai vuvaidana laachi ojootosicami. 35 Dai otoma potatadai agai agaa taanaanadami:

—Giñaaduñi, aatama arjudidú, gantagitovar naida masduñiagi gocacalli. 36 Gantagitovurai aapima catavapi aradi isoidacatadai amo calli Teudasi tagiducami. Dai pocaititadai saida aramo calli gaa guvucadagai viaacami tai oí maaco sientu cacalli. Matai muua. Tai vlassatai ismaacada oidatucuitadai vlassi aipaco iji. Dai vlassi ugidagai. 37 Dai gooquiara aidasi gatjai agaa taanaanadami caldaragai oodami oidacatadai amai calli Udasi tagiducami agai arGalileera oidacamicatadai. Tai muidutai oí. Matai muua arpa. Dai vlassatai ismaacada oidatucuitadai aipaco iji. 38 Cascada aana anganaagidi masai dagitona idi cacalli. Maitavar oiñiada. Siaduñiada gomaasi aramo istumaasi ismaacada ivueeyi oodami vlassi ugitimu goovai. 39 Siaduñiada gomaasi aramo istumaasi ismaacada ivueeyi Diuusi siaadara istuidacai ugititudana aapima. Gantagitovar naida maisiu soimaasi ivuaada Diuusi vui —ascati Gamalieli.

40 Tai vlassatai bai aa isducatai agidi arGamalieli. Amaasi vai agai ojootosicami. Dai gaviaacarai sai camaivaamioma ñioocaiña Suusi vllara. Dai gooquiara dagito sai iimana. 41 Ojootosicami vuvaacacai vuitapaiñdara vaamioma taanaanadami baiganliatugai dagitocai Diuusi issoimaa taatagi agai gaaagiditai asuusi mamaatatludaragada. 42 Dai vllas tasai gamamaatatludiña agaa quiuupaigadara judidú dai quiiquiara dai gaaagidiña isSuusi Cristo aragai ismaacada Diuusi aco vuusaitu saida aracagacara vuviadamicana.

6

1 Amaasi tuigaco vaamioma muidaimi vaavoitudadami dai agai ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida agidi ojootosicami sai agai ismaacada ñioocaitadai judidú ñiooquida maicaga oidi cuaadagai vipiuudu giliego gataacogiditai cuaadagai vllas tasai. 2 Taida abavustaama dan gooca ojootosicami agidi vaavoitudadami sai ganampaidana dai potatadai:

—Maitaagai isdagitocai gaaagiada aatama Diuusi ñiooquida, cascada maitistutuidi aatama isgantaacogiadagi cuaadagai. ³ Cascada garaaduñi, gaa-gavurai aapima cuvaracami cacalli gansaagidaiñdara ismaacada sastuduga dai agiadagi Diuusi Ibada dai vascatai siaa duutuadagi dai nuucatulda idi aa duiñdagai. ⁴ Aatama apiagamamadada ragai dai apiagamamaatatuldiada ragai Diuusi ñiooquida —astatadai agai.

⁵ Tai vascatai bai aa dai naidacai aco vuusaitu Tiivañi agai alia caga vaavoitudai dai agidi Diuusi Ibada amadu Piili, amadu Porocoro, amadu Nicanoro, amadu Tiimoñi, amadu Parameenasi, amadu Micuraasi amo calli Antioquiara oidacami ismaacada aiquioma vaavoitudaiña judidíu vaavoidaragada dai sivi cavaavoitudai Suusi Cristo. ⁶ Matai vascatai vaidacai siaaco daraajatadai ajojotosicami tai agai gamamaagi dai daama darai gannoonovi.

⁷ Dai vasi aipaco ii Diuusi ñiooquida. Jerusaleenara vaamioma muidaimi avavoitudadami dai muidutai apapaali judidíu vaavoitu ara.

⁸ Tiivañi aramo calli ismaacada Diuusi cagacara naiditadai. Dai agai viaacatadai guvucadada Diuusi Ibada. Cascada ivuaadana agai mui naana maasi garducami aoodami saagida. ⁹ Amaasi dada amoco cacalli amo judidíu quiuupaigadañdara. Quiuupai aracalli vataratadai ismaacada aiquioma aa oodami gansosoiga duucai viaacana dai sivi camosajioopaitadai agai, dai aa Sireñiaiñdara, dai Alijandariñdara dai Silisiañdara, dai Aasiañdara dai alia ñiño aTiivañi vui. ¹⁰ Tiivañi ñioocaitadai maatdagacada ismaacada maa Diuusi Ibada, cascada camaitistutuiditadai agaa isvaamioma vuidara suuligiagi. ¹¹ Amaasi agaa aa namqui aa sai potana sai cal agai isTiivañi soimaa ñioocai Moseesacaru mamaatuldaragada vui dai Diuusi vui. ¹² Dai poduucai sisiolitu agai aoodami amadu pipiscali, amadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada. Dai vascatai vuidara suuli aTiivañi. Dai bai. Dai bacai avamioma talaanadamigada ajudidíu vuidara. ¹³ Amaasi arara gaa agai aa yaatavogami saida itana:

—Idi calli vascara vui ñioocaiña agaa quiuupai siaaco siaa duutudai aatama Diuusi. Dai vascara vuidara caatana Moseesacaru samicamigada. ¹⁴ Caatata aatama iscaiti Tiivañi sai aSuusi ismaacada Nasareetara oida-catadai daituda agaitadai agaa quiuupai. Dai garmaatulda alidi amamaasi vaavoidaragai ismaacada maiapa maasi ismaacada arvii Moseesacaru —ascaiti yaatavogami.

¹⁵ Amaasi atalaanadami amadu vascatai ismaacada ami daraajatadai tagacai aTiivañi gantagito ta isapa maasi vuivasada amo Diuusi taañicaruda.

7

¹ Amaasi abaitacaacamigada papaali judidíu itadai aTiivañi:

—¿Baisi arvaavoi vasiacatai imaasi? —astatadai.

² Tai agai aa noragi daida itadai:

—Caga baigñliaracada gannaidi aana aapima giñaaduñi amadu talaanadami. Giñcavurai. Diuusi garoga aragai ismaacada vaamioma viaa guvucadagai istomali amo amai. Dai gamaasitu graduñi Avraañicaru vuitapi aidasi quiaa oidacatadai agai Mesopotaamara aidasi maiquiaa ii agai Araanamu dai malca oidaca agai. ³ Dai potadai: “Dagitoñi gadavara amadu vasi gaaduñi dai imi nai ana gatlagidana oidigi

pasiaaco oidacagi”, astatadai Diuusi Avraañicaru. ⁴Taid Avraañi vuusaid Calideeiñdar dai ii Araanamu dai ami oidaca agai. Tai gooquiara muuida oogad. Tai vuaa Diuusi Avraañi tami idi davarara siaaco oidaga aapim sivi. ⁵Dai maioi tomalaachi darai tami tomali siaaco calsa agai. Dai vascara caagiditadai Diuusi isoida agai. Sai siascad muquiaa agai said arcajiudad vataraca agai. Aid Avraañi maiquiaa maamaracatadai. ⁶Dai aagidi ara Diuusi Avraañi sai cajiudad oidaca agai macasdar oidacami duucai gadavragana dai sai soiduucai oidaca agai dai masai soiduucai najada agai agai maaco siento uumigi. ⁷Dai potadai Diuusi ara: “Soimaa taatatuldamu ana agai ismaacada taaña agai aa duiñdagai gansosoiga duucai dai gooqiar vuvaaquimu gacajudaga abiaadar dai giñsaa duutuadamu agai idi davarara”, astatadai Diuusi. ⁸Diuusi baidui amo ñiooqui Avraañicaru amadu. Dai taji sai iquiitana gatuucuga dai poduucai tgitocana ismaacada aagidi Diuusi. Cascad aidasi vuusai Isaacaru Avraañicaru marada bo mamacova tasaicada poduucai iquiita Avraañicaru Isaa ara, dai poduucai idui ara Isaacaru gamara Jacocarui dai Jacocarui podui ara abavustaama dan gooca gamaamara ismaacadañdar vuvaja vasi judidu.

⁹Graduñi Jacocarui maamarada alia cadai gansuculi Osee cascada gagaali agai Osee aa calali sibladar oidacami tai agai bacai Osee Ejiipitu davararai dai gagaali Potifara. ¹⁰Dai agai alia soimaa taatamituldina Osee dai maisa. Dai vascara Diuusi amadu daacatadai Osee dai cacacara vuusaitu maisacaruaiñdar, dai maa saituducami tgitoidagai. Paroñi cacacara niditadai Osee, Diuusi poduucai ipali cascada. Paroñi arai Ejiipitarai dai dai agai Osee ali mooyi sai soña taañañña ami davarara dai Paroñi quidiara ara.

¹¹Amaasi divia ga biuugigai tai alia soimaa taata Ejiipitarai oidacami amadu Cananarai oidacami. Dai graduñicaru aqai oidacami ismaacada Cananarai oidacatadai camaitatgaitadai istumaa ugiagi. ¹²Aidasi mai Jacocarui isoidacatadai tligi Ejiipitarai gaamucu ootoi gamaamara. Agai argaraaqi aadunicaru. Dai agai tomali amo imidagai maiquiaa ajioopaiña Ejiipituamu. Dai aidasi ta agai Osee Ejiipitarai maimai sida arsuculidacatadai. ¹³Dai gooqiar apamu iji agai taida aagidi Osee sioora agai. Dai poduucai mai Paroñi istuma oodamicatadai Osee. ¹⁴Amaasi Osee ootosi ñiooqui gaoga Jaco sai dividana vasi maamarada amadu, vasicada arvai coobai dan bavustaama dan taamacatadai agai. ¹⁵Poduucai ii Jaco Ejiipitarai oidatu. Dai gooqiar movaasi muu. Dai movaasi coi ara aa gradunicaru. ¹⁶Tai gooqiar acajiudad vuucai gnaadunicaru ooda Siqueemamu dai yaasa tajoovai ismaacada savali Avraañicaru Amori maamarada Siqueemara.

¹⁷Aid tuigaco cayooga aayitadai istumaasi ismaacada bai duitadai Diuusi Avraañicaru amadu vasi gatagitoidacada. Dai judidu ismaacada Ejiipitarai oidacatadai alia muidaimi dai salicada muida. ¹⁸Aid utuudama daiva Ejiipitarai amo baitacacami dai agai maimaatacatadai Osee. ¹⁹Dai idi baitacacami naana duucai vupuiirumada liditadai gradunicaru dai alia soimaasi ivuiiditadai dai dadaagitoldi calali maamarada dladaiñdar utu vuvaaquidad sai coona. ²⁰Aidasi gataanitadai baitacacami maicla tuigacada aid vuusai Moseesa. Aliducatai abiaadar baigaldacai ta Diuusi. Taid adlad nuucagi gantuiyara vaica masaadai. ²¹Aidasi caviaacatadai adlad isvuusaidagi Moseesa quidiaindar camaitistutuiditai istuagi taid aooqui Paroñi marada bai dai gali gamara duucai. ²²Cascada

mamaat^Λtuldiña Ejiipit^ΛΓ^Λ mamaat^Λtuldiadami ^ΛMoseesa v^Λasi istumaasi mamaat^Λcatadai Ejiipit^ΛΓ^Λ oidacami. Dai c^Λga maat^Λ ñioocai ^ΛMoseesa dai ali^Λ saituduga ^ΛΛ^Λ.

²³ Aidasi caviaacatadai ^ΛMoseesa goo coobai uumigi diviji ^Λgai ^Λjudidíu Goosiena, ^Λgai ^Λrjudíucata^Λdai ^ΛΛ^Λ casc^Λd^Λ. ²⁴ Dai ami t^ΛΛ ^ΛMoseesa ^Λmo c^Λli Ejiipit^ΛΓ^Λ oidacami ismaac^Λd^Λ soi v^Λaadatadai ^Λmo judíu. Dai soíña ^Λlidadai ^ΛMoseesa ^Λjudíu casc^Λd^Λ muaa ^Λgai ^Λc^Λli Ejiipit^ΛΓ^Λ oidacami tai aduucai aa noragi ismaac^Λd^Λ soimaasi iv^Λaadatadai ^Λgai. ²⁵ Moseesa p^Λlidadai is^Λjudidíu camaat^Λcatadai isDiuusi ootosa ^Λgai ^Λgai sai v^Λuidana ^Λoodami Ejiipituaiñd^ΛΓ^Λ dai v^Λasc^ΛΓ^Λ maimaat^Λcatadai ^Λgai. ²⁶ Dai siaadiqui t^ΛΛ ^ΛMoseesa gooca judidíu vai ali^Λsi g^Λncocoodaitadai dai ^Λgai bai^Λliatuda ^Λlidi casc^Λd^Λ it^Λd^Λdai: “Aapim^Λ ^ΛΓ^Λmo oodami ¿tuimasi soi g^Λnvueeyi?” ast^Λd^Λdai. ²⁷ Amaasi ^Λgai ismaac^Λd^Λ soi v^Λueeyi ^ΛΓ^Λmai nuituca Moseesa daid^Λ it^Λd^Λdai: “¿Toor^Λ g^Λdaí aapi t^Λaan^Λdami duucai dai dunucami duucai aat^Λm^Λ g^Λv^Λat^ΛΓ^Λ? ²⁸ ¿Giñmuua p^Λsi^Λlidi aan^Λ ^ΛΛ^Λ poduucai p^Λsduucai muua aapi tacavo ^ΛEjiipit^ΛΓ^Λ oidac^Λd^Λ?” ast^Λd^Λdai. ²⁹ Tai m^Λlid^Λ ^ΛMoseesa ca^Λc^Λai iscaiti ^Λc^Λli. Dai vuusai Ejiipituaiñd^ΛΓ^Λ dai m^Λacasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu m^Λacsd^ΛΓ^Λ oidacami duucai. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucai goo coobai uumigi, ami oidigana miaanai ^Λgiidi siaaco Siñaí t^ΛΛgidu, g^Λmaasitu ^Λmo Diuusi t^Λañicarud^Λ ^ΛMoseesa vuitapi taiy^ΛΓ^Λ ismaac^Λd^Λ m^Λacatadai ^Λmo uusi iipud^ΛΓ^Λ. ³¹ Taid^Λ ^ΛMoseesa mait^ΛΛ isducatai g^Λt^Λgituagi t^ΛΛgacai gomaasi. Dai aidasi miaad^ΛΓ^Λ c^Λquiva ^Λgai dai c^Λgioma naida ^Λgai, ca^Λ ^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ ismaac^Λd^Λ it^Λd^Λdai: ³² “Aan^Λan^Λ ^ΛrDiuusigad^Λ g^Λll^Λqui aaduñicar^Λ Avraañicar^Λ ^Λmadu ^ΛIsaacaru ^Λmadu Jacocar^Λ”, asc^Λai t^Λñiooqui. Amaasi ^ΛMoseesa gigivuquimi duaadimuc^Λ dai camait^Λp^Λli isvui n^Λn^Λvagi vaamioma. ³³ Taid^Λ Diuusi it^Λd^Λdai ^ΛMoseesa: “Movai p^Λsiaaco c^Λca aapi god^Λv^Λrai ^ΛΓ^Λcovai giñvuusaida casc^Λd^Λ uupasañi g^Λsususaca dai poduuc^Λ siaa giñduutuda. ³⁴ Aan^Λ c^Λ maat^Λ si^ΛΛ soimaa taataca v^Λasi giñmaamara Ejiipit^ΛΓ^Λ oidacami, aan^Λ ca^Λ isaijig^Λ ^Λgai casc^Λd^Λ t^Λvai aan^Λ dai c^Λgac^ΛΓ^Λ vuvaida iñgai. Imiñi tudu g^Λootosamu aan^Λ Ejiipituamu”, ast^Λd^Λdai Diuusi ñiooquid^Λ ^ΛMoseesa.

³⁵ Tomasi ^ΛMoseesa aaduñd^Λ maic^Λgac^ΛΓ^Λ n^Λiditadai ^ΛMoseesa dai pot^Λd^Λdai: “¿Toor^Λ dunucami dai t^Λaan^Λdami duuc^Λ g^Λdaí?” ast^Λd^Λdai. V^Λasc^ΛΓ^Λ Diuusi ootoi ^ΛMoseesa t^Λaan^Λdami duuc^Λ dai c^Λgac^ΛΓ^Λ vuviadami, poduuc^Λ ootosi ^Λgai ñiooqui g^Λt^Λañicarud^Λ ismaac^Λd^Λ g^Λmaasitu ^Λtaiy^ΛΓ^Λ. ³⁶ Dai Moseesa ^Λgai ismaac^Λd^Λ vuvaitu g^Λraaduñicar^Λ Ejiipituaiñd^ΛΓ^Λ dai idui mui naana maasi g^Λarducami Diuusi guvucadad^Λc^Λd^Λ ami d^Λv^Λri^ΛΓ^Λ dai siaaco G^ΛΛ Suudagi V^Λgic^ΛΓ^Λ t^ΛΛgidu ^ΛΛ^Λ dai oidigana ^ΛΛ^Λ goo coobai uumigi pomaasi iv^Λueeyi ^Λgai. ³⁷ Dai ^ΛMoseesa ^Λgai daid^Λ it^Λd^Λdai ^Λjudidíu: “Diuusi g^Λnootosda ^Λgai ^Λmoco ismaac^Λd^Λ ñioocada ^Λgai ^Λgai v^Λat^ΛΓ^Λ ^Λgi aapim^Λ g^Λnaadunum^Λ saagidaiñd^ΛΓ^Λ, poduuc^Λ isduuc^Λ giñooto^Λ ^Λgai aan^Λ. Dai ^Λgiadavurai ^Λgai”, ast^Λd^Λdai Moseesa. ³⁸ Dai ^ΛMoseesa ^Λgai ismaac^Λd^Λ oidigana aim^Λraitadai ^Λmadu ^Λoodami, dai ^Λgai ñiooqui Diuusi t^Λañicarud^Λ ^Λgiidi Siñaí^ΛΓ^Λ dai ^Λmadu daacatadai g^Λraaduñicar^Λ ^ΛΛ^Λ dai Diuusi aagidi Moseesa ñiooqui sai g^Λraagidana isducatai g^Λaagai isoidaca aat^Λm^Λ.

³⁹ D^Λmos g^Λraaduñicar^Λ maitip^Λli is^Λlgidagi, baiyoma mosgajiaad^ΛΓ^Λ vipieeyi ^Λgai ismaac^Λd^Λ mamaat^Λtuldi Moseesa dai ^Λpamu noonoigia ^Λlidadai Ejiipituamu. ⁴⁰ Amaasi it^Λd^Λdai ^Λgai ^ΛAaróñi: “Aat^Λm^Λ ip^Λlidi p^Λsgar^Λduiñdagi didiuusi vai g^Λnuucadacana aat^Λm^Λ maimaat^Λ siaaco dui ^ΛMoseesa ismaac^Λd^Λ g^Λvuvaitu Ejiipituaiñd^ΛΓ^Λ”, asc^Λai ^Λoodami. ⁴¹ Amaasi idui ^Λgai ^Λmo ali c^Λisi vaaca mara maasi, dai coi vustaaqui dai dadasdiña ^Λvaaca

mara ismaacada idui agai dai diuusi aagaiña. Dai alia baiganaliditadai agai agaicada ismaacada idui agai gannoonovicada. ⁴² Amaasi Diuusi acovai ii agai saagidaiñdara, dai dagito sai siaa duutudaiña agai sisiaavugai gandiuusiga duucai, dai amo Diuusi ñiooquituldiadamigada ooja iscaiti Diuusi sai pocaiti:

¿Coimasi aapim judidíu vustaaqui dai giñdadasdiña aidasi goo coobai uumigi oidigana ajioopaitadai aapim?

⁴³ Baiyoma baa ajioopaiña aapim gandiuusiga Moloqui amo icuusi vaaquiara daida idui aapim amo istumaasi amo siaavugai maasi dai Rempañi talaí, agai ardidiuusi ismaacada aapim agi idui dai siaa duutudaiña.

Cascada ganvuvaidamu aana gandavaraagaiñdara dai ganootosamu malacasi Babilonia baitaqui.

Ascaiti Diuusi.

⁴⁴ Garaaduñicaru viaacatadai oidigana amo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana agai lojoodai caacaparacada ismaacadara ooja Diuusi ismaacada arsallicami. Diuusi tajai amoseesa icuusi vaaqui sai poduucai iduuna isducatai naiditadai agai amai siblacoga siaaco tlagi Diuusi. ⁴⁵ Dai garaaduñicaru vii icuusi vaaqui ismaacada idui Moseesacaru aa gooquiardadioma garaaduñicaru, dai agai ismaacada oiditadai Josue baccaticatadai icuusi vaaqui aidasi voopoji agai davaragada aa ama maa ñioocadami. Diuusi vuvaitu agai ismaacada ami oidacatadai sai ami oidacana Josue amadu agaa oodami. Daida icuusi vaaqui movaasi viaacatadai oodami dai ami siaa duutudaiña Diuusi asta aidasi gatajai abaitaclaacami Davicaru. ⁴⁶ Diuusi alia calgacara naiditadai Davicaru vaidada Davicaru iduñia liditadai amo vaaqui Diuusi vatar. Garaduñi Jacocararu vaavoitu Diuusi garooga ara. ⁴⁷ Damos Salomoni agai daida idui Diuusi vaaquida. ⁴⁸ Tomasi Diuusi ismaacada abaitaclaacami maioidaga quiquiupiar ismaacada ivueeyi oodami. Poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada sai pocaiti Diuusi:

⁴⁹ Aanana agai ismaacada taanai tavaagi dai vasi oidigi ara.

¿Maasca agai vaaqui ismaacada giñduiñda agai aapim?

Aana anmaitagito siaaco giñibastagi.

⁵⁰ ¿Maitansi agi idui aana vasi gomaasio?

Ascaiti Diuusi.

⁵¹ Daida Tiivañi apiañiooquidi oodami daida itadai:

—Aapim aasñiñitu ganducami maitatacaidaga an ducami aapim ismaacada maivaavoitudai Diuusi. Dai vascara vuidara vatacana aapim Diuusi Ibadan an tuutuiga aapim ganlaqui aduñicaru. ⁵² Gnaaduñicaru soimaa taatatu dai asta coi vasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacada laquioma dada dai aagidi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiñiooquituldiadami aagai isdivia agai cala tuigacada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aidasi divia agai aapim gatagi masai muaana. ⁵³ Diuusi gnaagidi gatataañicaruada isducatai gaagai masoidacagi mai aapim maiagidi —astadai Tiivañi.

⁵⁴ Dai aidasi cal oodami imaasi sallicada baacoi Tiivañi vui dai calarñidimi gantaatamu. ⁵⁵ Damos Diuusi Ibadan amadu daacatadai Tiivañi tai agai tavaagiamu nanava dai ala Diuusi isvaamioma dadadacai sitasai dai Suusi salisa padara calca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi itadai Tiivañi oodami:

—Dañi naidi aana tavaagi vai cupioquiñi dai agai ismaacada viaa amo sallicami salisa padara calca Diuusi —astadai Tiivañi.

⁵⁷ Amaasi aoodami cuu gannaanaca maicaaca aliditai, dai vascatai gagara iñaquimi dai vui voopoi aTiivañi ⁵⁸ dai bai dai vuusaitu ami Jerusaleenaiñdara dai maicacarai. Dai agai ismaacada maisai nuucatul gansosa amo galali Saulo tagiducami. ⁵⁹ Dai aidasi quiaa maisaitadai aoodami taida aTiivañi aduucai daanagi aSuusi:

—Suusi baccaini giñibadaga —ascaiti.

⁶⁰ Dai goquiara gtootonacada caquiva dai gagara iña daida icaiti:

—Taanadami maiti gpiara vuupada goodami idi soimaascamicada —ascaiti.

Dai mospotai dai muu.

8

¹ Daida aSaulo baiia apra masmuaagi aTiivañi. Dai aida acara sigmuaatu aTiivañi aJerusaleenara oidacada vui suuli avavoitudadami dai soimaa taatatuli. Tai vasi avavoitudadami aipaco iji Judeeamu dai Samaaliamu mosacaasi ajojotosicami maiiji abiaadara. ² Dai amoco calali ismaacada siaa duutudaitadai Diusi yaasa aTiivañi dai salicada sosuañi agaicada. ³ Vaida aSaulo apiasoi vaaadatadai avavoitudadami, dai vasi quiquiara vapaacina dai tavaimaticatai vuvaidina calali dai oqui gataañia aliditai maamaisaragai.

⁴ Damos avavoitudadami ismaacada iji Jerusaleenaiñdara tomasiaaco siaaco ajiopaitadai agai gaaagidimi isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami. ⁵ Amaadutai avavoitudadami Piili tagiducataidai dai ii mapacara Samaalia davarara. Dai ami gaaagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami. ⁶ Vaida aoodami ganmpaidina dai calga gantagito calcana istumaasi agidina aPiili. Dai naidi agai apra istumaasi garducami ismaacada ivuaadatadai aPiili Diusi guvucadadacada. ⁷ Muidutai agai ismaacada viaacataidai Diaavora tataañicaruda duduaadi aPiili vaida aDiaavora tataañicaruda vucaina oodamaindara iñaquidatadi, dai muidutai ismaacada maitistutuiditadai isoñiadagi amoco galaca salpra amoco gancaacaji vasi duduaadi agai. Dai amoco ismaacada maitistutuiditadai isajioopadagi vasi duduaadi agai. ⁸ Dai poduucai vasi aoodami baiganali.

⁹ Dai ami oidacataidai amo cali Simuñi tagiducami, ismaacada aequioma arcadaracamicataidai dai mosyaatagidina agai aoodami potadaitadai saida armaatcami. ¹⁰ Vai vasi aoodami amaduga masi aaliducami dai garducami vasi gantagito calcana istumaasi againa agai daida icaitina: —Goovai gia viaa Diusi guvucadada —ascaitina aoodami.

¹¹ Tavapi yaatagidina aSimuñi galadaragacada cascada gantagito calcana aoodami dai lagidina. ¹² Dai aidasi vaavoitu aoodami agiditai aPiili isDiusi soicai oodami sai calgacara oidacana dai isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami, muidutai oqui dai calali ganvapacoi. ¹³ Dai asta aSimuñi ismaacada arcadaracamicataidai vaavoitu dai gavacoi, dai amadu aimaraina aPiili dai maitatagina isducatai gatagituagi naiditai aPiili isivuaadana naana maasi garducami Diusi guvucadadacada.

¹⁴ Aidasi mai ajojotosicami ismaacada Jerusaleenara daraajatadai isSamaaliara oidacami vaavoitu Diusi ñiooquida, gaamucu ootoi aPiiduru amadu avuaana. ¹⁵ Dai aidasi aayi agai Samaaliara gamamagi avavoitudadami vatar, sai Diusi Ibad diviana avavoitudadami amadu. ¹⁶ Tomali amadutai agai maquiaa amadu daacataidai Diusi Ibad. Mosvapacoñicatadai agai Suusi salicamigadacada. ¹⁷ Cascada

ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana daama darai gΛnoonovi tai poduucai divia Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami ΛΛmadu.

¹⁸ Dai aidΛsidΛ ΛSimuñi tΛΛ isdivia Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami ΛΛmadu aidΛsi daama darai Λojootosicami gΛnoonovi, ¹⁹ amaasi ΛSimuñi itΛtdai:

—AanΛ gΛnmaquiaagi tumiñsi vΛrai aapimΛ giñmaaca guvucadagai nai siΛΛscadΛ aanΛ daama darasadagi giñnoonovi tomastuma oodami vai didi-vadagi Diuusi IbΛadΛ Λgai ΛΛmadu —astΛtdai ΛSimuñi.

²⁰ Amaasi ΛPiiduru itΛtdai:

—PoΛlidi aapi sai istumaasi gaoidi Diuusi gΛsaapΛdai tumiñsicadΛ cascadΛ ugitΛna gΛtumiñsiga aapi gΛΛmadu. ²¹ Aapi maiviaa tomalaachi sΛΛlicami idi guvucadagiΛrΛ maitacΛΛgadu gΛibΛdaga Diuusi vuitapi. ²² Dagitoñi vΛΛsi gΛsoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai gΛoigaldana Λgai gΛsoimaascamiga ismaacΛdΛ viaa aapi gΛibΛdagΛrΛ. ²³ Giñtagito nΛidi aanΛ isaliΛsi Λrsoimaasi iducami aapi dai gΛsoimaascamiga gΛmaisacan duu —astΛtdai ΛPiiduru.

²⁴ Amaasi ΛSimuñi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—DaanΛdavurai aapimΛ Diuusi aanΛcΛdΛ nai maipovai iñduñia aanΛ mΛsducatai aagai aapimΛ —astΛtdai ΛSimuñi.

²⁵ Amaasi ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana aatagi Λoodami dai aagidi ΛpΛ Diuusi ñiooquidΛ, dai gooquiΛrΛ iji muiyapΛrΛ Samaalia dΛvΛΛriΛrΛ dai gaaagidimi is-Suusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviaadami dai gooquiΛrΛ noonora Jerusaleenamu.

²⁶ Amaasi cadaivunucai imaasi Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ ñiooqui ΛPiili daidΛ itΛtdai:

—CΛquivañi dai imi govoyamu ismaacΛdΛ JerusaleenaiñdΛrΛ caata Gaasamaco dai idi vaa voi Λgai dai oidigana daivunuga siaaco maitiipu oidacami —astΛtdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

²⁷ TaidΛ ΛPiili cΛquiva dai ii dai voyΛrΛ aayi Λmo cΛΛli EtiopiiΛrΛ oida-cami. Λgai ΛrtΛaanΛdamicatadai daidΛ Λrnuucadacamicatadai ΛCandaasi tumiñsigadΛ. ΛCandaasi ΛrΛmo ooqui daidΛ ΛrbaitΛcΛaacamicatadai EtiopiiΛrΛ dai vΛΛsi cΛcΛΛli ismaacΛdΛ aata vuaadana Candaasi vΛΛtarΛ cacaapuñicatadai cascadΛ ΛcΛΛli capuñicatadai ΛpΛ. DaidΛ ΛcΛΛli cagΛquiiyamaco imΛitadai JerusaleenaiñdΛrΛ siaaco siaa duutudaitadai Λgai Diuusi. ²⁸ VaidΛ ΛcΛΛli Λmo careeta Λraana daitugaitadai dai aagaimi oojai ismaacΛdΛ ooja Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. ²⁹ Amaasi Diuusi IbΛadΛ itΛtdai ΛPiili:

—Imiñi dai abaan cΛquiva gocareeta —astΛtdai.

³⁰ Dai aidΛsi miaadΛrΛ cΛquiva ΛPiili caΛ Λgai ΛcΛΛli isaagaimi oojai ismaacΛdΛ ooja Isaía tai Λgai tΛcacai daidΛ itΛtdai:

—¿MaatpΛs caΛ gooojai pΛsmaacΛdΛ aagai? —astΛtdai ΛPiili.

³¹ TaidΛ ΛcΛΛli aa noragi daidΛ itΛtdai:

—¿Ducatai maatΛ caΛcana aanΛ maitiipucatai sioorΛ giñaagidagi istΛiya Λlidi goovai? —astΛtdai ΛcΛΛli.

Dai vaí ΛPiili sai abaana daivana.

³² VaidΛ ΛcΛΛli aagaitadai Λoojai Diuusi ñiooquidΛrΛ siaaco icaiti: AidΛmΛsi bΛΛcai dai muaa Λgai maiiijgai Λpan duucai Λmo cañiiru ismaacΛdΛ maisuaacai mΛsiuu duu muaagi.

Dai Λpan duucai cañiiru mara ismaacΛdΛ maisuaacaiña mΛsiuu duuca iicadagi,

Poduucai Λgai maisosua dai muu.

³³ Soi dui Λgai maiviaacatai Λgai istuisi soimaa taatagi. ¿SioorΛ istuidΛcai Λcaldana siΛΛquiatai vaavoituda Λgai?

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

³⁴ TaidΛ ΛtΛaanΛdami tΛcacai ΛPiili daidΛ itΛtdai:

—GiñoigΛdakai giñaagida, ¿voorΛ aagai goDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ Λagi Λgai Λmai sio? —astΛtdai.

³⁵ Amaasi ΛPiili glaagacai aagidi Λñiooqui ismaacΛdΛ aagai ΛcΛΛli oojiaΛdΛ dai aagidi Λma maasi ΛpΛΛ aagaitai ΛSuusi. ³⁶ Dai aidΛsi aayi Λgai ΛmapΛcΛrΛ siaaco daacatadai suudagi, taidΛ ΛtΛaanΛdami itΛi:

—Tami daja suudagi. ¿Baisi ΛrcΛΛgai isvacuañica aanΛ? —astΛtdai Λgai ΛPiili.

³⁷ TaidΛ ΛPiili itΛtdai:

—PΛssΛΛlicΛdΛ vaavoitudadagi aidΛ gia istutuidi aapi —astΛtdai ΛPiili.

TaidΛ ΛcΛΛli aa noragi daidΛ itΛtdai:

—AanΛ angia vaavoitudai isSuusi Cristo ΛrDiuusi maradΛ —ascaiti ΛcΛΛli.

³⁸ Amaasi ΛcΛΛli gatΛjai cΛΛsaragai Λcareeta, dai vΛgoocatai tΛaapai siaaco daacatadai Λsuudagi, taidΛ ΛPiili vacoi ΛcΛΛli. ³⁹ Dai aidΛsi Λpaamu tΛΛtΛsai Λgai abiaadΛrΛ taidΛ Diuusi IbΛadΛ vaidacai ΛPiili, taidΛ ΛtΛaanΛdami camaitΛΛ vaamioma, dΛmos apiaimΛi Λgai gΛvoogΛamu baigΛliatugaitai.

⁴⁰ Amaasi ΛPiili aayi AsootΛrΛ dai vΛΛsi ΛmapΛcΛrΛ aijimi dai gaaagidimi ΛcΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai mospovuimi dai aayi SesareeΛrΛ.

9

¹ ΛSaulo maidagitocai soi vueeyi Λvaavoitudadami. Dai pocaitiña sai coodia agai cascΛdΛ nΛidamu Λgai ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidíu ² dai taí oojai ismaacΛdΛrΛ maa Λgai oigaragai sai imΛna Λgai judidíu quiquiuupaigadΛamu DamascΛrΛ dai gaagana ismaacΛdΛ apiavaavoitudai Suusi Cristo mamaatΛtuldaragadΛ dai sai maamaisapicamu vuaapana JerusaleenΛrΛ vΛΛsi Λmaduga mΛΛsi ooqui dai cΛcΛΛli. ³ DΛmos aidΛsi voyiamu imΛitadai Λgai camiaadΛrΛ Damasco, tai todian duucai vΛpΛdoli sicolí Λgai Λmo cuudagi tΛvaagiaiñdΛrΛ. ⁴ TaidΛ ΛSaulo dΛvΛΛrapi gai, dai caΛ Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ itΛtdai:

—Saulo, Saulo, ¿tuipΛsi soi giñvueeyi? —astΛtdai.

⁵ Amaasi ΛSaulo itΛtdai:

—¿PoorΛ aapi tΛaanΛdami? —astΛtdai.

TaidΛ Λñiooqui aa noragi daidΛ itΛtdai:

—AanΛanΛ ΛrSuusi Λgai vaa ismaacΛdΛ soi vueeyi aapi. Λagi gΛtomitΛscΛi aapi Λpan duucai Λmo vooyisi ismaacΛdΛ cuituscΛi tootoicami cuugadΛ —astΛtdai Λñiooqui.

⁶ Amaasi ΛSaulo gigivuquimi duaadimucai daidΛ itΛtdai:

—TΛaanΛdami, ¿tumaasi ipΛlidi aapi isiduñia aanΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛtΛaanΛdami itΛtdai:

—CΛquivañi dai ai DamascΛrΛ mΛsimΛΛca glaagidamu istumaasi glaagai pΛsiduñiagi —astΛtdai ΛtΛaanΛdami.

⁷ ΛcΛcΛΛli ismaacΛdΛ Λmadu iimΛitadai ΛSaulo aliΛ duduaadimu caΛcacai Λñiooqui dai maitΛagacai tomali Λmaadutai. ⁸ Amaasi ΛSaulo cΛquiva dΛvΛΛrapidΛrΛ, dΛmos maitistui isnΛnΛavagi tomalaachi. TaidΛ ΛaaduñidΛ vaidacai Damascoamu. ⁹ DaidΛ ΛSaulo vaica tasai maitistui isnΛnΛavagi dai maitauu dai maitaii tomalaachi istumaasi.

¹⁰ Dai ami DamascΛrΛ oidacatadai Λmo vaavoitudadami Ananiiasi tΛΛgiducami tai Λgai vuitapi gΛmaasitu ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—Ananiiasi —astΛtdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—TΛaanΛdami tami andaja —astΛtdai Ananiiasi.

¹¹ Amaasi ΛtΛaanΛdami itΛtdai:

—C̄aqui vañi dai imi siaaco caayi S̄alliñicaṛa t̄aagidu dai Uudasi qui-
idiara n̄aida amo c̄alli Tarsuaiñdara Saulo t̄aagiducami gamamadiava.

¹² Gaṭaṭaquiara t̄a agai amo c̄alli Ananiiasi t̄aagiducami sai vaa dai daama
darai gañoonovi saida istui agai isnañavagi apamu —astatadai asuusi.

¹³ Taida ananiiasi mosca imaasi daida itatadai:

—Taanadami muidutai giñaagidiña goc̄alli dai vaasi soimaascami is-
maacada ivuiididiña goovai ismaacada ḡavaavoitudai Jerusaleenara. ¹⁴ Dai
sivi divia goovai tami apapaali baitaguucacamigada s̄allicamigadacada, dai
maamaisapicami vuuquia agai vaascatai ismaacada ḡavaavoitudai aapi
—astatadai Ananiiasi.

¹⁵ Amaasi taanadami itatadai:

—Imiñi casiant aco vuusaitu aan Saulo vai aagidana agai ama maasi
ñoocadami dai rará dai judidú apra iñsaana c̄agacara vuvaidi oodami.

¹⁶ Aana t̄aagidamu isalia viaa agai issoima taatagi giñvaavoitudaitai —ascaiti
asuusi.

¹⁷ Amaasi ii Ananiiasi aquiyamu siaaco daacatadai Saulo dai ami
vaacacai daama darai gañoonovi daida itatadai:

—Giñaduñi Saulo, asuusi ismaacada gamaasitu aapi gavuitapi voyaiñdara
agai atgiñootoi pasai apamu nañavana dai sai Diuusi Ibadada ḡamadu daaca
agai —astatadai Ananiiasi.

¹⁸ Tai otoma suuli vatopa coocomida maasi vuupujaiñdara dai casi istui
agai isnañavagi. Dai otoma caqui va dai gavacoi sai n̄aidiña oodami iscaama
duucai gaṭagito agai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁹ Dai gooquiara gauu
dai bai gaguvucadaga apamu dai anaasi daja chilaqui tasai vaavoitudadami
amadu Damascara.

²⁰ Otoma gaagacai gamamaat̄tuldimi Saulo judidú quiquiupaigadara
Diuusi ñiooquida dai gaaagidi sai Suusi arDiuusi marada. ²¹ Dai vaascatai
ismaacada ca maitat̄gaitadai isducatai ḡantat̄gituagi daida icaiti:

—¿Maitasi arac̄alli goovai ismaacada Jerusaleenara aimaraiña dai gaagaiña
vaavoitudadami dai soi vaaadana? ¿Dai maitasi aragai vaa ismaacada
tami divia dai maamaisapicami vuuquia agaitadai vaavoitudadami apra dai
t̄aagida agai abaitaguucacamigada papaali Jerusaleenara? —ascaiti oodami.

²² Damos Saulo vaamioma maiduaadicutai gaaagidi Diuusi ñiooquida dai
gaaagidiña apra saida asuusi arCristo, taida ajudidú Damascara oidacada
camaitaa isducatai ḡantat̄gituagi.

²³ Dai bai t̄avapicada ajudidú ḡanaagi dai muaa agai Saulo. ²⁴ Damos
Saulo maí. Dai Damasco sicoli cuupicatadai ḡa bidaaviquicada vaid
ajudidú abidaaviqui cuucuparagadara soobidacana tasara dai tucara siaaco
vuusiagi sai muaa agaitadai. ²⁵ Damos vaavoitudadami ḡa asaara araana
daí Saulo dai bidaaviquiamu s̄alli t̄avaañi amo imidagai tucara tai poduucai
c̄agacara vuusai Saulo.

²⁶ Aidaasi aayi Saulo Jerusaleenara agai urava liditadai vaavoitudadami
damos vaavoitudadami ab̄aidiña vaascara maivaavoitudaiña agai si Saulo
casi arvaavoitudadami apra cascada. ²⁷ Damos Bernabé gia vaidacai
dai vaan c̄asi ojootosicami dai aagidi isducatai t̄a Saulo asuusi Cristo
voyara, dai isducatai ñiooqui asuusi, dai isducatai Saulo maiduaadimu-
dacada aagidi Diuusi ñiooquida Damascara oidacami. ²⁸ Taida Saulo anaasi
Jerusaleenara vii dai amadu aimaraiña vaavoitudadami. ²⁹ Dai maidu-
adicutai gaaagidiña Diuusi ñiooquida, dai amadu gaaatagaiña agai ajudidú

ismaac^Λ_Δ ñioocaitadai giliego ñiooquid^Λ, d^Λmos ^Λjudidíu gaagaitadai isducatai muaagi ^ΛSaulo. ³⁰ Dai aid^Λsid^Λ ^ΛVaavoitudadami maí gomaasi otoma vaidacai ^Λgai ^ΛSaulo Sesareeamu dai abiaad^Λ_ΓΛ ootoi Tarsuamu.

³¹ Aid^Λ camaitiipucataidai sioor^Λ soi duucaí ^Λijadagi ^ΛVaavoitudadami Judee^Λ_ΓΛ dai Galilee^Λ_ΓΛ dai Samaali^Λ_ΓΛ oidacami casc^Λ_Δ baig^Λ_Λliditai oidaga ^Λgai dai vaamioma c^Λ_Λga vaavoitudaimi dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai Diuusi Ib^Λad^Λ ^Λmadu daacataidai vai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

³² Aid^Λsid^Λ ^ΛPiiduru didividitadai ^ΛVaavoitudadami diviji ^Λgai ^Λ_Λ_Λ ^ΛVaavoitudadami Liidi^Λ_ΓΛ oidac^Λ_Δ. ³³ Vai ami oidacataidai ^Λ_Λ_Λ ^Λmo c^Λ_Λli Eneesi t^Λ_Λgiducami ismaac^Λ_Δ capar^Λ mamacova uumigi moscaat^Λ_Δcatadai maitistutuidiña ^Λgai isaim^Λ_Γdagi casc^Λ_Δ. ³⁴ Taid^Λ ^ΛPiiduru it^Λ_Δdai:

—Eneesi casiap^Λ_Γdueeyi Suusi Cristo guvucadad^Λ_Δ, vañigiñi dai bai duuñi g^ΛVaacosí —ast^Λ_Δdai ^ΛPiiduru.

Taid^Λ Eneesi otoma vañi. ³⁵ Dai v^Λ_Λscatai Liidi^Λ_ΓΛ oidac^Λ_Δ dai Saroñi^Λ_ΓΛ oidac^Λ_Δ t^Λ_Λgacai imaasi dagito ^Λquid^Λ g^Λ_ΛVaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

³⁶ Aid^Λ Jop^Λ_ΓΛ oidacataidai ^Λmo ooqui vaavoitudadami Tavita t^Λ_Λgiducami dai giliego ñiooquic^Λ_Δ ^ΛrDoorcasí. Idi ooqui v^Λ_Λsc^Λ_ΓΛ c^Λ_Λga ivuaadana dai soic^Λ_Γñiña ^Λsoituutuigami. ³⁷ Dai ^Λmo imidagai ali^Λ cooco ^Λooqui dai muu, matai va^Λtasi dai gooqui^Λ_ΓΛ goocua daama vaaqui^Λ_ΓΛ t^Λcaviaco t^Λ_Λ. ³⁸ Dai Jopaiñ^Λ_ΔΓ^Λ miaaga Liidiamu siaaco daacataidai ^ΛPiiduru, taid^Λ ^ΛVaavoitudadami maí isami daacataidai ^ΛPiiduru dai ootoi gooca c^Λc^Λli sai m^Λ_Λ aagidana ^ΛPiiduru sai otoma diviana.

³⁹ Taid^Λ ^ΛPiiduru otoma oí ^Λc^Λc^Λli. Aid^Λasi aayi ^Λgai matai otoma vaidacai siaaco caat^Λ_Δcatadai ^Λmuuquiad^Λ, tai v^Λ_Λsi ^Λv^Λipiuudu sicoli guuquiva dai suaañimi dai vuvaitu yuupurui dai vaapasaragai ismaac^Λ_Δ idui ^ΛDoorcasí maiquiaa muucucái dai t^Λt^Λgidi ^ΛPiiduru. ⁴⁰ Amaasi ^ΛPiiduru quidigamu ootoi v^Λ_Λscatai ismaac^Λ_Δ ami daraajatadai dai g^Λatootonac^Λ_Δ c^Λquiva dai gamamagi, dai vui n^Λn^Λava ^Λgai ^Λooqui muuquiad^Λ daid^Λ it^Λ_Δdai:

—Tavita vañigiñi —ast^Λ_Δdai ^ΛPiiduru ^Λooqui.

Tai ^Λgai cupioco g^ΛVuupuji dai t^Λ_Λ ^ΛPiiduru dai s^Λ_Λli daiva. ⁴¹ Taid^Λ ^ΛPiiduru novi^Λiñ^Λ_ΔΓ^Λ bai dai vañigi, dai otoma vaí ^Λaaduñ^Λ_Δ ^Λmadu ^Λv^Λipiuudu dai vaan c^Λ_Λsi duaacami. ⁴² V^Λ_Λsi gomaasi maí v^Λ_Λscatai Jop^Λ_ΓΛ oidacami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. ⁴³ Taid^Λ ^ΛPiiduru anaasi Jop^Λ_ΓΛ vii bai t^Λv^Λpi ^Λmo vaqueetatadami quidi^Λ_ΓΛ Simuñi t^Λ_Λgiducami.

10

¹ Sesaree^Λ_ΓΛ oidacataidai ^Λmo c^Λ_Λli Cornelio t^Λ_Λgiducami ismaac^Λ_Δ t^Λ_Λaan^Λitadai ^Λmo sientu sandaru m^Λsmaac^Λ_Δ Italianu aagaiña. ² Dai Cornelio ^Λmadu v^Λ_Λsi aaduñ^Λ_Δ ali^Λ siaa duutudaiña Diuusi, dai ^Λgai soic^Λ_Γñiña mui tumiñsic^Λ_Δ ^Λjudidíu dai v^Λ_Λsc^Λ_ΓΛ gamamadaiña. ³ Dai ^Λmo imidagai coi g^Λ_Λsaco tasai c^Λ_Λga t^Λ_Λ ^ΛCornelio ^Λmo Diuusi t^Λaañicarud^Λ ismaac^Λ_Δ vaa siaaco daacataidai ^Λgai daid^Λ it^Λ_Δdai:

—Cornelio —ast^Λ_Δdai ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ.

⁴ Vaid^Λ ^ΛCornelio mosn^Λidi ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ duaadimucái. Dai amaasi t^Λcacái daid^Λ it^Λ_Δdai:

—¿Tumaasi t^Λgito aapi? —ast^Λ_Δdai Cornelio.

Amaasi ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ it^Λ_Δdai:

—Diuusi ali^Λ baig^{ΛΛ}lidi g^Λmamadaragac^{ΛΔ} dai v^{ΛΛ}asic^{ΛΔ} ismaac^{ΛΔ} ivueeyi aapi soic^Λitai soituutuigami. ⁵ Ootosa^{ñi} c^Λc^{ΛΛ}li Jopamu vai vaidana Simu^{ñi} Piiduru, ⁶ ismaac^{ΛΔ} ^Λmai Simu^{ñi} quidi^{ΛΓ} g^Λuuli^ñaca. ^Λgai ^Λrvaqueetatadami dai g^{ΛΛ} suudagi ugidiana oidaga. ^ΛPiiduru g^Λaagidamu istumaasi g^Λaagai p^Λsidu^ñiagi —ast^Λt^Λdai ^ΛDiuusi t^Λaa^ñicarud^Λ.

⁷ Aid^Λsi ii ^ΛDiuusi t^Λaa^ñicarud^Λ taid^Λ ^ΛCornelio vai gooca g^Λpipioo^ñiga dai ^Λmo sandaar^u ismaac^{ΛΔ} siaa duutudai Diuusi vaid^Λ ^ΛCornelio baig^{ΛΛ}lidityi n^Λidi^ña. ⁸ Dai aagidi v^{ΛΛ}si istumaasi t^{ΛΛ} ^Λgai. Dai gooqui^{ΛΓ} ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aid^Λsi camiaadimitadai ^Λgai Jop^{ΛΓ} dan duucu ^Λsi t^Λsai ^ΛPiiduru vaaqui daama daida mamada ^Λgai. ¹⁰ Dai ^Λgai ali^Λ biuugimucata dai d^Λmos quiaa bai vuididitadai cuaadagai, tai g^Λmaasitu ^Λgai vuitapi ^Λmo istumaasi. ¹¹ T^{ΛΛ} ^Λgai isg^Λcupioco t^Λvaagi dai d^Λv^{ΛΛ}rapi uucami t^Λaapan^Λ ^Λmo istumaasi ^Λpa maasi ^Λmo g^{ΛΛ} tua icuusi v^Λmaacova siisiod^Λ vuupuli. ¹² Dai ami tua icuusi^{ΛΓ} daraitugai naana maasi c^Λc^Λisi maaco taataracami dai g^Λg^Λr coocoyi dai ujuurugi ^Λpp^Λ. ¹³ Dai amaasi ca^Λ ^Λgai ^Λmo ^ñiooqui ismaac^{ΛΔ} it^Λt^Λdai:

—C^Λquiva^{ñi} Piiduru dai cooda dai uga —ast^Λt^Λdai ^Λñiooqui.

¹⁴ Taid^Λ ^ΛPiiduru aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Chio t^Λaan^Λdami, tomali ^Λmo imidagai mait^Λrugacami aan^Λ istumaasi judid^u maiviaa oigaragai iscuaadagi —ast^Λt^Λdai ^ΛPiiduru.

¹⁵ Taid^Λ ^Λñiooqui ^Λpamu ^ñioo daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Istumaasi Diuusi aagai said^Λ arcuaadagai mait^Λaagai p^Λspocaitiadagi sai maic^{ΛΛ}gadu —ast^Λt^Λdai ^Λñiooqui.

¹⁶ ^Λtua icuusi vaicojo t^Λvai daida t^Λsai t^Λvaagiamu ^Λpamu. ¹⁷ Aid^Λsid^Λ ^ΛPiiduru t^Λt^Λgitoitadai ist^Λiya ^Λlidi ^Λgai ismaac^{ΛΔ} g^Λmaasitu vuitapi, tai quitaagi^ña aayi ^Λc^Λc^{ΛΛ}li Cornelio ojootosad^Λ gatacacaimi ^Λgai siaaco oidaga Simu^{ñi} daida aayi. ¹⁸ Dai a^Λc^Λi g^Λg^Λr gatacacai sabai ami g^Λuuli^ñacata dai ^Λmo c^{ΛΛ}li Simu^{ñi} Piiduru t^{ΛΛ}giducami. ¹⁹ Dai quiaa t^Λt^Λgitoitadai ^ΛPiiduru ^Λg^Λr^Λ ismaac^{ΛΔ} vuitapi g^Λmaasitu, taid^Λ Diuusi Ib^{ΛΔ} it^Λt^Λdai:

—Da^{ñi} g^Λgaagiava vaica c^Λc^{ΛΛ}li. ²⁰ T^Λvani^{ñi} dai oida dai maivuaam^Λ ^Λliatugada aan^Λanta ootoi —ast^Λt^Λdai Diuusi Ib^{ΛΔ}.

²¹ Taid^Λ ^ΛPiiduru t^Λvai dai ii siaaco guucacata dai ^Λc^Λc^{ΛΛ}li Cornelio ojootosad^Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aan^Λana ^Λgai m^Λsmaac^{ΛΔ} gaagai aapim^Λ. ¿M^Λtumaasi aagaimi? —ast^Λt^Λdai.

²² Taid^Λ ^Λc^Λc^{ΛΛ}li aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—G^Λrbaite^Λc^Λaacamiga Cornelio atg^Λr^ootoi. ^Λgai ^Λr^Λmo c^{ΛΛ}li c^{ΛΛ} tuigacami dai siaa duutudai Diuusi. Dai v^{ΛΛ}si ^Λjudid^u c^{ΛΛ}gac^{ΛΓ} n^Λidi dai oig^Λdai. Tai ^Λmo Diuusi t^Λaa^ñicarud^Λ aagidi ^ΛCornelio sai g^Λvaidana p^Λsai aapi im^Λna quiidiamu sai ^Λgai ca^Λcana p^Λstumaasi viaaca isaagidagi —ast^Λt^Λdai ^Λc^Λc^{ΛΛ}li.

²³ Taid^Λ ^ΛPiiduru miaad^Λgi, tai ^Λgai anaasi vii aid^Λ tucar^Λ ^ΛPiiduru ^Λmadu. Dai siaadiqui iji tai o^Λ ^ΛPiiduru dai o^Λ ^Λpp^Λ ^Λmmoco ^Λvaavoitudadami Jop^{ΛΓ} oidacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi ^Λgai Sesaree^{ΛΓ} siaaco n^Λn^Λr^Λacata dai ^ΛCornelio ^Λmadu muidutai aadu^ñd^Λ dai aa ismaac^{ΛΔ} c^{ΛΛ}ga ^Λmaducata dai ^Λgai v^{ΛΛ}si vapai. ²⁵ Aid^Λsi aayi ^ΛPiiduru quiiy^{ΛΓ} tai vuusai ^ΛCornelio dai miaad^Λgida ^Λgai dai vuid^{ΛΓ} g^Λt^ootonac^{ΛΔ} c^Λquiva dai siaa duutuda agaitadai. ²⁶ D^Λmos ^ΛPiiduru c^Λquivat^u daid^Λ it^Λt^Λdai:

—C^Λquiva^{ñi}. Aan^Λ an^Λpp^Λ ^Λr^Λc^{ΛΛ}li g^{ΛΛ}pan duuc^Λi —ast^Λt^Λdai.

²⁷ Dai apiaaatagaimi ^Λgai ^ΛCornelio ^Λmadu dai vaa tuucavi dai ami t^{ΛΛ} mui oodami ismaac^{ΛΔ} g^Λn^Λmpaidacata dai. ²⁸ Amaasi ^ΛPiiduru it^Λt^Λdai ^Λoodami:

—Aapim_Λ c_{ΛΛ}ga maat_Λ isjudidíu vaavoidaragad_Λ maitamaacai oigaragai isuurap_Λc_Λdagi _Λma maa ñioocadami tomali isvapac_Λdagi quidi_Λr_Λ. Damos Diuusi giñmaat_Λtuli ansai dagitona aan_Λ govaavoidaragai. Dai sior_Λ Diuusi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi aan_Λ maiviaa istuusi gajiaad_Λr_Λ vipiaadagi. ²⁹ Cascad_Λ mosgiñvaí antai maiñioocacai m_{ΛΛ}cad_Λr_Λ ii. Dai maat_Λca iñ_Λlidi aan_Λ t_Λimasid_Λ giñvaí —ast_Λt_Λdai _ΛPiiduru.

³⁰ Taid_Λ _ΛCornelio aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Casi _Λp_Λdui maacova tasai icaduucu lien_Λ coi g_{ΛΛ}s_Λco tasai tanasi giñquiiy_Λr_Λ daacatadai aan_Λ dai gamamadaitadai maitaugacai, dai t_{ΛΛ} aan_Λ _Λmo c_{ΛΛ}li vai dadadac_Λi yuucusid_Λ. ³¹ Vaid_Λ ipiñt_Λt_Λdai: “Cornelio, Diuusi ca_Λ g_Λmamadaraga dai maat_Λ _Λp_Λ istumaasi ivueeyi aapi soic_Λital soituutu-igami. ³² Ootosaíi tudu Jopamu sior_Λ vaidagi _ΛSimuñi Piiduru _Λmai Simuñi quidi_Λr_Λ av_Λuuliñaca. _Λgai _Λrvaqueetatadami dai g_{ΛΛ} suudagi ugidiana oidaga. Dai si_{ΛΛ}scad_Λ divia _Λgai g_{ΛΛ}agidamu _Λmo istumaasi iñt_Λt_Λdai _Λc_{ΛΛ}li”, asc_Λiti _ΛCornelio. ³³ Cascad_Λ otoma ootoi aan_Λ m_Λsai g_Λgaagana, dai aapi c_{ΛΛ}ga dui diviacai. Dai sivi tami daraaja aat_Λm_Λ dai siaa duutudai Diuusi dai ca_Λca _Λr_Λlidi _Λñiooqui ismaac_Λd_Λ g_Λrootosi Diuusi aapic_Λd_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛCornelio.

³⁴ Amaasi g_{ΛΛ}agacai ñioo _ΛPiiduru daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Sivi camaat_Λ n_Λidi aan_Λ isDiuusi maivaamioma c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi _{ΛΛ}moco, _Λgai v_{ΛΛ}scatai _Λmadugan duuc_Λi n_Λidi. ³⁵ Diuusi ali_Λ c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi tomas-tuma oodami ismaac_Λd_Λ siaa duutudai dai maisoimaasi ivuaadagi. ³⁶ Diuusi ootosi _Λmo ñiooqui _Λjudidíu Suusi Cristoc_Λd_Λ sai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidacana Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi daid_Λ Suusi Cristo _Λrbait_Λc_{ΛΛ}acamigad_Λ v_{ΛΛ}si oidi daama oidacami. ³⁷ Aapim_Λ c_{ΛΛ}ga maat_Λ istumaasi _Λp_Λdui judidíu d_Λv_{ΛΛ}r_Λragad_Λr_Λ, aid_Λsi casi gaaagidi _ΛVuaana Diuusi ñiooquid_Λ dai casi gavapaconacai v_{ΛΛ}si gomaasi Galileeiñd_Λr_Λ g_{ΛΛ}aga. ³⁸ Dai c_{ΛΛ}ga maat_Λ aapim_Λ _Λp_Λ isducatai maa Diuusi _ΛSuusi ismaac_Λd_Λ Nasareet_Λr_Λ oidacatadai guvucadad_Λ Diuusi Ib_Λad_Λ, dai isducatai aim_Λraitai c_{ΛΛ}ga ivuaadana _Λgai dai duduaaidiña v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ soimaa taatacana Diaavora t_Λt_Λaañicarud_Λc_Λd_Λ. Diuusi Ib_Λad_Λ _{ΛΛ}madu daacatadai _ΛSuusi casc_Λd_Λ pomaasi ivuaadana _Λgai. ³⁹ Dai aat_Λm_Λ _Λr_Λn_Λijadami v_{ΛΛ}si istumaasi ivuaadana _ΛSuusi si_{ΛΛ}si Judeea d_Λv_{ΛΛ}r_Λr_Λ _Λcaasi Jerusaleen_Λr_Λ _Λp_Λ m_Λtai gooqui_Λr_Λ curusiaba siisa dai muaa. ⁴⁰ Damos Diuusi bo vaica tasaic_Λd_Λ duaacali _Λpamu, dai g_Λrmaa oigaragai t_Λst_Λgiagi. ⁴¹ Damos maisiu v_{ΛΛ}si oodami maa _Λgai oigaragai ist_Λgiagi mos_Λca aat_Λm_Λ ismaac_Λd_Λ Diuusi _Λcovai vuvaitu _{ΛΛ}quioma abiaad_Λr_Λ t_Λsaid_Λ _Λr_Λn_Λijadamicana dai aat_Λm_Λ _{ΛΛ}madu gauu dai gaii caduaacacai _Λgai coidad_Λ saagidaiñd_Λr_Λ. ⁴² Dai _Λgai g_Λr_Λt_Λjai t_Λsai aagidana oidigi daama oidacami Diuusi ñiooquid_Λ dai aagidana _Λp_Λ t_Λstumaasi n_Λidiña dai t_Λstumaa ca_Λcana sai Diuusi aagidi _ΛSuusi sai _Λgai n_Λidana _Λcoidad_Λ dai _Λduduaacad_Λ ismaac_Λd_Λ _Λc_{ΛΛ}ga ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ _Λrmaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. ⁴³ _{ΛΛ}quioma abiaad_Λr_Λ aagai v_{ΛΛ}si _ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ _ΛSuusi dai pocaiti sai sior_Λ vaavoitudagi is_ΛSuusi _Λc_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuviadami Diuusi oig_Λlda _Λgai v_{ΛΛ}si soimaascamigad_Λ.

⁴⁴ Quiaa ñioocaitadai _ΛPiiduru, tai divia Diuusi Ib_Λad_Λ dai _{ΛΛ}madu daaca _Λgai v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ ca_Λ istumaasi aagaitadai _ΛPiiduru. ⁴⁵ Taid_Λ _Λjudidíu vaavoitudadami ismaac_Λd_Λ oiditadai _ΛPiiduru camait_{ΛΛ} isducatai g_Λnt_Λt_Λgituagi n_Λiditai isDiuusi Ib_Λad_Λ divia dai _{ΛΛ}madu daaca _Λgai _Λp_Λ _Λgai

ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu. ⁴⁶ Dai ca_Λ _Λgai isnaana maasi ñiooqui ñioocai _Λgai dai siaa duutudai Diuusi. ⁴⁷ Amaasi _ΛPiiduru it_Λi:

—¿Baigas pot_{ΛΛ}na aapim_Λ isidi oodami maitistutuidi isvapacoñicagi can_Λidi aapim_Λ isdivia Diuusi Ib_Λad_Λ v_{ΛΛ}scatai _{ΛΛ}madu poduucai isduucai divia aat_Λm_Λ g_Λr_{ΛΛ}madu? —ascaiti _ΛPiiduru.

⁴⁸ Amaasi t_Λjai _ΛPiiduru _Λoodami sai g_Λn_Λvapaconana isduucai gat_Λjai Suusi Cristo. Dai gooqui_Λr_Λ _Λgai goguaama oi _ΛPiiduru sai anaasi vi_{ΛΛ}na chi_{ΛΛ}qui tasai.

11

¹ Amaasi _Λojootosicami _{ΛΛ}madu _Λvaavoitudadami ismaac_Λd_Λ Judee_Λr_Λ daraajatadai maí is_Λgai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu vaavoitu Diuusi ñiooquid_Λ _{ΛΛ}r_Λ. ² Dai aid_Λsi _Λpamu ii _ΛPiiduru Jerusaleenamu vaid_Λ _Λjudidíu ismaac_Λd_Λ _Λrvaavoitudadami ñiooquidi, ³ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tuir_Λsi diviji ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu dai _{ΛΛ}madu gauu? —ast_Λt_Λdai _Λjudidíu vaavoitudadami _ΛPiiduru.

⁴ Taid_Λ _ΛPiiduru aagidi v_{ΛΛ}si isducatai _Λr_Λdui daid_Λ it_Λt_Λdai:

⁵ —Aan_Λ Jop_Λr_Λ daacatadai, dai aid_Λsi gamamadaitadai aan_Λ t_{ΛΛ} aan_Λ _Λmo istumaasi _Λpa maasi _Λmo g_{ΛΛ} tua icuusi, vai t_Λvaagiaiñd_Λr_Λ t_{ΛΛ}apan_Λi dai aaj_Λi m_{ΛΛ}ca siaaco daacatadai aan_Λ dai v_{ΛΛ} maacova siisisod_Λ vuupuli _Λtua icuusi. ⁶ Dai aid_Λsi c_{ΛΛ}ga n_Λn_Λidi aan_Λ astumaasi oidaga _Λraana, vai ami daraajatadai c_Λc_Λsi maaco taataracami, dai coocoyi dai ujuurugi _{ΛΛ}r_Λ.

⁷ Dai ca_Λ aan_Λ _Λmo ñiooqui vaid_Λ ipiñt_Λt_Λdai: “C_Λquivañi Piiduru dai cooda dai uga”.

⁸ Damos aan_Λ it_Λt_Λdai: “Chio t_{ΛΛ}aan_Λdami tomali _Λmo imidagai anmaivapasai aan_Λ giñt_Λñi_Λr_Λ istumaasi judidíu maiviaa oigaragai iscuaadagi”, ant_Λt_Λdai aan_Λ.

⁹ Tai amaasi _Λñiooqui t_Λvaagiaiñd_Λr_Λ _Λpamu giññiooqui daid_Λ ipiñt_Λt_Λdai: “Istumaasi Diuusi aagai said_Λ _Λrcuaadagai mait_Λaagai _Λspocaitiadagi sai maic_{ΛΛ}gadu”, caiti _Λñiooqui.

¹⁰ Taid_Λ _Λtua icuusi vaicoojo t_Λvai dai _Λpamu t_Λsai t_Λvaagiamu. ¹¹ Dai quiaa vaaqui daama daacatadai aan_Λ tai ami dada vaica c_Λc_Λli daid_Λ giñgaagaimi _Λgai _Λrojootosicami Sesareeaiñd_Λr_Λ.

¹² Taid_Λ Diuusi Ib_Λad_Λ giñaagidi ansai oidana maivuaam iñ_Λliatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giñoí _{ΛΛ}r_Λ dai v_{ΛΛ}scatai aat_Λm_Λ vaapa _Λmo c_{ΛΛ}li quiidi_Λr_Λ,

¹³ ismaac_Λd_Λ garaagidi isducatai t_{ΛΛ} _Λgai _Λmo Diuusi t_{ΛΛ}aañicarud_Λ sai c_{ΛΛ}ca daid_Λ it_Λt_Λdai: “Ootosañi c_Λc_Λli Jopamu vai m_{ΛΛ} vaidana Simuñi Piiduru.

¹⁴ Si_Λgai g_{ΛΛ}agidamu isducatai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuusia aapi _{ΛΛ}madu v_{ΛΛ}si g_{ΛΛ}aduñi”, ast_Λt_Λdai _ΛDiuusi t_{ΛΛ}aañicarud_Λ.

¹⁵ Dai aid_Λsi giñaagacai ñiooqui aan_Λ divia Diuusi Ib_Λad_Λ v_{ΛΛ}scatai _Λgai _{ΛΛ}madu poduucai isducatai divia aat_Λm_Λ g_Λr_{ΛΛ}madu tuucamid_Λr_Λ.

¹⁶ Amaasi antai t_Λgito aan_Λ iscaiti g_Λr_Λt_{ΛΛ}aan_Λdami: “Vaavuava sid_Λ _ΛVuaana suudagic_Λd_Λ gavapacoi d_Λmos vapacoñicamu aapim_Λ Diuusi Ib_Λad_Λc_Λd_Λ sai _Λgai g_Λn_{ΛΛ}madu daaca agai”.

¹⁷ IsDiuusi maa _Λgai _{ΛΛ}r_Λ istumaasi g_Λr_Λmaa aat_Λm_Λ ismaac_Λd_Λ vaavoitu Suusi Cristo ¿noor_Λ aan_Λ sivuid_Λr_Λ ñioocaiña Diuusi? —ast_Λt_Λdai _ΛPiiduru.

¹⁸ Aid_Λsi ca_Λ imaasi _Λvaavoitudadami ismaac_Λd_Λ Jerusaleen_Λr_Λ daraajatadai camaiñiñio _ΛPiiduru vui. Mossiaa duutudaimi Diuusi daid_Λ icaiti:

—Iscapov_Λdui di isDiuusi maa oigaragai ismaac_Λd_Λ mait_Λrjudidíu _{ΛΛ}r_Λ is_Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgituagi _Λgai dai poduucai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ oidacagi Diuusi _{ΛΛ}madu —ascaiti _Λjudidíu.

¹⁹ Aid_Λsi muua _Λoodami _ΛTiivañi, g_Λnaagacai soi vuimi _{ΛΛ}r_Λ _Λgaa vaavoitudadami, tai _{ΛΛ}moco d_Λgavunu voopoi asta Penis_Λr_Λ uucami dai aa Sipiliamu

dai aa Antioquiiarλa uucami dai ami aagidi Diuusi ñiooquidλa mosλca λjudidíu dai aa oodami gia chio. ²⁰ Dλmos ami Antioquiiarλa dada aa vaavoitudadami Sipiliaiñdarλa dai Sireñiaiñdarλa dai aagidi λoodami dai ismaacλdλ maitarjudidíu λarλa isSuusi Cristo arcλagacλrλa vuviadami. ²¹ Diuusi Ibλadλ λλmadu daacatadai λvaavoitudadami dai poduucai muidutai λгаа dagito gλnλλqui vaavoidaraga dai vaavoitu isSuusi Cristo arcλagacλrλa vuviadami.

²² Dai aidλasi maí λvaavoitudadami Jerusaleenλrλa imaasi ootoi λBernabé asta Antioquiiarλa uucami. ²³ Dai aλcai Bernabé tλλ isducatai Diuusi aliλ cλagacλrλa nλiditadai λvaavoitudadami dai aliλ baigλλli, dai maa ñiooqui daidλ itλtλdai sai vλλsi gλnibλdacλdλ apiavaavoitudaiña Diuusi. ²⁴ Bernabé arλmo cλλli cλλ tuigacami dai vλλsi gλibλdacλdλ vaavoitudaiña λgai vai Diuusi Ibλadλ λλmadu daacatadai dai poduucai muidutai vaavoituli λgai Diuusi ñiooquidλ.

²⁵ Dai gooquiiarλa ii Bernabé Tarsuamu dai gaaga agai λSaulo, dai tλλgacai vaidacai Antioquiiamu. ²⁶ Dai anaasi daraaja λgai λvaavoitudadami λλmadu λmo uumigi suudacami dai gamamaatλtuldi Diuusi ñiooquidλ. Antioquiiarλa λgai siaaco λarλaga gλaaga goñiooqui iscristianu aagadagi vaavoitudadami.

²⁷ Aidλ tuigaco iji λλmoco Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ Jerusaleenaiñdarλa Antioquiiamu. ²⁸ Tai λmoco Agavo tλλgiducami cλquiva λvaavoitudadami saagida daidλ itλtλdai sai imia agai λmo gλλ biuugigai vλλsi oidigi daama. Gomaasi maatλcatadai λgai aagiditai Diuusi Ibλadλ, tai sλλlicλdλ povλdui aidλsidλ λrbaitλcλaacamicatadai λClaudio. ²⁹ Taidλ λvaavoitudadami Antioquiiarλa gλnaagi dai ootosda agai soiñi λгаа vaavoitudadami Judeeλrλa, dai λmpagi vλλscatai siλλjasi istui. ³⁰ Dai ootosi λtλtλaanλdamigadλ λvaavoitudadami Judeeλrλa Bernabé cλdλ dai Saulocλdλ.

12

¹ Aidλ tuigaco arái Eroodλsi gλaagacai soi vuaadatadai λvaavoitudadami. ² Dai gatajajai muaaragai λJacovo Vuaana siλλgidλ λmo mastaicλdλ. ³ Dai aidλasi tλλ λgai isaliλ baigλnλλli λjudidíu pomaasi iduucai λgai maisapicami bai λarλa λPiiduru. Gomaasi arλdui siaa duudagarλa istuigaco tλtλgitoiña λjudidíu aidλsi Diuusi cλagacλrλa vuvaitu Ejiipituaiñdarλa. ⁴ Aidλsi cabli λgai λPiiduru maisacariarλa cuu siaacoga sλλlicλdλ cλga nuucadicatadai maamacova λmapai ajioopaitadai λsandaaru maacovaparλa dai nuucada λmaamaisapicλdλ. Cadaivunucai λsiaa duudagai λEroodλsi vuusaida λlilitadai λPiiduru maisacaruaiñdarλa dai vλλsi λoodami vuitapi gataañia agaitadai muaaragai. ⁵ Vaidλ λPiiduru maisapicatadai dai cλga nuucadicatadai. Vaidλ λvaavoitudadami sλλlicλdλ gamamadaitadai λgai vλλtarλa.

⁶ Aidλsi vuusaida agaitadai λEroodλsi λPiiduru λoodami vuitapi aidλ tacavioma tucarλ coosocatadai λPiiduru vai aipadλrλa guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaidλ λPiiduru vulicatadai gooca cadeenacλdλ λvλgocai sandaaruaiñdarλa, dai aa sandaaru quiidigamadλrλa guucacatadai dai nuucadacatadai λmaamaisapicλdλ. ⁷ Tai todian duucai gλmaasitu λmo Diuusi tλañicarudλ λPiiduru vuitapi dai vλλsi maasiuli λmaisacarui daidλ λDiuusi tλañicarudλ taata λPiiduru λmaapiadλrλa dai nλnλitu daidλ itλtλdai:

—Otoma ivañigi —astλtλdai.

Tai otoma uupai λcadeena ismaacλdλ λcλdλ vulicatadai λPiiduru noonovidλ. ⁸ Taidλ λDiuusi tλañicarudλ itλtλdai:

—Gλisatudañi gλgivuura dai gλaada gλsusuusaca —astλtλdai.

Dai aidλsi capodui λPiiduru taidλ itλtλdai λDiuusi tλañicarudλ:

—Gatuiñi gasuaa daidΛ iñoida —astΛtdai.

⁹ Amaasi vuusai ΔDiuusi tΛaañicarudΛ vaidΛ ΔPiiduru oidi maimaatΛcatai siarvaavoi ischio ΛΛpΛ agai ismaacΛdΛ ivuiididi ΔDiuusi tΛaañicarudΛ. Baiyoma tΛΛtΛqui Λlidadai Λgai. ¹⁰ DΛmos dΛgavusai Λgai siaaco guucacatadai ΛtuucamidΛΓΛ nuucadacami dai gooquiΛΓΛ siaaco guucacatadai Λгаа nuucadacami dai aidΛsi aayi Λgai siaaco cΛΛca Λmo gΛΛ vaiñomi cuuparagai caayamacoga cΛacΛdΛ Λcuuparagai ΛΛgi gΛcupioco, tai vuvaja Λgai dai Λmapai iji laachi dai amaasi ΛΛgi viaa ΔDiuusi tΛaañicarudΛ ΔPiiduru. ¹¹ Amaasi ΔPiiduru maí siarvaavoi daidΛ itΛi:

—Sivi gia camaí aanΛ siarvaavoi isotoi Diuusi gatΛaañicaru sai cΛΛgacΛΓΛ giñvuusaidana ΔEroodΛsi maisacarduaiñdΛΓΛ dai vΛΛsi ΛsoimaascamiaiñdΛΓΛ ismaacΛdΛ iduñia agaitadai Λjudidíu aanΛcΛdΛ —ascaiti ΔPiiduru.

¹² Amaasi quiaa povΛΛlidadai Λgai dai ii ΛMaría quiidiamu dΛΛdΛ ΛVuaana Marcusi. Vai ami mui gΛΛmpaidacatadai oodami dai gamamadaitadai ΔPiiduru vΛΛtarΛ. ¹³ Dai aidΛsi aayi ΔPiiduru soosoi Λcuuparagai caayamadΛΓΛ cΛacΛdΛ tai vuusai Λmo ali tΛji Rooda tΛΛgiducami dai nΛida agai soorΛ Λgai. ¹⁴ Dai maatΛcai ΔPiiduru ñiooquidΛ maicupioqui baigΛΛldacai baiyoma Λpamu tuucavi mΛΛ dai aagida agai Λгаа sai quitaagiña cΛΛca ΔPiiduru.

¹⁵ Amaasi Λgai itΛtdai:

—VuiirutupΛti qui aapi —astΛtdai.

DΛmos Λali tΛji apiaaagidi saidΛ Λrvaavoi. Amaasi Λgai icaiti:

—SiaadΛΓΛ ΛrPiidurucana goovai, ibΛadΛ lienΛ goovai —ascaiti.

¹⁶ VaidΛ ΔPiiduru apiasooñidadai amaasi cupioco Λgai dai tΛΛgacai sidΛ ΛrPiiduru aliΛ duduaadimu. ¹⁷ DΛmos ΔPiiduru gΛnovicΛdΛ aagidi sai dodoligicana dai aagidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñdΛΓΛ daidΛ itΛtdai Λgai Λoodami:

—Aagidavurai imaasi ΔJacovo dai Λгаа vaavoitudadami ΛΛpΛ —astΛtdai.

Dai amaasi ii abiaadΛΓΛ sibΛacoga.

¹⁸ Dai camaasicai Λsandaaru camaitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgituagi maimaatΛcai siΛdui ΔPiiduru. ¹⁹ Amaasi ΔEroodΛsi tΛjai Λsandaaru sai gaagana ΔPiiduru dai aidΛsi camaitΛΛ Λgai taidΛ ΔEroodΛsi vapai Λsandaaru ismaacΛdΛ nuucadacatadai ΛmaamaisapicΛdΛ dai tΛcacai istuma dui dai gooquiΛΓΛ gatΛjai coodaragai. Dai gooquiΛΓΛ ii ΔEroodΛsi JudeeaiñdΛΓΛ dai SesareeΛΓΛ oidaca agai.

²⁰ ΔEroodΛsi vui baamucataidai ΔTiiroΛΓΛ oidacami, amaasi Λgai gΛnaagi dai vaan guuquiva agai ΔEroodΛsi vuidΛΓΛ, dΛmos ΛΛpΛga aa namΛqui Λgai tumiñsicΛdΛ Λmo sonΛΓΛ cΛaacamigadΛ ΔEroodΛsi sai aagidana Λgai ΔEroodΛsi sai camaibaamucana vui, Λgai cucuuspiñia cuaadagai ΔEroodΛsi dΛvΛΛragadΛaiñdΛΓΛ cascΛdΛ ipΛlidadai isbai duñiagi ñiooqui. ²¹ TaidΛ ΔEroodΛsi ootosi ñiooqui dai aagidi ismaa tasΛΓΛ iimia Λgai. DaidΛ ΔEroodΛsi aidΛ tasΛΓΛ gΛai cΛcΛΛgaducΛdioma gΛyuucusi dai raí daicarduΛΓΛ daiva. Dai sidΛ tΛvΛpi aatagi. ²² TaidΛ Λoodami gΛnaagacai ijiña daidΛ icaiti:

—Idi ismaacΛdΛ ñioocai maitavΛΓΛmo cΛΛli, Λmo diuusiava —ascaiti Λoodami.

²³ DΛmos aidΛsi quiaa iñacaitadai Λgai tai divia Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ dai coocotuli ΔEroodΛsi maisiaa duutudacai Λgai Diuusi cascΛdΛ vatopadagai Λgai dai muu.

²⁴ MuiyapΛΓΛ gaaagidi Λvaavoitudadami Diuusi ñiooquidΛ dai muidutai vaavoitudaimi.

²⁵ AidΛsidΛ ΔBernabé ΛΛmadu ΔSaulo canaato gΛnaa duiñdaga iji JerusaleenaiñdΛΓΛ Antioquiiamu dai vaidaticatadai ΛΛpΛ ΛVuaana Marcusi.

13

¹ Antioquiara avavoitudami saagida oidacatadai Diuusi ñiñoquituldiadamigada dai aa armamaatultuldiadamicatadai. Agai arBernabé dai Simuñi tucucada, dai Luusio Sireeñiara oidacami, dai Manameena ismaacada amadu gaa aEroodasi ismaacada arcaigi Galileeara, dai Saulo. ² Dai amo imidagai siaa duutudaitadai agai Diuusi maitaugacai taida Diuusi Ibada itadai:

—Acovai avar giñvuusaitulda Bernabé amadu Saulo vaid iduuna goovai aaduiñdagai ismaacada viaa aan goovai vatar —ascaiti aDiuusi Ibada.

³ Amaasi agai gamamagi maitaugacai dai daama darai gannoonovi dai diosagi dai ootoi.

⁴ Dai gooquira Diuusi Ibada ootoi aBernabé amadu aSaulo Seliisiamu tai agai iji. Dai ami tatasai amo vaarcuara dai iji Sipiliamu agai aramo amapacara sicolimadicami gaa suudagi. ⁵ Amaasi aca ai adavarai ugidiana siaaco Salamiña tagidu, agai ganaagacai mamaatultuldi aoodami Diuusi ñiooquida judidíu quiquiupaigadana, vaid aVuaana ara oiditadai amo pioñi duucái. ⁶ Dai vasi aipacoga iji agai adavariara siaaco sicolimadi asuudagi dai aayi amapacara siaaco Pafosi tagidu dai ami ta amo judidíu Barsuusi tagiducami dai agai aramo cadaracami. Dai agai mosyaatagidiña aoodami dai pocaitiña saida aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ⁷ Daida acadaracada amadu daacatadai acaigi Serjio Paulo, ismaacada aramo calli saitudugami gatagitoidagara. Daida acaigi ootosi ñiooqui aBernabé amadu aSaulo sai iimana quiidiamu caaca aliditadai agai Diuusi ñiooquida cascada. ⁸ Amaasi acadaracada Barsuusi Elimasi vui ñiooquimi Bernabé amadu Saulo daida aliditai acaigi isvaavoituda agai. ⁹ Amaasi aSaulo masmaacada Paavora aagaiña ara Diuusi Ibada amadu daacatadai agai, vai agai gatagito naniidi acadaracada ¹⁰ daida itadai:

—Yaatagidaracami maicaga ivuaadami, Diaavora aduñda dai vuidara caatacami vasi gocagaducada. ¿Dai tuiyasi sobicai oodami sai maivaavoitudana Diuusi? ¹¹ Sivi Diuusi gagalamu simainijadamu aapi tomali tasai cuudagida —astadai aSaulo.

Mospotai agai taida acadaracada mainanava mostuca oidigi agai vatar, dai gaagaiña agai siora baa aimardagi noviaiñdara mainaadana agai cascada. ¹² Aidasí ta acaigi imaasi vaavoitu Diuusi ñiooquida maitatgaitadai agai silaldagi cacatai istumaasi gamamaatultuldi acacali.

¹³ Amaasi aPaavora amadu aaduñda tatasai amo vaarcuara Pafosira dai iji Perjiamu, Panfilia davariara, taida aVuaana anaasi viaa gaaaduñi dai aagai Jerusaleenamu. ¹⁴ Tai gooquira agai iji Perjaiñdara Antioquiamu Pisidia davariara. Dai ami amo imidagai ibastaragai tasara vaapa agai judidíu quiuupaigadara dai ami darai va. ¹⁵ Amaasi casi gaaagacai oojai siaaco ooja Moseesacaru gasallicamiga dai ismaacada ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada taida abaitaguucacami quiuupaigadara judidíu ootosi ñiooqui adadidacami ami quiuupira masaida itadana:

—Gaaaduñi masmaquia aliada aapim gooidacami ñiooqui istutuidiana ismaquiagi —astadai.

¹⁶ Tai otoma calquiva aPaavora dai ganovicada aagidi sai dodoligicana daida itadai:

—Giñcavurari aapim judidíu dai vascatai ismaacada siaa duutudai Diuusi. ¹⁷ Diuusigada ajudidíu covai vuvaitu garalqui aaduñcaru dai

muidali aidasi quiaa Ejiipitarai oidacatadai agai maa casdarai oidacami duuca dai gooquiarai vuvaitu agai ami davaraiñdarai gavguvucadacada. ¹⁸ Dai goo coobai uumigi oidigana oidacatadai agai tomasi soimaasi ivuaadana agai Diuusi vascara maiojogi. ¹⁹ Dai Diuusi ugititu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacada Canaanarai oidacatadai dai maa davarai garraqui aaduñicarai. ²⁰ Dai gooquiarai maaco sientu uumigi dan taajucami Diuusi darasdiña dudunucami garaaduñicarai asta aidu uucami sioidacatadai Diuusi ñiooquituldiadamigada Samueli. ²¹ Tai aidu uumiara garaaduñicarai gatai sai Diuusi daasagi amoco saidu arraicana dai taanaiña agai, dai sai camaitaanaiña adudunucami. Tai Diuusi dai Saul saidu arraicana dai gataanaiña goo coobai uumigi agai arSisi marada Benjamín cajiudad. ²² Dai gooquiarai Diuusi vuusaitu Saúl sai camaitaanaiña dai maa sallaicami Davi dai agai gataanaiña daidu icaiti Diuusi: “Baigiñaliditai naidi aanu goDavi Isai marada dai goovai ivuaadamu istumaasi ipalidi aanu”, ascaiti Diuusi. ²³ Dai Suusi arcajiudad agai vaa Davicaru, Suusi ismaacada covai vuusaitu Diuusi sai calgacara vuvaidana judidíu poduucai isducatai bai dui agai ñiooqui garaaduñicarai amadu. ²⁴ Dai aidasi maiquiaa divia Suusi, Vuaana aagidi vasi judidíu dai potadai sai gaagai isvapacoñicagi dai ma duuca gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁵ Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia agai Vuaana agai itadai oodami: “Aaan maitragai masmaacada aapim ttagitoi, giñgooquiarai divia agai amai ismaacada aanu tomali maiviaa sallaicami isuupasdagi susuusacada gigiaragada”, astadai Vuaana.

²⁶ Aapim giñaaduñi Avraañicarai cajiudad amadu aapim masmaacada siaa duutudai Diuusi, aapim ganvatarava idi ñiooqui calgacara vuvaidaragai. ²⁷ Ismaacada Jerusaleenarai oidacatadai amadu dudunucamigada maimaatatadai siora arSuusi. Dai tomali maimaata calcana ñiooqui ismaacada gaagaiña quiquiupiana vascara ibastaragai tasara oojai ismaacada ooja Diuusi ñiooquituldiadamigada, dai poduucai aidasi gatajai adudunucamigada Jerusaleenarai oidacami muaragai Suusi poduucai ardui isducatai aagaitadai alquid Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁸ Tomasi maitaa agai tomali amo istumaasi soimaascami Suusi vui, vascara aagidi agai Pilaato sai gataanana muaragai. ²⁹ Dai aidasi casi idui agai vasi isducatai ooja Diuusi ñiooquituldiadamigada aagitai Suusi, tavañi agai curusiaindarai dai yaasa. ³⁰ Damos Diuusi duaacali coidada saagidaiñdarai. ³¹ Daidu Suusi caduaacacai mui tasai gamamasdiña vuitapi agai ismaacada oidatucuiña Galileeaiñdarai Jerusaleenamu, dai sivi agai vaa maimaatatadai amadu aagidi oodami istumaasi ivuaadana dai maimaatatadai Suusi.

³² Dai poduucai arpa aatama ganaagidi calgaducada ñiooqui ismaacada aagidi Diuusi garraqui aaduñicarai. ³³ Dai aatama arcajiudad agai. Dai aidasi Diuusi duaacali Suusi aidu casi idui agai aatama garvatarai ismaacada aagidi agai garraqui aaduñicarai poduucai isducatai oojisi Salmosi goocara siaaco icaiti: “Aapiaru argiñmara dai sivi vaamu cai aanu vasi oodami vuitapi vai maatacana isaapi argiñmara”, ascaiti Diuusi. ³⁴ Diuusi aagidi Suusi sai duaacalda agai coidada saagidaiñdarai sai maiduvana tuucugada, daidu icaiti Diuusi ñiooquituldiadamigada: “Ganmaaquimu aanu istumaasi calgaducada ismaacada aagidi aanu Davicaru”, ascaiti. ³⁵ Cascada poduucai aagai Cristo amai Salmosiarai: “Maidagitomu aapi isduvagi tuucugada gapiooniga ismaacada alia oigadai aapi”. ³⁶ Davicaru gia soi ismaacada oidacatadai aidasi oidacatadai agai, poduucai isducatai tajari Diuusi, dai gooquiarai muucucari agai taidu libada ii maa siaaco daraajatadai aaduñacardu damos tuucugada gia duva. ³⁷ Damos agai ismaacada du-

maasi judidíu amadu ismaacada maitarjudidíu. ² Damos a judidíu ismaacada maivaavoitu soimaasi aapanaquidi agai ismaacada maitarjudidíu dai soimaasi tatagitoituldiña vui vaavoitudadami. ³ Cascada Paavora amadu Bernabé anaasi vii bai tavapi. Dai maiduduaadicuitai ñioocaiña agai vaavoitudaitai Diuusi. Dai Diuusi apiamaacaiña guvucadagai saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami. Dai poduucai Diuusi tatagidi aoodami siarvaavoi ismaacada aagidi Paavora amadu Bernabé isDiuusi cagacaga vuvaida alidi. ⁴ Damos Iconiara oidacami aipaco ganvupui vatacatadai. Amoco vuidara vatacatadai a judidíu dai caga ñioocaiña a joototicami vatarai vai aa vuidara vatacana a joototicami dai caga ñioocaiña a judidíu vatarai. ⁵ Amaasi a judidíu amadu ismaacada maitarjudidíu vascatai ismaacada vuidara vatacatadai a joototicami ganaagi amadu abaitaguucacami dai soimaasi ñiooqui aagida agai dai maicarsa agai o joodicada. ⁶ Damos aidasi mai Paavora amadu Bernabé voopoi abiaadara Listiramu dai Derviamu, Licaonia davaraiara, dai vasi siculo ⁷ siaaco gaagaiña ara isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami.

⁸ Listara oidacatadai amo cali ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi. Lagi poduucai vuusai agai dai mosdaacana. Dai tomali amo imidagai maitarimacami agai. ⁹ Dai agai daacatai cacatadai istumaasi aagai Paavora. Amaasi Paavora gatagito taa isvaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isduaaidagi. ¹⁰ Dai amaasi gagara itatadai:

—Salli calquiva —astatadai Paavora.

Taida cali tacaivi tuali tuudai dai calquiva dai gaagacai aimarai. ¹¹ Dai aidasi taa aoodami ismaacada idui Paavora iñaquimi ganñiooquicada daida icaitimi:

—Didiuusi apa maasi cali titapai aatama garsaagida —ascaiti aoodami.

¹² Daida icaiti saida Bernabé ardiuusi ismaacada Upiteli aagaiña agai, daida Paavora aradiuusi ismaacada Mercurio aagaiña agai. Paavora ñiooquiditadai aoodami cascada Mercurio taitai agai. ¹³ Taida Upiteli paaligada ismaacada mosvaacacaga Listirara cacatadai quiupaigada, agai vuua tuturu amadu yoosigai dai agai amadu aoodami cooda agaitadai atuturu Paavora amadu Bernabé vatarai dai poduucai siaa duutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidasida a joototicami Paavora amadu Bernabé mai gomaasi, saasaimi ganyuucusi lagi poduucai ivuaadana agai sai nidiña aoodami ismaitarcagai issiaa duutuadagi aoodami didiuusi duucai, dai vaapa agai aoodami saagida dai iñaquimi daida icaitimi:

¹⁵ —¿Cali, tuimasi povueeyi? Aatama arcacali ara ganapan duucai, dai cascada dada aatama dai ganaagida ragai sai gaagai masdagituagi gomaasi ismaacada maitarsoiñi, dai gaagai masvaavoitudagi Diuusi ismaacada duaca agai ismaacada idui tavaagi amadu davarai amadu gaa suudagi dai vasi istumaasi oidaga. ¹⁶ A quioma Diuusi dagito aoodami saida ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vascara tatagidiña agai siora istumaasi cacagaducamicada ismaacada ivuaadana agai aoidacami vatarai, agai garootosdi duuqui dai caga garmaacai cuadagai dai astuucada vagiam araliadagi —ascaitimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi agai vasi imaasi maitistui isdaidagi aoodami iscoodagi agai atuturu ismaacacada siaa duutuda agaitadai agai Paavora amadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada amoco judidíu Antioquiaindara dai Iconiaindara dai avanaqui aoodami dai maicarai Paavora. Dai aidasi poliditadai

agai iscamuaa tlvaimacai mllacasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidasida lvaavoitudadami ganmpagi lPaavora sicoli tai agai vañi dai ii lpamu Listiramu dai siaadiqui iji abiaadlra agai llmadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuusi ñiooquida dai siora lrcallgacalra vuviaadami tai muidutai vaavoitu, tai agai lpamu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiiamu. ²² Dai vllasi amui vaamioma baialliatudaimi agai lvaavoitudadami dai maacaimi ñiooqui daida italdaimi sai glaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagi mui naana maasi dai poduucai istuidacai iimiagi siaaco gataalanai Diuusi. ²³ Dai vllasi aipacoga siaaco ajioopaitadai agai lvaavoitudadami saagida daraasaimi llmoco tatlalanadami lvaavoitudadami vllatarra dai aidasi darasaiña agai maitaugacai gadaanaiña Diuusi dai potaldaiña saida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁴ Dai gooquilarra iji dai Pisidia dlvllariamu salli dlgavusai dai aayi Panflia dlvllariarra. ²⁵ Dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida Pelijiarra, dai amaasi iji Ataliamu. ²⁶ Dai ami taltasai lmo vaarcularra dai iji Antioquiiamu Siria dlvllariarra, siaadlra vuvaaja agai aidasi iji taida lvaavoitudadami gadaanadagi Diuusi sai nuucaticana aa duiñdadlra vai sivi canaatoli. ²⁷ Dai aidasi aayi agai Antioquiiarra mpagi vllasi vaavoitudadami dai aagidi vllasi istumaa dui Diuusi lgaicada aidasi gamamaatultiditadai agai Diuusi ñiooquida, dai isducatai Diuusi soi isaagida agai Diuusi ñiooquida agai ismaacada maitarjudidíu dai isducatai agai vaavoitu llra. ²⁸ Daida lPaavora llmadu Bernabé anaasi vii lvaavoitudadami llmadu tlvrapi.

15

¹ Aida tuigaco llmoco calalli ismaacada iji Judeeaiñdlra Antioquiiamu aagidimi lvaavoitudadami sai siora callgacalra vuvaquia liada sai glaagaitadai isiquitlragi gantuucuga poduucai isducatai viituli Moseesacaru. ² Taida lPaavora llmadu Bernabé alia ñiñio lcalalli llmadu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucai gantatagitoiña, mataita lcovai vuvaitu Paavora llmadu Bernabé dai aa sai iimlana Jerusaleenamu dai mll bai duuna idi ñiooqui lojootosicami dai lbaitlguucacamigada lvaavoitudadami llmadu.

³ Lvaavoitudadami Antioquiiarra agai dai ootoi, dai voyiamu iimaitai Penisia sai Samaalia dlallvllariamu salli dlgavusai agai dai aagidimi lvaavoitudadami isducatai agai ismaacada maitarjudidíu dagito ganllqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi, tai vllscatai lvaavoitudadami alia baiganalli calcai gomaasi.

⁴ Aidasi aayi lPaavora llmadu Bernabé Jerusaleenarra taida lvaavoitudadami llmadu lojootosicami llmadu lbaitlguucacami baiganliaracada miaadagi, daida lPaavora llmadu Bernabé aagidi vllasi istumaasi idui Diuusi aipaco siaaco ajioopaitadai agai. ⁵ Damos llmoco lfariseo ismaacada vaavoitu guuquiva daida itai:

—Glaagiava isiquitlragi tuutucugada vllscatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidíu dai glaagai istlaañiagi vai llgidiña vllasi istumaasi viituli Moseesacaru —ascati lfariseo.

⁶ Tai ganmpagi lojootosicami llmadu lbaitlguucacami dai bai duñia agai lñiooqui. ⁷ Dai catalvrapi gaaataga agai tai calquiva lPiiduru daida itai:

—Giñaaduñi callga maata aapiml sai bai llqui Diuusi lcovai giñvuusaitu aanl aapiml gansaagidaiñdlra ansai aagidana aanl agai ismaacada

maitarjudidíu Diuusi ñiooquidá sai agai vaavoitudana aapá. ⁸ Dai Diuusi maata vaaascatai iibáada dai ootoi galbadaga sai amadu daacana agai ismaacáda maitarjudidíu aapá poduucái isduucái garootosi agai aatama vaaascatai dai poduucái Diuusi gartaaagi isoigadai agai aapá. ⁹ Diuusi mosamadugan duucái garnaídi aatama amadu agai ismaacáda maitarjudidíu cascáda oigaldi agai soimaascamigada aapá vaavoitudacái agai. ¹⁰ Sivi tuimasi maivaavoitudai aapima ismaacáda idui Diuusi, dai tuimasi poduucái taaanai aapima agai istumaasi tomali aatama maitistutuidi isganaaagidagi tomali gartaaqui aaduñicaru maitistui. ¹¹ Maitavar poduucái. Aatama vaavoitudai isDiuusi caagacaga garvuvaitu dai caagacaga garnaídi dai Suusi garoigadai apan duucái agai —astatadai aPiiduru.

¹² Tai vaaascatai agaa mosdodoli vii, vaidá aPaavora amadu Bernabé aagidi vaasi istumaasi idui agai Diuusi guvucadadacáda agai ismaacáda maitarjudidíu saagida. ¹³ Dai aidasi canaato ñioo aPaavora amadu Bernabé taidá aJacovo itai:

—Giñaaduñi, giñcaacavurai. ¹⁴ Casi garaagidi goSimuñi Piiduru siáa quidá abiaadara caagacaga naídi Diuusi agai ismaacáda maitarjudidíu dai acovai vuvaitu amoco agai saagidaiñdara sai siaa duutudaiña Diuusi daidá armaamaradacana. ¹⁵ Bai aagui poduucái ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada cascáda gaagaitadai sipaduñiagi caacavurai aapima isducatai ooja amaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada:

¹⁶ Pocaiti Diuusi:

Aapaga naana maasi dagavuñia agai dai gooquilara apamu divimu aana judidíu saagida.

Agai arismaacáda aagui abiaadara acovai vuvaitu aana.

Dai gooquilara mui uumigicáda camaitiñsaa duutudaiña agai cascáda aagidamu aana sai apamu giñsaa duutudaiña poduucái isducatai giñsaa duutudaiña agai aidasi oidacatai Davicaru.

¹⁷ Apamu divimu aana dai aagidamu sai giñaaagidiña.

Poduucái iduñimu aana vai vaasi oodami ismaacáda maitarjudidíu giñtatagitoiña daidá argiñmaamaracana dai giñaaagidiña.

¹⁸ Pocaiti Diuusi ismaacáda garmaatatuli vaasi idi istumaasi aagui abiaadara. Ascaiti Diuusi.

¹⁹ Cascáda aana pocaiti maitaaagai issoi vaaadagi ismaacáda maitarjudidíu. Agai cadagito aagui gánvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi. ²⁰ Mosacaasi gaagai tsoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacáda dadasdi amoono ismaacáda siaa duutudai oodami Diuusi duucái, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiada vustaaqui baicuada ismaacáda maivuusanai aarada siáascada coiyagi, dai tomali maicuaadana aarada. ²¹ Aagui abiaadara aipacoga oidaga sioora gamamaatatuldi Moseesacaru saalicamigada vaascara ibastaragai tasara judidíu quiquiupaigadara gaagaiña gomaasi —astatadai Jacovo.

²² Amaasi ajojootosicami amadu abaitaguucacami amadu vaaascatai avaaavoitudadami apanaaali isacovai vuvaidagi amoco aagui gansaagidaiñdara dai ootosagi Antioquiamu amadu Paavora dai Bernabé. Dai aco vuusaitu Uudasi masmaacáda Barsavasi aagaiña aapá, dai aco vuusaitu Silasi aapá agai abaitacaacamigada avaaavoitudadami. ²³ Dai agaicáda ootoi amo oojai ismaacáda icaiti:

“Aatama ojootosicami amadu baitaguucacami amadu gogaa vaavoitudadami gánviaatuldi aapima garaaduñi ismaacáda maitarjudidíu ismaacáda Antioquilara oidaga dai Siria dai Silisia dadavariara oidaga. ²⁴ Maí aatama sai amo oodami iji tabiaadara ismaacáda aatama maiootoi. Dai agai

gansoobi ganñiooquicada masi aapima maimaata isducatai gantatagituagi. Agai povai gantatadai sai gaaagai masiquitagi gantuutucuga dai agidagi Moseesacaru samicamigada. ²⁵ Cascada calagadu alli aatama isaco vuvaidagi amoco aatama garsaagidaindara sai maaaca gannidana aapima amadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacada alia oigadai aatama. ²⁶ Paavora dai Bernabé muiyapara ajioopaiña masiaaco cooda agaiña gama-maatatulditai goovai isSuusi Cristo arcallgacara vuviadami. ²⁷ Cascada ganootosi aatama Uudasi amadu Siilasi vai lagi goovai gnaagidana vvasi idi ismaacada ganooji aatama. ²⁸ Garaagidi Diuusi Ibada tastuma duñiagi. Aatama garvatarapa calagadu cascada maitantanaanai aatama mui naana maasi, mosacaasi chilaqui istumaasi ismaacada gaaagai. ²⁹ Masai maicuaadana baabaidi ismaacada gadadasdi amono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali maicuaadagi larada, tomali baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai larada siascada coiyagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi. Masaggiadagi vvasi idi istumaasi aidia cacalla ivueeyi aapima. Gartallgadamu”, ascaiti abaitacacacamigada.

³⁰ Matai ootoida tai iji vamaacova Antioquiamu. Dai ami apagi vvasi avavoitudadami dai maa loojai. ³¹ Taida avavoitudadami alia baiganalli nidacai loojai. ³² Uudasi amadu Siilasi arDiuusi ñiooquituldiadamigada dai baialliatu avavoitudadami ganñiooquicada tai agai vaamioma avavoitu. ³³ Bai tavapi anaasi daraaja vamaacova dai aidasi caiimia agaitadai agai taida avavoitudadami diosagi dai potatadai: “Diuuscada avar viaatulda Jerusaleenara oidacami agai ismaacada ganootoi”, astatadai. ³⁴ Damos aSiilasi ipali isviiagi. ³⁵ Daida aPaavora amadu Bernabé ara anaasi vii Antioquiaru. Dai muidutai aa amadu anaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquida.

³⁶ Cabai tavapicada Paavora potatadai aBernabé:

—Tinda apamu maa dadida garaaduñi aipacoga tasiaaco casi gaaagidi Diuusi ñiooquida. Dai naida asducatai daraaja —astatadai.

³⁷ Bernabé vaidaquia aliditadai avuaana Marcusi ³⁸ agai ismaacada oi aidasi tuucamidara iji agai aipacoga dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai Panfiliaiñdara aa gai dai camaisoicaiña cascada aPaavora maitipaliditadai isvaidaquia. ³⁹ Dai alia cavaami ñioo dai maibai dui dai ajacovai iji. Bernabé vaidacai Marcusi dai tallasai amo vaarcuara dai iji Sipiliamu. ⁴⁰ Taida aPaavora vaidacai Siilasi. Taida avavoitudadami gadaanai Diuusi sai nuucaticana taida iji. ⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dagavusai dai vaamioma baialliatudaimi avavoitudadami.

16

¹ Paavora amadu Siilasi Derviaru aayi dai Listiaru. Dai ami taa amo avavoitudadami Timoteo tallgiducami. Agai armaradacatadai amo ooqui judiu daida arvaavotudadami arpa daida loogada argiliego. ² Avavoitudadami ismaacada Listiaru dai Iconiaru oidacatadai calaga ñioocaitadai Timoteo vataru. ³ aPaavora ipali isvaidaquia aTimoteo damos taji sai iquitana gatuucuga maibaacoituda aliditai ajudidiu ismaacada ami oidacatadai tomasi vascatai maatacatadai siargiliego oogada. ⁴ Tomasiaaco siaaco dagavusquimi aPaavora amadu Siilasi aagidimi agai avavoitudadami isducatai ooji lojootosicami amadu abaitaguucacami Jerusaleenaindara avavoitudadami Antioquiaru vataru sai vascatai avavoitudadami

ΛΛgidiña. ⁵ Dai poduucai Λvaavoitudadami siooma cΛΛga vaavoitu, dai vΛΛs tasai vaamioma muidaimi Λvaavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi IbadΛ maidagito isgaaagida Λgai Diuusi ñiooquidΛ Aasia dΛvΛΛriΛrΛ. CascadΛ mosdΛgavusai Λgai Pilijia dai Galasia dΛdΛΛvΛriamu. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadΛrΛ Bitiñiamaco iimia Λlidadai dΛmos Diuusi IbadΛ maidagito isgaamu iimia Λgai. ⁸ Dai Misia ugidiana sΛΛli dΛgavusai, dai tΛapapai siaaco Troasi tΛΛgidu gΛΛ suudagi ugidiana siaaco aajΛi vaarcu. ⁹ Dai ami Λmo imidagai tucara tΛtΛquimi ΛPaavora Λmo cΛΛli MasedoniaindΛrΛ sai vuidΛrΛ cΛΛca dai daanΛi daidΛ itΛtΛdai: “Diimi Masedoniamu dai garsoiña”, astΛtΛdai. ¹⁰ CascadΛ otoma bai gardui aatΛmΛ dai iimia ragai Masedoniamu, cacΛΛga vaavoitu aatΛmΛ isgarvaidi Diuusi tΛsai gaaagidana ami dΛvΛΛriΛrΛ ñiooquidΛ.

¹¹ Anaasi TroasiΛrΛ Λmo vaarcuΛrΛ tΛtΛsai aatΛmΛ dai sΛΛli iji Samotrasia dΛvΛΛriamu siaaco sicolimadi suudagi. Dai gan siaadiqui NeápolisΛrΛ aayi aatΛmΛ dai ami tΛapapai vaarcuaindΛrΛ. ¹² Dai abiaadΛrΛ iji aatΛmΛ Pilipoosi-
amu ami Λrromamanu dΛvΛΛragadΛ, Λgai ΛrΛmapΛcΛrΛ MasedoniΛrΛ siaaco oidaga mui quiiqui. Dai ami daraaja aatΛmΛ chiΛΛqui tasai. ¹³ Λmo imidagai ibΛstaragai tasΛrΛ vuvaaja aatΛmΛ PilipoosiaiñdΛrΛ maisi mΛΛcasi gΛΛ aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiña Λoodami anaasi daraiva aatΛmΛ dai aagidi aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ Λooqui ismaacΛdΛ ganΛmpagi ami. ¹⁴ Λmoco Lidia tΛΛgiducatadai. Λgai ΛrTiatiiΛrΛ oidacami daidΛ Λrgaagardami yuucusi moraduacami. Dai idi ooqui aliΛ siaa duutudai Diuusi. Dai caΛcatadai Λgai Λñiooqui tai Diuusi soi sai ΛΛgidana Λgai ismaacΛdΛ aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gΛvacoι Λgai ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ quidiΛrΛ oidacatai dai gooquiΛrΛ gardaaiñimi Λgai dai povΛrtΛtΛdai:

—MΛsi aapimΛ sΛΛlicΛdΛ vaavoitudadagi isvaavoitudai aanΛ Diuusi, vΛrai iimi dai giñquiiyana daraaja asta mΛsiΛΛscadΛ iji tabiaadΛrΛ —astΛtΛdai Λgai.

Dai maitΛrdagito tΛscho tΛiyagi.

¹⁶ Λmo imidagai caiimΛitadai aatΛmΛ siaaco gamamadaiña dai vuidΛrΛ aayi aatΛmΛ Λmo ali ooqui ismaacΛdΛ viaacatai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai Λgai ΛΛquiasdΛrΛ maatΛcana istumaasi daivuñia Λgai. Dai viaacatai Λgai gΛtutuidacami dai Λali ooqui mui gamaitΛcΛiña tumiñsi gΛtutuidacami vΛΛtarΛ. ¹⁷ Idi ali ooqui gΛroidatucuiña Paavora ΛΛmadu aatΛmΛ dai iñiaquidana daidΛ icaitidana:

—Idi cΛcΛΛli ΛrpipiooñigadΛ Diuusi ismaacΛdΛ ΛrΛbaitΛcΛaacami, dai goovai gΛnaagidi aapimΛ isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi —caitidana Λali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi Λgai tai Λmo imidagai oojogi Paavora dai ajaco cΛquiva daidΛ itΛtΛdai ΛDiaavora tΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ viaacatai Λali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadadΛcΛdΛ angΛaagidi vuusaiñi gooquiaiñdΛrΛ —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ otoma vuusai.

¹⁹ Dai aidΛsi Λali ooqui tutuidacami maata tΛΛ iscamaitistutuidi isgamaitΛcΛdagi tumiñsi ΛgaicΛdΛ vui Λgai ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi dai vuucai dai vaan tuutui dudunucamiΛrΛ plaasana. ²⁰⁻²¹ DaidΛ itΛtΛdai Λgai Λdudunucami:

—Idi cΛcΛΛli ismaacΛdΛ Λrjudidiu gardΛvΛΛragana dada dai gΛraagidi tΛsviaa siduñiagi istumaasi aatΛmΛ maitistutuidi. AatΛmΛ Λrromamanu dai gardaidi gΛrtΛtΛaanΛdamiga gomaasi. Dai poduucai baacoitudai goovai oodami ganñiooquicΛdΛ —astΛtΛdai.

²² Tai vΛasi λoodami vui baacoi, taidΛ λdudunucami gatajai sai uupas-dana yuucusidΛ dai gΛviaarsana uusicΛdΛ. ²³ Dai catΛvΛpi gΛviacarai dai maamaisa. Dai tΛjai λmaisacarui nuucadacami sai cΛΛga nuucadacana. ²⁴ AidΛmasi potΛtΛdai λmaisacarui nuucadacami λgai tuucavi vavaisanana uucami vaapai maisacariΛrΛ. Dai uusi maisacariΛrΛ vaapai λcasodΛ dai anaasi viaa.

²⁵ Λran tucarΛ aidΛsi λPaavora λλmadu Siilasi gamamadai dai siaa duutudai Diuusi gΛnnλidagacΛdΛ vaidΛ λgaa maamaisapicΛdΛ moscaΛcatadai. ²⁶ Tai todian duucai cavami gigiduli dΛvΛΛrai dai oiñitu bibidaviqui ojoodagadΛ utioma daraajΛdΛ. Tai gocΛdΛ gΛcucupioco vΛasi cucuparagadΛ λmaisacarui, dai uupai vΛasi λmaamaisapicΛdΛ cadeenagadΛ ismaacΛdΛ λcΛdΛ vuupulicΛtadai λgai. ²⁷ Dai aidΛsi nΛnΛa λmaisacarui nuucadacami tΛλ iscucupioquiñi λmaisacarui cucuparagadΛ vuusaitu gΛmastaga dai λcΛdΛ λλgi gΛmuua agaitadai polλiditai isvuvaja λmaamaisapicΛdΛ. ²⁸ DΛmos λPaavora iññoqui daidΛ itΛtΛdai:

—MaitigΛmuua tamiatΛ daraaja vΛascatai —astΛtΛdai.

²⁹ TaidΛ λmaisacarui nuucadacami gatai λmo cuudagi dai mΛraitai vaa duaadimutugaitai dai gigivuquimi dai vuidΛrΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiiva λgai λPaavora λλmadu Siilasi. ³⁰ Dai otoma vuvaitu dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿CΛcΛΛli tuma duuna aanΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuusaiña? —astΛtΛdai.

³¹ TaidΛ λPaavora λλmadu Siilasi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo arcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuusaimu aapi λλmadu vΛascatai ismaacΛdΛ gΛquiiyΛrΛ oidaga —astΛtΛdai.

³² DaidΛ λPaavora λλmadu Siilasi aagidi Diuusi ñiooquidΛ vΛascatai ismaacΛdΛ λmaisacarui nuucadacami quiidiΛrΛ oidacatadai. ³³ Dai quiaa λrtucarΛcatadai vaidΛ λmaisacarui nuucadacami vacuañdi tuutucugadΛ mΛsiaaco saasarai uusicΛdΛ. Dai otoma λgai λλmadu vΛascatai ismaacΛdΛ quiidiΛrΛ oidacatadai gΛnvapacoi. ³⁴ Dai gooquiΛrΛ vaidacai gΛquiiyamu dai bibi. Dai λgai λλmadu vΛascatai ismaacΛdΛ quiidiΛrΛ oidacatadai alia baigΛnλlidadai vaavoitudacai.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco λdudunucami ootosi ñiooqui sandaarucΛdΛ λmaisacarui nuucadacami sai dagitona λgai λPaavora λλmadu Siilasi.

³⁶ TaidΛ λmaisacarui nuucadacami potΛtΛdai λPaavora:

—λdudunucami casi giñootosi ñiooqui ansaidΛ gandagitona. Diuusi gΛnnuucaticana —astΛtΛdai.

³⁷ DΛmos λPaavora itΛtΛdai λsandaaru:

—AatΛmΛ λrromamanu λλpΛ mΛtai vΛascΛrΛ vΛasi oodami vuitapi gΛrgΛviaacarai maitΛrdagitocai tΛsñiooquia aatΛmΛ, dai gΛrmaamaisa. Dai sivi λstocai gΛrdagitua λlidi λgai poduucai gia cho. Vai λλgi dadana λgai dai gΛrvuvaidana —astΛtΛdai λPaavora λsandaaru.

³⁸ TaidΛ λsandaaru mΛλ aagidi idi ñiooqui λdudunucami tai λgai alia duduaadimu maatΛcai isλgai λrromamanu λλpΛ. ³⁹ Dai cascΛdΛ iji λgai mΛλca siaaco daraajatadai λcΛcΛΛli dai daañimi sai oigΛdana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacΛna PiliposiaiñdΛrΛ. ⁴⁰ Tai λgai vuvaja maisacaruaiñdΛrΛ dai iji Lidia quiidiamu dai aagidi λvaavoitudadami isducatai vuvaitu λdudunucami maisacaruaiñdΛrΛ sai camaiduduaadicuiña λvaavoitudadami, dai gooquiΛrΛ iji λgai abiaadΛrΛ.

¹ Dai iimacai ΔPaavora Δmadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apoloonianana salli dΔgavusai dai boodara aayi Tesalonicara ami caacatadai amo judidíu quiuupaigada. ² Taid ΔPaavora ii Δjudidíu quiuupaigadamu poduucai isduucai ivuaadana Δgai vascara. Dai vaica acaldi anaasi daraaja Δgai. Dai vascara ibstaragai tasara Δmadu gaaatagaiña Δgai Δjudidíu isducatai icaiti Diuusi ñiooquidara ³ isCristo viaacatadai issoimaa taatagi, dai muquiaagi dai apamu duaacagi. Dai potadaiña Δgai:

—Δgai vaa Suusi ismaacada gnaagidi aan araCristo, Δgai vaa ismaacada Δqui abiaadara nanaa aapim —astadai ΔPaavora.

Vai Δmoco judidíu pocaitiña sai maitarvaavoi.

⁴ Tai Δmoco vaavoitu dai uraava ΔPaavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacada siaa duutudai Diuusi vaavoitu ara, dai mui ooqui ara ismaacada oodami alia siaa duutudaiña. ⁵ Cascada alia baacoi Δjudidíu ismaacada maivaavoitu. Dai mpagi cacalli soimaasi ivuaadami ismaacada mosajioopaiña caayana dai alia siaa caitimi Δgai gnaampaidacai vaid aoidacami maisiooma daraajatadai cacacai. Taid acacalli soimaasi ivuaadami Δmadu Δjudidíu Jasoñi quiidara dada dai daitu cuuparagai dai vaapa dai gaagaimi ΔPaavora Δmadu Siilasi dai vuvaida agaitadai abiaadara dai tΔgida agaitadai Δgai oodami. ⁶ Dai maita Δgai ami dai cascada tvaimacai Jasoñi Δmadu aa vaavoitudadami dai vuucai dudunucamiara, dai ami ijiña daida icaiti:

—Acacalli ismaacada naana dui vansi oidigi gnañiooquicada caayami tami Tesalonicara ara. ⁷ Tai goJasoñi miaadagi gquiiyara. Dai vansi Δgai ivueeyi mui naana maasi istumaasi gaa tnaanadami romanu maitamaacai oigaragai. Δgai pocaiti sai oidaga ama gaa baitaacami Suusi tΔgiducami —ascaiti.

⁸ Taid oodami Δmadu adudunucami mosca goñiooqui dai sisioli. ⁹ Dai tai adudunucami Jasoñi Δmadu Δгаа vaavoitudadami tumiñsigada dai potadai sai apamu maquia agaitadai silascada vuvaaquiagi abiaadara ΔPaavora dai Siilasi, tai Δgai gamaa mtaida dagito isiimiagi.

¹⁰ Taid Δvaavoitudadami otoma vuvaitu ΔPaavora Δmadu Siilasi tucara dai ootoi Bereamaco. Tai Δgai mosaayi Bereara dai iji judidíu quiuupaigadamu. ¹¹ Δjudidíu ami oidacada vaamioma caga tuutuiga sigaa Tesalonicara oidacada Δgai mosbaiganliaracada cacana istumaasi aagidiña ΔPaavora Δmadu Siilasi. Dai vansi tasai gaagaiña Diuusi ñiooquidara dai naida agaiña sabaig ara vaavoi ismaacada aagidiña ΔPaavora Δmadu Siilasi. ¹² Dai poduucai muidutai judidíu Δmadu giliego vaavoitu, vansi Δmaduga mansi cacalli Δmadu ooqui ismaacada oodami alia siaa duutudaiña. ¹³ Dai aidasi maí Δjudidíu Tesalonicara oidacami siPaavora gaaagidi Diuusi ñiooquida Bereara ara, gaamu iji dai sisiolitu aoidacami. ¹⁴ Damos Δvaavoitudadami otoma ootoi ΔPaavora coostamu, taid ΔSiilasi Δmadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ Δgai ismaacada oi ΔPaavora Ateenasara uucami dagito dai aa suuli. Taid ΔPaavora ootosi ñiooqui gaicada ΔSiilasi Δmadu Timoteo sai gaamu iimana siotoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidasi Ateenasara daacatadai ΔPaavora dai nana racatadai ΔSiilasi Δmadu Timoteo ami naidi Δgai mui amono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai cascada alia soigalliditadai Δgai dai baamucan tada. ¹⁷ Cascada ΔPaavora aagidiña Diuusi ñiooquida Δjudidíu ismaacada gnaampaidiña quiuupara dai aa ara ismaacada ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai vansi tasai aagidiña Δgai Diuusi ñiooquida Δgai ismaacada plaasana

daraajagi. ¹⁸ Dai Λ moco Λ gai Λ repicureo mamaat Λ rdamigad Λ dai aa Λ r Λ gai ismaac Λ d Λ mamaat Λ r Λ i estotoico mamaat Λ tuldaragad Λ . Dai g Λ naagacai ñiño Λ gai Λ madu Λ Paavora dai Λ moco icaiti:

—¿Istumaasi goovai ismaac Λ d Λ aagai goatagarac Λ d Λ ? —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—G Λ raagidan caiti goovai sib Λ ad Λ r Λ didiuusi —ascaiti.

Λ Paavora aagaiña Λ Suusi dai duaacarad Λ casc Λ d Λ pocaiti Λ gai. ¹⁹ Dai b Λ i Λ gai Λ Paavora dai b Λ acai m Λ aca siaaco Aliopago t Λ gidu, ami siaaco bai v Λ aadana ñiooqui Λ dudunucami daid Λ it Λ dai Λ gai Λ Paavora:

—Maat Λ ca Λ r Λ lidi aat Λ m Λ istumaasi utuducami g Λ rmaat Λ tulda Λ lidi aapi.

²⁰ G Λ raagidañi istumaasi maimaat Λ aat Λ m Λ dai casc Λ d Λ maat Λ ca Λ r Λ lidi aat Λ m Λ ist Λ iya Λ lidi aapi gooc Λ d Λ —ast Λ dai.

²¹ V Λ scatai Ateenasi Λ r Λ oidacami dai sib Λ ad Λ r Λ vuvac Λ cam Λ ismaac Λ d Λ anaasi oidacatadai, maitiv Λ aadana Λ ma maasi mosca Λ cana istumaasi utuducami dai gaaagidiña Λ r Λ .

²² Amaasi Λ Paavora c Λ quiva v Λ scatai saagida ami Aliopag Λ r Λ daid Λ it Λ i:

—C Λ c Λ li Ateenasi Λ r Λ oidacami v Λ sia Λ catai n Λ idi aan Λ m Λ salia siaa duutudai aapim Λ g Λ ndidiuusiga. ²³ Aid Λ si aim Λ raiña aan Λ dai n Λ n Λ idiña v Λ si Λ map Λ c Λ r Λ siaaco oidaga moomono, t Λ l aan Λ Λ map Λ c Λ r Λ siaaco aduucai oojisi: “Tami Λ r Λ Diuusi v Λ atar Λ ismaac Λ d Λ maimaat Λ aat Λ m Λ ”. Idi vaa ismaac Λ d Λ siaa duutudai aapim Λ maimaat Λ catai gooviava Λ r Λ Diuusi ismaac Λ d Λ g Λ naagidi aan Λ .

²⁴ Λ gai Λ r Λ Diuusi ismaac Λ d Λ idui oidigi dai v Λ sia Λ catai istumaasi oidaga Λ gai Λ rbait Λ c Λ acami ismaac Λ d Λ t Λ aan Λ i t Λ vaagi dai v Λ si oidigi. Λ gai maiquiquiupiana oidaga ismaac Λ d Λ ivueeyi oodami. ²⁵ Λ gai mait Λ gito isiv Λ aadagi oodami tomali Λ mo istumaasi Λ gai v Λ atar Λ . Λ gai vaa Λ r Λ gai ismaac Λ d Λ g Λ rmaacai ib Λ dagai dai Λ v Λ li dai v Λ si istumaasi.

²⁶ V Λ si naana maasi oodami vuvaaja Λ oodamiaiñd Λ r Λ ismaac Λ d Λ idui Diuusi Λ r Λ ga. Dai Diuusi t Λ jai sai v Λ si oidigi daama oidacana, dai v Λ sc Λ r Λ aagaiña siaacoga dai si Λ scad Λ . ²⁷ Daid Λ icaiti Diuusi: “Aan Λ andarai Λ oodami oidigi daama sai matia Λ lidiña sabai oidaga Diuusi”, ascaiti Diuusi. V Λ sc Λ r Λ maim Λ casi daja Diuusi mosali Λ miaanai daja Λ gai v Λ scatai. ²⁸ Diuusic Λ d Λ duduaaca aat Λ m Λ dai ajioopai dai oidaga. G Λ n Λ qui aaduñicar Λ sustuduac Λ d Λ pocaiti: “Aat Λ m Λ Λ rmaamarad Λ Diuusi”, ascaiti. ²⁹ Vaavoava si Λ rDiuusi maamarad Λ aat Λ m Λ casc Λ d Λ mait Λ aagai t Λ spoduuc Λ i t Λ gitoda aat Λ m Λ is Λ mo moonoo istutuidi si Λ rDiuusicagi ismaac Λ d Λ ivueeyi oodami isducatai g Λ nt Λ gitoi Λ gai ooc Λ d Λ , isplaatac Λ d Λ isodaic Λ d Λ . ³⁰ Λ quioma pocaiti Diuusi: “Oidacatadai oodami ismaac Λ d Λ maitiñmaat Λ casc Λ d Λ maitiñ Λ gidiña antai aan Λ v Λ sc Λ r Λ maioojogi dai sivi t Λ aan Λ i aan Λ v Λ scatai aipaco oidacami sai Λ ma duuc Λ i g Λ nt Λ gitona dai camaisoimaasi iv Λ aadana”, ascaiti Diuusi. ³¹ Λ mo imidagai Λ mo dunucami n Λ ida Λ gai v Λ si oodami ismaac Λ d Λ Λ r Λ ga iv Λ aadami dai ismaac Λ d Λ Λ rmaic Λ ga iv Λ aadami gomaasi iduñia Λ gai Λ gai Diuusi v Λ atar Λ dai c Λ ga iduñia Λ gai. Diuusi aagai si Λ scad Λ . Λ gai Λ rSuusi ismaac Λ d Λ Λ covai vuusaitu Diuusi. Diuusi duaacali Λ Suusi coidad Λ saagidaiñd Λ r Λ dai poduuc Λ i c Λ ga maat Λ v Λ scatai si Λ rvaavoi ismaac Λ d Λ aagai Diuusi —ast Λ dai Λ Paavora.

³² Aid Λ si ca Λ Λ gai coidad Λ duaacarad Λ Λ moco mosparunai dai aa icaiti:

—Baiyoma is Λ p Λ daam Λ r Λ g Λ raagida gomaasi —ascaiti Λ oodami.

³³ Amaasi Λ Paavora anaasi viaa dai ii. ³⁴ Tai Λ moco c Λ c Λ li oí Λ Paavora dai vaavoitu. Dai Λ gai saagida im Λ itadai Dionisio ismaac Λ d Λ Λ r Λ mo dunucami Aliopag Λ r Λ , dai Λ mo ooqui Dámalisi t Λ giducami, dai aa Λ r Λ .

18

¹ Dai gooquiara ii Paavora Ateenasiaiñdara Coriintoamu. ² Dai ami tala agai amo judidíu Aquilasi talagiducami. Agai arPonto dalavariara oidacamicatadai. Aida vaasquioma ami divia Aquilasi lamadu ooñigada Prisiilasi Italiaiñdara. Agala baitalacacami Claudio taji sai vuvacana vansi ajudidíu Roomaiñdara cascada agai viaacatadai isvuaquiagi arpa. Taida Paavora ii dai diviji. ³ Dai tala Paavora isagai viaacatadai agai vaa aa duiñdagai ismaa viaacatadai Paavora isivuaadagi icuusi baabaqui cascada anaasi lamadu vii agai dai lamadu gaaata vuaada agai. ⁴ Daida Paavora vascara ibastaragai tasara aimaraiña ajudidíu quiuupaigadlamu. Dai ami gaaagidiña Diuusi ñiooquida tai muidutai vaavoitu silasi judidíu acasi agai ismaacada maitarjudidíu arpa.

⁵ Aidasi Siilasi lamadu Timoteo aayi Masedoniar aida abiaadara Paavora maiti vuaadana ama maasi mosgaaagidiña Diuusi ñiooquida. Dai salli aagidiña Paavora ajudidíu daida itatadaiña:

—Asuusi ismaacada gnaagidi aana arCristo ismaacada nana aapima —astatadai Paavora.

⁶ Tai agai vui baacoi dai sigalnaasi ñiooqui aagidi taida Paavora itatadai:

—Aagi aapima arganduñi masilascada coiya aapima maiimimu Diuusi lamadu. Aana gia camaitargiñduñi —astatadai Paavora.

Cascada Paavora gigigi gayuucusi agi poduucai gaaagidiña agai ismaitarduñida. Dai pamu ñioo Paavora daida itatadai:

—Sivi baitaqui imimu aana agai ismaacada maitarjudidíu lamadu —astatadai.

⁷ Daida Paavora vuusai ajudidíu quiuupaigadaiñdara dai ii amo calli quiidiamu Justo talagiducami ismaacada alia siaa duutudai Diuusi. Agai quiuupai abaana oidacatadai. ⁸ Dai amo calli Calisipo talagiducami ismaacada arbaitalacacami quiuupiar, vaavoitu isSuusi Cristo arcalagacara vuviadami. Dai vascatai ismaacada quidiara oidacatadai vaavoitu arpa. Dai muidutai Coriintora oidacami mosca dai vaavoitu dai ganvapacoi. ⁹ Dai amo imidagai tucara Paavora gacoosigara naidi Diuusi saida itatadai:

—Maitiduaadicuda apiaigaaagidida giññiooqui maitidagitocai aagada.

¹⁰ Aana angalamadu daja dai tomali amaadutai maisoimaasi gataatatuldamu, aana viaa mui oodami tami Coriintora —astatadai Diuusi.

¹¹ Tai cascada Paavora Coriintora vii amo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñiooquida oodami saagida.

¹² Aidasi Galioñi artaanadamicatadai Acaayara ajudidíu vui baacoi Paavora dai ballcai ami siaaco daacatadai artaanadami ¹³ daida itatadai:

—Idi calli gaaagidiña sai gaagai issiaa duutuadagi Diuusi damos daidarsi isducatai ivueeyi goovai —astatadai agai artaanadami.

¹⁴ Paavora cañiooquia agaitadai taida Galioñi itatadai ajudidíu:

—Dañi siarsoimaasi iducamicamudai goovai aida gia bai ganduñdamudai aana. ¹⁵ Damos aapima aagai istumaasi aapima agi gandai, agiavai bai duuñi aapima. Aana anmaivapacai gomaasara —astatadai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaadara. ¹⁷ Tai vascatai giliego bli Sostiña ismaacada baitalacacami judidíu quiuupaigadara dai anaasi vuitapi artaanadami galicacarai vaid artaanadami mosnaidi dai maivuaama lidi.

¹⁸ Paavora quiaa anaasi vii mui tasai. Dai gooquiara diosagi agai avavoitudadami dai iji Paavora lamadu Prisiilasi dai Aquilasi Sincalliamu. Dai ami ivisu Paavora gamoo sai naidiña oodami islagidi agai istumaasi bai

dui vaasΛquioma Diuusi ΛΛmadu. Dai abiaadΛrΛ tΛΛtasai Λmo vaarcuΛrΛ dai iimia agai Siilia dΛvΛΛriamu. ¹⁹ Dai aidΛsi aayi Λgai EfeesiΛrΛ taidΛ ΛPaavora anaasi viaa Prisiilasi ΛΛmadu Aquiilasi dai ii judidíu quiuupaigadΛamu dai aagidi Diuusi ñiooquidΛ Λjudidíu ismaacΛdΛ ami gΛnΛmpaidiña dai Λgai aliΛ ñiñio ΛPaavora ΛΛmadu aagaitai imaasi. ²⁰ DaidΛ Λjudidíu daañimi ΛPaavora sai viΛΛna tΛvΛpioma dΛmos Λgai maivii. ²¹ Dai diosagi daidΛ itΛtΛdai:

—Viaa aanΛ isJerusaleenΛrΛ daacagi siaa duudagΛrΛ ismaacΛdΛ cami-aadimi, vΛΛscΛrΛ Λpamu divimu aanΛ dai gΛnnΛidamu isDiuusi ipΛliadagi —astΛtΛdai.

Dai tΛsai Λmo vaarcuΛrΛ dai EfeesiaiñdΛrΛ ii. ²² Dai aidΛsi aayi Λgai Sesa-reeΛrΛ taidΛ ΛPaavora ii JerusaleenamΛ dai viaatulda agai Λvaavoitudadami, dai otoma tΛvΛi Antioquiiamu. ²³ Dai anaasi vii ΛPaavora bai tΛvΛpi. Amaasi Λpamu ii dai divida agai vΛΛsi Λvaavoitudadami vΛΛsi ΛΛmapΛcΛrΛ GalaasiΛrΛ dai PilijiΛrΛ. Dai aagidimi Λpamu Diuusi ñiooquidΛ dai poduucal soiquimi sai vaamioma cΛΛga Λgidiña Diuusi.

²⁴ AidΛ aayi EfeesiΛrΛ Λmo judíu Apoolosi tΛΛgiducami. Λgai ΛrAlejandΛΛliΛrΛ oidacami dai Λgai cΛΛga maatΛ ñioocai dai cΛΛga maatΛ Diuusi ñiooquidΛ. ²⁵ AliΛ cΛΛga maatΛtuldicatadai Λgai Diuusi ñiooquidΛ. Dai baiΛliaracΛdΛ ñioocaiña. Dai sΛΛli aagaiña istumaasi idui ΛSuusi. Dai maimaatΛcatadai Λgai Λmai vacuanaragai mosΛcaasi ΛVuaana vacuanaragadΛ maatΛcatadai Λgai. ²⁶ DaidΛ ΛApoolosi maiduaadicuitai ñioocaiña judidíu quiuupaigadΛrΛ. AidΛsi caΛ Prisiilasi ΛΛmadu Aquiilasi Λcovai vuusaitu dai sioma cΛΛga maatΛtuli Diuusi ñiooquidΛ. ²⁷ AidΛsi imia agaitadai Apoolosi Acaaya dΛvΛΛriamu taidΛ Λvaavoitudadami soi dai ootosi Λmo oojai Λgaa vaavoitudadami dai potΛtΛdai sai baigΛnΛliaracΛdΛ miaadΛgidana ΛApoolosi. Dai aidΛsi ΛApoolosi aayi AcaayΛrΛ cΛΛga soi Λgai Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Diuusi aliΛ oigΛdai dai vaavoituli. ²⁸ DaidΛ ΛApoolosi aagidi vΛΛscatai vuitapi isducatai maicΛΛga ivueeyi Λjudidíu gΛnvaavoidaragΛrΛ. Dai aliΛ ñioo dai mamaatΛtuldi iscaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ isSuusi Cristo ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ nΛnΛracatadai Λgai. CascΛdΛ Λgai maitistutuiditadai isvui ñioocadagi.

19

¹ Apoolosi quiaa CoriintoΛrΛ daacatadai taidΛ ΛPaavora ΛΛmapΛcΛrΛ ucoidigana daivusai dai EfeesiΛrΛ aayi dai ami tΛΛ chiΛΛqui vaavoitudadami.

² DaidΛ itΛtΛdai Λgai Λvaavoitudadami:

—¿AidΛsi vaavoitu aapimΛ diviasi Diuusi IbΛadΛ dai gΛnΛΛmadu daaca agai? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Tomali maicajiomacatadai aatΛmΛ isoidaga Diuusi IbΛadΛ —astΛtΛdai.

³ TaidΛ ΛPaavorai itΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ vacuanaragaicΛdΛ gΛnvpacoi aapimΛ? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΛVuaana vacuanaragadΛcΛdΛ —astΛtΛdai.

⁴ TaidΛ ΛPaavora itΛtΛdai:

—ΛVuaana vapaconaiña oodami sai nΛidiña aa isΛgai caΛma duucal gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai Λgai potΛtΛdaiña ΛpΛ sai gΛaagai isvaavoitudagi ismaacΛdΛ gooquiΛrioma divia agaitadai. Λgai ΛrSuusi Cristo —astΛtΛdai ΛPaavora.

⁵ Aidasi caḷ ḷgai ḡḷvapacoi sai ḡḷidiña aa isḷgai vaavoitu Suusi Cristo ma-maatḷtuldaragadḷ. ⁶ Aidḷsidḷ ḷPaavora daama darai ḡḷnoonovi divia Diuusi Ibḷadḷ ḷgai ḷḷmadu. Tai ḷgai ḡḷnaagacai ñiño ḷma maasi ñiooquicḷadḷ is-maacḷadḷ maimaatḷcatadai ḷgai dai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ⁷ Vḷḷsicḷadḷ ḷrparḷ baivustaama dan gooca ḷgai.

⁸ Daidḷ ḷPaavora vaica masaadai aitu aimḷraitai judidíu quiqui-u-paigadḷamu dai maiduaadicuitai gaaagidiña isDiuusi soicḷi oodami sai cḷḷgacḷrḷ oidacana. Tai ḷḷmoco gia vaavoitu. ⁹ Dḷmos aa maivaavoitu maiḷma duucai ḡḷntḷḷgitua ḷlilitai. Dai sigalnaasi ñioocai idi mamaatḷtuldaragai vui ḷoodami vuitapi. Amaasi ḷPaavora ḷcovai ii dai vaidacai ḷvaavoitudadami ḷmo escueelamu siaaco gamamaatḷtuldiña Tirano. Dai vḷḷs tasai mosvusakḷiña Tirano vai amaasi ḷPaavora ḷḷmadu ḷgaa anaasi aatagaiña dai aagaiña Diuusi ñiooquidḷ. ¹⁰ Poduucai idui ḷgai goo uumigi dai poduucai vḷḷsi Aasia dḷvḷḷriḷrḷ oidacami caḷ Diuusi ñiooquidḷ vḷḷsi ḷmaduga mḷḷsi judidíu dai ismaacḷadḷ maitḷrjudidíu. ¹¹ Dai Diuusi maa guvucadagai ḷPaavora saidḷ iduuna mui naana maasi ḡḷḷarducami. ¹² Taidḷ ḷoodami vaidacai ḷcoococoidadḷ ḡḷnpañiñituga dai ḡḷntaagiñagiacarū ismaacḷadḷ ḷcḷadḷ taata ḷgai ḷPaavora tuucugadḷ tai mosḷgaicḷadḷ dudueeyi ḷcoococoidadḷ dai asta Diaavora tḷḷaañicarudḷ vuvacḷiña oodamiaiñḷrḷ.

¹³ Dai ḷḷmoco judidíu ismaacḷadḷ mosaipaco ajioopaiña vuvaidimi Di-aavora tḷḷaañicarudḷ oodamiaiñḷrḷ vuvaida ḷlilitadai ḷgai Suusi guvucadadḷcḷadḷ dai potḷḷadai ḷjudidíu ḷDiaavora tḷḷaañicarudḷ:

—ḡḷntḷaanḷi aatḷma Suusi guvucadadḷcḷadḷ ḷgai vaa ismaacḷadḷ aagaiña ḷPaavora masai vuvacana —astḷḷadai.

¹⁴ Poduucai ivuaadana cuvaracami cḷcḷḷli ḷgai ḷrmaamaradḷ ḷmo cḷḷli Isiiquiva tḷḷgiducami. ḷgai ḷrḷmo baitḷcḷaacamigadḷ tḷḷaanḷdami judidíu quiuupaigadḷrḷ. ¹⁵ Aidasi potḷḷadai ḷcḷcḷḷli ḷDiaavora tḷḷaañicarudḷ tai ḷgai aa noragi daidḷ itḷḷadai:

—Maatḷ aanḷ ḷSuusi dai maatḷ sioorḷ ḷrPaavora. ¿Dḷmos aapimo moorḷ? —astḷḷadai.

¹⁶ Cascḷadḷ ḷcḷḷli ismaacḷadḷ viaacatadai ḷDiaavora tḷḷaañicarudḷ vaidḷrḷ ḡḷi ḷcḷcḷḷli dai vaamioma istui isvḷḷscatai dai cavami capiacarai ḷgai taidḷ ḷcḷcḷḷli maiyuucustugaitai voopoi ami quiiyaiñḷrḷ dai saasaquitugai tuu-tucugadḷ. ¹⁷ Dai vḷḷsi Efeesiḷrḷ oidacami maí gomaasi judidíu dai ismaacḷadḷ maitḷrjudidíu ḷrḷ cascḷadḷ vḷḷscatai aliḷ duduaadimu, dai aliḷ siaa duutu-daimi Suusi Cristo.

¹⁸ Dai muidutai ismaacḷadḷ vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami ismaacḷadḷ ivuaadana ḷgai ḷḷquioma. ¹⁹ Dai muidutai is-maacḷadḷ ḷrcḷcḷḷdaracamicana vuaa ḡḷnlilivrugā dai vḷḷscatai vuitapi mḷmḷḷji. Dai gooquiḷrḷ ḷḷsitu ḷlilivru namḷgadḷ sai aayi parḷ taajucami sientō miil piisu. ²⁰ Dai poduucai muidutai tḷḷ gomaasi dai muiyapḷrḷ maí oodami Diuusi ñiooquidḷ.

²¹ Cadaivunucai vḷḷsi gomaasi taidḷ ḷPaavora ḷpḷḷli isimiagi Masedo-niamu dai Acaayamu dai abiaadḷrḷ Jerusaleenamu. Daidḷ icaiti:

—Cadaivunucai amui ḡḷaagai isimia aanḷ Roomamu ḷrḷ —ascaiti.

²² Dai caotosacai gooca ḡḷaaduñi ismaacḷadḷ soicḷiña aa duiñdadḷrḷ Mase-doniamu ḷgai ḷrTimoteo ḷḷmadu Erastusi, dai ḷgai anaasi vii Aasiḷrḷ bai tḷvḷpi.

²³ Aidḷ aliḷ sisioli Efeesiḷrḷ oidacami Diuusi ñiooquidḷcḷadḷ. ²⁴ ḷmo cḷḷli Demetrio tḷḷgiducami sisiolitu ḷoodami. ḷgai ivuaadana plaata quiqui-u-pai aaliducami ḷpa maasi ismaasi Diana quiuupaigadḷ dai ḷraana daasaca

Diana. Diana aramo odai uvisi ismaacada siaa duutudai Efeesiara oidacami Diuusi duucal. Dai vascatai ismaacada amadu gaaata vaaadana acali alia mui gamaitacina tumiñsi. ²⁵ Dai agai ampagi vasi gapiioñiga amadu aa ismaacada viaacata dai pomaasi aa duiñdagai ara, daida itadai:

—Giñaaduñi, calga maata aapima isalia calgacara oidaga aatama idi aa duiñdagacada. ²⁶ Dai calga nidi aapima dai cal silPaavora gaaagidiña sai idi moonoo ismaacada ivueeyi oodami maitardidiuusi. Dai poduucal vaavoituldi agai muidutai, maisiuu mosaca tami Efeesiara oidacami vasi Asia davarara oidacami ara. ²⁷ Vasi idi aliasi arduaadimudagai maisiuu mosaca garaa duiñdaga siaa gaduñian tada dai vasi oodami camaitagitomou goquiupaigada gada gardiuusiga Diana. Vasi Asiara oidacami amadu vascatai vasi oidigi daama oidacami siaa duutudai idi gada gardiuusiga Diana. Dai sivi siaa gaduñian tada gogaducamigada goovai —astadai Demetrio gaaduñi.

²⁸ Dai mosacacal aoodami gomaasi alia baacoi dai iñaquimi daida icaitimi:

—Gada gardiuusiga Diana, gada —ascati.

²⁹ Dai vasi Efeesiara oidacami alia siaa caitimi. Dai vui Gaayo amadu Aristarco agai argooca calali ismaacada Masedonara oidaga dai oiditadai Paavora. Taida aoodami cavami ganaagacal tavaimacal maca uucami siaaco ganampaidiña aoodami. ³⁰ Daida Paavora vaquia liditadai dai ñiooquida agaitadai aoodami damos vaavoitudadami maidagito. ³¹ Amoco ismaacada ardudunucami Asiara ismaacada amiigugada Paavora agai ara ootosi ñiooqui dai daañimi sai maivaacana ami. ³² Dai ami siaaco ganampagi aoodami amoco iñacal amo istumaasi vai aa ama maasi dai alia siaa caiti vasi oodami dai baitoma vascatai maimaatacata dai istuisida ganampagi. ³³ Damos amoco ismaacada aoodami saagida guccatadai agidi Alejandro astuisida ami ganampagi. Taida aljudidu baitaqui cal Alejandro. Vai agai ñiooquia agaitadai cascada vañigi ganovi sai dodoligicana vascatai. ³⁴ Dai aidasi maí agai isAlejandro arjudidu vascatai iñña para goo oora daida icaiti:

—Gada gardiuusiga Diana, gada —ascati.

³⁵ Amaasi amo dunucami anaasi Efeesiara oidacami cadodoligitudacal vascatai itadai:

—Giñaaduñi Efeesiara oidacami, calga maata vasi oidi daama oidacami isaatama nuucada goodai moonoo ismaacada tavaagiaiñdara gai. Agai ismaacada Diana talgidu. Agai argardiuusiga. Dai nuucada aatama quiupaigada ara. ³⁶ Calga maata aapima istomali amaadutai maitistutuidi ispotiyagi ismaitarvaavoi vasi gomaasi, cascada dodoligivurai. Maitavar istuma vaaada masmaicaga gantlagitodagi araga. ³⁷ Idi calali masmaacada vaa aapima maitagaaasidi goovai tomali amo istumaasi goquiupiaiñdara dai tomali maisigalnaasi ñioocai gardiuusiga vui. ³⁸ SilDemetrio amadu agaa aata vaaadami viaacagi amo istumaasi amo oodami vui cascada oidaga dudunucami soora bai duñiagi gomaasi. Dai calga istutuidi isvan calsagi. Dai ami dudunucamara istutuidi isaipaco gapiara ganvuupadagi. ³⁹ Dai siarama maasicagi ismaacada tagito aapima arpadaamara avar bai duñi aoodami ampaidaragadara. ⁴⁰ Masgartacacagi istuisida siaa caitimi aatama sivi maitipu istumaasi gaaagida aatama cascada aliasi arduaadimudagai. Daida adudunucami calga istutuidi isvaama gartuutusagi dai potiyagi tsai aatama vui baacoi —astadai adunucami.

⁴¹ Dai capotacal ootoi vascatai sai noonoigana.

20

¹ Mosugitacai asisioligai taidal Paavora ootosi ñiooqui vaavoitudadami sai ganampaidana sai agai maquia agai ñiooqui. Dai gooquilar coocomitu dai diosagi dai ii mapacata Masedonilar. ² Dai gadiviji muiyapara Masedonia davarilar dai aagidimi vaavoitudadami pamu Diusi ñiooquidai dai poduucai soiquimi sai vaamioma canga agidiña Diusi. Dai abiaadara Gilisia davarilar aayi. ³ Dai anaasi daja vaica masaadai dai gooquilar catasadia agaitadai amo vaarcuara dai imia agaitadai Siriamu, damos maí isajudidú cabai duitadai ñiooqui dai soobida agai cascada pralli agai isaa gasiagi davarapi salli pamu Masedoniamu salli. ⁴⁻⁵ Damos amoco ismaacada oiditadai Paavora baitaqui iji dai Trooasilar garnanaracatadai. Agai arSópatera Bereeara oidacami, amadu Aristarco, dai Segundo, Tesalonicara oidacami, amadu Gaayo Delivilar oidacami, amadu Timoteo, amadu Tíquico, dai Trófimo para agai araasia davarilar oidacami. ⁶ Cadaivunucai asiaa duudagai istuigaco gacuaadana paana maicopodatudicami taltasai aatama vaarcuara dai Pilipoosiaiñara iji. Dai bo taama tasaicada aayi aatama agaa Trooasilar dai anaasi daraaja aatama cuvaracami tasai.

⁷ Dai tumiñoco ganampagi vaavoitudadami dai gaugia agai. Aidaristuigaco taltagitoiña agai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaidal Paavora mamaatutldi Diusi ñiooquidai. Aliasi gaagaitadai isimiagi agai siaadiqui cascada apiañioocai agai aran tucara uucami. ⁸ Dai amo vaaqui vaico daama tuutucaviacamiara tacaviaco ganampaidacatadai vaavoitudadami dai muiducataidai cuucudagi. ⁹ Dai amo galli Eutico taltagiducami amo ali quitaagiña daacataidai dai alia tavapi gañiooqui Paavora vaidal galli alia coosimucataidai dai coi dai abiaadara matan gai. Dai aidamasi vañigi agai camuucucataidai. ¹⁰ Tai otoma tavai Paavora dai cuiqui galli daama dai coomitu dai potatadai agai aoodami:

—Maitavar duduadicuda duaacava —astatadai Paavora.

¹¹ Dai pamu tasai tacavi dai gasaasasi paana dai gauu dai apiañioocai maa-sico uucami daida ii. ¹² Matai bllacai galli duaacami dai alia baiganaldacai vii aoodami.

¹³ Tlatai aatama baitaqui iji amo vaarcuara Asoonara uucami. Dai ami vana ragai aatama pamu Paavora. Agai pralli isdavarapi salli imiagi cascada agi poduucai garaagidi agai. ¹⁴ Dai aidasi aayi aatama Asoonara ami daacataidai Paavora dai garlamadu tasai vaarcuara tlatai iji Mitiliñiamu. ¹⁵ Dai iji aatama abiaadara dai siaadiqui miaanai dagavusai aatama Quiiyosi. Dai gan siaadiqui aayi aatama Samoosilar dai Trojiilara gariibasi. Dai gan siaadiqui Mileetara aayi aatama. ¹⁶ Ali otoma aiya liditadai Paavora Jerusalemara dai ami daaca liditadai Pentecosteesico sistuidiagi. Amaasi aramo siaa duudagada judidú. Cascada maitipaliditadai Paavora istavapi daacagi Aasilar dai maiaayi Efeesilar.

¹⁷ Aidasi quiaa Mileetara daacataidai Paavora ootosi agai ñiooqui Efeesilar vaavoitudadami baitaguucacamigada sai dadana. ¹⁸ Dai aidasi dada agai taidal Paavora itatadai:

—Canga maata aapima isducatai daacataidai aan vascatai oidacami amadu, aidasi tuucamidara abiaadara divia aan Aasilar. ¹⁹ Vascara aidasi gansaagida daacataidai aan rpiooñigadacataidai Diusi. Dai maigaducada giñalidiña aan. Dai alia suaacaiña aan naiditai oodami ismaivaavoitudai. Dai tomasiaacoga siaaco aimaraiña aan giñsobicaiña ajudidú cascada alia

soimaa taatacana aanΛ. ²⁰ Dai maidagitocai aagaiña aanΛ vΛasi istumaasi ismaacΛΔΛ arcΛagaducami aapimΛ gΛnvΛΛatarΛ. Dai gamamaatΛtuldiña aanΛ vΛasi oodami vuitapi dai gΛnquiiquiana vΛasi Λmaduga mΛasi judidíu dai ismaacΛΔΛ maitarjudidíu. ²¹ Dai aanΛ gΛnaagidiña sai gΛaagai isΛma duucai gΛntΛtΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai vaavoitudagi isSuusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami. ²² Sivi imimu aanΛ JerusaleenamΛ. Giñootosai Diuusi IbΛadΛ. Dai maimaataΛ aanΛ istumaasi iñduñiagi. ²³ MosΛcaasi maataΛ aanΛ istomasiaaco iñsiaaco aimΛrdagi giñaagidiña Diuusi IbΛadΛ masai giñmaisa agai JerusaleenΛrΛ dai sai aliΛ soimaa taata iñagai aanΛ. ²⁴ DΛmos aanΛ gia maivuum iñΛlidi gomaasicΛΔΛ. AanΛ gia maisoigiñΛlidi giñtuucugacΛΔΛ. MosΛcaasi istumaasi argiñvΛΛatarΛ arnaatuagi Λaa duiñdagai ismaacΛΔΛ giñmaa gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo daidΛ iduñiagi vΛasi istumaasi giñvii Λgai ansaidΛ iduuna. Λaa duiñdagai ismaacΛΔΛ giñvii Λgai argaaagidagi cΛagaducΛΔΛ ñiooqui isDiuusi oigΛdai vΛascatai.

²⁵ Casi gaaagidi aanΛ aapimΛ gΛnsaagida idi ñiooqui isDiuusi soicΛi oodami sai cΛagacΛrΛ oidacana dai sivi cΛaga maataΛ aanΛ sai tomali Λmaadutai aapimΛ camaitiñtΛgia agai Λpamu. ²⁶ CascΛΔΛ angΛnaagida iñΛlidi aanΛ sivi sai camaitargiñduñi mΛsmaiiimiagi Diuusi ΛΛmadu masiΛascadΛ coiyagi. ²⁷ Casi gΛnaagidi aanΛ maiΛstocai tomali Λmo istumaasi mosvΛasi gΛnaagidi aanΛ istumaasi ipΛlidi Diuusi tΛsmaatΛcagi daidΛ ivuaadagi. ²⁸ CascΛΔΛ gΛnnuucadacavurai aapimΛ Λagi dai nuucadacavurai vΛascatai Λvaavoitudadami ΛpΛ Λpan duucai cañiiru pastuurugadΛ cΛaga nuucadacana gasosoiga. CΛaga maataΛ aapimΛ isDiuusi IbΛadΛ gandarai masai nuucadacana Λvaavoitudadami ismaacΛΔΛ Λcovai vuvaitu Diuusi cascΛΔΛ cΛagavΛr mamaatΛtulda. Suusi Cristo Diuusi maradΛ muu dai aasi ΛrΛdΛ Λgai vΛΛtarΛ dai poduucai cΛagacΛrΛ vuvaitu saidΛ arΛmo siΛagΛmΛ ducamicana. ²⁹ CΛaga maataΛ aanΛ sai iñsiΛascadΛ imiagi dadimu aa dai siaa duñia agadamu Λgai vaavoidaragadΛ Λpan duucai sΛΛsΛyi omaligami daivΛi dai maivieeyi cañiiru. ³⁰ Todian duucai aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ baitΛqui guuquivamu ΛΛmoco dai gamamaatΛtuldiadamu yaatagi baiyoma siismaacΛΔΛ arvaavoi. Dai poduucai iduufimΛ Λgai sai oidatucuiña aa daidΛ armamaatΛrdamigadΛcana. ³¹ GΛnnuucadacavurai tudu. GΛntΛgitovurai aapimΛ iñsaanΛ aitu vaica uumigi gΛnmaacaitai ñiooqui tasΛrΛ dai tucarΛ. Maidagitocai gΛnmaacaiña aanΛ ñiooqui vΛascatai ΛΛmadutai dai suaacaiña aanΛ aapimΛcΛΔΛ.

³² Sivi giñaaduñi gΛnviaamu aanΛ Diuusi ΛΛmadu vai Λgai gΛnnuucadacana dai Diuusi ñiooquidΛ ΛΛmadu ΛpΛ ismaacΛΔΛ gΛraagidi isgΛroigΛdai Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai ΛgaicΛΔΛ siooma cΛaga Λagidi aapimΛ Diuusi. Dai ΛgaicΛΔΛ ΛpΛ viaa aatΛmΛ mui naana maasi cΛcΛagaducami ismaacΛΔΛ maacai Diuusi Λgai ismaacΛΔΛ Λcovai vuvaidi Λgai. ³³ AidΛsi gΛnΛΛmadu aimΛraiña aanΛ maitataanΛiña aanΛ tumiñsi tomali yuucusi. ³⁴ Baiyoma cΛaga maataΛ aapimΛ iñsaanΛ Λagi gaaata vuaadana dai gaagaiña istumaasi tΛgito aanΛ giñvΛΛtarΛ dai ismaacΛΔΛ giñΛΛmadu ajioopaiña ΛpΛ. ³⁵ VΛascarΛ gΛnmamaatΛtuldiña aanΛ ispoduucai gΛaagai isgaaata vuaadagi dai soicΛdagi soituutuigami. VΛascarΛ avΛr tΛtΛgitoda istumaasi caiti Suusi Cristo: “Sioma baigΛlidiña ismaacΛΔΛ gamaacai siismaacΛΔΛ bΛjΛi mastumaasi oidi”, ascaiti Suusi Cristo —astΛdai Paavora.

³⁶ Mosaagacai ΛPaavora gomaasi gΛtootonacΛΔΛ cΛquiiva vΛascatai ΛΛmadu dai gamamagi. ³⁷ Dai vΛascatai suaañimi dai cocomituquimi dai uusupigaimi diosaidacai. ³⁸ Dai aliΛ soigΛnΛli potΛdacai ΛPaavora sai camainΛijada agai vaamioma. Dai oí asta siaaco cΛΛca Λvaarcu.

21

¹ Dai anaasi viaacai lvaavoitudadami tlatasai aatama vaarcuara dai salli iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatama Roodasiamu dai abiaadara Paataramu.

² Paatarara taa aatama amai vaarcu Penisiamaco imadami tatai agiara tlatasai aatama dai iji. ³ Dai dagavusai aatama amapacara siaadara maasi Sipiliamu, Sipili aramapacara siaaco sicolimadi suudagi. Dai dagavusai aatama tai Sipili oogisa padara vii. Dai apiaiimai aatama Siiliaru uucami. Tiirona viaa agaitadai istumaasi cusuvuti lvaarcu cascada ami aayi agai. ⁴ Tatai anaasi tlaapai aatama dai taa lamoco vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatama cuvaracami tasai. Tai Diuusi Ibada ñiooqui lvaavoitudadami tai agai potadai lpaavora sai maitlaagai isimia agai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosaacai cuvaracami tasai iji aatama. Tai vlassi lvaavoitudadami dai ooñigada dai maamarada garoi gaa suudagi ugidiara uucami dai anaasi ooratana gartoonacada guquiva aatama dai gamamagi. ⁶ Amaasi coocomitu aatama lvaavoitudadami dai diosagi dai tlatasai aatama vaarcuara tai agai iji ganquiiquiamu.

⁷ Dai Tiironaiñdara apiaiimai aatama vaarcuara Tolemaidara uucami dai ami tlaapai aatama dai viaatuli garaaduñi dai anaasi daraaja amo tasai agai lamadu. ⁸ Dai siaadiqui Paavora lamadu aatama ismaacada oiditadai iji abiaadara dai aayi Sesareera. Dai ami iji Piili quiidiamu agai aramoco ismaacada gaaagidiña Diuusi ñiooquida. Dai agai aramoco taticogiadami acuaracamiñdara larra. Tatai anaasi vii aatama agai lamadu. ⁹ Daida lpiili maamaracatadi maacova ooqui. Dai agai maiquiaa arcuucunacami. Daida looqui aagaiña istumaasi agidiña Diuusi. ¹⁰ Cadaraajatadai aatama chilaqui tasai tai ami divia amo calli Agavo tlagiducami. Agai Judeeaiñdara divia dai agai aagai istumaasi agidiña Diuusi. ¹¹ Dai agai bai Paavora givurada dai acada vuupu gaaacaso dai ganoonovi daida itai:

—Pocaiti Diuusi Ibada sai Jerusaleenara ljudidíu aduucai vulia agai idi givurai tuidacami dai tlagida agai ismaacada maitarjudidíu —ascaiti lAgavo.

¹² Dai mosacai aatama lamadu Sesareera oidacami gomaasi vlasscatai daañimi aatama lpaavora sai maiimana Jerusaleenamu. ¹³ Damos lpaavora garaa noragi dai povai gartadai:

—¿Tuimasi suanai dai soigañlliatudai? ¿Ducatai ipalidi aapim lisma duucai giñtagitoituldagi? Masivuliagi isgiñmuaagi larra Jerusaleenara gaaagiditai aan lSsuusi Cristo arcagacara vuviadami. Aan lgia maivuum inlidi —ascaiti lpaavora.

¹⁴ Aidasi taa aatama ismaitistui isama duucal tagitoituldagi dagito aatama daida icaiti:

—Araduuna istumaasi ipaliadagi Diuusi —caiti aatama.

¹⁵ Cadaivunucai chilaqui tasai bai gardui aatama dai iji Jerusaleenamu.

¹⁶ Tai garoi lamoco vaavoitudadami Sesareeaiñdara. Dai amaadutai agai aramo calli Nasoñi tlagiducami. Agai lrsipilara oidacami dai llaqui abiaadara larvaavoitudadami. Dai agai quidiara viiya ragaitadai aatama.

¹⁷ Aidasi aayi aatama Jerusaleenara garaaduñi baiganliaracada garviaatuli. ¹⁸ Siaadiqui Paavora garoi aidasi dividamu aatama Jacovo. Ami daraajatadai vlassi baitaguucacamigada lvaavoitudadami larra. ¹⁹ Taida lpaavora viaatuli dai agidi vlassi istumaasi idui agai Diuusi guvucadacada ismaacada maitarjudidíu saagida. ²⁰ Dai aidasi calli agai gomaasi calla ñioocai Diuusi vllara. Tai amaasi lbaitaguucacami potadai lpaavora:

malla dai maisapicami bli Paavora dai gatjai masai vurana gooca cadeenacada dai gooquiara gatacakai siora agai dai astuma dui. ³⁴ Vaida loodami alia sisiocai dai ammoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi dai poduucai maitistutuidi agaa tlaanadami iscaacagi dai matiagi astuma siadui cascada tjai agai gasandaaruga sai bllcaina Paavora mdana siaaco oidaga agai. ³⁵⁻³⁶ Dai mosacai tsadicaruda sandaaru quida, alia muidutugaitai oodami dai baiya agai Paavora dai iinaquimi daida icaitimi:

—Muaavurai, muaavurai —ascaitimi vllscatai.

Cascada sandaaru viaacatadai ismootiadagi Paavora sai maibllna agaa.

³⁷ Dai aidamasi cavaasa agaitadai Paavora tuucavi agai itadai agaa tlaanadamigada sandaaru:

—¿Giñmaquiagipasi oigaragai isnioquia aan? —astadai Paavora.

Taida tlaanadami itadai:

—¿Nioocapasi aapi giliego? ³⁸ ¿Aida gia aapi maitarallli Ejiipitara oidacada ismaacada llaquioma gaagacai cocoda dudunucami dai gooquiara vaidacai maaco miil gacoodacami oidigamu? —astadai agaa tlaanadami.

³⁹ Taida Paavora itadai:

—Aan arjudiu. Tarsara vuusaicami aan dai anaasi roidacami. Agai armapacara gducami Silisia davarilara. Damos giñmaacai oigaragai nai niooquida aan goodami —astadai Paavora.

⁴⁰ Taida agaa tlaanadami maa oigaragai. Taida Paavora cquiva tsadicarilara. Dai vanigi ganovi sai dodoligicana vllscatai. Dai aidasi cadodoli vii agai taida Paavora nioo evreocada daida itadai:

22

¹ —Giñaaduñi, cavurari aapima istumaasi gnaagida inagai aan dai poduucai giñsoina inagai —astadai Paavora.

² Dai mosacai loodami isnioquidi agai evreocada vaamioma dodoli vii taida Paavora itadai:

³ —Aan arjudiu. Tarsara vuusaicami aan. Agai armapacara Silisia. Damos tanai Jerusaleenara gaa aan. Gamalieli argiñmamaatatuldiamicatadai. Agai cll sllli giñmaatutuli slllicamigada glllqui aadunicarua. Dai aan vllscara giñaajagali isidunagi vllsi giñgucadacada istumaasi ipalidi Diuusi, poduucai isducatai gnaajagali aapima sidunagi sivi. ⁴ Aan llaquioma alia soi vaaadana vllscatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Dai coodaina aan ammoco dai aa vuuyina aan dai vupuraina cadeenacada dai maamaisapaiña vllsi amaduga mllsi ooqui dai cllli. ⁵ Dai cllga maata lbaitlacacamigada papaali judidiu dai vllsi adudunucami quiuupilara dai agai arnlijadami isagai vaa giñmaa ojai gaaaduñi judidiu Damascara oidacami vlllara. Loojilara giñmaa agai oigaragai ansai imana Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vaaapa inagaitadai aan tanai Jerusaleenara masai soimaa taatuldana.

⁶ Mosimitadai aan dai camiaadimi Damascara dai cayoga danduucu tai todian duucai giñsicoli vlapdolian dui amo gaa cuudagi tvaagiiñdara.

⁷ Antai aan davarari gai dai cai aan amo niooqui vai povaiñtadai: “Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi?” iñtadai niooqui. ⁸ Antai tccacai aan daida itadai: “¿Pora aapi?” Tai agai povaiñtadai: “Aan anarSuusi Nasareetara oidacami agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi”, iñtadai tlaanadami. ⁹ Agai ismaacada giñllmadu iimitadai tll acuudagi dai alia duduaadimu damos

maimaatai cai agai añiooqui ismaacada giñaagidi agai. ¹⁰ Antai aan potai: “¿Tumaa duuna aan?” Taid ataanadami ipiñtadai: “Vañigiñi dai api-aimada Damascamu siami gaaagidamu aa vasi pastumaasi viaa siduñiagi”, iñtadai. ¹¹ Daid agaa cuudagicada mainaadatai vii aan cascada giñaaduñi viaacata dai isgiñoviana baccaticagi Damascara uucami.

¹² Dai ami oidacata dai amo calli Ananiiasi tagiducami. Agai aramo calli ismaacada calla agidi Moseesacaru mamaatatuldaragada. Dai vasi ajudidú ismaacada Damascara oidacata dai alia calla ñioocaiña agai vatar. ¹³ Ananiiasi divia dai giñnada agai. Dai mosaayi dai povaiñtadai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isnaadagi apamu”, mospotai agai antai otoma nanava aan dai ta calli ismaacada giñaagiditadai. ¹⁴ Tai agai povaiñtadai: “Agai vaa Diuusi ismaacada siaa duutuli garraqui aaduñicaru raqui abiaadara covai gvuusaitu aapi pasai maatacana istumaasi agai iduñia lidi tanai oidigi daama, dai pasai naidana lpa agai ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi idui, dai pasai caacana lpa isagai vaa gñiooqui. ¹⁵ Dai sivi cataa aapi dai caca dai sivi calla ñiooquimu aapi agai vatar vasi oodami vuitapi dai agidamu aapi pastuma ta dai pastuma cai. ¹⁶ ¿Dai sivi tumaa nara aatama? Cquivañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai agai gaoidana gsoimaascamiga nai gvacuanana”, iñtadai calli.

¹⁷ Dai aidasi divia aan tami Jerusaleenara ii aan quiuupiamu dai gamamagi tai ami Diuusi giñtagi amo istumaasi. ¹⁸ Ta aan ataanadami Suusi vaid ipiñtadai: “Siascada calla ñiooquia aapi aan giñvatar tanai Jerusaleenara maivaavoituda agai oodami cascada otoma cavami gaaagacai vuusai tanai Jerusaleenairara”, iñtadai ataanadami Suusi Cristo. ¹⁹ Antai aan potadai: “Dañi ataanadami calla maata agai iñsaan vasi quiquiupaigadana judidú aimaraña dai maamaisapicami vuudana ismaacada gvaavoitudai dai gvaiña aan. ²⁰ Dai aidasi mumueeyi gñiooquituldiadamiga Tiivañi agai ismaacada calla ñioocaiña aapi gvatar aan lpa ami daacata dai bai agaitadai aan masmuaagi dai asta nuucada aan sosoada agai ismaacada mumueeyitadai”, antadai aan. ²¹ Damos ataanadami povaiñtadai: “Imiñi aapi gootosana iñagai aan malcasi ismaacada mairjudidú saagida”, iñtadai ataanadami —astadai Paavora.

²² Calla caacata dai oodami asta aagacai agai isDiuusi ootosa agai ismaacada mairjudidú saagida taida gnaagacai ijiña daida icaitimi:

—Muaavurai gcalli. Sioma arcagai ismaoidaca goovai —ascati oodami.

²³ Dai alia baacoicatadai agai cascada apaiiñacai dai taci susuligai gvaapasaraga dai taci daitudai dvairai. ²⁴ Taid agaa ataanadamigada sandaru gatajai masai tuucavi vaasana Paavora dai garsana sai ñioocana dai aagana istuisida vui baacoi oodami. ²⁵ Damos aidasi cavuracata dai agai dai garsa agaitadai taid Paavora itadai mai ataanadamigada sandaru ismaacada ami caacata dai:

—Viaasi apima sallicami isgarsagi amo romano dai tomali maatacacai dudunucamirara istuma dui —astadai Paavora.

²⁶ Dai mosacacai ataanadami gomaasi ii dai mal aagidi gaa ataanadami daida itadai:

—Gnuucadacañi gomaasica ismaacada iduñia agai. Idi calliava arromano —astadai.

²⁷ Taid agaa ataanadami divia siaaco daacata dai Paavora daida itadai:

—¿Vaavoisi siarromano aapi? —astatadai agaa tlaanadami.

Taid a Paavora itatadai:

—Ajá —astatadai a Paavora.

²⁸ Taid agaa tlaanadami potatadai:

—Gaaa namqui aan mui tumiñsi dai romanutu —astatadai agaa tlaanadami.

Taid a Paavora aa noragi daid itatadai:

—Aan gia arromamano giñdada —astatadai a Paavora.

²⁹ Gomaasicada agai ismaacada glicarsa agaitadai a Paavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaatacai agaa tlaanadami isvuu amo calli ismaacada arromano alia duaadimu.

³⁰ Siaadiqui agaa tlaanadami calla ga maataca aliditadai istucada gapiara vuupai a judidíu a Paavora cascada uupai cadeena ismaacada acada vuracatadai dai tajai abaitaguucacamigada papaali judidíu amadu vasi ismaacada vaamioma tlaanai sai ganmpaidana dai vuusaitu a Paavora dai vascatai vuitapi cai.

23

¹ Taid a Paavora vui nanlava vasi abaitaguucacami ismaacada ganmpagi daid itatadai:

—Giñaaduñi, a qui abiaadara oidaga aan dai calla ivueeyi Diusi vuitapi asta sivi uucami cascada calla bai tadaga giñibadaga —astatadai a Paavora.

² Taid a Ananiiasi ismaacada abaitacaacamigada papaali judidíu tajai agai ismaacada miaadrioma guucacatadai a Paavora sai tñiana gaaana.

³ Damos a Paavora itatadai:

—Diusi soimaasi gataatatuldamu aapi. Aapi aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Mosdaja aapi dai nada agai isbai maicalla idui aan isducatai aagai Moseesacaru samicamigadara dai vascara gataanai aapi masaid giñgaaana dai gomaasi daidarsi samicamira —astatadai a Paavora.

⁴ Tai agai ismaacada ami guucacatadai potatadai:

—¿Ducatai vui ñiocai aapi baitacaacamigada papaali ismaacada ivueeyi Diusi aa duiñdad? —astatadai.

⁵ Taid a Paavora potatadai:

—Giñaaduñi, maimaatatadai aan isgoovai abaitacaacamigada papaali judidíu mospocaiti Diusi ñioquidara: “Maitavar vui ñiocada gandudunucamiga”, caiti Diusi —astatadai a Paavora.

⁶ Daid a Paavora maata taa isamoco adudunucami arsaduseo dai aa arfariseo, dai gaaara ñioo daid itai:

—Giñaaduñi, aan arfariseo aan vaavoitudai fariseo vaavoidaragada cascada. Dai giñdada arfariseo. Dai aan vaavoitudai coidada duaacarada cascada giñvuaa aapima tanai dai vaama giñcai —astatadai a Paavora.

⁷ Aidasi potai agai a fariseo amadu asaduseo aagi ganvupui ñioquimi.

⁸ Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai, dai maitipu Diusi talaanaruda dai ismaiibadaga oodami. Damos a fariseo vaavoitudai vasi gomaasi cascada amoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi.

⁹ Dai vascatai iñacai. Tai guuquiva amoco mamaatatuldiadami Diusi samicamigada ismaacada vaavoitudai agai vaa vaavoidaragai ismaacada vaavoitudai a fariseo, daid icaiti.

—Idi calli maitarsoimaasi iducami siarvaavoi isñioqui amo Diusi talaanaruda isamo ibada ara maitarcallagai tsvuidara vatacagi Diusi —ascatai amamaatatuldiadami Diusi samicamigada.

10 Dai idi aatagiara alia baacoicatadai aoodami cascada agaa tlaaanadamigada sandaaru alia duaadicuitadai massoi duñiagi aPaavora, cascada ootosi agai ñiooqui sandaaru sai dadana dai vuusaidana aPaavora aoodami saagidaiñdara dai bllaicaiña apamu sandaaru quidiamu.

11 Siaadiqui tucara divia Diuusi dai sonuana calquiva aPaavora dai potatadai:

—Maitiduaadicuda Paavora poduucai pasduucai calga ñioo aapi aana giñvllatar tanai Jerusaleenara poduucai ara pñiooquia agai Roomara —astatadai Diuusi.

12 Siaadiqui amoco judidíu bai dui ñiooqui dai muaa agai aPaavora. Dai poduucai bai dui sai maidaca agai cuaadagai tomali suudagi asta siascada muaa aPaavora sai Diuusi galgavia agai ismaipoduña agai. 13 Acacalli ismaacada poduucai bai dui arvaamioma isgoo coobai. 14 Dai agai iji siaaco daraajatadai abaitaguucacamigada papaali amadu aa tlaaanadamigada judidíu daida itatadai:

—Cabai dui aatama tsai maidaca ragai cuaadagai asta tasiascada muaa aPaavora sai Diuusi gargagana tsmaipoduñiagi. 15 Daidi sivi aapima amadu aa ismaacada arvaamioma tlaaanadamigada judidíu aagidavurai agaa tlaaanadamigada romamano sai baigovai vaaapana Paavora dai poviavar tllada masai vaamioma calga maataca agai istuma dui agai. Ttai aatama soobidaca ragai maiquiaa ana ttai muaa ragai —astatadai acacalli.

16 Damos amarada Paavora siagida maí gomaasi dai ii sandaaru quidiamu dai aagida agai aPaavora. 17 Taida aPaavora vai amo sandaaru tlaaanadamigada daida itatadai:

—Vaidacaiñi idi ali galli malca siaaco daja agaa tlaaanadami aagidasa agai goovai amo ñiooqui —astatadai aPaavora.

18 Taida tlaaanadami vaidacai siaaco daacatadai agaa tlaaanadami daida itatadai:

—Paavora maisapicada giñaagidi ansai gavupidana idi ali galli gaagidasa alidi goovai amo ñiooqui —astatadai.

19 Taida agaa tlaaanadami noviaiñdara bai ali galli dai covai vaidacai daida itatadai:

—¿Tumaasi giñaagida alidi aapi? —astatadai agaa tlaaanadami.

20 Taida ali galli itatadai:

—Ajudidíu cabai dui sai gaagida agai pasai sioroco bllaicaiña goPaavora malca siaaco daraaja tlaaanadamigada judidíu sai sioma calga maataca agai istuma dui agai. 21 Damos maitivaavoituda. Vaamioma isgoo coobai cacalli assoobidaca agai voiyara dai maiquiaa ana sai muaa agai dai poduucai bai dui sai maidaca agai cuaadagai tomali suudagi asta siascada muaa sai Diuusi galgavia agai ismaipoduña agai. Dai sivi cabai ganduuduna dai mosnara istaiya aapi —astatadai ali galli.

22 Taida agaa tlaaanadami diosagi ali galli dai potatadai sai maiaagidiña tomali maadutai iscaaagidi gomaasi.

23 Taida agaa tlaaanadami vaí gooca sandaaru tlaaanadamigada dai tjai sai bai duuna gooca sientu sandaaru gantaataracada ajioopadami, dai vaicoobai dan baivustaama sandaaru caapayu daama ajioopadami, dai goo sientu sandaaru ismaacada vuu ajioopai lalansa sai iimana amadu aPaavora Sesareamu aida tucara tustamar. 24 Dai gatjai ara sai bai duuna caapayu sai daitugaiña aPaavora dai tjai ara sai calgaducami tlagidana agaa dunucami Pailisi. 25 Dai agaicada ootoi amo oojai dai oojara itatadai:

26 “GALL dunucami Pailisi, aanΛ arCΛaudio Liisiasi dai aanΛ aliasi siaa gΛduutudai dai gΛviaatuldi. 27 Λjudidíu camaisapicami bai idi cΛali dai muua agaitadai antai maí aanΛ isgoovai arromano cascΛΔ otoma ii aanΛ ΛΛmadu giñsandaaruga dai mΛΛ soi. 28 DΛmos aanΛ maatΛca iñΛlidadai mastuucΛΔ gΛpiΛrΛ vuupai cascΛΔ vaidacai aanΛ dudunucamigadΛ judidíu ampaidaragadΛamu, 29 dai mosotoma maí aanΛ masai gΛpiΛrΛ vuupai maivaavoitudaitai goovai viituldaragadΛ, dai mosmaitiipucata dai istuusi muaagi tomali istuusi maisagi. 30 DΛmos maí aanΛ isaΛjudidíu cabai dui dai muua agai cascΛΔ antotoma gΛootosi, dai caagidi aanΛ ΛrΛ agai ismaacΛΔ gΛpiΛrΛ vuupai sai gaamu iimΛna dai glaagidana istuma viaaca agai goPaavora vui. MosΛcaasi”, astΛtdai oojΛrΛ.

31 TaidΛ Λsandaaru bai ΛPaavora tucarΛ poduucai masduucai aagidi dai bΛΛcai AntipatrisiΛrΛ uucami. 32 Siaadiqui Λsandaaru gΛntaataracΛΔ ajioopadami Λpamu dada gΛnquiiΛrΛ daidΛ Λcaapayu daama iimΛicΛΔ apiavaidaticatadai ΛPaavora. 33 Dai aΛcai SesareeΛrΛ maa loojai Λdunucami dai bo tΛΛgi ΛPaavora ΛrΛ. 34 TaidΛ Λdunucami ΛrΛga nΛnΛidi loojai dai gooquiΛrΛ tΛcacai ΛPaavora saaco oidacami, dai camaatΛcai isiarSiliisiΛrΛ oidacami 35 potΛtdai:

—GΛcaΛcamu aanΛ siΛΛscadΛ dadiagi agai ismaacΛΔ gΛpiΛrΛ gΛvuupai —astΛtdai Λdunucami.

Dai gatΛjai masai nuucadacana agΛΛ raí EroodΛsi quiidiΛrΛ.

24

1 Bo taama tasaicΛΔ ami divia Ananiiasi agai arbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidíu. Dai ΛΛmadu iimΛitadai ΛrΛ ΛΛmoco Λjudidíu baitΛguucacamigadΛ dai Λmai ismaacΛΔ arñiooquituldiadami agai Tértulo tΛΛgidu. Dai vΛascatai vuidΛrΛ guuquiva agΛΛ tΛaanΛdami dai gΛpiΛrΛ vuaaja agai ΛPaavora. 2 MΛtai mosvuaa ΛPaavora vaidΛ ΛTértulo gΛpiΛrΛ vuupaimi dai potΛtdai Tértulo ΛPailisi:

—AliΛ baigrΛlidi aatΛmΛ aapi garbaitΛcΛaacamigacΛΔ aliΛ saituduga aapi cascΛΔ cΛΛgaΛcΛrΛ oidaga aatΛmΛ, dai vΛΛsiaacatai sioma cΛΛgadu vΛΛsi oodami vΛΛtarΛ tΛaanΛdamicatai aapi, 3 cascΛΔ sΛΛlicΛΔ baigrΛlidi aatΛmΛ vΛΛscatai aipaco oidacami. 4 Maisi tΛvΛpi gΛsoobida arΛlidi aatΛmΛ, cascΛΔ gΛdaanaí aanΛ pasai garoigΛdana dai garcaΛcana laachi. 5 Moscamaí aatΛmΛ isidi cΛali arcaisi imisΛiacami gΛducami dai vΛΛsi aipaco sisioquitudai judidíu. Dai goovai arbaitΛcΛaacamigadΛ loodami ismaacΛΔ vaavoitudai mamaatΛtuldaragadΛ ΛSuusi Cristo NasareeΛrΛ oidacΛΔ cascΛΔ nasareno aagai agai. 6 Dai gocΛli vaapasa Λlidadai ΛΛmoco ismaacΛΔ maitarjudidíu agΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai poduucai maisiaa duutuli goovai garquiuupaiga, tΛtai aatΛmΛ bai dai van cΛΛsa ragaitadai gardunucamiga vuidΛrΛ. 7 DΛmos ΛLiisiasi agΛΛ tΛaanΛdamigadΛ sandaaru anai divia dai guvucadagaicΛΔ garvoopoji. 8 DaidΛ icaiti sai siora gΛpiΛrΛ vuupadagi sai dadana aapi gΛΛmadu. MostΛcacañi aapi ΛΛgi dai poduucai cΛΛga maatΛcamu aapi isiarvaavoi vΛΛsi ismaacΛΔ glaagidi aatΛmΛ —astΛtdai Tértulo.

9 TaidΛ Λjudidíu ismaacΛΔ ami guccatadai potΛtdai ΛrΛ sai vΛΛsi gomaasi arvaavoi. 10 Amaasi agΛΛ tΛaanΛdami sisigi ΛPaavora sai ñioocana taidΛ ΛPaavora potΛi:

—CΛΛga maatΛ aanΛ isaapi ardunucamigadΛ idi oodami Λqui abiaadΛrΛ cascΛΔ baigiñΛliaracΛΔ ΛΛgi giñsoiñamu aanΛ aapi gΛvuitapi. 11 CΛΛga istuuidi aapi ismatiagi ismaiquia baivito baivustaama dan gooca tasai isaayi

aan Jerusaleen dai siaa duutuda iñagai Diuusi. ¹² Dai aan maivui ñioocai tomali amaadutai tomali maisiolitudai aan oodami agaa quiuupaigadara judidíu tomali aali quiquiuupiarai tomali amapacara Jerusaleenara. ¹³ Idi oodami maitistutuidi isvuusaidagi tomali amo najadami ispotiyagi sida arvaavoi gomaasi istucada gapiara giñvupai goovai. ¹⁴ Damos amo istumaasi sállicada gnaagidi aan. Aan anlagidi Diuusi agai vaa ismaacada lagidiña giñlaqui aaduñicaru. Lagidi aan Diuusi anpan duucal agai ismaacada vaavoi tudai Suusi Cristo mamaatatuldaragada. Ajudidíu pocaiti sai maitarvaavoi idi vaavoidaragai. Aan vaavoi tudai anpa vansi ismaacada ooja Moseesacaru dai ismaacada ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada. ¹⁵ Aan anpa vaavoi tudai anpan duucal ajudidíu isduduaaca agai vansi coidada calga tuutiada dai maicalga tuutiada anpa. ¹⁶ Cascada gaagai aan isducatai calgacara oidacagi dai maisiaa aradagi Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷ Chilaqui uumigi sibaco aimaraña aan dai apamu divia giñdavanragana dai vaaapida iñagai oidacami tumiñsi ismaacada ootosi aa sibadara oidacami dai aan anpa gamaquia iñagai soiñi. ¹⁸ Gomaasi ivuaadatada aan agaa quiuupaigadara judidíu aidasida giñta lamoco judidíu Asia davanriara oidacami. Dai casi iduitada aan istumaasi gaaagai siduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi lamadu poduucal isduucal garviituli Moseesacaru. Dai maitiipucata dai mui oodami giñlamadu dai tomali maisiocaitada oodami. ¹⁹ Agai vaa Asia davanriara oidacami ismaacada pocaiti ansai aan maisiaa duutuli agaa quiupai tudu gaaagai isdadimudai dai gapiara giñvuajamudai tami isviaacagi agai amo istumaasi giñvui. ²⁰ Malca Jerusaleenara vaama giñcali ajudidíu anbaitaguucacamiga vuidara. Dai sivi vai aagana idi ismaacada Jerusaleenaiñdara dada sabai ta najadami issoimaasi idui aan. ²¹ Maatas pocaiti agai anpa issoimaasi idui aan aidasi galara ñioo aan dai potai: “Aan anvaavoi tudai coidada duaacarada cascada vaama giñcalasai aapima sivi”, antatada aan —caiti Paavora.

²² Apailisi calcalga maatacatada vansi istumaasi ismaacada vaavoi tudai agai ismaacada vaavoi tudai Suusi Cristo cascada aidasi mosca istumaasi aagai anpa avora camaivaamioma taca dai potatada:

—Silascada diviagi agaa taanadamigada sandaaru Liiasai bai ganduiñdamu aan idi ñiooqui —astatada.

²³ Daid anpailisi tajai amo sandaaru taanadamigada sai apianuucadacana anpa avora dai vascara dagitona saida ivuaadana istumaasi ipaliada agai dai dagitona anpa sai daividiña aaduñda dai soicalña istumaasicada lagitocagi anpa avora.

²⁴ Dai bo chilaqui tasaicada apamu divia apailisi dai vaidati gaoñiga Durusila. Agai arjudíu. Daid anpailisi ootosi ñiooqui anpa avora sai diviana dai aagidana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada. ²⁵ Aidasi Paavora aagidi isducatai gaaagai iscalgacara oidacagi sai annuucadacana dai maisoimaasi ivuaadana, dai aagidi anpa sai amo imidagai Diuusi naida agai vansi oodami ismaacada arcalga ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami. Taid anpailisi aidasi cal agai gomaasi alia duaadimu daid itatada:

—Imadañi, anpa daamara iñsilascada istutiadagi nai gaootosdagi ñiooqui —astatada anpailisi.

²⁶ Daid anpailisi povalliditada anpa silpa avora maquia agai tumiñsi sai dagitona isimiagi cascada duudatai vapaidiña agai dai aatagidiña. ²⁷ Dai poduucal aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gatlagi anpailisi galcamiga matai dai Poolisio Festo. Daid anpailisi ipaliditada iscalgacara najadagi ajudidíu cascada maisapicami viaa agai anpa avora.

25

¹ Taid^Λ ΔFesto aayi Judee^{ΔΓΛ} dai baiya agai g^{ΔSΔΔ}licamiga. Dai bo vaica t^Δsaic^{ΔΔ} Sesareeaiñ^{ΔΓΛ} t^Δasai Jerusaleenamu. ² Dai ami Δbait^Δguucacamigad^Δ papaali judidíu Δ^Δmadu Δ^Δt^ΔΔaan^Δdamigad^Δ judidíu aagidi Festo sai Paavora Δ^Γg^Δpi^{ΔΓΛ} caat^Δcamí. ³ Dai daañimi dai pot^ΔΔ^Δdai sai oig^Δdana dai ootosana sioor^Δ v^Δuaapagi ΔPaavora ami Jerusaleen^{ΔΓΛ}. Δgai cabai duitadai dai soobida agai ΔPaavora voi^{ΔΓΛ} dai muua agai casc^{ΔΔ} pot^ΔΔ^Δdai Δgai ΔFesto. ⁴ Taid^Δ ΔFesto aa noragi daid^Δ it^ΔΔ^Δdai:

—Paavora maisapi Sesaree^{ΔΓΛ} dai aan^Δ gaamucu imia iñ^Δlidi chi^{ΔΔ}qui t^Δsaic^{ΔΔ}, ⁵ casc^{ΔΔ} aapim^Δ m^ΔΔmaac^{ΔΔ} v^Δiaa s^{ΔΔ}licami g^Δaaagai m^ΔΔsgíñoidagi Sesareeamu. Dai si^Δ Paavora Δ^Γsoimaasi iducami ami istutuidi aapim^Δ isg^Δpi^{ΔΓΛ} v^Δuaajagi —ast^ΔΔ^Δdai Festo.

⁶ Daid^Δ ΔFesto anaasi Jerusaleen^{ΔΓΛ} v^Δii par^Δ mamacova tasai dai Δpamu ii Sesareeamu dai siaadiqui v^Δaa dudunucami quiidi^{ΔΓΛ} siaaco gat^ΔΔaan^Δda agai Δgai dai gat^Δjai m^ΔΔsai v^Δuaapana ΔPaavora. ⁷ Aid^Δsi ΔPaavora v^Δaa ami taid^Δ Δjudidíu ismaac^{ΔΔ} dada Jerusaleenaiñ^{ΔΓΛ} miaad^{ΔΓΛ} guuquiva dai g^Δpi^{ΔΓΛ} v^Δuupaimi sai naana maasi idui ali^Δ soimaascami. D^Δmos maitiipucata dai tomali Δmo n^Δijadami. ⁸ Taid^Δ ΔPaavora c^Δquiva dai Δgi g^Δsoiña agai dai pocaiti:

—Aan^Δ gia maisoimaasi ivueeyi s^{ΔΔ}licamigad^Δ judidíu v^Δui tomali Δg^{ΔΔ} quiuupaigad^Δ judidíu v^Δui, tomali Δbait^ΔΔc^Δaacamigad^Δ romamano v^Δui —ast^ΔΔ^Δdai ΔPaavora.

⁹ Vaid^Δ ΔFesto ip^Δlidadai isc^{ΔΔ}gac^{ΔΓΛ} n^Δijadagi Δjudidíu casc^{ΔΔ} it^ΔΔ^Δdai Δgai ΔPaavora:

—¿Imiap^Δsi Δlidi Jerusaleenamu nai m^{ΔΔ}ca g^Δt^Δcaca naana maasi istumaasi dai n^Δidamu aan^Δ isg^Δpi^{ΔΓΛ} g^Δduñi ischo Δp^Δ? —ast^ΔΔ^Δdai ΔFesto.

¹⁰ Taid^Δ ΔPaavora aa noragi daid^Δ it^ΔΔ^Δdai:

—Tamian c^{ΔΔ}ca siaaco gat^ΔΔaan^Δi dudunucami ismaac^{ΔΔ} daraasai Δbait^ΔΔc^Δaacamigad^Δ romamano dai tami Δgai m^ΔΔsiaaco istutuidi isgíñ^Δcacagi. C^{ΔΔ}ga maat^Δ aapi iñ^Δsaan^Δ maitivueeyi tomali Δmo istumaasi soimaascami Δjudidíu v^Δui. ¹¹ Si^Δduñiada Δ^Γv^Δavaoica issoimaasi idui aan^Δ m^ΔΔcasc^{ΔΔ} giñ^Δmuua Δliada tomam^Δs giñ^Δmuua. Dai ismait^Δv^Δavaoicagi gomaasi istumaasi g^Δpi^{ΔΓΛ} giñ^Δv^Δupai tomali Δmaadutai maiv^Δiaa s^{ΔΔ}licami isgíñ^ΔΔgidagi Δjudidíu. Aan^Δ ip^Δlidi m^ΔΔsvaama giñ^Δc^{ΔΔ}sagi Δg^{ΔΔ} bait^ΔΔc^Δaacamigad^Δ romamano vuid^{ΔΓΛ} —ast^ΔΔ^Δdai ΔPaavora.

¹² Taid^Δ ΔFesto gaaataga Δ^Δmadu g^Δmaacadamiga ñi^Δo^Δqui daida aa noragi ΔPaavora daid^Δ it^ΔΔ^Δdai:

—Capocaiti aapi p^Δsaid^Δ ip^Δlidi isg^Δt^Δcacagi Δg^{ΔΔ} bait^ΔΔc^Δaacami Δgai Δ^Δmadu tudu imimu aapi —ast^ΔΔ^Δdai.

¹³ Cadaivunucai chi^{ΔΔ}qui tasai tai ii Δmai raí Δ^Δmadu ooñigad^Δ Berenisa Sesareeamu dai viaatulda agai Festo. ¹⁴ Dai anaasi daraaja bai t^Δv^Δapi taid^Δ Δraí Festo aagidi Agilipo sai maisaca Δmo c^{ΔΔ}li Paavora t^{ΔΔ}giducami dai pot^ΔΔ^Δdai:

—Govaa c^{ΔΔ}li Δ^Γagai ismaac^{ΔΔ} maisapicami v^Δiaa ΔPailisi. ¹⁵ Aid^Δsi Jerusaleen^{ΔΓΛ} daacata dai aan^Δ taid^Δ Δbait^ΔΔc^Δaacamigad^Δ papaali Δ^Δmadu Δ^Δt^ΔΔaan^Δdamigad^Δ judidíu giñaagidi sai Paavora Δ^Γg^Δpi^{ΔΓΛ} caat^Δcamí dai giñaagidi ansai gat^ΔΔaan^Δna muaragai. ¹⁶ Antai aan^Δ aa noragi dai pot^ΔΔ^Δdai sai Δdudunucamigad^Δ romamano maita maacai oigaragai ismuaagi Δmo g^Δpi^{ΔΓΛ} caat^Δcamí asta si^{ΔΔ}scad^Δ vupuid^{ΔΓΛ} guuquiva Δg^Δpi^{ΔΓΛ} caat^Δcad^Δ

ΛΛmadu ismaacαδλ γαριαρλ vuupai, dai poduucal αγαριαρλ caatαδλ αλγι istutuidi isgαsoiñagi. ¹⁷ Cascαδλ aidαsi dada αγai mainαnαra aanλ vaamioma mossiaadiqui vaa aanλ dudunucami quidiarλ dai gatλjai aanλ mαsai vuaapana αcαλli. ¹⁸ Dαmos αγai ismaacαδλ dada dai γαριαρλ vuaaja αγai maigαριαρλ vuaa tomali αmo istumaasi poduucal isduucal tαtαgitoitadai aanλ. ¹⁹ Mosαcaasi ismaacαδλ aagaitadai αγai mosααγι γανvaavoidaraga sai Paavora maisiaa duutuli vaavoidaragαδλ judidíu. Dai mosaagaitadai λαρλ αcαλ Suusi ismaacαδλ camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰ Dai camaimaí aanλ isducatai iduñiagi αmo istumaasi pomaasi, dai tαcacai aanλ λPaavora sabai imia λlidi Jerusaleenamu ansai mααca tαcacana aanλ gomaasi. ²¹ Dαmos αγai ipλlidi mαsvan cααsagi αγαλ baitαcαaacami Augusto vuidαρλ, cascαδλ gatλjai aanλ mαsai apiamaisacana asta siαascαδλ istui aanλ isootosdagi αγαλ baitαcαaacami —astαtαdai Festo.

²² Taidλ λAgilipo potαtαdai Festo:

—Aanλ λαρλ caαca iñλlidi αcαλli —astαtαdai λAgilipo.

Taidλ λFesto aa noragi daidλ itαtαdai:

—Sioroco caαcamu aapi —astαtαdai Festo.

²³ Dai siaadiqui aidαsi aayi Agilipo ΛΛmadu Berenisa dai dudunucami quidiarλ vaapa dai γαγαρ raí gantuidigi. Dai αγai ΛΛmadu iimaitadai λαρλ λbaitαguucacamigαδλ sandaarλ dai λvaamioma tαtαaanλdami Sesareeαρλ. Taidλ λFesto gatλjai mαsai vuaapana λPaavora ²⁴ dai potαi:

—Aapi γαλ raí Agilipo dai vαasi cαcαλli ismaacαδλ tanai γαρλΛmadu γανampagi, tami nλidi aapimλ idi cαλli. Idi αραγai ismaacαδλ γαριαρλ vuupai muidutai λjudidíu vαasi λpanαasi Jerusaleenαρλ siαasi tanai Sesareeαρλ dai maidagitocai giñaaγidi sai idi cαλli casi γαaagai ismuquiagi. ²⁵ Dαmos aanλ polidi istiipu istuisi muaagi. Dai αλγι goovai ipλli mαsvan cααsagi αγαλ baitαcαaacami Augusto vuidαρλ, cascαδλ capoduucal tαgito aanλ iñsiootosdagi. ²⁶ Dai aanλ maimaatλ istumaasi oojidagi λbaitαcαaacami cascαδλ gatλjai aanλ mαsai vuaapana tami aapimλ γανvuitapi. Sioma cααga aapicαδλ raí Agilipo pai aapi tαcaca istuma dui goovai dai poduucal viaacamu aanλ istumaasi oojidagi αγαλ baitαcαaacami. ²⁷ Aliλ vuuirugami λlidi aanλ ismosapiaduucal ootosagi αmo maisapicami dai maiagidagi mαstuisi γαριαρλ vuupai —astαtαdai Festo.

26

¹ Taidλ Agilipo potαtαdai Paavora:

—Casi istutuidi aapi isñiooquiagi αλγι γανvααtarλ —astαtαdai Agilipo.

Taidλ λPaavora vañigi γανovi dai γαaagacal ñioo dai pocaiti:

² —Aliλ baigiñλlidi aanλ istutuiditai isgαλΛmadu gaaatagagi aapi raí. Dai giñsoiñagi vαasiaαcatai istumaasi γαριαρλ giñvuupai λjudidíu. ³ Dai cααga maatλ aapi λαρλ vαasi viituldaragαδλ judidíu dai vαasi tαstuucαδλ γαρvupui ñioocaiña, cascαδλ γαdaanλi aanλ pasai maioojodaitai giñcaαcana.

⁴ Vαasi λjudidíu maatλ isducatai oidacatadai aanλ aliducatai abiaadarλ αλγι αγai saagida giñδανvααragana dai Jerusaleenαρλ. ⁵ Dai maatλ vαasi isgααlicatai abiaadarλ αρfariseo aanλ. Gomaα fariseo vaamioma cααga αλgidi judidíu vaavoidaragαδλ. Dai vαasi λjudidíu cααga istutuidi isaagagi vαasi gomaasi isipλliadagi. ⁶ Dai Diuusi bai αλqui aagidi γαρλλqui aaduñicarλ sai duduaacalda αγai coidadλ nai aanλ vaavoitudai gomaasi cascαδλ γαριαρλ giñvuupai sivi. ⁷ Dai vαasi αcajiudadλ λbaivustaama dan gooca cαcαλli maamarαδλ

Isirelicaru agai vaa argarallqui aadunnicaru dai agai quiaa nana ispoduucai idunniagi Diuusi cascada siaa duutudai agai dai agidi Diuusi tasara dai tucara. Dani tudu aapi rai Agilipo gomaasi vaavoidaragacada gapiara ginuupai agai vaa judidiu. ⁸ Tuimasi poduucai tagitoi aapima ismaibaiga isvaavoitudagi isDiuusi istutuidi isduduaacaldagi coidada.

⁹ Aaquioma ana ara poduucai tagitoina isgaagai isidunniagi mui naana maasi Suusi Nasareetara oidacami vui. ¹⁰ Dai poduucai idui ana Jerusaleenara. Sallcamigadacada abaitaguucacamigada papaali maamaisa ana mui vaavoitudadami. Dai aidamasi coodaina ana caga bai aagaina. ¹¹ Dai muiyoco imidagai ana soi vaaadana vaavoitudadami sai potana sai camaiavaoitudai. Gomaasi ivaaadana ana judidiu quiquiupaigadara. Dai alia oomaliacana ana agai vui dai asta aimaraina ana aadavariamu dai soi vaaadana.

¹² Gomaasira imitadai ana Damascamu. Abaitaguucacamigada papaali ginmaa oojai asta agi agai ginootoi. ¹³ Dani aapi rai, voyara imitadai ana dan duucu ta ana amo ga cuudagi vaamioma dadadacadami sitasai vai garsicoli dadadacai ana amadu ismaacada ginamadui iimitadai. ¹⁴ Taita vascatai davarapi suuli aatama antai ana ca amo ninooqui evreocada vai povaintatadai: “Saulo, Saulo, tuipasi soi ginvueeyi? gatomitasci aapi agi an duucai amo vooyisi ismaacada cuitusci tootoicami cuugada”, inatatadai ninooqui. ¹⁵ Antai ana potai: “¿Pora aapi?” antatadai ana. Tai agai povinatatadai: “Ana anarsuusi agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi. ¹⁶ Vainni tudu. Divia ana aapi gamadu pai ginsoina dai agada pastumaasi ta sivi dai pastuma tagiagi silascada divia ana apamu gamadu. ¹⁷ Sivi angootosai ismaacada maitarjudidiu saagida dai masilascada gamuaa agadagi ana gasoinamu dai silascada judidiu saagida aimarda aapi gnuucadacamu ana ara. ¹⁸ Gootosai ana ismaacada maitarjudidiu saagida pai maatulda sai camaisoi duucai oidacana vai baiyoma cagacara oidacana, vai camativaaadana isducatai gataana Diaavora vai baiyoma ivaaadana isducatai gataana Diuusi. Vai agai vaavoitudana inana arcagacara vuviadami dai poduucai Diuusi oigdamu soimaascamigada dai maquimu sallcamami vai amadu daraajana ismaacada Diuusi covai vuvaitu”, inatatadai asuusi.

¹⁹ Dani aapi rai Agilipo, poduucai agi ana istuma ca tavaagiaiindara aidasi divia Suusi ana ginamadui. ²⁰ Dai ara agidi ana gomaasi Damascara oidacami dai gooiara Jerusaleenara oidacami, dai vasi Judea davarara dai ismaacada maitarjudidiu ara. Agidina ana sai gaagai isama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivaaadagi dai agidagi Diuusi, dai sai cagacara oidacana sai naidina aa isama duucai gantatagito agai dai camaisoimaasi ivaaada agai. ²¹ Mosgomaasicada ginbai judidiu aga quiupaigadara judidiu dai ginmuaa agaitadai. ²² Diuusi ginsoicai nai apiaquiaa agidi ana vascatai istumaasi Diuusi ginmaatutuli vasi atanaanadami dai ismaacada maitartanaanadami. Ana moscaasi agai ismaacada oja Diuusi ninooquituldiadamigada amadu Moseesacaru istuma daivunia agai. ²³ Agai poduucai oja sai gaagaitadai issoimaa taatagi Suusi, dai muquiagi dai saida arpagadadaca agai ismaacada duaaca agai coidada saagidaindara, dai gaaagida agai sai cagacara vuvaidaragai arvascatai vatar vasi amaduga masi garaaduni amadu aa odami —astatadai Paavora.

²⁴ Mospotai Paavora aagi gasoicitai, taidi Festo gagarai ñioo daidi itadai: —Vuiurutupati qui aapi Paavora. Mosasi mamaatarai aapi cascada cavuiritu —astadai Festo.

²⁵ Damos Paavora aa noragi daidi itadai:

—Maitant vuiurutu aanai baiyoma goovai ismaacada aagai aanai sallizada arvaavoi. ²⁶ Tami daja gorai Agilipo dai goovai canga maata vasi gomaasi cascada maiduaadicutai aagai aanai goovai vuitapi. Aana sallizada vaavoitudai isgoovai canga maata vasi gomaasi. Goovai maitaramo istumaasi astoquicami. ²⁷ Rai Agilipo, ¿vaavoitudaipasi aapi ismaacada aagai Diusi ñiooquituldiadamigada? Canga maata aana isvaavoitudai aapi —astadai Paavora.

²⁸ Taidi Agilipo potadai:

—Moschi qui ñiooquizada baitoma givvaavoituli aapi isSuusi Cristo arcagacari vuviadami —astadai Agilipo.

²⁹ Taidi Paavora potadai:

—Chiqui ismuicada daanada inlidi aana Diusi sai maisiu mosaca aapi vaavoitudadana isducatai vaavoitudai aana mosvascatai ismaacada gica sivi poduucai vaavoitudana ara, damos maivuupulicagi cadeenada gipan duucai —ascati Paavora.

³⁰ Aidasi potai Paavora ciquiva rai amadu Festo amadu Berenisa amadu vascatai ismaacada ami daraajatadai. ³¹ Dai covai iji dai aagi gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi cali maitarsoimaasi iducami maitipu mastuisi muaagi, tomali maitaagai ismaisapica goovai —ascati.

³² Taidi Agilipo potadai Festo:

—Idi cali canga baigacamudai masdagituagi ismaipotimudai goovai saidi ipalidi masvan casagi gaa baitacaacami vuidari —astadai.

27

¹ Aidasi povanalli agai isgarootosagi Italiamu matai tangi Paavora amadu agaa maamaisapicada amo taanadamigada sandaaru Julio tagiducami. Agai artaanadamigada sandaarugada gaa baitacaacami Augusto. ² Dai tatasai aatama amo vaarcuara ismaacada arAdaramitara oidacami dai casi arimadamicatadai muiyapara Asia. Dai Aristarco groiditadai ara, agai Tesalonicara oidaga. ³ Siaadico Sidoonira gruuli aatama. Dai Julio cagacari naidi Paavora dai dagito sai mala naidana gaaduñi. Daidi laaduñda baiganliaracada miaadagi tai ami gaibasi agai. ⁴ Avarcu vllizada aimari. Dai abiaadara iimacai garvuidara vustaimi vllizi cascada Sipili labagi dagavusai aatama. Agai aramapacari sicolimadicami suudagi. ⁵ Dai dagavunucai aatama gaa suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana salli dai Mirira aayi Lisia davarira.

⁶ Tai ami taanadamigada sandaaru ta amai vaarcu Alijandliaiñdara imdami dai Italia amaco imatadai. Dai ami gartlatitu tasai apaiimña.

⁷ Bai mui tasai mosca duucai iimai aatama dai alia sijaitai aayi Ganido abaana. Vai quiaa garvuidara vustai vllizi cascada dagavusai aatama Salomoni dai Clieta labagi salli iji. Agai aramapacari sicolimadicami suudagi.

⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iimai Clieta abaana aayi aatama amapacari siaaco Canga Uuliñacarui tagidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai apadui tasi mosiimaitadai dai camiaadimi toomoco cascada aliasi arduaadimudagai isapiaiimadagi, cascada Paavora maa ñiooqui, ¹⁰ dai potatadai:

—Cacali aan polidi isgarimidaga aliasi arduaadimudagaica agai dai siaa gaduunimu siasi govaarcu moducau cusuvida, dai asta aatama istutuidi iscoiyagi —astatadai Paavora.

¹¹ Damos asandaaru tlaandamigada vaamioma lagi avaarco soigacami dai avaarco tlaandamigada siapaavora. ¹² Dai ami maicagaducata dai isdaivuñdagi toomoco dai baitoma vascatai povanoliditadai issioma arcagagai isiimiagi abiaadara dai nada agai sabaig istuidacai ana Peñisiara dai ami daivuñdagi toomoco. Ami aramai mapacara siaaco gugucui vaarcu Calieta davarara. Dai ami maisi aajai avalli.

¹³ Calva apamu maisi cavami sur amacoañdara vai cascada povanoliditadai agai issistutuidi isapiaiimadagi. Ttai iji dai Calieta davararai abaana salli iimai. ¹⁴ Damos otoma alia cavami va davarari amadara. ¹⁵ Dai gaa suudagi amaco garnuituscai. Dai camaitardagito tsbaitaaco iimiagi cascada mosdagito agai sai garbacaña. ¹⁶ Dai mapacara sicolimadi suudagi Calauda tagidu ttai labagi dagavusai aatama. Dai alia sijaita tsagi aatama aali vaarcu ismaacada tvaimaticatadai avaarco gducada. ¹⁷ Aidatasi cacaga vuu aali vaarcu gooquara garar tataropiñdicada vuu agaa vaarcu sai maisiaa gaduuna. Dai duduaadicuitadai aatama isgarbaquiagi avalli Silite amacoga siaaco oidaga oorai duupiacami cascada tvañi aatama licuusi ismaacada acada nuituscai avalli avaarco. Dai mosapiaducai dagito aatama sai garbacaña avalli. ¹⁸ Dai siaadico apiaquiaa alia cavami vustai avalli cascada gaa suudagi arana suuligaimi agai cuadagai sai maisi vatatugaiña avaarco dai camaidupiquidana suudara. ¹⁹ Dai gansiaadico vascatai aatama suudara suuli vasi istumaasi oidacata dai vaarcu arana. ²⁰ Dai catavapi apadui tasi mainidi tasai tomali sisiaavugai. Dai alia cavami avarai quiaa cascada camaitagitocatadai aatama isvuvaquiagi.

²¹ Dai catavapi apadui tasi maitacueeyi aatama taida paavora caquiva vascatai saagida daida itai:

—Cacali sioma arcagaicamudai isgiñagidamudai aapima dai maivuvaquimudai Calietañdara simaisoi gaduunimudai govaarcu dai tomali aatama maisoimaa taatamudai dai maisiaa gaduunimudai mosacqui istumaasi. ²² Dai sivi aan ganaagidi masai maisoiganalidiña. Tomali amaadutai aapima maimuquiaa agai. Tomasi govaarcu siaa gadi. ²³ Aan ardiuusi marada dai agidi aan, dai tucara ta aan amo diuusi taañicaruda ²⁴ vai povañttadai: “Paavora maitiduaadicuda viaapa isvuidara caquivagi agaa baitacaacamigada romamano. Cascada aapi amadu vascatai ismaacada gaa amadu iimai calgacara vuvaquia agai”, iñttadai adiuusi taañicaruda. ²⁵ Cascada baigavar ganliada aapima vascatai. Aan gia vaavoitudai diuusi dai calga maata aan ispovai gaduñia agai isducatai giñaagidi adiuusi taañicaruda. ²⁶ Siaa gaduunimu govaarcu dai aatama mapacara sicolimadicamiara suudagi viimu —astatadai Paavora.

²⁷ Dai cagooca caldi gaa suudara iimaitadai aatama dai Adliana iimaitadai aatama gaa tucara vai aipaco garbaa ajioopai avalli. Dai ran tucara maata ta agai ismaacada nuucati avaarco iscayoga aayi davarai. ²⁸ Dai apavi agai suudagi saa tuucavaga saida aramo coobai dan baivustaama dan naadami metro dai baitaquioma apamu apavi sai casi aramo coobai dan cuvaracami metro. ²⁹ Dai agai duduaadicuitadai isvaarcu gagaviagi

ojooidai gaa suudagi ugidiana cascada gooquiamadara avaarcu taaapañi maacova gagar vapaiñomi vapatacami suudara sai caquivana. Dai aliñi ipaliditadai isotoma masiagi. ³⁰ Dai lamoco agai ismaacada nuucati avaarcu vuvaquia aliditadai avaarcuaiñara cascada catavañidimi ali vaarcu suudara, duucami istuvaña agadagi agagar vapaiñomi vapatacada baitadara. ³¹ Damos Paavora aagidi gaa taaanadamigada sandaaru lamadu sandaaru dai potadai:

—Ismaiviyagi idi calali vaarcuara aapima maitistuidimu iscalgacara vuvaquiagi —astadai Paavora.

³² Taida sandaaru iquiaca ali vaarcu taataropiñada dai dagito sai suudara gaaana.

³³ Dai sialimada Paavora daañimi vascatai saida ugaana dai potadai: —Caaayi gooca caldi ismaicaga gacueeyi aapima nuucaticatai govaarcu. ³⁴ Gandaani aan masai ugaana tomasi laachi. Aliñi gaaagai isgaugiagi dai calgacara vuvaquiagi. Maitavar vuam aliada tomali maadutai maitasiaduuñimu —astadai Paavora.

³⁵ Dai mospotai dai bai amo paana dai gamamagi vascatai vuitapi dai saasarai dai gauu. ³⁶ Dai vascatai bai ganali dai gauu ara. ³⁷ Vascatai aatma argoo sientu dan vaicoobai dan baivustaama dan naadamicatadai vaarcuara. ³⁸ Dai aidasi gauu vascatai gaa suudara suuli taligi ismaacada baivito sai vaamioma maivaaatuna avaarcu.

³⁹ Dai aidasi camaasi nuucadacami vaarcu camaimai tasiaaco daraajatadai. Damos naidi agai amo aqui maasi dai ooraga ugidiana dai ami imituda agaitadai avaarcu isistuidiagi. ⁴⁰ Dai iquiaca gagar taataropiñada agagar vapaiñomi vapatacada ismaacada cala calai avaarcu dai anaasi suudara viaa. Dai uupai taataropiñadi ismaacada cala vupurai tavla ismaacada cala imitudai agai avaarcu sijacoga ipaliadagi. Dai vañigi gaa icuusi baitadara saida avaaali imitudana davarri amacoga. Daida avaarcu davarri amacoga imimi. ⁴¹ Dai todian duucai aayi mapacara siaacoga goocapadara imai suudagi dai ooratana sai baitadara dai anaasi vii dai camaitistui isoiñiagi dai gooquiamadara cataataquimi guvuacatai suudagi. ⁴² Vaida sandaaru cooda agaitadai amaaisapicada sai maicalgacara vuvacana susuligidatai suudara dai noonoigana. ⁴³ Damos gaa taaanadami calgacara vuusaida aliditadai Paavora cascada maidagito mascoodagi. Dai taji vascatai ismaacada susuligicui sai araga suudara suuligana dai ana davarrai. ⁴⁴ Sai agaa tavla daama iimana siara laalachi vaarcu oomiquigada daama. Dai poduucai vascatai calgacara aayi davarrai.

28

¹ Dai calgacara vuvacalai mai aatma isami sicolimadicara suudagi Malta talgidu. ² Dai ami oidacami calga tuutuiga. Dai alia lapidicatadai dai duucui cascada gapi ganai agai dai garmiaadagi tasi aruucadana. ³ Taida Paavora vui chilqui cuaagi gauiada dai taiyara tuaajaimi tai vuusai amo cooyi cuaagiaiñara toñacai dai noviana bai Paavora. ⁴ Aidasi tal aoodami isnoviaiñara sagigi cooyi aipaco ganaagidimi daida icaiti:

—Idi cali gia sallicada argamuaacami. Tomasi calgacara vuusai goovai suudagiaiñara vascara Diusi maidagitomu isoidaca goovai —ascaiti aoidacami.

⁵ Taida Paavora taiyara gigigi ganovi sai gaaana cooyi dai maitasiadi. ⁶ Vascatai naracatadai isvaiguuguagi siara todian duucai muquiaagi. Dai

catavapi nanracadatai tai maitasiadi tai cascada vascatai ama duucaigantatagito dai pocaiti sai Paavora aramo diuusi.

⁷ Dai maisi malacasi abiaadara oidacata dai agaa tlaanadami Maltara. Agai Puvulio tlagidu. Agai calaga garmiaadagi tatai sioma daraaja aatama vaica tasai anaasi. ⁸ Vaida Puvulio oogada cococatada dai caatcatada oiditai toñdagai dai arai bitavigai. Taida aPaavora dividamu dai apaga gamamagi dai daama darai ganoonovi tai agai dueeyi. ⁹ Dai aidasi capovadi tai agaa cococoidada ismaacada anaasi Maltara oidacata dai dada dai vasi dudueeyi. ¹⁰ Dai aliasi garsiaa duutuli dai gooquira aidasi caiimia ragaitada garmaa agai vasiaacatai istumaasi gaagai voiyara.

¹¹ Dai cavaica masaadai daraaja aatama Maltara daida tlatasai amo vaarcura ismaacada anaasi daivuntu toomoco. Avarcu Alejandriaiñdara divia dai Cocatai tlagidu. ¹² Dai aayi aatama Siracuusiana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³ Dai abiaadara apiaiimi aatama davarai sonuana daida aayi Rejira. Dai siaadico cacalaga avai dai gargoquiamadara vustai avalli, dai gan siaadiqui aayi aatama Puteolira. ¹⁴ Dai ami taa aatama chiqui vaavoitudami tai agai garvai tasi amadu daraajana amo acaldi. Dai gooquira abiaadara iji aatama Roomamu. ¹⁵ Aidasi mai garaaduni Roomara tsaajimi, vuvaja dai voiyara garaayi. Dai Apiporara tlagidu amapacara tai ami garaayi amoco dai aa garaayi siaaco Vaica Tavernasi tlagidu. Taida aPaavora alia baigalli tagacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶ Dai aidasi aayi Roomara taida agaa tlaanadamigada sandaaru tagi amaamaisapicada mai sandaaru tlaanadamigada. Dai Paavora gia dagito sai covai oidacana amadu amo sandaaru ismaacada nuucada.

¹⁷ Dai bo vaica tasaicada aPaavora ootosi ñiooqui abaitaguucacamigada judidiu sai ganampaidana. Dai aidasi casi ganampagi agai taida aPaavora ñiooqui dai potadai:

—Giñaaduni, tomasi maitistuma dui aan ajudidiu vui tomali garraqui aduñicarv viituldaragada vui taida ajudidiu vascara giñtagi romamano Jerusaleenara, dai vaama giñca. ¹⁸ Taida atlaanadami maitaa tomali amo soimaascami istuisida giñmuaagi cascada giñdagitua aliditadi. ¹⁹ Damos ajudidiu vui baacoi dai viaacata dai aan ispotadagi sai agaa baitacacacamigada romamano giñcacana, tomasi maiviaa aan istuisida gpirara vuupadagi giñaaduni. ²⁰ Cascada ganvai aan sivi dai gannida ñagai dai gnaatagida ñagai. Aan anvaavoituda ganpan duuca amadu vasi garaaduni judidiu islaqui abiaadara Diuusi pocaiti sai ootosa agai amo calgacara vuviadami dai vaavoituda aan vasi isDiuusi duduaacalda agai coidada cascada vuli aan idi cadeenacada —astadai Paavora.

²¹ Tai agai potadai:

—Tami maididivai tomali amo oojai Judeeaiñdara isgaagadagi aapi, tomali amaadutai garaaduni judidiu ismaacada daivai malacalara maitraagidiña tomali amo istumaasi soimaasi aapi gavui. ²² Cal maata aatama istomasiaacoga ñiooquidiña oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai galaca aralidi aatama pasialidi aapi —astadai ajudidiu.

²³ Dai poduca tu du bai dui istuigaco ganampaidagi. Dai aidasi aayi istuigaco bai dui agai tai ganampagi mui oodami ami siaaco guuliñacata dai aPaavora. Tai agai ñiooqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai aagidi isducatai Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana Paavora aagidi

ismaac^Λd^Λ ooja Moseesacaru ^Λmadu aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ dai gomaasic^Λd^Λ ip^Λlidadai isvaavoituldagi isSuusi ^Λrc^Λgac^Λr^Λ vuviadami.

²⁴ Dai ^Λmoco vaavoitu ismaac^Λd^Λ aagidi ^ΛPaavora dai aa gia maivaavoitu.

²⁵ Dai mai^Λmo t^Λgitoidagai viaacatadai dai iimimi. Taid^Λ ^ΛPaavora pot^Λdai:

—Ali^Λsi ^Λrvaavoi ismaac^Λd^Λ aagidi Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ Isaía g^Λr^Λqui aaduñicar^Λ. ^Λgai aagidiña istumaasi Diuusi Ib^Λad^Λ aagidiña ismaac^Λd^Λ pocaiti:

²⁶ Im^Λdañi aapi dai pot^Λda ^Λoodami:

Ca^Λcamu aapim^Λ dai maimaat^Λ ca^Λcamu.

N^Λijadamu aapim^Λ dai maimaat^Λ n^Λijadamu ducami iscuupicagi g^Λnvuupuji.

²⁷ Mait^Λnt^Λgito ca^Λ aapim^Λ.

Main^Λijada ^Λlidi aapim^Λ tomali maica^Λca ^Λlidi,

Tomali mai^Λma duuca g^Λnt^Λt^Λgitua ^Λlidi iñsaan^Λ c^Λgac^Λr^Λ g^Λnvuvaidana.

Ascaiti Diuusi Ib^Λad^Λ Isaía sai pot^Λna. ²⁸ Ip^Λlidi aan^Λ m^Λsmaat^Λcagi —ascaiti Paavora—, sai sivi bait^Λqui ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu viaacamu isducatai maatiagi isDiuusi c^Λgac^Λr^Λ vuvaida ^Λlidi ^Λgai ^Λp^Λ dai ^Λgai gia c^Λga g^Λnt^Λgito ca^Λcamu —ascaiti Paavora.

²⁹ Aid^Λsi pot^Λ ^ΛPaavora taid^Λ ^Λjudidíu iji dai aipaco g^Λnaatagidimi.

³⁰ Taid^Λ ^ΛPaavora anaasi vii gooca uumigi ^Λmo qui rentagidicami^Λr^Λ. Dai ami miaad^Λgidiña v^Λascatai sioor^Λ daividiña. ³¹ Tomali ^Λmaadutai maidaidiña isgaaagiada ^Λgai isDiuusi soic^Λ oodami sai c^Λgac^Λr^Λ oidacana dai isSuusi Cristo ^Λrc^Λgac^Λr^Λ vuviadami casc^Λd^Λ maiduaadicuitai gaaagidiña ^Λgai gomaasi.

Mos^Λcaasi.

Idi oojai ooji Paavora vaavoitudadami Rooma oidacami

¹ Aan Paavora Suusi Cristo piooñigada. Dai ganoojidi aan aapima vaavoitudadami Rooma oidacami. Diuusi giñmaa samicami ansaid rootosicamica ana dai covai giñvusaitu ansaid gaaagidiña ana sai Diuusi cagacaga gavuvaidi.

² Aequioma Diuusi ñiooquituldiadamigada ooja Diuusi ñiooquidaga sai Diuusi aagai sai poduucai aduñia agaitadai. ³ Aagai aagai sai divia agai gartaanadami Suusi Cristo Diuusi marada ismacada tavaivaagiañdaga. Aagai oodami duucai vuusai daida arai Davicaru cajiudad. ⁴ Suusi Cristo muu dai pamu duaaca coidada saagidañdaga. Gomaasicada caga gamaí issamicada arDiuusi marada dai viaa guvucadagai dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo cagacaga giññidi cascada giñaagidi ansaid rootosicamica ana, Diuusi ipali cascada. Dai giñootoi agai ansaid gaaagidiña Diuusi ñiooquida sai poduucai vasi naana maasi oodami saagida oidacana siora vaavoitudadagi dai agiadagi. ⁶ Dai aapima aramo oodami ismacada Diuusi covai vuvaitu masaid armamaatardamigadacana Suusi Cristo.

⁷ Diuusi ganoigadai daida covai gnvuvaitu masaid armaamaradacana. Aan ipalidi isDiuusi garooga amadu gartaanadami Suusi Cristo cagacaga gannajadagi dai gniibastudacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo cagacaga giñvusaitu cascada viaa ana samicami isñioocadagi Diuusi amadu. Dai agidi ana Diuusi isalia baigiñalidi ana vasi aapimacada. Tomasiaaco siaaco aimarai ana gaaagai gnvavoidaraga cascada. ⁹ Aan ivueeyi Diuusi aa duiñdada vasi giñguvucadagacada maiioojodaitai gaaagidi ana isSuusi Cristo Diuusi marada arcagacaga vuviadami. Diuusi ca maata iñsaana aliasi gantatagitoi vascaga siuu duucu gamamadadagi. ¹⁰ Aequi abiaadaga daana ana Diuusi sai giñmacana oigaragai isagai ipaliadagi sai ana istuidana ismaca gndividagi. ¹¹ Gannaida iñalidi ana, dai vaamioma gnsoiña iñalidi mai vaamioma caga oidaca isducatai Diuusi ipalidi mai vaamioma caga vaavoituda aapima. ¹² Siascada naida ana masca caga vaavoitudai aapima dai aapima naida sica caga vaavoitudai ana aipaco baigatalliatudamu aatama.

¹³ Giñaaduñi ana ipalidi ismaatca aapima ismuyoco imidagai gannidamua iñalidiña ana damos maiquia istui. Aan ipalidiismuidutai aapima Rooma oidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai agiadagi an duucai sibacoga oidacami siaaco gaaagidiña ana Diuusi ñiooquida ara, cascada imia iñalidi ana dai gannaida iñalidi. ¹⁴ Aan viaa isaagidagi Diuusi ñiooquida agiliego dai ama maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucai ara samicada ipalidi ana isganaagidagi aapima Rooma oidacami isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami.

¹⁶ Aan maisiaa arai isgaaagiadagi isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami. Siascada gaaagiadagi ana gomaasi vascatai siora vaavoitudai cagacaga vuvacai Diuusi guvucadadacada. Araga Diuusi ñiooquida arjudiduu vataracataidai damos sivi arvascatai vataraga. ¹⁷ Diuusi ñiooquidaga aagai sai siora vaavoitudagi isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami Diuusi

cΛΛgacΛΓΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ΛΛquioma poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai pocaiti: “SioorΛ vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cΛΛgacΛΓΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai Λgai vΛΛscΛΓΛ oidacamu Diuusi ΛΛmadu”.

18 CΛΛga gΛmaatΛ isDiuusi aliΛ soimaa taatamituldi vΛΛsi soimaasi ivuaadami. Λgai soimaasi ivueeyi dai poduucai maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi Λrvaavoi. 19-20 Λsoimaasi ivuaadami cΛΛga maatΛ isoidaga Diuusi. TomasioorΛ nΛidi vΛΛsi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucai cΛΛ maatΛ isoidaga Diuusi tomasi mainΛidi oodami Diuusi. AidΛsi abiaadΛrΛ Diuusi idui oidigi cΛΛga gΛmaatΛ isoidaga Diuusi, dai isΛgai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascΛdΛ Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Λgai Λgi ΛrduniδΛ isDiuusi soimaasi taatatuldagi. 21 Tomasi cΛΛga maatΛ Λsoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi vΛΛscΛΓΛ maisiaa duutudaiña isducatai gΛaagai, tomali maipocaitiña Λgai sai baigΛnΛlidi DiuusicΛdΛ. Baiyoma Λgai tΛtΛgitoi istumaasi maicΛcΛΛgaducami dai vaamioma maimaatΛ caΛcana istumaasi cΛcΛΛgaducami. 22 Tomasi pollidi Λgai isaliΛ sastuduga dΛmos vaamioma vupuiirutu. 23 Dai Λgai gΛaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga dai vΛΛscΛΓΛ maisiaa duutudai baiyoma idui Λgai momoono uusicΛdΛ dai ojoodaicΛdΛ Λpa maasi oodami, dai Λpa maasi ujuurugi, dai Λpa maasi cΛcΛisi, dai Λpa maasi coocoyi, dai siaa duutudaiña polliditai isΛgai Λrdidiuusi.

24 CascΛdΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λgai dai dagito saidΛ ivuaadana Λgai istumaasi sigal nanaascami istumaasi Λgi Λgai ipΛli isivuaadagi, dai sai googosi gΛnducamicana. 25 Λgai maivaavoitudai istumaasi aagai Diuusi tomasi cΛΛ maatΛcatadai isiΛrvaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitΛrvaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai coocoyi, dΛmos Λoodami idui moonoo ismaacΛdΛ Λpa maasi oodami dai ujuurugi dai coocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi sioorΛ aliΛsi gΛaagai issiaa duutuadagi vΛΛscΛΓΛ.

26 CascΛdΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λgai dai dagito sai googosi gΛnducamicana. Asta ooqui dagito cΛcΛli dai Λgi googosi gΛnducamicana. 27 Dai cΛcΛli Λgi poduucai ivueeyi ΛpΛ dai Diuusi aliΛ soimaasi taatamituldi cascΛdΛ coocorΛi poduucai ivuaadatai.

28 AidΛsidΛ Λsoimaasi ivuaadami camaitipΛli isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadΛrΛ viaa dai dagito sai tΛtΛgitoiña naana maasi maicΛcΛΛgaducami daidΛ ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitΛaagai isivuaadagi. 29 Λgai Λrsoimaasi ivuaadami dai googosi gΛnducami dai maicΛΛ tuutuiga dai viaaca Λlidiña mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudadΛ tuutuiga, daidΛ Λrgacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti nΛidiña aa 30 dai aagatΛrΛga istumaasi maitΛrvΛΛtarΛ, dai cΛΛdai Λgai Diuusi, dai gΛgΛrducΛdΛ gΛnΛlidiña, dai maisiaa duutudaiña aa, dai vΛΛscΛΓΛ tΛtΛgitoiña isducatai soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiña gΛndΛdΛ, 31 dai maimaatΛ caΛ istumaasi cΛcΛΛgaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioigΛdai oodami, dai maioigΛldi aa, dai maisoigΛnΛlidi aacΛdΛ. 32 Tomasi cΛΛ maatΛ Λgai istumaasi Diuusi tΛjai oodami saidΛ ivuaadana dai maatΛ Λgai sai sioorΛ soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi ΛΛmadu dai vΛΛscΛΓΛ apia-soimaasi ivueeyi dai baigΛnΛlidiña Λgai siΛscadΛ aa pomaasi ivuaadagi ΛpΛ.

2

¹ CascadΛ isΛmaadutai pocaitiadagi sai aliasi Λrsoimaasi ivuaadami Λoodami ismaacΛdΛ glaagai tami sai glaagai issoimaasi taatagi ducami ispocaitiadagi sai Λgai ΛΛpΛ glaagai issoimaasi taatagi. Λgai Λrsoimaasi ivuaadami ΛΛpΛ Λpan duucai Λgai cascadΛ. ² Dai cΛΛ maataΛ aatΛma iscΛΛga ivueeyi Diuusi siΛΛscadΛ soimaasi taatamituldiadagi ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi. ³ SiooraΛ pocaitiadagi sai aliasi Λrsoimaasi ivuaadami aa dai vΛΛscaraΛ Λpan duucai ivueeyi maitΛaagai ispoΛliadagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai Λgai Λpan duucai soimaasi taatatulda agai Λgaa soimaasi ivuaadami. ⁴ Oodami maitΛaagai istatΛgitodagi ismaicΛΛga ivueeyi Diuusi baiyoma aliasi glaagai istatΛgitodagi isDiuusi maiquia soimaasi taatatuli dai alia cΛΛ tuiga vui sai Λma duucai tatΛgitona. ⁵ DΛmos iscatΛvΛpi daivuñiagi vai Λgai vΛΛscaraΛ Λma duucai gantatΛgitua Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu, siΛΛscadΛ diviagi Λgai dai nΛidagi ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. ⁶ SiΛΛscadΛ diviagi Diuusi Λgai baiduñia agai vΛΛscatai ΛΛmadu. ⁷ SiooraΛ apiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ipΛlidityai isDiuusi baigΛΛliadagi Λgai vui dai isvΛΛscaraΛ oidaca agai Diuusi ΛΛmadu, Diuusi maaquia agai oigaragai sai vΛΛscaraΛ oidacana Λgai ΛΛmadu. ⁸ DΛmos Diuusi aliasi soimaasi taatatuldamu Λgai ismaacΛdΛ vuidΛraΛ vΛΛtaΛ Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ baiyoma soimaasi ivueeyi Λgai. ⁹ SΛΛlicadΛ soimaasi taatamu vΛΛscatai ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi, ΛpΛga Λjudidíu dai gooquiaraΛ Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu. ¹⁰ DΛmos Λgai ismacΛdΛ ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi, Diuusi baigΛΛliadamu ΛgaicΛdΛ dai iibΛstudacan tadacamu, ΛpΛga Λjudidíu dai gooquiaraΛ Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu.

¹¹ Diuusi nΛida agai vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatamitulda agai vΛΛsi Λsoimaasi ivuaadami. ¹²⁻¹⁵ Diuusi soimaasi taatatuldamu Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu soimaasi ivuaadamicyatai Λgai tomasi maimaí Λgai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maa Diuusi. CΛΛ maataΛ Λgai istumaasi ΛrcΛΛgaducami dai istumaasi ΛrmaicΛΛgaducami, vΛΛsi oodami cΛΛga maatacana siΛΛscadΛ soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatatuldamu Λjudidíu soimaasi ivuaadamicyatai Λgai. Λgai maataΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maa Diuusi dai vΛΛscaraΛ maiΛΛgidi cascadΛ. CΛΛga maataΛ Λgai istumaasi ΛrcΛΛgaducami dai vΛΛscaraΛ maitivueeyi. IsmaacΛdΛ ΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ Λgai gia cΛΛgacaraΛ vuvaidi Diuusi. Dai Λgai ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ tomasi maataΛ Λgai gia maicΛΛgacaraΛ vuvaidamu Diuusi. ¹⁶ Amo imidagai Diuusi otosa agai Suusi Cristo sai nΛidana ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Λgai maataΛ asta istumaasi tatΛgitoiña oodami. VΛΛsi gomaasi Λgai ismaacΛdΛ gaaagidi aanΛ.

¹⁷ Diuusi maa Moseesacaru judidíu aduñdΛ gΛsΛΛlicamiga cascadΛ Λjudidíu povΛnΛlidi sai Diuusi cΛΛgacaraΛ nΛidi dai cascadΛ gΛgΛrducadΛ gΛnΛlidi. ¹⁸ ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ ooja Moseesacaru cΛΛ maataΛ Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi oodami dai cΛΛ maataΛ istumaasi ΛrcΛΛgaducami dai istumaasi ΛrmaicΛΛgaducami. ¹⁹⁻²⁰ Λgai maataΛ vΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛraΛ cascadΛ polidi Λgai saidΛ istutuidi ismaataatΛtuldiagi Λgai ismaacΛdΛ maimaataΛ Diuusi ñiooquidΛ. ²¹ Dai ismaacΛdΛ polidi saidΛ istutuidi ismamaatΛtuldiagi aa Λgai glaagai isivuaadagi pduucai isducatai gamamaatΛtulda Λliadagi. IsmaacΛdΛ gamamaatΛtuldi

sai maitaaagai isgaasadiadagi agai maitaaagai isgaasadiadagi aapla. ²² Dai ismaacada gamamaatutuldi sai maitaaagai isgoogosi ganducamicagi agai maitaaagai isgoogosi ganducamicagi aapla. Dai ismaacada caddai momoono ismaacada siaa duutuadagi oodami maitaaagai isgaasadiadagi istumaasi oidaga quiquiupiaa siaaco oidaga amomoono. ²³ Dai agai ismaacada gagarducada ganalidi pocaititai sai Diuusi aagidi aduñda Moseesacaru istumaasi ooja agai dai caa maata agai istumaasi aagai samicamiiaa dai vaascara maiagidi poduucai alia soiduucai naidi Diuusi. ²⁴ Pocaiti Diuusi ñiooquidaa: “Aapima ismaacada arjudiduu soimaasi ivueeyi cascada agai ismaacada maitarjudiduu vui ñioocai Diuusi”.

²⁵ Vaavoava saida arcagaai isiarjudiducagi isagadiadagi agai Moseesacaru samicamigada damos ismaiagida agai aidia gadi ducami ismaitarjudiducagi agai. ²⁶ Damos isagai ismaacada maitarjudiduu agadiadagi Moseesacaru samicamigada Diuusi caagacara najadamu agai ducami isiarjudiducagi. ²⁷ Siascada arjudiduu maiagadiadagi Moseesacaru samicamigada tomasi cao-jisicami viaa agai dai ismaacada maitarjudiduu agadiadagi Moseesacaru samicamigada poduucai gamaata isarjudiduu maicaga ivueeyi. ²⁸ Maisiu vaasi arjudiduu arDiuusi maamarada tomasi iquitiqui agai tuutucugada poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigadaa. ²⁹ Baiyoma Diuusi maamarada aragai ismaacada Diuusi maacai ibadagai utudui dai poduucai agai camaitivuaada alidi istumaasi soimaasi dai Diuusi Ibaada amadu daja agai ismaacada vaavoitudai dai agidi Diuusi. Dai Diuusi caagacara najadamu agai tomasi oodami maicagacara naidi.

3

¹ Vaascara aliasi arsoiñi isarjudiducagi oodami daida arsoiñi isarjudiduu iquitiquicagi tuutucugada. ² Diuusi acovai vuvaitu arjudiduu sai agai oojana ñiooquida dai nuucadacana aoojai. ³ Vaavoava sai amadutai arjudiduu maivaavoitu Diuusi, damos Diuusi gadi vaascara iduñimu istumaasi aagai. ⁴ Agai vaascara ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vaasi oodami yaatavoga. Pocaiti Diuusi ñiooquidaa:

Tomasi oodami polidi ismaitarvaavoi istumaasi aagai Diuusi,
Vaascara naidamu agai isiarvaavoi istumaasi aagai Diuusi.
Ascaiti Diuusi ñiooquidaa.

⁵⁻⁶ Damos isamaadutai pocaitiadagi sai siascada soimaasi ivuaadagi oodami sai poduucai gamaata isDiuusi caa tuiga dai cascada maitaaagai issoimaasi gartaatamituldiada agai, tomasi pocaiti amoco vaascara maitarvaavoi. Diuusi vaascara caga ivueeyi siascada soimaasi taatatuldi oodami.

⁷⁻⁸ Ammo oodami giñiooquidi dai pocaiti ansai gamamaatutuldi aana sai gaaagai issoimaasi ivuaada oodami sai poduucai sioma caga gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Agai pocaiti ansai gamamaatutuldi aana sai isyaatagada amoco poduucai sioma caga gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Diuusi maiyaatagai cascada. Sai cascada Diuusi maitaaagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacada soimaasi ivueeyi. Damos Diuusi caga iduñimu siascada soimaasi taatatuldiagi agai ismaacada pocaitiadagi.

⁹ Aatama judiduu maivaamioma caga tuutuiga siaa oodami. Camaata aatama isvaasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami.

¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidaa:

Tiipu tomali amaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali amaadutai ismaacada maata cacagi Diuusi ñiooquida.

Dai tomali ʌmaadutai maimaatʌca ʌlidi iscaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹² Vʌʌscatai gajiaadʌrʌ vipieeyi Diuusi,

Dai vʌʌscatai ʌrsoimaasi ivuaadami.

Tomali ʌmaadutai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipʌlidi.

¹³⁻¹⁴ Vʌʌscatai ʌryaatavogami daidʌ ʌroomaligami.

Dai mosʌʌgi soimaasi ñiooqui aagaiña ʌgai.

¹⁵ Tomastucʌdʌ gʌncoodaiña oodami.

¹⁶ Gomaasicʌdʌ soiduucai gʌnnʌidiña oodami aipacoga.

¹⁷ Dai mosgʌncocoda ʌlidiña ʌgai.

¹⁸ Maiʌʌbʌidi ʌgai Diuusi.

Ascatai Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹⁹ Cʌʌ maata aatʌmʌ isDiuusi maa Moseesacaru ʌsʌʌlicami sai oodami ʌʌgiditai caʌcana. Diuusi sʌʌlicʌdʌ soimaasi taatulda ʌgai sioora maiʌʌgiadagi dai ʌgai maiviaacamu isducatai gʌnsoiñagi. Dai poduucai ʌʌrʌ vʌʌsi oodami oidigi daama oidacami ʌrsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi. ²⁰ Moseesacaru sʌʌlicamigadʌcʌdʌ maata aatʌmʌ isʌrsoimaasi ivuaadami. Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidi oodami ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai ʌgai Suusi Cristo maisiu ʌʌgiditai caʌcatai Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ.

²¹ Aidʌsi maiquiaa divia ʌCristo tami oidigi daama ʌjudidíu gʌnaajagʌiña iscʌʌgacʌrʌ oidacagi dai ʌʌgiadagi vʌʌsi Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ, ʌgai poʌlidiña sai poduucai istutuidi isiimiagi Diuusi ʌʌmadu. Dai gooquiʌrʌ Diuusi ootoi ʌCristo tami oidigi daama sai ʌgai maataʌtuldana ʌoodami isducatai istutuidi Diuusi iscʌʌgacʌrʌ nʌijadagi oodami ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ casi gaaagiditadai isDiuusi poduucai iduñia agaitadai. ²² Tomasioora ismaacʌdʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌijadamu ʌgai ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²³ Tomali ʌmo oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipʌlidi vʌʌscatai soimaasi ivueeyi cascʌdʌ. ²⁴ Diuusi oigʌldi ʌgai ismaacʌdʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌrʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai cʌʌgacʌrʌ nʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucai ivueeyi oigʌdaitai ʌgai. Diuusi maitataanʌi namʌgadʌ cʌʌgacʌrʌ vuvaidaragai. ²⁵ Vʌʌsi oodami aliʌsi soimaasi ivueeyi cascʌdʌ gʌaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi dʌmos Diuusi ootoi ʌSuusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatatuli dai poduucai ʌoodami camaitʌagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadatai. Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaidi ʌgai ismaacʌdʌ vaavoitudai gomaasi. Vʌʌsi gomaasi idui Diuusi sai poduucai maatʌna ʌoodami isDiuusi cʌʌga idui oigʌldacai ʌʌquidʌ soimaasi ivuaadami. ²⁶⁻²⁸ Dai isDiuusi apiacʌʌga ivueeyi sivi oigʌlditai dai cʌʌgacʌrʌ nʌiditai vʌʌscatai ismaacʌdʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami maisiu ʌgai ismaacʌdʌ pocaiti sai cʌʌga ʌʌgidi Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ cascʌdʌ maitiipu istuisidʌ gʌgʌrducʌdʌ gʌnʌliadagi tomali ʌmaadutai.

²⁹ Diuusi ʌrDiuusigadʌ ʌjudidíu dai ʌgai ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ʌʌrʌ.

³⁰ Mosali ʌmo Diuusi oidaga dai ʌgai oigʌldi dai cʌʌgacʌrʌ nʌidi vʌʌscatai ismaacʌdʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami tomasi ʌrʌmoco ismaacʌdʌ iquitʌa gʌtuucuga ischo ʌʌrʌ. ³¹ Tomasi ʌrvaavoi iscʌʌgacʌrʌ vuvacai oodami vaavoitudaitai isʌSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami vʌʌscʌrʌ aliʌsi gʌaagai isʌʌgiadagi Diuusi sʌʌlicamigadʌ.

4

¹ Avraañicaru argarallqui aduñicaru. Sivi naidamu aatama isducatai Diuusi cllagacarla naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²⁻³ IsAvraañi iduunimudai amo istumaasi cllagaducami sicascada cllagacarla najadamudai Diuusi aida gia viaacamudai Avraañi istuisida gaducada glliadagi. Damos Diuusi ñiooquidar pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi cascada Diuusi cllagacarla naidi agai”. Cascada Avraañi maiviaa istuisida gaducada glliadagi. ⁴ Isamoco iduuníagi amo aa duiñdagai aamuda glaagai isaa namquidagi, mastumaasi aa namquidagi maitroidicami. ⁵ Diuusi ipalidi isoodami cllagacarla oidacagi damos maisiu poduucai oigaldi dai cllagacarla naidi Diuusi oodami baiyoma Diuusi oigaldi dai cllagacarla naidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. ⁶ Davicaru aagai sai alia baigallidiña amo oodami siascada Diuusi oigaldagi dai cllagacarla najadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru:

⁷ Baiganalidi oodami ismaacada Diuusi oigaldi soimaascamigada.

⁸ Baiganalidi oodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai. Ascaiti Davicaru.

⁹⁻¹⁰ Avraañi sallicaada baigalli aidasi Diuusi oigalli agai dai cllagacarla naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gatuucuga. Poduucai cllaga gamaata isDiuusi oigaldi dai cllagacarla naidi agai ismaacada iquitacai gatuucuga siasi agai ismaacada maiquitacai gantuucuga. ¹¹ Avraañicaru cavaavoitu Diuusi dai gooquiarla iquitla gatuucuga sai poduucai naidiña aa isDiuusi cacllagacarla naidi agai, vaavoitu agai Diuusi cascada. Dai poduucai Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiquitacai gatuucuga dai poduucai lpra gamaata isDiuusi oigaldi dai cllagacarla naidi agai. ¹² Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada iquitacai gantuucuga vaavoitudacai Diuusi lpan duucai Avraañicaru vaavoitudaitadai.

¹³ Diuusi aagidi lAvraañicaru sai vlassi oidigi artuidadaca agaitadai, agai lmadu cajiudadla, Diuusi poduucai aagidi Avraañicaru vaavoitudacai agai dai maisiu lligidacai Diuusi sallicamigada. ¹⁴ Lamoco pocaiti sai vlassi oidigi artuidadaca agai agai ismaacada lligidi Diuusi sallicamigada dai maisiu agai ismaacada vaavoitudai Diuusi damos gomaasi maitarvaavoi. Isiarpoduucaicamudai aida gia maitarsoñicamudai vaavoidaragai, tomali maitarsoñicamudai ismaacada aagai Diuusi. ¹⁵ Siascada aatama garaajagadagi isllagiadagi Diuusi sallicamigada sai agai cllagacarla garnidiña dai sai cllagacarla gervuvaidana agai viaa issoimaasi gartaatamituldiadagi maicllaga lligiditai aatama. Ismaitiipucamudai sallicami aida gia maitiipucamudai oodami maiलगidaracami.

¹⁶ Diuusi cllagacarla naidi oodami vaavoitudacai agai daida oodami maigamaitacai cllagacarla vuvaidaragai. Cllaga maata aatama isDiuusi cllagacarla garnidi tomasi ivueeyi aatama judidíu viituldaragada ischo lpra, isvaavoitudada aatama Diuusi lpan duucai Avraañicaru. Poduucai agai argaraduñicaru, ¹⁷ cascada pocaiti Diuusi sai Avraañicaru lroogada ducami mui oodami naana maasi ñioocadami. Diuusi cllagacarla naidi tomastuma oodami isvaavoitudagi Diuusi lpan duucai Avraañicaru. Diuusi alia viaa guvucadagai dai agai duduaacaldi coidada dai siascada Diuusi aagadagi

saidΛ ʌpʌdunia agai ʌmo istumaasi ismaacʌdʌ maiquiaa ʌpʌdui ducami iscaasi ʌʌpʌ duuñimudai.

18 Cascʌdʌ aidasi Diuusi aagidi Avraañicarʌ sai ooñigadʌ marata agaitadai saidʌ ʌmaradʌ cajiudadʌ sʌʌlicʌdʌ muiduca agaitadai taidʌ Avraañicarʌ cʌʌga vaavoitu tomasi maibaigaca maascata dai gomaasi. 19 Tomasi Avraañicarʌ viaacata dai ʌmo sientu uumigi daidʌ Saara ʌrooñigadʌ dai viaacata dai maaco coobai dan baivustaama uumigi aliʌsi ʌrcʌcʌʌliocoidadʌcatadai ʌgai dai camaibaigaca maascata dai ismaamaracagi. 20 Dʌmos Avraañicarʌ apiacʌʌga vaavoituda itadai Diuusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquiaa viaacata dai ʌgai istumaasi aagidi Diuusi vʌʌscʌrʌ cʌʌga ñioo ʌgai Diuusi vʌʌtarʌ. 21 Sʌʌlicʌdʌ cʌʌga vaavoituda ʌgai isDiuusi istutuidi isiduñiagi istumaasi aagai. 22 Cascʌdʌ Diuusi oigʌldi Avraañicarʌ soimaascamigadʌ dai Diuusi pocaiti sai camaitʌrsoimaasi iducami Avraañicarʌ. 23 Aidasi Diuusi aagidi Avraañicarʌ sai oigʌli ʌgai dai cʌʌgacʌrʌ nʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi iduñimudai mosvaavoitudacai ʌgai Diuusi, maisiu mosʌcaasi Avraañicarʌ aagidi ʌgai gomaasi. 24 Diuusi gʌraagidi aatʌmʌ ʌʌpʌ. Diuusi gʌroigʌldi dai cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌidi aatʌmʌ ʌʌpʌ ismaacʌdʌ vaavoituda Diuusi ismaacʌdʌ duaacali gʌrtʌaanʌdamiga Suusi Cristo coidadʌ saagidaiñdʌrʌ. 25 ʌgai muu dai poduucacai gʌroigʌldi gʌrsoimaascamiga dai duaaca dai poduucacai Diuusi pocaiti sai camaitʌrsoimaasi iducami aatʌmʌ.

5

1 Poduucacai Diuusi cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai aatʌmʌ dai poduucacai gʌniibʌstacan tadacagi gʌriibʌdaga. Suusi Cristo muu dai poduucacai gʌroigʌldi gʌrsoimaascamiga cascʌdʌ. 2 Dai poduucacai istutuidi aatʌmʌ ismamadadagi dai poduucacai apiacʌʌgacʌrʌ gʌrnʌidi Diuusi. Dai aliʌ baigʌrʌlidi aatʌmʌ nʌnʌracatai siʌʌscadʌ Diuusi gʌrvaidaquiagi tʌvaagiamu tʌsai ʌmadu daraajana. 3 Dai gʌaagai isbaigʌrʌliadagi aatʌmʌ siʌʌscadʌ soimaa taatamadagi, gomaasi gʌrsoicʌi aatʌmʌ issoimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi dai tʌsai vaamioma ivuaada ʌrʌlidiña istumaasi Diuusi ipʌlidi. 4 Dai siʌʌscadʌ soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduucacai baigʌʌlidi Diuusi aatʌmʌcʌdʌ. Dai siʌʌscadʌ Diuusi baigʌliadagi aatʌmʌcʌdʌ gomaasi gʌrsoicʌi tʌsai nʌnʌracana aatʌmʌ siʌʌscadʌ Diuusi gʌrvaidaquiagi tʌvaagiamu dai sʌʌlicʌdʌ vaavoituda ʌgai Diuusi sʌʌlicʌdʌ iduñia agai istumaasi aagai ñiooquidʌrʌ. 5 Dai siʌʌscadʌ vaavoituda ʌgai aatʌmʌ Diuusi tomali ʌmo imidagai maisiaa gʌrʌʌratudadamu ʌgai, ʌgai vʌʌscʌrʌ ivueeyi istumaasi aagai cascʌdʌ. Diuusi ootoi gʌlʌdaga sai gʌrʌʌmadu daacana dai Diuusi Ibʌdʌ gʌrmamaatʌtuldi sai Diuusi aliʌsi gʌroigʌdai.

6 Aatʌmʌ maitistutuiditadai isʌʌgi cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidasi Diuusi ipʌli dai muu sai cʌʌgacʌrʌ vuvacʌna soimaasi ivuaadami. 7 Baitoma maitipu tomali ʌmaadutai oidigi daama siorʌ muquia ʌliadagi sai cʌʌgacʌrʌ vuusaiña ʌmai tomasi cʌʌ tuiga ismaacʌdʌ gʌmuaatuda agadagi. Dʌmos isaliʌ cʌʌ tuigacagi ʌmo oodami ismaacʌdʌ gʌmuaatuda agadagi aidʌ gia oidacan tada ʌmaadutai siorʌ muquia ʌliadagi ʌgai vʌʌtarʌ. 8 Dʌmos Cristo muu tʌsai aatʌmʌ cʌʌgacʌrʌ vuvacʌna tomasi quiaa ʌrsoimaasi ivuaadamicatadai aatʌmʌ 9 dai poduucacai Diuusi gʌrtʌʌgi isaliʌsi gʌroigʌdai dai cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascʌdʌ aatʌmʌ camaiviaa issoimaa

taatagi Diaavora Λ madu. ¹⁰ Aidasi maiquiaa vaavoitu aatama Diuusi, Λ gai garvuidara caatcatadai soimaasi ivuaadadai aatama damos Suusi Cristo muu tasai aatama cagacara vuvacana dai poduucai Diuusi camaitarvuidara caata. Sivi sooma caga istutuidi Diuusi iscagacara garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camavuidara vaata aatama Diuusi. ¹¹ Cascada alia baigaralidi aatama Diuusi vui.

¹² Adanacaru arapagadada oodami ismaacada oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui Λ gai dai cascada muu cascada vaasi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitipucamudai samicami tomali amaadutai maitis-tutiadamudai ispocaitiadagi ismailagidi samicami vaascara aidasi maiquiaa maa Diuusi gasamicamiga Moseesacaru oodami casoimaasi ivuaadatadai. ¹⁴ Damos oodami vaascara coodana arpa aidasi abiaadara oidacatadai Adanacaru asta aiduucami sioidacatadai Moseesacaru poduucai isduucai cooyi Moseesacaru abiaadara dai sivi quiaa cooyi cascada gamaata is-soimaasi ivuaadana Λ gai tomasi maiapan duucai soimaasi ivuaadana Λ gai Adanacaru. Maiapan tuutuiga Adanacaru Λ madu Cristo ismaacada divia agaitadai.

¹⁵ Adanacaru soimaasi idui dai cascada muu Λ gai dai vaasi cajiudadu coi arpa damos Suusi Cristo muu dai poduucai Diuusi oigaldi dai cagacara naidi muidutai. Poduucai maiapan dui Suusi Adan. ¹⁶ Asoimaascami ismaacada idui Adan maiapa maasi cagacara vuvaidaragai ismaacada garmaacai Diuusi. Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vaasi oodami vai Diuusi soimaasi taatamituldi damos Cristo muu vai cascada Diuusi cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai cagacara vuvaidi tomasi oodami aliasi arsoimaasi ivuaadami. ¹⁷ Adanacaru soimaasi idui dai cascada vaasi oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vaascatai ismaacada Diuusi cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai Λ gai oidacamu Suusi Cristo Λ madu tavaagiara tomastuigaco.

¹⁸ Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vaascatai vai Diuusi soimaasi taatamituldi. Damos Suusi Cristo idui amo istumaasi cagaducami vai cascada Diuusi cagacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai dai poduucai tomastuigaco oidacamu Diuusi Λ madu. ¹⁹ Adanacaru maiagi Diuusi vai cascada vaascatai soimaasi ivueeyi damos Suusi Cristo Λ gi Diuusi vai Diuusi cagacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diuusi maa oodami gasamicamiga sai poduucai maatana oodami isalia maiagidi Diuusi. Damos aidasi oodami vaamioma soimaasi ivuaadatadai vaamioma oigaldi Diuusi Λ gai dai oigadai. ²¹ Oodami apiasoimaasi ivuaadatadai dai cascada viaacatadai iscoiyagi. Damos Suusi Cristo muu sai poduucai oodami cagacara vuvacana dai tomastuigaco oidacana Diuusi Λ madu dai cascada Diuusi cagacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai dai poduucai t Λ gi Λ gai oodami isalia oigadai.

6

¹⁻³ Damos maitaagai isapiasoimaasi ivuaadagi vai poduucai Diuusi oigaldiadagi dai poduucai gamaata issalicada oigadai Λ gai oodami. Gantagitovurai isvaascatai aatama ismaacada casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadadacada poduucai arapan ducami iscoimudai aatama Λ gai Λ madu

dai viaa aatΛMΛ guvucadadΛ Λgai dai istutuidi aatΛMΛ iscamaisoimaasi ivuaadagi. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isΔDiaavora, cascadΛ maitΛagagai issoimaasi ivuaadagi.

4-5 AatΛMΛ quiaa Λrsoimaasi ivuaadamicatadai dai aidΛsi gΛrvapacoi aatΛMΛ ducami isyaasapicamudai ΛMmadu Cristo dai ducami isduduaacamudai aatΛMΛ coidadΛ saagidaiñdΛrΛ ΛMmadu Cristo Diuusi guvucadadΛcadΛ dai poduucai viaa aatΛMΛ ibΛdagai utudui. 6 Dai ducami iscoi aatΛMΛ curusiaba Suusi Cristo ΛMmadu dai poduucai camaitivueeyi aatΛMΛ mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi aatΛMΛ poduucai isduucai ivuaadana ΛΛquioma, 7 Λmo muuquiadΛ camaisoimaasi ivueeyi cascadΛ. 8 Ducami iscacoι aatΛMΛ Cristo ΛMmadu sΛΛlicadΛ ducami iscaduduaaca Cristo ΛMmadu dai caviaa ibΛdagai utudui. 9 CΛΛ maata aatΛMΛ sai Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ dai camaimuquia agai tomali Λmo imidagai cascadΛ. 10 Oodami soimaasi ivueeyi cascadΛ Cristo curusiaba muu poduucai Diuusi soimaasi taatatuuli Suusi Cristo dai camaiviaa isΛpamu muquiagi. DΛmos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diuusi ΛMmadu ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. 11 SiΛΛscadΛ soimaasi iduñia Λliada aapimΛ gΛagagai mΛspoΛliada aapimΛ mΛsaidΛ ΛrcoidadΛ ducami dΛmos isiduñia Λliada aapimΛ Diuusi aa duiñdadΛ Suusi Cristo ΛMmadu gΛagagai mΛspoΛliadagi mΛsai maitΛrcoidadΛ.

12 CasiavΛr maitΛndadagitoda isΔDiaavora soimaasi gΛnduiñtulldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapimΛ. 13 MaitavΛr ivuaada istumaasi ΔDiaavora ipΛliadagi baiyomavΛr ivuaada istumaasi Diuusi ipΛliadagi ducami iscacoimudai aapimΛ dai Λpamu duduaaca. 14 ΔDiaavora camaitΛntΛanΛdamu. AapimΛ camaiviaa isΛΛgiadagi vΛΛsi ismaacadΛ aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvuquiagi, mosgΛagagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gΛnoigaldi dai cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi.

15 VΛΛscΛrΛ maitΛagagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa isΛΛgiadagi vΛΛsi ismaacadΛ aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. 16 CΛΛ maata aapimΛ sai isΛmadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi Λmo piooñi duucai Λgai gia viaa isΛΛgiadagi gΛaamu. Poduucai ΛpΛ sioorΛ ΛΛgiadagi ΔDiaavora gΛaamu duucai tomali Λmo imidagai maiimia agai Diuusi ΛMmadu. DΛmos sioorΛ ΛΛgiadagi Diuusi cΛΛgacΛrΛ oidacamu dai imi agai Diuusi ΛMmadu. 17 DΛmos baigiñlidi aanΛ DiuusicadΛ isaapimΛ ismaacadΛ ΛΛquioma ΛΛgidiña ΔDiaavora gooquiΛrΛ cavaavoitu Diuusi dai sivi ΛΛgidityi caΛ Diuusi ñiooquidΛ. 18 Dai sivi camaitΛrpipiooñigadΛ aapimΛ ΔDiaavora baiyoma ΛrpipiooñigadΛ aapimΛ Diuusi dai cΛΛgacΛrΛ oidaga. 19 Aagai aanΛ gapipiooñiga dai gaaamu mai poduucai sioma cΛΛga maata caΛca aapimΛ. ΛΛquioma ΛΛgidiña aapimΛ ΔDiaavora daidΛ ivuaadana mui naana maasi soimaascami dΛmos sivi gΛagagai isΛΛgiada aapimΛ Diuusi daidΛ ivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami.

20 AidΛsi quiaa ΛΛgidiña aapimΛ ΔDiaavora maiviaacana aapimΛ isivuaadagi istumaasi cΛΛgaducami. 21 Istumaasi ivuaadana aapimΛ maitΛrsoiñi poduucai baiyoma mosmaitistutuiditadai aapimΛ isiimiagi Diuusi ΛMmadu mossiaa ΛrΛai aapimΛ sivi ΛgaicadΛ ismaacadΛ ivuaadana. 22 DΛmos sivi camaiΛΛgidi aapimΛ ΔDiaavora baiyoma ΛΛgidi aapimΛ Diuusi gomaasi gia Λrsoiñi dai poduucai aapimΛ Λrcovai vuvaidadΛ Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapimΛ Diuusi ΛMmadu. 23 Λgai ismaacadΛ ΛΛgidi ΔDiaavora maiimia agai Diuusi ΛMmadu dΛmos Λgai ismaacadΛ ΛΛgidi Diuusi,

Diuusi maaquimu ʌgai oigaragai istomastuigaco oidacamu Diuusi ʌʌmadu vaavoitudaitai ʌgai Suusi Cristo.

7

¹ Giñaaduñi aapimʌ cʌʌga maata isʌmo oodami istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai sʌʌlicamiʌʌʌ siʌʌsi uucami oidacagi siʌʌscada coiyagi amaasi gia cho. ² ʌmo ooqui cunacami viaa isʌʌmadu oidacagi gʌcuna siʌʌsi uucami oidacagi cunada, poduucai aagai sʌʌlicamiʌʌʌ cascada. Dʌmos siʌʌscada muquiagi cunada ʌooqui camaiviaa isʌʌgiadagi gosʌʌlicami ismaacada poduucai aagai sai ʌmo ooqui cunacami viaa isʌʌmadu oidacagi gʌcuna. ³ Dʌmos isʌooqui vʌʌnagi ʌmai cʌʌli quiaa oidacatai cunada ʌgai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunada ʌgai istutuidi isvʌʌnagi ʌmai cʌʌli dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñaaduñi poduucai ʌʌʌ aidasi muu Suusi Cristo camaiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sʌʌlicamigada dai aidasi vaavoitudai Suusi Cristo poduucai ʌʌʌducami iscoimudai aapimʌ Suusi Cristo ʌʌmadu curusiaba dai cascada maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sʌʌlicamigada dai cʌʌgacʌʌʌ vuvuquiagi, dai ducami isduduacacamudai aapimʌ coidada saagidaiñdaʌʌʌ ʌʌmadu Cristo Diuusi guvucadadacada dai poduucai viaa ibʌdagai utudui dai Cristo ʌʌmadu oidaga daida ivueeyi Diuusi aa duiñdada. ⁵ Aidasi quiaa ivuaadatadai aapimʌ istumaasi ʌDiaavora ipʌlidi aidasi maí aapimʌ Moseesacaru sʌʌlicamigada vaamioma soimaasi ivuaada ʌlilitadai dai poduucai camaiimia agaitadai aapimʌ Diuusi ʌʌmadu. ⁶ Dʌmos sivi ducami iscoimudai Cristo ʌʌmadu cascada maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sʌʌlicamigada. ʌʌquioma ivuaadatadai aapimʌ Diuusi aa duiñdada ʌʌgiditai Moseesacaru sʌʌlicamigada. ʌgai ʌʌcʌʌlimudada sʌʌlicami. Dʌmos sivi ivueeyi aapimʌ Diuusi aa duiñdada viaacatai ibʌdagai utudui Diuusi Ibʌada guvucadadacada.

⁷ Cʌʌ maata aapimʌ isMoseesacaru sʌʌlicamigada maitʌʌʌsoimaascami. Vʌʌʌʌʌ ismaioidacacamudai sʌʌlicami maimaatʌcamudai aana istumaasi ʌʌʌsoimaascami. Issʌʌlicamiʌʌʌ maiaagadamudai sai maitʌʌʌagai isviaaca ʌliadagi gavustuidaga aida gia maimaatʌcamudai aana gomaasi. ⁸ Aidasi maiquiaa maatacatadai aana ʌsʌʌlicami maimaatʌcatadai aana istumaasi ʌʌʌsoimaascami dʌmos aidasi maí aana ʌsʌʌlicami aida gia aana viaaca iñʌlilitadai gavustuidaga aana ʌʌʌsoimaasi ivuaadamicatadai cascada. Ismaioidacacamudai sʌʌlicami maimaatʌcamudai oodami istumaasi ʌʌʌsoimaascami. ⁹ Aidasi maiquiaa maata caʌcatadai aana ʌsʌʌlicamigada Moseesacaru aana alia baigiñʌlidiña dʌmos aidasi camaí aana istumaasi aagai Moseesacaru sʌʌlicamigadaʌʌʌ aida gia maí aana ismaiʌʌgiditadai ʌsʌʌlicami daida ʌʌʌsoimaasi ivuaadamicatadai, dai poduucai maiimia iñagaitadai aana Diuusi ʌʌmadu. ¹⁰ Dai poduucai ʌsʌʌlicamiʌʌʌ gʌʌagaitadai ismaatʌcamudai aana isducatai cʌʌgacʌʌʌ oidacagi baiyoma maí aana ismaiimia iñagaitadai Diuusi ʌʌmadu. ¹¹ Poduucai ʌDiaavora giñyaatagi giñʌgitoli ansaida istutuidi aana isʌʌgiadagi vʌʌsi Moseesacaru sʌʌlicamigada dai cʌʌgacʌʌʌ vuusiagi dʌmos maitistui aana isʌʌgidagi vʌʌsi Moseesacaru sʌʌlicamigada dai cascada maiimia iñagaitadai Diuusi ʌʌmadu.

¹² Sʌʌlicamiʌʌʌ maiaagai tomali ʌmo istumaasi soimaascami vʌʌsi istumaasi gʌʌagai ami ʌʌcʌʌgducami. ¹³ ʌsʌʌlicami maitʌʌʌrduñida ismaiimia iñagaitadai aana Diuusi ʌʌmadu, ʌDiaavora ʌʌʌrduñida, ʌgai soimaasi iduiñtuldi

oodami cascada. Aoodami maiagidi Diuusi samicamigada dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiiimia agai Diuusi amadu dai poduucai gamaata ismaicagadu issoimaasi ivuaadagi.

¹⁴ Diuusi maa asamicami Moseesacaru dai asamicami alia cagadu. Damos aan pioonigada giñducami adiaavora dai cascada soimaasi ivuaada inlidi aan. ¹⁵ Aan samicada ivuaada inlidi istumaasi cagaducami, damos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aan istumaasi maioojoidi. ¹⁶ Caa maata aan ismaicaga ivueeyi dai maata aan isamicami alia cagadu tomasi maiagidi aan. ¹⁷ Poduucai aan maisoimaasi ivuaada inlidi damos adiaavora soimaasi giñduiñtuldi cascada maitargiñduñi aan. ¹⁸ Dai caa maata aan inasaan arsoimaasi ivuaadami maitiñamadu daacatai Diuusi. Aan caga ivuaada inlidi damos maitistutuidi. ¹⁹ Aan maitivueeyi istumaasi cagaducami tomasi caga ivuaada inlidi baiyoma apiasoimaasi ivueeyi aan tomasi maisoimaasi ivuaada inlidi. ²⁰ Poduucai isivuaada aan istumaasi maitipalidi, adiaavora agai dai soimaasi giñduiñtuldi.

²¹ Gomaasi arvueeyi anacada siascada caga ivuaada inliada aan baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aan oojoidi Diuusi samicamigada ²³ damos oidaga amo istumaasi ismaacada giñsobicai isaggiada aan Diuusi samicamigada. Agai aradiaavora ismaacada soimaasi giñduiñtuldi dai giñmaisacan duu.

²⁴ Samicada soigiñlidi aan. Siora arpipioonigada Diaavora maiajioopai Diuusi amadu cascada aliasi tagito aan siora cagacara giñvusaidagi vai giñdagituagi adiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aan. ²⁵ Baigiñlidi aan Diusicada isSuusi Cristo gartaanadamiga istutuidi iscagacara giñvuusaidagi. Aan agiada inlidi Diuusi samicamigada damos adiaavora soimaasi giñduiñtuldi.

8

¹ Siora vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi isduucai ivuaadana maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istumaasi Diuusi Ibadal ipalidi, agai gia Diuusi caoigali dai maisoimaasi taatatuldamu. ² Siora vaavoitudai Suusi Cristo agai viaa guvucadada Diuusi Ibadal ismaacada garmaacai ibadagai utudui. Diuusi Ibadal guvucadada cagacara giñvusaitu taida adiaavora giñdagito nai imia inagai aan Diuusi amadu cascada camaitaagai issoimaasi ivuaada aan. ³ Aoodami maitistutuidi iscagacara vuvaquiagi Moseesacaru samicamigadacada, maiagidi agai samicami cascada. Damos Diuusi ootoi gamara sai agai cagacara vuvaidana aoodami. Suusi Cristo arDiuusi marada dai oodami duucacai vuusai damos tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascada Suusi Cristo curusiaba gamuaatu ducami isagai arsoimaasi ivuaadamicamudai dai oodami camaisoimaasi ivuaadami duucacai vii. ⁴ Diuusi idui gomaasi tsai poduucacai istutuidiña aatama isaggiadagi istumaasi aagai samicamiara camaitivueeyi aatama istumaasi aatama agi ipalidi baiyoma ivueeyi aatama istumaasi ipalidi Diuusi Ibadal.

⁵⁻⁶ Siora ivueeyi istumaasi agi agai ipalidi agai mostatagitoina istumaasi iduñia alidi. Agai maiviaa ibadagai utudui. Damos siora ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi Ibadal agai mostatagitoina istumaasi Diuusi Ibadal ipalidi isivuaada agai. Dai agai gia viaa ibadagai utudui dai ganiibastacan taadacana. ⁷⁻⁸ Siora ivueeyi istumaasi agi agai ipalidi vui vatta Diuusi. Agai maitipalidi tomali maitistutuidi isaggiadagi Diuusi samicamigada cascada Diuusi maitistutuidi isbaigaliadagi agiacada.

istumaasi tɔtɔgitoi oodami dai cɔɔ maata istaiya ɔlidi Diuusi Ibaada siuu duucu ɔgai daanaɪ Diuusi ɔvaavoitudadami vaataɔa istumaasi Diuusi ipɔlidi.

²⁸ Cɔɔ maata aatama sai isoigada aatama Diuusi dai isivuaada istumaasi Diuusi ipɔlidi aidɔ gia vaasi istumaasi ɔpɔvuaadagi aatamaɔcɔda ɔrsoiɔi aatama ɔɔgi ɔɔrvaaataɔa. Diuusi poduucai ipɔlidi saidɔ ɔrsoiɔicana aatama ɔɔrvaaataɔa cascɔda. ²⁹ Tucamidɔaɔa abiaadɔa Diuusi maata siora ɔcovai vuvaituda ɔgai saidɔ ɔɔamaamaradɔcana. Diuusi ɔɔqui abiaadɔa aagai sai siora vaavoitudagi ɔpan tuutiaca ɔgai Diuusi marada ismaacɔda tɔvai tɔvaagiaiɔndɔa dai poduucai Diuusi marada ɔrsiɔɔgidɔ ducamica ɔgai. ³⁰ Dai ɔcovai vuvaidacai aagidi sai ɔɔgidityai caɔcana istumaasi aagiadagi ɔgai dai siora ɔɔgidityai caɔca istumaasi aagai Diuusi. Diuusi cɔɔgacɔa nɔidi ɔgai ducami istomali ɔmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai ɔmo imidagai oidacamu ɔgai ɔɔmadu tɔvaagiɔa tomastuigaco.

³¹ Vaasi gomaasicɔda cɔɔ maata aatama isDiuusi saɔlicɔda ɔɔrsoicɔi dai tomali ɔmaadutai maivaamioma istutuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi ɔamara tami oidigi daama dai dagito sai soimaa taatana muucucai curusiaba tasai poduucai cɔɔgacɔa vuvacana aatama dai Diuusi saɔlicɔda ɔamaquia ɔgai vaasi istumaasi ɔgito aatama poduucai isduucai ootoi ɔgai ɔamara sai cɔɔgacɔa ɔɔrvuvaidana. ³³ Diuusi casi ɔcovai ɔɔrvuvaitu dai cɔɔgacɔa ɔɔrnɔidi ducami istomali ɔmo imidagai maisoimaasi iduuiɔimudai aatama cascɔda maitipu siora istutiadagi isɔpiɔaɔa ɔɔrvuupiadagi Diuusi vuitapi tɔsoimaasi ivueeyi. ³⁴ Cascɔda maitipu siora gatɔaaɔiagi mɔsai soimaasi ɔartaatatuldana. Suusi Cristo muu dai ɔooquiɔa ɔpamu duaaca dai sivi saɔlisa padɔa daja Diuusi dai daanaɪ Diuusi aatama ɔɔrvaaataɔa. ³⁵ Aliasi ɔɔroigɔdai Suusi Cristo dai tomastuigaco ɔɔroigɔada ɔgai, tomasi soigɔɔlidi aatama, siɔpɔ coocococɔicagi, siɔpɔ soimaa taatamadagi, siɔpɔ ɔrsoituutuigamicagi siɔpɔ ɔɔrgɔɔvia agadagi aa, siɔpɔ ɔɔrcooda agadagi aa, ³⁶ poduucai oojisi Diuusi ɔiioquidɔa:

Siora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipɔlidi aa ɔoodami cooda ɔgaiɔa.

ɔgai poɔlidiɔa saidɔ ɔrcɔɔgai iscoodadagi ɔpan duucai vustaqui.

Asduu oojisi Diuusi ɔiioquidɔa. ³⁷ Dɔmos vaascɔa vaasi gomaasi

maitɔrsobicɔi isvaavoitudadagi aatama baiyoma ɔɔrsoicɔi isvaamioma cɔɔga vaavoituda aatama dai Suusi Cristo ɔɔroigɔdai daidɔ ɔɔrsoicɔi ɔpɔa.

³⁸ Tomali ɔmo istumaasi maisobicɔi Diuusi isɔɔroigɔadagi tomali Diuusi tɔtɔaaɔnicarudɔ, tomali ɔDiaavora tɔtɔaaɔnicarudɔ, tomali istumaasi ɔpɔvueeyi sivi tomali istumaasi ɔpɔduɔia ɔgai ɔooquiɔa, tomali ɔDiaavora ³⁹ tomali ɔmo istumaasi ismaacɔda oidaga tɔvaagiɔa tomali ɔmo istumaasi ismaacɔda oidaga oidigi daama, tomasi coi aatama vaascɔa Diuusi ɔɔroigɔdai cascɔda ootoi ɔamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai ɔgai cɔɔgacɔa ɔɔrvuvaidana.

9

¹⁻³ Giɔaaɔuɔi judidɔu aliase ipɔlidi aana isvaavoitudagi aapimɔ Suusi Cristo. Tucara dai tasara alia soigiɔlidiɔa aana aapimɔcɔda. Suusi Cristo ɔɔmadu Diuusi Ibaada cɔɔga maata issaɔlicɔda ɔrvaavoi ansai aana ipɔlidi isDiuusi ɔajiaadɔa giɔviaagi isgomaasi ɔrsoiɔicagi iscɔgacɔa vuvacana aapimɔ.

⁴ Aapimɔ ɔrjudidɔu dai Diuusi ɔamaamara duucai ɔannɔidi dai ɔnaaduɔnicaru nɔidiɔa isducatai Diuusi dadadacɔi ɔansaagida. Diuusi aagidi ɔnaduɔi Avraaɔnicaru dai Davicaru saidɔ iduɔia ɔgai mui naana maasi cɔcɔɔgaducami cajiudadɔ vaataɔa, dai Diuusi maa saɔlicami Moseesacaru, dai Diuusi aagidi

isducatai gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi isamo imidagai ootosa agaitadai amo cagacara vuviadami. ⁵ Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu arganaaduñicaru. Agai ismaacada Diuusi ootoi saida arcagacara vuviadamiana agai arjudiu apa daida arDiuusi dai agai taanai vasi istumaasi oidaga oidigi daama dai tavaagiaru. Dai aanu ipalidi isoodami caga ñioocadagi Diuusi vataru tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muidutai judidiu dai maitarDiuusi maamarada, vascara vasi istumaasi aagadagi Diuusi vasi avueeyi. ⁷ Maisiu vasi Avraañicaru cajiudadu vaavoitudai an duucau agai dai maisiu vascatai viaaca agai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai maquia agai, mosaca Avraañicaru cajiudadu ismaacada vuvaja Isaiñdaru. ⁸ Poduucatu gamaata sai maisiu vasi Avraañicaru cajiudadu arDiuusi maamarada mosacaasi agai ismaacada vaavoitudai ismaacada Diuusi aagidi Avraañicaru, agai arDiuusi maamarada. ⁹ Diuusi aagidi Avraañicaru sai amo uumigicada divia agaitadai apamu sai amaasi Saara marata agaitadai.

¹⁰⁻¹³ Aidasi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca agai sai amoco Esau tagiduca agai dai gamai Jaco daida gducadioma arpooñigadaca agaitadai aliducada tomasi maiquia vuvaja dai maiquia ivuaadana tomali amo istumaasi cagaducami tomali soimaascami. Daida Isaa roogada aali. Dai Diuusi aagidi sai oigadai Jaco dai cadai Esau. Poduucatu gamaata isDiuusi istutuidi iscovai vuvaidagi sora ipaliadagi.

¹⁴ Vascara vasi gomaasicada maitaagai isatama pocaitiadagi sai Diuusi maicaga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi potatadai Mosesacaru: “Aanu soigiñliadamu dai cagacara ñajadamu sora ipaliada aanu”. ¹⁶ Poduucatu gamaata isDiuusi cagacara ñidi oodami maisiu mosipaliditai oodami sai cagacara ñidiña tomali cagacara oidacatai baiyoma Diuusi soigalidi oodamicada cascada cagacara ñidi. ¹⁷ Diuusi ñiooquidaru pocaiti sai Diuusi potatadai aráigada Ejiipitaru oidacami: “Aanu gadagito isiarraica aapi vai poduucatu gamaatana inसानु alia viaa guvucadagai dai poduucatu gamaatana vasi oidigi daama sora aanu”. ¹⁸ Dai Diuusi soigalidi soraada ipalidi agai dai Diuusi maidadagitoi isagiadagi sora ipaliada agai.

¹⁹ Isamadutai giñcacagi: “IsDiuusi maidadagitoi isagiadagi oodami tuisi gapiaru vuupai Diuusi oodami ismaiagiadagi”. ²⁰⁻²¹ Ducami isajaayi ñioocadamudai vascara maitaagai ispotatada agai ajaatadami: “¿Tuiyasi poduucatu idui giñusu?” Damos oodami maitaagai isñiooquiadagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascada viaa salicami isivuaadagi oodamicada isducatai ipaliadagi. Caa maata vascatai isDiuusi idui oodami cascada oodami maiviaa salicami ispotatadagi Diuusi: “¿Tuiyasi poduucatu giñdui?”

²² Tucamidaru cacuivacai oidigi abiaadaru Diuusi maivui baamucui ismaacada soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldi vascara amo imidagai soimaa taatatuldamu poduucatu gamaata isDiuusi alia viaa guvucadagai.

²³ Vai poduucatu gamaata isaliasi garoigadai Diuusi aatama ismaacada covai garvuvaitu agai dai cagacara garñidi daida garvuuquia agai tavaagiamu.

²⁴ Diuusi covai vuvaitu amoco ajudidiu saagidaiñdaru dai aa ismaacada maitarjudidiu saagidaiñdaru. ²⁵ Osea ooja Diuusi ñiooquidaru istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

Ismaacada maitarjudidiu saagida gaagamu aanu aa vaidu argiñmaamaracana. Dai oigadamu aanu agai tomasi alquioma tomali amadutai maioigadaiña.

²⁶ Dai ismaacada alquioma potatadai apima maitargiñmaamara.

Sivi povantadamu aanu apima argiñmaamara. Aanu aragai dai tomastuigaco oidaga.

Ascaiti Diuusi. ²⁷ Isaía pocaiti aagaitai ajudidíu: “Tomasi judidíu alia muidu vaaascara chilaqui caagacara vuvaquimu. Poduucai isduucai maibaiga isacaldi aorai poduucai aara maitistutuidi isacaldi ajudidíu ismaacada oidaga oidigi daama sallaicada muidu agai cascada. ²⁸ Siascada Diuusi gaagacai soimaa taatatulda agadagi oodami oidigi daama agai otoma naatomu”. ²⁹ Dai aequioma pocaiti aara Isaía:

Diuusi agai dai taana vaaasiaacatai.

Isagai maicagacara vuvaidamudai chilaqui aidaga aatama apan duuñimudai Sodomara oidacami dai Gomomara oidacami.
Ascaiti Isaía.

³⁰ Vaaasi gomaasicada gamaata sai tomasi ismaacada maitarjudidíu maivuam aalidiña isvaavoitudagi Diuusi sai agai caagacara naidiña dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi caagacara naidi. ³¹ Vaidaga ajudidíu ganaajagaiña isaaagiadagi vaaasi Moseesacaru sallaicamigada sai poduucai Diuusi caagacara naidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaaascara agai maitistui iscaaga aagiadagi Moseesacaru sallaicamigada. ³² Agai maitatagitoina ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi caagacara naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma polidiña agai sai aagiditai Moseesacaru sallaicamigada Diuusi caagacara naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada vui baacoi agai Suusi Cristo. ³³ Dai Isaía ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aana aCristo ajudidíu dai muidutai agai vui baacoimu aCristo.

Damos sioora vaavoitudagi maiviaacamu istuusi siaa aradagi.

Poduu ooja Isaía isduucai aagidi Diuusi.

10

¹ Giñaaduñi sallaicada ipalidi aana iscaagacara vuvaquiagi ajudidíu cascada mamadai aana sai Diuusi caagacara vuvaidana. ² Ca maata aana isagai sallaicada siaa duutudai Diuusi dai ganaajagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi damos maimaata. ³ Agai maimaata caa isCristo muu curusiaba sai Diuusi oigaldana soimaascamigada dai caagacara naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma ganaajagai isaaagiadagi vaaasi Moseesacaru sallaicamigada poliditai sai poduucai Diuusi caagacara najada agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁴ Maiquiaa diviacai Cristo ajudidíu ganaajagaitadai isaaagiadagi vaaasi Diuusi sallaicamigada agai polidiña isaaagiditai sallaicamigada Diuusi caagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Damos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai agai caagacara naidiña oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi gaagai isvaavoitudagi Cristo maisu sallaicami.

⁵ Moseesacaru poduucai ooja sai isamaadutai istutiadagi isaaagiadagi vaaasi sallaicami dai maisoimaasi ivuaadagi tomali amo imidagai sai poduucai istutuidi iscaagacara vuvaquiagi. ⁶ Damos Diuusi caagacara vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo. Gantagitovurai isSuusi Cristo cadivia tavaagaiñdara, ⁷ daidaga ismuu agai dai apan duaaca coidada saagidaiñdara. ⁸ Dai aana gaaagidi aipacoga sai Diuusi caagacara vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo dai tomasioora istutuidi isvaavoitudagi siuu duucu ipaliadagi. ⁹ Sioora pocaitiadagi sai Suusi Cristo artaanaadamigada daidaga isvaavoitudadagi sai Diuusi duaacali Suusi Cristo

coidadΛ saagidaiñdΛrΛ Diuusi cΛagacΛrΛ vuvaidi. ¹⁰ Mosvaavoitudacai Diuusi cΛagacΛrΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai sioorΛ aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi cΛagacΛrΛ vuvaidi.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ sai sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo maivi-aacamu istuisi siaa Λradagi. Cristo ivueeyi istumaasi aagai cascΛdΛ. ¹² Diuusi Λmadugan duucaΛ cΛagacΛrΛ vuvaidi Λjudidíu dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu. Diuusi Λmadugan duucaΛ tΛaanΛi dai nuucada Λjudidíu dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu dai soigΛlidi vΛascΛdΛ sioorΛ aagiadagi sai oigΛldana soimaascamigadΛ. ¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “VΛascatai sioorΛ vaavoitudagi dai daanΛdagi Diuusi, Diuusi cΛagacΛrΛ vuvaidamu”. ¹⁴ DΛmos ismaacΛdΛ maiquia vaavoitudai Diuusi siaadΛrΛ aagidiña sai oigΛldana soimaascamigadΛ. Dai ismaacΛdΛ maiquia caΛ Diuusi ñiooquidΛ siaadΛrΛ vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi sioorΛ aagiadagi Diuusi ñiooquidΛ, ¿ducatai caΛcana Λgai? ¹⁵ Dai ismaitiipucagi sioorΛ ootosagi oodami saidΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ poduucai tiipu sioorΛ gaaagiadagi. DΛmos Diuusi gia caotoi gΛñiñiooquituldiadamiga. CascΛdΛ pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “BaigΛnΛlidiña oodami siΛascadΛ tΛagiagi Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ gaaagiadagi sai Diuusi iibΛstudacan tadatuda Λlidi oodami iibΛadΛ”.

¹⁶ DΛmos maisiu vΛascatai vaavoitu Diuusi ñiooquidΛ. Isaíacaru potΛtΛdai Diuusi: “GiñDiuusiga baitoma tomali Λmaadutai maivaavoitu aidasi aagidi aatΛmΛ gΛñiñiooquituldiadamiga gΛñiooqui Λoodami”, astΛtΛdai Isaíacaru. ¹⁷ Tomali Λmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta siΛascadΛ caΛ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aagiadagi isSuusi Cristo cΛagacΛrΛ gavuvaidi.

¹⁸ DΛmos Λjudidíu gia caΛ Diuusi ñiooquidΛ. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: Tomasiaacoga gΛaagai Diuusi ñiooquidΛ.

¹⁹ DaidΛ Λjudidíu sΛllicΛdΛ maatΛ Diuusi ñiooquidΛ pocaiti Moseesacaru: Diuusi cΛagacΛrΛ vuvaidamu ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu dai maimaatΛcatadai Diuusi ñiooquidΛ vai poduucai baacoiña Λjudidíu.

²⁰ Dai Isaía maiduaadicuitai ñioo dai aagai istumaasi aagidi Diuusi: Tomasi maitatΛcacai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu isducatai istutuidi isgiñmatiagi vΛascΛrΛ ootoi aanΛ giññiooquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñmatiagi tai Λgai giñmaí.

Ascaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaía istumaasi aagidi Diuusi aagitai Λjudidíu: VΛascΛrΛ oigΛdai aanΛ giñmaamara dai daanΛi sai Λma duucaΛ gΛntΛgitona sai camaisoimaasi ivuaada agai dai siaa giñduutudana.

DΛmos Λgai gajiaadΛrΛ giñviaa dai maitiñΛagi. Ascaiti Diuusi.

11

¹ AanΛ maipocaiti sai Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λjudidíu. SiaadΛrΛ pocaitiña aanΛ. AanΛ ΛpΛ Λrjudíu di. Dai aanΛ ΛrcajitudadΛ giñaduñicaru Avraañi dai Benjamín. ² Diuusi ΛΛqui abiaadΛrΛ Λcovai vuvaitu Λjudidíu cascΛdΛ maigajiaadΛrΛ vipieeyi. TΛgitovurai isducatai oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ. Eliasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiuusiga Λjudidíu aliΛ soimaasi ivueeyi. Λgai coi gΛñiñiooquituldiadamiga dai suuli Λaltar siaaco siaa gΛduutudaiña Λgai dai mosΛca aanΛ vii dai giñmuua Λlidi Λgai aanΛ ΛpΛ”, ascaiti Eliasi. ⁴ DΛmos Diuusi potΛtΛdai: “Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacΛdΛ giñsaa duutudai. AanΛ nuucada Λgai dai Λgai maisiaa duutudai Λmoonno ismaacΛdΛ Baal tΛgidu”, ascaiti Diuusi. ⁵ Dai sivi ΛpΛ oidaga ΛΛmoco ismaacΛdΛ siaa

duutudai Diuusi. Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidi ʌgai cascʌdʌ ʌcovai vuvaitu. ⁶ ʌgai maitivueeyi tomali istumaasi cʌʌgaducami istucʌdʌ cʌʌgacʌrʌ nʌijadagi Diuusi. Baiyoma Diuusi ipʌli cascʌdʌ cʌʌgacʌrʌ nʌidi.

⁷ Gʌnaagidamu aanʌ istumaasi ʌpʌdui. ʌjudidíu matia ʌlidityadai isducatai cʌʌgacʌrʌ vuvaquiagi dʌmos chiʌʌquiatai maí, mosʌca ʌgai ismaacʌdʌ Diuusi ʌcovai vuvaitu. Dai Diuusi dagito isʌгаа maimaatʌ caʌcana dai cascʌdʌ maimaí ʌgai. ⁸ Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ: “Diuusi dagito sai ʌgai maimaatʌ caʌcana istumaasi aagai ñiooquituldiadamigadʌ cascʌdʌ maimaí ʌgai dai sivi maiquiaa maata caʌ ʌgai”, ascaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru ʌpʌ:

ʌgai cueeyi cʌʌgaducami cuaadagai cascʌdʌ polidi sai Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidi, dʌmos maitʌrvaavoi.

Dai ʌgai maimaatʌ isDiuusi soimaa taatatulda agai. ʌgai soimaasi ivueeyi cascʌdʌ.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu ʌgai.

Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vʌʌscʌrʌ Diuusi maigajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu, tomasi soimaa taata-mai. Dʌmos ʌjudidíu gia gajiaadʌrʌ viaa Suusi Cristo aidʌsi divia ʌgai dai cʌʌgacʌrʌ vuvaida agaitadai dai cascʌdʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu saagida gʌaagai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai muidutai vaavoitudai saidʌ ʌjudidíu nʌidityai gomaasi vaavoituda ʌlidiña ʌpʌ. ¹² Aidʌsi ʌjudidíu soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadʌrʌ viaa Suusi Cristo poduucai aidʌ abiaadʌrʌ Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu vʌʌsi oidigʌrʌ oidacami dai siʌʌscadʌ ʌpamu vaavoitudagi ʌjudidíu Diuusi sʌʌlicʌdʌ aliʌsi cʌʌgacʌrʌ nʌijadamu vʌʌsi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi gʌnaagidamu aanʌ ʌmo ñiooqui aapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu. Cʌʌ maata aapimʌ isDiuusi giñootoi ansai aanʌ aagidana ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu sai Suusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. Istumaasi gʌnaagidi sʌʌlicʌdʌ gʌaagai mʌsmaatʌcagi. ¹⁴ Dai sʌʌlicʌdʌ ipʌlidi aanʌ isgiñaaduñi judidíu vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucai cʌʌgacʌrʌ vuvaquiagi nʌidityai isaapimʌ vaavoitudai. ¹⁵ Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu ismaacʌdʌ maivaavoitudai dai aidʌ abiaadʌrʌ ootoi gʌñiooquituldiadamiga ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu saagida cascʌdʌ ʌgai casi istutuidi isʌrmaamaradʌcagi Diuusi. Dai siʌʌscadʌ ʌjudidíu ʌpamu vaavoitudagi Diuusi vai Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌijadagi ducami isduduaacamudai ʌgai. ¹⁶ Diuusi ʌcovai vuvaitu ʌjudidíu aaduñdʌcardu cascʌdʌ vʌʌsi ʌjudidíu ʌrʌcovai vuvaidadʌ Diuusi ʌpʌ.

¹⁷ Diuusi cagajiaadʌrʌ viaa ʌʌmoco judidíu cajiudadʌ ismaacʌdʌ maivaavoitu dai ʌʌmoco aapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ismaacʌdʌ cavaavoitudai casi ʌrDiuusi maamaradʌ vai cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌidi poduucai isduucai cʌʌgacʌrʌ nʌidi ʌgai ʌjudidíu ismaacʌdʌ vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi ñiooquituldiadamigadʌ ismaacʌdʌ gʌnaagidi Diuusi ñiooquidʌ rjudidíu daidʌ ʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami ʌrjudíu ʌpʌ cascʌdʌ aapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu maitʌagai issoiduucai nʌijadagi ʌjudidíu.

¹⁹ Dʌmos isaapimʌ ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu pocaitiadagi sai Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu sai poduucai aapimʌ ʌrmaamaradʌcana Diuusi ²⁰ gʌaagai istʌʌgitodagi aapimʌ sai ʌjudidíu maivaavoitudai sai cascʌdʌ Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌgai. Dʌmos aapimʌ ʌrDiuusi maamaradʌ vaavoitudaityai. Cascʌdʌ aapimʌ maitʌagai isgʌgʌrducʌdʌ gʌnʌliadagi. Baiyoma gʌaagai issiaa duutuadagi Diuusi vai ʌgai maigajiaadʌrʌ gʌnviaagi aapimʌ. ²¹ Diuusi gajiaadʌrʌ viaa ʌjudidíu daidʌ istutuidi isgajiaadʌrʌ gʌnviaagi

aapimΛ λΛpΛ. ²² SΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga Diuusi dΛmos vΛΛscΛrΛ soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai dΛmos Diuusi cΛΛ tuiga aapimΛ gΛnvui. DΛmos aapimΛ aliΛsi gΛaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucΛi Λgai maigajiaadΛrΛ gΛnviaagi. ²³ Dai isaa judidíu vaavoitudagi Diuusi aidΛ gia ΛrmaamaradΛcamu Diuusi λΛpΛ. Diuusi istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaidagi tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi. ²⁴ IsaaapimΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu cΛΛga istutuidi isΛrmaamaradΛcagi Diuusi tomasi λΛquioma maitΛrmaamaradΛcatadai Diuusi, vaamioma cΛΛga istutuidi Λjudidíu Diuusi Λco vuvaidadΛ siΛrmaamaradΛcagi Diuusi.

²⁵ Giñaaduñi, aanΛ ipΛlidi ismaatΛca aapimΛ λmo istumaasi istumaasi maiquiaa maatΛ tomali Λmaadutai vai poduucΛi maigΛgΛrducΛdΛ gΛnΛliada aapimΛ poliditai sai vaamioma sastuduga aapimΛ siΛjudidíu. Λmoco Λjudidíu saagida vupuiirutu dai momaascamu Λgai asta siΛΛscadΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu vΛΛsi ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai Diuusi. ²⁶ SiΛΛscadΛ poduucΛi λΛpΛ duñiagi amaasi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai vΛΛsi Λjudidíu. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ λΛpΛ: ΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami vuusia agai Λjudidíu saagidaiñdΛrΛ. Dai Λgai Λma duucΛi tΛtΛgitoitulda agai Λjudidíu sai camaisoimaasi ivuaadana.

²⁷ Dai oigΛldamu Λgai vΛΛsi soimaascamigadΛ poduucΛi isduucΛi aagidi Diuusi Λjudidíu.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

²⁸ Muidutai Λjudidíu maioojoidi iscaΛcagi isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai Λgai vui vΛΛtΛ Diuusi dai poduucΛi aapimΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi. DΛmos vΛΛscΛrΛ Diuusi quiaa oigΛdai Λjudidíu, Diuusi Λco vuvaitu aaduñdΛcardu cascadΛ. ²⁹ Λλquioma Diuusi Λco vuvaitu Λjudidíu sai Λgai ΛrmaamaradΛcana. Dai aagai sai cΛΛgacΛrΛ nΛijada agai vΛΛsi Λjudidíu tomastuigaco dai Diuusi vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ Λλquioma aapimΛ maiΛΛgidiña Diuusi dΛmos sivi Λjudidíu maiΛΛgidi Diuusi dai poduucΛi Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi vaavoitudaitai aapimΛ. ³¹ Dai Diuusi soigΛliadamu ΛjudidíucadΛ dai oigΛldamu soimaascamigadΛ Λgai λΛpΛ siΛΛscadΛ Λgai Λma duucΛi gΛntΛtΛgitoi. ³² Dai Diuusi ñiooquidΛ pocaiti isvΛΛsi oodami Λrsoimaasi ivuaadami dai ΛΛgi oodami cΛΛ maatΛ isΛrsoimaasi ivuaadami dai poduucΛi cΛΛ maatΛ oodami isaliΛsi tΛgito isDiuusi oigΛli soimaascamigadΛ.

³³ SΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga Diuusi. AliΛsi saituduga Λgai dai maatΛ vΛΛsiaΛcatai. Oodami maimaatΛ vΛΛsi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tΛtΛgitoi.

³⁴ “Tomali Λmaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tΛtΛgitoi Diuusi. Tomali Λmaadutai maimaatΛtuli Diuusi tomali λmo istumaasi. ³⁵ Tomali Λmaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi λmo istumaasi sai poduucΛi Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidiña”. ³⁶ Diuusi idui vΛΛsiaΛcatai dai Diuusi guvucadΛcadΛ quiaa cΛΛca oidigi. VΛΛsi oodami aliΛsi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigΛli aapimΛcadΛ dai oigΛli gΛnsoimaascamiga cascadΛ aanΛ gΛndaanΛi mΛsai potΛtΛdaiña Diuusi mΛsaidΛ ivuaada λlidi istumaasi Λgai ipΛlidi. Dai cΛΛgacΛrΛ avΛr oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. CΛΛgadu ispoduucΛi tΛtΛgitodagi aapimΛ dai poduucΛi ivuaadagi. PoduucΛi gΛaagai issiaa duutuada aapimΛ Diuusi. ² MaitavΛr Λpan duucΛi oidaca

asoimaasi ivuaadami baiyomavar ama duucaí gantatagito dai poduucái ama duucaí oidacamu aapimá. Dai poduucái maatcamu aapimá istumaasi Diuusi íplídi isivuaada aapimá. Diuusi baigallídi ispoduucái ivuaada aapimá daidá arcálgai aapimá gamvátará poduucái vaamioma cága vaavoitudamu aapimá. Gomaasi arvaamioma cága ducami sía tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapimá.

³ Diuusi cágacárga giñnái dai giñmaa sálicami ansai gamamaatúldiña istumaasi ágai íplídi cascáda gnaagídi aaná sai maitáagái isgárgarducáda gánliadagi. Cálgavar gantatagítoda. Tátagítodavurai istumaasi arvaavói istumaasi istutuídi aapimá isivuaadagi dai tátagítodavurai síási vaavoítudái aapimá Diuusi. ⁴ Amo oodami moo dai noonová dai ácaso dai maisiu mosácaasi gomaasi. Gamóocáda maitivueeyi istumaasi ivueeyi gánoonovicáda dai gánoonovicáda maitivueeyi istumaasi ivueeyi gáácasocáda. ⁵ Poduucái ápra aatáma vaavoítudadami tomas muidu váascára aatáma áramo adunuma ducami vaavoítudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo árgártáanádamiga.

⁶ Váascatai istutuídi isivuaadagi amo istumaasi Diuusi ármaacái guvucadagái isducatai ágai íplídi. Istumaasi istutiada aatáma isivuaadagi gáagái iscága ivuaadagi. IsDiuusi maaquíagi guvucadagái ámadutái aapimá sai aagiña istumaasi ágai gnaagiadagi, gáagái másaagadagi poduucái isduucái gánmamaatátuli aatáma. ⁷ IsDiuusi maaquíagi guvucadagái aa sai soicáiña oodami, gáagái iscága soicadagi. Isámadutái maatái gamamaatúldiadagi Diuusi ñiooquidá, gáagái iscága gamamaatúldiadagi. ⁸ Sioorá maata soicadagi aa sai vaamioma vaavoítudana ágai, gáagái is-povuaadagi. Sioorá mui gamaacadagi tumíñsi Diuusi aa duiñdadá váátará maitáagái isgáducáda aliadagi mui gamaacaitai. Sioorá gataánadagi gáagái iscága gataánadagi isduucatai baigaliadagi Diuusi sioorá daivíadagi ácococoidadá daidá ásoituutuigami gáagái isbaigánliadagi.

⁹ Sálicáda avár gánoigáada aipacoga. Dai gajiaadára avár víaa váasi istumaasi soimaascami dai mosácaasi istumaasi cálgaducami ivuaada. ¹⁰ Gánoigáadavurai aapimá gánsiáagama duucaí. Gáagái issiooma gárgarducáda duucaí náijada aapimá aa isaapimá ági.

¹¹ Maitavar paparáca. Ivuaadavurai istumaasi Diuusi íplídi baigánliaragacáda.

¹² Baigavar ánliada aapimá nánaracatai másiáscadá iimi ágai távaagiamu dai ámadu oidaca ágai Diuusi. Maitavar vui ñioocada Diuusi másiáscadá soimaa taatamadagi. Váascára avár daanada Diuusi.

¹³ Oidadavurai aa vaavoítudadami soituutuigami mástumaasi viaacagi. Dai cálgavar miaadágiada iimádamí ismaacáda gándaiviadagi.

¹⁴ Síáscadá soimaasi gántaatamituldiadagi aa, daanadavurai aapimá Diuusi sai ágai oigáldiana soimascamigadá dai cágacárga vuvaidana. Dai maigálnaasi ñioocada aapimá ágai vui.

¹⁵ Síáscadá gánaaduñi baigánliadagi aapimá ápra gáagái másbaiigánliadagi, dai síáscadá gánaaduñi soigánliadagi aapimá ápra gáagái másoigánliadagi.

¹⁶ Cágacárga avár gánnáijada aipacoga. Maitavar gárgarducáda gánliada. Cágacárga avár náijada soituutuigami. Maitavar povánliada aapimá másiáliá sastudaga. ¹⁷ Maitavar soimaasi ivuídiada sioorá soimaasi gánvúidiada aapimá. Mosgóáagi istumaasi cálgaducami avár ivuaada aapimá váascatai vuitapi. ¹⁸ Maitavar vuidára váátaca aa oodami tomasi ágai

gandvuidar vaa. ¹⁹ Giñaaduñi isamaadutai soimaasi ganduñdagi aapima maitaagai issoimaasi taatatuldiagi. Diuusi soimaasi taatatuldiamu. Diuusi ñiooquidar pocaiti: “Aan agai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ²⁰ Dai pocaiti arpa: “Isgansasaayu biuugicoñicagi, bibiadavurai aapima, dai istonocoñicagi, oidavurai suudagi. Ispoduucai ivuaada aapima siaa aratudamu aapima”, ascaiti Diuusi ñiooquidar. ²¹ Maitavar vuidar vaataca aa oodami baiyoma calgacara oidaca aapima dai poduucai adiaavora camaitistuidimu issoimaasi ganduñtuldiagi.

13

¹ Vaascatai aliasi glaagai isaggiadagi atataandami. Diuusi darai vaasi tataandami, tomali amaadutai maiviaa samicami agi, Diuusi agai dai maacai. ² Poduucai ismaacada maiagidi atataandami agai vuidar vaata istumaasi gataandi Diuusi, dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu. ³ Tataandami maiabacatai soora maisoimaasi ivueeyi mosacaasi ismaacada soimaasi ivueeyi. Soora maiabiada aliadagi atataandami maitaagai issoimaasi ivuaadagi, sida atataandami calga ñioocadamu gavui. ⁴ Agai arpipiooñigada Diuusi daida ivueeyi istumaasi calgaducami aapima gamvaatar. Damos soora soimaasi ivuaadagi glaagai isaabiada atataandami. Agai viaa samicami issoimaasi taatatuldiagi soimaasi ivuaadami. ⁵ Cascada glaagai isaggiadagi atataandami maisiu mosmaisomaasi taatamada aliditai gomaasi glaagai isipaliadagi isivuaadagi cascada. ⁶ Atumiñsi vuudami arpipiooñigada atataandami cascada maacai aapima tumiñsi, vaasi uumigi istuigaco gataandi agai.

⁷ Anamaquidavurai istumaasi vuaatuldi. Siaavar duutuada atataandami arpa. ⁸ Maitaagai isapiagavuaatuliadagi. Ganoigadavurai aipacoga. Soora oigada aa agai ivueeyi istumaasi gataandi Diuusi. ⁹ Diuusi agidi gasamicamiga Moseesacaru dai potatadi: “Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar gacoodada, dai maitavar asivuaca, maitavar yaatagada tomali amaadutai, maitavar viaaca aliada gavustuidaga”. Soora aliasi oigada aa oodami dai samicada ipaliadagi sai Diuusi soicaiña isoigada aa oodami arpan duucai agi agai goigada, poduucai agai gia agidi vaasi istumaasi gataandi Diuusi. ¹⁰ Soora oigadagi aa oodami agai maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vaasi istumaasi Diuusi gataandi.

¹¹ Dai vaasi gomaasi ivuaada aapima tatagitoitai isotoma dagavuscai gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aatama tavaagiamu cascada glaagai isvaamioma calga ivuaadagi Diuusi aa duiñdad. ¹² Cayoga ugidagai siasi oidaca ragai aatama tami oidigi daama siaaco aliasi soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu siaaco tomali amaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascada glaagai isgaji-aadar viaagi vaasi soimaascami. Daida ivuaadagi istumaasi calgaducami. ¹³ Maitavar navacorada, dai maitavar googosi ganduucamica dai maitavar oomaliaca, maitavar agacoitaraca, baiyoma calgacara oidaca aapima duucami iscaamadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ Arpan duucai avar oidaca aapima Suusi Cristo maitavar ivuaada aliada istumaasi soimaascami tomali maitatagitoda gomaasi.

14

¹ Isamo vaavoitudadami maicaa maata cacagi vaasi istumaasi gamamaatatuldi aan amadu aa oootosada Suusi Cristo vaascara calgavar miaadagiada. Damos maitavar gandvupui ñioocada aagaitai ismaicaga

maatΛ caΛ agai Λmo istumaasi. ² Λmoco vaavoitudai saidΛ istutuidi iscuaadagi tomastuma cuaadagai vai aa ismaacΛdΛ maicΛΛga maatΛ caΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛmΛ maicueeyi baabaidi. ³ IsmaacΛdΛ cueeyi baabaidi maitΛagagai issoiduucai nΛijadagi agai ismaacΛdΛ maicueeyi. Dai ismaacΛdΛ maicueeyi baabaidi maitΛagagai ispotΛΛadagi agai ismaacΛ cueeyi sai maicΛΛga ivueeyi, Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi vΛascatai cascΛdΛ. ⁴ Tomali Λmaadutai maiviaa sΛΛlicami ispotΛΛadagi gapipiooñiga sai maicΛΛga ivueeyi. Λagi aamudΛ viaa sΛΛlicami isaagiadagi iscΛΛga ivueeyi ismaicΛΛga ΛpΛ. VΛasi Λvaavoitudadami ΛrDiuusi pipiooñigadΛ dai Diuusi istutuidi iscΛΛga iduiñtuldiagi.

⁵ Λmoco vaamioma siaa duutudai Λmo tasai siaa tasai dai aa poΛlidi sai vΛas tasai ΛrΛgai vaa. VΛascatai glaagagai iscΛΛga maatΛcagi istumaasi ipΛlidi isivuaadagi sai glaagagai isivuaadagi. ⁶ SioorΛ siaa duutudai Λmo tasai agai povueeyi siaa duutuada Λlidityai Diuusi. Dai sioorΛ maisiaa duutudai tomali Λmo tasai agai povueeyi siaa duutudai Λlidityai Diuusi. Dai sioorΛ cueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada Λlidityai Diuusi dai baigΛlidi agai Diuusi vui. Dai sioorΛ maicueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada Λlidityai Diuusi dai baigΛlidi agai Diuusi vui.

⁷ Λvaavoitudadami maitivueeyi mosΛcaasi istumaasi Λagi ipΛlidi tomali maimaatΛ siΛascadΛ tomali isduucatai coi agai. ⁸ VΛasi vaavoitudadami ΛrpipiooñigadΛ Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai coocai ΛpΛ. ⁹ Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana vaavoitudadami ismaacΛdΛ quiaa oidaga dai ismaacΛdΛ cacoi.

¹⁰ DΛmos aapimΛ maitΛrtΛaanΛdami cascΛdΛ maitΛagagai ispotΛΛdagi aa ismaicΛΛga ivueeyi, tomali maitΛagagai issoiduucai nΛijadagi. VΛascatai viaa aatΛmΛ isvuidΛrΛ quiquivagi Suusi Cristo siΛgai aagamu istumaasi cΛΛga ivuaadana aatΛmΛ dai istumaasi maicΛΛga ivuaadana aatΛmΛ. ¹¹ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti:

SΛΛlicadΛ Λrvaavoi isΛmo imidagai vΛascatai maatΛmu iñsaanΛ ΛrΛgai ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi daidi giñsΛa duutuadamu.

Dai vΛascatai cΛΛga ñioocadamu aanΛ gimvΛΛtarΛ.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹² Poduucai vΛascatai aatΛmΛ aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³ Amaasi camaitΛrñiooquidamu aatΛmΛ aipacoga baiyoma maitΛagagai isivuaadagi aatΛmΛ tomali Λmo istumaasi istucΛdΛ soimaasi duiñtuldiagi aa. ¹⁴ CΛΛ maatΛ aanΛ istomali Λmo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. DΛmos sioorΛ poΛliadagi sai daidarsi Λmo cuaadagai agai gia maitΛagagai iscuaadagi. ¹⁵ IsΛmaadutai cuaadagi Λmo istumaasi vuitapi agai ismaacΛdΛ poΛlidi sai daidarsi dai vΛascΛrΛ uugiagi ΛpΛ, ismaacΛdΛ ΛpΛga uugiagi ducami ismaioigΛadagi Λga. MaitΛagagai mΛssoimaasi iduiñtuldiadagi aa mosugia Λlidityai Λmo istumaasi. Suusi Cristo muu agai vΛΛtarΛ vΛasi. ¹⁶ MaitavΛr dagitu aa ispocaitiadagi mΛsai maicΛΛga ivueeyi tomasi aapimΛ gimvΛΛtarΛ maitΛrsoimaascami. ¹⁷ Diuusi ΛrΛgai dai tΛaanΛi vΛasi vaavoitudadami. Diuusi maisi vΛaamΛ Λlidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi yΛadagi vaamioma ipΛlidi agai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi oodami, dai maitΛncocoadagi dai sai baigΛnΛlidiña. Diuusi lbΛadΛ garsoicΛi sai poduucai ivuaadana. ¹⁸ IsmaacΛdΛ poduucai oidaga Λgidityai Suusi Cristo, agai ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛi vaidΛ Λoodami cΛΛga ñioocada agai vΛΛtarΛ.

¹⁹ CascΛdΛ garaajagai aatΛmΛ isivuaadagi Λagi istumaasi garsoicΛi ismaitΛrcoocoadagi dai vaamioma cΛΛga maatΛcagi dai Λagiadagi Diuusi

ñiooquidλ. ²⁰ Sλλlicλdλ maitλagai iscuaadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldi aapimλ aa vaavoitudadami vai λgai vaamioma maicλλga maata caλcagi dai vaamioma maicλλga λgiadagi Diuusi ñiooquidλ. Vaavuava sai tomali λmo cuaadagai maidaidarsi. Dλmos vλλscara maicλλgadu isλmaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldiadagi aa. ²¹ Alias arcλλgai ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitayλλdagi, tomali maitivuaadagi tomali λmo istumaasi istucλdλ soimaasi iduiñtuldiagi aa vai λgai vaamioma maicλλga maata caλcagi dai vaamioma maicλλga λgiadagi Diuusi ñiooquidλ. ²² Ismaacλdλ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali λmo cuaadagai maitλagai isaagiadagi oodami mosλcaasi Diuusi. Alias baigλlidi λgai ismaacλdλ ivuaadagai istumaasi λlidi λgai isarcλλgaducami maivuaamλ λlidi tomasi aa λlidi ismaitarcλλgaducami. ²³ Dλmos siorλ cuaadagai baabaidi maicλλga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. Vλλsi istumaasi ivuaadagi gλagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi. Ismaacλdλ maipovueeyi λgai soimaasi ivueeyi.

15

¹ Aatλmλ ismaacλdλ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali λmo cuaadagai aliasi gλagai ismaivui ñioocada λgaa ismaacλ vaavoitudai sai daidarsi λλmo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mosλcaasi istumaasi ipλlidi aatλmλ maitλagitoitai istumaasi vaavoitudai λgaa. ² Vλλscatai aatλmλ aliasi gλagai isivuaadagi istumaasi oojoidi gλraaduñi vaavoitudadami vai poduucai soicλida aatλmλ λgaa sai vaamioma cλλga maata caλcana Diuusi ñiooquidλ dai vaamioma cλλga oidacagi. ³ Poduucai idui λCristo. Agai maitidui mosλcaasi istumaasi oojoidi cascλdλ Diuusi ñiooquidarλ pocaiti: “Vλλscatai ismaacλ gλcλλdai aapi giñcλλdai aanλ λλpλ”, astλtdai λCristo Diuusi. ⁴ Vλλsi istumaasi gλooja λquiomλ Diuusi ñiooquidarλ λraatλmλ gλrvλλtarλ, tsai poduucai maatlana istumaasi Diuusi ipλlidi isivuaada aatλmλ. Siλλscadλ nλλniada aatλmλ oojai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidarλ maamatλrλi aatλmλ isducatai nuucada Diuusi λoodami λλquidλ dai isducatai soimaa taatamaiña λgai dai maiñioocaiña Diuusi vui. Gomaasi garsoicλi isapiavaavoitudada isDiuusi garsoicλi. ⁵ Diuusi arλgai dai garsoicλi sai maiñioocaiña λgai vui tomasi soimaasi taatamai daidλ garsoicλi isapiavaavoitudadagi isλgai gλrnuucada. Dai aanλ ipλlidi isλgai gλnsoicλda mai maitλncocoada aapimλ aipacoga baiyoma siaa gλnduutuada aapimλ aipacoga. Suusi Cristo ipλlidi ispovuaada aapimλ cascλdλ. ⁶ Vai poduucai aapimλ λmo tagitoidagai viaacagi dai cλλga ñioocada Diuusi vui. Diuusi λroogadλ gartλaanλdamiga Suusi Cristo.

⁷ Cλλgacλrλ avλr gannλijada aapimλ aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo cλλgacλrλ gλrnλidi aatλmλ vai poduucai cλλga ñioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ λCristo divia dai λjudidíu saagida oidaga cλλgacλrλ vuvaida λlidityai λjudidíu. Poduucai apλdui istumaasi aagidi Diuusi λjudidíu λλqui aduñdλcardu sai λmo imidagai divi agaitadai λmo cλλgacλrλ vuviadami. Dai poduucai maatlλtuldi Diuusi λgai sai istumaasi aagai Diuusi sλλlicλdλ λrvaaovi. ⁹ Daidλ λCristo divia vaidλ λgai ismaacλdλ maitλrjudidíu cλλga ñioocaiña Diuusi vui. Diuusi cλλgacλrλ nλidi λgai dai cλλgacλrλ vuvaidi λgai cascλdλ. Pocaiti Diuusi ñiooquidarλ:

Cascλdλ cλλga ñioocadamu aanλ aapi gλvλλtarλ λgai ismaacλdλ maitλrjudidíu saagida.

Dai ganλλdamu aanλ siaa gλduutudaitai.

Potλtdai Davicarλ Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti $\Lambda\Lambda\rho\Lambda$ Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$:
Baigav $\Lambda\rho$ $\Lambda\Lambda\eta\Lambda$ ida aapim Λ ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu Λ pan duucai aa is-
maac $\Lambda d\Lambda$ $\Lambda\rho$ Diuusi maamarad Λ .
Ascaiti Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$.

¹¹ Dai pocaiti $\Lambda\Lambda\rho\Lambda$ Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$:
C $\Lambda\Lambda$ gav $\Lambda\rho$ ñioocada Diuusi vui v $\Lambda\Lambda$ scatai aapim Λ ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu.
Dai v $\Lambda\Lambda$ si oodami g $\Lambda\Lambda$ agai isc $\Lambda\Lambda$ ga ñioocadagi Diuusi vui.
Dai g $\Lambda\Lambda$ agai ispocaitiadagi sai Diuusi s $\Lambda\Lambda$ lic $\Lambda d\Lambda$ viaa guvucadagai.
Ascaiti Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$.

¹² Dai pocaiti Isaía $\Lambda\Lambda\rho\Lambda$ aagaitai Λ Cristo:
Dai Λ moco Λ cajiudad Λ aiñd $\Lambda\rho\Lambda$ Isaía divimu dai t Λ aan Λ damu Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$
mait $\Lambda\rho$ judidíu.
Daidi Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu vaavoitudamu is Λ gai c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ v Λ -
vaidamu.
Ascaiti Isaía.

¹³ Diuusi $\Lambda\rho$ Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$ g $\Lambda\rho$ soic Λ i isvaavoitudadagi istumaasi $\Lambda\rho$ vaavoi.
Dai aan Λ ip Λ lidi is Λ gai baig $\Lambda\Lambda$ liatuda dai g Λ nib Λ studacan tadacatuda vaavoi-
tudacai aapim Λ Diuusi vai Diuusi Ib Λ ad Λ guvucad Λ c $\Lambda d\Lambda$ aapim Λ s $\Lambda\Lambda$ lic $\Lambda d\Lambda$
vaavoitudada isDiuusi g Λ nucada.

¹⁴ Giñaaduni c $\Lambda\Lambda$ maat Λ aan Λ isaapim Λ c $\Lambda\Lambda$ tuutuiga dai sastuduga dai
c $\Lambda\Lambda$ ga istutuidi isg Λ n Λ mamaat Λ tuldiadagi aipacoga istumaasi Diuusi ip Λ lidi
isivuaadagi. ¹⁵⁻¹⁶ D Λ mos idi oojai maiduadicuitai g Λ noojidi aan Λ dai
 $\Lambda\rho$ amu g Λ naagidi aan Λ naana maasi. Diuusi giñmaa s $\Lambda\Lambda$ licami ansaid Λ
 Λ rootosad Λ cana Suusi Cristo casc $\Lambda d\Lambda$. Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ giñ Λ lidi dai giñooto
ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu saagida ansai aagidana sai Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ v Λ -
vaida Λ lidi. $\Lambda\rho$ papaali judidíu v Λ apapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai
aan Λ ip Λ lidi isDiuusi n Λ ijadagi Λ vaavoitudadami ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu
 Λ pan duucai istumaasi dadasdi aan Λ Diuusi. Diuusi Ib Λ ad Λ Λ co vuvaitu Λ gai
casc $\Lambda d\Lambda$ Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ n Λ lidi Λ gai.

¹⁷ Suusi Cristo giñsoic Λ i idi aa duiñdaga ismaac $\Lambda d\Lambda$ ivueeyi aan Λ Diuusi
v $\Lambda\Lambda$ tar Λ casc $\Lambda d\Lambda$ istutuidi aan Λ ispocaitiadagi sai c $\Lambda\Lambda$ gadu. ¹⁸ Dai maisiaa
 Λ rai aan Λ isgaaagiadagi v $\Lambda\Lambda$ si istumaasi giñsoic Λ i Suusi Cristo isivuaada aan Λ .
V $\Lambda\Lambda$ si istumaasi gaaagidi aan Λ Λ gai giñaagidi dai Λ gai giñmaa guvucadagai
ansaid Λ ivuaadana naana maasi istumaasi sai Λ gai ismaac $\Lambda d\Lambda$ mait $\Lambda\rho$ judidíu
 $\Lambda\Lambda$ gidiña Diuusi. ¹⁹ Si $\Lambda\Lambda$ scad Λ Λ oodami n Λ ijadagi v $\Lambda\Lambda$ si istumaasi g Λ g Λ rducami
ismaac Λ ivueeyi aan Λ c $\Lambda\Lambda$ ga maat Λ Λ gai isDiuusi Ib Λ ad Λ guvucadad Λ c $\Lambda d\Lambda$
ivueeyi aan Λ gomaasi. Poduucai caaagidi aan Λ Λ oodami Jerusaleenaiñd $\Lambda\rho\Lambda$
abiaad $\Lambda\rho\Lambda$ asta Ilirico $\Lambda\rho\Lambda$ isSuusi Cristo $\Lambda\rho$ c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ vuviadami. ²⁰ Aan Λ
giñaajagai isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa ca Λ oodami isoidaga Suusi
Cristo. Maitaaagiada iñ Λ lidi aan Λ siaaco casi gaaagidi aa. ²¹ Vai poduucai
 $\Lambda\rho$ Λ duuna istumaasi aagai Diuusi ñiooquid $\Lambda\rho\Lambda$ siaaco pocaiti Isaía:
Maat Λ mu ismaac $\Lambda d\Lambda$ tomali Λ mo imidagai maiquiaa ca Λ isoidaga Λ Cristo.
Dai maat Λ ca Λ camu is Λ gai $\Lambda\rho$ c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ vuviadami.
Ascaiti Isaía.

²² $\Lambda\Lambda$ qui abiaad $\Lambda\rho\Lambda$ g Λ n Λ lida iñ Λ lidiña aan Λ d Λ mos maitistutuidiña. Viaa-
catadai aan Λ isaagiadagi ismaac $\Lambda d\Lambda$ maiquiaa maat Λ catadai isSuusi Cristo
 $\Lambda\rho$ c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\rho\Lambda$ vuviadami. ²³ D Λ mos sivi caaagidi aan Λ v $\Lambda\Lambda$ scatai ismaac $\Lambda d\Lambda$
maimaat Λ catadai siaaco gaaata v Λ aadana aan Λ casc $\Lambda d\Lambda$ casistutuidi aan Λ
ism $\Lambda\Lambda$ ca g Λ n Λ idagi. ²⁴ Modaivana iñ Λ lidi aan Λ si $\Lambda\Lambda$ scad Λ imiagi Espaañiamu.
Dai si $\Lambda\Lambda$ scad Λ g Λ n Λ divida aan Λ baigiñ Λ liadamu aan Λ g Λ n Λ gacai. Aan Λ ip Λ lidi
isgiñsoiña aapim Λ istuc $\Lambda d\Lambda$ imi aan Λ bait Λ quioma. ²⁵ D Λ mos quiaa imia iñagai

Jerusaleenamu dai vuidaquia iñagai tumiñsi Δ vaavoitudadami Jerusaleen Δ Δ oidakami. ²⁶ Δ vaavoitudadami Masedooni Δ Δ oidakami dai Acaay Δ Δ oidakami baig Δ Δ lidi Δ mpaidacai tumiñsi dai ootosda agai Δ vaavoitudadami soituutuigami Jerusaleen Δ Δ oidakami. ²⁷ Agai soi Δ Masedooni Δ Δ oidakami dai Δ Acaay Δ Δ oidakami sai maat Δ na isSuusi Cristo Δ Δ gac Δ Δ vuviadami casc Δ Δ Δ Masedooni Δ Δ oidakami dai Δ Acaay Δ Δ oidakami g Δ aagaitadai issoiñiagi tumiñsic Δ Δ dai v Δ asc Δ Δ baig Δ Δ lidi ca Δ mpaidacai. ²⁸ Casc Δ Δ si Δ asc Δ Δ vuidaquia aan Δ gotumiñsi Δ vaavoitudadami Jerusaleen Δ Δ oidakami casistutuidi aan Δ isimiagi Espaañiamu dai modaivunucai g Δ ndividagi. ²⁹ Si Δ asc Δ Δ ai aan Δ m Δ siaaco daraaja aapim Δ c Δ l Δ maat Δ aan Δ isSuusi Cristo giñbai Δ liatuda agai. Aan Δ g Δ n Δ mamaat Δ tulda iñagai vaamioma Suusi Cristo mamaat Δ tuldiaragad Δ .

³⁰ Aapim Δ s Δ aa duutudai Suusi Cristo daid Δ Diuusi Ib Δ ad Δ g Δ rsoic Δ Δ isg Δ roig Δ ada aat Δ m Δ casc Δ Δ g Δ ndaan Δ i aan Δ m Δ sai mamadañña aan Δ imv Δ l Δ tar Δ . ³¹ Vai Diuusi maidagitona Judee Δ Δ oidakami ismaac Δ Δ maivaavoitudai issoimaasi giñtaatatuldiagi. Dai daan Δ davurai Diuusi Δ Δ pr Δ vaid Δ Δ vaavoitudadami Jerusaleen Δ Δ oidakami baig Δ Δ liarac Δ Δ vuuna Δ tumiñsi ismaac Δ Δ vuidiaquia iñagai aan Δ . ³² Vai poduuc Δ i isDiuusi ip Δ lidagi baigiñ Δ liatugada aan Δ si Δ asc Δ Δ g Δ ndividagi dai giñib Δ stagi g Δ dividacai. ³³ Diuusi g Δ riib Δ studacan tadatudai dai aan Δ ip Δ lidi is Δ gai g Δ n Δ l Δ madu daacagi.

16

¹ Gaamucu imi agai Peve. Goov Δ Δ rg Δ raduñi vaavoitudadami. Dai goovai soic Δ Δ Δ ooqui vaavoitudadami coococoidad Δ dai soituutuigami Sencree Δ Δ oidakami. ² Aan Δ ip Δ lidi isaapim Δ c Δ l Δ ga miaad Δ giadagi si Δ asc Δ Δ ajia goovai, poduuc Δ i isduuc Δ i g Δ aagai m Δ s Δ miaad Δ giadagi v Δ l Δ si Δ vaavoitudadami. Dai maacadavurai istumaasi t Δ gitoca goovai. Goovai soic Δ ñña muidutai dai aan Δ Δ Δ pr Δ giñsoic Δ ñña goovai casc Δ Δ .

³ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Prisila Δ l Δ madu Aquila. Goovai Δ rgiñaaduñi ismaac Δ giñsoiñacai gaaagidi isSuusi Cristo Δ Δ gac Δ Δ vuviadami. ⁴ Goovai baitoma g Δ ncooditu dai c Δ l Δ gac Δ Δ gimvusaitu aid Δ m Δ si giñmuaa aagaitadai casc Δ Δ ali Δ si baigiñ Δ lidi aan Δ goovaic Δ Δ . Dai maisiu mos Δ caasi aan Δ baigiñ Δ lidi v Δ l Δ scatai vaavoitudadami ismaac Δ Δ mait Δ rjudidíu baig Δ Δ lidi Δ Δ pr Δ . ⁵ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Δ Δ pr Δ v Δ l Δ scatai Δ vaavoitudadami ismaac Δ Δ g Δ n Δ mpaidi Prisila Δ l Δ madu Aquila quid Δ r Δ . Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Epeneto goovai Δ r Δ pr Δ gadad Δ ismaac Δ Δ vaavoitu Suusi Cristo Acaay Δ Δ . ⁶ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda María. Goovai ali Δ si aata vueeyi aapim Δ g Δ nsaagida. ⁷ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda giñaaduñi Andrónico Δ l Δ madu Junias. Goovai giñ Δ l Δ madu maisapicatadai. Daid Δ Δ ojootosicami c Δ l Δ ga maat Δ goovai, dai ali Δ s Δ aa duutudai. Dai goovai Δ pr Δ ga vaavoitu Suusi Cristo iñsaan Δ .

⁸ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Amplias Δ Δ gai Δ r Δ mai vaavoitudadami dai ali Δ oig Δ dai aan Δ . ⁹ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Urvano goovai g Δ r Δ l Δ madu aata v Δ aadana Suusi Cristo aa duiñdad Δ r Δ . Dai Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Estaaquisi. Goovai ali Δ oig Δ dai aan Δ . ¹⁰ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Apelesi. Goovai ali Δ soimaa taatamai dai apiavaavoitudai Suusi Cristo. Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Aristóbulo aadiuñ Δ . ¹¹ Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda giñaduñi Erodiono Δ l Δ madu Narsiso aadiuñ Δ Δ gai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹² Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda Tripena Δ l Δ madu Triposa. Goovai aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdad Δ r Δ . Diuusc Δ Δ av Δ r viaatulda g Δ raduñi Pérsida. Goovai ali Δ oig Δ dai aan Δ dai ali Δ si aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdad Δ r Δ .

13 Diuuscada avar viaatulda Rupo. Goovai gia caga vaavoitudai dai cagacaga oidaga. Diuuscada avar viaatulda Rupo dada. Goovai argindaada ducami. 14 Diuuscada avar viaatulda Asincrito lamadu Flegonte lamadu Ermasi lamadu Patroovasi lamadu Ermesi lamadu vaavoitudadami ismaacada lamadu daraaja. 15 Diuuscada avar viaatulda Filologo lamadu Julia lamadu Nereo lamadu suculida lamadu Oliimpasi lamadu vascatai vaavoitudadami ismaacada lamadu daraaja.

16 Cocomitucudavurai dai viaatuldiada gnaaduñi vaavoitudadami. Vasi aipacoga siaaco aimarai aan vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo Diuuscada gamviaatuldi.

17 Gannucadacavurai agacada ismaacada daivui dai gammaatuldiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucai cocotuldi vaavoitudadami dai soimaasi iduiñtuldi. Maitavar urapacada agai. 18 Agai maitivueeyi istumaasi ipalidi Suusi Cristo. Agai baiyoma ivueeyi istumaasi agi agai ipalidi. Agai vaaamunaiña oodami ismaacada polidi ismaitipu yaatavogami dai poduucai vupuiirumadaiña. 19 Vascatai ca maata isducatai agidiña aapima istumaasi ganmaatuldi aan cascada baigiñalidi aan. Dai aan ipalidi issastuduaca aapima daida ivuaadagi istumaasi cagaducami dai maisiu istumaasi maicagaducami. 20 Diuusi garsoicai iscagacaga oidacagi maitarcocodaitai aipacoga dai agai ootoma aadaimu diaavora vai camaisoimaasi gartaatamituldiña. Aan ipalidi isSuusi Cristo gartaanadamiga cagacaga gannajadagi.

21 Diuuscada gamviaatuldi Timoteo. Goovai giñsoiñacai ivueeyi iña duiñdaga. Dai Diuuscada gamviaatuldi apra Jasoñi lamadu Sosípater. Goovai argiñaaduñi.

22 Aan Tersio ivuiididi idi oojai Paavora dai Diuuscada gamviaatuldi apra. Aan vaavoitudai Suusi Cristo apra.

23 Diuuscada gamviaatuldi Gaayo. Goovai quidara giñuuliñaca aan. Dai taañiupidiña goovai gquii vaavoitudadami sai ami ganmpaidiña. Diuuscada gamviaatuldi Erasto apra. Goovai artumiñsi vuudami tanai. Diuuscada gamviaatuldi Cuarto apra.

24 Aan ipalidi isSuusi Cristo cagacaga gannajadagi aapima vascatai.

25 Diuusi istutuidi isgansoiñagi mai vaamioma caga vaavoituda aapima istumaasi ganmaatuldi aan. Aan ganmaatuldi isSuusi Cristo aracagacaga vuviadami dai naana maasi istumaasi Suusi Cristo ipalidi ismaataca aapima. Gomaasi maitamaatacatadai laquioma 26 damos sivi Diuusi garmaatuldi vasi gomaasi vai aatama istutuidi isganmaatulda aapima. Tomasi Diuusi ñiñoquituldiadamigada laquioma ooja isdivia agaitadai Cristo damos oodami maicaga maata cacatadai. Dai sivi cadivia Suusi Cristo dai garmaatuldi aatama ismaacada rojootosada vasi gomaasi. Dai aatama ganmaatuldi istuiya alidi ismaacada ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada. Diuusi poduucai gatjai vai poduucai oodami vasi oidigi daama oidacami vaavoitudana isSuusi Cristo aracagacaga vuviadami dai agidiña. Diuusi tomastuigaco oidagai.

27 Aan ipalidi isaapima dai vasi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai caga ñiocadagi giñapan duucai. Diuusi agai dai maata vasiaacatai. Poduucai ivueeyi aatama vaavoitudaitai isSuusi Cristo aracagacaga vuviadami.

Mosacaasi.

Idi arapagadada oojai ismaacada ooji Paavora avaavitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvuusaitu ansaida arootosadacana poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu gradufi Sostenes ² Diuuscada gnviaatuldi aatama aapima vaavitudadami masmaacada gnavmpaidina Coriintoara dai siaa duutudaina Diuusi. Aapima arDiuusi maamarada vaavitudaitai Suusi Cristo. Diuusi acovai gnvuvaitu aapima masai gajiaadara vipiaadana vvasi soimaascami dai maisiu mosaca aapima agai ismaacada vvasi oidigara siaa duutudai Suusi Cristo ara. Suusi Cristo artaanadamigada agai dai aatama ara. ³ Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacagacara gnavnijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

⁴ Vvascara baigiñalidina aana Diuusicada. Diuusi cagacara gnavlidi vaavitudaitai aapima Suusi Cristo. ⁵ Sallicaada Diuusi cagacara gnavlidi aapima vai poduucai aapima caa maata caa ñiooquida dai caga aagidi aapima aa istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. ⁶ Poduucai isduucai gnaagidi aana sai Suusi Cristo istutuidi iscagacara gnvuvaidagi dai gnavsoiñagi masai cagacara oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai poduucai aapima maiviaaga tomali amo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavitudadami. Vvasi gomaasi Diuusi gnavmaacai nnavracatai aapima isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo gnavsoiñamu isapiavaavitudadada aapima dai cagacara oidacagi asta masiavscada coiyagi vai poduucai tomali amaadutai maigavpiara gnavvupadagi siavscada diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi vvascara ivueeyi istumaasi aagai. Dai agai garaagidi isapiamamadaina aatama gartaanadamiga Suusi Cristo vuitapi agai garoigadai cascada.

¹⁰ Giñaduñi gartaanadamiga Suusi Cristo giñmaa sallicami ansai gnaagidana masai amo tagitoidagai viaacana dai maitavvupui vvatcana. Baiyoma avar cagacara gnavnijada aipacoga. ¹¹ Cloe aduñda giñagidi masai aapima gnavcocodaina cascada poduucai gnaagidi aana. ¹² Agai giñagidi masai aapima gnavvupui vvatcana pocaititai: “Aatama arPaavora mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitina: “Aatama arApoolosi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitina: “Aatama arSeefasi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitina: “Aatama arCristo mamaatardamigada, dai aapima gia cho”. ¹³ Amoco viaaca alidi amo tvaanadami dai aa viaaca alidi amai tvaanadami poduucai gia maitarcagai. Mosaca Suusi Cristo tvaanai vvasi vaavitudadami. Aana maimuu curusiaba masai cagacara vuvacana aapima. Aana maitavvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁴ Alia baigiñalidi aana Diuusi vui ismaitavvapacoi aana tomali amaadutai aapima mosaca Crispo dai Gaayo vapacoi aana. ¹⁵ Cascada tomali amaadutai aapima maitistutuidi ispotiyagi sai aana gnavvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁶ Utudami tagito aana isEstefana aduñda vapacoi aana ara, damos maitagito aana isvapaconai aa. ¹⁷ Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai gaaagidana isagai aracagacara vuviadami. Dai aana maiñioocai amo saitudugami duucai. Siavscada gaaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacara vuvacana oodami, loodami cagacara vuvacai Diuusi

guvucadagacada dai maisiu caa maata ñioocaitai agai ismaacada aagidi Diuusi ñiooquida.

¹⁸ Siascada gaaagiada aatama isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai caagacara garvuvaidi, agai ismaacada iimia agai adiaavora amadu mosvui-irugami duucai caacana gomaasi, damos aatama ismaacada Diuusi caagacara garvuvaidi vaavoitudai isgomaasi arDiuusi guvucadada. ¹⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquida:

Aana maatatuldamu oodami sai istumaasi aagai mamaatcami maitarsoiñi caagacara vuvaidaragai vatar.

Tomali istumaasi ivueeyi astuduacada maitarsoiñi ara. Ascaiti Diuusi.

²⁰ Tomali mamaatcami, tomali mamaatatuldiadami tomali agai ismaacada caa maata ñioocai maitistutuidi iscaagacara garvuvaidagi. Diuusi garmaatuldi sai siascada amamaatcami gamamaatatuldiada liadagi isducatai gataanai Diuusi sai agai vupuiirugami duucai ñioocai. ²¹ Diuusi caa maata istumaasi lagi agai ivueeyi. Diuusi maidagito tomali amo oodami islagi maatiagi isducatai gataanai Diuusi tomali avamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali iscaagacara vuvaquiagi siora vaavoitudagi, naiditai ñiooquida ismaacada ojisi tomasi aa vuiirugami duucai najadagi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai caagacara vuvaidaragai.

²² Ajudidú ipalidi istalagiagi mui naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi Diuusi dai poduucai maatiagi isbaiga arvaavoi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai caagacara vuvaidaragai, daida agiliago ismaacada polidi isalia sastuduga vaavoitudai moscaasi istumaasi maivuidara caata maamatuldaragada. ²³ Damos aatama gamamaatuldi isaCristo ismaacada nana ara ajudidú cadivia dai gamuaatu curusiaba damos gomaasi aliasi arsiaa araragai ajudidú ismaacada maivaavoitudai vatar, daida agiliago vuiirugami alidi gomaasi. ²⁴ Damos agai ismaacada Diuusi aco vuvaitu sai caagacara vuvacana tomasi arajudidú dai giliego agai maata isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isDiuusi alia caa tatagitoi dai isDiuusi ootoi aCristo sai caagacara ganvuvaidana. ²⁵ Tomasi oodami vuiirugami alidi gomaasi ismaacada ivueeyi Diuusi damos Diuusi vaamioma caga tatagitoi sioodami. Tomasi oodami polidi isDiuusi maiviaa guvucadagai dai dagito masmuaagi aCristo curusiaba, damos Diuusi vaamioma viaa guvucadagai sioodami. ²⁶ Giñaaduñi glaagai masmaatcagi isDiuusi maiacovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui tataanadami, tomali mui riricu. ²⁷ Baiyoma Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi isiarvupuiirugami vai poduucai siaa arana sastuduacada, dai Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi ismaitistutuidi isgataanadagi vai poduucai siaa arana atataanadami. ²⁸ Diuusi maidagitua agai atataanadami isgataanadagi tavaagiarai baiyoma aco vuvaitu agai ismaacada maitartataanadami dai ismaacada aoodami soi duucai naidi sai agai gataanaiña tavaagiarai. ²⁹ Dai poduucai tomali amadutai maigaducada galiadamu Diuusi vuitapi. ³⁰ Diuusi garmaa iibadagai utudui vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucai maatana aatama isducatai caagacara vuvaidi agai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tasai aatama caagacara vuvacana cascada Diuusi caagacara garnai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aatama, Suusi Cristo garsoicai tasai caagacara oidacana maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo aragai ismaacada caagacara garvuvaidi. ³¹ Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Tomali

amaadutai maitaagai isgducada gnaaliadagi agaicada ismaacada ivueeyi baiyoma gaagai isbaiganaaliadagi agaicada ismaacada ivueeyi Diuusi”.

2

¹ Damos giñaaduñi aidasa ii aan dai gnaagidi Diuusi ñiooquida aan maiamo caa maata ñioocadami duucai gnaagidi. ² Aidasi gnaamadu daacatadai aan, aan ipaliditadai isgnaagidagi sioora arSuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipalidian ismaatca aapima isSuusi Cristo muu curusiaba cascada muiyoco gnaagidiña aan gomaasi. ³ Aidasi tucamara aayi aan gigivuquimi aan duaadimutugaitai poliditadai aan ismaicaga iduñia ñagai giña duiñdaga. ⁴ Dai aidasi gnaagidi aan Diuusi ñiooquida aan maiamo caa maata ñioocadami duucai gnaagidi baiyoma Diuusi Ibada guvucadadacada ⁵ vai poduucai aidasi vaavoitu aapima Diuusi Ibada gnaavoituli dai maisiu oodami caa maata ñioocadami.

⁶ Vascara agai saagida ismaacada vaamioma caga agidi Diuusi ñiooquida mamaatutuli aan vasi istumaasi Diuusi giñmamaatutuli vai poduucai agai vaamioma caga maatana Diuusi ñiooquida. Gomaasi maimaata oodami ismaacada pocaiti sai agai arsastudugami tomali ismaacada vaamioma taana. Agai maivascara taanada agai. ⁷ Baiyoma aagidiña aatama istumaasi garmamaatutuli Diuusi istumaasi agi agai maacatadai. Gomaasi gatagitoitadai agai maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara tatagitoitadai agai isducatai cagacara garvuvaidagi, tasai tomastuigaco oidacana aatama agai amadu. ⁸ Tomali amaadutai taanadami oidigi daama maimaata caa gomaasi. Maata caacamudai agai maicurusiaba siisamudai asuusi Cristo ismaacada vascatai gaagai issiaa duutuadamudai. ⁹ Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti daida arvaavoi:

Diuusi bai duu mui naana maasi agai vatar ismaacada oigadi.

Agai aristumaasi istumaasi tomali amaadutai mainidiña tomali maicajiomacana tomali maitagitoiña.

¹⁰ Gomaasi agai istumaasi Diuusi Ibada garmamaatutuli dai garsoicai tasai maacana. Diuusi Ibada caa maata vasi istumaasi tatagitoi Diuusi.

¹¹ Tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi amai oodami mosajagi maata istumaasi tatagitoi. Poduucai ara tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi Diuusi damos Diuusi Ibada maata istumaasi tatagitoi Diuusi. ¹² Diuusi garootosi gIbadaga sai garamadu daacana, tasai poduucai maata caacana vasi istumaasi cacagaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatama garvatar. Maisiu oodami sastudugami garmamaatutuli gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacada gnaagidi aan Diuusi Ibada giñmaatutuli maisiu oodami. Dai poduucai mamaatutuliña aan oodami ismaacada amadu daja Diuusi Ibada.

¹⁴⁻¹⁵ Damos agai ismaacada maiamadu daja Diuusi Ibada maitistutuidi ismaata cacagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaatutuli Diuusi Ibada gomaasi arvuiirudagai agai vatar. Mosacaasi agai ismaacada amadu daja Diuusi Ibada agai gia istutuidi ismaata cacagi vasi. Damos agai ismaacada maiamadu daja Diuusi Ibada maitistutuidi ismaatiagi istuusi poduucai vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Tomali amaadutai maimaata istumaasi gatagitoi Diuusi. Dai tomali amaadutai maitistutuidi ismaatuldagi Diuusi”. Damos Diuusi Ibada garamadu daaca aatama

vaavoitudami dai garsoicai tasai maatana tomasi palapi istumaasi tatagitoi Suusi Cristo.

3

¹ Aidasi ganama daacatadai aan, aan maitistui iscaga ganmaatuldagi apan duucai agai ismaacada lamadu daja Diuusi Ibada. Aapim ivuaadana istumaasi ipalidiña maisiu istumaasi ipalidiña Suusi Cristo. Baiyoma ganmaatutuli aan poduucai isduucai mamaatuldinā aan ismaacada utudama vaavoitudai. ² Aapim maitistutuiditadai ismaat calcagi istumaasi sijiacami ismaacada aagai Diuusi ñiooquidaga cascada ganmaatutuli aan istumaasi maisijiacami. Dai vascaga tomali sivi maiquiaa istutuidi aapim ismaat calcagi. ³ Aapim quiaa ivueeyi istumaasi ipalidi. Aapim coimudad tuutuiga dai oomaliga apan duucai vasi oodami ismaacada maivaavoitudai. Poduucai ivueeyi aapim istumaasi ipalidi maisiu istumaasi ipalidi Suusi Cristo. ⁴ Silascada pocaitiada aapim: “Aan arPaavora mamaatardamigada”. Dai aa pocaitiada: “Aan arApoolosi maamatardamigada”. Aapim apan vueeyi ismaacada maivaavoitudai.

⁵ Apoolosi dai aan aroodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aatma? Aatma mosarpipiooñigada Diuusi. Diuusi covai garvuvaitu tasai gaaagidiña ñiooquida dai aatma ganaagidi aapim matai aapim vaavoitu. ⁶ Aan araga ganaagidi Diuusi ñiooquida dai gooquidaga Apoolosi vaamioma ganmaatutuli damos Diuusi agai dai vaamioma ganvaavoituli. ⁷ Aan ismaacada araga ganaagidi tomali Apoolosi ismaacada gooquidaga ganaagidi aatma maiviaa guvucadagai mosagi Diuusi. Diuusi aragai ismaacada vaamioma ganvaavoituli. ⁸ Dai vasi Diuusi pipiooñigada apan ducami dai Diuusi aa namquida agai garpipiooñiga tavaagidaga ismaadutai vaamioma calaga iduñiagi aa duiñdada tami oidigi daama vaamioma aa namquidamu agai malca. ⁹ Aatma arDiuusi pipiooñigada dai ganaagidi ñiooquida dai Diuusi vaamioma ganvaavoituli.

Aapim arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibada ganlamadu daja. ¹⁰ Diuusi giñmaa sallicami ansaid gaaagidiña aan ñiooquida Diuusi guvucadadacada. Aidasi araga ganaagidi aan Diuusi ñiooquida aan ganaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi gaagai isaraga vaavoitudagi. Vai sivi amai vaamioma ganmamaatutuli Diuusi ñiooquida. Tomasoor sioora gamamaatutuliadagi gaagai isgamamaatutuliadagi istumaasi arvaavoi. ¹¹ Silascada maadutai gaagacai gamamaatutuliada aliadagi Diuusi ñiooquida gaagai isaraga gamamaatutuliadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquidaga vaamioma gamamaatutuliadagi mosacaasi istumaasi arvaavoi dai maisiu istumaasi maitarvaavoi. ¹³ Silascada diviagi Suusi Cristo dai naidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami amaasi calaga gammaatamu ismaacada vaamioma calaga idui gaa duiñdaga. ¹⁴ Agai ismaacada gaaagidi mosacaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namquidamu tavaagidaga. ¹⁵ Damos agai ismaacada gamamaatutuli istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namquidamu Diuusi, tomasi agai calgacaga vuusai.

¹⁶ Aapim arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibada ganlamadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi covai ganvuvaitu masai camaisoimaasi ivuaadama. Cascada ismaadutai ganmamaatutuliadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi alia soimaa taatatuldamu agai.

18-19 Tomali amaadutai maitaagai isaagi ganvupuiirumadadagi. Isamaadutai poliadagi isalia saituduga aliasi gaaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucal naidi aoodami sastuduacada. Sioma arcagaai siaa oodami pocaitiadagi saida arvupuiirugami dai Diuusi vataa gia sastuduga agai. Diuusi ñiooquidara pocaiti: "Agai ismaacada polidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai ajagi ganvupuiirumadaina".²⁰ Dai pocaiti ara: "Caa maata Diuusi sai tatagitoidada ismaacada polidi issastuduga maitarsoifi iscagacara oidacagi".²¹ Cascada maitaagai masgancocoadagi sastuduacatai ganmamaatatuldiadamiga. Diuusi casi ganmaa vasi istumaasi tagito aapima.²²⁻²³ Aapima arCristo aaduñda dai Cristo arDiuusi marada. Dai ana dai Apoolosi dai Piiduru arganpipiooñiga aapima. Dai oidigi araapima gantuidaga. Dai oidaga aapima dai coiya agai aapima, dai naidi aapima mui naana maasi istumaasi avueeyi sivi, dai tagimu aapima mui naana maasi istumaasi dagavunia agai, vasi gomaasi arsoifi aapima ganvataa.

4

¹ Poduucal aapima aliasi gaaagai isCristo pipiooñigada duucal garnaijadagi. Diuusi garootoi tasai ganmamaatatuldana istumaasi agi Diuusi maatacatadai.² Dai vascara isamaadutai viaacagi amo aa duiñdagai gaaagai iscaga ivuaadagi.³ Damos ana maivuum inlidi tomamas caiti ginñaidi aapima dai tomali maivuum inlidi tomasi caiti ginñaidi dudunucami. Damos ana maimaata isbaig arsoimaasi iducami ana.⁴ Vascara polidi iscagacara oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasicada ismaacada tagitoidai ana potimu Diuusi ismaitarsoimaasi iducami. Mosagi agai maata isbaiga arsoimaasi ivuaadami ana ischo ara.⁵ Dai cascada aapima maitaagai isapiapocaitiadagi ansai ana arsoimaasi ivuaadami asta siascada divia Suusi Cristo amaasi agai maasiuldamu istumaasi maitamaata sivi, asta istumaasi tagitoidaina oodami, dai siora caga ivuaadana Diuusi potadamu sai caga idui.

⁶ Dai casi ganaagidi ana sai gaaagai masamaadugan duucal garnaijadagi Apoolo amadu ana vai poduucal caga maataca aapima sai maitaagai ispocaitiadagi sai vaamioma cagadu ganmamaatatuldiadamiga siaa. Dai poduucal ivuaada aapima istumaasi Diuusi ipalidi. Siascada pocaitiada aapima gamaata isgagarducada ganlidi aapima.⁷ Aapima maitaagai isgagarducada ganliadagi. Vasi istumaasi istutuidi aapima isivuaadagi Diuusi ganmaa guvucadagai cascada istutuidi aapima isivuaadagi. ¿Tuimasi gagarducada ganlidi aapima ducami isaagi aapima viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapima polidi iscamaata vasiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. Dai aapima tataanadami duucal oidaga. Dai gajiaadara garviaa aapima. Sasi arcagaicamudai issallicada artataanadamicamudai aapima siaatama ojotosicami ara gansoñacal gataanadamudai.⁹ Amo imidaga polidi ana sai Diuusi pipiooñi duucal garnaijada cascada. Ducami istomali amo imidagai maitaanaa aatama tomali amo istumaasicada. Dai ducami iscasi garcoodia agadamudai oodami dai Diuusi tataañicaruda dai oodami mosnaijadamudai.¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami duucal garnaijadamudai gaaagiditai aatama isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Mai aapima povanlidi masi alia sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaatama maicaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida mai aapima polidi masi caga vaavoitudai. Ducami isvasi oodami soi

duucaí gárnajadagi dai ducami masapimá siaa ganduutuadagi. ¹¹ Aatama bibiuuguiña, dai tonocõicana, dai maiyuucusucana, dai oodami soi duucaí gárnajidiña, dai maivaaca aatama. ¹² Dai iibicorai aatama gaaata vaaadatai. Oodami soimaasi ñiooqui garaagidiña damos aatama daañiña Diuusi sai agai soicaiña. Oodami soimaasi gartaatamituldiña tatai aatama maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami garñiooquidiña damos aatama maacaiña ñiooqui ducami siargaraaduñica agai. Dai oodami voisiqui duucaí gárnajidi.

¹⁴ Aapimá giñmaamara ganducami nai aaná aliási ganoigadai cascada poduucái ganoojidi aaná ganmaquia iñaliditai ñiooqui maisiu gansiaa laratuda iñaliditai. ¹⁵ Tomamasi aapimá viaacagi baivustaama miil maatatuldiadami ismaacada ganmamaatatuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidu ismaacada apan ducami ganooga mosaca aaná. Aaná ganaagidi isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami matai aapimá vaavoitu cascada ganooga giñducami aaná. ¹⁶ Cascada gandaanai aaná masai giñapan duucaí oidacana.

¹⁷ Cascada gannotosda iñagai aaná goTimoteo dai goovai gaaagidamu isducatai gaaagai isoidaca aapimá. Goovai giñmara gducami nai aaná aliá oigadai dai goovai caga ivueeyi gaa duiñdaga. Dai goovai ganaagidamu isducatai ivueeyi aaná vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi maatatuldi aaná vasi aipacoga quiquiupirá. ¹⁸ Amadutai aapimá gargarducada ganajidi poliditai iñsana ganabajidi dai cascada maitandidividi aaná. ¹⁹ Damos aaná otoma maca ganajida iñajidi isDiuusi ipaldagi. Dai amaasi naidamu aaná sa caga vaavoitudai dai sa caga oidaga agai ismaacada gargarducada ganajidi dai maisiu mosaca istumaasi aagai agai. ²⁰ Dai agai saagida ismaacada iduñia ajidi istumaasi Diuusi ipajidi Diuusi guvucadada vaamioma gaaagai sioodami ñiooquida. ²¹ Cagacaga avar oidaca aapimá dai poduucái aaná maitanbagaidamu siascada gamu imiagi dai poduucái baigiñajidamu aaná aapimacada.

5

¹ Sivi cajioma aatama isamaadutai aapimá vana gaoga ooñigada. Gomaasi aramo istumaasi aliá soimaascami. Dai maitipu oigaragai isivuaadagi tomali agai saagida ismaacada maiagidi Diuusi. ² Dai vascaga quiaa gargarducada ganajidi aapimá. Baiyoma gaaagai massiaa aradamudai dai soiganajidamudai. Cagali ismaacada pomaasi idui maitaagai masdadagitodagi isvapacada agai ganampaidaragará. ³⁻⁴ Tomasi maiganamadu daja aaná vascaga gantatagitoiña aaná. Ataanadami Suusi Cristo giñmaa salicami cascada ganaagidi aaná istumaasi idui gocali aliási arsoimaascami. Aaná ganaagidamu istumaasi gaaagai isiduñiagi aapimá ducami isganamadu daacamudai aaná. Ampaidavurai aapimá vasi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvucadada ganamadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocali sai camaivapacaiña ganampaidaragará vai poduucái amadu aimaraiña oodami ismaacada ivueeyi istumaasi aDiaavora ipajidi. ADiaavora aliá viaa guvucadagai. Poduucái salicada soimaa taatamu agai. Dai agai soimaasi taatacai istutuidi siama duucaí gatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi poduucái cagacaga vuusaiña siascada diviagi ataanadami Suusi Cristo.

⁶ Maitaagai msgargarducada ganajidagi poliditai mascaga ivueeyi. Caa maata aapimá sai amo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi mui oodami. ⁷ Cascada gaaagai isaagidagi gocali sai camaivapacaiña ganampaidaragará. Agai istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi aa

vaavoitudadami tomasi maiquiaa soimaasi iduiñtuli aa. Suusi Cristo arapan ducami aali cañiiru ismaacada coodaiña ganaaduñicaru agaa siaa duudagara ismaacada pascua tagidu vai poduucai Diuusi oigaldiña soimaascamigada. ⁸ Dai poduucai aatama gaaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai cagacara oidaca.

⁹ Casi ganaagidi aana amai oojiara dai maitaagai masuurapacadagi agai ismaacada googosi ganducami. ¹⁰ Damos aana maitanaagida inliditadai masai gajaadara vipiadana vascatai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada asivoga, dai ismaacada siaa duutudai momoono. Ismaiñioquiada agadamudai aapima goodami avanacai isiimia aapima idi oidigi daamadara. ¹¹ Baiyoma ganagida inliditadai aana masai maiuurapacaiña agai ismaacada pocaitiada saida arvaavoitudadami dai vascara googosi ganducamicagi, dai coimudada tuutiacagi, dai ñioquiadagi aa oodami, dai navacoitracagi, dai asivoacagi, tomali maitaagai msgacuaadagi agai amadu. ¹²⁻¹³ Aana maiviaa samicami isaagadagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami, agai ismaacada maitarvaavoitudadami mosagi Diuusi viaa samicami. Damos aapima vaavoitudadami agi gansaagida gaaagai isaagadagi ismaacada maicaga ivuaadagi. Maitavar dadagitoda gocali soimaasi ivuaadami isgansaagida vapacadagi siuu duucu siaa duutuadagi aapima Diuusi.

6

¹ Siascada amaadutai aapima viaacagi amo istumaasi gaaduñi vaavoitudadami vui maitaagai isvan cacasadagi dudunucamiara ismaacada maitarvaavoitudadami. ² Maitamas maata aapima sai ismaacada vaavoitudai Diuusi naida agai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Poduucai apra gaaagai masagi baivuaadagi istumaasi tagitocagi ganaaduñi. ³ Maitamas maata aapima tasai asta Diuusi tataañicaruda naida ragai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Vaamioma caga istutuidi aatama isnidagi gaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Siascada gancocoda aapima, ¿tuimasi ajioopaiña aapima sai baiganduiñdana dudunucami ismaacada maitarvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia ganaagidi aana masai siaa arana. Siaadara maioidacana amaadutai aapima gansaagida ismaacada istutiadagi isbaiganduiñdiadagi ñioqui aapima vaavoitudadami gansaagida. ⁶ Amo vaavoitudadami maitaagai isvan casagi gaaduñi dudunucami vuidara ismaacada maitarvaavoitudadami.

⁷ Samicada arvaavoi sai isgancocoda aapima poduucai alia soimaasi ivueeyi aapima. Baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora gancocoda liadagi. Dai baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora ganasiadagi. ⁸ Damos aapima maicaga ivueeyi dai asidiña asta ganaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Maitamas maata aapima sai ismaacada arsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gataani Diuusi? Maitavar gandadagitoda msgandvupuiirumadadagi. Samicada arvaavoi isagai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada siaa duutudai amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai cacali ismaacada maiaban voopoi oqui baiyoma cacali agi aipacoga ganduudana, dai ismaacada asivoga, dai

ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada navacoitara, dai ismaacada oojoidi isnooquiadagi aa oodami, maitaanaada agai mala tavaagiaru Diuusi lamadu. ¹¹ Poduucai oidacatadai lamadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi acovai gnvuvaitu dai Diuusi calgacaru gannaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aapima Suusi Cristo calgacaru gnvuvaitu dai Diuusi Ibada ganlamadu daja cascada.

¹² Amo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vassiacatai istumaasi ipalidi”. Damos aana pocaiti: sai maisiu vassi istumaasi ivueeyi oodami arsoini. Dai maitaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi idunia alidi. ¹³ Aliasi arvaavoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai vataru dai gavoocaru vaacai cascada vooca oodami”. Damos Diuusi ugitudada agai vassi gomaasi. Damos tuucuga oodami maisiu isgama voopoda tomasmaascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duindagada dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucai Diuusi duaacali gartaanadamiga Suusi Cristo poduucai garduduaacalda agai aatama aru aguvucadagacada.

¹⁵ Maitamasmaata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo arapan ducami agai daida aradunda? Aatama arSuusi Cristo aadunda cascada maitaagai tsvapanagadagi ooqui taatacaligami. ¹⁶ Maitamasmaata aapima sai siascada amo calli vanagi amo ooqui tatacaligami vagoocatai aramo oodamica? Pocaiti Diuusi niooquidaru: “Vagoocatai aramo oodamica agai”. ¹⁷ Damos siascada amo oodami vaavoitudagi Suusi Cristo agai amo tagitoidagai viaacana Suusi Cristo lamadu.

¹⁸ Aapima gaaagai isgajiaadaru vipiaadagi vassi goomaasi. Diuusi idui oodami sai sia duutudaina agai dai maisiu isivuaadana mosacaasi istumaasi ipaliadagi. Mui naana maasi soimaascami ivueeyi oodami damos agai ismaacada googosi ganducami agai soimaasi ivueeyi gatuucuga vui. ¹⁹ Maitamas tagito aapima sai Diuusi ootoi galbadaga sai ganlamadu daacana? Poduucai aapima camaiangi antaana. ²⁰ Diuusi alia calga idui aapima gnvataru ootosacai gamara Suusi Cristo masai aapima calgacaru vuvacana. Cascada aliasi gaaagai issiaa duutuada aapima Diuusi siassi gantuucugacada acaasi ganibadagacada Diuusi taana gantuucuga dai ganibadaga cascada.

7

¹ Sivi gia ganaa noragidamu aana istumaasi gintacacai aapima ginoojidacai. Calgaduava ismaioontadagi calali. ² Damos alia muidu ismaacada googosi ganducami cascada aliasi gaaagi iscalali viaacagi ganooniga dai ooqui viaacagi gancuucuna dai poduucai maisoimaasi ivuaadagi googosi ganduucamicatai. ³ Calali gaaagai isama voopodagi ganooniga siuu duucu loonigada ipaliadagi dai ooqui gaaagai isama voopodagi gcuna siuu duucu acunada ipaliadagi. ⁴ Siascada cunatagi amo ooqui camaiangi taana gatuucuga calali agai dai taana. Dai siascada oontagi amo calli camaiangi taana gatuucuga aru looqui agai dai taana. ⁵ Cascada maitaagai ischo gantatadagi aipacoga. Siagis gia ganaagida agai dai maiampai voopodagi chilqui tasai gamamadada aliditai. Dai vascaru gooquiaru gaaagai isampai voopodagi agai vai diaavora maisoimaasi iduuntuldagi looqui amai calli lamadu tomali calali amai ooqui lamadu.

⁶ AanΛ maitantΛaanΛi mΛsooñtadagi mΛsmaiooñtadagi ΛΛpΛ baiyoma istu-
tuidi aapimΛ isiduniagi istumaasi ipΛliadagi. ⁷ AanΛ Λagi ipΛlidi isvΛΛscatai
maiooñtagi giñΛpan duucai, dΛmos Λmoco istutuidi isivuaadagi Λmo istu-
maasi dai aa Λma maasi. Diuusi maacai guvucadagai cascΛdΛ.

⁸ IsmaacΛdΛ maiquiaa ooñiga dai ismaacΛdΛ maiquiaa cuucuna dai vipi-
uudu cΛΛgaicamudai isΛΛgi viiyagi Λgai giñΛpan duucai. ⁹ DΛmos ismaitis-
tutiada Λgai isΛΛgi oidacagi vai ooñtana. Vaamioma arcΛΛgai isooñiacagi dai
maisoimaa taatamadagi Λma vooopoda Λlidityai ooqui.

¹⁰ DΛmos ismaacΛdΛ caooñigai dai ismaacΛdΛ cacuucuna aanΛ gantΛaanΛi
sai ooqui maidadagitoiña gΛncuucuna. Idi ñiooqui aagaiña gartΛaanΛdamiga
Suusi Cristo ΛΛpΛ. ¹¹ DΛmos isΛmo ooqui dagituagi gΛcuna Λgai maitΛagai
iscunatagi Λpamu baiyoma gΛagagai isbaiduniagi Λgai ñiooqui gΛcuna ΛΛmadu.
Poduucai ΛΛpΛ ΛcΛΛli maitΛagagai isdagituagi gΛooñiga.

¹² Dai Λma maasi aagida iñΛlidi aanΛ ismaacΛdΛ ooñiga maivaavoitu-
dadami ΛΛmadu dai ismaacΛdΛ cuucuna maivaavoitudadami ΛΛmadu.
Oidaga Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ maiaagaiña gartΛaanΛdamiga Suusi
Cristo dΛmos aanΛ gia gΛnaagidamu sivi. Isamaadutai ooñigadΛ
maitarvaavoitudadamicagi dai vΛΛscΛrΛ ΛΛmadu oidaca liadagi gΛcuna,
cunadΛ maitΛagagai isdagituagi saibai poduucai vaavoitudana ooñigadΛ.

¹³ Dai isamaadutai cunadΛ maitarvaavoitudadamicagi dai vΛΛscΛrΛ ΛΛmadu
oidaca liadagi gΛooñiga, ooñigadΛ maitΛagagai isdagituagi sabai poduucai
vaavoitudana cunada. ¹⁴ ΛcΛΛli ismaacΛdΛ maitarvaavoitudadamicagi
Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai vΛΛnacai Λgai Λmo ooqui vaavoitudadami daidΛ
Λooqui ismaacΛdΛ maitarvaavoitudadamicagi Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai
vΛΛnacai Λgai Λmo cΛΛli vaavoitudadami. Dai ismaitarpoduucaicamudai
maamaradΛ ΛrΛpan ducamicamudai maamaradΛ Λgai ismaacΛdΛ
maivaavoitudai, dΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi maamaradΛ ΛΛpΛ. ¹⁵ DΛmos
isΛcΛΛli maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gΛooñiga vai dagitona daidΛ
Λooqui camaiviaa isΛΛmadu oidacagi dai isΛooqui maivaavoitudadamicagi
dagitua liadagi gΛcuna vai dagitona daidΛ ΛcunadΛ camaiviaa isΛΛmadu
oidacagi. Diuusi Λcovai garvuvaitu tΛsai cΛΛgacΛrΛ oidacana dai
maitarcocodaiña. ¹⁶ Dai vΛΛscΛrΛ maimaata Λmo cΛΛli siΛ Λmo ooqui
iscΛΛgacΛrΛ vusaidagi gΛaduñi siΛ ismaicΛΛgacΛrΛ vusaidagi ΛΛpΛ quiaa
ΛΛmadu oidacatai Λgai.

¹⁷ Dai gΛagagai mΛsbaiganΛliadagi ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ Diuusi ipΛlidi
isivuaada aapimΛ. Dai aliasi arcΛΛga ismaidagituagi gΛnaa duiñdaga
ismaacΛdΛ viaacatadai aidΛsi Diuusi Λcovai vusaitu sai vaavoitudana.
Gomaasi Λgai istumaasi tΛaanΛi aanΛ vΛΛsi vaavoitudadami aipaco
oidacami. ¹⁸ IsDiuusi Λcovai vuusaidagi Λmaadutai ismaacΛdΛ
iquitΛquicagi tuucugadΛ isducatai gΛmviidacatadai Λjudidíu Λgai gΛagagai
ismoduucai viiyagi dai isDiuusi Λcovai vuusaidagi Λmaadutai ismaacΛdΛ
maiiquitΛquicagi tuucugadΛ Λgai maitΛagagai isiquitΛagi. ¹⁹ Tomasmaasi
oodami isiquitΛquicagi tuucugadΛ ischo ΛΛpΛ mosgΛagagai isivuaadagi
istumaasi Diuusi ipΛlidi. ²⁰ Aliasι arcΛΛga isvΛΛsi oodami maidagituagi
gΛnaa duiñdaga ismaacΛdΛ viaacatadai aidΛsi Diuusi Λcovai vuusaitu sai
vaavoitudana. ²¹ Isamaadutai arpiooñicatadai aidΛsi Diuusi Λcovai vusaitu
maitΛagagai isvuamΛ liada Λgai. DΛmos isviaacagi Λgai isducatai vuusiagi
dai camaitarpiooñicagi gΛagagai isvuusiagi. ²² Pipiooñi ismaacΛdΛ Diuusi
Λcovai vuvaitu sai vaavoitudadana gΛagagai istΛtΛgitodagi isΛraaduñdΛ Cristo
dai Λgai ismaacΛdΛ maitargapipiooñiga ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu
sai vaavoitudana gΛagagai istΛtΛgitodagi isΛrpipiooñigadΛ Suusi Cristo.

²³ Diuusi aliΛ cΛΛga idui aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ ootosacai gΛmara dai sivi gΛagagai

mΛsΛΛgiadagi Diuusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucai tudo giñaaduñi tomali Λmaadutai maitΛagagai isdagituagi gΛnaa duiñdaga ismaacΛdΛ viaacatadai aidasi Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu sai vaavoitudana, Diuusi gΛΛΛmadu daja cascΛdΛ.

²⁵ Dai sivi maaquimu aanΛ ñiooqui ismaacΛdΛ maitΛrooñiacami dai ismaacΛdΛ maitΛrcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai dΛmos aanΛ angΛnaagida iñagai. Diuusi cΛΛgacΛrΛ giñnΛidi daidΛ giñvaavoitudai cascΛdΛ aapimΛ gΛaagagai isgiñvaavoitudagi ΛpΛ cascΛdΛ gΛnaagidamu aanΛ istumaasi tΛtΛgitoi aanΛ. ²⁶ Otoma aliΛsi soimaasi taatamituldi agai Λdudunucami vΛΛsi Λvaavoitudadami cascΛdΛ poΛlidi aanΛ sai ismaacΛdΛ maitΛrooñiacami dai ismaacΛdΛ maitΛrcuucunacami gΛaagagai isapiaduu viiyagi. ²⁷ VΛΛscΛrΛ ismaacΛdΛ caooñiga maitΛagagai isdadagitodagi gΛnooñiga dai ismaacΛdΛ maiquiaa ooñiga maitΛagagai isooñtagi. ²⁸ DΛmos isΛmo cΛΛli ooñtagi maisoimaasi ivueeyi dai isΛmo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. DΛmos siorΛ gavΛΛnacami vaamioma soimaasi taata agai dai aanΛ ipΛlidi isotolioma soimaasi taata agai aapimΛ.

²⁹⁻³¹ Giñaaduñi aanΛ gΛnaagidi sai chiΛΛqui tasai viΛga mΛsicamaoidacamu tami oidi daama cascΛdΛ gΛaagagai tΛsvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ siΛma maasi sivi quiaa istutuiditai. SiorΛ ooñiacagi, dai siorΛ soigΛnΛliadagi, dai siorΛ baigΛnΛliadagi, dai siorΛ viaacagi tumiñsi dai tomasiorΛ ismaacΛdΛ tami oidigi daama oidaga gΛaagagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ siΛma maasi. Idi oidigi caugitimi cascΛdΛ.

³² AanΛ ipΛlidi isaapimΛ maivuam ΛnΛliadagi tomali Λmo istumaasicΛdΛ. Λmo cΛΛli maiooñiacami vaamioma tΛtΛgitoi Diuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi. ³³ DΛmos siΛΛscadΛ caooñta Λgai vaamioma tΛtΛgitoiña Λgai istumaasi gΛaagagai quiiyΛrΛ, daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi ipΛlidi ooñigadΛ. ³⁴ Poduucai ΛpΛ Λmo ooqui maicunacami vaamioma tΛtΛgitoi Diuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi vai poduucai vaamioma cΛΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi siΛsi tuucugadΛ Λcaasi ibΛadΛ. DΛmos siΛΛscadΛ cacunata Λgai vaamioma tΛtΛgitoiña istumaasi gΛaagagai quiiyΛrΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi ipΛlidi cunadΛ.

³⁵ AanΛ gΛnaagidi gomaasi gΛnsoiña iñΛlidityai maisiu gΛndaida iñΛlidityai mui naana maasi, vΛrai poduucai cΛΛgacΛrΛ oidaca daidΛ ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ oigΛdaitai Diuusi.

³⁶ DΛmos isΛmaadutai poΛliadagi iscaooquimuimi maradΛ dai poΛliadagi issioma ΛrcΛΛgai iscunata Λgai, dai isΛooqui poΛliada ΛpΛ vai cunatana gomaasi maitΛrsoimaascami. ³⁷ DΛmos isΛmai sΛΛlicadΛ poΛliadagi ismaitΛagagai iscunatagi maradΛ dai ismaitipu istuisi cunata Λgai, oogadΛ viaa sΛΛlicami isiduñia istumaasi ipΛliadagi, Λgai cΛΛga ivueeyi. ³⁸ DΛmos siorΛ dagituagi gΛmara sai cunatana cΛΛga ivueeyi dai siorΛ maidagituagi gΛmara sai cunatana vaamioma cΛΛga ivueeyi.

³⁹ Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna asta siΛΛscadΛ muu Λgai. DΛmos siΛΛscadΛ muquiagi cunadΛ Λooqui viaa sΛΛlicami iscunatagi Λpamu siorΛ ΛΛmadu ipΛliadagi, dΛmos Λrvaavoitudamicagi Λgai. ⁴⁰ DΛmos Λooqui vaamioma baigΛΛliadan tada ismaicunata Λpamu. Gomaasi Λgai istumaasi tΛtΛgitoi aanΛ. Dai Diuusi IbΛadΛ giñΛma daja aanΛ ΛpΛ dai gomaasi ismaacΛdΛ aagai aanΛ poΛlidi aanΛ isDiuusi IbΛadΛ giñaagidi.

¹ Aapim^Λ giñ^Λcacai isbai oidaga oigaragai iscuaadagi cuaadagi ismaac^ΛΔ^Λ g^Λdadasdi ^Λmomoono ismaac^ΛΔ^Λ ivueeyi oodami ischo ^ΛΛ^ΛΔ^Λ. Baiyomavar maicuaada. V^Λascatai aat^ΛΔ^Λ maat^Λ isDiuusi maig^Λpi^ΛΔ^Λ g^Λrvuupai iscuaada aat^ΛΔ^Λ istumaasi g^Λdadasdi ^Λmomoono. D^Λmos sioor^Λ pocaiti-adagi sai vaamioma maat^Λ siaa ^Λgai g^Λg^Λarduc^ΛΔ^Λ g^ΛΔ^Λlidi. D^Λmos sioor^Λ oig^Λadagi v^ΛΔ^Λsi oodami ^Λgai poduuc^Λai vaamioma c^ΛΔ^Λga vaavoitudai Diuusi. ² Sioor^Λ po^Λliadagi iscamaat^Λ mui naana maasi ^Λgai maic^ΛΔ^Λga ma^Λ isducatai g^ΛΔ^Λagaitadai ismamaat^ΛΔ^Λmudai ^Λgai. ³ D^Λmos Diuusi c^ΛΔ^Λgac^ΛΔ^Λ n^Λidi sioor^Λ oig^Λadai Diuusi. ^Λgai ^Λrmaamarad^Λ casc^ΛΔ^Λ.

⁴ ^Λmomoono ismaac^ΛΔ^Λ ivueeyi oodami dai diuusi aagai mait^Λr^Λdidiuusi mosali^Λmadugava Diuusi. ⁵ Oodami po^Λlidi ismuidu didiuusi t^Λvaagi^ΛΔ^Λ dai oidi daama, ^Λgai v^ΛΔ^Λtar^Λ gia oidaga mui didiuusi. ⁶ D^Λmos c^ΛΔ^Λ maat^Λ aat^ΛΔ^Λ sai mosali^Λmaduga Diuusi, g^Λr^Λooga. ^Λgai idui v^ΛΔ^Λsia^Λcatai. Aat^ΛΔ^Λ oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daid^Λ ivuaadaragai aa duiñdad^Λ. Dai ali^Λmaduga g^Λr^Λtaan^ΛΔ^Λdamiga ^Λgai ^Λr^ΛSuusi Cristo, dai ^Λgai idui v^ΛΔ^Λsia^Λcatai. Dai ^Λgai g^Λrma^Λ ib^Λadagai utudui.

⁷ Gomaasi maisiu v^ΛΔ^Λsi oodami maat^Λ. ^ΛΔ^Λmadutai ismaac^ΛΔ^Λ ^ΛΔ^Λquioma siaa duutudaiñ^Λ ^Λmoonoo quiaa vaavoitudai sai cuaadatai cuaadagai ismaac^ΛΔ^Λ g^Λdadasdi ^Λmoonoo sai ^Λgai siaa duutudai ^Λmoonoo casc^ΛΔ^Λ po^Λlidi ^Λgai sai mait^Λr^Λc^ΛΔ^Λgai iscuaadagi. ⁸ Vaavoava siDiuusi maivaamioma c^ΛΔ^Λgac^ΛΔ^Λ g^Λr^Λn^Λidi tomali maivaamioma c^ΛΔ^Λgac^ΛΔ^Λ oidacana aat^ΛΔ^Λ cuaadatai cuaadagai. ⁹ V^ΛΔ^Λscar^ΛΔ^Λ av^Λrmaicuaada cuaadagai ismaac^ΛΔ^Λ g^Λdadasdi ^Λmoonoo ismaac^ΛΔ^Λ ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuaada aapim^Λ ^Λcuaadagai aid^Λ gia ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ maic^ΛΔ^Λga maat^Λ c^ΛΔ^Λ isducatai ip^Λlidi Diuusi isoidacana ugian tada ^ΛΛ^ΛΔ^Λ dai gomaasi ^Λrsoimaascami ^Λgai v^ΛΔ^Λtar^Λ. ¹⁰ D^Λmos is^Λmaadutai aapim^Λ ismaac^ΛΔ^Λ c^ΛΔ^Λ maat^Λ v^ΛΔ^Λsi gomaasi v^ΛΔ^Λscar^ΛΔ^Λ imiagi ^Λmoonoo quiuupaigad^Λamu dai gacuaadagi cuaadagai ismaac^ΛΔ^Λ g^Λdadasdi ^Λmoonoo vai g^ΛΔ^Λgiagi ^Λmai ismaac^ΛΔ^Λ maic^ΛΔ^Λga maat^Λ c^ΛΔ^Λ isducatai ip^Λlidi Diuusi isoidacana, ^Λgai ugian tada ^ΛΛ^ΛΔ^Λ. ¹¹ Dai poduuc^Λai ^Λgaic^ΛΔ^Λ ismaac^ΛΔ^Λ iduñia aapim^Λ ^Λgai soimaasi iduñian tada, dai Suusi Cristo muu ^Λgai v^ΛΔ^Λtar^Λ ^ΛΛ^ΛΔ^Λ. ¹² Poduuc^Λai isaapim^Λ soimaasi iduiñtuldagi g^ΛΔ^Λaduñi ismaac^ΛΔ^Λ maic^ΛΔ^Λga maat^Λ c^ΛΔ^Λ isducatai ip^Λlidi Diuusi isoidacana, aapim^Λ soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. ¹³ Poduuc^Λai iñsaan^Λ cuaadagai cuaadagai ismaac^ΛΔ^Λ dadasdi ^Λmoonoo dai poduuc^Λai soimaasi iduiñtuldagi giñaduñi vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aan^Λ cuaadagai ismaac^ΛΔ^Λ dadaasdi momoono tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi iduiñtulda iñ^Λlidityai.

9

¹⁻³ Sivi aagidamu aan^Λ ^Λmo ñiooqui ^Λgai ismaac^ΛΔ^Λ maivaavoitudai iñsaan^Λ ^Λrootosad^Λ Suusi Cristo. S^ΛΔ^Λlic^ΛΔ^Λ ^Λrvaavoi iñsaan^Λ ^Λrootosad^Λ Suusi Cristo. Aan^Λ t^ΛΔ^Λ g^Λr^Λtaan^ΛΔ^Λdamiga Suusi Cristo. Dai aapim^Λ vaavoitudai Suusi Cristo, aan^Λ g^ΛΔ^Λagidi is^Λgai ^Λr^Λc^ΛΔ^Λgac^ΛΔ^Λ vuv^Λviadami casc^ΛΔ^Λ. Tomasi aa maivaavoitudai iñsaan^Λ ^Λr^ΛSuusi Cristo ootosad^Λ, d^Λmos aapim^Λ gia g^ΛΔ^Λagai isvaavoitudagi dai aapim^Λ ^Λrvaavoitudadami casc^ΛΔ^Λ g^ΛΔ^Λmaat^Λ iñsaan^Λ ^Λr^ΛSuusi Cristo ootosad^Λ.

⁴ Aan^Λ viaa s^ΛΔ^Λlicami isgamait^Λc^ΛΔ^Λdagi cuaadagai gaaagidityai Diuusi ñiooquid^Λ. ⁵ Dai viaa aan^Λ s^ΛΔ^Λlicami isooñtagi ^Λmo ooqui vaavoitudadami poduuc^Λai isduuc^Λai ivueeyi ^Λgaa Suusi Cristo ojootosad^Λ, dai Suusi Cristo susuuculid^Λ dai Piiduru. ⁶ ¿Povai m^Λs^Λi^Λn^Λlidi aapim^Λ ismos^Λca aan^Λ dai Bernabé maviaa s^ΛΔ^Λlicami isdagituagi aa duiñdagai dai gaaagidityai isSuusi Cristo

arcagacra vuviadami? ⁷ Sandaaruu maiagi gaa namquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai siora asadagi uuvasi viaa samicami iscuaadagi iibiada. Dai siora nuucadacagi sisivatu viaa samicami isyadagi viibada. ⁸ Aana maitnaagidi istumaasi aagai oodami aana gnaagidi istumaasi aagai Diuusi niooquidara. ⁹⁻¹¹ Aatma gnaagidi Diuusi niooquida dai poduucai gansoicai iscagacra oidaca aapima cascada viaa aatma samicami isgantaanadagi cuaadagai aapima poduucai soicai aa oodami cascada gaaagai isvaamioma garsoicada aapima aatma. Poduucai ooja Moseesacaru: “Maitavar dacami-dacartudada atuturu masiascada calivadagi tligi lgaicada vai poduucai cuaajida agai tligi”, asduu ooja. Poduucai gmaata isaata vuaadami viaa samicami isgamaitadagi cuaadagai. Agai ismaacada gasicuaanai dai ismaacada gayoovai agai gaaagai istagitocagi isajiagi aa yoovi. ¹² Isaa viaacagi samicami iscuaadagi gncuaadagaiga sioma caga aatma.

Vascara maiuu aatma tomasi viaacatadai samicami. Baiyoma agi gaaata namquidina aatma vasi tistumaasi siaa vuaadana. Aana ipaliditadai iscaga gantagito caaca aapima istumaasi gnaagidi aana dai maisiu tatagitodagi insaana gamaitacai gnaagiditai Diuusi niooquida. ¹³ Caa maata aapima sai ismaacada gaaata vueeyi agaa quiuupaigadara ljudidiu siaaco gacoodai vustaquei poduucai isduucai gatajai Diuusi agai istutuidi isaa cuaadagi lbaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai siora gaaagiadagi isSuusi Cristo arcagacra vuviadami sai ismaacada vaavoitudadagi gaaagai ismaacadagi vasi istumaasi tagito. ¹⁵ Damos aana tomali amo imidagai maitataanai tomali amo istumaasi tomasi viaa aana samicami isgataanadagi. Aana ganoojidi maisiu gantaanadami inaliditai istumaasi. Laraga muquian tada aana biuugimucal isgantaanadagi amo istumaasi.

¹⁶ Aana maitaagai isgducada ginaliadagi gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacra vuviadami, gomaasi viaa aana isivuaadagi cascada. Sial soimaa taatamu aana ismaitaagiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismosacaasi baiginaliaracada gnaagidamudai aana isSuusi Cristo arcagacra vuviadami aidia gia baiginalidi viiagi aana ducami isaa namquidamudai aapima tumisicada tomasi matinmaa tomali amo sintavo. Damos maisiu mosacaasi baiginaliaracada gnaagidi aana isSuusi Cristo arcagacra vuviadami baiyoma aliasi viaa aana isgaaagidagi gomaasi. Diuusi gintajai ansaidia iduuna cascada.

¹⁹ Aana maitarpioonigada tomali amaadutai dai vascara vascatai pioonigada duucal oidaga aana vai poduucal vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacra vuviadami. ²⁰ Siascada ginaaduni judidiu saagida daaca aana ismaacada ivueeyi vasi istumaasi ooja Moseesacaru aana larapan duucal ivuaadana vai poduucal vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacra vuviadami tomasi maiviaa aana isivuaadagi vasi istumaasi ooja Moseesacaru. ²¹ Dai siascada saagida daaca aana agai ismaacada maiagidi istumaasi ooja Moseesacaru aana lapan duucal ivuaadana agai mosacaasi istumaasi gardaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aana. Aana viaa isivuaadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo cascada, vai poduucal vaavoitudana agai isSuusi Cristo arcagacra vuviadami. ²² Dai siascada saagida daaca aana ismaacada maicaga maata caa istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aidia gia ivueeyi aana istumaasi ivueeyi agai vai poduucal istutuidi aana issoinagi agai isvaamioma caga maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aana lapan duucal ivuaadana aana loodami vai poduucal lmadutai vaavoitudana. ²³ Poduucal ivuaadana aana sai caga gantagito caacana agai

isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami dai poduucai alia baigiñalidiña aana siascada vaavoitudagi amadutai.

24-27 Sioora vopooyi aliasi ganaajagai gamaita aliditai. Istumaasi gamaitacai agai vasi uugiatai. Damos aapima gaagai iscagacaga oidacagi vaavoitudaitai dai agiditai Diuusi dai Diuusi ganmaaquimu amo istumaasi tavaagira ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai. Utuisdami aquiasdara vopooyiña vaida aajai utuiñaragai dai gajiaadara vipieeyi agai vasi istumaasi galvueeyi tuucugada. Poduucai aana ara cagacaga oidaga vaavoitudaitai Suusi Cristo caa maata aana iñsiimia iñagai tavaagiamu. Aana aliasi ipalidi iscagacaga oidacagi poduucai isduucai aagaiña aana aoodami tomasi poduucai oidacatai vascara soimaa taatamai aana. Maitipalidi aana isDiuusi giñaagidagi sai maicagadu idui aana cascada.

10

1 Giñaaduñi aana ipalidi isaapima tatagitodagi siadi aqqui garaaqui aaduñicarucada oidigana. Diuusi ootosi amo icomai sai baitaqui imiña sai poduucai maatacana agai siaa salli iimadagi. Diuusi soi tai caga dagavusai agai aga suudagi siaaco Ga Suudagi Vagicaga tagidu. 2 Dai poduucai casi ipali agai isoidagi Moseesacaru. 3-4 Cristo maacaiña cuaadagai dai suudagi mala oidigana. Aoodami yadana suudagi ismaacada vuusanliña amo odiañdara. Dai Cristo amadu daacana dai nuucadacana. 5 Dai baitoma vascatai soimaasi ivueeyi oidigana cascada Diuusi maibaigalidi agiacada dai coi agai oidigana.

6 Cascada maata aatama ismaitaagai issoimaasi ivuaadagi apan duucai agai. 7 Cascada maitaagai isaa duutuadagi amoono poduucai isduucai idui amadutai agai. Pocaiti Diuusi ñiooquidara ispovuaadana agai oidigana dai pocaiti: “Aoodami dadaara dai gacueeyi dai gayayyi dai gooquir gatutudacai”, siaa duutudaitai amo moonoo gandiuisiga duucai. 8 Maitaagai tasgoogosi garducamicagi poduucai isduucai idui amadutai agai dai coi amo coobai dan vaica miil amo tasara. 9 Dai aatama maitaagai isoojotuldiadagi Diuusi poduucai isduucai idui amadutai agai tai cquiacarai coocoyi dai coi. 10 Dai maitavar vui ñioocada Diuusi apan duucai amadutai agai vui ñioocai Diuusi tai Diuusi ootoi gataañicaru sai coodana.

11 Vasi gomaasi aadi gaaaduñicarucada tasai poduucai maatana aatama sai maitarcagai ispoduucai ivuaadagi. Dai cascada vasi gomaasi gooja Diuusi ñiooquidara tasai aatama maatacana sivi cayoga ugitacai oidigi. 12 Sioora poliadagi iscaga vaavoitudai agai gaagai isganuucadacagi dai maisoimaasi ivuaadai. 13 Siascada amaadutai soimaasi iduñia aliadagi gaagai istagitodagi isvascatai poduucai tatagitoiña. Diuusi apiagansoicadamu iscaga ivuaada aapima dai maitandadagitodamu istagitoda istumaasi maitistutuidi aapima isgajiaadara vipiadagi baiyoma gansoiñamu mai gajiaadara vipiada aapima istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliadagi.

14 Cascada giñaaduñi casiavar maisiaa duutuada aapima momoono. 15 Aapima caga maata caa istumaasi. Dai cagavar tagitoca istumaasi ganaagidi aana sabaiga aramo istumaasi cagaducami ischo ara. 16-17 Siascada garampaidiada aatama dai gacuaadagi paana dai gayadagi uuvasi varagada dai poduucai tatagitoiña aatama isducatai muu Suusi Cristo aatama garvatarai dai poduucai Diuusi baigarialitudai. Dai poduucai gatagidiña aatama tsvascatai argaadunumu vaavoitudadami.

¹⁸ Gantagivotar naida isducatai ivueeyi ajudidíu siascada cuaada agai baabiada cañiiru ismaacada coodai agai dai dadasdi Diuusi. Poduucai gamaata isvascatai agai arganaadunumu siaa duutuadami Diuusi. ¹⁹ Aan maitipalidi isaapima poliadagi isamoono ismaacada ivueeyi oodami viaa guvucadagai tomali ispoliadagi aapima isbaabaidi ismaacada gadadasdi amoono maitarapan ducami tomastuma baabaidi. ²⁰ Poduucai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dadasdi cuadagai Diaavora tataañicaruda maisiu Diuusi. Aan maitipalidi ispoduucai ivuaada aapima dai maitipalidi aan lapa isgacuaada aapima agaa lamadu siascada gavaagimatada agai dai poduucai araaduñacagi oodami ismaacada vaavoitudai Diaavora tataañicaruda. ²¹ Aapima maitistutuidi isaraaduñacagi Suusi Cristo daida araaduñacagi Diaavora tataañicaruda lapa. ²² Maitaagai tsbaamutudagi Diuusi ganvui daraacatai agai lamadu siu duucu siaa duutuadagi Diaavora tataañicaruda. Caa maata aatama isDiuusi vaamioma guvuca isaatama.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatama isivuaadagi damos maisiu vasi istumaasi garsoicai iscalgacala oidaca aatama Diuusi vuitapi. ²⁴ Isamaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi gaagai isapaga tagitodagi sabaiga aristumaasi soimaascami aaduñalalata.

²⁵ Sapadavurai tomastuma baabaidi ismaacada oidacagi dai maitavar gatcacada masbai daasi amo moono ischo lapa. Baiyoma maimaatca aapima dai maipoliadagi massoimaasi ivueeyi cuadatai. ²⁶ Vasi oidigi dai vasi istumaasi oidaga arDiuusi tuidada cascada gaagai mascuaadagi vasi istumaasi oidacagi.

²⁷ Isamaadutai ismaacada maitarvaavoitudadamicagi ganvaidagi masai quidiara gauugana dai masiimia aliadagi, iimivurai dai ugavurai mastumaasi ganbiidagi dai maitcacada isbai daasi amo moono ischo lapa. Baiyoma maimaatca aapima dai maipovallaliadagi massoimaasi ivueeyi cuadatai. ²⁸ Damos isamaadutai povantaliadagi masai gocuaadagai ismaacada modaja daasi amo moono ismaacada siaa duutudai oodami, varai maiuga vai agai maipoldagi masaapima vaavoitudai lapa amoono, ²⁹ tomamas aapima maata masmaivaavoitudai.

Damos aan ipalidi sai amaadutai ginaagidamu: “¿Istuisi maitistutuidi iscuadagi cuadagai ismaacada dadasdi moono mospocaititai aa saida aramo istumaasi soimaascami, ³⁰ dai sai iscuadagi baigaliditai Diuusi vui, tuisi potana amai issoimaasi ivueeyi?” ³¹ Damos aan ginaagidamu sai masiuu duucu cuadagi tomastuma cuadagai silapa tomastumaasi mastumaasi ivuaadagi gaagai isivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi. ³² Maitaagai isivuaadagi istumaasi sobicadagi oodami isalagiada Suusi Cristo tomasi arjudidíu ismaitarjudidíu lapa dai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo lapa. ³³ Aan vascalala ginaajagali isivuaadagi istumaasi istucada baigallaliadagi aa. Dai aan maitivueeyi mosacaasi istumaasi arcalagai aan ginvallata baiyoma ivueeyi aan istumaasi arsoiñi aa vataral, vai poduucai calgacala vuvaquia agai.

11

¹ Ginalpan duucal varivuaada aapima poduucal isduucal lapan duucal ivueeyi aan Suusi Cristo.

² Ginaaduñi alial calga ivueeyi aapima tagitoitai daida ivuaadatai istumaasi ganmaatutuli aan. ³ Aan ipalidi masmaatcagi sai Cristo agai dai taanai calali, dai calali taanai ganoñiga, dai Diuusi taanai Cristo. ⁴ Dai

aapim^Δ Coriint^Δ oidacami pocaiti sai is^Δmo c^Δalli g^Δacac^Δasad^Δ g^Δvanamu siuu duucu gamamadadagi si^Δp^Δ siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Δ gomaasi ^Δrsiaa ^Δrraragai ^Δgai v^Δlltar^Δ. ⁵ D^Δmos is^Δmo ooqui maivuracagi g^Δmoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Δ gomaasi ^Δrsiaa ^Δrraragai ^Δgai v^Δlltar^Δ gomaasi ^Δr^Δpan ducami isivisumicamudai ^Δgai mood^Δ. ⁶ Is^Δmo ooqui maivuraca ^Δliadagi g^Δmoo sioma ^Δrc^Δllgai isbovasd^Δr^Δ ivisua ^Δgai g^Δmoo. D^Δmos isgomaasi ^Δrsiaa ^Δrraragaicagi ooqui v^Δlltar^Δ baiyoma g^Δaaagai isvuraca g^Δmoo. ⁷⁻⁹ Diuusi idui ^Δc^Δalli sai ^Δr^Δpan tuigacana naana maasi^Δr^Δ. Dai c^Δac^Δalli viaa s^Δallicami isgata^Δaan^Δdagi oidigi daama poduucai isduucai Diuusi t^Δaan^Δi t^Δvaagi^Δr^Δ, casc^Δd^Δ aapim^Δ Coriinto^Δ oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Δ c^Δac^Δalli mait^Δaaagai isg^Δacac^Δasada g^Δvanamu dai poduucai c^Δac^Δalli gat^Δllgidi is^Δgai vaamioma viaa guvucadagai dai vaamioma t^Δaan^Δi isooqui, casc^Δd^Δ c^Δac^Δalli mait^Δaaagai istutusadagi g^Δnvapanamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Δ. D^Δmos Diuusi idui ^Δooqui c^Δalliaiñd^Δr^Δ maisiu ^Δc^Δalli ooquiaiñd^Δr^Δ. Dai Diuusi idui ^Δooqui dai soic^Δaiña ^Δc^Δalli maisiu ^Δc^Δalli sai soic^Δaiña ^Δooqui. ¹⁰ Poduucai Diuusi gat^Δllgidi isvaamioma gat^Δaan^Δi ^Δc^Δalli siooqui casc^Δd^Δ ooqui g^Δaaagai isvuracagi g^Δmoo. Asta Diuusi t^Δl^Δaañicarud^Δ iññapai g^Δnvupuivasa siuu duucu vuid^Δr^Δ gugucadagi Diuusi. ¹¹ V^Δllsc^Δr^Δ ^Δgai saagida ismaac^Δd^Δ vaavoitudai Suusi Cristo ali^Δsi t^Δgito c^Δalli dai ali^Δsi t^Δgito ooqui vai g^Δnsoic^Δdagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdad^Δ. ¹² Vaavoava sic^Δlliaiñd^Δr^Δ ^Δr^Δdui ^Δooqui daid^Δ ^Δrvaavoic^Δalli ooquiaiñd^Δr^Δ vuvacai dai v^Δllsi gomaasi idui Diuusi.

¹³ Giñaagidavurai aapim^Δ sabaig^Δ ^Δrc^Δllgai is^Δmo ooqui gamamadadagi mait^Δvuracatai ^Δmo pañitu. ¹⁴⁻¹⁵ Maitasi ^Δrvaavoic^Δalli sai v^Δllscatai pov^Δñlidi sai ooqui g^Δaaagai isvuracagi g^Δmoo dai oojoide ist^Δat^Δv^Δducagi cuupad^Δ dai c^Δac^Δalli v^Δlltar^Δ ^Δrsiaa ^Δrraragai ist^Δat^Δv^Δducagi cuupad^Δ. ¹⁶ Isamaadutai giñvui ñiooqui ^Δliada aagaitai gomaasi, ^Δgai g^Δaaagai ismaat^Δcagi t^Δsai aat^Δm^Δ tomali aa vaavoitadadami maiviaa ^Δmai viituldaragai.

¹⁷ Sivi g^Δnaagidamu aan^Δ ^Δma maasi dai gooc^Δd^Δ maitistutuidi aan^Δ ispot^Δiyagi ansai baigiñ^Δlidi. Si^Δllscad^Δ g^Δna^Δmpaidiada aapim^Δ dai cuaada cuaadagai ismaac^Δd^Δ cueeyi aapim^Δ t^Δat^Δgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapim^Δ isbai c^Δllga ivuaadagi. ¹⁸ Cajioma aan^Δ m^Δsai aapim^Δ g^Δnvupui ñioocaiña dai baitoma vaavoitudai aan^Δ. ¹⁹ Ali^Δsi g^Δaaagai isv^Δllscatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduucai g^Δmaat^Δmu ismaac^Δd^Δ ^Δgai dai s^Δallicad^Δ vaavoitudai Suusi Cristo. ²⁰⁻²¹ M^Δsi^Δllscad^Δ g^Δna^Δmpadiada aapim^Δ dai cuaadagi cuaadagai ismaac^Δd^Δ cueeyi aapim^Δ t^Δat^Δgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba ^Δllmoco ^Δllp^Δga cuaadana cuaadagai ismaac^Δd^Δ v^Δuaa dai asta navacor^Δaiña gay^Δlldatai vai aa maitatascon^Δr^Δaiña, dai chichi^Δllqui aipaco dadar^Δaiña poduucai s^Δallicad^Δ soimaasi ivueeyi aapim^Δ maisiaa duutudai aapim^Δ Suusi Cristo. ²² Maitam^Δs^Δviaa aapim^Δ g^Δnquiiqui m^Δsiaaco gacuaadagi dai maig^Δpi gacuaadagi m^Δsiaaco g^Δna^Δmpaidiadagi. Aapim^Δ soiduucai ^Δlidi ismaac^Δd^Δ Diuusi ^Δco vuvaitu dai siaa ^Δllratudai aapim^Δ ^Δgai ismaac^Δd^Δ maiviaa cuaadagai. ¿Povai m^Δsi^Δñlidi aapim^Δ iñsaan^Δ baigiñ^Δlda iñagai? Siaad^Δr^Δ baigiñ^Δldana aan^Δ.

²³ Suusi Cristo ^Δlgi giñmaat^Δtuli istumaasi g^Δnaagidi aan^Δ. Aid^Δ ^Δc^Δr^Δ tucara m^Δsigat^Δllgida agaitadai Suusi Cristo ^Δgai b^Δi ^Δmo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooqui^Δr^Δ saasarai daid^Δ it^Δi: “Ugavurai, idi ^Δr^Δpan ducami

giñtuucuga iñsmaacada taa gida agai aan masai aapima cagacaga vuvacana. Masiascad poduucai ivuaadagi varai giñtatagitoda”, astai asuusi Cristo. ²⁵ Poduucai ap caugitocai bai agai amo tucayu uuvasi varagada daida itadai gojootosa: “Idi uuvasi varagada ismaacada idi tucayuana daja arapan ducami giñara ismaacada astia agai varai aapima cagacaga vuvaqui. Insiascada muquiagi vai astia giñara aida abiaadaga gaaagamu goñiooqui utudui ismaacada Diuusi ootoca agai oodami. Vascaga masiascad ganmpaidi adagi dai yadagi uuvasi varagada varai giñtatagitoda”, astadai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucai vascaga masiascad gacuaadagi dai yadagi uuvasi varagada poduucai aapima tagidi aa masvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai cagacaga vuvacana oodami dai aapima gaaagai is-povuaadagi asta siascada diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucai tomasioora soora cuadagi apaana dai yadagi uuvasi varagada poduucai isduucai giñmaatutuli Suusi Cristo dai maicaga vueeyi navacoraitai dai alia soimaasi ivuaadagi maitagitaitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacaga vuvaidi oodami, poduucai agai soi duucai naidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascada vascatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yacai uuvasi varagada alia gaaagai istagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacaga vuvacana oodami. ²⁹ Ismaadutai cuadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada dai maitagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacaga vuvacana oodami Diuusi soimaasi taatatuldamu. ³⁰ Amadutai aapima poduucai ivuaadana cascada cococoni dai maiguupuca dai amoco asta cooyi. ³¹ Damos isaatama istagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aida gia Diuusi maiviaacamudai issoimaasi gartaatamituldiadagi. ³² Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai soimaasi taatatuldamu ismaacada armaicaga ivuaadami vai poduucai maiimia agai Diaavora amadu. ³³ Poduucai tudo giñaaduñi masiascad ganmpaidi adagi dai gaugia aagadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada varai naraca asta siu duucu ganmpagi vascatai varai amapai gauga. ³⁴ Ismaadutai biugimucagi gaaagai isapaga gaugiagi gquiyaga vai poduucai Diuusi maiviaacagi issoimaasi gantaatatuldagai gomaasicada istumaasi ivueeyi aapima ganmpaiditai. Gogaa istumaasi ismaacada giñacaca aapima ojia bai duuñimu aan insiascada maca ganadagi.

12

¹ Giñaaduñi gnaagida inlidi aan amo istumaasi varai maaca. Sai Diuusi Ibad maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² Caa maata aapima sai aidamasi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapima siaa duutudaiña mui moonoo ismaacada maiñioocai. ³ Aapima gnaagida daiva amoco ismaacada pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. Damos isagai ñiooqui adagi Suusi Cristo poduucai gamaata isagai maiaagai gomaasi Diuusi Ibad guvucadadacada. Dai ismaadutai caga vaavoitudadagi isSuusi Cristo arDiuusi dai agiadagi poduucai gamaata sai istumaasi aagai agai, agai aagai Diuusi Ibad guvucadadacada.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi amo istumaasi. Diuusi Ibad agai dai maacai guvucadagai. ⁵ Vascatai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdad isducatai istutuidi damos vascatai ivueeyi agai vaa Suusi Cristo aa duiñdad. ⁶ Vascatai ivueeyi Diuusi aa duiñdad damos maiamadugan

duucaí d̄amos v̄ascarā āgai vaa Diuusi āgai dai soic̄ai v̄ascatai. ⁷ Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai v̄asi vaavoitudadami said̄a ivuaadana āmo istumaasi vai poduuc̄ai ḡamaatā siDiuusi Ib̄ad̄a āmadu daja v̄ascatai, dai istumaasi ivueeyi āmadutai ar̄soiñi v̄ascatai v̄atar̄a. ⁸ Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai āmadutai sai c̄aga maatā aagaiña ismaac̄ad̄a aagai Diuusi, dai Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai aa sai c̄aga maatā cācana Diuusi ñiooquid̄a, ⁹ dai Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai aa sai vaamioma c̄aga vaavoitudaiña Diuusi dai poduuc̄ai ivuaadana naana maasi, dai Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai aa sai duduaaidiña coococidad̄a, ¹⁰ dai Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai aa said̄a ivuaadana naana maasi ḡar̄ducami, dai Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai aa sai c̄aga maatā gaaagidiña Diuusi ñiooquid̄a, dai Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai aa sai maatā n̄idiña asmaac̄ad̄a ñiooc̄ai Diuusi Ib̄ad̄a guvucadad̄ad̄a dai ismaac̄ad̄a ñiooc̄ai Di-aavora t̄ataañicarud̄a guvucadad̄ad̄a, dai Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai aa sai ñiooc̄aiña aa ñiooquid̄a ismaac̄ad̄a maimaatā āgai, dai Diuusi Ib̄ad̄a maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai āgai ismaac̄ad̄a aa ñiooquid̄a ñiooc̄ai. ¹¹ V̄asi gomaasi ivueeyi āgai vaa Diuusi Ib̄ad̄a. Āgai āgai dai maacai guvucadagai v̄ascatai said̄a ivuaadana āmadutai istumaasi āgi Diuusi Ib̄ad̄a ip̄lidi.

¹² Oodami ācaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai v̄ascarā ar̄agai vaa tuucugad̄aiñd̄arā. Poduuc̄ai isduuc̄ai ismaac̄ad̄a vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga oootosicami dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad̄a dai maamat̄tuldiadami dai v̄ascarā āgai ar̄ganaadunumu. ¹³ Tomasi aat̄ma ar̄judid̄i isgilio ḡara, tomat̄asi ar̄p̄iooñi ischo āra v̄ascarā v̄ascatai casi garvapacon̄ica Diuusi Ib̄ad̄a guvucadad̄ad̄a t̄asaid̄a ar̄garaadunumucana aat̄ma, dai āgai vaa Diuusi Ib̄ad̄a ḡara daja v̄ascatai.

¹⁴ Poduuc̄ai isduuc̄ai caaagai aan̄a oodami ācaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai v̄ascarā ar̄agai vaa tuucugad̄aiñd̄arā. ¹⁵ Is̄mo oodami pot̄iyagi: “Giñ̄caso mait̄argiñ̄novi casc̄ad̄a mait̄argiñ̄tuucuga”. V̄ascarā siaad̄ara maigovai ḡasana acasod̄a. ¹⁶ Dai is̄mo oodami pot̄iyagi: “Giñ̄naaca mait̄argiñ̄vuji casc̄ad̄a mait̄argiñ̄tuucuga”. V̄ascarā siaad̄ara maigovai ḡasana ānacad̄a. ¹⁷ Is̄v̄asi ḡartuucuga ar̄vujicamudai isducatai cācamudai aat̄ma. Sīara is̄v̄asi ḡartuucuga ar̄naacaicamudai isducatai istutiadamudai aat̄ma isuuvapiadagi. ¹⁸ Diuusi darai oodami vuupuid̄a siaaco āgai ip̄ali dai daacad̄a, naanacad̄a dai v̄asi istumaasi viaa oodami. ¹⁹ Sīmo oodami ar̄vujicamudai siaaco daac̄amudai ātuucugad̄a. ²⁰ D̄amos s̄allic̄ad̄a ar̄vaavoi is̄mo oodami ācaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai v̄ascarā ar̄agai vaa tuucugad̄aiñd̄arā.

²¹ V̄asi ḡartuucuga alīasi ḡaaagai. Alīa t̄agito aat̄ma ḡarvuupuji dai ḡar̄noonovi dai ḡar̄moo dai ḡar̄aacaso. ²² Dai ismaac̄ad̄a maiguupuca āgai dai sioma ḡaaagai. ²³ Dai istuidaba sioma mait̄aagada maasi āgai t̄tai vaamioma nunucadai aat̄ma dai ismaac̄ad̄a siaa ar̄aragai is̄n̄idi aa oodami āgai gia iñ̄ap̄ai aat̄ma. ²⁴ Poduuc̄ai ḡar̄dui Diuusi casc̄ad̄a. ²⁵ Oodami ācaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju. Dai v̄asi istumaasi viaa oodami abaana saasā āgai. Dai v̄asi alīasi ḡaaagai. ²⁶ Is̄mo oodami coococagi āmap̄ac̄arā tuucugad̄a maibai tadacana v̄asi tuucugad̄a. Is̄mo c̄ali maata ñioocadagi dai aa oodami aagidi sai c̄agadu mood̄a alīa baiḡal̄idiña ac̄ali.

²⁷ Poduuc̄ai āra aapim̄a muidu daid̄a ar̄amo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi āmoco said̄a ar̄ootosicamicana dai aa said̄a ar̄ñiñiooquituldiadamigad̄acana dai aa said̄a ar̄mamaat̄tuldiadamicana,

dai aa saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami, dai aa saida duduaaidiña cococoidada, dai aa sai soicaña ganaaduñi, dai aa saida artaanaanadamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi lagi. ²⁹ Maisiu vasi vaavoitudadami rojootosicami, dai maisiu vasi arDiuusi ñiñoquituldiadamigada, dai maisiu vasi armaatatuldiadami, dai maisiu vasi ivueeyi istumaasi gagarducami, ³⁰ dai maisiu vasi duduaaidi cococoidada dai maisiu vasi ñioocai aa ñiooquicada, dai maisiu vascatai maata aagai istiya alidi oodami aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi. ³¹ Aagiadavurai Diuusi sai ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima istumaasi vaamioma gaagai. Damos ana ganaagidi inalidi amo istumaasi ismaacada vaamioma arsoñi isvasi gomaasi.

13

¹ Isistutiadamudai ana isñoocadagi aa ñiooquicada ismaacada maimaata ana tomasi roodami ñiooquida siapa Diuusi talaañicaruda ñiooquida dai ismaioigada ana oodami mosarapan ducami ana amo istumaasi imaacada moscaiti dai maitarsoñi. ² Dai isistutiadamudai ana isaagadagi Diuusi ñiooquida dai ismaatacamudai ana istumaasi lagi Diuusi maatacatadai dai ismaatacamudai ana mui naana maasi, iscala viaacamudai ana vaavoidaragai dai poduucai istutiadamudai issibaco tutusadagi gigidi, mopocaititai ana ismaigovai imadagi dai ismaioigada ana oodami ducami ismaitistutiadamudai ana isistuma vuaadagi. ³ Isaana gaoidagi vasi istumaasi viaa ana, dai masgiñmaidagi gaaagiditai ana Diuusi ñiooquida, dai ismaioigada ana oodami gomaasi maitarsoñi giñvatar.

⁴ Oodami ismaacada samicada oigadai aa lagi maiomaliga, dai cala tutuiga, dai maicoimudada tutuiga, dai maigagarducada ganalidiña, ⁵ dai maisoiduucai nidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daida ivuaadana istumaasi ipaliadagi aa maisiu mosacaasi istumaasi ipaliadagi lagi, siascada aa ñiooquiadagi lagi maita ñiooquidiña, dai maivuaama alidiña tomasi soimaasi ivuiididi aa. ⁶ Dai maibaiganalidiña siascada cala ivuaadagi aa. ⁷ Oodami ismaacada samicada oigadai aa maivui ñioocai aa ismaacada soimaasi nidi, dai vascara vaavoituda alidi istumaasi agidi aa, dai vascara vaavoitudai isaa ipalidi iscala ivuaadagi, dai vascara apiaoigadai aa ismaacada soimaasi taatamitolda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu amadutai ismaacada oigadagi aa, damos aimu istuigaco tiipuca agai Diuusi ñiñoquituldiadamigada, dai tomali maitañioocada agai aa ñiooquicada, dai tomali maitaagada agai isDiuusi Ibadada maacai guvucadagai oodami sai cala maata calcagi Diuusi ñiooquida. ⁹ Damos sivi palapi maata aatama Diuusi ñiooquida dai maicala maata aagai aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Aimu istuigaco vascatai maata calca agai vasi Diuusi ñiooquida cascada maitaagada agai isDiuusi Ibadada maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali amo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatama vasi istumaasi Diuusi maata anpan duucami amo ali maimaata vasi istumaasi maata amo oodami gaducami. Poduucami apa maimaata cala aatama vasi Diuusi ñiooquida ducami isnaljadagi amo naidacarui ismaacada maicala maasi damos aimu istuigaco cala maata calcamu aatama vasi Diuusi ñiooquida poduucami isduucami Diuusi garmaata. Dai amo oodami gaducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucami apa siascada iimia aatama Diuusi amadu

camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ VΛASCARΛ oidacamu siorΛ vaavoitudadagi Diuusi dai siorΛ nΛΛracagi istumaasi Diuusi iduñia aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ, dai siorΛ oigΛadagi aa. DΛmos vaamioma ΛrcΛΛgai isoigΛadagi aa.

14

¹ AliΛsi gΛaagai mΛsaipaco gΛnoigΛadagi. DaanΛdavurai aapimΛ Diuusi sai Λgai gΛnmaacana guvucadagai maidΛ ivuaada aapimΛ tomasi Λmo istumaasi ismaacΛdΛ ivueeyi aa vaavoitudadami, dΛmos sioma ΛrcΛΛgai isaagada aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ. ² Λgai ismaacΛdΛ ñioocai aa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛ, Λgai Diuusi ΛΛmadu ñioocai maisiu oodami. Oodami maimaatΛ caΛ istumaasi aagai Λgai cascΛdΛ. Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai sai aagaiña istumaasi ΛΛgi Diuusi maatΛ. ³ Baiyoma Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ Λgai gia oodami ΛΛmadu ñioocai, dai poduucai soicΛi Λgai vaavoitudadami sai vaamioma cΛΛga vaavoitudana, maacatai ñiooqui dai baiΛΛliatudaitai. ⁴ Λgai ismaacΛdΛ ñioocai aa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛ ΛΛgi Λgai vaamioma vaavoitudai, dΛmos Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ Λgai soicΛi aa vaavoitudadami sai vaamioma cΛΛga vaavoitudana.

⁵ AanΛ ipΛlidi isvΛascatai aapimΛ istutiadamudai isñioocadagi Λma maasi ñiooqui dΛmos vaamioma ipΛlidi aanΛ isaapimΛ aagadagi Diuusi ñiooquidΛ. Isñioocada aapimΛ Λma maasi ñiooqui dai maiaagadagi istΛiya alidi maitΛrsoiñi vaavoitudadami vΛΛtarΛ cascΛdΛ sioma ΛrcΛΛgai isaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ siisñioocadagi Λma maasi ñiooqui. DΛmos isñioocada aapimΛ Λma maasi ñiooqui dai aagadagi istΛiya alidi goovai gia Λrsoiñi ΛpΛan duucai isduucai Λrsoiñi isaagadagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁶ CascΛdΛ giñaaduñi iñsaana gΛndividagi dai Λma maasi ñiooqui gΛññiooquiadagi poduucai maitΛnsoiñan tada aanΛ isvaamioma vaavoituda aapimΛ. DΛmos iñsaana gΛnaagiadagi istumaasi Diuusi giñaagiadagi, dai istumaasi maatΛ caΛca aanΛ, siΛpΛ isgΛnaagiada aanΛ istumaasi Diuusi iduñia, siΛpΛ gΛnaagiada aanΛ Diuusi ñiooquidΛ poduucai gia gΛnsoiñan tada aanΛ.

⁷ SiorΛ iivadagi uusi gitarui gΛaagai iscΛΛga iivada Λgai vai poduucai maatΛ caΛcagi aa istuma iivaragai iivai Λgai. ⁸ Sandaaru saagida oidaga Λmoco ismaacΛdΛ iivai piito dai iivaiña Λgai Λmo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaaru sai vaapaigΛna dai iivaiña Λmai iivargai sai gacocodana goΛΛ iivaragaiΛdΛ aagidiña Λgai sandaaru istumaasi gΛaagai isiduñiagi cascΛdΛ gΛaagai iscΛΛga iivada Λgai vai maatΛ caΛcagi sandaaru daidΛ ivuaadagi istumaasi tΛgitocagi Λgai. ⁹ Poduucai ΛpΛvueeyi aapimΛcΛdΛ. IsΛmaadutai ñioocadagi Λma maasi ñiooqui siaadΛrΛ maatΛ caΛcana aa iscaiti Λgai. Ducami isΛΛgi ñioocadamudai Λgai. ¹⁰ SΛΛlicΛdΛ Λrvavo iisoidaga mui naana maasi ñiooqui oidigi daama dai vΛascatai ismaacΛdΛ ñioocai maatΛ caΛ. ¹¹ Dai isΛmaadutai giññiooquiadagi Λma maa ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛ aanΛ poduucai maitΛrcΛΛcan tada aatΛmΛ aipacoga. ¹² CascΛdΛ aapimΛ ismaacΛdΛ ipΛlidi isDiuusi IbΛadΛ gΛnmaaqiagi guvucadagai isiduñiagi Λmo istumaasi ismaacΛdΛ ivueeyi aa vaavoitudadami, aagiadavurai Diuusi sai Λgai gΛnmaacana guvucadagai maidΛ ivuaada aapimΛ istumaasi Λrsoiñi vaavoitudami vΛΛtarΛ.

¹³ Poduucai siorΛ ñioocadagi Λma maasi ñiooqui ismaacΛdΛ maimaatΛ Λgai, gΛaagai isaagiada Λgai Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada istΛiya alidi Λgai ΛñiooquicΛdΛ. ¹⁴ Isgamamadada aanΛ Λmai ñiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛ aanΛ, maatΛ aanΛ issiaa duutudai Diuusi dΛmos maimaatΛ aanΛ

iscaiti. ¹⁵ Gaaagai isgamamadada aanΛ sīaa duutudaitai Diuusi dai maatΛcagi iscaiti aanΛ. Gaaagai isganΛΛda aanΛ sīaa duutudaitai Diuusi dai maatΛcagi iscaiti aanΛ. ¹⁶ DΛmos isΛmaadutai gamamadadagi Λmai ñīooquicΛda ismaacΛda maimaataΛ Λgai tomali aaduñda, Λaaduñda siaadΛrΛ potΛΛna Λgai vaavoava. ¹⁷ Tomasi aliΛ cΛΛga gamamadai Λgai maitarsoiñi aaduñda vΛΛtarΛ. ¹⁸ AanΛ baigiñΛlidi DiuusicΛda isvaamioma ñīoocai aanΛ Λma maasi ñīooqui isvΛΛscatai aapimΛ. ¹⁹ DΛmos siΛΛscadΛ gΛΛmpaidiada aatΛmΛ vaavoitudami aanΛ baiyoma ipΛlidiña isaagadagi altaama ñīooqui dΛmos vΛΛscatai maata caΛcagi maisiu baivustan miil ñīooqui Λmai ñīooquicΛda ismaacΛda maimaataΛ caΛcagi tomali Λmaadutai.

²⁰ Giñaduñi maitavar tΛtΛgitoda Λpan ducai Λgai ismaacΛda maiquiaa cΛΛga maata istumaasi gaaagai isivuaadagi baiyoma gaaagai mΛscΛΛga tΛtΛgitodagi. SiΛΛscadΛ iduñia aliada aapimΛ Λmo istumaasi soimaascami amaasi gia gaaagai istΛtΛgitodagi aapimΛ Λpan ducai Λgai ismaacΛda maiquiaa maata ivueeyi istumaasi soimaascami. ²¹ Pocaiti liivruarΛ ismaacΛda ooja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: “Aa oodami Λma maasi ñīooCADAMI giññīooquituldiadamu Λjudidíu saagida dΛmos vΛΛscarΛ maitiñΛΛgidamu Λjudidíu”, caiti Diuusi, asducai ooja Moseesacaru. ²² Poduucal ΛpΛ siΛΛscadΛ Λgai ismaacΛda maivaavoitudai Diuusi caΛcagi Λvaavoitudadami isñīooquiagi Λmai ñīooquicΛda poduucal gaaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadΛcΛda ñīoocai oodami, dai siΛΛscadΛ Λmaadutai gaaagiadagi Diuusi ñīooquidΛ poduucal maata Λvaavoitudadami isDiuusi guvucadadΛcΛda ñīoocai Λgai. ²³ Dai isgΛΛmpaidagi Λvaavoitudadami dai vΛΛscatai Λma maasi ñīooqui ñīooCADAGI vai vaapaquiagi aa ismaacΛda maivaavoitudai potaiyan tada Λgai sai vupuiirutu Λvaavoitudadami. ²⁴ DΛmos isvΛΛscatai aagadagi Diuusi ñīooquidΛ vai vaapaquiagi Λmadutai ismaacΛda maivaavoitudai, Λgai maatamu isiarsoimaasi ivuaadami dai cascΛda Λma ducai gatΛgitomu ²⁵ dai sīaa duutuadamu Diuusi dai potΛimu isDiuusi sΛΛlicΛda Λmadu daja Λvaavoitudadami.

²⁶ Giñaduñi siΛΛscadΛ gΛΛmpaidiada aapimΛ vΛΛscatai ivueeyi istumaasi istutuidi. Λmoco ganΛΛdana dai aa gamamaatΛtuldiña Diuusi ñīooquidΛ dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñīooCAIÑA Λma maasi ñīooqui, dai aa aagadamu istΛiya Λlidi Λgai ññīooquicΛda, vΛΛscarΛ mastumaasi ivuaadagi gaaagai isiarsoiñicagi Λvaavoitudadami vΛΛtarΛ. ²⁷ SiΛΛscadΛ Λmadutai ñīooCADAGI Λma maasi ñīooqui ali googocatai gaaagai isñīooCADAGI siΛpΛ vaavaicatai dΛmos vaamioma gia cho. DΛmos Λmadutai gaaagai isñīooCADAGI maisiu vΛΛscatai Λpna. DΛmos gaaagai isoidacagi siorΛ aagadagi istΛiya Λlidi Λoodami ññīooquicΛda. ²⁸ DΛmos ismaitiipucagi siorΛ aagadagi istΛiya Λlidi oodami Λma maa ñīooqui, sioma ΛrcΛΛgai ismaitañīooCADAGI Λma maasi ñīooqui mΛsiΛΛscadΛ gΛΛmpaidiADAGI sioma ΛrcΛΛgai isΛjagi ñīooquiada Λgai Diuusi mostΛgitoidarΛ, gomaasi rsoiñi ΛjΛagi Λgai vΛΛtarΛ. ²⁹ Poduucal ΛpΛ siΛΛscadΛ Λmadutai aagadagi Diuusi ñīooquidΛ ali googocatai gaaagai isaagadagi siΛpΛ vaavaicatai, dai aa gaaagai isaagadagi sabaig ΛrDiuusi ñīooquidΛ ismaacΛda aagai Λgai. ³⁰⁻³² DΛmos isDiuusi aagidagi Λmo istumaasi Λmaadutai ismaacΛda daacagi ΛgΛmai ismaacΛda cañīooCAITADAI gaaagai iscamaiñīooCADAGI vai ñīooquiagi ΛgΛmai. CΛΛga istutuidi oodami iscamaiñīooCADAGI ismaiñīooQUIA aliADAGI. Poduucal isDiuusi aagiADAGI Λmo istumaasi Λmaadutai gaaagai isaagadagi ΛpΛga Λmoco dai gooquiΛrΛ Λmai vai poduucal vΛΛscatai maatiagi dai baiganΛliADAGI. ³³ Diuusi maisisiolitudai oodami baiyoma soicai sai maisisiocaiña dai ibΛstudacan tadatudai.

VΛasi gomaasi ismaacΛdΛ caaagai aanΛ ivueeyi gΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi tomasiaacoga.

³⁴ SiΛascadΛ gΛnΛmpaidiadagi Λvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui maitΛagai isñioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui aliasi gΛaagai isΛagiadagi gΛncuucuna poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ.

³⁵ Dai isooqui maatΛca Λliadagi Λmo istumaasi gΛaagai isquiiyΛrΛ tΛcaca Λgai gΛncuucuna. Aliasi Λrsiaa Λraragai isΛmo ooqui ñioocadagi siaaco gΛnΛmpaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ GΛntΛgitovurai masai aapimΛ maitΛrΛpΛgadadΛ ismaacΛdΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ, dai maisiu mosΛca aapimΛ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ.

³⁷ IsΛmaadutai poΛliadagi isΛgai istutuidi isaagadagi Diuusi ñiooquidΛ siΛpΛ poΛliadagi isDiuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daja gΛaagai istΛtΛgitodagi sai istumaasi gΛnooji aanΛ Diuusi poduucai gΛnootosdi ñiooqui. ³⁸ DΛmos isΛmaadutai maiΛagiadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ aidΛ gia maitΛagai mascaΛcagi istumaasi gΛnaagiada Λgai.

³⁹ Poduucai giñaaduñi gΛaagai masdaanΛdagi Diuusi sai Λgai gΛnmaacana guvucadagai mai aapimΛ aagadagi Diuusi ñiooquidΛ dai maitavΛr daidiada aa isñioocada Λgai Λma maasi ñiooqui. ⁴⁰ Dai vΛasi istumaasi ivuaadagi gΛaagai mascaΛga ivuaadagi isducatai gΛaagai isivuaadagi dai maitavΛr sisiocada.

15

¹ Sivi giñaaduñi aanΛ ipΛlidi mastΛtΛgitodagi isducatai gΛnaagidi aanΛ sai Suusi Cristo ΛrcΛagacΛrΛ vuviadami. MΛtai aapimΛ vaavoitu gomaasi dai apiavaavoitudai. ² Isiarvaavoi iscaΛga vaavoitu aapimΛ tucamidrΛ dai apivaavoitudai poduucai caΛgacΛrΛ vuvacΛi aapimΛ.

³ AanΛ gΛnmamaatΛtuli aapimΛ istumaasi giñmaatΛtuli Suusi Cristo. AanΛ gΛnmaatΛtuli istumaasi vaamioma gΛaagai ismaatΛcagi. AanΛ gΛnaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucai gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga, poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ. ⁴ Dai aanΛ gΛnaagidi ΛpΛ masai yaasa Suusi Cristo tai Λgai bo vaica tasaicΛdΛ Λpamu duaaca, poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ ΛpΛ, ⁵ dai sai gΛmaasitu Λgai Piiduru vuitapi, dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai Λgaa ojootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai vaamioma istaama sientu vaavoitudadami vuitapi bo vasdΛrΛ, dai muidutai Λgai quiaa oidaga dai ΛΛmoco cacoi. ⁷ Dai gooquiΛrΛ gΛmaasitu Λgai Jacobo vuitapi dai gooquiΛrΛ vΛasi ojootosicami.

⁸ Dai cuगतarΛ gΛmaasitu Λgai aanΛ giñvuitapi, dai caΛgacΛrΛ giñvuusaitu aidasi tomali Λmaadutai maitΛgitocatadai ⁹ Λgaa ojootosicami vaamioma gataaanΛi iñsaanΛ dai aanΛ maitΛagai masootosicami giñaagadagi. AanΛ soimaa taatatuli Λvaavoitudadami cascΛdΛ. ¹⁰ DΛmos Diuusi caΛgacΛrΛ giñnΛidi cascΛdΛ ΛrootosadΛ aanΛ. Dai aanΛ ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ. Dai vaamioma aata vuaadana aanΛ sivΛascatai Λgaa Diuusi vΛascΛrΛ giñsoicΛi cascΛdΛ. ¹¹ DΛmos iñsaanΛ gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ siΛpΛ Λgaa ojootosicami vΛascΛrΛ rΛgai vaa Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai aapimΛ.

¹² AanΛ gΛnaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ, mai ΛΛmadutai aapimΛ pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛatarΛ.

¹³ Isiarvaavoicamudai ismaacΛ aagai aapimΛ sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛatarΛ aidΛ gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ DΛmos isiarvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aidΛ gia vΛasi istumaasi aagai

aatama maitarsoñicamudai. ¹⁵⁻¹⁷ Damos isiarvaavoicamudai ismaioidaga duaacaragai aidaga aatama aryaatavogami. Aatama agai dai aagai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascada. Damos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aidaga maitarvaavoicamudai aapa isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucagai ganvaavoidaraga maitarsoñicamudai, quiaa arsoimaasi ivuaadamicamudai aapima. ¹⁸ Daidavaavoitudadami ismaacada cacoi maiimimudai Diuusi amadu. ¹⁹ Ismaitarvaavoicamudai isiimia ragai aatama Suusi Cristo amadu siascada coiyagi aidaga vaamioma soigraliadamudai aatama siaa oodami oidigi daama.

²⁰ Damos arvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidaiñdara. Poduucagai caa maata aatama isDiuusi garduduaacalda agai aatama aapa. ²¹⁻²² Diuusi idui amo caali dai Adán taata. Agai maianga Diuusi cascada muu dai cascada vvasi oodami oidigi daama cooyi. Gooquira Diuusi ootoi gamara oidigi daama. Agai angai Diuusi dai aidasi muu agai Diuusi duaacali coidada saagidaiñdara cascada vvascatai ismaacada vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduaacalda agai coidada saagidaiñdara. ²³ Suusi Cristo aapaga duaaca aidasi Diuusi ipali dai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo duduaacamu siascada diviagi Suusi Cristo apamu, siascada Diuusi ipaldagi. ²⁴ Dai siascada ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali amo taanadami dai Suusi maidagitua agai isgataandagi adiaavora taanañicaruda tomali adiaavora amaasi Suusi taagida agai gasalicamiga Diuusi garooga. ²⁵ Cristo gaagagai isapiaviaacagi gasalicamiga asta siascada ugiritu Diuusi vvasi ismaacada vuidara vvataga. ²⁶ Dai cuugar Diuusi duduaacalda agai vvasi coidada vai poduucagai gamaatana isvaamioma guvuca agai ismuuquigami. ²⁷ Diuusi maa salicami gamara Suusi Cristo sai agai taanaña vvasi istumaasi oidaga. Mosaca Diuusi maitaanai agai. ²⁸ Dai siascada vvascatai angiadagi Cristo amaasi Cristo taagida agai gasalicamiga Diuusi dai Diuusi taandamu vvasi.

²⁹ Amoco vaavoitudadami vaavoitudai saida arsoñi isganvapaconadagi coidada vvatara. ¿Damos ismaitarvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ Aatama ojotosicami vvas tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduduaaca ragai aatama coocai tumaasi arsoñi gomaasi aatama garvatara? Gomaasi ga arvaavoi masvvas tasai gimuaa agaiña. Isaapima vaavoitudai isganoigadai ana poduucagai aapa gaagagai masvaavoitudadagi istumaasi ganaagidi ana. ³² Efeesira giñcoda oodami oomaliacami. ¿Tumaasi arsoñi gomaasi ana giñvatara ismaiduaaca iñaagai ana camuucacai? Isiarvaavoi ismaitipu duaacaragai gaagagai tsgaiiyagi sivi dai vagiam arliadagi, sioroco siapa vaasamacada coiya ragai aatama.

³³ Maitavar gandadagitoda isaa ganvupuiirumadadagi ganmamaatultidai ama maasi. Caa maata aapima sai siora uurapacai oodami maicanga ivuaadami agai apan duucagai mamaatarai dai soimaasi ivuaadana aapa. ³⁴ Gaagagai mascaagagai antatagituagi apamu dai camaisoimaasi ivuaada. Amadutai aapima maivaavoitudai isca tuiga Diuusi dai siasi viaa guvucadagai, cascada gaagagai massiaa aradagi.

³⁵ Amaadutai aapima giñtacacamu lien. “¿Asducatai duduaacarai coidada? ¿Dai asmaasana tuucugada?” ³⁶ Siora giñtacacagi gomaasi aliisi arvuiirugami. Astucagai ismaacada gasai vuvacai dai garai dai gooquira acada ismaacada gali camaitiipucana. ³⁷ Gasai uunui caida vai vuvacai dai garai dai camaiapa masana acada ismaacada gali. Poduucagai arvueeyi tomastuma astucaicada. ³⁸ Diuusi poduucagai idui cascada. Poduucagai

ΛΑΡΑ oodami ismaacΛΔΛ cooyi dai gΛyaasapai uugiatai tuucugadΛ dai siΛΛscadΛ duduaaca Diuusi gΛmaaquimu ΛtuucugadΛ imaacΛΔΛ ΛΛgi Λgai ipΛlidi. ³⁹ Oodami tuutucugadΛ maiΛpa maasi cΛcΛisi tuutucugadΛ, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛvaagiΛΓΛ oidaga dai oodami oidigi daama oidaga cascΛΔΛ maiΛΛpa mamaasi tuutucugadΛ. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai maiΛΛpanΛΛsi dadadacΛi, vΛΛscΛΓΛ ΛΛmo sisiaavugai vaamioma dadadacΛi siaa. ⁴² Poduucai idui Diuusi vΛΛsi gomaasi dai poduucai iduñia agai siΛΛscadΛ duduaacaldagi coidadΛ. Oodami tuutucugadΛ ismaacΛΔΛ gΛyaasapai duvarΛi dΛmos siΛΛscadΛ Diuusi duduaacaldagi camaicoodamu Λgai. ⁴³ Oodami tuutucugadΛ ismaacΛΔΛ gΛyaasapai camaitΛrsoiñi dΛmos siΛΛscadΛ Diuusi duduaacaldagi dadadacΛdamu Λgai. Oodami tuutucugadΛ ismaacΛΔΛ gΛyaasapai camaiguupuacana dΛmos siΛΛscadΛ Diuusi duduaacaldagi amaasi gia guupuacamu Λgai. ⁴⁴ Oodami tuutucugadΛ ismaacΛΔΛ gΛyaasapai oo dai tuucuga dai ΛΛra dai uugiatai dΛmos siΛΛscadΛ Diuusi duduaacaldagi camaiugitimu Λgai.

⁴⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ sai Adán ΛrtuucamidΛΓΛ oodami ismaacΛΔΛ idui Diuusi sai tami oidigi daama oidacana. DΛmos ΛSuusi Cristo gooquiΛrioma divia. Λgai ΛrDiuusi dai maacai ibΛdagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diuusi idui Adán dΛvΛΛraicΛΔΛ dΛmos ΛSuusi Cristo tΛvaagiaiñdΛΓΛ divia. VΛΛsi oodami ismaacΛΔΛ oidigi daama oidaga dΛvΛΛraicΛΔΛ duñisi Λpan duucai Adán. Dai vΛΛscatai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Suusi Cristo Λpa mamaascamu Suusi Cristo siΛΛscadΛ duduaacagi dai tΛvaagiΛΓΛ oidacamu. Suusi Cristo maidΛvΛΛraicΛΔΛ duñisi.

⁵⁰ Giñaaduñi aanΛ angΛnaagidi sai oodami tuutucugadΛ maiajioopai tΛvaagiamu istumaasi ismaacΛΔΛ uugiatai maitistuidi isΛΛmadu daacagi istumaasi maiuugiatai. ⁵¹⁻⁵² DΛmos gΛnaagidi aanΛ Λmo istumaasi istumaasi Diuusi giñaagidi istumaasi ΛΛgi Diuusi maatΛcatadai. Maisiu vΛΛscatai aatΛmΛ coiya ragai dΛmos todian duucai gΛrnanatudamu dai Λma maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu vΛΛsi coidadΛ dai duduaacΛΔΛ. Siuu duucu cacuugatarΛ iivagi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ piitocΛΔΛ, duduaacamu coidadΛ dai tomali Λmo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucai oidaga aatΛmΛ sivi maitistutuidi istomastuigaco oidacagi cascΛΔΛ gΛaagai isΛpa mamaastua aatΛmΛ Diuusi dai amaasi camaicoodamu aatΛmΛ dΛmos ismaacΛΔΛ cooyi gia duvarΛi tuutucugadΛ cascΛΔΛ gΛaagai isΛpa mamaastua aatΛmΛ Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ SiΛΛscadΛ ΛpΛduñiagi gomaasi amaasi casi ΛpΛduñimu istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛΓΛ. Dai aidΛ abiaadΛΓΛ camaicoodamu oodami. ⁵⁵ CascΛΔΛ maitΛagai isΛΛbiadagi muuquigami. ⁵⁶ Λoodami ismaacΛΔΛ caoigΛi Diuusi soimaascamaigadΛ camaisoimaa taatamai siΛΛscadΛ coiyagi. Diuusi ñiooquidΛΓΛ maata aatΛmΛ isiarsoimaasi ivuaadami vΛΛscatai. ⁵⁷ DΛmos baigiñΛlidi aanΛ DiuusicΛΔΛ. Λgai gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga vaavoitudaitai aatΛmΛ Suusi Cristo cascΛΔΛ camaisoimaasi taatamu aatΛmΛ siΛΛscadΛ coiyagi.

⁵⁸ CascΛΔΛ giñaaduñi apiavΛr cΛΛga vaavoitudada dai apiacΛΛga ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ. AapimΛ cΛΛga maata sai aa duiñdagai mΛsmaacΛΔΛ ivueeyi Diuusi vΛΛtarΛ maitΛrmosΛΛgicΛΔΛ.

16

¹ Sivi gΛnaagidamu aanΛ Λmo ñiooqui. AanΛ caaagidi Λvaavoitudadami ismaacΛΔΛ GalaasiΛΓΛ oidaga isduucatai gΛaagai isΛmpaidiada Λgai tumiñsi

gaaaduñi vaavoitudadami ismaacada Jerusaleenara oidaga vaatar. Dai aapima ara gaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Vasi tumiñoco gaagai masacovai darasadagi chichi qui tumiñsi masmaacada gamaitaci, dai bai darasaca poduucai maiviaaca aapima isampaidagi tumiñsi siascada ma divia ana. ³ Dai siascada ma divia ana ootosamu ana soora ipaliada aapima sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai gaaaduñi Jerusaleenara oidacada. ⁴ Dai iñsana istutiadagi isimia ara aidaga giñoidamu goovai.

⁵ Siascada imia ana gamucu viaa ana isMasedoniamu salli daivuñiagai, dai goquiara aimu ana Coriintoara. ⁶ Ganlamadu daaca iñlidi ana chiqui tasai isamo toomoco ara. Dai siascada imia iñgada ana boodara sibacoga aapima istutuidi isgiñmaquiagi istumaasi tagitoca ana voyara vaatar. ⁷ Ana maisiu mosdaivunucai ganlida iñlidi baiyoma ipalidi ana isbai tavapi daacagi ganlamadu, isDiuusi ipaldagi. ⁸ Damos tanasi Efeesara daaca iñgai ana quiaa, siaa duudagara uucami ismaacada Pentecostési tlagidu. ⁹ Sivi tami caga istutuidi ana isgaaagiadagi Diuusi ñioquida dai vasi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai garvuidara vaata.

¹⁰ Isma diviagi Timoteo varai cagacara naida vai maiduaadicuda agai. Agai ara ivueeyi Diuusi aa duiñdada aran duucai ana. ¹¹ Cascada vaascatai aapima gaagai mascagacara naijadagi. Dai siascada baigovai imia agai boodara varai maaca istumaasi tagitoca agai voyara vaatar. Tami nana ana Timoteo lamadu agaa vaavoitudadami ismaacada oidi.

¹² Ana goguama oi graduñi Apoolosi sai oidana gogaa vaavoitudadami dai maca ganlidana, damos sivi maitipali agai isimiagi. Agai imimu siascada istutiadagi.

¹³ Ganuucadacavurai vai maisoimaasi gandiñtuldana diaavora, dai apiavar caga vaavoitudada. Maitavar lbiada ismaacada ganvuidara vaata. Cagacara avaroidaca Diuusi ganmaacai guvucadagai cascada. ¹⁴ Dai vaascara avar oigada vasi oodami.

¹⁵ Caga maata aapima giñaduñi sai Acayara araga vaavoitu Tiivañi lamadu vaascatai ismaacada quidiara oidacatai. Dai aidasi cavaavoituidaimi aa agai soicaiña vasiara istumaasi tagitocana agai. ¹⁶ Ana ganaagidi masai siaa duutudaiña dai agidiña agai ismaacada aran tuutuiga Tiivañi dai aduñda dai vaascatai ismaacada gansoicai dai ismaacada ivueeyi Diuusi aa duiñdada. ¹⁷ Alia baigiñlidi ana giñdividacai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo agai alia baigiñliatu poduucai aapima ara alia baigiñliatudamudai isdadimudai. ¹⁸ Dai casi giñibastan tada ana go lamadu gaaatagacai dai polidi ana isaapima ara ganiibastacan tada. Gaagai issiaa duutuadagi Tiivañi lamadu Fortunato lamadu Acayo. Goovai garsoicai cascada.

¹⁹ Vaavoitudadami Asara oidacami dai Aquila lamadu Prisila dai agaa vaavoitudadami ismaacada Aquila dai Prisila quidiara ganampaidi Diuscada ganviaatuldi ara. ²⁰ Dai vasi vaavoitudadami ismaacada tanai daraaja Diuscada ganviaatuldi. Dai casiavar maitancocoda baiyomavar ganviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuugaraga gaa ooja ana dai Diuscada ganviaatuldi.

²² Soora maiogadai Suusi Cristo Diuusi gajaadara vipieeyi. Ana ipalidi isotoma diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo.

²³ Ana ipalidi isgartaanadamiga Suusi Cristo cagacara ganaijadagi.

²⁴ Ana dai aapima vaavoitudai Suusi Cristo cascada ali asi ganoigadai ana. Mosacaasi.

Idi aragotordada ojai ismaacada oji Paavora avaoitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvusaitu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu ggraduñi Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi ojai aapima ggraduñi vaavoitudadami masmaacada Coriintoara oidaga dai ganampaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi ojai arggraduñi vaavoitudadami Acaayara oidacami vaataral ara. ² Aana ipalidi isDiuusi gargooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacagacara gannajadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi agai dai vaascara soigalidi aatamacada dai garbaialliatudai cascada caga ñioocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁴ Siuu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigalliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbaialliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. ⁵ Aatama alia soimaa taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo sallicada baigalliatudai. ⁶ Aatama soimaasi taatamai gnaagiditai sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaigalliatudadagi. Dai Diuusi baigalliatudai aatama dai poduucai aapima baigallidiña ara. Dai poduucai caga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maivui ñioocaitai Diuusi. ⁷ Dai sallicada vaavoitudai aana isapiavaavoitudadamu aapima. Caa maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai caa maata aana isDiuusi baigalliatudamu aapima poduucai isduucai baigiñalliatudai agai aana.

⁸ Ggraduñi ipalidi aatama ismaatia aapima siasi soimaa taatamaiña aatama Aasia davariara. Alias cavami soimaasi taatamaiña aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta poliditadai aatama masgarcooda agai. ⁹ Sallicada poliditadai aatama iscaoiya aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai araduñiagi tsai aatama maatana isducatai vaamioma caga vaavoitudadagi Diuusi dai maisiu polliada aatama islagi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai aran duduaacaldi acoidada. ¹⁰ Dai Diuusi garsoi tatai camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoicai. Daida caa maata aatama isvaascara garsoicadamu agai. ¹¹ Alias gaaagai isdaanda aapima Diuusi sai garsoicaiña. Dai silscada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoicaiña muidutai pocaitiada agai ara sai baigallidi Diuusicada maatacatai isDiuusi garsoicai.

¹² Alias baigallidi aatama maatacatai gartagitoidagara iscaa tuutuiga aatama tomasiaacoga sioon caga aapima gansaagida vaascara ipalidiña aatama iscaga ivuaadagi tomastumaasi. Aatama lagi maitistutuidi isivuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoicai cascada caga ivueeyi aatama. ¹³⁻¹⁴ Dai ganoojidi aatama mosacaasi istumaasi caga istutuidi ismaat nadjadagi dai maata cacagi aapima. Dai aana ipalidi sai silscada ajiagi istuigaco Suusi Cristo gurvadaquiagi tavaagiamu baigalliadamu aapima aatamacada poduucai isduucai aatama baigalliadamu aapimacada ismaacada vaavoitu aSuusi Cristo gnaagiditai aatama isagai aracagacara vuviadami.

15-16 Dai vaavoitudai aanΛ isaliΛ baiganΛlidi aapimΛ aanΛcadΛ, aanΛ gΛndivida iñΛlidadai aidΛsi Masedooñia maacoga daivusai aanΛ dai Λpan baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocoaja gΛndividamudai aanΛ dai aapimΛ baiganΛliadamudai giñΛlidadai, dai aapimΛ cΛΛga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicadΛ istumaasi tΛgitocatadai aanΛ voiyΛrΛ Judeea maacoga imaitai. Damos mai aanΛ isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapimΛ dai aanΛ maisoiganΛliatuda iñΛlidadai ganbagaidacai cascadΛ maiii. 17 AidΛsi aagai aanΛ sai gΛndivida iñagaitadai aanΛ sΛalicadΛ gΛndivida iñΛlidadai. AanΛ maitΛrΛpan ducami ΛΛmoco ismaacadΛ pocaitiña sai duuñiagi Λmo istumaasi tomasi maatΛ agai ismaitistutuidi. 18 Diuusi cΛΛ maatΛ iñsaanΛ gΛndivida iñΛlidadai cascadΛ agaitadai aanΛ. 19 AanΛ ΛΛmadu Timoteo ΛΛmadu Silvanu casi gΛnaagidi isSuusi Cristo Diuusi maradΛ ismaacadΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami. Agai maiaagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Agai vΛΛscΛrΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai. 20 Dai Suusi Cristo agai daidΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi saidΛ iduñia agaitadai oodami vΛΛtarΛ. Dai Suusi Cristo garsoicai tasai cΛΛga ñioocaiña aatΛmΛ Diuusi vui. 21 Dai Diuusi agai daidΛ garsoicai isapiacΛΛga vaavoitudada aatΛmΛ Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gΛbΛdaga sai garΛΛmadu daacana, 22 sai poduucai maatΛna aatΛmΛ isDiuusi sΛalicadΛ iduñia agai vΛΛsi istumaasi aagai saidΛ iduñia agai. Diuusi IbΛadΛ agai dai garmaacai gΛguvucadagai tasai cΛΛga ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ.

23 Damos maatΛ Diuusi ismaiquiaa ii aanΛ Coriintoamu maitΛnbagaida iñΛlidadai soimaasi ivuaadatai aapimΛ. 24 SiΛΛscadΛ gΛndadida aatΛmΛ, aatΛmΛ maitipΛlidi isgΛnaagidiagi masai Λma maasi vaavoitudana. AapimΛ cacΛΛga vaavoitudai istumaasi Λrvaavoi cascadΛ. Baiyoma gansoiña ΛrΛlidi aatΛmΛ masai vaamioma baiganΛlidiña.

2

1 Dai povai iñΛlidi aanΛ iscamaiΛpamu soiganΛliatuda iñagai gΛndividacai. 2 Siuu duucu baiganΛliadagi aapimΛ baigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ dai siuu duucu soiganΛliadagi aapimΛ soigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ. Poduucai iñssoiganΛliatudagi aanΛ camaitiipucamu isducatai baigiñΛliatuda aapimΛ. 3 CascadΛ casi gΛnooji aanΛ ΛΛquioma vai poduucai siorΛ soimaasi ivuaadatadai isΛma duuca tΛgitocagi sai camaisoimaasi ivuaadana naida gΛndivida aanΛ. Vai poduucai siΛΛscadΛ aaji aanΛ maisoigiñΛliatudagi aapimΛ. AapimΛ ΛrΛgai daidΛ gΛaagai isbaigiñΛliatudagi. AanΛ polidi issiuu duucu baigiñΛliadagi aanΛ poduucai aapimΛ ΛpΛ baiganΛlidiña. 4 AidΛsi gΛnoojidadai aanΛ sΛalicadΛ soigiñΛlidadai aanΛ gΛntΛtΛgitoitai dai asta suaacaitadai aanΛ. Damos aanΛ gia maitipΛlidi issoiganΛliatudagi baiyoma ipΛlidi aanΛ ismaatiagi aapimΛ siΛΛsi gΛnoigadai aanΛ.

5 GocΛΛli ismaacadΛ soigΛrΛliatu soimaasi ivuaadatai vaamioma soiganΛliatu goovai aapimΛ tomasi aanΛ soigiñΛΛli ΛpΛ. Damos camaivaamioma bagai aanΛ agai vai maivaamioma soigΛΛlidiña. 6 Casi aliΛ soimaa taatatuldi aapimΛ agai casiavΛr maiñiooquiada vaamioma. 7 Dai sivi gΛndaanΛi aanΛ masai oigΛldana aapimΛ agai dai baigavΛr liatuda vai poduucai maipovΛ Λlidiña agai iscamaitipu oigΛldaragai agai vΛΛtarΛ. 8 Vai poduucai maatiagi agai issΛalicadΛ oigΛdai aapimΛ. 9 ΛΛqui abiaadΛrΛ gΛnooji aanΛ masai soimaasi taatuldiana gocΛΛli dai poduucai maatΛca iñagai sabai giñΛΛgidi aapimΛ ischo pΛ. 10 Dai siΛΛscadΛ oigΛldadagi aapimΛ amaadutai aanΛ oigΛldadamu agai ΛpΛ. Dai cΛΛ maatΛ Suusi Cristo iscaoigali

aanΛ gocΛali dai poduucai vΛascatai baiganΛliadamu aapimΛ. ¹¹ Vai poduucai ΔDiaavora maitarmaitiagi moscΛΛ maatΛ aatΛmΛ isaliΛ yaatavoga Δgai.

¹² Aidasi ii aanΛ Troasiamu dai aagida iñagai Δoidacami isSuusi Cristo ΔrΛcΛagacΛrΛ vuviadami, Δgai vaa Suusi Cristo giñsoi sai maatΛ caΛcana dai vaavoitudana mui oodami. ¹³ Damos aidasi ai aanΛ maitΛΛ garaduñi Tito cascΛΔ maitΔibΔstan tada giñibΔdaga. CascΛΔ otoma ii aanΛ mΛcadΛrΛ Masedonio dΛvΛΛriamu.

¹⁴ Damos sΛlicΛΔ baigarΛlidi aatΛmΛ DiuusicΛΔ. Δgai vaa Δgai daidΛ garsoicΛi isapiagaaagiadagi aatΛmΛ ñiooquidΛ dai garsoicΛi sai maitarsobicΛiña ismaacΛΔ vuidΛrΛ vΛΛtΛ Suusi Cristo. Diuusi garsoicΛi ismamaatΛtuldi aatΛmΛ aa istumaasi idui ΔSuusi Cristo oodami vΛΛtarΛ. Dai siΛscadΛ caΛca Δoodami isSuusi Cristo ΔrcΛagacΛrΛ vuviadami baiganΛliaracΛΔ caΛcana idi ñiooqui poduucai isduucai baiΛliaracΛΔ uvaida oodami Δmo chigian uvadami. ¹⁵ Dai baigΛlidi Diuusi gaaagiditai aatΛmΛ Suusi Cristo ñiooquidΛ. SiΛscadΛ mΛmiadagi Δjudidiu papaaligadΛ cubimidali quiuupiΛrΛ vΛascatai ismaacΛΔ ami daraajagi uvagidacana. Dai siΛscadΛ gaaagiadagi aanΛ Diuusi ñiooquidΛ vΛascatai ismaacΛΔ ganΛmpaidiadagi caΛcana dai Δmoco cΛagacΛrΛ vuvaquimu dai iimimu Diuusi Δmadu dai aa maivaavoitudamu dai ΔDiaavora Δmadu iimimu. ¹⁶ IsmaacΛΔ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ Δgai gia cΛagacΛrΛ vuvacΛi. Dai ismaacΛΔ maivaavoitudai Δgai gia, ΔrsibΛiimiadΛ ducami Diuusi vΛΛtarΛ. Tomali Δmaadutai maitistutiudi isΛΔgi gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ avΛnacai Diuusi guvucadadΛcΛΔ. ¹⁷ Damos aatΛmΛ maitΔrΛpan ducami muidutai ismaacΛΔ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ gamaitΛa Δliditai tumiñsi dai istumaasi gamamaatΛtuldiña Δgai maisiu vΛΛsi ΔrDiuusi ñiooquidΛ. Damos aatΛmΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ sΛlicΛΔ maatΛcatai isΔrvaavoi dai maisiu gamaitΛa Δliditai tumiñsi. Diuusi garootoi tΛsai gaaagidana ñiooquidΛ dai maatΛ Δgai iscΛΛga igaaagidi aatΛmΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo. AatΛmΛ ΔrCristo ojootosadΛ cascΛΔ.

3

¹ GomaasicΛΔ ismaacΛΔ caagai aatΛmΛ sioor maatΛ isbai poΛlidi aapimΛ isaatΛmΛ moscΛΛga ñioocai aatΛmΛ Δgi garvΛΛtarΛ. Tomasiaaco siaaco ajioopadagi aatΛmΛ maitΔgito isbΛΛcaticagi Δmo oojai siaaco aagadagi iscΛΛ tuutuiga aatΛmΛ poduucai isduucai ivueeyi aa.

² SΛlicΛΔ vaamioma Δrsoiñi aapimΛ aatΛmΛ garvΛΛtarΛ siΔmo oojai. MosnΛiditai oodami isducatai cΛΛga vaavoitudai aapimΛ poduucai maatΛmu iscΛΛga idui aatΛmΛ gΛraa duiñdaga aapimΛ gΛnsaagida. VΛΛsi imaasi cΛΛ maatΛ aatΛmΛ garibΔdagΛrΛ. ³ Suusi Cristo Δgai daidΛ cΛagacΛrΛ ganvuvaitu aapimΛ vaavoitudacai isΔgai ΔrΛcΛagacΛrΛ vuviadami. Dai Δgai gansoicΛi mΛsai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi IbΛadΛ isganΛΛmadu daacana. Δgai Δgai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatΛmΛ Δgai daidΛ gΛnaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. Poduucai tomasioorΛ sioorΛ nΛidi isducatai cΛΛga oidaga aapimΛ Δgai gia cΛΛga maata isaatΛmΛ ΔrojootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai Δmo oojai dai ΔoojiΛrΛ aagidamudai vΛΛsi oodami tΛsi aatΛmΛ ΔrojootosadΛ Δgai. Δgai baiyoma ducami isgΛniibΔdagΛrΛ ooja maisiu oodiΛrΛ isducatai idui Diuusi aidasi maa Moseesacaru sΛlicamigadΛ.

⁴ SALLICADΛ maata aatΛMΛ isarDiuusi ojotosadΛ vaavoitudacai aapima Suusi Cristo. ⁵ AatΛMΛ ΛΛgi maitistutuidi isivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ baiyoma Diuusi Λgai daidΛ garmaacai guvucadagai tΛsaidΛ ivuaadana aatΛMΛ istumaasi Λgai ipΛlidi. ⁶ Λgai vaa Λgai daidΛ garsoicΛi isaagiadagi aatΛMΛ oodami sai oidaga SALLICAMI utudui. AatΛMΛ maiaagidi oodami sai coiya Λgai ismaiΛΛgiadagi VΛΛsi istumaasi gatΛjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatΛMΛ sai Diuusi IbΛadΛ maacai ibΛdagai utudui tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ DΛmos cΛΛ maata aatΛMΛ isΛΛquioma gia coodana oodami ismaacADΛ maiΛΛgidi Diuusi SALLICAMIGADΛ ismaacADΛ Diuusi ooji odai daama. AidΛsi maa Diuusi gΛSALLICAMIGA Moseesacaru aliΛsi dadadacΛitadai Moseesacaru vuivasadΛ dai cascADΛ Λjudidíu maitistutuiditadai isvui nΛnΛavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadacΛitadai Λgai. ⁸⁻⁹ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛiditadai Moseesacaru aidΛsi maa Λgai gΛSALLICAMIGA. ΛSALLICAMICADΛ coodana ismaacADΛ maiΛΛgidi.

Dai sivi vaamioma cΛΛgacΛrΛ gΛrNΛidi Diuusi aatΛMΛ ismaacADΛ gaaagidi goutu SALLICAMI ismaacADΛ garmaa Diuusi IbΛadΛ. Goutu SALLICAMICADΛ Diuusi IbΛadΛ garmaacai ibΛdagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ GOΛΛqui SALLICAMI aliΛsi cΛΛgaducataidai tomasi maitΛVΛpi cavaca agaitadai Λgai dΛmos sivi camaiñamaga Λgai toma laachi casi garmaacacai Diuusi goutu SALLICAMI ismaacADΛ vaamioma cΛΛgadu. Goovai tomastuigaco namΛaca Λgai.

¹² CascADΛ gaaagidi aatΛMΛ VΛΛsi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatΛMΛ ñiooquicADΛ ismaacADΛ maisijaiga maata caidagai. CΛΛ maata aatΛMΛ istomastuigaco namΛaca Λgai idi ñiooqui cascADΛ. ¹³⁻¹⁶ AatΛMΛ maiΛpan duucaí ivueeyi Moseesacaru. Istumaasi aagaiña Λgai maicΛΛ maata caΛcana Λoodami. Dai asta sivi maiquiaa cΛΛga maata caΛ Λjudidíu goΛΛqui SALLICAMI. MosΛcaasi Suusi Cristo Λgai dai soicΛi oodami ismaata caΛcagi goΛΛqui SALLICAMI vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo Λgai daidΛ garmaa ibΛdagai utudui. TomasioorΛ sioorΛ caviaacagi ibΛdagai utudui camaiviaa isΛΛgiadagi VΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru SALLICAMIGADΛrΛ. ¹⁸ Dai sivi aatΛMΛ VΛΛscatai cΛΛga maata isSuusi Cristo SALLICADΛ cΛΛ tuiga. Dai VΛΛscara maata aatΛMΛ isΛgai vaa Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga ΛrDiuusi maradΛ, dai tΛvaagiaiñdΛrΛ tΛvai Λgai tami oidigi daama, dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui Λgai. Dai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcADΛ VΛΛs tasai vaamioma cΛΛga oidacana aatΛMΛ poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ CascADΛ baigΛrΛliaracADΛ gaaagidi aatΛMΛ Diuusi ñiooquidΛ. Diuusi garmaa idi aa duiñdaga Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛrNΛidi cascADΛ. ² Oidaga Λmo oodami ismaacADΛ Λstocai ivueeyi istumaasi siaa Λraracami, dai vupuiirumadaiña oodami, dai maicΛΛga gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ baiyoma aagai Λgai istumaasi maitΛrvaavoi. DΛmos aatΛMΛ maitivueeyi gomaasi baiyoma aatΛMΛ gamamaatΛtuldi mosΛcaasi istumaasi Λrvaavoi, vai poduucai oodami cΛΛga istutuidi ismaatiagi iscΛΛga ivueeyi aatΛMΛ. ³ ΛΛmoco maicΛΛ maata caΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛMΛ. Λgai Λgai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascADΛ iimia Λgai ΛDiaavora ΛΛmadu. ⁴ ΛDiaavora Λgai daidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛ Λgai ismaacADΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaata caΛcagi Λgai siΛΛ cΛΛ tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo ΛrDiuusi. ⁵ AanΛ gia gaaagidi sai Suusi Cristo ΛrΛbaitΛcΛaacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aanΛ Suusi Cristo Λgai daidΛ ΛrtΛaanΛdami dai aanΛ mosΛrpiooñigadΛ.

Agai giñootoi ansai gansoicaiña isvaavoituda aapimΛ agai ñiooquidΛ. ⁶ Diuusi agai daidΛ idui acuudagi tuucamidarΛ. Dai Diuusi garsoi iscala ga maatiagi aatamΛ iscala tuiga agai maatacatal aatamΛ istuiga Suusi Cristo.

⁷ SallicalΛ viaa guvucadagai Diuusi. Agai giñaagidi istumaasi gaaagida aanΛ. AanΛ agi maiviaa guvucadagai baiyoma Diuusi agai daidΛ giñmaacai guvucadagai ansaidΛ gaaagidiña ñiooquidΛ. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatamΛ aliΛsi soimaasi taatamai dΛmos vΛascara garsoicai Diuusi. Tomasi amΛo imidagai maitatΛgaiña aatamΛ istumaasi gartatΛgituagi vΛascara apiavaavoitudai aatamΛ Diuusi. ⁹ Tomasi soi duucal garnΛidiña oodami vΛascara Diuusi garΛΛmadu daacana. Dai garcooda agaiña oodami dΛmos maitistutuidiña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatamΛ garcooda aagaiña oodami poduucal isduucal muaa aagaiña agai ΛSuusi quiaa aimaraitai agai tami oidigi daama dai bai tavΛpicadΛ muaa dΛmos aatamΛ gia maiquiaa coi, Suusi Cristo garsoicai gaguvucadacadΛ cascadΛ. Dai poduucal gamaata isDiuusi duaacali agai. ¹² Poduucal garcooda aagaiña oodami gaaagidital aatamΛ Diuusi ñiooquidΛ dΛmos aapimΛ caviaa ibadaga utudui vaavoitudacai Diuusi ñiooquidΛ.

¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidarΛ: “Vaavoitu aanΛ Diuusi ñiooquidΛ dai cascadΛ aagidi aanΛ oodami Diuusi ñiooquidΛ”, ascaiti. Poduucal aatamΛ ΛpΛ vaavoituda Diuusi ñiooquidΛ dai cascadΛ gaaagidi aatamΛ Diuusi ñiooquidΛ. ¹⁴ Dai cΛΛ maata aatamΛ isDiuusi duaacali gartΛaanΛdamiga Suusi coidadΛ saagidaiñdarΛ dai poduucal ΛpΛ garduduaacalia agai agai aatamΛ coidadΛ saagidaiñdarΛ. Dai amaasi garvaidaquia agai vΛascatal amapai tΛvaagiamu Suusi Cristo amΛadu. ¹⁵ Dai aatamΛ soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ maatacatal ispoduucal vaamioma gansoicai aatamΛ aapimΛ. Dai poduucal vaamioma muidutal vaavoituda agai Diuusi ñiooquidΛ dai Diuusi cΛΛgacara ñajada agai dai agai pocaitiada agai sai baiganΛlidi DiuusicadΛ dai cΛΛga ñioocada agai agai Diuusi vui.

¹⁶ CascadΛ baigarΛlidi aatamΛ. Tomasi cΛΛlimuimi gartuucuga vΛascara tiodian tada garibadaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai alia otoma dai vusca. Dai gomaasicadΛ Diuusi garmaaquia agai naana maasi istumaasi cacΛagaducami ismaacadΛ tomastuigaco maiuugiatΛi. ¹⁸ Dai vaamioma tatagitoi aatamΛ istumaasi aagai Diuusi ñiooquidarΛ sai oidaga tΛvaagiarΛ siistumaasi oidaga tami oidigi daama. VΛΛsi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatΛi dΛmos istumaasi oidaga tΛvaagiarΛ go gia tomastuigaco maiuugiatΛi.

5

¹ Gartuucuga arΛpan ducami amΛo vaaqui daidΛ garibadaga gartuucuga arana oidaga. SiΛascadΛ ugitiagi gartuucuga cΛΛ maata aatamΛ isDiuusi garmaaquia agai amai utudui tΛvaagiarΛ siaaco tomastuigaco oidacamu aatamΛ dai tomali amΛo imidagai maiuugiatΛi agai. ² AliΛsi aijigai aatamΛ ipalidital iscaimiagi tΛvaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacadΛ garmaaquia agai Diuusi ³ poduucal gamaata istuucuaa ragai tΛvaagiarΛ. ⁴ Quiaa oidacatal garibadaga tami oidi daama idi tuucugarΛ ismaacadΛ arΛpan ducami amΛo quii alia aijigai aatamΛ soimaasi taatamatal. Dai tomasi maicoiya arΛlidi aatamΛ vΛascara sioma ipalidi aatamΛ istΛvaagiarΛ oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacadΛ maiuugiatΛi tomali amΛo imidagai. ⁵ Diuusi agai dai poduucal idui. Dai Diuusi caotoi galbadaga sai garΛΛmadu daacana sai poduucal maatacana aatamΛ issallicalΛ garmaaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baigarlidi aatama Diuuscada, tomasi caa maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tavaagiara Diuusi lamadu. ⁷ Damos vaascara garlamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatama ñiooquida agai tomasi maitiquiaa naidi aatama agai. ⁸ Vaascara baigarlidi aatama. Damos vaascara vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tavaagiamu siaaco naidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugiara. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai siascada tavaagiara daraaja lapa. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garnaida agai aatama vaavoitudadami ismaacada caga ivuaadana aa duiñdada dai ismaacada maicaga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Sioora caga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñdada Suusi Cristo maaquimu agai naana maasi istumaasi cacagaducami dai sioora maicaga ivuaadana maimaquimu agai gomaasi.

¹¹ Aliasi siaa duutudai aatama Diuusi, cascada duudatai aagidi aana loodami sai vaavoitudana Diuusi ñiooquida. Caa maata Diuusi istuutuga aatama daida isaatama aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima lapa caa maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama isangi ganaagiadagi iscaa tuutuiga aatama, damos vaascara ipalidi isbaiganliada aapima aatamacada. Vai poduucai viaacamu aapima isducatai garsoicadagi siascada gapiar garvuupadagi loodami ismaacada gagarducada ganalidi ivuaadatai ganviituldaraga, maitatagitoitai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi polidi loodami ismaisi cacagadu tatagitoi ischo lapa vaascara ivuaadamu aana mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Aliasi giñoigadai Suusi Cristo cascada povueeyi aana. Suusi Cristo muu vasi oodami vatarara. Diuusi soimaasi taatuldidi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami. Poduucai Diuusi oigaldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatuldiamudai oodami, cascada lpan ducami isvasi oodami cacoimudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai lpan duaaca vasi oodami vatarara vai ismaacada viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaiña istumaasi lagi ipalidi isivuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isivuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai naidi lamo oodami dai caga naidi aa oodami. Aana lapa poduucai naidiña oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai naidiña aana. Damos sivi cavaavoitu aana Suusi Cristo dai amadugan duucai naidi aana oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aana Suusi Cristo lpan duucai naidi aana oodami poduucai isduucai amaivaavoitudadami naidi oodami. Llaquioma poduu naidi aana lSuusi Cristo damos sivi camaipoduu naidi aana agai. ¹⁷ Cascada tomasioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camalpan duucai tatagitoi tomali maiapan duucai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa amo ibadagai utudui cascada.

¹⁸ Diuusi agai dai soicai vaavoitudadami sai povuaadana vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Dai camaiuvi vatacana aatama Diuusi cavaavoitudacai ismuu Suusi Cristo aatama garvatarara soimaasi ivuaadatai aatama. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai ama duucai tatagitona sai poduucai camaiuidara vatacana agai Diuusi. ¹⁹ Diuusi agai dai ootoi Suusi Cristo sai soifana oodami sai ama duucai gantatagitona sai poduucai Diuusi cacagara naidiña. Dai poduucai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai agai salicada oigalda lidi soimaascamigada. ²⁰ Cascada Diuusi garmaa sallicami tasaidal rojootosadacana Suusi Cristo. Dai aagidi aatama

oodami istumaasi Diuusi ipalidi isaagidiagi. Gandaanai aatama masai ama duucaí gantatagitona masai camaivuidara vaatacana aapima Diuusi. ASuusi Cristo ipalidi isovuaada aapima. ²¹ Tomali amo imidagai maisoimaasi idui ASuusi Cristo. Damos aatama gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatuli ASuusi Cristo ducami issoimaasi iducamicamudai agai dai sivi camaisoimaasi gartaatatulda agai Diuusi aatama vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi calgacara garnaidi ducami ismaisoiimaasi ivuaadamudai aatama.

6

¹ Aatama lamadu aapima ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascada ganaagidi aatama masai apiavaavoitudaiña isDiuusi calgacara gannaidi. ² Pocaiti Diuusi garñiooquiara:

Aidasi abiaadara casi ipali aan iscalgacara vuviadagi oodami giñdaanaitadai aapima dai aan gia caa.

Dai aan gia gansoi masai calgacara vuvacana.

Ascaiti Diuusi. Sivi arsiascada caa Diuusi oodami ismaacada daanaí. Sivi arsiascada calgacara vuvaidi Diuusi oodami.

³ Sallizada ipalidi aatama ismaisoiimaasi ivuaadagi vai tomali amaadutai maipocaitiadagi sai maicalga ivueeyi aatama Diuusi aa duiñdada. ⁴ Baiyoma ipalidi aatama iscalga oidacagi ivuaadatai Diuusi aa duiñdada vai poducaí vaamioma calga vaavoitudagi oodami Diuusi ñiooquida. Cascada soimaasi taatamai aatama dai maivui ñioocai Diuusi, tomasi lamo imidagai maitatagai aatama istumaasi gartatagitoagi tomali siaaco iimiagi. ⁵ Daida cavami gargavaiña oodami, dai garmamaisapaiña. Daida lamapacara garcaadaiña oodami dai siaa caitiña iñaquidatái. Dai lamo imidagai aliási gaaata vuaadana aatama dai lamo imidagai maicocoosaiña dai bibiuugaiña aatama. ⁶ Dai maigoogosi garducamica aatama. Dai caa maata aan Diuusi ñiooquida. Dai maibaacocoi aatama tomasi aa oodami naana caiti garnaidi garñiooquidi. Dai caa tuutuiga aatama. Dai Diuusi Ibada garlamadu daja. Dai sallizada oigadai aatama vvasi vaavoitudadami. ⁷ Dai gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Dai Diuusi garmaacai guvucadagai tasaid ivuaadana vvasi istumaasi agai ipalidi. Dai Diuusi garsoicai tasaid ivuaadana mosacaasi istumaasi arcagaducami dai poducaí istutuidi aatama isalagi garsoicadagi siuu duucu ADiaavora soimaasi garduiñtulda aliadagi. ⁸ Lamo imidagai siaa garduutudai oodami dai lamo imidagai maisiaa garduutudai. Lamo oodami garñiooquidiña dai aa gia cho. Lamo oodami yaatavogamu garaagaiña dai aa pocaitiña tsai aatama agai istumaasi arvaavoi. ⁹ Lamo oodami maical tuutuiga garvui ducami ismaitarmaatcamudai tomasi calga garmaata dai lamoco caa tuutuiga garvui tomasi maitarmaata. Lamo imidagai baitoma garcoodaiña lamo oodami damos apiaquiaa oidaga aatama. Lamoco aliási soimaasi gartaatamituldiña damos maiquiaa garcoi. ¹⁰ Tomasi lamo imidagai soimaasi taatamai aatama vaascara baigralidiña. Tomasi arsoituutuigami aatama vaascara soicai aatama mui oodami idi ñiooquicada ismaacada aagidi aatama. Maiviaa aatama tomali amo istumaasi damos Diuusi garmaacai vvasi istumaasi tagito aatama. Vvasi gomaasicada calga gamaata tsiaatama arDiuusi ojootosada.

¹¹ Aapima garaaduñi Coriintoara oidajami casi ganaagidi aatama mui naana maasi istumaasi aatama maitanastoquidi tomali amo istumaasi. Aatama ganoigadai cascada. ¹² Aatama ipalidi iscalgacara gannaijadagi damos aapima maitipalidi. ¹³ Aan gandaanai giñmaamara duucaí masai calga tuutiacana giñvui poducaí isduucaí caa tuiga aan ganvui.

¹⁴ MaitavAR APA maasi ivuaada urapACADA aa ismaacADA maivaavoitudai. AapimA maiAPAN duucaí oidaga AGAI cascADA. AGAI oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapimA GIA CHO. ¹⁵ Suusi Cristo maiAPAN duucaí ivueeyi ADIAAVORA daidA AVAAVOITUDADAMI maiAPAN duucaí ivueeyi AMAIVAavoitudadami. ¹⁶ GogAA quii vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacADA tomastuigaco oidaga maiAPAN ducami gogAA quii siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacADA ivueeyi AGAI. Dai aapimA APAN ducami AQUII siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. PotATADAI Diuusi gARAAQUI aaduñicaru:

AanA vaavoitudadami saagida oidaga.

AanA ARDiuusigadA.

Dai AGAI ARGiñmaamara.

Ascaiti Diuusi. ¹⁷ CascADA pocaiti AAPA:

AapimA vaavoitudadami camaitAAGAI MASiAPAN duucaí oidacagi AGAI ismaacADA maivaavoitudai,

CasiAVAR maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aanA ARGANOogacamu,

Dai aapimA ARGiñmaamaracamu.

Dai aanA CAAgACARA gANNaijadamu.

Pocaiti gARBaitACAAacami ismaacADA SALLicADA viaa guvucadagai.

7

¹ AapimA giñaduñi aanA gANOigADAI. Gomaasi aagai Diuusi maisiu mosACAasi gARAAQUI aaduñicaru VAAARAA, VAAsi gomaasi ARAATAMA gARVAAARAA AAPA. CascADA aliAsi gAAAGAI tASigajiaadARA vIPIAADAGI VAAsi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliAsi gAAAGAI isivuaadagi mosACAasi istumaasi Diuusi ipALIDI.

² CAAgAVAR tuutiaca aapimA gARVUI. AATAMA maitANmamaatATULI MASISOIMAASI ivuaadagi aapimA tomali maiyaataidi aatAMA. ³ Aagai aanA gomaasi maisiu soimaasi ivuaadatai aapimA. AanA SALLicADA gANOigADAI cascADA. Dai gANOigADAMU aanA asta siAAscADA muu. ⁴ Vaavoitudai aanA MASIAAPIMa iduñia AGAI VAAsi istumaasi gANAAGIDI aanA. Dai SALLicADA baigiñALIDI aanA aapimACADA. Dai tomasi soimaasi taatamai aanA VAAscARA SALLicADA baigiñALIDI.

⁵ AidAsi abiaadARA aayi aatAMA tami MasedooniARA maiquiaa gANIIBASTACAN tada gARIIBADAGA aliA soimaa taatamai aatAMA cascADA. Tomasiaaco siaaco ajiopada aatAMA gARCOCODAI oodami dai VAAscARA tATAGITOI aanA giñaduñi vaavoitudadami. AanA maitipALIDI isAGAI dagituagi gANVAavoidaraga. ⁶ DAMOS Diuusi AGAI dai baiLIATUDAI vaavoitudadami ismaacADA soigANAliADAGI, cascADA baigARALI aatAMA diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosACAasi diviacai AGAI. AGAI aliA baigALLIATUGAI aapimACADA cascADA. AGAI gARAAGIDI sai aapimA SALLicADA gARNaida ALIDI. DaidA gARAAGIDI AAPA sai aapimA aliAsi giñTATAGITOI dai soigANALIDI aanACADA. GomaasicADA vaamioma baigiñALLI aanA.

⁸ Tomasi soigANALLI aapimA nAIDACAI AOOJAI ismaacADA gANOOTOSI aanA VAAscARA maivuaam iñALIDI aanA sivi. TomastuucamidARA soigiñALLI aanA maatacai ISSOigANALLI aapimA chAAQUI tasai nAIDACAI gooojai ⁹ VAAscARA sivi baigiñALIDI, maisiu soigANAliACAI aapimA, aapimA AMA duucaí gANTATAGITOI aidAsi soigANALLI cascADA. Diuusi aliA baigALLI nAIDITAI isducatai ivuaadana aapimA aidAMAsi soigANALIDI. CascADA maata aanA ismaisoimaasi gANDUñi

ganoojidacai. ¹⁰ Si ascada amaadutai soigaliadagi dai maivui ñioocadagi Diusi, poduucai Diusi alia baigalidiña dai poduucai ama duucai gatagitoiña oodami dai cagacara vuvacai. Cascada arsoiñi issoigaliadagi oodami si ascada soimaasi ivuaadagi dai ama duucai gatagitoiña. Damos si ascada soigaliadagi amo maivaavoitudadami dai maiama duucai gatagitoiñi aidai gia imi agai agai adiaavora amadu. ¹¹ Damos aapima alia caga idui cascada alia baigali Diusi dai canidi aapima istumaasi apadi gooquira. Alia baacoi aapima lagi poliditai sai Diusi soimaasi gantaatatuldi agai dai giñaliditai iñsaana gnbagaidagi. Cascada ipalidi aapima iñsaana gnoigaldagi, dai otoma bagaimi aapima acali ismaacada soimaasi idui. Dai ipaliditadai iñsaana gndividiagi. Vasi gomaasicada caga gamaata masiapima maibaiganalidi acali vui soimaasi ivuaadatai agai. ¹² Aidasi ganooji aana maisiu mosacaasi gocali tagitocatadai aana ismaacada soimaasi idui tomali gamai ismaacada soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diusi ispoduucai ganooji aana aliasi gnoigadaitai. ¹³ Vasi gomaasicada alia baigalidi aatama.

Dai vaamioma baigalidi aatama naiditai isbaigalidi Tito aapimacada. Tito aliasi baigalidi naiditai isducatai ama duucai gantagitoiñi dai gajiaadara vipiaada aapima asoimaascami. ¹⁴ Aidasi maiquiaa ii Tito Coriintoamu aana aagidi masai aapima lagi dia agai istumaasi ganoojida iñagaitadai aana dai aapima podui. Vasi istumaasi ganaagidi aatama arvaavoi dai istumaasi aagidi aatama Tito vasi apadi. ¹⁵ Dai sivi vaamioma gnoigadai Tito tagitoiñi isaapima caga lagi vasi istumaasi ganaagidi agai dai caga miaadagidacai aapima dai caga siaa duutudai aapima agai. ¹⁶ Caga vaavoitudai aana masiapima apiaagiada agai istumaasi ganaagidi aana cascada baigalidi aana.

8

¹ Sivi giñaduñi ipalidi aana isganaagidagi isducatai Diusi cagacara naidi avaavoitudadami Masedoonira oidajami dai agai caga soicai aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliasi soimaa taatamai agai vascara alia baiganalidi. Tomasi salicada arsoituutuigami agai vascara mui ampagi tumiñsi ducami isiricuacamudai agai daida gardaaniñi tasai dagitona aatama isootosda atumiñsi avaavoitudadami Jerusaleenara oidajami. ⁵ Aatama maivaavoitudaitadai ismosa mui ampaida agai tumiñsi. Lapaga idui agai vasi istumaasi Diusi ipali dai gooquira duuñia aliditadai istumaasi aagidi aatama. ⁶ Mosnaitadai aana isalia mui ampagi tumiñsi avaavoitudadami Masedoonira oidacami aagidi aana Tito sai agai apamu imana maca siaaco daraaja aapima dai ganaagidana masai apamu ampaidiña tumiñsi avaavoitudadami soituuuigami Jerusaleenara oidajami vatar poduucai isduucai ivuaadatadai aapima lagioma. ⁷ Aapima vasiaacatai salicada caga ivueeyi, dai salicada caga vaavoitudai aapima. Dai aliasi caga gamamaatatuldiña. Dai istumaasi ivueeyi aapima baiganaliaracada ivueeyi. Dai aliasi gnoigadai. Dai sivi aliasi gaagai iscaga soña aapima garaaduñi soituuuigami.

⁸ Aana ganaagidi gomaasi maisiu gantaañia iñaliditai baiyoma ganaagidi aana gomaasi masai maacana isducatai aa vaavoitudadami baiganaliaracada ampaidi tumiñsi garaaduñi vatar. Dai si ascada aapima goidagi lap vascatai maatamu isaapima alia oigadai garaaduñi. ⁹ Aapima camaata isSuusi Cristo alia ca tuiga. Aidasi maiquiaa divia agai tami oidigi

daama maiviaagacatadai tomali amo istumaasi tavaagiara daacatai. Damos diviacai tami oidigi daama soitigami ganaato agai. Suusi aliassi ganoigadai cascada poduucai idui, vai poduucai istuidana aapima isiimiagi tavaagiamu dai ami viaacagi naana maasi istumaasi cacagaducami.

¹⁰ Aana ganaagidi saida arcaaga isotoma aitudagi atumiñsi ismaacada baialiaracada ampaidi aapima vasumira abiaadara. ¹¹ Sivi istutuidi aapima masiaitudagi tumiñsi massialqui aagai isaituda agai. Vascatai gaaagai isgamaacadagi siassi istutuidi. ¹² Sioora baigaliaracada gamaacadagi siassi istutuidi Diusi baigalidiña agai vui ara.

¹³ Aana maitipalidi masvasi gamaacadagi masialjasi viaacagi ¹⁴ baiyoma ipalidi aana masipan ajasi viaacagi. Sivi aapima ganbaivitocami via cascada gaaagai masiaa oidagi garaaduñi soituutuigami. An tasara agai ganbaivitocami viaacamu dai aapima maiviaacamu siagai ganoidamu ara. Dai poduucai vascatai viaacamu aapima istumaasi tagito. ¹⁵ Poduucai isduucai aagai Diusi ñiooquidara: “Sioora naana maasi viaacatadai maibaivito, dai sioora baitoma maiviaacatadai vascara maiviaagacatadai”, pocaiti Diusi ñiooquidara.

¹⁶ Dai pocaiti aana sai baigialidi aana Diusicada isagai soi Tito isagai ganoigadagi aapima poduucai isduucai ganoigadai aana. ¹⁷ Tito aliassi ipalidiña isvasara baigalidiada aapima cascada imi agai goovai maisiu mosacaasi ootosaitai aana baiyoma goovai aagi ipalidi isimiagi cascada.

¹⁸ Dai ootosa ragai aatama amai gadauñi Tito amadu. Vasi vaavoitudadami caga ñioocai gocalli vui, alia caga gamamaatultiditai goovai Diusi ñiooquida. ¹⁹ Aagi vaavoitudadami covai vusaitu gocalli sai groidana dai garsoiña ampaidana atumiñsi ismaacada apagi gadauñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aatama ampaidi gotumiñsi vaavoitudadami soituutuigami vatarai dai poduucai maatamu aa oodami sialia caa tuiga Diusi, dai poduucai ara gamaatamu isbaigalaliaracada ivueeyi aatama istumaasi Diusi ipalidi. ²⁰ Aatama ootosa aragai idi cacalli caga tuutiada sai ampaidana atumiñsi vai poduucai maitarñiooquidiña oodami. ²¹ Aatama caga iduñia aralidi goaa duiñdagai Diusi vuitapi dai oodami vuitapi ara.

²² Dai amai cali oida agai ara Tito amadu aduñda dai idi cali camaata aatama ara iscaga ivueeyi Diusi aa duiñdada dai baigalaliaracada oida agai gogaa vaavoitudaitai masiapima sallcada caga soiña agai gadauñi soituutuigami tumiñsica. ²³ Isamaadutai gantacacagi istuisi ootoi aana goTito aagidavurai sai goovai argiñaduñi dai giñsoicai giña duiñdagara ganmamaatultiditai Diusi ñiooquida. Dai isamaadutai gantacacagi istuisi ootoi aana gogaa vagoocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami niditai isca tuutuiga goovai alia caa ñioocaiña Suusi Cristo vatarai. ²⁴ Siascada mala dadia gocacalli cagavar miaadagida dai caga lagiada dai poduucai maatamu vaavoitudadami aipaco oidacami masiapima alia oigadai ganaaduñi vaavoitudadami. Aana caagidi gadauñi vaavoitudadami aipaco oidacami masai aapima alia oigadai ganaaduñi vaavoitudadami.

9

¹ Aana maiviaa isganaagidagi idi oojiara masai ampaidana tumiñsi gadauñi soituutuigami vatarai. ² Camaata aana masiapima baialiaracada

soicai gnaaduñi soituutuigami. Aan vascara baigiñliaracada aagidiña garaaduñi vaavoitudadami Masedooniar oidacami masai aapim Acaayara oidacami vasumira abiaadara ampaidi tumiñsi dai ootosda agai garaaduñi soituutuigami. Aidasi maí vaavoitudadami Masedooniar oidajami masduucatai ivueeyi aapim baitoma vascatai vaamioma baiganliaracada ampaidi tumiñsi soituutuigami vatar. ³ Vascara ootosa iñagai aan idi garaaduñi vai sallicada vaavoi vuusaiña istumaasi aagai aan gnaagaitai. Dai aan ipalidi issallicada bai duuca aapim atumiñsi poduucai isduucacaaagidi aan garaaduñi Masedooniar oidacami. ⁴ Sallicada ipalidi aan isbai duuca aapim atumiñsi siduunñiadagi giñoidagi amoco garaaduñi tami Masedooniar oidacami silascada imiagi aan. Saa aran tada aan ismaibai duuca aapim. Aan vascara vaavoitudai istumaasi aagada aapim. Aapim ara saa aran tada maibai duucacatai. ⁵ Cascada aan polidi sai aliñsi gaaagai isapaga iimiagi idi cacali dai gansoiña naato ampaidagi atumiñsi ismaacada viaga isaituda aapim silaqui aagai. Poduucai lagi ampaidamu aapim moscaasi silaqui ipalidi maisiu silaqui aatama ipaliadagi.

⁶ Tagitovurai aapim soora chalaqui gaoidadagi Diusi maisicaga soicaiña, dai soora mui gaoidadagi Diusi caga soicai ara. ⁷ Vascatai gaaagai isgaoidadagi silaqui calgadu aliadagi. Mosgaaagai isbaiganliaracada gaoidadagi maisiu guvucadacada. Diusi oigadai soora baiganliaracada gaoidi. ⁸ Diusi caga istutuidi isganmaacadagi naana maasi istumaasi dai poduucai viaacamu aapim vasi istumaasi tagitocagi aapim ganvatar. Dai poduucai viaacamu aapim istucuda soicadagi aa. ⁹ Pocaiti Diusi ñioquidara:

Soora cal tuutuiga alia caga soicai soituutuigami.

Dai Diusi vascara soicadamu soora caga soicai aa.

Ascaiti Diusi ñioquidara. ¹⁰ Diusi lagi dai maacai oodami astocai ismaacada sai. Dai lagi vaa Diusi ganmaaquimu aapim vasi mastumaasi tagitocagi. Dai aapim ganbaivitocami viaacamu dai poduucai caga soicadamu aa. ¹¹⁻¹² Silascada vuidaquia aatama soituutuigami gotumiñsi ismaacada ampagi aapim sallicada baiganldiamu lagi Diusi vui viaacatai istumaasi tagito. ¹³ Dai caga ñioocadamu lagi Diusi vui maatacatai isaapim caga lagiidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascada ootosdi aapim gotumiñsi. Dai caga ñioocadamu lagi Diusi vui mui ootosdakai aapim tumiñsi lagi vatar dai aa vatar ara. ¹⁴ Dai lagi vaamioma ganoigadamu cascada daanadamu Diusi sai lagi vaamioma gansoicaiña. Lagi maat isDiusi gansoicai isca tuutiaca aapim cascada mosal caga soicai aapim dai cascada aliñsi ganoigadai lagi. ¹⁵ Sallicada baigralidi aatama Diusicada isagai mosasi gansoicai. Maitistutuidi aatama iscaga aagagi isasi gansoicai Diusi.

10

¹ Aan Paavora gnaagidamu amo istumaasi. Cal maat aapim isSuusi Cristo aliñsi cal tuiga dai maioomaliga dai aan ara ipalidi ispotuigacagi. Amo oodami pocaiti sai silascada ganlamadu daaca aan maioomaliga aan ganvui damos silascada ganoojiada aan aliñsi ganbagaiña. ² Aan gandaanli giñaaduñi masai gajiaadara viaana vasi gosoimaascami poduucai silascada gaamo imia aan maiviaacamu isganbagaidagi. Damos isamoco quiaa pocaitaidagi sai aan ivueeyi moscaasi istumaasi aan lagi ipalidi, lagi gia bagaidamu aan. ³ Vaavuava isaatama ara roodami dai quiaa oidi daama oidaga damos maiapan duucacai ivueeyi aatama lagi ismaacada

maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi agai dai giñsoicai iscaaga ivuaada aanaa duiñdada maisiu aanaa agi. Amo oodami agi maitistutuidi isgajiaadara viaagi gosoimaascami avanacai Diuusi guvucadadacada. Cascada Diuusi giñmaacai guvucadagai ansai caaga ivuaadana aa duiñdada. ⁵ Idi guvucadagaicada ismaacada Diuusi giñmaacai vaamioma maata ñioocai aanaa isagai ismaacada gagarducada ganalidi vui ñioocaitai Diuusi ñiooquida ismaacada gamamaatatuldi aanaa. Agai maitipalidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai agai vaa guvucadagaicada vaamioma istutuidi aanaa isagai dai avanacai poduucacai agai arpa agidi Diuusi ñiooquida. ⁶ Siascada cacaga agiada aapimaa vassiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara aidagia casi istutiadamu aanaa isbagaidagi ismaacada maiagidi Diuusi ñiooquida.

⁷ Gaaagai mascaaga gantagito najadagi istumaasi apavueeyi aapimaa gansaagida. Dai agai ismaacada pocaiti saida arsuusi Cristo oootosada dai giñvui ñioocai gaaagai ismaatacagi iñsaana arpa arsuusi Cristo ootosada. ⁸ Tomasi alia aagai aanaa sai Suusi Cristo giñmaa gosalicami vasscara maisiaa arai aanaa. Suusi Cristo giñmaa gosalicami ansai gansoicaiña masai vaamioma caaga vaavoitudaiña Diuusi ñiooquida, maisiu ansai gansobicaiña isvaavoitudadagi aapimaa. ⁹ Maitipalidi aanaa isganabacatadagi gomaasicada ismaacada ganaagidiña aanaa ganoojiditai. ¹⁰ Amo oodami pocaitiñai sai siascada ganoojiada aanaa ganbagadan caitiña aanaa dai sai siascada ganamaduu daaca aanaa sai aidagia doadicudan duucacai ñioocaiña aanaa. ¹¹ Damos agai ismaacada pocaitiña gaaagai ismaatacagi sai poduucacai isduucacai ganoojidiña aanaa istutuidi ismotuigacagi siascada gandividagi.

¹² Damos maitipalidi aanaa isapan tuigacagi agai ismaacada gagarducada ganalidi giñvui ñioocaitai. Agai polidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. Agai alia vupuiiruga cascada polidiña sai vaamioma caaga gamamaatatuldiña siaa aduñda mamaatatuldiadami. ¹³ Siascada ganaagiada aanaa ansai caaga ivueeyi giñaa duiñdaga aanaa ganaagidiña mosacaasi istumaasi ivueeyi aanaa. Aana ivueeyi istumaasi Diuusi giñtajai ansaidaa ivuaadana, cascada mosacaasi gomaasi ganaagidiña aanaa. Dai agai giñtajai ansaidaa ganmaatatuldana ñiooquida aapimaa Coriñtoara oidacami. ¹⁴ Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi Diuusi giñagidi. Aana agai dai arpa ganaagidi Suusi Cristo ñiooquida. ¹⁵ Aana maiaagai istumaasi gamamaatatuldi aa mosacaasi istumaasi aanaa agi gamamaatatuldi. Aliasipalidi aanaa masai vaamioma caaga vaavoitudana aapimaa nai poduucacai istutiada aanaa isvaamioma naana maasi istumaasi ganmaatatuldiagi. ¹⁶ Dai poduucacai casi istutuidi aanaa isgamaatatuldiagi Diuusi ñiooquida sibacoga siaaco maiquiaa gamamaatatuldi aa oodami.

¹⁷ Aliasipalidi arcaagai iscaaga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu agi gavattara. ¹⁸ Diuusi maibaigalidi agaicada ismaacada caaga ñioocadagi agi gavattara baiyoma agi Diuusi maata sioora baialiadagi.

11

¹ Maitavar oojodacai caaca istumaasi ganaagida iñagai aanaa tomasi polidi aapimaa ismaicagadu giñagitoidaga. ² Diuusi ipalidi sai baamucan tadacana aanaa gomamaatatuldiadami yaatavogami vui, goovai ganvupuiirumada alidi cascada. Aana agai dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami matai aapimaa vaavoitu. Dai sivi aliasipalidi aanaa isaapimaa apiavaavoitudadagi dai caaga agiadagi Suusi Cristo. ³ Aana maitipalidi masganyaatagiadagi tomali maitipalidi aanaa masganvupuiirumadadagi

mΛsai gajiaadΛrΛ viaana Suusi Cristo poduucai isduucai ΔDiaavora yaatagi dai vuiirumagi Eva EdeenΛrΛ. ⁴ Aana maatΛ mΛsiaapimΛ cΛΛga miaadΛgidiña tomastuma mamaatΛtuldiadami ismaacΛdΛ gΛndaividi dai cΛΛga gΛntΛgito caΛcana istumaasi gΛnmamaatΛtuldiadagi aagaitai ΔCristo Δgai, tomasi maitΛrΛgai vaa mamaatΛtuldiaragai ismaacΛdΛ gΛnmaatΛtuli aana. Aana gΛnmaatΛtuli sai Suusi Cristo ΔrcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai sai Diuusi IbΛadΛ gΛrΛΛmadu daja dai sai siora vaavoitudai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ vuvaca. Damos aa Δma maasi gΛnmamaatΛtuldi dai vΛΛscΛrΛ aapimΛ cΛΛga gΛntΛgito caΛcana. ⁵ Δgai poΛlidi sai vaamioma sastuduga siaa dΛmos aana poΛlidi sai maivaamioma sastuduga Δgai iñsaanΛ. ⁶ Tomasi aana maicΛΛga maatΛ ñioocai vΛΛscΛrΛ cΛΛ maatΛ aana istumaasi gΛnmamaatΛtuldi Δgai cascΛdΛ maatΛ aana isgΛnyaatagidi Δgai. Dai aapimΛ cΛΛga giñmaatΛ dai cΛΛ maatΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aana.

⁷ Δmo oodami pocaitiña sai isΔmaadutai gamamaatΛtuldiadagi dai maita-maitΛcΛdagi sai maitΛrsoiñi mamaatΛtuldiaragadΛ. Siior maatΛ issioma ΔrcΛΛgaicamudai isgiña namΛquidamudai aapimΛ dai poduucai vaamioma cΛΛga ΔgΛdamudai istumaasi gΛnmamaatΛtuldiña aana. Baiyoma gaaata vaaadana aana dai gaagaiña istumaasi tΛgito aidasi gΛndiviji aana dai gΛnmaatΛtuli Diuusi ñiooquidΛ poduucai ivuaadana aana gΛnsoiña iñΛlidityai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibΛa oidacami giñoidiña tumiñsi ΔpΛ ansai ΔcΛdΛ giñsoicΛiña gΛnΛΛmadu daacatai. ⁹ Aidasi mΛΛ dada Δvaavoitudadami MasedooniarΛ oidajami Δgai Δgai dai giñoi tumiñsi dai poduucai aapimΛ maisiaa doodai tomali Δmo istumaasi aana giñvΛΛtarΛ dai tomali Δmo imidagai maiviaacamu aapimΛ issiaa vaaadagi tomali Δmo istumaasi aana giñvΛΛtarΛ. ¹⁰ Aana vaavoitudai Suusi Cristo cascΛdΛ istumaasi aagai aana Δrvaavoi. CascΛdΛ aagidi aana vΛΛsi Acaaya dΛvΛΛriΛrΛ oidacami ansai maitantaanΛda iñagai aapimΛ tomali Δmo tumiñsi. ¹¹ MaitavΛr povΛnΛliada ismaitanoigΔdai aana dai cascΛdΛ pocaiti. Δgi Diuusi maatΛ isaliΛsi gΛnoigΔdai aana.

¹² ΔmamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛntaanΛi tumiñsi gΛnmamaatΛtulditai cascΛdΛ aana maitipΛlidi mΛsiaapimΛ giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi ΔmamaatΛtuldiadami sai giñpan duucai ivueeyi. ¹³ Δgai pocaitiña saidΛ ΔrSuusi Cristo ojootosadΛ dΛmos maitΔrvaavoi. Δgai mosΔryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai Δgai cΛΛ tuutiacami gΛnvuaadana dΛmos ivueeyi istumaasi ΔDiaavora ipΛlidi isivuaadagi. ΔDiaavora aliΛ yaatavoga ΔpΛ cascΛdΛ. Damos Diuusi sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai Δgai.

¹⁶ Aana maitipΛlidi ispoΛliada aapimΛ ismaicΛΛgadu giñtΛgitoidaga. Damos ispoΛliada aapimΛ ismaicΛΛgadu giñtΛgitoidaga vΛΛscΛrΛ gΛagai mΛscaΛcagi istumaasi gΛnaagidi aana giñaagaitai aana Δgi isaliΛ cΛΛ tuiga aana ducami isgΔducΛdΛ giñΛliadamudai aana. ¹⁷ Damos Suusi Cristo maipoduucai gΛrmaatΛtuli Δgai maigΔducΛdΛ gΛΛlidiña, cascΛdΛ vuiirugan tada aana poduucai ñioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatΛtuldiadami aagaiña sai aliΛ cΛΛga ivueeyi gΛnaa duiñdaga cascΛdΛ aana ΔpΛ aagai ansai aliΛ cΛΛga ivueeyi giña duiñdaga. ¹⁹ AapimΛ poΛlidi mΛsai aliΛ sastuduga cascΛdΛ cΛΛga istutuidi aapimΛ mΛsmaitiñoojoadagi vuiirugami duucai ñioocaitai aana ²⁰ poduucai isduucai maioojodai aapimΛ ΔmamaatΛtuldiadami yaatavogami tomasi Δgai gΛntΛtΛaañicarΛ duucai gΛnnΛidi, dai maiñamΛquidacai vuuyi gΛnvustuidaga, dai soi duucai gΛnnΛidi, dai gΛngΛvaiña. ²¹ Damos aana maioojoidi ispoduucai ivuaadagi. Dai aliΛsi baigiñΛlidi aana ismaisoimaasi gΛnvuiididi.

Amamaatatludiamami yaatavogami aagaiña sai cāga ivueeyi gānaa duiñdaga dai aana aagadamu āpā tomasi vuirugan tada aana aagaitai. ²² Agai gāgarducāda gānalidi judidūcātai. Aana āpā arjudū. Dai āgai gāgarducāda gānalidi Isireliāra oidacamicātai. Aana āpā arIsireliāra oidacami. Dai āgai gāgarducāda gānalidi Avraañīcaru cajiudadācātai. Aana āpā arAvraañīcaru cajiudadā. ²³ Agai gāgarducāda gānalidi pocaititai saidā arSuusi Cristo ojotosadā. Aana gia sālīcāda arSuusi Cristo ootosadā, tomasi vuirugami duucāi ñioocāi aana. Aana vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquidā isāgai. Dai aana vaamioma giñgāvai oodami isāgai. Dai aana vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isāgai. Dai muiyoco giñmuaa aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñgāgā ājudidū iquisanaicāda dai vā taama imidagai aitu āmo coobai dan baivāstaama dan tuvūstaamaojo. ²⁵ Dai āpā vaica imidagai uusicāda giñgāgā. Dai āpā āmo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi āvaarcu suudara ismaacādarā imāiña aana. Dai āmo imidagai suudara vii aana āmo tasai dai āmo tucagi āmo uusiañdarā iñdaagācātai mācasi dāvāarai uugidiāiñdarā. ²⁶ Aana aipaco aimāraiña. Dai baitoma giñbā aimāraiña suudagi. Dai āsivogami giñsobīcāiña voiyarā. Dai giñāaduñi giñvui vāatācana dai sibāacoga aa oodami giñvui vāatācana āpā. Dai gāgār quīquīarā oidacami giñvui vāatācana āpā. Dai siāscādā oidagana aimāda aana giñāajīiña āsivogami. Dai siāscādā vaarcuarā aimāda aana āmo iimidagai duupīcāiña āvaarcu. Dai āgai ismaacāda yaatagai saidā arvaavoitudadami giñvui vāatācana āpā. ²⁷ Aliā soimaa taatamai aana aata vaaadātai. Muiyoco maicocōsāiña aana. Dai muiyoco aliā bibiūgāiña dai tonomocārāiña. Dai aliāsi gaaata vaaadana aana cascādā āmo imidagai maitīñāajīi tasai ugīdagai. Dai muiyoco imidagai āvamucārāiña aana. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucusucana aana.

²⁸ Dai vās tasai aana āpā tātagitoi vāsi vaavoitudadami vāsi aipacoga oidacami. ²⁹ Isāmadutai maicāga vaavoitudadagi ducami iñsaana āpā maicāga vaavoitudadagi. Isā oodami soimaasi duiñtuldagi āmo vaavoitudadami aana siā āraiña dai baamucuiña aana āDīaavora vui. ³⁰ Aana caagai naana maasi istumaasi aagaitai isducātai soimaa taatamaiña vai poduucāi gāmaatāna iñsaana sālīcāda tagito isDīuusi giñsoīcādagi. ³¹ Cā maata Diuusi sai istumaasi aagai aana arvaavoi. Diuusi āroogadā gārtāanādamīga Suusi Cristo dai aliāsi gāagai isvāscātai cāga ñioocādagi āgai vāatarā tomas-tuigaco. ³² Damasco ārāmo āmapācārā ādāvāarīarā siāaco tāanāi arāi Aretas. Dai āmo imidagai Damascārā daacatadai aana. Damasco sicoli cuupi gāgār bibiīdaviquīcāda. Taidā āsonār cāacami daarai nuucadacamio vās cuucuparagiārā sai giñsobīdacana siuu duu vuusia aana sai giñbāji aagaitadai. ³³ Dāmos giñāaduñi āmo asārāra giñdāi dai bidavīqui an sālī giñtāvañi. Dai poduucāi cāgacārā vuusai aana.

12

¹ Aana polīdi sai maitārcāgai isgāducāda giñliada aana gomaasicāda ismaacāda ivueeyi aana baiyoma aagamu aana istumaasi giñtāagi gārtāanādamīga Suusi Cristo dai istumaasi āgai giñmaatātuli. ²⁻³ Camui uumigi vaa āpādui isvaavoitu aana Suusi Cristo. Casīpādui baivūstaama dan maacova uumigi isgārtāanādamīga Suusi Cristo giñvaidacai tāvaagīamu siāaco daja āgai. Dāmos maimaata aana isbai āgi ii giñibādaga ismoduucāi giñtuucuga āpā. āgi Diuusi maata isducātai āpādui. ⁴ Dāmos cāga maata aana isīi tāvaagīamu dai māca cā aana istumaasi giñāagidi Diuusi. Dai

Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida aanΛ tomali Λmaadutai istumaasi caΛ. ⁵ CΛΛga istutuidi aanΛ isgΛducΛΔ giñΛliadagi aanΛ imΛcai tΛvaagiamu, dΛmos baiyoma aliΛ tΛgito aanΛ isDiuusi giñsoicΛdagi vΛΛs tasai. ⁶ CΛΛga istutuidi aanΛ isgΛnaagidagi naana maasi istumaasi ismaacΛΔ ivuaadana aanΛ. AanΛ gΛnaagiadamudai mosΛcaasi istumaasi Λrvaavoi dai gomaasi maitΛrvuiirudagaicamudai. DΛmos vΛΛscarΛ maiaagaiña. DΛmos casi giñmaata aapimΛ nΛiditai isducatai ivuaadana aanΛ dai isducatai oidacana dai mosΛcaasi poduucai ipΛlidi aanΛ isgiñmaatΛcagi aapimΛ cascΛΔ maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacΛΔ ivuaadana aanΛ.

⁷ Naana maasi istumaasi gΛgΛrducami tΛΛ aanΛ tΛvaagianΛ. DΛmos Diuusi maitipali isgΛducΛΔ giñΛliada aanΛ tΛΛgacai gomaasi cascΛΔ Diuusi dagito ΛDiaavora sai soimaasi giñtaatatuldana coocodagaicΛΔ. SΛΛlicΛΔ cooco giñtuucuga ducami isgiñsΛΛsimudai Λmo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai aanΛ giñtaaanΛdamiga sai maigovai imitudana Λcoocodagai ⁹ dΛmos Λgai poviñtΛtdai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaanΛ gΛoigΛdai. DΛmos maitan Λduaaidagi vai poduucai gΛmaatΛna sai aapi Λgi maiviaa guvucadagai isivuaadagi giñaa duiñdaga. AanΛ Λgai daidΛ gΛmaacai guvucadagai”, iñtΛtdai Cristo. BaigiñΛlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gΛmaatΛna isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaidΛ ivuaadana aa duiñdadΛ. ¹⁰ BaigiñΛlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma cΛΛga maataΛ aanΛ isCristo Λgai dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñΛlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai isivuaadagi Cristo aa duiñdadΛ, Λgai giñmaacai guvucadagai isivuaadagi aa duiñdadΛ cascΛΔ, daidΛ oodami giññiooquidiña vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo, dai aliΛ soimaa taatamai aanΛ biuugigai, dai soi duucai giñnΛidi oodami, dai aliΛ soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ AanΛ Λpan duucai ñioocai Λmoco ismaacΛΔ maicΛΛgadu tΛgitoidadΛ aliΛsi giñaaagaitai aanΛ Λgi dΛmos aapimΛ ΛrgΛnduñi ispoduucai ñioocai aanΛ, aapimΛ maicΛΛga ñioocai aanΛ imvΛΛtarΛ cascΛΔ. ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami pocaiti saidΛ ΛrojotosadΛ Suusi Cristo dai sai vaamioma namΛga Λgai istomasiooγΛ. DΛmos tomasi aanΛ ΛpΛ maifΛmΛga vΛΛscarΛ Λpan Λsi namΛga aanΛ Λgai. ¹² AanΛ maiiojodacai gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaidΛ iduuna aapimΛ gΛnsaagida naana maasi gΛgΛrducami dai gomaasicΛΔ cΛΛga gΛmaata iñsaanΛ sΛΛlicΛΔ ΛrootosadΛ Suusi Cristo. ¹³ AanΛ cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi aapimΛ Λpan duucai tomastuma vaavoitudadami ismaacΛΔ vaavoitudai Suusi Cristo. MosΛca soiñi maitantaí aanΛ poduucai isduucai taanΛi aanΛ aa. DΛmos sioor maata isbai polΛlidi aapimΛ sai gΛaagai isgΛnaagida aanΛ masai giñoigΛldana gocascΛΔ.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aanΛ Λpamu dai gΛndivida iñagai sivicΛΔ casi Λrvaicojoca agai. Dai Λpamu maitantaañimu aanΛ soiñi. AanΛ maitΛgito gΛnvustuidaga, mosai ipΛlidi aanΛ isgiñoigΛada aapimΛ. AanΛ gΛnooga giñducami cascΛΔ maitantaanΛi aanΛ soiñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñΛliaracΛΔ siaa doadamu aanΛ istumaasi viaa. AanΛ bai giñduu isapiagΛnsoicΛdagi vai vaamioma cΛΛga oidacana aapimΛ. AanΛ gΛnsoicΛdamu asta siΛΛscadΛ ugi-tiagi giñguvucadaga, tomasi aanΛ aliΛsi gΛnoigΛdai polΛlidi aanΛ masiapimΛ maitiñoigΛdai.

¹⁶ DΛmos Λmoco aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ tomasi cΛΛ maataΛ Λgai is-maitantaí aanΛ soiñi gΛnΛΛmadu daacatai, vΛΛscarΛ pocaiti ansai aa vuuyi aanΛ tumiñsi ismaacΛΔ Λmpagi aapimΛ gΛraaduñi soituutuigami vΛΛtarΛ. ¹⁷ Dai pocaiti ΛpΛ ansai aanΛ ootoi Tito sai gΛnvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava

isootoi aanΛ Tito ΛΛmadu Λmai gΛraduñi. DΛmos Λgai maitΛnvupuiirumagi iimΛcai. CΛΛ maataΛ aapimΛ iñsaanaΛ ΛΛmadu Tito ΛΛpan duucaĩ oidacana aapimΛ gΛnsaagida.

¹⁹ AanΛ maisiu mosΛcaasi aapimΛ gΛnaagidi gomaasi Diuusi giñcaΛ ΛpΛ. AanΛ gΛnaagidi istumaasi Cristo ipΛlidi. Dai aanΛ ipΛlidi mΛsiaapimΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ. SΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai aanΛ cascΛdΛ. ²⁰ MaimaataΛ aanΛ isducatai daraajamu aapimΛ siΛascadΛ mΛΛ divi aanΛ. AanΛ maitipΛlidi isΛncocoda aapimΛ, dai maitipΛlidi iscoimudadΛ tuutiaca, dai maitavΛr baacoica, dai tΛtΛgitodavurai istumaasi viΛΛgacagi aa, maitavΛr yaatagΛda aa, maitavΛr gΛññiooquiada aipacoga, maitavΛr gΛgΛrducΛdΛ gΛñliada, dai maitavΛr gΛnvupui ñioocada. Nai poduucai maiviaaca aanΛ isgΛnbagaidagi. MaitipΛlidi aanΛ issoigΛñliatudagi. ²¹ MaitipΛlidi aanΛ issiaa Λragi Diuusi vui aapimΛcΛdΛ tomali maitipΛlidi aanΛ issusuaquiagi soimaasi ivuaadatai ΛΛmadutai aapimΛ ΛΛqui abiaadΛrΛ. Λgai quiaa googosi gΛnducami.

13

¹ Cagoocoaja gΛndiviji aanΛ sivicΛdΛ casi Λrvaicojoca agai. IsΛmaadutai gΛpiΛr vuaaja liada gΛaduñi sai soimaasi idui gΛaagai isoidacagi gooca isΛpΛ vaica ñlijadami. ² AidΛsi gΛñΛΛmadu daacatadai aanΛ gΛnaagidi vΛascatai aapimΛ Λmo ñiooqui dai tomasi mΛΛcasi daja aanΛ Λpamu gΛnaagidamu aanΛ Λgai vaa ñiooqui. Sivi gia soimaasi gΛntaatatuldamu aanΛ isquiaa soimaasi ivuaada aapimΛ poduucai isduucaĩ gΛnaagidi aanΛ. ³ Poduucai maatΛmu aapimΛ isSuusi Cristo guvucadadΛcΛdΛ ñioocai aanΛ. CΛΛ maataΛ aapimΛ sai istumaasi aagai Suusi Cristo sΛΛlicΛdΛ ivueeyi Λgai. ⁴ Vaavuava sai aidΛsi sisapicatadai Suusi Cristo curusiaba maiviaaca maascataidai guvucadagai dΛmos Λpan duaaca Λgai dai tΛvaagiΛrΛ daja Diuusi guvucadadΛcΛdΛ. AatΛmΛ gia maiviaa guvucadagai dΛmos Diuusi Λgai daidΛ gΛrmaacai guvucadagai tΛsai gΛnaagidiña mΛsai soimaasi ivueeyi.

⁵ CΛΛgavΛr tΛtΛgitoda aapimΛ istumaasi ivueeyi mΛsabai cΛΛga vaavoitudai. CΛΛ maataΛ aapimΛ isSuusi Cristo ΛΛmadu daja ismaacΛdΛ cΛΛga vaavoitudai. ⁶ IpΛlidi aanΛ istatΛgitoda aapimΛ issΛΛlicΛdΛ vaavoitudai aanΛ Suusi Cristo. AanΛ gia maitΛnyaatagidi. ⁷ DaanΛi aanΛ Diuusi mΛsai maisoimaasi ivuaadana aapimΛ, mΛsai baiyoma cΛΛgacΛrΛ oidacana. AanΛ sΛΛlicΛdΛ ipΛlidi ispoduucai oidaca aapimΛ dΛmos maisiu cascΛdΛ ipΛlidi aanΛ isΛoodami siaa giñduutuadagi. ⁸ Mosai ipΛlidi aanΛ isoodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidΛ aatΛmΛ tomali Λmo imidagai maivuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi ñiooquidΛ. ⁹ CascΛdΛ baigiñliidiña aanΛ siΛascadΛ cΛΛga Λgigidagi aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ vai poduucai maiviaaca aatΛmΛ isgΛnbagadagi tomasi aa polliadagi ismaiviaa aanΛ guvucadagai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi mΛsai vaamioma cΛΛga Λgidiña dai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ AanΛ gΛnoojidi idi oojoi maiquiaa gΛndividacai vai poduucai siΛascadΛ mΛΛca divia aanΛ maiviaaca isgΛnbagaidagi tomasi viaa aanΛ sΛΛlicami. GΛrtΛaanΛdamiga Λgai daidΛ giñmaa idi sΛΛlicami ansai gΛnsoicΛiña isvaamioma cΛΛga vaavoituda dai vaamioma cΛΛga Λgigidagi aapimΛ Diuusi. Diuusi maitipΛlidi issobicΛda aanΛ gΛnvaavoidaraga.

¹¹ Otoma gΛrtΛagadamu aatΛmΛ giñaaduñi. Ivuaadavurai mosΛcaasi istumaasi ΛrcΛΛgaducami, dai baigavΛr Λñliada, dai Λmo tΛgitoidagai avΛr viaaca aapimΛ, dai casiavΛr maitΛncocoda. DaidΛ gΛrDiuusiga ismaacΛdΛ gΛriibΛstudan tadatudai dai gΛroigΛdai gΛñΛΛmadu daacamu. ¹² CΛΛgavΛr

gΛnmiaadΛgiada aipacoga. ¹³ VΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tami oida-
cami DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi.

¹⁴ AanΛ ipΛlidi isSuusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi, dai sai Diuusi
apiagΛnoigΛdaiña, dai sai Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daacana.
MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora vaavoitudadami Galaasiar oidadami

¹ Aan arPaavora Suusi Cristo ootosad. Agai giñootoi sai gaaagidiña aan Diuusi ñiooquid. Suusi Cristo amadu Diuusi garooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi agai dai duaacali Suusi Cristo coidad saagidiaiñdar. ² Aan ganoojidi idi oojai dai aan amadu vasi govaavoitudadami ismaacad giñama daraaja gmviaatuldi aapim vaavoitudadami Galaasiar oidadami. ³ Aan ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartlaanadamiga cagacaga gannijadagi dai ganiibastudacan tadacagi. ⁴ Suusi Cristo lagi gadagitu masmuaagi dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga dai cagacaga garvuvaitu sai camaiagidiña Diaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucai isduucai ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vasi gomaasi apdui poduucai isduucai Diuusi ipali. ⁵ Aan ipalidi isvasi oodami caga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitagai aan isducatai giñagituagi mos otoma gajiaadar viaacai aapim Diuusi. Diuusi salicad soigalidi aapimacad cascada ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucai cagacaga vuvacana oodami. Diuusi ñiooquidar pocaiti sai siora vaavoitudagi Suusi Cristo agai imia agai tavaagiamu dai ami oidaca agai tomastuigaco Diuusi amadu. Damos aapim cavaavoitudai ama maasi. ⁷ Damos maitipu mai vaavoidaragai ismaacadacad istutuidi oodami iscagacaga vuvacaniagi mosca Cristo maamatatuliaragad. Damos vascara amadutai ipalidi isganmaatatuldiagi ama maasi dai maisiu moscaasi Suusi Cristo maamatatuldiaragad. ⁸ Damos agai ismaacad ganmaatatuldiadagi ama maasi ismaacad maipra maasi istumaasi ganmaatatuli aatama gaagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi agai tomasi aran isamo Diuusi taañicaruda ismaacad diviagi tavaagiaiñdar apra. ⁹ Dai apamu gnaagidi aan sai ismaacad ganmaatatuldiadagi ama maasi ismaacad maipra maasi istumaasi ganmaatatuli aatama agai gaagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi agai.

¹⁰ Aan aagai gomaasi damos maitipalidi aan sioodami pocaitiadagi sai caga ivueeyi aan baiyoma ipalidi aan isDiuusi aagagi iscaga ivueeyi aan. Insaan ivuaadamudai istumaasi oodami ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi aid gia maitarSuusi Cristo piooñigadacamudai aan.

¹¹⁻¹² Damos maatcavurai aapim giñaaduñi sai istumaasi gamamaatuldi aan Suusi Cristo giñmaatatuli maisiu oodami.

¹³ Aapim camaata isducatai ivuaadana aan aquiomaidasi agidiña aan ajudidíu vaavoidaragad. Camaata aapim isali soimaasi taatamituldiña aan agai ismaacad vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aan vasi coodai inlilitadai. ¹⁴ Aan vaamioma caga agidiña ajudidíu vaavoidaragad siaa giñaaduñi ismaacad argiñpanacami dai aan vaamioma caga agidiña giñaaduñicarv viituldiaragad. ¹⁵ Damos Diuusi covai giñvuuusaitu aidasi abiaadar maiquiaa vuusai aan. Agai salicad giñoigadai cascada. ¹⁶ Dai aan maí Suusi aidasi Diuusi ipali. Cascada istutuidi aan isaagiadagi Diuusi ñiooquid agai ismaacad maitarjudidíu sai agai apra maatana isducatai cagacaga vuvacaniagi. Aidasi taa aan Suusi Cristo aid otoma maiagidi aan tomali maadutai, ¹⁷ tomali maiotoma ii aan Jerusaleenamu dai

naidamu agai ismaacada arSuusi Cristo ojootosada apaga isaan. Baiyoma otoma ii aan Araaviamu. Dai gooquiaru apamu divia aan Damaascaru.

¹⁸ Dai asta vaica uumigicada ii aan Jerusaleenamu. Aid mai aan Piiduru dai amadu daja aan goocaldi. ¹⁹ Dai taru aan Jacovo aru Suusi suculida dai agaa Suusi ojootosada gia maitaru aan. ²⁰ Maatar Diuusi sai istumaasi ganoojidi aan arvaavoi.

²¹ Dai gooquiaru ii aan Siiriamu dai Siliisiamu. ²² Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada Judearu oidacatadai maitiñmaatarcatadai. ²³ Moscajiomacana agai sai aan aquiomama soimaasi taatamituldina vaavoitudadami dai cadaina Suusi Cristo gooquiaru casi gaaagidi isSuusi Cristo arcagacaru vuviadami. ²⁴ Dai caru ñioocaina Diuusi vatar cajiomacatai gomaasi.

2

¹ Dai cadaivunucai baivastan dan maacova uumigi apamu ii aan Jerusaleenamu amadu Bernabé. Dai vaidacai aan Tito. ² Diuusi ginaagidi sai gamu iimama cascada ii aan. Dai Jerusaleenaru ganmpagi vasi vaavoitudadami tarandamigada antai aan aagidi istumaasi maataratuldi aan ismaacada maitarjudidiu aagaitai Suusi Cristo caragacaru garvuviaadamiga, dai cacacai aan sabai caragadu ginaamaataratuldaraga. ³ Vai agai pocaiti sai caragadu cascada maitarjai agai isa Tito iquitaragi gatuucuga tomaasi agai maitarjudicadai. ⁴ Ami vaapa amoco yaatavogami. Agai pocaiti saida arvaavoitudadami damos maitarvaavoi. Agai vaapa dai naida agai sabai arvaavoi isaataru ismaacada cavaavoiu Suusi Cristo camaiaragidi Moseesacaru sarlicamigada. Dai agai ipaliditadai isvascatai argiada aataru Moseesacaru sarlicamigada. Agai gia ipaliditadai is Tito iquitaragi gatuucuga. ⁵ Damos aataru maiaragi, ipaliditai isaapimama apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo arcagacaru vuviadami dai maisiu taragitodagi isistutuidi iscaragacaru vuvaquiagi Moseesacaru sarlicamigadacada.

⁶ Damos vaavoitudadami tarandamigada maitinaagidi ansai ama maasi gamamaataruldiña aan. Aan maivuaama inlidi tarandamicatai agai. Diuusi amadugan duucainidi vascatai cascada. ⁷ Agai maitinaagidi isducatai gamamaataruldiada aan. Agai maatar taru isDiuusi ginaama ar duiñdagai ansai maataratuldiana aan ismaacada maitarjudidiu isSuusi Cristo arcagacaru vuviadami poduucaini isduucaini maa agai Piiduru ar duiñdagai dai aagidiña agai arjudidiu isSuusi Cristo arcagacaru vuviadami. ⁸ Diuusi maa sarlicami Piiduru saida arrootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña arjudidiu sai Suusi Cristo arcagacaru vuviadami, dai Diuusi ginaama aan aru sarlicami ansaida arrootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña ismaacada maitarjudidiu sai Suusi Cristo arcagacaru vuviadami.

⁹ Cascada Jacovo amadu Piiduru amadu Vuaana, ismaacada arvaavoitudadami baitaguucacamigadacana, maatar taragacai isDiuusi sarlicada caragacaru garnaide aataru, aan amadu Bernabé, agai alia baiganali aataracada. Dai garaagidi taru apiaraagidiña aataru Diuusi ñioquida ismaacada maitarjudidiu sai agai apiaraagida agai Diuusi ñioquida arjudidiu. ¹⁰ Dai garaagidi agai aru taru vascaru soicaina aataru asoitutuigami, tomaasi aan vascaru ivuaadana gomaasi.

¹¹⁻¹² Aidasi ii Piiduru Antioquiamu siaaco daraajatadai aataru, agai tucamidaru gacuaadana agai amadu ismaacada maitarjudidiu. Damos

aidasi ami dada $\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda$ Jacovo aaduñda, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudidíu $\Lambda\Lambda$ madu. Agai maitipaliditadai isñiooquiadagi Λ judidíu vaavoitudadami ismaacada apia $\Lambda\Lambda$ gidadai Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada. Cascada aan bagaimi povuaadatai agai. ¹³ Amaasi Λ vaavoitudadami judidíu uraava Piiduru tomasi agai aagaitadai Λ mo istumaasi dai Λ ma maasi idui. Dai asta Bernabé uraava agai tomasi Bernabé pocaititadai sai g Λ aagaitadai isdagituagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada, gooqui $\Lambda\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda$ Λ pamu $\Lambda\Lambda$ gida Λ lidadai. ¹⁴ Damos aidasi t $\Lambda\Lambda$ aan ismaic $\Lambda\Lambda$ ga ivuaadatadai agai isducatai aagai Diuusi ñiooquid $\Lambda\Lambda\Lambda$, amaasi aan pot $\Lambda\Lambda$ adai Piiduru $\Lambda\Lambda\Lambda$ si vaavoitudadami vuitapi: “Maic $\Lambda\Lambda$ ga ivueeyi aapi. Tomasi aapi Λ rjudíu $\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda$ quioma gajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ viaa aapi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudidíu $\Lambda\Lambda$ giadagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada”? ant $\Lambda\Lambda$ adai aan.

¹⁵ Aat $\Lambda\Lambda$ Λ rjudidíu, gard $\Lambda\Lambda$ adai dai garaaduñicaru Λ rjudidíu cascada.

¹⁶ Damos $\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda$ maata aat $\Lambda\Lambda$ sai Diuusi $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ Λ lidi oodami ducami istomali Λ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudatai Suusi Cristo maisu mos $\Lambda\Lambda$ gidadai Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada. Aat $\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuvaquia Λ r Λ lidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaivaavoitudai Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada.

¹⁷ Aidasi aat $\Lambda\Lambda$ mamaat Λ itadai sai Suusi Cristo $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ Λ lidi oodami ducami istomali Λ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi maí aat $\Lambda\Lambda$ isaat $\Lambda\Lambda$ $\Lambda\Lambda\Lambda$ Λ rsoimaasi ivuaadami Λ pan duucai agai ismaacada maitarjudidíu. Damos maitistutuidi aat $\Lambda\Lambda$ ispot Λ iyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtuldi. ¹⁸ Dai iñsaana Λ pamu g Λ mamaat Λ tuldiadagi sai g Λ aagai is $\Lambda\Lambda$ giadagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada dai poduucai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuvaquiyagi aid Λ gia gamamaat Λ tuldiadamudai aan istumaasi cagajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ viaa aan dai poduucai $\Lambda\Lambda\Lambda$ licada soimaasi ivuaadamudai aan. ¹⁹ Aan $\Lambda\Lambda$ gida iñ Λ lidadai Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada damos maitistui aan cascada maí aan sai tomali Λ maadutai maitistutuidi is $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuusiagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigad Λ cada. Cascada gajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ viaa aan Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ oidaga isducatai Diuusi ipalidi. ²⁰ Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aid Λ abiaadara camainamaga Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada cascada aidasi vaavoitu aan Suusi Cristo aan gajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ viaa Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñ $\Lambda\Lambda$ madu daja daid Λ aan ivueeyi istumaasi agai ipalidi maisu istumaasi aan ipalidi. Suusi Cristo giñoig Λ dai dai agai muu curusiaba ansai aan $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuusaiña. ²¹ Dai $\Lambda\Lambda\Lambda$ licada vaavoitudai aan ismos Λ caasi sioora vaavoitudai Suusi Cristo $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuvacai dai Diuusi oig Λ ldi soimaascamigada dai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ Λ lidiña. Damos sioora pocaitiadagi sai g Λ aagai is $\Lambda\Lambda$ giadagi Moseesacaru $\Lambda\Lambda\Lambda$ licamigada dai poduucai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuvaquiyagi agai gia gajiaad $\Lambda\Lambda\Lambda$ vipieeyi $\Lambda\Lambda$ si istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aan gia maitipalidi ispoduucai ivuaadagi.

3

¹ Ali Λ vupuiiruga aapim Λ giñaaduñi vaavoitudadami Galaasiara oidacami g Λ ndagitocai isg Λ n Λ vupuiirumadagi aa oodami g Λ nyaatagi g Λ n Λ mamaat Λ tulditai Λ ma maasi ñiooqui masai mai $\Lambda\Lambda$ gidiña Diuusi ñiooquid Λ . Aan $\Lambda\Lambda$ ga g Λ n Λ maat Λ tuli isSuusi Cristo muu curusiaba sai $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\Lambda\Lambda$ vuvacana oodami. ² T Λ t Λ gitodavurai aapim Λ sai Diuusi I Λ ada divia dai g Λ n $\Lambda\Lambda$ madu daaca agai vaavoitudacai aapim Λ Suusi Cristo dai maisu

ΛΛgidacai aapimΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ³ SΛΛlicadΛ vupuiiruga aapimΛ. CΛΛ maata aapimΛ sai aidasi gΛnaaga aapimΛ isoidacagi isducatai Diuusi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ gΛnsoi. CascadΛ gΛaagai ismaatΛca aapimΛ sai maitistutuidi aapimΛ isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ΛΛgiditai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ⁴ AapimΛ aliΛsi soimaa taata vaavoitudacai Suusi Cristo cascadΛ aanΛ ipΛlidi isgomaasi gΛnsoiñagi mai apiavaavoitudada aapimΛ. ⁵ Diuusi ootoi gΛibadaga dai gΛnΛΛmadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi gΛgΛrducami aapimΛ gΛnsaagida vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo maisiu ΛΛgidacai aapimΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

⁶ CΛΛ maata aapimΛ isducatai Avraañicaru vaavoitu Diuusi dai poduucai istui isimiagi tΛvaagiamu. ⁷ Poduucai cΛΛga gΛmaataΛ sai sioraΛ vaavoitudai Diuusi Λgai ΛrAvraañicaru cajiudadΛ ducami. ⁸ Diuusi camaatacatadai iscΛΛgacΛrΛ nΛijada agaitadai mui oodami ismaacadΛ maitarjudidíu ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo, cascadΛ Diuusi potatadai Avraañicaru: “AanΛ baiΛΛliatudamu vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami aapi gΛcajiudagacadΛ”, astatadai Diuusi. ⁹ Poduucai Diuusi baiΛΛliatudai sioraΛ vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi baiΛΛliatu Avraañicaru vaavoitudacai Λgai Diuusi.

¹⁰ SioraΛ vaavoitudai isistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidacai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ, Diuusi gajiaadΛrΛ viaa agai Λgai. Pocaiti Diuusi ñiooquidarΛ: “VΛΛscatai ismaacadΛ maivΛΛscΛrΛ ΛΛgiada vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ Diuusi sΛΛlicadΛ gajiaadΛrΛ viaa agai”. ¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidarΛ ΛpΛ: “MosΛcaasi sioraΛ vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai Λgai vΛΛscΛrΛ oidacamu Diuusi ΛΛmadu”. Poduucai cΛΛga gΛmaataΛ isDiuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi mosΛΛgiditai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ¹² SioraΛ vaavoitudai isistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidacai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ maiΛpan duucai tatagitoi Λgai ismaacadΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami.

¹³ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi dΛmos soimaasi ivuaadatai aatΛmΛ. Poduucai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ garvuvaitu aatΛmΛ ismaacadΛ vaavoitudai Λgai dai Diuusi gΛroigali dai camaigajiaadΛrΛ gΛrviaa agai tomasi ΛΛquioma maiΛΛgidiña aatΛmΛ Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Suusi Cristo casoimaasi taata aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ cascadΛ. Λjudidíu coodaiña ismaacadΛ aliΛ soimaasi ivuaadana dai saigiaraiña sai maatΛna aa issoimaasi idui Λgai. CascadΛ pocaiti Diuusi ñiooquidarΛ sai sΛΛlicadΛ gajiaadΛrΛ vipieeyi Diuusi Λgai ismaacadΛ gΛsaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai Λgai ismaacadΛ maitarjudidíu vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vusaitu Avraañicaru vaavoitudacai Λgai Diuusi. Dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacamu vΛΛsi vaavoitudadami. Poduucai isduucai aagai Diuusi.

¹⁵ Giñaaduñi, siΛΛscadΛ Λmo oodami iduñiagi Λmo oojai siaaco aagai sioraΛ vΛΛtarΛca agai vustidadΛ siΛΛscadΛ muuquiagi Λgai dai daasagi gatΛtΛaraga tomali Λmaadutai maitistutuidi isΛma duucai iduñiagi. ¹⁶ Poduucai ΛpΛ Diuusi vΛΛscΛrΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai saidΛ iduñia agai. ΛΛquioma Diuusi potatadai Avraañicaru: “Avraañi, aapi ΛΛmadu Λmaadutai gΛcajiudadΛaiñdarΛ baiΛΛliatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astatadai Diuusi. Avraañicaru cajiudadΛ ismaacadΛ aagai Diuusi sai baiΛΛliatuda agai mui oodami ΛrΛCristo. Dai maisiu mosΛcaasi Λgai

baialiatuda agai mui oodami dāmos Avraañi alpa baialiatuda agai mui oodami. ¹⁷ Cadaivunucai maaco sientu dan amo coobai dan baivastama uumigi aidasi abiaadara aagidi Diuusi gomaasi Avraañicaru Diuusi maa gasalicamiga Moseesacaru. Damos vascara maigajiaadara viaa agai istumaasi aagidi Avraañicaru caaagidacai issalicada iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi iscagacara vuvaquiagi ivuaadatai istumaasi aagai Moseesacaru samicamigada. Siora vaavoitudagi Diuusi agai dai cagacara vuvacai poduucai isduucai vaavoitu Avraañicaru istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru samicamigada vascara soí oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi gatlaañicaru dai maacana samicamigada Moseesacaru taida Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru samicamigada namacatadai asta aida uucami sidivia Cristo. Cristo arAvraañicaru cajiudadatadai. ²⁰ Diuusi ootosi judidíu gasalicamiga aacada dāmos Avraañicaru gia lagi aagidi agai.

²¹ Damos maacacai Diuusi gasalicamiga judidíu vascara maigajiaadara viaa istumaasi aagidi Avraañicaru. Moseesacaru samicamigada maimaa guvucadagai tomali amaadutai saida ivuaadana istumaasi aagai samicamiara. Isamicami gamaacadamudai guvucadagai istutiadamudai oodami iscagacara vuvacadagi samicamida. ²² Damos samicamida caga maata vasi oodami isiarsoimaasi ivuaadami dai istagito agai siora cagacara vuvaidagi poduucai silascada matiagi oodami sai Suusi Cristo cagacara vuvaidi siora vaavoitudai aida gia vaavoitudamu agai dai cagacara vuvaquimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vascara maacatadai oodami istumaasi gaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaagai isivuaadagi Moseesacaru samicamigada. Dai Moseesacaru samicamigada namacatadai asta aida uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai cagacara ganiñia agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aatama. ²⁵ Aidasi abiaadara divia Suusi Cristo casistutuidi oodami iscagacara vuvacadagi vaavoitudatai agai, dai Moseesacaru samicamigada cagajiaadara vii.

²⁶ Vascatai aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapima ismaacada cavapaoñi vaavoitudacai Suusi Cristo agai cadivia dai ganlamadu daaca agai dai poduucai istutuidi aapima isca tutiacagi an duucai Suusi Cristo cagacara oidacatadai tami oidi daama. ²⁸ Vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo agai aduñda ganducami Suusi Cristo tomasi arjudidíucagi ismaitarjudidíucagi alpa, isarpiooñicagi ischo alpa, tomasi arcalali isooqui alpa. ²⁹ Dai vasi vaavoitudadami arAvraañicaru cajiudad ganducami cascada vasi vaavoitudadami viaaca agai alpa vasi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cajiudad.

4

¹⁻² Silascada muuquiagi amo oodami dai viida gavustuidaga gamara ali gali, aa oodami nuucadacana vustuidada asta silascada ga agai. Oodami tomastuma piooñi duucai nidiña tomasi argaviidacami agai. Ali gali viaaca islagiadagi oodami ismaacada nuucada vustuidada agai. ³ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vasi oodami viaacatadai gansamicamiga dai polidiña agai sai agiditai gansamicamiga istutuidi iscagacara vuvaquiagi. ⁴ Aidasi caaayi istuigaco Diuusi ipalidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi

daama agai oodami duucái vuusai dai dladl arjudíu cascada Suusi apal agidiña judidíu sallicamigada. ⁵ Aatama maicaga agidiña Moseesacaru sallicamigada cascada viaacata dai issoimaasi taatagi damos Suusi Cristo calgacaga garvuvaitu vai poduucái aatama istutuidi isarmaamaradacagi Diusi.

⁶ Dai cascada Diusi ootoi gaibadaga sai garlamadu daacana cascada aatama garooga aagaiña. ⁷ Dai sivi Diusi camaigapipiooñiga duucái garnidi baiyoma gamaamara duucái garnidi dai aatama apal garmaaquimu agai istumaasi maacai agai gamaamara.

⁸ Laquioma aidasi maiquiaa maatacatadai aapima Diusi siaa duutu-daiña aapima naana maasi istumaasi didiuisi aliditai. ⁹⁻¹⁰ Damos sivi camaata aapima Diusi dai Diusi gamaamara duucái gannidi. Damos aapima polidi masaidi istutuidi iscalgacaga vuvaquiagi moscaasi ivuaadatai naana maasi vagimi daida maitaata vuaadatai vasi saapatoco poduucái isduucái ganviida arjudidíu. Aana maimaata istuisida apamu vaavoituda alidi aapima apán duucái laquioma. ¹¹ Aana polidi sai giña duiñdaga maitansoi.

¹² Giñaaduñi aana gandaani masai gajiaadaga viaana arjudidíu sallicamigada poduucái isduucái idui aana. Dai aana apán duucái oidaga ismaacada maitarjudidíu. Aidasi ganlamadu daacata dai aana aapima calgacaga giñnidiña. ¹³ Cal maata aapima iscoococatadai aana aidasi tucamidaga gandiviji aana dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcalgacaga vuviaadami. ¹⁴ Tomasi uuvadara maasi giñcoocodaga vascaga aapima calgacaga giñnidiña dai calga giñmiaadagi aapima duucami iñsaana aramo Diusi taañicarudacamudai dai ducami iñsaana arSuusi Cristocamudai. ¹⁵ ¿Tuimasi camaibaiganalidi aana giñvui? Tucamidaga alia baiganalidi aapima aana giñvui dai asta ganvuupuji giñmaaquimudai lien aapima isbaigacamudai. ¹⁶ Damos sivi gansaayu duucái giñnidi aapima ganaagidacai aana istumaasi arvaavoi.

¹⁷ Aa oodami yaatavogami ganmamaatutuldi naana maasi istumaasi. Agai cal tuutiacami ganvueeyi masai calgacaga nidiña dai gajiaadaga giñviaana aana. ¹⁸ Aliasi arcalgai isaipacoga ganoigada oodami dai maisiu ganvupuiirumadadagi aipacoga. Calga tagito aana issallicada giñoigadañi aapima aidasi ganlamadu daacata dai aana. Dai aana ipalidi isquiaa giñoigada aapima tomasi maitanlamadu daja. ¹⁹ Giñaaduñi sallicada soigiñliatudai aapima dai apiasoigiñliadamu aana asta silascada sallicada calga vaavoi aapima Suusi Cristo dai calga oidacagi poduucái isduucái oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama. ²⁰ Aana ipalidi isganlamadu daacagi sivi dai poduucái maatacagi aana isducatai gaagai isganñiooquiada aana. Dai aana maitatagai istumaasi giñtatagituagi maicaga gantatagitoitai aapima.

²¹ Aapima ismaacada ivuaada alidi istumaasi aagai Moseesacaru sallicamigadaga poliditai sai poduucái istutuidi iscalgacaga vuvaquiagi gaagai iscalga maatacagi aapima istumaasi gaagai sallicamira. ²² Moseesacaru ojái amo istumaasi agaitai Avraañicaru dai pocaiti sai Avraañicaru maamaracata dai gooca calalli. Amoco armarada Aagaracaru. Aagar arcusñirugadacata dai Avraañi. Dai agamai armarada Saracaru. Sara arAvraañi ooñigada. ²³ Diusi agidi Avraañi saida Sara marata agaitadai cascada marai agai tomasi casi roquimudadacata dai agai. Damos acusñirugada maitaroquimudadacata dai cascada marai. ²⁴⁻²⁵ Vasi

gomaasi gánaagidi aanΛ vai poduucai vaamioma cΛΛga maatΛ caΛcagi aapimΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru Λgiidi SiñaiiΛrΛ aidΛsi maa Λgai gΛSΛΛlicamiga, dai maatΛ caΛca aapimΛ ΛpΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru aidΛsi aagidi saidΛ iduñi agaitadai mui naana maasi cΛCΛΛgaducami Λgai vΛΛtarΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ atΛtΛaanΛdami soimaasi taatatuldi dai asta cooda siorΛ maicΛΛga ΛΛgiadagi ΛSΛΛlicami. Poduucai isduucai Avraañicaru istutuiditadai issoimaasi taatatuldiagi Agaaracaru ismaicΛΛga ΛΛgiadagi. Ajudidíu ΛrΛgai ismaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Λgai ΛrIsireliΛrΛ oidacami dai JerusaleenΛrΛ oidaga ajudidíu tΛtΛaanΛdamigadΛ. ²⁶ DΛmos aatΛmΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai cascΛdΛ aatΛmΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. Dai Suusi Cristo ΛrgartΛaanΛdamiga. Dai Λgai oidaga tΛvaagiΛrΛ siaaco vΛΛscatai cagajiaadΛrΛ vii Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ, dai mΛΛca iimimu aatΛmΛ tΛsai oidacamu tomastuigaco Diuusi ΛΛmadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ sai Diuusi potΛtΛdai Sara aidΛsi Avraañicaru ΛΛmadu daacatadai gΛcusñiiruga: Baigi gΛΛliada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iiñacadañi baigΛΛliaracΛdΛ tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi siΛ gΛcusñiiruga.

Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi Avraañicaru ΛΛmadu Saracaru sai maarata agaitadai cascΛdΛ mara Λgai dai Isaa tΛΛtΛi. AatΛmΛ vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascΛdΛ aatΛmΛ Avraañicaru cajiudadΛ garducami. ²⁹ Agaar maradΛ Ismael tΛΛgiducatadai. Ismael soi duucai nΛidiña Isaa. Isaa Λgai dai vuusai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ. Poduucai ΛpΛ ajudidíu ismaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ soimaasi gΛrtaatamituldi aatΛmΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ³⁰ DΛmos Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti sai Sara potΛtΛdai Avraañi: “Ootosañi gocusñiiru vai imΛna tabiaadΛrΛ ΛΛmadu gΛmara. MaradΛ maitistutuidi istΛaanΛdagi gΛvΛstuidaga ΛΛmadu giñmara”, astΛtΛdai Sara. ³¹ Giñaaduñi aatΛmΛ maiviaa isΛΛgiadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ baiyoma aatΛmΛ mosvaavoitudai Suusi Cristo vai Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi, dai aatΛmΛ ΛrDiuusi maamaradΛ.

5

¹ Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaitu tΛsai camaitivuaadana vΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. AliasΛ gΛaagai isapiavaavoitudada aapimΛ Suusi Cristo dai maisiu Λpamu ΛΛgiadagi vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. AliΛ sijaiga iscΛΛga ΛΛgiadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

² CΛΛgavΛr gΛntΛgito caΛca istumaasi gΛnoojidi aanΛ. AanΛ ΛrPaavora daidΛ gánaagidi sai isaapimΛ vaavoitudai sai iiquititai gΛntuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi aidΛ gia Suusi Cristo maitΛnsoicΛi. ³ Apamu gánaagidi aanΛ sai siorΛ iiquitiagi gΛtuucuga Λgai gia viaa isΛΛgiadagi vΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ⁴ AapimΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai mosΛΛgidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ cagajiaadΛrΛ viaa aapimΛ Suusi Cristo ΛΛmadu Diuusi ismaacΛdΛ gΛnoigadai. ⁵ Dai Diuusi IbΛadΛ gΛrsoicΛi

isapiavaavoitudada aatΛmΛ Suusi Cristo. Agai muu curusiaba sai Diuusi gΛroigΛldiña gΛrsoimaascamiga dai cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛidiña duucami istomali Λmo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatΛmΛ. CascΛΔ iimia ragai aatΛmΛ tΛvaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaiviaa aatΛmΛ isiquitiagi gΛrtuucuga isduucai aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ agai camainamΛga cascΛΔ. Baiyoma gΛaagai tΛsvaavoitudada Suusi Cristo dai gΛroigΛadagi aipacoga.

⁷ AidΛsi maiquiaa gΛnsaagida dada ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami aapimΛ cΛΛga vaavoitudaiña. ¿TuimΛsi camaiΛΛgidi Suusi Cristo ma-maatΛtuldiaragadΛ? ⁸ Diuusi ipΛli isaapimΛ vaavoitudagi Suusi Cristo dΛmos aapimΛ camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ⁹ MaatΛcavurai sai tomasi Λmaduga mamaatΛtuldiadami yaatavogami vΛΛscΛrΛ istutuidi isvupuiirumada mui oodami. ¹⁰ AanΛ cΛΛga vaavoitudai sai Suusi Cristo gΛnsoiña agai mai aagiada aapimΛ istumaasi gΛnmamaatΛtuldi aanΛ. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu tomasioorΛ sioorΛ gΛnvupuiirumadadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaanΛ quiaa aagiadamudai Λoodami sai iquitΛcΛiña gΛntuucuga dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi aidΛ gia Λjudidíu maisoimaasi giñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai giñvui. DΛmos aanΛ aagidi sai viaa agai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi cascΛΔ soimaasi giñtaatamituldi agai. ¹² AanΛ ipΛlidi sai iimΛna bodΛrΛ Λyaatavogami ismaacΛdΛ gΛnvupuiirumadai.

¹³ Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnvuvaitu mΛsai camaiviaacana isΛΛgiadagi vΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. DΛmos maitΛaagai mΛsivuaadagi mosΛcaasi istumaasi aapimΛ ΛΛgi ipΛliadagi. Baiyoma gΛaagai mΛsigΛnsoicΛdagi aipacoga gΛnoigΛdaitai. ¹⁴ Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. Agai pocaiti: “OigΛadavurai aa oodami poduucai isduucai gΛnoigΛdai aapimΛ ΛΛgi”, ascaiti Suusi Cristo. IsmaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ oigΛada aa oodami agai gia ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi sΛΛlicamigadΛrΛ. ¹⁵ DΛmos isaapimΛ gΛnñiooquiada aipacoga dai gΛncΛΛdadagi poduucai camaicΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadan tada aapimΛ aipacoga.

¹⁶ DΛmos aanΛ angΛnaagidi mΛsai ivuaadana vΛΛsi istumaasi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi dai maisiu mosΛcaasi istumaasi aapimΛ ΛΛgi ipΛliadagi. ¹⁷ Oodami ivuaada Λlidi istumaasi maiuojoidi Diuusi IbΛadΛ. ΛΛgi potuutuiga oodami cascΛΔ. Dai poduucai maitivueeyi istumaasi maatΛ sai gΛaagai isivuaadagi. ¹⁸ IsmaacΛdΛ ivueeyi istumaasi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ camaiviaa isΛΛgiadagi Λjudidíu sΛΛlicamigadΛ.

¹⁹ CΛΛga gΛmaata siΛΛscadΛ oodami ivuaadagi istumaasi ΛΛgi agai ipΛlidi. Agai googosi gΛnducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucai. Dai ΛΛmoco cΛcΛΛdaraga. Dai aipacoga gΛncocodaiña dai gΛncΛΛdaiña. Dai ΛΛgacoitaraga. Dai oomaliga. DaidΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi ΛΛgi agai ipΛlidi. Dai gΛnvupui bacocoiña. ²¹ Dai coimudadΛ tuutuiga. Dai gΛncoodaiña aipacoga. Dai navacoitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. AanΛ casi gΛnaagidi dai Λpamu gΛnaagidi sai sioorΛ ivuaadagi gomaasi agai gia maiimi agai mΛΛca siaaco Diuusi gataaanΛi.

²² DΛmos siΛΛscadΛ Λmo vaavoitudadami ΛΛgiadagi Diuusi IbΛadΛ aidΛ gia Diuusi IbΛadΛ soicΛi agai sai oigΛdaiña aa oodami, dai soicΛi sai baigΛΛlidiña dai soicΛi sai gΛibastacan tadacana, dai soicΛi sai maivui ñioocaiña Diuusi siΛΛscadΛ soimaasi taatamadagi, dai soicΛi sai cΛΛ tuigacana, dai soicΛi sai soicΛiña aa oodami, dai soicΛi sai ivuaadana istumaasi aagada, ²³ dai

soicai sai maioomaliacana, dai soicai sai maibaamucuiña tomali maigo-goosi gāducamicana. Vāsi gomaasi maitarsoimaascami cascāda maidaiddi Moseesacaru sālicamigadā gomaasi. ²⁴ Dai āgai ismaacāda cavaavoitudai Suusi Cristo cagajiaadā viaa vāsi istumaasi āgi āgai ipālidi isivuaadagi cascāda camaigogoosi gāducamica tomali maiomalica tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacāda āgi āgai ipālidi isivuaadagi. ²⁵ Diuusi Ibāda gārmaa ibādagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascāda aliāsi gāagai isivuaadagi aatāma vāsi istumaasi ipālidi Diuusi Ibāda.

²⁶ Dai aatāma maitāagai isgāgārducāda gārāliadagi poduucai gānvupuidā vāatācana oodami. Dai maitāagai iscoimudadā tuutiācagi.

6

¹ Isāmo vaavoitudadami todian duucai soimaasi iduñiagi, aapimā ismaacāda cāga āgidi Diuusi Ibāda gāagai māsaagidiagi sai daanāna Diuusi sai oigāldiana dai gāagai māsaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma cāga āgidiña Diuusi Ibāda. Dāmos maitāagai māsbagadagi. Gāagai māstāgitodagi isāDiaavora istutuidi issoimaasi gānduiñtuldiagi aapimā āpā. ² Poduucaiāvār gānsaicāda aapimā aipacoga siāscāda soimaasi taatamada aapimā dai poduucai ivuaadamu aapimā istumaasi āgai Suusi Cristo mamaatātuldaragadā.

³ Isāmaadutai gāducāda gāliadagi āgai gia āgi gāvuiirumadai dai maitistutuidi issoicādagai āa. ⁴ Vāscatai gāagai istāgitodagi sabai cāga ivueeyi istumaasi Diuusi ipālidi. Iscāga ivuaada āgai poduucai baigāliidiña. Maitavār gāntāgitu nāijada isducatai ivueeyi āa cascāda maipocaitiada aapimā māsaī vaamioma cāga ivueeyi isāgai. ⁵ Vāscatai viaa isājāgi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipālidi dai siōrā maitivuaada istumaasi Diuusi ipālidi āgi āgai ārdūidā.

⁶ Siōrā ārmamaatārdami āgai viaa issoicādagai istucāda istuutiadagi siōrā mamaatātuldiadagi.

⁷⁻⁸ Maitavār gānvupuiirumadada aapimā pōlilitai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maatā vāsiaācatai cascāda tomali āmaadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. Siōrā ivuaadagi istumaasi āgi āgai ipālidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipālidi āgai gia maitistutuidi iscāgacārā oidacagi dai maiimimu Diuusi āmadu. Dāmos siōrā ivuaadagi istumaasi ipālidi Diuusi Ibāda āgai gia iimi āgai tāvaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi āmadu. ⁹ Cascāda maitāagai isoojoadagi ivuaadatai istumaasi ipālidi Diuusi Ibāda. Poduucai Diuusi āmo imidagai gārmaaquimu mui naana maasi istumaasi cācāgāducami tāvaagiārā isāpiaivuaadagi istumaasi ipālidi Diuusi. ¹⁰ Cascāda siāscāda istutiada aatāma gāagai tāsoicādagai siōrā tāgitu āmo istumaasi siōma cāga gāagai tāsoicādagai gāraadūñi vaavoitudadami.

¹¹ Sivi āanā āgi gānoojidi cascāda gāgārdū idi oojai. ¹² Amamaatātuldiadami yaatavogami āgai dai gānāgidi māsaī viaa isiiquitiagi gāntuucuga dai poduucai cāgacārā vuvāquiagi. Āgai poduucai ivueeyi sai cāgacārā nāidiña ājudidū dai maisiu soimaasi taatamituldiña vaavoitudaitai āgai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cāgacārā vuvāciña oodami. ¹³ Tomali āgai ismaacāda iquitācāi gāntuucuga maitivueeyi vāsi istumaasi āgai Moseesacaru sālicamigadā. Dāmos āmamaatātuldiadami yaatavogami ipālidi isaapimā iquitiagi gāntuucuga vai poduucai gāgārducāda gānāliada

Λgai ivuaadatai aapimΛ istumaasi Λgai gantΛaanΛi. ¹⁴ AanΛ gΛducΛdΛ giñΛlidi muucucai gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo curusiaba sai cΛagacΛrΛ vuvacΛiña oodami maisiu Λma maasicΛdΛ. Dai cascΛdΛ aanΛ camaioojoidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi Λgai ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi. ¹⁵ IsmaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo maitΛrsoiñi isiquitΛquicagi tuucugadΛ ischo ΛpΛ. Baiy-oma Λrsoiñi isviaacagi Λmo ibΛdagai utudui. ¹⁶ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi iibΛstudacan tādacana vΛasi ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaavoitudai Moseesacaru sΛlicamigadΛ. Dai aanΛ ipΛlidi ΛpΛ sai Diuusi soigΛΛlidiña ΛgaicΛdΛ.

¹⁷ Sivi baitΛqui camaitΛagagai mΛsvui ñioocadagi istumaasi aanΛ ganmamaatΛtuli. AanΛ gaaagidi sai Suusi Cristo ΛrcΛagacΛrΛ vuviadami cascΛdΛ oodami soimaasi giñtaatamituldidiña dai quiaa maasi siaaco saasarai Λgai giñtuucuga.

¹⁸ Giñaaduñi, aanΛ ipΛlidi sai gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacΛrΛ gΛnnΛidiña.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λ vaavoitudadami Efeesi Λ r Λ oidacami

¹ Aan Λ Λ rPaavora dai g Λ noojidi aan Λ aapim Λ Efeesi Λ r Λ oidacami ismaac Λ d Λ vaavoitudai Suusi Cristo. Aapim Λ Λ rDiuusi Λ covai vuvaidad Λ . Aan Λ Λ rootosad Λ Suusi Cristo. Diuusi ip Λ li casc Λ d Λ . ² Aan Λ ip Λ lidi isDiuusi g Λ rooga Λ Λ madu Suusi Cristo g Λ r Λ aan Λ damiga c Λ Λ gac Λ r Λ g Λ nn Λ ijadagi dai g Λ niib Λ studacan tadacagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi c Λ c Λ gaducami aat Λ m Λ g Λ r Λ v Λ atar Λ . Ootoi Λ gai Suusi Cristo sai Λ gai g Λ r Λ Λ madu daacana dai sai Λ gai g Λ roig Λ ldi \tilde{n} a g Λ rsoimaascamiga dai c Λ Λ gac Λ r Λ g Λ r Λ v Λ uidi \tilde{n} a dai g Λ rmaacana g Λ g Λ vucadaga vai poduucai Λ gai bai g Λ r Λ vueeyi t Λ sai iim Λ na t Λ vaagiamu. V Λ asi gomaasic Λ d Λ aan Λ ip Λ lidi isv Λ asi vaavoitudadami ali Λ si baig Λ Λ liadagi Diuusic Λ d Λ dai c Λ Λ ga \tilde{n} ioocadagi Diuusi vui. Λ gai Λ roogad Λ Suusi Cristo g Λ r Λ aan Λ damiga. ⁴ Diuusi Λ covai g Λ r Λ v Λ vaitu maiquiaa iduucai oidigi abiaad Λ r Λ . Daid Λ g Λ r Λ ididi ducami siCristo g Λ r Λ Λ madu daacagi. Suusi Cristo muuquia aagaitadai curusiaba t Λ sai aat Λ m Λ c Λ Λ gac Λ r Λ vuvac Λ na dai vuid Λ r Λ guuquivana Diuusi maig Λ pi Λ r v Λ at Λ catai g Λ roig Λ ldacai Suusi Cristo g Λ rsoimaascamiga. Dai poduucai casi Λ rducamicana istomali Λ mo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁵ Ali Λ si g Λ roig Λ dai Diuusi casc Λ d Λ Λ qui abiaad Λ r Λ ip Λ li t Λ said Λ Λ rmaamarad Λ cana aat Λ m Λ c Λ Λ gac Λ r Λ g Λ r Λ v Λ uidacai Suusi Cristo. Diuusi poduucai ip Λ li casc Λ d Λ . ⁶ Dai casc Λ d Λ ali Λ s Λ iaa duutudai aat Λ m Λ Diuusi dai c Λ Λ ga \tilde{n} ioocai Λ gai vui. C Λ l maata aat Λ m Λ isDiuusi s Λ allic Λ d Λ c Λ l tuiga c Λ Λ gac Λ r Λ g Λ r Λ iditai Λ gai si Λ ascad Λ Λ ma duucai g Λ r Λ t Λ gitua aat Λ m Λ dai camaisoimaasi ivuaadagi vaavoitudacai Diuusi marad Λ Suusi Cristo. Diuusi s Λ allic Λ d Λ oig Λ dai Λ gai. ⁷ Dai Diuusi s Λ allic Λ d Λ c Λ l tuiga c Λ Λ gac Λ r Λ g Λ r Λ iditai casc Λ d Λ ootoi g Λ mara sai Λ gai muucuna curusiaba sai poduucai c Λ Λ gac Λ r Λ g Λ r Λ v Λ uidiana dai g Λ roig Λ ldana g Λ rsoimaascamiga. ⁸ Diuusi s Λ allic Λ d Λ g Λ roig Λ dai casc Λ d Λ g Λ rsoic Λ i isc Λ ga maata ca Λ cagi aat Λ m Λ v Λ asi \tilde{n} iooquid Λ dai c Λ Λ ga maatacagi isducatai g Λ aagai isoidacagi. ⁹ Dai Diuusi g Λ rmaat Λ tuli istumaasi idu \tilde{n} ia Λ lidi Λ gai istumaasi maimaat Λ catadai oodami Λ lquioma. ¹⁰ V Λ asi p Λ v Λ duu \tilde{n} imu isducatai Λ gai ip Λ lidi. Casc Λ d Λ ootoi Diuusi g Λ mara oidi daama sai Λ gai Λ rCristocana daid Λ Λ rC Λ gac Λ r Λ vuviadamiana. Dai si Λ ascad Λ Λ p Λ du \tilde{n} iagi v Λ asi istumaasi Diuusi ip Λ lidi si Λ p Λ du \tilde{n} iagi amaasi Cristo gat Λ aan Λ damu t Λ vaagi Λ r Λ dai oidigi daama.

¹¹⁻¹² Aat Λ m Λ vaavoitudai Suusi Cristo dai Λ lquioma Diuusi Λ covai g Λ r Λ v Λ vaitu daid Λ Λ roida Λ gai istumaasi oidi Λ gai Λ vaavoitudadami. V Λ asi gomaasi Λ p Λ du \tilde{n} ia Λ gai poduucai isduucai ip Λ lidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi Λ gai p Λ lidi isc Λ gadu. Poduucai idui Diuusi vaid Λ aat Λ m Λ Λ judid \tilde{u} ismaac Λ d Λ Λ p Λ ga vaavoitu Cristo c Λ Λ gac Λ r Λ oidacana vai poduucai c Λ Λ ga \tilde{n} ioocadagi oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapim Λ v Λ asi ismaac Λ d Λ mait Λ rjudid \tilde{u} ca Λ \tilde{n} iooqui ismaac Λ d Λ Λ rvaavoi daid Λ Λ rC Λ gaducami sai Diuusi c Λ Λ gac Λ r Λ vuvaidi tomasioor Λ sioor Λ vaavoitudagi Suusi Cristo. Dai aapim Λ vaavoitu Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi g Λ ib Λ daga sai g Λ n Λ Λ madu daacana poduucai isduucai aagai Λ gai. Dai poduucai c Λ Λ ga g Λ maata Λ isaat Λ m Λ Λ rmaamarad Λ Diuusi. ¹⁴ Poduucai c Λ l maata aat Λ m Λ Λ Λ madu aapim Λ isDiuusi g Λ rmaaqui Λ gai v Λ ascatai v Λ asi istumaasi Λ gai. Vai v Λ asi gomaasic Λ d Λ s Λ iaa duutuadagi dai c Λ Λ ga \tilde{n} ioocadagi oodami Diuusi vui. Λ gai ali Λ c Λ l tuiga casc Λ d Λ .

¹⁵ AanΛ cajioma sai cΛΛga vaavoitudai aapimΛ Suusi Cristo dai sΛΛlicadΛ oigΛdai aapimΛ aa vaavoitudadami. ¹⁶ CascadΛ aliΛ baigiñlidi aanΛ Diuusi vui aapimΛcadΛ gantΛgitoitai siuu duucu daanΛdagi aanΛ Diuusi sai gΛnsoicΛiña. ¹⁷⁻¹⁸ Siaa duutuada aanΛ Diuusi Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga oogadΛ. Agai Λgai dai aliasi glaagai isvΛasi oodami siaa duutuadagi. Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai Λgai gΛnsoiñana iscΛΛga maatΛ caΛca aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ daidΛ vaamioma maatΛcagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ismaatΛca aapimΛ. Vai poduucai maatΛcagi aapimΛ vΛasi istumaasi Diuusi maatΛtuldia Λlidi sioorΛ vaavoitudai Suusi Cristo ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu. Dai ismaatΛcagi aapimΛ ΛpΛ siΛΛ cΛcΛΛgaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi aliΛ viaa guvucadagai dai isΛgai garsoicΛi aatΛmΛ vaavoitudadami gΛguvucadagacΛdΛ. Dai gΛguvucadagacΛdΛ ²⁰ Diuusi duaacali Cristo coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ dai glΛbaana sΛΛlisa padΛrΛ dai tΛvaagiΛrΛ. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gataaanΛiña sitomas tuma sΛΛlicami viaacami vΛasi oidigi daama sivi dai tomastuigaco. ²² VΛascatai glaagai isΛΛgiadagi Cristo. Dai Diuusi maa sΛΛlicami saidΛ ΛrbaitΛcΛaacamigadΛcana vΛasi vaavoitudadami. ²³ DaidΛ vΛasi vaavoitudadami ΛΛmadu Cristo ΛrΛmo adunumΛ ganducami. Dai Cristo ΛΛmadu daacana vΛasi vaavoitudadami poduucai istutuidi vaavoitudadami iscΛΛgacΛrΛ oidacagi.

2

¹ ΛΛquioma Diuusi maitΛnΛΛmadu daacatadai aliΛ soimaasi ivuaadana aapimΛ cascadΛ. Damos sivi Diuusi casi ganmaa ibΛdagai utudui mΛsai cΛΛgacΛrΛ oidacana aapimΛ poduucai isduucai Λgai ipΛlidi. ² ΛΛquioma Λpan duucai oidacatadai aapimΛ aa oodami, daidΛ ivuaadana istumaasi ΛDiaavora ipΛlidiña. ΛDiaavora Λgai dai gataaanΛi oidigi daama, dai soimaasi iduiñtuldi ismaacΛdΛ maiΛΛgiadagi Diuusi. ³ VΛascatai aatΛmΛ poduucai oidacatadai ΛΛquioma ivuaadana istumaasi ipΛlidiña dai istumaasi oojoidiña aatΛmΛ dai istumaasi tΛgitoiña aatΛmΛ. CascadΛ glaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi Λpan duucai aa ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Damos Diuusi aliasi garoigΛdai dai soigΛΛli aatΛmΛcadΛ. ⁵ CascadΛ aidasi Diuusi maigarΛΛmadu daacatadai, quiaa soimaasi ivuaadana aatΛmΛ, amaasi Diuusi garmaa ibΛdaga utudui vaavoitudacai aatΛmΛ Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidadΛ saagidaiñdΛrΛ sai Λpamu oidacana dai Diuusi garmaa ibΛdaga utudui Suusi Cristo diviacai sai garΛΛmadu daacana. Diuusi soigΛΛli aapimΛcadΛ cascadΛ cΛΛgacΛrΛ gamvuvaitu. ⁶ Diuusi duaacali Suusi dai glΛbaana dai sΛΛlisa padΛrΛ tΛvaagiΛrΛ. Dai ΛΛquioma Diuusi maigarΛΛmadu daacatadai damos sivi garmaa ibΛdagai utudui dai garmaa sΛΛlicami tΛsai abaana daraajana tΛvaagiΛrΛ siΛΛscadΛ coiyagi Suusi Cristo garΛΛmadu daaca cascadΛ. ⁷ Dai poduucai Diuusi gatΛgidi vΛascΛrΛ isaliΛ cΛΛ tuiga Λgai garvui dai issΛΛlicadΛ cΛΛgacΛrΛ garΛidi vaavoitudacai aatΛmΛ Suusi Cristo. ⁸ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami maisiu cΛΛga oidacatai Λgai. Baiyoma Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo. Gomaasi maiΛΛgi ivueeyi oodami Diuusi Λgai daidΛ ivueeyi. ⁹ CascadΛ maitΛagai isgΛgarducadΛ gΛnΛliadagi oodami. ¹⁰ Dai Diuusi Λgai daidΛ garmaa ibΛdagai utudui ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo sai cΛΛgacΛrΛ oidacana. Poduucai isduucai Diuusi ipΛli ΛΛquioma abiaadΛrΛ.

¹¹ AapimΛ maitarjudidíu, gandΛΛdΛ maitarjudidíu cascadΛ. Λjudidíu iquitΛcΛi ganmaamara cΛcΛΛli tuucugadΛ cascadΛ iquitΛquicadΛ gΛnaagaiña

Agai aipacoga. Dai aapimΛ ismaacΛdΛ maiiiquitΛquicΛdΛ gΛnaagaiña Agai.
¹² GΛntΛgitovurai aapimΛ isΛΛquioma maivaavoitudaiña Cristo dai aapimΛ maitΛraaduñicatadai Λjudidíu dai maimaatΛcatadai aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi saidΛ iduñi agaitadai Agai vΛΛtarΛ. AapimΛ maiñΛnΛracatadai isi-imiagi Diuusi ΛΛmadu siΛΛscadΛ coiyadi tomali Diuusi maitΛnΛΛmadu daacatadai. ¹³ ΛΛquioma maivaavoitudaiña aapimΛ Diuusi tomali maidaanΛiña aapimΛ Agai sai gΛnsoicΛiña dΛmos sivi vaavoitudai aapimΛ Diuusi dai daanΛi sai gΛnsoicΛiñΛ vai Agai gΛnsoicΛi vaavoitudaitai aapimΛ Suusi Cristo. Agai muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai poduucai tomasioorΛ istutuidi isΛrmaamaradΛcagi Diuusi. ¹⁴ Judidíu viaacatadai gΛnsΛΛlicamiga sai ΛAgi Agai istutuidi isΛrmaamaradΛcagi Diuusi. CascadΛ judidíu dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu ΛΛquioma ΛrgΛnsasaayumΛcana dai aidΛsi divia Cristo bai dui sai camaitΛrgΛnsasaayumΛcana sai baiyoma ΛrΛmo adunumΛ ducamicana. ¹⁵ AidΛsi abiaadΛrΛ muu Suusi Cristo curusiaba camaiñamΛga sΛΛlicamigadΛ Λjudidíu cascadΛ casi istutuidi Λjudidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu isgΛnaadunumΛ gΛnducamicagi Suusi Cristo gΛrΛΛmadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitΛrgΛnsasaayumΛcana. ¹⁶ AidΛsi abiaadΛrΛ muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvΛquiagi vaavoitudacai Agai. Poduucai Suusi Cristo bai dui Λjudidíu ΛΛmadΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu sai camaiivui vΛΛtΛcana Diuusi dai sai camaitΛncocodaiña Agai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi cΛcΛΛgaducami siΛΛsi aapimΛ ismaacΛdΛ maivaavoitudaiña Diuusi Λcaasi Λjudidíu ismaacΛdΛ cavaavoitudaiña Diuusi mΛsai camaiivui vΛΛtΛcana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacai Suusi Cristo. Diuusi IbΛadΛ garsoicΛi tΛsai vaavoitudana aatΛmΛ Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi Λjudidíu ΛΛmadu ΛmaitΛrjudidíu isdaanΛdagi Diuusi sai soicΛiña. ¹⁹ Poduucai aapimΛ camaitΛrsibΛadΛrΛ oidacami gΛnducami baiyoma aapimΛ ΛΛmadu vΛΛsi vaavoitudadami ΛrΛmo adunumΛ gΛnducami. VΛΛscatai ΛrDiuusi maamaradΛ cascadΛ. ²⁰ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai Cristo dai oojotosadΛ Cristo aagai Diuusi ñiooquidΛ poduucai maí aapimΛ. Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ gamamaatatuli Cristo ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ. ²¹⁻²² Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo ΛrΛmo siΛΛgΛmΛ gΛnducami. Poduucai idui Diuusi vai Diuusi IbΛadΛ diviagi dai gΛrΛΛmadu daacagi. Dai Diuusi Λcovai gΛrvuvaitu dai Diuusi IbΛadΛ gΛrΛΛmadu daja dai gΛrsoicΛi isvaamioma cΛΛga oidacagi dai vaamioma maatΛ caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ.

3

¹ VΛΛsi gomaasicΛdΛ aanΛ Paavora gΛndaanΛi mΛsai cΛΛgacΛrΛ oida-cana. AanΛ gΛnaagidiña aapimΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami cascadΛ maisapi aanΛ. ² AapimΛ camaatΛ lienΛ isDiuusi giñagidi sai gΛnaagidana aanΛ sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi ΛpΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu. Gomaasi ΛrΛmo sΛΛlicami ismaacΛdΛ Diuusi giñmaa. Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi aapimΛ cascadΛ. ³ AanΛ gΛnoojidi chiΛΛqui ñiooquicΛdΛ daidΛ gΛnaagidi isducatai Diuusi giñagidi Λmo istumaasi istumaasi ΛΛquioma ΛAgi Diuusi maatΛcatadai. ⁴ SiΛΛscadΛ nΛida aapimΛ idi oojai maatΛmu aapimΛ iscamaatΛ aanΛ istumaasi ΛΛquioma ΛAgi Diuusi maatΛcatadai sai Cristo iduñia Agai Λmo istumaasi. ⁵ ΛΛquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali Λmaadutai dΛmos sivi Diuusi IbΛadΛ aagidi oootosadΛ Suusi Cristo ismaacΛdΛrΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu viaaca Agai Λpan duucai judidíu istumaasi Diuusi maaqui Agai vaavoitudadami vaavoitudacai

Agai Suusi Cristo. Ajudidíu dai ismaacada maitarjudidíu amo adunuma ganducami dai vassisi istumaasi Diuusi aagidi judidíu sai iduufi agai vaavoitudacai Agai Suusi Cristo sivi arismaacada maitarjudidíu vatarapa. ⁷ Diuusi giñmaa sallyicami ansaidana agnaagidiña idi ñiooqui sai Suusi Cristo arcagacapa vuviadami. Aana maicapa tuigacana damos vascapa Diuusi cagacapa giñnidi daidana giñmaa aguvucadaga sai gnaagidiña aana ñiooquida. ⁸ Aana polidi issiooma mañamaga aana isvasisi vaavoitudadami damos Diuusi giñmaa sallyicami sai aagidiña aana ismaacada maitarjudidíu sai Suusi Cristo cagacapa vuvaidi oodami daidana ivueeyi mui naana maasi vaavoitudadami vatarapa. Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi vassisi istumaasi ivueeyi Cristo vaavoitudadami vatarapa. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aana vassisi oodami istumaasi Diuusi iduufia lidi lliquioma abiaadapa istumaasi tomali amaadutai maimaatacatai. Diuusi idui vassiacatai. ¹⁰ Poduucapai apdui vai najjadagi Diuusi talaanicaruda ismaacada taanai tavaagipapa istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vatarapa sai poduucapai maatana Diuusi talaanicaruda sila saituduga Diuusi. ¹¹ Vassisi gomaasi apdui poduucapai isduucapai agai tatagitoña tomastuigaco daidana idui agai isducatai aagai ootosacai Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudai aatama Suusi Cristo cascada viaa aatama sallyicami isdaanadagi Diuusi sai garsoicaiña vaavoitudaitai isagai garcapa. ¹³ Cascada gandaanai aana masai maivuaam analidiña soimaa taatacatai aana. Aana aagidi Diuusi ñiooquida aapima ismaacada maitarjudidíu cascada soimaa taataca aana. Dai aapima gaagai istatagitodagi silasi ganoigadai aana cascada alia baigiñlidi soimaa taatacatai aana aapimacada.

¹⁴ Cascada siaa duutudai aana oogada Suusi Cristo gartaanadamiga. ¹⁵ Diuusi idui vascatai. Idui agai oodami oidigi daama daidana idui agai gatalaanicarupa tavaagipapa. Vassisi aramo oodami garducami aatama cascada garooga aagaiña aatama. ¹⁶ Diuusi sallyicada viaa guvucadagai. Dai daanai aana Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai ganiibadagapa vai poduucapai vaamioma caga tutiacana aapima, Diuusi Ibada ganlamadu daja cascada. ¹⁷ Dai daanai aana Diuusi sai Cristo ganlamadu daacana vaavoitudaitai aapima agai vai poduucapai vaamioma caga oigada aapima aa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daanai aana Diuusi masai aapima lamadu vassisi vaavoitudadami maatana silasi garoigadai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aatama ismaatiagi vassisi silasi garoigadai agai. Dai daanai aana Diuusi sai agai ganlamadu daacana dai sai aapima oidacana isducatai Diuusi ipalidi.

²⁰ Sallyicada viaa guvucadagai Diuusi dai agai garlamadu daja. Daidana garsoicai isivuaada aatama istumaasi agai ipalidi. Dai agai caga istutuidi isivuaadagi vassisi istumaasi aagiada aatama dai istumaasi tatagitodagi aatama dai asta vaamioma istutuidi agai isivuaadagi. ²¹ Aana ipalidi sai vassisi oodami caga maata iscapa tuiga Diuusi naiditai istumaasi ivueeyi agai vaavoitudadami vatarapa dai maatacatai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

¹ Cascada gandaanai aana aapima masai cagacapa oidacana aapima tomasi maisapi aana vaavoitudaitai Suusi Cristo gartaanadamiga. Dai gandaanai aana masai cagacapa oidacana isducatai gaagai isoidacagi Diuusi aco vuvaidada. Aapima arDiuusi aco vuvaidada cascada. ² Maitavar gargarducada ganliada dai cagavar tuutiaca dai maitavar bacocoda dai mosnajiada istumaasi ganvuidadagi aa dai ganoigadavurai aipacoga. ³ Amo tagitodagai avar viaaca cagacapa ganliditai aipacoga, Diuusi Ibada gansoicai cascada.

4 Dai vΛasi vaavoitudadami Λramo adunumΛ ducami dai vΛscatai viaa Λgai vaa Diuusi IbΛadΛ. Dai Diuusi Λco vuvaitu vΛasi vaavoitudadami dai maatΛ aatΛmΛ isΛmo imidagai iimia ragai Diuusi ΛΛmadu dai tomastuigaco ΛΛmadu daraaja ragai. 5 MosaliΛ Λmaduga gΛrtΛaanΛdamiga, vΛscatai aatΛmΛ vaavoitudadami Λmadugan duuca i vaavoitudai, dai mosΛmadugan duuca i gΛrvapaconai aatΛmΛ, 6 mosΛmaduga Diuusi gΛrooga dai Λgai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ vΛscatai dai gΛrΛΛmadu daja dai gΛrnΛiditai ismaacΛdΛ maivaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi alia viaa guvucadagai.

7 Cristo gΛrmaacai guvucadagai vΛscatai ΛΛmadutai saidΛ ivuaadana Λmo istumaasi poduucai isduucai Λgai ipΛlidi. 8 CascΛdΛ pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ:

TΛsadΛcai Cristo tΛvaagiamu gΛmaatΛ isvaamioma istui Λgai isΛDiaavora.

CascΛdΛ ΛDiaavora camaitistutuidi iscucupadagi vaavoitudadami iibΛadΛ.

Dai gotorΛ Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami.

Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

9-10 Capocaititai Diuusi ñiooquidΛrΛ isSuusi Cristo tΛsai tΛvaagiamu poduucai cΛga gΛmaatΛ isΛpaga tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ dai divia tami oidigi daama. TΛsai Cristo siaaco vaamioma tΛcavaga tΛvaagiΛrΛ, dai sivi tomasiaacoga daja Λgai. 11 Dai Cristo maa guvucadagai vΛscatai ΛΛmadutai vaavoitudadami saidΛ ivuaadana Λmo istumaasi. ΛΛmoco maa Λgai guvucadagai saidΛ ΛroojotosadΛcana, dai aa saidΛ ΛrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛcana, dai aa sai aagidiña oodami ismaacΛdΛ maiquiaa caΛ isSuusi Cristo ΛrcΛagacΛrΛ vuviadami sai Suusi Cristo ΛrcΛagacΛrΛ vuviadami, dai aa saidΛ Λrvaavoitudadami tΛtΛaanΛdamigadΛcana, dai aa saidΛ Λrvaavoitudadami mamaatΛtuldiadamigadΛcana. 12 Poduucai bai dui Suusi Cristo Λgai saidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ vai poduucai vaavoitudadami vaamioma cΛga oidacana dai vaamioma cΛga vaavoitudana Diuusi ñiooquidΛ. 13 Vai poduucai vΛscatai aatΛmΛ Λmaduga mΛsi vaavoitudaiña dai Λmaduga mΛsi maatΛna aatΛmΛ mamaatΛtuldiaragadΛ Suusi Cristo. Dai poduucai aatΛmΛ vaavoitudadami baiyagi tΛgitoidagai daidΛ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi, asta siΛsca cΛga oidaca aatΛmΛ isducatai oidacatadai Suusi Cristo. 14 Dai poduucai camaiΛpan ducamicamu aatΛmΛ aali ismaacΛdΛ tomasioora vupuiirumadai aagiditai Λma maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sastuduacami isgΛrvupuiirumadadagi gΛmamaatΛtuldiaragacΛdΛ ismaacΛdΛ maitΛrvaavoi. 15 Baiyoma aatΛmΛ aagadagi mosΛagi istumaasi Λrvaavoi poduucai gΛaagai isbaiyagi tΛgitoidagai daidΛ ivuaadagi istumaasi Cristo ipΛlidi gΛroigΛdaitai aatΛmΛ aipacoga. AatΛmΛ Λmo adunumΛ gΛrducami dai Suusi Cristo ΛgΛrtΛaanΛdamiga. 16 Dai Λgai gΛrsoicΛi gΛguvucadagacΛdΛ iscΛagacΛrΛ gΛrnΛijadagi aatΛmΛ aipacoga daidΛ iscΛga ivuaada aatΛmΛ istumaasi Λgai ipΛlidi dai poduucai vaamioma cΛga oidacamu aatΛmΛ gΛroigΛdaitai aipacoga.

17 AanΛ gΛnaagidi istumaasi giñaagidi Suusi Cristo. Λgai pocaiti mΛsai camaioidacana aapimΛ isducatai oidaca Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi. Λgai tΛtΛgitoidadΛ maisoicΛi iscΛagacΛrΛ oidacagi. 18 Λgai alia soimaasi ivueeyi cascΛdΛ maitistutuidi iscΛga tΛtΛgitodagi. Dai Λgai gajiaadΛrΛ viaa Diuusi maitipΛlidityai istΛtΛgitodagi Diuusi cascΛdΛ camaitistutuidi Λgai istΛtΛgitodagi Diuusi cascΛdΛ maiviaa Λgai ibΛdagai utudui ismaacΛdΛ gamaacai Diuusi. 19 Dai camaisiaa ΛΛrai isgoogosi gΛnducamicagi baiyoma baigΛnΛlidiña pomaasi ivuaadatai. 20-21 AidΛsi cajiona aapimΛ

isSuusi Cristo $\alpha\tau\epsilon\lambda\lambda\gamma\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ vuviadami dai maí aapim α isducatai oida-catadai $\alpha\gamma\alpha\iota$ dai isducatai gamamaat α tuldiña $\alpha\gamma\alpha\iota$ poduuc $\alpha\iota$ maí aapim α istumaasi $\alpha\tau\upsilon\alpha\alpha\upsilon\upsilon\iota$. Poduuc $\alpha\iota$ maí aapim α sai mait α aagai is α pan duuc $\alpha\iota$ oidacagi α maivaavoitudadami. ²² Casiav $\alpha\tau$ maioidaca isducatai oida-catadai aapim α maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. α l α quioma α Diaavora $\gamma\alpha\eta\nu$ puiirumadaiña $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ aapim α $\rho\alpha\lambda\iota\delta\iota$ ñ α sai vaamioma sioma oida-cana soimaasi ivuaadatai. ²³ Baiyoma $\gamma\alpha\eta$ ndagitovurai vai Diuusi α ma duuc $\alpha\iota$ $\gamma\alpha\eta\tau\alpha\tau\alpha$ gitoituldiña vai camait α t α gitoda aapim α isducatai $\tau\alpha\tau\alpha$ gitoiña α l α quioma baiyoma $\tau\alpha\tau\alpha$ gitoda aapim α isducatai Diuusi ip α lidi. ²⁴ Dai vi-aacamu aapim α ib α daga utudai ismaac $\alpha\delta\alpha$ gamaacai Diuusi vai poduuc $\alpha\iota$ $\kappa\alpha\lambda\gamma\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ $\gamma\alpha\eta\eta$ ijadamu aapim α aipacoga poduuc $\alpha\iota$ isduuc $\alpha\iota$ Diuusi $\kappa\alpha\lambda\gamma\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ $\gamma\alpha\eta\eta$ idi dai α l α giadamu aapim α Diuusi poduuc $\alpha\iota$ isduuc $\alpha\iota$ Diuusi ip α lidi.

²⁵ $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ casiav $\alpha\tau$ maiyaatavoaca, aat α m α α mo adunum α $\gamma\alpha\tau$ ducami $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$.

²⁶ Isbaamuagi α maadutai aapim α maitav $\alpha\tau$ soimaasi ivuaada dai mait α aagai is α mo tasai baamuca $\alpha\gamma\alpha\iota$ ²⁷ poduuc $\alpha\iota$ istutuidi α Diaavora issoimaasi iduiñtuldiagi $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$.

²⁸ Ismaac $\alpha\delta\alpha$ α siv α ucatadai camait α aagai is α siv α ucagi baiyoma $\gamma\alpha$ aagai isgaaata v α adagi dai poduuc $\alpha\iota$ viacagi istumaasi oidadagi soituutuigami.

²⁹ Maitav $\alpha\tau$ sigalnaasi ñiooqui aagada baiyomav $\alpha\tau$ $\kappa\alpha\lambda\gamma\alpha$ ñioocada vai poduuc $\alpha\iota$ siora $\gamma\alpha\eta$ ncalacagi $\kappa\alpha\lambda\gamma\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ oidacana dai baig $\alpha\eta$ lidiña. ³⁰ Dai poduuc $\alpha\iota$ maisoialiatudai aapim α Diuusi Ib α ad α . Ducami isdaasamudai Diuusi Ib α ad α $\gamma\alpha\tau\alpha$ pacaru vai poduuc $\alpha\iota$ $\gamma\alpha$ maat α is α mo imidagai iimi $\alpha\gamma\alpha\iota$ aapim α $\tau\alpha$ v α agiamu dai tomastuigaco Diuusi α l α madu daraajamu.

³¹ Maitav $\alpha\tau$ oomaliaca, maitav $\alpha\tau$ bacocoda, maitav $\alpha\tau$ $\gamma\alpha\eta$ ncocoda, maitav $\alpha\tau$ sigalnaasi ñiooqui aagada, maitav $\alpha\tau$ vui ñioocada aa, dai gajiaad $\alpha\tau\alpha$ viaa v α asi soimaascami. ³² Baiyomav $\alpha\tau$ $\kappa\alpha\lambda$ tuutiaca dai $\kappa\alpha\lambda\gamma\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ $\gamma\alpha\eta\eta$ ijada aipacoga dai $\gamma\alpha\eta$ oig α ldadavurai aipacoga poduuc $\alpha\iota$ isduuc $\alpha\iota$ Diuusi $\gamma\alpha\eta$ oig α li aapim α vaavoitudaitai aapim α Suusi Cristo.

5

¹ Aapim α $\alpha\tau$ Diuusi $\gamma\alpha\tau$ ooga maamarad α dai $\alpha\gamma\alpha\iota$ s α llicad α $\gamma\alpha\eta$ oig α lada. $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ av $\alpha\tau$ α pan duuc $\alpha\iota$ ivuaada aapim α $\alpha\gamma\alpha\iota$. ² $\gamma\alpha\eta$ oig α ladavurai aipacoga poduuc $\alpha\iota$ isduuc $\alpha\iota$ Cristo $\gamma\alpha\tau$ oig α dai $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ $\gamma\alpha\eta$ muaatu curusiaba sai poduuc $\alpha\iota$ Diuusi $\gamma\alpha\eta$ oig α ldiña $\gamma\alpha$ soimaascamiga. Dai Diuusi baig α lidi Suusi Cristoc $\alpha\delta\alpha$ poduuc $\alpha\iota$ iduuc $\alpha\iota$ $\alpha\gamma\alpha\iota$. α judidíu coodaiña cañiru maamarad α α mo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai $\alpha\gamma\alpha\iota$ oig α ldiana soimaascamigad α . Istumaasi idui Cristo $\alpha\tau$ α pan ducami isducatai ivuaadana α judidíu.

³ Aapim α casi $\alpha\tau$ Diuusi maamarad α $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ mait α aagai m α sgoogosi $\gamma\alpha\eta$ nducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali mait α aagai m α scoimudad α tuutiacagi. ⁴ Dai mait α aagai isaagadagi gosoimaascami dai mait α aagai isvupuiiruga maasi ñioocada gomaasi mait α τ $\kappa\alpha\lambda$ gai isaagadagi. Baiyoma $\gamma\alpha$ aagai isbaig $\alpha\tau$ liadagi Diuusic $\alpha\delta\alpha$. ⁵ $\kappa\alpha\lambda$ maat α aapim α sai ismaac $\alpha\delta\alpha$ googosi $\gamma\alpha\eta$ nducami maiiimia $\alpha\gamma\alpha\iota$ siaaco gata α an α i Cristo α l α madu Diuusi. Dai ismaac $\alpha\delta\alpha$ coimudad α tuutuiga, $\alpha\gamma\alpha$ $\alpha\tau$ α pan duucami ismaac $\alpha\delta\alpha$ siaa duutudai α moomono, $\alpha\gamma\alpha\iota$ maiiimia $\alpha\gamma\alpha\iota$ siaaco gata α an α i Cristo α l α madu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi s α llicad α soimaa taatatuldiamu ismaac $\alpha\delta\alpha$ pomaasi ivueeyi. $\alpha\gamma\alpha\iota$ mai α l α gidi Diuusi $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$. Diuusi maitav $\alpha\tau$ $\gamma\alpha\eta$ ndadagitoda

isg_Δnvupuiirumadadagi aa g_Δnaagiditai sai mait_Δrvaavoi istumaasi g_Δnaagidi aan_Δ. ⁷ Maitav_Δr urap_Δc_Δda sioor_Δ pocaitadagi.

⁸ Λ_Δquioma aapim_Δ maimaat_Δcatadai Diuusi ñiooquid_Δ dai alia_Δ soimaasi ivuaadana. D_Δmos sivi cavaavoitudai aapim_Δ Suusi Cristo dai maat_Δ Diuusi ñiooquid_Δ casc_Δd_Δ g_Δaaagai m_Δsc_Δagac_Δr_Δ oidacagi poduucai isduucai Diuusi ip_Δlidi. ⁹ Ismaac_Δd_Δ maat_Δ dai _Δgidi Diuusi ñiooquid_Δ _Δgai gia c_ΔΔ tuutuiga dai c_Δagac_Δr_Δ n_Δidi aa oodami dai _Δgai vaavoitudai sai v_Δasi istumaasi aagai Diuusi ñiooquid_Δr_Δ _Δrvaavoi dai _Δgidi. ¹⁰ G_Δnajag_Δdavurai ismaatiagi v_Δasi istumaasi bai_Δlidi Diuusi. ¹¹ Maitav_Δr urap_Δc_Δda ismaac_Δd_Δ soimaasi ivueeyi _Δgai ivueeyi istumaasi mait_Δrsoiñi dai aapim_Δ mait_Δaagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomav_Δr aagiada aapim_Δ _Δgai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Ali_Δsi _Δrsiaa _Δraragai isaagadagi istumaasi ivueeyi _Δgai _Δstocai. ¹³ Dai si_Δascad_Δ aagiadagi aapim_Δ _Δsoimaasi ivuaadami sai alia_Δ soimaasi ivueeyi, dai si_Δascad_Δ n_Δijadagi _Δgai vaavoitudadami isc_Δagac_Δr_Δ oidaga, aid_Δ gia maat_Δmu _Δgai iss_Δalic_Δd_Δ soimaasi ivueeyi dai c_Δagga istutuidi is_Δma duucai g_Δnt_Δagituagi. ¹⁴ Casc_Δd_Δ pocaiti Diuusi ñiooquid_Δr_Δ:

Ismaac_Δd_Δ maimaat_Δ Diuusi ñiooquid_Δ dai ismaac_Δd_Δ soimaasi ivueeyi, _Δgiditai av_Δr ca_Δca Diuusi ñiooquid_Δ dai vaavoituda siCristo c_Δagac_Δr_Δ g_Δnvuvaidamu. Asc_Δit_Δ Diuusi ñiooquid_Δr_Δ.

¹⁵ Casc_Δd_Δ c_Δagac_Δr_Δ av_Δr oidaca. Maitav_Δr _Δpan duucai oidaca ismaac_Δd_Δ maimaat_Δ Diuusi ñiooquid_Δ baiyomav_Δr oidaca _Δpan duucai sastuducami ismaac_Δd_Δ maat_Δ Diuusi ñiooquid_Δ. ¹⁶ G_Δnaagavurai dai c_Δagac_Δr_Δ oidaca s_Δalic_Δd_Δ soimaasi ivueeyi aa oodami ismaac_Δd_Δ maivaavoitudai Diuusi casc_Δd_Δ. ¹⁷ Maitav_Δr vupuiiruaca. G_Δnaajag_Δdavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ip_Δlidi isivuaada aapim_Δ. ¹⁸ Maitav_Δr navacor_Δda. Ismaac_Δd_Δ navacor_Δai alia_Δsi soimaasi ivueeyi. Baiyomav_Δr dagito Diuusi Ib_Δad_Δ vai _Δgai g_Δnsoiñana isc_Δagga t_Δagitoda aapim_Δ. ¹⁹ Si_Δascad_Δ g_Δndaiviada aapim_Δ aipacoga g_Δaaagai isgan_Δdagi Diuusi n_Δidad_Δ s_Δalic_Δd_Δ siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ V_Δasc_Δr_Δ av_Δr baig_Δn_Δliada Diuusi g_Δroogac_Δd_Δ v_Δasi istumaasic_Δd_Δ. Daidav_Δr _Δgituda isDiuusi g_Δrooga g_Δrca_Δca vaavoitudaitai aat_Δma Suusi Cristo.

²¹ G_Δnsoic_Δdavurai aipacoga, dai vuudavurai ñiooqui ismaac_Δd_Δ g_Δnmaacadagi aa vaavoitudadami, dai c_Δagav_Δr g_Δnt_Δgito ca_Δca isducatai g_Δnmamaat_Δtuldiadagi aa vaavoitudadami. Aapim_Δ siaa duutudai Cristo casc_Δd_Δ.

²² Ooqui g_Δaaagai is_Δagiadagi g_Δncuucuna poduucai isduucai _Δgidi _Δgai g_Δrt_Δaan_Δdamiga Suusi Cristo. ²³ _Δc_Δali _Δgai dai t_Δaan_Δai g_Δooñiga poduucai isduucai Suusi Cristo t_Δaan_Δai v_Δasi vaavoitudadami. Suusi Cristo c_Δagac_Δr_Δ vuvaitu _Δvaavoitudadami daid_Δ _Δvaavoitudadami aaduñ_Δ g_Δnducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai _Δvaavoitudadami _Δgidi Suusi Cristo ooqui g_Δaaagai is_Δagiadagi g_Δncuucuna v_Δasi istumaasi t_Δaan_Δdagi cuucunad_Δ.

²⁵ _Δc_Δali g_Δaaagai isoig_Δadagi g_Δnooñiga poduucai isduucai Cristo oig_Δdai _Δvaavoitudadami dai muu curusiaba sai _Δgai c_Δagac_Δr_Δ vuvacana ²⁶ said_Δ _Δvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duiñdad_Δ. Cristo oig_Δli soimaascamigad_Δ vaavoitudacai _Δgai Diuusi ñiooquid_Δ sai poduucai camaig_Δpi_Δr v_Δat_Δcana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi _Δvaavoitudadami sai _Δmadu oidacana camait_Δrsoimaasi ducamicatai. Cristo ca_Δco vuvaitu _Δgai, si_Δascad_Δ iimia vaavoitudadami t_Δvaagiamu camaitiipucamu sioor_Δ g_Δpi_Δr vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oig_Δdai Suusi

Cristo Λ vaavoitudadami poduucai $g\Lambda$ agai isoig Λ adagi $c\Lambda c\Lambda\Lambda$ li $g\Lambda$ nooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai $g\Lambda$ nnuucada Λ gai Λ agi. Ismaac Λ da nuucada $g\Lambda$ ooñiga ducami is Λ agi $g\Lambda$ nuucadacamudai Λ gai. ²⁹ Tiipu sioor Λ Λ agi $g\Lambda c\Lambda\Lambda$ dadagi baiyoma $g\Lambda$ nuucada si Λ ascad Λ biuugimuca Λ gai gacuaadana dai si Λ ascad Λ Λ vamuca Λ gai $g\Lambda$ uucadaiña poduucai isduucai Cristo nuucada Λ vaavoitudadami. ³⁰ Λ gai Λ raaduñd Λ ducami casc Λ da. Dai aat Λ m Λ Λ rp Λ Λ rvaavoitudadami casc Λ da aaduñd Λ $g\Lambda$ rducami Cristo. ³¹ “Casc Λ da $c\Lambda c\Lambda\Lambda$ li dadagitoi $g\Lambda$ nd $\Lambda\Lambda$ da dai v Λ p Λ nagi ooqui, dai v $\Lambda\Lambda$ goocatai Λ r Λ mo oodami $g\Lambda$ nducamicana Λ gai”. ³² Dai poduucai isduucai Λ mo $c\Lambda\Lambda$ li Λ madu Λ mo ooqui Λ r Λ mo oodami $g\Lambda$ nducami poduucai Cristo Λ madu Λ vaavoitudadami Λ r Λ mo oodami $g\Lambda$ nducami. Gomaasi Λ lquioma maimaat Λ catadai oodami d Λ mos sivi $g\Lambda$ naagidi aan Λ dai gomaasi ali Λ si $g\Lambda$ agai ismaat Λ cagi v $\Lambda\Lambda$ si vaavoitudadami. ³³ Dai aapim Λ ali Λ si $g\Lambda$ agai ist Λ gituagi iscase $g\Lambda$ naagidi aan Λ sai v $\Lambda\Lambda$ scatai $g\Lambda$ agai isoig Λ ada $g\Lambda$ nooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai $g\Lambda$ nnuucada Λ gai Λ agi. Daid Λ ooqui $g\Lambda$ agai issiaa duutuadagi $g\Lambda$ ncuucuna.

6

¹ Aapim Λ aali Λ agiadavurai $g\Lambda$ nd $\Lambda\Lambda$ da vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai Λ gai daid Λ Λ rc $\Lambda\Lambda$ gai. ²⁻³ Diuusi s Λ llicamigad Λ r Λ pocaiti Λ mo ñiooqui: “Sioor Λ siaa duutuadagi $g\Lambda$ nd $\Lambda\Lambda$ da Λ gai gia baig Λ liadamu dai mui uumigi oidacamu Λ gai tami oidigi daama”. Idiav Λ r Λ rp Λ gadada s Λ llicamigad Λ Diuusi ismaac Λ d Λ c Λ da Diuusi aagidi isiduuña agaitadai Λ mo istumaasi Λ gai v $\Lambda\Lambda$ tar Λ ismaac Λ da Λ agidi Λ ñiooqui.

⁴ Dai aapim Λ ismaac Λ da maamara maitav Λ r bacoquitudada $g\Lambda$ nmaamara baiyomav Λ r $c\Lambda\Lambda$ ga nuucadaca dai maacada ñiooqui dai $c\Lambda\Lambda$ gav Λ r maamat Λ tuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapim Λ pipiooñi Λ agiadavurai $g\Lambda$ naamu siaa duutudaitai, dai $c\Lambda\Lambda$ ga soic Λ da ducami isivuaada Cristo aa duiñdada. ⁶ $c\Lambda\Lambda$ gav Λ r gaaata vuaada maisiu mos Λ caasi siuu duucu $g\Lambda$ nn Λ ijada $g\Lambda$ naamu ip Λ lidityai ispot Λ iya Λ gai masai ali Λ sastudaga baiyoma Cristo pipiooñigada duucai s Λ llic Λ da ivuaadatai istumaasi Diuusi ip Λ lidi. ⁷ Baig Λ n Λ liarac Λ da v Λ r Λ ai ivuaada $g\Lambda$ naa duiñdaga ducami isivuaadamudai aapim Λ Suusi Cristo aa duiñdada maisiu oodami. ⁸ $c\Lambda\Lambda$ maata aapim Λ isv $\Lambda\Lambda$ scatai tomasi Λ rpipiooñi tomasi Λ rgaaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacai Λ gai vaavoitudadami $c\Lambda\Lambda$ ga ivuaadatai Λ gai.

⁹ Dai aapim Λ gaaamu $c\Lambda\Lambda$ gav Λ r nuucadaca $g\Lambda$ npipiooñiga dai maisoimaasi taatamituldiada. $g\Lambda$ nt Λ gitovurai sai Suusi Cristo t Λ vaagiana daja dai Λ gai $g\Lambda$ nt Λ aan Λ i v $\Lambda\Lambda$ scatai. Dai Λ gai Λ madugan duucai n Λ idi v $\Lambda\Lambda$ scatai.

¹⁰ Dadagitovurai aapim Λ sai Suusi Cristo $g\Lambda$ nmaacana $g\Lambda$ guvucadaga. ¹¹ Λ Diaavora $g\Lambda$ rvuid Λ r Λ caata aat Λ m Λ vaavoitudadami dai soimaasi $g\Lambda$ rduiñtuldiada ali Λ di Λ gai. Λ gai ali Λ yaatavoga casc Λ da $g\Lambda$ agai is $g\Lambda$ rnucadacagi v $\Lambda\Lambda$ si istumaasic Λ da ismaasc Λ da Diuusi $g\Lambda$ rmaacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduucai Λ gai maidagituagi is Λ Diaavora soimaasi $g\Lambda$ rduiñtuldadagi. ¹² Ismaac Λ da $g\Lambda$ rvuid Λ r Λ v $\Lambda\Lambda$ ta mait Λ rloodami. Λ gai Λ rDiaavora Λ madu t Λ t Λ aañicaruda. Λ gai ali Λ soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gata Λ an Λ i Λ gai moomoyi dai dudunucami duucai. Λ gai t Λ aan Λ i ismaac Λ da maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Casc Λ da $g\Lambda$ agai is $g\Lambda$ rnucadacagi vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduucai mait Λ rmaita Λ Diaavora siuu duucu soimaasi $g\Lambda$ rduiñtuldada ali Λ ada Λ gai. Dai ismaidadagituda aat Λ m Λ issoimaasi $g\Lambda$ rduiñtuldada Λ Diaavora v $\Lambda\Lambda$ scar Λ ali Λ si $g\Lambda$ agai isapiag Λ rnucadacagi. ¹⁴ Ali Λ si $g\Lambda$ agai is $g\Lambda$ rnucadacagi vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquida s Λ llic Λ da Λ rvaavoi dai

garsoicai ismaiaggiadagi aDiaavora. Dai aliasi gaaagai isca tuutiacagi aatama dai caagacara oidacagi. ¹⁵ Alias gaaagai isbai garduuca aatama tomastuigaco isgaaagiadagi Diuusi ñiooquida ismaacada soicai oodami sai ganiibastacan tadacana. ¹⁶ Dai gaaagai iscaaga vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucai maisoimaasi garduiñtuldiada Diaavora. ¹⁷ Dai caagacara garvuvaidacai Suusi Cristo poduucai sobicai agai Diaavora vai maisoimaasi garduiñtuldiña. Dai alias gaaagai iscaaga maataca aatama Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidacada vaamioma istutuidi aatama isaDiaavora. ¹⁸ Vaaagara gaaagai isdaanada aatama Diuusi isduucatai ipalidi Diuusi Ibada. Gaaagai ismaiojoada aatama isdaanadagi Diuusi sai soicaiña vaasi vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daanadavurai aapima Diuusi aan giñvatarapa vai Diuusi giñsoicadagi sai caaga gaaagidiña aan maiduaadicuitai Diuusi ñiooquida ismaacada aagai caagacara vuvaidaragai ismaacada aiquioma maimaatatadai oodami. ²⁰ Aan arootosada Suusi Cristo. Agai giñootoi sai gaaagidiña aan isagai arcagacara vuviadami cascada maisapi aan. Vaaagara daanadavurai aapima Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiña aan Diuusi ñiooquida poduucai isduucai gaaagai isivuaada aan.

²¹⁻²² Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aan alia oigadai. Goovai caaga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadara. Cascada ganootosda iñagai aan dai goovai ganaagidamu isduucatai daraaja aatama dai istuma vueeyi aan amadu aa vaavoitudadami ismaacada giñama daraaja. Dai poduucai baiganliadamu aapima.

²³ Aan ipalidi sai Diuusi grooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga iibastudacan tadacana vaavoitudadami dai sai agai soicaiña vaavoitudadami iscaaga ganoigadagi aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi caagacara gannaiñña aapima ismaacada caaga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo gartaanadamiga.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora vaavoitudadami Filipoosiara oidacami

¹ Aana Paavora amadu Timoteo arpipioonigada Suusi Cristo dai ganoojidi idi oojai vansi aapima garaaduni Filipoosiara oidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo amadu tataanadamigada dai sonarguucacamigada tataanadami. ² Aatama ipalidi siDiuusi garooga amadu gartaanadamiga Suusi Cristo calagacara gannajadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

³ Alia baigianlidiña aana giñdiuusigacada silascada gantatagitodagi. ⁴ Dai siuu duucu gamamadada aana aapima ganvataran vascara alia baigianlidiña aana. ⁵ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima aipaco garsoicai aatama Diuusi aa duiñadara. ⁶⁻⁸ Aana aliasi ganoigadai aapima dai Diuusi calagacara gannidi poduucai isduucai calagacara giñnidi aana ara dai Diuusi gansoicai aapima poduucai isduucai giñsoicai aana ara tsai maivui ñioocaiña aatama agai silascada soimaa taatamadagi. Maisapi aana cascada alia soimaa taataca aana amadu aapima ara. Diuusi garsoicai ara tatai maiduduaadicuda aatama silascada vaan guuquivagi dudunucamiara gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Diuusi arnadjadami isaliasi ganoigadai aana aapima vascatai. Suusi Cristo aana giñnamadu daja cascada ganoigadai aana poduucai isduucai ganoigadai. Vansi imaasicada sallicada vaavoitudai aana isDiuusi ismaacada gansoi macalagacara oidacagi aidamasi utudama vaavoitu agai apiagansoicadamu asta silascada diviagi Suusi Cristo. Dai calagadu ispoduucai vaavoitudai aana. ⁹ Daana aana Diuusi masai vaamioma calaga oigadaiña aapima gnaaduni vaavoitudadami dai sai Diuusi ganmaacana vaamioma maatadagai vai vaamioma maata calca aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Vai poduucai vaamioma calaga maataca aapima istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicalagaducami. Dai poduucai istutiadamu aapima iscalagacara oidacagi dai maitiipucamu istucada gapiara ganvupadagi tomali amo oodami silascada diviagi Suusi Cristo. ¹¹ Dai Suusi Cristo gansoiñamu mai calagacara oidaca aapima. Dai poduucai aa najadamu masduucai oidaga aapima dai agai pocaitiada isDiuusi alia cal tuiga dai poduucai siaa duutuadamu agai ara.

¹² Giñaaduni aana ipalidi iscalaga maataca aapima isvansi istumaasi aravueeyi aanacada sai gomaasi aravueeyi aanacada sai vaamioma mui oodami maatana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ¹³ Dai poduucai vansi idi sandaarugada agal raí amadu vascatai ismaacada arai quidiara oidaga maatana iñsaan maisapi gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ¹⁴ Dai cayoga vansi garaaduni vaamioma calaga vaavoitudai isgarDiuusiga garnuucada dai maiduduaadicutai gaaagidi Diuusi ñiooquida nidi agai iñsaan maiduaadicui tomasi maisapi cascada agai maiduduaadicui ara.

¹⁵⁻¹⁷ Amoco sallicada giñnagacoi alia calagacara giñnidiña oodami gama-maatatulditai aana Diuusi ñiooquida. Agai vaa oodami ismaacada giñnagacoi soigianliatuda lidi cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Povuaadana agai masai calagacara nidiña ara dai amoco sallicada iduñia lidi Diuusi aa duiñada cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Damos agaa gia choo, mospovuaadana agai masai calagacara nidiña ara. Damos aa vaavoitudadami calaga tutuiga dai cascada gaaagidiña isSuusi

Cristo arcagacara vuviadami. Agai aliassi giñoigadai dai caga maata iñsaana gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai cascada maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasioora aagai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami damos aagada istumaasi Diuusi ipalidi. Amoco sallaicada iduñia alidi Diuusi aa duiñdada cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami damos aa gia povuaadana masai cagacara naidiña. Damos aagada agai Diuusi ñiooquida cascada cabaigiñalidi aana.

Dai apiabaigiñaliadamu aana. ¹⁹ Moscaga maata aana isdaana aapima Diuusi aana giñvatarai dai caga maata aana isgiñsoicai Diuusi Ibada agai vaa ismaacada amadu daja Suusi Cristo cascada vasi istumaasicada apavueeyi aana caga Diuusi cagacara giñvusaia agai. ²⁰ Aana maata ismaitivuaada iñagai istucada siaa aradagi aana dai maata aana ismaiduaadicuitai aagada iñagai Diuusi ñiooquida vai sivi apan duucai aiquioma vaamioma najadagi dai tatagitodagi aoodami iscagacara oidaga aana dai imaasicada siaa duutuadagi aoodami Suusi Cristo apan tomasi camuu aana isquiaa oidacagi apan. ²¹ Tami oidigi daama ipalidi aana isivuaadagi moscaasi istumaasi ipalidi Suusi Cristo dai siascada muquia aana vascara agai amadu daacamu aana dai goovai aramo istumaasi cagaducami. ²² Damos isquiaa oidaca aana tami oidigi daama istutuidi aana isapiaivuaadagi Diuusi aa duiñdada. Dai vascara maimaata aana istumaasi ipalidi ismuquiagi isoidacagi. ²³ Alia sijaiga ismatia aana ismaacada ipalidi. Aana baiyoma ipalidi ismuquiagi dai Suusi Cristo amadu daacagi poduucai sioma arcagai aana giñvatarai. ²⁴ Damos aapima ganvatarai sioma arcagai isapiaoidaca aana tami oidigi daama. ²⁵ Aana caga maata isgiñtagito aapima cascada polidi aana isquiaa oidaca iñagai aana ganamadu, dai gansoiñagi mai vaamioma vaavoituda aapima Suusi Cristo dai vaamioma baiganliada. ²⁶ Poduucai ganamadu daacamu aana apamu vai poduucai aagida aapima aa siaa caga ivueeyi Suusi Cristo aapimacada.

²⁷ Dai vascara avar cagacara oidaca aapima masducatai mai Suusi Cristo mamaatuldargada. Aana ipalidi iscajiomacagi masmoaa cagacara oidaga tomasi ganamadu daja aana ismaacasi apan, dai cajiomaca iñalidi aana apan masai amadugan duucai tatagitoi dai masai vascatai apiaaagidiña aa oodami Suusi Cristo mamaatuldargada, ²⁸ dai maitandadagitoda isganlabacatada ismaacada ganvidaru vata. Imaasicada caga maatacamu agai ismaiimia agai Diuusi amadu damos Diuusi cagacara ganvuvaidamu aapima. Lagi Diuusi maatuldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi ganmaa oigara-gai masvaavoitudagi Suusi Cristo dai massoimaa taatagi agaicada vidaru vatacatai vasi soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdada dai poduucai gia arcagai. ³⁰ Aapima naidi isducatai soimaa taatamaiña aana. Dai maata aapima apan isducatai soimaa taataca aana sivi. Dai aapima giñapan duucai soimaa taatamai apan.

2

¹ Camaata aapima isSuusi Cristo gansoicai, dai isagai baiganliatudai ganoigadaitai, dai maata aapima isDiuusi Ibada ganamadu daja dai soigalidi aapimacada. ² Mosamo tagitoidagai avar viaaca aapima dai ganoigadavurai amo siagama duucai, dai maicada tannajada dai mainaana caiti annajada aipaco dai poduucai vaamioma baigiñaliatudadamu aapima. ³ Soicadavurai aa maisiu lagi gantagitoca dai maitavar gagarducada ganliada vascatai gaagai ispovnaliadagi sai

aaduñda vaamioma argagarducada siagi agai. ⁴ Vascatai aliassi gaaagai istatagitodagi isducatai istutuidi issoicadagi aa dai maisiu agi gansoicadagi.

⁵ Aapima gaaagai isapan duucai tatagitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi agai arDiuusi vascara dagito gasalicamiga chiqui uumigi dai oodami duucai vuusai dai gooquira rpiooñigadacatadai vasi oodami. ⁸ Dai caoodamitucai maigaducada gallidiña dai gadagito masmuaagi curusiaba iduñia aliditai istumaasi oogada ipalidi tomasi aliassi arsiaa raragaicana masmuaagi amaadutai curusiaba. ⁹ Cascada Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma gducada daasicami istomali amo amai, ¹⁰ sai vaamioma siaa duutudaiña vascatai tavaagira dai oidigi daama dai davarai uta istomali amo amai. ¹¹ Vai poduucai vasi naana maasi oodami matiagi dai pocaitiadagi isSuusi Cristo artaanadami dai siaa duutuada agai Diuusi garooga.

¹²⁻¹³ Cascada giñaaduñi gaaagai isapiagiñagiditai caaca aapima tomasi maitanlamadu daja aan poduucai isduucai giñagidiña aapima aidasi ganlamadu daja aan. Diuusi ganlamadu daja aapima lamadutai dai gansoicai maicagacara oidaca aapima poduucai isduucai ipalidi agai cascada gnaagavurai iscagacara oidacagi salicada labiditai Diuusi cagacara ganvuvaididitai agai.

¹⁴ Maitavar vui ñioocada Diuusi tomali maitanvupui ñioocada gnaaduñi lamadu. ¹⁵⁻¹⁶ Vai tomali amaadutai maitagaiña tomali amo istumaasi istucada gpirira ganvupadagi baiyomavar cagacara oidaca. Aapima arDiuusi maamarada dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapima. Dai caga gamamaatatuldiadagi ismaacada aagai Suusi Cristo isducatai gaaagai isoidacagi dai isducatai vascara oidaca aatama agai lamadu, vai siascada oodami ismaacada oidigi daama oidaga najadagi isducatai oidaga aapima poduucai matia agai ispoduucai gaaagai isoidacagi. Dai poduucai siascada diviagi Suusi Cristo aan baigiñliadamu aapimacada maatacatai ismaimosagicada aapima gansaagida aimaraitadai gnaagidiña aan Diuusi ñiooquida. ¹⁷ Isaapima vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuusi muucucai aan, aan gia ipalidi ismuquiagi. Dai vascara baigiñlidi aan tomasi muu aan aapimacada. ¹⁸ Dai aapima avar baiganliada arpa giñapan duucai.

¹⁹ Aan polidi isataanadami Suusi Cristo ipalidi isotoma gaamucu ganootosda aan goTimoteo, dai aan gia ganootosda inlidi vai poduucai siascada apamu diviagi goovai vaamioma baigiñliada aan maatacai masduucai daraaja aapima. ²⁰ Maitipu amai tami ismaacada giñapan duucai tatagitoi dai salicada gansoiña alidiña. ²¹ Vascatai gogaa mosagi gantatagitoiña dai maivuuman alidiña isivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdad. ²² Camaata aapima isTimoteo caga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai caga maata aapima isducatai giñsoicai goovai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Goovai giñsoicai apam duucai isduucai soicai amo ali galli gaoga. ²³ Cascada ganootosda inlidi aan mosmaatacai mastumaasi iduñia agai tami maisacara aanacada. ²⁴ Aan polidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isagi maca gannida aan otoma.

²⁵ Aan polidi isgaaagai isganootosda aan graduñi Epafarodito ismaacada giñsoicai dai giñapan duucai soimaa taatamai gaaagiditai Diuusi ñiooquida. Aapima giñootosi aidasi tagitocatadai aan. ²⁶ Goovai polidi masapima maibaiganlidi maatacai iscococatadai goovai cascada gannida alidi goovai aapima vascatai. ²⁷ Vaavoava issalicada cococatadai goovai

baitoma muu dāmos Diuusi soigalli goovaicada dai aanacada apan ansai poduucai maivaamioma soigiñalidiña. ²⁸ Cascada sällicada gānootosda iñalidi aanā vai poduucai baiganalda aapimā tlagacai apamu. Dai poduucai camaisii soigiñaliadamu aanā. ²⁹⁻³⁰ Cascada baiganaliaragacada avā miaadagida. Goovai argaraduñi vaavoitudadami. Gantagitovurai aapimā isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñiooquida. Baitoma muu goovai giñsoicaitai istumaasiarā maitistutuidi aapimā isgiñsoiñagi mällcasi daraajatai. Gaaagai māsgāgarducada duucai nāijadagi vāascatai ismaacada apan tuutuiga goEparodito.

3

¹ Dai sivi giñaaduñi gaaagai māsbaiğanaliadagi. Aapimā arDiuusi maamarada cascada. Aanā maioojodai isgānoojiadagi agai vaa ñiooqui ismaacada casi gānooji aanā dai aapimā gānvāatarā gia arsoiñi goovai. ² Gānnuucadacavurai agaicada ismaacada vuidarā vāatā Diuusi ismaacada arsoimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudai sai gaaagai isiquitlagi gāntuucuga dai poduucai cālgacarā vuvāquiagi dai camaitarsoimaasi iducamicagi. ³ Dāmos aatāmā sällicada aragai ismaacada Diuusi cālgacarā vuvaitu. Diuusi Ibāada garālamadu daja dai garsoicai issiaa duutuada aatāmā Diuusi. Dāmos aatāmā maivaavoitudai sai ivuaadatai amo istumaasi gārtuucugacada ispoduucai istutuidi aatāmā iscālgacarā vuvāquiagi. ⁴ Isiarvaavoicamudai isivuaadatai aatāmā amo istumaasi gārtuucugacada cālgacarā vuvācadamudai, aanā gia casiooma cālga cālgacarā vusaimudai siaa. ⁵ Aidasi vuusai aanā bomamacova tasaicada giñdāda iquitā giñtuucuga. Aanā arjudiū daidā arcājudadā Benjamín. Dai ebreo tlagidu garñiooqui antai aanā cālga maí apan duucai giñdāda. Aanā arfariseo aduñdācatadai, agai arjudidiū apan dāmos cālga āgidi Moseesacaru sällicamigadā. ⁶ Dai baigiñaliaragacada soimaasi taatamituldinā aanā agai ismaacada vaavoitudainā Suusi Cristo, dai cālga āgidiñā aanā vāasi isducatai garviituli Moseesacaru dai maitiipucana siorā gāpiarā giñvuupadagi tomali amo istumaasicada. ⁷ Dāmos ālquioma polidiniñā aanā sai gomaasicada Diuusi cālgacarā giñnāidiñā dai sivi camaata aanā ismaitarvaavoi, cavaavoitudai aanā Suusi Cristo cascada. ⁸⁻⁹ Dāmos vāasi istumaasi ismaacada ivuaadatadai aanā maisoiñi alidi. Sällicada vaamioma cālgadu isvaavoitudai aanā giñtāanādamiga Suusi Cristo agai gia sällicada arsoiñi. Aidasi vaavoitu aanā Suusi Cristo viaa aanā vāasiaacatai istumaasi viaacatadai baiyoma ipaliditadai aanā isSuusi Cristo giñālamadu daacagi dai iñsaana imiagi agai ālamadu siāscada muuquiagi. Dai sivi maivūam iñalidi aanā agaicada ismaacada viaa. Camaivaavoitudai aanā iñsistutuidi isāgi cālgacarā vuusiagi aanā cālgacarā oidacatai tomali āgiditai vāasi ismaacada garviituli Moseesacaru, vaavoitu aanā Suusi Cristo cascada. Diuusi cālgacarā giñnāidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aanā mosvaavoitudai aanā Suusi Cristo cascada. ¹⁰⁻¹¹ Mosdagito aanā vāasi istumaasi ivuaadana vaavoituda iñaliditai Suusi Cristo dai soimaa taata iñalidi aanā poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo. Agai muu ansai aanā cālgacarā vusaiñā giñsoimaascamigaiñdarā cascada aanā ipalidi iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca iñalidi aanā agai vaa guvucadagai ismaacada viaacatadai Suusi Cristo dai duaacagi apan duucai agai.

¹² Aanā gānaagidi sai maiquia vāasi imaasi apādui aanacada. Aanā maata iñsqiā arsoimaasi ivuaadami aanā. Dāmos aanā giñāajagai iscālgacarā

oidacagi isduucai ipalidi Suusi Cristo agai cagacara giñvusaitu cascada. ¹³ Giñaaduñi caga maata aana ismaiquiaa caga ivueeyi aana vasi camaitagitoi aana istumaasi ivuaadana mostagitoi aana istumaasi iduñia iñagai. ¹⁴ Dai poduucai vaamioma cagacara oidacamu aana dai muucucai aana Diuusi giñvaidacamu tavaagiamu vaavoitudaitai aana Suusi Cristo.

¹⁵ Vascatai aatama ismaacada caga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatuldaragada dai caga agidi Suusi Cristo gaaagai isapiatagitodagi isaliasi gaaagai isapiagarajagadagi iscagacarioma oidacagi. Dai isaapima maipoduucai tagitodagi Diuusi ganmaatuldamu. ¹⁶ Gaaagai tasapiavaavoitudadagi tastaasi camaata dai oidacagi tascudatai camai.

¹⁷ Giñaaduñi giñpan duuquiavar oidaca. Dai gantagitovar najada aa vaavoitudadami ismaacada pan duucai oidaga Timoteo dai Epafarodito dai aana dai poduucai oidaca aapima. ¹⁸ Camuiyoco gnaagidi aana damos pamu gnaagida iñalidi asta suaacaitai sai oidaga mui oodami ismaacada vuidara vata Suusi Cristo mamaatuldaragada dai maijojoidi masagiadagi isSuusi Cristo curusiaba muu. ¹⁹ Dai siascada coiya agai, agai gia Diaavora amadu iimimu. Agai gia maivaavoitudai Diuusi tomali maitagitoi. Agai mosaca cuadagai tagitoi dai googosi ganducami dai ojoidi isaagadagi vasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana agai baiyoma gaaagai issiaa aradamudai agai. Agai maitagitoi Diuusi mosacaasi istumaasi oidaga tami oidigi daama. ²⁰ Damos aatama maitroidacami tanai amo imidagai noonogimu aatama tavaagiamu. Dai tanai nana aatama isdiviagi gataanadamiga Suusi Cristo tavaagiañdara. ²¹ Agai baquia agai gartuucuga ismaacada otoma ugiatai dai dadadaquituda agai pan duucai ismaasi agai tuucugada. Poduucai iduñia agai agai vaa guvucadagaicada ismaacacada taanai agai vasiaacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaaduñi apiavar vaavoitudadai dai apiaagiada aapima Suusi Cristo. Aana gia salicada gannida iñalidi aliasi ganoigadai aana cascada. Alia baigiñalidi aana aapimacada vai tomasioora sioora najadagi isducatai oidaga aapima caga matiagi ismaisiu mosagicada gaaagidi aana Diuusi ñioquida aapima gansaagida.

² Daanai aana Evodia amadu Síntique sai baiduuna ñioqui agai arvaavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaduñi ismaacada giñsoicaiña giñaa duiñdagara gdaanai aana issoicada aapi gooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami amadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caoja vascatai goovai tatarada galiivrugara ismaacadara oojai agai vascatai tatarada ismaacada vascara oidaca agai agai amadu.

⁴ Vascara avar baiganliada aapima vaavoitudaitai gataanadamiga Suusi Cristo. Pamu gnaagidi baigavar anliada. ⁵ Cagavar tuutiaca vasi oodami vui. Ataanadami Suusi Cristo caotoma divia agai.

⁶ Maitavar vuama anliada tomali amo istumaasicada. Baiyoma gaaagai masvascara apiamamadadagi dai taanadagi Diuusi vasi mastumaasi tagito. Baigavaranliada Diuusicada. ⁷ Ispoduucai ivuaada aapima Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poduucai sioma caga istutuidi aapima ismaivuama anliadagi tomali amo istumaasicada. Aatama gartatagitoidacada agi maitistutuidi isgariibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimata aatama isducatai.

⁸ Tātāgitodavurai āgiāra ismaacāda ārvaavoi, dai āgiāra ismaacāda ārcāāgaducami, dai cāāgaducāda voiāra ismaacāda Diuusi gānmamaacai.

⁹ Ivuaadavurai aapimā vāasi istumaasi gānmaatātuli aanā dai istumaasi gāntājai aanā dai istumaasi aagaiña aanā dai istumaasi ivuaadana aanā poduuquiavār ivuaada aapimā vai Diuusi gāniibāstudacan tadacana.

¹⁰ Aliā baigiñāliidi aanā Diuuscāda āpamu giñsoiñacai aapimā. Aanā maipotāiya iñāliidi mātai maitiñtātāgitoitadai dāmos maitiipucatadai isducatai giñsoiña aapimā. ¹¹ Poduucāi gānāgidi aanā maisiu gāntaanādami iñāliditai āpua. Aanā maatā isbaigiñāliadagi istumaasicāda viaacagi. ¹² Aanā āmo iimidagai maiviaacana istumaasi dai āmo iimidagai cāāga viaacana aanā. Aanā istutuidi istomasduucāi oidacagi, istasconācātai isbiuugimucātai āpā. ¹³ Aanā tomasduucāi istutuidi isbaigiñāliadagi, Suusi Cristo giñsoicāi cascāda. ¹⁴ Dai aapimā aliā cāāga idui giñootosdacai soiñi aidāsi soimā taatācādadai aanā.

¹⁵ Dai cāāga maatā aapimā aidāsi ii aanā Masedoniamu dai giñāagacai gāagidi aanā isSuusi Cristo ārcāāgacāra vuvīadami. Dai gooqiārā āmāpācāra gānāmpaidiña āvaavoitudadami. Dai aidāsi ii aanā Masedoniañdāra mōsācaasi aapimā Filipoosiāra oidacami giñootosdiña istucāda giñsoicāda aanā. ¹⁶ Aidāsi quīāā daacādadai aanā Tesalonicāra aapimā āmo iimidagai giñootosdiña soiñi. ¹⁷ Aanā maitāntaanādami iñāliidi vaamioma mosaipāliidi aanā isDiuusi cāāgacāra gānālijadagi. ¹⁸ Aapimā casi giñootosi mui naana maasi Epafaroditocāda dai sivi camaitāgito aanā vaamioma. Aliā baigiñāliidi aanā goovaicāda ismaacāda giñootosi dai Diuusi baigāliidi āpā. ¹⁹ Dai gārDiuusiga gānmaāquimu vāasi istumaasi tāgito aapimā. Āgai naana maasi viaā tāvaagiāra aapimā vaavoitudai Suusi Cristo cascāda. ²⁰ Gāāgai isvāāscātai siaa duutuadagi Diuusi gārōoga vāāscāra.

²¹ Diuuscāda viaatuldi aanā vāāscātai ismaacāda vaavoitudai Suusi Cristo. Gāraaduñi ismaacāda tanai daraaja aanā giñāāmadu Diuuscāda gānvīaatuldi āpā. ²² Dai vāasi gogāā vaavoitudadami Diuuscāda gānvīaatuldi āpā, sioma cāāga āgai ismaacāda āgāā rāi quīidiāra oidaga Diuuscāda gānvīaatuldi.

²³ Vai gārtaaanādamiga Suusi Cristo cāāgacāra gānāidiña dai gānāāmadu daacana.

Mōsācaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λ vaavoitudadami Coloosasi Λ r Λ oidacami

¹⁻² Aan Λ Λ rPaavora. Dai aan Λ Λ madu Timoteo g Λ mviaatuldi aapim Λ garaaduñi vaavoitudadami ismaac Λ d Λ vaavoitudai Suusi Cristo. Dai aan Λ g Λ noojidi aapim Λ Coloosasi Λ r Λ oidacami ismaac Λ d Λ Diuusi Λ covai vuvaida. Aan Λ Λ rootosad Λ Suusi Cristo, Diuusi ip Λ lidi casc Λ d Λ . Aat Λ m Λ ip Λ lidi sai Diuusi g Λ rooga c Λ agac Λ r Λ g Λ nn Λ ijadana dai g Λ niib Λ studacan tadacana. Diuusi Λ roogad Λ Suusi Cristo g Λ rt Λ aan Λ damiga.

³ V Λ asc Λ r Λ baig Λ r Λ lidi aat Λ m Λ Diuusic Λ d Λ daan Λ itai sai g Λ nsoic Λ iña aapim Λ m Λ sai c Λ agac Λ r Λ oidacana. ⁴ Baig Λ r Λ lidi aat Λ m Λ Diuusic Λ d Λ maat Λ catai isaapim Λ c Λ aga vaavoitudai Suusi Cristo dai iss Λ lic Λ d Λ oig Λ dai aapim Λ aa vaavoitudadami, ⁵ n Λ n Λ racatai aapim Λ istuigaco iimi agai t Λ vaagiamu dai Diuusi Λ madu oidaca agai tomastuigaco. Aid Λ si tucamid Λ r Λ maí aapim Λ is Λ rvaavoi isSuusi Cristo Λ rC Λ agac Λ r Λ v Λ viadami, aapim Λ vaavoitu is Λ mo imidagai iimi agai Diuusi Λ madu. ⁶ Dai idi vaa ñiooqui c Λ agaduc Λ d Λ ismaac Λ d Λ maí aapim Λ gaaagidi Suusi Cristo ojootosad Λ v Λ asi oidig Λ r Λ dai muidutai vaavoitu dai aa quiaa vaavoitudaimi dai Λ ma duucaí g Λ nt Λ t Λ gitoimi vai camaisoimaasi ivueeyi poduuc Λ i isduuc Λ i Λ p Λ dui aapim Λ c Λ d Λ . Aapim Λ maí isDiuusi s Λ lic Λ d Λ oig Λ dai oodami. ⁷ V Λ asi gomaasi g Λ nmamaat Λ tuli g Λ raduñi Epaafarasi. Agai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdad Λ Λ pan duucaí aat Λ m Λ dai alia oig Λ dai aat Λ m Λ agai. Agai s Λ lic Λ d Λ g Λ nsoic Λ iña m Λ sai vaamioma c Λ aga maat Λ na Diuusi ñiooquid Λ . ⁸ Agai vaa Epaafarasi g Λ raagidi m Λ sai aapim Λ ali Λ si g Λ noig Λ dai aipacoga g Λ n Λ madu daacatai Diuusi Ib Λ ad Λ .

⁹ Casc Λ d Λ aid Λ abiaad Λ r Λ simaí aat Λ m Λ gomaasi apiadaan Λ iña Diuusi sai agai g Λ nsoic Λ iña m Λ sai c Λ aga maat Λ na istumaasi agai ip Λ lidi isivuaada aapim Λ dai m Λ sai c Λ aga maata ca Λ cana v Λ asi ñiooquid Λ dai m Λ sai c Λ aga maat Λ na isducatai g Λ aagai isoidacagi. ¹⁰ Mai poduuc Λ i s Λ lic Λ d Λ c Λ agac Λ r Λ oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ip Λ lidi poduuc Λ i isduuc Λ i g Λ aagai isivuaadagi v Λ asi vaavoitudadami. Poduuc Λ i iduñia agai aapim Λ naana maasi c Λ c Λ agaducami dai vaamioma c Λ aga maat Λ mu Diuusi. ¹¹ Dai daan Λ i aat Λ m Λ Diuusi, agai s Λ lic Λ d Λ viaa guvucadagai, sai agai g Λ nmaacana guvucadagad Λ vai poduuc Λ i si Λ ascad Λ oodami soimaasi g Λ ntaatamituldadagi istutiada aapim Λ issoimaasi taatamadagi dai apiac Λ agac Λ r Λ oidacagi. ¹² Diuusi g Λ roig Λ li g Λ rsoimaascamiga casc Λ d Λ viaa aat Λ m Λ s Λ licami Λ madu v Λ asi aa vaavoitudadami isiimiagi t Λ vaagiamu dai isDiuusi c Λ agac Λ r Λ g Λ rn Λ ijadagi. Casc Λ d Λ baig Λ r Λ lidi aat Λ m Λ Diuusi g Λ roogac Λ d Λ . ¹³ Agai c Λ agac Λ r Λ g Λ rvuvaitu said Λ Λ Diaavora camait Λ aan Λ iña g Λ riib Λ daga vai poduuc Λ i camai Λ agidi aat Λ m Λ Λ Diaavora baiyoma Λ agidi aat Λ m Λ Suusi Cristo. Agai Λ rDiuusi marad Λ dai Diuusi s Λ lic Λ d Λ oig Λ dai agai. ¹⁴ Suusi Cristo agai daid Λ c Λ agac Λ r Λ g Λ rvuvaitu muucuc Λ i curusiaba vai Diuusi oig Λ ldi g Λ rsoimaascamiga.

¹⁵ Tomali Λ maadutai main Λ idi Diuusi. D Λ mos Diuusi ootoi g Λ mara t Λ vaagiaiñd Λ r Λ tami oidigi daama vai poduuc Λ i oodami maat Λ na istuiga Diuusi. Agai Λ rSuusi Cristo dai Λ pan tuiga Diuusi g Λ ooga. Suusi Cristo agai dai vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora.

¹⁶ Suusi Cristo idui v Λ asia Λ catai t Λ vaagi Λ r Λ dai oidi daama si Λ asi istumaasi maasi, Λ caasi istumaasi maimaasi poduuc Λ i isduuc Λ i Diuusi ip Λ li. Dai Diuusi

marada idui vaasi Diuusi taañicaruda sai agai siaa duutudaiña. ¹⁷ Diuusi marada tomastuigaco oidaga Diuusi amadu. Dai agai caga nuucada vaasiacatai sai maiugitana tomali oidigi, tomali tasai, tomali sisiaavugai, tomali amo istumaasi. ¹⁸ Dai Cristo artaanadamigada vaasi vaavoitudadami. Agai maa ibadagai utudui vaavoitudadami. Dai agai abaitaacamigada vaascatai ismaacada apamu duduaaca agai coidada saagidaiñdara dai agai vaamioma taanada agai istomasoor. ¹⁹ Agai poduucai ivueeyi. Agai arDiuusi cascada. Diuusi ipali isaCristo apaan tuigacagi agai. ²⁰ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama tavaagidaiñdara sai agai muucuna curusiaba sai poduucai cagacara vuvacana oodami dai Diuusi oigaldi soimaascamigada. Dai muucucai Suusi Cristo poduucai vaascatai oidigi daama oidacami istutuidi iscamaivui vaatcagi Diuusi. Dai vaasiacatai oidigi daama dai tavaagiar Diuusi utulda agai sai apa maascana aidasi tucamidara idui agai.

²¹ Damos aapima liquioma maitarmamaaradacatadai Diuusi baiyoma vuidara vaatcatadai aapima Diuusi soimaasi ivuaadai. ²² Damos sivi camaivuidara vaata aapima Diuusi muucucai Suusi Cristo curusiaba dai poduucai Suusi Cristo ganvaidacaimu Diuusi vuitapi caoigaldacai gansoimaascamiga dai camaisoimaasi duucamicamu dai covai vuvaidadacamu masaida ivuaadana Diuusi aa duiñdada. ²³ Suusi Cristo iduñia agai gomaasi isaapima apiavaavoitudadagi agai dai caga vaavoitudadagi ismaitipu mai vaasi oidigara ismaacada viaa guvucadagai iscagacara vuviaadagi oodami dai apiavaavoitudadagi vaasi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiooqui cagaducada agai ismaacada gaaagidi vaavoitudadami vaasi oidigi daama dai ismaacada camai aapima dai ismaacada aan Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigiñlidi aan soimaasi taatamaitai aapima ganvaatar. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami vaatar. Dai poduucai isduucai agai soimaasi taata aan apra soimaasi taatamai soicitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi giñmaa amo samicami ansai aan gansoicaiña aapima amadu aa vaavoitudadami masai vaamioma caga maatana Diuusi ñiooquida ²⁶ ismaacada liquioma maitamaatcatadai. Damos sivi Diuusi garmaatutuli vaasi gomaasi. Aatama acovai vuvaidada agai. ²⁷ Diuusi ipali isvaasi vaavoitudadami maatana isSuusi Cristo garlamadu daja aatama ismaacada vaavoitudai agai, dai cascada caa maata isiimia ragai Diuusi amadu. Goñiooqui samicada cagadu daida aragai vaatar apra ismaacada maitarjudidui. Liquioma maimaatcatadai oodami goñiooqui damos sivi casi gamaata.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama agidiña aatama vaasi oodami sai Suusi Cristo arcagacara vuviaadami. Agidiña aatama oodami sai gaaagai isgajiaadara viaagi vaasi soimaascami dai caga maamatutuli aatama vaascatai sai Suusi Cristo cagacara vuvaidi tomasoor sioora vaavoitudagi. Aatama ipalidi issoicadagi oodami sai vaamioma caga vaavoitudana dai sai vaamioma maatana Diuusi ñiooquida dai sai vaamioma caga ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi argiña duiñdaga naida povueeyi aan vaasi giñgucadagacada ismaacada giñmaacai Suusi Cristo.

2

¹ Aana ipalidi masai maatana aapima sai aana duudatai gantatagitoi aapima amadu vaasi vaavoitudadami Laodiseera oidacami amadu vaasi agaa ismaacada maiquiaa giñmaata. Dai samicada daana aana Diuusi

sai ʌgai ɡʌnsoicʌiña aapimʌ ʌmadu vʌʌscatai ismaacʌdʌ caagai aanʌ mʌsai apiavaavoitudaiña ñiooquidʌ. ² Dai aanʌ ipʌlidi mʌsai aapimʌ baigʌnʌʌliatudaiña aipaco ɡʌnoigʌadaitai, dai mʌsai cʌʌga maatʌ nʌidiña Diuusi ñiooquidʌ dai mʌsai cʌʌga maatʌna vʌʌsi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidarʌ aagaitai Suusi Cristo. Vʌʌsi gomaasi ʌʌquioma maimaatʌcatadai oodami. ³ Suusi Cristo ʌgai dai vaamioma cʌʌga tʌtʌgitoi sitomasioora dai ʌgai ɡʌrsoicʌi tʌsai cʌʌga maatʌna naana maasi istumaasi istumaasi maatʌ Diuusi dai poduucai aliʌ sastuduacamu aatʌmʌ. ⁴ Gomaasi ɡʌnaagidi aanʌ vai tomali ʌmaadutai maitʌnvupuiirumadaiña cʌʌ baimaasi ñiooqui ɡʌnaagidi mʌsai ʌʌgidi caʌcana. ⁵ Tomasi maigʌnʌʌmadu daja aanʌ vʌʌscʌrʌ ɡʌntʌtʌgitoi aanʌ aapimʌ dai baigiñʌlidi aanʌ maatʌcatai isaapimʌ vʌʌscatai viaa ʌmo tʌgitoidagai sʌʌlicʌdʌ cʌʌga vaavoitudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucai isduucai cavaavoitu aapimʌ Suusi Cristo ɡʌrtʌaanʌdamiga cʌʌgacʌrʌ ɡʌnvuvaidacai ʌgai poduucai ɡʌaagai isapiavaavoitudadagi aapimʌ sai ʌgai apiagʌnnuucada. ⁷ Dai ɡʌaagai isdaanʌdagi aapimʌ Suusi Cristo sai ɡʌnsoicʌiña mʌsai cʌʌga oidacana poduucai isduucai ʌgai ipʌlidi poduucai isduucai ɡʌnmamaatʌtuli aanʌ dai vʌʌscʌrʌ baigavʌr ʌnʌliada Diuusicʌdʌ vʌʌsi istumaasicʌdʌ istumaasi ʌgai idui aapimʌ ɡʌnvʌʌtarʌ.

⁸ Maitavʌr dagitu aapimʌ isaa oodami ɡʌnvupuiirumadadagi vai poduucai maigajiaadʌrʌ vipiaa aapimʌ mamaatʌtuldiaragadʌ Suusi Cristo, ɡʌnmamaatʌtulditai ʌgai ʌmai mamaatʌtuldaragai ismaacʌdʌ maitʌrvaavoi. Istumaasi ɡʌnmamaatʌtuli ʌgai ʌrʌoodami mamaatʌtuldaragadʌ dai oodami viituldaradʌ, gomaasi maitʌrSuusi Cristo mamaatʌtuldaragadʌ.

⁹ Suusi Cristo ʌrDiuusi daidʌ ʌrʌoodami ʌʌpʌ ʌgai tami oidigi daama oidacatadai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo ɡʌnʌʌmadu daja dai poduucai Diuusi ɡʌnʌʌmadu daja ʌʌpʌ. Poduucai aapimʌ viaa vʌʌsi istumaasi tʌgitu dai cʌʌgacʌrʌ vuvʌquiagi. Suusi Cristo ʌgai dai tʌaanʌi vʌʌsiaʌcatai. ʌgai vaamioma tʌaanʌi isDiuusi tʌtʌaañicarudʌ dai vaamioma tʌaanʌi siʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ. ¹¹ Aidʌsi vaavoitu aapimʌ Suusi Cristo dai ɡʌnmaacacai ʌgai guvucadagai mʌsai camaisoimaasi ivuaadana ɡʌmaʌ isaapimʌ ʌrSuusi Cristo mamaatʌrdamigadʌ maisiu iquitʌcʌitai ɡʌntuucuga poduucai isduucai ɡʌmviituli ʌjudidíu. ¹² Aidʌsi ɡʌnvapacoñi aapimʌ vaavoitudacai Suusi Cristo ʌpʌga vaapa aapimʌ suudarʌ. Gomaasi ʌrʌpan ducami isyaasapicamudai aapimʌ Suusi Cristo ʌʌmadu. Dai gooquiʌrʌ vuvaja suudagaiñdarʌ. Gomaasi ʌrʌpan ducami isʌpan duduaaca vaavoitudaitai isDiuusi viaa guvucadagai dai ʌgai ʌgai dai duaacali Suusi Cristo coidadʌ saagidiaiñdarʌ ɡʌguvucadagacʌdʌ. ¹³ ʌʌquioma maiviaacatadai aapimʌ ibʌdagai utudui soimaasi ivuaadatai dai vui vʌʌtʌcana Diuusi dʌmos sivi Diuusi ɡʌnmaa ibʌdagai utudui dai oigʌli ʌgai ɡʌnsoimaascamiga vaavoitudacai aapimʌ Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapimʌ ɡʌpiʌr vʌʌtʌcatadai maiʌʌgidityai Diuusi sʌʌlicamigadʌ vʌʌscʌrʌ Diuusi oigʌli ɡʌnsoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cascʌdʌ. ¹⁵ Aidʌsi Cristo muu curusiaba vaamioma istui isʌDiaavora ʌmadu ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ dai poduucai vʌʌsi oodami istutuidi ismaatiagi isvaamioma viaa guvucadagai Suusi Cristo siʌDiaavora.

¹⁶ Isʌmaadutai ɡʌnaagiadagi sai maitʌaagai mʌscuaadagi ʌʌmo cuaadagai dai sai maitʌaagai isgayʌʌdagi ʌʌmo istumaasi dai sai aliʌsi ɡʌaagai issiaa duutuadagi ʌmo tasai siaa duudagaicatai ʌgai siʌpʌ ʌmo ibʌstaraga tasʌrʌ siʌpʌ tomastuma tasai maitavʌr ʌʌgiada aapimʌ ʌgai. ¹⁷ Vʌʌsi gomaasi ʌrʌoodami ʌʌquidadʌ sʌʌlicamigadʌcatadai dai camaiñamʌga aidʌsi abiaadʌrʌ divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatʌtuldaragadʌ ʌgai dai

namaga sivi. ¹⁸ Maitavar vaavoitudada aapimaga ismaacada ganaagiadagi sai maicagacaga vuvaquia agai aapimaga ismaisaa duutuadagi Diuusi tataañicaruda tomasi agai ganaagiadagi sai naidi amo istumaasi ismaacada mainaidi aa oodami. Agai gaaagidi sai siora maisiaa duutuadagi Diuusi tataañicaruda sai alia gagarducada ganalidi. Damos agai ismaacada pocaiti-adagi gagarducada ganalidi tomasi maiviaa istuisida gagarducada ganaliadagi dai agai ivuaada alidi mosacaasi istumaasi agi agai ipalidi. ¹⁹ Agai maicaga vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo argar baitacaacamiga daida agai soicai vasi vaavoitudadami sai vaamioma caga maatana istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi dai sai amo tagitoidagai viaacana vascatai poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁰ Aidasi abiaadaga vaavoitu aapimaga Suusi Cristo mamaatatuldaragada cagajiaadaga viaa aapimaga oodami mamaatatuldaragada ismaacada gaaagidi sai siora agiadagi oodami samicagada dai oodami viituldaragada sai agai gia cagacaga vuvaquia agai. Cascada maitaagai isapia agiadagi oodami viituldaragada ismaacada maitarsoini. ²¹ Oodami pocaiti sai maitaagai iscuaadagi amo cuaadagai sai tomali maitaagai isdacadagi, tomali istaatamadagi. ²² Vasi gomaasi roodami mamaatatuldaragada maisiu Diuusi. Cucaadagai otoma ugiatai. ²³ Oodami ismaacada gamamaatatuldi gomaasi polidi isarsastudugami. Agai pocaiti sai gaicada ismaacada gamamaatatuldi vaamioma caga siaa duutuadagi oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai amo cuaadagai arsoini oodami vataraga sai vaamioma caga oidacana dai sai maigagarducada ganalidina damos maitarvaavoi. Gomaasi maitarsoini oodami vataraga isgajiaadaga viaagi istumaasi agi agai ipalidi isivuaadagi.

3

¹ Aidasi abiaadaga vaavoitu aapimaga Suusi Cristo, Diuusi ganmaa ibadagai utudui ducami iscaduduaacamudai aapimaga poduucai isduucai Suusi Cristo duaaca, cascada gaagai isvascaga tatagitodagi istumaasi aagai Diuusi ñioquidaga aagaitai atavaagi siaaco daja Suusi Cristo Diuusi amadu dai taanai. ² Tatagitodavurai istumaasi arcagaducami maisiu istumaasi arsoimaascami. ³ Damos sivi gajiaadaga viaa aapimaga soimaascami dai Diuusi ganuucada vaavoitudagai aapimaga Suusi Cristo. ⁴ Dai agai galamadua daja cascada tomastuigaco oidacamu aatama. Dai sascada Suusi Cristo apamu diviagi dai taanadagi aatama apaga taanada agai agai amadu.

⁵ Cascada gajiaadaga avar vipiaada aapimaga vasi istumaasi soimaascami. Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar coimudada tuutiaca, dai maitavar ipaliada gavustuidaga. Siora ipaliadagi gavustuidaga agai gia maisalicada siaa duutudai Diuusi baiyoma siaa duutudai tumiñsi dai naana maasi istumaasi. ⁶ Cascada salicada baamucui Diuusi agai vui ismaacada mai agidi dai soimaasi taatatuldia agai agai. ⁷ Dai aquioama aapimaga povuaadana, ⁸ damos sivi gajiaadaga avar vipiaada vasi gomaasi. Maitavar baacocoda, maitavar soimaasi taatamituldiada liada aa, dai maitavar vui ñiocada aa, dai maitavar sigal naasi ñiocada aa vui. ⁹ Dai maitavar ganyaatagiada aipacoga. Aapimaga cagajiaadaga viaa vasi gosoimaascami ismaacada aquioama ivuaadana cascada. ¹⁰ Sivi caviaa aapimaga ibadagai utudui. Diuusi agai daida idui oodami dai sivi Diuusi gansoicai masai vaamioma apam tuutiacana aapimaga agai. Diuusi ipalidi isaapimaga caga maataga agai cascada. ¹¹ Vaavoitudadami amadugan duucagani vascatai tomasi arjudidiu ismaitarjudidiu apa, tomasi iquitagicagai tuucagada

7-8 Tiiquico argaraduñi vaavoitudadami dai aanΛ aliΛ oigΛdai goovai. Goovai cΛΛga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadΛrΛ. CascΛdΛ gΛnootosda iñagai aanΛ dai goovai gΛnaagidamu isducatai daraaja aatΛmΛ aanΛ ΛΛmadu aa vaavoitudadami ismaacΛdΛ giñΛma daraaja. Dai poduucai baiganΛliadamu aapimΛ. ⁹ Onesimo oida agai goTiiquico. Onesimo argaraduñi ΛrΛ dai aliΛ oigΛdai aatΛmΛ. Goovai ΛΛmadu aapimΛ arΛgai vaa dΛvΛΛriarΛ oidacami dai cΛΛga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadΛrΛ. Goovai vΛgoocatai gΛnaagidamu istuma ΛpΛvueeyi aatΛmΛ garsaagida.

¹⁰ Aristarco giñΛΛmadu maisapi dai goovai DiuuscΛdΛ gamviaatuldi. Dai Marcusi, Bernabé suculidΛ, DiuuscΛdΛ gamviaatuldi ΛrΛ. Dai ismΛca aiyagi Marcusi cΛΛgavar miaadΛgida. ¹¹ Dai Suusi Justo DiuuscΛdΛ gamviaatuldi ΛrΛ. Λvaavoitudadami judidiu saagidiaiñdarΛ mosΛcaasi Aristarcu ΛΛmadu Marcusi ΛΛmadu Justo giñsoicai Diuusi aa duiñdadΛrΛ. Goovai sΛlicΛdΛ baigiñΛliatudai. ¹² DiuuscΛdΛ gamviaatuldi ΛrΛ Epaafarasi. Goovai arColoosasiarΛ oidacami daidΛ goovai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadΛ. Epaafarasi duudatai daanΛi Diuusi sai gΛnsoicΛiña mai vaamioma cΛΛga vaavoituda Diuusi ñiooquidΛ dai masai vaamioma cΛΛga ivuaadana vΛasi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¹³ Dai aanΛ gΛnaagidi sai Λgai sΛlicΛdΛ ipΛlidi isaapimΛ ΛΛmadu Λvaavoitudadami LaodiseeΛrΛ dai YerapoliisiarΛ oidacami cΛΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¹⁴ DiuuscΛdΛ gamviaatuldi ΛrΛ Ruucasi ismaacΛdΛ ardoaadigami. Dai DiuuscΛdΛ gamviaatuldi Deemasi ΛrΛ.

¹⁵ DiuuscΛdΛ avΛr viaatulda garaaduñi vaavoitudadami LaodiseeΛrΛ oidacami. DiuuscΛdΛ avΛr viaatulda Niinafas ΛrΛ ΛΛmadu vΛascatai ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi quidΛrΛ dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ SiΛascadΛ canΛidagi aapimΛ idi oojai varai ootosda Λvaavoitudadami LaodiseeΛrΛ oidacami vai Λgai nΛidana ΛrΛ. Dai Λgai ΛrΛ gΛnootosdamu Λoojai ismaacΛdΛ ooji aanΛ varai nΛida aapimΛ ΛrΛ. ¹⁷ Dai aagidavurai aapimΛ Arquipo ansai aanΛ ootosdi ñiooqui sai aliasi gΛaagai iscΛΛga ivuaadagi Λaa duiñdagai ismaacΛdΛ maa Diuusi vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo.

¹⁸ Sivi aanΛ, Paavora Λagi giñnoovicΛdΛ gΛnoojidi cacuugatΛrΛ dai DiuuscΛdΛ gamviaatuldi. Dai tatΛgitodavurai ismaisapi aanΛ. SΛlicΛdΛ ipΛlidi aanΛ sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidiña aapimΛ.

MosΛcaasi.

Idi arΛapΛgadadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Λvaavoitudadami TesaloniicΛrΛ oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi TesaloniicΛrΛ siaa duutudaragai vΛΛtarΛ Diiusi garooga Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga, gamviaatuldi aanΛ Λmadu Silvaano dai Timoteo. AanΛ anarPaavora. AatΛmΛ ipΛlidi isDiiusi garooga Λmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gannΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi.

² AatΛmΛ vΛΛscarΛ aliΛ baigarΛlidiña DiiusicΛdΛ gantΛagitoitai aapimΛ. Dai siΛΛscadΛ gamamadada aatΛmΛ daanΛi aatΛmΛ Diiusi sai gΛnsoicΛiña.

³ Dai vΛΛscarΛ tatΛgitoiña aatΛmΛ isducatai ivueeyi aapimΛ Diiusi aa duiñdadΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai isducatai aipaco gΛnsoicΛi aapimΛ gΛnoigΛdaitai, dai isducatai apianΛnΛra aapimΛ siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo Λpamu. ⁴ Giñaaduñi Diiusi aliΛsi gΛnoigΛdai aapimΛ dai maata aatΛmΛ isΛgai ΛΛcovai gΛnvuvaitu. ⁵ AidΛsi gΛnaagidi aatΛmΛ isSuusi Cristo arΛcΛagacΛrΛ vuviadami, aatΛmΛ maisiu tomasduucai gΛnaagidi, aatΛmΛ Diiusi guvcadadΛcΛdΛ gΛnaagidi. GarΛΛmadu daacatai Diiusi IbΛadΛ dai cΛΛga maata aatΛmΛ sai vΛΛsi ismaacΛdΛ gΛnaagidi aatΛmΛ arvaavoi. AapimΛ cΛΛga maata isducatai daraajatadai aatΛmΛ gΛnsaagida aidΛtΛsi gΛndadiji masai poduucai oidacana aapimΛ ΛpΛ.

⁶ DaidΛ arvaavoi mΛspoduucai idui aapimΛ dai Λpan duucai oidacana aapimΛ gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo ΛpΛ. Diiusi IbΛadΛ gΛnsoicΛiña mai aapimΛ baiganΛliaracΛdΛ caΛcana Diiusi ñiooquidΛ tomasi aa soimaasi gantaatamituldiña. ⁷ AidΛsi maí Λvaavoitudadami MasedooniΛrΛ dai AcaiyΛrΛ mΛsducatai oidacataidai aapimΛ poduucai maí Λgai isducatai gΛaagai isoidacagi. ⁸ Dai poduucai aapimΛcΛdΛ maí MasedooniΛrΛ oidacami dai AcaiyΛrΛ oidacami ΛtΛaanΛdami Suusi Cristo ñiooquidΛ, Dai maisiu mosΛca ami vΛΛsi aipaco gΛaagai gΛnvaavoidaraga. CascadΛ aatΛmΛ camaiviaa isgaaagiadagi siaaco casi gΛmaata gomaasi. ⁹ Baiyoma Λgai vaa ismaacΛdΛ maí gomaasi aagaiña aidΛtΛsi gΛndadiji masai aliΛ cΛΛga garmiaadΛgi, dai mΛsducatai dagito Λmoomono dai vaavoitu ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ arDiiusi dai duaaca daidΛ ivuaada agai istumaasi Diiusi ipΛlidi. ¹⁰ Dai isducatai nΛnΛra aapimΛ isdiviagi Suusi Diiusi marada tΛvaagiaiñdΛrΛ. Λgai vaa Suusi ismaacΛdΛ duaacali Diiusi coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. Dai Λgai Λgai dai cΛΛgacΛrΛ garvuvaida agai soimaasi ivuaadami gΛgΛvituldaragadΛaiñdΛrΛ.

2

¹ AapimΛ giñaaduñi Λagi maata isaatΛmΛ maimosΛΛgicΛdΛ gΛndadiji. ² Tomasi ΛΛquioma FilipoosiΛrΛ aa soimaasi ñiooqui gΛraagidi dai soimaasi gartaatatuli poduucai mΛsduucai camaata aapimΛ. Dai vΛΛscarΛ aidΛtΛsi aayi aatΛmΛ gΛndΛvΛΛragΛrΛ Diiusi garsoí tΛsai gΛnaagidana ñiooquidΛ maiduaadimudacΛdΛ tomasi ami oidacami ΛpΛ garvui vΛΛtΛcatadai. ³ AidΛsi gΛnaagidi aatΛmΛ Diiusi ñiooquidΛ aatΛmΛ gΛnaagidi mosΛcaasi ismaacΛdΛ arvaavoi, dai maisiu soimaasi tΛgitoidacΛdΛ gΛnaagidi aatΛmΛ dai tomali maitΛnyaatagida arΛliditai. ⁴ Baiyoma Diiusi Λcovai garvuvaitu dai gΛrootoi tΛsai gΛnaagidana Diiusi ñiooquidΛ dai gomaasi Λgai ismaacΛdΛ gΛnaagidi

aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maisiu istumaasi aoodami ipalidi. Diuusi agai dai maata gariibadaga iscalagadu ischo apa. ⁵ Caga maata aapima isaatama maitanvuiirumadai caa baimaasi niooqui ganaagidi masai garcaacana, dai aatama ganaagidi Diuusi niooquida maisiu gamaitaa araliditai tumiñsi. Diuusi caga maata vasi gomaasi. ⁶ Tomali amo imidagai maitanaagidi aatama aapima masai samicada siaa garduutudaiña dai tomali aa, caga istuidimudai aatama isgantaaanadagi tataanadami duucaj oootosadacatai Suusi Cristo. ⁷ Baiyoma caga gartaatacai ivuaadana aatama istumaasi aidasi gansaagida daraajatadai poduucacai isduucacai caga gataatacai nunuucadaiña amo ooqui gamaamara. ⁸ Alias ganoigadaitadai aatama dai samicada ipaliditadai isganaagidagi Diuusi niooquida. Baiyoma ipaliditadai aatama masgarcoodagi isdagitocai ganaagidagi Diuusi niooquida. Samicada ganoigadaitadai aatama cascada. ⁹ Giñaaduñi caga tagito aapima siasi gaaata vuaadana aatama dai gamaitacaiña cuaadagai aidasi gansaagida daraajatadai aatama dai ganaagidiña Diuusi niooquida. Tasaarai dai tucara gaaata vuaadana aatama maisiaa ganduinda araliditai gavnustuidaga.

¹⁰ Aapima amadu Diuusi caga maata siaa caga daraajatadai aatama aapima vaavoitudadami gansaagida maisoimaasi ivuaadatai dai poduucacai tomali amaadutai maitistui isgapiara garsuuligagi tomali amo istumaasicada. ¹¹ Dai maata aapima apa isduucacai caga gartaatacai gannamaatatuldiña aatama aapima Diuusi niooquida, dai ganaapanaquidiña masai apiavaavoitudaiña, dai ganaagidiña apa sai gaagai masangiadagi Diuusi. Dai vasi gomaasi idui aatama apan duucacai amo gaoga ivuadana gamaamaracada. ¹² Dai gomaasi idui aatama apa masai caga oidacana isducatai Diuusi ipalidi. Diuusi gnavai masai amadu oidacana malca siaaco gataana ai agai siaaco vascatai siaa duutudai Diuusi.

¹³ Aidasi aatama ganaagidi Diuusi niooquida aapima vaavoitu maisiu lagi garniooqui duucacai baiyoma Diuusi niooquida duucacai dai poduucacai agai. Cascada alia baigralidi aatama Diuusicada. Dai govaa Diuusi niooquida agai dai gansoicai masai cagacara oidacana aapima ismaacada vaavoitudagi. ¹⁴ Giñaaduñi aidamasi vaavoitu aapima gnaaduñi soimaasi gantaatatuli, apan duucacai ajudidiu ismaacada Judeera oidaga ismaacada gannampaidi siaa duutudaragai Diuusi vatarai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai agai vaa aaduinda soimaa taatamitildi apa. ¹⁵ Dai agai vaa judidiu ismaacada soimaasi taatatuli gnaaduñi agai dai muua aSuusi dai soimaasi gartaatatuli aatama apa. Poduucacai idui apa aaduindacardu coi Diuusi niooquituldiadamigada ismaacada aagiditadai Diuusi niooquida. Agai gia maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Baiyoma mosvuidar vatacana agai vascatai. ¹⁶ Siascada aagida araliada aatama agai ismaacada maitarjudidiu sai agai apa istutuidi iscagacara vuvaquiagi vaid ajudidiu garsobicaiña tsai maiaagidana. Dai poduucacai vaamioma soimaasi ivueeyi agai. Damos sivi gia casoimaasi taatatuldamu Diuusi agai.

¹⁷ Aidasi guvucadacada gandagito aatama chilaqui tasai aliasi gantatagitoiña aatama. Otoma garaaga aatama dai gannidaragai dai maiquiaa istui. ¹⁸ Aatama gamu imia ragaitadai dai gannaida ragaitadai, dai ana gia muiyoco gamu imia iñaagaiña damos vascara aDiaavora garsobicaiña. ¹⁹ Siascada apamu diviagi gartaaanadami Suusi Cristo alia baigralidamumu aatama apapai daraajatai, caga maata aatama isami daraajamumu aapima apa dai alia baigralidamumu aatama tagitoitai ismaimosagicada apadi garaa duindaga gansaagida. ²⁰ Muidutai caga

ñioocai aatama garvattaraga gaicada ismaacada idui aatama aapima gansaagida dai alia baigarlidi aatama aapimacada.

3

1 Cascada aidasi camaitistui aatama isvaamioma nanaracagi maimaatatai masduucai daraajatadai aapima, aparlali aatama isalagi viiyagi tami Ateenasilara 2 dai ootosagi graduñi Timoteo sai gannidana. Goovai lamoco ismaacada garsoicai Diuusi aa duiñdara. Goovai gaaagidiña Diuusi ñiooquida. Taitai cascada gaamucu ootoi sai ganavanaquidana dai gansoiñana masai vaamioma vaavoitudana aapima. 3 Sai tomali amaadutai maiojodaiña soimaa taatamaitai. Aapima caga maata tsviaa issoimaa taatamadagi. 4 Dai aidasi quiaa ganalamadu daraajatadai aatama, aatama ganaagidiña tsai soimaa taata ragaitadai. Tai povadi masducatai camaata aapima. 5 Cascada aidasi camaitistui aana isnanaracagi vaamioma ipiñlali aana isootosagi Timoteo maataca inliditai masabai moala caga vaavoitudai aapima. Poliditadai aana isdiaavora istutuidi issoimaasi ganduñtuldagi isgaraa duiñdaga aapima gansaagida mosalagi duñimudai.

6 Dai goTimoteo cadivia apamu macadara dai cagaducami ñiooqui garvuaapi masai aapima moala caga vaavoitudai dai ganoigadai aipacoga. Dai povartatadai masai aapima gartatagitoi dai quiaa ganoigadai dai masai gannida alidi poduucai isduucai gannida aralidi aatama. 7 Cascada garaaduñi tomasi alia soimaa taatama aatama alia baigarlidi maatacai isaapima quiaa caga vaavoitudai. 8 Cascada vaamioma sioma daraaja aatama maatacai masapiavaavoitudai gartlaanadamiga Suusi Cristo. 9 Valsi gomaasicada alia baigarlidi aatama Diuusicada. 10 Tasaara dai tucara daanai aatama Diuusi sai garmaacana oigaragai taitai apamu gannida aatama dai gansoiñagi mai vaamioma caga vaavoituda aapima.

11 Daida ipalidi aatama isDiuusi garooga lamadu gartlaanadamiga Suusi Cristo otoma garootosagi gaamucu taitai gannida aatama. 12 Daida ipalidi aatama apa isDiuusi garsoiñagi mai vaamioma ganoigada aapima aipacoga dai aa apa. Poduucai isduucai ganoigadai aatama. 13 Vai Diuusi gansoiñana mai vaamioma vaavoituda aapima dai poduucai camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi silascada diviagi gartlaanadamiga Suusi Cristo lamadu valscatai ismaacada vaavoitudai.

4

1 Sivi gia garaaduñi atlaanadami Suusi Cristo garmaa sallicami isganaagida aatama amo istumaasi. Casi ganaagidi aatama isducatai glaagai masoidacagi vai Diuusi baigaliadagi aapimacada dai aapima poduucai oidaga dai sivi gandaanai aatama dai ganaagidi masai moduucai oidacana.

2 Caga maata aapima isducatai ganaagidi aatama masaida ivuaadana atlaanadami Suusi Cristo garmaa sallicami cascada. 3 Diuusi ipalidi masaida ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi dai masai maigoogosi ganducamicana. 4 Dai calali glaagai issiaa duutuadagi ganooniga dai maisoimaa taatamituldiadagi 5 dai maisiu ivuaadagi gaicada istumaasi ipalidi isducatai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosacaasi isducatai glaagai. 6 Dai tomali amaadutai maitaagai isalsiadagi glaaduñi oonigada, Diuusi alia soimaa taatamituldi soora pomaasi ivuaadagi poduucai isducatai casi ganaagidi aatama. 7 Diuusi acovai garvuvaitu aatama

tasaid^Λ ivuaadana istumaasi c^{ΛΛ}gaducami dai maisiu soimaasi. ⁸ Poduucai sioor^Λ gajiaad^Λra^Λ viaagi idi maat^Λtuldaragai gajiaad^Λra^Λ vipieeyi Diuusi maisiu oodami. Diuusi ^Λgai ismaac^Λd^Λ g^Λrmaacai ^Λagi g^Λl^Λb^Λdaga.

⁹ D^Λmos aan^Λ gia camaiviaa isg^Λnaagidagi isg^Λaagai m^Λsoig^Λadagi g^Λnaaduñi, Diuusi casi g^Λnmaat^Λtuli isducatai g^Λaagai m^Λsg^Λnoig^Λadagi aipacoga. ¹⁰ Aapim^Λ gia poduucai ivueeyi v^Λasi vaavoitudadami Masedooni^Λra^Λ oidacami ^Λmadu. Dai g^Λndaan^Λi aat^Λm^Λ g^Λraaduñi m^Λsai vaamioma g^Λnoig^Λdaiña. ¹¹ C^{ΛΛ}gac^Λra^Λ av^Λr oidaca, dai t^Λgitocavurai ^Λagi g^Λnaa duiñdag^Λra^Λ, c^{ΛΛ}gav^Λr gaaata vuaada t^Λsduucai casi g^Λnaagidi, ¹² vai s^Λaa g^Λnduutudaiña ismaac^Λd^Λ mait^Λrvaavoitudadami dai vai maivi^Λagacana istumaasi g^Λnquiiy^Λra^Λ.

¹³ G^Λraaduñi aat^Λm^Λ ip^Λlidi m^Λsmaat^Λcagi isducatai ^Λp^Λv^Λueeyi ^Λcoidad^Λc^Λd^Λ mai aapim^Λ maisoig^Λna^Λliadagi ^Λpan duucai ^Λgai ismaac^Λd^Λ mait^Λgito isiimiagi Diuusi ^Λmadu. ¹⁴ Poduucai isducatai vaavoitudai aat^Λm^Λ isSuusi muu dai ^Λpamu duaaca poduucai ^Λp^Λ g^Λaagai t^Λsvaavoitudadagi sai Diuusi duduaacalda ^Λgai ismaac^Λd^Λ coiyagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ Ismaac^Λd^Λ g^Λnaagidi aat^Λm^Λ ^Λtaan^Λdami Suusi Cristo g^Λrmaat^Λtuli sai aat^Λm^Λ ismaac^Λd^Λ maiquiaa coiyagi si^Λascad^Λ diviagi Suusi Cristo maibait^Λqui iimia ragai ^Λgai ismaac^Λd^Λ cacoiyagi. ¹⁶ ^Λgai ^Λagi divia ^Λgai t^Λvaagiañd^Λra^Λ dai t^Λaaña ^Λgai ^Λmo t^Λaan^Λdamigad^Λ Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ sai iñooquidana ^Λvaavoitudadami trompetagad^Λc^Λd^Λ Diuusi siotoma duduaacamu ^Λvaavoitudadami ismaac^Λd^Λ coi ¹⁷ dai ^Λmapai iimimu ismaac^Λd^Λ maiquiaa coiyagi ^Λmadu iicomai saagida dai vuid^Λra^Λ aimu ^Λtaan^Λdami si^Λgai g^Λrvidacaimu t^Λvaagiamu si^Λv^Λasc^Λra^Λ ^Λmadu daraajamu aat^Λm^Λ. ¹⁸ Casc^Λd^Λ idi ñooquic^Λd^Λ av^Λr g^Λnaap^Λnaquuada aipacoga.

5

¹ D^Λmos giñaaduñi aapim^Λ mait^Λgito isg^Λnaagida aan^Λ si^Λascad^Λ tomali istuigaco ^Λp^Λduñia ^Λgai gomaasi. ² Aapim^Λ c^{ΛΛ}ga maat^Λ sai ^Λtaan^Λdami divia ^Λgai si^Λascad^Λ siooma main^Λn^Λracagi poduucai isduucai didivai ^Λmo ^Λasivogami tucara. ³⁻⁴ Si^Λascad^Λ ^Λoodami ismaac^Λd^Λ maivaavoitudai Diuusi dai tomali mai^Λagidi istumaasi ip^Λlidi pocaitiadagi: “Sivi gia c^{ΛΛ}ga g^Λriib^Λstacan tada aat^Λm^Λ maitiipucatai istuc^Λd^Λ vuaama ^Λr^Λliada aat^Λm^Λ”. Amaasi ^Λgai sitodian duucai Diuusi ugititudamu ^Λgai. Poduucai si^Λtodian duucai coocor^Λi ^Λmo ooqui si^Λascad^Λ duaadia agadagi. Poduucai ismaac^Λd^Λ maivaavoitudai maiviaacamu oig^Λldaragai. D^Λmos aapim^Λ giñaaduñi mait^Λr^Λpan ducami ^Λgai ismaac^Λd^Λ mos^Λcaasi soimaascami t^Λt^Λgitoiña dai main^Λn^Λra istuigaco divia ^Λgai ^Λtaan^Λdami poduucai isduucai ^Λmo oodami ismaac^Λd^Λ main^Λn^Λra ^Λmo ^Λasivogami. ⁵ V^Λascatai aapim^Λ gia vaavoitudai Diuusi dai ^Λagidi istumaasi ^Λgai ip^Λlidi, casc^Λd^Λ aapim^Λ ^Λr^Λpan ducami ^Λmo c^Λli ismaac^Λd^Λ t^Λs^Λra aimarai si^Λascad^Λ c^{ΛΛ}ga maasi oidigi. Aat^Λm^Λ mait^Λr^Λgai ismaac^Λd^Λ maivaavoitudai dai mai^Λagidi istumaasi Diuusi ip^Λlidi ^Λgai ^Λr^Λpan ducami ^Λmo c^Λli ismaac^Λd^Λ tucapi aimarai. ⁶ Casc^Λd^Λ aat^Λm^Λ mait^Λaagai t^Λsi ^Λr^Λpan ducamicagi ^Λgai ismaac^Λd^Λ tomali ^Λmo imidagai mait^Λt^Λgitoi Diuusi ^Λgai ^Λr^Λpan ducami ^Λmo c^Λli coosocami, ali^Λsi g^Λaagai isapiat^Λt^Λgitoda aat^Λm^Λ Diuusi dai c^{ΛΛ}ga g^Λrt^Λt^Λgitodagi maisiu ^Λpan duucai ^Λmo navamudad^Λ. ⁷ Ismaac^Λd^Λ mait^Λt^Λgitoi Diuusi dai ismaac^Λd^Λ ali^Λsi ^Λrsoimaasi ivuaadami ducami istucapi ajioopadagi. ⁸ D^Λmos aat^Λm^Λ ismaac^Λd^Λ vaavoitudai Suusi Cristo ali^Λsi g^Λaagai isc^Λaga g^Λrt^Λt^Λgitodagi maisiu ^Λpan duucai ^Λmo navamudad^Λ. G^Λaagai t^Λsv^Λasc^Λra^Λ apiavaavoitudadagi Suusi Cristo dai oig^Λadagi v^Λascatai dai poduucai g^Λrsoic^Λdagi

vai maitarmaitagi ΔDiaavora Δpan duucaí Δmo sandaaru glaadai Δmo tagiña giacarui covocami dai Δgaicada gΔsoicaiña sai maituucugadara vaacana mastagada Δsaayuda. Dai glaagai Δsapiavaavoitudadagi isDiusi cΔagacara garvuvaida agai dai garvaavoidaragacada garsoicadagi Δpan duucaí Δmo sandaaru gΔsoicai Δmo vaiñomi vanamoicada. ⁹ Diusi Δcovai garvuvaitu dai maisiu gargagavitulda agai baiyoma cΔagacara garvuvaida agai Δsvaavoitudadagi gartΔaanΔdamiga Suusi Cristo. ¹⁰ Δgai Δgai dai muu aatΔma garvΔatarΔ dai poduucai siΔascada diviagi Δgai garvaidacaimu Δsai Δmadu daraajana tomatΔscoiyagi siΔapa quiaa duduaacagi. ¹¹ Cascada apiaganaapanaquiadavurai aipacoga dai apiaaipacoga gΔnsaicada poduucai mΔsducatai casi ivueeyi.

¹² Garaaduñi gΔndaanai aatΔma mΔsai siaa duutudaiña ismaacada aata vueeyi aapimΔ gΔnsaagida dai vaamioma tΔaanai dai gΔnmaacai ñiooqui isducatai glaagai mΔsoidacagi vaavoitudaitai. ¹³ Δgai ivueeyi Diusi aa duiñdada cascada siaavar duutuada dai oigada. Maitavar gΔnvupui ñioocada.

¹⁴ Garaaduñi, gΔnaagidi aatΔma mΔsai bagaiña ismaacada maita aata vueeyi, dai aapanaquiadavurai ismaacada duduaadicui mosΔ soimaa taatamitulditai Δgai oodami dai aapanaquiadavurai ismaacada camaicΔga vaavoitudada dai maitavar oojoada tomali Δmaadutai.

¹⁵ GΔnnuucadacavurai dai maisoimaasi ivuiidiada ismaacada soimaasi gΔnvuiidiadagi baiyoma avΔ vΔascara cΔga ivuiidiada vΔscatai.

¹⁶ Dai vΔascara avΔ baiganliada. ¹⁷ Dai vΔascara avΔ gamamadada. ¹⁸ Dai vΔasicada istumaasi Δpvuaadagi gΔnsaagida glaagai mΔsbaiganliadagi Diuusicada. Poduucai ipΔlidi Diusi mΔsivuaadagi aapimΔ ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diusi Ibada vai gΔnsoiñana mai cΔga gΔnoigada aapimΔ. ²⁰ Dai maitavar Δmapiadara vipiada ñiooquida Δmo Diusi ñiooquituldiadamigada. ²¹ Damos cΔga avΔ gΔntagito caΔca sabaiga ΔrDiusi ñiooquida mΔsmacada gΔnaagiadagi. SiarDiusi ñiooquidacagi vΔrai vaavoituda. ²² Dai gajjaadara avΔ viaa vΔasi soimaascada.

²³ Diusi Δgai dai gΔriibΔstudacan taadatudai. Dai sai Diusi maitandadagitoiña mΔssoimaasi ivuaadagi dai sai Diusi nuucadacana gΔniibΔdaga Δmadu gΔntatagitoidaga Δmadu gΔntuutucuga vai maitarsoimaasi iducamica aapimΔ siΔascada diviagi gartΔaanΔdamiga Suusi Cristo. ²⁴ Δgai ismaacada Δcovai gΔnvuvaitu vΔascara ivueeyi istumaasi Δgai aagai dai sΔlicada gΔnnuucadacamu Δgai.

²⁵ Garaaduñi gamamadadavurai aatΔma gΔrvΔatarΔ.

²⁶ Diuuscada avΔ viaatulda vΔscatai garaaduñi.

²⁷ AtΔaanΔdami Suusi Cristo sΔlicamigadacada gΔndaanai aatΔma mΔsai vΔscatai vaavoitudadami vuitapi aagana idi ojai.

²⁸ GartΔaanΔdamiga Suusi Cristo cΔgacara gΔnnaiidiña.

MosΔcaasi.

Idi aragotordada ojai ismaacada oji Paavora avaavoitudadami Tesaloniicara oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Tesaloniicara siaa duutudaragai vattara Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga. Ganviaatuldi aana amadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora.
² Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga calgacara gannajadagi dai ganiibastudacan tadatudacagi.

³ Tomasiuu duucu siuu duucu gamamadada aatama viaa isvassara alia baigaraliadagi Diuusicada gantatagitoitai aapima, dai poduucai glaagai tasivuaadagi, aapima apiavaamioma vaavoitudai dai vaamioma ganoigadai aipacoga cascada. ⁴ Cascada aatama calga ñioocaiña aapima ganvattara vaavoitudadami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu saagida. Dai potadaiña aatama masai aapima apiavaavoitudai dai maioojodai silascada aoodami soimaasi gantaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapima gansoicaitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatagidi iscalgacara gannidi dai agai ganvaidaquia agai malca siaaco taana agai, cascada soimaasi taatamai aapima.

⁶ Diuusi maata isglaagai issoimaa taatatuldagi agai ismaacada soimaasi gantaatamituldi aapima goovai aramo istumaasi calgaducami. ⁷ Dai aapima ismaacada soimaa taatamai sivi Diuusi ganiibastudamu aatama garammadu silascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vassai gomaasi arcalgaducami. Agai tavaagiaiñdara divimu gatataañicaru gupucada amadu dai alia dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatatuldamu agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai tomali maiagidi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami. ⁹ Dai Suusi ugitudamu agai dai tomali amo imidagai maimaquimu oigaragai isDiuusi amadu iimia. Dai tomali maitagimu agai Diuusi guvucadada tomali isduucai dadadaci agai. ¹⁰ Silascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vassatai ismaacada agai acovai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidaiñdara siaa duutuadamu. Dai tomali maitagimu isducatai gantatagituagi naiditai ismaasi. Dai aapima ara ami daraajamu vaavoitu aapima Diuusi ñiooquida aidasi ganaagidi aatama cascada.

¹¹ Apiadaanai aatama Diuusi sai agai gansoñana mai aapima oidacagi isduucai agai ipalidi. Agai agai ismaacada ganvai masai iimana agai amadu. Dai daana aatama Diuusi ara sai gansoicaiña gavgucadagacada mai aapima ivuaadagi istumaasi calgaducami ismaacada aapima ipaliadagi, dai sai gansoicaiña istumaasara ismaacada ivuaada aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucai aapimacada mui oodami siaa duutudaiña gartaanadamiga Suusi Cristo, dai Suusi Cristo calga ñioocadamu aapima ganvattara. Gomaasi araduñia agai calgacara ganniditai Diuusi amadu gartaanadamiga Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi ganaagidamu aatama amo ñiooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampaida agai tasai amadu daraajana. Gandaana aatama garaaduñi ² masai maitandadagitoiña isganabacatadagi mosal otoma agai ismaacada pocaiti sai cadivia gartaanadamiga. Tomasi ammoco pocaitiadagi isarDiuusi ñiooquituldiadamigada tomasi amadutai pocaitiadagi isana

aagidi, tomasi aamadutai pocaiti adagi isaatama poduucai ganooji. ³ Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi tomali amo istumaasicada. Maiquiaa diviacai gartaanadamiga muidutai vuidara vataca agai Diuusi. Dai divimu calali ismaacada mosca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora amadu. ⁴ Agai lagi taanadami duucai gdaasa agai dai vuidara caataca agai Diuusi amadu vvasi istumaasi aagada oodami siarDiuusi, amadu vvasi istumaasi siaa duutuadagi oodami. Dai lagi gaa quiupaigadara judidiu daiva agai siaaco siaa duutudaina judidiu Diuusi, dai pocaitiada agai sai lagi arDiuusi.

⁵ ¿Casi masmaitagito isvvasi gomaasi gnaagidi aan aidasi gansaagida daacatadai aan? ⁶ Aapima camaata istumaasi lagi dai soobidaca sai maidiviana lagi maiquiaa acaai istuigaco divia agai lagi. ⁷ Dai vvascara vvasi aipacoga alia soimaasi ivueeyi oodami astocai mui naana maasi istumaasi aDiaavora ipalidi. Mosviva iscaquivagi taaginaidara sioora soobidaca. ⁸ Vaida diviagi asoimaasi ivuaadami vaida taanadami muaa agai mosvustacai dai gadadadaquigacada. ⁹ ADiaavora lagi dai ootosa agai asoimaasi ivuaadami. Dai lagi alia viaaca agai guvucadagai. Daida ivuaada agai mui naana maasi gagarducami vupuiirumada aliditai oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaascamicada vupuiirumadada agai lagi ismaacada iimia agai aDiaavora amadu maioojoiditai ismaacada arvaavoi ismaacacada istuidimudai lagi iscalagacara vuvacuiagi. ¹¹ Cascada Diuusi dagitua agai iscalacali soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua agai sai vaavoitudana ismaacada maitarvaavoi. ¹² Dai poduucai vvascatai ismaacada maivaavoitudai ismaacada arvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi lagi Diaavora amadu iimimu.

¹³ Garaaduñi aliasi ganoigadai gartaanadamiga. Diuusi covai ganvuvaitu tucamidara abiaadara dai calagacara ganvuvaida agai. Aapima calagacara vuvacai Diuusi Ibadacada dai ganvaavoidaragacada. Diuusi Ibadaga agai ismaacada covai ganvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaindara, cascada alia baigralidi aatama Diuusicada vvasi imaasicada. ¹⁴ Diuusi ñiooquidacada ismaacada gnaagidi aatama Diuusi ganvai masai calagacara vuvacana dai poduucai iimana lagi amadu dai amadu daraajana apan duucai gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vvasi gomaasicada gaaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo. Mosavar tagitoca aapima vvasi istumaasi ganmaatatuli aatama garñiooquicada dai oojaicada. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartaanadamiga Suusi Cristo amadu Diuusi garooga baiganalliatudaina dai gansoicaina mai aapima ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vvasi istumaasi arcalagaducami. Diuusi garooga lagi ismaacada garoigadai, dai vvascara garsoicaina tasai maisoigralidina dai maiduduaadicuina. Dai Diuusi lagi ismaacada garsoicai tasai calga vaavoitudaina nanaracatai silascada diviagi Suusi Cristo. Vvasi gomaasi ivueeyi Diuusi aatama garvatar maisiu maitacitai aatama mospoduucai ipalidi lagi cascada.

3

¹ Dai sivi garaaduñi gnaagidamu aatama apa amo ñiooqui. Daanadvurari aapima Diuusi aatama garvatar vai lagi garsoicaina tatai otoma gaaagida aatama ñiooquida aipacoga vai muidutai maatana isaramo istumaasi calagaducami poduucai isduucai apadi aapima gansaagida,

2 dai g_{AR}nuucadacana vai maisoimaasi g_{AR}vuiidiadagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu v_{AA}scatai vaavoitudai g_{AR}t_{AA}aan_{AD}amiga Suusi Cristo cascada. 3 Diuusi gia v_{AA}scara ivueeyi v_{AA}si istumaasi ismaacada aagai isiduni_{IA} agai. Agai g_{AN}soi_ñamu maic_{AA}ga vaavoituda aapim_Λ dai agai g_{AN}nuucadacamu vai maisoimaasi g_{AN}vuiididi_ña _ΛDiaavora. 4 Dai aat_{AM} c_{AA}ga maata isDiuusi g_{AN}soic_{AI} maiapiaivuaada istumaasi g_{AN}t_{AI}jai aat_{AM}. 5 Vaid_Λ Diuusi g_{AN}soi_ñana mai ali_{ASI} t_{AT}gitoda isDiuusi g_{AN}soic_{AI} dai is_ΛCristo alia soimaa taata aat_{AM} g_{AR}v_{AA}tar_Λ dai v_{AA}scara maivui _ñioo Diuusi.

6 Sivi g_{AR}adu_ñi g_{AN}t_{AA}aan_{AI} aat_{AM} s_{AA}licamigad_{AC}ada g_{AR}t_{AA}aan_{AD}amiga Suusi Cristo masai maisi urap_{AC}i_ña siora maitaata vuaada _Λliada dai mai_{AA}giada _Λliada agai ismaacada g_{AN}maat_{AT}tuli aat_{AM}. 7 C_{AA}ga maata aapim_Λ isducatai g_{AA}agai isivuaadagi dai g_{AR}pan duuc_{AI} oidacagi. Aat_{AM} gaaata vuaadana aid_{AT}asi aapim_Λ g_{AN}saagida daraajatadai. 8 Dai v_{AA}scara aa nam_Λquidi_ña aat_{AM} siora g_{AR}bibiadagi. Baiyoma ali_{ASI} gaaata vuaadana aat_{AM} tasara dai tucara maisiaa g_{AN}vuiidiada _{AR}l_{IT}itai g_{AN}vustuidaga. 9 Tomasi aat_{AM} viaacatadai s_{AA}licami isg_{AN}naagidamudai m_{AS}g_{AR}maacadamudai istumaasi t_{AG}itocatadai aat_{AM}, baiyoma gaaata vuaadana aat_{AM} g_{AN}maat_{AT}tulda _{AR}l_{IT}itai isducatai g_{AA}agai isoidaca aapim_Λ. 10 Aid_{ASI} g_{AN}saagida daraajatadai aat_{AM}, aat_{AM} g_{AN}agidi sai is_Λmaadutai maitaata vuaada _Λliada sai maitacuaadana. 11 Cajoma aat_{AM} sai _{AM}madutai aapim_Λ maitaata v_{UE}eyi dai v_{AA}scara gacueeyi dai sai ali_{ASI} g_{AN}vapasai_ña aa aa dui_ñdad_{AR} dai maitivuaadana _Λagi g_{AN}aa dui_ñdaga. 12 Agai ismaacada poduuc_{AI} ivueeyi t_{AA}an_{AI} aat_{AM} s_{AA}licamigad_{AC}ada g_{AR}t_{AA}aan_{AD}amiga Suusi Cristo said_Λ ivuaadana _Λagi g_{AN}aa dui_ñdaga dai gaagai_ña istumaasi t_{AG}ito dai mait_{AV}apasai_ña aa aa dui_ñdad_{AR}. 13 G_{AR}adu_ñi mait_{AV}AR iibiocor_{AD}a ivuaadatai istumaasi _{AR}c_{AA}g_{AD}ucami. 14 Is_Λmaadutai mai_{AA}gidagi istumaasi g_{AN}agidi aat_{AM} idi ooji_{AR}, c_{AA}g_{AV}AR g_{AN}t_{AG}ito n_{AI}jada siora agai dai maisi urap_{AC}ada vai siaa _{AR}ana. 15 D_{AM}os mait_{AV}AR g_{AN}saayu duuc_{AI} n_{AI}jada, baiyom_{AV}AR mamaacada _ñiooqui g_{AN}suculi duuc_{AI}.

16 G_{AR}t_{AA}aan_{AD}amiga Suusi Cristo agai ismaacada iib_{AST}udacan taadatudai vaavoitudadami. Dai agai v_{AA}scara g_{AN}iib_{AST}udacan taadatudai aapim_Λ. V_{AA}si_{AR} istumaasi _{AR}v_{AA}adagi vaid_Λ Diuusi g_{AN}amadu daacana v_{AA}scatai aapim_Λ.

17 Aan_Λ an_{AR}Paavora. Aan_Λ ang_{AN}viaatuldi _Λagi gi_ñnovicada oojacai. _Λagi anpoduuc_{AI} ivueeyi aan_Λ v_{AA}scara si_{AA}scada oojagi _{AM}o oojai. 18 Vaid_Λ g_{AR}t_{AA}aan_{AD}amiga Suusi Cristo c_{AA}gac_{AR} g_{AN}n_{AI}idi_ña v_{AA}scatai aapim_Λ.

Mosacaasi.

Idi arΛΛpΛgadadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Timoteo

¹ AanΛ Paavora ΛrootosadΛ Suusi Cristo. Diuusi cΛΛgacΛrΛ garvuviaadami Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga giñtΛjai cascadΛ. CΛΛ maata aatΛmΛ isSuusi CristocadΛ viaaca ragai naana maasi istumaasi cΛcΛΛgaducami istumaasi nanΛra aatΛmΛ isDiuusi garmaquia agai. ² GΛoojidi aanΛ aapi Timoteo. Aapi giñmara gΛducami vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo. AanΛ ipΛlidi sai Diuusi gΛrooga Λmadu Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga cΛΛgacΛrΛ gΛnΛijadagi, dai soigΛnΛliadagi aapicadΛ, dai ibastudacan tadacagi gΛibΛdaga.

³ Aidasi ii aanΛ EfeesoaiñdΛrΛ Masedonio dΛvΛΛriamu aanΛ gΛaagidi pasai movaasi viΛΛna. Dai sivi ipΛlidi aanΛ isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ⁴ sai camaitamamaatΛtuldiña cuentogadΛ Λjudidú ismaacΛdΛ gamamaatΛtuldi Λgai Diuusi ñiooquidΛ duucai. GamamaatΛtuldi Λgai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana ΛΛqui aaduñdΛcardu. VΛasi gomaasi maitarsoiñi ismaatΛcagi oodami isducatai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami baiyoma mosgΛnvupui ñioocaiña Λgai.

⁵ Gomaasi gΛaagidi aanΛ ipΛlidityai isΛgai aipacoga gΛnoigΛadagi gajiaadΛrΛ viaacai vΛasi soimaascami, ivuaadatai mosΛcaasi istumaasi ΛrcΛΛgaducami poduucai isduucai cΛΛga maata isgΛaagai isivuaadagi, daidΛ sΛΛlicadΛ cΛΛga vaavoitudaitai Diuusi. ⁶ Damos ΛΛmoco cagajiaadΛrΛ viaa istumaasi gΛnaagidi aanΛ dai baiyoma mosaatagaiña istumaasi maitarsoiñi. ⁷ Λgai ipΛlidi isΛoodami poliadagi isΛgai cΛΛga gamamaatΛtuldi Moseesacaru maamaatΛtuldaragadΛ. Λgai guvucadagai viaacami duucai ñioocai maimaatΛcatai tomali Λgai ΛΛgi istΛiya alidi istumaasi gamamaatΛtuldi Λgai.

⁸ CΛΛ maata aatΛmΛ isMoseesacaru sΛΛlicamigadΛ alia cΛΛgadu damos gΛaagai ismaata cΛcagi istΛiya alidi. ⁹ CΛΛ maata aatΛmΛ sai goma sΛΛlicami maitarΛcΛΛga ivuaadami vΛatarΛ baiyoma ΛrΛmaicΛΛga ivuaadami vΛatarΛ ismaacadΛ vuidΛrΛ vΛatΛ dudunucami, dai maiΛΛgidi dudunucami tomali maiΛΛgidi Diuusi, daidΛ arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diuusi tomali Diuusi mamaatΛtuldaragadΛ, dai coodai gΛdΛdΛ siΛpΛ aa oodami, ¹⁰ daidΛ Λrgoogosi gΛnducami, dai gΛΛsidi oodami, daidΛ Λryaatavogami, dai vΛascatai ismaacadΛ vuidΛrΛ vΛatΛ Diuusi ñiooquidΛ. ¹¹ Diuusi ñiooquidΛ garaagidi cΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai ismaacadΛ Diuusi giñtΛjai sai aagidana aanΛ oodami. Diuusi Λgai dai sΛΛlicadΛ viaa guvucadagai dai sΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga.

¹² Baigiñlidi aanΛ Suusi Cristo gartΛaanΛdamigacadΛ. Λgai cΛΛgacΛrΛ giñnΛidi daidΛ giñmaacai guvucadagai ansai gaaagidiña ñiooquidΛ. Λgai Λgai dai Λcovai giñvuuusaitu ansaidΛ ΛrootosadΛcana ¹³ tomasi ΛΛquioma cΛΛdaiña aanΛ, dai galñasi ñioocaiña aanΛ Λgai vui, dai soimaasi taatamituldiña aanΛ Λgai ismaacadΛ ΛΛgidiña ñiooquidΛ. Damos Diuusi soigΛli aanΛcadΛ. AanΛ maiquiaa vaavoitudaiña, cascadΛ maimaatΛcana aanΛ istuma vueeyi. ¹⁴ SΛΛlicadΛ cΛΛgacΛrΛ giññΛidi Diuusi dai giñsoi ansai cΛΛga vaavoitudaiña aanΛ dai cΛΛga oigΛdaiña Diuusi dai giñaaduñi vaavoitudadami vaavoitudacai aanΛ Suusi Cristo.

¹⁵ Sallícadá arvaavoi istumaasi gánaagidi aaná dai vascatai aliasi gaaagai isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai cagacara vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai aaná vaamioma soimaasi ivuaadana sívascatai. ¹⁶ Damos Diuusi soigalli aanacada sai poduucái gamaatana sai Suusi Cristo alia cá tuiga dai maitiñojogi tomasi aaná aliasi soimaasi ivuaadana agai vui. Dai poduucái gamaatá lapa sai Diuusi istutuidi iscagacara vuvaidagi tomasioora síoorá vaavoitudadagi Suusi Cristo dai agai istutuidi isiimiagi tavaagiamu. ¹⁷ Cascada aliasi gaaagai issiaa duutuadagi dai cága ñioocadagi Diuusi vatará tomastuigaco. Agai tomastuigaco taanli vasiaacatai dai tomastuigaco oidaga dai tomali amaadutai mainídi. Tiipu tomali amaadutai síoorá lapan tuigacagi agai. Dai agai vaamioma cága tatagitoi sitomasioorai.

¹⁸ Timoteo, aapi giñmara gáducami dai aapi Diuusi sandaarugada gáducami. Aliasí gaaagai ismaiduaadicuitai ivuaada aapi Diuusi aa duiñdadá. Aliasí gaaagai isapiacága vaavoitudadagi aapi Diuusi ñiooquidá dai aliasí gaaagai iscága ivuaada aapi istumaasi cágadu aliada aapi poduucái isduucái aagai Diuusi ñiñoquituldiadamigada llaquioma pasidá ivuaadana aapi. ¹⁹ Lamoco maitivuaadana istumaasi maata iscágadu cascada camaicága vaavoitudai. ²⁰ Poduucái lpadui Imeneocada dai Alejandrocáda. Dai aaná potatadai saidá diaavora soimaasi taatatuldana sai poduucái camaigalñaasi ñioocaiña Diuusi vui.

2

¹ Gaaagida iñalídi aaná isducatai gaaagai masivuaadagi masiascadá ganampaidi adagi dai siaa duutuadagi Diuusi. Aliasí gaaagai isdaanadagi aapimá Diuusi issoicadagi agai oodami vasiaacataicada, dai sai baiganalidíña aapimá Diuusi vui nuucadatai agai oodami. ² Aliasí gaaagai isdaanadagi Diuusi sai soicaiña gartataandamiga dai vasi tatandami vasi oidi daama oidacami vai maoidacana cocodi dai vai tiipucana síoorá garsoobicadagi síascada garampaidiada aatama dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucái istutuidi aatama isvaamioma cága oidacagi dai aipacoga garsoicadagi. ³ Aliasí arcagái ispovuaada aatama dai Diuusi cagacara garvuviamiga alia baigallidíña gomaasicada. ⁴ Dai agai íplídi sai vascatai cagacara vuvacana dai cága maatacana istumaasi arvaavoi. ⁵ Mosaliá amo Diuusi oidaga. Dai mosaliámaduga ismaacada soicai oodami sai camaivuidará vatacana Diuusi. Agai arsuusi Cristo ismaacada oodami duucái vusai. ⁶ Suusi Cristo lagi gadagito masmuaagi sai poduucái Diuusi oigaldana vasi oodami soimaascamigada. Vasi gomaasi gamaí aidasi Diuusi ípli. ⁷ Cascada Diuusi acovai giñvusaitu ansaidá rootosadacana Suusi Cristo ansai maatatuldana aaná ismaacada maitarjudidíu Diuusi ñiooquidá ismaacada vaavoitudai aatama. Vasi istumaasi gaaagidi aaná sallícadá arvaavoi. Aaná maiyaatavoga.

⁸ Tomasiaaco siaaco ganampaidi adagi vaavoitudadami íplídi aaná isacacalli daanadagi Diuusi sai agai cagacara naidíña. Dai síoorá daanadagi Diuusi maitaagái isbaacoicagi, tomali maitaagái issoimaasi tatagitodagi gnaaduñi vui, baiyoma gaaagai isgajiaadará viaa gosoimaascami dai gamamadadagi tai vapanígitai ganoonovi. ⁹ Daidá looqui maitaagái isvupuiirucagi dai tomali maitaagái iscága bai gnvuaadagi oro nanacagicada dai oro babaivucaicada, dai yuucusi namacada tomali maitaagái isnaana duucái gangagasiuvadagi mosai íplíditai siaa oodami cága gantagito nájadagi.

10 Baiyoma gaaagai isivuaadagi naana maasi istumaasi caacagaducami. Gomaasi aliassi gaaagai isivuaadagi vaasi looqui ismaacada siaa duutuadagi Diuusi. 11 Looqui gaaagai isdodoli daraajatai caacagi siascada gamamaatatuldiadagi acacalli Diuusi ñiooquida dai lagiditai caacagi. 12 Dai maitipiu oigaragai isooqui gamamaatatuldiadagi siascada ganampaidiadagi vaavoitudadami. Dai looqui maitaagai istaanadagi acacalli baiyoma gaaagai isdodoli daraajagi. 13 Diuusi apaga idui calli dai gooquiara ooqui cascada. 14 Adiaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vuiirumagi agai Eva cascada soimaasi idui agai. 15 Daida looqui agai dai maamatai. Diuusi ipali cascada. Dai vaascara ooqui istutuidi iscagacara vuvaiyagi vaavoitudaitai Diuusi, dai oigadaitai aa oodami, dai cagacara oidacatai, dai maivupuiirucatai.

3

1 Istumaasi gaaagidamu aana arvaavoi. Isamaadutai ipaliadagi isarbitacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gia iduunia alidi amo istumaasi cagaducami. 2 Vaavoitudadami baitacaacamigada aliassi gaaagai iscagacara oidacagi vai poduucai tomali amaadutai maigapiara vuupadagi. Dai gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai maitaagai isvuiirucagi, dai maitaagai ismosaraimardamicagi, dai gaaagai isbaigalliaracada miaadagiadagi gdaividacami, dai gaaagai iscaga gamamaatatuldiadagi Diuusi ñiooquida, 3 dai maitaagai isnavamutaracagi, dai maitaagai isoomaliacagi, dai maitaagai isgamaitacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma aliassi gaaagai isca tuigacagi, dai maitaagai iscocodataracagi, dai maitaagai ismuuquimudada tuigacagi tumiñsiara. 4 Aliassi gaaagai iscaga gataanadagi gquiiara, dai gaaagai iscaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai dai lagiadagi. 5 Sioora maitistutiadagi isgataanadagi gquiiyara poduucai ara maitistutiadamu agai istaanadagi vaavoitudadami. 6 Sioora utudama vaavoitudagi maitaagai isarbitacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gaducada galiadan tada taanadamicatai, vai Diuusi soimaasi taatatuldiagi poduucai isduucai soimaasi taatatuli agai adiaavora gaducada galliditai agai. 7 Dai aliassi gaaagai isamaivaavoitudadami siaa duutuadagi ara vai maiviaacagi oodami istucada gpiar vuupadagi dai maitaagai isdagitu agai isadiaavora soimaasi iduiñtuladagi.

8 Daida asonarguucacamigada taanadamigada vaavoitudadami aliassi gaaagai isvaasi oodami siaa duutuadagi, dai maitaagai isaagadagi agai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitaagai isnavacoitaracagi agai, dai maitaagai isgamaitacadagi agai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. 9 Dai aliassi gaaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gomaasi aquioma maitamaatacatai dai sivi gia caasi gamaata. Dai gaaagai iscaga maatacagi gatagitoidagara ismaisoimaasi ivueeyi. 10 Dai maitaagai masmamaacadagi amo calli amo sallicami asta maatacai isagai cagacara oidacana poduucai isduucai gaaagidi aana isoidacagi. 11 Dai looqui ara ismaacada gasoicadagi aliassi gaaagai isvascatai siaa duutuadagi, dai maitaagai isñiooquidaracagi, dai maitaagai isvupuiiruacagi, dai gaaagai isvascara caga ivuaadagi gaa duiñdaga. 12 Amo sonarcaacami gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai gaaagai iscaga taanadagi gquiiyara dai gaaagai iscaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai.

¹³ VΛasi sonΛrguucacami ismaacΛdΛ cΛΛga ivueeyi gΛnaa duiñdaga vaamioma siaa duutudaiña oodami dai poduucai vaamioma cΛΛga gaaagidiña Λgai isducatai vaavoitudai.

¹⁴ AanΛ ipΛlidi isotoma mΛΛca gΛnΛidagi. DΛmos gΛoojidi aanΛ idi oojai, ¹⁵ siΛduñiada maiotoma imia aanΛ, camaatΛca aapi isducatai gΛaagai pΛsoidacagi maradΛcatai Diuusi ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga. Aapi ΛΛmadu aa vaavoitudadami Λgai dai cΛΛga ñiioocai Diuusi ñiiooquidΛ vΛΛtarΛ. ¹⁶ Idi ñiiooqui ismaacΛdΛ gamamaatΛtuldi aatΛmΛ ΛΛquioma maitΛmaatΛcatadai dai goñiiooqui aliΛ cΛΛgadu dai pocaiti: Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucai; Dai aidasi Λpan duaaca Diuusi IbΛadΛ, guvucadadΛcΛdΛ poduucai cΛΛga gΛmaí isΛgai ΛrDiuusi. Dai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ nΛidi caduaacacai Λgai. Dai mui naana maasi oodami saagida gΛaagai isducatai ΛpΛdui Suusi CristocΛdΛ. Dai vΛasi oidigi daama oidaga oodami ismaacΛdΛ cavaavoitudai. Dai Λpamu ii Λgai tΛvaagiamu. Ascaiti goñiiooqui.

4

¹ DΛmos Diuusi IbΛadΛ cΛΛga aagai sai cayoga ugitΛcai oidigi sai ΛΛmoco gajiaadΛrΛ viaa agai gΛnvavoidaraga, dai baiyoma ΛΛgiada agai mamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ gamamaatΛtuldi istumaasi ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ ipΛlidi. ² ΛΛgiada agai Λgai ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Tomasi ΛmamaatΛtuldiadami cΛΛ maatΛ issoimaasi ivueeyi vΛΛscΛrΛ maiΛma duucai gΛntΛtΛgitua agai. ³ Λgai daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi ΛpΛ iscuaadagi Λmo cuaadagai tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigΛΛliaracΛdΛ cuaadana ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi ñiiooquidΛ. ⁴ VΛasi istumaasi idui Diuusi aliΛ cΛΛgadu dai maitΛaagai tΛsgajiaadΛrΛ vipiaadagi tomali Λmo istumaasi baiyoma gΛaagai isbaigΛrΛliaracΛdΛ cuaadagi. ⁵ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami ismaacΛdΛ povuaadagi. Diuusi pocaiti gΛñiiooquiΛrΛ saidΛ idui cuaadagai sai oodami cuaadana cascΛdΛ. DaídΛ Λoodami baigΛΛlidi Diuusi cascΛdΛ.

⁶ Isaapi Timoteo mamaatΛtuldiadagi gomaasi gΛraaduñi vaavoitudadami aidΛ gia cΛΛga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duiñdadΛ, dai Diuusi gΛsoicΛi isvaamioma cΛΛgacΛrΛ oidaca aapi duudatai tΛtΛgitoitai gomamaatΛtuldaragai cΛΛgaducΛdΛ ismaacΛdΛ cavaavoitu aapi. ⁷ DΛmos maitΛaagai isΛΛgigitai caΛcagi aapi gocuentogadΛ Λjudidú. Goovai mosΛroodami cuentogadΛ mai-siu Diuusi mamaatΛtuldaragadΛ cascΛdΛ maitΛrsoiñi. TΛtΛgিতodañi duudatai Diuusi dai poduucai vaamioma cΛΛga vaavoitudada. ⁸ Aaduiñdagai gia Λrsoiñi gatuucuga vΛΛtarΛ poduucai vaamioma bΛbΛjai oodami guvucadagai. Dai tΛtΛgিতoda duudatai Diuusi, dai apiacΛΛga vaavoitudai Diuusi dai oigΛadai Diuusi dai poduucai gia Λrsoiñi gaibΛdaga vΛΛtΛrΛ tami oidigi daama dai siorΛ povuaadagi imi agai tΛvaagiamu. ⁹ Gomaasi sΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi dai vΛascatai aliΛsi gΛaagai isvaavoitudadagi. ¹⁰ Dai tomasi soi duucai gΛrnΛidi oodami vΛΛscΛrΛ ivueeyi aatΛmΛ Diuusi aa duiñdadΛ vaavoitudaitai Diuusi. Agai Λgai dai tomastuigaco oidaga. Dai Λgai Λgai dai cΛΛga istutuidi

iscΛΛgacΛrΛ vuvaidagi vΛΛsi oodami. Dai siorΛ vaavoitudagi Diuusi Λgai gia cΛΛgacΛrΛ vuvaquia agai.

¹¹ VΛΛsi gomaasi mamaatΛtuldañi aapi Λvaavoitudadami dai tΛaanΛdañi aapi Λgai saidΛ ivuaadana vΛΛsi istumaasi aanΛ glaagidi. ¹² MaitigΛdagito issoiduucai gΛnΛijadagi aa gΛlicatai aapi quiaa. Baiyoma aliΛsi glaagai iscΛΛga ñioocadagi dai cΛΛga oidacagi, dai cΛΛga vaavoitudadagi Diuusi, dai glaagai passiaa duutuadagi vΛΛsi ooqui sipoduucai cΛΛga maatΛmu Λvaavoitudadami isducatai glaagai isoidacagi. ¹³ SiΛΛscadΛ gΛnΛmpaidiadagi Λvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi aagiadañi aapi Timoteo iscaiti Λoojai Diuusi ñiooquidΛrΛ dai mamaatΛtuldiadañi gomaasi asta siΛΛscadΛ mΛΛ diviagi aanΛ. ¹⁴ GatΛtΛgitodañi aapi Timoteo aidΛsi ΛcΛcΛli tΛtΛaanΛdamigadΛ Λvaavoitudadami gamoo dan darai gΛnnoonovi dai glaagidi istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi aapi. Dai Diuusi gΛmaa gosΛlicami pasaidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana Λvaavoitudadami dai pasaidΛ ΛrmamaatΛtuldiadamigadΛcana. Dai sivi maitΛagai pasgajiaadΛrΛ viaagi gΛsΛlicamiga.

¹⁵ Baiyoma cΛΛga ivuaada aapi vΛΛsi istumaasi glaagidi aanΛ isivuaadagi vai poduucai nΛijadagi Λvaavoitudadami siΛΛ cΛΛga ivueeyi aapi Diuusi aa duiñdadΛ. ¹⁶ Λgi gΛnuucadaca dai poduucai cΛΛgacΛrΛ oidacamu aapi. Dai apiacΛΛga gamamaatΛtuldiada Diuusi ñiooquidΛ. Ispoduucai ivuaadagi aapi aidΛ gia cΛΛgacΛrΛ vuusaimu aapi dai Λgai ismaacΛdΛ gΛΛgigitai caΛ, Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvaquimu ΛpΛ.

5

¹ Maitibaagada aapi Λmo cΛliodami baiyoma cΛΛga ñiooqui aagiada dai cΛΛgacΛrΛ nΛijada ducami isΛgai argΛoogacagi. Dai cΛΛgacΛrΛ nΛijada aapi gΛgΛli ducami siΛgai argΛsisiΛΛgicagi. ² Dai cΛΛgacΛrΛ inΛijada aapi oocodami poduucai isduucai nΛidi aapi gΛdaada. Dai cΛΛgacΛrΛ inΛijada aapi Λaal tΛtΛji ducami siΛgai argΛsusuculicagi.

³ Soicadañi aapi Λvipiuudu ismaacΛdΛ maiviaa siorΛ soicadagi. ⁴ Damos isΛmo viiudu viaacagi gΛmaamara siΛpΛ gΛujuuli aidΛ gia Λgai aliΛsi glaagai issoicadagi Λviiudu. Λgai nuucagi tai gΛΛ Λgai cascΛdΛ. Poduucai alia cΛΛgadu dai Diuusi ipΛlidi ispovuaadagi cascΛdΛ. ⁵ Λvipiuudu ismaacΛdΛ maitiipu siorΛ soicadagi daanΛiña Diuusi tasΛrΛ dai tucarΛ sai soicΛiña. Λgai gia Λvaavoitudadami aliΛsi glaagai issoicadagi. ⁶ Damos isΛmo viiudu gogoosi gΛducamicagi maitΛagai issoicadagi Λgai. Λgai gia maiimimu Diuusi ΛΛmadu. ⁷ Aagidañi gomaasi vΛΛsi Λvaavoitudadami vai cΛΛga maatΛcagi Λgai istumaasi glaagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi. ⁸ IsΛmaadutai vaavoitudadami maigaagiadagi gΛaaduñi Λgai camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi dai poduucai Λgai vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacΛdΛ maiquiaa vaavoitudai.

⁹ Λvipiuudu mΛsmaacΛdΛ Λcovai vuvaidagi sai soicΛiña vaavoitudadami glaagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daidΛ isΛmaaducata dai Λgai cunadΛ. ¹⁰ DaidΛ oodami glaagai ismaatΛcagi ΛpΛ isΛgai cΛΛgacΛrΛ oidacana. Dai glaagai ismaatΛ gΛliadagi aali, dai iscΛΛga miaadΛgiadagi gandaividacami, dai glaagai ismaigΛarducΛdΛ gΛnΛliada Λgai soicΛitai vaavoitudadami, dai glaagai isgΛmaatΛcagi isbai soicΛiña Λgai cococoidadΛ dai isbai givuaadana Λgai Λma maasi istumaasi cΛcΛΛgaducami gasoicΛitai.

¹¹⁻¹² Dai Λvipiuudu ootΛlioma iimΛdami maitΛagai mΛsmaacadagi gomaasi aa duiñdagai. Λgai cucuuntan tada Λpamu dai dagituagi gΛnaa

duiñdaga, dai poduucai camaicalla iduñian tada agai laa duiñdagai ismaacada aagai isivuaadagi Suusi Cristo vaaatar. ¹³ Aipaco quiiquiar ajiopadan tada agai dai papartuagi dai ñiñiooquidaracagi, dai ganvapaasadan tada agai siaaco maitarvaaatar. ¹⁴ Cascada ipalidi aan isavipiuudu ootalioma iimadami cucuuntadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi ganquii, vai poduucai ismaacada vuidara vaaata Suusi Cristo maamatuldiaragada maitarñiooquiadagi aatama vaavoitudadami. ¹⁵ Lamoco vipiuudu ootalioma iimadami cagajiaadara viaa ganvaavoidaraga daida ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi.

¹⁶ Isamo calli siapa amo oqui aduñda arviuuducagi aida gia agai aliasi gaaagai issoicadagi dai poduucai agaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicadagi ismaacada aadunu dai poduucai vaamioma calga istutuidi agai issoicadagi aa vipiuudu ismaacada sallaicada tagitu soñi.

¹⁷ Alias gaaagai isvaascatai siaa duutuadagi acacalliodami talaanadamigada vaavoitudadami dai gaaagai mascalga aa namaquidagi, vaamioma calga ismaacada artalaanadami daida armamaatuldiadami lapa. ¹⁸ Gaaagai ispovuaadagi pocaititai Diuusi ñiooquidara: “Maitavar daacamidacartudada avoposi siuu duucu caitapagada agai taligi vai cuaajida agai”. Dai pocaiti lapa Diuusi ñiooquidara: “Vaaascatai siora gaaata vaaadagi gaaagai masaa namaquiadagi”. Gomaasicada ismaacada pocaiti Diuusi ñiooquidara calga gamaata isaliasi gaaagai isaa namaquiadagi siora gamamaatuldiadagi Diuusi ñiooquida.

¹⁹ Isamaadutai gapiar vuupadagi amo calliodami taanadami maitaaggiada asta siascada oidacagi gooca siapa vaica naidadami. ²⁰ Damos isarvaavoicagi issoimaasi idui agai aida gia gaaagai masbagaidagi agai vaasi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ Vaascara aliasi gaaagai paspoduucai ivuaadagi vaascataicada ismaacada soimaasi ivuaadagi, tomasi argamiigugacagi siargaduñicagi siargasiagicagi tomasiooraca agai, Diuusi garooga lamadu Suusi Cristo gartaanadamiga lamadu Diuusi talaañicaruda ganlidi cascada. ²² Pasivaascada daasa aliadagi amo vaavoitudadami taanadamigada maitimostodian duucai daasa tomasioora tadu dai aapi amo soimaasi ivuaadami dai aoodami potian tada sai aapi baialidi issoimaasi ivuaada agai baiyoma gaaagai pascalga maatiagi lapa istuiga agai.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai coocora gavooca cascada maitaagai pasgoala suudagi yadagi baiyoma gaaagai pasyadagi laachi uuvasi varagada duadigami vaaatar.

²⁴ Dai lamoco otoma gamaata isarsoimaasi ivuaadami dai aa maitaata tomasi arsoimaasi ivuaadami avanacai asta siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami.

²⁵ Dai amo oodami ivuaadana istumaasi cacagaducami soicaitai aa vai otoma gamamaatai. Damos ismaiotoma gamatiagi vaascara amo imidagai gamaatamu.

6

¹ Dai pipioñi vaavoitudadami aliasi gaaagai iscala siaa duutuadaga gaaamu vai poduucai ismaacada vuidara vaaata Diuusi maiñiooquiadagi Diuusi tomali Diuusi maamatuldaragada. ² Isamo pioñi lamadu aamuda vaavoitudadamicagi vaascara apioñi aliasi gaaagai issiaa duutuadagi gaaamu tomasi argansiagam ducami agai vaavoitudaitai. Apioñi gaaagai isvaamioma calga soicada agai oigadaitai vaavoitudadamicatai agai. Gomaasi gaaagai pasgamamaatuldiadagi.

³ Oidaga mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada vuidara vata Suusi Cristo mamaatatuldiaragada ismaacada vaavoitudai aatama dai Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gia arvaavoi. ⁴ Amamaatatuldiadami yaatavogami alia gagarducada ganalidiña dai maicaa maata istumaasi gamamaatuldi. Dai agai oojoidi isaipacoga ganvupui ñioocadagi. Gomaasaiñdara vusacai muuquimudagai, dai baamudagai dai ñiooquidaragai dai maivaavoitudaña agai istumaasi cacagi, ⁵ dai gansasaayutaiña agai aipacoga mosacaasi soimaasi aagaitai agai maicacacagadu tatagitoidada cascada, dai maimaata agai istumaasi arvaavoi. Agai polidiña saida arcacagai isgamaitacacadagi agai tumiñsi gamamaatulditai ganvaavoidaraga. Maitiurapacada aapi agai. ⁶ Vaavuava issioora tatagitoda duudatai Diuusi, dai apiacacaga vaavoitudai Diuusi, dai oigada Diuusi poduucai gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, dai gomaasi arsoiñi gaibadaga vatar. Dai sioora povuaadagi agai gia samicada baigalidi. ⁷ Aidasi dada aatama tami oidigi daama maiviaacatadai aatama tomali amo istumaasi. Dai siacada coiya aatama maivuuquia ragai tomali amo istumaasi. ⁸ Cascada gaaagai tasbai garliadagi viaacatai cuaadagai dai yuucusi. ⁹ Amo oodami ipaliditai isriritutuagi soimaasi ivuaadana dai poduucai vaamioma vuudana tumiñsi. Damos agai vupuiirturaniña ivuaadatai istumaasi maitarsoiñi baiyoma gomaasicada Diuusi soimaasi taatatulda agai. ¹⁰ Sioora mosgamaitacada aliada mui tumiñsi agai ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucai gamaitacai. Dai amoco mosgamaita aliidiña mui tumiñsi dai gajiaadara vipieeyiña ganvaavoidaraga dai gooquiar aliñsi soimaasi taatamaña.

¹¹ Damos aapi Timoteo cacaga vaavoitudai Diuusi cascada aliñsi gaaagai pasgajiaadara viaagi vansi gomaasi soimaascami. Gaaagai pasapiacacacara oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoigada gaaduñi. Dai tomasi soimaasi gataatamituldiadagi agai ismaacada vuidara vata Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui ñioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugada gducami cascada aliñsi gaaagai pasvuidara caatacagi adiaavora cacaga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucai tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi amadu. Diuusi acovai gvuusaitu pasai poduucai ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai pasai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi agai dai maacai ibadagai oodami. Dai Suusi Cristo agai dai salli aagidi Ponsio Pilaato istumaasi arvaavoi. Dai Diuusi amadu Suusi Cristo maata iñsaana gaaagidi ¹⁴ pasai agidiña vansi istumaasi gataanaa ana poduucai isduucai gaaagidi ana vai poduucai maitiipucagi sioora gabagaidagi asta siacada diviagi Suusi Cristo. ¹⁵ Suusi Cristo divia agai siacada Diuusi ipaldagi. Vansi oodami aliñsi gaaagai iscacaga ñioocadagi Diuusi vatar. Dai agai lagi taana vansiacatai dai agai samicada viaa guvucadagai. Dai agai arbaitacacacamigada vansi tataanadami. ¹⁶ Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali amo imidagai maimuquia agai. Diuusi vaamioma dadadacai sitasai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isvui nanlavagi tomali ismiaadara cacquivagi. Ana ipalidi isvansi oodami cacaga ñioocadagi Diuusi vatar tomastuigaco dai vaavoitudagi isDiuusi samicada viaa guvucadagai.

¹⁷ Aagidañi ariricu vaavoitudadami sai maigagarducada ganalidiña. Dai maitaaagai ispoliada agai isacagi istutuidi iscacacara vuvaquiagi atumiñsica. Atumiñsi uugiatai cascada. Baiyoma gaaagai isvaavoitudadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Agai agai dai garmaacai vansi

istumaasi tΛgito aatΛmΛ dai baigΛrΛliadagi. ¹⁸ Aagidañi sai cΛΛgacΛrΛ oidacana soicΛitai aa mui naana maasicΛdΛ. Λgai gΛaagai istaacogiadagi soituutuigami istumaasi viaa. ¹⁹ SioorΛ poduucai ivuaadagi Diuusi maaquimu Λgai mui naana maasi istumaasi cΛcΛΛgaducami tΛvaagiΛrΛ dai Λgai gia tomastuigaco oidacamu Diuusi ΛΛmadu.

²⁰ Aapi Timoteo gΛaagai pΛscΛΛga gamamaatΛtuldiadagi Diuusi ma-maatΛtuldaragadΛ. MaitiΛΛgiada aapi Λgai ismaacΛdΛ oojoidi isaipacoga gΛvupui ñioocadagi tomali ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ gamamaatΛtuldi naana maasi istumaasi ducami isΛrvaavoicagi. ²¹ ΛΛmoco ismaacΛdΛ ΛΛgidi Λgai cagajiaadΛrΛ viaa gΛnvaavoidaraga.

AanΛ ipΛlidi sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidiña.
MosΛcaasi.

Idi ArgotordadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Timoteo

¹ AanΛ arPaavora ootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ipΛlidi Diuusi cascΛdΛ. Diuusi aagai sai maaqui agai iibΛdagai uutudui vaΛsi oodami ismaacΛdΛ vaavoitudagi Suusi Cristo cascΛdΛ giñootoi ansai gaaagidana aanΛ gomaasi. ² GΛoojidi aanΛ aapi Timoteo. Aapi argiñmara gΛducami dai aliΛsi gΛoigΛdai aanΛ. AanΛ ipΛlidi isDiuusi gΛrooga ΛΛmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacΛrΛ gΛnΛijadagi dai soigΛnΛliadagi aapicΛdΛ dai gΛiibΛstudacan tadacagi.

³ AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cΛaga Λgigitai Diuusi ipΛlidityai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñΛΛqui aaduñcaru. Dai baigiñlidi aanΛ DiuusicΛdΛ vaΛscarΛ gatΛtagitoitai aapi iñsiuu duucu gamamadadagi. ⁴ VaΛscarΛ tatΛgitoi aanΛ isducatai sosoa aapi aidΛsi gΛdiosagi aanΛ dai vaΛscarΛ gΛnΛida iñlidiñΛ aanΛ dai poduucai baigiñliadagi. ⁵ Dai tatΛgitoiñΛ aanΛ ΛpΛ siΛΛ cΛaga vaavoitudai aapi. ΛpΛga vaavoitu gΛuuli Loida dai gooquiΛrΛ gΛdaada Eunise. Dai Λgai cΛaga vaavoitudaiñΛ cascΛdΛ maatΛ aanΛ isaapi cΛaga vaavoitudai ΛpΛ.

⁶ CascΛdΛ gatΛgitoñi isaidΛsi gΛdaama darai aanΛ giñoonovi Diuusi gΛsoi iscΛaga aagiada aapi oodami Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ gΛaagai pasapiacΛaga aagiada Diuusi ñiooquidΛ. ⁷ Diuusi maitarmaacai duaadimudagai baiyoma garmaacai Λgai guvucadagai dai garsoicai tΛsai aipaco gΛroigΛdaiñΛ dai cΛaga gartΛtagitocana. ⁸ Maitisiaa Λraitai gaaagiada istumaasi ivueeyi gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo aapicΛdΛ dai maitisiaa Λrada maisapicatai aanΛ vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigΛduucai issoimaa taatamadagi giñpan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛ aagai cΛagacΛrΛ vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vaΛscarΛ Diuusi gΛmaaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitomu aapi gΛvaavoidaraga. ⁹ Diuusi cΛagacΛrΛ garvuvaitu dai Λcovai garvuvaitu tΛsai camaisoimaasi ivuaadana dai baiyoma ivuaadana mosΛcaasi istumaasi Λgai ipΛlidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipΛlidi Λgai dai gΛroigΛdai cascΛdΛ, maisiu iduucai aatΛmΛ Λmo istumaasi cΛagaducami. Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadarΛ Diuusi gΛroigΛdai dai aagai sai Suusi Cristo cΛagacΛrΛ garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cΛΛ maatΛ aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi. Λgai ootoi Suusi Cristo cΛagacΛrΛ garvuviadami cascΛdΛ. Suusi Cristo vaamioma istui simuuquigami dai gΛrmaa iibΛdagai utudui ismaacΛ tomali Λmo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo gΛraagidi isΛgai vaa cΛagacΛrΛ garvuvaida agai poduucai maatΛ aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sΛalicami ansaidΛ arrootosadΛcana dai aagidana ismaacΛdΛ maitarjudidΛ isSuusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami. ¹² CascΛdΛ aliΛ soimaa taatamai aanΛ dai vaΛscarΛ maisiaa Λrai. AanΛ cΛΛ maatΛ Suusi Cristo dai vaavoitudai aanΛ iscΛaga istutuidi Λgai isnuucadacagi giñibadaga asta siΛscΛdΛ Diuusi nΛidagi Λoodami ismaacΛdΛ arcΛaga ivuaadami dai ismaacΛdΛ armaicΛga ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai gΛmaatΛtuli aanΛ dai apiagamamaatΛtuliada isducatai gΛmaatΛtuli aanΛ, aliΛ cΛagadu gomaasi cascΛdΛ. Pomaasi ivuaada aapi apiavaavoitudaitai Cristo dai apiaoigΛada Cristo

dai vΛasi oodami. ¹⁴ GamamaatΛtuldañi aapi Diuusi ñiooquidΛ istumaasi gΛmaatΛtuli aanΛ dai Diuusi IbΛadΛ ismaacΛdΛ gΛrΛma daja gΛsoicΛdamu.

¹⁵ CΛΛ maata aapi isbaitoma vΛasi Λvaavoitudadami AasiΛrΛ oidajami giñdagito dai gooca Λgai ΛrFigelo dai Ermogenes. AidΛsi Oniseforo divia RoomarΛ giñgaagaiña daida giñtΛΛ. ¹⁶⁻¹⁷ Dai alia duudatai giñdidiividiña nai aanΛ baigiñΛlidiña dai maisiaa Λraiña maisapicatai aanΛ. CascΛdΛ aanΛ ipΛlidi isDiuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijadagi Λgai aaduñdΛ. ¹⁸ SΛΛlicΛdΛ ipΛlidi aanΛ isSuusi Cristo apiasoigΛΛliadagi OniseforoCΛdΛ siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo. CΛΛ maata aapi siΛΛsi gΛrsoi Oniseforo aidΛsi EfeesiΛrΛ daraacatadai aatΛmΛ.

2

¹ Dai aapi giñmara gΛducami cΛΛga ivaavoitudada dai ΛΛgiada aapi Suusi Cristo Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi cascΛdΛ. ² Dai vΛasi ismaacΛ gΛmaatΛtuli aanΛ mui oodami vuitapi maatΛtuldañi aapi aa ismaacΛ cΛΛ vaavoitudai dai sΛΛlicΛdΛ ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaatΛtuliadagi gomaasi aa.

³ MΛsiΛΛscadΛ soimaasi gΛtaatamituldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo vΛΛscΛrΛ iapiacΛΛga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdadΛ. Aapi ΛrΛpan ducami sandaaru dai Suusi Cristo ΛrgΛtΛaanΛdamiga. VΛasi sandaaru gΛaagai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali Λmo sandaaru maitivueeyi aa duiñdagai ismaacΛdΛ ivueeyi ismaacΛdΛ maitΛrsandaaru. Λsandaaru gΛaagai isbaigΛduucagi daidi ivuaadagi istuma tΛaanΛda tΛaanΛdamigadΛ cascΛdΛ. ⁵ Dai aapi Timoteo alia si gΛaagai iscΛΛ ΛΛgiada vΛasi ismaacΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ Λpan duucai Λmo utuisdami alia si cΛΛga mΛrai siaa sΛΛli gΛvopooyi ipΛlidityi isgamaitΛcΛdagi. ⁶ Dai alia si gΛaagai iscavami aata vuaadagi aapi gΛaa duiñdagΛrΛ Λpan duucai Λmo Λsadami cΛΛga aata vueeyi dai Diuusi gΛmaaquimu aapi vΛasi istumaasi maacai Λgai gΛpiPiooñiga ismaacΛdΛ ivueeyi aa duiñdadΛ. ⁷ TΛtΛgitodañi istumaasi gΛaagidi aanΛ daida gΛrbaitΛcΛaacamiga gΛsoiñamu pai maata caaca vΛΛsiaΛcatai.

⁸ TΛgitoñi isSuusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ daida ΛrcajiudadΛcatadai Λraí Davicaru. Gomaasi Λgai istumaasi gaaagidiña aanΛ. Gaaagidiña isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami. ⁹ Dai cascΛdΛ soimaasi taataca dai asta vuli aanΛ cadeenacΛdΛ ducami siΛrsoimaasi iduucamicamudai aanΛ. DΛmos Diuusi ñiooquidΛ gia maivuli. ¹⁰ Dai aanΛ soimaasi taatamai mui naana maasi vai Λgai ismaacΛ Diuusi Λco vuvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna. Λgai ismaacΛdΛ vaavoitudagi vΛΛscΛrΛ dadadacΛda agai tΛvaagiΛrΛ.

¹¹ SΛΛlicΛdΛ Λrvaa voi ismaacΛdΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ icaiti:

IsΛmo vaavoitudadami baiga duucagi ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo,

sΛΛlicΛdΛ oidacamu Λgai tΛvaagiΛrΛ Suusi Cristo ΛΛmadu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maivui ñioocadagi Diuusi;

sΛΛlicΛdΛ tΛaanΛda agai Suusi Cristo ΛΛmadu siaaco tΛaanΛi Λgai.

IsΛmaadutai gajiaadΛrΛ viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo gajiaadΛrΛ vipieeyi ΛΛrΛ.

¹³ IsΛmaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo,

Suusi Cristo vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi aagai.

Λgai vΛΛscΛrΛ aagai istumaasi Λrvaa voi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

14 Tātāgitoldañi vavaoitudadami vāsi gomaasi dai aagidañi sai maitancocodaiña aagaitai goāgi vuiirudagai. Gomaasi maitarsoiñi cascā, baiyoma soimaasi ivueeyi āgai dai gajiaadā vipieeyi gāvavaoidaraga. 15 Gāagañi dai cāga ivuaada gāa duiñdaga sipoduucai Diuusi potāimo isaapi āraata vvaadami cāgaducami. Dai poduucai maivāacamu aapi istuusi siaa āradagi cāga gamamaatātulditai Diuusi ñiooquidā. Diuusi ñiooquidā gia āvvaavoi. 16 Gajiaadā ivipiaada govuiirudagai dai gocuentogadā ājudidū vāsi gomaasi sobicāi oodami sai maitātāgitoiña dai maiāgidiña Diuusi. 17 Dai gomamaatātuldaragadā āmamaatātuliadami maicā tutiacā vāsi āpacoga āmārai vavaoitudadami saagida dai gomaasicā soimaasi ivueeyi āmamaatātuldadami. Goca āmamaatātuldiadami maicā tuutiācā āImeneo dai Piletu 18 ismaacā āquioma vavaoitudaiña dai sivi gajiaadā vipieeyi ismaacā āvvaavoi. Āgai pocaiti sai ācoidadā maiduduaacarāi dai sai Diuusi maa oodami ibādagai utudui maisiuu tuucuga utudui. 19 Dāmos Diuusi ñiooquidā vāscā āāgai vaa. Dai Diuusi ñiooquidā pocaiti: “Cā maatā Diuusi gāmaamara”, dai pocaiti āpā: “Vāscatai ismaacā vavaoitudai Cristo gāagai isgajiaadā vipiaadagi vāsi soimaascami”.

20-21 Isāmadutai cāga iduñia āliadagi Diuusi aa duiñdadā āliasi gāagai isgajiaadā vipiaadagi vāsi soimaascami mosāgi poduucai istutuidi Diuusi isaa duiñtuldagi āgai. Āgai ismaacā poduucai ivueeyi āāpan ducami oro ājaasocoli dai plaata ājaasocoli ismaacā vvaamioma namāga isuusi ājaasocoli dai bidai ājaasocoli.

22 Gajiaadā ivipiaada vāsi soimaascami ismaacā ivueeyi gāgāli dai āpiacāgacā oīdaca dai āpiacāgā vavaoitudada dai āpioigāda vāscatai dai āpiagāibāstacan tadaca āmadu vāscatai ismaacā gamamadai maisoimaasi ivuaadatai. 23 Dai gajiaadā ivipiaada govuiirudagai cā maatā aapi isgomaasicā gāncocodaiña oodami. 24 Dai siorā ivuaadagi gārbaitācāacamiga aa duiñdadā maitāagai isomaliacagi baiyoma gāagai iscā tuigacagi vāscatai vui, dai gāagai iscāga gamamaatātuldiadagi, dai maitāagai isoojoadagi tomali āmo istumaasi. 25 Dai gāagai pāscāga mamaatātuldiadagi ismaacā gāvui ñioocadagi oigādaitai sabai poduucai soiñana Diuusi vai āma duucā gāntātāgitona vai poduucā matia āgai istumaasi āvvaavoi, 26 vai poduucā cāga gāntātāgituagi āgai āpamu dai cāgacā vvaquiagi dai camaitivuaadagi istumaasi ipāliidi āDīaavora.

3

1 Dai gāagai pāmaatācagi āpā sai cayoga ugīcāi oīdigi āli soimaasi taata āgai vavaoitudadami. 2 Aoodami ismaacā maivaavoitudadagi Diuusi ivuaada āgai mosācaasi istumaasi ipāliidi, vvaamioma oojiada āgai tumiñsi isoigāda Diuusi, dai gāgārdūcā gānāliada āgai, dai maināijada dan vvaada āgai aa oodami dai vui ñioocada āgai Diuusi, dai maiāgiada āgai gāndā, dai maicā tuutiācā āgai, dai maisiaa duutuda āgai Diuusi. 3 Dai maisoigānāliada āgai ācā tomali maioigāda āgai, dai āgatāraca āgai istumaasi maitārvāatā, dai googosi gānducāmīcā āgai, dai oomaliācā āgai dai cādada āgai vāsi istumaasi ārcāgaducami, 4 dai oodami tāāgiada āgai gānaaduñi sasaayudā, dai maiduduaadicuitai soimaasi ivuaada āgai, mosācā tāāvigai dai iidagai dai vāsi istumaasi ārvāgimi ipāliadamu āgai isivuaadagi baiyoma isāgiadagi Diuusi. 5 Āgai ivuaada āgai istumaasi ivueeyi ismaacā vavaoitudai Diuusi ñiooquidā dāmos vuidā vāatācā āgai Diuusi.

Maitiurapacada siora potuutuiga. ⁶ Agai saagida oidaga amoco ismaaca vapacai ooqui vupuiirugami quiiquidara dai mamaatatuldiña looqui ganmamaatatuldiaraga utuducada, dai poduucai vupuiirumadaiña agai. Looqui aliasi arsoimaasi ivuaadami dai alia oojoidi tomastuma mamaatatuldiaragai utuducami. ⁷ Dai alia oojoidi ismamaatardagi tomasuma mamaatatuldiaragai utuducami damos tomali amo imidagai maiquiaa vaavoitu agai istumaasi arvaavoi. ⁸ Dai apaan duucai acacadaracami Janesicaru amadu Jambresicaru vuidara vaaatcatadai istumaasi aagai Moseesacaru poduucai agai ismaaca mamaatatuldi looqui ara vuidara vaata istumaasi arvaavoi. Alia soimaasi gantatagitoiña agai. Agai maicaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida cascada Diuusi gajiaadara viaa. ⁹ Damos maitistuidimu agai ismamaatatuldagai mui oodami, vaasi oodami maatamu isagai arvupuiirugami cascada maiagidamu, apaan duucai avaa goocai ismaaca vuidara vaaatcatadai Moseesacaru.

¹⁰ Damos aapi apiavaavoitudai giñmamaatatuldiaraga, dai aapi giñapan duucai ivueeyi, dai giñapan duucai tatagitoi, dai giñapan duucai vaavoitudai dai giñapan duucai soimaa taatamai dai apiavueeyi Diuusi aa duiñdada giñapan duucai, dai aapi oigadai vaascatai giñapan duucai. ¹¹ Caa maata aapi isducatai aradi aanacada Antioquiara dai Icoñiara dai Liistirara, isducatai soimaasi giñtaatatuli oodami. Damos Diuusi cagacara giñvusaitu vaasi gomaasiaiñdara. ¹² Salliacada arvaavoi isvaascatai ismaacada ivuaada liadagai istumaasi Suusi Cristo ipalidi agai alia soimaa taata agai. ¹³ Damos asoimaasi ivuaadami dai yaatavogami vaamioma soimaasi ivuuida agai, agai apiavupuiirumadada agai oodami dai aa vupuiirumada agai agai.

¹⁴ Damos aapi maidagitu vaasi pastumaasi camai mosgaagai pasiapiavaavoitudadagi. Aapi maata siorai gamaatatuli. ¹⁵ Dai aapi aliducatai abiaadara maata Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidara mamaatarai aapi isducatai cagacara vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa tagitoidagai oodami sai oojana ñiooquida. Dai Diuusi ñiooquidara gamamaatarai istumaasi gaagai isivuaadagai dai istumaasi maitaagai isivuaadagai dai gamamaatarai isducatai cagacara oidacagai dai aata vueeyi Diuusi vaatar. ¹⁷ Poduucai tomastuma vaavoitudadami ismaacada camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagai vaasi istumaasi cagaducami istumaasi Diuusi ipalidi.

4

¹⁻² Gataanaai aana aapi Timoteo pasai apiagaaagidiña Diuusi ñiooquida. Caa maata Diuusi garooga dai gartlaanadami Suusi Cristo istumaa vueeyi aatama. Suusi Cristo divia agai taanadami duucai dai naida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai naida agai vaasi oidada dai duduaacada. Vaascara ibaigaduuca dai gaaagiada Diuusi ñiooquida silscada oidacagi isducatai tomasi maicaca liadagai oodami. Dai mamaatatuldañi oodami ismaacada arai istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai, dai aagiadañi sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanadañi oodami sai ama duucai gantatagitona, dai maitioojoda oodami dai apiamaatatuldiada oodami Diuusi ñiooquida. ³ Aimu istuigaco oodami maicaca liadamu gomamaatatuldiaragai cagaducada baiyoma ivuaada liadamu agai istumaasi ipalidi dai gaagadamu agai mui mamaatatuldiadami sai mamaatatuldiña mosca istumaasi calca liada agai. ⁴ Dai gajiaadara vipiadamu agai ismaacada arvaavoi, dai caga gantagito calcamu agai judidiu

cuentogad. ⁵ Damos aapi canga gatatgitoda dai pasiascad soimaa taata-madagi apiaivuaadagi Diuusi aa duiñdad apiagaaagiditai Diuusi ñiooquida ismaac aagai cagacara vuvaidaragai dai canga ivuaada gaa duiñdaga.

⁶ Polidi aan iscayoga aayi istuigaco muuquia ñagai aan. Dai imimu aan tavaagiamu. ⁷ Catavapi aata dui aan Diuusi aa duiñdadara dai cayoga naato aan giñaa duiñdaga dai apiaquia vaavoitudai aan Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitacaacami Suusi Cristo arataandami cag tuigacada dai siascada divia agai agai giñmaaquimu istumaasi maacai agai siora cagacara oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosaca aan giñmaaquimu agai. Agai maaquimu ara vascatai ismaacada baiganliaracada nara istuigaco divia agai agai.

⁹ Gaaagañi dai otoma diviacai giñaida. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascada giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia davariamu. Dai Tito ii Dalmasia davariamu. ¹¹ Mosaca Ruucasi giñama daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pasiascad diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagara. ¹² Atiico Efeesiamu ootoi aan. ¹³ Pasiascad diviagi pai giñvuaapida giñvaasaraga ismaacada Trooasilara viaa aan Carpo quidara. Dai vuaapañi ara giñlilivuga dai sioma canga giñpapeliga.

¹⁴ Alejandro ismaac ivueeyi vapaiñomi alia soimaasi giñvuididiña. Garbaitacaacamiga bai duñimu gomaasi agai amadu. ¹⁵ Agai vui caata garmamaatatuldiaraga cascada ganuucadacana aapi agacada.

¹⁶ Aidamasi tucamidara vaama giñcai dudunucamiara vascatai giñdagito. Tomali amaadutai maitiñsoi. Antai anagi giñsoi. Aan ipalidi isDiuusi maigapilara suuligagi agai ismaac giñdagito. ¹⁷ Damos Diuusi giñsoi dai giñmaa guvucadagai antai aan istui isnaatocai gaaagidagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai poduucai maatana vascatai ismaacada maitarjudidu. Dai Diuusi cagacara giñvusaitu matai maitiñmuaa. ¹⁸ Dai cagacara giñvusaidamu agai vasi istumaasi soimaascamiñdara dai giñvaidacaimu agai tavaagiamu siaaco taanai agai. Aan ipalidi isvascatai siaa duutuadagi Diuusi tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vascara.

¹⁹ Diuscada iviaatulda Prisca dai Aquila dai vascatai ismaacada Oniseforo quidara oidaga. ²⁰ Erasto Coriintoara vii. Dai Trofimo coco antai Mileetara viaa. ²¹ Gaaagañi dai divia maiquiaa acai toomoco. Diuscada gaviaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai Claudia, dai vascatai gogaa garaaduñi vaavoitudadami.

²² Aan ipalidi isgarbaitacaacamiga Suusi Cristo gamadu daacagi dai ganuucadacagi vascatai aapim.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Tito

¹ Aana arPaavora Diuusi piooñigada dai Suusi Cristo ootosada. Agai giñootoi ansai soñana aana agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaamioma caga vaavoitudana Diuusi ñiooquida dai caga maatana Diuusi ñiooquida ismaacada arvaavoi ismaacada garmamaatutuldi isducatai ipalidi Diuusi isoidaca aatama. ² Dai Diuusi giñootoi ansai soñana aana arpa aoodami sai nanaracana caga vaavoitudaitai istuigaco vascara oidaca ragai aatama Diuusi amadu. Aaqui aagai Diuusi ispoduucai araduñi agai dai Diuusi tomali amo imidagai maiyaatagai. ³ Dai sivi caayai istuigaco Diuusi cagacara garvuviamiga ipali ismatiagi oodami ñiooquida ismaacadaraga aagai isagai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo aracagacara vuviamiga vascara oidaca agai Diuusi amadu. Agai giñajai sai gaaagidana aana ñiooquida sai maatana aoodami istumaasi aagai agai. ⁴ Aapi Tito angaoojidi idi oojai. Aana gaaagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviamiga patai vaavoitu aapi cascada giñmara gaducami aapi. Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo cagacara garvuviamiga cagacara ganajadagi dai gaibastudacan tadacagi.

⁵ Aana caratara gaviaa pasai bai duuna aapi istumaasi viagacatadai vaavoitudadami saagida dai pasai darasana vaavoitudadami tataanadamigada vasi amapacara poduucai isducatai gaaagidi aana. ⁶ Amo taanadami aliasi gaaagai iscagacara oidacagi vai tomali amaadutai maigapiraga vuupadagi tomali amo istumaasicada. Dai agai gaaagai isalia amaaduacagi ooñigada. Dai aliasi gaaagai ismaamarada arvaavoitudadamicagi dai caga lagiadagi gandada, dai maisoimaasiraga siaa vuaadagi gantumiñsiga vai tomali amaadutai maiñiooquiadagi. ⁷ Amo taanadamigada vaavoitudadami arDiuusi piooñigada cascada aliasi gaaagai iscagacara oidacagi vai tomali amaadutai maitistutuidiña isgapiraga vuupadagi tomali amo istumaasicada. Maitaaagai isivuaada aliada mosacaasi istumaasi ipalidi, dai maitaaagai isoomaliacagi, tomali mainavaamutaracagi, dai maicocodataracagi, dai maitaaagai isgavupuiirumadaitai gamaitacadagi tumiñsi. ⁸ Baiyoma gaaagai isbaigalliaragacada miaadagiadagi agai oodami gaquiiyara, dai oojiadagi isivuaadagi istumaasi cagaducami, dai caga gatagitocagi, dai cagacara oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi, dai istutiadagi isgajiaadara vipiadagi asoimaascami. ⁹ Alias gaaagai iscaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida ismaacada maatutuli aana dai poduucai agai istutuidi iscaga maatutuldagi aa, dai maatutuldagi agai ismaacada vui ñioocai Diuusi ñiooquida isducatai maicagadu vaavoidaragada.

¹⁰ Oidaga mui oodami ismaacada maiagidi ataanadami vaamioma giñaaduñi judidíu saagida ismaacada aagaiña istumaasi maitarsoiñi dai vupuiirumadaiña oodami. ¹¹ Agai gamamaatutuldi istumaasi maitaaagai isgamamaatutuldiadagi mosgamaitacada aliditai tumiñsi. Dai mui gadada moduucai maamarada dadagitoi ganvaavoidaraga vaavoituda aliditai istumaasi mamaatutuldi agai cascada gaaagai ismaidagituagi isgamamaatutuldiada agai.

¹² Caratara oidacami saagida oidacatadai amo mamaatutuldiadami ismaacada aagai gaaaduñi dai pocaiti: “Caratara oidacami yaatavoga dai oomaliga dai paparaga mosgacuaada alidiña”, ascaiti. ¹³ Daida

arvaavoi ispotutuiga agai cascada aagidañi aapi avavoitudadami caratar oidacami sai mamaatutudaragada judidíu ismaacada maioidaga Diuusi ñiooquidar maitarvaavoi cascada aliási glaagai isgajiaadara vipiaadagi agai mamaatutudaragada dai apiavaavoitudadagi mamaatutudaragada Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali maiagidiña isducatai gataañi agai ismaacada gajiaadara vipieeyi Diuusi ñiooquida. Agai pocaitiña sai amoco cuaadagai maicagadu.

¹⁵ Damos agai ismaacada Diuusi caoigaldi soimaascamigada, agai vatar vasi cuaadagai cagadu. Damos ismaacada maivaavoitudai Cristo alia soimaasi tagitoidada agai maicaga maata istumaasi arcagaducami tomali maicagaducami cascada agai vatar vasi istumaasi maicagadu asta siuu duucu siaa duutuli agai. ¹⁶ Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi damos matagia maasi gaicada ismaacada ivueeyi agai ismaitarvaavoi. Sallicada maiojoidi Diuusi istumaasi ivueeyi agai. Agai maiagidaraga, dai cascada maitistutuidi isidufiagi tomali amo istumaasi cagaducami.

2

¹ Damos gamamaatutuldañi aapi isducatai glaagai isoidacagi vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ² Dai aagidañi acacaliocoidada vaavoitudadami sai mainavacoraiña, dai cagacara oidacana vai siaa duutuada oodami, dai caga gantatagiticagi, dai sai caga vaavoitudaiña dai sai caga oigadaiña vascatai, dai sai maivui baco-coiña agai ismaacada soimaa taatamituldiadagi. ³ Dai aagidañi loocodami vaavoitudadami sai cagacara oidacana siaa duutudaitai Diuusi dai sai maiñiooquidiña aa, dai sai mainavacoraiña ⁴ dai sai mamaatutuldana istumaasi cagadu vai poduucai matiagi looqui utu iimadami vaavoitudadami isoigadagi gancuucuna dai ganmaamara, ⁵ dai caga gantatagiticagi, dai maigoogosi ganducamicagi dai tomali maitatagiticodagi gomaasi, dai caga ivuaadagi ganaa duiñdaga ganquiyara, dai soicaiña aa, dai agidiña gancuucuna vai maipocaitiadagi loodami sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi.

⁶ Dai poduucai aagida ara agagali vaavoitudadami sai caga gantatagiticana. ⁷ Dai caga ioidaca aapi vai poduucai oidacana agai ara. Dai pasilascada gamamaatutuldiadagi Diuusi ñiooquida maitaagai psmui gamaitacada aliada tumiñsi. Dai caga ivuaada vai siaa gduutudaiña oodami. ⁸ Dai vascara igamamaatutuldiada mosacaasi istumaasi gamamaatutuldiña Suusi Cristo amadu mamaatardamigada vai tomali amaadutai pocaitiadagi ismaitarvaavoi. Vai silascada amaadutai gavui ñioocadagi siaa ara agai maiviaacatai istucada gavui ñioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidañi apipioñi vaavoitudadami sai vascara caga agidiña ganaamu, dai maivui ñiooquitaracana, dai maiasivucana, dai glaagai isivuaadagi agai vasi istumaasi aagadagi vai poduucai baiganliadagi aamuda vai poduucai silascada najadagi aa matiagi isDiuusi cagacara garvuviadamiga ñiooquida cagadu.

¹¹ Diuusi ootoi gamara oidigi daama sai cagacara vuvaidiña oodami poduucai gartagi issallicada cagacara naidi vascatai. ¹² Dai poduucai Diuusi gamamaatutuldi isglaagai isgajiaadara vipiaadagi vasi soimaascami dai sai maitaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi, dai sai glaagai iscaga tuutiacagi dai siaa duutuadagi Diuusi. ¹³ Dai gamamaatutuldi ara sai glaagai isbaigaraliaracada nanaracagi istuigaco divia agai

garDiuusiga Suusi Cristo ismaacada arcagacara garvuviamiga. Agai arbaitacaacami tavaagiarai dai oidigi daama alia dadadaquidamu Agai siascada diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo lagi gadagito masmuaagi sai poduucaci cacagacara vuvacana aatama garsoimaascamigaindara tsaidi armaamaradacana caoigaldicatai garsoimaascamiga dai baigaraliaracada ivuaadatai naana maasi cacagaducami.

¹⁵ Vasi gomaasi gaagai pasgamamaatatuldiadagi. Aapi apartaanadamigada govaavoitudadami daida armamaatatuldiadami cascada gaagai pasapanaquiadagi vai apiavaavoitudaina Agai dai bagaidani Agai ismaacada maiagidaracagi. Dai maiti gadagito masgajiaadara vipiaadagi gamamaatatuldaraga.

3

¹ Dai tagitoldani vaavoitudadami sai labaidina ataanadami ismaacada viaa guvucadagai dai agiditai cacana dai sai gaagai isgasoicadagi aa duindagiarai ismaacada avvascatai vatarai. ² Dai sai maisigalnaasi niooqui aagidina tomali amaadutai, dai sai maioomaliacana dai sai oigaditai naidina vascatai, dai sai maigarducada ganlidiina tomali amaadutai vui tomasi maitarvaavoitudadami sarvaavoitudadami ara.

³ Vaavoitudadami dai aatama ara alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vaavoitudacai aran duucaci Agai ismaacada maivaavoitudai. Aatama aqiuoma avvupuiirugamicatadai dai vaavoitudaina istumaasi maitarvaavoi, dai googosi garducamicana, dai alia soimaascatadai gartagitoidaga cascada ivuaadana aatama istumaasi ipalidi naana maasi soimaascami. Dai coimudada tuutiacana aatama dai garcadaina oodami tatai aatama ara. ⁴ Damos aidasi Diuusi cacagacara garvuviamiga divia oidigi daama dai cacagacara vuvaida Agai oodami poduucaci gatagi isalia oigadai dai cacagacara naidi vascatai. ⁵ Caga maata Diuusi isaatama tomasi caga ivueeyi maitamaitacaci cacagacara vuvaidaragai damos cascada Diuusi soigali aatamacada cascada cacagacara garvuvaitu. Diuusi Ibada maigovai dai vasi garsoimaascamiga dai utuldan dui gariibadaga. ⁶ Poduucaci idui Agai aidasi Diuusi ootoi sai garlamadu daacana. Suusi Cristo cacagacara garvuviamiga aagidi gaoga sai ootosana gabadaga cascada ootoi Agai vai aliasi garsoicaci tsai caga oidacana. ⁷ Vaidi Diuusi cacagacara garnaidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama cascada viaa aatama samicami isarmaamaradacagi dai isvascara oidacagi Agai lamadu dai canara aatama istuigaco oidaca ragai Agai lamadu.

⁸ Vasi imaasi samicada arvaavoi dai aan ipalidi iscaga gamamaatatulda aapi vasi gomaasi vai Agai ismaacada vaavoitudai Diuusi gnaagana dai caga ivuaadana istumaasi arsoini vascatai vatarai aliasi cagadu ispovuaada Agai daida arsoini Agai vatarai ara. ⁹ Damos maiti aatagada Agai lamadu ismaacada aagaina goagi vuirudagai dai tomali Agai lamadu ismaacada armamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada maamaatatuldi mui cuentogada judidu Diuusi niooquida duucaci dai tomali Agai ismaacada cocotuldi oodami dai tomali Agai lamadu ismaacada mosvupui nioocada liadagi tomasiora aagaitai Moseesacaru maamaatatuldaragada, vasi imaasi maicagadu dai maitarsoini.

¹⁰ Isoidacagi amaadutai vaavoitudadami saagida ismaacada cocotuldiadagi oodami gamamaatatuldaragacada ismaacada maitarvaavoi bagaidani amo imidagai isgooca ara dai ismaitagidagi Agai pai

camaidagito Δ vaavoitudadami isuurap Δ c Δ dagi Δ gai. ¹¹ C Δ Δ ga maat Δ aapi ist Δ moco cocotuldiadagi oodami Δ gai maic Δ Δ ga g Δ t Δ gito dai ali Δ soimaasi ivueeyi dai Δ gai Δ Δ gi maat Δ Δ Δ p Δ ismaic Δ Δ ga ivueeyi.

¹² Si Δ Δ scad Δ g Δ otosda aan Δ Arteemasi si Δ p Δ Tiiquico pai g Δ aaga dai gi \tilde{n} divida Nicopoliisi Δ r Δ ami daivu \tilde{n} da i \tilde{n} Δ lidi aan Δ toomoco. ¹³ Dai soi \tilde{n} \tilde{n} Seenasi ismaac Δ Δ \tilde{n} iooquituldi oodami Δ Δ madu Apoolosi v Δ Δ sic Δ Δ p Δ stuc Δ Δ istuidiagi, maaca \tilde{n} i istumaasi t Δ gito Δ gai dai apia \tilde{i} m Δ dagi vai maivi Δ Δ gacana tomali Δ mo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavoitudadami maat Δ na isc Δ Δ ga ivuaadagi dai soic Δ dagi aa si Δ Δ scad Δ t Δ gitocagi Δ gai vai poduuc Δ i Δ rsoi \tilde{n} icagi govaavoitudadami.

¹⁵ V Δ Δ scatai ismaac Δ Δ aan Δ gi \tilde{n} Δ Δ madu daraaja Diuusc Δ Δ g Δ viaatuldi. Dai Diuusc Δ Δ viaatulda g Δ raadu \tilde{n} i vaavoitudadami Diuusi c Δ Δ gac Δ r Δ g Δ nn Δ idi \tilde{n} a v Δ Δ scatai.
Mos Δ caasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ AanΛ arPaavora, dai aagidiña aanΛ oodami sai Suusi Cristo arcΛagacara vuviadami mai cascada giñmaisaca. AanΛ amadu Timoteo gaoojidi idi oojai aapi garaduñi Filemón aapi garsoicai garaa duiñdagara. ² Dai idi oojai arvaavoitudadami vaatarΛ ara ismaacada ganampaidi giquiyara dai siaa duutudai Diuusi, dai garaduñi Apia vaatarΛ dai garaduñi Aquipo vaatarΛ ismaacada garsoicai garaa duiñdagara ara. ³ Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu qartaanadamiga Suusi Cristo cagacara gannijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Maí aanΛ isaliΛ caga vaavoitudai aapi dai oigadai Suusi Cristo dai oigadai aapi vaasi vaavoitudadami ara cascada aliΛ baigiñalidi aanΛ Diuusicada daanaitai sai gsoicaiña. ⁶ Daanai aanΛ Diuusi sai soicaiña agai ismaacada vaavoitu Suusi Cristo aidasi aapi aagidi Diuusi ñooquida. Daanai aanΛ Diuusi sai soicaiña agai iscaga maatana vaasi istumaasi cagaducami ismaacada Suusi Cristo ivueeyi vaasi vaavoitudadami vaatarΛ. ⁷ Maí aanΛ isaapi Filemón aliΛ oigadai vaavoitudadami vai poduucai ganiibastacan tada agai dai poduucai baigiñaliatudai aapimΛ.

⁸⁻¹² Vaasi imaasicada aanΛ ñooquiagi gapioñigabaru Onésimo vaatarΛ. Tomasi aliΛ oigadai aanΛ goovai vaascara movi angootosdi pai caga miaadagida. AanΛ arootosada Suusi Cristo cascada viaa aanΛ salicami isgataañiagi aapi pasai caga miaadagidana Onésimo dai aapi salicada gaaagai pasivuaadagi istumaasi gaaagida aanΛ. Damos aliΛsi groigadai aatama cascada maitataananai aanΛ dai baiyoma gdaanai pasai caga miaadagidana Onésimo. AanΛ Paavora casi arcalimudada dai apiagaaagidiña sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami cascada maisapi aanΛ. Aquioama Onésimo maicaga gsoicaiña dai sivi gia arsoiñi goovai aapi gvaatarΛ dai aanΛ giñvaatarΛ. Onésimo giñdiviji tami maisacara dai aidasi aanΛ aagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami goovai vaavoitu dai cascada giñmara gducami goovai. ¹³ AliΛ baigiñaldamudai aanΛ istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicadamudai tami maisacaruana poduucai isduucai giñsoicadamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ Damos aanΛ maitipalidi isviiagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aanΛ cascada baiyoma gootosdi aanΛ. Damos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pasipaliadagi maisiu guvucadagaicada. ¹⁵ GoOnésimo vaasiqui ii giquiyaiñdara maitaaagidacai. Damos sivi apamu gammadu daacamu goovai. AanΛ polidi sai Diuusi poduucai idui sai vaavoitudana goovai dai sivi tomastuigaco gammadu daacamu ¹⁶ maisiu amo pioñi duucai baiyoma amo gaduñi duucai dai aliΛ oigadamu aapi cavaavoitudacai agai. Dai poduucai sioma arcagai aapi gvaatarΛ. AanΛ gia aliΛ oigadai, damos aapi gia gaaagai isvaamioma oigadagi, maisiu tomastuma cali duucai sivi gia argaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ Pasaapi gaduñi duucai giñnijadagi pai miaadagida goOnésimo ducami iñsiraanacagi. ¹⁸ Isoimaasi gaduñi goovai aidasida argapioñiacatadai siara isgavuatuldiada goovai aanΛ angaa namquidagi. ¹⁹ AanΛ Paavora angaoojidi giñnoovicada dai aanΛ gia gaa namquidamu. AanΛ gmaatuli isSuusi Cristo arcagacara garvuviadami patai poduucai cagacara vuusai

aapi goovai ʌʌmo istumaasi ismaacʌdʌ tomali ʌmo imidagai maitistutuidi aapi isgiñaa namʌquidagi. ²⁰ Sʌʌlicʌdʌ giñaduñi aanʌ ipʌlidi isgiñsoiña aapi giñootosdakai Onésimo. Aatʌmʌ ʌrgʌraadunumʌ vaavoitudadami cascʌdʌ. Iduuñiñi aapi istumaasi gʌaagidi aanʌ sipoduucai baigiñʌliadamu aanʌ.

²¹ Aanʌ maatʌ isgiñʌʌgida agai aapi cascʌdʌ gʌoojidi. Dai maatʌ aanʌ isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mosʌcaasi istumaasi gʌaagidi aanʌ. ²² Dai baigi duuca siaaco giñuuliña aanʌ. Aapimʌ daanʌi Diuusi ansai vuusaiña aanʌ tabiaadʌʌʌ dai aanʌ poʌlidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aanʌ tabiaadʌʌʌ.

²³ Diuuscʌdʌ gʌviaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaacʌdʌ giñʌʌmadu maisapi gaaagiditai ʌʌpʌ isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌʌʌ gʌrvuviadami. ²⁴ Dai Diuuscʌdʌ gʌviaatuldi ʌʌpʌ Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaacʌdʌ giñsoicʌi aa duiñdagiʌʌʌ.

²⁵ Vai qʌrtʌaanʌdamiga Suusi Cristo cʌʌgacʌʌʌ gʌnnʌidiña. Mosʌcaasi.

Idi oojai arJudidíu vaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ ΛΛquioma Diuusi ñiooquidiña gΛraaduñicarū naana duucaí dai muiyoco. Diuusi ootosi ñiooqui gΛraaduñicarū gΛñiñiooquituldiadamigacΛdΛ. ² DΛmos diviacai ΛCristo Diuusi maradΛ tΛvaagiaiñdarΛ Λgai gΛraagidi vaamioma istumaasi Diuusi ipΛlidi ismaatΛca aatΛmΛ. Diuusi ΛΛmadu ΛCristo idui oidigi, dai Diuusi maa Cristo vΛasi istumaasi oidaga. ³ Diuusi maradΛ sΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga. Λgai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi daidΛ Λgai Λpan ducami gΛooga. AatΛmΛ cΛΛga istutuidi ismaatΛcagi istuiga Diuusi maatacatai isducatai oidacatai dai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo. Λgai nuucada vΛasi istumaasi oidaga. Λgai vaamioma viaa guvucadagai istomasioora dai vaamioma tΛaanΛi. Aidasi muu Suusi Cristo curusiaba oigali Λgai garsoimaascamiga sai poduucai camaigΛpiar vΛΛtΛcana aatΛmΛ dai gotora ii Λgai tΛvaagiamu dai daja Diuusi sΛΛlisia padΛrΛ.

⁴ Dai Diuusi maa Λgai Λmo sΛΛlicami vaamioma namΛacami isDiuusi tΛtΛaañicarudΛ sΛΛlicamigadΛ. ⁵ Diuusi tomali Λmo imidagai maipotΛtΛdai tomali Λmoco gatΛaañicarū:

Aapi apΛrgiñmara. Sivi gΛmaa aanΛ Λmo sΛΛlicami.

DΛmos Diuusi gia potΛtΛdai gΛmara.

Tomali Λmo imidagai maiaagidi Diuusi tomali Λmoco gatΛaañicarū saidΛ ΛroogadΛ.

⁶ Dai siΛascadΛ Diuusi Λpamu ootosagi gΛmara tami oidigi daama saidΛ artΛaanΛdamigadΛcana oodami dai potΛΛdamu Λgai vΛasi gatΛtΛaañicarū:

Sai siaa duutudaiña maradΛ.

⁷ Dai Diuusi aagai gatΛtΛaañicarū dai pocaiti:

AanΛ idui giñtΛtΛaañicarū dai Λgai ΛvΛli gΛnducami dai otoma ivueeyi Λgai istumaasi tΛaanΛi aanΛ.

Ascaiti Diuusi. ⁸ Dai Diuusi potΛtΛdai gΛmara:

Aapi arDiuusi dai tomastuigaco viaacamu aapi gΛsΛΛlicamiga.

Dai vΛΛscarΛ ivueeyi aapi istumaasi ΛrsΛΛlicami.

⁹ Aapi oojoidi istumaasi ΛrsΛΛlicami dai sΛΛlicadΛ maioojoidi istumaasi maitΛrsΛΛlicami.

CascadΛ vaamioma baigΛΛliatu aanΛ aapi siaa.

AstΛtΛdai Diuusi. ¹⁰ Dai potΛtΛdai ΛpΛ gΛmara:

Aapi apΛrgΛΛ tΛaanΛdami dai aapi idui oidigi dai tΛvaagi.

¹¹ Oidigi dai tΛvaagi ugitimu dΛmos aapi tomastuigaco oidacamu.

Oidigi dai tΛvaagi cΛcΛΛliocoimu Λpan duucaí yuucusi.

¹² Dai aapi gajiaadΛrΛ viaamu ΛcΛcΛΛliocoidadΛ dai aa uutudui iduuñimu.

DΛmos aapi tomastuigaco momaascamu dai tomastuigaco oidacamu.

AstΛtΛdai Diuusi. ¹³ Diuusi potΛtΛdai gΛmara:

Daacañi giñsΛΛlisia padΛrΛ, asta siΛascadΛ aanΛ voopoidagi sΛΛlicamigadΛ vΛasi gΛntΛtΛaanΛdamiga Λgai ismaacadΛ gΛvuidΛrΛ vΛΛtΛca.

Dai ΛΛgi aapi gataaanΛda agai.

AstΛtΛdai Diuusi. Dai Diuusi tomali Λmo imidagai maipodu agidi tomali Λmoco gatΛtΛaañicarū. ¹⁴ VΛasi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ iibΛdaga Λgai daidΛ ivueeyi vΛasi istumaasi Diuusi tΛaanΛi. Diuusi ootosai gatΛtΛaañicarū sai soicΛiña ismaacadΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai.

2

¹ Cascada aliasi gaaagai iscaaga aagiditai caacagi Diuusi ñiooquida dai poduucai maigajiaadara viaagi Diuusi mamaatatuldiaragada. ² Añiooqui ismaacada ootoi Diuusi aequioma gatataañicarucada arvaavoi dai ismaacada soimaasi ivuaadana dai maiangi añiooqui Diuusi soimaasi taatatuli. Diuusi idui agaicada istumaasi arsaalicami. ³ Apara Suusi Cristo gartaaandamiga aagai sai Diuusi caagacara vuvaidi oodami dai gooquira garaagidi agai vaa ñiooqui aa ismaacada ca. Ismaalaagiditai caaca aatama añiooqui ismaacada aagai agai maitiipucamu isducatai caagacara vuvaquiagi. ⁴ Dai Diuusi ara gartatagidi isarvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi gagarducami. Dai Diuusi Ibada garmaacai guvucadagai saida ivuaadana naana maasi istumaasi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

⁵ Caaagai aatama sai Diuusi iduunia agai oidigi utudui dai tavaagi utudui damos Diuusi maimaquia agai saalicami gatataañicaru sai gataaaniña oidigi utudira dai tavaagi utudira. ⁶ Davicaru aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada dai potatadai agai Diuusi: GiñDiuusiga vaaasi oodami coiya agai dai maiviaa agai istuusi tatagitodagi sai aapi viaa iscaagacara najjadagi dai nuucadacagi.

⁷ Bai tavapi aapi ipali sai oodami palapioma gataaaniña sitataañicaru. Damos gooquira maa aapi oodami amo saalicami ismaacada vaamioma namaga sitomasmaascada. Dai Diuusi maa oodami saalicami sai taaniña vaasiaacatai istumaasi idui agai.

⁸ Poduucai oodami vaamioma gataani tami oidi daama sivaaasi gomaasi ismaacada idui Diuusi.

Astadai Davicaru. Aidasi Diuusi maa gosalicami oodami poduucai oodami taani vaasiaacatai istumaasi oidaga oidigi daama. Damos vaascara caaga gamaata ismaisiu vaaasi istumaasi oidaga agidi oodami. ⁹ Damos vaasiaacatai agidi aSuusi Cristo tomali caaga gamaata isDiuusi ipali sai bai tavapi palapioma gataaaniña Suusi Cristo istataañicaruda. Diuusi caagacara naidi oodami cascada ipali agai sai Suusi Cristo muucuna curusiaba sai poduucai vaascatai istutuidi iscaagacara vuvaquiagi. Dai muucucai Suusi Cristo dai apamu duuca Diuusi maa amo saalicami vai cascada vaaasi oodami dai Diuusi tataañicaruda gaaagai issiaa duutuadagi agai.

¹⁰ Diuusi agai daida idui vaasiaacatai dai taanda agai lagi agai. Dai aliasi arcaaga isDiuusi ootoi gamara oidigi daama sai agai soimaasi taatana dai poduucai istutuidi iscaagacara vuvaidiagi soora vaavoitudagi. Dai poduucai agai rbaitaclaacamigada vaaasi vaavoitudadami. Dai poduucai Diuusi vaidagui agai muidutai oodami tavaagiamu vaavoitudacai agai Suusi Cristo. ¹¹ Suusi Cristo agai ismaacada aco vuvaidi vaavoitudadami daida Suusi amadu aco vuvaidad amo oogacami. Cascada Suusi Cristo maisiaa arai isgaaaduñi aagadagi vaavoitudadami. ¹² Cascada pocaiti agai Diuusi ñiooquidara:

Aagidamu aan gñaaduñi sai alia caa tuiga Diuusi garooga, dai mapai nadamu aatama Diuusi naidad siaa duutudaitai Diuusi.

Ascaiti Suusi Cristo. ¹³ Dai pocaiti ara Diuusi ñiooquidara:

Aan caa vaavoitudai sai Diuusi giñooga giñnuucada.

Ascaiti Suusi Cristo. Dai pocaiti ara Diuusi ñiooquidara:

Tan daja aan daida giñamadu daraaja mui aa Diuusi maamarada ismaacada caagacara vuvaida aan.

Ascaiti Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami ʌʌra dai tuucuga poduucai ʌʌpʌ Suusi Cristo ʌʌra dai tuucuga. Suusi muuquia agaitadai tami oidigi daama cascʌdʌ oodami duucai vuu-sai. Avʌnacai poduucai istui Suusi isvoopoidagi ʌDiaavora guvucadadʌ. ʌDiaavora ʌrduñidʌ iscooyi oodami. ¹⁵ Oodami ʌʌbʌidiña muuquigami dʌmos muucucai ʌSuusi casi istutuidi issoicʌdagi oodami sai camaiʌʌbʌidiña muuquigami. ¹⁶ ʌgai divia dai soiña agai Avraañicarʌ cajiudadʌ maisiu Diuusi tʌtʌañicarudʌ. ¹⁷ Cascʌdʌ gʌaagaitadai isoodami duucai vuusia ʌgai dai poduucai istuidiagi isʌrpapaali baitʌcʌaacami ducamicagi dai poduucai ʌgai soigʌʌlidi oodamicʌdʌ dai cʌʌga ivueeyi gʌaa duiñdaga. ʌgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ. ʌgai muuquia agaitadai cascʌdʌ oodami duucai vuusai dai muucucai poduucai istutuidi ʌgai isoigʌldiadagi oodami soimascamigadʌ. ¹⁸ Dai ʌgai soimaa taata daidʌ ʌDiaavora soimaasi iduiñtulda ʌliditadai dʌmos maitistui, cascʌdʌ Suusi istutuidi isgʌrsoicʌdagi siʌʌscadʌ ʌDiaavora soimaasi gʌrduiñtulda ʌliadagi.

3

¹ Cascʌdʌ tʌtʌgitodavurai aapimʌ istuiga Suusi Cristo. ʌgai ʌrDiuusi ootosadʌ daidʌ ʌgai ʌrgʌrpaaliga ducami ismaacʌdʌ vaamioma tʌaanʌi. Daidʌ aatʌmʌ vaavoitudai ʌgai. Giñaaduñi Diuusi ʌcovai gʌnvuvaitu aapimʌ mʌsai iimʌna tʌvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saidʌ iduuna aa duiñdadʌ tai Suusi cʌʌga idui poduucai isduucai Moseesacaru cʌʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidíu saagida. ³ Dʌmos Suusi vaamioma namʌga isMoseesacaru poduucai isduucai ismaacʌdʌ idui oodami vaamioma namʌga sioodami. Diuusi ʌgai daidʌ idui oodami. ⁴ Oodami dai vʌʌsi istumaasi oidaga maiʌʌgi ʌpʌdui. Diuusi ʌgai daidʌ idui. ⁵ Moseesacaru cʌʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidíu saagida. Dai ʌgai aagai naana maasi istumaasi ʌpʌduñia agaitadai gooquiʌrʌ. ʌgai mosʌrpiooñigadʌ Diuusi. ⁶ Dʌmos Suusi Cristo ʌrDiuusi maradʌ ismaacʌdʌ tʌvaagiaiñdarʌ divia dai ʌgai cʌʌga nuucada ʌvaavoitudadami. Dai vʌʌsi aatʌmʌ vaavoitudadami ʌrDiuusi maamaradʌ ʌʌpʌ isapiacʌʌga vaavoitudadagi siʌʌsi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigʌrʌliditai nʌnʌracagi istuigaco iimia ragai aatʌmʌ tʌvaagiamu.

⁷ Cascʌdʌ aliʌsi gʌaagai iscʌʌga maata caʌcagi aatʌmʌ istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ ismaacʌdʌ aagai Diuusi Ibʌadʌ:

Issivi caʌca aapimʌ isñioocadagi Diuusi ⁸ ʌʌgiadavurai dai maisiu vuidʌrʌ vʌʌtʌca poduucai isduucai idui ʌjudidíu oidagana siaaco soimaasi taatacatadai ʌgai.

Ascaiti Diuusi Ibʌadʌ. ⁹ Dai pocaiti Diuusi:

ʌjudidíu idui naana maasi soimaascami nʌida ʌliditai sabai soimaasi taatat-uldiana aanʌ.

Tomasi nʌidi naana maasi gʌgʌrducami istumaasi ivuaadana aanʌ goo coobai uumigi.

¹⁰ Cascʌdʌ baamu aanʌ ʌoodami vui daidʌ itʌtʌdai: “Aapimʌ ivueeyi ʌʌgi istumaasi ipʌlidiña dai maisiu istumaasi aanʌ ipʌlidi”. Antʌtʌdai aanʌ.

¹¹ Cascʌdʌ baamu aanʌ ʌgai vui daidʌ potʌtʌdai aanʌ ʌgai sai sʌʌlicʌdʌ maiimi agai aan iñʌʌmadu siaaco istutuidi ʌgai isgʌniibʌstacan tadacagi.

Ascaiti Diuusi.

¹² Giñaaduñi gʌnnuucadacavurai dai maisoimaasi gʌntʌtʌgitoda. Baiyoma gʌaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi ismaacʌdʌ tomastuigaco oidaga dai

maigajiaadara vipiaadagi. ¹³ Dai vasa tasai avar ganmaacada ñiooqui aipacoga masiasai uucami oidacagi tami oidigi daama vai poduucai adiaavora maitanvupuiirumadadagi tomali amaadutai aapima masai vuidara vatacana Diuusi. ¹⁴ Isapiacaga vaavoitudadagi aatama Suusi Cristo siasi uucami oidacagi poduucai isduucai vaavoitudaiña tucamidara aida gia samicada araaduñda aatama Suusi Cristo.

¹⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Issivi caaca aapima isñioocadagi Diuusi agiadavurai dai maisiu vuidara vataca poduucai isduucai idui ajudidíu oidigana siaaco soimaasi taatacatadai agai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara. ¹⁶ Vasi oodami ismaacada vaidacai Moseesacaru Ejiipituaíñdara caí Diuusi ñiooquida dai vascara vuidara vatacana Diuusi. ¹⁷ Vai cascada Diuusi goo coobai uumigi baamucata dai agai vui. Agai soimaasi ivuaadana cascada coi oidigana. ¹⁸ Diuusi caagiditadai agai sai camaivaapaqui agaitadai Canaanara. Agai maiagidi Diuusi cascada. ¹⁹ Caa maata aatama isagai maivaavoitu cascada maivaapa.

4

¹ Dai sivi Diuusi garaagidi sai aatama ara istutuidi isiimiagi maa ca siaaco daja agai dai amadu oidacana dai aatama aliasi gaaagai isgarnuucadacagi iscaga vaavoitudadagi Diuusi dai poduucai samicada iimiagi Diuusi amadu.

² Aatama ara caí amo ñiooqui cagaducami poduucai isduucai caí ajudidíu amo ñiooqui cagaducami isDiuusi cagacara garvuvaida alidi damos agai moscaañiooqui dai maiagi cascada maiaayi Canaanara siaaco istutuiditadai agai isoidacagi. ³ Damos aatama ismaacada cavaavoitu Diuusi iimia ragai tavaagiamu siaaco gariibastacan tadacamu aatama tomastuigaco. Damos pocaiti Diuusi aagaitai ajudidíu ismaacada maiaayi Canaanara maiagidacai Diuusi:

Alia baamu aan agai vui maitiñagidacai agai.

Cascada aagidi aan sai tomali amo imidagai maiganiibastacan tadaca agai agai tavaagiara aan iñamadu.

Ascaiti Diuusi.

Agai caga istuidimudai isiimiagi tavaagiamu isagidamudai agai Diuusi. Diuusi tavaagiara daacatai nana vaavoitudadami sai iimana dai amadu daraajana. Agai modaja ibastai aidasi abiaadara idui oidigi. ⁴ Caa maata aatama istavaagiara daja ibastai Diuusi. Diuusi ñiooquida pocaiti sai naadami tasaicada naato Diuusi oidigi:

Dai cuvaracami tasaicada camaitistuma dui, mosgaibasi.

Ascaiti Diuusi ñiooquida. ⁵ Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti ara:

Ismaacada maitiñagiada maiimia agai tavaagiamu aan iñamadu tomali maiganiibastacan tadaca agai.

Ascaiti Diuusi. ⁶ Dai muidutai vaavoituda agai quiaa dai iimia agai tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamu. Damos agai ismaacada araga ca sai Diuusi cagacara vuvaidi oodami maiagi, cascada maiiji tavaagiamu.

⁷ Dai tavapicada Diuusi aagidi Davicaru sai cagacara vuvaidi oodami poduucai isduucai aagidi agai ajudidíu aiquioma, dai potadai:

Issivi caaca aapima istumaasi gnaagiadagi aan agiadavurai.

Astadai Diuusi. ⁸ Aidasi Josué vaidacai ajudidíu Canaaniamu agai ami oidatu. Damos Josué gia maitistui isvaidaquiagi ajudidíu tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamudai agai cascada tavapicada Diuusi apamu aagai sai cagacara vuvaidi oodami sai iimana tavaagiamu dai ganiibastacan tadacana. ⁹ Poduucai caga gamaata sai Diuusi maamarada iimia agai

tavaagiamu dai ganiibastacan tadaca agai. ¹⁰ Sioora iimiagi tavaagiamu malla camaitaata vuaada agai apan duuca tanai. Agai gia ganiibastacan tadaca agai. Apan duuca Diuusi aidasi iduí oidigi naadami tasaicada dai gotora mosgabasi. ¹¹ Cascada aliasi glaagai iscala agiadagi aatama Diuusi dai poduucai iimiagi tavaagiamu dai malla ganiibastacan tadacamu aatama. Dai ismailagiada aatama apan duuca ajudidíu ismaacada maiagi Diuusi poduucai siaadara iimana aatama tavaagiamu.

¹² Diuusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi aagada agai apaneeyi, agai alia viaa guvucadagai cascada. Diuusi ñiooquida soicai oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami dai Diuusi ñiooquida soicai oodami sai cagacara oidacana. Diuusi tagida oodami vasi istumaasi tagitoi agai. ¹³ Diuusi maata vasi istumaasi ivueeyi oodami dai amo imidagai Diuusi naidamu ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicala ivuaadami.

¹⁴ Suusi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara. Aatama vaavoitudadami viaa amoco ismaacada papaali baitacaacamigada gducami. Agai arSuusi. Agai ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara calquiva. Cascada aliasi glaagai isapiavaavoitudada aatama Suusi. ¹⁵ Dai agai samicada istutuidi issoigalliada aatamacada sascada adiaavora soimaasi garduñtuldia aliadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatama agai vascara soigallidi aatamacada. adiaavora soimaasi iduñtuldia aliditadai Suusi ara cascada. Dai vascara Suusi maisoimaasi iduí tomali amo imidagai. ¹⁶ Cascada aliasi glaagai isdaandagi aatama Diuusi garooga vaavoitudaitai isagai cagacara gñidi dai garsoicai siuu duucu tagitoca aatama. Agai soigallidi aatamacada cascada. Agai tavaagiaraja.

5

¹ Amo papaali baitacaacamigada maiagi gdadaasai. Diuusi agai dai dadaasai oodami saagidiañdara vai agai daandagi Diuusi sai oigaldiana oodami soimaascamigada. Apapaali baitacaacamigada coodai vustaqui dai dadaasdi Diuusi sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ² Agai arsoimaasi ivuaadami ara cascada istutuidi agai issoigalliada oodamicada ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Dai cascada viaa agai iscoodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada apan duuca agaa oodami.

⁴ Tomali amo papaali baitacaacamigada maiagi gdadaasai. Diuusi agai dai dadaasai. Poduucai isduuca dai agai Aarónicaru saida arpapaali baitacaacamigadacana. ⁵ Poduucai ara Suusi Cristo maiagi gdaí papaali baitacaacamigada duuca. Diuusi agai dai daí. Dai Diuusi potadai Suusi Cristo:

Aapi apanñmara

sivi gamaa ana amo samicami.

Astadai Diuusi. ⁶ Dai gooquira potadai:

Aapi paali gducami tomastuigaco

Melquisadeecaru duuca.

Asciti Diuusi. ⁷ Aidasi Suusi Cristo tami oidigi daama aimaraiña, daanaiña agai Diuusi sai soicaiña. Dai amo imidagai asta suaacaiña dai iñacaiña daanaitai Diuusi. Dai Diuusi calaga istutuiditadai isvaiaquiagi tavaagiamu maiquiaa muucucagai. Dai Diuusi iduí istumaasi agidiña Suusi daanaitai. Suusi vascara iduñia aliditadai istumaasi Diuusi ipalidi cascada. ⁸ Poduucai Suusi Cristo tomasi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara vascara maí isagiadagi Diuusi, soimaasi taatamaiña agai cascada. ⁹ Poduucai

sállicadΛ cΛΛga istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuviadagi siorΛ ΛΛgiadagi vai poduucai oidacagi Diuusi ΛΛmadu tomastuigaco. ¹⁰ Diuusi dai Suusi Cristo saida Λrpapaali baitΛcΛacamigadΛ ducamicana Λpan duucai Melquisadeecacaru.

¹¹ AanΛ ipΛlidi isgΛnaagidiagi mui naana maasi aagaitai gomaasi dΛmos aapimΛ maimaataΛ caΛ cascadΛ alia sijaiga isgΛnmaatΛtuldiagi. ¹² AapimΛ caΛΛqui abiaadΛrΛ vaavoitu cascadΛ casi gΛaagai isgama-maatΛtuldiadamudai aapimΛ. DΛmos aapimΛ quiaa tagito siorΛ gΛnmamaatΛtuldiagi Λgai vaa ñiooqui ismaacadΛ gΛnmaatΛtuli tucamidΛrΛ. ¹³ AapimΛ Λpan ducami aali ismaacadΛ maiquiaa cΛΛga maataΛ caΛ dai maiquiaa cΛΛga maataΛ istumaasi ΛrcΛΛgaducami dai istumaasi ΛrmaicΛΛgaducami. ¹⁴ DΛmos Diuusi ñiooquidΛ ismaacadΛ vaamioma sijaiga ismaataΛ caΛcagi ΛrΛgai vΛΛtarΛ ismaacadΛ camaataΛ istumaasi ΛrcΛΛgaducami dai istumaasi ΛrmaicΛΛgaducami. Agai cΛΛgacΛrΛ oidaga cascadΛ.

6

¹ AapimΛ casi gΛaagai mΛsgΛnmaatΛtuldiagi aa ñiooqui vaamioma sijiacami isΛgai ismaacadΛ gΛnmamaatΛtuli aatΛmΛ tucamidΛrΛ. AatΛmΛ casi gΛnmaatΛtuli sai aliasi gΛaagai isΛma duucai gΛntΛtagitua aapimΛ dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai gΛaagai mΛsvaavoitudagi Diuusi, ² dai sai gΛaagai mΛsgΛnvapaconagi, dai sai gΛaagai mΛsdaama daraasa vaavoitudadami gΛnnoonovi sai Diuusi soicΛiña Λgai, dai sai Λmo imidagai duduaaca agai coidadΛ, dai sai Λmo imidagai Diuusi nΛida agai ismaacadΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacadΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Dai Λgai ismaacadΛ ΛrcΛΛga ivuaadami iimia agai tΛvaagiamu dai Diuusi ΛΛmadu daraaja agai tomastuigaco. Dai Λgai ismaacadΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami iimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu dai ΛΛmadu daraaja agai tomastuigaco. VΛasi gomaasi camaitΛagagai isgΛnmaatΛtuldia aatΛmΛ Λpamu. ³ Dai isDiuusi ipΛliadagi gΛnmaatΛtuldiamu aatΛmΛ Λma maasi.

⁴ IsmaacadΛ camaataΛ Diuusi ñiooquidΛ dai maataΛ caΛ isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvacai oodami dai Diuusi IbΛadΛ soicai sai tΛtagitoiña vΛasi gomaasi, ⁵ dai cΛΛ maataΛ Λgai isvΛasi gomaasi alia cΛΛgadu, dai nΛidi naana maasi gΛgΛrducami ismaacadΛ ivueeyi vaavoitudadami Diuusi guvucadadΛcΛdΛ, ⁶ isΛgai gajiaadΛrΛ viaagi gomaasi camaitistutiadamu isΛpamu Λma duucai gΛntΛtagituagi. SiorΛ gajiaadΛrΛ viaa gomaasi ducami isΛpamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai Λgai vΛasi oodami vuitapi. ⁷ Diuusi ñiooquidΛ ΛrvΛasi oodami vΛΛtarΛ. DΛmos ΛΛmoco gΛntΛgito caΛcana dai cΛΛgacΛrΛ oidacana. Dai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai. ⁸ Dai aa maitantΛgito caΛcana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu Λgai.

⁹ Tomaasi poduucai gΛnoojidi aanΛ vΛascΛrΛ aanΛ sállicadΛ vaavoitudadai isaapimΛ maigajiaadΛrΛ viaagi Diuusi ñiooquidΛ. AanΛ povai iñlidi siΛrvaavoi isaapimΛ cΛΛgacΛrΛ oidaga poduucai isduucai gΛaagai isoidacagi vΛasi vaavoitudadami. ¹⁰ Diuusi vΛascΛrΛ ivueeyi istumaasi Λrsállicami cascadΛ Λgai mostΛgitoca istumaasi ivueeyi aapimΛ soicΛitai aa vaavoitudadami poduucai cΛΛga gΛmaataΛ isaapimΛ oigΛdai Diuusi. ¹¹ Dai aatΛmΛ ipΛlidi isaapimΛ apiaoigΛada aa vaavoitudadami siΛasi uucami oidacagi tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi gΛnvaidaquia agai tΛvaagiamu. ¹² Poduucai maioojoadamu aapimΛ ivuaadatai istumaasi Diuusi ipΛlidi. Dai gΛaagai isΛpan duucai ivuaada aapimΛ Λgai ismaacadΛ cΛΛga

vaavoitudaiña istumaasi Diuusi aagidi isiduñia agai. Agai maioojodaitadai nΛnΛracatai istumaasi Diuusi aagidi isiduñia agai. CascΛΔ caviaa Λgai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

¹³⁻¹⁶ AidΛsi Diuusi aagidi AvraañicarΛ saidΛ iduñia agai mui naana maasi istumaasi Λgai vΛΛtarΛ, potΛtΛdai: “SΛΛlicΛΔ iduñimu aanΛ naana maasi istumaasi cΛcΛgaducami aapi gΛvΛΛtarΛ dai sΛΛlicΛΔ muidamu gΛcajiudaga”. Dai potΛtΛdai ΛpΛ: “Istumaasi aagai aanΛ Λrvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispotΛiyagi sai maatΛ Diuusi, Λgai Λgi ΛrDiuusi cascΛΔ. Dai tiipu Λmai vaamioma namΛacami isΛgai. DΛmos Diuusi vaamioma namΛga sioodami cascΛΔ oodami pocaitiña sai maatΛ Diuusi. SiΛascadΛ pocaitiadagi Λmo oodami sai maatΛ Diuusi camaitΛrsoiñi isapiaaagadagi Λgai vaa ñiooqui. AvraañicarΛ tΛvΛpi nΛnΛra sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui ñioocaitai Diuusi. Dai poduucΛi Diuusi maa Λgai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. ¹⁷ Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai Λgai Λrvaavoi. Diuusi ipΛlidadai sai cΛgΛga maatΛna AvraañicarΛ ΛΛmadu cajiudadΛ sai Λgai sΛΛlicΛΔ iduñia agai istumaasi aagidi sai iduñia agaitadai cascΛΔ. ¹⁸ Diuusi aagai sai iduñia agai Λmo istumaasi AvraañicarΛ vΛΛtarΛ dai pocaiti ΛpΛ sai istumaasi aagai Λgai Λrvaavoi. PoduucΛi cΛΛ maatΛ aatΛmΛ sai sΛΛlicΛΔ iduñia agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga cascΛΔ. Dai poduucΛi aatΛmΛ ismaacΛΔ vaavoitudai sai Diuusi cΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi baigΛrΛlidi dai vaamioma cΛgΛga vaavoitudai aatΛmΛ Diuusi. ¹⁹ Dai poduucΛi cΛΛ maatΛ aatΛmΛ isiimia ragai tΛvaagiamu dai Diuusi ΛΛmadu daraaja ragai mΛca siaaco daja ΛSuusi. ²⁰ Dai Suusi Cristo Λrpapaali baitΛcΛaacamigadΛ ducami tomastuigaco Melquisedeeca duucΛi. Suusi Cristo muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ dai gooquiΛrΛ Λpan duaaca dai ii tΛvaagiamu dai Diuusi vuidΛrΛ cΛquiva sai poduucΛi Diuusi gΛroigΛldiana gΛrsoimaascamiga dai aatΛmΛ istutuidi isiimiagi tΛvaagiamu.

7

¹ Melquisedeecacaru Λrraicatadai SaleemΛrΛ. DaidΛ Λgai Λrpaalicatadai daidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ. Diuusi Λgai dai vaamioma tΛaanΛi istomasioorΛ tΛvaagiΛrΛ dai oidigi daama. AvraañicarΛ sibΛaco cocoda aa tΛtΛaanΛdami dai vaamioma istui AvraañicarΛ dai aidΛsi nora Λgai gΔdΛvΛΛragamu Saleemamu daivuñi agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voiyΛrΛ aayi dai daañimi Diuusi sai cΛgacΛrΛ nΛidiña Avraañi. ² DaidΛ Avraañi aa oí Λgai istumaasi voopoji Λgai Λgaa tΛtΛaanΛdami. Melquisedeeca itΛiya Λlidi Λmo raí ismaacΛΔ ivueeyi istumaasi ΛrsΛΛlicami. Dai Λgai Λrraicatadai SaleemΛrΛ. Dai Saleema itΛiya Λlidi maiomaliga cascΛΔ raí maiomaliacΛΔ aagaiña oodami ΛMelquisedeeca. ³ Dai maitΛmaí sioorΛ ΛrdΛdΛdΛcatadai Melquisedeeca tomali sioorΛ ΛraaduñdΛcatadai tomali siΛΛquidΛ vuusai tomali siΛΛquidΛ muu. Diuusi maradΛ ismaacΛΔ tΛvaagiaiñdΛrΛ divia Λrpaali ducami tomastuigaco. DaidΛ tomali Λmaadutai maiviaacatadai Melquisedeeca sΛΛlicamigadΛ cascΛΔ tomali Λmaadutai maitΛgi Λgai gΛsΛΛlicamiga ΛpΛ. DaidΛ Melquisedeeca Λrpaali tomastuigaco Λpan duucΛi Diuusi maradΛ ismaacΛΔ tΛvaagiaiñdΛrΛ divia.

⁴ PoduucΛi cΛgΛga gΛmaatΛ isvaamioma namΛaacatadai Melquisedeeca siAvraañi. GΛraduñi AvraañicarΛ aa oí Melquisedeecacaru istumaasi voopoji Λgai Λgaa tΛtΛaanΛdami ismaacΛΔ cocoda. ⁵ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ pocaiti saidΛ papaali Levícaru cajiudadΛ viaacatadai sΛΛlicami istaanΛdagi aa Λoodami maitΛquidΛ tomasi vΛascatai ΛrAvraañicarΛ cajiudadΛ. ⁶ DΛmos

Melquisedeecacaru maitaraduuñdcatadai Levícaru tai vascara Avraañicaru aa oí istumaasi voopoji agai agaa talaanadami. Dai Diuusi aagidi Avraañicaru sai cajiudad muida agaitadai dai sai Diuusi iduñi agaitadai mui naana maasi acajiudad vatar. Tai vascara Melquisedeeca daañimi Diuusi sai cagacara naidiña Avraañi. ⁷ Dai vascatai caga maata sai ismaacada vaamioma namaga covai vuvaidi ismaacada maisi namaga. ⁸ Tami aatama judidú saagida apapaali ismaacada taanai aa maitaquid oodami agai roodami ismaacada ugiatai damos Diuusi ñiooquidara aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. ⁹⁻¹⁰ Aidsi Avraañicaru maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Leví amadu vasi acajiudad ismaacada vuvaiqui agaitadai ducami isaa maaquimudai arpa gnvustuidaga. Agai arAvraañicaru cajiudad cascada, tomasi aid maiquiaa vuusai Levícaru. Dai sivi Levícaru cajiudad arpapaali dai gataanai aa maitaquid oodami.

¹¹⁻¹² Damos agai maitistui iscagacara garvuvaidagi gansalicamigacada. Cascada Diuusi gajiaadara viaa apapaali Levícaru cajiudad dai ootoi Suusi Cristo said arcagacara vuviadamicana dai paali ducamicana arpan duuca Melquisedeeca dai maisiu arpan duuca Aaróñi. Aaróñi aramo paali Levícaru cajiudad. Dai caotoscai Diuusi amai paali cascada aliasi gaaagai ismaaquia Diuusi oodami amai salicamiga. ¹³ Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudad agai arJudácaru cajiudad dai tomali amoco amai Judácaru cajiudad arpaali mosaca Suusi Cristo. ¹⁴ Caga gamaata isSuusi Cristo arJudácaru cajiudad dai caga gamaata arpa sai Moseesacaru maimaa salicami tomali amoco Judácaru cajiudad said arpaalicana.

¹⁵ Dai vaamioma caga gamaata sai Diuusi gajiaadara viaa apapaali Levícaru cajiudad maatacatai isSuusi Cristo divia dai paali gducamicatadai arpan duuca Melquisedeeca. ¹⁶ Moseesacaru salicamigada pocaiti sai mosaca Levícaru cajiudad arpapaalicana damos Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudad dai vascara paali gducami. Agai tomastuigaco oidaga dai alia viaa guvucadagai cascada paali gducami. ¹⁷ Cascada pocaiti Diuusi aagaitai Suusi Cristo:

Aapi paali gducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudad duuca baiyoma Melquisedeeca duuca.

Ascaiti Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levícaru cajiudad salicamigada ismaacada maa Moseesacaru maitarsoi iscagacara vuvaiquia aatama tomali maitarsoi iscagacara oidacagi cascada Diuusi gajiaadara viaa Moseesacaru salicamigada daida garmaa amai salicami vaamioma cagaducami ismaacada garsoicai issalicada siaa duutuada aatama Diuusi.

²⁰⁻²¹ Apapaali Levícaru cajiudad viaacatadai salicamigada gnaaduñicaru. Oodami tlagida salicamigada agai. Damos Diuusi dai Suusi Cristo sai paali ducamicana dai pocaiti Diuusi ñiooquidara sai Diuusi potatadai Suusi Cristo:

Caa maata aanai sarvaavoi isaapi paali gducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudad duuca baiyoma Melquisedeeca duuca.

Astatadai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagai. ²² Cascada gamaata sai vaamioma cagadu utuducada salicami. Suusi Cristo pocaiti said asalicami utuducada salicada cagadu dai agai arDiuusi ñiooquituldiadamigada.

²³ Apapaali Levícaru cajiudad muiducatadai. Cooyiña amoco dai aa vuudana salicamigada. ²⁴ Damos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga cascada maitaagi agai amai gsalicamiga. ²⁵ Cascada istutuidi iscagacara vuviadagi vascatai ismaacada vaavoitudai isiimia agai Diuusi amadu dai tomastuigaco

oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai tomastuigaco oidaga cascada, dai daanaí Diuusi sai soicaiña vvasi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucai tudu Suusi arpaali baitacaacamigada ismaacada tagitocatadai aatama. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, vvascaia ivueeyi moscaasi istumaasi arcagadu, dai Diuusi vaidacai tavaagiamu vai agai vaamioma taanaí sivvasi Diuusi tataañicaruda.

²⁷ Arpaali baitaguucacamigada Levícaru cajiudada agai viaa iscoodadagi vustaqui dai dadasdiadagi Diuusi. Agai povueeyi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada agai arpaaga dai gotora oodami soimaascamigada. Damos Suusi Cristo maiapan duucai ivueeyi agai. Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada maiviaacatadai iscoodadagi vustaqui sai Diuusi oigaldiana. Tomali maiviaa iscoodadagi vustaqui oodami vvatara sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada baiyoma agai gamuaatu curusiaba vvasi oodami vvatara. Agai Diuusi dasdiarada ducami. Mosamo imidagai podui Suusi Cristo. Daida arpaali baitaguucacamigada Levícaru cajiudada ivuaadatai gaa duiñdagai vvas tasai. ²⁸ Moseesacaru samicamigadara aagai siora viaa isarpaalicagi damos vvasi arsoimaasi ivuaadami. Damos gotora Diuusi dai gamara Suusi Cristo papaali baitacaacamigada duucai dai potadai: “Caa maata ana isaapi arpaali ducami tomastuigaco”, astadai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ Vvasi gomaasicada caaga gamaata isSuusi Cristo vaamioma namaga isarpaali baitaguucacamigada Levícaru cajiudada. Dai Suusi Cristo tavaagiarra daja sallisía padara Diuusi. ² Maa tavaagiarra siaaco daja Diuusi Suusi Cristo agai daida argarpaaliga. Agai ivueeyi aa duiñdada papaali baitaguucacamigada. ³ Arpaali baitaguucacamigada gdadaasai sai coodaiña vustaqui dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña arpa istumaasi vvaapaiña oodami. Cascada gamaata isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi amo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali maitarpaalicamudai agai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama cascada. Arpaali coodai vustaqui dai dadasdi Diuusi poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigadara ismaacada maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi arpaali tami oidi daama arpa maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo tavaagiarra. Gomaasi caaga gamaata. Aidasí Moseesacaru iduñia agaitadai aciuusi vaaqui Diuusi potadai: “Caa gai giduñi goicus vaaqui arpa maasi agai ismaacada gatangi ana giidiana”, astadai Diuusi. ⁶ Damos vaamioma namaga garpaaliga. Agai tavaagiarra ivueeyi gaa duiñdaga cascada. Vai agaa papaali tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Dai vaamioma caagadu Suusi Cristo samicamigada isMoseesacaru samicamigada. Suusi Cristo agai dai soicai oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada dai caagacara oidacagi cascada vaamioma caagadu Suusi Cristo samicamigada.

⁷ Oodami maitistui iscaagacara vvaquiagi Moseesacaru samicamigadacada cascada Diuusi gajiaadara viaa Moseesacaru samicamigada daida maa oodami amo ñiooqui utudui. ⁸ Daida ajudidíu maiagidi Moseesacaru samicamigada cascada Diuusi ñiooquidara pocaiti aagaitai ajudidíu:

Amo imidagai ootodamu ana ajudidíu amo samicami utudui.

⁹ Asamicami maiapaa maascamu agai ismaacada ootosi ana aaduiñdardu, Aidasí cavuaidia ñagaitadai ana agai Ejiipituaíñdara.

Damos agai maiagi asalicami.
Cascada gajiaadara viaa ana agai.

Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai vascara amo imidagai ootodamu ana ajudidiu asalicami utudui dai poduucai apduuñimu:

Aliasi caga mamaatuldiamu ana agai giñsamicamiga siagai salicada maata cacamu dai agiadamu.

Poduucai ana arDiuusigadacamu dai agai argiñmaamaracamu.

¹¹ Vascatai giñmaataca agai aaliducami dai gagarducami cascada tomali amaadutai maiviaacamu: isaagiadagi aa istuiga ana.

¹² Dai ana oigaldiamu soimaascamigada.

Dai tomali amo imidagai maitatagitodamu ana asoimaascamigada ismaacada idui agai.

Ascaiti Diuusi. ¹³ Podu caiti Diuusi aagaitai goutudui salicami dai poduucai maiñamacatu goaquid salicami.

9

¹ Aidasi Diuusi maa Moseesacaru apagadada salicami, Diuusi aagidi Moseesacaru saida iduuna amo icuusi vaaqui dai ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai aagidi isducatai siaa duutuada agai. ² Licuusi vaaqui viaacata dai gooca tuutucavi dai maicuuparaga. Mosquitaagiña vaa gooca tuutucavi saigiacatada amo icuusi aran asi covocami amo sueeyi. Atuucavi ismaacada quidiganioma caacata dai mo ana caacata dai amo vaiñomi siaaco gatutusaiña cuvaracami vela, dai amo meesa vai daama darasaiña apapaali ana Diuusi daasdarada. ³⁻⁴ Dai tuucavioma licuusi goquirdada abagi caacata dai agamai tuucavi ismaacada vaamioma namaga sigan tuucavi. Dai ami gia alia amojoco vapaaiña papaali baitacaacamigada vasi uumigi. Dai ami ana caacata dai amo altar siaaco gamamaidiña acubimidali, altar oorocada duñisicatada. Dai ami daacata dai ara acajoñi ismaacada viaacata dai ojo dai ismaacadara oja Diuusi gamasaigacada gasamicamiga, dai amo ali aayi oorocada duñisicami ismaacada viaacata dai maná, dai Aaróni uuchada ismaaca ipoi. Acajoñi argoa oorocata dai quidigamadara. ⁵ Daidaca joñi daama guucata dai gooca querubiiñisi oorocada duñisicami dai salicada dadadacaitada. Dai taranacata dai ana ana acajoñi daama vai ami vausidiña apapaali baitacaacamigada cañiru aradacada sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Damos maitistutuidi ana isvaamioma ganaagidiagi gomaasi.

⁶ Poduucai idui Moseesacaru isducatai Diuusi ipali. Daidaca apapaali vaa tasai vapaaiña atuucavi quidiganioma caacada dai ami ivuaadana Diuusi aa duiñada. ⁷ Dai tuucavioma mosaca apapaali baitacaacamigada vapaaiña mosalia amojoco vasi uumigi. Dai ami vausidiña cañiru aradacada sai Diuusi oigaldiana agai soimaascamigada amadu oodami sai maascamigada. ⁸ Gomaasicada garmamaatuldidi Diuusi Ibada saida atuucavi quidiganioma caacadara ivuaadana apapaali Diuusi aa duiñada damos tuucavioma mosaca apapaali baitacaacamigada vapaaiña quiaa namacatai goaquid salicami. ⁹ Vasi istumaasi ivuaadana apapaali amadu abaitacaacamigada an ducami istumaasi idui Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Damos vasi agiacada ismaacada ivuaadana apapaali icuusi vaaquira maitistui issoiñagi oodami sai ganiibastacan tadacana. ¹⁰ Oodami maacaiñi apapaali naana maasi cuaadagai sai agai dadadiña Diuusi dai viaacana agai salicami istumaasi cagadu iscuaadagi dai istumaasi

cɔɔgadu isyɔɔdagi dai isducatai vapaconadagi gɔnnoonovi dai gɔnyuucusi. Dai vɔɔsi gosɔɔlicami viaacata dai oodami isɔɔgiadagi asta aidɔ uucami sidi-via Suusi Cristo dai maa Diuusi ɔsɔɔlicami utudui.

¹¹ Dai sivi Suusi Cristo papaali baitɔɔɔacamigadɔ ducami. Dai ɔgai cɔɔgacɔɔɔ gɔrnɔidi. Dai aidɔsi camuu Suusi Cristo tai aasi ɔɔradɔ gooquiɔɔɔ ii ɔgai tɔvaagiamu dai vuidɔɔɔ cɔquiiva Diuusi sai poduucai Diuusi oigɔldiana oodami soimaascamigadɔ. Dai poduucai gɔmaatɔ sai siaaco ivueeyi Suusi Cristo gɔaa duiɔndaga vaamioma cɔɔgadu ismɔɔca siaaco ivuaadana ɔpapaali baitɔɔɔacamigadɔ gɔaa duiɔndaga. ¹² Suusi Cristo maibɔɔcai vustaaqui ɔɔradɔ ɔpan duucai ɔpapaali baitɔɔɔacamigadɔ. ɔɔgi Suusi Cristo aasi gɔɔɔɔ cascɔɔɔ. Dai mosɔmo imidagai podui dai ii tɔvaagiamu. Dai poduucai isduucai Suusi Cristo casistutuidi vɔɔsi oodami iscɔɔgacɔɔɔ vuvaquiagi dai tomastuigaco oidacagi Diuusi ɔɔmadu. ¹³ Siɔɔscadɔ ɔjudidiu taatagi ɔmo muuquiedɔ siɔɔɔɔ siaaco yaasapi coidadɔ maiviaacana oigara-gai ɔgai issiaa duutuadagi Diuusi asta siɔɔscadɔ gɔnvausi ɔgai sivatu dai tuuru ɔɔradɔcɔɔɔ dai vaacasi baabiedɔ maataigadɔcɔɔɔ ɔɔgi poduucai gɔnviidacata dai ɔgai. Capovuaadatai ɔgai cavuaaɔicam vii duucami istomali ɔmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiɔna isɔpamu siaa duutuada Diuusi. ¹⁴ Suusi Cristo aasi ɔɔradɔ muucucai curusiaba Diuusi Ibɔadɔ guvucadadɔcɔɔɔ gomaasi gɔdaasdaraga Diuusi vɔɔtarɔ. Tomali ɔmo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascɔɔɔ sioorɔ vaavoitudai ɔgai vaamioma cɔɔga istutuidi isgɔniibɔstacan tadacagi oigɔldacai Diuusi soimaascamigadɔ dai poduucai viaacana oigara-gai issiaa duutuadagi Diuusi daidɔ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipɔlidi. Diuusi tomastuigaco oidaga.

¹⁵ Poduucai Suusi Cristo ɔgai dai daanɔi Diuusi aatɔmɔ gɔrvɔɔtarɔ ootoscai Diuusi sɔɔlicami utudui ɔgaicɔɔɔ. Dai poduucai vɔɔscatai ismaacɔɔɔ va-paidi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi ɔɔmadu dai viaacamu vɔɔsi istumaasi ismaacɔɔɔ aagai Diuusi sai maquia ɔgai vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai cɔɔgacɔɔɔ vuvacɔna ɔvapaidadɔ ismaacɔɔɔ soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacai Suusi Cristo tomasi cacoi ɔgai, dai aidɔ quiaa namɔaacana Moseesacaru sɔɔlicamigadɔ. ¹⁶⁻¹⁷ Siɔɔscadɔ ɔmo oodami iduɔniagi ɔmo oo-jai siaaco aagai sioorɔ vɔɔtarɔca ɔgai vustuidadɔ siɔɔscadɔ muuquia ɔgai dɔmos tomali ɔmaadutai maitistutuidi isbɔiyagi tomali ɔmo istumaasi asta siɔɔscadɔ muuquiagi ismaacɔɔɔ iduɔ ɔoojai. ¹⁸ Poduucai ɔpɔ aidɔsi Diuusi maa Moseesacaru gɔsɔɔlicamiga maiɔnamɔaacana gosɔɔlicami asta siɔɔscadɔ Moseesa coi vustaqui. ¹⁹ Aidɔsi Moseesacaru caagidi ɔoodami vɔɔsi ɔsɔɔlicami ismaacɔɔɔ maa Diuusi amaasi bɔɔ ɔgai voopoi vɔɔgicami dai ɔmo uusi isopo tɔɔgiducami maamaradɔ dai vadɔitu vustaqui ɔɔradɔcɔɔɔ ɔɔmadu suudagi dai vausi ɔliivru ismaacɔɔɔɔɔ ɔojisicatadai ɔsɔɔlicami dai vɔɔsi oodami vausi ɔgai ɔpɔ. ²⁰ Amaasi potɔɔɔdai: “Idi ɔɔraicɔɔɔ canamɔaacamu idi sɔɔlicami ismaacɔɔɔ giɔma Diuusi aapimɔ gɔnvɔɔtarɔ”, astɔɔɔdai Moseesacaru. ²¹ Daidɔ Moseesacaru vausi ɔpɔ ɔicuusi vaaqui ɔɔmadɔ vɔɔsi istumaasicɔɔɔ siaa duutudaiɔna ɔgai Diuusi. ²² Moseesacaru sɔɔlicamigadɔɔɔ pocali sai baitoma vɔɔsi istumaasi gɔaagi isvausidicagi vustaqui ɔɔradɔcɔɔɔ dai poduucai istutiadagi isɔcɔɔɔ ivuaadagi Diuusi aa duiɔndadɔ. Diuusi maioigɔldiɔna tomali ɔmaadutai soimaascamigadɔ asta siɔɔscadɔ coodaiɔna vustaqui vai bɔɔɔɔɔ ɔɔradɔ. Dai sivi Suusi Cristo aasi ɔɔradɔ muucucai dai poduucai Diuusi oigɔldi oodami soimaascamigadɔ.

²³ Poduucai gɔaagaitadai isbai vuaada ɔgai istucɔɔɔ ivuaada Diuusi aa duiɔndadɔ poduucai isduucai Diuusi aagai Moseesacaru dai aliɔsi gɔaagai

ΛΑΡΑ isiduñi agaitadai ΛMO istumaasi vaamioma namΛacami sicoodai vus-
taqui vai poduucai oigΛdicagi oodami soimaascamigadΛ dai Λgai iimiagi
tΛvaagiamu dai siaa duutuada agai Diuusi tΛvaagiΛRΛ. Istumaasi iduί Suusi
Cristo vaamioma namΛga sistumaasi ivuaadana Λjudidίu coodaitai vustaqui.
24 Suusi Cristo maivapacΛiña Λicuusi vaaquiΛRΛ ismaacΛdΛ iduί oodami
Λgai tΛvaagiΛRΛ vaa dai vuidRΛ cΛquiva Diuusi dai daanΛi Diuusi aatΛMΛ
gΛRVΛΛtarΛ. Λjudidίu coodaiña vustaqui Λicuusi vaaquiΛRΛ dai bΛΛjΛiña ΛradΛ
dai ΛgaicΛdΛ vausidiña tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ sai podu-
ucai Diuusi oigΛdiana oodami poduucai isduucai Suusi Cristo gΛmuaatu dai
ΛΛgi Λgai ii tΛvaagiamu dai mΛΛca ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ sai poduucai Di-
uusi oigΛdiana oodami. 25 Λjudidίu papaali baitΛcΛacamigadΛ vapacΛiña ali
Λmojoco vΛΛsi uumigi Λtuucavi tuucavioma cΛaacΛdΛRΛ dai bΛΛcaticana vus-
taqui ΛradΛ dΛmos ΛSuusi Cristo mosalia Λmo imidagai muu maisiu muiy-
oco. 26 DΛmos aidasi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.
Dai Suusi Cristo muu tai aasi ΛradΛ mosΛmo imidagai sai poduucai Di-
uusi oigΛdiana oodami soimaascamigadΛ. 27 Oodami ali Λmojoco cooyi
dai gooquiΛRΛ Diuusi nΛidamu ismaacΛdΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ
armaicΛΛga ivuaadami. 28 Poduucai ΛΛgi Suusi Cristo ali Λmo imidagai muu
tai aasi ΛradΛ sai poduucai Diuusi oigΛdiana oodami soimaascamigadΛ.
Dai gooquiΛRΛ Λpaamu divia agai Suusi Cristo dai vaidaquia agai vΛΛscatai
ismaacΛdΛ nΛnΛra vaavoitudaitai.

10

1 VΛΛsi istumaasi ivuaadana Λjudidίu Λicuusi vaaquiΛRΛ Λgai povuaadana
sai maatΛna oodami tomasi palΛΛpi istumaasi iduñia agaitadai Suusi
Cristo diviacai tami oidi daama. IsmaacΛdΛ vΛΛsi uumigi maacaiña
vustaqui Λpapaali sai coodaiña dai poduucai siaa duutudai Diuusi
maicΛΛgacΛRΛ vuvacΛi gomaasicΛdΛ. 2 IsgomaasicΛdΛ istutiadamudai
Λoodami iscΛΛgacΛRΛ vuvaquiagi aidΛ gia aliΛmo imidagai vaaapamudai
Λgai vustaqui dai cascΛdΛ caoigΛdicamudai Λgai soimaascamigadΛ dai
camaisoigΛnΛliadamudai soimaasi ivuaadatai. 3 DΛmos baiyoma coodaitai
vustaqui vΛΛsi uumigi gΛntΛtΛgitoiña issoimaasi ivuaadana. 4 Vustaqui
ΛradΛcΛdΛ maitomastuigaco oigΛdicana oodami soimaascamigadΛ.

5-6 CascΛdΛ aidasi Suusi Cristo divia tami oidi daama potΛtΛdai Λgai Diuusi
gΛooga:

Aapi maitipΛlidi isoodami moscoodadagi vustaqui dai gΛdadasdiagi naana
maasi.

Baiyoma aapi ipΛlidi saidΛ oodami Λma duucai gΛntΛtΛgitona dai ca-
maisoimaasi ivuaadana dai gΛΛΛgidiña.

CascΛdΛ giñootoi aapi tami oidi daama ansai oodami duucai vuusaiña aanΛ
dai muucuna dai poduucai aapi oigΛldi oodami soimaascamigadΛ.

7 Tami daja aanΛ daidΛ iduñia iñagai aanΛ istumaasi aapi ipΛlidi.

AanΛ iduñia iñagai vΛΛsi istumaasi oojisi gΛñiooquiΛRΛ giñaagaitai aanΛ.

AstΛtΛdai Suusi Cristo. 8 Moseesacaru sΛΛlicamigadΛRΛ pocaiti sai aliΛsi
gΛaagai iscoodada vustaqui dai dadadasdiagi Diuusi naana maasi dai vΛΛscΛRΛ
potΛtΛdai Suusi Cristo gΛooga: “Aapi giñooga maitipΛlidi gomaasi”, astΛtΛdai.

9 Dai Suusi Cristo pocaiti ΛΡΑ saidΛ iduñia agai istumaasi Diuusi ipΛlidi.
Aidasi pocaiti Λgai poduucai gajiaadΛRΛ viaa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai
pocaiti sai Λgai sΛΛlicamigadΛ Λgai dai namΛga. 10 Suusi Cristo muu curusiaba
Λmo imidaga sai poduucai cΛΛgacΛRΛ vuvacΛna oodami. Suusi Cristo podui
iduñia Λliditai istumaasi Diuusi ipΛlidi. CascΛdΛ Diuusi gΛroigΛldi dai Λcovai
gΛRVuvaitu tΛsai aatΛMΛ siaa duutudaiña.

11 VΛasi Λpapaali judidíu ivueeyi gΛnaa duiñdaga vΛas tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicΛΔ maitomastuigaco oigΛldicana oodami soimaascamigadΛ. 12 DΛmos Suusi Cristo camuucucai dai aasi ΛΛradΛ sai poduucai Diuusi tomastuigaco oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ ii tΛvaagiamu dai Diuusi vuitapi cΛquiva dai gooquiΛΓΛ sΛΛlisia padΛΓΛ Diuusi daiva. 13 Dai movasi nΛnΛraca agai Suusi asta siΛΛscadΛ Diuusi voopoidagi sΛΛlicamigadΛ vΛasi tΛtΛaanΛdamigadΛ Λgai ismaacΛΔ vuidΛΓΛ vΛΛtΛca ΛSuusi dai Λgi Λgai gataaanΛda agai. 14 Iduucai Suusi Cristo vΛasi gomaasi poduucai cΛΛ tutiatu Λgai ismaacΛΔ Diuusi Λcovai vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco cΛΛgacΛΓΛ nΛidi Λgai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. 15 Dai Diuusi IbΛadΛ ΛrnΛijadami vΛasi istumaasi iduí Suusi Cristo daidΛ icaiti Diuusi IbΛadΛ:

16 Λmo imidagai ootosdamu aanΛ Λjudidíu Λmo sΛΛlicami utudui dai poduucai ΛpΛduuñimu.

Aliasi cΛΛga mamaatΛtuldiamu aanΛ Λgai giñsΛΛlicamiga siΛgai sΛΛlicadΛ maata cΛcΛcamu dai ΛΛgiadamu.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. 17 Dai gooquiΛΓΛ icaiti:

Tomali Λmo imidagai maitΛtΛgitodamu aanΛ ΛsoimaascamigadΛ ismaacΛΔ iduí Λgai.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. 18 CaoigΛldicatai ΛsoimaascamigadΛ Λjudidíu ca- maigΛagagai isapiacoodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

19 CascadΛ giñaaduñi casistutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi maisiaa ΛΛraitai, vaavoitudaitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai Diuusi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga daidΛ Λgai gΛrmaa ΛsΛΛlicami utudui. 20 Dai duaaca Suusi Cristo dai tΛvaagiΛΓΛ daja dai cascadΛ istutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi sai gΛrsoicΛiña. 21 Suusi Cristo Λrpapaali baitΛcΛaacamigadΛ ducami tΛvaagiΛΓΛ. Dai Λgai aliΛ viaa guvucadagai. 22 CascadΛ aliΛsi gΛaagagai issiaa duutuadagi Diuusi cΛΛga vaavoitudaitai. Diuusi casi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga cascadΛ gΛriibastacan tada aatΛmΛ sivi. Dai cavapacoñi aatΛmΛ. 23 Dai aatΛmΛ aliΛsi gΛaagagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo. Diuusi Λgai daidΛ gΛraagidi sai tomastuigaco oidaca agai vΛasi vaavoitudadami dai maiyaatavoga Λgai cascadΛ aliΛsi gΛaagagai isvaavoitudadagi aatΛmΛ Suusi Cristo. 24 Dai aliΛsi gΛaagagai aatΛmΛ isgΛrsoicΛda aipacoga dai poduucai vaamioma gΛroigΛada aipacoga dai vaamioma cΛΛgacΛΓΛ oidaca. 25 MaitΛaagagai tΛsΛpan duucai ivuaadagi Λgai ismaacΛΔ maidai vΛi siaaco gΛΓΛmpaidi aatΛmΛ dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma gΛaagagai iscΛΛga gΛrmaacadagi ñiooqui aipacoga. Vaamioma cΛΛga sivi cami- aadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascadΛ.

26 Isapiasoimaasi ivuaada aatΛmΛ Λgi poΛrΛliaracadΛ camaatΛcatai aatΛmΛ isSuusi Cristo ΛrΛcΛΛgacΛΓΛ vuvaquiadami, camaitipu isduucatai isgΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga. Maitipu tomali Λmo Λmai ismaacΛΔ muu aatΛmΛ gΛrvΛΛtΛrΛ mosΛcaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga. 27 Sivi mosgΛaagagai isnΛnΛΛracagi istuigaco Diuusi soimaasi gartaatatuldi agai isducatai ΛrsΛΛlicami. SΛΛlicadΛ ugitituda agai Diuusi vΛasi ismaacΛΔ vuidΛΓΛ vΛΛtΛcagi. 28 SiΛΛscadΛ Λmaadutai maiΛΛgidagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai isoidacagi gooca siΛpΛ vaica nΛijadami aidΛ gia Λdunucami gataaanΛiña muaaragai dai maisoigΛΛlidiña ΛgaicadΛ. 29 DΛmos gΛaagagai isDiuusi vaamioma soimaasi taatatuldiagi Λgai ismaacΛΔ mosparunai dai gajiaadΛrΛ vipieeyi Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ dai maivaavoitudai sai Suusi Cristo muu

curusiaba sai cʌʌgacʌrʌ vuvaquiana oodami tomaasi Suusi Cristo ʌrDiuusi ʌcovai vusaidada. Dai mosparunai Diuusi Ibʌada ismaacʌda cʌʌgacʌrʌ nʌidi vaavoitudadami. ³⁰ Cʌʌ maata aatʌmʌ iscaiti Diuusi: “Aanʌ ʌgai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. Dai pocaiti ʌʌpʌ Diuusi: “Dai aanʌ nʌidamu oodami ismaacʌda ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌda ʌrmaicʌʌga ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ³¹ Siʌʌ duduaadimumu ʌsoimaasi ivuaadami siʌʌscada ajiagi istuigaco Diuusi nʌidagi ismaacʌda ʌrcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌda ʌrmaicʌʌga ivuaadami.

³² Dʌmos gʌntʌgitovurai aapimʌ issiʌʌquioma aidasi utudama mai aapimʌ Diuusi ñiooquida dai vaavoitu, aa oodami alia soimaasi gʌntaatatuli mai aapimʌ vʌʌscʌrʌ apiavaavoitudaiña. ³³ Dai ʌʌmadutai aapimʌ gʌnparunai ʌgai dai aa soimaasi taatatuli vʌʌsi oodami vuitapi, dai aa soicʌiña ismaacʌda soimaasi taatacatadai. ³⁴ Dai soigʌʌlidiña aapimʌ gʌnaaduñicʌda ismaacʌda maamaisapicatadai dai daividiña. Dai aidʌmʌsi gʌʌʌsidiña gʌnvustuidaga maivui ñioocaiña aapimʌ Diuusi baiyoma baigʌʌlidiña aapimʌ, maatacatai aapimʌ isviaaca ʌgai ʌmo istumaasi cʌʌgaducamioma tʌvaagiʌrʌ ismaacʌda maiugiatai tomali umo imidagai. ³⁵ Gʌʌagai mʌsapiavaavoitudadagi Diuusi, poduucai Diuusi gʌnmaaquimu naana maasi istumaasi tʌvaagiʌrʌ. ³⁶ Dai gʌʌagai mʌsapiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipʌlidi maioojodaitai poduucai Diuusi gʌnmaaquimu istumaasi aagai ʌgai sai maquia ʌgai vaavoitudadami.

³⁷ Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ:

Otoma divi ʌgai ʌCristo.

³⁸ Sioorʌ vaavoitudai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviaadami

Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidiña ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

Dʌmos isʌmaadutai gajiaadʌrʌ viaagi gʌvaavoidaraga,

Diuusi maibaigʌʌlidiña ʌgai vui.

Ascaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ. ³⁹ Dʌmos aatʌmʌ maitʌrʌgai ismaacʌda gajiaadʌrʌ vipieeyi gʌnvaavoidaraga dai poduucai ajiopai Diaavora ʌʌmadu, baiyoma aatʌmʌ ʌrʌgai ismaacʌda apiavaavoitudai dai poduucai Diuusi cʌʌgacʌrʌ garvuvaidi.

11

¹ Ismaacʌda vaavoitudai Diuusi cʌʌga maata issʌʌlicʌda viaaca ʌgai istumaasi nʌnʌra dai issʌʌlicʌda ʌpʌduñia ʌgai istumaasi aagidi Diuusi isiduñia agaitadai tomasi maiquiaa nʌidi gomaasi. ² Garaaduñicarʌ cʌʌga vaavoitudaiña Diuusi cascada Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidiña ʌgai.

³ Vaavoitudai aatʌmʌ isDiuusi iduʌ oidigi. ʌgai mosaagai saidʌ ʌpʌduuna oidigi taida ʌpʌduʌ. Nʌidi aatʌmʌ istumaasi Diuusi iduʌ tomasi mainʌidi aatʌmʌ istucada Diuusi iduʌ oidigi.

⁴ Abeelicarʌ cʌʌga vaavoitudaiña Diuusi cascada istumaasi daasi ʌgai Diuusi vaamioma cʌʌgadu siʌgai ismaacʌda daasi Caínacarʌ. Cascada Diuusi cʌʌgacʌrʌ nʌidiña Abeelicarʌ dai baigʌʌli Diuusi ʌgaicʌda ismaacada daasi ʌgai. Tomasi camuu Abeelicarʌ vʌʌscʌrʌ istumaasi iduʌ ʌgai garsoicʌi tʌsai maataa aatʌmʌ isducatai gʌʌagai isvaavoitudadagi Diuusi.

⁵ Enococarʌ cʌʌga vaavoitudaiña Diuusi tai Diuusi duaacami bʌʌcai tʌvaagamʌ, cascada maitʌʌ oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ sai Diuusi alia baigʌʌlidiña Enoco vui ʌʌqui abiaadʌrʌ. ⁶ Dʌmos Diuusi maitistutuidi iscʌʌgacʌrʌ nʌijadagi sioorʌ maivaavoitudadagi. Dai

sioora siaa duutuada aliada Diuusi aрга gaaagai isvaavoitudagi isoidaga Diuusi dai isDiuusi sallaicada soicai sioora siaa duutuada aliadagi.

⁷ Noécaru canga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai naana maasi istumaasi aрaduña agaitadai dai cascada gaaagaitadai isiduña agai amo vaarcu gадucami dai agaicada cagacara vuusiagi agai amadu aaduña, Noécaru canga agidiña Diuusi. Tomasi hoodami naiditadai aidasi Noé ivuaadatadai agaa vaarcu dai poduucai maí isNoé vaavoitudaiña Diuusi vascara hoodami maivaavoitu dai poduucai gamaata isagai arsoimaasi ivuaadami dai cascada baicoi agai aidasi tavaapi duudu. Damos Diuusi cagacara naidiña Noé.

⁸ Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuusi, cascada aidasi Diuusi aagidi sai vuusaiña agai gadavarragaiñara, vuusai agai dai ii sibacoga siaaco Diuusi maaquia agaitadai amai davarrai tomasi Avraañi maimaatacatadai siaacoga.

⁹ Dai Avraañicaru aayi davarrira siaaco Diuusi vaidacai. Dai apiacanga vaavoitudaiña Diuusi cascada ami oidatu sibaadara oidacami duucai. Dai icuusi vaaquira oidacatadai. Dai Isaacaru dai Jacocaru ara poduucai oidacatadai. Dai Diuusi aagidi agai ara sai davarrai aragai vataraca agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru agidiña Diuusi vaavoitudaitai isamo imidagai iimi agaitadai tavaagiamu dai Diuusi amadu daaca agai.

¹¹ Saacararu oonigada Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuusi cascada marai tomasi casi arooquimudadacatadai Diuusi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agai vaavoitu cascada marai. ¹² Avraañicaru sallaicada arcallimudadacatadai dai camaitistui ismaamatagi damos vascara maamarai dai sallaicada muidu cajiudad agai. Avraañicaru muidu cajiudadan an quidu sisiaavugai. Tomali amadutai maitistutuidi iscaldagi.

¹³ Vasi agai ismaacada vaavoitudaiña Diuusi coi maiquiaa maacacai Diuusi vasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vascara agai canga vaavoitudai vasi ismaacada aagai Diuusi cascada maatacatadai isiduña agai Diuusi vasi istumaasi aagai isiduña agaitadai. Daida hoodami baiganliaracada tatagitoiña. Dai agai maatacatadai isamo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisiu vascara anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Canga gamaata sai sioora poduucai vaavoitudadagi nana istuigaco iimia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁵ Istatagitodamudai agai gandavarraga siaadara vuvaja canga istutiadamudai agai isiimiagi apamu malca. ¹⁶ Damos agai baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo davarrai vaamioma cagaducami tavaagira. Cascada Diuusi baigalidiña giñooga aagaitai agai. Diuusi cabai duu siaaco oidaca agai tavaagira.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai muaana gamara dai daasdana, Avraañicaru gia muaa agaitadai gamara Isaa dai daasda agaitadai Diuusi tomasi mosaca amoco viaacatadai agai. Dai Diuusi caagiditadai Avraañi sai alia muida agaitadai cajiudad Isaaiañara. Damos Diuusi mosnida aliditadai sabai canga agidi Avraañi dai maisiu issallaicada muaagi Avraañi gamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuusi istutuidi isduduaacaldiagi coidada. Cascada siaduucai isDiuusi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiañara.

²⁰ Isaacaru canga vaavoitudaiña Diuusi cascada maiquiaa muucucai agai aagidi gamaamara Jaco dai Esaú sai Diuusi cagacara najada agaitadai. ²¹ Jacocaru canga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cayoga muu callimucai aagidi gamara Osé maamarada sai Diuusi cagacara najada agaitadai. Dai Jaco siaa duutuli Diuusi daagacatai gagiica. ²² Osécaru canga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi camuuquia agaitadai pocaiti

sai gaaaduñi Ajudidíu vuvaquia agaitadai gooquirioma Ejiipituaíñdará. Dai aagai aapá masiaaco vuuquiagi ooda camuucucái agai.

²³ Moseesacaru dladá caga vaavoitudaiña Diuusi cascáda aidasi vuusai Moseesa maata taa agai sidi arDiuusi aco vusaidada. Cascáda vaica masaadai astocatadai agai, tomasi arái gatajai coodaragai vvasi aali utu vuvaquiada ismaacáda arcacallicatadai judidíu maamarada. Vvascára Moseesa dladá maiabañi arái. ²⁴ Moseesacaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascáda aidasi cagaa agai maitipali isoodami arái baabaduucái najadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isoodami maatacagi isagai arjudíu. Ajudidíu arDiuusi maamarada cascáda. Tomasi vvasi Ajudidíu arpipioñigadacatadai arái Ejiipitará oidacami dai soimaasi taatamituldíña. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigalliadagi chaaqui tasai ivuaadatai istumaasi ipalidi asoimaasi ivuaadami amadu. ²⁶ Amoseesa vaavoitudaiña isDiuusi maquia agai amo istumaasi vaamioma cagaducami tavaagiará cascáda ipali isEjiipitará oidacami soi duucái najadagi poduucái masduucái soi duucái najada agaitadai Cristo goquiará diviacai. Moseesa poliditadai sai poduucái vaamioma baigallidi isviaacatai vvasi arái Ejiipituaíñdará vustuidada. ²⁷ Moseesacaru caga vaavoitudaiña Diuusi cascáda ii Ejiipituaíñdará maiabañi agai arái tomasi arái alia baamu amoseesa vui. Vvascára Moseesa iduí vvasi istumaasi Diuusi taji saida iduuna ducami isnajadamudai agai Diuusi tomasi maitartagacarui.

²⁸ Moseesa caga vaavoitu isDiuusi iduñia agai istumaasi aagi isiduñia agaitadai cascáda gatajai coodaragai cañiiru maamarada dai aagidi sai vvasi oodami vausidana ganquii quitaagiña sicoli cañiiru aradacáda sai poduucái maivaacana Diuusi taañicaruda dai maicoodana judidíu maamarada cacalli argadada. ²⁹ Ajudidíu caga vaavoitu Diuusi cascáda dagavusai gaa suudagi ismaacáda vvasicáda tagiducataiducami issiardavvairai gaquicamicamudai agai. Dai aidasi arEjiipitará oidacami dagavuñia aliditadai aapá baicoi.

³⁰ Ajudidíu caga vaavoitu Diuusi cascáda gal abidaviqui ismaacáda sicoli cuupicatadai Jericoara. Cuvaracami tasai sicoli dagavuscaña Ajudidíu Jericoara bidaviqui abagi, taida gal. ³¹ Raavacaru aramo ooqui ismaacáda Jericoara oidacataidai dai vaavoitu isDiuusi maquia agaitadai avvairai Ajudidíu cascáda soí agai acacalli judidíu ismaacáda vaapa Jericoara dai nada agai avvairai ismaasi cascáda maimuu aooqui aidasi coi agaa ismaacáda maiagidi Diuusi. Raavacaru aramo ooqui tataligamicatadai.

³² Camitistutuidi aan isaagagi vaamioma. Camaitiñaajli tasai isaagagi istumaasi ivuaadana gaaaduñicarui Jedeona dai Baraca dai Sansona dai Jefete dai Davi dai Samueeli dai aa Diuusi ñiñoquituldiadamigada. ³³ Agai caga vaavoitudaiña Diuusi cascáda ivuaadana naana maasi. Amoco vuvaidíña oidacami dai lagi ami avvairagadará oidacana. Daidá atlaandami caga ivuaadana ganaa duiñdaga. Dai Diuusi soí vvascatai isducatai aagidi. Dai Diuusi nuucagi aa sai maiugaana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimana aidamasí gaa taiyará suuli dai Diuusi soí aa masai maicoodana. Dai Diuusi soí ismaacáda maiguupucataidai sai guupucatauna. Dai Diuusi soí aa sai caga maata cocodaiña dai voopoitudaiña gansasaayu. ³⁵ Dai amo ooqui aaduñda duduaaca.

Dai amoco gia soimaasi taatatuli sasaayuda dai coi. Damos agai baiyoma ipali mascoodagi dai maisiu gajaadará viaa ganvaavoidaraga. Agai maatacatadai isamo imidagai duduaaca agai dai iimi agai Diuusi amadu. Agai maatacatadai isvaamioma sioma oidaca agai tavaagiará istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacáda maivaavoitudaiña Diuusi soi vvaadana

avaavoitudadami. Amoco parunaiña agai dai aa gavaiña dai aa mamaisapaiña dai vupuuraiña cadeenacada. ³⁷ Dai amoco coodaiña ooodaicada dai aa seruuchucada guicumaiña agai dai aa aagidiña agai sai gajiaadara viaana ganvaavoidaraga sai poduucai camaisoimaasi taatamituldiada agai dai amaasi coodaiña mastaicada. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu oojogidacada dai caniiiru oojogidacada ivuaadana agai ganyuucusi. Salliacada arsoituutuigami agai daida oodami soi duucai naidiña dai soimaasi taatamituldiña. ³⁸ Agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi alia soimaasi ivuaadana cascada maitaagaitadai isagai vaa davarilara oidaca agai amadu avaavoitudadami ismaacada oidigana ajioopaiña dai tatarjovai oidacana. Avaavoitudadami vaamioma namaga cascada. ³⁹ Diuusi calgacara naidiña vasi agai ismaacada vaavoitudaiña. Damos vascara maimaa agai vasi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diuusi ipaliditadai isagai nantaracagi asta istuigaco ootosda agaitadai agai amo salliacami vaamioma calgaducami dai agai arasalliacami ismaacada garootosi agai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucai Diuusi oigaldi agai soimaascamigada dai aatama lara. Dai Diuusi vascatai amapai garmaquia agai vasi istumaasi aagai.

12

¹ Maatacatai iscala vaavoitudaiña muidutai garaaduniaru aatama lara gaaagai iscala vaavoitudadagi dai calgacara oidacagi dai gajiaadara vipiaadagi vasi soimaascami dai vasi istumaasi maitarsoicai iscalgacara oidacagi. ² Dai gaaagai isapiatagitoda aatama isSuusi argarbitacacamiga dai salliacada vaavoitudai agai Diuusi. Suusi Cristo tavaagiaru daacatadai Diuusi amadu dai alia baigaliditadai agai malca. Dai vascara divia tami oidigi daama ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi aliasi arsiaa araragaicatadai ajudidiu vataru. Dai gooquiaru apamu ii tavaagiamu dai Diuusi sallisia padaru daja. Dai aatama gaaagai isvaavoitudai Diuusi aran duucai Suusi vaavoitudai Diuusi.

³ Tataragitodavurai aapima isducatai Suusi Cristo apiaivuaada istumaasi Diuusi ipalidi tomasi asoimaasi ivuaadami soimaasi taatatuli cascada aliasi gaaagai isapiavaavoitudada aapima tomamasi soimaasi taatamai. Dai maivui nioocada Diuusi tomasi oodami soi duucai gannidi. ⁴ Aapima maiquia gancooditu vuidaru vatatai diaavora amadu asoimaasi ivuaadami. ⁵ Gaaagai masiapiatagitodagi iscaiti Diuusi niooquidaru siaaco pocaiti Diuusi maacaitai niooqui vaavoitudadami gamaamara duucai: Giñmaamara maitaagai masbacocodagi tomali maitaagai isdagu-tuagi isivuaadagi istumaasi aanu ipalidi siascada soimaasi gantaatamituldiada aanu soimaasi ivuaadatai aapima.

⁶ Dai soimaasi taatamituldi aanu vasi giñmaamara, alia oigadai aanu cascada. Ascaiti Diuusi. ⁷ Siascada Diuusi soimaasi gantaatamituldiada maamaradacatai aapima maitaagai masvui nioocadagi. Vasi oodami ismaacada oigadai ganmaamara soimaasi taatamituldi siascada maicaga ivuaadagi. ⁸ IsDiuusi maisoimaasi gantaatamituldiadagi siascada soimaasi ivuaada aapima poduucai isduucai soimaasi taatamituldi agai gamaamara aidu gia aapima maitarमारad agai. ⁹ Aidasi aaliducatai aatama soimaasi gartaatamituldiña gardada soimaasi ivuaadatai aatama dai vascara siaa duutudaiña aatama. Damos vaamioma calga gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi tomasi soimaasi gartaatamituldiadagi agai soimaasi ivuaadatai aatama vai poduucai maisoimaasi ivuaada aatama

dai tomastuigaco oidaca Diuusi Λ madu. ¹⁰ Aidasi aaliducata dai aat Λ m Λ soimaasi gartaatamituldiña gard Λ Λ d Λ isducatai c Λ Λ gadu Λ lidiña Λ gai. Damos Diuusi soimaasi gartaatamituldi, Λ gai s Λ Λ licad Λ c Λ Λ ga maata istumaasi Λ rc Λ Λ gai aat Λ m Λ garv Λ Λ ta Λ , vai poduucai maisoimaasi ivuaada aat Λ m Λ Λ pan duucai Λ gai tomali Λ mo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹¹ S Λ Λ licad Λ Λ rvaavoi sai tomali Λ maadutai maioojoidi issoimaasi taatamituldiadagi d Λ Λ d Λ d Λ damos ismaac Λ d Λ mamaat Λ r Λ i isc Λ Λ ga tuutiacagi soimaasi taatamitai Λ gai gia s Λ Λ licad Λ c Λ Λ gac Λ r Λ oidacana.

¹²⁻¹³ Aliasi g Λ aagai isapiadaan Λ da aapim Λ Diuusi sai gansoicaiña dai c Λ Λ gac Λ r Λ oidacagi isducatai Diuusi ip Λ lidi vai poduucai aa oodami maigajiaad Λ r Λ vipiaadana Suusi Cristo mamaat Λ tuldiaragad Λ damos baiyoma vaavoitudana Λ gai dai c Λ Λ gac Λ r Λ vuvacana. Dai aliase g Λ aagai isc Λ Λ ga gamamaat Λ tuldiada aapim Λ Suusi Cristo mamaat Λ tuldiaragad Λ vai poduucai aa oodami c Λ Λ ga maata ca Λ cana dai Λ Λ giditai ca Λ cana dai maisoimaasi ivuaadana.

¹⁴ Maitav Λ r vuid Λ r Λ v Λ Λ taca aa oodami tomasi Λ gai ganvuid Λ r Λ v Λ Λ t Λ dai maitav Λ r soimaasi ivuaada. Ismaac Λ d Λ apiasoimaasi ivueeyi maitistutuidi isiimiagi Diuusi Λ madu. ¹⁵ Ganuucadacavurai aapim Λ aipacoga vai tomali Λ maadutai maigajiaad Λ r Λ viaana Suusi Cristo mamaat Λ tuldiaragad Λ , isdagitua aapim Λ Diuusi maic Λ Λ gac Λ r Λ gann Λ ijadamu. Dai ganuucadacavurai aapim Λ aipacoga vai tomali Λ maadutai maitav Λ pi bacocodagi poduucai baacoitudan tada aapim Λ muidutai Λ p Λ . ¹⁶ Dai ganuucadacavurai aapim Λ aipacoga vai tomali Λ maadutai maigoogosi g Λ ducamicana dai maigajiaad Λ r Λ vipiaadana istumaasi aagai Diuusi poduucai isduucai idui Esaúcaru. Esaúcaru gajiaad Λ r Λ viaa g Λ s Λ Λ licamiga ismaac Λ d Λ viaacata dai g Λ ooga vustuidad Λ r Λ . V Λ Λ si maa Λ gai g Λ suculi. Vaid Λ suculid Λ maaquiagi laachi cuaadagai. ¹⁷ C Λ Λ maata aapim Λ isgooqui Λ r Λ aidasi Esaú ip Λ lidadai is Λ oogad Λ daañiagi Diuusi sai c Λ Λ gac Λ r Λ n Λ idiña maitistui oogad Λ . Esaú Λ pamu viaaca Λ lidadai g Λ s Λ Λ licamiga dai asta suaacaitadai damos camaibaigacata dai.

¹⁸ Λ Λ quioma aidasi Diuusi maa Λ judidíu g Λ s Λ Λ licamiga Λ giidi Siña Λ r Λ ali Λ copoñimi oidigi dai Λ v Λ Λ r Λ i dai tucagamu dai g Λ Λ pi m Λ i taí Λ giidi Λ r Λ . ¹⁹ Dai cavami caidatu Λ mo piito dai caidatu Diuusi ñiooquid Λ taid Λ Λ oodami s Λ Λ licad Λ duduaadimu dai daañimi Diuusi sai camaiñiooquidiña Λ pamu. ²⁰ Λ gai pol Λ lidadai ismaitistutuidi is Λ Λ giadagi istumaasi aagidi Diuusi. Λ gai pot Λ tadai sai is Λ maadutai si Λ p Λ Λ mo istumaasi taatagi Λ giidi g Λ aagaitadai m Λ s Λ uaagi ojodaicad Λ si Λ p Λ uusicad Λ casc Λ d Λ duduaadimu Λ gai. ²¹ S Λ Λ licad Λ sigalnascata dai oidigi casc Λ d Λ asta Moseesa Λ gi pocaiti sai gigivuli duaadimucai. V Λ Λ si gomaasi t Λ Λ dai ca Λ Λ judidíu, damos aapim Λ gia cho.

²²⁻²⁴ Damos Diuusi ganmaa aapim Λ Λ mo s Λ Λ licami utudui. Λ gai Λ rSuusi Cristo s Λ Λ licamigad Λ dai aapim Λ cavaavoitu. Suusi Cristo Λ gai dai muu curusiaba dai aasi Λ r Λ d Λ vai poduucai oig Λ ldicana oodami soimaascamigad Λ tomastuigaco. Vaamioma c Λ Λ gadu istumaasi iduí Suusi Cristo sistumaasi iduí Aveelicaru. Aveelicaru muua Λ mo cañiru mara dai Λ r Λ d Λ daasi Diuusi. Dai aapim Λ vaavoitudai isDiuusi ganvaidaquia Λ gai t Λ v Λ agiamu siaaco daja Λ gai. Λ gai tomastuigaco oidaga dai n Λ ida Λ gai ismaac Λ d Λ Λ rc Λ Λ ga ivuaadami daid Λ ismaac Λ d Λ Λ rmaic Λ Λ ga ivuaadami. Dai modaraaja Λ p Λ mui miil t Λ t Λ aañicarud Λ dai v Λ Λ si siaa duutudai Diuusi. Dai mui miil Diuusi maamarad Λ ami daraaja Λ p Λ , Λ gai vaa ismaac Λ d Λ Diuusi Λ co vuvaitu. Λ gai gia tomali Λ mo imidagai camaisoimaasi ivuaada Λ gai.

²⁵⁻²⁶ Ganuucadacavurai aapim Λ dai maigajiaad Λ r Λ vipiaada Diuusi baiyoma Λ Λ giadavurai. Aidasi Diuusi ñiooqui Λ judidíu Siña Λ r Λ aidasi maa

gasaalicamiga gigivuli adavalarai damos vassara ajudidíu maiaggi Diuusi tai cascada Diuusi soimaasi taatatuli. Poduucai soimaasi gartaatatuldia agai agai ismaiaggiadagi aatama Suusi Cristo saalicamigada. Cascada pocaiti Diuusi sivi: “Aapra amo imidagai gigivuquitudamu aana davalalai dai tavaagi apra”, ascaiti Diuusi. ²⁷ Aidasi Diuusi pocaiti sai apra amo imidaga apduña agai gomaasi agai potaiya alidi sai ugitudada agai vassasi istumaasi idui agai tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadai dai sisiaavugai apra, dai viaa agai mosacaasi istumaasi maiugiatai. ²⁸ Aliasi glaagai isbaigaraliada aatama Diuusicada. Agai vassara garoigadai dai garnuucada dai garsoicai tasai cagacaga oidacana cascada. Dai vassasi gomaasi maiugiatai. Cascada glaagai tasbaigaraliaracada ivuaadagi Diuusi aa duiñdada dai siaa duutuadagi Diuusi cagacaga oidacatai poduucai isduucai Diuusi ipalidi dai tatagitoitai isDiuusi vassara soimaasi taatamituldi siora maiaggidi. ²⁹ Maatacatai isDiuusi garooga saalicada soimaasi taatamituldi vassasi soimaasi ivuaadami.

13

¹ Glaagai masapiaganoigadagi aipacoga. Aapima arganaadunumu vaavoitudadami cascada. ² Vassara glaagai masmiaadagiadagi gandaividacami. Amoco camiaadagidiña Diuusi tataañicaruda dai vassara maimaatacana isarDiuusi tataañicaruda.

³ Soicadavurai aapima avavoitudadami ismaacada maamaisapi ducami isaapima amadu maamaisapicagi. Dai soicadavurai aapima avavoitudadami ismaacada soimaasi taatamai, tatagitodavurai isaapima apra istutuidi issoimaasi taatagi.

⁴ Siaavar ganduutuada aapima cuucunacami aipacoga dai cagavar gantatagitoca dai maisoimaasi ivuaada. Maitavar googosi ganducamica tomali cali tomali oqui. Vassara maisoimaasi ivueeyi siora mosacaasiga gaooñiga amadu vopodagi. Diuusi soimaasi taatatuldia agai vassasi ismaacada googosi ganducami.

⁵ Maitaagai masmui ampaidiada aliada tumiñsi. Baigavar ganaliada aapima agaicada masmaacada viaacagi, maatacatai sai Diuusi pocaiti: “Aana vassara gansoicadamu dai ganlamadu daacamu”, ascaiti Diuusi. ⁶ Cascada aatama istutuidi ispocaitiadagi vaavoitudaitai Diuusi:

Diuusi agai dai garsoicai

Cascada maiabaidi aatama tomali amaadutai.

Iscaitadamu aatama.

⁷ Daanadavurai Diuusi sai soicaiña ismaacada ganmaatutuli Diuusi ñiooquida tucamidaga. Agai cagacaga oidacana dai caga ivuaadana Diuusi aa duiñdada. Dai aapima glaagai masapan duucai ivuaada agai dai apran duucai vaavoitudada agai.

⁸ Suusi Cristo ragai vaa tomastuigaco. ⁹ Maitavar vaavoitudada aapima itumaasi gamamaatatuldiadagi aa ismaacada maiapa maasi ismaacada ganmamaatatuli tucamidaga. Diuusi garoigadai dai cagacaga garnidi poduucai istutuidi aatama tascagacaga oidacagi. Damos amoco vaavoitudai sai maitaagai iscuaadagi amo cuadagai. Gomaasi maitarsoiñi. Cascada aatama maitaagai tasvaavoitudada gomaasi.

¹⁰⁻¹³ Abaitacacamigada papaaligada ajudidíu coodaiña vustaqui amo altar daama dai bla aimaraiña larada iicusi vaaqui raana tucavi tucavioma caacada dai dadaasdiña Diuusi sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Dai vustaqui tuucugada bla aimaraiña siaaco maitipu baabaqui dai mamaidiña. Dai poduucai apra asuusi gamuaatu siaaco

maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigad^Δ gomaasi ^Δras^Δalicami utudui ismaac^Δda ^Δarmaa Diuusi ootosacai Suusi Cristo tami oidi daama. Damos ^Δgai ismaac^Δda apiavaavoitudadagi Moseesacaru s^Δalicamigad^Δ ^Δgai maioig^Δldicamu soimaascamigad^Δ. Casc^Δda aat^Δma ^Δgaagai isgajiaad^Δra vipiaada Moseesacaru s^Δalicamigad^Δ dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo s^Δalicamigad^Δ tomasi soimaasi taatamai aat^Δma vaavoitudaitai. ¹⁴ C^Δaa maat^Δ aat^Δma sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia ^Δgai casc^Δda n^Δn^Δra aat^Δma istuigaco iimia ragai t^Δvaagiamu siaaco daja Diuusi dai ^Δmadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ Casc^Δda ^Δgaagai isv^Δascara c^Δaga ^Δioocada aat^Δma Diuusi v^Δatar^Δ ^Δarsoic^Δitai Suusi Cristo. ^Δpapaali judid^Δu dadasdi^Δna Diuusi naana maasi istumaasi damos aat^Δma mait^Δagaai isdadasdiagi tomali ^Δmo istumaasi mos^Δgaagai t^Δsc^Δaga ^Δioocada Diuusi v^Δatar^Δ. ¹⁶ T^Δat^Δgitodavurai is^Δgaagai isc^Δagac^Δra oidacagi v^Δascara dai oidiadagi aa m^Δstumaasi viaacagi. Poduucai baig^Δlidi^Δna Diuusi.

¹⁷ ^Δgiadavurai aapim^Δ ^Δnt^Δaan^Δdamiga. ^Δgai ^Δsoic^Δada ^Δlidi m^Δsai c^Δagac^Δra oidacana maatac^Δatai is^Δmo imidagai vuid^Δra guuquiva ^Δgai ^Δgai Diuusi. C^Δagac^Δra av^Δar oidaca vai maisoig^Δlidi^Δna ^Δnt^Δaan^Δdamiga. Isoig^Δan^Δliada ^Δgai aapim^Δ ^Δra soig^Δan^Δliadamu.

¹⁸ Daan^Δdavurai Diuusi sai apiac^Δagac^Δra oidacana aan^Δ tomasi aan^Δ polidi isivueeyi istumaasi Diuusi ip^Δlidi. ¹⁹ Dai vaamioma ip^Δlidi aan^Δ isdaan^Δda aapim^Δ Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aan^Δ ism^Δaca ^Δndividiagi.

²⁰ Diuusi ^Δgai dai ^Δriib^Δstudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo ^Δrt^Δaan^Δdamiga muu curusiaba dai aasi ^Δrad^Δ dai gotor^Δ Diuusi duaacali coidad^Δ saagidiai^Δnd^Δra poduucai isduucai aagai Diuusi ^Δs^Δalicamiga utuduc^Δda ismaac^Δda maiugitia ^Δgai tomali ^Δmo imidaga. Suusi Cristo ^Δgai dai ali^Δsi oig^Δdai dai nuucada v^Δasi ^Δvaavoitudadami. ²¹ Aan^Δ ip^Δlidi sai Diuusi ^Δnmaacana guvucadagai mai c^Δaga ivuaada aapim^Δ istumaasi ^Δgai ip^Δlidi vaavoitudaitai aapim^Δ Suusi Cristo. Dai aan^Δ ip^Δlidi ^Δra isaapim^Δ dai v^Δasi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai c^Δaga ^Δioocadagi tomastuigaco.

²² Gi^Δadu^Δni ^Δndan^Δi aan^Δ m^Δsai maiti^Δvui baacocoi^Δna ^Δnmaacaitai aan^Δ ^Δiooqui idi ooji cavulicami^Δra. ²³ ^Δradu^Δni Timoteo cavuusai maisacaru-ai^Δnd^Δra. Isotoma divia ^Δgai tami vaidacamu aan^Δ si^Δscad^Δ m^Δaca ^Δnn^Δidamuagi.

²⁴ Diuusc^Δda viaatuldi aan^Δ v^Δasi ^Δnt^Δaan^Δdamiga ^Δmadu aapim^Δ vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaac^Δda tanai Itaali^Δra oidaca Diuusc^Δda ^Δnviaatuldi.

²⁵ Aan^Δ ip^Δlidi sai Diuusi c^Δagac^Δra ^Δnn^Δidi^Δna v^Δascatai aapim^Δ. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarú cajiudad

¹ Aan Santiago arpioñigada Diuusi dai ataanadami Suusi Cristo. Vi-aatuldi aan abaiivustaama dan gooca Jacocarú maamarada cajiudad ismaacada aipaco oidaga vasi oidigra.

² Giñaaduñi aliási gaaagai isbaigaliada aapima siascada soimaa taatamadagi naana maasi. ³ Moscaga maata aapima issoimaasi taatamituldagi aapima caga vaavoitudaitai Diuusi aid gia vaamioma caga vaavoitudadamu aapima Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ Ganaagavurai dai poduucái ivuaada. Aapima ismaacada mamaatarai issoimaa taatamadagi dai vascara maivuñiñiocadagi Diuusi caga vaavoitudai, dai poduucái maitarsoimaasi iducamicamu aapima.

⁵ Ismaadutai aapima viagacagi maatdagai taañivurai Diuusi sigai ganmaaquimu. Agai maituu daayi dai maigaducada gallidiña. ⁶ Damos caga vaavoitudaitai gaaagai maastanadagi. Agai ismaacada maicaga vaavoitudai amo imidagai caga vaavoitudaiña dai siaadiqui camaisi caga, agai arpan ducami uusi aagada ismaacada mosaipaco oiñidiña valli. ⁷ Siora povuaadagi agai maitaagai istatigitodagi isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ Agai amo imidagai tatigitoiña amo istumaasi dai siaadiqui ama maasi agai maimoduucái oidacana vascara.

⁹ Avaavoitudadami soitigami gaaagai isbaigaliadagi cagacara naiditai Diuusi agai dai maisiu soiduucái naidi. ¹⁰ Avaavoitudadami ricu arpa gaaagai isbaigaliadagi siascada aoodami soiduucái najadagi vaavoitudaitai agai Suusi Cristo. Vasi vustuidada aricu ugiatai arpan duucái ayosigada vaso maitavapi cavaca. ¹¹ Mosvusacai tasai dai totoñdarai dai gaquistudai yoosigai vai suuligai vai camaisigiamascana. Poduucái arpa todian duucái ugiatai vustuidada aricu quiaa aata vaaadatai agai.

¹² Siora soimaa taatamadagi dai maivuñiñiocadagi Diuusi agai aliási baigaliadamu. Agai ismaacada istutuidi ispoduucái oidacagi Diuusi maaquimu oigaragai isvascara oidacamu agai Diuusi amadu, poduucái isduucái aagai Diuusi siduñia agai agaicada ismaacada agiadagi. ¹³ Siascada amaadutai soimaasi iduñia aliada maitaagai ispoliada agai isDiuusi poduucái tatigitoituldi. Diuusi tomali amo imidagai maitatigitoi issoimaasi ivuaadagi, dai tomali poduucái maitatigitoituldi agai aa. ¹⁴ Baiyoma siascada amaadutai soimaasi iduñia aliada agai agi poduucái tatigitoi cascada. ¹⁵ Tagitoidagiañdara vusacai soimaascami dai siascada caaliási arsoimaasi iducamicagi aoodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi amadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavar agi ganvupuiirumadada. ¹⁷ Vasi istumaasi cacagaducami ismaacada viaa aatama oidigi daama Diuusi garmaacai. Diuusi iduí tasai dai masaadai dai sisiaavugai dai alia caga dadadacai vasi agai, damos Diuusi vaamioma dadadacai. Gocuudagi ismaacada viaa Diuusi tomali amo imidagai maiugiatai tomali maitutucui. Diuusi vascara garmaacai istumaasi cacagaducami. ¹⁸ Diuusi cagacara garvuvaidi tsvaavoitudagi dai muidutai vaavoituda agai damos aatama arpa gaa vaavoitu. Poduucái ipali agai cascada poduucái ivueeyi.

¹⁹ Giñaaduñi sioma arcaagai iscaacagi isñioocadagi dai maitaagai isbacocodagi. ²⁰ Oodami ismaacada bacocora maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ²¹ cascada casiavara maisoimaasi ivuaada. Aagiadavurai aapima Diuusi. Caviaa aapima Diuusi ñiooquida ismaacada garootosi agai. Diuusi viaa guvucadagai daida istutuidi iscaagacara ganvuvaidagi isvaavoitudagi aapima ñiooquida.

²² Ivuaadavurai istumaasi aagai Diuusi ñiooquida maisiu moscaaca. Siora caacagi dai maitivuaadagi poduucai aagi ganvupuiirumadai agai. ²³ Siora moscaacagi Diuusi ñiooquida dai maiaagiadagi agai arapan ducami amo cali ismaacada mala naniidi gansi ²⁴ dai casi gaagadagi tuitaragai vai agai mosimiagi abiaadara dai camaitagituagi ismaasi asida. ²⁵ Siora mostagitocagi istumaasi ca Diuusi ñiooquida ismaacada caagacara garvuvaidi dai calaga tagito caacagi dai apiacalaga vaavoitudadagi daida ivuaadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara agai alia baigaliadamu.

²⁶ Ismaadutai pocaitadagi sarvaavoitudadami dai vascara vui ñioocada aa aagi ganvupuiirumadai dai poduucai vaavoidaragada maisoicai. ²⁷ Diuusi nidi siora soicai aali maidaladami lamadu avipiudu siascada soimaa taatamada agai dai mai soimaasi ivueeyi poduucai isduucai ivueeyi aa ismaacada maiagidi Diuusi. Diuusi pocaiti sai siora poduucai ivueeyi agai giaa salicada calaga vaavoitudai.

2

¹ Giñaaduñi aapima ismaacada vaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo agai vaa ismaacada salicada viaa guvucadagai aliasi gaagai aapima isvascatal amadugan duucai najadagi. Maitaagai issioma caagacara najadagi amoco siaa. ² Ducami isvaapaquiagi gooca calali siaaco siaa duutuada aapima Diuusi, amoco argavidacamicagi daida aroorocagi aaniyugada dai cacagaducagi yuucusida, daida agamai arsoitigamicagi dai calalioicidad yuucusucagi. ³ Amaasi mai aapima caagacara miaadagidagi agai ismaacada cacagadu yuucusida dai potadagi: “Tami daiva calgaducada daicariara”. Daida asoitigami mospotalda aapima: “Malcacalaca siara daivañi tami davarapi”. ⁴ Poduucai aapima maiamadugan duucai nidi vascatal, baiyoma maicalaga tatagitoi aapima.

⁵ Giñaaduñi cacavurai idi ñiooqui Diuusi covai vuvaitu vaamioma mui soitutuigami dai chiliquioma riricu oidigi daama oidacami saagidaindara sai calaga vaavoitudaina agai. Dai vascara vaamioma arsoiñi isvaavoitudagi oodami Diuusi siviaacagi mui tumiñsi. Diuusi maaquimu vaavoitudadami oigaragai sai gataanaina agai lamadu. Poduucai isduucai aagai Diuusi siduñia agai gaicada ismaacada aagiadagi. ⁶ Damos aapima soiduucai nidi soitutuigami. Tatagitodavurai aapima sariricu agai dai soimaasi ganvuiididi alia duudatai dai agai gantavaimaticana aapima dai vaman tutusaina dudunucamiara. ⁷ Dai agai vaa agai dai vui ñioocai Suusi Cristo ismaacada gaagai issiaa duutuadagi. Suusi Cristo guvucadadacada vapacoñi aapima.

⁸ Aduucai oojisi Diuusi ñiooquidara: “Oigadavurai gnaaduñi poduucai masduucai ganoigadai aapima aagi”. Issalicaada povuaada aapima aida gia calaga ivueeyi aapima. ⁹ Damos ismaiamadugan duucai najada aapima aida gia soimaasi ivueeyi aapima. Dai poduucai aapima arsoimaasi ivuaadami maiagidacai Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Tomasiora ismaacada agidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara dai amo imidagai maicalaga iduñiagi tomasi amo

istumaasiara agai ducami ismaiagiada tomali amo istumaasi. ¹¹ Diuusi pocaiti sai maitaagai isgoogosi ganducamicagi oodami dai agai vaa pocaiti ara sai maitacoodaiña. Isamaadutai maigoogosi gaducamicagi tomasi mosgamuaa vascara arsoimaasi ivuaadami maiagidacai Diuusi ñiooquida. ¹² Aapima aliasi gaagai iscagacara oidacagi apan duuca ai agai ismaacada maata isamo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Diuusi cagacara garvuvaidi soimaascamiaiñara cascada istutuidi aatama isagiadagi ñiooquida. ¹³ Isamaadutai maisoigaliadagi aacada Diuusi maisoigaliadamu agaicada ara damos siora soigaliadagi aacada Diuusi soigaliadamu agaicada ara.

¹⁴ Giñaaduñi, ¿tumaasi arcaagai ispocaitiadagi amoco sai vaavoitudai dai maitivuaadagi tomali amo istumaasi cagaducami? ¿Baiscagacara vuusaiña agai poduucai? ¹⁵ Ducami isamoco ganaduñi maiviaacagi yuucusi tomali cuaadagai ¹⁶ mai amaadutai aapima potadagi: “Diosai, taganapas tudu cuaadagai dai yuucusi”. Mai aapima maimaquiagi istumaasi vialga agamai. Tumaasi soiñana ñiooqui. ¹⁷ Poduucai siora pocaiti sai vaavoituda dai maisoicadagi gaaduñi tumaasi arcaagai vaavoidaragada.

¹⁸ Aapi pocaiti sai caaga vaavoitudai dai aana pocaiti saida ivueeyi istumaasi cagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi. Damos issallicada vaavoitudamudai aapi Diuusi aidaga ivuaadamudai istumaasi cagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi. Siuu duucu ivuaada aana istumaasi cagaducami poduucai isduucai Diuusi ipalidi poduucai gamaata iñsaana sallicada caaga vaavoituda Diuusi. ¹⁹ Aapi vaavoitudai isamaduga Diuusi, vaavuava. Damos adiaavora talaañicaruda vaavoitudai ara isoidaga Diuusi dai gigivucui duduaadicutai. ²⁰ ¿Maimaata caa aapi? ¿Ipalidipasi iñsigamaatauldagi? Siora vaavoitudadagi dai maitivuaadagi istumaasi cagaducami, ¿tumaasi arcaagai isvaavoitudada agai? ²¹ Caaga maata aapi isgraduñi Avraañicaru agidiña Diuusi daida idui gamaracada isducatai taja Diuusi vai cascada cagacara naidiña Diuusi Avraañi dai pocaiti sai agai aramo oodami ismaacada caama duuca gatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai agidiña Diuusi. ²² Poduucai gamaata isAvraañi alia caaga vaavoitudai Diuusi dai aidasi podui agai vaamioma vaavoitu. ²³ Dai poduucai apadui isducatai aagai Diuusi ñiooquidara ismaacada pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi vai cascada Diuusi cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai agai”. Vai Diuusi gaduñi duuca naidi Avraañi.

²⁴ Camaata aapima siDiuusi cagacara naidi vaavoitudadami caaga ivuaadami duuca maisiu mosaca vaavoidaragadacada damos istumaasi cagaducamicada ismaacada ivuaadagi agai ara. ²⁵ Poduucai apadui Raavacada agai aramo ooquei tataligami dai caaga miaadagi ojootosada ajudidú dai agidi siaa salli iimia agai sai maivuuna talaanadami. Dai vaavoitu Diuusi cascada aidaga abiaadara Diuusi ipali isama duuca gatagituagi agai dai camaisoimaasi ivuaadagi. Diuusi cagacara naidi Raava dai pocaiti sai agai aramo oodami ismaacada caama duuca gatagito dai camaisoimaasi iuvaada agai dai agidi Diuusi. ²⁶ Siora vaavoitudadagi dai maicaga ivuaadagi agai maitarcaagai vaavoidaragada, agai arapan ducami amo oodami ismaacada cavusacai ibada muucucai agai.

¹ Giñaaduñi maitaagai issii muidutai armamaat tuldiadamicagi. Camaata aapima sai aatama ismaacada armamaat tuldiadami Diuusi sallaicada soimaasi gartaatamituldagi ismaisali aagidi aatama ñiooquida agai. ² Vascatai aatama muiyoco maicalla ivuaadana. Ismaadutai tomali amo imidagai maisoimaasi ñioocadagi agai aramo oodami calla gtagitocami dai calla istutuidi ismaisoimaasi ivuaadagi. ³ Sillascada dacamidacartuda aatama cavayu poduucai istutuidi aatama isiimitudadagi siajaacoga ipaliadagi. ⁴ Gantagitovar ñajada vaarcuara ismaacada gaa suudagi daama ajioopai tomasilla gagardu agai dai avalli ismaacada nuitusca ali guvuca vaid aimitudadami iimitudai siajaacoga ipaliadagi amo ali taavlacada ismaacada vaarcu uta daja. ⁵ Poduucai apavueeyi apa ganallacada tomasi alidu vascara istutuidi isnaana maasi ivuaadagi. ⁶ Dai ganallan arapan ducami tai apa. Lachi taicada mamajai gapi oidigi. Ganallan istutuidi isalia soimaasi ivuaadagi poduucai soimaasi ivueeyi oodami. Sillasi ucami oidacagi amo oodami amaasi ucami soimaasi ivueeyi nallada Diaavora guvucadacada. ⁷ Oodami istutuidi isbai tuutiatudagi tomastuma cacasi, dai cocoyi, dai ujuurugi, dai cacasi gaa suudara oidacami, dai cabai tuutiatudaina. ⁸ Damos ganallan gia tomali amaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagi. Ganallan aramo istumaasi ismaacada maibaiga isbai tuigatudagi. Ganallacada oodami ñiooquidi aa oodami dai soigaliatu poduucai isduucai muuquigami. ⁹ Ganallacada siaa duutudai aatama Diuusi garooga dai agai vaacada ñiooquidi aatama oodami ismaacada Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰ Gartañicada siaa duutudai aatama Diuusi dai agai vaacada soimaasi ñioocai. Giñaaduñi poduucai gia maitaagai isivuaadagi. ¹¹ ¿Isbai vuusaina agai vaa vagacañañdara suudagi yoovicami dai sivucami? ¹² ¿Giñaaduñi isbai amo iigosi dala iibiatana uuvasi sillapa amo uuvasi dala bais iibiatana iigosi? Poduucai apa amo vagacañañdara maivusacai suudagi yoovicami dai sivucami.

¹³ Isoidacagi amaadutai aapima gansaagida ismaacada calla gtagitocagi agai gaaagai iscallacara oidacagi vai poduucai ñajadagi aa sarvaavoi iscalla gtagito dai maitaagai isgducada galliadagi. Agai vaa maatadagada mamaat tuldi ismaitaagai isgducada galliadagi. ¹⁴ Damos isalia muuquimudada tuigacagi agai dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa maitaagai isgducada galliadagi gammaatdagacada vasi gomaasi pan ducami isyaatagadagi. ¹⁵ Googada maatadagai maitaragai ismaacada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai agai ismaacada gamaacai aDiaavora. ¹⁶ Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa ami mosganvupui ñioocaina oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami. ¹⁷ Damos agai ismaacada viaa maatadagai ismaacada gamaacai Diuusi agai callacara oidacana dai maioomaliacana, dai tatagitoiña aa, dai agidiña ganbaitaguucacamiga, dai soiganalidiña aacada dai soicaina dai amadugan duucai ñidiña vascatai dai vasi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Dai maicocodaina aa dai poduucai calla ivueeyi, agai ipalidiña iscallacara oidacagi oodami cascada.

4

¹ ¿Ducatai gancoodaina aapima? Soimaasi tagitoidagai ganmaitacai dai poduucai maicalla ivueeyi aapima. ² Aapima aagaina amo istumaasi

dai m_Λsmait_Λnmaquiagi gacoodaiña aapim_Λ. Aapim_Λ viaaca _Λlidiña istumaasi viaaca g_Λnaduñi dai m_Λsmait_Λnmaquiagi cocodaiña aapim_Λ. Aapim_Λ maiviaacana istumaasi ip_Λlidi maitaan_Λi aapim_Λ Diuusi casc_Λd_Λ. ³ Dai m_Λstaan_Λdagi, Diuusi mait_Λnmaacai. _Λagi g_Λn_Λvatara taan_Λiña aapim_Λ casc_Λd_Λ. Maitav_Λr c_Λag_Λai ispoduuc_Λi taan_Λdagi. ⁴ Aapim_Λ mai_Λagidi Diuusi. ¿Maitam_Λsm_Λaat_Λ aapim_Λ sai siora_Λ ivuaadagi istumaasi ivueeyi _Λgai ismaac_Λd_Λ mai_Λagidi Diuusi _Λgai vuid_Λr_Λ v_Λat_Λ Diuusi? Mospoduuc_Λi siora_Λ ip_Λliadagi isivuaadagi istumaasi ivueeyi _Λgai ismaac_Λd_Λ mai_Λagidi Diuusi _Λgai vuid_Λr_Λ v_Λat_Λ Diuusi. ⁵ Maisiu mos_Λag_Λi pocaiti Diuusi ñiooquid_Λr_Λ: “G_ΛIb_Λdaga ismaac_Λd_Λ ootoi Diuusi sai g_Λr_Λamadu daacana ali_Λsi g_Λrsoic_Λi dai ali_Λ soig_Λlidi _Λgai si_Λscad_Λ soimaasi ivuaadagi aat_Λm_Λ”. ⁶ Diuusi c_Λagac_Λr_Λ g_Λrn_Λidi dai ali_Λsi g_Λrsoic_Λi casc_Λd_Λ pocaiti Diuusi ñiooquid_Λr_Λ. “Diuusi v_Λi caat_Λ ismaac_Λd_Λ g_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λlidi d_Λmos Diuusi soic_Λi _Λgai ismaac_Λd_Λ maig_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λlidi”. ⁷ _Λagiadavurai aapim_Λ Diuusi dai vuid_Λr_Λ av_Λr_Λv_Λat_Λca Diaavora si_Λgai m_Λlimu. ⁸ Duudatai av_Λrgamamadada siDiuusi g_Λnsoic_Λdamu dai vaamioma c_Λagac_Λr_Λ g_Λnn_Λijadamu. Dañi aapim_Λ soimaasi ivuaadami, ama duuquiav_Λr g_Λnt_Λt_Λgito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapim_Λ ismaac_Λd_Λ _Λagiada _Λliada Diuusi dai soimaasi ivuaada _Λliada _Λrp_Λ, dagitovurai gosoimaa t_Λgitoidagai, ⁹ dai soig_Λn_Λliada soimaasi ivuaadatai. Siora_Λ as_Λdagi soimaasi ivuaadatai baiyoma g_Λaagai issuaan_Λdagi, siora_Λ baig_Λliadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma g_Λaagai issoig_Λliadagi. ¹⁰ Maitav_Λr g_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λliada vuitapi Diuusi siDiuusi g_Λnoig_Λldamu dai g_Λnsoic_Λdamu.

¹¹ Giñaaduñi maitav_Λr g_Λnñiooquiada aipaco, siora_Λ ñiooquiadagi _Λmoco g_Λaduñi dai dunucami duuc_Λi g_Λvuaadagi t_Λcaca _Λlidityai g_Λaduñi _Λgai v_Λi ñioocai Diuusi ñiooquid_Λ ismaac_Λd_Λ pocaiti sai g_Λaagai isoig_Λada g_Λraaduñi. _Λgai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñiooquid_Λ maitarsoiñi. D_Λmos isaapim_Λ pocaitiadagi sai Diuusi ñiooquid_Λ maitarsoiñi dai aapim_Λ mai_Λagidi Diuusi ñiooquid_Λ aid_Λ gia aapim_Λ _Λagi g_Λnaagidi isducatai g_Λaagai m_Λsoidacagi ducami isaapim_Λ _Λrdudunucamicagi. ¹² _Λagi Diuusi gamaa g_Λñiooqui. _Λgai vaa _Λgai daid_Λ _Λrdunucami. _Λgai istutuidi isc_Λagac_Λr_Λ vuv_Λiadagi oodami si_Λrp_Λ ugititudagi. ¿Dai aapim_Λ giñaaduñi, ¿moora_Λ dai dudunucami duuc_Λi daraiva _Λlidi aa v_Λatar_Λ?

¹³ Aapim_Λ g_Λnsaagida oidaga _Λmoco ismaac_Λd_Λ pocaiti: “Sivi si_Λrp_Λ sioroco iimimu aat_Λm_Λ sib_Λaaco dai m_Λlca oidacamu _Λmo uumigi dai gaata v_Λuadamu dai gamait_Λc_Λdamu tumiñsi”. ¹⁴ Dai tomali maimaat_Λcatai istumaasi _Λp_Λaduñiagi siaadiqui aapim_Λ maimaata si_Λscad_Λ coiya _Λgai ali_Λ mait_Λv_Λpi capacar_Λi oodami. ¹⁵ Baiyoma g_Λaagai m_Λspocaitiadagi: “IsDiuusi ip_Λliadagi oidacamu aat_Λm_Λ daid_Λ ivuaadamu imaasi si_Λrp_Λ _Λma maasi”. ¹⁶ D_Λmos aapim_Λ g_Λg_Λrduc_Λd_Λ g_Λn_Λlidi dai _Λagi g_Λnt_Λaan_Λdan duuc_Λi ñioocai dai mait_Λt_Λgitoi isDiuusi _Λgai dai g_Λnt_Λaan_Λi. Poduuc_Λi gia maic_Λagadu. ¹⁷ Siora_Λ maat_Λtai ivuaadagi istumaasi c_Λagaducami dai maitivuaadagi _Λgai maic_Λaga ivueeyi.

5

¹ Ca_Λcavurai aapim_Λ riricu. Diuusi s_Λallic_Λd_Λ soimaa g_Λntaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapim_Λ casc_Λd_Λ ali_Λsi g_Λaagai iscavami aijig_Λdagi.

² V_Λasi g_Λn_Λvustuidaga duva _Λgai dai g_Λnyuucusi c_Λc_Λagaduc_Λd_Λ maamata

agai. ³ Dai ganooroga dai ganplaataga biitama agai dai poduucai maatamu aa sialia maicaga tuutiakatadai aapima dai maisiaa doodai ganvustuidaga dai soñamudai aa. Diuusi soimaasi gantaatatuldamu. Aapima mui ampagi ganvustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi naida agai soora arcaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. ⁴ Aapima maiaa namqui ganpipiooñiga soora yoovaiña gansi, vai agai aagidi dudunucami vai Diuusi ca istumaasi aagai agai. Diuusi agai dai taanai vascatai. ⁵ Aapima mui viaacana tumiñsi dai yuucusi cagaducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña vasi gomaasi ivueeyi aapima vai camiaadimi istuigaco Diuusi gannaida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ⁶ Aapima van tutusaiña ismaacada maitaristuma ducami dai gataanaiña coodaragai dai maidadagitoiña aapima isagi gansoiñagi agai.

⁷ Giñaaduñi maitavar vui bacocoda ismaacada soimaasi gantaatamituldi poduquiavar ivuaada asta siascada diviagi Suusi Cristo maiojodaitai. Lasadami gaaagai isnaracagi duuqui maivui ñioocaitai Diuusi vaidai aiyagi yoovaragai. ⁸ Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo cascada samicada gaaagai isnaracagi istuigaco diviagi dai maitaagai masvui bacocodagi ismaacada soimaasi gantaatamituldi. ⁹ Giñaaduñi maitavar ganvupui ñiocada vai Diuusi maisoimaasi gantaatatuldana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi naida agai soora arcaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. ¹⁰ Giñaaduñi tagitovurai Diuusi ñiñoquituldiadamigada agai alia soimaa taata dai maivui bacocoiña ismaacada soimaasi taatamituldiña poduquiavar ivuaada aapima lar. ¹¹ Aatama polidi sai agai ismaacada soimaa taata dai maivui ñiño Diuusi agai alia baiganlidadai. Aapima camaata isducatai Job alia soimaasi taata dai vascara maivui ñioo Diuusi dai maata aapima lar isducatai Diuusi cagacara naidi gooquilar. Diuusi alia soigallidiña vascataicada.

¹² Sivi giñaaduñi ganaagidamu aanamo ñiooqui ismaacada aliasi gaaagai ismaatca aapima. Maitavar aagada Diuusi tomastumaasicada. Maitaagai ispocaitiadagi sai ca maata Diuusi isarvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismaitarvaavoicagi vai Diuusi gamuaana.

¹³ Ismaadutai aapima soimaa taatacagi gaaagai isgamamadadagi. Dai ismaadutai baigalliadagi gaaagai isganadagi siaa duutudai Diuusi. ¹⁴ Dai ismaadutai cococagi gaaagai isvaidagi atataandamigada vaavoitudadami vai gamamadana cocoad vatarai dai tidana asaiti daañidatagai Diuusi sai duaaidana. ¹⁵ Dai masiascada vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaaidamu sivañigamu agai. Dai Diuusi oigldamu soimaascamigada lar. ¹⁶ Cascada baigavar vuaada ñiooqui masiascada soimaasi ganvuiidiadagi aipacoga, dai vascatai avar mamadada vai Diuusi duduaaidiana vasi cococoidada aapima gansaagida. Alia guvuca amamaragada oodami ismaacada cama ducai gatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai agidi Diuusi. ¹⁷ Diuusi ñioquituldiadamigada Eliasi aroodamicatadai garapan duucai, dai aidasi daanai agai Diuusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. ¹⁸ Dai gooquilar aidasi daanai agai apamu sai duuduna tai duudu tai baigadui asicami.

¹⁹ Giñaaduñi ismaadutai aapima gansaagida dagituagi gavaavoidaraga vai amai apamu vaavoituldagai ²⁰ maatacavurai aapima isagai ismaacada vaavoituldagai agai ismaacada dagituagi gavaavoidaraga sai agai cagacara

vusaitu ibΛadΛ Λsoimaasi ivuaadami gagΛvituldaragadΛaiñdΛrΛ dai poducai
oigΛdicamu soimaascamigadΛ tomasi aliΛsi Λrsoimaasi iducami.
MosΛcaasi.

Idi arPpAgadad oojai ismaacAd ooji Piiduru avaavoitudadami vAtarA

¹ AanA arPiiduru ootosadA Suusi Cristo dai gAnoojidi aanA aapimA ismaacAdA JerusaleenArA oidacatadai dai aidasi Ajudidíu soimaasi gAntaatatuli aapimA Amadu Agaa vaavoitudadami, aapimA sibAaco iji. Dai sivi aipacoga oidaga aapimA PoontArA dai GalaasiArA dai CapadoosiArA dai AasiArA dai BatiñiArA. ² Diuusi gArrooga caAcovai gAnvuvaitu aapimA poduucai isduucai ipAliditadai Agai AAqui abiaadArA. Diuusi IbAdA Acovai gAnvuvaitu mAsaidA ivuaadana aa duiñadA dai Agai apiagAnsoicai iscAAgacArA oidaca aapimA mAsai Agidiña aapimA Suusi Cristo. Suusi Cristo muu curusiaba tai aasi AradA mAsai aapimA cAAgacArA vuvacAna mAsvaavoitudagi cascAdA Diuusi apiagAnoigAldi gAnsoimaascamiga. Vai Diuusi sAAlicAdA cAAgacArA gAnnAijadagi dai gAniibAstudacan tadacagi.

³ CAAgavAr ñioocada aapimA Diuusi vui Apran duucai aanA. Agai ArroogadA gArtAanAdamiga Suusi Cristo. Agai duuacali ASuusi Cristo coidadA saagidaiñdarA cascAdA viaa aatAmA ibAdagai utudui. Agai sAAlicAdA soigAlidi aatAmAcAdA cascAdA. Dai poduucai nanArA aatAmA vaavoitudaitai istuigaco vAAscArA oidacamu aatAmA Diuusi Amadu. ⁴ Diuusi ganmaa oigaragai isiimia aapimA tAvaagiamu dai Agai Amadu oidacagi vAAscArA siAAscadA coiyagi. MAACA tAvaagiArA Diuusi Amadu camaisoimaasi ivuaadamu tomali Amaadutai. Dai vAAscArA baigAnAliadamu vAAscatai aapimA. AapimA arDiuusi maamaradA cascAdA. ⁵ AapimA vaavoitudai isDiuusi arcAAgacArA gAnvuviadami cascAdA Agai gAnnuucada aapimA gAguvucadagacAdA. SiAAscadA Apamu diviagi Suusi Cristo cAAgacArA gAnvuvaidamu aapimA soimaasi ivuaadami saagidaiñdarA dai maatAmu aapimA istumaasi cAAgaducami istumaasi Diuusi iduñia Agai aapimA gAnvAAtarA.

⁶ VAAsi imaasicAdA avAr baigAnAliada aapimA tomasi sivi chiAAqui uumigi gAAagai issoimaa taatagi aapimA mui naana maasi. ⁷ SiAAscadA soimaa taatamadagi oodami poduucai gAmaatA issAAlicAdA vaavoitudai ischo AprA. GAnvaavoidaraga arApran ducami ooro gAmAmAidi vai Acovai vusacAi goAA ooro. Poduucai aapimA siAAscadA soimaasi taatamadagi apiaAAgiditai Diuusi cAA maatA issAAlicAdA vaavoitudai. Dai poduucai gAnvaavoidaraga vaamioma cAAgadu siooro. Ooro gia uugiatAi vai gAnvaavoidaraga gia cho. Sioora soimaasi taatamadagi dai apiaAAgiadagi Diuusi dai siAAscadA diviagi Suusi Cristo Agai potAAdamu isalia cAAga idui, dai aagidamu Agai aa AprA.

⁸⁻⁹ AapimA mainAiditai Suusi Cristo vAAscArA siaa duutudai dai oigAdai, tomasi maiquiaa nAidi aapimA Agai vAAscArA vaavoitudai vai poduucai cAAgacArA gAnvuvaidana. Dai cascAdA vaavoitudai aapimA sai Agai cAAgacArA gAnvuvaidana. Dai cascAdA aliA baigAnAlidi aapimA dai maitAtAgai ñiooqui isducatai aagidagi aa, mAsalia baigAnAlidi.

¹⁰ AAquioma Diuusi ñiooquituldiadamigadA ismaacAdA gaaagidi isDiuusi cAAgacArA gAnvuvaida Agai aapimA gAnaajagAitadai ismaatiagi isducatai Diuusi cAAgacArA gAnvuvaida agaitadai. Agai AAgi caagaitadai gomaasi dAmos maicAAga maatA caAcatadai. ¹¹ Diuusi IbAdA, Agai vaa ismaacAdA Amadu daja Suusi Cristo, maatAtuli gAnñiooquituldiadamiga isducatai ACristo soimaa taata agaitadai dai goquiArA Diuusi maquia agaitadai AmO sAAlicami

tavaagiara. Dai Diuusi ñiñioquituldiadamigada aliäsi ganaajagaitadai ismaatiaga sioora arCristoca agaitadai dai siäscada divia agaitadai. ¹² Dai Diuusi Ibada aagidi ägai sai ñiñioqui vaamioma araatama garvatarä siagai. Dai väsi imaasi ismaacada gaaagidiña Diuusi ñiñioquituldiadamigada arägai vaa ismaacada casi ganaagidi Diuusi ñiñioquituldiadamigada sividadä. Ägai ganaagidi isSuusi Cristo arcaagacara vuviadami dai Diuusi ootoi gibadaga tavaagiändara vai ägai guvucadada aagaiña ñiñioquituldiadamigada. Dai Diuusi taañicaruda tavaagiara ipaliditadai ismaata caacagi väsi istumaasi aagai äquidä Diuusi ñiñioquituldiadamigada.

¹³ Cascada väsi imaacada tatagitodavurai aapimä isdivia ägai Suusi Cristo bai ganduuca dai nanaraca vaavoitudaitai issalicaä caagacara gannajada ägai ägai siäscada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai caagacara avaroidaca. ¹⁴ Ägiadavurai aapimä Diuusi dai camaitivuaada väsi istumaasi ivuaadana maiquiaa maatacai maataatuldaragada Suusi Cristo. ¹⁵ Diuusi acovai ganvuvaitu aapimä cascada avar äpan duuca ivuaada Diuusi. Ägai tomali ämo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹⁶ Caa maata aapimä iscaoja Diuusi ñiñioquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti: “Caaagacara avaroidaca aapimä dai maisoimaasi ivuaada, aana tomali ämo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada”, ascaiti Diuusi.

¹⁷ Diuusi ägai dai näidi väsi istumaasi ivueeyi väscatai ämadutai isbai caaga ivueeyi ischo äpa. Dai ismaacada maicaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamituldi tomasi arriricu siarsoitutuigami, siaraaliducami, siargarducami, dai ooquei dai calali väsi soimaasi taatamituldi Diuusi dai ägai argaroga cascada siaa duutuada aapimä Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. ¹⁸ Äpan duuca oidacana aapimä ganaäqui aadünicaru dai caaga maata aapimä sai istumaasi ivuaadana maitänsoicaiña iscaagacara vuvaiagi aapimä. Damos Diuusi caagacara ganvuvaitu masai camaipoduuca oidacana. Caa maata aapimä isSuusi Cristo gaa namäqui caagacara ganvuvaidaraga namagada aidamäsi muua curusiaba, dai maisiu oocada tomali plaatacäda istumaasi ugiatäi. ¹⁹ Suusi Cristo gamuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduca isduuca coodaiña äjudidü aali cañiru ismaacada maitarcoococoidada sai Diuusi oigaldana soimaascamigada. ²⁰ Maiquiaa calivacai oidigi abiaadara Diuusi camaatacatadai ispoduca äpadiña agaitadai Suusi Cristocada damos ägai cayoga ugitacai oidigi divia dai caagacara ganvuvaida ägai. ²¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaiändara dai maa ämo sallicami tavaagiara cascada caaga vaavoitudai aapimä Diuusi dai nanara masälscada ämadu oidaca ägai.

²² Diuusi caoigali gansoimaascamiga ägiditai aapimä ñioquidä, Diuusi Ibada gansoicai cascada, mai cascada aapimä salicaä oigadai ganaadüni. Äpiavar caaga ganoigada aapimä aipacoga. ²³ Diuusi ganmaa ibadagai utudui ädäsi vaavoitu aapimä ñioquidä. Gandäda maitänmaa idi ibadagai utudui. ²⁴ Mospoduuca ooja ämo Diuusi ñioquituldiadamigada:

Väsi oodami ärapan ducami vaso. Ävasoi gaquisarä daidä oodami cooyi.

Dai väsi istumaasi viaa oodami ärapan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisarä dai ugiatäi vai istumaasi viaa oodami ugiatäi.

²⁵ Damos Diuusi ñioquidä väscarä ärvavoi.

Asduu ooja ämo Diuusi ñioquituldiadamigada. Dai ägai vaa ñioqui ägai masmaacada ganaagidi aapimä.

2

1 CascadΛ casiavar maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagi varai gomaasi ivuaada, dai maitavar coimudadΛ tuutiaca, dai mañiooquiada aa. ²⁻³ CΛΛ maatΛ aapimΛ isDiuusi cΛΛgacΛrΛ gannΛidi cascadΛ aliΛsi gΛaagai ismaatΛcagi iscaiti Diuusi ñiooquidΛ dai ΛΛgaidagi mospoduucai vaamioma cΛΛga oidacana oodami isducatai Diuusi ipΛlidi vai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidagi.

⁴⁻⁸ Dañi poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ iscaiti Diuusi:

AanΛ ootosdi Λjudidíu Λmo sΛΛlicami viaacami ismaascadΛ Λcovai vusaitu aanΛ.

SΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga Λgai.

VΛΛsi sioorΛ vaavoitudagi Λgai maiviaacamu istuisi siaa ΛΛradagi vaavoitudacai, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. CascadΛ aliΛ cΛΛ tuiga Λgai aapimΛ gΛnvui ismaacadΛ vaavoitudai dΛmos aa vui ismaacadΛ maivaavoitudai Λgai aliΛ soimaa taatamituldi. Mospocaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ:

ΛsΛΛlicami viaacami ismaacadΛ dai Diuusi muidutai gajiaadΛrΛ vipieeyi.

Dai Λgai ΛrΛgai vaa ismaacadΛ vaamioma tΛaanΛi.

Dai pocaiti ΛpΛ:

SioorΛ gajiaadΛrΛ vipiaadagi gosΛΛlicami viaacami sΛΛlicadΛ soimaa taatamu.

Dai iimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu.

Ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. VΛΛsi imaasicadΛ avΛrvaavoitudada dai ΛΛgiada aapimΛ Suusi Cristo. Λgai ΛrΛgΛΛ guvucadagai viaacami ismaacadΛ vΛΛscΛrΛ cΛΛ tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai. Diuusi Λco vusaitu sai tΛaanΛiña oodami dΛmos muidutai gajiaadΛrΛ viaa tomasi cΛΛ maatΛcatadai. AapimΛ Λmo siΛΛgΛmΛ ganducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ dai gΛnmaa ibΛdagai utudui mΛsaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ dai mΛsaidΛ ΛrpipiooñigadΛcana dai mΛsaidΛ ivuaadana istumaasi Λgai ipΛlidi dai mΛsaidΛ siaa duutudaiña aapimΛ Diuusi. AapimΛ cΛΛga istutuidi isivuaadagi vΛΛsi gomaasi. Suusi Cristo IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daja cascadΛ. VΛΛsi gomaasi aliΛ oojoidi Diuusi.

⁹ DΛmos aapimΛ ΛrΛmo oodami ismaacadΛ Diuusi Λcovai vuvaitu daidΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. DaidΛ ΛrΛpan ducami aapimΛ Λjudidíu papaaligadΛ ismaacadΛ ivuaadatadai Diuusi aa duiñdadΛ, mai aapimΛ gaaagiada istumaasi gΛgΛrducami ismaacadΛ ivueeyi Diuusi. Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnvuvaitu aapimΛ gΛnsoimaascamigaiñdΛrΛ dai sivi maatΛ aapimΛ ñiooquidΛ. ¹⁰ ΛΛquioma aapimΛ maitΛrmaamaradΛcatadai Diuusi dai sivi casi ΛrmaamaradΛ aapimΛ Diuusi. ΛΛquioma tomali Λmaadutai maisoigΛΛlidiña aapimΛcadΛ dΛmos sivi Diuusi soigΛΛlidi aapimΛcadΛ.

¹¹ Giñaaduñi aapimΛ aliΛ tΛtΛgitoi mΛsiΛmo imidagai tΛvaagianana oidaca agai dΛmos aapimΛ quiaa tami oidigi daama oidaga, cascadΛ gΛndaanΛi aanΛ mΛsai maigoogosi ganducamicana. CamaatΛ aapimΛ isgΛaagai isapiagΛnaajagΛdagai dai maisoimaasi ivuaadagi. ¹² CΛΛgacΛrΛ avΛroidaca aapimΛ Λgai saagida ismaacadΛ maivaavoitudai Diuusi vai siΛΛscadΛ gΛnvui ñioocada Λgai ducami siΛrsoimaasi ivuaadamica aapimΛ vΛΛscΛrΛ nΛijadamu Λgai isaliΛ cΛΛgacΛrΛ oidaga aapimΛ dai poduucai siΛΛscadΛ diviagi Diuusi

dai naida agadagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai siaa duutuadamu Diuusi.

¹³ Caa maata aapima isDiuusi ipalidi isvascatai agiadagi dudunucami cascada avagagiada aapima vasi atataandami ismaacada darasai oodami tomasi abaitacaacamigada romamano. ¹⁴ Si sonaga guucacami ismaacada taanai abaitacaacamigada romamano sai soimaa taatatuldana agai ismaacada soimaasi ivueeyi dai sai cagacaga naidina ismaacada caga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi ipalidi iscagacaga oidaca aapima vai poduucai agai ismaacada vupuiiruga dai maivaavoituda alidi Diuusi nioquida maitannioquidagi.

¹⁶ Dudunucami maivaamioma gataanai siDiuusi damos vascaga gaaagai magiadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi agai ismaacada vaamioma gataanai dai aapima arpipioogada Diuusi. Agiadavurai agai. ¹⁷ Siaavar duutuada aapima vasi oodami. Oigadavurai vasi gnaaduini vaavoitudadami. Labiadavurai Diuusi dai siaavar duutuada abaitacaacamigada romamano.

¹⁸ Aapima ismaacada arpipiooni agiadavurai gnaamu dai siaavar duutuada maisuu mosacaasi agai ismaacada caa tuutuiga, ismaacada tataaniciui dai oomaliga ara. ¹⁹ Diuusi cagacaga naidi vascatai ismaacada idunia alidi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadatai vai vascaga aa soimaasi taatamitildi dai vascaga maivui nioocai Diuusi. ²⁰ Damos isaapima soimaasi ivuaadagi mai cascada soimaasi gantaatatuldagi tomasi maivui nioocai aapima Diuusi. ¿Tumaasi arcagai gomaasi? Damos isaapima caga ivuaadagi mai vascaga soimaasi gantaatamituldiadagi dai vascaga maivui nioocada aapima Diuusi agai salicada cagacaga gannajadamu. ²¹⁻²³ Diuusi cagacaga gnvuvaitu masai poduucai ivuaadana aapima. Cristo salicada soimaa taata masai cagacaga vuvacana aapima. Tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai dai tomali amo imidagai maiyaata dai aidasi oodami sigalnaasi nioqui agidi agai maiagidi tomali amo nioqui sigalnaascami. Dai aidasi oodami soimaa taatamitulditadai agai maipotatadai issoimaasi taatatulda agai ara. Baiyoma agai dagito sai Diuusi bai duuna caa maatacatai isDiuusi vascaga caga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapima poduucai ivuaadagi ara. ²⁴ Aatama alia soimaasi ivueeyi cascada soimaa taataragaitadai damos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aatama cagacaga vuvacana dai poduucai camaitarsoimaasi iducamicaana aatama dai saida ivuaadana aatama istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucai cagacaga gnvuvaitu garsoimaascamigaindaga. ²⁵ Mosca maata aatama tasmaiquiaa cagacaga vuvacacai aatama maivaavoitudaina tomali maiagidina Suusi Cristo damos sivi cama duucai gartatagito aatama dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai agidi aatama Suusi Cristo. Suusi Cristo garnuucada aatama apan duucai isduucai nucada amo pastuuru gasosoiga caniru dai cagacaga gnvuvaidi.

3

¹⁻² Poduucai ara aapima ooqui cuucunacami agiadavurai gancuucuna vai poduucai ismaadutai maivaavoitudadagi Diuusi nioquida vaavoitudadagi naiditai mascagacaga oidaga aapima dai siaa duutudai tomasi aapima maiagidi Diuusi nioquida. ³ Maitavar mostatagitoda masducatai gangagasiuva agai dai masmaasi gnaada agai yuucusi dai masmaasi

ganaada agai babaivucai dai nanaacagi gomaasi maitarsoiñi. ⁴ Baiyoma gaaagai mastatagitodagi masducatai oidaga. Maitavar gagarducada ganliada tomali maiomaliaca. Gomaasi agai istumaasi alia oojoidi Diuusi. ⁵ Aaquioma poduucai oidacana ooqui ismaacada agidiña Diuusi. Agai sallaicada vaavoitudaiña Diuusi dai agidiña gancuucuna. ⁶ Potuigacana Saara ara agai calga agidiña Avraani dai siaa duutudaiña. Aapima potuutiacamun ara mascalgacara oidacagi dai maiabiadagi tomali amaadutai.

⁷ Dai aapima calalli ooniacami ara calgacara avar najada ganooniga dai siaa duutuuda maisiu mosacaasi maisi guupuacatai agai. Diuusi calgacara vuvaitu agai ara sai vascara oidacana agai amadu ganpan duucai cascada. Poduquivar ivuaada vai tomali amo istumaasi maisobicaiña ganmamaraga.

⁸ Maitavar gancocoda. Dai soigavar ganliada ganaaduñicada dai aipaco ganoigada amo siagam duucai. Calgavar tuutiaca vascatai vui dai maigarducada ganliada. ⁹ Ismaadutai soimaasi ganvuiidiadagi aapima maitaagai ispoducai ivuiidiadagi aadara. Dai ismaadutai ganñiooquiadagi aapima maitaagai isñiooquiadagi. Diuusi covai ganvuvaitu aapima dai gansoiña agai cascada daanadavurai Diuusi sai soiñana agai ara. ¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Siora sioma oidaca liadagi maitaagai issoimaasi ñioocadagi dai maiyaatagadagi.

¹¹ Maitaagai issoimaasi ivuaadagi mosaca istumaasi calgaducami.

Gaaagai istomali amo imidagai maitacocoadagi.

¹² Diuusi nuucada ismaacada maitarsoimaasi ivuaadami.

Dai calcana siuu duucu gamamadada agai.

Dai agai vuidara caata ismaacada arsoimaasi ivuaadami.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹³ Isvascara calgacara oidaca aapima baitoma maitiipucamu siora soimaasi gantaatamituldiadagi, ¹⁴ damos isvascara soimaasi gantaatamituldiadagi amoco tomamas calgacara oidaga maitavar abiada dai maitavar vuaman liada Diuusi calgacara gannajadamu cascada vascara baiganliadamu aapima. ¹⁵ Dai siaavar duutuuda aapima gantaanadamiga Suusi Cristo. Vascara avar bai ganduuca dai aa noragida siora gantacacadagi mastuisi tagito isvascara oidacagi Diuusi amadu. Dai maitavar gagarducada ganliada dai siaavar duutuuda agai ismaacada gantacacadagi. ¹⁶ Calgacara avar oidaca masducatai maatacagi masmaisoimaasi ivueeyi, vai poduucai siora ganñiooquiadagi calgacara oidacatai aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo siaa arana Diuusi vui. ¹⁷ Sioma arcalgai issoimaa taatamadagi calga ivuaadatai isDiuusi poduucai ipliadagi issoimaa taatamadagi soimaasi ivuaadatai.

¹⁸ Tomasi Suusi Cristo maitarsoimaasi ivuaadami vascara gamuaatu. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascada. Suusi Cristo gamuaatu sai oodami calgacara vuvacana daida arDiuusi maamaradacana. ¹⁹ Aidasi maiquiaa duaaca Suusi ibada ii siaaco maa maisapi coidada iibada dai aagidi amo istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi ismaatca agai. ²⁰ Agai maiagi Diuusi aidasi oidacatai Noécaru. Diuusi maisoimaa taatatuli oodami aidasi Noé ivuaadatadai agal vaarcu asta aidasi naato Noé agal vaarcu ismaacadara vaa agai amadu cuvaracami aaduñda aidasi tavapi duudu vaidavaarcu

suudagi daama aimaraiña poduucai cʌʌgacʌrʌ vuvaja ʌgai. ²¹ Dai poduucai sivi aatʌmʌ gʌrvapaconai suudagicʌdʌ dai cʌʌgacʌrʌ vuvacʌi vaavoitudaitai isSuusi Cristo duaaca coidadʌ saagidaiñdʌrʌ. Vacuanaragaicʌdʌ maivuaanʌi gatucuraga baiyoma poduucai cʌʌ maata oodami isaatʌmʌ daanʌi sai gʌroigʌldana gʌrsoimaascamiga. ²² Suusi Cristo caii tʌvaagiamu dai mʌʌca daja sʌʌlisa padʌrʌ Diuusi dai tʌaanʌi vʌʌsi Diuusi tʌtʌaañicarudʌ dai vʌʌsi dudunucami ismaacʌdʌ ami daraaja.

4

¹ Poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo aapimʌ ʌpʌ gʌaagai isbai gʌnducagi dai soimaa taatagi. ʌgai ismaacʌ soimaa taatamai gajiaadʌrʌ vipieeyi vʌʌsi istumaasi soimaascami. ² Dai maitivuaadana mosʌcaasi istumaasi ʌʌgi ʌgai ipʌliadagi, baiyoma ivuaadana ʌgai istumaasi Diuusi ipʌlidi. ³ Aapimʌ ʌʌquioma ivuaadana istumaasi ipʌlidiña ʌpan duucai ʌgai ismaacʌdʌ maiʌʌgidi Diuusi camaitʌaagai mʌspoduucai ivuaadagi. Aliʌsi ʌrsoimaasi ivuaadamicaana aapimʌ dai googosi gʌnducamicana dai nava-coitʌracana dai aapimʌ ivuaadana mui naana maasi ojoodaicʌdʌ dai uucʌdʌ dai siaa duutudaiña gʌndidiuusiga duucai, gomaasi aliʌ daidi Diuusi vʌʌsi oidi daama oidacami. ⁴ ʌgai ismaacʌdʌ maiʌʌgidi Diuusi maimaata istuisidʌ camaiʌpan duucai soimaasi ivueeyi aapimʌ ʌgai ʌmadu cascʌdʌ gʌññiooquidi ʌgai. ⁵ Dʌmos aimu istuigaco vuidʌrʌ guuquiva ʌgai ʌgai Diuusi, dai Diuusi aagidamu ismaacʌdʌ cʌʌga ivuaadana dai ismaacʌdʌ maicʌʌga ivuaadana. Diuusi cabai gʌduu dai aagida ʌgai vʌʌsi duduaacʌdʌ dai coidadʌ ismaacʌdʌ cʌʌga ivuaadana dai ismaacʌdʌ maicʌʌga ivuaadana. ⁶ Muidutai ismaacʌdʌ cacoi aidʌsi maiquiaa coi ʌgai caʌ Diuusi ñiooquidʌ dai poduucai ismaacʌdʌ vaavoitu vʌʌscʌrʌ oidaca ʌgai Diuusi ʌmadu ʌpan duucai Diuusi, Diuusi tomastuigaco oidaga. Vʌʌsi oodami viaa iscoiyagi poduucai soimaa taatatuldi Diuusi cascʌdʌ.

⁷ Casi miaadimi istuigaco ugitia ʌgai vʌʌsi istumaasi cascʌdʌ cʌʌgacʌrʌ avʌr oidaca aapimʌ dai maitʌtʌgitoda istumaasi soimaascami gʌnnuucadacavurai dai maisoimaasi ivuaada baiyoma avʌr gamamadada. ⁸ Dʌmos siooma gʌaagai mʌsoigʌadagi gʌnaaduñi. Sioorʌ oigʌdai gʌnaaduñi cʌʌga gaoigʌldi ʌpʌ mʌssoimaasi ivuiidiadagi. ⁹ Baigʌnʌliaracʌdʌ avʌr gʌnmiaadʌgiada aipaco gʌnquiiquiʌrʌ. ¹⁰ Vʌʌsi oodami maata ʌmo istumaasi dai poduucai istutuidi issoicʌdagi aa. Diuusi poduucai idui cascʌdʌ. Vʌʌscatai gʌaagai isaipacoga gʌnsoicʌdagi isducatai istutiadagi. Poduucai vʌʌscatai ivueeyi ʌaa duiñdagai ismaacʌdʌ Diuusi ipʌlidi saidʌ ivuaadana. ¹¹ Sioorʌ ʌrñiooquituldiadamigadʌcagi Diuusi gʌaagai iscʌʌga agadagi istumaasi Diuusi ipʌlidi. Sioorʌ soicʌdagi iscʌʌga aagadagi vai poduucai vʌʌsicʌdʌ istumaasicʌdʌ ivueeyi aatʌmʌ vʌʌscʌrʌ siaa duutudai aatʌmʌ Diuusi. Suusi Cristo ʌrʌgai ismaacʌdʌ gʌrsoicʌi iscʌʌga ivuaada aatʌmʌ vʌʌsi istumaasi. Aliʌsi gʌaagai isvʌʌscatai siaa duutuadagi Diuusi. Diuusi ʌrʌgai dai tomastuigaco tʌaanʌi oidi daama dai tʌvaagiʌrʌ.

¹² Giñaaduñi maitavʌr vuaam ʌnʌliada tomali maiduduaadicuda masiʌʌscadʌ soimaasi taatamadagi. Diuusi ʌgai dai soimaasi gʌntaatamituldi nʌida ʌliditai mʌsabai sʌʌlicʌdʌ vaavoitudai. Gomaasi gʌaagai siʌpʌduñiagi vʌʌsi vaavoitudadamicaʌdʌ. ¹³ Baiyoma avʌr baigʌnʌliada mʌsiʌʌscadʌ soimaa taatamadagi. Aapimʌ soimaa taatamai ʌpan duucai Suusi Cristo cascʌdʌ. Dai poduucai baigʌnʌliadamu aapimʌ ʌpʌ siʌʌscadʌ diviagi Suusi Cristo dai vʌʌscatai siaa duutuda ʌgai.

14 M_{AS}soimaasi ñiooqui g_{NA}agiadagi vaavoitudaitai aapim_Λ Suusi Cristo g_{ΛA}agai m_{AS}baig_{AN}aliadagi. Diuusi Ib_{ΛA}da_Λ ali_{ASI} dadadac_{AI} dai g_{AN}ma daja casc_{AD}Λ g_{ΛA}agai m_{AS}baig_{AN}aliadagi. Agai ismaac_{AD}Λ soimaasi ñiooqui g_{NA}agiadagi agai ñiooquidi Diuusi Ib_{ΛA}da_Λ, d_Λmos aapim_Λ siaa duutudai Diuusi Ib_{ΛA}da_Λ. 15 Aapim_Λ g_{ΛA}agai issoimaa taatamadagi d_Λmos maisiu soimaasi ivuaadatai tomali gacoodacamicatai tomali _{ΛΛ}sivucatai tomali g_{ΛV}apasaitai aa aa duiñdad_{ΛR}Λ. 16 D_Λmos sioor_Λ soimaa taatamadagi vaavoitudaitai Suusi Cristo agai mait_{ΛA}agai issiaa _{ΛR}adagi, baiyoma g_{ΛA}agai isiaa duutuadagi Diuusi, vaavoitudai agai Suusi Cristo casc_{AD}Λ.

17 Caaayi istuigaco Diuusi n_Λida agai _{ΛO}odami sabai c_{ΛΛ}ga ivuaadana ismaic_{ΛΛ}ga ivuaadana _{ΛP}Λ. _{ΛP}Λga n_Λida agai agai vaavoitudadami dai gooqui_{ΛR}Λ agai ismaac_{AD}Λ mait_{ΛR}vaavoitudadami dai soimaa taat_Λulda agai ismaac_{AD}Λ maic_{ΛΛ}ga ivuaadana. D_Λmos isDiuusi soimaasi g_{ART}aatamituldi aat_{ΛM}Λ ismaac_{AD}Λ _{ΛR}vaavoitudadami, vaamioma soimaa taat_Λuldamu agai ismaac_{AD}Λ mai_{ΛΛ}gidi. 18 _{ΛC}Λga ivuaadami av_{ΛN}acai istutuidi is_{CΛΛ}gac_{ΛR}Λ vuv_Λquiagi dai _{ΛS}oimaasi ivuaadami siaad_{ΛR}Λ c_{ΛΛ}gac_{ΛR}Λ vuvac_{ΛN}Λ. 19 IsDiuusi ip_Λliadagi is_{VΛ}vaavoitudadami soimaasi taatamadagi v_{ΛΛ}sc_{ΛR}Λ g_{ΛA}agai is_{VΛ}vaavoitudadami apiac_{ΛΛ}gac_{ΛR}Λ oidacagi, vaavoitudaitai isDiuusi nuucada. Diuusi idui oodami dai s_{ΛΛ}lic_{AD}Λ c_{ΛΛ}gac_{ΛR}Λ n_Λidi ismaac_{AD}Λ vaavoitudai.

5

1 G_{AN}maaquia iñ_Λlidi aan_Λ ñiooqui aapim_Λ vaavoitudadami g_{ANT}at_{ΛAN}Λdamiga. Aan_Λ _{ΛP}Λ _{ΛR}t_{ΛAN}Λdam_Λ _{ΛP}Λn duuca_Λ agai. Daid_Λ _{ΛR}n_Λijadami isducatai soimaa taata Suusi Cristo dai aan_Λ _{ΛP}Λ _{ΛΛ}madu daacamu Suusi Cristo v_{ΛΛ}si vaavoitudadami _{ΛΛ}madu. 2 Aapim_Λ t_{ΛT}aan_Λdam_Λ nuucadacavurai govaavoitudadami ismaac_Λ t_{ΛAN}Λi. Ali_{ASI} g_{ΛA}agai m_{AS}baig_{AN}aliaragac_{AD}Λ ivuaadagi isducatai Diuusi ip_Λlidi, d_Λmos maisiu guvucadagaic_{AD}Λ, tomali maisiu mosgamait_{ΛA} _Λlidityai tumiñsi. Baig_{AN}aliaragac_{AD}Λ av_{ΛR}ivuaada g_{AN}aa duiñdaga, 3 maitav_{ΛR} soi duuca_Λ n_Λijada dai maitav_{ΛR} soi v_{UA}ada baiyomav_{ΛR} c_{ΛΛ}gac_{ΛR}Λ oidaca vai poduuc_Λai oidacana gogaa vaavoitudadami _{ΛP}Λ. 4 Dai poduuc_Λai si_{ΛΛ}scad_Λ diviagi Suusi Cristo agai g_{AND}adadaquituda agai _{ΛP}Λn duuca_Λ agai dai v_{ΛΛ}scatai siaa g_{AND}uutuadamu aapim_Λ _{ΛP}Λ.

5 Poduuc_Λai _{ΛP}Λ aapim_Λ g_{AG}Λ_Λli _{ΛΛ}giadavurai g_{ANT}at_{ΛAN}Λdamiga aipacoga av_{ΛR} g_{AN}soic_{AD}Λ maig_{AG}arduc_{AD}Λ g_{AN}lidityai.

Diuusi soic_{AI} ismaac_{AD}Λ maig_{AG}arduc_{AD}Λ g_{AN}lidityai.

Dai agai vuid_{ΛR}Λ caat_Λ ismaac_{AD}Λ g_{AG}arduc_{AD}Λ g_{AN}lidityai.

6 Dai maitav_{ΛR} g_{AG}arduc_{AD}Λ g_{AN}lityada Diuusi vui. Agai ali_Λ viaa guvucadagai dai _{ΛM}o imidagai si_{ΛΛ}scad_Λ agai ip_Λliadagi g_{AN}maaquimu _{ΛM}o s_{ΛΛ}licami. 7 Maitav_{ΛR} v_{UA}am _{AN}aliada tomali _{ΛM}o istumaasic_{AD}Λ Diuusi agai dai g_{AN}soic_{AI} dai g_{AN}nuucada.

8 C_{ΛΛ}gav_{ΛR} g_{ANT}at_Λgitoca. G_{AN}saayu _{ΛD}iaavora tomasiaacoga aim_{ΛR}ai dai gaagai sioor_Λ soimaasi iduiñdagi casc_{AD}Λ g_{AN}nuucadacavurai. 9 Dai mait_{ΛN}dadagitoda issoimaasi g_{AND}uiñtuldagi agai, baiyomav_{ΛR} apiac_{ΛΛ}ga vaavoitudada maat_Λcatai isv_{ΛΛ}scatai g_{AN}aaduñi vaavoitudadami v_{ΛΛ}si oidig_{ΛR}Λ soimaasi taatamai g_{AN}Λpan duuca_Λ. 10 Dai m_{AS}i_{ΛΛ}scad_Λ casoimaasi taatagi bai t_{ΛV}Λpi Diuusi bai duñia agai g_{AN}iib_Λdaga sipoduuc_Λai c_{ΛΛ}ga ivuaadamu aapim_Λ g_{AN}aa duiñdaga dai Diuusi c_{ΛΛ}ga g_{AN}vaavoitulda agai dai c_{ΛΛ}ga g_{AN}maaquia agai t_{ΛG}itoidagai. Diuusi agai dai c_{ΛΛ}gac_{ΛR}Λ g_{AN}n_Λidi dai g_{AN}vai m_{AS}ai iim_{ΛN}Λ t_{ΛV}vaagiamu dai _{ΛΛ}madu daraajana agai dai Suusi

Cristo tomastuigaco. ¹¹ Aliasi gaaagai isvasscatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco taanai oidigi daama dai tavaagiara.

¹² Aananooji idi ali oojai dai Silvanocada ganootosi. Goovai argaraduñi vaavoitudadami dai caga tuiga. Dai idi oojiara ganmaa aananooqui dai gnaagidi sai Diuusi cagacara gannidi dai poduca maacamu aapima isDiuusi samicada ganoigadi. Dai apiavar caga vaavoitudada isDiuusi ganoigadi.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacada tami Bavilooniara daraaja Diuscada ganviaatuldi. Diuusi covai vuvaitu idi an duuca aapima. Marcusi ismaacada gimara gducami Diuscada ganviaatuldi ara.

¹⁴ Baiganliaragacada ganviaatuldiada dai apiavar ganoigada aipacoga.

Aan ipalidi isvasscatai aapima ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo baiganliadagi.

Moscaasi.

Idi arloojai gotordad ismaacada ooja Piiduru

¹ Aan arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosada daida arpiooñigada. Aan ganoojidi idi oojai aapima vaavoitudadami ismaacada caga vaavoituda gapan duuca. Diuusi garooga amadu Suusi Cristo cagacara garvuviadamiga samicada ivueeyi amo istumaasi cagaducami aatamacada garsoñacai tasai apan duuca vaavoitudana. Casada gamaata isagai amadugan duuca garna. ² Aan ipalidi isDiuusi vaamioma cagacara gannañijadagi vai vaamioma ganiibastacan tadacagi ganiibadaga maatacatai Diuusi amadu Suusi gartaanadamiga.

³ Diuusi alia viaa guvucadagai. Dai agai casi garmaa vasi istumaasi tagito aatama dai cagacara oidacagi dai siaa duutuadagi agai. Diuusi garsoi tasai maata Suusi Cristo. Agai covai garvuvaitu. Dai agai alia viaa guvucadagai daida idui naana maasi istumaasi garducami.

⁴ Gomaasicada caa maata aatama isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi garducami iduñia agai aatama garvata. Vai poduca mosacaasi caga ivuaada aatama isduuca Diuusi mosacaasi caga ivueeyi. Dai poduca istutuidi aatama isgajiaadara viaagi soimaascami dai maapan duuca ivuaadagi amaivaavoitudadami ismaacada ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi isivuaadagi. ⁵ Casada aliasi gaaagai iscagacara oidacagi aapima cavaavoitudacai Diuusi. Dai aliasi gaaagai ara isvaamioma caga matia aliadagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi, ⁶ dai aliasi gaaagai ara ismaitivuaadagi istumaasi aapima lagi ipalidi, dai siascada soimaasi taatamadagi aapima aliasi gaaagai isapiacaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida, dai aliasi gaaagai ara isivuaadagi vasi istumaasi Diuusi ipalidi, ⁷ dai aliasi gaaagai ara masaipacoga ganoigadagi aapima vaavoitudadami dai isoigadai vasi oodami ara.

⁸ Isivuaadagi aapima vasi gomaasi aida gia vaamioma cagacara oidacamu aapima dai vaamioma caga ivuaadamu Diuusi aa duiñdada lagiditai maatacatai aapima Suusi Cristo gartaanadamiga. ⁹ Damos ismaitivuaadagi aapima gomaasi aida gia maiquiaa caa maata aapima istumaasi arcagaducami maitatagitoitai isDiuusi caoigali gansoimaascamiga. ¹⁰ Casada giñaaduñi vaavoitudadami cagacara avar oidaca vai poduca caga gamaatacana isDiuusi covai ganvuvaitu dai gamaamara duuca ganna. Iscagacara oidacagi aapima aida gia maigajiaadara viaamu aapima gnvavoidaraga. ¹¹ Poduca viaacamu aapima oigaragai isiimiagi tvaagiamu siaaco gataaani Suusi Cristo gartaanadamiga tomastuigaco. Agai agai daida arcagacara garvuviadami.

¹² Casada apiagantatgitoldiadamu aan gomaasi tomasi camaata aapima dai caga vaavoitudai Diuusi ñiooquida ismaacada caviaa aapima dai gomaasi gia arvaavoi. ¹³ Dai aan polidi iscaga ivueeyi aan gannaaitai idi ñiooqui sivi maiquiaa muuca. ¹⁴ Suusi Cristo gartaanadamiga casi giñaagidi sai caotoma muquia ñagai aan. ¹⁵ Casada ganoojidi aan vai poduca siascada camuquiqi aan vascara tatgitoda aapima gomaasi.

¹⁶ Casi gnaagidi aan sai Suusi Cristo gartaanadamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia agai tami oidigi daama. Gomaasi gia samicada arvaavoi. Gomaasi maitarcueentogada oodami yaatavogami. Aatama lagi garvuupuquicada naidi gartaanadamiga issamicada viaa guvucadagai.

17-18 AatΛmΛ caΛ aidΛsi Diuusi gΛrooga tΛvaagiaiñdΛrΛ cΛΛga ñi∞o Λgai vΛΛtarΛ dai pocaiti; “Idi Suusiava Λrgiñmara nai aanΛ aliΛ oigΛdai dai baigiñΛlidi aanΛ goovaicΛdΛ”, caiti Diuusi. Dai aatΛmΛ ΛΛmadu daraajatadai gΛrtΛaanΛdamiga ΛgiidiΛrΛ ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu vai ami dadadacΛi Suusi sicoli. CascΛdΛ nΛidi aatΛmΛ aidΛsi Suusi sicoli dadadacΛi.

19 Istumaasi nΛidi aatΛmΛ dai caΛ caaagaitadai Diuusi ñiñi∞oquituldiadamigadΛ ΛΛquioma cascΛdΛ aidΛsi nΛidi aatΛmΛ dai caΛ, maí issΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi. Dai aapimΛ ΛpΛ aliΛsi gΛaagai mΛsΛΛgiadagi goñi∞oqui. Diuusi ñi∞oquidΛcΛdΛ maatΛ oodami mui naana maasi istumaasi maimaatΛcatadai. AapimΛ aliΛsi gΛaagai mΛscΛΛga ΛΛgiditai caΛcagi Diuusi ñi∞oquidΛ asta siΛΛscadΛ Λpamu diviagi Suusi Cristo dai aapimΛ ΛΛmadu daraajamu. 20 DΛmos si∞oma cΛΛga gΛaagai mΛsmaatΛcagi sai tomali Λmaadutai maiΛΛgi istutuidi isaagagi istΛiya Λlidi istumaasi aagai Diuusi ñiñi∞oquituldiadamigadΛ Diuusi ñi∞oquidΛrΛ. 21 Diuusi ñiñi∞oquituldiadamigadΛ tomali Λmo imidagai maiaagai istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi baiyoma Λgai ΛrcΛcΛΛli ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu dai Λgai ñi∞oquituldiña Diuusi. Diuusi IbΛadΛ mamaatΛtuldiña istumaasi aagadagi Λgai.

2

1 DΛmos Λjudidíu saagida oidacatadai mamaatΛtuldiadami yaatavogami ΛpΛ. Dai aapimΛ gΛnsaagida ΛpΛ oidaca agai mamaatΛtuldiadami yaatavogami. Λgai gamamaatΛtuldiadamu Diuusi ñi∞oquidΛ dai saagida agadamu istumaasi maitΛrvaavoi dai poduucai vupuiirumadadamu Λgai oodami. Dai vui ñi∞ocadamu Λgai Suusi Cristo ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami. Dai todian duucai Diuusi soimaasi taatatulda agai Λgai. 2 Dai muidutai soimaasi ivuaada agai Λpan duucai ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami. Λgai googosi gΛnducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ pomaasi ivuaadatai Λgai. 3 Λgai coimudadΛ tuutiacamΛ cascΛdΛ gΛntaanΛdamu tumiñsi gΛnvupuiirumadaitai gΛnmamaatΛtulditai yaatagi. Diuusi ΛΛqui abiaadΛrΛ aagai sai soimaasi taatatulda agai Λgai dai sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatatuldamu Λgai.

4 Diuusi mai∞gΛli gΛtΛtΛaañicarΛ ismaacΛdΛ soimaasi idui baiyoma ootoi Λgai mΛΛca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacΛdΛ vuupu asta siΛΛscadΛ aagagi Λgai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco. 5 Dai Diuusi tomali ΛΛqui oodami mai∞gΛli baiyoma ootosi Λgai duuqui sai Λgai baicoiña. Λgai Λrsoimaasi ivuaadami cascΛdΛ. DΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu Noé ΛΛmadu cuvaracami aduñdΛ. Noé gaaagidiña isaliΛsi gΛaagai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi. 6 Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda agai Λoodami SodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami soimaasi ivuaadamicatai Λgai cascΛdΛ tΛvaagiaiñdΛrΛ daitu Λgai taí dai mΛji vΛΛsi oodami dai vΛΛsiaΛcatai dai goΛΛ mataigadΛ vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gooquiΛrioma oidaca agai nΛidiña dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. 7 DΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuusaitu Lot. Λgai ΛrΛmo cΛΛli cΛΛ tuigajami. Lot aliΛ soigΛΛlidiña nΛiditai isaliΛ soimaasi ivuaadana Λgaa oidacami. 8 VΛΛsi tasai Lot aliΛ soimaasi taatamaiña nΛiditai dai caΛcatai naana maasi istumaasi soimaascami ismaacΛdΛ ivuaadana Λgai. 9 Poduucai gΛmaatΛ isDiuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami ismaacΛdΛ cΛΛga ΛΛgiadagi Λgai soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛrΛ sai Λgai maiΛpan duucai ivuaadana Λgaa. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu Λsoimaasi

ivuaadami asta si^Λscad^Λ aagagi ^Λgai isducatai soimaasi taatatulda ^Λgai vai soimaasi taataca ^Λgai tomastuigaco.

¹⁰ Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu sioor^Λ ivuaadagi istumaasi ^Λagi ^Λgai ip^Λlidi. ^Λgai googosi g^Λnducami dai ^Λgai soiduucai n^Λidi tomasmaac^Λ s^Λalicami viaacami. ^Λgai ivueeyi mos^Λcaasi istumaasi ip^Λlidi dai maid-uduaadicuitai parunai ^Λgai tomasmaac^Λ s^Λalicami viaacami. ¹¹ D^Λmos Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ tomasi vaamioma viaa guvucadagai v^Λasc^Λr^Λ maisoimaasi ñioocai s^Λalicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui ^Λgai.

¹² D^Λmos sioor^Λ ivuaadagi mos^Λcaasi istumaasi ^Λagi ^Λgai ip^Λlidi ^Λgai c^Λc^Λisi g^Λnducami maic^Λga g^Λnt^Λgitocatai. ^Λgai ivueeyi mos^Λcaasi istumaasi ^Λagi ^Λgai ip^Λlidi ^Λpan duucai c^Λc^Λisi. Oodami coodaiña c^Λc^Λisi ismaac^Λd^Λ c^Λc^Λidaga. Dai sioor^Λ vui ñioocadagi istumaasi maic^Λga maata ca^Λ ^Λgai maiimi ^Λgai Diuusi ^Λmadu. ¹³ ^Λgai soimaasi taatamituldiña oodami yaatagiditai dai vupuiirumaditai casc^Λd^Λ soimaasi taata ^Λgai. Dai ^Λgai baig^Λn^Λlidiña asta tas^Λr^Λ soimaasi ivuaadatai casc^Λd^Λ siaa ^Λradamu aapim^Λ is^Λmadu gacuaadagi. ^Λgai poduucai ivueeyi g^Λvupuiirumada ^Λliditai.

¹⁴ Dai ^Λgai maisiaa duutudai tomali ^Λmo ooqui. ^Λgai maiibicor^Λi soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadaiña ^Λmmoco ismaac^Λd^Λ maic^Λga vaavoitudai Diuusi. Dai ^Λgai ali^Λ coimudad^Λ tuutuiga. Dai Diuusi s^Λalic^Λd^Λ soimaasi taatatulda ^Λgai ^Λgai. ¹⁵ Dai ^Λgai iimi ^Λgai ^ΛDiaavora ^Λmadu mai^Λgiditai Diuusi ñiooquid^Λ. ^Λgai ^Λpan duucai ivueeyi Balaam Beor marad^Λ. ^Λgai gamait^Λc^Λd^Λ ^Λlidiña tumiñsi soimaasi ivuaadatai. ¹⁶ D^Λmos ^Λmo asñitu ñioo dai bagaimi ^ΛBalaam dai ^Λgai dagitu g^Λvuiirudaga.

¹⁷ D^Λmos ^Λmamaat^Λtuldiadami yaatavogami mait^Λrsoiñi. ^Λgai tomas-
tuigaco oidacamu siaaco s^Λalic^Λd^Λ tucagamucana tomastuigaco. ¹⁸ ^Λgai ^Λagi c^Λga ñioocai g^Λmamaat^Λtuldiaraga vui d^Λmos mait^Λrsoiñi istumaasi gamamaat^Λtuldi ^Λgai. G^Λmamaat^Λtuldiaraga maic^Λgaducamic^Λd^Λ vupuiirumagi ^Λgai ismaac^Λd^Λ cayoga maiuurap^Λc^Λitadai ^Λsoimaasi ivuaadami. ¹⁹ ^Λmamaat^Λtuldiadami yaatavogami gamamaat^Λtuldiña sai tomasioorai istutuidi isivuaadagi istumaasi ip^Λliadagi dai sai Diuusi maisoimaasi taatatulda ^Λgai tomasi soimaasi ivueeyi. D^Λmos ^Λmamaat^Λtuldiadami yaatavogami maitistutuidi isdagitocai soimaasi ivuaadagi dai casc^Λd^Λ maitistutuidi isivuaadagi mos^Λcaasi istumaasi ip^Λliadagi. ²⁰ D^Λmos is^Λmaadutai camaiuvap^Λc^Λd^Λ ^Λsoimaasi ivuaadami dai cagajiaad^Λr^Λ viaagi naana maasi istumaasi soimaasicami maatac^Λatai isSuusi Cristo g^Λr^Λtaan^Λdamiga ^Λr^Λc^Λgac^Λr^Λ vuviadami dai gooqui^Λr^Λ ^Λpamu uuravagi ^Λsoimaasi ivuaadami dai ^Λpamu soimaasi ivuaadagi aid^Λ gia Diuusi vaamioma soimaasi taatatulda ^Λgai ^Λgai. ²¹ Vaamioma ^Λr^Λc^Λgaicamudai ^Λgai v^Λatar^Λ ismaimaat^Λmudai Diuusi ñiooquid^Λ dai maisiu gajiaad^Λr^Λ viaamudai camaatac^Λai. ²² Gomaasic^Λd^Λ casi ^Λp^Λdui istumaasi aagaiña oodami dai pocaitiña: “Googosi viotaiña dai ^Λpamu cuadana g^Λvioosi dai tomasi s^Λiacami c^Λga vapa^Λt^Λsdiña g^Λnsosoiga tataisoli v^Λasc^Λr^Λ ^Λtataisoli g^Λntuculimadaiña d^Λv^Λar^Λi vaagicami^Λr^Λ”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi ali^Λsi g^Λnoig^Λdai aan^Λ. Idi ^Λrgootordad^Λ oojai ismaac^Λd^Λ g^Λnoojidi aan^Λ. Dai v^Λgooqui^Λr^Λ g^Λnmaacai aan^Λ ñiooqui ip^Λlidityai m^Λsc^Λga g^Λnt^Λgitodagi ² t^Λt^Λgitoitai istumaasi ^Λquioma aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ Diuusi ^Λcovai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaat^Λtuldaragad^Λ ismaac^Λd^Λ aat^Λm^Λ Suusi Cristo oootosad^Λ g^Λnaagidi.

³ Damos aapaga gaaagai maamaatacagi sai cayoga uugitacai oidigi oidaca agai oodami ismaacada parunada agai Diuusi ñiooquida dai agai ivuaada agai istumaasi agi agai ipalidadi. ⁴ Dai agai gatacacada agai dai pocaitidada agai: “¿Tadui Cristo dai camaidivia? Agai aagidi garaaduñicarui sai divia agaitadai. Dai garaaduñicarui cacacaliocoi dai cacoi taida Cristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidasi abiaadara caquiva”, ascitiada agai. ⁵⁻⁶ Damos gomaasi maitarvaavoi. Agai mospoduucui tagitoda agai cascada pocaitiada agai. Oidigi camaimomaasi. Amo imidagai Diuusi caugititu vasi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. Tucamidara Diuusi gñiooquicada idui tavaagi dai oidigi. Daida idui suudagi dai covai davarai gaquicami. Daid idui icomai sai duucuiña. Dai goquiara Diuusi ugititu vasi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. ⁷ Damos gotavaagi amadu gooidigi ismaacada oidaga sivi Diuusi caaagai sai amo imidagai ugitituda agai taicada. Amaasi agai vai Diuusi ootosa agai soimaasi ivuaadami maaca siaaco tomas-tuigaco soimaasi taataca agai.

⁸ Damos aapima gñaaaduñi mosavara tagitoca sai Diuusi vatarara amo tasai arapan ducami amo mil uumigi dai amo mil uumigi arapan ducami amo tasai. ⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai saida iduñia agai, tomasi amoco polidi sai catavari daivusai. Damos Diuusi maitaroodai baiyoma ipalidi agai isvascatai aatama ama duucui gartatagituagi vai poduucui tomali amaadutai maiimiagi diaavora amadu.

¹⁰ Damos amo imidagai aimu istuigaco divia agai gartaanadamiga Suusi Cristo. Dai todian duucui divimu agai silascada oodami mainanaracagi poduucui isduucui daivui asivogami silascada oodami mainanaracagi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai cavami copoñdatai. Dai davarai maia agai amadu vasi istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maatacatai aapima isvasiacatai ugitia agai aliasi gaaagai issallicada calgacara oidacagi aapima dai calga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapima gaaagai isnanaracagi ipaliditai sai otoma ana istuigaco Diuusi iduñia agai vasi gomaasi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai vasiacatai maia agai. ¹³ Damos aatama nanara istuigaco Diuusi iduñia agai amai tavaagi utudui dai oidigi utudui ismaacada aagai agai saida iduñia agai. Dai amaasi oodami ivuaadamu moscaasi istumaasi arcagalducami dai istumaasi arsallicami.

¹⁴ Cascada aapima gñaaaduñi nanaracatai aapima gomaasi gaagadavurai isducatai calgacara oidacagi dai poduucui maitarsoimaasi iducamicamu aapima silascada diviagi Diuusi, dai poduucui calgacara gannajadamu agai. ¹⁵ Aliasi gaaagai ismaatcagi aapima ismaiquiaa divia gartaanadamiga Suusi Cristo ipaliditai agai ismuidutai calgacara vuvaquiagi. Garaduñi Paavora ismaacada aliasi oigadai aatama poduucui ganooji ara. Diuusi maatatuli agai istumaasi ganoojida agai cascada. ¹⁶ Vasacara silascada gaoojiada agai gaaagidiña gomaasi tomasi amapacara alia sijaiga ismaata calcagi. Dai amoco ismaacada maicala maata cal Diuusi ñiooquida dai maicalga vaavoitudai Diuusi ñiooquida ama duucui aagaiña poduucui isduucui ama duucui aagaiña agai amapacara Diuusi ñiooquidara dai poduucui maiimimu agai Diuusi amadu.

¹⁷ Cascada aapima gñaaaduñi camaatacatai gomaasi gaaagai masiganuucadacagi vai maitanvupuiirumadadagi gomamaatatuldiadami yaatavogami aidai gia camaicalga vaavoitudadan tada aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁸ Damos aliasi gaaagai isvaamioma calga maatia aapima gartaanadamiga Suusi Cristo ismaacada calgacara garvuvaidi. Dai aliasi

glaagai isdagitoagi ʌSuusi vai ʌgai gansoiñana isvaamioma cʌʌga oidacana
aapimʌ. Aliʌsi glaagai isvʌʌscatai cʌʌga ñioocadagi Suusi Cristo vʌʌtarʌ.
Mosʌcaasi.

Idi arʼoojai apʼgadad ismaacʼad ooji Vuaana gʼaaduñi vaavoitudadami

¹ Aanʼ arVuaana daidʼ gʼanoojidi aanʼ aagaitai Suusi Cristo. Suusi Cristo ʼagai daidʼ gʼarmaa ibʼdagai utudui. Aidasi abiaadʼarʼ maiquiaa caquiiva oidigi Suusi Cristo caoidacatadai tʼvaagiʼarʼ Diuusi ʼʼmadu. Dai aidasi divia ʼgai tami oidigi daama nʼidi aanʼ ʼgai, dai caʼcana aanʼ ñiooquidʼ, dai taata aanʼ tuucugadʼ. Dai sioraʼ maataʼ istuiga Suusi Cristo poduucai maataʼ istuiga Diuusi. ² Suusi Cristo divia ami siaaco daraajatadai aatʼmaʼ cascʼadʼ gʼnaagidi aatʼmaʼ sai nʼidi. Dai sivi gʼraagidi aatʼmaʼ sai Suusi Cristo ʼgai dai gʼarmaacai ibʼdagai utudui dai ʼgai tomastuigaco oidaga. ʼgai Diuusi gʼrooga ʼʼmadu oidacatadai dai gooquiʼarʼ divia tami oidi daama dai aatʼmaʼ nʼidi ʼgai. ³ Dai aatʼmaʼ gʼnaagidi istumaasi nʼidi dai caʼ vai poduucai aapima ʼʼpa gʼrʼpan duucai tʼtʼgitodagi dai vʼʼscatai ʼpan duucai tʼtʼgitodagi aatʼmaʼ Diuusi gʼrooga ʼʼmadu Suusi Cristo Diuusi marada. ⁴ Gomaasi gʼanoojidi aanʼ masai vaamioma baigʼanʼlidiña.

⁵ Sivi gʼnaagidamu aatʼmaʼ istumaasi Suusi Cristo gʼarmaatʼtuli sai Diuusi alia caʼ tuiga dai tomali ʼmo imidagai maitivueeyi istumaasi soimaascami. ⁶ Ispocaitiada aatʼmaʼ tʼsai ʼpan duucai tʼtʼgitoi Diuusi dai maitivuaadagi istumaasi arcʼʼgaducami aidʼ gia yaatagai aatʼmaʼ dai sʼʼlicʼadʼ soimaasi ivueeyi. ⁷ Dʼamos iscaʼgacʼarʼ oidaca aatʼmaʼ dai caʼga ivuaadagi poduucai isduucai ivueeyi Diuusi aidʼ gia ʼmo tʼgitoidagai viaacamu aatʼmaʼ. Dai Diuusi gʼroigʼldi gʼarsoimaascamiga muucucai Suusi Cristo Diuusi marada curusiaba.

⁸ Ispocaitiadagi aatʼmaʼ tʼsai maitarsoimaasi ivuaadami aidʼ gia gʼarvupuiirumadai aatʼmaʼ ʼʼgi daidʼ ʼryaatavogami aatʼmaʼ. ⁹ Dʼamos isaagiada aatʼmaʼ Diuusi ʼsoimaascami ismaacʼadʼ ivuaadagi aidʼ gia Diuusi iduunimu aatʼmacʼadʼ istumaasi ʼrsʼʼlicami. ʼgai gʼroigʼldamu gʼarsoimaascamiga dai caʼgacʼarʼ gʼarnʼijadamu ducami istomali ʼmo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatʼmaʼ. ¹⁰ Dʼamos ispocaitiadagi aatʼmaʼ tʼsai maisoimaasi ivueeyi aidʼ gia ducami ispocaitiada aatʼmaʼ isDiuusi yaatavoga dai poduucai maivaavoitudai Diuusi ñiooquidʼ.

2

¹ Giñaaduñi vaavoitudadami gʼnaagidi aanʼ gomaasi masai maisoimaasi ivuaadana. Dʼamos isʼmaadutai soimaasi ivuaadagi, caʼ maata aatʼmaʼ isoidaga ʼmoco ismaacʼadʼ gʼarsoicai Diuusi gʼrooga vuitapi. ʼgai arSuusi Cristo. Dai ʼgai ivueeyi istumaasi ʼrsʼʼlicami. ² Dai ʼgai vaa ʼgai dai muu curusiaba vai poduucai Diuusi gʼroigʼldi aatʼmaʼ gʼarsoimaascamiga dai vʼʼsi oidigi daama oidacami soimaascamigadʼ.

³ Isʼʼgiada aatʼmaʼ istumaasi aagai Diuusi ñiooquidʼarʼ aidʼ gia caʼ maata aatʼmaʼ isʼarmaamarada Diuusi. ⁴ Dʼamos isʼmaadutai pocaitiadagi sai maata Diuusi dai saidʼ arDiuusi marada dai vʼʼscarʼ maiʼʼgiadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidʼarʼ ʼgai gia ʼryaatavogami dai maitarvaavoitudadami. ⁵ Baiyoma ismaacʼadʼ caʼga ʼʼgiadagi Diuusi ñiooquidʼ ʼgai gia oigʼdai Diuusi dai poduucai caʼ maata aatʼmaʼ isʼpan duucai tʼtʼgitoi Diuusi. ⁶ Sioraʼ

pocaitiadagi isapan duuca tātāgitōi Diuusi ḡgai gia ḡaaagai iscaḡga oidacagi poduucāi isduucāi oidacatadāi Suusi Cristo tami oidigi daama.

⁷ Giñaaduñi istumaasi ḡanoojidi aana maitarāmo mamaatātuldiaragai utuducami. Goovai arḡgai vaa ismaacada caa aapima aidasi abiaadara ḡaaagacai gamamaatātuldi Suusi Cristo. ⁸ Damos vaascara ḡnaagidi aana amo ñiooqui ducami isarāmo mamaatātuldiaragai utuducada damos vaascara arḡgai vaa ismaacada ḡnaagidi Suusi Cristo masai aipacoga ḡnoigadaiña. Suusi Cristo aliāsi ḡnoigadai aapima dai poduucāi ḡnoigadai aapima aipacoga. Siāscada oodami aipacoga ḡnoigadagi aidā gia gajiaadara viimu gosoimaascami dai caagacara oidacamu oodami.

⁹ Isamaadutai pocaitiadagi iscaagacara oidaca dai caadadagi ḡaduñi vaavoitudadami ḡgai quiaa soimaasi ivueeyi. ¹⁰ Damos siora oigadagi ḡaduñi ḡgai gia cacagacara oidaga. Dai ḡgai maisoimaasi duiñtuldi aa. ¹¹ Damos siora caadadagi ḡaduñi ḡgai quiaa soimaasi ivueeyi dai maimaata isducatai caaga oidacagi maimaata caacatai Diuusi ñiooquida.

¹² ḡanoojidi aana vaascatai aapima giñaaduñi vaavoitudadami caoigaldacai Diuusi ḡansoimaascamiga muucuca. Suusi Cristo aapima ḡnvāatarā. ¹³ ḡanoojidi aana vaascatai aapima cacalli oodami maatacatai aapima Suusi Cristo. ḡgai caoidacatadai maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara. ḡanoojidi aana vaascatai aapima ḡḡalli cavaamioma istui aapima isDiaavora.

ḡanoojidi aana aapima aali vaavoitudaitai aapima Diuusi ḡrooga. ¹⁴ ḡanoojidi aana aapima cacalliodami maatacatai aapima Suusi Cristo. ḡgai caoidacatadai maiquiaa caquiva oidigi abiaadara. ḡanoojidi aana aapima ḡḡalli caaga vaavoitudaitai aapima Diuusi ñiooquida dai cavaamioma istui aapima isDiaavora.

¹⁵ Maitavar oojiada isivuaadagi gosoimaascami ismaacada oidaga tami oidi daama. Dai maitavar viaaca aliada naana maasi istumaasi istumaasi oidaga tami oidi daama. Isamaadutai oojiada gomaasi aidā gia maioigadai Diuusi. ¹⁶ Ismaacada maivaavoitudai Diuusi ivueeyi mui naana maasi soimaascami. ḡgai ivueeyi mosacaasi istumaasi ḡḡi ḡgai ipalidi dai viaaca alidiña vaasi istumaasi naijadagi, dai ḡḡarducada ḡnalidiña naana maasi viaacatai. Vaasi gomaasi ivueeyi ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai Diuusi maitipalidi ispomaasi ivuaadagi oodami. ¹⁷ Dai amo imidagai ugitimu vaasi gomaasi dai oidigi ugitimu ḡpa. Damos siora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi ḡgai gia tomastuigaco oidacamu.

¹⁸ Giñaaduñi cayoga aayi istuigaco ugitia ḡgai oidigi. Camaī aapima isdivia ḡgai amo oodami ismaacada vuidara caataca ḡgai ḡCristo. Dai caoidaga mui oodami ismaacada vuidara vaata ḡCristo cascada caa maata aatama iscayoga aayi istuigaco ugitia ḡgai oidigi. ¹⁹ Ismaacada vuidara vaata ḡCristo ḡgai gia maitarḡraaduñi vaavoitudadami cascada iji ḡarsaagidaiñdara. Issalicada arḡraaduñicamudai aidā gia ḡarlamadu daraacamudai ḡgai. Damos ḡgai iji sai vaamioma caaga ḡmaatana isḡgai maitarḡraaduñi.

²⁰ Damos ḡCristo ootoi Diuusi Ibada sai ḡalamadu daacana. Dai ḡgai ḡnsoicai masai caaga maatacana istumaasi arvaavoi dai istumaasi maitarvaavoi. ²¹ ḡanoojidi aana maatacatai aapima istumaasi arvaavoi. Dai istumaasi maitarvaavoi.

²² Isalamadutai pocaitiadagi sai Diuusi maiotoi Suusi sai cascada maitarḡCristo ḡgai gia yaatagai. ḡgai gia vuidara vaata ḡCristo. ḡgai pocaiti sai Diuusi maitarḡrooga dai sai Suusi maitarDiuusi marada. ²³ Ispocaitiadagi oodami sai Suusi maitarDiuusi marada Diuusi ḡrooga maialamadu daja

Agai. Damos ispocaiti adagi oodami sai Suusi arDiuusi marada aidaga Diuusi amadu daja Agai.

²⁴ Cascada apiavar caga lagiada aapima Diuusi ñioquida ismaacada caa aapima tucamidaga abiaadaga. Masiaapima apiacaga vaavoitudada aidaga Diuusi garooga amadu marada ganamadu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo garaagidi tasi tomastuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu.

²⁶ Aana ganoojidi gomaasi masai maacana isoidaga oodami ismaacada ganvupuiirumadada alidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi Ibada sai ganamadu daacana, cascada maitagito aapima siora ganmamaatatuldi adagi istumaasi arcagaducami, Agai ganmamaatatuldi vascatai cascada. Istumaasi gamamaatatuldi Agai gia sallicada arvaavoi. Dai poduca aiapiacaga Agidi aapima Suusi Cristo poduca isduuca ganmaatului Diuusi Ibada.

²⁸ Giñaduñi apiavar caga lagiada aapima Suusi Cristo dai poduca maisiaa aradamu aapima silascada diviagi Agai tomali maibadamu aapima Diuusi. ²⁹ Caa maata aapima isSuusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada caa maata aapima sai siora apiacagacaga oidacagi Agai gia arDiuusi maamarada.

3

¹ Sallicada garoigadai Diuusi garooga, cascada gamaamara garaagai. Dai sallicada arvaavoi isar maamarada aatama. Damos ismaacada maivaavoitudai Diuusi maimaata isarDiuusi maamarada aatama. Agai maivaavoitudai Diuusi cascada. ² Giñaduñi sallicada ganoigadai ana. Vaavuava iscasi armaamarada aatama Diuusi damos maiquiaa caa maata aatama istutiaca ragai goquiarioma. Damos caa maata aatama sai silascada diviagi Suusi Cristo aatama apan tuutiaca ragai Agai maacatai istuiga Agai. ³ Vascatai ismaacada vaavoitudai isapan tuutiacagai Suusi Cristo gajaadaga vipieeyi soimaascami cacagacaga oidaca aliditai apan duuca Suusi Cristo.

⁴ Tomasiora siora soimaasi ivuaadagi maiAgidi Diuusi sallicamigada. Asoimaasi ivuaadami vuidaga vata sallicami. ⁵ Caa maata aapima isSuusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduca oigaldi Agai soimaascamigada oodami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ⁶ Siora caga Agidi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai siora apiasoimaasi ivueeyi Agai maimaata istuiga Suusi tomali maivaavoitudai Agai. ⁷ Giñaduñi maitavar gandagito masganvupuiirumadadagi. Siora caga lagiadagi Diuusi sallicada caga ivueeyi apan duuca Suusi Cristo. ⁸ Dai siora apiasoimaasi ivueeyi Agai ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi ducami isar maamaradacamudai Agai. Adiaavora soimaasi ivueeyi maiquiaa cacquivacai oidigi abiaadaga. Dai Diuusi marada divia tami oidi daama dai ugitudaga adiaavora guvucadada.

⁹ Diuusi maacai gamaamara ibadagai utudui dai Agai maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitipalidi Diuusi maamarada issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamaradacatai. ¹⁰ Caga maata siora arDiuusi maamarada dai siora armaamarada adiaavora. Tomasiora siora maicaga ivuaadagi dai maioigadagi gaaduñi Agai gia maitarDiuusi maamarada.

¹¹ Aidasi abiaadaga caa aapima Suusi Cristo mamaatatuldi aragada aidama ai aapima sai gaagai isgaroigadagi aipacoga. ¹² Dai maitaagai isapan duuca ivuaada aatama Cain. Agai idui istumaasi ipali adiaavora cascada muua gasuculi. Cain maicaga idui dai suculida caga idui cascada vui baamu Agai dai muua.

13 Giñaaduñi maitavar vuaam anliada isancadada agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. 14 Camaiimia ragai aatama Diaavora amadu baiyoma iimia ragai aatama Diuusi amadu. Maata aatama gomaasi oigadaitai garaaduñi. Siorea maioigadagi gaaduñi imia agai Diaavora amadu. 15 Tomasioora siorea cadadagi gaaduñi ducami isargamuaacami. Dai caa maata aapima isamo gamuaacami maitistutuidi isimiagi Diuusi amadu. 16 Suusi Cristo muu curusiaba aatama garvatar dai poduucai maata aatama isducatai ivueeyi sior samicada oigadai aa. Poduucai aatama apaliasi gaagai isoigadagi garaaduñi dai asta coiyagi agai vatar isgaagadagi. 17 Isamaadutai viaacagi vasi istumaasi agito dai isnijadagi agai isamo aduñda maiviaacagi dai vascara maisoigaldiagi gaicada agai maitistutuidi ispotiyagi sai Diuusi soicai sai oigadaiña aa. 18 Giñaaduñi ispocaitiadagi aatama sai oigadai aa dai vascara maisoicadagi aidai gia maitarvaavoi isoigadai aa. Baiyoma aliasi gaagai issoicadagi aatama aa poduucai gamaata issamicada oigadai aatama.

19-20 Dai poduucai caga maata aatama isarDiuusi maamarada. Damos isamo iimidagai poliada aatama tsai maitistutuidi isarDiuusi maamaradacagi aidai gia aliasi gaagai istatagitoda aatama isDiuusi maata vasiaacatai. Agai vaamioma maata isaatama cascada gaagai isgariibastacan tadaca dai baigaraliadagi Diuusi vui. 21 Giñaaduñi aliasi ganoigadai aan. Isca maataca aatama ismaisoimaasi idui aidai gia maidodoadicudamu aatama Diuusi vuitapi. 22 Dai agai garmaaquimu vasi istumaasi taaniagi aatama agiditai aatama samicamigada agai daidai ivuaadatai istumaasi ipalidi agai. 23 Dai agai garaagidi tsai vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi marada dai tsai aipacoga garoigadaiña, poduucai isduucai Suusi Cristo garaagidi. 24 Siorea lagiadagi Diuusi samicamigada poduucai caga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai Diuusi amadu daja agai.

Dai Diuusi ootoi galbadaga sai garamadu daacana cascada maata aatama isDiuusi garamadu daja.

4

1 Giñaaduñi aliasi ganoigadai aan. Maitavar tomasioora vaavoitudada ismaacada pocaitiadagi saidai arDiuusi ñiñoquituldiadamigada. Lapagavar caga gantagito caaca sabaiga arDiuusi ñiñoquida ismaacada aagai agai. Oidaga mui mamaatatuldiadami yaatavogami cascada. 2 Tomasioora siorea gaaagiadagi sai Suusi Cristo Diuusi marada oodami duucai vuusai tami oidi daama agai gia gaaagidi Diuusi ñiñoquida dai Diuusi Ibadai amadu daja agai. 3 Damos siorea maigamamaatatuldiadagi gomaasi maigaaagidi istumaasi Diuusi ipalidi, baiyoma agai vuidara vata Cristo. Camai aapima isvaamioma muidaimi amamaatatuldiadami yaatavogami vasi oidi daama.

4 Giñaaduñi aapima arDiuusi maamarada. Dai aapima vaamioma istui isamamaatatuldiadami yaatavogami. Diuusi Ibadai ismaacada ganamadu daja vaamioma viaa guvucadagai siDiaavora ismaacada amamaatatuldiadami yaatavogami amadu daja cascada. 5 Agai amadu ajioopai agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaagidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi amaivaavoitudadami dai agai baiganliaracada caacana. 6 Damos aatama arDiuusi maamarada. Siorea maata Diuusi gantagito caacana istumaasi aagiadagi aatama. Damos siorea

maimaatΛ Diuusi maitantΛgito caΛcana. CascadΛ poduucai cΛΛga gΛmaata sioorΛ aagai Diuusi ñiooquidΛ dai sioorΛ mosyaatagΛi.

⁷ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ dai ipΛlidi aanΛ isaipacoga gΛnoigΛadagi aapimΛ ΛΛpΛ. Diuusi Λgai dai garsoicΛi tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña. Dai sioorΛ sΛΛlicadΛ oigΛadagi gΛaaduñi Λgai gia maatΛ Diuusi daidΛ ΛrDiuusi maamaradΛ. ⁸ SioorΛ maioigΛadagi aa Λgai gia maimaatΛ Diuusi. Diuusi Λgai dai oigΛdai vΛΛsi oodami oidi daama oidacami. ⁹ Diuusi garmaatΛtuli isgΛroigΛdai ootosacai gΛmara tami oidi daama tomasi aliΛ Λmaduga, tΛsai poduucai viaacana aatΛmΛ ibΛdaga utudui muucucui Λgai. ¹⁰ Diuusi oigΛdai vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami tomasi maicΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi, Λgai sΛΛlicadΛ garoigΛdai ootosacai gΛmara sai muucuna curusiaba dai poduucui oigΛdiana garsoimaascamiga.

¹¹ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ. Dai maatΛcatai vΛΛscatai aatΛmΛ siΛΛsi garoigΛdai Diuusi aatΛmΛ ΛΛpΛ gΛaagai isaipacoga gΛroigΛadagi. ¹² Tomasi tomali Λmaadutai mainΛidi Diuusi vΛΛscΛrΛ issΛΛlicadΛ aipacoga gΛroigΛadagi aidΛ gia Diuusi garΛΛmadu daja dai vaamioma cΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi. ¹³ Dai Diuusi ootoi gΛibΛdaga sai garΛΛmadu daacana sai poduucui maatΛcana aatΛmΛ isDiuusi garΛΛmadu daja. ¹⁴ AatΛmΛ gia tΛΛ Diuusi maradΛ dai cascadΛ gΛnaagidi aatΛmΛ isDiuusi gΛrooga ootoi gΛmara tami oidi daama sai Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvaidana oodami. ¹⁵ TomasioorΛ sioorΛ pocaitiadagi sai vaavoitudai isSuusi ΛrDiuusi maradΛ aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu daja Λgai.

¹⁶ CΛΛ maatΛ aatΛmΛ isDiuusi garoigΛdai dai sΛΛlicadΛ vaavoitudai isDiuusi oigΛdai vΛΛsi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga gΛnoigΛadagi oodami aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu daja Λgai. ¹⁷ Dai poduucui vaamioma cΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi dai siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi oodami ismaacadΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacadΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami aatΛmΛ maiΛΛbiadamu Diuusi maamaradΛcatai Λgai poduucui isduucui Suusi Cristo maiΛΛbiada Diuusi. ¹⁸ TomasioorΛ sioorΛ cΛΛga oigΛadagi Diuusi Λgai maiΛΛbΛidi is-Diuusi soimaasi taatatuldiagi. Dai sioorΛ ΛΛbiadagi Diuusi cΛΛga gΛmaata ismaiquiaa cΛΛga oigΛdai.

¹⁹ ΛΛquioma abiaadΛrΛ garoigΛdai Diuusi cascadΛ aatΛmΛ ΛΛpΛ oigΛdai. ²⁰ IsΛmaadutai pocaitiadagi sai oigΛdai Diuusi dai cΛΛdadagi gΛaaduñi Λgai gia yaatagΛi. IsΛmaadutai maitistutuidi isoigΛadagi gΛaaduñi ismaacadΛ nΛidi tomali maitistutuidi isoigΛadagi Diuusi ismaacadΛ mainΛidi. ²¹ Diuusi garaagidi sai sioorΛ oigΛadagi Diuusi sai gΛaagai isoigΛadagi gΛaaduñi ΛΛpΛ.

5

¹ TomasioorΛ sioorΛ vaavoitudai isSuusi ΛrΛCristo ismaacadΛ Diuusi ootoi tami oidigi daama Λgai gia ΛrDiuusi maamaradΛ. TomasioorΛ sioorΛ oigΛdai Diuusi gΛrooga Λgai gia oigΛdai vΛΛsi vaavoitudadami Λgai ΛrDiuusi maamaradΛ cascadΛ. ² TomasioorΛ sioorΛ oigΛadagi Diuusi dai ΛΛgiadagi poduucui gΛmaata isΛgai oigΛdai Diuusi maamaradΛ ΛΛpΛ. ³ SioorΛ oigΛdai Diuusi Λgai gia ΛΛgidi Diuusi dai gomaasi gia maisijaiga ⁴ vaavoitudadami vΛΛtarΛ, Λgai gajiaadΛrΛ vipieeyi Λsoimaascami ismaacadΛ oidaga tami oidigi daama cascadΛ. Λvaavoitudadami cΛΛga istutuidi isgajiaadΛrΛ vipiaadagi Λsoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo. ⁵ Mosacaasi sioorΛ vaavoitudai isSuusi ΛrDiuusi maradΛ istutuidi isgajiaadΛrΛ vipiaadagi Λsoimaascami.

6-8 Dai cΛΛ maata aatΛmΛ sioora rSuusi Cristo. Aidasi Suusi gΛvacoi Diuusi ñioo tΛvaagiaiñdara dai pocaiti saidΛ armaradΛ dai gooquiara aidasi camuuqui agaitadai Suusi Cristo Diuusi apamu ñioo tΛvaagiaiñdara. Dai Diuusi IbadΛ garmaatΛtuldi agai vaa ñiooqui dai agai tomali amo imidagai maiyaatagai. Dai poduucai vaica padara maata aatΛmΛ isSuusi rDiuusi maradΛ. Diuusi IbadΛ garΛΛmadu daja, dai Diuusi ñioo tΛvaagiaiñdara aidasi Suusi gΛvacoi, dai Λpapa aidasi camuuqui agaitadai Suusi. Dai vΛΛ vaica padara maata aatΛmΛ isSuusi Cristo rDiuusi maradΛ. ⁹ SiΛscada rnaijadamicagi oodami amo istumaasi vΛscara vaavoitudaiña aatΛmΛ cascada vaamioma cΛga vaavoitudai aatΛmΛ istumaasi aagai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi armaradΛ. ¹⁰ Sioora vaavoitudai gomaasi cΛga maata isarvaavoi. Sioora maivaavoitudai gomaasi agai yaatavogami duucai nΛidi Diuusi maivaavoitudaitai istumaasi aagai Diuusi aagaitai gΛmarΛ. ¹¹ Diuusi aagai Λpa sai agai garmaacai ibadagai utudui dai poduucai tomastuigaco oidacamu aatΛmΛ agai ΛΛmadu vaavoitudaitai aatΛmΛ maradΛ. ¹² Sioora vaavoitudai Diuusi maradΛ viaa ibadagai utudui dΛmos sioora maivaavoitudai Diuusi maradΛ maiviaa ibadagai utudui.

¹³ Gomaasi gΛnoojidi aanΛ aapimΛ ismaacada vaavoitudai Diuusi maradΛ masai maatacana masitomastuigaco oidaca agai Diuusi ΛΛmadu.

¹⁴ CΛΛ maata aatΛmΛ sai istaania aatΛmΛ Diuusi amo istumaasi istumaasi agai ipΛiadagi agai gia garΛΛgiditai caΛ. ¹⁵ Poduucai isduucai maata aatΛmΛ isDiuusi garΛΛgiditai caΛ poduucai Λpa maata aatΛmΛ isagai garmaaquimu istumaasi taaniagi aatΛmΛ.

¹⁶ IsΛmo vaavoitudadami naijadagi Λmaadutai gΛaduñi isivuaadagi amo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigΛldiagi aidΛ gia gΛagai isdaanadagi Diuusi agai vΛtara dai Diuusi oigΛldamu agai dai maaquimu guvucadagai sai cΛga ivuaadana isgomaasi istumaasi idui agai Diuusi istutuidi isoigΛldagi. Oidaga Λmo istumaasi soimaascami istumaasi maitaoigΛldi Diuusi maitaaagidi aanΛ sai gΛagai isdaanadagi Diuusi agai vΛtara ismaacada ivuaadagi Λsoimaascami. ¹⁷ Sioora maitivuaadagi istumaasi arcΛΛgaducami agai soimaasi ivueeyi. DΛmos oidaga soimaascami istumaasi Diuusi gia gaoigΛldi.

¹⁸ Maata aatΛmΛ sai sioora rDiuusi maradΛ camaioijada gosoimaasi. Diuusi maradΛ nuucadacana agai cascada daidΛ ΛDiaavora camaitistutuidi issoimaasi iduiñtuldiadagi.

¹⁹ CΛΛ maata aatΛmΛ isaatΛmΛ armaamaradΛ Diuusi dai vΛscatai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, ΛDiaavora rtaaanΛdamigadΛ agai.

²⁰ CΛΛ maata aatΛmΛ Λpa iscadivia Diuusi maradΛ dai garsoicai tsai cΛga maatacana sioora sΛlicada rDiuusi. Dai sivi Diuusi garΛΛmadu daja vaavoitudaitai aatΛmΛ Suusi Cristo Diuusi maradΛ. Agai sΛlicada rDiuusi dai agai garvaidacaimu tΛvaagiamu tsai tumastuigaco oidacana agai ΛΛmadu.

²¹ Giñaaduñi maitavar siaa duutuuda aapimΛ Λmomoono ismaacada ivueeyi oodami dai pocaiti saidΛ rdidiuusi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛnoojidi aanΛ aapimΛ giñaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutu-dai Diuusi. AapimΛ Λmo siΛΛgΛmΛ gΛnducami Λcovai gΛvuvaidacai Diuusi dai aanΛ sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai. Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ arvaavoi gΛnoigΛdai ΛpΛ maisiu mosΛcaasi aanΛ. ² GΛnoigΛdai aatΛmΛ vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ dai tomastu-igaco vaavoitudadamu aatΛmΛ. ³ CΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadamu Diuusi gΛrooga ΛΛmadu Suusi Cristo Diuusi maradΛ dai Λgai soigΛnΛliadamu aapimΛcΛdΛ dai iibΛstudacan tadacamu gΛniibΛdaga. GomaasicΛdΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudadamu aapimΛ dai aipacoga gΛnoigΛadamu.

⁴ Dai sΛΛlicΛdΛ baigiñΛΛli aanΛ tΛΛgacai ΛΛmoco gΛnaaduñi ismaacΛdΛ cΛΛga ΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai Diuusi gΛrooga gΛrtΛjai. ⁵ Dai sivi gΛndaanΛi aanΛ aapimΛ giñaaduñi tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña. Gomaasi maitΛrΛmo sΛΛlicami utuducami goovai arΛgai vaa ismaacΛdΛ viaa aatΛmΛ aidΛsi abiaadΛrΛ gΛaagacai gamamaatΛtuldi Suusi Cristo. ⁶ IsoigΛada aatΛmΛ Diuusi aidΛ gia ivuaadamu aatΛmΛ istumaasi Diuusi gatΛjai. Agai gΛrtΛjai tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña poduucai isduucai maí aapimΛ aidΛsi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaatΛtuldiadami yaatavogami. Agai gaaagidi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai. Agai gia aryaatavogami daidΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛ Suusi Cristo. ⁸ GΛnnuucadacavurai aapimΛ taduucai gΛnvupuiirumagi. Isvaavoituda aapimΛ Λgai aidΛ gia Diuusi maitΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi gΛnmaaqui agai.

⁹ Tomasioora sioora Λma maasi gamamaatΛtuldiadagi istumaasi maitΛrmaatΛtuli Suusi Cristo aidΛ gia Diuusi maiΛΛmadu daja Λgai. DΛmos sioora cΛΛga gamamaatΛtuldiadagi Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu maradΛ ΛΛmadu daraaja Λgai. ¹⁰ IsΛmo mamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛndividagi ismaacΛdΛ pocaitiadagi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai maitavΛr dagito ismiaadΛrΛ cΛΛcada Λgai siaaco gΛnΛmpaidi aapimΛ tomali maitΛaagai mΛspocaitiadagi sai Diuusi soiñana. ¹¹ IsΛmaadutai pocaitiadagi aidΛ gia ducami ispomaasi ivuaadamudai Λgai ΛpΛ.

¹² Naana maasi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ baiy-oma ipΛlidi aanΛ ismΛΛca gΛndividagi dai gΛnaatagidagi dai poduucai baigΛrΛliadamu aatΛmΛ.

¹³ GΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami oidaga ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu DiuuscΛdΛ gΛmviaatuldi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gɔaduñi Gaayo

¹ Aanɔ ɔrVuaana ɔvaavoitudadami tɔaanɔdamigadɔ daidɔ gɔoojidi aanɔ aapi giɔaduñi Gaayo sɔɔɔɔɔɔ gɔoigɔdai aanɔ.

² Daanɔi aanɔ Diuusi sai ɔgai cɔɔɔɔ gɔnuucadacana pɔsai maicocorɔiɔna maatɔcatai aanɔ isapiacɔɔɔɔ ga vaavoitudai aapi. ³ Aliɔ baigiɔɔɔli aanɔ dadacai ɔɔmoco gɔraaduñi mɔɔɔɔɔɔ. ɔgai giɔaagidi sai apiacɔɔɔɔ ga vaavoitudai aapi dai apiacɔɔɔɔ gacɔɔɔ ɔidaga. ⁴ Aliasi baigiɔɔɔlidi aanɔ maatɔcatai isɔgai ismaacɔɔɔɔ mamaatɔtuli aanɔ Diuusi ñiooquidɔ apiacɔɔɔɔ ga vaavoitudai dai apiacɔɔɔɔ ga ɔidaga.

⁵ Giɔaduñi Gaayo aliɔsi gɔoigɔdai aanɔ. Aapi aliɔ cɔɔɔɔ ga ivueeyi soicɔitai vɔɔɔsi gɔraaduñi vaavoitudadami tomasi ɔɔmoco maimaatɔ aapi. ⁶ ɔɔmoco ismaacɔɔɔɔ daivui mɔɔɔɔɔɔ gɔraagidiɔna siɔɔɔɔɔɔ gɔɔɔmpaidiada aatɔmɔ pɔsai aapi aliɔsi ɔigɔdai. Sivi siɔɔɔɔɔɔ mɔɔɔ dadia goovai ɔpamu soiɔnañi istumaasicɔɔɔɔ tɔgitoca goovai voiɔɔɔɔ, poduucai isduucai Diuusi ipɔlidi. ⁷ ɔgai ivueeyi Diuusi aa duiɔɔɔɔɔɔ dai ɔgai maitipɔlidi isvuudagi istumaasi maacɔɔɔɔ gadi ismaacɔɔɔɔ maitɔrvaavoitudadami. ⁸ Cascɔɔɔɔ aatɔmɔ aliɔsi gɔaagai ismaacɔɔɔɔ gadi istumaasi tɔgitoca ɔgai dai poduucai soicɔɔɔɔ gadi aatɔmɔ isapia-gaaagiada ɔgai Diuusi ñiooquidɔ.

⁹ Aanɔ ooji ɔmo oojai gɔraaduñi vaavoitudadami ismaacɔɔɔɔ gɔɔɔmpaidi dai siaa duutudai Diuusi movai siaaco daja aapi. Dɔmos Diótfesi maitiɔɔɔɔgidi. ɔgai aliɔsi ɔjoidi isɔrbaitɔcɔaacamigadɔcagi ɔvaavoitudadami cascɔɔɔɔ. ¹⁰ Cascɔɔɔɔ isgaamo imi aanɔ aagidamu aanɔ vɔɔɔscatai vuitapi astu-isidɔ giɔyaatagai dai giɔñiooquidi. Dai goovai maimiaadɔgidi aagiadami Diuusi ñiooquidɔ ismaacɔɔɔɔ dɔgavusɔɔi tomali maidadagitoi isaa miaadɔgidagi. Dai sioorɔ miaadɔgidagi maidadagitoiɔna goovai isɔɔmadu gɔɔɔmpaidadagi. ¹¹ Giɔaduñi Gaayo aliɔsi gɔoigɔdai aanɔ. Maitiɔpan duucai ivuaada ɔgai ismaacɔɔɔɔ maicɔɔɔɔ ga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi ɔpan duucai ɔgai ismaacɔɔɔɔ cɔɔɔ ga ivueeyi. Sioorɔ ivueeyi istumaasi ɔrcɔɔɔgaducami ɔgai ɔrDiuusi maamaradɔ, dɔmos sioorɔ soimaasi ivueeyi ɔgai maimaatɔ Diuusi.

¹² Vɔɔɔscatai cɔɔɔ ga ñioocai Demetrio vɔɔɔtarɔ daidɔ ɔrvaavoi istumaasi aagai oodami. Aanɔ ɔɔpɔ pɔcaiti sai ɔgai cɔɔ tuiga dai aapimɔ cɔɔ maatɔ iɔsaana maitɔnyaatagidi.

¹³ Naana maasi gɔaagida iɔɔlidi aanɔ dɔmos maisiu oojaicɔɔɔɔ ¹⁴ baiyoma otoma gɔdivida iɔɔlidi aanɔ dai ɔɔgi gɔaatagidagi.

¹⁵ Aanɔ ipɔlidi sai Diuusi ibɔstudacan tadacana gɔibɔdaga. Gɔraaduñi vaavoitudadami ismaacɔɔɔɔ tami daraaja Diuuscɔɔɔɔ gɔviaatuldi. Diuuscɔɔɔɔ gɔviaatulda vɔɔɔscatai gɔraaduñi.

Mosɔcaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ AanΛ arUudasi suculidΛ Jacovo daidΛ arpiooñigadΛ Suusi Cristo. GΛnoojidi aanΛ idi oojai aapimΛ gΛnvΛatarΛ ismaacΛdΛ Diuusi gΛrooga oigΛdai dai acovai vuvaitu sai Λgidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² AanΛ ipΛlidi isDiuusi soigΛΛliadagi aapimΛcΛdΛ dai gΛniibΛstudacan tadacagi, dai gΛnoigΛadagi.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliΛsi ipΛlidadai aanΛ isgΛnoojidagi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ isducatai cΛagacΛrΛ gΛrvuvaitu Diuusi siΛsi aapimΛ Λcaasi aanΛ ΛpΛ. Dai sivi aliΛsi gΛaagai isgΛnoojida aanΛ gΛndaañidatΛi masai maidagitona gΛnvaavoidaraga dai vuidΛrΛ avΛrvΛΛtΛca ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ gΛnsaagida vapacΛdagi. Diuusi gΛrmaatΛtuli istumaasi vaavoitudai aatΛmΛ. AatΛmΛ arDiuusi maamaradΛ dai maitΛagagai tΛsdagituagi gΛrvaavoidaraga ismaacΛdΛ gΛrmaa Diuusi dai Λma maasi vaavoitudagi. ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛnsaagida vaapa maitΛnaagidacai ismaitΛnΛpan duucΛi vaavoitudai Λgai. Λgai maicΛΛ tuutuiga dai googosi gΛnducami dai Λma duucΛi aagai Diuusi ñiooquidΛ dai pocaiti sai Diuusi cΛagacΛrΛ nΛidi oodami dai sai soigΛΛlidi oodamicΛdΛ dai sai oigΛldi soimaascamigadΛ sai cascΛdΛ casistutuidi istomasduucΛi oidacagi. GΛrDiuusiga ismaacΛdΛ Λgidi aatΛmΛ dai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo Λgai gajiaadΛrΛ vipieeyi. ΛΛqui ooja Diuusi ñiñiooquituldiadami gΛdΛ dai aagai isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai Λgai ismaacΛdΛ pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaatΛ aapimΛ aanΛ vΛascΛrΛ gΛntΛgitolda iñΛlidi iducatai idui Diuusi ΛjudidíucadΛ Λgai cΛagacΛrΛ vuvaitu Ejiipitu dΛvΛariañdΛrΛ dai gooquiΛrΛ dagito sai coona oidigana Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitu.

⁶ Dai gΛntΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dagito gΛnguvucadaga dai vuvuaaja tΛvaagiañdΛrΛ. Vai Diuusi maamaisaca dai tomali Λmo imidagai maivuvaida agai. Diuusi nΛnΛra isajiagi ΛgΛΛ tasai siΛascadΛ soimaasi taatatuldia agai Λgai vΛasi gosoimaasi ivuaadami vai aaga agai Λgai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diuusi maamaisaca Λgai siaaco tomastuigaco tucagamucana. ⁷ Dai gΛntΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai soimaa taatatuldi Diuusi SodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami dai sicoli oidacami. Agai googosi gΛnducamicana Λpan duucΛi ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ maiΛΛgi Diuusi. CascΛdΛ Λgai ootoi Λoodami siaaco tomastuigaco taiyΛrΛ daraajagi Λgai. ImaasicΛdΛ gΛrtΛtΛgidi Diuusi isducatai ivueeyi Λgai soimaasi ivuaadamicΛdΛ.

⁸ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami Λpan duucΛi ivueeyi Λjudidíu dai ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ dai ΛSodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami tomasi camaatΛ Λgai isducatai ΛpΛdui ΛgaicΛdΛ. VΛascΛrΛ googosi gΛnducami dai maiΛΛgidi tomali Λmo tΛaanΛdami, dai sigalnaasi ñioocΛi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ vui ismaacΛdΛ Λgidi Diuusi. Agai pocaiti sai Diuusi mamaatΛtuldi coosigadΛrΛ sai cascΛdΛ poduucΛi ivueeyi Λgai. ⁹ DΛmos aidΛsi Migili Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛaanΛdamigadΛ ΛΛmadu ΛDiaavora gΛnvupui ñiñio aagaitai soorΛ bΛquia agai Moseesacaru tuucugadΛ aidΛsi muu Λgai. ΛMigili siaa duutudai Diuusi ismaacΛdΛ artΛaanΛdami vΛascatai cascΛdΛ maisigalnaasi ñioo Λgai ΛDiaavora vui, tomasi ΛDiaavora sigalnaasi ñiooqui aagidi. DΛmos ΛMigili potΛtΛdai ΛDiaavora: “Diuusi gΛbagaidamu”.

¹⁰ DΛmos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami siigalnaasi ñiooqui aagai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ vui, dai googosi gΛnducami dai aipaco gΛncocodaiña

maitatagitoitai istumaasi apadunia agai agaicada vai cascada Diuusi soimaasi taatatulda agai.

11 Siia soimaa taatamu agai. Agai maiagidi Diuusi anpan duucai Cain maiagi Diuusi. Daida amamaatuldiadami yaatavogami mosgamamaatuldi istumaasi maitarvaavoi. Goovai araa duiñdada agai. Poduucai ivueeyi agai gamaitacada aliditai tumiñsi anpan duucai Balaam gamamaatuldiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucai gamaitacaiña tumiñsi. Daida amamaatuldiadami yaatavogami maiagidi atataandami anpan duucai Coré amadu aa duiñda maiagi tataandami cascada ugidagai agai. Poduufimu apra amamaatuldiadami ismaacada maiagidi atataandami. 12 Siascada ganmpaidiada aapima dai mapai gacuaadagi gatagida aliditai masganoigadai aipacoga amamaatuldiadami yaatavogami mosarsiaa araragai aapima ganvatar. Agai mosnavaacorai aapima gansaagida dai maisiaa duutudai tomali amaadutai. Dai agai mosagi gacuaadana dai maitantagito naidiña isviagacagi aa. Agai maitarsoiñi 13 dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa araraca maasi cascada agai maicagadu isgamamaatuldiadagi dai Diuusi ootosamu maca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

14 Aaqui amo Diuusi ñiooquituldiadami Enoco tagiducami aagai isducatai apadunia agai amamaatuldiadami yaatavogamicada. Enoco arcajiudad Adán. Adán arvisiolida Enoco visiolida. Daida Diuusi ñiooquituldiadami pocaiti: “Diuusi divia agai amadu mui gatataañicar, 15 dai potiya agai sai vasi soimaasi ivuaadami maiimia agai Diuusi amadu agai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai aliasi vui ñioocaiña Diuusi cascada soimaa taatatulda agai agai. 16 Amamaatuldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaiganalidi dudunucami vui, dai isamo istumaasi soimaascami apaduniagi agicada agai gapiar vuupaiña aa, dai agai ivueeyi vasi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliada, dai gagara ñioocai dai pocaiti sai vasi istumaasi ivueeyi agai vaamioma cagadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vaaamunaidana agai oodami dai poduucai voopoidiña amo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñiooquituldiadami.

17 Damos aapima giñaaduñi gantagitovurai isaaqui pocaiti Suusi Cristo ojootosada: 18 “Siascada cayoga ugitiagi oidigi amoco ganparunadamu daida ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ipaliadagi dai maitivuaadamu istumaasi Diuusi ipalidi”, ascaiti ojootosada. 19 Daida amamaatuldiadami yaatavogami aragai dai agai gancocotuldi aipacoga, daida ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ipalidi, dai Diuusi Ibadai maiamadu daja agai.

20 Damos aapima giñaaduñi cagavar vaavoitudada Diuusi ñiooquida dai poduucai maata oidaca isducatai Diuusi ipalidi, dai gamamadadavurai aapima siDiuusi Ibadai gansoicadamu. 21 Vascara avartagitoca isDiuusi ganoigadai dai baigavar analiada ganoigaditai Diuusi, dai tagitovurai apra isamo imidagai ajia agai istuigaco vascara oidacamu aatama Diuusi amadu. Suusi Cristo soigalidi aatamacada cascada.

22 Soigavar analiada agicada ismaacada maicaga maata istumaasi arcagaducami tomali soimaascami, 23 dai gnaagavurai dai cagacara vuvaida vai poduucai maiimia agai Diaavora amadu. Dai soigavar analiada apra soimaasi ivuaadamicada dai maitaagai masbaiganaliada agicada ismaacada ivuaadagi agai, gannuucadacavurai dai maipomaasi ivuaada aapima apra.

²⁴⁻²⁵ Mosalia amaadugava Diuusi dai alia saituduga agai. Dai agai cagacaga garvuvaidi Suusi Cristo gartaanadamiga muu aatama garvattaracada. Agai istutuidi isgansoiñagi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapima dai gnvaidaqiagi siaaco daja agai caigaldicami vvasi gansoimaascamiga dai baiganliadamu aapima. Aana ipalidi isoodami vaavoitudagi isaaqui abiaadara dai sivi dai vvascaga Diuusi araga baitaacami tami oidigi daama dai tavaagiara, dai agai taana vvasiacatai, dai aliasi gaagai issiaa duutuada aatama agai.

Mosacaasi.

Istumaasi Diuusi taañicarudΛ ismaacΛΛ ootoi Suusi Cristo tΛΛgi ΛVuaana

¹ AanΛ arVuaana dai gΛnoojidi aanΛ aapimΛ vaavoitudadami ismaacΛΛ gΛΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamipΛrΛ gΛgΛr quiiquiΛrΛ oida-cami Asia dΛvΛΛriΛrΛ. AanΛ gΛnoojidi dai gΛnaagidi naana maasi istumaasi ismaacΛΛ giñtΛΛgi Λmo Diuusi taañicarudΛ. Λgai giñtΛΛgi istumaasi otoma ΛpΛduñi agai tΛvaagiΛrΛ dai oidigi daama. Diuusi Λgai dai tΛΛgi vΛΛsi gomaasi Suusi Cristo sai vΛΛsi vaavoitudadami maatΛna gomaasi. CascΛΛ Suusi Cristo ootoi Λmo Diuusi taañicarudΛ sai Λgai giñtΛΛgidana vΛΛsi gomaasi.

² GΛnaagidamu aanΛ vΛΛsi istumaasi tΛΛ aanΛ dai caΛ. Istumaasi caΛ aanΛ arñiooquidΛ Diuusi ΛΛmadu Suusi Cristo dai istumaasi tΛΛ aanΛ Diuusi ΛΛmadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi sΛΛlicΛΛ cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu siorΛ aagadagi idi oojai ismaacΛΛ Diuusi giñmaa siΛΛscadΛ gΛΛmpaidiadagi vaavoitudadami dai siorΛ Λgigitai caΛcagi ΛpΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu. Otoma ΛpΛduñia agai vΛΛsi istumaasi gΛaagai idi oojiarΛ.

⁴ AanΛ ipΛlidi isDiuusi ΛΛmadu Suusi Cristo ΛΛmadu Diuusi IbΛadΛ cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi aapimΛ vaavoitudadami Asia dΛvΛΛriΛrΛ oidacami. Diuusi Λgai ismaacΛΛ maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Diuusi IbΛadΛ Λgai dai gΛnnuucada aapimΛ vaavoitudadami cuvaracamipΛrΛ gΛgΛr quiiquiΛrΛ oidacami dai Λgai tΛvaagiΛrΛ daja siaaco Diuusi daacatai gatΛaanΛi. ⁵ Suusi Cristo Λgai dai gaaagidi vΛΛsi istumaasi arvaavoi. Dai Λgai arΛpΛgadadΛ ismaacΛΛ duaaca dai camaimuuquia agai tomali Λmo imidagai. Dai Λgai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaacΛΛ tΛaanΛdami tami oidigi daama. Λgai gΛroigΛdai dai gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga muucuai curusiaba. ⁶ Dai Λgai Λcovai gΛrvuvaitu tΛsai soiña tΛaanΛiña Diuusi rarai duucai dai tΛsaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ papaali duucai siaa duutudaitai Diuusi gΛrooga. Aliasi gΛaagai tΛscΛga ñioocadagi aatΛmΛ Suusi Cristo vΛΛtarΛ. Λgai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo iicomai saagida divia agai. VΛΛscatai tΛΛgimu asta Λgai ismaacΛΛ curusiaba siisa. Dai vΛΛsi oodami aipaco oidacami ismaacΛΛ maivaavoitudagi suaañidamu tΛΛgacai Λgai. SΛΛlicΛΛ arvaavoi isdivia agai Λgai.

⁸ Dai Diuusi gΛrtΛaanΛdamiga Λgai ismaacΛΛ maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Dai Λgai aliasi viaa guvucadagai cascΛΛ istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti Λgai: “AanΛ oidaga maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ dai siΛΛscadΛ ugitiagi oidigi aanΛ apiaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ AanΛ arVuaana dai aatΛmΛ argΛraadunumu vaavoitudadami. AanΛ ΛpΛ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai aapimΛ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aatΛmΛ tΛvaagiΛrΛ Diuusi ΛΛmadu. Dai Suusi Cristo giñsoicΛi aanΛ ΛpΛ ansai soimaasi taatamaiña maivui ñioocaitai Λgai poduucai isduucai gΛnsoicΛi Λgai aapimΛ mΛsai soimaasi taatamaiña aapimΛ maivui ñioocaitai Λgai. AanΛ giñmaisatu ΛmapΛcΛrΛ siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos tΛΛgidu. AanΛ giñmaisatu gamamaatΛtulitai Diuusi ñiooquidΛ dai gaaagiditai Suusi Cristo

mamaat¹tuldiaragad¹. ¹⁰ Amo imidagai tumiñoco Diuusi Ibad¹ giñmaa guvucadagai antai aan¹ ca¹ amo ñiooqui giñ¹abagi ismaac¹adan pan caiti amo trompeta ¹¹ dai cavami ñioo dai povaiñtadai:

—Aan¹ ar¹gai dai maiquiaa ca¹quivacai oidigi abiaad¹ar¹ oidaga dai tomas-tuigaco oidaca iñagai. Oojañi amo liivruar¹ v¹asi pastumaasi tagia aagai dai ootosda avaavoitudadami ismaac¹adan ganampaidi dai siaa duutudai Diuusi Asia d¹v¹ariar¹ Efeesoar¹, dai Esmirn¹ar¹, dai Pérgamoar¹, dai Tatiir¹ar¹, dai Sardisiar¹, dai Filadelfiar¹, dai Laodisear¹ —iñtadai añiooqui.

¹² Amaasi aja ca¹quiva aan¹ dai naida iñagai soor¹ agai dai giñiooquidi dai t¹aan¹ cuvaracami veela daraasacarui agai ooroc¹ad¹ duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida ca¹acatadai Suusi Cristo. Agai g¹aadaca amo vaasaragi t¹v¹aducami. Dai taagi¹ar¹ ca¹t¹ amo ooro givuurai. ¹⁴ Dai cuupad¹ ca¹ tootoaja apa maasi vopoi tuaacami dai cavai. Dai vuupuid¹ cavami dadadac¹ai pan duucaí. ¹⁵ Dai acasod¹ dadadac¹ai pan duucaí amo vaiñomi toñicami bronse t¹agiducami. Dai cavami ñioocai pan caiti sil¹scad¹ muiducagi ajaagui ca¹ daapacadicami. ¹⁶ Dai ganovi s¹alisa pad¹ar¹ad¹ daag¹ agai cuvaracami sisiaavugai. Dai tñiaiñdar¹ vuusanaca amo mastai aipad¹ar¹ muucacami. Dai vuivasad¹ cavami dadadac¹ai pan duucaí tasai cavami dadadac¹ai dan duucu.

¹⁷ Dai aidasi t¹aan¹ acasod¹ abaana gai muuquiad¹ duucaí. Damos agai giñdaama dai ganovi s¹alisa pad¹ar¹ dai povaiñtadai:

—Maitiduaadicuda aan¹ ar¹gai dai maiquiaa ca¹quivacai oidigi abiaad¹ar¹ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ Aan¹ ar¹gai dai tomastuigaco oidaga. Aan¹ muu amo imidagai damos sivi caduaaca aan¹ dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai aan¹ viaa s¹allicami isvaidaquiagi avaavoitudadami iib¹ad¹ t¹vaagiamu dai isootasagi agai ismaac¹adan maivaavoitudai adiaavor amadu. ¹⁹ Oojañi aapi pastumaasi cat¹ dai v¹asi istumaasi ap¹vuiida agai dai istumaasi ap¹duñia agai. ²⁰ Acuvaracami sisiaavugai ismaac¹adan t¹ aapi giñoviar¹ ar¹pan ducami ac¹uvaracami giñt¹aañicar¹u ismaac¹adan ootoi aan¹ sai nuucadacana avaavoitudadami ismaac¹adan ganampaidi cuvaracamip¹ar¹ Asia d¹v¹ariar¹. Daid¹ ac¹uvaracami veela daraasacarui ar¹pan ducami avaavoitudami ismaac¹adan ganampaidi cuvaracamip¹ar¹ Asia d¹v¹ariar¹.

2

¹ Oojidañi aapi Vuaana t¹aan¹damigad¹ avaavoitudadami ismaac¹adan ganampaidi Efeesoar¹ dai povait¹ada: “Povaiñtadai ac¹al¹i ismaac¹adan ganovi s¹alisa pad¹ar¹ daag¹ cuvaracami sisiaavugai dai ac¹uvaracami veela daraasacarui saagida aim¹ar¹: ² Ca¹ maata aan¹ v¹asi istumaasi ivueeyi aapim¹, dai iscaaga ivueeyi aapim¹ giñaa duiñdaga, dai issoimaasi taatamai aapim¹ dai v¹ascara maivui ñioocai Diuusi. Ca¹ maata aan¹ isaapim¹ maiuurap¹ac¹ai soimaasi ivuaadami. Ca¹ maata aan¹ isaapim¹ g¹ansaagida ajiopai mamaat¹tuldiadami yaatavogami dai isaapim¹ ca¹ga t¹cacai agai istumaasi vaavoitudai agai dai poduucai maata aapim¹ sigai ar¹yaatavogami. ³ Dai ali¹asi soimaasi taatamai aapim¹ giñvaavoitudaitai damos v¹ascara maiojodaitai ivueeyi aapim¹ giñaa duiñdaga. ⁴ Damos aapim¹ ivueeyi amo istumaasi ismaac¹adan maiojoidi aan¹, camaitiñoig¹adai aapim¹ poduucai isduucai giñoig¹adaiña aidasi tucamid¹ar¹ giñvaavoitu aapim¹. ⁵ Cascad¹ ali¹asi g¹aaagai iscaaga ama duucaí g¹ant¹agituagi aapim¹ isducatai ivuaadana aapim¹ aid¹masi tucamid¹ar¹ giñvaavoitu dai ali¹asi g¹aaagai is¹pamu giñoig¹ada aapim¹ poduucai isduucai giñoig¹adaiña aid¹masi

tucamidara giñvaavoitu. Dai isaapima maiama duuca gantatagituagi aidagia aan imimu gaamucu siaaco daraaja aapima dai ganvoopoidamu aan ganveelaga daasacarui bovasdara siaaco daja agai vai poduucai gamaatcana iscamaviaa aapima sallyicami isgamamaatatuldiadagi giñiooqui. ⁶ Damos vascara aapima ivueeyi amo istumaasi cagaducami aapima maioojoidi istumaasi ivueeyi Nicolaítasara oidacami poduucai isduucai maioojoidi aan istumaasi ivueeyi Nicolaítasara oidacami. ⁷ Cagavar agiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diusi Ibada vaavoitudadami: Siora maisoimaasi ivuaadagi sascada Diaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, agai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi auusi ibiada ismacada oidaga tavaagiarai dai ismacadacada viaacana oodami ibadagai utudui”.

⁸ Oojidañi aapi Vuaana taanadami ismacada ganmpaidi Esmirara ara dai povaitada: “Povaiñtadai cali ismacada maiquiaa cquivacai oidigi abiaadara oidaga dai tomastuigaco oidaca agai. Agai vaa muu amo imidagai damos sivi caduaaca. ⁹ Caa maata aan vasi istumaasi ivueeyi aapima. Caa maata aan isaliasi soimaasi taatamai aapima dai ssalicaada arsoituutuigami aapima. Damos vascara Diusi cagacara gannidi aapima dai gansoicai masai cagacara oidacana dai naana duuca gansoicai. Caa maata aan isducatai ganvui ñioocai amoco ajudidú ismacada pocaiti saida arDiuusi maamarada dai maitarvaavoi. Baiyoma agai ganmpaidi dai siaa duutudai Diaavora. ¹⁰ Otoma aimu istuigaco aapima soimaasi taata agai. Amo oodami ismacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diaavora ganmaamaisa agai dai poduucai nida agai sabai caga giñvaavoitudai aapima ismaitiñvaavoitudai ara. Sallicaada soimaasi taata agai aapima baivustaan tasai. Damos vasi gomaasicada maitavar duduaadimu aapima baiyomavar apiacaga vaavoitudada Diusi asta masiascada coi dai aan ganvaidacaimu tavaagiamu simaca oidacamu aapima Diusi amadu tomastuigaco. ¹¹ Cagavar agiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diusi Ibada vaavoitudadami. Siora maisoimaasi ivuaadagi sascada Diaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, agai gia maisoimaasi taata agai coocai agai maiimia agai Diaavora amadu cascada”.

¹² Oojidañi aapi Vuaana taanadami ismacada ganmpaidi Pérgamora ara dai povaitada: “Povaiñtadai cali ismacada viaa mastai aipadara muucacami: ¹³ Caa maata aan vasi istumaasi ivueeyi aapima. Maata aan isaapima mapacara oidaga siaaco oodami ivueeyi istumaasi Diaavora ipalidi dai vascara apiacaga siaa giñduutudai aapima. Dai apiacaga giñvaavoitudai aapima aidasi oodami Pérgamora oidacami muaa Antipasi ami siaaco ivueeyi oodami istumaasi Diaavora ipalidi. Antipasi agai dai caga aagidi oodami isgiñvaavoitudai. ¹⁴ Damos vascara ivueeyi aapima amo istumaasi ismacada maioojoidi aan. Amadutai gnaaduñi quiaa vaavoitudai Balaam mamaatatuldiaragada. Balaam agai dai avanaqui Balaac sai agai soimaasi iduiñtuldana ajudidú. Cascada Balaac aagidi ajudidú sai ugana cuaadagai ismacada aa oodami cadaasi amomono dai sai googosi ganducamicana. ¹⁵ Dai amadutai gnaaduñi vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicolaítasi mamaatatuldiaragada ismacada maioojoidi aan. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isotoma ama duuca gantatagituagi agai dai ismaiama duuca gantatagituagi agai aidagia gaamu imimu aan dai codamu aan agai idi mastaicada ismacada vuusai giñtañiañdara. ¹⁷ Cagavar

ΛΛgidity caλca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami. SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadΛ ΔDiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, maaquimu aanΛ Λgai gocuaadagai ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ oidaga ismaacΛdΛ maitiipu tami oidi daama. Dai maaquimu aanΛ Λgai Λmo odai tojacami siaaco oojisi Λmo tΛΛtΛaragai ismaacΛdΛ maimaatΛ aa oodami mosΛca Λgai sioorΛ maaquiagi aanΛ”.

¹⁸ Oojidañi aapi Vuaana ΛtΛaanΛdamigadΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi TiatirΛrΛ ΛpΛ dai povaitΛΛda: “PovaiñtΛtΛdai Diuusi maradΛ. Λgai vaa Λgai dai cavami dadadacΛi vuupuidΛ Λpan duucaí taí dai ΛcasodΛ Λpan duucaí dadadacΛi Λmo vaiñomi bronse tΛΛgiducami cΛΛ daapadicami. ¹⁹ CΛΛ maatΛ aanΛ vΛasi istumaasi ivueeyi aapimΛ. AapimΛ giñoiγdai dai aipacoga gΛnoigΛdai aapimΛ ΛpΛ. Dai maatΛ aanΛ iscΛΛga giñvaavoitudai aapimΛ dai iscΛΛga ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vΛascΛrΛ maivui ñioocai Diuusi. Dai maatΛ aanΛ issivi vaamioma cΛΛga ivueeyi aapimΛ Diuusi aa duiñdadΛ situcamidΛrΛ giñvaavoitudacai. ²⁰ DΛmos vΛascΛrΛ ivueeyi aapimΛ Λmo istumaasi istumaasi maioojoidi aanΛ. AapimΛ gΛnsaagida oidaga Λmo ooqui Jesabela tΛΛgiducami. Λgai pocaiti saidΛ rDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ dΛmos maitΛrvaavoi. Baiyoma Λgai vupuiirumadai ΛΛmoco ismaacΛdΛ giñvaavoitudai mamaatΛtulditai Λgai isaliΛsi arcΛΛgai isgoogosi gΛnducamicagi daidΛ iscuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ aa oodami cadaasi Λmomoono. Dai aapimΛ dadagitoi sai apiaquiaa gamamaatΛtuldiña gomaasi. ²¹ CatΛvΛpi nΛnΛra aanΛ Λooqui sai Λma duucaí gatΛgitona dai sai gajiaadΛrΛ viaana gΛsoimaasicamiga dΛmos Λgai maitipΛlidi. ²² Sivi gia daituldamu aanΛ cocodagai Λgai dai sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatatuldiamu aanΛ vΛasi vipioolimadΛ, ismaiΛma duucaí gΛntΛtΛgituagi Λgai dai camaipomaasi ivuaadagi. ²³ Dai coodamu aanΛ sioorΛ vaavoitudai Λooqui mamaatΛtuldiaragadΛ dai poduucal vΛasi oodami ismaacΛdΛ giñvaavoitudai cΛΛga maatΛmu iñsaanΛ maatΛ vΛasi istumaasi tΛtΛgitoi oodami dai vΛasi istumaasi ipΛlidi isivuaadagi Λgai. Dai sioorΛ cΛΛga ivuaadagi aanΛ cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu dai sioorΛ soimaasi ivuaadagi aanΛ soimaasi taatatuldiamu. ²⁴ DΛmos aapimΛ TiatirΛrΛ oidacami ismaacΛdΛ maivaavoitudai Λooqui mamaatΛtuldiaragadΛ tomasi maimaatΛ vΛasi istumaasi mamaatΛtuldi Λgai ismaacΛdΛ ivueeyi istumaasi ΔDiaavora ipΛlidi aanΛ maiviaa isvaamioma gΛnmaacadagi ñiooqui aapimΛ. ²⁵ DΛmos gΛaagai masiapiacΛΛga vaavoitudadagi aapimΛ asta siΛΛscadΛ gaamu imiagi aanΛ. ²⁶ SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadΛ ΔDiaavora soimaasi iduiñtuldi liadagi dai sioorΛ apiacΛΛga ivuaadagi istumaasi ipΛlidi aanΛ isivuaadagi asta siΛΛscadΛ coiγagi, maaquimu aanΛ Λgai sΛΛlicami sai giñΛΛmadu tΛaanΛiña vΛasi oodami oidigi daama oidacami, ²⁷ poduucal isduucal giñooγa giñmaa sΛΛlicami ansai aanΛ tΛaanΛiña vΛasi oodami oidigi daama oidacami. Dai sΛΛlicΛdΛ viaacamu Λgai guvucadagai dai vaamioma istutiadamu Λgai siΛgaa oodami. ²⁸ Dai vaidacamu aanΛ Λgai tΛvaagiamu sai aanΛ giñΛΛmadu oidacana tomastuigaco. AanΛ rΛpan ducami γgΛΛ siaavugai ismaacΛdΛ ΛΛquiamoco vusacΛi. ²⁹ CΛΛgavΛr ΛΛgidity caλca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami”.

3

¹ Oojidañi aapi Vuaana ΛtΛaanΛdamigadΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ ganΛmpaidi SardisiΛrΛ ΛpΛ dai povaitΛΛda: “PovaiñtΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ ootoi Diuusi IbΛadΛ sai nuucadacana Λvaavoitudadami cuvaracamipΛrΛ

gagAR quiiquiarA oidacami dai ganoviarA daagA agai cuvaracami sisiaavugai: CAA maata aanA vaasi istumaasi ivueeyi aapimA. Maata aanA ismuidutai aapimA mospocaiti iscaaga vaavoitudai Diuusi daida isagai ganmaa iibadagai utudui dA mos maiviaacan vueeyi aapimA iibadaga utudui. ² CAAgavar ganuucadaca aapimA dai poduucai caagacara oidaca. Quiaa vaavoitudai aapimA palapi. Vaamiomavar caaga vaavoituda dai poduucai caagacara oidacamu aapimA. Maitavar dagitu isugitia ganvaavoidaraga. Canidi aanA isaapimA maicaagacara oidaga Diuusi vui cascada pocaiti aanA. ³ CAAgavar tatagitoda aapimA Suusi Cristo mamaatatuldiaragada dai agiadavurai go maasi. Ama duuquivar gantatagito dai camaidagitu ganvaavoidaraga. Is maiama duucai gantatagituagi aapimA aida gia todian duucai imimu aanA maimaatacatai aapimA siascada poduucai isduucai maimaatacana aapimA siuu duucu divia agadagi amo asivogami. Dai soimaasi gantaatatuldamu aanA. ⁴ Damos vaascara oidaga ami Sardisara amo vaavoitudadami ismaacada maisoimaasi ivueeyi cascada gnamadu oidacamu agai tavaagiarA dai viaacamu agai yuucusi totoacami. ⁵ Sioora maisoimaasi ivuaadagi siascada adiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi agai gia gnaadamu yuucusi totoacami tavaagiarA. Dai aanA maisiaa duaadamu tataragada agai liivruaiñdara siaaco oojisi. Aliivruara oojisi tataragada agai ismaacada viaa iibadagai utudui. Dai aagidamu aanA giñooga amada giñooga taañicaruda isagai argiñaaduñi. ⁶ CAAgavar agiditai caaca aapimA istumaasi aagidi Diuusi IbadA vaavoitudadami”.

⁷ Oojidañi aapi Vuaana taanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Filadelfiara dai povaitada: “Povaiñtadai acali ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai vaasi istumaasi aagai agai arvaavoi dai agai viaa sallicamigada ara Davicaru, dai agi agai aagai istumaasi arduña agai dai maitipu sioora ama duucai aagidagi: ⁸ CAA maata aanA vaasi istumaasi ivueeyi aapimA. Vaascara caaga giñvaavoitudai aapimA daida agiditai caa giññoqui dai aagidi aa oodami isgiñvaavoitudai. Cascada ganmaa aanA guvucadagai masai caaga gaaagidiña giññoqui dai maitipu tomali amoco ismaacada viaa guvucadagai isgansobicadagi. ⁹ Ami Filadelfiara oidaga amoco ismaacada pocaiti saida arDiuusi maamarada dmos maitarvaavoi. Agai aryaatavogami daida ganampaidi dai siaa duutudai adiaavora. Dai aanA taañimu ayaatavogami sai ganuravana aapimA dai sai ganvuidara gantootonacada guuquivana. Dai caa maatamu agai isganoigadai aanA aapimA. ¹⁰ AapimA caaga giñagidi dai maitiñvui ñioocai siascada taatamadagi cascada ganuucadacamu aanA aapimA siascada sallicada soimaasi taatagi aoodami vaasi oidigi daama oidacami, dai naidamu aanA sabai caaga ivueeyi agai ischo ara. Damos aanA gia caaga ganuucadacamu aapimA simaisoimaasi taatamu aapimA. ¹¹ Otoma gaamu imimu aanA. Apiavar caaga giñvaavoitudada aapimA dai apiavar caaga oidaca vai poduucai maiviaacamu aa oodami istumaasi Diuusi ganmaaqiagai tavaagiarA. ¹² Sioora maisoimaasi ivuaadagi siascada adiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi agai gia viaacamu amo sallicami tavaagiarA siaaco oidaga Diuusi dai Diuusi amadu oidacamu tomastuigaco. Dai agai cocovadara oojamu aanA giñDiuusiga tataragada, oojamu aanA ara istagidu Diuusi quida. Agai araJerusalén utuducada ismaacada idui Diuusi tavaagiarA dai tavaañdamu agai tami oidigi daama. Dai oojamu aanA ara giñtataraga utuducada. ¹³ CAAgavar agiditai caaca aapimA istumaasi aagidi Diuusi IbadA vaavoitudadami”.

¹⁴ Oojidañi aapi Vuaana tlaanadamigada lvaavoitudadami ismaacada ganampaidi Laodiseara dai povaitada: “Povaiñtadai acali ismaacada sallyicada ivueeyi istumaasi aagai saida ivuaada agai. Dai vlassi istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai agai vaamioma gataanai istomasioora dai tlaanai ara vlassi istumaasi idui Diuusi: ¹⁵ Caa maat aana vlassi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima maitipalidi isgajiaadara giñviaagi tomali maitipalidi iscala ga giñvaavoitudagi. Sioma arcala ga iscala ga giñvaavoitudada aapima ismaitiñvaavoitudada tomalaachi ara. ¹⁶ Cascada gajiaadara ganviaa iñagai aana. ¹⁷ Pocaiti aapima masai sallyicada riricuga dai sai cala ga aravueeyi vlassiacatai dai sai maiviala ga tomali amo istumaasi. Damos maimaata aapima ismaiviaa naana maasi istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi isviaaca aapima, maioojoidi Diuusi isduucai gantatagitoi aapima, dai Diuusi maicalgacara gannalidi, dai maimaata caa aapima Diuusi maataatulditaragada, dai aliasi gaagai issiaa aradagi aapima maicala ga ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁸ Cascada ganaagidi aana masai giñdaanaiña ansai gansoicadagi masai calgacara oidacana dai aana ga gansoicadamu masai calgacara oidacana. Dai ganaagidi aana ara masai giñdaanaiña ansai gansoicadana masai ivuaadana istumaasi aana ipalidi vai poduucai maisiaa aradamu aapima. Dai gansoicadamu aana iscala ga maat calca aapima giñmamaatulditaragada. ¹⁹ Aana ga bagai dai soimaasi taatamituldi sioora oigadai aana silascada agai soimaasi ivuaadagi cascada soimaasi gantaatuldamu aana aapima masmaiama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁰ Aana ga gansoicada iñalidi. Isaapima ipaliadagi iñsaana gansoicadagi aida ga gansoicadamu aana dai ganlamadu daacamu aana dai aapima giñlamadu oidacamu. ²¹ Sioora maisoimaasi ivuaadagi silascada adiaavora soimaasi iduiñtulda aliadagi aana ga maaquimu sallyicami sai aana giñlamadu gataanaiña poduucai isduucai gataanaiña aana giñooga lamadu. Aana daja giñooga abaana gadaicarui gadocami daama maisoimaasi iduucai aana aidasi adiaavora soimaasi giñduiñtulda agaitadai. ²² Calgavar agiditai calca aapima istumaasi agidi Diuusi Ibada lvaavoitudadami” —iñtadai acali ismaacada taa aana dai caa.

4

¹ Aidasi calpadi vlassi gomaasi aida nanaava aana tavaagiamu dai taa aana amo cuparagai cupioquicami dai caa aana isgiññiooqui agai vaa ismaacada araga giññiooqui ismaacada aran caiti amo trompeta dai povaiñtadai:

—Tasadiñi baigovai nai aana gatlagidana istumaasi araduñia agai —iñtadai agai.

² Dai todian duucai Diuusi Ibada giñmaa guvucadagai antai taa aana amo daicarui gaducami istavaagiaru calca. Dai godaicarui dan daja Diuusi. ³ Agai sallyicada dadadacai poduucai isduucai dadadacai ooodai namlacami ismaacada jaspe tlagidu dai cornalina tlagidu. Dai godaicarui sicoli calca amo quijonali dai dadadacai poduucai isduucai dadadacai amo odai namlacami ismaacada esmerelda tlagidu. ⁴ Dai godaicarui gaducada sicoli taa aana ara amo coobai dai maacova daraicarui siaaco daraaja amo coobai dan maacova calcaliodami tooto yuucuscami, dai vlassicatai gantuutusaca amo coronai oorocada duñisicami. ⁵ Daid daicarui iñdara vradocai dai coponai, daida daicarui vuidara daraaja cuvaracami cucuudagi. Acucuudagi

arapan ducami Diuusi Ibada. Agai agai dai nuucada vaavoitudadami ismaacada gampaidi cuvaracamipara quiiquira. ⁶ Daida daicarui vuidara cta palica dai gla suudagi maasi dai vidrio maasi ara.

Daida daicarui sicoli guuca maacova Diuusi taañicaruda ismaacada vasi tuucugadara daraaja vuupida. ⁷ Aragadada ara maasi amo mavidi, daida agamai ara maasi amo tuuru, daida agamai viaa oodami vuivasada, daida agamai ara maasi amo baagai dai daigigi. ⁸ Vaa maacova viaa naanadami aanai. Dai daamadara dai utadara aanada muumujidu vuupida. Dai tasara dai tucara agai mosñioocaiña dai pocaitiña:

Aapi garDiuusiga salicada maisoimaasi ivueeyi.

Aapi garDiuusiga salicada maisoimaasi ivueeyi.

Aapi garDiuusiga salicada maisoimaasi ivueeyi.

Aapi garDiuusiga salicada viaa guvucadagai.

Maiquiaa cquivacai oidigi abiaadara oidaga aapi.

Dai quiaa oidaga aapi.

Dai tomastuigaco oidaca agai.

Pocaitimi acacasi.

⁹ Dai siuu duucu acacasi caga ñioocadagi agai vatar ismaacada agaa daicarui dan daja, ismaacada tomastuigaco oidaga, dai siuu duucu acacasi siaa duutudaiña agai, dai siuu duucu baigaliaracada ñioocadagi agai, ¹⁰ aida gia amo coobai dan maacova cacaliiodami gantootonacada guguucaiña agai vuidara ismaacada tomastuigaco oidaga dai siaa duutudaiña agai. Dai agai vuidara daraasaiña gancooronaiga dai pocaiti:

¹¹ GarDiuusiga, garbaitaacamiga aapi gia viaa salicami isvasi oodami caga ñioocadagi aapi gvui,

daida isvasi oodami gasiaa duutuadagi.

Aapi salicada viaa guvucadagai daida idui vasiaacatai cascada.

Aapi idui vasiaacatai dai nuucada aapi vasiaacatai poduucai ipalidi aapi cascada.

Caiti acacaliiodami.

5

¹ Dai amaasi taa aan Diuusi isdaja agaa daicarui daama daaga amo liivru ganoovira salisa padara. Aliivru aramo papeli tavducami biisapicami dai aipadara oojisi dai caga cuupi arastudi cuvaracamipara seeracada. ² Dai taa aan amo Diuusi taañicaruda ismaacada viaa guvucadagai dai agai cavami ñioocai dai cacai:

—¿Vora agai dai salicada cta tuiga dai cascada viaa salicami iscuupiocoagi idi liivru dai aligagi? —caiti Diuusi taañicaruda.

³ Damos maidada ami tomali maadutai tomali tvaagiaiñdara tomali oidigi daamaiñdara tomali oidigi utadara ismaacada isistutuidi iscuupiocoagi liivru dai nidagi oojai. ⁴ Aida gia cavami sosua aan maitiipucatai tomali maadutai ismaacada viaa salicami iscuupiocoagi liivru dai nidagi oojai.

⁵ Amaasi maadutai acacaliiodami povaiñtadai:

—Casi maisaacada aapi Vuaana. Cadivia amo cali cta tuigacami ismaacada vaamioma istutuidi isDiaavora dai goovai gia viaa salicami ismaigovai daasagi goseera vaa cuvaracamiparañdara. Idi cali agai dai taana i Judeea dvavara oidacami dai idi vaa arcajiudad ara Davicaru —iñtadai caliodami.

⁶ Amaasi taa aan amo cali masmaacada Cañiiru aagaiña. Dai ami cacaa agaa daicarui vai vaasoñioma guuca maacova cacasi dai arana daraaja amo

coobai dan maacova caccalliodami vai ami saagida cllca lcalli. Dai cll maasi noonovidaral dai laccasodaral masiaaco dladagarai claavocadl dai cll maasi oonomadaral masiaaco sai mastaicadl dai muaa. Dai cuvaracamiga aagadl agai dai cuvaracamiga vuupuidl. Avuupuidl arapan ducami Diuusi Ibadal ismaacadl ootoi Diuusi vllasi oidigi daama. ⁷ Agai vaa cllli miaadaral calquiva siaa daja Diuusi agll daicarui daama dai daagl lliivru ganooviaral slllisa padaral. Taidl acalli blai lliivru. ⁸ Dai aidasi blai agai lliivru amaacova caccisi llmadu llmo coobai dan maacova caccalliodami gantootonacadl guuquiva acalli vuidaral. Dai vllscatai daadagl llmo arpa agai lriivacarui. Dai daadagl llmo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Agai arapan ducami amaamadaraagadl lvaavoitudadami. ⁹ Daidl agai ganai lmo naidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti:

Aapi viaa slllicami isbliyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi aseera ismaacadacadl arastudi goliivru.

Loodami gamuaa aapi pasai poduucal cllgacarl vuvaidana aapi mui naana maasi oodamiaiñdaral naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiiquiaral oidacami, dai vllasi oidigiaiñdaral.

¹⁰ Dai aapi acovai garvuvaitu tasai soiña tlaanliña Diuusi raraí duucal, dai tasai ivuaadana Diuusi aadiñdadl papaali duucal siaa duutudai Diuusi garooga.

Dai tlaanadamu aatallm oidigi daama oidacami.

Caiti agai.

¹¹ Amaasi gaamucu nlllava aanl dai tll mui mil Diuusi tllaañicarudal ismaacadl agll daicarui sicolli daraaja llmadu amaacovai caccisi dai accalliodami. Dai cal aanl isvllscatai agai gllgaral ñioocai ¹² dai pocaiti: Muaa loodami acalli ismaacadl Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami.

Agai vaa agai dai slllicadl viaa slllicami, dai maatal cal vllsiaacatai. Daidl artuidacami vllsiaacatai.

Dai aliñasi viaa guvucadagai dai aliñasi glaagai isvllsi oodami siaa duutuadagi agai,

dai iscallga ñioocadagi agai vui llp.

¹³ Dai cal aanl isñioocai llp vllsiaacatai istumaasi Diuusi idui tllvaagiarl dai oidigi daama dai dlvlllrai uta dai agll suudagiarl dai pocaiti agai:

Aliñasi glaagai isvllscatai siaa duutuadagi agai ismaacadl agll daicarui dan daja llmadu agai ismaacadl Cañiiru aagai lvaavoitudadami.

Dai aliñasi glaagai iscallga ñioocadagi agai vui.

Agai gia slllicadl viaa guvucadagai dai viaa slllicami llp.

Dai aatallm ipalidi isvllscaral viaaca agai slllicami dai guvucadagai.

Dai isvllscaral vllscatai cllga ñioocadagi agai vlltaral.

Daidl issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.

Poduucal ganai agai.

¹⁴ Daidl amaacova caccisi apiañiooquimi dai pocaiti:

—Poduucal llp duuna —caiti.

Daidl llmo coobai dan maacova caccalliodami gantootonacadl guuquiva agai vuidaral ismaacadl tomastuigaco oidaga dai siaa duutudai agai.

6

¹ Amaasi tll aanl islagai ismaacadl Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami maigovai daí aseera lmapacarl ismaacadacadl arastudi lliiru. Dai cal aanl iscavami ñioo amaadutai amaacova caccisi. Dai lpan caiti copondami dai povaiñtaladai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —iñtaldai agai.

² Antai gaamucu nanaava aan dai taa amo cavayo tojacami vai dan daitugai amo calli dai ganooviala bacati amo uus gaatoi. Dai agai gacassati amo coronai masmaacada maa dai maiduadicuitai imai dai apamu gamaitaquimi cocodiala.

³ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru caa aan iscaiti agooquirdada calsi dai povaiñaldai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —iñtaldai agai.

⁴ Dai gaamucu nanaava aan dai taa amo cavayo vagicami dai dan daitugai amo calli. Matai calli maa amo gaa mastai dai maa sallyicami sai cocotuldiña oodami tami oidigi daama oidacami dai sai aipacoga gancoodaiña.

⁵ Dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru, dai caa aan iscaiti amai calsi dai povaiñaldai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —iñtaldai agai.

Dai gaamucu nanaava aan dai taa amo cavayo tucucami vai dan daitugai amo calli dai ganooviala bacati amo vaatitudacarui. ⁶ Dai caa aan amo ñiooqui amaacova calsi saagidaiñdala vai pocaiti:

—Mosacaasi amo litro taligi gamaitalai amo tasai aa duiñdagaicada. Dai vaica litro sevada gamaitalai amo tasai aa duiñdagaicada. Damos asaiti lamadu avino maitavar vaamioma namalquiada.

⁷ Dai agai masmaacada Cañiiru aagaiña maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru dai caa aan iscaiti agamai calsi dai povaiñaldai:

—¡Dimi dai naida amo istumaasi! —iñtaldai agai.

⁸ Antai gaamucu nanaava aan dai taa amo cavayo vuaamacami dai dan daitugai amo calli ismaacada viaa sallyicami iscoodadagi oodami. Dai agai gooquiala imai amai ismaacada viaa sallyicami isvaidaquiagi oodami maa siaaco ajiopai acoidada.

Dai agai ismaacada viaa sallyicami iscoodagi mui oodami. Agai coodaiña oodami cocodiala, dai biugigaicada, dai cocodagaicada, dai calsicada.

⁹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru taa aan altar siaaco siaa duutudai oodami Diusi dai altar uta daraaja iibada acoidada ismaacada gacooditu vaavoitudaitai Diusi ñiooquida dai gaaagiditai Diusi ñiooquida.

¹⁰ Dai agai cavami ñioocai dai pocaiti:

—Garbaitacaamiga aapi gia tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia vaascala ivueeyi vasi pastumaasi aagai saida ivuaada agai. ¿Asta silascada naidamu aapi oodami oidigi daama oidacami ismaacada arcalaiva ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami dai soimaasi taatatuldamu aapi agai ismaacada garcoi? —caiti agai.

¹¹ Amaasi baitacaamigada agai maa vaavoitudadami iibada yuucusi totoacami dai potaldai sai ganiibastana apa chalqui tasai. Dai sai quiaa oidaga oidigi daama amoco aduñda vaavoitudadami ismaacada ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Dai sai maivaavoitudadami cooda agai agai apa poduucai isduucai gancooditu agai sai cascada gaaagai isnalaraca agai apa chalqui tasai.

¹² Dai naidi aan aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera apa amapacraiñdala ismaacadacada arastudi aliivru. Dai taa aan iscavami gigivuli oidigi daida isatasai tucutu anpan maasi icuusi

tuucucami. Daid_Δ amasaadai _Λrai g_Δdui v_Λasi, ¹³ daid_Δ asisiaavugai suuli m_Λtan d_Λv_Λarapi poduucai isduucai suulig_Δi uusi iibiad_Δ si_Λscad_Δ cavami _Λv_Δrdagi. ¹⁴ Dai t_Λvaagi g_Δbiisa _Δpan duucai _Δmo papeli dai mait_Δmaastu. Dai v_Λasi gigiidi sib_Δacoga guuquiva dai v_Λasi _Λmap_Δc_Δr_Δ siaaco sicolimadi suudagi sib_Δacoga guuquiva. ¹⁵ Daid_Δ _Δraraí oidigi daama oidacami g_ΔΛsto t_ΛΛ_Δjovai dai vaapavuli saagida _Λmadu aa t_ΔΛaan_Δdami, dai _Δriricu, dai _Δsandaaru t_ΔΛaan_Δdamigad_Δ, dai ismaac_Δd_Δ viaa s_Δlicami, dai _Δpipiooñi, dai ismaac_Δd_Δ mait_Δr_Δpipiooñi _Λp_Δ. ¹⁶ Dai v_Λscatai _Δgai pot_Δt_Δdaiña _Δgigiidi dai _Δvaapavuli:

—G_Δrdaamav_Δr suuligi dai g_Δr_Δsto vai mait_Δr_ΔΛ_Δgana Diuusi _Δg_ΔΛ daicarui daama daja vai maisoimaasi g_Δrtaatatuldana _Δgai ismaac_Δd_Δ Cañiiru aagaiña _Δvaavoitudadami.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi soimaasi g_Δrtaatatulda _Δgai dai tomali amaadutai aat_Δm_Δ maitistutuidi is_Δgac_Δr_Δ vuv_Δquiagi —t_Δt_Δdai _Δgai.

7

¹ Dai t_ΛΛ aan_Δ maacova Diuusi t_ΔΛaañicarud_Δ isguuca maacovap_Δr_Δ oidigi sooson_Δr_Δ dai soobidaca _Λv_Λli sai maivustaiña oidigi daama, tomali _Δg_ΔΛ suudagi daama, dai sai maioiñidiña tomali _Δmo uusi. ² Dai t_ΛΛ aan_Δ _Λp_Δ _Δmoco Diuusi t_Δaañicarud_Δ vai siaali amad_Δr_Δ im_Δi dai b_Δcati Diuusi seeyogad_Δ. Diuusi _Δgai dai tomastuigaco oidaga. Daid_Δ _ΔDiuusi t_Δaañicarud_Δ g_Δg_Δr iña dai pot_Δt_Δdai _Δgaa maacova Diuusi t_ΔΛaañicarud_Δ ismaac_Δd_Δ viaa s_Δlicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai _Δg_ΔΛ suudagi_Δr_Δ:

³ —Maitav_Δr siaa duaada tomali _Δmo istumaasi oidigi daama tomali _Δg_ΔΛ suudagi_Δr_Δ tomali uusi asta si_Λscad_Δ cocov_Δr_Δ daraasi aat_Δm_Δ _Δvaavoitudadami Diuusi seeyogad_Δ —t_Δt_Δdai Diuusi t_Δaañicarud_Δ.

⁴ Dai ca_Δ aan_Δ isg_Δaagai si_Λquiatai viaa Diuusi seeyogad_Δ. _Δgai aj_Δga _Δmo siento dan goo coobai dan maacova mil _Δjudidíu cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ. ⁵ Judá cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga baivustaama dan goo mil ismaac_Δd_Δ viaa Diuusi seeyogad_Δ, dai Rubén cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil ismaac_Δd_Δ viaa Diuusi seeyogad_Δ, dai Gad cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, ⁶ dai Aser cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Manasés cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, ⁷ dai Simeón cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Leví cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, ⁸ Dai Sebulón cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Osee cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajiudad_Δ saagidiaiñd_Δr_Δ aj_Δga _Λp_Δ baivustaama dan goo mil.

⁹ Dai gooqui_Δr_Δ gaamucu n_ΔΛava aan_Δ dai t_ΛΛ mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco g_Δg_Δr quiqui_Δr_Δ oidacami v_Λasi oidigiaiñd_Δr_Δ. Dai _Δgai moguuca _Δg_ΔΛ daicarui vuid_Δr_Δ dai _Δgai ismaac_Δd_Δ Cañiiru aagaiña _Δvaavoitudadami vuid_Δr_Δ. _Λoodami s_Δlicad_Δ muidu tomali _Δmaadutai maitistutuidi is_Δcaldagi. Dai g_Δaadaca yuucusi tootoacami dai g_Δannooviar_Δ daag_Δ palma aagad_Δ. ¹⁰ Dai v_Λscatai g_Δg_Δr iñacai dai pocaiti: Diuusi _Δgai dai gog_ΔΛ daicarui daama daja.

Dai goovai _Λmadu gog_Δmai ismaac_Δd_Δ Cañiiru aagaiña _Δvaavoitudadami _Δgac_Δr_Δ vuv_Δaidi oodami.

Caiti agai. ¹¹ Dai taa aan isagaa daicarui sicoli guuca acacalliodami amadu amaacova Diuusi tataañicaruda dai vaasi agai sicoli guucai vaasi Diuusi tataañicaruda dai agai davarapi cuiqui siaa duutudaitai Diuusi dai ¹² pocaiti: Poduuquiava. Alias ipalidi aatama isvasi oodami calga ñioocadagi Diuusi vui baiganliaracada tomastuigaco.

Agjava agai dai salliacada cal maata cal vaasiaacatai, dai salliacada viaa salliacami dai guvucadagai, dai vaasi oodami gaagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco. Poduuquiava.

Caiti Diuusi tataañicaruda.

¹³ Amaasi amaadutai acacalliodami giñtacacai dai povaiñtadai:

—¿Voorā idi dai gnaadaca yuucusi totoacami dai vaadara dada goovai? —iñtadai.

¹⁴ Antai aan aa noragi dai potadai:

—Aapi gia maata aan gia cho —tadai aan.

Tai agai povaiñtadai:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdara dada. Maa siaadara dada goovai salliacada soimaasi taatamai oodami dāmos calgacara vuvaja idi vaavoitudacai acalli ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi arada dai poduucai oigali goovai soimaascamigada vaavoitudadami. ¹⁵ Casada Diuusi vaidara guuca goovai dai tasara dai tucara ivueeyi Diuusi aa duiñdada tami siaaco oidaga Diuusi. Dai Diuusi nuucada goovai amadu daacatai. ¹⁶ Camaibiuugicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toiñdaligada tasai. ¹⁷ Goovai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami mocaca agaa daicarui vaidara siaaco Diuusi dajatai gataani. Goovai aragai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baiganliaracada oidacana. Dai goovai tagidamu agai siaadara vusanai suudagi ismaacadacada viaacana oodami ibadagai utudui. Dai tomastuigaco oidacamu goovai amadu. Dai maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami —iñtadai agai.

8

¹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera ara amapacariñdara ismaacadacada arastudi liivru aidā gia maitadatu tomali amo istumaasi tajucami ora tavaagira. ² Amaasi taa aan acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada Diuusi vaidara guuca. Matai maa amoco trompepeta. ³ Dai gooqira divia ara mai Diuusi taañicaruda dai amo oro aasocolira bcati cubimidali dai altar vaidara calquiva agai. Altar oocada duñisi dai mocaca agaa daicaruda Diuusi vaidara. Matai maa Diuusi taañicaruda gapi cubimidali sai maidana altar daama siuu duucu vaavoitudadami daanidagi Diuusi. ⁴ Aidasi Diuusi cal isdaani vaavoitudadami tsai cubusigada cubimidali ismaacada maji Diuusi taañicaruda dai Diuusi vuivasadara aayi. ⁵ Amaasi Diuusi taañicaruda bli asocoli ismaacadara mamidi agai cubimidali dai suudagi tutupali altar daamaiñdara dai daitu agai asocoli oidigi daama dai oidigi cavami copoñimi dai vardoquimi, dai gigivuli adavara.

⁶ Amaasi acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada ganoovira daadaga amo iivacarui baigandui dai gaiiva agai.

⁷ Daid^Λ ap^Λga iiva am^Λadutai Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ g^Λtrompeta tai duudu t^Λaaayi dai tai dai ^Λrai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama m^Λi v^Λasi ^Λuusi ^Λmadu ^Λvasoi.

⁸ Tai gooqui^Λrai am^Λai Diuusi t^Λaañicarud^Λ iiva g^Λiivacaruc^Λd^Λ m^Λtai ^Λg^Λ suudar^Λ daitu am^Λo istumaasi ap^Λra maascami am^Λo g^Λ giidi ismaac^Λd^Λ m^Λjimi dai baitoma tajucami ^Λg^Λ suudagi ^Λrai g^Λnaato. ⁹ Dai baitoma tajucami v^Λasi ^Λvatopa ^Λmadu v^Λasi ^Λc^Λc^Λai si ^Λg^Λ suudar^Λ oidacami coi, dai baitoma tajucami ^Λvapaarcu ugidagai.

¹⁰ Amaasi am^Λai Diuusi t^Λaañicarud^Λ iiva g^Λiivacaruc^Λd^Λ tai g^Λi am^Λo siaavugai g^Λducami t^Λvaagiaiñd^Λrai dai m^Λjimi ap^Λan duucai am^Λo cuudagi dai baitoma tajucami ajaaqui^Λrai dai baitoma tajucami ^Λmap^Λc^Λrai siaaco vusanai suudagi g^Λi. ¹¹ Asiaavugai Ajenjo t^Λg^Λidu. ^Λgai ^Λram^Λo muuquigami dai sivu. Casc^Λd^Λ baitoma tajucami ^Λsuudagi oidigi daama sivutu dai mui oodami coi y^Λcai ^Λsuudagi sivuc^Λd^Λ.

¹² Tai gooqui^Λrai am^Λai Diuusi t^Λaañicarud^Λ iiva g^Λiivacaruc^Λd^Λ tai baitoma tajucami atasai tucagamutu dai baitoma tajucami am^Λasaadai tucagamutu dai baitoma tajucami asisiaavugai tucagamutu ^Λra dai poduucai maisic^Λga tonoraga tas^Λrai dai vaamioma tucagamu tuc^Λra.

¹³ Amaasi gaamucu n^Λn^Λava aan^Λ dai t^Λl^Λ aan^Λ ist^Λvaagi^Λrai daigigi am^Λo Diuusi t^Λaañicarud^Λ dai ca^Λ aan^Λ iscavami ñiooquimi dai pocaitimi:

—i^Λs^Λlic^Λd^Λ soimaasi taata agai v^Λasi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi g^Λiivacaruc^Λd^Λ gogaa vaica Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ! —caiti ^Λgai.

9

¹ Tai am^Λai Diuusi t^Λaañicarud^Λ iiva g^Λiivacaruc^Λd^Λ antai t^Λl^Λ aan^Λ am^Λo Diaavora t^Λaañicarud^Λ d^Λv^Λarapi daja ismaac^Λd^Λ g^Λi t^Λvaagiaiñd^Λrai ap^Λan duucai am^Λo siaavugai. Matai maa ^Λgai am^Λo yaave sai cupiocona ^Λcuparagad^Λ ^Λg^Λ d^Λgai ismaac^Λd^Λ s^Λlic^Λd^Λ tuucavaga dai tucagamu. ² Tai ^Λgai cupioco ^Λcuparagad^Λ ^Λg^Λ d^Λgai tai abiaad^Λrai vuusai cuubusi poduucai isduucai vusanai cuubusi am^Λo g^Λ ooroñiaiñd^Λrai. Dai maimaastu atasai s^Λlic^Λd^Λ cubima oidigi casc^Λd^Λ. ³ Dai cuubusiñd^Λrai vuvaja soosoyi dai oidigi daama tuali n^Λn^Λayi. Matai maa ^Λsoosoyi guvucadagai sai c^Λc^Λyiña oodami ap^Λan duucai nanacas^Λrai. ⁴ Matai maimaa ^Λsoosoyi oigaragai iscuaadagi vasoi tomali uusi mosviaa ^Λgai oigaragai isc^Λc^Λd^Λ ^Λoodami ismaac^Λd^Λ maiviaa Diuusi seeyogad^Λ coocovad^Λrai. ⁵ D^Λmos maiviaa ^Λgai oigaragai iscoodadagi oodami g^Λnc^Λic^Λd^Λ moscoocotuldiña ^Λgai taama masaadai. Dai c^Λid^Λ ap^Λan tadaga nacas^Λrai c^Λid^Λ. ⁶ Amaasi coiya aliadamu ^Λoodami taatacatai ^Λsoosoyi c^Λid^Λ d^Λmos maitistutiadamu iscoiyagi.

⁷ ^Λsoosoyi ap^Λa mamaasi caapayo ismaac^Λd^Λ vuu ajiopai sandaarui s^Λscad^Λ gacocoda agadagi. Daid^Λ ^Λsoosoyi g^Λntuutusaca am^Λo istumaasi ooro coronai maasi. Dai vuivasad^Λ ^Λgai ap^Λra maasi oodami vuivasad^Λ. ⁸ Dai cuupad^Λ ^Λgai ap^Λra maasi ooqui cuupad^Λ. Dai taatamud^Λ ^Λgai ap^Λra maasi m^Λvidi taatamud^Λ. ⁹ Dai ^Λgai g^Λnaadaca vapaiñomi vapasaragai. Dai siuu duucu n^Λn^Λdagi ^Λgai aanad^Λ ap^Λan caitiña mui carru ismaac^Λd^Λ vapaiñ^Λc^Λi caapayui vaid^Λ oodami dadar^Λi s^Λscad^Λ gacocoda agadagi. ¹⁰ Daid^Λ ^Λsoosoyi baabajid^Λ ap^Λa maasi nanacas^Λrai baabajid^Λ dai g^Λnbaabajic^Λd^Λ gac^Λc^Λyi ^Λgai vai taama masaadai cococana c^Λid^Λ. ¹¹ Daid^Λ ^Λsoosoyi viaa g^Λnt^Λaan^Λdamiga. Dai ^Λgai vaa viaa s^Λlic^Λami isgataan^Λdagi ^Λg^Λ d^Λgi^Λrai siaaco s^Λlic^Λd^Λ tuucavaga. Dai evreoc^Λd^Λ Abadón aagaiña ^Λoodami dai giliegoc^Λd^Λ Apolión aagaiña ^Λoodami ismaac^Λd^Λ gamuaacami taiya ^Λlidi.

¹² Casi ap^Λdui am^Λo istumaasi soimaascami ismaac^Λd^Λ ap^Λduñi agaitadai d^Λmos quiaa vi^Λga ^Λra gooca.

13 Tai ʼmai Diuusi tʼaañicarudʼ iiva gʼtrompeta. Daidʼ ʼgʼʼ daicarui vuidʼarʼ cʼʼca ʼmo altar oorocʼdʼ duñisicami dai vʼʼ maacova siisodʼarʼ guuca uusi ʼpa maasi vaacasi aagadʼ. Dai aidʼasi iiva ʼDiuusi tʼaañicarudʼ gʼtrompeta antai caʼ aanʼ ʼmo ñiooqui ismaacʼdʼ ʼaltar aagadʼ saagidi-aiñdʼarʼ caidatu. Diuusi vuidʼarʼ daja ʼaltar. 14 Daidʼ ʼñiooqui potʼʼdʼai ʼDiuusi tʼaañicarudʼ ismaacʼdʼ gaiivaitadai:

—Uupasañi ʼmaacova Diuusi tʼtʼaañicarudʼ ismaacʼdʼ vuupuli ʼgʼʼ aquí Eufratesi ugidana —tʼʼdʼai ʼñiooqui.

15 Tai ʼgai uupai ʼmaacova Diuusi tʼtʼaañicarudʼ sai coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. Tʼvʼʼpi nʼnʼra ʼgai taida aayi istuigaco gacoodi ʼgai ʼgai. Diuusi maatʼcatadai ismaacʼdʼ uumiʼarʼ dai ismaacʼdʼ masaadʼarʼ dai ismaacʼdʼ tasʼarʼ dai siuu duucu ʼpʼduñia agaitadai gomaasi. 16 Dai maí aanʼ siʼʼqui sandaaru caapayu daama daraitugai dai ʼʼmadu ajioopai ʼmaacova Diuusi tʼaañicarudʼ dai ʼgai ajʼga goo sientu mil mil.

17 Dai tʼʼ aanʼ ismaasi ʼcaapayu ʼʼmadu ʼsandaaru. ʼsandaaru gʼantaagiana daraasaca ʼʼmo gʼgʼr vapaiñomi cacaparacami ʼgai laalachi vʼpʼʼgi dai laalachi tʼtʼʼdogi dai laalachi vuaama. Daidʼ ʼcaapayu moomodʼ ʼpa maasi mamaavidi moomodʼ. Daidʼ ʼcaapayu uusudʼaiñdʼarʼ vusanʼi taí ʼʼmadu cubusi ʼʼmadu asufre. 18 Dai baitoma tajucami ʼoodami oidigi daama oidacami coi gotaíʼdʼ dai gocubusicʼdʼ dai goasufrecʼdʼ ismaacʼdʼ vusanʼi ʼcaapayu uusudʼaiñdʼarʼ. 19 ʼcaapayu viaa guvucadagai gʼʼnuusʼarʼ dai gʼʼnbaabajiarʼ. Baabajidʼ ʼgai ʼpa mamaasi cocooyi moomodʼ vai ʼgaicʼdʼ cʼcʼʼyi ʼgai oodami.

20 Dʼʼmos gogaa oodami ismaacʼdʼ maicoi vʼʼsi gomaasicʼdʼ ismaacʼdʼ vusanʼi ʼcaapayu uusudʼaiñdʼarʼ dai baabajidʼ cʼidʼʼdʼ, maíʼma duucai gʼʼntʼʼgito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apiasiaa duutudai ʼgai ʼDiaavora tʼtʼaañicarudʼ ʼʼmadu ʼooro momoono daidʼ ʼplata momoono daidʼ ʼbronse momoono daidʼ ʼojoodai momoono daidʼ ʼuusi momoono ismaacʼdʼ maíʼʼnʼai tomali maitʼʼcaidaga tomali maíajioopai. 21 Daidʼ ʼoodami apiagʼʼcoodaiña dai apiagataapʼidiña dai apiagoogosi gʼʼducamicana dai apiagaʼʼsidiña.

10

1 Amaasi tʼʼ aanʼ ʼmai Diuusi tʼaañicarudʼ. Aliasi viaa guvucadagai ʼgai dai tʼvañimi tʼvaagiaiñdʼarʼ ʼmo icomai saagida dai moodʼ daama cʼʼca ʼmo quijonali. Vuivasadʼ ʼgai dadadacʼi ʼpan duucai ʼtasai dai caacaidʼ ʼpa maasi gooca gʼgʼr uusi mʼʼdami. 2 Dai gʼʼnooviarʼ bʼcati ʼgai ʼmo liivru cupioquiñicami dai amaasi suudarʼ cʼisa ʼgai gʼʼcaso sʼʼlisa padʼʼcʼdʼ dai ʼgʼmaicʼdʼ dʼvʼʼrapi cʼisa. 3 Amaasi ʼDiuusi tʼaañicarudʼ cavami iíña ʼpan duucai ʼmo mavidí. Dai aidʼasi iíña ʼgai aidʼ gia cavami copoi oidigi cuvaracamioco. 4 Tai ʼcovondami ñioo nai aanʼ ooja iñagaitadai istumaasi aagai ʼgai dʼʼmos caʼ aanʼ ʼmo ñiooqui tʼvaagiaiñdʼarʼ vai povaiñtʼʼdʼai:

—Maitiaagada iscaiti ʼcovondami dai maitiooja —iñtʼʼdʼai ʼñiooqui.

5 Amaasi ʼDiuusi tʼaañicarudʼ ismaacʼdʼ ʼgʼʼ suudarʼ dai dʼvʼʼrapi cʼisaca taiyago vañigi gʼʼnovi sʼʼlisa padʼarʼ. 6-7 Dai aagai ʼgai sai maatʼ Diuusi ʼgai ismaacʼdʼ tomastuigaco oidaga daidʼ idui ʼtʼvaagi dai oidigi dai ʼgʼʼ suudagi dai vʼʼsiaʼcʼtai istumaasi oidaga dai pocaiti:

—Casi ʼpʼduñia ʼgai istumaasi Diuusi aagidi gʼʼñiooquituldiadamiga saidʼ ʼpʼduñia ʼgai. Siʼʼscadʼ aiyagi istuigaco ʼcuugatarʼ ʼcuvaracamiñdʼarʼ Diuusi tʼtʼaañicarudʼ iivagi gʼʼiivacarucʼdʼ casi ʼpʼduñimu istumaasi aagidi Diuusi gʼʼñiooquituldiadamiga.

⁸ Daid^Λ ñño^oqui ^Λpamu giñño^oqui t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ dai povaiñt^Λt^Λdai:

—M^Λlc^Λai b^Λi ^Λliivru cupioquiñic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ daag^Λ Diuusi t^Λaañicarud^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λg^ΛΛ suudar^Λ dai d^Λv^ΛΛrapi c^Λisaca —iñt^Λt^Λdai ñño^oqui.

⁹ Antai aan^Λ ii siaaco c^Λaacatadai ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ dai aagidi aan^Λ sai giñmaacana ^Λliivru tai ^Λgai povaiñt^Λt^Λdai:

—B^Λiñi dai uga. G^Λt^Λñi^Λr^ΛΛ yoovicamu goovai ^Λpan duuc^Λai saivoli d^Λmos g^Λv^ooc^Λr^ΛΛ sivucamu goovai —iñt^Λt^Λdai ^Λgai.

¹⁰ Antai aan^Λ b^Λi ^Λliivru dai uu, vai giñt^Λñi^Λr^ΛΛ c^ΛΛ yoovi ^Λpan caaca saivoli d^Λmos gooqui^Λr^ΛΛ sivutu giñv^ooc^Λr^ΛΛ. ¹¹ Tai ^Λgai povaiñt^Λt^Λdai:

—Aapi viaa is^Λpamu ñño^oquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui g^Λg^Λr^ΛΛ quiiqui^Λr^ΛΛ dai oodami naana maasi ñño^ocadami saagida dai mui raraí vuitapi —iñt^Λt^Λdai ^Λgai.

11

¹ M^Λtai giñmaa ^Λmo tootoicami ^Λpavidacarui ^Λmo metro ^Λsi t^Λv^Λd^ocami daid^Λ giñt^Λjai ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ dai povaiñt^Λt^Λdai:

—C^Λquivañi daid^Λ gotootoicamic^Λd^Λ ^Λpavida Diuusi quiid^Λ. Dai ^Λpavidañi ^Λaltar. Dai ^Λcaldañi v^ΛΛsi ismaac^Λd^Λ moguuca dai siaa duutudai Diuusi.

² D^Λmos quidigana gia mai^Λpavida ^Λtuisiqui ami ^Λr^Λgai v^ΛΛtar^ΛΛ ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu. Dai vaic uumigi dan tajucami ^Λgai siaa v^Λuaada ^Λgai ^Λg^Λg^Λr quiiqui ismaac^Λd^Λ Diuusi ^Λco vuvaitu sai ami siaa duutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa ^Λgai gooca g^Λñiñño^oquituldiadamiga sai gaaagidiña vaic uumigi dan tajucami istumaasi iduñia ^Λgai ^Λgai. Dai ^Λgai g^Λnaadaca ^Λgai yuucusi tutuucucami —iñt^Λt^Λdai ^Λgai.

⁴ Idi gooca c^Λc^ΛΛli Diuusi vuid^Λr^ΛΛ guuca ^Λpan duuc^Λai ^Λg^ooca oliivosi daid^Λ ^Λg^ooca veela daraasacarui. Diuusi ^Λgai dai t^Λaan^Λi v^ΛΛsi oidigi^Λr^ΛΛ.

⁵ Is^Λoodami soimaasi taatatuldia ^Λliadagi ^ΛDiuusi ñiñño^oquituldiadamigad^Λ aid^Λ gia t^Λñiñiñd^Λr^ΛΛ vusaimu taí dai coodamu ^Λgai. ⁶ Idi gooca ñiñño^oquituldiadamigami viaaca ^Λgai guvucadagai iscuupacagi ^Λt^Λvaagi vai maiduucudagi si^ΛΛ t^Λv^Λpi ajioopada ^Λgai tami oidigi daama dai gaaagiadagi Diuusi ñño^oquid^Λ. Dai viaaca ^Λgai guvucadagai ^ΛΛr^ΛΛ ist^Λaan^Λda suudagi sai ^ΛΛrai g^Λnanaatoñia, dai issoimaasi taatamituldiadagi oodami naana maasi istumaasic^Λd^Λ si^ΛΛscad^Λ ip^Λliadagi ^Λgai. ⁷ D^Λmos si^ΛΛscad^Λ naatuagi ^Λgai g^Λnaa duiñdaga aid^Λ gia vusaimu ^Λg^ΛΛ c^Λisi omaligami ^Λg^ΛΛ d^ΛΛg^Λiaiñd^Λr^ΛΛ dai cocodamu ^ΛDiuusi ñiñño^oquituldiadamigad^Λ dai coodamu. ⁸ Daid^Λ vaic tasai dan tajucami ^Λcoidad^Λ tuutucugad^Λ mosv^ΛΛt^Λcamu caay^Λr^ΛΛ ^Λg^ΛΛ quiiy^Λr^ΛΛ siaaco g^Λsiisatu curusiaba g^Λr^Λt^Λaan^Λdamiga. Sodoma dai Ejiipitu aagaiña ^Λoodami ^Λg^ΛΛ quii soimaasi ivuaadatai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui g^Λg^Λr quiiquiaiñd^Λr^ΛΛ dai oodami naana maasi ñño^ocadami dai v^ΛΛsi oidigiaiñd^Λr^ΛΛ ñ^Λijadamu tuutucugad^Λ ^Λgai dai maidagitamu ^Λgai isyaasagi tomali ^Λmaadutai. ¹⁰ Dai oodami v^ΛΛsi oidigi daama oidacami iduñimu vagimi cocai ^Λg^ooca Diuusi ñiñño^oquituldiadamiga. Dai aipacoga g^Λnoidamu naana maasi istumaasi baig^Λn^Λldiacai. Idi gooca Diuusi ñiñño^oquituldiadamigad^Λ s^ΛΛlic^Λd^Λ soimaasi taatamituldiña ^Λoodami casc^Λd^Λ baig^Λn^Λli ^Λoodami cocai ^Λgai. ¹¹ D^Λmos vaic tasai dan tajucamic^Λd^Λ Diuusi duduaacali ^Λg^ooca c^Λc^ΛΛli tai ^Λgai vaapañi. Dai v^ΛΛscatai ismaac^Λd^Λ t^ΛΛ ^Λgai s^ΛΛlic^Λd^Λ dodoaadimu ñ^Λiditai. ¹² Amaasi ^Λg^ooca Diuusi ñiñño^oquituldiadamigad^Λ cai ^Λmo ñño^oqui iscavami ñño^oqui t^Λvaagiaiñd^Λr^ΛΛ dai pot^Λt^Λdai:

—T^ΛΛt^Λidivurai tan t^Λcavi —t^Λt^Λdai ñño^oqui.

Tai agai taañisai motavaagiamu amo icomai saagida vaidã sasaayuda taañigigi. ¹³ Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai cuvaracami mil coi oodami. Daidã agaa oodami ismaacãdã vii saalicãdã dodoaadimu dai pocaiti sai saalicãdã viaa guvucadagai Diuusi ismaacãdã tavaagiãrã daja.

¹⁴ Casi apãdui amo istumaasi soimaascami ismaacãdã apãduñi agaitadai damos otoma apãduñia agai aãpã amoco istumaasi soimaascami.

¹⁵ Taidã acuugatãrã acuvaracamiañdãrã Diuusi tãtaañicaruda iiva gãiivacarucãdã tai caidatu ñioocadami tavaagiãrã. Agai cavami ñioocai dai pocaiti:

Sivi gia caaayi istuigaco gataañãda agai Diuusi garbaitãcaacãmiga amadu aCristo vaasi oidigi daama siaaco taanãi oodami.

Dai tomastuigaco taanãda agai Diuusi amadu aCristo.

Caiti añaooqui.

¹⁶ Amaasi ammo coobai dan maacova cacãliodami ismaacãdã gandaraicarũ daama daraaja Diuusi vuidãrã davããrãpi cuiqui dai siaa duutudaimi Diuusi ¹⁷ dai pocaitimi:

Baigarãlidi aatãmã aapicãdã garDiuusiga.

Saalicãdã viaa aapi guvucadagai dai

aapi maiquiaa caquivacai oidigi abiaadãrã oidaga dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cabãi gasãlicãmiga gaducami dai casi taanãda agai oidigi daama.

¹⁸ Dai mui oodami muiyapãcãrã oidigi daama oidacami cabaacoi aapi gavui.

Damos caaayi istuigaco aapi baamu agai agai vui.

Dai caaayi istuigaco naidamu aapi vaasi agai ismaacãdã cacoi ismaacãdã arcããga ivuaadami dai ismaacãdã maitãrcããga ivuaadami.

Dai caaayi istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi cacããgaducami gãñañoquituldiadamiga amadu vaavoitudadami, ivuaadatai agai gããa duiñdaga.

Amadu vaascatai ismaacãdã gasiaa duutuadai tomasi arsoituutuigami siãrricugami.

Dai caaayi istuigaco ugitudamu aapi vaasi agai ismaacãdã siaa doodai naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti ammo coobai dan maacova cacãliodami.

¹⁹ Amaasi gacupioco Diuusi quidã ismaacãdã tavaagiãrã cããca vai ami arana daja acajoñi ismaacãdã viaa aõjoodai ismaacãdãrã ooja Diuusi gãmasaigacãdã gasãlicãmiga. Vai oidigi vapãdoquimi dai covoñimi dai gigivuli oidigi dai gããpi gãã taayã.

12

¹ Amaasi tavaagiãrã gãmaasitu amo istumaasi. Agaicãdã gãmaatãcatadai isãpãduñia agai amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacãdã gãmaasitu arãmo ooqui dai agai gãaadaca yuucusi dadadacãdami ismaacãdã dadadacãã rãpan duucãi atasãi. Agai masaadai daama cããca dai gãcããsaca amo cooronai ismaacãdã viaa baivustaama dan gooca sisiaavugãi. ² Aooqui nonoocatadai dai camaraata agaitadai dai iiañacãi cococatai. ³ Amaasi gãmaasitu aãpã amoco istumaasi ismaacãdãcãdã gãmaatãcatadai isãpãduñia agai aãpã amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacãdã gãmasitu arãmo gãã cãisi omãligami vaãgicãmi. Daidã cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagadã dai ammo cooronai vaasi moomodãrã. ⁴ Dai gãbajicãdã tavaimã agai baitoma tajucami

sisiaavugai ismaacada tavaagiara daraaja dai oidigi daama suuli. Daidalacaisi vuidara calquiva looqui ismaacada maraata agaitadai dai ugia agaitadai ali silaani mosaivusaicai agai. ⁵ Daidalooqui marai, vaidalrcalli marada. Dai galaracai agai taaania agai vvasi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitulda agai agai vvasi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi balcai ali silaani malca tavaagiana ami siaaco daacatai gataalanli agal daicarui daama. ⁶ Taidalooqui daivunu mal oidigamu mapacara siaaco cabaiduitadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

⁷ Tai gooquilar ali ali gancocoda tavaagiara Diuusi taaanicaruda Migili lamadu acaisi. Amigili viaacata dai gasandaaruga vaidalacaisi lara. ⁸ Damos agal calsi lamadu sandaarugada agai maitistui ismaitagi amigili lamada sandaarugada agai cascada maitistui isami tavaagiara daraacagi. ⁹ Cascada Diuusi matan suuli tavaagiañdara agal calsi moduucai sandaarugada. Agai vaa lramo cooyi ismaacada lalqui abiaadara oidigi daama aimaraiña, dai Diaavora tagidu dai Satanasi vvasi. Agai vaa agai dai vupuiirumadai mui oodami vvasi oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aanal amo ñiooqui tavaagiañdara ismaacada cavami ñioo dai pocaiti:

—Caaayi istuigaco Diuusi sallicada calgacara vuvaida agai oodami. Casi gartalagi Diuusi issallicada viaa guvucadagai agai dai isgataalanli agai tomasiacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camatan daitu Diuusi adiaavora tavaagiañdara. Adiaavora agai dai gapiar vuupai Diuusi vuitapi tasara dai tucara garaaduñi vaavoitudadami sai agai soimaasi ivueeyi. ¹¹ Adiaavora maitistui isvupuiirumadagi garaaduñi vaavoitudadami vaavoitudaitai agai calli ismaacada Cañiiru agaiña oodami ismaacada muu curusiaba dai aasi larada aatama garvatar, dai aagidacai vaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduaadimu vaavoitudadami tomasi cooda alidi aa oodami. ¹² Ali ali gaaagai isbaiganliadagi vvascatali ismaacada tavaagiara daraaja. Damos sioora oidaga oidigi daama sallicada soimaasi taata agai lamudu acalcalisi gal suudara oidacami. Catavancai adiaavora oidigi daama. Dai sallicada baamucu agai maacatali ismaitavapi aimarda agai agai oidigi daama.

¹³ Dai aidasi agal calsi vagicada mai isDiuusi daitu agai oidigi daama aidaladaimaiña dai muua agai looqui ismaacada masaadai daama caacatadai dai marai amo calli. ¹⁴ Damos Diuusi maa looqui baagai aanada sai agalada daana oidigamu siaaco Diuusi baidui mapacara siaaco nuucadaca agaitadai vaic uumigi dan tajucami malcasi abiaadara siaaco daja agal cooyi. ¹⁵ Amaasi cooyi sisivai suudagi gatañiañdara daid idui amo gal aqui dai agalada tavaima agai looqui. ¹⁶ Damos adavalarai gal dlagacatadai tai ami vaa asuudagi dai maiaayi looqui. ¹⁷ Amaasi sallicada baamu cooyi looqui vui. Dai ii dai cocoda agai looqui cajiudad ismaacada agidi Diuusi sallicamigada dai apiacala vaavoitudai Suusi Cristo mamaatatuldiaragada.

13

¹ Antai aanal agal suudagi ugidana calquiva. Dai tal aanal isvuusai suudagiañdara amo calsi gaducami dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu agada. Dai amo coronai viaa vvasi aagadara. Dai vvasi moomoda daama ojisi amo ñiooqui ismaacada parunai Diuusi. ² Daidalacaisi ismaacada tal aanal apa maasi amo dadavali dai taatarada agai apa maasi voji taatarada dai usuda agai apa maasi mavidi usuda. Agal calsi vagicada maa gaguvucadaga dai gasallicamiga agamai calsi dai poduucai sallicada viaacatadai guvucadagai.

3-4 Amo mooda acasi ismaacada agaa suudaiñdara vuusai dai daldavali maasi alia saasaquicatadai dai muuquiada maascadadai damos dueeyi dai vvasi oodami oidigi daama oidacami maitaa istumaasi gantatagitoi dai vaavoitudai issallicada viaa guvucadagai agai dai siaa duutudai agai. Dai siaa duutudai agaa casi vagicada apa maacacai agai agamai casi mosvasi guvucadagai. Dai pocaiti aoodami:

—Maitipu amai anpan duucalidi casi tomali amaadutai maitistutuidi agai vui —caiti aoodami.

5 Dai Diuusi maa oigaragai acasi iscala ñioocadagi aagi gavui daida isoimaasi ñioocadagi Diuusi vui dai viaa oigaragai isgataanadagi vaic uumigi dan tajucami. 6 Tai povadi. Sallicada ñiooquidi agai Diuusi dai parunai Diuusi amadu agai ismaacada Diuusi amadu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diuusi quida. 7 Dai Diuusi maa oigaragai iscocoda agai Diuusi maamarada dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diuusi maa agai oigaragai istaanadagi vvasi oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco agar quiquiaara oidacami. 8 Tai vvasi oodami oidigi daama oidacami ismaacada maiojisi tatarada lliivrugadara agai ismaacada acañiru aagaiña oodami, agai gia siaa duutuli acasi ismaacada vusai agaa suudagaiñdara. Acañiru agai dai gamuaatu. Dai agai ismaacada oojisi tataragada lliivruara tomastuigaco oidaca agai. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oojisi oodami tataragada lliivruara.

9 Cagavar agiditali caaca aapima istumaasi ganoojidi ana. 10 Isooodami ganvuiyagi daida ganmamaisa agadagi vaavoitudaitai aapima Diuusi mosavar dodoli iimada aapima dai dodoli daraaja apa maisacara. Tomasi aoodami gancooda liadagi ganmamaastacada vvascara apiacaga vaavoitudadagi aapima Diuusi.

11 Antai gooquara ta ana apa amoco casi ismaacada vuusai davalrai utaiñdara. Acasi gooca aaga apa maasi cañiru aagada damos anpan duucalidi ñioocai agai agaa casi vagicada. 12 Matai maa agai vvasi guvucadada agamai casi ismaacada suudagaiñdara vuusai dai dueeyi amooda. Taida acasi ismaacada davalrai utaiñdara vuusai vuidara caquiva acasi ismaacada suudagaiñdara vuusai. Daida acasi ismaacada davalrai utaiñdara vuusai goguaama tajai vvasi oodami sai siaa duutudana acasi ismaacada suudagaiñdara vuusai. 13 Daida acasi ismaacada davalrai utaiñdara vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi ggarducami asta tai vvasi taaapañiña agai tavaagaiñdara vai vvasi oodami naidiña. 14 Dai gonaana maasi istumaasi ggarducamicada ismaacada viaa agai oigaragai isivuaadagi agamai casi vuitapi vupuiirumagi agai aoodami oidigi daama oidacami dai tajai saida iduuna amo moono apa maasi acasi ismaacada iiquiaquicatadai mooda mastaicada dai vvascara dueeyi. 15 Matai maa guvucadagai agamai casi ismaacada davalrai utaiñdara vuusai sai maacana ibadagai amoono ismaacada apa maasi agamai casi sai ñioocana amoono dai gataanana coodaragai vvasi oodami ismaacada maisiaa duutuadagi. 16 Dai gatjai apa tatparagai aoodami noonovara salla padara silapa cocovadara. Vvasi aali dai ggarducami, dai riricugami dai soituuuigami dai tataanadami dai pipioñi. 17 Dai tomali amoco maitistutuidiña isgasapadagi tomali isgagardagi ismaitalpalicagi acasi tataragadacada silapa anumerogadacada. 18 Anumerogada agai arnaadan siento dan vaic coobai dan naadami. Dai aliasi gaagai iscala tagituagi dai maata cacagi istalagidu acasi mosmaatcai numerogada agai. Agai vaa numero arnumerogada oodami.

14

¹ Antai gooquiara tavaagiamu nanaava aanai dai taa isagai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami agiidi ismaacada Sión taa gidu dan caacatadai. Dai agai amadu guucacatadai amo sientu dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada oojisi coocovadara atataragada agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami dai oojisi aara atatarada oogada agai. ² Amaasi cai aanai isiaa caiti istumaasi tavaagiara apan caiti mui ajaaquai dai apan caiti siuu duucu covondagi oidigi dai apan caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacada, agai ariivacaroi. ³ Dai agai agaa daicaruda Diuusi vuidara guucacatadai siaaco guuca amaacova caacaisi amadu cacacalliodami dai ganayai agai amo naidagai utudui. Dai mosacaasi amo sientu dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada caagacara vuvaja aoodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara istui ismaatiagi aaidagai utudui. ⁴ Agai gia maigoogosi ganducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai agai sallaicada caaga agidiña agai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. Dai agai caagacara vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaiñdara daida aapan ducami amo oidaragai Diuusi vaatarai daida agai vaatarai ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. ⁵ Dai agai maiyaatagaiña dai Diuusi caagacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai.

⁶ Amaasi taa aanai amai Diuusi taañicaruda ismaacada tavaagi araana daigigi. Agai cabaigadui isimiagi dai agidagi oodami oidigi daama oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi iscaagacara vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiñdara naana maasi ñioocadami aipaco gagar quiquiara oidacami dai vaasi oidigaiñdara. ⁷ Dai cavami ñioo agai dai pocaiti:

—Aabiadavurai aapimai Diuusi dai caaga ñioocada agai vui. Caaayi siuu duucu agai soimaasi taatatulda agai siora maiagiditai caa gañiooqui. Siaavar duutuada aapimai agai ismaacada idui atavaagi amadu aoidigi amadu agaa suudagi amadu vaasi amapacara siaaco vusanai suudagi —caiti aDiuusi taañicaruda.

⁸ Dai gooquiara divia aara amai Diuusi taañicaruda dai pocaiti:

—Caugidagai agaa quii Babilonia taa giducara. ABabiloniarai oidacami agai dai vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiquiara oidacami sai agai soimaasi ivuaadana apan duucai ABabiloniarai oidacami. Poduucai isduucai amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga —caiti agamai Diuusi taañicaruda.

⁹ Dai gooquiara divia aara amai Diuusi taañicaruda dai cavami ñioo dai pocaiti:

—Siora siaa duutuadagi agaa caisi ismaacada davarai utaiñdara vuusai dai siora siaa duutuadagi amoono ismaacada idui aoodami dai siora gadagituagi masitlapagi coovadara siara nooviarai, ¹⁰ Diuusi sallaicada baamucami agai vui dai aliasi soimaasi taatatulda agai agai maidacai agai ataicada amadu asufrecada Diuusi taañicaruda vuitapi dai agai vuitapi ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami. ¹¹ Dai tomastuigaco vusanai cubusi ami siaaco mamaidi agai. Tomastuigaco tasara dai tucara apiamamiadamu siora siaa duutuadagi caisi amadu amoono dai siora dagituagi masitlapagi coovadara siara nooviarai taa pacarudacada agai. ¹² Cascada siora cavaavoiudai Suusi Cristo daida armaamarada Diuusi aliasi gaagai isapiacaaaga aagiadagi Diuusi sallaicamigada dai isapiacaaaga

vaavoitudadagi Suusi Cristo ʌʌpʌ tomasi soimaasi taatamadagi vaavoituda-
cai ʌgai —caiti Diuusi tʌaañicarudʌ.

¹³ Amaasi cai aanʌ ʌmo ñiooqui tʌvaagiaiñdarʌ vai povaiñtatʌdai:

—Oojañi istumaasi gʌaagida iñagai aanʌ: “Sʌʌlicʌdʌ baigʌnʌliadamu ʌgai
ismaacʌdʌ coiyagi vaavoitudacai Suusi Cristo”. Dai pocaiti Diuusi Ibʌadʌ,
ʌgai sʌʌlicʌdʌ gʌnibʌstamu camaitaata vuaadatai. Diuusi cʌʌga ñioocadamu
ʌgai vui tatʌgitocatai iscʌʌga idui ʌgai Diuusi aa duiñdadʌ oidigi daama
—iñtatʌdai ʌñiooqui.

¹⁴ Amaasi tʌvaagiamu nʌnʌaava aanʌ dai tʌʌ ʌmo icomai tojacami. Daidʌ
ʌicomai daama daacatadai Suusi Cristo dai gʌmo dan cʌʌsaca ʌmo ooro
cooronai dai gʌnooviʌrʌ daagʌ ʌmo oos cʌʌ muucacami. ¹⁵ Amaasi Diuusi
quiidʌaiñdarʌ vuusai ʌʌpʌ ʌmoco Diuusi tʌaañicarudʌ dai cavami iña dai
potʌtʌdai ʌcʌʌli ismaacʌdʌ ʌicomai daama daacatadai:

—Casiata baigʌdui ʌsicami. Yoovañi gʌoosigacʌdʌ.

¹⁶ Amaasi ʌgai ismaacʌdʌ ʌicomai dan daacatadai gayoova gʌoosigacʌdʌ.

¹⁷ Amaasi ʌmai Diuusi tʌaañicarudʌ vuusai Diuusi quidiiaiñdarʌ ismaacʌdʌ
tʌvaagiʌrʌ cʌʌca dai daagʌ ʌmo oos muucacami. ¹⁸ Dai ʌpʌ ʌmoco Diuusi
tʌaañicarudʌ vuusai ʌaltaraiñdarʌ ismaacʌdʌ viaa guvucadagai ismʌidagi
ʌoidigi taicʌdʌ dai cavami iña ʌgai dai potʌtʌdai ʌgai ismaacʌdʌ daagʌ ʌoos
muucacʌdʌ:

—Casiata bai ʌuuvasi. Yoovañi gʌoosigacʌdʌ —tatʌdai ʌDiuusi
tʌaañicarudʌ.

¹⁹ Taidʌ ʌDiuusi tʌaañicarudʌ yoova ʌuuvasi dai ʌmo gʌʌ piilʌrʌ tua sai
ami gʌvacʌana ʌuuvasi iibiadʌ. Gomaasicʌdʌ gʌmaata isDiuusi sʌʌlicʌdʌ
soimaasi taatatulda ʌgai ʌsoimaasi ivuaadami. ²⁰ ʌpiila siaaco gʌvacʌaayi
ʌuuvasi ʌgʌʌ quii ugidana daacatadai daidʌ ʌpiilaiñdarʌ vuusai ʌʌrai dai
sʌʌlicʌdʌ gʌʌpi sicolu daiva naadan tasai imidagai ʌʌ mʌʌcasi uucami.

15

¹ Antai tʌʌ aanʌ tʌvaagiʌrʌ ʌʌpʌ ʌmoco istumaasi duadimudaca maasi. Tʌʌ
aanʌ cuvaracami Diuusi tatʌaañicarudʌ ismaacʌdʌ viaa sʌʌlicami issoimaasi
taatatuldagai oodami. Dai cuvaracamioco soimaasi taatatulda ʌgai ʌgai
oodami dai gomaasicʌdʌ camaibaamucamu Diuusi oodami vui.

² Antai tʌʌ aanʌ ʌʌpʌ ʌmo istumaasi ismaacʌdʌ ʌpa maasi ʌgʌʌ suudagi. ʌgai
ʌrnʌnʌidacarui tai vʌʌnacamicatadai. Dai ʌgai ismaacʌdʌ maisiaa duutuli
ʌcʌisi ismaacʌdʌ dʌvʌʌrai utaiñdarʌ vuusai tomali maisiaa duutuli ʌmoono
ismaacʌdʌ idui ʌoodami, tomali maitʌndagito mʌstʌtʌʌpʌgi ʌnʌmerogadʌcʌdʌ
ʌcʌisi moguucacatadai siaaco ʌpa maasi gʌʌ suudagi abaana. Dai ʌgai
viaacatadai ʌʌmo arpa ismaacʌdʌ maa Diuusi. ³ Dai ganʌʌyi ʌgai ʌnʌidagadʌ
Moseesa ʌʌmadu ʌCañiiru. Moseesa ʌgai daidʌ ʌrpiooñigadʌ Diuusi. Dai
pocaiti ʌnʌidagai:

Aapi gʌrDiuusiga sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai.

Sʌʌlicʌdʌ naana maasi istumaasi gʌgʌrducami ivueeyi aapi.

Vʌʌscaʌrʌ ivueeyi aapi mosʌcaasi istumaasi ʌrsʌʌlicami.

Dai mosʌcaasi istumaasi ʌrvaavoi aagai aapi.

Aapi tomastuigaco ʌrgʌrbaitʌcʌaacamiga.

⁴ Vʌʌsi oodami siaa gʌduutuadamu aapi gʌrtʌaanʌdamiga.

Vʌʌsi oodami cʌʌga ñioocadamu aapi gʌvui.

Mosʌcaasi aapi tomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascʌdʌ.

Dai vʌʌsi oodami siaa gʌduutuadamu maatʌcatai iscʌʌ tuiga aapi.

Caiti anaidagi.

⁵ Antai gooquiara tavaagiamu nanaava aan dai taa isgacupioco acuparagada quii siaaco caata odai ismaacalara Diuusi ooja galalicamiga. ⁶ Tai quiiyaiñdara vuvaja acucaracami Diuusi talaañicaruda ismaacada viaa gallicami issoimaasi taatatuldagi oodami cuvaracamio. Dai agai ganaadaca yuucusi totojacami dadadacami. Dai taatagiara vata ooro giigivurai. ⁷ Amaasi amoco amaaco Diuusi talaañicaruda ismaacada Diuusi daicaruda abaana guacacatadai maa amoco ooro ajaasocoli aaliducami vata cuvaracami. Daida ajaasocoli araana daacatadai amo istumaasi ismaacalacada soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vucacada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸ Tai Diuusi quidara suuda cubusi cavami dadadacaitai Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali amaadudatai maiviaa oigaragai isami vaaquiagi asta silascada naatocai soimaasi taatatuldagi acucaracami Diuusi talaañicaruda oodami.

16

¹ Amaasi cai aan amo ñiooqui iscavami ñioo Diuusi quidara dai potadai acucaracami Diuusi talaañicaruda:

—Imadavurai apim dai oidigi daama asta istumaasi viaa gucaracami ajaasocoli. Goovai aramo istumaasi ismaacalacada Diuusi soimaasi taatatulda agai oodami.

² Amaasi ii amo Diuusi talaañicaruda dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai gaasocolira. Tai otoma vuvaja cacavusuli vasi oodamiara ismaacada viaacatadai calisi tapacaruda dai ismaacada sia duutudai amono ismaacada gatajai agai. Dai gallicada coco cacavusuli.

³ Dai amai Diuusi talaañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaasocoliara agaa suudara taida suudagi arai ganaato apa maasi coidada arada. Tai coi vasi calisi ismaacada oidaga agaa suudara.

⁴ Dai amai Diuusi talaañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaasocoliara ajaaquira dai siaaco vusanai suudagi taida suudagi arai ganaato. ⁵ Amaasi cai aan adiuusi talaañicaruda ismaacada viaa gallicami isivuaadagi istumaasi ipalidi suudagicada dai potadai agai Diuusi:

—Aapi garDiuusiga ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa calivacai oidigi abiaadara oidaga aapi dai quiaa oidaga. Aapi idui istumaasi argallicami aidapasi poduucai soimaasi taatatuli oodami. ⁶ Agai coi ganiñiooquituldiadamiga ismaacada co vuvaitu aapi. Dai sivi aapi iitu arai poduucai gaagaitadai pasiduniagi gaicada —tadai adiuusi talaañicaruda.

⁷ Dai cai aan amaadutai isñioo altaraiñdara dai pocaiti:

—Aapi garDiuusiga garbaitalacacacamiga gallicada viaa guvucadagai. Aapi gia calaga idui istumaasi argallicami soimaasi taatatuldacai soimaasi ivuaadami —caiti agai.

⁸ Tai amai Diuusi talaañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaasocoliara atasai daama dai poduucai viaa atasai guvucadagai ismaidagi oodami gatoiñdaligacada. ⁹ Dai tomasi alia mamai vasi oodami vascara maiama duucai gantatagito tomali maicalaga ñioocaiña Diuusi vatar, baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi. Diuusi agai dai viaa guvucadagai issoimaasi taatatuldiagi oodami.

¹⁰ Taida amai Diuusi talaañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaasocoliara agaa calisi ismaacada vuusai agaa suudagiaindara daicaruda daama. Dai vasi siaaco taanai calisi tucapi vii. Daida oodami calayina gananaa cococonicatai ¹¹ damos vascara tomali gomaasicada maiama duucai gantatagito

dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi ismaacada tavaagiara daja cococoñicatai agai viaacatai cacavusali.

¹² Taida amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatai gaaasocoliara agaa aquiara Eufratesi taa giducara. Tai gaa agaa aqui sai ami dagavuscadagi araraí ismaacada dadia agaitadai siaalico padaraiñdara.

¹³ Amaasi taa aan isvuvaja ammo vaica Diaavora taañicaruda amoco usudaiñdara vuusai agaa caisi vagicada dai amai usudaiñdara vuusai acasi ismaacada vuusai agaa suudagaiñdara dai amai usudaiñdara vuusai agai ismaacada pocaiti saida ar Diuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Daida vaa vaica Diaavora taañicaruda apa maasi baabadai. ¹⁴ Agai viaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi gagarducami. Dai dagavunu iji agai dai ampaida agai vaa si araraí oidigi daama oidacami dai cocooda agai Diuusi siascada divia agai tami oidigi daama dai soimaasi taatatuldiagi asoimaasi ivuaadami. Diuusi agai dai sallaicada viaa guvucadagai. ¹⁵ Dai pocaiti gartaanadamiga Suusi Cristo:

—Todian duucai divimu aan siuu duucu maitiñnanaraca aapima. Poduucai isduucai didivai amo asivugami mainanaracatai oodami. Damos ali si baiganliadamu agai ismaacada giñnanaracagi. Agai gia maisiaa aradamu siascada diviagi aan maivilaagacatai tomali amo istumaasi ismaacada tigitu agai —caiti gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁶ Daida adiaavora taañicaruda ampagi vaa si araraí amapacara siaaco Armagedón taa gidu lebreo ñiooquidacada.

¹⁷ Taida amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatai gaaasocoliara avaaltpai. Tai Diuusi cavami ñioo gaaquiiañdara siaaco daja agai gadaicaru daama, dai pocaiti:

—Casipaduñia agai istumaasi apaduñia agaitadai —caiti Diuusi.

¹⁸ Amaasi vapadoquimi, dai oidigi cavami covoñimi, dai cavamioma gigivuli oidigi sitomali amo imidagai aidasi tucamidara oidaga oodami oidiga daama abiaadara. ¹⁹ Agaa quii ismaacada Babilonia taa gidu vaicapara taatapai daida suuli avabaqui vaa si gagarar quiiquiara oidigi daama. Poduucai Diuusi soimaasi taatatuli aoodami ismaacada oidacatai agaa quiiyara ismaacada Babilonia taa gidu baamucatai agai vui. ²⁰ Dai vaa si amapacara siaaco sicolimadi suudagi mosugititu dai vaa si agigiidi mostapalitu. ²¹ Dai tavaagaiñdara suuli taaayi gagarducami asta goo coobai kilo aasi vaa taa amo taaayi. Dai oodami daama suuli vai cascada agai sigalnaasi ñiooquidi Diuusi ali si soimaasi taatatuldacai.

17

¹ Amaasi divia amaadutai acucaracami Diuusi taañicaruda ismaacada viaacatai acucaracami ajaasocoli dai povaiñtadai:

—Dimi, gataagidamu aan isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai aooqui tataacaligami ismaacada gagarar suusudagi daama daja. ² Araraí oidigi daama oidacami arvipiolimada aooqui daida aooqui vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiiquiara oidacami sai agai soimaasi ivuaadana arpan duucai agai, poduucai isduucai amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga.

³ Amaasi apiagiñtataagidi Diuusi Ibadana naana maasi istumaasi. Daida Diuusi taañicaruda oidigamu giñvaidacai dai ami taa aan amo ooqui acasi vagicada dan daitugai dai acasi tuucugadara oojisi mui ñiooqui ismaacada parunai Diuusi dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. ⁴ Aooqui gaaadaca yuucusi moraaduacami dai vapagicami. Dai gaaadaca ooro

nanaacagi dai ooro babaivucai dai ooro mooan tuutusacarui dai ooro aniyo dai ooodagada ʌrojooidai namʌacami. Dai gʌnooviʌʌ daaga ʌmo ooro aasocoli vai ʌgaicʌda vapaidi ʌgai cʌcʌʌli sai soimaasi ivuaadana ʌgai ʌmadu. ⁵ Dai covadʌʌ oojisi oojaicʌda ismaacʌda oodami maimaatʌcatadai. Dai pocaiti ʌoojai: “Babilonia gʌducami tʌaanʌdamigada vʌʌsi ʌtaatacaligami dai vʌʌsi ʌsoimaasi ivuaadami oidigi daama oidacami”, caiti ʌoojai. ⁶ Amaasi maata tʌʌ aanʌ isnavamucu ʌooqui ʌʌradʌcʌda ʌmaamarada Diuusi dai ʌgai ismaacʌda gʌncoodaditu gaaagiditai isSuusi ʌʌcʌʌgacʌʌ vuviadami. Amaasi maitʌʌ aanʌ istumaasi giñʌgituagi tʌgaacai ʌooqui mosduaadimuan tada aanʌ. ⁷ Amaasi ʌDiuusi tʌaañicaruda povaiñtatʌdai:

—¿Tuipʌsi duaadimuan tada aapi? Gʌaagidamu aanʌ ooqui goovai dai istuma cʌisi goovai ismaacʌda cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. ⁸ ʌcʌisi ismaacʌda tʌʌ aapi ʌʌquioma oidacatadai dai camaitiipu dʌmos ʌmo imidagai vuusia agai ʌgʌʌ dʌgʌacaiñdʌʌ ismaacʌda sʌʌlicʌda tuucavaga dai tucagamu dai gooquiʌʌ imia agai ʌgai ʌDiaavora ʌmadu. Daida ʌoodami oidigi daama oidacami ismaacʌda maioojisi tatʌaragada ʌliivruʌʌ cʌquivacai oidigi abiaadʌʌ. ʌliivruʌʌ oojisi vʌʌsi oodami tatʌaragada ismaacʌda tomastuigaco oidaca agai Diuusi ʌmadu. ʌoodami ismaacʌda maioojisi tatʌaragada ʌliivruʌʌ sʌʌlicʌda duduaadimu agai tʌʌgacai ʌcʌisi ismaacʌda ʌʌquioma oidacatadai dai camaitiipu dai ʌpamu divia agai.

⁹ ʌʌsi gʌaagai pʌscʌʌga gʌʌgitocagi dai poduucai maata cʌacagi istumaasi gʌaagida iñagai aanʌ: ʌcuvaracami moomoda ʌcʌisi ʌʌpan ducami cuvaracami gigiidi siaaco daja ʌooqui. ¹⁰ Daida ʌgai vaa moomoda ʌʌpan ducami cuvaracami raraí. Taamatai ʌraraí camaitatʌaanʌi. ʌʌ ʌmoco gataaanʌi sivi dai ʌgʌmai maiquiaa divia. Daida sʌʌscada diviagi ʌgai maitʌvʌpi gataaanʌda agai. ¹¹ ʌcʌisi ismaacʌda ʌʌquioma oidacatadai dai camaitiipu ʌrraí ʌpʌ dai vʌʌscʌʌ ʌraduñda ʌгаа cuvaracami. Dai gooquiʌʌ ʌgai imi agai ʌDiaavora ʌmadu.

¹² ʌbaivustaama aagada ʌcʌisi ismaacʌda tʌʌ aapi ʌʌpan ducami baivustaamadu raraí ismaacʌda maiquiaa gataañʌi. Dʌmos gataañʌia agai ʌgai ʌcʌisi ʌmadu. Daida ʌraraí laalachi gataaanʌda agai. ¹³ ʌbaivustaama raraí cabaiduu gʌñiooqui dai tʌʌgida agai ʌgai gʌnsʌʌlicamiga ʌmadu ganguvucadaga ʌcʌisi. ¹⁴ Dai vʌʌsi ʌgai ʌcʌisi ʌmadu cocooda agai ʌgai ismaacʌda Cañiiru agaiña ʌvaavoitudadami. Dʌmos ʌCañiiru vaamioma istuidimu isʌgai. ʌCañiiru ʌtʌaanʌdamigada vʌʌsi tatʌaanʌdami daida ʌrraigada vʌʌsi raraí, dai ismaacʌda ʌgai ʌmadu daraaca caʌ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscʌʌgacʌʌ vuvaquiagi dai Diuusi ʌco vuvaitu ʌgai dai ʌgai apiacʌʌga vaavoitudai —iñtatʌdai Diuusi tʌaañicaruda.

¹⁵ Taida ʌDiuusi tʌaañicaruda povaiñtatʌdai ʌpʌ:

—ʌgʌʌʌʌ suusudagi ismaacʌda tʌʌ aapi siaaco dan daja ʌooqui tataacaligami ʌgai ʌʌpan ducami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco gʌʌʌʌ quiiquiʌʌ oidacami dai vʌʌsi oidigi daama oidacami. ¹⁶ Daida ʌbaivustaama aagada ʌcʌisi ismaacʌda tʌʌ casi gʌaagidi aanʌ isʌʌpan ducami baivustaama raraí. Daida ʌraraí cʌʌdada agai ʌooqui tataacaligami daida cocooda agai ʌgai dai vuimu vʌʌsi ʌooqui vustuidada daida ʌooqui muaamu ʌgai dai mʌidamu. ¹⁷ Dai vʌʌsi ʌraraí tʌʌgida agai gʌnsʌʌlicamiga. ʌcʌisi poduucai ipilidi Diuusi cascada, vai poduucai ʌpʌduñiagi istumaasi Diuusi caaagai isiʌpʌduñia agai. ¹⁸ ʌooqui ismaacʌda tʌʌ aapi ʌʌpan ducami ʌgʌʌ qui siaaco daja ʌgai ismaacʌda vaamioma gataaanʌi sivʌʌsi ʌtatʌaanʌdami oidigi daama oidacami —iñtatʌdai Diuusi tatʌaañicaruda.

18

¹ Antai gooqui^{ΛΓΛ} t^{ΛΛ} aan^Λ amai Diuusi t^{ΛaañicarudΛ} vai t^{Λvañimi} t^{Λvaagiaiñd^{ΛΓΛ}}. Dai s^{ΛΛlic^{ΛΔ}} viaa guvucadagai. Dai c^{ΛΛ} maasi oidigi daama cavami dadadac^{Λitai} agai. ² Dai cavami iña dai pocaiti:

—Caugiti agai ag^{ΛΛ} quii Babilonia siami oidacamu ^ΛDiaavora t^{Λt^{ΛaañicarudΛ}} daid^Λ ^Λnunui coocosatamu ami. ³ ^ΛBabiloni^{ΛΓΛ} oidacami agai dai vupuiirumagi mui oodami aa g^{Λg^{ΛΓ}} quiiqui^{ΛΓΛ} oidacami sai agai soimaasi ivuaadana ^Λpan duucai ^ΛBabiloni^{ΛΓΛ} oidacami. Poduucai isduucai ^Λmo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga. Daid^Λ ^Λraraí v^{ΛΛ}si oidigi daama oidacami googosi g^{Λnducami} ^Λpan duucai ^ΛBabiloni^{ΛΓΛ} oidacami. Daid^Λ ^ΛBabiloni^{ΛΓΛ} oidacami sap^{Λdaiña} naana maasi istumaasi nam^Λacami dai poduucai mui gaagardami v^{ΛΛ}si oidigi daama oidacami riricutu. Casc^{ΛΔ} ugitimu Babilonia —caiti ^ΛDiuusi t^{ΛaañicarudΛ}.

⁴ Amaasi cai aan^Λ amai ñiooqui t^{Λvaagiaiñd^{ΛΓΛ}} vai pocaiti:

—Im^Λdavurai aapim^Λ giñmaamara Babiloniaiñd^{ΛΓΛ} dai maisoimaasi ivuaada poduucai isduucai soimaasi ivueeyi ^ΛBabiloni^{ΛΓΛ} oidacami dai poduucai maisoimaasi taatamu aapim^Λ ^Λpan duucai agai. ⁵ Agai s^{ΛΛlic^{ΛΔ}} mui naana maasi istumaasi soimaascami ivueeyi dai Diuusi n^{Λidi} v^{ΛΛ}si gomaasi dai soimaasi taatatulda agai Diuusi agai. ⁶ Soimaasiav^{ΛΓ} taatatulda aapim^Λ agai ^ΛΛ^Λ ^Λcaasi vaamioma si^{ΛΛ} soimaasi taatatuli agai aa. ⁷ Poduucai isduucai agai mosivuaadana mos^Λcaasi istumaasi ^Λagi agai ip^{Λli} dai tomasiaacoga gaaagidi sai s^{ΛΛlic^{ΛΔ}} riricuga poduucai ^ΛΛ^Λ soimaasiav^{ΛΓ} taatatulda. Agai mospo^{Λlidi}: “Aat^Λma most^Λaan^Λdami g^Λnducami, mait^Λrvi^Λaga tomali ^Λmo istumaasi. Tomali ^Λmo imidagai maisoig^Λriadamu aat^Λma”, as^Λlidi agai. ⁸ Casc^{ΛΔ} ali^Λ ^Λmo tasaic^{ΛΔ} soimaasi taata agai agai. Daivuñi agai coocodagai dai biuugigai dai coiya agai muidutai, dai m^{Λi} agai ag^{ΛΛ} quii. Diuusi agai dai s^{ΛΛlic^{ΛΔ}} viaa guvucadagai dai agai gia soimaasi taatatulda agai ag^{ΛΛ} quiiy^{ΛΓΛ} oidacami.

⁹ ^Λraraí oidigi daama oidacami ismaac^{ΛΔ} googosi g^{Λnducami} dai soimaasi ivuaadana ^Λpan duucai ^ΛBabiloni^{ΛΓΛ} oidacami soig^Λliadamu dai suaañidamu t^Λagacai ^Λcubusi si^Λscad^Λ m^Λjidagi ag^{ΛΛ} quii. ¹⁰ Agai m^Λcasd^{ΛΓΛ} guucaca agai duduaadimucai t^Λagacai isducatai Diuusi soimaasi taatatuli ^ΛBabiloni^{ΛΓΛ} oidacami, dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapim^Λ Babiloni^{ΛΓΛ} oidacami. Aapim^Λ s^{ΛΛlic^{ΛΔ}} viaa guvucadagai dai Babilonia s^{ΛΛlic^{ΛΔ}} ^Λr^Λmo g^{ΛΛ} quii. Dai todian duucai Diuusi soimaasi g^Λntaatatuli aapim^Λ —ascaitada agai ^Λraraí.

¹¹ Agaagardami v^{ΛΛ}si oidigi daama oidacami soig^Λliadamu ^ΛΛ^Λ dai suaañidamu ^ΛΛ^Λ t^Λagacai ism^{Λi} Babilonia camaitiipucatai si^{oora} sap^Λadagi istumaasi cucup^Λticana agai. ¹² Agai v^Λapaiña ooro, dai plaata, dai ojoodai nam^Λacami, dai yuucusi nam^Λacami, seseda dai aa ^Λma maasi yuucusi moraaduacami dai v^Λp^Λdacami, dai naana maasi uusi chigian uvadami, dai naana maasi istumaasi elefante taatamud^Λc^{ΛΔ} duñisicami, dai uusi nam^Λacami, dai bronse, dai vapaiñomi, dai marmol. ¹³ Dai v^Λapaiña ^ΛΛ^Λ canela, dai aa naana maasi uuvadami cuaadagai v^Λatar^Λ dai aa naana maasi uuvadami coidad^Λ v^Λatar^Λ dai aa naana maasi sigian uuvadami istumaasi g^Λt^Λidiña oodami, dai cubimadali, dai mirra, dai valienti, dai asaiti, dai t^Λligi tui, dai t^Λligi. Dai v^Λapaiña ^ΛΛ^Λ asñiñitu ^ΛΛ^Λmadu cameyu, dai cañiiru, dai caapayu, dai carros, dai v^Λapaiña agai oodami dai gaagaraiña. ¹⁴ Daid^Λ agaagardami pocaitiadamu:

—Camaitiipu vΛasi naana maasi istumaasi namΛacami ismaacΛdΛcΛdΛ baigΛnΛlidiña ΔBabiloniΛrΛ oidacami, caugidagai vΛasi gomaasi ismaacΛdΛ viaacatadai Λgai dai camaoidaca agai tomali Λmo imidagai —caitiadamu Λgaagardami.

¹⁵ Dai Λgai vaa gaagardami ismaacΛdΛ riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi ΔBabiloniΛrΛ oidacami mΛacascdΛrΛ daraacamu duduaadimucai tΛΛgacai isducatai Diuusi soimaasi taatatuli ΔBabiloniΛrΛ oidacami soigΛnΛliadamu Λgai dai suaañidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniΛrΛ oidacami. SΛΛlicΛdΛ Babilonia ΔrΛmo gΛΛ quiicatadai. Dai aapimΛ gΛnaadaca yuucusi cΛcΛΛgaducami moraaduacami dai vΛpΛgicami dai gΛnaadacatadai aapimΛ ooro nanaacagi dai ooro baabaivucui dai ojoodagadΛ aliΛsi rnamΛacami. ¹⁷ DΛmos todian duucai ugidagai mosΛΛ naana maasi istumaasi sΛΛlicΛdΛ namΛacami —caitadamu Λgai.

Dai vΛascatai ismaacΛdΛ gaaata vuaadana ΛvaarcuarΛ dai tΛtΛaanΛdamigadΛ dai aa oodami ismaacΛdΛ ami iimΛiña mΛacascdΛrΛ guucaca agai ¹⁸ tΛΛgacai iscamΛΛjimi ΛgΛΛ quii Babilonia cavami ijiña agai dai pocaitiada agai:

—Maitiipu Λmai gΛΛ quii siaaco vaamioma gatΛaanΛi oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai gΛnmoomo daama daituada agai Λgai dΛvΛΛrai suaañitai dai soigΛnΛliditai dai iñacaitai dai pocaitiada agai:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniΛrΛ oidacami. GΛntumiñsigacΛdΛ riricutu vΛasi govaarcu sociacami. Dai todian duucai caugidagai gΛnvustuidaga —caitiada agai Λoodami.

²⁰ DΛmos aapimΛ ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ oidaga aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi. Dai aapimΛ ΛpΛ Suusi Cristo ojootosadΛ, dai aapimΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, dai aapimΛ Diuusi maamaradΛ aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi ΛpΛ. Soimaasi taatatuldacai Diuusi ΔBabiloniΛrΛ oidacami idui Diuusi istumaasi rΛsΛΛlicami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ, cascΛdΛ aliΛsi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi.

²¹ Amaasi Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ sΛΛlicΛdΛ guvucami vañigi Λmo gΛΛ odai daidΛ ΛgΛΛ suudarΛ daitu dai pocaiti:

—Poduucai ΛpΛ ugitimu ΛgΛΛ quii Babilonia dai tomali Λmo imidagai camainΛijadamu oodami. ²² Tomali Λmo imidagai maitiivadamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaayΛrΛ. Tomali maitiipucami tomali Λmo aata vuaadami. Tomali maitiipucami sioorΛ gatuaadagi mataimadai.

²³ Camaitiipucami tomali Λmo cuudagi dai camaitiipucami vagimi ismaacΛdΛ ivuaadana Λoodami cuucuntaitai. ΛΛquioma Λgaagardami BabiloniΛrΛ oidacami vaamioma riricuacana siaa gaagardami oidigi daama oidacami dai vaamioma viaacana guvucadagai dΛmos vupuiirumadaiña oodami aa gΛgΛr quiiquiΛrΛ oidigi daama oidacami taapΛiditai.

²⁴ ΔBabiloniΛrΛ oidacami coodaiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai Diuusi maamaradΛ. DaidΛ ΔBabiloniΛrΛ oidacami tΛaanΛdamigadΛ gatΛaanΛiña coodaragai Λvaavoitudadami vΛasi oidigi daama oidacami.

19

¹ Antai gooquiΛrΛ cai aanΛ iscavami ñioocai mui oodami tΛvaagiΛrΛ dai pocaiti:

AliΛsi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui.

Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi.

Λgai sΛΛlicΛdΛ viaa sΛΛlicami.

Agai sállicadla viaa guvucadagai.

² Agai vllscarl ivueeyi istumaasi arsallicami.

Dai vllscarl aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi.

Agai soimaasi taatatuli looqui tataacaligami.

Ismaacada soimaasi iduiñtuli mui oodami oidigi daama oidacami.

Diuusi soimaasi taatatuli looqui coodaitai agai Diuusi ñiñioquituldiadamigada.

Caiti añiooqui.

³ Amaasi apamu ñiñioo agai dai pocaiti:

—Aliasi glaagai iscala ñioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada agai ababilonia mllcai —caiti añiooqui.

⁴ Taidla lamo coobai dan maacova calalliodami lmadu amaacova Diuusi tlaañicaruda cuiqui Diuusi vuidarla dai siaa duutuli Diuusi ismaacada agla daicarui daama daja, dai pocaiti:

—Sállicada arvaavoi istumaasi aagai añiooqui. Aliasi glaagai iscala ñioocadagi Diuusi vui —caiti agai.

⁵ Amaasi movasdara siaaco daja Diuusi ñioo amo ñiooqui dai pocaiti:

Aliasi glaagai iscala ñioocadagi Diuusi vui vllscatai aapimla ismaacada siaa duutudai Diuusi.

Ismaacada ivueeyi Diuusi aa duiñdadla.

Tomasi araali siarla agarducami.

⁶ Dai cai aanla arpa amo ñiooqui vai arpan caiti silascada ñioocadagi mui oodami dai arpan caiti mui ajaqui dai arpan caiti silascada cavami copondagi dai pocaiti:

Aliasi glaagai iscala ñioocadagi Diuusi vui.

Diuusi garbaitacaacamiga sállicada viaa guvucadagai.

Dai agai tomasiacoga gataañli cascada aliase glaagai iscala ñioocadagi agai vui.

⁷ Dai aliase glaagai isbaigara liadagi aatama Diuusicada calga ñioocaitai Diuusi vui.

Caaayi istuigaco dadia agai avavoitudadami tami tavaagiarla.

Dai tomastuigaco lmadu daraajamu agai ismaacada acañiru aagaiña oodami.

Agai cabaiganduuduna.

⁸ Agai gnaadaca yuucusi calagaducami cal vuaañicami dai dadadacadami.

Caiti añiooqui.

Ayuucusi calagaducami arpan ducami isduucai oidacana Diuusi maamarada.

⁹ Amaasi adiuusi tlaañicaruda povaiñtadai:

—Poduucai ooja aapi: “Sállicada baigara liadamu avapaidarsicami silascada araduñiagi vagimi tavaagiarla aca avavoitudadami” —iñtadai adiuusi tlaañicaruda.

Dai agai povaiñtadai arpa.

—Istumaasi glaagidi aanla ardiuusi ñiooquida cascada sállicada arvaavoi.

¹⁰ Antai aanla giñtoonacada calquiva adiuusi tlaañicaruda vuidarla dai siaa duutudaiña agaitadai aanla. Damos agai povaiñtadai:

—Maiti pomaasi iñvuiidiada aapi. Aanla gia mosardiuisi pioñigada arpan duucai aapi lmadu glaaduñi ismaacada apiacala gaaagidi Suusi ñiooquida. Siaa iduutuda aapi Diuusi.

Sioora gaaagidi Suusi ñiooquida agai vaa ardiuusi ñiñioquituldiadamigada —iñtadai adiuusi tlaañicaruda.

¹¹ Amaasi taa aanla isgacupiojo atavaagi. Tai gamaasitu amo cavaayu tojacami. Dai agai ismaacada dan daitugai tomali amo imidagai maivuidara caatcana Diuusi dai vascara aagaiña agai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai mosacaasi istumaasi arsallicami ivueeyi agai, dai cocoda agai mosacaasi asoimaasi ivuaadami. ¹² Dai vuupuida agai anpan duucal dadadacai tai. Dai gamoo daama mui tuutustugai cooronai. Dai covadara oojisi tatarada agai dmos mosagi agai maat iscaiti loojai. ¹³ Gaaadaca yuucusi aramadicami. Dai agai adiuusi niooquida taagidu. ¹⁴ Dai oidi agai vasi asandaaru tavaagiarada oidacami. Dai gnaadaca asandaaru yuucusi cacal gaducami totoacami dai cal vuanicami. Dai dan daraitugai agai caapayu totoacami. ¹⁵ Dai agai ismaacada Diuusi niooquida taagidu taniaindara vuusai amo mastai muucacami vai agacada cocoda agai agai oodami oidigi daama oidacami. Dai calga taanada agai agai oodami oidigi daama oidacami gaguvucadagacada. Dai cavami soimaasi taatatulda agai agai oodami sai poduucal maatana oodami issallicada baamucu Diuusi agai vui. Diuusi agai dai sallicada viaa guvucadagai. ¹⁶ Dai agai ismaacada Diuusi niooquida taagidu cajilara dai yuucusida daama oojisi amo niooqui vai pocaiti loojai: “Raigada vasi rari dai taanadamigada vasi tataanadami”, caiti loojai.

¹⁷ Amaasi taa aanla ara amoco Diuusi taañicaruda ismaacada tasapai calca dai cavami iina dai potadai agai vasi aujuurugi ismaacada valtapai nanyi:

—Dimivurai, vascataiavar ganampaida Diuusi iduina agai amo vagimi, ¹⁸ dai gnbibiida agai rari baabieda, dai sandaaru tataanadamigada baabieda, dai calali maiduduaadicudami baabieda, dai caapayu baabieda, dai agai ismaacada dan daraitugai caapayu baabieda, dai vasi oodami baabieda tomasi artaanadami tomasi arpipiooni tomasi arali tomasi argarducami —tadai adiuusi taañicaruda aujuurugi.

¹⁹ Amaasi taa aanla calisi ismaacada gala suudagiaiñdara vuusai dai taa aanla ara arraigada oidigi daama oidacami isampaidaca agai gansandaaruga dai cocoda agai agai ismaacada dan daitugai acavaayu tojacada lamadu sandaarugada agai. ²⁰ Daida asandaarugada calali ismaacada dan daitugai acavaayu bai calisi lamadu agai ismaacada pocaiti saida ardiuusi niooquituldiadamigada dai maitarvaavoi agai vaa ismaacada idui naana maasi istumaasi garducami calisi vuitapi dai gomaasicada vupuiirumagi agai oodami ismaacada gandagitu mastalpagi calisi tataragadacada dai ismaacada siaa duutudai amono ismaacada ara maasi calisi dai maamaisa. Amaasi matai duduaacami taiyara suuli calisi lamadu agai ismaacada pocaiti saida ardiuusi niooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Atai masiaaco suuli agai vana asufre. ²¹ Daida calali ismaacada acavaayu tojacada dan daitugai coi asandaarugada calisi mastacada ismaacada taniaindara vuusai tai vasi aujuurugi cal tataascovai baabiedacada agai.

20

¹ Antai gooqilara taa aanla istavaagiaiñdara tvañimi amo Diuusi taañicaruda dai bacati agai yavigada gala dagai tuucavacada dai ganoovilara bacati amo cadena gaducami. ² Daida adiuusi taañicaruda bai calisi vagicada. Agai vaa aramo cooyi ismaacada lqui abiaadara oidi daama aimaraina dai Diaavora taagidu dai Satanasi vasi. Daida adiuusi taañicaruda vuu calisi vagicada sai amaasi vuulicana amo mil uumigi. ³ Daida gala dagai tuucavacara daitu dai cal cuu sai camavupuiirumadaina agai oodami oidigi

daama oidacami asta si¹¹scad¹² aayi ¹³amo mil uumigi. Amaasi a¹⁴cai a¹⁵caaqi uumigi m¹⁶siuupanamu chi¹⁷qui tasai.

⁴ Amaasi t¹⁸aa a¹⁹an²⁰ g²¹ar²² daraicarui vai daama daraaja ²³agai m²⁴asmaac²⁵ad²⁶ darai said²⁷ ar²⁸dudunucamicana. Dai t²⁹aa a³⁰an³¹ a³²pa³³ iib³⁴ad³⁵ ³⁶agai m³⁷asmaac³⁸ad³⁹ guicuta moomod⁴⁰ gaaagiditai ⁴¹agai Suusi mamaat⁴²at⁴³tuldiaragad⁴⁴ dai vaavoi-tudaitai ⁴⁵agai Diuusi ñiooquid⁴⁶. ⁴⁷Agai maisiaa duutuli a⁴⁸caisi v⁴⁹agic⁵⁰ad⁵¹ tomali moonogad⁵². Dai ⁵³agai mait⁵⁴andagitu m⁵⁵st⁵⁶at⁵⁷ap⁵⁸agi a⁵⁹caisi t⁶⁰at⁶¹aragad⁶²ad⁶³ coocovad⁶⁴ra⁶⁵ si⁶⁶pa⁶⁷ noonoviar⁶⁸. Dai t⁶⁹aa a⁷⁰an⁷¹ isduduaaca ⁷²agai dai gat⁷³ajai Cristo ⁷⁴am⁷⁵adu ⁷⁶amo mil uumigi. ⁷⁷⁵ Agai ar⁷⁸ap⁷⁹agadad⁸⁰ ismaac⁸¹ad⁸² duduaaca. Dai ⁸³agaa coidad⁸⁴ gia maiduduaaca asta a⁸⁵cai ⁸⁶amo mil uumigi. ⁸⁷⁶ S⁸⁸allic⁸⁹ad⁹⁰ baig⁹¹an⁹²lidi ⁹³agai ismaac⁹⁴ad⁹⁵ ap⁹⁶aga duduaaca Diuusi a⁹⁷covai vuvaitu ⁹⁸agai. ⁹⁹Agai ar¹⁰⁰papaalicamu t¹⁰¹vaagi¹⁰²ra¹⁰³ Diuusi vuitapi dai gat¹⁰⁴aan¹⁰⁵adamu Cristo ¹⁰⁶am¹⁰⁷adu ¹⁰⁸amo mil uumigi. Dai ¹⁰⁹agai gia maiiimia ¹¹⁰agai a¹¹¹Diaavora ¹¹²am¹¹³adu.

⁷ Dai caa¹¹⁴cai ¹¹⁵amo mil uumigi m¹¹⁶si¹¹⁷vuusaidamu Satan¹¹⁸asi ¹¹⁹ag¹²⁰al¹²¹ dagacaiñ¹²²dar¹²³ ¹²⁴⁸ si¹²⁵gai v¹²⁶asi oidigi daama aim¹²⁷ardamu dai vupuiirumadadamu oodami. ¹²⁸Agai vupuiirumadamu Gog¹²⁹ra¹³⁰ oidacami dai Magog¹³¹ra¹³² oidacami. Dai a¹³³mpaidamu ¹³⁴agai a¹³⁵sandaaru ami oidacami sai soiña cocoodana a¹³⁶Diuusi sandaarugad¹³⁷. A¹³⁸sandaaru ismaac¹³⁹ad¹⁴⁰ Gog¹⁴¹ra¹⁴² dai Magog¹⁴³ra¹⁴⁴ oidaga a¹⁴⁵pan ¹⁴⁶aq¹⁴⁷uidu a¹⁴⁸oorai ismaac¹⁴⁹ad¹⁵⁰ ag¹⁵¹al¹⁵² suudagi ugidana oidaga. ¹⁵³⁹ Dai iimi ¹⁵⁴agai ¹⁵⁵agai a¹⁵⁶map¹⁵⁷ac¹⁵⁸ra¹⁵⁹ siaaco g¹⁶⁰al¹⁶¹ t¹⁶²apalica. Dai sicolima ¹⁶³agai ¹⁶⁴agai siaaco daraaja Diuusi sandaarugad¹⁶⁵ dai siaaco oidaga a¹⁶⁶oodami ismaac¹⁶⁷ad¹⁶⁸ Diuusi oig¹⁶⁹ad¹⁷⁰ai. D¹⁷¹amos Diuusi ootosa ¹⁷²agai tai t¹⁷³vaagi¹⁷⁴aiñ¹⁷⁵dar¹⁷⁶ sai m¹⁷⁷ana v¹⁷⁸asi a¹⁷⁹Satan¹⁸⁰asi sandaarugad¹⁸¹. ¹⁸²¹⁰ Dai Diuusi taiy¹⁸³ra¹⁸⁴ daituda ¹⁸⁵agai a¹⁸⁶Diaavora vupuiirumadacai ¹⁸⁷agai ¹⁸⁸agaa. Atai siaaco daituda ¹⁸⁹agai Diuusi a¹⁹⁰Diaavora v¹⁹¹an¹⁹²ag¹⁹³ asufre dai amiava m¹⁹⁴asiaaco daitu a¹⁹⁵caisi v¹⁹⁶agic¹⁹⁷ad¹⁹⁸ ¹⁹⁹am²⁰⁰adu ²⁰¹agai ismaac²⁰²ad²⁰³ pocaiti said²⁰⁴ ar²⁰⁵Diuusi ñiooquituldiadamigad²⁰⁶ dai mait²⁰⁷arvaavoi. Ami soimaasi taataca ²⁰⁸agai ²⁰⁹agai v²¹⁰an²¹¹scar²¹² tas²¹³ra²¹⁴ dai tucar²¹⁵.

¹¹ Amaasi t²¹⁶aa a²¹⁷an²¹⁸ ²¹⁹amo g²²⁰al²²¹ daicarui tojacami dai t²²²aa a²²³an²²⁴ ²²⁵agai ismaac²²⁶ad²²⁷ dan daja. Dai ugidagai a²²⁸oidigi ²²⁹am²³⁰adu a²³¹t²³²vaagi siaaco daja a²³³tasai daid²³⁴ a²³⁵masaadai daid²³⁶ a²³⁷sisiaavugai, dai camaitiiputu tomali ²³⁸amo istumaasi.

¹² Antai t²³⁹aa a²⁴⁰an²⁴¹ a²⁴²coidad²⁴³ g²⁴⁴ar²⁴⁵ducami dai aaliducami vai vuid²⁴⁶ra²⁴⁷ guuca Diuusi. Matai cupioojo a²⁴⁸lilivru siaaco oojisi istumaasi ivuaadana oodami dai Diuusi soimaasi taatatuli v²⁴⁹asi a²⁵⁰soimaasi ivuaadami ismaac²⁵¹ad²⁵² vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli ²⁵³agai. Dai cupioojo a²⁵⁴mai liivru siaaco oojisi a²⁵⁵t²⁵⁶aragad²⁵⁷ v²⁵⁸asi ²⁵⁹agai ismaac²⁶⁰ad²⁶¹ tomastuigaco oidaca ²⁶²agai Diuusi ²⁶³am²⁶⁴adu. ²⁶⁵¹³ Daid²⁶⁶ a²⁶⁷oodami ismaac²⁶⁸ad²⁶⁹ coi ²⁷⁰ag²⁷¹al²⁷² suudar²⁷³ duduaaca daid²⁷⁴ a²⁷⁵oodami ismaac²⁷⁶ad²⁷⁷ yaasapicatadai duduaaca dai v²⁷⁸asi a²⁷⁹coidad²⁸⁰ duduaaca dai iji t²⁸¹vaagiamu tai Diuusi soimaasi taatatuli a²⁸²soimaasi ivuaadami. Ismaac²⁸³ad²⁸⁴ vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli ²⁸⁵agai.

¹⁴ Dai camaicoodamu oodami baiyoma tomastuigaco m²⁸⁶al²⁸⁷damu a²⁸⁸taiy²⁸⁹ra²⁹⁰. Daid²⁹¹ a²⁹²Diaavora ²⁹³am²⁹⁴adu oidacamu tomastuigaco. ²⁹⁵¹⁵ V²⁹⁶an²⁹⁷scatai ²⁹⁸agai ismaac²⁹⁹ad³⁰⁰ maiioojisi t³⁰¹at³⁰²aragad³⁰³ a³⁰⁴liivru³⁰⁵ra³⁰⁶ siaaco oojisi t³⁰⁷at³⁰⁸aragad³⁰⁹ ³¹⁰agai ismaac³¹¹ad³¹² tomastuigaco oidaca ³¹³agai Diuusi ³¹⁴am³¹⁵adu Diuusi suuli ³¹⁶agai a³¹⁷taiy³¹⁸ra³¹⁹.

21

¹ Antai gooqui³²⁰ra³²¹ t³²²aa a³²³an³²⁴ ³²⁵amo t³²⁶vaagi utudui dai ³²⁷amo d³²⁸v³²⁹an³³⁰rai utudui. A³³¹t³³²vaagi a³³³pagadad³³⁴ daid³³⁵ a³³⁶d³³⁷v³³⁸an³³⁹rai a³⁴⁰pagadad³⁴¹ caugidagai casc³⁴²ad³⁴³ dai camaitiipu ³⁴⁴ag³⁴⁵al³⁴⁶ suudagi. ³⁴⁷² Antai a³⁴⁸an³⁴⁹ Vuaana t³⁵⁰aa ³⁵¹ag³⁵²al³⁵³ quii ismaac³⁵⁴ad³⁵⁵ Diuusi a³⁵⁶covai vusaitu Jerusaleena utudui t³⁵⁷agidu vai t³⁵⁸vañimi t³⁵⁹vaagi³⁶⁰aiñ³⁶¹dar³⁶². Diuusi vuid³⁶³ra³⁶⁴ c³⁶⁵aacatadai ³⁶⁶agai. S³⁶⁷allic³⁶⁸ad³⁶⁹ chigia maasi ³⁷⁰ag³⁷¹al³⁷² quii poduucai

isduucaí chigia maasi amo ali taji siuu duucu cunata agadagi. ³ Antai cai aan amo ñiooqui iscavami ñioo tavaagiaiñdarai dai pocaiti:

—Sivi gia Diuusi oodami saagida oidacamu daida loodami armaamaradacamu Diuusi. Dai Diuusi arDiuusigadacamu loodami. ⁴ Dai siaaco daja Diuusi maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami. Dai camaicoodamu oodami, tomali maisuaandamu tomali maisoiganliadamu. Dai camaicordamu agai. Vasi lalquida istumaasi caugidagai cascada —caiti ñiooqui.

⁵ Amaasi Diuusi agaa daicarui daama daja pocaiti:

—Sivi gia utuldamu aan vasi istumaasi —caiti agai.

Dai Diuusi povaiñtadai larai:

—Oojañi aapi. Idi ñiooqui sallicada arvaavoi cascada dai calga baiga isvaavoitudagi —iñtadai Diuusi.

⁶ Dai gooquilarai povaiñtadai:

—Casilarai vasi istumaasi araduñia agaitadai. Aan aragai dai maiquiaa calquivacai oidigi abiaadarai oidaga dai tomastuigaco oidacamu. Siora viaaca liadagi ibadagai utudui vai tomastuigaco oidacagi aan inlamadu aan gia maaquimu suudagi ismaacada viaacana agai ibadagai utudui dai maitaanai aan tomali amo sintavu. ⁷ Gomaasi iduñimu aan agai vatarai siora maisoimaasi ivuaadagi silscada diaavora soimaasi iduiñtulda liadagi. Dai aan arDiuusigadacamu agai dai agai argiñmaamaracamu. ⁸ Damos siora duduaadicudagi, dai siora maivaavoitudadagi Diuusi, dai siora caldadagi aa oodami, daida siora argacoodacami, dai siora googosi ganducami, daida siora arcacadaracami, daida siora siaa duutudai amomono, dai vasi yaatavogami, iimia agai taiyamu ismaacada vanaagaa asufre. Gomaasi arapan ducami isapamu coiyagi.

⁹ Amaasi aayi amaadutai acuvaracamiañdarai Diuusi talaañicaruda ismaacada viaacatadai acuvaracami ajaasocoli. Ajaasocoli araana daacatadai amo istumaasi ismaacada soimaasi taata agai oodami. Daida Diuusi talaañicaruda povaiñtadai:

—Dimi galagidamu aan siaaco oidaca agai agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai agai lamadu masmaacada Cañiiru aagaiña.

¹⁰ Dai Diuusi Ibadai apiagiñtalagidimi naana maasi istumaasi cascada Diuusi talaañicaruda giñvaidacai amo gal giidiamu. Agiidi alia tucavaga. Dai abiaadarai giñtangi gal quii Jerusaleena talgiducada ismaacada tavañimi tavaagiaiñdarai ismaacada Diuusi vuidarai calacatadai ismaacada Diuusi acovai vusaitu. ¹¹ Agal quii cavami dadadacai modaacatai Diuusi. Aran lasi dadadacai amo odai namacami ismaacada jasje talgidu. Cal maasi araana agai vidrio maasi cascada. ¹² Vasi socoli curartudi gal quii. Dai tucavaga acurarai dai baivustaama dan gooca cucuuparaga. Vai amo Diuusi talaañicaruda guuca vasi cucuuparagarai. Dai cucuuparagarai oojisi Jacovo maamarada talaragada. ¹³ Dai siaali apacoga guuca vaica cucuuparagai dai norte amacoga guuca larai vaica cucuuparagai dai sur amacoga guuca larai vaica cucuuparagai dai uruñi utamacoga guuca larai vaica cucuuparagai. ¹⁴ Dai acurarai uta daraaca baivustaama dan gooca ooodai. Daida lojoodarai oojisi talaragada agai masmaacada Cañiiru aagaiña.

¹⁵ Daida Diuusi talaañicaruda ismaacada giñaatagidi bacati amo ooro apavidacarui amo metro lasi tavaducami dai agaicada apavida agai gal quii lamadu cucuuparagada lamadu curarada. ¹⁶ Agal quii maacuadu siisoda dai aipadarai mosamaduga muiduru. Amaasi Diuusi talaañicaruda apavi gal

quii gaa pavidacarucada. Agai ajaga goo mil dan apa goo sientu kilómetros. Dai agai amaduga muiduru aipadaga dai tai acoga apa. ¹⁷ Amaasi adiuusi taañicaruda apavi acurarai siuiduru gajiaacoga vai ajaga vaic coobai dan maacova metros. Apavidacarui ismaacacada gaapavidi adiuusi taañicaruda aroodami apavidacaruda.

¹⁸ Acurarai jaspecada duñisi. Daida agaa quii goaa oorocada duñisi. Dai sallaicada dadadacai apun duucui vidrio. ¹⁹ Daida abaiivustaama dan gooca ooodai ismaacada uta daraaja acurarai daama arastudicatadai naana maasi ooodai namlacami. Amoco viaacatadai jaspe. Dai amai viaacatadai sifiro. Dai amai viaacatadai ágata. Dai amai viaacatadai esmeralda. ²⁰ Dai amai viaacatadai ónise. Dai amai viaacatadai cornalina. Dai amai viaacatadai crisólito. Dai amai viaacatadai berilo. Dai amai viaacatadai topacio. Dai amai viaacatadai crisoprasa. Dai amai viaacatadai jasinto. Dai amai viaacatadai amatista. ²¹ Abaiivustaama dan gooca cucuuparagai perlacada duñisicatadai. Daida caayi gaducadioma goaa oorocada duñisi dai apun duucui dadadacai vidrio.

²² Dai ami agaa quiyaga maitaa aanu tomali amu quiuupai. Diuusi garbaitacaaacamiga agai dai sallaicada viaa guvucadagai. Dai agai amadu masmaacada Cañiiru aagaiña arapun ducami quiquiuupai cascada maitiipu quiquiuupai. ²³ Agaa quiyaga maitaagai tasai cuudagida tomali masaadai Diuusi amadu agai masmaacada Cañiiru aagaiña cavami dadadacai cascada. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiaiñaga ismaacada calagacaga vuvaja ajioopada agai agaa quii cuudagidacada. Daida araraigada oodami oidigi daama oidacami agaa quiyaga oidaca agai apa dai siaa duutuada agai Diuusi. ²⁵ Acucuparagada agaa quii vaaacaga moscuucupioquiñicana ami maitiipuca tucagi cascada. ²⁶ Dai ami oodami vaasi oidigi daama oidacami saagidiaiñaga siaa duutuadamu Diuusi. ²⁷ Dai tomali amu istumaasi soimaascami maivapaacadamu. Dai tomali amu soimaasi ivuaadami tomali ayaatavogami maivapaacadamu. Mosacaasi agai ismaacada oojisi tataragada aliivrugadaga agai masmaacada Cañiiru aagaiña. Aliivruaga oojisi tataragada agai ismaacada viaa ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu.

22

¹ Amaasi adiuusi taañicaruda apapa giñtangi ami siaaco daja Diuusi agaa daicarui daama amadu agai masmaacada Cañiiru aagaiña. Dai agaa daicaruiañaga vusanai amu istumaasi apa maasi amu ga aqui cal vaañicami suudagi ismaacacada viaacana oodami iibadagai utudui. Asuudagi apa maasi vidrio. ² Daida agaa quii caayigadaga gaducadioma arana marai aqui. Daida aqui aipadaga guuca mui uusi. Daida auusi amu masaadacada iibiatai. Daida iibiadacada viaacana oodami iibadagai utudui. Daida auusi aagadacada maicoocorai oodami. ³ Dai ami maitiipucamu tomali amu istumaasi soimaascami. Agaa daicaruda Diuusi amadu agai masmaacada Cañiiru aagaiña ami ga quiyaga daacamu. Dai apipiooñigada agai masmaacada Cañiiru aagaiña siaa duutuadamu agai. ⁴ Dai vuidaga daraacana dai coocovadaga oojisicamu a Cañiiru tataragada. ⁵ Dai ami maitiipuca agai tucagi. Dai sioga ami oidaga maitagitoca agai cuucudagi tomali tasai. Diuusi garbaitacaaacamiga dadadaquigadacada maasca agai ami cascada. Dai tomastuigaco gataanada agai apipiooñigada agai masmaacada Cañiiru aagaiña.

⁶ Amaasi adiuusi taañicaruda povaiñatadai:

—Istumaasi gaaagida iñagai aanΛ arvaavoi dai baiga isvaavoitudagi. Dai Diuusi garbaitΛcΛaacamiga arΛgai ismaacΛdΛ aagidi gñiñiooquituldadamiga istumaasi aagada Λgai. Caotoi gatΛaañicarū sai Λgai tΛΛgidana pipiooñigadΛ istumaasi caotoma apΛduñia agai —iñtΛtΛdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

⁷ Amaasi ΛSuusi Cristo povaiñtΛtΛdai:

—Otoma divimu aanΛ. SiorΛ ΛΛgidityai caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ oojisi idi liivruarΛ sΛΛlicΛdΛ baiganΛliadamu —iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

⁸ AidΛsi aanΛ Vuaana caΛ gomaasi dai tΛΛ giñtootonacΛdΛ cΛquiva aanΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ vuidarΛ ismaacΛdΛ giñtΛΛgi vΛΛsi gomaasi dai siaa duutudai iñagaitadai. ⁹ DΛmos Λgai povaiñtΛtΛdai:

—Maitipomaasi ivuaada. AanΛ ΛpΛ arDiuusi piooñigadΛ apΛn duucaī aapi ΛΛmadu gΛaaduñi ismaacΛdΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛdΛ ΛΛgidityai caΛ istumaasi oojisi idi liivruarΛ. Baiyoma isiaa duutuda Diuusi —iñtΛtΛdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

¹⁰ Dai povaiñtΛtΛdai ΛpΛ:

—Gaaagidañi aapi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ oojisi idi liivruarΛ cayooa aayi istuigaco apΛduñia agai istumaasi agai idi liivruarΛ. ¹¹ SiorΛ soimaasi ivueeyi dagitoñi vai apiasoimaasi ivuaadana. Dai siorΛ googosi ganducamica dagitoñi vai apiagoogosi ganducamicana. Dai siorΛ maisoimaasi ivuaadagi dagitoñi vai apiacΛΛga ivuaadana. Dai siorΛ Diuusi Λcovai vuvaitu dagitoñi vai apiacΛΛga vaavoitudaiña Diuusi —iñtΛtΛdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ.

¹² Dai Suusi Cristo apΛmu povaiñtΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ otoma divimu aanΛ. Dai vuaapidamu aanΛ Λmo istumaasi namΛacami Λgai ismaacΛdΛ ivuaadana giñaa duiñdaga. SiorΛ vaamioma cΛΛga ivuaadagi maaquimu aanΛ Λmo istumaasi vaamioma namΛacami. ¹³ AanΛ Λgai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadarΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai —iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

¹⁴ SΛΛlicΛdΛ baiganΛlidi Λgai ismaacΛdΛ Diuusi oigΛdi soimaascamigadΛ vai poduucāi viaacana Λgai oigaragai iscuucumiagi Λuusi ibiadΛ ismaacΛdΛcΛdΛ viaacana oodami iibΛdagai utudui dai poduucāi viaaca Λgai oigaragai mΛsvaapaquiagi agΛΛ quiiyarΛ. ¹⁵ DΛmos agΛΛ quii quiidiga madarΛ viimu Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, ΛcΛcΛΛdaracami, daidΛ siorΛ googosi ganducami, daidΛ gacoodacami, dai siorΛ siaa duutuadagi moomono, daidΛ Λyaatavogami.

¹⁶ —AanΛ Suusi caotoi giñtΛaañicarū sai aagidana vΛΛsi gomaasi Λvaavoitudadami muiyaparΛ oidacami. AanΛ arcajiudadΛ arāī Davicarū. AanΛ arΛpan ducami agΛΛ siaavugai ismaacΛdΛ Λquiaamoco vusacΛi —iñtΛtΛdai Suusi Cristo.

¹⁷ Dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu Λoodami ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca agai Λgai ΛΛmadu mΛsmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña potΛtΛdai Λgai ΛSuusi Cristo.

—Dimi —tΛtΛdai.

Dai siorΛ caΛcagi idi ñiooqui aliΛsi gaaagai ispotΛtΛadagi ΛSuusi Cristo sai diviana.

Dai siorΛ sΛΛlicΛdΛ ipΛliadagi isDiuusi maaquiagi ibΛdagai utudui Λgai viaa isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ vai Diuusi ganmaaquiagi suudagi ismaacΛdΛcΛdΛ viaacana ibΛdagai utudui dai maitataanΛi tomali Λmo istumaasi.

¹⁸ Dai aagidi aanΛ vΛΛscatai ismaacΛdΛ caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ oojisi idi liivruarΛ sai maiΛma duucaī oojaiña. SiorΛ vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi taatatuldia agai Λgai poduucāi isduucaī taatatuli Λgai Λsoimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gaaagai idi liivruarΛ. ¹⁹ Dai siorΛ maigovai

daraasagi aa ñiooqui idi liivruaiñdarΛ Diiusi maigovai daasamu tΛtΛaragadΛ
 Λgai ΛliivruaiñdarΛ siaaco oojisi tΛtΛaragadΛ Λgai ismaacΛdΛ tomastuigaco
 oidaca agai Diiusi ΛΛmadu. Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi ΛgΛΛ
 quiiyΛrΛ ismaacΛdΛ Diiusi Λcovai vusaitu.

²⁰ AanΛ ΛrSuusi Cristo dai pocaiti ansai sΛΛlicΛdΛ otoma divia iñagai aanΛ.

Dai aatΛmΛ vaavoitudadami ipΛlidi sai otoma diviana gΛrtΛaanΛdamiga
 Suusi.

²¹ AanΛ ipΛlidi sai Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña
 vΛΛscatai aapimΛ.

MosΛcaasi.